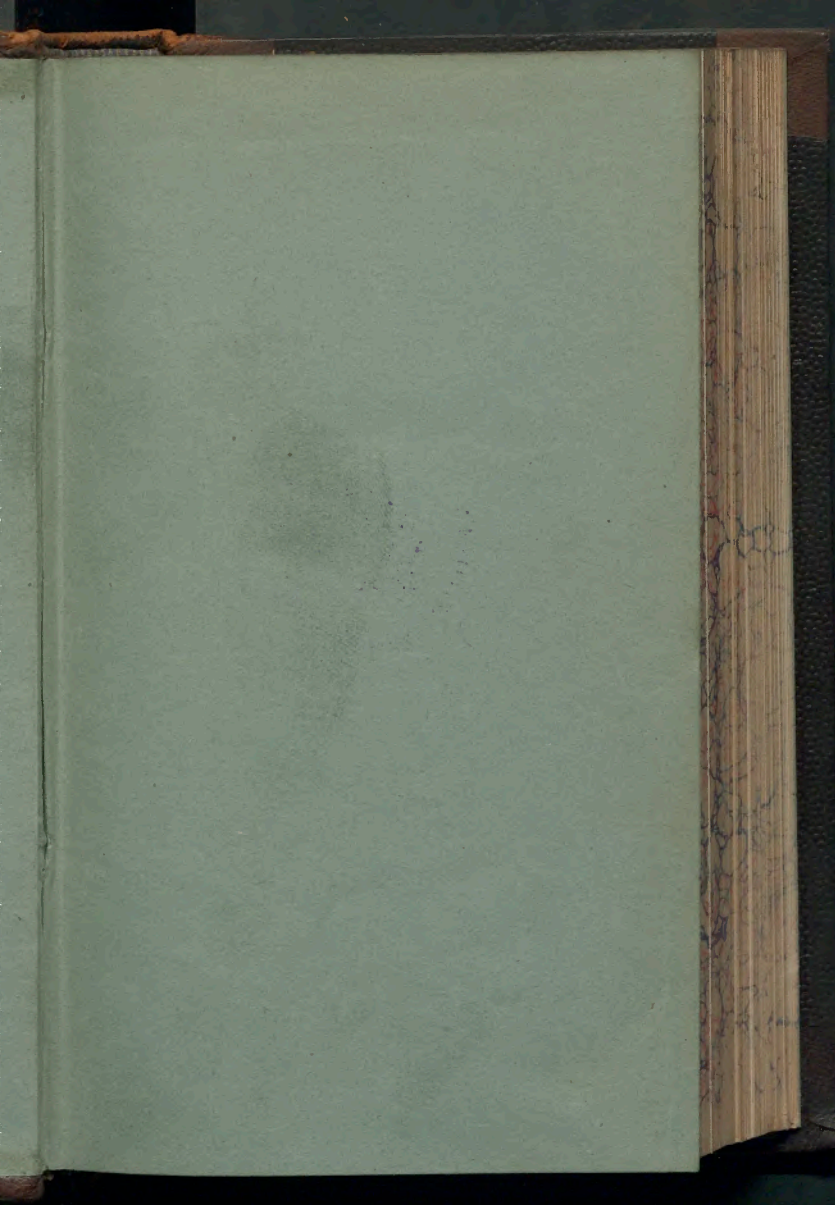

614

no. 614.

1140.2

ԷՕՍՐԻԻ ԷՎԼԻԱ

ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ՐԱՀԻՊԼԵՐԻՆՏԵՆ

ՏԵՐՂԻՅ ԾՂՈՒ Հ. ՍԵՐՈՎԻԷ Վ.ԻՆ

ԹԵԽԼԻՓԻ

ՊԻՐ ԷՔԼԵ ՍԵՎԱԳԸՆ ԽԱՐԱԸԵԼԸ
ԹԱՊ ՈՒ ՆԷՁԻ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

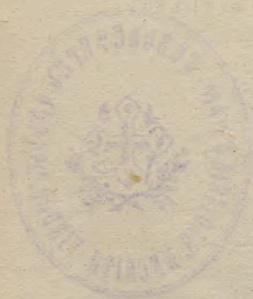
ԻՔԻՆՃԻ ԱԷԼՏ

ՊԷՁՏԷ

ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ԹԱՊԻՆՆԵՍԻՆՏԵ

1871

Տ Ի Պ Ա Ճ Է

Իշխու Էօմրիւ եվլեյանըն իւք ճիւղի զու-
հուրա կելտիյի վագթ պիրիսի տէսէյիտի քի
իքինճի ճիւղինն թըպ ու նէշըիննէ 25 սէնէ լա-
զըմ կէլէճէք, ֆիլ վագը պիզ պիլէ ինանա-
մագըարդ, լաքին ահվալը զէմանըն թէտպիրի՝
պէնի ատէմին թէրթիպինտէն տահա գուվ-
վէթլի օլմասընը քիմ պիլմէզ, Կէճ վէ կիւճ
օլմասընտան զեյատէ շիմոի պիզ ամնու իլս-
հի վէ եվլեյալար իպատէթքեարը պիր էյլէք-
տար զաթըն իանէսիյլէ՝ միլէթիմիզ իչինտէ
էնճամ պիր թամ վէ թէմամ Էօմրիւ եվ-
լեյա քիթապը պուլընմասընա շազ օլուրուզ:

Պու իքինճի ճիւղի թէէլիֆ էտէն՝ իւք
ճիւղին տիպաճէսինտէ եագըլան հագգ քէ-
լմաթընա իլավէ էտէճէք պիր շէյ պուլամա-
տըղընտան, հէման արզու նշյազընը պէյան է-

տէր քի ազիզ քրիսթիյան զարտաշարը
իչին չէքիլէն զահմէթ վէ խարճ պօշա կիթմէ-
սին. էվլէյալարը սէվէն հէր ճան՝ իւք ճիւտի
կիպի պուճուտ տա օգուտուն. Ալլահ ազիմիւշ-
շան պու վէճհ իւզէրէ իհթիշամ պուլտուն,
վէլհասըլ օգույանլարըն հէփիսինի քէնտի
մուխթարլարընըն ճէննէթինէ նայլ էյլէսին.
Ամին.

ՍՈՒՐԻ ԿՈՋՄԸՍ

ՎԷ ԴԱՄԻԱՆՈՍ

Սուրբ Կոյմաս վէ Դամիանոս իբի էօզ
 գարտաշ ըտըլար: պու ազիզէր Աիլիկիա-
 տա Եգէա շէհրինտէ հալինէ էյի քրիս-
 թիյան աթալարտան տիւնեայա կէլիպ՝
 իբիսի տէ կէօնիւլ պիրլէյլէ քէնտիլէրինի
 իլմի թըպպ թահսիլինէ վերտիլէր քի,
 պու սանաաթ վէսիլէսիյլէ փուլթփէրէսթ-
 լէրի գօլայլըղլա տօղըու տինէ չէվիւր-
 սինլէր վէ քրիսթիյանլարա մէթանէթ իւ
 Փազիւլէթ թարիգինտէ իլէրիլէմէյէ նա-
 սիհաթ վէրսինլէր: Պու մինվալ իւզըէ ի-
 քիսի տէ էօմըլէրինին ոօն կիւնիւնէ գա-
 տար խայլի ճանլարա չօգ եարտըմ էթ-
 տիլէր: Հազգ թէալա տախի գուլլարընըն
 եարտըմճըսը օրուպ՝ հէր էլ վուրտուգլա-
 րը խասթէյէ շիֆա վէրիւր իտի: օլ պապտէ
 չօգ ատլարը չըգըպ՝ փուլթփէրէսթլէրին
 վէ քրիսթիյանլարըն ինտինտէ զայէթ ի-
 թիպարտա ըտըլար: Էթտիքլէրիլըզմէթ-
 լէր իչին պյազ թէրի իսթէմէզ իտիլէր,
 վէրէնլէր տախի օլտուղունտա գապուլ
 էթմէյիպ՝ Փազատ Ալլահըն մուհապպէ-
 թի վէ օնուն շան ու շէօհրէթի իչին չա-
 լըջըր ըտըլար: Պիր խասթէյէ չաղըրլտըգ-
 լարընտա օնուն հալինի սօրուպ անլա-

տըգտան սօնրա՝ իւզերինէ պիր խաչ նիշանը հտէր վէ պէօյլէ իլաճսըզ խասթէյէ շիֆա վէրիր իտիլէր: Պու ազիզլէրին տուաւ քէրէմիյլէ չօգ ամալար վէ քէօթրիւմլէր տախիսաղալմը տըրլար: Փութփէրէսթլէր պու ազիմ խաչ նիշանընըն գուվվէթիյլէ օլան հիքմէթլէրի քէնտի իւզերլէրինտէ պիլէ կէօրտիւքլէրինտէ՝ թափտըգլարը եալանճը ալահլարը պրագտըլար վէ օլ աղաճ իւզերինտէ հօլէնին հօմրիւ հիքեայէսինի վէ վէրտիյի տէրսի էօյրէնիպ՝ քրիսթիյան օլտուլար: Օլ պապտէ պու ազիզ իքի գարտաշարը՝ քրիսթիյանլարըն չօղու՝ հագգ իւզրէ զայպ օլմուշ ճանլարը պուլմաղ իչին Ալահտան նասպ օլունմուշ Առաքեալար թարիֆ հտէրլէր:

Ալէ լաքին փութ փափազլարը պունլարը չէքէմէյիպ՝ թափտըգլարը պիհուտէ ալահլարըն պաշ տիւշմանը տըրլար տէյի աւ չըգարմըշլար ըտը. օլ սուրէթտէ զալիմ Դիոկղետիանոսուն վէ Մաքսիմիանոսուն էմրիյլէ Լիւսիա՝ Եգէա շէհրի իւզերինէ քրիսթիյանլարըն վիւճուտինի գալտըրմաղ իչին գատը նասպ՝ օլունտուղունտա, ֆիլ հալ պունլար օնա կիտիպ՝ պու իքի գարտաշարըն հագգընա պիւյիւճի տիւրլէր վէ ճէմիաթը պաշտան չըգարըյօրլար տէյի, շիքեայէթ էթտիլէր: Լիւ-

սիա պունկարը հուզուրինէ չաղըտը, վէ
լաքին գորգուսուզ պի փերվա Պիզ պիւ-
յիւճիւ տէյիլ իզ վէ նէ տախի ճէմիաթը
պաշտան չըգարմաղա Փիքրիմիզ օլմուշ
տուր տէյի, ճէվապ վէրտիքտէն սօնրա՝
տին խուսուսինտէ քրիսթիյան վէ սա-
նաաթ թահսիլինտէ հէքիմ իզ տէյի, պէ-
յան էթտիլէր: Պունտան գաթի նաղար
խասթէլէրէ խըզմէթ էթմէմիզտէ քիմ-
սէտէն պիր փուլ ալմամըշըզ վէ ալմայըզ.
էյէր էլ գօտուղումուզ խասթէլէրին չա-
փուճագ շիֆա պուլմասը իչին պիղի պիւ-
յիւճիւ չաղըրըյօրլարսա, պիլինիզ քի օ-
լան հիքմէթ պիղիմ մարիֆէթիմիզ իլէ
տէյիլ տիր, իլա թափաղըմըզ Յիսուս
Քրիստոս էֆէնտիմիզին գուվվէթիլէ,
քի կերչէք Ալլահ տըր, տէտիլէր: Լիւսիա՝
աղիզ գարտաշարըն տին իգրարընը իշիթ-
տիյինտէ՝ զայրի շէյէ պէքլէմէյիպ՝ իքիսի-
նի տէ սըգը սըգը պաղլասընլար, թագաթ-
լարը եէթիշտիյի գատար տէյսիւնլէր
վէ սօնրա տէնիզտէ պօղսունլար տէյի էմը
էթտի: Իւք էմրի իճրա օլտու. ազիզլէրի
զալիմանէ պաղլայըպ չօգ վագթ տէյ-
տիւլէր. վէ լաքին իքինճի էմրի եէրինէ
վարմատը: Ալլահ թարաֆընտան պիր մէ-
լէք կէլիպ սէվկիւլիւ գուլլարընըն պաղ-
լարընը չէօղտիւքտէն սօնրա՝ սաղ սէլիմ
տէնիզ գըյըսընա չըգարտը վէ պուտագյը

չըպուզլարտան աչըլմըշ եարալարընը տա-
խի տիւղէլտիպ՝ կէօրիւնմէզ օլտու: Գա-
տը պու միւճիզաթը տույուպ՝ ազլը պա-
շընա կէլէճէյի եէրէ տաՀա զիյատէ դու-
տուրտու վէ էմը եթտի .քի պիր Ֆուրուն
իչինէ աթըպ սաղ սաղ եազսընլար. վէ
լաքին Ալլահըն հիքմէթիյլէ ծնտա տախի
աթէշ զարար վերմէյիպ սաղ դալտըլար:
Պունտան սօնրա էմը եթտի .քի պիր խաչ
պիչիմինտէ աղաճ իւղէրինէ կէրիպ պիր
էյի տէօյտիւքտէն սօնրա օգ վէ թաշ աթ-
սընլար. վէ լաքին աթտըգլարը հիչ պիր
թիւրլիւ ծնլարա .քէտէր վերմէյիպ կէրի
սըչրամասընտա՝ սէյիրճիլէրին չօղունու
վուրուպ էօլտիւրտիւլէր: Պու ազիմ հիք-
մէթ իւզըէ, եինէ օրատա պուլունան
փութփերէսթլէրտէն չօղու տօղրու տինէ
կէլտիլէր իսէ տէ, զալիմ վէ դուտուրմուշ
Լիւսիա ախէր սուրէթլէ հազգլարընտան
կէլէմէտիյինտէ իքի դարտաշլարը տա
գաթլ էթմէյէ էմը եթտի: Պու ազիզլէր
իլէ պերապէր ախէր տօղրու տինէ կէլմիշ-
լէրտէն տախի չօղու էօլմիւշ տիւրլէր:

ՅՈՒԼԻՍ 2

Ե.Օ.Ի.Օ. ՊԻՒԻԻՐ ՄԷՐԵԷՄԻՆ

ՁԻՅԱՐԷԹԻ

Ազիմիւշան Հազգ թարաֆընտան իր-
ապ օլունմուշ Գաբրիէլ հրեշտակապետ՝

Ալլահ Էվլատընըն տիւնեայա կելիպ թէն ալմա սըրըրընը ազիզ Պիքը Մէրեքէմէ պէյան էթտիյինտէ, ազրապաւը Եղիսաբէթին տախի խայլի զէման Էվլատուղ գալըպ տա՝ օլ կէշմիշ եաշընտա ալթը այտան պերի Ալլահըն թէպարիքէտիյլէ համիլէ օլմասը խապերինի օնա վերմիշ տիր: Պու միւժտէ իւպերինէ Մարիամ զայէթ սէվինտի վէ Ալլահ Էվլատընըն քէնտի րահմինտէ թէն ալմա քերէմի իշին գալպինտէ հապ օլան շէւքըրի նիմէթի էթտիքստէն «օնրա՝ Եղիսաբէթէ զիյարէթէ կիթմէյէ գարար վերտի: Պու գարարընըն սէպէպի՝ պազը հերետիկոպարըն զանը իւզըն՝ հրեշտակապետին սէօզիւ իւզերինէ Փէսֆէսէսի օլմամըշ տըր: Զիրա Եղիսաբէթ Բուհուլլահ լա մէմլու օլուպ՝ Ալլահըն հեր պէյան էթտիյինէ ինանտըղը իշին օնու մութլու չաղըրըր. վէ լաքին կիթմէսի տէ հիշ սէպէպսիզ տէյիլ իտի. ազիզ Փէտէրլէրին պուլուշարընտան իքի թանէսինի նազլ էտէլիմ: Իւք սէպէպ Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերանըն գըյասը միւժիպինձէ, Ալլահ Էվլատը ինսանլարը գուրթարմաղ իշին տիւնեայա կելմէսինտէ, ինսան գըմինէ օլան մուհապպէթինի կէօսթէրմէ վէ պուռնուռն իլէ Գուրթարըճը իսմինի թաստիզ էթմէ իշին տիր: Օլ սէպէպտէն րահմինտէ «աքին օլտուղու»

ազիզ վալիտէսինէ՝ ագրապասը եղիսա-
բէթէ զիյարէթէ կիթմէ իչին նասիհաթ
վերէն քէնտիսի օլմուշ տուր քի, քէնտի
կիպի անասը ըահմինտէ սպքին օլան վաի-
զի Յովհաննէս Կարապետի լուծֆուլլա
տօլտուրսուն. վագըա ըրագտան տախի
պունու էտէպիլիր իտի. վէ լաքին պու
զիյարէթիյլէ պիզէ ալագ կէօնիւլլիք
Փաղուլէթինի էյրէթտի քի, պիզտէն ա-
շաղա օլանլարտան տախի չէքինմէմէլիյիզ :

Իքինճի սէպէպի, Ս. Յերոնիմոսուն զիւի-
մինճէ պու տուր քի Սրբուհի եղիսաբէթ
ագրապասը ազիզ Պիքիր Մէրետէմ օլան
ինայէթի տույտուղունտա չօգ սէվինմիշ
իտի, օլ տախի պունա գարշըլըգ՝ մէ-
մնունիյէթինի կէօթէրմէ իչին եանընս
վարմըշըտը քի, պիլէսինճէ նայլ օլտուգ-
լարը քէրէմլերէ ըիայէթէն Ալլահա
շիքը սունսունլար: Պունլարտան գաթի
նազար Փիքրի՝ եաշընը ալմըշ ագրապասը-
նա օլ պուլունտուղու հալտէ եարտըմ
էթմէք օլա պիլիր: Իհթիմալ տըր քի
իլհամի իլահիյլէ Ալլահըն՝ եղիսաբէթէ
վէ Յովհաննէս Կարապետէ՝ պու զիյարէ-
թի վէսիլէսիյլէ վերէճէյի լուծֆուլլա
վուգուլիյէթի վար ըտը վէ օլ սէպէպ-
տէն ծնլարը մահրում էթմէմէ իչին հիշ
գահմէթտէն չէքինմէյիպ եօլա տիւշտիւ
վէ օթուզ գըրգ միլ ըրագ տաղլը եօլա-

րը աշտրդտան սօնրա ծնլարա վարտը: Ազիզ Պիքը՝ Եղիսաբէթին էվինէ այագ պասըպ՝ ծնա սէլամ վերմէսինտէ ազիմ հիքմէթ օլտու. Յովհաննէս Մկրտիչ տահա անասը բահմինտէ իքէն սըչրամայա պաշլատը վէ վալիտէսի Եղիսաբէթ Բուհուլլահա տօլուպ՝ «Օրհնեալ ես դու ի կանայս եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի ք», տէմէյլէ ծնա թէպրիքլէր օգուտու: Ազիզ Փէտէրլէրին գըյասը միւճիպինճէ օլ տագիգէտէն՝ Յովհաննէս Մկրտիչ Սկզբնական կիւնահ լէքէսինտէն փաքլանտը վէ թէքրար սըչրամասըյա շիւքրանիյէթինի իզհար էյլէտի:

Պալատէ թարիֆ օլունան ուսլ իւզրէ Եղիսաբէթ ազիզ Պիքը Մերեքէմի սէլամ լայըպ մէտհինի էթտիքտէն սօնրա, վէ լաքին նէ մուճիպ քի Ալլահըն վալիտէսի պանա զիյարէթէ կէլսին տէյի, չաղըրտը: Պու սէօյլէյիշ իլէ պէօյլէ պիր պիւյիւք քերէմէ քէնտինին նալայըգ օլմասընը վէ սէվինճինտէն էվլատընըն սըչրամասընը պէյան էտէր: Թէքրար մութլու սուն տէր, զիրա Ալլահըն հէր տէտիքլէրինէ իթիգատ էթտին վէ պունլարըն պիթթէքմիլ վագթընտա օլմասընա հիշ շիւպհէ եօգ տուր: Եղիսաբէթին պու թագրիրինտէն կէօրիւնիւր քի, Ալլահ թարաֆընտան ազիզ Պիքը Մերեքէմէ հէր օլան քերէմ

տէն խապերի վարըտը: Մարիամ տիգ գալթ
իլէ պու ճէմի սէնալարը տինլէտի վէ լա-
քին ասլա գալպինտէ պիր զուրուր հասլ
օլմատը. փէք էյի թանըմըշ ըտը քի օլան
հէքմէթ Ալլահըն լութֆու ինայէթի ի-
տի, օլ պապտէ Եղիսաբէթ իլէ պերապեր
քէնտիսի տէ օնա սէնալէր օգուճաղա
պաշլատը. «Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր»:

Պու ճէմի տէտիյիմիզ Ինճիլէ շէրիֆին
նագլի տիր. վէ լաքին պունլարտան գա-
թի նազար ազիզ Պիքը Մէրեէմ՝ Եղիսա-
բէթին եանընտա նէ գատար չօգ տուր-
մուշ ուսա՝ օնա կէօրէ տէ Զաքարիանըն
խանէսինէ վէրիլէն լութֆ տախի չօգ
օլմուշ տուր. վէ Ինճիլի շէրիֆին թարի-
ֆինճէ իւչ այ միգտարի օրատա էյլէնմէ-
սիյլէ նայիլ օլտուղու քէրէմին ղայէթ չօգ
օլմաւընը քիմ ինքեար կէլէ պիլըր: Ա-
բեգդարըն խանէսինտէ՝ իւչ այ միգտարի
տէրունինտէ Ալլահըն թէմպիհլէրի մէվ-
զու ահա սանաղղընըն գալմասը իչին, էյէր
Ալլահ օնու վէ էվինի թիւրլիւ լութֆլար
իլէ մէմլու էթտիյտէ, շիմտի եէնի ահա
քիթապընը ըահ:մինտէ թաշըյան փաք
սանտըղըն, եանի պիքը Մէրեէմին Զաքա-
րիանըն վէ Եղիսաբէթին խանէսինտէ գալ-
մասըյլա նէ գատար տահա զիյատէ
քէրէմլէր իլէ տօյլւ էթմէմիշ տիր: Ս.
Յովհաննէսին էօմրիւ օլտուղճա փաք վէ

պի կիւնաս եաշամասընըն սէպէպի՝ ազիզ
 Ամբրոսիոս Աւարդապետին զիւրմի միւճի-
 պինճէ, ազիզ Պիքր Մէրեքմին օրատա
 պուլունմասընտան հասլ օլմուշ տուր:
 Թէքրար պու տախի ազ շէյ տէյիլ քի,
 ազիզ Պիքր Մէրեքմ Ալլահ վալիտէսի
 օլտուզը կիպի ախէրլէրինէ եարտըմա եէ-
 թիշմէյէ պաշլատը: Տապէթ օլունմատան,
 եալվարըմատան գալգըպ Եղիսաբէթին
 էվէնէ կիթմէսիյէ, կիւնաս քեարլարա
 վէ սալիհլէրէ էջրէսիր քի, քէնտէլէրի
 չաղըրմատան՝ չօդ տէֆա թէնէզզիւլ է-
 տեր քէնտի կէլիր, Փազատ գափուլարընը
 գափամասընլար: Յովհաննէս Մկրտիչի
 Սկզբնական կիւնաս լէքէսինտէն գուր-
 թարտը վէ վալիտէսինէ թիւրլիլ թիւրլիլ
 նիմէթլէր ալը վէրմէյէ սէպէպ օլտու:
 Էջլէ իսէ կիւնաս քեար վէ սալիհ օլան
 տախի հէր ան ազիզ Պիքր Մէրեքմին
 եարտըմընը պէքլէյէպիլիր, Փազատ իթի-
 գատըմըզ վէ իւմիտիմիզ օնտա օլտուն, օ
 պիզի հիչ պիր թիւրլիլ կէօղտէն պրազ-
 մազ: Ս. Բեռնարդոսուն քէլամը միւճի-
 պինճէ Ալլահ իսթէր քի հէր շէյի վալի-
 տէսի Մարիամըն էլի վէ շէֆաաթըյլա
 ալալըմ: Էջլէ իսէ քիմ ճան վէ թէն
 թէհլէքէսինտէ պուլունուր տա ազիզ
 Պիքր Մէրեքմէ սըզընմազ:

ՀԻՊԵՐԻՓԵՆՆ ՄԵՐՏԻՐՈՍ- ԼԱՐ

Մաքսիմիանոս փատիշահըն կիւնլէրին-
տէ Սամոստիա շէհրինտէ եէտի զահիտ
քիշիւէր քի՛ պաշարընըն ատը Հիպերի-
քոս ուտու, պիր եէրէ թօփ օլուպ կիզլի-
տէ քրիստոս Էֆէնտիմիզին խաչընա թա-
փարըտըլար: Պու ազիզլէրին իշինտէն ի-
քիսի, եանի Հիպերիքոս վէ Փիլոթէոս
էվվէլինտէն քրիստոսա խըզմէթ էտիպ՝
Մաքսիմիանոս փատիշահըն շէհրէ կէլմէ-
սիյլէ՝ իւշ կիւն եալանճը ալլահլարա
թափմա իշին ճէմի ճէմիաթ տալէթ օլուն-
տուղունտա պունլար սէօզ պիրլիյլէ՝ Հի-
պերիքոսուն քէնտի էվինէ չէքիլտիլէր վէ
օրատա սագլանըպ կիզլիճէ սահիհ Ալլա-
հա խըզմէթ էտէր իտիլէր: Պունլարըն
սատըգ փուլթփէրէսթ տօսթլարը Յալով-
բոս, Պարեգարիոս, Աբիբաս, Դոմնաս վէ
Յուլիանոս զինէթ եէրինտէ պունլարը
կէօրմէտիքլէրինտէ՝ զիյարէթ իշին Հիպե-
րիքոսուն խանէսինէ կէլտիլէր վէ ծնլարը
օրատա սաքին՝ տուպյամէշղուլ պուլտուգ-
լարընտա շաշտըլար վէ ճէմի շէհր էհա-
լիսինին պու ազիմ ալպ սէպէպիյլէ շազ
օլտուգլարընտա՝ պունլարըն պուրատա
մէլուլ մահղուն գալմալարը իշին գալպլէ-

րինտէքի տույտուգլարը աճըյը վէ թէ-
աճճիւպիւ պէյան էթտիէր: Վէ լաքին
օնլարտան սէպէպինի տույտուգլարընտա
վէ ալլահլար կիպի թափտըգլարընըն եա-
լանճը օլմասընը անլայըպ խաչ իւզէրինտէ
էօլմիւշ Բրիստոսուն կէրչէք Ալլահ օլմա-
սընա ինանտըգլարընտա, ղայրի վազթ
ղայպ էթմէտէն Յակովբ իսմինտէ ազիզ
քահանայը կիզլիճէ էվէ չաղըրըպ օնտան
վաֆթիզ օլտուլար վէ պիրլիքտէ շազ եիւ-
րէյլէ տուա էտէրէք կիւնլէրինի կէչիւրի
իտիլէր:

Իւչիւնճիւ կիւն ալայ պիթտիքէն սօն-
րա փատիշահ սօրտու քի աճապա պու իւչ
կիւն իչինտէ ալլահլարա թափմաղա հիչ
կէլմէյէն օլտոմմա. փութ փափազլարը
վէ ախէր տախի քէնտիլէր կիպի շէյթան
էսիրի օլանլար. Էվվէթ Էֆէնտիմ, Հի-
պերիքոս վէ Փիրլթէոս իսմինտէ շէհր
պիւյիւքլէրինտէն իքի քիշի վար տըք քի,
իւչ սէնէտէն պերի փութխանէլէրիմիզէ
այազ պաամամըշ տըրլար տէյի, ճէվապ
վէրտիլէր: Ֆիւ հալ փատիշահըն էմրիյ-
լէ հասաւլար եօլլանըտըքի պուսլարը
թուլթուպ դուրպան սունուլան փութ-
խանէլէր իչինէ կէթիրսինլէր: Հասաս-
լար նէ գատար եալընըզ իքիսինի կէօ-
թիւրմէք իսթէր իտիլէր իսէ տէ, լաքին
օլ պիր պէշ ազիզլէր՝ օնլարտան այրը-

մագ իսթէմէտիքլէրի իչին, պերապեր կիտիպ փատիշահըն հուզուրինէ չըգտըլար: Փատիշահ պուշլարը կէօրտիւյինտէ էօրֆ կէօսթերմէտէն թագիր սուրէթինտէ ալլահլարըն էօնիւնտէն կէչտիքլէրի վագըթ պաշլարընը պիլէ էյմէտիքլէրի իչին կիւճիւնէ կէլմէսինի անլաթտը: Թէքրար՝ էյեր տէտիքլէրիմի էթմէյիպ ասի օլուրսանըզ՝ ալլահլարտան սօնրա եէրին վէ ճէմի ինսանլարըն իւզէրինէ հիւքմիւմ վարտըր տէյի, պիլտիրտի:

Վէ լաքին Հիպերիքոս հէփիսինին աղընտան ճէվապ վերիպ ալլահլարըն վէ քէնտինին տախի պօշ օլմասընը կէօսթերտիյինտէ՝ փատիշահ դագէպէ կէլտի վէ գուրշուն թօփուզ իլէ էլլի տանէ արգասընա վուրտուգտան սօնրա գարանլըզ զընտանա աթտըրտը: Պուշտան սօնրա Փիլթթէոսու հուզուրինէ չաղըրըպ չօգ թաթլըլըլա պիլէսինճէ խայլի զէման միւճատէլէ էթտի վէ լաքին հիչ պիր թիւրլէլ գանտըրամատըղընտա, ագլէ մալէք քիշի սին, էլպէթտէ սիատէթ չէքմէտէն՝ քէնտիլիյինտէն իլգամ օլուր տէօնէրսին տէյերէք, էլլէրի պաղլը այրը պիր զընտանա եօլլատը:

Սօնրա օլ պիրլէրինի էօնիւնէ չաղըրըպ Ֆիքիրլէրինի թէֆթիշ էթտիքտէն սօնրա, օլ պիր իքի ինատճր իսթի-

յարլարա պէնզէմէյին քի, դանլարընա սուսամըշ ալլահլարա գուրպան սուսմագ իսթէմէյօրլար, «իզ օնլարտան ազըլը «ընըզ կէնճլիյինիզէ գըյմայըն, կէլին պէնիմ իլէ պէրապէր ալլահլարա սէճտէ գըլըն վէ նազարըմտա օլուն տէյի նասի-հաթ էյլէտի: Վէ լաքին օնլարըն տօղըու տինլէրինտէ գափի գալմա նիյէթինի ի-շիթտիյինտէ օնլարը տա հուզուրինտէն գալտըրըպ՝ այրը այրը պիրէր զընտանա գօմաղա էմր էթտի: Օն պէշ կիւն սօնրա հէփիսինի պիրլիքաէ հուզուրինէ չաղըր-տը, վէ թէքըար թիւրլիւ վատ վէ էօրֆ-լէր իլէ ազիզլէրի Ֆիքիրլէրինտէն տէօն-տիւրմէյէ ճահտ էթտի: Էնճամ գապիլի օլմատըղընտա եէտիսինի տէ խաչա կէր-տիրտի վէ սօնրա պաշլարընա սիվրի մըլս-լար փուրարագ էօլտիւրտիւ:

Փատիշահըն էմրիլէ ճէլլատլար՝ ազիզ-լէրին թէնինի Նփրատ ըմմաղընա աթա-ճաղ իքէն, Ալլահտան գօրգար զէնկին քիշիլէրտէն պիրիսի օնլարա կիզլի ազչէ եէտիրիս էլլէրինտէն ալտը վէ սօնրա պիր թարլա իչինէ կէօմտիւ քի զուլմ կիւն-լէրի կէչտիքտէն սօնրա օրատա պիր կիւ-զէլ իպատէթխանէ ետիթըրտը:

ՍՈՒՐԻ ԲԵՐԵԼԸՍ ՎԼԻ

ՍԵՔՍԵՆ ՏԵՕՐԹ ՇԱՅԻՐՏԼԵՐԻ

Օ՛ ալիմ վէ քրիսթիյան խասիմի Գիողե-
ղետիանոս փատիշահըն տէվլէթի էյետա-
մինտէ Իղնիմիտ շէհրինտէ Բաբելաո նա-
մինտէ պիր քեսամիլ իիթիյար՝ տին իլմի
վէ Ալլահ մուհապպէթի հագգընտա զա-
յէթիլէրիլէմիշ, ճէմի քէնտիյէ կէլէնլէ-
րի պու ազիմ վէ էլզէմ տին մատտէսին-
տէ թէրպիյէ էթմէյէ չալըշըրըտը: Շէհր
իչինտէ տախի ատը էյի չըգմըշ հէր քէս
քէնտի էվլատընը տէրս ալմաղ իչին ծնա
եօլլար ըտը: Կիւնլէրին պիրինտէ Գիողե-
տիանոսուն թախթտաշը Մաքսիմիանոս
շէհիրէ կէլիպ Ապողոն փութա գուրպան
սունտու: Փութ փափազլարը պու վէսի-
լէյլէ գրալըն եանընա վարըպ ծնուն ալ-
լահլարա գարշը օլան իպատէթինի մէտհ
էթտիքտէն սօնրա, աճըլարընը կէօթէր-
տիլէր քի շէհր իչինտէ պիր իիթիյար
վար քի, սիզին էմրինիզէ նիսպէթէն ալ-
լահլարը թանըմատըգտան մատաա՝ պիր
խաչ իւզէրինտէ էօլմիւշ քիչինին վազընը
ախէր շէհր չօճուգլարընա տախի տէրս
վէրէրէք՝ ծնլարը տա պաշտան չըգարըյօր,
տէտիլէր: Մաքսիմիանոս պունու տույտու-
ղունտա էօքէյէ կէլտի, վէ չափուճագ աս-

քէր եօլլատը քի մէտրէսէսինի պառսըն-
լար, վէ չօծուգլարը օրատա սագլայըպ՝
եալընըգ պունամըշ իխթիյարը քէնտիյէ
կէթիրսինլէր:

Բաբելաս Տուզուրինէ չըգտըղընտա,
Մաքսիմիանոս թաթլըլըլա, Բաբելաս
տէտիքլէրի իխթիյար սէն մի սին տէյի,
սօրտու, վէ օնուն՝ Էվվէթ, տէմէսինտէ,
հագգընա օլան շիքեայէթլէրի պիրէր պի-
րէր պէյան էթտիքտէն սօնրա՝ թուլթ-
տուղու էյրի եօլտան տէօնմէյէ նասիհաթ
վէրտի: Էյէր՝ իխթիյարըմ, սօնրա նասըլ
կէչինէճէյիմ տէյի տիւշիւնիւրսէն, գօրգ-
մա, ալլահլարըմըգ քէրիմ տիր. միրտէն
սանա իւլէֆէ պաղլարըմ քի գալան էօմ-
րիւնիւ սուհուլէթ իւզըէ կէչիրէսին, տէ-
տի: Բաբելաս պու սէօզլէրի տիյնէտիք-
տէն սօնրա՝ թափտըղը վէ թափտըր-
տըղը Ալլահըն սօզըուլուղունու վէ քէն-
տի փուլթլարընըն եալանճը օլմասընը Ալ-
լահ վէրկիսի էլֆաղ իլէ իսպաթ էթտի:
Մաքսիմիանոս ալլահլարընըն հագգընա
օլան սիթէմի իշիթտիյինտէ, խըշմա կէլ-
տի վէ թաշ իլէ չէնէսինի էզսինլէր տէյի,
էմր էթտի: Պունուն իլէ տէ հագգըն-
տան կէլէմէտիյինտէ՝ Պրիսկեղոս հաքի-
մին էլինէ թէսլիմ էթտի քի իսթէտիյի
կիպի ախէր իշքէնճէլէր տախի վէրտիք-
տէն սօնրա՝ պօղազընա աղըր հալգա

Թագրպ այաղընը սըգը Թօմրուղա վուր-
սունլար:

Բաբեւլաս իխթիյար պու կիունէ հապ-
սա աթըլտըգտան սօնրա՝ գրալըն էմրիյլէ
մէտրէսէտէ պուլունան սէքսէն տէօրթ
ատիտ գըզ վէ օղլան շայիրտլէր օնուն հու-
ղուրինէ կէթիրիլտի: Պունլարը օխշայա-
րագ քէնտի մէրամընա եաթըրմաղ իչին
հէր թիւրլիւ հիլէյի գուլլանտը. էնճամ
ուսթանըզ տա օլ եաշընտա պիզիմ տօղ-
րու ալլահլարըմըզը Թանըյըպ օնլարա
գուրպան սունտույսա տա, եինէ էվվէլի
էօրֆէն վէ տէօյէրէք սիզի ալտաթտըզը ի-
չին հապսա աթտըրում. կէլին շիմտի, սիզ
տէ օնուն կիպի Թափաղընըզ՝ խաշտա
կէրիլմիշ ատամը պրագըն տա, փութլա-
րըմըզա գուրպան սունուն տէյի, Թէքլիֆ
էթմէսինտէ, հէփսի պիր աղըզ. Հաշա,
պիզ քրիսթիյան ըզ վէ պու տին ու իամ
հագգընա էօլմէյէ հագըրըզ տէյի չա-
ղըրտըլար: Մաքսիմիանոս իչլէրինտէն օն
Թանէսինի պըրըպ օնլարը գազանմաղա
չալըշտը վէ լաքին օ տա պօշա չըգտըղըն-
տան իքիսինի գան կէլինճէյէտէք տէօյ-
տիւ, վէ սօնրա օլ պիրլէրինի տէ չաղը-
րըպ Թէքրար Թէքլիֆ էթտի քի էմրինի
իճրա էթսինլէր, Եօխսա հէփսինիզի տէ
պունլար կիպի էտէր էօլտիւրիւրիւմ, տէ-
տի: Պու էօրֆիւ տասի հիչ քեար էթ-

մէտիյինտէ Պրիսկեղոսա թէսլեմ էթտի
քի հապսա գօստուն վէ սօնրա եինէ ինաա
էտէճէք օլուրսալար շէրիաթլարընը քէս-
սին: Պու սէքսէն տէօրթ կիւնահաք
մսգարմլար ուսթալարընըն եանընա զըն-
տանա գօնտուլար, պիր գաչ կիւն սօնրա
թէքրար: Թէֆթիշտէն վէ թէքլէֆտէն
գազի չըգմալարընտա խայլի էզիյէթլէր-
տէն սօնրա իւք իպթա Բարեւաորն, վէ
սօնրա օլպիրլէրինին պաշընը պիրէր պիրէր
քէստիլէր: Ազիզլէրին թէնլէրինի անա-
լարըյա պերապէր զահիտ քիշիլէր իւչ
եէրտէ կէօմտիլլէր քի սօնրա վագթիյլէ
պիր պիւյիւք իպատէթ եէրի օլմուշ տուր:

ՅՈՒԼԻՍ 5

ՍՈՒՐԻ ԲՈՆԱՎԵՆԴՈՒՐԱ

Քիլիսէի շէրիֆին ազիզ վէ շիւհրէ-
թեապ միւալլիմի Ս. Բոնավենդուրա
Թօսրանա էյալէթինտէ Պաշնէօրէճիօ
շէհրինտէ էֆէնտիմիզին 1221 թարի-
խինտէ տիւնեայա կէլմիշ տիր: Աթալարը
էսքի քիպարզատէ վէ զայէթ մալտար վէ
ֆագիլլէթլի օճադտան օլտուգլարը իշին
փէք նամտար ըտըլար: Պու ազիզ հէնիզ
տէօրթ եաշընտա իքէն պիր աղըր խաս-
թէլլիյէ կիրիֆթար օլտու, յէօյլէ քի վա-

լիտէսի ինսանճա ոաղալմասրնտան իւմիւ-
տինիզաթ էտիպ Ս. Ֆրանչիսկոս Աստիգիյէ
կիթտի վէ եալվարտը քի տուաւը հիմ-
մէթիյէ Ալլահտան օղլունա շիֆա ալը
վէրսին, վէ սաղալըրսա Ալլահըն եօլունտա
օնու թէրպիյէ էտիպ սօնրա քէնտի մա-
նասթըրընա դօմայա տախի սէօզ վէրտի:
Ս. Ֆրանչիսկոս ըէճասընա պինայէն Ալ-
լահա տուա էթտի վէ անիտէ չօճուգ
խասթէլիյինտէն գուրթուլտու: Աղիզ
պու միւճիզաթը կէօրտիւյինտէ Օ պօնա
վէնդո-բա եանի Նէ իգպալ տըր, տէյի
չաղըրտը, վէ օլ տաղիգէտէն սօնրա չօ-
ճուղուն վաֆթիղտէ գօնուլմուշ Յով-
հաննէս իսմի տէյիշիլիպ Բօնավէնդուրա
գալտը:

Ագըլ պալիզ օլունճա անասընըն էթ-
տիյի ահտը իշիտիպ չօգ մէսրուր օլտու,
վէ հիւսնի իրատէթիյէ Ս. Ֆրանչիսկո-
սուն մանասթըրընա կիրտի օրատա նո-
րընճալըգ վազթընը թէքմիլ էթտիքտէն
սօնրա լազըմ կէլէն իլմի էօյրէնմէ իշին
Փարիզէ եօլանըտը: Իլմէ օլան աշգը՝
Փազուլէթէ օլան իպատէթինտէն աշաղա
տէյիլ իտի. ալչադ կէօնիւլլիլիւ, Նէֆ-
սինի զապթ էթմէ հազգընտա օլան ըի-
յազաթը, ալէլ խուսուս միւթիւլիլիւ
վէ Քրիստոս էֆէնտիմիզին խաչէլութիւ-
նունա, սուրբ Հաղորդութիւնա օլան մու-

Հապպէթի թարիֆ օլունմազ պիր շէյ ի-
տի: Կիւն կէշիրմէյիպ Գրիստոս Էֆէնտի-
միզին սիասէթլէրի իւզէրինէ թէֆէքքիւր
էտէր իտի: Հեր կիւն իլիմաէն պազը գա-
լան վազթընը Սրբութիւն Էօնիւնտէ
տուատա կէշիրիր իտի: Փէք ազ տէֆա
օլմուշ տուր քի Սրբութիւն ալսըն վէ
եախօտ պատարագ էթսին տէ՝ դալպինին
սէվինճինտէն Էօքիւր Էօքիւր աղլամասըն:
Քիւշիւք չաղընտաքի եիւրէք վէ Ֆիքը
փաքլըղընը պէօյիւտիւյիւնտէ տէ դայպ
էթմէտի, շէօյլէ քի ուսթասը Աղէքսան-
դրոս Հալէս, Սանըրսըն քի պու ատէմ
Ադամըն կիւնաճընտան ազստ տըր, տէր
իտի:

Եիրմի պէշ եաշընը տաՀա թէքմիլ
էթմէմիշ իքէն քէնտի պէօյիւքլէրինտէն
Ատուածաբանութիւն Էօյրէթմէ իչին
թայեին օլունտու, վէ պու իլիմտէ Հատ-
տէն զէյատէ իլէրիլէմիշ օլմասը իչին Ս.
Թովմաս Ագուինացի իլէպէրապէր իւմումի
միւտէրրիսլէք փայէսինէ վէ պէրաթընա
նայլ օլտուլար: Օթուզ պէշ եաշընտա
ճէմի մանասթըրըն իւզէրինէ պաշ ինթի-
խապ օլունտու, վէ Աղէքսանդրոս սրբազան
Քահանայապետ տախի ազիզի պու փայէ-
սինտէ իսթիգրար էթտի: Էվվէլինտէն
պու մանսըպը ուհտէսինէ ալմաղանէ գա-
տար գարշը կէլտիյսէ տէ, ալտըգտան սօն-

րա պիւթիւն գուժվեթիյլէ մանաթըրըն էյիլէյինէ չալըշտը վէ թէմէլինի գոյանըն եիւրէյի իւզըէ հէր գանունլարը սըգը թութմաղա վէ պարիտ օլմուշլարը թէք-
րար սօգմաղա զայրէթ էտէրիտի: Պուն-
լարտան գաթի նազար ախէր խայրլը նի-
զամլար իճատ էթտի, վէ ճէմի բուհպան-
լարընա սէօզիւնտէն զիյատէ ֆիլիլիյլէ էյի
իպրէթ օլուր վէ հէփսի տէ ծնու զայէթ
սէփլէրիտիլէր: Օն սէքիզ սէնէ միգտարի
պու թարզ ճահտ ու զայրէթ իլէ, ագլ
վէ մազլըմլըղլա քէնտիյէ սիփարըշ օլմուշ
խըզմէթի էյի թէքմիլ էթտիյի իշին
հազգ իւզըէ մանաթըրըն իքինճի միւէս-
սիսի ատտ օլունմուշ տուր:

Պուլունտուղու փայէնին սէպէպիյլէ նէ
գատար մէշղուլիյէթի չօղուտույսա տա,
եինէ ատէթ էթտիյի իպատէթ թալի-
մաթընտան պիր նօգթա պիլէ էքսիլթ-
մէտի. հաթթա իշի չօղալտըգճա զայ-
րէթի տահա զիյատէ արթարըտը, վէ կիւ-
ճիւ եէթտիքճէ գալան վազթընը ախէր
բուհանի քիթապլար թէէլիֆ էթմէյէ
սարֆ էտէր իտի: Հալա ինշա էթտիյի
խայլի քիթապլար՝ մալիք օլտուղու ագլէ
վէ իլմէ պու կիւնէտէք նիշան տըրլար:
Պունլարըն իշինտէն պիրթանէսի տէ ֆու-
գարէլէր սիյանէլի թէսմիյէսիյլէ եազարըը
տըր քի, պազի միւֆսիտ քիշիլէր տիլէնճի

րասհիպլէր իւզէրինէ ֆէնա սէօյլէմիշ ի-
տիլէր, վէ պուշլարա գարշը ազիզ՝ Ալլահ
իշին ֆուգարէ օլուպ տա տիլէնմէյէ թէ-
վազու էտէն քիշիլէրին ճանճա վէ թէն-
ճէ տիւնեայա էթտիքլէրի խայրը կէօս-
թէրիւր, վէ հազգլարընա սէօյլէնիլէն
իֆթիրալարտան օնլարը փաքա չըգարըր:
Ազիզ Պիքիր Մէրեհմին շանը իւզէրինէ
տախի խայլի մէտհլէր վէ քիթապլար
եազմը տըր, վէ օնուճն ատընը վէ իպա-
տէթինի հէր եէրտէ եայմաղա եազը վէ
վազ իլէ քիւշիւք եաշընտան պէրի չօգ
չալըշմը տըր: Քէնտի մանասթըրընըն
թէմէլինի գօյան Ս. Քրանչիսկոստուն տա-
խի էօմրիւ հիքեայէսինի ինշա էթտի. պիր
տէֆա օտապընտա պուճնուն թէէլիֆինէ
մէշղուլ էքէն՝ Ս. Թովմաս Ագուինացի
օնու կէօրմէյէ կէլտի, վէ լաքին նէ եազտը-
ղընը տույտուղունտա՝ Մանի օլմայալըմ
քի Սուրբ՝ Սուրբուն հիքեայէսինի թէէլիֆ
էթտին, տէյիպ չէքիլտի: Թէքրար պիր
ախէր տէֆա Սուրբ Թովմաս՝ Օլ գատար
մէշղուլիլէթին արապընտա պէօյլէ կիւզէլ
քիթապլարը նէ վազըթ ինշա էտէրսին
վէ քիթապխանէննէրէտէ տիր տէյի սօր-
տուղընտա, օ՝ սուրբ խաչը կէօսթէրիպ՝
իշթէ քիթապխանէմ պու տուր, պուճ-
տան էօյրէնտիլիմի պաշգասընա սաթա-
րըմ տէյի ճէվապ վէրտի: Տահա եազ-

մաղա օթուրմատան, պիր չէթին վէ ան-
լաւմատրղը շէյ օլտուղունտա ալէսսէվվիյէ
խաչըն էօնիւնէ տիղ չէօքէր վէ ծնտան օլ
մատտէնին մանասընը իսթէր ալըրըտը:
Տիշարտան տախի խասթէյէ վէ եախօտ
րուհանի թալիմաթա միւհթաճը օլանա
չաղըրլտըղընտա՝ եօգ տէմէզ կիտէր իտի.
կիւնահ. քեարլարը նէտամէթէ, վէ Փա-
ղըլէթ. քեարլարը մէթանէթ իւղըէ դալ-
մաղա թիւրլիւ թէէսիրլի սէօզէրիյէ
տալէթ էտէր գանսըրըրըտը. սէօզէրի-
նին չօղու տա միւճիղէթսիզ դալմաղըտը:

Պու գատար միւճիղէթլի եազըսը վէ
իշլէրիյէ ազիղին իսմի տէօրթ ետնա չա-
փուզ եայըտը վէ հէր թարաֆտան ծնա
գօշար կէլիւր իտիլէր: Ս. Բոնաւմենդուրա-
նըն ատը հէր. քէսին ազընտա կէզէր իտի
վէ հէփսի պէօյիւք քիւչիւք, ալիմ վէ
նատան ծնու ազլ վէ իպատէթ ուսթաար
տէյի չաղըրըրըտըլար:

Տէօրտիւնճիւ Նղեմէս սրբազան Փափա
հազըլէթլէրի պու գատար Քիլիսէի շէ-
րիֆտէ օլան էմէյի իշին Եօք շէհրին Արք-
եպիսկոպոսլուզ փայէսին ծնա վէրմէյէ
թէքլիֆ էթտի, վէ լաքին Բոնաւմենդուրա
աղլայարազ սրբազան Փափըն պաղընա
տիւշիւպ րէճա էթտի. քի պու աղըր խըզ-
մէթի իւզէրինտէն գալտըրսըն: Ճէմի Քի-
լիսէի շէրիֆին իշինտէ փայէսի օլանլա-

ըրն՝ պու ազիզին իւզէրինէ օլան իթի-
պարլարը պու հիքեայէթտէն ֆէհմ օ-
լունապիլի: Մէզքիւր սրբազան Փափըն
վէֆաթընտան սօնրա Վիթէրպօ շէհրին-
տէ պիր եէնիսինի ինթիխապ էթմէ իչին
ճէմի Կարգինալլար թօփ օլտուլար վէ լա-
քին խայլի վագթ շայպ էտիպ պիրինին
իւզէրինէ դարար վէրէմէտիքլէրինտէ ա-
զիզ Բոնավենդուրայա իհալէ էթտիլէր
քի.քէնտի պիր թանէօլինի ծնարա թէք-
լիֆ էթսին: Պունլարըն էմրինէ ըիայէ-
թէն ազիզ ատէթի իւզրէ տուա էթտիք-
տէն սօնրա էվվէլինտէն կէօրիւպ թանը-
մատըղը Լէսսանօ շէհրինին պաշ քահա-
նաոր Թէոպալտոսու թէքլիֆ էթտի. ֆիլ
վագը թէքլիֆի դապուլ օլունուպ, օլ.քի-
լիսէնին պաշը սէշիլտի:

Թէոպալտոս Ս. Պետրոսուն քիւրսիւ-
սիւնէ ճիւլիւ էթտիքտէն սօնրա ատընը
տէյիշտի վէ ծնունծու Գրիգոր դօտու.
օնտան սօնրա Ս. Բոնավենդուրայա Կար-
գինալլըգ վայէսի վէրտի: Ազիզ պու
րիւթպէյի իւզէրինէ ալմադա նէ դատար
տա գարշը կէլտիյսէ սէօզիւնտէն կէչմէմէ
իչին միւթի օլտու: Պիր ազ վագրթ սօն-
րա քէնտիսինէ չաղըրըպ պիլէսինճէ Լիոն-
տաքի թօփ օլան մէճլիսէ կէօթիւրտիւ
վէ օրատա քիլիսէի շէրիֆին հագգընա
շայէթ չօդ չալըշտըգտան սօնրա խառ-

Թէլէնտի իւք իպթա քէյֆսիզլէյինէ գա-
տար խաֆիֆ շէյ կէօրինիւյօրուտուսա
տա, սօնրա եաւաշ եաւաշ աղըրլանըպ
աղ կիւն իչինտէ էօմրինիւն էլլի իւ-
չինճիւ սէնէսի աղիզ վէ փաք ճանընը
եարատըճըսընըն էլինէ Թէսլիմ էթտի:

Սրբազան Քահանայապետ մէճլիստէ
պուլունան ճէմի եպիսկոպոսլար իլէ պէ-
րապէր աղիզին մէէմուլ օլունմատըզ վա-
զըթտաղայպ օլմասընա զայէթ աճըտըլար
վէ էօլիւմիւնտէն սօնրա արասը չօզ կէչ-
մէյիպ Ալլահ էֆէնտիմիզ գուլունուն իս-
միլլէ էթտիքլէրի միւճիզէթլէր իչին օ-
նուն ատընը վէ իպատէթինի հէր եէրտէ
եայտը: Եիւզ ալթմըշ սէնէ սօնրա Թէ-
նինի ախէր եէնի եափըլան քիլիսէ իչինէ
կէօթիւրմէք իսթէտիքլէրինտէ պաշընըն
էթինտէն պաշգա պազը գալանը գուրու
քէմիք քէսիլմիշ իտի: Օլ սէպէպտէն պա-
շընը պիր այրը գապ իչինտէ սագլատըլար,
վէ իսթէտիքլէրի վազթ աչարպագարըտը-
լար վէ կէօրէնլէր հայրան օլուրուտուլար
քի նաալ օլ զէմանտան պէրի սաչլարը,
տիշլէրի, գուլագլարը, տուտագլարը վէ
եանագլարը սաղ ատէմ պաշընտա կիպի
գալմըշ օլտուն: Խայլի վազթ սօնրա կալ-
վինականլար լիոն շէհրինի ալտըզլարըն-
տա աղիզին Թէնինի եագտըլար: Աէ լաքին
պիր ճէսուր քրիսթիյան քահանայ էօմ-

րիւ թէհլեքէսիյլէ պաշնը ելլէրինտէն
գուրթարըպ պաշգա եերտէ սագլատը:

ՅՈՒԼԻՍ 6

ՍՐԻՈՒՀԻ ԿԼՈԴԻԼՏԷ

ՖՐԱՆՉԸ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

Ֆրանչա սուլթանը Կլոդիլտէ Պուր-
կունտիա փատիշահը քիլբերիկոսուն գը-
ղըյըտը. Ֆրանչա տէվլէթինին քրիսթի-
յան տինինտէ օլ գատար իլէրի կիթմէ-
սինէ պու չօգ Ֆաիտէ էթմիշ տիր: Փէ-
տերի՝ Սոնտեպալտոս պիրատէրինին էլինէ
էսիր տիւշիւպ գաթլ օլունտուղունտա
վէ անասը օլ զալիմին էմրիյլէ սուտա պօ-
ղուլտուղունտա, Կլոդիլտէ մէճպուրիյէ-
թէն՝ փէտէրինին վէ վալիտէսինին դանը-
նա կիրմիշ գարտաշնըն եանընտա գալ-
տը: Վէ լաքին Ալլահըն թէրթիպիյլէ
լալաը Ալլահտան գօրգար պիր էհլի
թագվա քիշի օլուպ՝ քրիսթիյանա տաիր
հէր ճինա Ֆաղուլէթ թալիմաթընտա
օնու թէրպիյէ էթտի: Հիւանի ճէմալ
հագգընտա ագրանը եօղուտու վէ ա-
խէր թապիաթ վերկիսի խոսուտիյէթ-
լէրի իշին հէփիսինին եանընտա չօգ իթի-
պարտա ըտը: Մէգքիւր զատտար Սոն-
տեպալտոս պիլէ օլ գատար իւզէրինէ
մուհապպէթ պաղլատը քի սարայըն հէր

ուսմուրունու ծնա իհալէ վէ թէսլիմ էյ-
լէտի. չօգ տէֆա քէնտիսի տիշարըտա
պուլունտուղու վազթ տէվլէթինին տա-
խի իտարէսինի ծնա պրագըր ըտը: Ֆա-
զուլէթէ վէ իպատէթէ օլան աշգը դայէթ
չօղըտու. նէ գատար սարայ իչինտէ զէվզ-
տէֆա էքսիք տէյիլիտիյտէ տէ, քէնտիսի
տուա իչինտէ պուլտուղու լէզզէթի պուն-
լարտան զէյատէ սայմը տըր: Տուա եախօտ
թէֆէք.քիւր էթտիյի վազթ Ֆիքրինի
տիւնեաղայլէսինտէն խալի թուլթար ըտը.
Ալլահ ըլա միւսահիպէթ օլունտուղու
վազթ ծնու պրագըպ տա ախէր մախլու-
գաթա վէ եախօտ պիհուտէ շէյլէրէ Ֆիքր
եօրմագ եազըշմագ շէյ տիր, տէր իտի:
Իշինին րուխսաթ վէրմէսինէ կէօրէ ճահտ
էտէր իտի քի հէր կիւն պատարագ կէօր-
սիւն. կիյինմէսինտէ գուշանմագընտա,
սէօղիւնտէ վէ տուրուշունտա վէ ախէր
հէր թաւլըրնտա պիր ածաիպ քեամիլիք
կէօսթէրիր իտի: Ֆուգարէլէրէ տախի չօգ
մուհապպէթի օլուպ էլի իլէ ծնլարա սա-
տագա վէրիր իտի:

Ֆրանչա փատիշահը Կլոգովէոս Կլո-
գիլտէնին հէր հալինէ վուգուֆ օլուպ
իլզէրինէ մուհապպէթ պաղլատը վէ օ-
նունուլաւագտըթէզէվվիւճէթմէք իսթէ-
տի: Պու Ֆիքրինի ծնա պէյան էթմէ իչին
Աւրեղիանոս իսմինտէ րէճալ քիպարլա-

որնտան պիրինի եօլլատը վէ լաքին պուտուլտուղունտա քի ֆուգարէլէրտէն պաշգա քիմնէյի քէնտի խանէսինէ գապուլէթմէզ, քէնտիտի տէ րուպասընը տէյիշտի վէ ֆուգարէ րուպասը կիյինիպ տիլէնճիլէր սրրասընա կիրտի. էօնիւնէ կէլիպ սատագա գապուլէթտիյի վազթ պիր ուսլիլէ քիմ օլտուղունու, քիմին եօլլատըղընը վէ նէ իշին կէլմէսինի գրասնա օնա անլաթտը:

Կլոդիլտէ պիր փուլթփէրէսթ փատիշահըն թարաֆընտան պու թէքլիֆի իշլիթտիյինտէ ղայէթ ալթ իւսթ օլտու, վէ լաքին ճիւզի վազթ իւզէրինէ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա՝ փատիշահընըն էթտիյի թէքլիֆ օլամազ շէյ տէյիլ տիր, ամմա մանի օլան շու տուր քի օ փուլթփէրէսթ տիր վէ պէն քրիսթիյան ըմ. էյէր օ տա քրիսթիյան օլմազ իսթէրսէ, թէքլիֆի գապուլում տուր՝ տէտի: Աւրեղիանոս՝ փատիշահըն թարաֆընտան ճէվապ վէրտի քի պունա հիշ շիւպհէն օլմասըն, վէ թէքրար թէքլիֆինի գապուլէթտիյի իշին թէշէքքիւր օլտուգտան սօնրա ֆրանչայա տէօնտիւ: Կլոդիլտէ տուասընտա պու շէյին՝ խայրլըյըսա օլմասը իշին Ալլահըն եարտըմընը տիլէտի, վէ արասը չօգ կէշմէտէն թէքրար Աւրեղիանոս կէրի կէլտի վէ րէսմէն գարտաշը

Սոնտեպալտոս փատիշահըն տախի ըրգա-
սընը տիլէտի: Պու՛նէ գատար իւք էվլէլ
օլմայա քի ֆրանչա սուլթանը օլտուղուն-
տա փէտէրինի վէ վալիտէսինի էօլտիւր-
տիւյիւ իչին ծնտան ինթիգամ ալըն
տէյի՝ գօրգուսունտան գարշը կէլտիյիսէ
տէ, էնճամ գայլ օլտու վէ չօգ ալայ իլէ
էօլլատը. տահա փաթիթախթընա վարմա-
տան Ալըգովէոս գարշընա կէլտի վէ
վէրտիյի սէօզ իւզէրինտէ գալմաղա, եա-
նի փութփէրէսթլիյի պրագըպ քրիսթի-
յան օլմաղա թէքըար սէօզ վէրտի:

Փատիշահ սարայընա տախիլ օլտու-
ղունտա պուլտուղու իզգէթ իքրամ վէ
թէպրիք իչին կէլէն ըէճալ քիպար թէ-
լաթթուֆլարընտան հիչքէնտիյի ալ-
տըրմայըպ՝ օլ գատար սալթանաթ արա-
սընտա կէչիւրէճէյի էօմրիւն ուսուլինէ հէր
շէյտէն էվլէլ գարար վէրտի: Թուլթու-
ղու հագիմ էօլ իլէ Ալլահա վէ ինսան-
լարա մագպուլ օլտու, վէ ազ վագթ
զարֆինտէ փատիշահըն եիւրէյինի էօյլէ
քէնտիյէ ճէլպ էթտի քի ասլա ծնտան
այըրլմազ իսթէմէզ իտի, Ֆագատ վէր-
տիյի սէօզտէ տուրմամասը իչին պիւսպիւ-
թիւն գալպի ըահաթ տէյիլ իտի: Օլ
սուրէթտէ տուա, օրուճ վէ սատագա իլէ
փատիշահըն հագգընա Ալլահըն եարտը-
մընը տիլէտի, ալէլ խուսուս աիշմանընա

գարշը ճէնկէ կիթտիյի վազթ օնա թէք-
 րար պէ թէքբար եալվարտը քի հէր
 պիր թիւրլիւ թէհլիքէսինտէ՝ քրիսթի-
 յանլարըն Ալլահընա իւմիտ գօսուն, օնու
 եարտըմընա չաղըրսըն վէ արզու էթտիյի
 ֆիւթուհաթը պիլէ օնտան տիլէսին:
 Ալոդովէոս ճէնկ գարըշտըղընտա տիւշմա-
 նըն իւսթէ չըգմասընը վէ քէնտի ապէ-
 րինին եալաշ եալաշ կէրի չէքիլմէսինի
 կէօրիւպ՝ եալանճը ալլահլարընըն իմտա-
 տընը տիլէտի, վէ լաքին ֆաիտէ էթմէյիպ
 հէմէն պիւս պիւթիւն պօղուլմաղա եա-
 զըն օլմասընը կէօրտիւյիւնտէ, էհլինին
 վէրտիյի սօն նասիհաթ ֆիքրինէ կէտի
 վէ սըտգ իլէ քրիսթիյանլարըն Ալլահը-
 նըն եարտըմընը տիլէյիպ՝ ճէնկի գաղան-
 տըղընտա իհմալ էթմէսիզ տէօնիւպ
 քրիսթիյան օլմաղա գարար վէրտի: Պու
 վատընտան սօնրա քէնտի օրտուսու իչին-
 տէ պիր թէպտիլաթ կէօրիւնտիւ. կէրի
 չէքիլէն ապէր եիւրէք ալըպ՝ տիւշմանը
 իւզէրինէ համլէ էթմէյէ պաշլատը, գօ-
 վուլտուղու եէրտէն տիւշմանընը գօվ-
 տուգտան սօնրա՝ օնուն եէրինի տախի
 պասըպ՝ օրտուսունու պօզտու վէ քէսպ
 էթտիյի ֆիւթուհաթը էլինտէն գափրպ
 րէզալէթ իլէ գաշմաղա մէճպուր էտթի:

Պու մէհմուլ օլունմատըգ վագըատան
 սօնրա, Ալլահըն քէրէմ էթտիյի միւճի-

զէթէ ըիայէթէն Ռայմն շէհրինին Ռեմիկիոս նամինտէ ազիզ եպիսկոպոսունու քէնտիյէ չաղըրըպ լազըմ՝ օլան տին մատտէլէրինի էջրէնաիքտէն սօնրա վաֆթիզ օլտու: Բէճալ քիպար վէ ճէմի սարայլըլար տախի փատիշահտան իպրէթ ալըպ օնլար տա քրիսթիյան օլտուլար: Ալոդիլտէ սուլթանըն գալպինտէ տույտուղու մէսրուրիյէթին թարիֆի միւմքին տէյիլ տիր: Ալլահըն էթտիյի ինայէթէ շիւքր սունտուղ:տան սօնրա՝ քրիսթիյան օլմասընա տա գանաաթ էթմէյիպ՝ օնու սուրբ էթմէ տախի արզուսինտէ իտի. օլ պապտէ սէօզիլ վէ հարէքէթիյլէ ազիզ քրիսթիյան տինիմիզին ճէմի Ֆաղուլէթլի իպատէթլէրինի օնա էջրէթտի, վէ Ալլահըն շանը իչին խայլի քիլիսէլէր վէ իպատէթխանէլէր եափթըրտը: Պու ազիզ սուլթանըն հէր էթտիյինի եազաճազ օլսազ խայլի վարագալարա միւհթաճ տըր:

Զէվճի Ալոդուլէոս փատիշահըն վէֆաթընտան սօնրա օթուզ տօգուզ սէնէ եաշտըր. փատիշահ սարայընը վէ ճէմի էրզազլարընը պրագըպ՝ թուրոն շէհրինէ Ս. Մարտինոսուն մէզարը եանընտա պիր քիւշիւք էվէ չէքիլտի. վէ օրատա պիլէսինճէ կէլէն պիր գաշ Ֆաղուլէթէ մէյիլլի պէքիրէլէր իլէ մանասթըրտա կիպի եաշար ըտը: Տուատան վէ բուհանի

քիթապլարը օգուամատան ղայրի պաշգաթէսէլիսի եօղուտու. սրգճա քիլիսէլէրէ ղեյարէթէ կիտէր վէ իպատէթքեար քիշելէր իլէ գօնուշուրուտու: Փերհիզ վէ օրուճ իլէ ասի նէֆսինի գըրմաղա ճահտէտէր իտի, եէտիյի էքմէք, սու վէ սէպզէվաթ ըսը, տուլ հալինտէ թիւրլիւ ելէմէրի սապը իլէ չէքտի, վէ առլա աղզընտան եազըշմաղ պիր սէօզ չըգարմատը. չօզ տէֆա սէրայա տալէթ օլընուրուտույսա տա քէնտիսի թէնհատէ օթուրմասընը տահա եէյ սայըպ կիթմէզիտի: Էօլիւմիւնուէն օթուզ կիւն էվվէլ Ալլահ թարաֆընտան պիր մէլէք կէլիպ՝ էօմրիւնիւն սօն կիւնլէրի օլմասընըն խապէրինի վէրտի: Ալդիլտէ պու միւթտէ իւզէրինէ ղայէթ սէվինիպ իքի էվլատընը եանընա չազըրտը վէ օնլարա՝ Ալլահ եօլընտա կիթմէյէ նասիհաթ վէրտիքտէն սօնրա իդրար էյլէտիյի տինի թէքրար հէփիսինին էօնիւնտէ պէյան էթտի վէ տայիմա պու տին իչինտէ գալի գալմաղա էօյիւթ վէրտի վէ սօնրա հատտէն խարիճ իպատէթ իլէ Ս. Խորհուրդլարը ալտը. վէ Գաւիթ մարգարէնին, Եւ Բէպպի ճանըմ վէ թէնիմ իլէ սանա իլթիճա էթմիշիմ տիր, եա Բէպպիմ իւմիւտիմ սէնտէ օլտուղու իչին հիչ գօրգում եօզ տուր, սէօզլէրինի սէօյլէյերէք եէթմիշ եաշըն-

տա կէջիճի էօմրիւնիւ կէշմէզ վէ սօնու
կէշմէզ էօմրէ թէպտիւ էյլէտի: Ճաննը
թէսլիմ էթտիյի օտա իշինտէ պիր սէ-
մաՎի նուր տօղտու վէ ազիզ թէնինտէն
չըգան խօշպույ գօգուլար էթրաֆտաքի-
լէրի թէաճճիւպտէ պրագտըլար, սօնրա
թէնինի Փարիզէ կէթիրիպ Կլոդովէոս
փառիշահըն եափտըրտըղը քիլիսէ իշին-
տէ կէօմտիւլէր քի հալա պու կիւնէ տէք
օրատա տըր:

ՅՈՒԼԻՍ 7

ՍՐԻՌԻՆԻ ԿՈՏՈՒՆՎԱԼ

Ազիզ քրիսթիյան տինիմիզին էօյ-
րէթտիյի իւզըէ սապր տախի ֆազուլէթ-
լէրտէն պիրի տիր: Քիլիսէի շէրիֆ հէր
պիր ֆազուլէթ պապինտէ պիզի իլէրի
կէօթիւրմէ իշին նառիհաթտան պաշգա
էօրնէք տախի վէրտիյի կիպի, պու ֆա-
զուլէթի տէ ալէմէ՝ ալէլիուսուս պէտ-
պախթլըղըլա պիր թէրս վէ ինատճը զէվ-
ճէ րաաթ կէլմիշ զէվճէյէ էօյրէթմէ իշին
պու սապր էօրնէյի փաքիզէ Կոտուլէվանըն
հիքեայէսինի էօնիւմիւզէ գօր: Պու ա-
զիզէ Ֆրանշա էյալէթինտէ զէնկին վէ
աուրլգատէ աթալարտան տիւնեայա կէ-
լիպ էյի թէրպիյէ օլմասը իշին փարա վէ

զահմեթ էսիրկէնմէմիշ տիր: Թապիաթ վերկիսի շիրինլիյինտէն պաշգա ախեր հէ- զարկիուն հայրան օլաճագ թաթլը միւ- սահիպէթի վէ ֆազուլէթէ մէյիլլի հա- րէքէթլէրիյլէ կէօրէնին գալպինի քէն- տիյէ ճէլպ էթմիշիտի: Քիպարզատէ էվ- լէրտէն չօղու էվլատլարընա օնու ալմաղ իչին աթալարընա թէքլիֆ էթտիլէր. ա- սրլգատէլէք վէ զէնկինլէք հագգընտա հէփիսինտէն զէյատէ Պէրթուֆուս իսմին- տէ պիր նէվճիւվան կէօրիւնտիյիւ իչին՝ օնա մէյլ վէրտիլէր վէ Կոտուլէվա տախի աթալարընըն պէյէնտիյինի Ալլահ սէչ- միշ տիր տէյերէք գայլ օլտու, վէ օն- լարտան պրըլըպ լիւթպէսինէ ճայիզ օլան էթպաասըյլա ֆիւստրա շէհիրինէ տիւյիւնիւ էթմէ իչին կիթտի:

Վէ լաքին տիւնեանըն հալի կիպի ին- սանընտա ֆիքրի վէ մէյլի տայըմ տէօնէք տիր. Պէրթուֆուս էվվէլինտէն նէ գատար աշըգլը ըտըյսատա, նամզէտլիսինին օ- լայա եէթիշտիյինտէ սօուգլըզ կէօսթէր- մէյէ պաշլատը. պուհուն տա սէպէպի ա- նասը օլաճագ շէյթան ալաթը պիր գա- ըրթըր քի, էվվէլինտէն գայըլ օլմուշ հաթթա օլմասը իչին էնսէսինտէն տիւշ- միւշ իքէն, շիմոի օղլունու թագիլըլէմէյէ պաշլատը քի, սօղտուզըն եէրտէ պուն- տան տահա զէյատէ տիլպէր վէ մալտար

գրգռարը պրագրպ տա նիչին պիր տիշա-
 րըլըյը էվինէ կէթիրիյօրսուն: Աոտուէվա
 գայնանաւընըն Փիքըրինի վէ նիշանըւընըն
 մէրամընը անլատը, օլ սէպէպտէն Ալ-
 լահըն եարտըմընը տիլէյիպ հէր էթտիք-
 լէրինի վէ էտէճէքլէրինի սապը իլէ չէք-
 մէյէ հազըրլանտը: Պէրթուլֆոս կէլին իլէ
 պէրապէր կէլէնլէրին էօնիւնտէ պիր րէ-
 զալէթ չըգմասըն տէյի էիւզտէն հալինէ
 տիւշէր տիւյիւն ալայընը էթտի վէ էհ-
 լինի եանընա ալտը: Ալէ լաքին ծնլար
 կիթտիքտէն սօնրա, անասընըն Փիթ վէր-
 մէսիլէ զավալը կիւնահարզ Աոտուէ-
 վայա էթմէտիյի գալմատը. հէր պիր
 կէօրիւշիւնտէ վէ սէօզիւնտէ թազիրտէն
 վէ գազմագտան պաշգա շէյ եօղ ուտու.
 պու զալիմ վէ մուսթէհազգ օլմատըղը
 միււսմէլէլէրէ գարշըլըգ Աոտուէվա աղ-
 զընը պիլէ աչմայըպ հէր սիթէմի թէհամ-
 միւլ իլէ չէքէր իտի: Գայնանասը ասնքի
 կիւնահարզըղը իւզէրինէ տահա զիյա-
 տէ գուտուրուպ հէր հալ էվինտէն ծնու
 գալտըրմանըն չարէսինի արար ըտը: Էն-
 ճամ ծնուն նասիհաթըյլա օղըւ այրը
 պիր էվէ գօյուպ եանընա պիր պէքճի գօ-
 տու քի պիր գօլայըղ ըլա վիւճուտունու
 օրթատան գալտըրսըն: Աոտուէվա հէր
 օլան թէրթիպլէրտէն փէք էյի անլամը
 ըտը քի պունուն ասնու էօլիւմ տիւր վէ

լաքին աճելէ իշ թութմամաղ իշին Ալ-
լահա սըտգէն եալվարտը քի պու պու-
լունտուղու չէթին հալ իշինտէ քէնտի
ազիզ մուրատընը ծնա պիլտիրտին: Գայ-
նանասը վէ օղլու կէօրտիւքլէրինտէ քի
ճէմի վէրտիքլէրի էզիյէթէ նիսպէթէն
տահա սաղ գալըյօր. եանընտաքի խըզ-
մէթքեարա թէմպիհ իթտիլէր քի կիւն-
տէ պիր ազ գուրու էքմէք վէ սատէ սու-
տան պաշգա շէյ վէրմէսին, վէ էլինտէն
կէլտիյի գատար չալըշարն քի պիր կիւն
էվվէլ վիւճուտու օրթատան գալգսըն:
Մէրհամէթսիզ խըզմէթքեար տէտիքլէ-
րինտէն զիյատէ էթտի, վէ լաքին Ալլահ
տահա ճարիյէսինին էօլիւմիւնիւ իսթէ-
մէտիյի իշին պիր սուհուլէթ իլէ օրատան
գուրթարըպ խայլի եօլլար տօլաշտըրտըգ-
տան ոօնրա աթալարընըն էվինէ ծնու
սաղ սէլիմ եէթիշտիրտի:

Կոտուէվա հիշ պիրինէ գապահաթ
պրագմատան սատըգանէ պաշընա կէլէնի
նազլ էթտի, վէ թէքրար քէնտի էմրլէ-
րի ալթընտա օլմասընը պիլտիրտի: Աթա-
լարը պու մէէմուլ օլունմայաճաղ հիքեա-
յէթի տույտուգլարընտա ղայէթ ալթ
իւսթ օլուպ ֆիլ հալ պիւյիւք քիմնէ-
լէրտէն պիրինի Պէրթուլֆոսուն էվինէ
եօլլատըլար, վէ կէօսթէրտիքլէրի պէտ
միւամէլէրին սէպէպինի սօրտուլար:

Միւզէվիւր Պէրթոլֆոս օլան շէյլերին իւզերինէ աֆվ տիլէտի վէ օնտան սօնրաւ զայրը պիլէսինճէ էյի վէ մուհապպէթ իլէ եաշամաղա սէօզ վէրտի: Աթալարը պու զալիմին սէօզիւնէ իթիմատ էտիպ թէքրար Կոտուլէվայը եօլլամաղա դարար վէրտիլէր. պու զավալլընէ գատար թէճրիպէ իլէ ճէմի վէրտիյի սէօզլէրին մէալսըզ շէյ օլմասընը պիլիւրտիյսէ տէ՝ աթալարընըն տէտիյինէ գարշը կէլմէմէք իշին գալգաը կիթտի: Պէրթոլֆոս իլք կէօրիւշիւնտէ մուհապպէթ իլէ գապուլէտիպ օնտան սօնրա էյի կէշինէճէյինէ նէ գատար սէօզ վէրտիյսէ տէ՝ գալպի տօղրու օլմատըղը իշին, պիւս պիւթիւն աքսիսինի էթտի: Օլմայա քի էվվէլքի կիպի պիր ուսուլիլէ էլինտէն չըգսըն տէյի պիր օտա իշինտէ օնու գափաթտը վէ սըգը կէօզէթ մէյէ էմր էթտի. վէ անասընըն ֆիթ վէրմէսիլլէ պիր եօլ չափու ճադ վիւճուտունու գալտըրմաղ իշին իքի իփտէն գաշմըշքիշի իլէ սէօզ պիրլիյի էտիպ կիւնահարզըն էօմրիւնէ գաստ էթտի: Ալէ լաքին օլան շէյտէն քէնտի խապէրի եօգտուր տէյի կէօսթէրմէ իշին սուրէթէն Պրիւքսէլէ եօլճուլուգ էտէճէյիմ տէյի կէլտի օնունուլա վէտալաշտը: Քէնտիսի կիթտիքտէն սօնրա ափանսըզ պիր կէճէ եարըր պու մէգքիւր իքի պալտըր չըպ-

լազար իչերի կիրիպ եաթաղընտան Կո-
տոլէվայը գալտըրտըլար վէ պողաղընա
իլմէյի կէչերիպ պողտուգտան սօնրա թէք-
րար եաթաղը իչինէ գօյուպ իւզէրինի
էօրթտիւլէր, կիթտիլէր: Աագըրա սապահ
օլուպ՝ պու գարա խապէր չավ օլտուղու-
տա սէպէպինի պիլմէյէնլէր պիլէնլէր իլէ
պէրապէր էճէլիլէ էօլմիւշ տէյի սէս չը-
գարտըլար: Պու եալան խապէր իլէ նէ
գատար գապահաթլարընը գափատըգ
տէյի սէվինիյօրլարըտըյաատա՝ Ալահ է-
ֆէնտիմիղ վաղթըյա էօլիւմիւնէ սէպէպ
օլան զէվճի զալիւմ Պէրթուլֆոսուէն աղըը
իգրարը իլէ հէր շէյի զահիրէ չըգարտը.
էթտիյի աղիւմ կիւնասըն աֆվընը Ալահ-
տան ալապիլմէ իչին թէրքի տիւնեա է-
տիպ պիր մանասթըրա չէքիլտի վէ էօմ-
րիւ օլտուգճա օրատա ըիզայաթ իւզըէ
եաշայըպ հէր ան աղլայարագ Ալահա
եալվարըրտըքի կիւնասընրաֆվէթտինւ
ֆէնտինտէն պէտթէր վալիտէսինին նէ
թարզ հարէքէթ էթտիյինէ տայիր՝ Կո-
տոլէվանըն հիքէպէսի պիր շէյ սէօյլէմէզ
վէ լաքին նասըլ գըյաս օլուէուր, պու
թարզ ինսանլար արասընտա, ալէլ խու-
սուս գարը գօճա մապէյնինտէ իշքիլ վէ
նիգա զիվասը սաչան ֆահիշէլէր կիպի
քէնտիսի տէ միւսթէհագգ օլտուղու ճէ-
հէննէմ աթէշինէ տիւշմիւշ տիւր:

Փ Ո Ր Թ Ո Ւ Կ Ա Ն Ի Ս Ո Ւ Լ Թ Ա Ն Ը

Ս Ր Բ Ո Ւ Հ Ի Ե Ղ Ի Ս Ա Ր Է Թ

Սրբուհի Եղիսաբէթին փետերի Արա-
կոնիա փատիշահը վէ վալիտեսի Սիշիլիա
փատիշահը Մանֆրէտոսուն գրգըյըտը.
տիւնեա ինտինտէ պէյլէ միւթէպէր ա-
թալարտան տօղուպ տա թա քիւչիւք չա-
ղընտան սատաղա վերմէյէ, տուա էթ-
մէյէ, քիլիսէլէրէ կիթմէյէ վէ մէլայիքեա-
նէ փաք էօմր սիւրմէյէ օլան մէյլի վէ
աշգը Փիւ վազը թէաճճիւպ օլունաճազ
շէյ տիր: Այիլինիպ գուշանմասընտա ղայէթ
տիգգաթլըյըտը, ախերին կէօզիւնէ վու-
րաճազ շէյլէրտէն չէքինիր իտի. հէնուզ
սէքիզ եաշընտա իքէն մանաթըրտա էօմր
կէչերիր կիպի օրուճա, փերհիզէ քէն-
տիյի վէրտի վէ քահանալարըն եէվմիյէ
սապահ, էօլէն վէ ախշամ գըրաաթ էթ-
տիքլէրի ղէպուրլարը քէնտի տախի էտեր
իտի: Հէր ճումա էրթէսի վէ ախեր ազիզ
Պիքր Մերեէմին իզգէթինէ սունուլմուշ
էօրթուլարտա սըգը օրուճ թուլթար ըտը.
հէր սէօզիւ, պագըշը, տուրուշու, ազլիլէ
էթտիյի թէրթիպլէրի եիւրէյինին փաք-
լըզընա նիշան ըտըլար. վէ օլ սէպէպտէն
տախի հէր կէօրէն վէ պիլէսինճէ ոէյլէ-
շէն օլ չաղտա քէսպ էթտիյի Փազուլէթ

իւզերինէ զայեթ շաշար վէ մէտհինի է-
տէր իտիւէր:

Աթալարընըն էմրիյլէ կէնճ եաշընտա
Փորթուկալ փատիշահը Գիոնիսիոս իլէ
թէղէվիլիւճ էթտի վէ լաքին Եղիսաբէթ՝
սուլթանն ոլտում տէյի փէտէրի էվինտէ
թումթաուղու էօմր թարղընը տէյիշթիր-
մէտի, հաթթա օրատա էտէմէտիյի խայըր-
լարը պուրատա սահա գօլայլըղա էտէ-
պիլտիյի իչին Ալահա շիւքր սունար ըտը:
Պիւյիւք օրուճ կիւնլէրի գուրու էքմէք վէ
սատէ սուտան պաշգա շէյ աղղընա գօմաղ
ըտը. տուա վէ թէֆէքքիւր վազթը կէլ-
տիյինտէ հիչ պիր շէյէ պագմայըպ ատէ-
թի իւզըէ իպատէթինի թէքմիլ էտէր
իտի. սալա պօշ տուրտուղու եօղ ուտու-
եա քիլիսէտէ, եա տուատա վէ եախօտ
էվ իշլէրինտէ մէշղուլ ուտու. պաշըճա
խըզմէթի քիլիսէ վէ խորան տիւզէնլէրի
իշլէմէք իտի: Բէճալ քիպար էօնիւնտէ
քիւշիւք տիւշէր վէ խօր կէօրիւնիւրիւմ
տէյի պագմայըպ սըգ սըգ խոստովանանք
օլուր վէ Սըբութիւն ալըր ըտը: Շէյթան
պաղէն մաղըուլլուգ Փիքրինէ կէթիրտի-
յինտէ քէնտիսի՝ թէհլէքէսի չօգ օլանա
լաղըմ տըր քի չօգ տա տիգգաթ էթսին
տէյի ճէվապ վէրիր վէ իպատէթլէրինտէն
կէրի տուրմաղ ըտը: Խաւթէլէրէ վէ Փու-
գարէլէրէ օլան մուհապպէթի ագըլտան

խարիճ պիր շէյ իտի: Չօգ տէֆա՝ Ալլահ պէնի պու փայէյէ էրտիրմիշ տիր քի ֆու-
գարէլէրէ եարտըմ էտէյիմ տէր իտի: Պա-
զըլարա ուրուպա եափար ըտը, պազըլարա
եէմէք վէրիր իտի. էվի օլմայանա սըղը-
նաճագ եէր կէօսթէրիր իտի. հէր կէլէն
ֆուգարէ էլի պօշ չըգմազ ըտը: Պու մի-
սիլլի մուհապէթինին իվազինի Ալլահ
էֆէնտիմիզ թիւրլիւ միւճիզէլէր իլէ ճա-
րիյէսինէ վէրմիշ տիր: Պիր տէֆա եա-
րէլի պէրէլի պիր ֆուգարէ գարը կէլիպ
սատագա տիլէտիյինտէ, Եղիսաբէթ գար-
շըմնա չըգտը վէ իսթէտիյէնտէն զի-
յատէ եարտըմ էթտիքտէն ոճնրա եա-
րալարընը թէմիղլէտի վէ ոճնրա մուհապ-
պէթինէ նիշանէն օնու էօփտիլիւնտէ
Ալլահ թէալա հազրէթլէրինին ինայէ-
թիյլէ ափանսըզ գարընըն եարալարը գու-
րուտու վէ սաղ սէլիմ եէրինէ տէօնտիւ:
Չօգ տէֆա Աւագ հինգշաբթիտէն պաշ-
գա օն իւշ գօճա գարը թօփլայըպ հէր
ճումա կիւնիւ օնլարըն պաղընը եայգար
վէ էօփէր իտի: Պիր տէֆա տա ազիզ
խաշ նիշանըյլա պիր ամանըն կէօզիւնիւ
աչմըշ տըր: Պիր կիւն ֆութաուր իչինէ
փարա տօլտուրուպ ատէթի իւզըն էլիլէ
ֆուգարէլէրէ թէվզի էթմէ իչին կիթ-
տիյինտէ, փատիշահ գարշըսընա չըգտը.
ֆութանաա նէ վար տըր տէյի ոօրտու-

ղունտա, Եղիսաբէթ կիւլ տիւր, Էֆէն-
տիմ, տէյի ճէվապ վէրտի: Վէ լաքին օլ
զէման կիւլ էյեամը օլմատըղընտան փա-
տիշահ արզիւլէտի քի շու կիւլէրի կէօր-
սիւն. Ֆիլ վազը փէշտիմալը աչտըղըն-
տա թազէ վէ կիւզէլ կիւլէրի կէօրիւպ
հայրան օլտու վէ պու ուսլ իլէ Ալլահ է-
ֆէնտիմիզ քէնտի ճարիյէսինէ եարտըմ
էթտի:

Զէվճի փատիշահըն սիւրտիւյիւ էօմը
ղայէթ ֆէնայըտը վէ Եղիսաբէթ տէ նէ
գատար պունու պիլիբրիտիյսէ տէ էզճիւմլէ
պիլմէզ կիպի ծնուն իլէ մուհապպէթ իլէ
կիչինիր վէ քէնտիյէ օլան զուլմու թէ-
համիւլ իլէ չէքէր իտի. հէր սէօզիւնէ
միւթի իտի վէ հէր պիր մուրատընը իճրա
էթմէ իչին իշարէթինէ պազար ըտը. չէք-
տիյինի Ալլահտան զայրի քիմսէյէ սէօյ-
լէմէզ իտի, վէ հէր ան տուասընտա ծնուն
տէօնիւպ էյի օլմատը իչին եալվարըր ըտը:
Էնճամ Ալլահ ճարիյէսինին տուասընը
իշտիպ փատիշահա ազլ վէրտի վէ կէօ-
զիւնիւ աչըպ պուլլունտուղու հալի ան-
լաթտը վէ քրիպթիյանճա էօմը սիւրմէյէ
լութֆ վէրտի: Վէ լաքին Հազգ թէա-
լա ճարիյէսինին սապընը թէճրիպէ է-
տիպ իւճրէթինի արթըրմաղ իչին պրազ-
տը քի իւզէրինէ ախէր եիւզտէն ըէնճի-
տիլէր կէլսին: Սէրայլըլարըն պիրիսի շէյ-

Թանըն ֆիթ վերմէսիյլէ փատիշահա կի-
տիպ փաքիղէ սուլթանըն իւզէրինէ իֆ-
թիւրա էթտի քի սատաղա թէվղի էթմէ
պէհանասըյլա պիր սոյզատէ ուշաղ իլէ
կէօրիւշիւյօր վէ փատիշահա պու խապէրին
սահիհ վէ խիլաֆ օլմասընը թէֆթիշ
էթմէաէն խըշմա կէլտի վէ անի վահիտին
պիր քիրէճ ֆուրունճուսու չաղըրըպ՝ օ-
նուն իլէ սէօղ պիրլիյի էթտի քի եարըն
սանա պէնիմ էմրիմ իլէ պիրիպի կէլիպ
փատիշահըն էմրինի իճրա էթտի՞ն մի
տէյի սօրտուղունտա՝ թուլթ օնու սաղ
սաղ ֆուրունուն իչինէ աթ: Ֆիլ վաղը
փատիշահա օ իւզէրինէ շիւպհէ էթտիյի
սոյզատէ ուշաղը չաղըրըպ ֆուրունճույա
եօլլատը, վէ լաքին պու եօլտա կիտէր ի-
քէն պիր քիլիսէ էօնիւնտէն կէշտիյի
վազթ իչէրի կիրտի վէ էլպէթտէ պիր
աղ օրատա էյլէնմէսիյլէ փատիշահըն էմ-
րինէ գարըն էթմիշ սայրլմաղ միւլահա-
զասըյլա էնսէ էնսէյէ իքի պատարագ
կէօրտիւ: Փատիշահա՝ էմրինին իճրաօր եէրի-
նէ վարտըմը անլամաղ իչին՝ օ իֆթի-
րաճը սարայլըյը չաղըրտը վէ կիթսին պիր
խապէր կէթիւրսին տէյի ֆուրունճույա
եօլլատը: Ֆուրունճու փատիշահըն իս-
միյլէ պունուն կէլիպ էմրինի իճրա էթտի՞ն
մի տէյի սօրտուղունտա՝ զանն էթտի քի
ֆուրունա աթըլաճագ օ տուր, օլ սէ-

պէսպտէն նէ զատար տա ի ֆթիրաճը՝ պէն-
տէյիլ իմ տէյի պաղըրը չաղըրը վէ
էօղը տիլէրիտիյսէ տէ, թուլթուպ աթէշ
քէսիլմիշ ֆուրունուն իշինէ աթար: Ա-
րասը չօգ կէշմէտէն օլ պիր սոյզատէ ու-
շադ կէլիր, վէ սօրտուղունտա՝ պէլի է-
ֆէնտիմիղին էմրի իճրա օլունմուշ տուր
տէյի խապէր ալըր վէ պիր շէյ պիլմէյե-
րէք սարայա տէօնէր: Փատիշահ պունու
սաղ կէօրիւպ վէ կէշմիշ շէյլէրին
սօղըռլուղունու անլատըղընտա Ալլահա
շիւքը տունտու վէ կիւնահարղ սուլթանըն
վէ օլ քիպար զատէնին իւղէրինէ տահա
ղէյատէ իթիպարը արթար:

Պիր պաշղա տէֆա տահա փէտէրինին
իւղէրինէ շահգատէ զօրպա չըգտըղըն-
տա՝ եանընտա պուլունան միւֆսիտէրին
չօղու սուլթանըն տա էլի իշինտէ տիր
տէյի փատիշահ անլաթտըլար վէ օ՝ խա-
ֆիֆ թապիաթը իւղրէ օլան շիքէայէթի
թէֆթիշ էթմէտէն զավալը սուլթանըն
հէր կէլիրինի քէստիքսէն սօնրա պիր
չէօլ եէրէ եօլլատը: Գապահաթ սըղ սուլ-
թան օրատա խայլի զէման պիր քէյլիւ-
նիւն էվինտէ ֆադիրանէ օթուրտու, վէ
պու սըղընթըր արասընտա ալլա աղղըն-
տան քէնտի աղասը իւղէրինէ պիր աղըր
լաղըրտը չըգարմատը, հաթթա տայիմա
ձիւն ճանընըն սէլամէթի իշին Ալլահա

տուա էտէր իտի: Աէլ հասըլ եինէ վատի-
շահ գապահաթընը թանըյըպ թէքըար
ալայլա սարայա կէթիրթտի վէ նահազգ
եէրէ վէրտիյի րէնճիտէլէր իչին ծնտան
աֆվ տիլէտի. օլ կիւնտէն սօնրա էօմրիւ-
նիւն սօնուհատագ մուհապպէթ իլէ պի-
լէսինճէ եաշատը վէ սուլթանըն րիճաուը-
նա իզգէթէն շահգատէնին գապահաթընը
տա աֆվ էտիպ եինէ եանընաալտը: Փա-
տիշահըն սօն կիւնլէրի եագլաշտըղընտա
Ալլահ իւզէրինէ պիր աղըր խապթէլէք
եօլլատը վէ Եղիսաբէթ պիր տագըգա պի-
լէ եանընտան այրըմայըպ կէճէ վէ կիւն-
տիւղ հէր խըզմէթինի քէնտի էտէր իտի,
վէ էնճամ արզիւսիւ իւզըէ խոստովանանք
օլըպ հաղորդուլթիւն ալտըգտան սօնրա
փաք րուհինի Ալլահա թէսլիմ էթտիյին-
տէ մախսուսէն կէօղ եաշըյլա շիւքիւրլէր
սունտու:

Սօնրա օտասընա չէքիլտի վէ օրատա
տիզ իւզէրինտէ խաչելուլթիւն էօնիւնտէ
խայլի զէման տուա էթտիքտէն սօնրա,
պաղա գալգտը վէ ճէմի իւզէրինտէ պու-
լունան սուլթանա տայիր լիպասը վէ րըզ-
գը պրագտըգտան սօնրա Սրբուհի Քլարա
րահիպէլէրինին ուրուպաուընը կիյինտի
վէ էյլէ տիշարը սուֆատա ճէմ օլմուշ
րիճալ քիպարըն էօնիւնէ չըգըպ Ֆիքրի-
նի անլաթտը քի ծնտան սօնրա քէնտիսի

ճէմի տէ՛վէթ ումուրունտան վէ տիւն-
 եէ՛վի մասլահաթլարտան չէքիլէ՛ճէք տիր
 վէ եալվարտը քի ղայրը քէնտիյի սուլ-
 թան թանըյրպ չաղըրմասընլար: Պունու
 տէտիքտէն սօնրա սարայընը թէրք էտիպ
 մանասթըրա կիթտի վէ լաքին զարուրէթ
 իչինտէ պուլունունլարա տահա զեյատէ
 եարտըմ էտէպիլմէ իչին մանասթըրըն
 եանընտա քէնտի իչին պըր պիր էվ
 եափարըրպ օրայա չէքիլտի: Հէր կիւն
 վէ հէր սաաթ խանէսի էօնիւնտէն ֆու-
 զարէլէր էքսիք տէյիլ իտի. խասթէլէրի,
 տուլարը, վէ ճէմի զարար կէօրմիւշլէրին
 վալիտէսի վէ հէմայէթճիսի իտի: Սըգը
 օրուճ վէ փէրհիզտէն սօնրա իքի տէֆա
 տա այաղ ըլա Գոմբոսթէլլա չէհիրինէ
 Յակովբոս Առաքեալըն մէզարընա զեյա-
 րէթէ կիթտի, վէ սօն տէֆա ֆազիր
 քիսիլէթիյլէ եօլտա տիլէնէրէք կիթմիշ
 տիր: Օրատան տէօնտիւյիւնտէ իշիթտի
 քի օղլու Ալփոնզոս փատիշահ պիր եազըն
 ազրապոսը փատիշահա ճէնք աչմագ իս-
 թէյօր. չափուճագ արալարընը պուլուպ
 պարըշտըրմաղ իչին եօլ աղապընը ունու-
 տուպ օղլունուն սարայընա կիթտի վէ
 լաքին Էսթրէմաստուրայա տախիլ օլտու-
 ղունտա աղըրճա խասթէլէնտի վէ Բիլի-
 սէ թէմպիհի իւզըէ ճէմի աղիզ խորհուրդ-
 լարը ղայէթ իպատէթ իլէ ալտըգտան

սօնրա օղլունու նասիհաթըյլա պարըշ էթմէյէ եաթըրտը, վէ ճէմի րիճալ քիպարա քրիսթիյանճա էօմը կէչիրմէ իչին էօյիւթ վէրտի: Սօնրա ազիզ Պիքիր Մէրեէմէ աթէթ էթտիյի պու գըսսա տուայը, եանի, եա Պիքիր Մէրեէմ, լուծֆ վալիտէսի, մէրհամէթլէր անասը, եալվարըրըմ էօլիւմիւմ սասթընտա մէլուն շէյթանըն իղվալարընտան պէնի խէլաս էյլէ տէտիքտէն սօնրա, ազիզ բուհինի Ալահընըն էլինէ թէսլիւմ էյլէտի:

ՅՈՒՆԻՍ 9

ՍՐԻՈՒՀԻ ԱԳՆԷՍ ԿՈՅՍ

Վրիստոս էֆէնտիմիզին ուզըունա գանընը տէօքէն պիքիրլէր արասընտա հիփիսինտէն զիյատէ ազիզ Փէտէրլէրտէն մէտհ վէ չալ օլունան պու ազիզէ Սրբուհի Ագնէս տիր: Ս. Յերոնիմոսուն թահրիրինճէ պու ազիզէնին էօմրիւ հիքեայէսի հէր լիսանտէ թէրճիմէ օլմուշ վէ հէր միլլէթ ինտինտէ զայէթ իթիպարտա տըր. Ալահըն լուծֆու քէրէմիյլէ չաղը, շէյթան թէճրիպէսի վէ զալիմլէր էօրֆիւ իւղէրինէ ֆիւթուհաթ էտիպ տէ գանը իլէ պիքիրլէյինի փաք սագլամասը զայէթ մաթ գալընաճագ շէյ տիր:

Պու ազիզէ Բօմա շէհրինտէ սօյզատէ
 աթալարտան տօղուպ թա քիւչիւք եա-
 շընտան փաքիզանէ էօմր սիւրմէյէ մէյլ
 կէօթէրտի. վէ պու Ալլահ վէրկիսի մէյ-
 լի եաշը իլէ պերապեր եիւրէյինտէ պիւ-
 յիւր իւտիւ. տույտուղու հիքեայէթլէր-
 տէն պիքիւրլէյին աղիւմ էճրինի վէ Ալլահա
 մագպուլ շէյ օլմասընը անլայըպ քէնտի
 տէ պիքիւրլէյինի Ալլահա սունտու վէ փաք
 եաշամաղա ահտ էթտի: Պիր կիւն մէտ-
 րէսէտէն կէօղիւ էօնիւնէ պագարապ վէ
 քեամիլճէ փէտէրինին էվինէ կէլիւր իքէն
 շէհր վալիսինին Սիմփրոնիոս նամինտէ
 օղլու ըաթ կէլտի վէ իւք կէօրիւշիւնտէ
 թէաճճիւպ գալընաճաղ տիպէրլէյինէ
 մայիլ օլտու վէ կիճէ վէ կիւնտիւզ կէօր-
 տիւյիւ կէօղիւնին էօնիւնտէն կիթմէզ
 իտի: Տօթլարը էլիյիլէ Ագնէսին աթա-
 լարընա աշգընը պէյան էթտի վէ ըէսմէն
 ըէճասը իճրասը իչին եալվարտը: Քէնտի
 տախի թիւրլիւ պերկիւզար իլէ ծնու կէօր-
 մէյէ վարտը, վէ լաքին Ագնէս հիչ իհ-
 թիւրազ էթմէտէն պի փէրվա հեր փիշ-
 քէշինի ըէտտ էթտիքտէն սօնրա. Խանրմ-
 տան պիր թարաֆա չէքիլ, սէնտէն էվվէլ
 մուհապպէթիմի պաշգասընա վէրմիշ իմ,
 օ զիյատէ զէնկին վէ քիպարզատէ տիր,
 ծնտան այրըմամըն միւմքինի եօգ տուր,
 վէ ծնա սասըգ գալմագ պօրճոււմ տուր,
 տէյի ճէվապ վէրտի:

Սիմփրոնիոս Ագնէսին աղղընտան պու-
ճէվապը իշխթտիյինտէ եիւրէյի աճըսըն-
տան քէյֆինի պօզտու վէ եաթաղա տիւշ-
տիւ: փէտէրի սէպէպինի տույտուղունտա
քէնտի թարաֆընտան պիր գաչ սէօղիւ
կէչէր պէյիւք քիշիլէրտէն Ագնէսին ա-
թալարընա եօլլատը վէ գըղարընը գան-
տըրըպ օղունուն մէրամընը իճրա էթմէ
իչին ծնլարա եալվարտը: Աէ լաքին կէ-
լէնլէր վէ աթալարը տախի հէր նէ քի
էթտիլէր իսէ, Ագնէսի ֆիքրինտէն չէ-
վիրմէնին գապիլի օլմատը. կէօյլիւ կիւ-
վէյիմէ սէօղ վէրմիշիմ, վէ սէօղիւմտէն
տէօնէմէմ տէյի ճէվապ վէրտի: Աալի
պունու իշխթտիյինտէ ղայէթ իլէ գըզտը.
վէ քրիսթիյան օլմա պէհանաուրյլա ծնու
թուլթտուրուպ հապսէ աթմաղա էմր
էթտի: Սօնրա շէրիաթընը քէսմէ իչին
հուղուրինէ չըգարթտըղընտա թաթլը
սէօղլէր իլէ ծնու գազանմաղա ծահտ էթ-
տի վէ լաքին ֆախտէ էթմէտիյինտէ, Եա
Քրիստոսու ինքեար էթ, վէ եախօտ պի-
քիր եաշամագ իսթէրսէն Աէսթա ալլա-
հըմըզա գուրպան սուն վէ ծնուն պիքիր-
լէրի սըրաընա կէչ տէյի թէքլիֆ վէ
էօրֆ էթտի: Սրբուհի Ագնէս հիչ քէն-
տիյի ալտըմատան, Էֆէնտիմ, էյէր պու
ֆիքրտէ իսէն՝ չօգ ալտանըրսըն, աալա
թէքլիֆինէ գայլ օլամամ, ահտ իլէ մու-

հապաքեթիմի վերտիյիմ կիւվէյիմտէն այ-
րըւմամըն միւմքինի եօգ տուր. քրիսթի-
յանլարըն թափտըղը տօղըու Ալլահտան
ղայրի պաշգասընա սէճտէ գըւմամ, տէյի
ճէվապ վէրտի: Հաքիմ էօրքէլէնիպ՝ սէօ-
զիւմիւ թուլթ եօխսա սէնի պապուլխա-
նէյէ եօլլարըմ տէտիյինտէ, Ագնէս, պու
էօրֆիւնտէն տէ հիշ գօրգմամ, թափտը-
ղըմ Ալլահըն մէլէքի հէր ան ճանըմը վէ
թէնիմի սագլամաղ իչին եանըմտա տուր-
մուշ տուր, սէնին ալլահլարըն ֆէնալըգ-
տան զայրի պաշգա շէյ էօյրէթմէղ, վէ
լաքին պիւմիշ օլասըն քի քրիսթիանլա-
րըն Ալլահը փաքլըղը սէվէր, վէ պէնի տէ
սէնին ֆէսատլարընտան հըֆղ էտէպիլիր
տէտի:

Պու սէօզլէրի հաքիմ իշիթտիյինտէ
խըշմէ կէլտի, վէ էմր էթտի քի չափու-
ճագ էսվապընը իւզէրինտէն ալսընլար վէ
չըպ չըպլագ օ կիւնահ էվինէ կէօթիւր-
սիւնլէր, վէ լաքին Ալլահըն հիքմէթիլլէ
տահա սօյունմատան պաշընըն սաչը օլ
տէրէճէ ուզանտը քի ճէմի պէտէնինի
գափայլպ էսվապ եէրինի թուլթտու:
Հաասալարտան սիւրիւքլէնէրէք օլ մա-
հալլէյէ վարտըղընտա քրիստոս էֆէնտի-
միղին հիմայէթի իւզէրինէ եէթիշտի,
պիր մէլէք ազիզլէնին եանընա կէլիպ՝ պիր
կիւզէլ վէ փարլագ էսվապ կիյտիրտի:

էհլի հէվա ճահիլէրտէն չօղու եանընա եազլաշմագ իսթէտիլէրիսէտէ, պու վա-
րըւտըյը կէօրտիւքլէրինտէ կէօզլէրի գա-
մաշըպ էլ պիլէ տօգանտըրմայա ճէսա-
րէթ հտէմէտիլէր: Աէ լաքին հաքիմին
օղլու պունլարտան զիյատէ արսըզ օլըպ
Ագնէսին պուլունտուղու օտայա կիրտի
վէ գափուլու իւզէրինտէն գափատըգտան
սօնրա իրատէթիլէ գայլ օլմատըղընը
զօրուլա էթմէք իսթէտի, վէ ազիզին իւ-
զէրինտէն չըգան եալպըրթըրտան չէքին-
մէյէրէք եանընա եազլաշտը վէ խաթա-
քեար էլինի ուզաթմագ իսթէտիյինտէ
պիրտէ ափանսըգ եանընտա պէքճի տուր-
մուշ սէմավի մէլէքտէն ուրուլըպ եէրէ
տիւշտիւ վէ էյլէ գալտը:

Պու գարա խապէր փէտէրինին գուլա-
ղընա եէթիշտիյինտէ, էօրքէսինտէն փէ-
լէնք միսալի գուտուրտու, վէ պունտա
պիր պիւյիւճիւլիւք վար տըր տէյէրէք
Ագնէսին պուլունտուղու մահալէ վարտը,
վէ հիւրմէթսիղ սէօզլէր իլէ ծնու թա-
զիւլէտիքտէն սօնրա էզիյէթլի էօլիւմ
իլէ վիճուտինի գալտըրըրմ տէյի էօրֆ
էթտի: Աէ լաքին Ագնէս ատէթի իւզըէ
հիչ գօրգմատան ճէմի պու աղըր սէօզլէ-
րինէ թաթլըլըլ իլէ ճէվապ վէրտի.
խայր էֆէնտիմ հիչ պիւյիւճիւլիւք եօգ
տուր, օղլունուն էօլիւմիւնէ սէպէպ՝ քէն-

տի զապթարզ նէֆսի օլտու, ճնտան էվ-
վէլ պաշգալարը տա իւզերիմէ կէլմէք իս-
թէտիւէր, վէ լաքին Ալլահըն հիմայե-
թինի կէօրտիւքլէրինտէ կէրի չէքիտիւէր,
ամմա սէնին օղլուն կէօրտիւյիւնիւ պիր
շէյ եէրինէ գօմայրպ ֆազաթ տիվանէճէ
սէվտասը արտընա տիւշմիւշ եանրմա կի-
լիպ էլինի իւզերիմէ ուզաթմադ իսթէ-
տիյինտէ միւսթէհազգ օլտուղու պէլա-
պընր պուլտու: Պու ազըլլը սէօղլէրէ հա-
քիմ պիր ճէվապ վէրմէյիպ՝ էյէր Ալլա-
հըն պու գատար գուտրէթլի իսէ, եալ-
վար քի շու էօլմիւշ օղլում թէքրար սա-
ղալսըն տէտի: Ագնէս ճիւզի տուայա
տուրտուգտան սօնրա էօլիւ գըմըլտան-
մայա պաշլատը վէ սօնրա ույուգուտան
ույանըր կիպի այաղա գալգըպ պիւլէնտ
ավազ իլէ, վազըա քրիսթիյանլարըն
թափտըղը Ալլահտան ղայրի կէրչէք Ալ-
լահ էօղ տուր տէյի պաղըրտը:

Պու ազիմ միւճիւզաթըն խապէրի չա-
փուճագ շէհր իչինտէ եայըլտը, վէ հէր
իչիտէնլէր քրիսթիյանլարըն Ալլահը պիւ-
յիւք տիւր տէյի չաղըրմայա վէ իգրար
էթմէյէ պաշլատըլար: Վէ լաքին եալան-
ճը փութլարըն փափազլարը պունուն չօգ
եայըլմապընտա պիւսպիւթիւն քէնտի
մէզհէպլէրի էօղ օլուր գօրգուսույլա
պայալը ճէմիաթը այաղա գալտըրտըլար

վէ Ագնէս պիւյիւծիւ տիւր տէյի ֆիթ վէրտիլէր: Հաքիմ ճէմիաթըն փաթըրտըսընը կէօրտիւյիւնաէ զայրի քէնտիսի պու մապահաթըն իշինէ կիրմէք իսթէմէյիպ իքինճի Ասպասիոս իսմինտէ հաքիմէ հէր շէյի իհալէ էթտի: Պու ճէմիաթըն խօշնուտ էթմէ իշին, Ագնէս պիւյիւծիւ տիւր վէ պիզիմ ալլահլարըմըզա գարըն տըր տէյի սիճիլ քէսիպ աթէշ իշինտէ եազմաղա էմր էթտի: Տաղ կիպի երզըլմըշ աթէշին իշինէ զէվալլը Ագնէսի աթտըլար, վէ լաքին Բաբելոն ֆուրունունտա օլան հիքմէթի Ալլահ պունտա տա ճարիյէսինէ կէօսթէրտի. քէնտի իշինէ կիրտիյինտէ ալէվ իքիյէ պէօլիւնտիւ, օ՛ Ալլահըն մէտհինի էտէր իքէն պիր տէ սէրթ բուզիւեար աթէշի ալլապ սէյրճիլէրին իւղէրինէ աթտը վէ չօղունու քիւլ էթտի:

Վէ լաքին միֆսիտ փութ փափազլարը կէօղէրինի աչաճազ եէրէ պու միւճիղէթի տախի պիւյիւծիւլիւյլէ էթտի տէյի, օնուն վիւճուտինի օրթատան զալտըրմադ իսթէր իտիլէր. վէ Ասպասիոս հաքիմ պու զալիմլէրին կէօնլիւնիւ խօշնուտ էթմէ իշին գըլըճ իլէ ազիզէնին պօղազընը պիր եանտան օ պիր եանատադ տէլմէյէ էմր էթտի. պունլար իլք իպթա պու էմրտէն իւրքիւպ չէքիլմէլէրինտէ Ագնէս նէ ի-

չին աճէպա էօլիւմիւմիւ կէճիքթիւրիյօր-
սունուզ, տիւնեանըն կէօզիւնէ խօշ կէօ-
րիւնէն վէ կիւնա՛հ սէպէպի օլան թէնի-
մին պիր ան էվվէլ եօղ օլմասը տա՛հա
եէյ տիր տէյիպ Ալլահա եալվարմաղա
պաշլասը քի ազիզ գանը պէհասըյլա
սաթըն ալընմը ճանընը գուրթարսըն վէ
քէնտի ճէննէթինէ ալսըն: Պուլազըրտը
պիթմէտէն ճէլլատ գըլըճը պօղազընա
պասթը, վէ ազիզէնին տուասը գապուլ
օլընտու: Ագնէս տա՛հա օն իւչ եաշընտա
իքէն Ալլահըն քերէմիլէ շէյթան, տիւ-
նեա վէ թէն իւզէրինէ էթտիյի ֆիւ-
թուհաթ զայէթ իլէ շաշըլաճագ շէյ
տիր: Էօլտիւքտէն սօնրա աթալարը կիզ-
լի կէլտիլէր, վէ թէնինի ալըպ կէօմտիւ-
լէր: Պիր տէֆա զայպ էթտիքլէրի պիր
թանէճիք գըզլարը իւզէրինէ կէճէլէյն
աղլատըզլարընտա, քէնտի ագրանը պի-
քիրլէր տիւրիւսիլէ կէօրիւնիւպ՝ Աթա-
լարըմ, եալվարըրըմ պէնիմ իւզէրիմէ
ղայրը կէօզ եաշը տէօքմէյին, թա քիւ-
չիւք չաղըմտան սէվիպ խըզմէթինի էթ-
տիյիմ քրիստոս պէնի ճէննէթինէ ալըպ
քէնտի սէվիլիլիւ պիքիրլէրի սըրասընա
կէչիրմիշ տիր, տէյերէք, օնլարը թէսէլ-
լի էթտի:

ՍՈՒՐԻ ԹՈՎՄԵՍ

ՔԱՆԹԵՐՊՈՒՐԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒ

Վերսթիյան տինիմիզին սատրգ էմանեթտարլարը եպիսկոպոսլար արասընտանէն մէմտուհու վէ քիլիսէի շէրիֆին հագզընա սիյանէթ էթմէ իչին էօմրիւնիւ ֆիտա էտէն ազիզ Թովմաս Լօնտրա շէհրինտէ սօյզատէ էյի վէ զէնկին աթալարտան տիւնեայա կէլիպ թա քիւչիւք եաշընտան Ալլահ գօրգուսու իչինտէ վէ իլիմ թահսիլինտէ թէրպիյէ օլտու: Պու իքի իլիմ վէ Ֆազուլէթ պապինտէ զայէթ իլէրլէմիշ օլմասը իչին փատիշահըն էմրի իլէ ազիմ մանսրպլարա ըէֆի օլտու. վէ խըզմէթինտէ հիչ պիր գուսուր էթմէտի: Շէհր Եպիսկոպոսու Թէոպալտոս էօլտիւյիւնտէ փատիշահ Թովմաս սարկաւազը՝ մէրհումուն եէրինէ նասպ էթտի: Թովմաս պու թէքլիֆէ նէ գատար դարըտախի կէլտիյսէ, էնճամ Ալլահըն իրատէսինէ քէնտիյի թէսլիմ էտիպ պու աղըր խըզմէթի ուհտէսինէ ալտը վէ օլ կիւնտէն պաշլայրպ քահանալարա վէ աշխարհականլարա իպրէթ օլաճագ պիր էյի մէլէքեանէ էօմր կէչիրմէյէ պաշլատը: Ճէմի տիւնեէվի զինէթլէրի պիր թարաֆա պրագըպ զայրէթի վէ զայլէսի քէն-

տիյէ սըմարլանմը ճէմիաթըն խայրընա
չալըշմատայըտը. հէր էլինէ կէլէնի ֆու-
զարէլէրէ թէվզի էտէր քէնտի պայաղը
վէ գապա շէյլէրէ գանաաթ էտէր իտի.
իպատէթէ վէ ըիայազաթա օլան աշգը
ղայէթլէ չօղուտու:

Պու գատար ֆազուլէթլէրի իշին ազ-
վագթ իշինտէ ատը չըգար. վէ հէր էլ
վուրտուղու իշի Ալաճ րաաթ կէթիրի
իտի. հազգ սէվէնլէրի էյտիւլի կիպի
նահազգ վէ շէրիյէ գարչը իշ թութան-
լարը տա իֆրաթ խօրլար ըտը: Քիլիսէ
մալընը ճէպրէն վէ նէհազգ եէրէ զապթ
էտէնլէրին գապահաթընը եիւզլէրինէ
վուրտուղու իշին, պունլար ազիղին խա-
սիմի օլտուլար. վէ հէր մահալլտէ ատընը
պօղաճագ վէ իթիպարընա զիւլ կէթիրէ
ճէք շէյլէր իլէ իւզէրինէ իֆթիրալար է-
տէր իտիլէր: Օլ էյեամտէ իքի եկեղե-
ցական քիշիլէր տախի պիր թագսիրաթ-
տա պուլունտուղլարը իշին գապահաթ-
լարընա կէօրէ ճէզասընը եպիսկոպոսլա-
րընտան ալտըզլարընտա, պունլար տա օլ
պիր խասիմլէրիլէ պիր օլուպ փատիշահըն
ֆիքրինէ գօտուլար քի Թսվմաա եպիս-
կոպոս՝ քէնտի հիւքմինտէն զէյատէ քէն-
տինէ տիւշմէյէն շէյլէր էտէրէք փատի-
շահըն իզթիտարընը էքսիլթմէք իսթէ-
յօր. եկեղեցականլար տախի աշխարհա-

կանլար կիպի փատիշահ էթպաասը օլմա-
լարը իչին օնուն էմրի ալթընա տիւշէր-
լէր. վէ պունա քէզալէք տիկերկիուն
իթթիրալար իլէ ազիզի փատիշահըն կէօ-
զիւնտէն չըգարմաղա չալըշըրըտըլար:

Վէ լաքին թուլմաս ինսան գօրգուսուն-
տան զէյատէ, Ալլահտան իհթիրազ է-
տիպ՝ տէտիյինտէն կէրի տէօնմէտի, վէ
Քիլիսէի շէրիֆին հուգուգունա հէր հալ
արգա տուրմայա գարար վէրտի: Էկէրչի
պու թարղ հարէքէթի իչին փատիշահըն
կէօզիւնտէն չըգտը, լաքին քէնտիսի
պօրծունու էթտիյի իչին Ալլահ մագ-
պուլ օլտու: Քէնտի օրատա պուլունմա-
սըյլա ախէր եիւզտէն պիր գարգաշա փէյ-
տա օլմասըն տէյի իրատէսիյլէ կիզլիճէ
Բօմայա չէքիլտի, վէ օլտուղու կիպի հէր
շէյի վագթին սրբազան Քահանայապե-
տինէ թարիֆ էթտիքտէն սօնրա իսթի-
ֆասընը իսթէտի: Վէ լաքին ըէճասը գա-
պուլ օլունմատըղընտա Ֆրանչա մէմլէ-
քէթինտէ Բոնթինիաքօ իսմինտէ մալում
պիր մանասթըրա չէքիլիպ ըիյաղաթ իւզ-
րէ էօմրիւնիւ կէչիրիր իտի: Խասիմի Ին-
կիլթէրրա փատիշահը ազիզին օրատա սա-
քին օլտուղունու տույտուղունտա թուլ-
մասը չափուճագ եանընըդտան գօվուն,
եօխսա մանասթըրընըղը գալտըրըր վէ
հէր վարիյէթինիզի միրիյէ զսպթ էտէ-

րիմ տէյի բուհպանլարա խապէր կէօն-
տէրտի: Ֆրանչա փատիշահը Լուդովիկոս
ազիզին չէքտիյինի իշխթտիյինտէ գարշը-
սընա կիթտի. վէ մուհապպէթ իլէ օնու
գապուլ էտիպ թիւրլիւ թէսէլի վէ միւ.
սահիպէթ վէ իլթիֆաթլէրտէն սօնրա
ախէր պիր գօրգուսուզ մանասթըրա կէ-
թիրտի: Պուրատա տախի արզիւսիւ
իւզըն ազիզ տայրմ գալմազ իսթէյօր-
ուսուլյա տա, էնճամ եինէ Ինկիլթէրրա
փատիշահընըն էմրինէ վէ մաթլուպունա
թէսլիմ օլուպ եէտի սէնէ սիւրկիւնլիւք
չէքտիքտէն սօնրա քէնտի քիւրսիւսիւնէ
տէօնտիւ վէ ճէմիաթ ղայէթ սէվինճ իլէ
գապուլ էթտի: Ազիզ հէր կէչմիշի ու-
նուտուպ տօղըու վէ սատըզ չօպան կիպի
քէնտի ճէմիաթընըն խայրընա չապալար
իքէն, թէքրար տիւշմանլարը փատիշահը
գանաըրտըլար քի թովմաս կէչմիշ շէյլէր
իչին ինթիգամ ալմազ արզիւսիլէ՝ օնա
գարշը իթթիֆազ էթմիշ տէվլէթինէ
վէ էօմրիւնէ գասթը վար տըր տէյի:

Նէ գատար ինանըլաճազ շէյ տէյիլի-
տիյսէ տէ ազիզին հազգընա օլան իֆ-
թիրա, էզ ճիւմլէ խաֆիֆ վէ զայիֆ փա-
տիշահ տէյէնլէրին սէօզիւնէ իթիմատէն՝
Աճէպա պէնի շու պիր քահանանըն էլին-
տէն գուրթարան եօգմու սուր տէյի
պաղըրմայա պաշլատը: Փատիշահըն պու

Թարգ սէօղիւնիւ իշխեթ տիքլէրին տէ օրա-
տա պուլունան լարըն չօղու ծնա մագպուլ
պիր իշ Թուլթմուշ օլմաղ իշին, արա-
լարըն տա սէօղ պիրլիյի էտիպ կիզլիճէ
ազիլին Թէմէքքիւն էթ տիյի եէրի պաու-
տըլար: Պուն լարըն Քանթերպուրիյէ վար-
տըգլարըն տա Թուլմաս քիլիսէտէ ախ-
շամ ժամըն տա ըտը. եանըն տա պուլու-
նան քահանալար վէ տիրացուլար քիլիսէ
գափուսուռնու չէվիւրմէք իսթէտիքլէրին-
տէ, քիլիսէ գալէ տէյիլ տիր. էյէր լա-
զըմ կէլմիշ իսէ Ալլահըն քիլիսէտի ուղ-
րունա էօմրիւմիւ Փիտա էթմէյէ հա-
զըր ըմ տէյէրէք. գափուլու գափաթմա-
տը: Փատիշահ Թարաֆըն տան կէլէնլէր
գօլայլըղ իլէ իշէրի կիրիպ, Տէվլէթ զամ-
մազը Թուլմաս նէրէտէ տիր տէյի չազըր-
տըգլարըն տա՝ ազիզ պի փէրվա իլէրի
վարըպ՝ Թուլմաս պէն իմ, վէ լաքին տէվ-
լէթ զամմազը տէմէնիզի գապուլ էթ-
մէմ. Ալլահըն քահանաուր ըմ վէ ծնուն
շան ու շէօհրէթինէ վէ Քիլիսէի շէրիֆին
իսմինէ դանըմը տէօքմէյէ հազըր ըմ տէ-
յի ճէվապ վէրիպ՝ եալվարտը քի քէնտի
քահանալարընա վէ տիրացուլարընա պիր
քէտէր էթմէսինլէր: Պու քէլամլարտան
սօնրա խորան էօնիւնտէ տիզ չէօքիւպ
ճանընը վէ քիլիսէսինի Քրիստոս էֆէն-
տիմիլէ, ազիզ վալիտէտի Պիքիլ Մէրեէ-

մէ վէ Ս. Դիոնիսիոսա թէսլիմ էթտի.
տաճա տուասը պիթմէտէն զալմմարըն
պիրիսի տալպիչադ եանընա կէլիպ.քէլէ-
սինէ վուրտուղու պիրլէ իքիյէ պէօլտիւ.
օլ պիրլէրինին տախի զալիմանէ աղիզին
պաշընը վէ թէնէնի տէլէք տէլէք էթ-
տիքլէրինտէ, պաշընտան ագան դան վէ
պէյն իլէ խորանըն իւզէրի միւլէմմա օլ-
տու: Պու թարղ տույուլմամըշ զալմմ-
լըղլա աղիզի էօլտիւրտիւքտէն ոծնրա ու-
րայընա կիրտիլէր վէ հէր էլլէրինէ կէչէն
շէյլէրի պօզուպ եօղ էթտիլէր: Սօնրա
պէյիւք Փիւթուհաթ էթմիշ կիպի օրա-
տան չէքիլտիքլէրինտէ դաշան .քահանա-
լար թէքրար քիլիսէյէ ճէմ օլուպ աղի-
զին թէնինի չօգ ղինէթ վէ ալայ իլէ
կիւմտիւլէր: Պու աղիզին էօլիւմիւ Էֆէն-
տիմիզին 1171 թարիխինտէ վուզու պուլ-
մուշ տուր:

Թովմասըն էօլիւմիւնիւ փատիշահ ի-
շէթտիյինտէ զայէթ կիւծիւնէ կէլտի.
մէրամը նէ էօլտիւրմէք իտի վէ նէ տախի
մէզքիւր հայտուտլարա քէնտիսի թէմ-
պիհ էթմիշ իտի. էզծիւմլէ սէօզիւ իլէ
սէպէպ օլտուղու իչին եասա կիրտի վէ
նէտամէթի իչին թիւրլիւ ըլյազաթլար
էթմէյէ թէհամմիւլ էթտի: Իւք էլինի
գալտըրըպ աղիզի վուրան տախի Ալահ-
տան ճէզասընը ալտը, տիշի իլէ քէնտի

քեմիյինի կեմիրերէք կեպերտի, վէօլպիր-
 ւերի տախի ագըլարընը ղայպ էտիպ Ալ-
 լահտան պելամըզը ալտըզ տէյերէք պա-
 ղըրըր կէղէր իտիւեր: Ազիզին մէզարընտա
 Ալլահըն քերէմիյլէ Ինկիլթէրրա փատի-
 շահը սէքիզինճի Հենրիկոսուն էյեամինէ
 գատար խայլի միւճիզէլէր օլմուշ տուր.
 վէ լպքին պու փատիշահ տօղըու Բօմա
 քիլիսէսինի պրագըպ փրօթէսթանթ
 ատտ օլունանլարընմէյլինէ ույտուղունտա
 տէօրտ եիւզ սէնէ սօնրա Բօմա եպիս-
 կոպոսու օլմաը իչին ազիզին սիճիլինի
 քէսիպ քէմիքլէրինի մէզարընտան չը-
 գարթտը վէ եազտըգտան սօնրա քիլիլ-
 նիւ ըուզկեարա սավուրտու:

ՅՈՒԼԻՍ 11

ՍՈՒՐԻ ՎԵՆՉԵՆՅՈՍ

ՊԱԵԼԱՅԻ

Ս. Վինչենցիոս Ագուիտանիա շէհրին-
 տէ Փագիր վէ զահիտաթալարտան տիւ-
 նեայա կէլիպ Ալլահ մուհապպէթի վէ
 գօրգուսու իչինտէ էյի թէրպիյէ օլմուշ
 ուտու: Իւք սէնէլէր աթալարընըն էմ-
 ըիլէ տավար կիւտմէյէ քէնտիյի վէրմիշ
 իքէն սօնրա հէվէսի վէ ալըմըլա իլմէ
 թալիպ օլուպ օլ տերէճէ իլերի կիթտի

քի զէվալլը վէ եօխաուլ աթալարընը
 պագմաղ իչին ութթալըգ էթմէյէ պաշ-
 լատը: Քաղուլէթէ օլան աշգը տախի
 ղայէթ աշըրըյոր. վէ Ալլահ մուհապպէ-
 թի իչին Փիքրիյլէ թէրքի տիւնեա ե-
 տիպ՝ Քաղատ Ալլահ խըզմէթինէ մէշղուլ
 ըտը: Պիր սէֆէր մասլահաթ լարընա նի-
 զամ վերմէ իչին Մարսիլիայա կիտիպ կէ-
 րի տէօնմէսինտէ թիւրիւտիւլէրին էլինէ
 էսիր տիւշտիւ. պունլար զէվալլը Վին-
 չէնցիոսու մըզըաղլա եարալայըպ սոյ-
 տուգտան ոօնրա զէնճիրէ վուրուպ Աֆ-
 րիգա ճանիպլէրինէ կէօթիւրտիւլէր: Օ-
 րատա տին հազգընա վաֆիր ըէնճիտէ-
 լէրէ թէհամիւլ էթտի վէ էլտէն էլէ
 սաթըլըպ ոօն տէֆա պիր տինինի ինքեար
 էթմիշ Մէմլուք էլինէ տիւշտիւլիւնտէ,
 քէնտի հազիմ թապիաթը վէ ազիլանէ
 սէօղլէրիյլէ աղասընըն կէօղլէնիւ աշտը
 վէ իրթիքեապ էթտիյի կիւնահ իւզէրինէ
 նէտամէթ էթտիրտիքտէն ոօնրա, օնուն
 իլէ պերապէր մախֆիճէ գաշտը վէ սաղ
 սէլիմ Քրանչայա տախլ օլտու: Էհալի-
 սինին ըէճաօրնա իթիպարէն իքի քիլիսէ
 ճէմիաթը իւզէրինէ նազըր օլմատան մաա-
 տա, Ս. Քրանչիսկոս Սալէզեանըն մաթ-
 լուպունա տա եօգ տէյէմէյիպ բահիպէ-
 լէր մանաաթըրը իւզէրինէ տախի մէէ-
 մուր գօնուլտու, վէ գըրգ սէնէ միգտարի

չօգ ազլ վէ ֆիրասէթ իլէ պունլարըն ի-
տարէսինի էթտի: Պիր տէֆա մէզքիւր
Ս. Ֆրանչիսկոս ձգիղին մէտհինի էթտի-
յինտէ. ֆիլ վազը Վինչէնցիոս կիպի
պիր ազիլ վէ էհլէ սէվապ քիշի կէօրմէ-
միշիմ տէտի:

Էֆէնտիմիղին 1625 «էնէսինտէ պու
ազիզ քէնտի պաշընա աշխարհական քա-
հանալար իշին պիր մանաթըր գօտու.
պունլարըն պաշ իշլէրի հէփիսի պիր եէր-
տէ ըահիպլէր միսալի օթուրտուգտան
սօնրա քիւրէքտէ, գալէտէ վէ ախէր սէ-
ֆիլ մահալէրտէ պուլունան ճանլարա
եարտըմ էթմէք իտի: Քէնտիսի հէփի-
սինտէն զէյատէ չալըշըպ՝ ֆիիլէն ախէր-
լէրինէ էյի իպրէթ վէրիւր իտի. «էքսէն
պէշ եաշընա գատար էօմրիւնիւն եարը-
սընտան զէյատէսինի, քէյլիւլէրէ վէ
պայաղը ճէմիաթա պիլմէտիքլէրի տին
մատտէլէրինի էյրէթմէտէ կէշիւրմիշ տիր.
Հիւքմիւ ալթընտա պուլունան քահանա-
լարը տախի պու պապտէ էյի թէրպիյէ
էտէր իտի. էն պայաղը ճէմիաթ վէ էն
«էֆիլ քիշի սիֆաթը ալթընտա չօգ
տէֆա քրիստոս էֆէնտիմիզ կիղի պու-
լունուր տէյի գանըպ՝ օլ պիրլէրինէ տէ
վազ վէրիւր իտի: Չօգ պիմարխանէլէր
աշտը, ֆագիւրլէրի, ալիլլէրի, քիւթրիւմ-
լէրի, իշէ եարամազլարը վէ խաթէլէրի

օրայա թօփ էտիպ՝ խըղմէթ էտէր վէ
հէփիսինի իղթիզաւրնա կէօրէ գայըրըր
ըտը: Վէ լաքին հէփիսինէ քէնտի Եէ-
թիշէմէտիյի իշին թիւրլիւ Եղբայրու-
թիւնլար փէյտա էթտի, վէ օնլարըն
Եարտըմըյլա կիճէ վէ կիւնտիւղ, զահ-
մէթէ պագմայըպ էլ վուրտուղու իշլէրի
իլէրի կէօթիւրմէյէ զայրէթ էտէր իտի:
Պիր տէֆա պիր գաշ նէֆէր տալ գըլըճ
պիր իշճի արգասընտան տիւշմիւշ գօվա-
լայօրուտուլար. Վինչէնյիոս պունու կէօր-
տիւյիւնտէ, տէր ագապ հէր շէյի պրա-
գըպ վարտը օնլարըն արաւընա կիրտի. նէ-
ֆէրլէր աղիղին պու հարէքէթինտէն
թէփրէնիպ կէրի շէքիլտիլէր վէ օլ պիրի
պու կիւնէ խէլաս օլտու:

Ֆագիրանէ սիւրտիւյիւ էօմը զայէթ
շաշըլաճագ շէյ տիր. նէ գատար պաշգա-
ւընա հագիմլէք վէ միլայըմլըգ կէօթէ-
րիրտիյսէ, օլ գատար զիյատէ քէնտի
վիւճուտունա գարշը սէրթլէք էտէր իտի:
Եէմէյինտէ վէ իշմէսինտէ իֆրաթ տիգ-
գաթլըյըտը. խըղմէթ ինտէն պագըր գա-
լան վագթը տուատա վէ թէֆէքքիւր-
տէ սարֆ էտէր իտի: Պիրիսի աղիղին ըէ-
յինի սիւալ էթտիյինտէ ճէվապ վէրմէ-
տէն գըստաճա տուա իլէ Ալլահըն Եար-
տըմընը տիլէր իտի: Էվտէն չըգմատան
վէ էվէ կիրմէտէն հէր զէման տուայա

տուրուրուտուռ. պուլունտուղու խրղմէթ-
լէր նէ գատար թէհլէքէլի իտէսէլէր տէ,
հիշ պիր տէֆա զիմմէթի զամիրէսի պիր
շէյ իչինտէ էքսիլմիշիմ տէյի, գալպինի
վուրմամը տըր: Փաքլըղա օլան հէվէսի
փէք չօգ ուտու վէ պու պապտէ գալպի՝
տօղտուղու կիպի սօնունատագ պիքր վէ
լէքէսիզ գալմը տըր: Աչըզ վէ սէրպէսթ
լազըրտը աղզընտան չըգարմատըգտան
մատատա, էլ դազա պիրիսի՝ էօնիւնտէ օլ
թարզ շէյլէր սէօյլէյինճէ՝ սապր էտէ-
մէյիպ եիւզիւնէ վուրուր ուտու: Ղայպ
օլմուշ ճանլարը գաղանմաղ իչին դայէթ
չօգ չալըշըր ըտը. քէնտիսի եէթիշէմէ-
տիյի մահալէրէ, թէվապիլէրինտէն չօ-
ղունու պու սէպէպ իչին խայլի եէրլէրէ
եօլամը տըր:

Պու գատար զահմէթտէն սօնրա ազիզ
վինչէնցիոս քէյֆինի պօզտու վէ տահա
էօլիւմիւնէ պիր նիշան օլմատան՝ ագլը
պաշընտա իքէն՝ Գիլիսէտէն թէմպիհ օլ-
մուշ խորհուրդլարը ալմագ արզիւլէտի
վէ արզիւսիւնէ պինայէն հէր շէյ թէք-
միլ օլտուգտան սօնրա՝ կիւլէր եիւզ վէ
ֆէրահ րուհ իլէ ազիզ ճանընր եարա-
տըճըսընըն էլինէ թէսլիմ էթտի:

ՍՈՒՐԻ ՔԱՌԱՍՈՒՆ

ԵՒ ՀԻՆԳ ՎԿԱՅՔ

Տին խափմի Լիկիանոս գրաւըն միւլա-
ղիմի՝ զալիմ Լիւսիաս Իգնիտէ կէլտիյին-
տէ, ատէթի իւղըէ ֆերման չըգարտը քի
քրիսթիյան իսմի գալգաճադ վէ էմրինէ
գարշը կէլէն գըլըճտան կէչէճէք: Փարա
իլէ սաթըն ալընմըշ չաշուտլարը հէր շէյ-
տէն էվվէլ գուլաղընա եէթիշտիրտիլէր
քի գրաւըն ապէրի իչինտէ պիլէ քրիս-
տոսա թափանլար վար: Ֆիլ հալ էմր
էթտի քի արանսըն պուլընսուէն վէ հու-
զուրինէ չըգարըլըն. էմրի իճրա օլընտու
վէ գըրդ իւչ ասիտ քրիսթիյան պի փէր-
վա զալիմին էօնիւնէ չըգտը: Լիւսիաս
պուլըլարըն կիւղէլլիյինէ վէ եիյիտլիյինէ
հայրան օլտուգտան սօնրա, եէրլէրինի
«օրտու վէ ալլահլարա գուրպան սուլնմա-
մալարընըն «էպէպինի տույմագ իսթէտի:
Աղիզ Ղեւոնդիէ» իլէրի վարտը վէ հէ-
փիսինին իսմինէ ճէվապ վէրիպ՝ եէր իւ-
ղէրինտէ վաթանլարընըն պըրվէ ախրէթ-
տէ պիր օլմասընը իսպաթ էթտիքտէն
սօնրա, եէրի վէ կէջիւ եարատըճը քրիս-
թիյանլարըն Ալլահընտան զայրի զաթա

գուրպան սունմայր ապէս, ազըլա գարշը վէ շէյթան իճատը ատտ էթտի:

Լիւսիաս պու լազըրտըլար իւզէրինէ միւնֆէիլ օլտույսա տա, տիշարըտան պէլլի էթմէյիպ, սանքի տէտիքլէրի ազլէ եար օլմայանլարըն սէօզիւ վէ տիւշիւն՝ ճէսի կիպի, կիւլմէյէ պաշլատը: Վէ ազիզ Ղեւոնդիոսու արգատաշլարըյլա պէրապէր գանտըրմաղ իչին ալլահլարըն ազամէթինի վէ քրիստոսուն զիւլլիյիւնիւ նազլ էթտի. վէ լաքին Ղեւոնդիոս իլէ պէրապէր օլ պիրլէրինին տէ մասխարա էթմէսինի կէօրտիւյիւնտէ՝ խըշմա չըգտը վէ ալլահլարա գարշը ռէօյլէյէն քիւֆրպազլարըն ազզընա վուրուն տէյի, հասաւլարա էմր էյլէտի: Պունունուլա տա օնլարը ֆիքրլէրինտէն վէ սէօզլէրինտէն չէվերէմէտիյինտէ հէր հալ հագզլարընտան կէլմէ արզիւսիյլէ պիր գալէ իչինէ աթտը վէ ալլահլար իպատէթինտէ զայէթ սօֆու Մենիաս վէ Բելիադէս իսմինտէ իքի հասաւլարը եանլարընա պէք՝ ճի գօտու տիգգաթ էթմէ իչին քի քիմնէ էքմէք վէ սու իչէրի կէթիրմէսին: Ազիզլէր հապսէ կիրտիքլէրինտէ պիրի պիրինտէն էվվէլ զինճիրլէրի էօփիւպ սարըլտըլար, վէ Ղեւոնդիոս արգատաշլարընա եիւրէք վէրիպ թէսէլլի էթմէ իչին չէքտիքլէրինին վէ չէքէճէքլէրինին ազ վէ

դրասա օլմասընը, վէ պէտէլէն կէօյտէ
ալաճագլարը իւճրէթլէրին չօգլուղունու
վէ էպէտի օլմասընը ուզուն սէօղ իլէ
կէօթէրտիքտէն սօնրա տէտիքլէրինէ մէ-
թանէթ վերմէ իչին կէչմիշ սուրբլարըն
տին հազգընա չէքտիքլէրինի պիրէր պի-
րէր ծնլարա նագլ էյլէր իտի: Ս. ՂԵԱՆՆ-
դիոսուն պու ագիլ սէօղլէրի, վազրա օլ
պիր արգատաշլարընա չօգ ճէսարէթ վէ
թէսէլի վերտի. Ալլահ իչին չէքիպ էօլ-
մէտէն ղայրի աղըղլարընտան պաշգա շէյ
իշիտիլմէզ իտի: Զալիմ Լիւսիաս հէր նէ
գատար սու վէ էքմէք վերմէյի եասագ
էթմիշ իտիյսէ տէ, եինէ Բասիանէ իս-
մինտէ պիր տինտար վէ զահիտէ տիշ
էհլի կիղլիճէ պիր ուսլ իլէ աղիղլէրէ սու
կէթիրիր իշիրիր իտի: Ահճէ վէ կիւնտիւզ
հապստա՝ քիլիսէտէ կիպի ղէպուրլէր օ-
գույարագ վաղթլարընը կէշիրիրտիլէր
վէ Ալլահըն ինամ էյլէտիյի աղիզ վիշ-
քէշ իչին թէշէքքիւր օլուրուտուլար:
Լաքին Լիւսիաս պունլարըն սէվինճինի
տուլտուղունտա՝ կէվշէյէճէք եէրէ տահա
ղիյատէ գուտուրտու վէ նէ թարզ հազգ-
լարընտան կէլէյիմ տէյի տիւշիւնիւր
իքէն կէճէ ղույասընտա Ասիլէպիոս եա-
լանճը ալլահըն քիսփիթինտէ շէյթան
կէօրիւնիւսլ ծնուն ղայրէթինի խայլի
մէտհ էթտիքտէն սօնրա՝ քէմիքլէրինի

փարչա փարչա էթ տէ սօնրա եագ տէյի
 թէմպիհ էթտի: Լիւսիաա պու րույասը-
 նըն իւզէրինէ, սապահտան թէքրար ա-
 զիզէրի հուզուրինէ չաղըրտը վէ եիւզտէն
 մուհապպէթ վէ մէրհամէթ թասլայա-
 րագ, էօմրիւնիւզէ գըյմայըն, գրալըն
 էմրինէ իթաաթ էտին, ալլահլարա գուր-
 պան սունուն տա հէր պիրինիզէ իքիշէր
 եիւզ ալթըն պախշիշ վէրէրէք էվինիզէ
 եօլլայայըմ տէյի, նասիհաթ վէրտի: Վէ
 լաքին թէքրար նասիհաթը վէ թէքլիֆի
 գապուլ օլմամասընտան մաատէ ալլահ-
 լարընըն տախի սիթէմլէնմէսինի կէօր-
 տիւյինտէ, Օնլարըն թարաֆընտան ին-
 թիգամ ալմաղ իշին պիրէր աղաճա ա-
 սըպ թէնլէրինի սիվրի տէմիր վէ քէզքին
 չազմադ թաշը փարչալարըյլա գազըմա-
 ղա էմր էթտի: Լաքին պու տախի հիչ
 պիր ֆայիտէ էթմէտիյինտէ թէքրար զըն-
 տանա աթտը վէ թէմպիհ էթտի քի հիչ
 քիմնէ եանլարընա վարմասըն: Ազիզէր
 Ալլահըն լայըգ էյլէտիյի եէնի ֆիւթու-
 հաթա սէվինիր սէնալէր օղուր իքէն
 պիր տէ կէճէլէյն գարանլը զընտան իշին-
 տէ նուր տօղտու վէ պիր մէլէք կէօրիւ-
 նիւպ իրթէսի կիւն ճէննէթտէ սէվտիք-
 լերի Ալլահա գապուլաճաղլարընըն միւթ-
 տէսինի վէրտի: Տիշարըտա զընտան գա-
 փուսունտա տուրան իքի պէքճիլէր պու

հիբմեթի կեօրտիւքէրինտէ՝ տերունէ-
րինտէ նէշէթ էտէն լուծֆա գարշը գօ-
մայըպ պիրի պիրէրինէ թափաղալարը
ալահլարըն սախթէլիյինի վէ քրիսթի-
յանլարըն Ալահընըն կերչէքլիյինի վազ
վերէրէք վարտըլար ազիզլէրին սրբաորնա
գարըշտըլար վէ տին ուղըռնա քէնտիլէ-
րինին տախի էօլմէյէ հազըր օլմալարընը
պէյան էթտիլէր: Ազիզ Ղեւոնդիոսուն
վէ ճէմի արգասաշլարընըն գալպլէրին-
տէքի տույտուգլարը տուրուռ տէմէյէ
հաճէթ տէյիլ:

Մէլէյին վերտիյի խապեր իւզըէ իր-
թէսի կիւն թէքրար զալիմ Վիսիասըն
էօնիւնէ չըգարըլար, քի պունլարըլա պէ-
րապեր իքի պէքճիլէրի տէ կեօրտիւյիւն-
տէ հատտէն խարիճ էօքէյէ չըգարը վէ
հիչ պիր թիւրլիւ ըյլէրինտէն չէվիւրէ-
մէտիյինտէ քէմլէքլէրինի փարչա փարչա
քէսմէյէ վէ սօնրա եազմաղա էմր էթտի:
Ազիզլէր հաքիմին սիճիլինի տույտուգլա-
րընտա սօն տէֆա պիրի պիրլէրիյլէ էօ-
փիւշտիւլէր վէ շազ եիւրէքլէ ճէլաաըն
էօնիւնէ վարտըլար: Ճէմի սէյր էտէնլէր
պու ազիզլէրին մերտանէլիյինտէն զէյա-
տէ Վիսիասըն աճըգարըլըընա մաթ
գալտըլար քի թաշ եիւրէքլէրին պիլէ
գանլը գուրպանա թէփրէնտիյինտէ, եա-
լընըզ օ՝ գալպիւնտէ ֆերահ պուլուր ու-

տու : Սօնրա օլմայա քի քրիսթիյանլար
քիւլ քէսիլմիշ քէմլքլէրինին փարչա-
լարընը ալըպ թափօընլար տէյի՝ թօրպա
իչինէ գօյուպ չայա աթտըրտը . վէ լաքին
սօնրա միւճիզէթլէ մէյտանա կէլմէսինտէ
իպատէթքեար քիշիլէր ալտըլար վէ կիզ-
լի սագլատըլար :

ՍՈՒՐԻ ԱՐԳԻՄԱՆ

Պու ազիզ Աճէմիսթանտա Շիգար
չէհրինտէ Ղեւի իսմինտէ եէհուտի պիր
աթատան տիւնեայա կէլմիշ տիր : Փէ-
տէրինին զէնկինլէյի նէ գատար չօղու-
տույսա տա օլ վազթին ատէթի իւզըէ
էվլատլարը Ասէրի սըղըր կիւտմէյէ եօլ-
լարըտըլար : Ախէր միլէթտէն օլան քիւ-
չիւք չօճուգլար տա քէնտի տավարլա-
րընը սուլամա իչին պիր մահալլէ թօփ
օլուպ էյլէնտիքլէրինտէ , Ասէր եէհու-
տի օլմասը իչին օնլարըն իչինէ գարըչա-
մաղ ըտը : Չօգ տէֆա քիւչիւք քրիս-
թիյան չօպանլարըն պիր եէրտէ օթու-
րուպ եէմէսինի , իչմէսինի , վէ քէնտի
եաշլարընա տիւշէր կիւնահսըզ օյունլար
իլէ վազթլարընը կէչիրմէսինի կէօրտիւ-
յիւնտէ եիւրէյի գալգար վէ կիւնտէն

կիւնէ տահա զեյաստէ օնլարըն իւզերինէ մուհապպէթի արթար ըտը: Քրիսթիյան չօծուգլարը տախի Ասերին հազիմլիյի վէ մահճուպլուղու իւզերինէ ղայէթ վուրուլ տուգլարը իչին օնունլա աշինալըգ էտեր վէ արալարընա կիրմէյէ ճէսարէթ վէրիւր իտիլէր: Մապէյնլերինտէ տին մատտէ-տինտէն ղայրի շէյ իւզերինէ սուհպէթ օլմազ ըտը. վէ քրիստոնէական վարդապետութիւնտան էյրէնտիքլէրի թալիմաթը՝ օնա տախի էյրէթմէյէ վէ Քրիստոսուն շայիրտլէրի արասընա կիրտիրմէյէ ղայրէթ էտեր իտիլէր: Էնճամ միւրատլարընա էրտիլէր վէ Ասեր պիր կիւն քահանայա պիլէ պէքլէմէտէն, սանքի զօրուլա իսթէտի վէ օնլարտան վաֆթիզ օլուպ Ասեր եէրինէ Աբդմսեհ իսմինի ալտը:

Սըղըրլարըյլա պերապեր էվէ տէօնտիւյիւնտէ պիթթէքմիլ անասընա հէր շէյի նագլ էթտի վէ եէնի գապուլ էթտիյի քրիսթիյանլարըն տինի իչին էօմրիւնիւ ֆիտա էթմէյէ հազըր օլմասընը պէյան էյլէտի: Իլք իպթա վալիտէսի նէ գատար գարշը կէլտիյսէ տէ, սօնրա օղլունուն հագգ վէ ագիլ սէօզլէրինէ ճէվապ վէրէմէյիպ՝ փէտէրինտէն վէ գարտաշարընտան կիզլի սագլար ըտը, վէ քէնտի տախի պիր ուսլ իւզրէ քրիսթի-

յան օլմաղա սէօզ վերտի: Արասը պիր
այ միգտարի կէշտիքտէն սօնրա պիր պիւ-
յիւքեօրթ ու վէ ալայ կիւնիւնտէ փե-
տէրի զէյաֆէթ վէրիպ ճէմի ագրապա-
լարընը տա տավէթ էթտի վէ իսթէտի
քի ճէմի էվլատլարը տախի օրատա պու-
լունսունլար: Ալալիտէսի նէ գատար պիր
հիւնէր իլէ Ատէրի օրատան եօլլամաղա
չալըջըրըտըյսա տա չարէսի օլմայըպ մէճ-
լիսէ կիրմէյէ մէճպուր օլտու: Եէհուտի-
լէրին այնընա գարջը իւզէրինտէ պուլու-
նան նիշանէլէրինտէն մատտէ սօֆրալա-
րընա տա եանաշմամասընը փէտէրի կէօր-
տիյիւնտէ հըրսը չըգտը վէ օրատա զա-
վալը օղլունու թէփէլէմէք իսթէր իտի:
Աէ լաքին տավէթլիլէր վէ օլ պիր գար-
տաշլարը չօճուղու էլինտէն ալտըլար վէ
էթտիյի թագսիրաթը եիւզիւնէ վուր-
տուգտան սօնրա փէտէրիյլէ պարըշտըր-
մագ իսթէր իտիլէր: Հէր նէ քի սէօյլէ-
տիլէր իսէ քեար էթմէտի վէ ֆիքրինտէն
սէօնտիւրմէնին աղլա գապիլի օլմատըգ-
տան մատտէ օրատա պուլունանլարըն
չօղու Աբգլմսէհին ազիլ սէօյլէրինէ հագգ
վէ մէյլ վէրիր կիպի կէօսթէրիր իտիլէր:
Ջալիմ փէտէրի Ղեւի օղլունուն պու
թարգ գավիլիյինէ տայանամայըպ մէճլիս
իչինտէն պիր եանա չէքտի վէ պիշագ
էլինտէ գտնընա կիրմէք իսթէտիյսէ տէ

օղլու Քրըլայը պէլինտէն չըզմաւրնտա տահա զիյատէ գուտուրտու վէ ծնուն իզի որըս կիտիպ վաֆթիզ օլտուզու գայանըն եանընտա գուզու կիպի պաշընը պիր թաշ իւզէրինէ ուզատըպ էօլիւմէ հազըր օլմա- որնը կէօրտիւյիւնտէ էլինտէքի պիչազլա քէնտի էվլատընը պօղազլատը վէ պիւյիւք պիր շէյ էթմիշ կիպի մէճլիտէ կէլիպ գան- լը պիչազը տաւէթլիլէրէ կէօթէրտի:

Ազիզ Աբգլմնէհ պիր կիւն էվվէլ րու- յատընտա կէօրտիւյիւ շահիտլէք թաճը- նա նայլ օլտու վէ արգատաշլարը իրթ էսի կիւն ազիզին թէնինի օրատա պուլտուգ- լարընտա թէաճճիւպ էթտիլէր վէ էլլէ- րիլէ եէրի գազըպ իչինէ կէօմտիւլէր: Աէ լաքին խայլի վազթ ոօնրա եօլճուլար օլ ոէմթտէն կէչաիքլէրինտէ կէճէլէյն պիր նուր կէօրտիւլէր վէ վարըպ ազիզին թէ- նինի պուլմալարընտա ալտըլար վէ վիլա- յէթլէրինէ կէօթիւրտիւլէր: Ալլահ գու- լու Աբգլմնէհին շէֆաաթըլա չօգ միւ- ճիզաթ էթմիշ տիր վէ հալա էտէր:

ՅՈՒԼԻՍ 14

ՍՈՒՐԻ ԲԱԳԵՐԱՏ

ՏՈՌՈՄԵՆԱՅ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Ազիզ Պետրոս առաքեալն շայիրտի Բագարատ Անթաքեա թարաֆլարընտա

փութփեղէսթ աթալարտան տիւնեայա
 կելիւ շիր: Քրիստոս էֆէնտիմիզին
 էթտիյի միւճիզէլէրի իշէթտիյինտէ փե-
 տերիյլէ պերապէր օնու կէօրմէ իշին
 Գուտսի շէրիֆէ կիթտի վէ վազարընր
 տույտուզունտա՝ գալսինտէ տէտիքլէրի-
 նէ գանտը վէ օնտան էօյլէ օնա ինանմա-
 ղա վէ թէվապիլէրի սրասընա կիրմէյէ
 ահտ էթտի. վէ Քրիստոս էֆէնտիմիզ
 գըյամէ օլուպ կէօյէ չըգտըգտան սօնրա
 փէտերի վէ վալիտէսիյլէ պերապէր Ս.
 Պետրոստան վաֆթիզ օլտու: Աթալարը
 սազըզընտա օնլարտան պրըմագ իսթէ-
 մէյիպ օնլարլա պիրլէքտէ Ալահտան սա-
 տըզարը քէրէմէ շիւքր սունարագ իպա-
 տէթքեարճա էօմրիւնիւ կէշիրիր իտի:
 Աէ լաքին օնլարըն վէֆաթ էթմէսինտէ
 թէրքի տիւնեա էտիպ մաղարալարա չէ-
 քիլտի վէ բուզի շէպ տուա վէ գէպուր-
 լէրլէ մէլէքեանէ եաշարըտը: Աինլէրին
 պիրինտէ Ս. Պետրոս օրալարա զէյարէթէ
 վարտըզընտա Բագարատը կէօրտիւ վէ
 պիլէսինճէ Անթաքեա շէհրինէ կէօթիւր-
 տիւ. վէ խայլի թէճրիպէտէն սօնրա Հագգ
 թէալանըն քէրէմիյլէ ազ վաղթ միրու-
 ընտէ քէսպ էթտիյի ազիմ ֆազու-
 լէթի կէօրտիւյիւնտէ քահանայ վէ ե-
 պիսկոպոս էթտի վէ գարանլըգտա պու-
 լունան ճանլարա նուր վէրմէ իշին Սի-

կիլիա ատաարնտա Մեասենա շէհրին եա-
նընտա պուլունան Տուումէն շէհրինէ
եօլլատը:

Ազիզ Բագարատ պու էմրէ միւթի օ-
լուպ կէմիյէ կիրտի վէ եօլտա տաճա մա-
հայինէ վարմատան կէմիճի վէ տիւմէն-
ճիյլէ պերապէր թայիֆէսինտէն ախէր
իքի քիշի քրիսթիյան էթաի: Եերինէ
տաիլ օլուպ շէհրէ չըգարդընտա էհա-
լիսինին փութփէրէսթ օլմասը իւզէրինէ
ղայէթ մահզուն օլտու վէ կիզլիտէ աղ-
լար վէ Ալլահտան իմտատ վէ ինայէթ
տիլէր իտի: Ալլահ գուլունուն ըէճասընը
ըէտտ էթմէյիպ թիւրլիւ միւճիզէթլէր
իլէմէյէ գուվվէթ վէ գուարէթ վէրտի:
Պունլարը կէօրտիւյիւնտէ հէփիսինտէն
էվվէլ շէհր վալիսի Բոնիփակիոս Բրիս-
տոսա ինանտը վէ ազիզին տէտիքլէրինի
թէգայեիւտ իւզըէ տինլէր վէ իճրա էթ-
մէյէ չալըչըրտը: Պիր կէճէ պունունլա
պերապէր ազիզ Բագարատ շէհր փութ-
լարը արաւընտա նամտար վէ իւք Փալ-
կունուն խանէսինէ կիրտի. վէ թէքրար
օրատա ալլահ տէյի թափաղըլարընըն
եալլանճըլըղընը կէօթէրտիքաէն սօնրա՝
Բոնիփակիոսուն էօնիւնտէ, Պունտան
պէյլէ պուրատան երգըլ կիթ վէ պիր տա-
հա կէօրիւնմէ տէյի փութա էմր էթմէ-
սինտէ, փութխանէ սարսըլար վէ փութ

եռփմա սուրէթիյլէ պէրապէր, խայլի պաղըրըպ չաղըրտըգտան սօնրա, նապէտիտ օլտու :

Էրթէսի կիւն փութ փափաղարը ա-տէթլէրի իւզրէ գուրպան սունմաղ իչին կէլաիքլէրինտէ՝ փութու եէրինտէ պուլ-մայրնճա գօրգուլարընտան տիշարը չըգ-տըլար վէ շէհր իչինտէ պիւլէնա ավաղ իլէ վուգու օլան աճայիպ շէյի նազլ է-տէր վէ պաշարընա կէլէճէք գաղայը սէօյլէր տիվանէ կիպի կէզէր խտիլէր : Սօնրա էհալիսի տախիօնլարլա պիր օլուպ Բոնիփակիտուն գօնաղընա կէլաիլէր վէ միւսիպէթլի գարա խապէրի վէրիպ՝ պուլ-մանըն էնաէսինտէն տիւշմէյէ եալվար-տըլար : Բոնիփակիտու սուրէթէն պիլմէմէգ-լիքտէն կէլիպ զայպըն իւզէրինէ թէաճ-ճիւպ կէօսթէրտիքտէն սօնրա, օլա քի պիր շէյէ կիւճէնտիյի իչին՝ պիզիմ ազիմ Փալկուն պիզտէն եիւզ չէվիւրմիշ օլտուն, պէլքի զուրուրունա կէօրէ հարէքէթ էթմէտիք՝ ծնուն իչին գաշմըշ օլտուն, լաքին սիզ րահաթ օլուն պէն թէֆթիշ էտէր սէպէպինի հէր հալ տույարըմ տէ-յերէք, պաշտան սավտը վէ սօնրա կիզլի-ճէ Բագարատա շէհրտէ օլան թանթա-նայր նազլ էթտի : Ազիզ թէքրար Ին-ճիլի շէրիֆի էլինէ ալըպ իչինտէքի եա-ղըմըշ հազգ թալիմաթլար իւզէրինէ

քէնտի եէնի շայիրտի Բանիփակիոսա տէրս
վերաիքտէն սօնրա, գապուլ էթտիի
սօյրու տինտէ գապի գալմազա վէ փութ
փափաղլարընըն վէ էհալիսինին էթտիի
շէմաթ տտան գօրգմամազա նասիհաթ
վէրտի: Օնտան սօնրա պիր գաչ քիւչիւք
փութխանէլէրի սախի ազիզ վէ ադիմ
խաչ նիշանըլա եէրիլէ եէքսան էտիպ
իչինտէքի սուրէթլէրի խիւրտիմէնա էթ-
մէսինտէ, էհալիսի վէ փափաղլարը գօր-
գուլարընտան տիշարը չըգարլար վէ պիր
թանէճիք գալմըշ Լիւսինիա ալլահըն
փութխանէսինէ կիրիպ՝ չէքտիքլէրի գա-
ղէպին սէպէպինի վէ ալլահլարը պարըշ-
տըրմանըն չարէսինի տիլէտիլէր: Գանա
սուսամըշ Լիւսինիա պիլմէտիյի հիքմէ-
թին սէպէպինի տէտիքտէն սօնրա՝ թէք-
րար պարըշմաղ իչին Բանիփակիոսա ալ-
լահլարա գուրպան սունմալը սընըզ տէյի
էմը էթտի: Պու գարա խապէր Բանիփա-
կիոսուն գուլաղընա եէթիշտիյինտէ դա-
յէթ ալթ իւսթ օլտու վէ լարին Ս. Բա-
գարատըն սէօզիւնէ իթտաթ էտիպ քէն-
տիյի էլէրինէ վէրտի վէ զէվալըրսը սօ-
յուպ քէսէճէքլէրի վազթ Բագարատ
քէնտի եպիսկոպոս էսփապիյլէ իչէրի
կիրտի վէ խաչ նիշանը էթտիյի սնտէ
տէօրթ թարաֆա նուր էնտի, շէօյլէ քի
փութ փէրէսթլէր պագամայըպ եէրէ չար-

փրտորւար: Աէ լաքին ազիզ Թէքրար խաչ
նիշանը յա հէփիսինի պաղա գալտորը պ
օնլարըն կէօզիւ էօնիւնտէ Թափտըգլա-
րը ալլահլարըն եալանծըլըղը իւզէրինէ
խայլի «էօյլէտիքտէն սօնրա՝ օլ պիր գա-
լան Լիւսինիա փուԹա տա կիտիպ պիր
նուֆուզ իլէ երգըլմաղա էմր էԹտի, վէ
ազիզին «էօզիւ տահա Թէքմիլ օլմատան
պիր փաթըրտըյլա սուրէԹին փարչա օլ-
մաուր պիր օլտու: Պու միւծիւզէնին իւ-
զէրինէ Բագարատըն ատը զայէԹ պիւ-
յիւտիւ վէ տույան իսմինտէն գօրգար հի-
ճապ էտէրիտի. ազիզին էմրի իւզրէ
փուԹփէրէսԹլէր քէնտի էլլէրիլէ եափ-
մա եալանծը ալլահլարըն սուրէԹլէրինին
փարչալարընը Թօփլայըպ տէնիզէ աթ-
տըլար, վէ հէր ան օնուն եանընտան պյ-
րըլմազ վէ տէտիյինտէն խարիճ հարէ-
քէԹ էԹմէղիտիլէր:

Ազիզ Բագարատ Ալլահըն էԹտիյի
միւծիզէ իւզէրինէ Թէշէքքիւր օլտուգ-
տան սօնրա հազգ տին եօլունտա օնլարը
Թէրպիյէ էԹմէյէ պաշլատը: Ազ կիւն
իչինտէ վաֆԹիղ օլըպ Բրիստոսուն տի-
նինէ տէօնէնլէրին սայըսը զայէԹ չօդ
տուր: Պու ազիզին էլիլէ Տուումէն շէհ-
րինին էհալիսի քրիսԹիյան օլտուգտան
սօնրա ճիվարընտա պուլընան գասապա-
լարտան տախի չօզլարը սօղըու տինի

Թանձրձորըլար: Էօմրիւ օլտուգճա օն-
լարն խայրը իշին չալըշորդտան ոօնրա
շէթան ալաթը Արտագադոս իամինտէ
պէյին պիրիսի ալաճլարըն ինթիգամընը
ալմաղ իշին տօթ եիւզի իլէ ազեզին
եանընա կէլտի վէ կիզիճէ գըլըճը պիւյ-
րիւնէ ոսփլայըպ էօլտիւրաիւ: Շէճրին
ճէմի էճալիսի ազեզին իւզէրինէ ալա-
տըլար վէ չօդ իզգէթ իլէ Թէնինի գալ-
տըրըպ օրատա կէօմաիւլէր:

ՅՈՒԼԻՍ 15

ՍՐԻՈՒՀԻ ՄԻՄՓՈՐՈՍԱ

ԵԷՏԻ ԷՎԼԱՏԼԱՐԸՅԼԱ ՊԵՐԱՊԵՐ

Թաղէ չաղլարընտաէՖէնտիմիզինուզ-
րունա էօմրէրինի Փիտա էտէն եէտի ա-
տիտ ազեզէրին իսիմլէրի պունլար տըր,
Արեսենտիոս, Յուլիանոս, Նեմեսիոս, Պրի-
միտիվոս, Յուստինոս, Ստակտէոս վէ Եւ-
զինէոս: Պունլարըն իւք էօրնէյի տին
ղայրէթ իլէ Թութ ուշմուշ ազեզ վալի-
աէլէրի Սիմիորոսա Բօմատա աօղուպ եա-
շընա պալիղ օլունճա պիր ճէնքճի րօմալը
ոյզատէ քիշի իլէ Թէգէվվիւճ էթաի:
Ադրիանոս գրալըն Տիւքիւմէթի էյեա-
մինտէ քրիսթիյանլարա գարշը զուլժ օ-
լունտուղունտա էճի, էվլատարը վէ

գայնը Ամանտիոս իլէ պերապեր Թիվօլի շէհրինէ շէքիլտի, վէ օրատա պուլսնան քրիսթիյանլարր տինլէրինտէ գավիտուր մայա վէ զալիմին աչտրղը ճէնկէ գարշը զօմայա ղայրէթ վէ եիւրէք վէրրիտի: Գրալըն գուլաղընա պու խապեր եէթիշ տիյինտէ Սիմֆորոսանըն էհլի Գետուլիոսու վէ Ամանտիոսու թուլթսուն վէ Բօմայա կէթիրսին տէյի քէնտի սատրգ գուլու կերեալիսի Թիվօլիյէ եօլլատր: Պու ա տէմ նէ գատար փուլթփէրէսթ վէ գրալըն սէօղիւնէ միւլթի իսէտէ Գետուլիոսուն վէ Ամանտիոսուն ալլահանի քէլամլարընա գարշը կէլէմէյիպ քրիսթիյան տինինի գապուլ էթտի, վէ գրալ տույտուղլունտա պունու տա օլ պիր էքիսի իլէ գաթլ էթմէյէ էմր էթտի:

Ազիզ Սիմֆորոսա պունու կէօրտիւյիւնտէ, ղայրը քէնտինինտէ էօլիւմիւ եագըն օլմասընը անլայրպ՝ կէճէ կիւնտիւզ էվատուրընը Ալլահ մուհապպէթի վէ տին թալիմաթը իչինտէ թէրպիյէ էտէրիտի. ումաուղու վագթտան էվիլէլ զալիմ իւսթէ կէլիպ օղուլլարընը հազըր պուլմասըն տէյի գօրգտուղլունտան՝ օնլարը ալտը վէ կիզլիճէ շէհրտէն տիշարը չէքիլիպ պիր իզսիզ եէրէ կիրտի վէ օրատա չէքէճէքլէրի էզիյէթլէրին գըստա վէ իւճրէթի ղայէթ ուզուն օլմասընը, վէ

պունա քէշալէք ախէր տին, իւմիտ վէ մուհապպէթ ամէլէրինի տէ ծնւարա էօյ-
րէտիր իտի. վէ տէտիքլէրինի էօրնէյլէ
կէօսթէրմէ իշին փէտէրլէրինին վէ ամու-
ճալարընըն ճիւզի շէյ չէքիպ տէ շիմտի
ճէննէթտէ շալ վէ մէսրուր օլմալարընը
նազլ էտէր իտի: Պիր կիւն էն քիւչիւք
օղլունա Խզի'նէսս, էյէր փութփէրէսթ-
լէրին պիրիտի սէնի թուլթուպ տա ալլահ-
լարըմըզա գուրպան սուն, Եօխսսս սէնի
տէօյէր վէ էօլտիւրիւմ տէսէ, նէ էտէր-
սին տէյի սօրտու: Աիւնահարլ մասրմ,
վալիտէ, իսթէտիյի գատար տէօյիւպ թէ-
նիմի փարչա փարչա էտէճէք օլսա,
Եինէ թէքլիֆինի գապուլ էթմէմ վէ
շէյթանլարա գուրպան սունմամ տէյի
ճէվապ վէրինճէ իպատէթքեար գարլ օլ
պիր էվլատլարընա տէօնիւպ, ումարըմ
քի հէփինիզտէ պու Ֆէհմտէ սինիզ, վէ
լաքին չօդ գօրգարըմ քի ճէլլատ քէնտի
իշքէնճէ ալաթլարլոյլա էօնիւնիւզէ չըզ-
տըղընտա Եիւրէյինիզ գալգսըն վէ ծնուն
էօրֆլէրի սիզի թիթրէթսին, վէ քրիս-
տոսուն իսմինի աղլընըղտան Եիւրէյի-
նիզտէն քէսսին, տէտի: Արեսէնտիոս՝
հէփիսինին թարաֆընտան, գօրգմա, ա-
ղիզ վալիտէ, պէն օլ պիր գարտաշարը-
մըն իսմինէ սէօզ վէրիւրիմ քի տիւշմանըն
դըլըճը, պիշաղը վէ ախէր էօլիւմ ալաթը

պիզե քրիստոստան այլըամազ, վե առ-
լա ծնուն թաթլը իսմինի տիլիմիզտէն վե
եիւրէյիմիզտէն քէսէմէզ տէյի ճէվապ
վերաիյինտէ, ազիզ վալիտէլէրի չօգ թէ-
սէլլի օլուպ Ալլահըն տախի եարտմընը
տիլէմէ իչին տուա ըամարլատը վե գան-
լարընը տէօքմէյէ հազըր օլմաղա զայրէթ
վերաի:

Սիմփորոսանըն տիւշիւնճէսի վե շիւպ-
հէսի պօշա չըգմատը. պիր գաչ կին սօն-
րա Ադրիանոս խապէր եօլլայըպ էվլատ-
լարըլա պերապէր հուզուրինէ կէթիրթ-
տի, վե քրիստոսու պրագըպտա ալլահ-
լարա գուրպան սունմայա թէքլիֆ էյլէ-
տի: Սիմփորոսա քէնտիյի ալտըրմատան
թէքլիֆինին միւմքինի օլմատըղընը կէօս-
թերտիքտէն սօնրա էօրֆիւնէ տախի, եա-
նի էօլիւմէ գայլ վե հազըր օլմասընը սույ
էթտի: Ջալիմ պու թէէմմիւլ էթմէ-
տիյի սէօզիւ պիր դարըտան իշիթտիյին-
տէ զպէթ էօքէլէնտի վե հազգընտան
կէլմէ գըյասըլա ճէպրէն պիր փութ-
խանէյէ ոօգմաղա վե թէքլիֆի գապուլ
օլունմասա ոաչընտան աշաղա ասըպ տէօյ-
մէյէ էմր էթտի:

Ջալիմին էմրի իծրա օլտու, վե ազիզ
վալիտէ քէնտի տէրալէրինի ունուտուպ
թաթլը սէօզէր իլէ օղուլլարընը թէ-
սէլլի էատէր վե եիւրէք վերիրիտի: «Ազիզ

վէ սէվկիւղիւ եվլատլարըմ, կէօրիւյօր-
տունուզ, չէքտիյիմ նէ տիր, վէ չօգ
սիւրմէզ, լաքին պէտէլէն ալաճաղըմ
ղայէթ չօգ տուր վէ ինսան ագլինէ սըղ-
մագ, սիզի կէօրէյիմ, ա սէվկիւղիւլէրիմ,
ղայիմին էմրինտէն վէ էօրֆիւնտէն գօրգ-
մայըն, իշթէ պու կիւն շիմտիյէ գատար
էջրէնիպ աշղընը չէքտիյինիզ Բրիատու-
տուն իսմինի միւպարէքլէյէճէքսինիզ, օ՝
սիզին եանընըգտա տըր, գօրգմայըն,
գուվվէթի իւղէրինիզտէն էքսիք տէյիլ
տիր, ֆիւթուհաթընըզըն սէյրինի էթ-
տիքտէն սօնրա պիլէսինճէ ալըպ սիզի է-
պէտի ճէննէթինէ կէօթիւրէճէքտիր,
օրատա թէքրար պիրիպիրիմիզ իլէ գա-
վուշուրուզ. . . »: Պունա քէզալէք տիւեր
նասիհաթլար իլէ օղուլլարընը եիւրէք-
լէնտիրմէսինի զալիմ կէօրիւնճէ, զայրի
սապր էտէմէյիպ՝ պօզազընա պիր աղըր
թաշ պաղլայըպ եազընտաքի ըրմագ իշինէ
աթըլըն տէյի էմր էթտի:

Իրթէսի կիւն եէտի գարտաշարը գրալ
քէնտիյէ չաղըրըպ պօշ եէրէ աթալա-
րընըն էօլմէսինի վէ քէնտիլէրին էօքսիւզ
գալմասընը, վէ էյէր սէօզիւնիւ թու-
թուպ ալահլարա գուրպան սունաճագ
օլուրսալար քէնտիլէրինի էվլատ եէրինէ
գապուլ էտէճէյինի վէ փայէյէ եէթիշ-
տիրէճէյինի սէյլէսիքտէն սօնրա, թուլթ-

մատրգլարր վագթ եղիյէթլի էօլիւմէ միւսթէհագգ օլաճագլարրնը էօնլէրինէ գօտու: Կրեսենտիոս սերպէսթճէ իյէրի վարրպ, Խայր էֆէնտիմ, Թէքլիֆինիգի գապուլ էտէմէյիգ, ալլահլարրնըզա գուրպան սունմատան իսէաթալարրմըզն էօրնէյի իւզրէ սէվտիյիմիգ վէ Թափորզըմըզ Քրիստոսուն ուղըունա պիր տէյիլ, պին տէֆա էօլմէյէ հագըրըզ տէյի ճէվապ վէրմէսինտէ, գալիմ գրալ գուտուրտու վէ փութխանէնին եանընտա եէտի աղաճ տիքիպ այրը այրը մատրմլարր իւզէրինէ սոմաղա վէ իսթէտիքլէրի իւզրէ եղիյէթ վէրմէյէ ճէլատարա էմր էյլէտի: Էմրի իճրա օլտուգտան ոօնրա, մէրհամէթսիգ ճէլատար տէմիր Թարագ իլէ ազիգ մատրմլարրն Թէնլէրինի գալըարգտան ոօնրա աղալարրնը փարչա փարչա էտէրիտիլէր. պաղըպ կէօրէնլէր եիւրէքլէրի տայանմատըզը հալտէ պու միւսիպէթլի սէյրտէն կէրի շէքիլտիքլէրինտէ, ազիյլէր Քրիստոսուն ուղըունա մուհապպէթ իլէ հէր շէյի գապուլ էտէր վէ պիրիպիրլէրինէ կիւլէր եիւզ իլէ պաղար, պիր ճիւզի ոօնրա ճէննէթտէ Քրիստոսա վէ աթարալըմըզա գալուշաճաղըզ տէյի Թէսէլլի վէրիր իտիլէր:

Չալիմ Ագրիանոս պու չաղտա չօճուգլարտան ալթ օլմարնա ութանրպ՝

չափուճագ էօլտիւրին վէ օրթատան
զալարըրն աէյի էմր էթտիյինտէ, կրե-
սենտիստուն պօղազընը պիր գըլճ իլէ
տէլտիլէր, վէ Յուլիանոսուն կէօքսիւնիւ
պիր խըշտ իլէ վուրտուլար: Նեմեսիոսուն
եիւրէյինի սրճըրըպ չըդարտըլար, վէ Պրի-
միտիվոսուն պաղըրսապ լարընը փարէ փա-
րէ էտիպ աթտըլար: Ստակտէստու օգ իլէ
վուրտուլար, Յուստինոսուն պաշընը եար-
տրգտան սօնրա փարէլէտիլէր, վէ մա-
պէյնլէրինտէ էն քիւշիւք Եւգինէոսու օր-
թատընտան իքիյէ պէօլտիւլէր. վէ պու
թարզ աճը էօլիւմ իլէ սուրբ քիթապ-
տա նապլ օլունան Մակաբայեցի եէտի
դարտաշար կիպի տիւշմանըն հէր իվղա-
սընը եէնիպ աշգ էթտիքլէրի քրիստոսա
զավուշտուլար:

ՅՈՒՂԻՍ 16

ՍՐԻՈՒՆԻ ՅՈՒՂԻՏՆ

Վէ ՕՂԼՈՒ ԿԻՐԱԿՈՍ

Կէնճ եաշընտա տուլ գալըպ պիր թա-
նէճիք էվատը Կիրակոս իլէ Իկոնիոն շէհ-
րինտէ իպատէթքեարճա էօմր կէչըրիւր
իտի պու ազիզէ Յուղիտա: Քէնտիսի սօյ-
գատէ օճագտան իլէրի կէլմիշ օլմասը ի-
շին հալի տէ Փէնա տէյիլ իտէյտէտէ
վագթիսին Փէնալըզը ալէլիսուսու քրիս-

Թիյանլարա գարշը օլան զուլմ զայէթ տարա սօգտու ազիզէյի: Էզճիւմէ տիւնեայը հէր էյլէյլէ պէրապէր ունուտուպ քէնտիյի Ալլահըն մէրհամէթինէ թէուլմ էյլէտի վէ պիր թէնհա մահալլէ չէ-քիլիպ օղլու Աիրակոսուն տին հագգընտա էյի թէրպիյէ օլմաընա մէշղուլ ուտու:

Իւչ եիւզ իւչ թարիխինտէ տին տիւշմանը Դիոկղէտիանոս գրալըն էմրիյլէ զալիմ Դոմետիանոս քրիսթիյանլարը փութփէրէսթիյէ տէօնտիւրմէ իչին Իկոնիան շէհրինէ կէլմէսինտէ՝ Յուզիտա ճէմի վարիյէթինի պրագուը փութփէրէսթլէր եիւզիւնտէն սէվկիւլիւ Աիրակոսունու հըֆզ էթմէ իչին իքի ճարիյէլէրիյլէ պէրապէր Սելէւկիա շէհրինէ գաչուը: Վէ լաքին օրատա տա պու զալիմլէրին էլինտէն րահաթ էտէմէտէյինտէ Տարսոն շէհրինէ Փիրար էթտի: Պիր գաչ կիւն միւրուրինտէն սօնրա օրայա տախի գրալ էմրիյլէ Աղէքսանդրոս իսմինտէ պիր հաքիմ կէլիպ քրիսթիյանլարը արարուը: Շէհրլիլէր Յուզիտանըն հարէքէթինտէն վէ էօմրիւ ուտուլինտէն պիր գաչգըն քիպարգատէ քրիսթիյան օլմաընըն Փարգընա վարուրար, վէ Փիլհալ շիւպհէլէրինի հաքիմին գուլաղընա գօտուլար: Զալիմին էմրիյլէ հասաղար Յուզիտայը թութմաղա կէլտիքլէրինտէ՝ իքի ճարիյէ-

լերի ազիզէյի փութփերէսթլեր էլինէ պրագըւ պաշտըւար, վէ Գուղիտա գու- ճաղընտա մասըմը Աիրակոս իլէ հաքիմին հուզուրինէ չըգար:

Աղէքսանդրոս իւք կէօրիւշիւնտէ նէ գասար օնուն աուրգատէլիյինի սէօյլէյի- շինտէն, տուրուշունտան թանըաըյաս տա՝ եինէ քիմ, նէրէլի վէ նէ տինտէն օլմասընը օնուն աղզընտան իշիթ մէք իս- թէտի, վէ Աիրակոսուն տախի շերինլիյինէ զայէթ վուրուլու պ միւրաթիլէք իլէ մու- հապպէթ կէօսթերիւր իտի: Գուղիտա թարիֆ օլունմազ սէրպէսթլիյլէ հէր սիւալընա ճէվապ վէրտիքտէն սօնրա քրիսթիյան օլմասընը, վէ պու տինին խա- թրը իշին ճէմի վարիյէթինի վէ ագրա- պասընը պրագըւ պ տա զուրպէթտէ պու- լունմասընը իգրար էյլէտի: Հաքիմ իւք իպթա թաթլըլըլա մէյլինէ չէվիւրէմէ- տիյինտէ չօճուղու էլինտէն ալըպ վէ սօն- րա սէօյլէտիյի շէյլեր իշին տէօյիւպ էզի- յէթ վէրմէյէ էմը էթտի: Զէվալը մա- սըմ անասընըն չէքտիյինի կէօրտիւյիւնտէ էօքիւր էօքիւր աղլարըտը, վէ ճէմի սիյա- սէթլերի արասընտա քրիսթիյան ըմ վէ քրիստոսուն խաթրը իշին էօլմէյէ հա- զըրըմ տէմէսինի իշիթտիյինտէ, օլ տախի տահա քիւշիւքլիւքտէն էզպէր էթտիյի թաթլը իսիմլերի վէրիւպ պէն տէ քրիս-

Թիյան ըմ վէ քրիստոսուն խաթրը իշին
 էօլմէյէ հաղըրըմ տէյի, չաղըրըրըրը:
 Հաքիմին էմրի իւզըէ ճէլլատլար աահա
 զալըմըղլա էզիյէթ վէրմէյէ պաշլատըրար
 վէ լաքին Յուղիտա տույմազ զաթ կիպի
 հէր շէյի մուհապպէթ վէ թէհամմիւլ
 իլէ չէքէր, օղլունա պագար վէ օնուն իլէ
 պէրապէր քրիսթիյան ըմ տէյի չաղըրըր
 ըտը: Հաքիմ Նիրակոսու ավընտըրմազ
 նիյէթիյլէ գուճաղընա ալտը վէ որգչա
 էօփտիւքտէն սօնրա, աղլամա օղլում,
 Փագատ քրիստոսու ինքեսար էթ հէր իս-
 թէյին եէրինէ վարըր տէյի, նասիհաթ
 վէրմէսինտէ ազիզ չօճուգ էլիլէ այա-
 ղըյլա զօր էտիպ Ֆըրըլամազ վէ անասընա
 կիթմէք իսթէր իտի: Հաքիմ գարշը գօ-
 մասընտա օլ տախի գարշը գօտու վէ եիւ-
 զիւնիւ վէ սագալսնը թըրնագլամայա
 պաշլասը, շէօյլէ քի հաքիմ գուտուր-
 տուղունտան նէ էտէճէյինի պիլմէյիպ
 իքի չայաղընտան թութտու վէ եօգարը-
 տան աշաղա եէրէ աթտը: Թաթլը սէ-
 տալը կիւնահարզ գումրուճուգ, քրիս-
 թիյան ըմ տէյի չաղըրարագ եէրէ տիւշ-
 տիւյիւնտէ պաշը թաշա կէլտի վէ իքիյէ
 եարըլըպ պէյնի տաղըլտը, վէ գանը իլէ
 թօփրագ միւլէվվէս օլտու: Աալիտէսի
 կէօղիւ էօնիւնտէ պու աճայիպ վէ ղարիպ
 էօլիւմիւ կէօրիւնճէ եիւրէյի նէ գատար

փարէ փարչէ օլուրուտույսատա՝ եինէ
Քրիստոստան գուզվէթլէնիպ՝ քէնտին-
տէն էզվէլ օղլունուն շէհիտ օլմա-
սընա սէվէնաի, վէ կէչիճի կիւլ կիպի
փաք վէ կիւզէլ գանընա պէտէլէն ճէն-
նէթտէ կէչմէզ վէ «օլմազ կիւլ իսթի-
ֆանընը ալաճաղընը տիւշիւնիւպ թէ-
սէլլի պուլուր վէ Ալահա շիւքր սունար
լար:

Հաքիմ՝ Յուզիտանըն պու կիունէ թէ-
սէլլի պուլուպ մէսրուր օլմասընը կէօր-
տիւյիւնտէ շաշտը վէ էօքէսինտէն տահա
զեյատէ էզեյէթ վէրմէյէ էմր էյլէտի:
Օլ զէման ճէլատլար ազիզէյի աստըլար
վէ տէմիր թարազ իլէ թէնինի գազըտը-
լար. պունուն իլէ տէ հազգընտան կէլէ-
մէսիքլէրինտէ զիֆթ իլէ պէզեր եաղը
գայնատըպ եարալարը իւզէրինէ տէօք-
տիւլէր, վէ վազթ վազթ կէլ Քրիստո-
սու ինքեար էյլէ տէ տէրտլէրինտէն գուր-
թուլ վէ օղլուն կիպի զայպ օլմա տէյի
էօյիւթ վէրիրիտիլէր: Աէ լաքին Յուզի-
տա թէքլիֆլէրինի ըէտտ էտիպ Ալահ-
տան զայրի քիմնէյէ միւթի օլմայաճա-
ղընը պէյան վէ Քրիստոստան զայրի էլ
եափըսը փութլարա գուրպան սունմայա-
ճըղընը տույ էթտիյինտէ հաքիմ գաթլ
օլունսուն տէյի սիճիլինի քէստի. վէ ճէլ-
լատլար ազիզէյի ալըպ գաթլ եէրինէ

կէօթիւրաիւքէրինտէ եալվարտոր, վէ պիր ճիւզի Ալլահըն պու ազիմ քերէմինէ թէ-
շէքքիւր օլաուզտան սօնրա, ճէլլատըն
էօնիւնէ տիյ շէօքիւպ պօյնուէնու տունտու:

Էֆէնտիմիպէն 305 թարիխինտէ վու-
զու օլմուշ տուր Ս. Յուղիտանըն վէ օլ-
լու Ս. Կիրակոսուն շէհիտլէյի. Էօլտիւք-
տէն սօնրա ազիզլէրին թէնլէրինի շէհր-
տէն տիշարը աթտըլար, վէ իքի ճարիյէ-
լէրի կէճէլէյն կիզլիճէ կէլիպ չալսըլար,
շէհրտէն տիշարը պիր մաղարա իչինաէ
սագլատըլար, քի սօնրա Ս. Կոստանդիա-
նոս գրալըն վագթընտա միւճիզէթ իլէ
պէյան օլուպ քրիսթիյանլար ալսըլար վէ
օնլարըն իամինէ պիր մէշհուր քիլիսէ
եափտըլար:

ՅՈՒԼԻՍ 17

Ս. Ե թ Ե 'ն Ե Գ Ի 'ն Է Ս

Վրիթիյան վէ իպատէթքեար աթա-
լար էվլատը Աթանագինէս՝ ազիզ Լու-
սաւորիչիմիզին Էհլե Մարիամըն գարտաջը
լոր: Թա քիւշիւք չաղընաան պէրի Ալլահ
գօրգուսու իչինտէ թէրպիյէ օլուպ գա-
հիտճէ Էօմր կէշիրաիյի իչին ճէմի տին-
տարլարըն կէօզիւնտէ իտի, վէ իլմ վէ
պէլաղաթ պապինտէ քէսպ Էթտիյի վու-

գուժիյէթ իյլէ վագթինին ալիմէրինտէն
 իւսթիւն վէ ալա բար: Սիվալ եպիսկո-
 պոստ՝ Աթանագինէսին ազլինէ, մէյլինէ,
 վէ ֆաղուլէթինէ վուրուլուպ եանընա
 ալար, վէ քահանայ վէ եպիսկոպոս էտիպ
 հէր բահանի խրղմէթինտէ քէնտի եար-
 ալմճըսը օլմաղա բէճա էյլէտի: Աթա-
 նագինէս ալլաղ կէօնիւլիւյլէ վէ Ալահ
 մուհապպէթիյլէ տօրու օլտուղու իշին
 պու աղըր խրղմէթի իւղէրինէ ալար վէ
 Ալահըն շանը վէ Քիլիսէի շէրիֆին իլէ-
 բիլէմէսի իշին կէճէ կիւնտիւզ չալըշըր,
 քէլամ վէ ամէլ իլէ հէր կէօրէնլէրէ էյի
 իպրէթ վէրիւր խտի: Քէնտի հիմայէթինէ
 սիփարըշ օլանլարըն իւզէրինէ զայլէթի
 զայլէթ չօղրտու. օլ ճիհէթտէն պար-
 պարըշար տաէթլէրի իւզըն պիր տէֆա
 կէլիպ խայլի եէսիր կէօթիւրտիւքլէրինտէ
 Աթանագինէս քէնտի գօյունլարընը փա-
 րա գուվվէթի իլէ գուրթարմա իշին եօ-
 լաչըգար վէ պիր գասապատան կէչէր
 իքէն կէօրտիւ քի աչըգտա եայլատա
 էլլէրի պաղլըպիր չօճուգ տուրույօր. սէ-
 պէպինի սօրուպ տույտուղունտա շաշար
 գալար. զիրա օլ էյալէթտէ պիր էթտէր
 թէօրէմիշ օլուպ, էհալիսի օնու պա-
 րըշթըրմաղ իշին կեահ պէ կեահ պիր
 չօճուգ էօնիւնէ աթարըտը: Զէվալլը չօ-
 ճուղու գուրթարարգտան սօնրա, օնու վէ

Ճէմի է հալիսինի Ալլահա ճէլպ էթմէ իշին՝
 Քրիստոսուն իսմինէ էմր էյլէտի քի էթտէր
 ինինտէն չըգորն վէ էօնիւնէ կէլսին. զա-
 լիմ ճանաւար գուզու կիպի ազիզին հու-
 զուրինէ կէլսի վէ իւղէրինէ պիր խաչ նի-
 շանը էթտիքտէն սօնրա էլինտէքի չի-
 պուղլա աննընա վուրտուղու կիպի՝ եէրէ
 եաթըրուր: Պունա պէտէլէն օրանըն ճէ-
 միաթը հէր նէ քի վէրմէք իսթէտիլէրսէ՝
 գապուլ էթմէտի: Օնտան սօնրա պար-
 պարըշարըն թօփրաղընա վարտը վէ
 թաթըլը սէօզ վէ ագչա գուվվէթիլէ չօդ
 էսիր գուրթարըպ վաթանլարընա կէ-
 թիրտի:

Վէ լաքին Դիոկղէտիանոս վէ Մաքսի-
 միանոս գրալլարըն քրիսթիյանլարա գար-
 շը չըգարտըղլարը զուլ՝ ճանաւարլար
 գօրգուսունտան տահա զիյատէ իտի: Պու
 զալիմլէրին էմրիլէ Սիվազ շէհրինին
 վալիսի տախի պէշ քիշէ թութուպ էզի-
 յէթ վէրտիքտէն սօնրա հապսա աթտը-
 ղընտան՝ Աթանազինէս չափուճազ ղըն-
 տանա վարտը վէ օնլարը թէսէլլի էթտի
 վէ տինլէրինտէ գավի գալմաղանասի հաթ
 վէրտի: Պու ազիզլէր թէքրար պէ թէք-
 րուր սիւալ օլունուպ իզրար էյլէտիլէրի
 Քրիստոսուն տինինտէ գավի գալմալա-
 րընը պէյան էթտիքլէրինտէ, մերհամէթ-
 տիզ էօլիւմլէ պէշի տէ էօլտիւլէր, վէ

Աթանաղինէս՝ ծնլար տահա սաղ իքէն
եափտըղը մէզարա՝ ալըպ թէնլէրինի
կեօմտիւ:

Պու աղիպին ֆազուլէթի վէ քրիսթի-
յանլարըն խայրընա օլան զայրէթի էյի-
լէրէ նէ գատար գապուլ ուտույտա տա,
օլ գատար ֆէնալարըն կեօղինէ պիր
տիքէն իտի. օլ սէպէպտէն ֆէսաաքեար
քիշիլէր պիր օլուպ Աթանաղինէսին ճէմի
էթտիքլէրինի գրալըն գուլաղընա եւ-
թիշտիրտիլէր, վէ ծնուն էմիլլէ Սիվազ
այանը Ագրիկողայտա թէմպիհ օլուն-
տու քի հէր հալ Աթանաղինէսի արա-
սըն պուլտուն, վէ ալլահարա գուրպան
սունմագ իսթէմէտիյինտէ վիլադուտինի
օրթատան գալտըրըն: Ս. Աթանաղինէս
պու խապէրին իւզէրինէ զայէթ շազ օլ-
տույտա տա, պիրտէն քէնտիյի արա-
յանլարըն էլինէ թէսլիմ օլմասըյլա ախէր
տինտարլարա տին մատտէսինտէ զէյան
կէլմէսին տիյի շէհրտէն պիր քէօյէ չէ-
քիլտի. պիր էյեամ ծնտա գալտըգտան
սօնրատէօնտիւ վէ ասէթի իւզըն տինտաշ-
լարընը թէրպիյէ էթմէյէ չալըշըրտը:
Կինլէրին պիրինտէ պիր օվատա եաթըպ
ույուր իքէն բույասընտա թիւրլիւ նի-
շանլար իլէ էօլիւմիւնիւն եագըն օլմասընը
կէօրտիւ, վէ շայիրտլէրինէ վէ տօսթլա-
րընա պու խայրլը խապէրի վէրտիքտէն

սօնրա ղայրի տիւշմանտան կիզէնմէտի :
 Պիր կիւն քրիսթիյանլարա տիւնեանքն
 Փանիլիյի վէ ախրէթին տէառէթի իւզէ-
 րինէ նութգ էտէր իքէն կէօրտիւ քի
 հաքիմ թարափընտան եօլլանմը նէֆէր-
 լէր պիր գաչ քրիսթիյան թութմուշ
 կէօթիւրիւյօրլար . վէ պուսլարըն՝ Աթա-
 նագինէսի սօրուպ արամասընը իշիթտի-
 յինտէ՝ էօնլէրինէ տիւշտիւ վէ էվինէ ա-
 լըպ կէօթիւրտիւ , վէ եէտիրիպ իշիրտիք-
 տէն սօնրա քէնտիյի պէյան էթտի վէ
 իրառէթիյլէ էլլէրինէ թէսլիմ օլտու :
 Նէֆէրլէր նէ գատար էլ աթըպ պաղլա-
 մագ իսթէմէտիլէր իսէ տէ ազիզին ըէ-
 ճասընա գարշը տուրամայըպ էնճամ քէօ-
 յիւն սինօրունա գատար պաղսըզ կէօ-
 թիւրտիւլէր , վէ օրատա պիր գաչ կիւն
 էյլէնիպ Աթանագինէս շայիրտլէրինէ վէ
 տօսթլարընա խայլի ալլահանի քէլամլար
 տէօյլէտիքտէն վէ վէտաւընը վէրսիքտէն
 սօնրա ալտըլար Ագրիկողայոսուն հուզու-
 րինէ չըգարտըլար : Քէնտիսի օրայա վար-
 մատան պիր գաչ կիւն մուգատտէմ ազի-
 զին շայիրտլէրինտէն Արիստոն վէ Սեւե-
 րիանոս իսմինտէ իքի քիշի վագթսըզ վէ
 միւլահազասըզ շէհտլէք ղայրէթի իլէ
 թութուշուպ քէնտի քէնտիլէրինի հա-
 քիմին էլլինէ վէրմիշ իտիլէր : Արիստոն
 թիւրլիւ սիւալ վէ էզէյէթլէրտէն սօնրա

աթէշ իշինտէ եանմըշ, վէ Սեւերիանոս
 իշքէնծէլէրտէն գօրգաուղու իշին նէ
 զասար ալահլարա գուրպան սունմուշ
 վէ ութասընը զամմազլամըշտըյսատա
 եինէ հասլսա աթըլմըշտը: Աթանագի-
 նէսին պու օլանլարտան խապէրի եօղու-
 տու վէ Ագրիկողայոս պունլարըն իամինի
 վէրտիյինտէ՝ Աալարը մալումում տուր,
 վէ լաքին էթտիքլէրի վէ գրալա գարշը
 վէրտիքլէրի քեաղըտտա ալագամ եօգ
 տուր աէտի: Չիւնքի Արիստոն վէ Սեւե-
 րիանոս հաքիմին հուզուրինէ չըգաղգլա-
 րընտա փութփէրէսթլէրին ալահլարընա
 գարշը վէ գրալարըն իւզէրինէ պիր թա-
 գըմսիթէմլի սէօզլէր եազմըշ, վէիւթին-
 թագ օլտուգլարընտա, Սեւերիանոս էգի-
 յէթլէրտէն գուրթուլմաղ իշին ութասը
 իւզէրինէ աթմըշտը:

Ագրիկողայոս իքիսինտէ գարշըսընա
 չաղըրըպ պու սէօզլէրի եազանը թասհիհ
 էթմէք իսթէտի. Սեւերիանոս իւք իպ-
 թա ութասընա ըիայէթէն վէ հիծապէն
 եազան օ տէյիլ տիր տէտիյսէ տէ սօնրա
 էօյլէ իոէ սէն եալանճը օլտուղուն իշին
 տար աղաճընա միւսթէհագգսըն տէյի ի-
 շէթտիյինտէ թէքրար սէօզիւնիւ չէվեր-
 տի եազան Աթանագինէս տիր տէյի անտ
 իշմէյէ պաշատը. վէ լաքին ազիզ ասլա
 քէնտիյի ալտըրմատան ալագամ եօգ

սուր պիլմէմ տէյի ճէվապ վէրմէսինտէ,
Սեւերիանսո եալանճը վէ քիւչիւք տիւ-
չիւպ էօլիւմէ գաթլ օլունտու, վէ պէօյ-
լէ սէֆիլ՝ էպէտիէօմրտէն մահրումօլտու:
Պունտան սօնրա թէքրար այրը Աթանա-
գինէսի հուպուրինէ չըգարտըպ խայլի
միւճատէլէտէն սօնրա հիչ պիր թիւրլիւ
օնու ըէյինտէն տէօնտիւրմէնին գապիլի
օլմասըղընտա՝ աթէչ իչինէ աթըւընտէ-
յի սիճիլ քէստի: Էմրինտէն էվվէլ իճ-
րասը օլտու վէ ազիզ եիւզիւնէ վէ ճէմի
պէտէնինէ խաչ նիշանը էթաիքտէն սօն-
րա կիւլէր եիւզ իլէ աթէչին իչինէ կիր-
տի վէ Էֆէնտիմիլին 290 թարիխինտէ
փաք ըուհինի եարատըճըսընըն էլինէ
թէսլիմ էյլէտի:

ՅՈՒԼԻՍ 18

ՍՈՒՐԻ ՄԱՐԳԱՐԻՏԷ ԿՈՅՍ

Վրիտոս էֆէնտիմիլին փաքիղէ վէ
«էվկիւլիւ արուսէսի Մարգարիտա Պիսի-
գիա էյալէթինին Անթաքեա շէհիրինտէ
սօյզատէ վէ մալտար փութփէրէսթ աթա-
ւարտան տիւնեայա կէլմիշ տիր: Տահա
քէնտիսի գունտագ իչինտէ իքէն անա-
սընտան էօքսիւզ գալըպ փէտէրինին ղայ-
րէթի իլէ էվլէրինին ճիվարընտա սաքին
օլան պիր սիւտանայա թէսլիմ օլունտու:

իգպալէն պունուն կիզլիճէ քրիսթիյան
 օլմասըյլա Մարգարիտա տախի էմտիյի
 սիւս իլէ պերապէր քրիստոսուն տօղրու
 տինինէ միւթէալիգ մատտէլերտէ փէք
 էյի թէրպիյէ օլտու, վէ Ալլահըն թէտ-
 պիրի իլէ փէտէրի տէ պու սիւտաննատան
 խօշնուտ օլտուղու իչին խալլի ունէլէր գը-
 զընրօնուն եանընտա պրագտը: Պու վագթ
 արասընտա պիր էյի քրիսթիյանա վաճիպ
 օլան Փազուլէթլէրի Մարգարիտայա էօյ-
 ըթտի վէ քրիստոսուն ուղրունա զանլա-
 րընր տէօքմիւշ շէհիտլէրին նագլինի է-
 տէրէքօնուն տախի գալպինտէ պու հագգ
 տինին խաթրը իչին էօլմէ արզուսինի ար-
 թըրըրտը: Մարգարիտա ազու պալիզ
 օլունճա քէնտի իսթէյի իւզըէ վաֆթիզ
 օլտու վէ օլ կիւն քրիստոսա օլան աշգընր
 իզհար էթմէ իչին պիքիրլիյինի ծնա իհ-
 տա էյլէտի վէ պու ահտը իճքաուր իչին
 էօլմէք տախի զուհուր էտէրսէ հագըր օլ-
 մասընր պէյան էթտի:

Մարգարիտանըն քրիսթիյան օլմասը
 փէտէրինին գուլաղընա եթիշտիյի կիպի
 Ֆիւհալ զըզընր էվինէ չաղըրտը վէ էօ-
 քէսինի եիւզտէն կէօսթէրմէյիպ իւք էվ-
 վէլ թաթլըլը իլէ ըէյինտէն չէվիրմէյէ
 դայրէթ էյլէտի: Աէ լաքին վատ, խօշամէ-
 տիլէք վէ թաթլըսէօզլէր հիշ պիրի Փայի-
 տէ էթմէտիյինտէ, պէլքի պու թարզ

Հազգընտան կելիւրիմ նիյէթիյլէ եիւզ
չէվերտի, վէ սըրմալը լիպասլարը իւզէ-
րինաէն չըգարտըպ փաչէվըատան էսվապ
կիյտիրտիքտէն ոօնրա տավարընը կիւթ-
սիւն տէյի գըրա եօլատը: Փէտէրինին
վերտիյի էմը Մարգարիտանըն կիւծիւնէ
կէլէճէք եէրէ, տահա զիյատէ խօշունա
կէլտի. Ալլահ իքէն ինսան քիսփէթինէ
թէնէզղիւլ էտիպ չալըշան ուսթասը
Քրիստոսա պիր եօլ պէնգէր օլա պիլմէ
իշին չօգ Փէրահլըղլա պու խըզմէթինի
թէքմիլ էտէր իտի: Հէվանըն իսսըճագ-
լըղը վէ սօուգլուղու, գարը վէ գըրաղասը
հիչ պիր թիւրլիւ ազիգէնին ղայրէթինէ
վէ թէգայեիւտինէ մանի օլամայըպ կէճէ
կիւնտիւզ տավարընը գայըրըր, վէ տուա
վէ օրուճ իլէ էօմրիւնիւ կէչիւրի իտի:

Պիսիգիա էյալէթինին գատըսը Ողիմ-
բրիոս րասթ կէլէ պիր կիւն ծնուն պու-
լունտուղու մահալլտէն կէչտիյինտէ պու
կիւնահսըզ քիւչիւք չօպանը կէօրտիւ վէ
պիլէսինճէ սէյլէմէք իսթէտի. պիր գաչ
սիւալլարտան ոօնրա ծնուն մալիք օլտու-
ղու ազլէ վէ կիւզէլլիյէ հայրան օլտու,
վէ լաքին քրիսթիյանլըզ լազըրտըսընը
իշիթտիյինտէ թէահճիւպիւ իզտիյատ
պուլտու վէ պու պէհանէ իլէ Անթաքես
շէհրինէ կէթիրթտի: Հիլէքէարլըզ իլէ
քրիսթիյանլըղընտան պաշգա ծնուն հէր

Ֆազուլէթինի մէտհէտիպ՝ էյէր շու իւմի
 պրագըրսան սէնի չօգ փայէլէրէ էրտի-
 բիրիմ վէ էօմրիւմէ տախի եար էտէրիմ
 տէյի սէօզ վէրտի. վէ Լաքին Մարգարի-
 տա ապա ֆիքրինտէն տէօնմէյիպ՝ սինի-
 մի ինքեար էթմէմ, վէ պիքիրլէյիմի սէն-
 տէն տահա պիւյիւք վէ ալա կիւյէյիյէ
 սունմուշում տէյի ճէվապ վէրմէսինտէ՝
 Ողիմբերիոս քէնտիյի ալարրիպ՝ էօրֆէն
 մէյլինէ չէվիրմէ գըյասըյալ՝ էօվապընը
 սօյուն, վէ եէրէ եաթըրընտա տէօյիւն
 տէյի էմր էթտի: Էմրինէ իթաաթէն
 ճէլաալար ազիզէյի շէսիա տէօյտիւլէր,
 շէյլէ քի փաք գանի իլէ եէր գըփ գըր-
 մըզը օլտու վէ սէյրճիլէր տայանամայըպ
 գաշտըլար: Լաքին Մարգարիտա պու գա-
 տար զալիմ իշքէնճէլէր ալասընտա սան-
 քի տույմազ կիպի տուրուր Ալահա շէւքը
 սունար վէ տուա էտէրիտի: Ողիմբերիոս
 պունու կէօրիւնճէ տահա զէյատէ խըշմա
 կէլտի վէ էլինի այաղընը պաղլաաղատան
 սօնրա ճէմի պէտէնինի տէմիր թարազ
 իլէ սօյսունլար վէ սօնրա պիզ իլէ եարա-
 լարընը տէլինլէր տէյի էմր էթտի. էմրի
 իճրասընտա քէնտի պիլէ սէյրինէ տայա-
 նամատըզը իչին պիր եանա չէքիլտի, վէ
 Մարգարիտա պու թարիֆ օլունմազ աճը
 աղըրլարը չէքաիքտէն սօնրա պիր չամուր-
 ւու գօրգունճ զընտանա աթըլտը: Ալա-

Հըն միւսաատէսիլէ շէյթան էծտէր սուրէթինտէ կէօրիւնիւպ ծնու եութմագ իսթէտիյինտէ՝ Մարգարիտա էօրֆիւնտէն գօրգմայըպ իւզէրինէ պիր խաչ նիշանը էտէրէք մէլունու եօղ էթտի:

Պու իքի գաթ ֆիւթուհաթտան սօն-րա Ալլահ ազիմիւշան հազրէթլէրի ճարիյէսինի թէսէլլի էտիպ եիւրէք վերմէ իշին ափանսըզ պիր մէլէք եօլլատը վէ ճէմի եարալարընրտիւզէթտիքտէն սօնրա քէնտի խաթրը իշին տահա չէքէճէքլէրինի փէշէն ծնա խապէր վէրտի: Ֆիլվագը իրթէսի կիւն Ողիմֆրիոս ազիզէյի հուզու-րինէ չաղըրըպ սաղ սէլիմ վէ շազ կէօրտիւյիւնտէ շաշտը, վէ ալլահլարըն միւ-ճիզէսի տիր օլան հիքմէթ, կէլ թէքրար օնլարա գարշը կէլմէ վէ թէքլիֆիմի գա-պուլ էթ տէյի զօր էթմէսինտէ Մարգա-րիտա ալլահլարըն հիշ օլմասընը ազիլ ուէօզլէր իլէ իսպաթ էթտիքտէն սօնրա սէվտիյի ֆրիտտոտան այրըմանըն միւմ-քինի օլմատըղընը թէքրար կէօսթէրտի: Ողիմֆրիոս ղայրի քէնտինի թութամայըպ թէքրար էլինի վէ այաղընը պաղլայըն, վէ մաշալալար իլէ կէօքսիւնիւ վէ եան-լարընը տաղլայըպ եագտըգտան սօնրա տօնմուշ պիր հավզ իշինէ աթըն տէյի էմր էթտի: Մարգարիտա էօմրիւ իշինտէ ասլա օլ տագիգէ կիպի շազ վէ մէսրուր

կէօրիւնմիւշ տէյիլ տիր, եիւզիւ ատէթին~
տէն զիյառէ փարլամայա պաշլատը վէ տի~
լինտէն թաթլը շիւքրինիմէթ տուալարը
էքսիք տէյիլ իտի. պիր գար կիպի փաք
կիւէրճին՝ աղզընտա պիր իսթիֆան թու~
թարազ կէլտի աղիզէնին պաշընա գօն~
տու, վէ կէօյլէրտէն տախի՝ Կէլ, ա աղի~
զէմ, կէլ սէատէթ մէքեանը ճէննէթիմէ
կիր տէ լայըզ օլտուզուէն էպէտի սալթա~
նաթ թաճընը ալ տէյի, սէս կէլտի: Սէյր~
ճիլէրին չօղու պու աղիմ սէսի իշիտիպ
քրիսթիյան օլտուլար վէ եէր սարսըլտը
վէ պագը գալանը մաթ էտիպ պիր էյեամ
սէրսէմլէքտէ պրագտը: Ողիմքրիտ պու
ճէմի օլան Տիքմէթի կէօրիւպ կէօզիւնիւ
աչաճագ եէրէ ճէմիաթ իշինտէ պիր ա~
սիլէք զուհուր էթմէսին տէյի չափուճագ
աղիզէնին պաշընը քէսմէյէ էմր էթտի:
Ճէլատ նէ գատար պու էմրէ գարշը կէ~
լիյօրուտույտատա Մարգարիտանըն ըի~
զասըլա գալիմին էմրինէ միւթի օլուպ
Եֆէնտիմիզին 175 թարիխինտէ գաթլ
իլէ կէչիճի էօմրիւնիւ պիթիւրիպ էպէտի
կէչմէզ էօմրէ նայլ օլտու:

ՍՈՒՐԲ ԴԵՒՈՆԳԵԱՆՔ

Սագգ տին ուղղունա էօմրէրինի ֆիտաւ
 էտէն ազիղէրին արաւընտա հէր ճինս
 օգուժուշարտան վարրտըյստտա՝ Գըղըլ-
 պաշարա գարշը օլան տին ճէնքլէրինտէ
 քէնտի ճէսարէթի, սէօղիւ վէ ղայրէթի
 իլէ հէփիսինտէն զիյատէ չալըշտըղը իչին,
 հէփիսի տէ ազիղ Ղեւոնդուն իսմիյիլէ
 ետա օլունուր: Ս. Յովսէփ Կաթողիկոս
 օլմասը իլէ փայէտէ ճէմիսինտէն իլէրի
 իտի, լաքին ապքերէ եիւրեք վէրիպ տիւշ-
 մանա գարշը կէօթիւրմէտէ վէ գըզաւը-
 մատա քէնտիսի իլք իտի: Էֆէնտիմիղին
 451 թարիխինտէ Ս. Վարդան ճէնքտաշ-
 լարըյլա պերապեր տիւշմանա գարշը չըգ-
 արղընտա պու ազիղ էրմէնի քահանա-
 լարը տա օրտունուն իչինտէ իտիլէր վէ
 Ս. Ղեւոնդ ալլահանի քէլամլարը իլէ
 ապքերէ ճէսարէթ վէրի իտի: Գատերին
 թէտպիրիլէ ճէնք տէ պօղուլուպ էրմէնի
 ապքերի տաղըլտըղընտա Ս. Յովսէփ իլէ
 պերապեր օլ պիր քահանալար տա պիր
 մուհքէմ ալընմաղ գալէյէ հըֆղ օլտու-
 լար: Աճէմլէրին սերապքերի Մուշկանսիւ-
 րալաուրտ կէլտի մուհասերէ էթտի վէ
 սիլահ գուվէթիլէ ալամատըղընտա խա-
 յին Վասակըն էլիլէ խիլաֆ եերէ անտ

իչիպ՝ գալէտէն աշաղա էնտիրտի վէ իշին-
տէքիլէրտէն իքի եիւզ իւչ քիշի գըր-
տըգտան սօնրա Յովսէփի վէ ՂԵԱՆՈՂԻԵՅԻ
ԱԷՆ գալէսինէ կէօթիւրտիւ վէ ՎԱՍԱՐՆ
օղլու իքինճի Յագկերտ շահըն հուզուրինէ
չըգընճայա գատար օրատա Աճէմէր
էլի ալթընտա սագլատը: Պիր ճիւղի վագթ
միւրուրինտէն սօնրա Փատիտ Միհրնե-
սեհին Փիթ վէրմէսիյլէ Յագկերտ սու-
րէթա պարը Փիքրի կէօթէրիպ ճէմի
էրմէսիլէրին պաշարընը դափույա կէլմէյէ
տավէթ էթտի. վէ պու պէհանա իլէ
հապստա պուլունան ճէմի քահանալարը
թօփ էտիպ եարը եօլա վարընճա զէնճիրէ
վուրտուրտու վէ քէրվան իլէ Աճէմիս-
թանա կէթիրթտի: Եօլսա կիտէր իքէն
խային վէ զամմազ Վասակա լասթ կէլ-
տիլէր, վէ պու Ալլահտան գօրգմազ ա-
տէմ նէ գատար եիւզտէն միլէթէ վէ
միլէթ պաշը ազիզ քահանալարա մու-
հապպէթ կէօթէրիթիտիյսէտէ եինէ Ս.
ՂԵԱՆՈՂ միւնքիրին գալպինտէ կէչէնի
թանըյըպ եիւզիւնէ վուրտու վէ ումուռ-
ղունա էրէմէյէճէյինի փիշինէն սէօյլէտի:

Աղըր զէնճիրլէր ալթընտա իւչ այ միգ-
տարի գըշ էյեամինտէ եօլճուլուզ էթ-
տիքտէն սօնրա էնճամ շահըն պուլուն-
տուղու մահալլէ եէթիշտիլէր վէ իւք
էվվէ ԱՄԻՀՐՆԵՐՍԵՀԻՆ հուզուրինէ չըգ-

տրլար: Պու սանքի ազիզ քահանալարը
 քէնտի սախթէ տինլերինէ չէվլիւմէ խիւ-
 լեասըյլա՝ սօն ճէնքտէ էթտիքլէրինի վէ
 օլ գատար եխիալէրին վէ ալէլ խուսուս
 շէճասթլը վէ նամտար Վարդանըն էօ-
 լիւմլէրինէ սէպէպ օլմալարնը եիւզլէրինէ
 վուրտուգտան սօնրա՝ թափառգլարը աթէ-
 շէ վէ Գըզըլպաշլարըն փութլարընա գարշը
 եազըպ սէջլէտիքլէրի իչին թազիր էթ-
 տի: Ազիզ Ղեւոնդ ճէմի արգատաշլարը-
 նըն թարաֆընտան՝ Միհրնէրսէհին հէր
 պիր տէտիքլէրինէ ազիլանէ ճէվապ վէր-
 տի, էօլէնլէրին էլան ճէննէթտէ պուլուն-
 մասընը, վէքէնտի կիպի եալանճը ալլահ-
 լարա թափանլարըն ճէհէննէմտէ օլմա-
 սընը կէօսթէրտիքտէն սօնրա՝ իգրար է-
 տիպ ինանտըզլարը հազգ քրիսթիյան
 տինի իչին գանլարընըն սօն տամլասընա
 գատար տէջըմէյէ հազըր օլտուգլարընը
 տույ էթտի: Միհրնէրսէհ Ս. Ղեւոնդուն
 պու սէրպէսթ լազըրտըլարընտաննէ գա-
 տար ալընտըյտատա եինէ հազիմիք թաու-
 լայարագ, Սիզտէ պու ագլտամըսընըզ
 Ժէյի օլ պիր պաղըլլարա ոօրտու: Ս.
 Յովսէփ կաթողիկոս իլէ պերապէր ճէմի
 քահանալար պիր աղըզ, Պէլի Ղեւոն-
 դուն տէտիքլէրի հազգ տըր. թա քիւ-
 չիւք չաղըմըզտան պերի պէջլէ էջրէն-
 միշ վէ պէջլէ էջրէթմիշիզ, վէ Բրիս-

տոտուն ուղղունա էօլմէյէ հաղըրըղ տէյի
չաղըրտըղլարընտա Միհրներսէ հ գուտու-
րուպ աղըղլարընը վուրմայա էմր էթտի.
վէ սէլ կիպի գան ագարազ հէփիսինի
տէ հապսա աթտըրտը: Աղիղ քահանա-
լար վէ ախէր իլէրի կէլի միլէթ պաշ-
լարը պու ճէմի սիթէմի վէ իշքէնճէյի
մուհապպէթ իլէ չէքիպ հապո իչինտէ
կէճէ կիւնտիւզ պու ինայէթէ նայլ օլ-
տուգլարը իչին Ալլահա շիքը սունար վէ
տուա վէ թաթլը զէպուրլէր իլէ ծնուն
իմտատընը տիլէր իտիլէր: Պու թէհամ-
միւլ օլունմայաճազ հալտէ պիր սէնէ
միգտարի գալտըգտան ոսնրա՝ Յաղկերտ
Բուժլարա գարշը ճէնկէ կիթտիյինտէ
պու աղիզլէրի զընտանտան չըգարըպՆիւ-
չապուհ շէհրինին մուհքէմ գալէսինէ
աթմուղա էմր էյլէտի: Աէ աուը չըգմըշ
միւնէճճիմլէր պաշընը տախի իւզէրլէրինէ
նաղըր թայեին էտիպ պիր հիւնէր իլէ
աղիզլէրի տինլէրինտէն տէճնտիւրմէյէ
որգը թէմպիհ էթտի: Գալէ իչինտէ ի-
քէն խայլի կիւն, օլա քի թաթլըլըղ իլէ
գաղանայըմ տէյի միւնէճճիմ պաշը ա-
ղիզլէրէ իշքէնճէ վէ րէնճիտէ էթմէտի,
լաքին իւմիտի պօշա չըգտըղընտա պիր
նէմնաք գարանլը հապսա աթտը վէ եա-
շայաճազ գատար էքմէքտէն ղայրի շէյ
վէրմէղ իտի: Աղիզլէրին սըղընթըսըարթ-

մասըյա, սապրլարը վէ Բրիստոսուն խա-
թրը իչին էղիյէթ վէ սրգլէթ չէքմէ մու-
հապպէթլէրի ստիի զիյատէ իղտիյատ
պուլուրուտու. շէօյլէքի միւնէճճիմ պա-
շը ծնլարըն շաղըղընը վէ թէհամմիւլիւ-
նիւ կէօրաիւյիւնտէ պիր պիւյիւճիւլիւք
օլմասըն տէյի պիր կէճէ գալգուր քէն-
տիտի հապսըն տէլիյինտէն սշաղա պագ-
աը. վէ լաքին աղիղլէրին իւղէրինտէ պիր
պագըլմալ նուր կէօրաիւյիւնտէ հայրան
օլտու վէ ալլահլարըմը պէլի պունլա-
րըն իչինէ կէլմիշ տէյի ֆիքրինտէ շիւպ-
հէլէնմէյէ պաշլատը: Պու աճպիպ հիք-
մէթին իւղէրինէ տիւշիւնիւ պ տուրուր
իքէն աղիղլէր ույուգուտան գալգուր պ-
տէթլէրի իւղլէ տուալարընը պաշլատըղ-
լարընտա, կէօրաիւյիւմ խայալ տէյիլ վէ
նուրլար ծնլարըն իւղէրինտէն չըգայօր
տէյէրէք օրատա ույուշտու գալար վէ
սապահլայն ճէլլատլարըն էլիյլէ աղիղլէրի
օրատան չըգարըպ պիր էյի եերէ գօմաղա
վէ իյի պագմաղա էմը էթտի: Հապս
պէքճիլլէրի վէ ճէլլատլար պու խապէրին
իւղէրինէ նէ գատար սէվինիր պիրիպի-
րինտէն էվվէլ միւթտէսինի վէրմէյէ ա-
ճէլլէ էտէրիտիլլէրտէտէ՝ աղիղլէր՝ սանքի
էլլէրինտէքի աղիմ վարիյէթի զայպ էտէր
կիպի աճրորտըլար: Միւնէճճիմ պունլարը
իշիթտիյինտէ տահա թէհաճճիւպպէ գա-

լըպ պիր կէճէ զընտան գափուսունա վար-
տը վէ թէքրար արալըգտան պագըպ էվ-
վէլքի կիպի հէփիսինի փարլագ վէ նուր-
լու կէօրտիւյիւնտէ ուսլ իլէ գափույու
չալտը, վէ Ս. Սահակ քիմնին տէյի սօր-
տուզընտա աաընը վէրիպ իչէրի կիրտի,
վէ ճէմի կէօրտիւյիւնիւ նագլ էթտի:
Աղեղ քահանալար զայէթ սէվինտիլէր վէ
Ս. Ղեւնդ եանընա վարըպ՝ ալահանի
քէլամլարըլա նայլ օլտուզու քէրէմէ
գարշը հարէքէթ էթմէմէյէ նասիհաթ
վէրտի. վէ թիւրլիւ ագիլ սէօզլէր իլէ
գարարմըշ ֆիքըր կէօզիւնիւ աչըպ սօզըու
քրիսթիյան տինինի անլաթտը վէ Ալա-
հըն լութֆու նուրու իլէ ֆիքըրինի սօլ-
տուրտու: Պունտան պէօյլէ ազիզլէր ու-
յուգույա վարտըգլարընտա միւնէճճիմ
պաշը ախէր հիքմէթլէր տախի կէօրիւպ
սօզըու տինի թանրտը վէ իգրար էյլէտի,
վէ իրթէսի կիւն հէփիսինիտէ հապստան
չըգարըպ էվինէ եէմէյէ տավէթ էթտի:
Սօֆրա վագթընտա Ալահ մուհապպէ-
թինէ վէ հագգ տին ուղըռնա գան տէօ-
քէնլէրին էպէտի ալաճաղը իւճրէթէ
միւթէալիգ սէօզլէրտէն պաշգա շէյ իշի-
տիլմէտի: Ս. Յովսէփ Ալահ թարաֆըն-
տան էօլիւմլէրինին եազըն օլմասընր տու-
յուպ պիր ուզըն մէլէքէանէ սէօզ իլէ
հէփիսինէ նասիհաթ վէ եիւրէք վէրտի:

Ֆիլ վագր ազիզին սէօզիւ միւճի-
պինճէ իրթէսի կիւն Յագկերտին թարա-
ֆընտան զալիմ Դենշապուհ ազիզլէրի
էօլտիւրիւպ գալտորմաղ իշին օրայա կէլ-
միշ իտի: Իւք էվվէլ շէհր էհալիսի աու-
յուպ ալթ իւթ օլմասըն տէյի փատիշահ
թարաֆընտան իւմուսի աֆվ կէթիրմիշ
վէ իսթէտիքլէրի եէրէ կիթմէյէ տէս-
թուր վար տըր տէյի հարէքէթ էտէրէք
ազիզ քահանալարը միլլէթ պաշարըն-
տան այըրտը, վէ Ֆիքրի քահանալարը օն-
լարտան այըր էօլտիւրմէք իտի: Քէնտիսի
պու Ֆիքրինի նէ գատար կիզլի սագլամագ
իսթէյօրուտույսատա Խուժիկ նամինտէ
պիր խըզմէթքէարը հէր շէյի եէրլի եէ-
րինճէ ազիզլէրէ տույուրտու: Միլլէթ
պիւյիւքլէրինին այըրմասը զայէթ հայրան
օլունաճագ պիր թէմաշա ըտը. պիրիպիր-
լէրինէ սարըլտըլար վէ շէհիտլէք թամըն-
տան մահրում օլտուգ տէյի աղլարըտըլար.
քահանալար պիրէր պիրէր հէփիսինի
թէսէլլի էթտիլլի վէ հաթթա գուր-
թուլուպ թէքրար վաթանլարընա ալտէթ
էտէճէքլէրինի փիշին սէյլէտիլէր, վէ
պէյլէ թէքրար պէ թէքրար էօփիւշիւպ
աղաշտըգտան սօնրա կիւճպէլա այըրտը-
լար: Օնտան սօնրա ճէլլալար կէլիպ
միւնէճճիմ պաշընը տա ազիզ քահանա-
լար սըրասընտա պուլտուգլարընտա մաթ

գալսրւար, վէ մասլահաթը Դենշապուհա
անլաթտըւար: Պու զայէթ հըրոս կէլիպ
այրըմ հուզուրինէ չաղըրտը վէ ալահ-
լարա վէ շահա գարշը էթտիյի նամքեօր-
լուղու եիւղիւնէ վուրուպ պու թարզ սեօզ-
լէր իլէ թէքրար Փիքրինտէն չէվիրմէյէ
իւմիտ էտէր իտի. վէ լաքին հիչ պիր
թիւրլիւ գապիլի օլմատըղընտա շահըն
էմրի իւպրէ շէհիրտէն տիշարը պիր իգսիզ
եէրէ սիւրտիւ վէ օրատա էօլտիւրտիւ:
Սօնրա օլ պիր քահանալար իլէ տին իւ-
զէրինէ միւճատէլէ էթմէյէ պաշատը,
վէ հէփիսիյէ այրը այրը սէյլէր վէ գան-
տըրմապա չալըշըրըտը. լաքին պունուէնտա
միւմքինի օլմատըղընտա Էֆէնտիմիզին
454 թարիսինտէ հէփիսինի տէ աճը աճը
էօլիւմ իլէ էօլտիւրմէյէ սիճիլ քէստի:
Ս. ՂԵՒՈՆԴՈՆ տահա պաշընը քէսմէտէն,
հէփիսինի պաշտան չըգարան օ տուր տէ-
յի օլ պիրլէրինտէն այրըտը վէ աշաղըն-
տան իփ պաղլայըպ գայա վէ չագըլ թաշ
իւզէլլէրինտէ թա քէմիքլէրինէ գատար
պէտէնի փարչա փարչա օլունճայատագ
սիւրիւքլէթտի վէ սօնրա գըլըճ իլէ պա-
շընը քէստի: Պու աղիզ քահանալարըն
իւմլէրի Յովսէփ կաթողիկոս, Սահակ Ե-
պիսկոպոս, ՂԵՒՈՆԴ քահանայ, Մուշէ վէ
Արսէն քահանայ, վէ պիր տախի Սահակ
եպիսկոպոսուն սարկաւագը Գաջաջ տըր:

Ս. ԵՒՊՐԵՔՍԻՆ ԿՈՅՍ

Պիւսիւք Թէոդոսուն տէվէթի էյեա-
մինտէ Իսթամպօլ շէհրինտէ Ս. Եւպրաք-
սիա տիւնեայէ կէլտի: Փէտէրի Անտիգո-
նոս տէվէթ միւշիւրի օլուպ գրալըն ին-
տինտէ չօգ իթիպար պուլմուշ ուտու:
Եւպրաքսիա իսմինտէ վալիտէսի տախի
պինազիր Փազուլէթլէրի իչին փատիշահն
վէ ճէմի սարայլըլարըն զայէթ կէօզիւնտէ
իտի: Պու պիր թանէճիք գըզլարը տիւ-
նեայէ կէլտիքտէն սօնրա, իքիսիտէ քէմա-
լիյէթէ օլան արզուլէրի իչին փաքլըղլա
էօմր կէչիւրիպ Ալլահա խըզմէթ էթմէյէ
ահա էթտիլէր: Ալալիտէսինին կէճէ կիւն-
տիւզ՝ ճահա ու զայրէթի սէվկիւլիւ գը-
ղընըն կիւնահարզ գալպինտէ Փազուլէթ
թօխումունու էքմէք իտի: Թօփրագ տա-
խի նամքեօր օլմայրպ պիր եէրինէ պին
մահաուլունու վէրտիյինի կէօրտիյիւնտէ
հատտէն խարիճ սէվկինիպ Ալլահա շիւքը
սունարըտը: Խիւտափէրէսթ վէ ճէմի
քրիսթիյանա տայիր Փազուլէթլէր իլէ
տօլու Անտիգոնոս փէտէրի էօլտիւյիւնտէ՝
Եւպրաքսիա տահա եէտի եաշընտա ըտը:
Թէոդոս գրալ՝ մէրհումուն հազգընա է-
տինաիյի մուհապպէթի ալանէն կէօ-
թէրմէ իչին սաղլըղընտա կիպի մահիյէ-

սինի տուլ գալմըշ էհլինէ վերիւ իտի, վէ
գըզընըն տախի թերպիյէսինէ էյի մու-
գայեհտ օլունսուն վէ պիւլաղէթէ եհ-
թիշտիյինտէ գըամէթի պուլունսուն տէյի
մախսուսէն ըիծալ քիպարտան պիրինի
թայեին էթտի. հաթթա անասը տա
թէքրար տիւնեայէ կիրմէք իսթերսէ եօ-
լու պուլունսուն տէյի էմր էթտի: Վէ
լաքին պու սօն ինամ թարիգինտէ օլան
թէքլէֆի գապուլ օլունմայըպ՝ պագըլա-
րնա միմնունիյէթ կէօսթէրտիքտէն սօն-
րա պիր միւհիմմ մասլահաթ վէսիլէսիյէ
Մըրբա կիթտի վէ թէնհատա պագը
գալմըշ էօմրիւնիւ կէչիրմէյէ ճահտէթտի:

Օրայա վարտըզը պիրլէ իւք իշէ քիլ-
սէլէրէ վէ մանասթըրլարա զեյարէթ
էթմէք օլտու. հէփիսինտէն զեյատտէ ըա-
հիպէլէրին մանասթըրընտան հազղ էթ-
տի, վէ օլ սէպէպտէն քիւշիւք Եւպրա-
քիսասըլլա պերապէր սըգ սըգ օրայա կի-
տէր վէ ծնլարըլա էյլէնիւ իտի: Պիր կիւն
ախշամատազ օրատա գալըպ էնծամ էվէ
տէօնէճէք վազթ կէլտիյինտէ, Եւպրա-
քիսա՝ վալիտէսինէ եալվարտը քի քէն-
տինի օրատա պրագսըն, վէ պիր տախի
էվէ տէօնմէյիպ ծնտան սօնրա տայիմա օլ
փաքիղէ ըահիպէլէր իլէ էօմրիւնիւ կէ-
չիրսին: Բահիպէլէրին պաշ անասը պու
պիկիւնահ չօճուզըն աղզմտան պու լա-

գրորտը լարը իշխթ տիրինտէ, Լաքին պիւր-
միսին քի պուրատա օթ ուրան գըզլար
փաքիզանէ եաշայրու Ալլահա խըզմէթ էթ-
մէ իշին ահտ էթմիշտիրէր, տէտի: Եւ-
պրաքսիա պու սէօզլէրի տույտուզու կի-
պի, եիւզիւնիւ օրատա ասըլը խաչա տօղրու
չէվիրտի վէ Ալլահ մուհապէթի իլէ տօ-
լուպ խաքի փայինէ եէրէ սիւշտիւ վէ իքի
էլի իլէ ծնա ասըլուպ եիւրէյի իւզէրինէ
գօտուգտան սօնրա, պիւլէնտ ավազ իլէ,
Պէլէ պու տագիգէտէն քէնտիմի Ալլահ
սունմուշում, էօմրիւմ օլտուգճա փաք-
լըզլա ծնա խըզմէթ էթմէյէ ահտ էտէրիւմ,
տէտի: Պաշ անա ծնուն զայրէթինի վէ
արզիւսիւնիւ մէտհ էթտիքտէն սօնրա
քէնտինին տահա քիւչիւք, վէ մանաս-
թըր իշինտէ ատէթ օլան էօմրիւն սըզը-
լըզընր կէօթէրտի, վէ լաքին Եւպրաքսիա
Քրիստոսուն խաթըր իշին հէր շէյի շէք-
մէյէ հազըր օլմասընը թէքրար՝ թիւրլիւ
ադիւ սէօզլէր իլէ իսպաթէթտի: Պու
լազըրտը իքիսինին արասընտա կէշտիյի
վազըթ Փազուլէթքեար վալիտէսի հայ-
րան օլմուշ պագարըր, վէ էնճամ գը-
զընրն պու հէվէսի Ալլահ թարաֆընտան
տըր տէյէրէք, քէնտի տէ գայլ օլտու,
վէ Ալլահտան ալտըզը պիր թանէճիք
պախշիշի եինէ Ալլահա սունտու, վէ սօն
տէֆա պիր տահա էօփիւշտիւքտէն սօն-

րա պիր սեմավի թէսէլլի իլէ գալպի մէմ-
լու՝ այրըւար վէ էօմրիւնիւն ոօն տագի-
գէսիւնէտէք փաքիղանէ եաշատր:

Եւ պրաքսիա մանասթըրա կիրտիյինտէ
տահա հէնիզ եէտի եաշընը պիթիրմիշ
իտի, էզ ճիւմլէ րէճաարնա պինայէն գա-
պուլ օլունտու վէ էսվապընը տէյիշիպ
րահիպէլէր գաֆթանը կիյինտի: Թա իւք
կիւնիւնտէն ֆազուլէթէ վէ քէմալիյէ-
թէ իզհար էթտիյի զայրէթի իլէ ճէմի
կէօրէնլէրի հայրան էթմիշ իտի: Եաշըն-
տան զիյատէ շէյլէրէ վուգուֆիյէթինի
հէր քէս կէօրտիւյիւնտէ՝ հէր պիլիպ սէջ-
լէտիյի Ալահ վէրկիսի տիր տէյի, իգրար
էտէր իտի: Օն իքի եաշընա պալիզ օլ-
տուզունտա ախշամ իւսթիւ կիւնտէ պիր
տէֆա եէմէք եէր իտի. վէ պապէն տախի
օնտան տա վապ կէշիպ իքի իւշ կիւն եէ-
մէքսիպ կէշիրիւր իտի: Բահիպէլէրտէն
պիրիսի՝ Եւ պրաքսիանըն պու թարզ էօմր
սիւրմէսինի՝ միւրայիլէք ասա էթ մէսինտէ
ազիպէ քէնտիյի ալտըրմաստան կիզլիճէ
եանընա վարտը վէ պաղընա գախանըպ
էթտիյին, աֆվ տիլէտի: Մանասթըր ի-
շինտէ էն հագիր խրզմէթլէրի ճան ու
կէօնիւլտէն էտէր իտի, մաթպախա օտուն
վէ ուլ կէթիրիւր վէ նիշէ նիշէ զայրիւլէրի-
նին թէնէզգիւլ էթմէտիյի էսնա խրզ-
մէթլէրի էտէր իտի: Պագը գալան ճիւզի

վագթընդ տախի՝ տոււառա կէշիրախքուն
 ոօնրա պիր գաչ սաթ տա թապիաթա
 րահաթ վերմէ իշին գապա խարար իւղէ-
 րինտէ ուշուգլայարագ ուշուրուտու քի
 տահա զիյատէ գուվվէթիլէ խըղմէթինի
 թէքմիլ էթսին: Փաք ճանլար խառիմի
 մէլուն շէյթան թիւրլիւ իղվալէր իլէ ա-
 զիղէլի թուլթառուղու եօլտան շէվիւրմէյէ
 ղայրէթ էթտի, վէ լաքին Եւպրաքսիա
 հէր ան տուառը գուվվէթի իլէ տիւշմա-
 նին իւղէրինէ ֆիւթուհաթ էթտի:

Պու ազիգէնին տիւնեա մալ ու տէվլէ-
 թինէ օլան խուսուլմէթի պու հիքեպյէ-
 տէն պէյան տըր: Թէոգոս գրայ Լւպրա-
 քսիանն վաքիտէսինին էօլիւմիւնիւ ի-
 շէթտիլինտէ, օնու թէսէլլի էթտի վէ
 էթտիլի վատը խաթրընա պրագըպ՝ Իս-
 թամպօլա տավէթ էթտիքի օնու պիր էյի
 եէրէ վէրսին: Եւպրաքսիա պու տավէթ
 իւղէրինէ կիւլտիւքտէն ոօնրա գալէմի
 ալտը վէ քէնտի էլի իլէ իշպու մէքթու-
 պու գրալաեադոր: «Տավէթինէ վէ մու-
 հապպէթինէ միւթէշէքքիւրիմ, վէ լաքին
 պիլէսին քի պէն պիր էօլմէզ կիւվէյիլէ
 քէնտիմի վերմիշիմ քի հիշ պիր թիւրլիւ
 օնտան ալորլըպէօլիւմիլ պէնիատէմէ մու-
 հապպէթ պաղլայամամ: Տիւնեառա պաշ-
 գա միւրասըմ եօգ, Փազատ շէֆքէթլիւմ
 ինայէթ էտիպ էմր էթսին քի մալըմ,

ըղղղմ՝ ֆուգարէլէրէ, էօքսիւզլէրէ վէ
քիլիսէլէրէ թէվզի օլունսուն, փէտէրի-
մին էմէքաւարլարնա էյի իքրամ օլուն-
սուն, վէ պօրճլուլարն պօրճու տէֆթէր-
տէն սիլինսին, 1: Գրալ պիր նէվլէթէնին
աղղընտան պու թարղ աղիլ սէօզլէրի ի-
շէթտիլինտէ մաթ գալտըր, վէ ճէմի միւ-
րաւոր իճրա օլունսուն տէյի էմը էյլէտի:

Ղանիմէթլէ գուլլարընըն էճրինի վէ-
րէն Ալլահ Եւպրաքսիա ճարիյէսինէ միւ-
ճիղէթ իշլէմէ գուլլէթի տախի իհսան
էթտի: Պիր տէրտիմէնտ գարը քիւ-
թըիւմ, սաղըր վէ տիլիղ օղլունու ալլպ
մանաթըր գափուսունա կէթիրտի վէ
Ալլահտան ծնուն իչին շիֆա ալընլար
տէյի բահիպէլէրէ եալվարըրտը: Պաշ
անա Եւպրաքսիպա թէմպիհ էթտի քի
օխասթէ իչին տուա էյլէսին. Եւպրա-
քսիա պիւյիւյիւնիւն էմրինէ իթաաթէն
խասթէյի ալտըր վէ իւզէրինէ խաչ նիշա-
նը էթտիքտէն սօնրա, Սէնի եարատուն
Ալլահ մէրհամէթ էյլէյիպ արզուլէտիլին
սաղըրըր սանա իհսան էյլէսին, տէտի:
Ֆիլ վազըր տուաարլա պերապէր խաս-
թէնին տիւղէլիպ պաղա գալգմասըր պիր
օլտու: Պիր ախէր տէֆա խալլի զէման-
տէն չէթանըն տուգաղընա թութուլմուշ
ճինլի բահիպէյի տուաւոր պերէքեաթըլա
գուրթարըպ Ալլահ չէվիրմիշ տիր:

Օն իւշ եաշննտա իքէն Ալլահ էֆէն-
տիմիզ՝ բուայրսրնտա պաշ անայա՝ Եւ-
պրաքսիանն էօլիւմիւ եազըն վէ ճէննէթ-
տէ թաճը հազըր օլմասընը պէյան էթտի.
պու խապէր իւզէրինէ նէ գատար մահզուն
տա օլտույսա, եինէ գատէրին թազտի-
րինէ միւթիւ օլմազ իշին բույասընը Եւ-
պրաքսիայա պէյան էյլէտի: Ազիզէ՝ փէք
ազ վագթ Ալլահա խրզմէթ էտէպիլմէտի
իշին գալպինտէ մահզունլուզ տույտույ-
ուս տա, սօնրա պիւսպիւթիւն ետրատը-
ճըսընն թէրթիպինէ բաղի օլուպ էօլիւմէ
հազըրլանսը վէ ճէմի խորհուրդլարը գա-
պուլ էթտիքտէն սօնրա պիր աղըր հիւմնա
խասթէլէյլէ եաթաղա տիւշտիւ, վէ եիր-
մի տէօրթ սաաթ միգտարի զայէթ է-
զիյէթ չէքտիքտէն սօնրա մէլէքեանի
ճանընը Ալլահա թէսլիմ էյլէտի: Էօլմէ-
տէն էվվէլ ուսթասը վէ մանասթըրըն
պաշ անասը քէնտիլէր իշին տախի Ալլահա
չէֆաաթճը օլտուն տէյի բէճա էթմիշ
խտիլէր: Եւպրաքսիանն չէֆաաթը գա-
պուլ օլունտու վէ արասը չօգ կէչմէյիպ
օնլար տախի արգուլէտիքլէրի ճէննէթ
տէվլէթինէ տախլ օլտուլար:

ՍՈՒՐԻՆԵՒԼՈԳԻՈՍ

ՔԱՀԱՆԱՅ ՎԷ ՄԱՐՏԻՐՈՍ

Պու սղիզ Սպանեատա, Գորտովա շէհ-
րինտէ օճագ գտտէ, մալտար վէ իպատէթ-
քեար աթալարտան տիւնեայէ կելիպ թա
քիւչիւք եաշնտան քէնտիյի Փազուէ-
թէ վէ խայր ամէլ իշլէմէյէ վէրտի: Պու-
ղարէլէրէ օլան մուհապպէթի վէ ոտա-
ղաթը ղայէթ աշըրը ըսը. տուաւան
պաշգա շէյտէն լէղղէթ ալմայըպ կիւնիւն
պիր նըսֆընը քիլիսէտէ՝ տուատա վէ քա-
հանալարա պատարապ վազթ ինտէ խըղ-
մէթ էթ մէտէ կէչիրիբ իտի: Ալլահ խըղ-
մէթ ինտէ տաիի զէյատէ մալու մաթ թաշ-
սիլ էտէ պիլմէ իշին իլմէ տէ մէշղուլ օլ-
տու վէ խայլի իլէրիլէտի: Ազ վազթ գար-
ֆընտա չօգ մալու մաթ գազանսըղը իշին
սարկուազ վէ ոճնրա քահանայ օլտու:
Սիւրտիւյիւ վաք վէ էօրնէք օլաճազ էօմ-
րիւ իշին ճէմի շէհր էհայիսի իւկերինէ
մուհապպէթ պաղլամըշըտը, վէ չօգ իթի-
պարտա թու թարըտը: Օրուճա վէ փեր-
հիգէ զէյատէ մուգայեէա իտի. հէր ան
նէֆսինի գըրաճագ իշլէրտէն կէրի տուր-
մազ ըտը: Այճէնին եարըսընը ույուգու
եէրինէ տուատա սարֆ էտէր իտի. պօշ
տուրմատան ղայէթ գօրգ տուզու իշին հէր

Փուրսաթը էլտէն զայս էթմէյիւք քրիս-
 թիյան գարնտաշարընըն թէնինէ վէ
 ճանընա խայրլը իշէրէ մէշղուլ ուտու:
 Շէհր իշինաէ ճէմի եկեղեցականլարա
 գարշը պիր քէսքին զուլումէթ չըգտը.
 հապէշէրին փութփէրէսթ փատիշահը
 չօգ քահանայ թութուպ հապսա գօտու:
 Պունլարըն արասընտա Եւրգիոս տախի
 պուլունուպ պիր թարիֆ օլունմազ սէ-
 վինճ իլէ զընտան զահմէթինի չէքսիքտէն
 ոճըրա օլ պիր արգատաշարընա տախի
 սէօզիւ վէ էօրնէյի իլէ էյի իպրիթ վէրիբ
 վէ գավի տուրմայանասիհաթ էտէր իտի:
 Օլ վէսիլէ իլէ էվվէլինտէն Ֆիքրինտէ
 գուրտուզու մարտիրոսլար թալիմաթը
 իւզէրինէ քիթապը ինչա էթտի: Քի-
 թապըն իւք հիստէսինաէ Գրիստոսուն
 խաթըր իշին շէհիտ օլմուշ քիշիլէրին
 էօմրիւ հիքեայէսինի նազլ էտէր, վէ ի-
 քինճի հիստէսինտէ սիստէթ չէքէնլէրէ
 մերտանէ թէհամմիւլ էթմէյէ էջիւթ
 վէրիբ վէ նիհայէթ իւլ քէլամ տիբէթ-
 տէ ալաճագլարը հատարզ իւճրէթլէրի
 կէօզլէրի էօնիւնէ գօր: Պու քիթապը
 օգույան ճանլար իշքէնճէլէրի արասընտա
 խայլի ֆայիտէ պուլմուշտուրլար, վէ լա-
 քին քէնտի մարտիրոսլուգ լութֆուն-
 տան մահրում օլուպ գուրթութուլտու: Շէհր
 եպիսկոպոսուլլա պիր ազ պօզուշտուղը

իչին Եւրդիոս ճիւղէ վազթ ֆրանչայա չէքիլտի, վէ սօնրա թէքրար վաթանընա ափսէթ եթտիյինտէ քրիսթիյանլարա գարշը օլան զուլմէթ աթէշինի տահա զիյա տէ թուլթուշմուշ պուլտու: Քրիսթիյանլարտան էքսէրիսի շէհրատէն դաշմը, պագլսը զօրգուտունտան աչիզ տինլէրինի պրագմը վէ հէփիսի նէ էտէճէքլէրինի պիլմէյիպ չօպանսըղ սիւրիւ կիպի գուրտլար արաւընտա գալմըշըարար: Ազեղ Եւրդիոս էօլիւմիւ կէօղիւնէ ալըպ սըղանտը վէ տիւշմիւշլէրին վէ տիւշէճէքլէրին Եանընա վարըպ զընտանտա Եազսըղը քիթապ իւզրէ սէօյլէմէյէ պաշասա: Ալլահ էֆէնտիմիլ տախի գուլունուն սէօղլէրինէ թէէսիր վէրիպ իշիտէնլէրին չօղւենու նէտամէթ է կէթիրիւր վէ կէվէքլէրի տինլէրինտէ գափիլէր իտի: Պիւթիւն շէհրատէ քրիսթիյան տինինտէն տիւշմէ զօրգուտու գալմասըգտան մաստա, էօյլէ պիր շէթին վազթտա տինսիղլէրտէն տախի չօղու ազիզին վազ ու նասիհատթը իլէ աօղըու տինէ սէօնմիւշ տիւրլէր:

Պու Եէնի տինէ կէլէնլէրին պիրիսի տէ Լէսկրետիա իսմինտէ տիր քիպարգատէ զըզ օլմուշ տուր, փէտէրինտէն վէ վալիտէսինտէն իզինսիզ կէլիպ վաֆթիզ օլտուգտան սօնրա Եւրդիոսուն մարիֆէթի իլէ արայանլարըն էլինտէն խայլի

յէման հըֆղ օլմուշ ուտու. վէ լաքին
էնճամինտէ պիր մահալտէ Եւրգիոսուլա
պէրապէր տուտա պուլունտուղունտա
իքիսի տէ էլէ տիւշտիւ, վէ աթալարը
դըզըմըզը պաշտան չըդարան պու տուր
տէյէրէք հաքիմին էլինէ թէսլիմ էյլէ-
տիլէր: Թէֆթիշ օլտուղունտա, ասլա
էթտիյինի ինքեար կէլմէյիպ, Պէլի պէն
վաֆթիղ էթտիմ, Ալլահ վէքիլի իմ,
տօղրու տինի էօյրէթ մէմտէ պօրճումու
թէքմիլ էյլէտիմ տէյի ճէվապ վէրտի-
յինտէ, հաքիմ էօքէլէնտի վէ քէպին
գամջըլա աղիզին թէնինի վուրմաղա
էմր էյլէտի: Աէ լաքին Ալլահըն ոստրգ
դուլու հիշ պիր թիւրլիւ քէնտինի ալ-
տըրմայըպ, էլինտէն կէլէնի էյլէ, վէրտիյին
իշքէնճէլէր հիշ ֆայիտէ էթմէլ, գամջը-
լարընլա ճանըմր թէնիմտէն պրըրապի-
լիւսին, վէ լաքին քրիստոսու եիւրէյիմտէն
պրըրամագըն, տէյի ճէվապ վէրտի: Աէ
պէյլէճէ քրիստոսուն մէտհինի էտիպ
տինսիզէրին քեօրլուղունու եիւզլէրինէ
վուրտուղունտա, հաքիմ, Գալարըրն վէ
վէչափուճագ գաթ լէտինտէյի, էմր էթտի:

Եւրգիոս պու էմրի տույտուղունտա
Ալլահա իֆրաթ շիւքր ունտու քի քէն-
տինի տէ շէհիտլէր թաճընա նայլ էյլէյօր,
վէ իշքէնճէ եէրինէ վարընճայատագ տա
եօլտա թօփ օլմուշ ճէմիաթա Ալլահըն

քելամյարընը սէջլէմէտէն վազ կէշմէտի:
Սօնրա տիզ չէօքտիւ վէ ծիւղի տուա-
տան ոօնրա պաշը վուրուլուպ ուչտուղուն-
տա թէնի իւզէրինէ պիր սիւտ պէյաղ կիւ-
վէրծին գօնտու, վէ թէնի գալգամատրգճա
օրոտան ալրըմատը: Պիր գաշ կիւն ոօն-
րա Ղեւոկրատիա տախի աթալարընըն
սէօղիւնէ ույմատըղը իշին ուսթասը կիւպի
գօրգուսուզ թիւրլիւ եղիյէթլէրէ թէ-
համիւրլ կթոխքտէն սօնրա էօմրիւնիւ
էօլիւմ իլէ տէյիշիպ հասրէթ չէքտիյի
էպէտի էօմրէ նայլ օլտու:

Ե Ո Ւ Լ Ի Ս 22

Ս Ո Ւ Ր Ի Հ Ե Ն Ր Ի Կ Ո Ս

ԲՕՄՍ ԳՐԱԼԸ

Սէմտուհ վէ մէշուր բօմա թաճ-
տարլարը իշինտէ Գիլիւէի շէրիֆին հագ-
զընա խայլի զահմէթ չէքտիքտէն սօնրա
էվլիյալար սըրասընա կէշմիշ, Փագաս
պու ազիզ Հենրիկոս տուր: Պավիէրատա
պէյադտէ աթալարտան տիւնէայա կէլիպ
էյի թէրպիյէ օլտու, վէ բուհանի թալի-
մաթ պապինտէ ուսթասը Վուլֆանկոսնա-
մինտէ պիր ազիզ եպիսկոպոս օլմուշտուր:
Պունոււն էլի ալթընտա նէ կիււնէ թէր-
պիյէ օլմուշ տուր նագլ էտէճէյիմիզ
էօմրիւ հիքէայէսինտէն պէյան օլունուր:

Պու մեզքիւր ուսթաւոննն վագթըն-
տան էվվէլ էօլմէսինին իւզէրինէ Հեն-
րիկոս հատտէն խարիճ մահզուն օլտու
վէ կիւնտէ խայլի սաաթ օնուն մեզարը
եանընտա կէչերիր, վէ տուա իլէ հէր
իգթիզասընը օնա սաղլըղընտա կիպի
պէյան էտէր իտի: Պիր կիւն տուայա
տուրուր իքէն ույուզուսու կէօթիւրտիւ
վէ բույասընտա ազիզ սէվկիւլիւ ուսթա-
սընը եանընտա կէօրտիւ քի, կէօզիւնիւ
տուվարա տօղըու չէվիր տէյի, նասիհաթ
վէրիր իտի: Էմրինէ միւթի օլտու վէ
տուվար իւզէրինտէ պու պիր չիֆթ լա-
գըրտըր օգուտու, ալիբառն սօնրա: Հեն-
րիկոս ույանտըղընտա, էօյլէ իսէ ալթը
կիւնտէն սօնրա էօլէճէյիմ տէյի ֆիքրի-
նէ գօյարագ էյի եօլիւմէ հազըրլան-
մաղա պաշլատը. ալթը կիւն կէլտի վէ
կէչտի. վէ լաքին Հենրիկոսուն իւզէրին-
տէ պիրխաաթէլիք նիշանը կէօրիւնմէտի-
յինտէ, էօյլէ իսէ ալթը հաֆթէտէն եա
ալթը այտան սօնրա օլմալը տէյիպ թէք-
րար սըգը էօմր կէչերիպ հազըրլանըրը-
տը: Պունլար տա էվվէլքի կիպի պիթիպ
պիր շէյ գուհսըր էթմէտիյինտէ, ֆիքրին-
տէ ալթը սէնէ մանասը վէրիպ հազըրլը-
ղընը էլտէն պրագմաղ ըտը: Ալթը «էնէ
միրուրինտէն սօնրա տա էօլմէյիպ՝ Բօմա
գրալը «էչիլմէսինտէ՝ բույասըննն մանա-

սրնը ու զէման անլատը. վէ թախթէ ճիւլուս էթմէտէն պիւյիւքլէրինին էմրինէ գարշը կէլմէմէ իշին Փֆալց էյալէթինին Սիֆրիտոս նամ պէյինին Գունէկոնտա դըզըյա թէէհհիւ էթտի, վէ մապէյն-լէրինտէ ուան ահտ ու իթթիֆադ իւզըէ էօմրլէրինին ոն կիւնիւնէտէք գարուաշ վէ գըզգարտաշ կիպի պիրի պիրլէրիյէ փաքլըյա եաշատըլար:

Փայէսիյէ քիպիրի տէ արթաճադ եէ-րէ, ծնուն զըտար ուլուպ, էվվէլքինտէն զիյատէ ալլադ կէօնիւլլիւ, հազիմ վէ սատադաթքեար ուլու: Ալլահըն շանու շէօհրէթի իշին չալըշըպ հէր ան էլինտէն կէլտիյի գատար Բիլիսէի շէրիֆի, տիւշմանլարընա գարշը հըֆզ էթմէտէն կէրի տուրմազըտը: Եիրմի իքի սէնէ փատիշահ-լըզ սիւրտիւ, վէ նէ գատար գան իսթէ-մէզիտիյսէ տէ, չօգ տէֆա նահազգ ճէնք-լէրի վուրուպ քէսմէյէ մէճպուր ուլու: Պիր իշէ վէ ալէլ խուսուս ճէնկէ պաշլա-մատան ճէմի սաքէրիյէ պատարադ կէօ-րիւպ վէ Ալլահըն ալգըշընը իւզէրլէրինէ տիլէր իտի, վէ ու սէպէպտէն տախի հէր կիրտիյի ճէնքտէն ֆիւթուհաթըլա չըզ-մասը տէրքեար տըր:

Տիւշմանա հէյպէթլի ուլուզու կիպի, թէվպէ էտիպ տման տէյէնէ տէ մէրհա-մէթլի իտի: Աալարբիա էյալէթինտէ Տրու-

վա՛ շէհրի գրաւ սէրապէրինի խօրլատողը
 իչին զաղէպէ միւսթէհազգ օլմուշ ու-
 տու: Քիւլլիւ ապէր իլէ իւզէրլէրինէ վա-
 րըպ շէհրի մուհասէրէյէ ալտըղնտա շէ-
 հիրլիլէր գապահաթլարընը փէք էյի
 թանըյըպ՝ փատիշահըն խըշմընա ուղրա-
 մասընլար տէյի ծնուն օրտուտու էծնիւնէ
 խայլի սապի շօծուգլար թօփլայըպ Եօլսա-
 տըլար, վէ հէփիսի պիր աղըզ, Եւ՛ շէֆ-
 քէթլի, մէրհամէթ էյլէ, տէյի շաղըրըր-
 րտըլար: Գրաւ, պու կիւնահարը մասըմ-
 լարըն ըէճաւընը, վէ հատուղ աղլայըպ՝
 ինլէյէնլէրին տիլէյինի ըէտտ էտէմէյիպ՝
 Ալլահ տախի աման տէյէնլէրէ աֆլ էթ-
 միշ տիր տէյէրէք ճէմի շէհր էհալիսինին
 էթտիյի գապահաթլը պաղըշլատը: Ֆու-
 գարէլէրէ վէ ախէր զարուրէթ իչինտէ
 պուլընանլարա էթտիյի սատագաթ զա-
 յէթլէ չօգ տուր:

Ճէնկ ու ճիտալտան արա պուլտուղը
 կիպի քէնտի ատէթ էթտիյի իպատէթ
 թալիմաթլարընա մէշղուլ օլըրուտու:
 Ալլահ օլան մուհապպէթինի կէօսթէրմէ
 իչին՝ ծնուն աղիզ տինինի վասի մէմալի-
 քինտէ Եայըպ չալ էթմէյէ չօգ զայրէթ
 էթմիշ տիր: Եափտըղը քիլիսէլէրին,
 մանասթըրլարըն վէ ախէր իպատէթխա-
 նէլէրին իայըսը փէք չօգ տուր: Հալէ
 պու կիւնքի կիւն Ս. Միքայէլ տաղը թէս-

միյէ օրունան մահալատ պուլունան Մի-
քայէլ Տրեշտակապետին քիլիսէսինի օ
եափմը տըր: Թէքրար Ս. Ստեփանոսուն
իամի շէրիֆինէ պիր կիւզէլ քիլիսէ եափ-
տը վէ իչինտէ չօգ զինէթ իլէ սէքիզինճի
Բենեգիկտոս Փափա հաղլէթլերինին է-
լինտէն գրալ թաճընը գապուլ էթտի:
Պիր սրգը վէ սօֆու բահիպ կիպի տուա,
օրուճ վէ փէրհիզ իլէ կիւնլերինի կէշերիւ
խտի. ազիմ խոստովանանք վէ հաղորդու-
թիւն խորհուրդլարընա օլան իպատէթի
իֆրաթ չօղրատու:

Պու կիունէ մէլէքեանէ էօմրսիւրտիւք-
տէն սօնրա խասթէլէնտի, վէ էօլիւմիւ-
նին եազըն օլմասընը անլատըլընտա էհ-
լինի Ալլահա, վէ սօնրա աթալարընա
թէսլիմ էթտի, վէ սօն տէֆա բուհանի
թէտարիքեաթընը արզիւսիւնէ պինայէն
սրագ ու մուհապպէթ իլէ կէօրտիւքտէն
սօնրա էլլի իքի եաշընտա իքէն էֆէնտի-
միզին 1024 սէնէսինտէ, փաք բուհինի
եարատըրճարընը էլլինէ թէսլիմ էթտի:

Յ Ո Ւ Լ Ի Ս 23

Ս. ՊԱՆՏԱԼԵՄ

Պու ազիզին վալիտէսի եւբուղա քրիս-
թիյան ըտը, վէ փէտէրի Եւստորգիոս
փութփէրէսթ. տահա վաֆթիզ օլմա-

տան իգնիմիտ չէ՛հրինտէ վալիտէսի էօլ-
տիւ վէ էօքսիւզ մասըմըն թերպիյէսի
պիւսպիւթիւն փէտերի իւզերինէ գալըպ
փութփերէսթլէր այնի իւզըէ հէր շէյի
էօյրէթտի: Պանտալէոնուն շիրինլէյի
ազլտան խարիճ իտի, ֆիրասէթիյլէ զայ-
րէթի տէ պունտան փէք աշաղա օլմայըպ
ազ վազթ զարֆինտէ իլմի թըպպտէ էօյ-
լէ իլէրիլէտի քի ճէմի շէհր էհալիսինին
վէ Վաղերիոս Մաքսիմիանոս գրալըն ի-
թիպար իւ մէտհինէ շայէսթէ օլտու: Օլ
շէհր իշինտէ Երմողայոս նամինտէ պիր
ղայրէթքէշ քրիսթիյան փափազը կիզլի
վազըյլա չօգ էյլէք էտէր իտի: Պիր
կիւն պիր մահալտէ Պանտալէոնա րասթ
կէլիպ հէքիմլէք իւզերինէ խայլի միւպա-
հէսէլէրտէն ոօնրա ուսլ իլէ սէօզիւ տին
իւզերինէ չէվիւրտի, վէ կէօրիւնէն մախ-
լուգաթլար իլէ կէօրիւնմէզ խալիգին
կերչէքլէյինի վէ եէր իւզերինտէ քէնտի
ազիզ էվլատը Բրիտտոուն ազզըյլա չավ
էթտիյի տինին սահիհլէյինի օնա իսպաթ
էթտի վէ գանաըրտը: Ալլահ էֆէնտիմիզ
տախի էօլիւլէրէ իլաճուրզ ճան վէրմէսիյլէ
տահա զիյատէ Պանտալէոնուն սըտգընը
արթըրտը, վէ իհմալըզ Երմողայոս քա-
հանանըն այաղընա վարըպ քէնտինի վաֆ-
թիզ էթմէյէ եալվարտը:

Բէճասը գապուլ օլունտուգտան ոօնրա

իւր իշի փէտերինի տախի խրզմէթ էթ-
տիյի փութլարըն եէսիրլէյինտէն գուր-
թարմագ օլտու. օլ սէպէպտէն գալգտը
եանընա վարտը վէ քրիսթիյանլարըն տի-
նինին սողըուլուղու վէ քէնտի ալլահլա-
րընըն սախթէլիյի իւզէրինէ սէօյլէր իքէն
իւսթէ պիր քեօր կէլտի վէ հէքիմլէրտէն
տիւզէլէճէք եէրէ տահա քէօթիւլէնմէսի
իւզէրինէ շիքեպյէթ էթտիյինտէ՝ Պան-
տալէոն, էյէր կէօղիւն աչըլըրոս քրիս-
թիյան օլուրմուսուլն տէյի սօրտու. պէլի
օլուրում տէյի ճէվապ ալտըղընտա, քրիս-
տոսուլն աղիզ իսմինէ էմր էթտի քի գա-
փանմըշ կէօղէրի աչըլըն վէ կէօրտիւն:
Սէօղիւ պիթմէսիյլէ ալիլին տախի կէօ-
ղիւնիւն աչըլմասը պիր օլտու: Փէտէրի
պու միւճիզէյի տէ կէօղիւյլէ կէօրտիւ-
յիւնտէ զայրի օլլաւնուլն սէօղէրինէ
գարշը կէլէմէյիպ, պիւլէնտ ավազ իլէ,
Պէլի պուլնտան պէօյլէ ինանըրըմ, քրիս-
թիյանլարըն ինանըպ թափարղը Ալլահ-
տան զայրի ալլահ օլմամասընը թանըր վէ
իգրար էտէրիմ տէյի չաղըրտը: Պանտա-
լէոն Ալլահըն էթտիյի ինայէթ իւզէրինէ
շիւքը սուլնուպ կէօղիւ աչըլմըշ քեօր իլէ
պէրապէր պապասընը տա օլ Փագուլէթլի
քահանայա կէօթիւրտիւ քի վաճիպ օլան
միւհիմմ տին մասլահաթլարընը ծնլարա
էօյրէթսին: Փէտէրի քրիսթիյան օլ-

տուգտան սօնրա չօգ եաշամայրպ պիր էյի
 էօլելմ իյէ էօլաիւ. վէ Պանտալէոն ճէմի
 վարիյէթինէ սահիպ օլտու: Պատիհէվա
 էթտիյի խրղմէթլէրտէն պաշգա վարտը-
 ղը Փագիր խասթէլէրէ վէ ախէր իգթի-
 ղաւը օլանլարա փարասընը թէվզի էաէր-
 իտի. զրալ պու էթտիքլէրինի տույտու-
 ղունտա՝ էլպէթտէ սապրէթմէյիպ հազ-
 գընտան կէլէճէյինի փէք էյի պիլտիյի
 իչին ճէմի մալ ու մէլալընը տաղըտըրըտը:
 Սանքի Ալլահըն էարտըմըյա հէր էլ գօ-
 տուղու խասթէլէր տէ շիֆա պուլուրու-
 տուլար:

Շէհր հէքիմլէրի պունու կէօրտիւքլէ-
 րինտէ՝ քէնտի սանաաթլարը վէ գազանճ-
 լարը պիւթիւն էլտէն կիթտի տէյի, ին-
 թիգամէն գրալա խապէր վէրտիլէր քի
 Պանտալէոն քրիսթիյան օլմուշ տուր, վէ
 ծնլարըն ատէթի իւզրէ պիւյիւճիւլիւք
 էօյրէնիպ խասթէլէրէ շիֆա վէրիյօր, վէ
 քէօրլէրին կէօզիւնիւ աչըյօր: Գրալ
 պունլարը իշիթտիյինտէ սաղալմըշ քէօ-
 րու հուզուրէնէ չաղըտըր, վէ օլան վա-
 գըպա վուգուֆ օլտու: Լաքին պունտան
 օլան միւճիգէնին թարգընը, քրիսթի-
 յանլարըն Ալլահընըն տօղրուլուղընու
 վէ հիքմէթլէ Պանտալէոնուն՝ քէնտի
 կէօլլէրինի աչմասընը տայտուղընտա
 թէաճճիւպ էտիպ իմլայա կէլէճէք եէրէ

Տրն խրչմնա ուղրայրպ իրթէսի կիւնէ
 գալմատր, վէ կեճէլէյն եաթաղը իչինտէ
 հըրաւնատն զըգգ նէֆէն ոլուպ պօղուլ-
 մուշ պուլունտու: Պու խապէր իւղէրինէ
 զէվալը քրիստինէ իֆրաթ աճըտը, զիրա
 հէր ան իւմիտի պէլքի տէօնէր վէ
 տօղրու Ալասը թանըր տէյի իտի: Աէ
 լաքին ծնուն էօլմէսիյլէ քէնտիսի գուր-
 թուլմատը. փէտէրինին եէրինէ կէչէն
 Դիոն ծնտան աշաղա գալմայրպ իւքէվվէլ
 թաթլըլըղա գազանըրըմ խիւլեաուլա
 խայլի թէճրիպէլէրի պօշա չըգաղընը
 կէօրտիւքտէն ոծնրա թիւրլիւ իշքէնճէ-
 լէրէ պաշլատը:

Պիր պէշէք պիչիմի ֆըչը իչինէ գայ-
 նար գայնար պէղիր եաղը վէ գաթրան
 տօլտուրուպ ազիզէյի իչինէ տթտը. քրիս-
 տինէ պու շէյթան իճատը եէնի ալաթը
 կէօրմէսինտէ, ապա գօրգու կէօսթէրմէ-
 տի, եիւզիւնէ խաչ չըգարտըգտան ոծն-
 րա իչինէ կիրտի, վէ զալիմին էմրինի
 իճրա էտէն հաաաուլարա տէօնիւպ, Ֆիւլ-
 վաղը էյի տիւշիւնմիւշսիւնիւզ, պիրնէվ-
 զատէ չօճուգ միւլի պէնի պու պէշէք
 պիչիմի ֆըչը իչինէ եաթըրըյօրտունուզ,
 զիրա քրիսթիյան ոլուպ վաֆթիզ հավ-
 զունտան տօղալը հէնուզ պիրսէնէ ոլույօր,
 տէտի: Խայլի միգտար իչինտէ գալըպ հիչ
 պիր թիւրլիւ աճը վէ սըղը վէ թէնինտէ

պիր քէտեր կէօթէրմէտիյինաւ տիշարը չըզարտըլար վէ Դիոնուէն էմրի իւզրէ Ապողոնուէն փութխանէսինէ ծնա սէճաւ գըլարն վէ գուրպան սուհսուէն տէյի կէօթիւրտիւէր: Քրիստինէ այաղընը էշիքտէն իշերի գօսուղու կիպի պիր խաչնիշանը էթտիվէ փութուէն սուրէթի թէքէր մէքէր աշաղա տիւշիւպ փարէ փարչէ օլտու: Խիւրտէլէրինտէն պիր թանէսի Դիոնուէն եիւզիւնէ կէլիպ եէրէ չարփար վէ անիտէ էօլտիւրտիւ: Հասասլար գօրգտուլար, կերի կերի շէքիլտիլէր վէ իշէրինտէն էքսէրիսի սէյրճիլէրտէն չօղու իլէ պէրապէր Քրիստինէնին թափտըղը Ալահըն կերչէքիլինի թանըյըպ սօղուքրիսթիյան տինինէ աւօնտիւէր:

Դիոնուէն եէրինէ Յուլիանոս իսմինտէ պիր ախէր վալի կէչտի, վէ պու տախի ճէմի կէչմիշէրէ վուգուֆ օլտուգտան սօնրա պիր սիլահարգ վէ տէրմանըղ գըզտան եէնիլմիշ կիպի օլմամա իչին թիւրլիւ թէճրիպէլէր իլէ ծնու գազանմաղա ճահտ էթտի վէ հիչ միւմքինի օլմատըղընա էյի գանտըզտան սօնրա պիր թուլթուշմուշ ֆուրուէն իչինէ տիրի տիրի աթմաղա էմր էյլէտի. էմրի իճրա օլտու վէ պէշ կիւն պէշ կէճէ Քրիստինէ ֆուրուէն իչինտէ Բաբելոն չօճուգլարը կիպի միւճիղէթիլէ քէտէրսիզ գալըպ տայըմ Ալ-

լահճընն մէտհինի էտէր իտի: Պունտան սօնրա պիր միւրթէտին ֆիթ վէրմէ-
 տիլէ ազիզէյի պիր զալիմ վէ ազղըն վէ
 զէհիրլի հայվանաթ իլէ տօլու մաղարա
 իշինէ աթտըլար, վէ լաքին Բրիստինէ
 օրայա տա կիրտիյինտէ ատէթի իւզըէ եիւ-
 ղիւնէխաշ չըգարտը. վէ զալիմ հայվանլար
 գուզույա տէօնիւպ օնա զարար վէրմէտի-
 լէր, վէ քէնտի հէր ան թաթլը գաիտէ-
 լէր իլէ էգպէր էթտիյի Ալահըն պիւյիւք-
 լիւյիւ իւզէրինէ պէյթլէրի օգուրուտու:
 Ջալիմինէմրիյէ պարի պու սէսի իշիթմէ-
 յէլիմ տէյի, ազիզէնին տիլինի քէօքիւն-
 տէն քէստիլէր չըգարտըլար, վէ լաքին
 միւրատլարընա էրէմէտիլէր, զերա Բրիս-
 տինէ էվվէլքինտէն տահա զիյատէ վէ
 թաթլը չաղըրըրըր:

Էլհասլ Յուլիանոս պու տերտտէն գուր-
 թուլմաղ իշին պիր տիրէք իւզէրինէ ա-
 զիզէյի սըգը սըգը պաղլամայա վէ սօնրա
 օգ իլէ վուրուպ էօլտիւրմէյէ էմր էյլէտի:
 Ճէլլատլար էմրինի իճրա էթտիքճէ,
 քրիստինէ կէօզիւնիւ եօգարը գալտըրտը
 վէ տէրունի գալպինտէն ահուգար էտէ-
 րէք շիմտիյէ գատար վէրտիյի գուվվէթ
 իւ ֆիւթուհաթ իշին Ալահա շիւքը
 սունտու վէ պունտան պէօյլէ ղայրի էպէ-
 տի ճէննէթինէ ալմայա եալվարտը: Ազի-
 ղէնին ըէճասը գապուլ օլունտու, հաս-

սասլար պաղլայըպ իւք օգլարը ավթմողա
պաղլատըգլարընտա Բրիստինէ շաղ եիւ-
րէք վէ կիւլէր եիւզելէ փաք բուհինի Ալ-
լահընտ թէսլիմ էյլէտի վէ շան ու շէ-
րիֆի իշին օլ գասար էյիյէթլէրի չէք-
տիյի Բրիստսու քէնտի Փէտէրինն տէվ-
լէթինտէ կէօրմէյէ նայլ օլտու: Ազեղէնին
էօլիւմիւ էֆէնտիմիյին 300 սէնէսինտէ
վուզու օլմուշ աուր:

ՅՈՒԼԻՍ 25

Ս. ՅՈՎԱԿԻՄ Վ.Ե. ԵՆՆԵ

Ազեղ Պէքր Մերեէմին վալիտէսի սըր-
բուհի Աննա Գուտսի շէրիֆտէն իբի սաւթ
միգտարի ուզագ Բիթապը մուգատտէս-
տէ ատը չըգմը Բեթզէհէմ շէհրինտէ
տիւնեայէ կէլտի: Էօմրիւնիւն իւք շաղը-
նը փաքիզանէ կէշիրտիքտէն ոօնրա ալը
նազարէթտէն Գալիլէալը Յովակիմ նա-
մինտէ պիր Ալլահտան գօրգար քիշէյլէ
թէգէվվիւժ էթտի, վէ մուհապպէթ իլէ
վէ սատըգլըղա պիպնիհի ազեղ Ղուկա
աւետարանիշին Ս. Ջաքարիա վէ Սրբուհի
Եղիսաբէթին իւզէրինէ տէտիյի կիպի
իբիսի տէ սալիհ իտիլէր վէ Ալլահըն
թէմպիհէրինտէն տիշարը չըգմագ բար-
լար: Ճէմի վարիյէթլէրինի իւշէ պէօլ-

տիւլեր. իւք հիստէսինի Ալահն շանր
վէ իպատէթիանէլերին կիւղէլիյի իչին
խարճ էտէրիտիլէր. իքինճի հիստէսինի
Փուգարէլէրէ տաղըարըրարար, վէ իւ-
չիւնճիւ փայըլա քէնտիլէր եաշարըտը-
լար. ճէմի խայր ամէլ իշլէմէտէն պագը
գալան վագթլէրինի տուա վէ իպատէթ
թալիմաթլարընտա սարֆ էտէրիտիլէր:

Պու իքի ազիզ զէվճէլէրին տիւնեա
իւղէրինտէ հիչ պիր եիւզտէն սրգընթը-
լարը եօլըւտու. Փագատ նիչէ ոէնէլէր
պէրապէր եաշարգտան ոճնրա պիր մու-
հապպէթ մէյվէսի էվլատլարը օլմատը-
ղընա դայէթ թառէ էտէր իտիլէր. վէ պու
թապիաթ վէրկիսի գասալէթլէրի տահա
դէյատէ արթարըտը, տիւչիւնտիւքէ-
րինտէ քի օլ վագթըն գըյասը իւղըէ
էվլատը օլմամաը այպ պիր շէյ վէ Ալահ
գաղէպի սայըլըրըտը: Օլ սուրէթտէն
իքիսի տէ տայիմ Ալահա եալլար օլուր-
ուտուլար վէ էլլէրինտէն կէլէն օատա-
դայը Փուգարէլէրէ վէրիրիտիլէր քի ըէ-
ճալարը գասպուլ օլունտուն վէ պու զիւլլի
իւղէրլէրինտէն գալտըրսըն: Խայլի զէման
տուալարը իշիտիլմէտիյինտէ գալպլէրին-
տէքի սուլտուգլարը աճըյը սապը իլէ
չէքտիլէր վէ Ալահա սունտուլար, վէ
լաքին գաթի իւմիա օլմատըլար, հաթթա
դէյատէ տախի սուալարընտա տէվամ

էթտիլէր պիլերէք քի Ալլահ տուաւտան
 հազգ էտէր վէ էնճամ մէրհամէթէ թէի-
 րէնիր: Աննա եալընըզ պիր կիւն իպա-
 տէթխանէտէ քէնտի հալի իւզէրինէ Ալ-
 լահըն էօնիւնտէ եանար իքէն, եիւրէյի
 ալթ իւսթ օլտու վէ սէպէպինի պիլմէտէն
 էօքիւր էօքիւր աղլամսղա պաշլատը: Օլ
 սաաթ վազթըյլա քէնտի կիպի պիր ա-
 խէր Աննանըն քիլիսէ իչինտէ պու շէյ
 իչին տուա էտիպ տէ ըէճասը գապուլ օ-
 լունմասը խաթըրընա կէլտիյինտէ, տահա
 զիյատէ իթիմատը արթտը, վէ էլպէթ-
 տէ պու լութֆ ու ինայէթէ նայլ օլա-
 ճաղըմ տէյի ազլտան վէ ատէթտէն խա-
 ըիճ սըազ ու աշգ իլէ Ալլահ նիյազ
 էթմէյէ պաշլատը: Պունլարտան գաթի
 նազար Եղկանանըն էհլի Աննա կիպի
 քէնտի տէ պերմիւրատ օլուրսա սիլէտիյի
 էվլատը Ալլահըն խըզմէթինէ սուլմսղա
 ահա էթտի:

Ազիմիւշլան հազգ թէալա հազըէթ-
 լէրի ճարիյէսինին կէօզ եաշընա պազտը,
 վէ տուալարընը հազգ էտէրէք տինլէ-
 տի, վէ պէտէլէն էճրինի վէրմէ իչին ճէմի
 ազիզ պապալարըն զիւմինճէ մէմալիքի
 ասիւմանտէն պիր ֆիրիշթէ իրսալ պույու-
 րուպ ծնու թէսէլլի էթտի վէ օլաճուգ
 էվլատընըն՝ ճէմի մախլուգաթլար արա-
 սընտա մութլու վէ օլ գաւտար սէնէլէր-

գուտուրտու վէ անիտէ պաշը քէսիւին տէյի էմը էյլէտի: Օնտան սօնրա Պանտալէոնու հուզուրինէ չաղըրտըպ, կերչէք քրիսթիյան մը սըն տէյի սօրտու: Ալլահըն դուլու, պէլի, քրիսթիյանըմ տէյի պիփերվա ճէվապ վէրտի վէ քէնտիյէ մախտուս պիր ալլահանի թէէսիրլի պէլաղաթ իլէ փուլթիէրէսթլէրին ալլահալընըն սախթէլիյինի վէ Փագատ քրիսթիյանլարըն Ալլահընըն կերչէքլիյինի վէ էթտիյի միւճիղէլէր եալընըզ ծնուն իսմիլլէ օլմասընը կէօսթէրտի: Գրալ՝ քէնտի փուլթիափաղլարըյա պերպպէր հիչ պիր ճէվապ վէրէմէտիքլէրինտէ՝ Պանտալէոն տահա զիյատէ սերպէսթլիլլէ, հէքիմլէրինիզ էլ չէքմիշ պիր խասթէնիզ վարըսա պուրայա կէթիրին, ճէմի փուլթլարընըզըն փափաղլարընը վէ ալիմլէրինի պուրայաթ օփլայըն, թափտըղընըզալլահալարըն պիրէր պիրէր ատընը չաղըրըն վէ եարտըմընը տիլէյին, վէ պէն եալընըզ Ալլահըմըն իսմինի վէրիրիմ: պագալըմ սիզինքիլէր նէ էտէրլէր, խասթէյէ շիֆա վէրէպիլիլլէրմի. պէնիմ Ալլահըմըն վէրէճիյինէ հիչ շիւպհէմպիլէ եօզ տուր, տէտի:

Թէքլիֆի գապուլ օլունտուղունտա հէքիմլէրտէն պրազըմըշ իսթիսգալը պիր խասթէյի մէյտանա կէթիրտիլէր. փուլթալիմլէրի վէ փափաղլարը պիրէր պիրէր

Բահաղըն փափաղաբը կիպի եալանձը ալլահլարընըն հիմայեթինի խաթէնին իւզերինէ տիլետիլէր, վէ լաքին հիչ պիր տիւզէլմէ նիշանը կէօրիւնմէտի: Օնլար պիթտիքտէն ոճնրա ազիզ Պանտալէոն խաթէնին եանընա վարտը վէ ճիւզի տուտան ոճնրա իւզերինէ պիր խաչ նիշանը էլլէտի, վէ Յիսուս Քրիստոս էֆէնտիմին իամինէ էմր էլլէրիմ, այաղա գալզ վէ տաղալ, տէտիյի կիպի, խաթէ պիթթէքմիլ սաղալտը վէ այաղա գալզրպ՝ քրիսթիյանլարըն՝ Ալլահընտան զայրի կէրշէք ալլահ եօգ տուր տէյի, չաղըրտը:

Պու օլան միւճիզէ իւզերինէ նէ գտտար շէհր էհալիսինտէն չօղու քրիսթիյան օլտուլար իոէ տէ, գրալ՝ զալիմ վէ խային փութ ալիմլէրինին սէօգիւնէ գարշը կէլմէմէ իչին, ազիզ Պանտալէոնու թութտուրտու վէ խայլի իշքէնձէլէրտէն ոճնրա գաթլ էթտիրտի: Էֆէնտիմիզին 305 թարիխինտէ պու ազիզ իլէ պէրապէր եօգարըտա զէքր օլունան զայրէթլի ազիզ Խրմիզայոս քահանայ տախի գաթլ օլունմուշ տուր:

Ս. ՔՐԻՍՏԻՆԷ ԿՈՅՈՒ

Ալլահըն մերհամէթինին վէ գուզվէթինին հասարգ վէ նիհայէթսիգ օլմասընը պիլմէյէնլէր՝ պէլքի պու ազիզէնին հիքէպէսինի օգուտուզլարընուա, չօգ շէյլէր մասալ տըր տէյէպիլլէրլէր, վէ լաքին չէքմէյէ գուզվէթ վէրէնին հէմէգասըր Ալլահ օլմասընը տիւշիւնսէլէր, ճէմի սատըրգ եազըծըլարտան ալըպ՝ եազտըղմըզա ինանըր վէ մուհապպէթ իլէ գապուլ էտէրլէր:

Սրբուհի Քրիստինէ Տուսկիատա Տիւրու շէհրինտէ տիւնեայա կէլմիշ տիր. վէ փէտէրի Ուրբանու օլ տուր չըգմըշ քրիսթիյանլարըն պաշ տիւշմանը շէհրին վալիսի իտի. վէ հաֆթէ վէ կիւն կէշիրմէյ գէվալլը քրիսթիյանլարտան թուլթար, սիյասէթ վէրի իտի: Գըզը Քրիստինէ պու կիւնահաըզ մահպուլարըն սապը իլէ չէքտիքլէրի էզիյէթլէրի կէօրտիւյիւնտէ շաշտը գալտը վէ պուլլարըն քիմ վէ քիմէ խրպմէթ էթմէլէրինի սույմազ իսթէտի. վէ արզիւսինէ նայլ օլտուղունտա Ալլահըն վէրտիյի իւք լուլթթ թահրիքինէ գարշը կէլմէյիպ՝ քէնտի տախի օնլարըն սըրասըրնա կիրմէյէ ահա էթտի: Հէնուզ տօգուլզ եաշընտա իքէն

կիզւիճէ ազեզ տինիմիզին ախէր սըրըլա-
 րընը տա էօյրէնտիքտէն սօնրա վաճթիզ
 օլտու վէ տար Բրիստինէ գօնուլտու: Ալ-
 լաճ էֆէնտիմիզէ կէօաթիրտիյի մուհապ-
 պէթ վէ թէմպիհլէրինի թու թմաղա օլան
 ղայրէթի եաշնտան չօգ պիւյիւք իտի.
 փէտէրինտէն կիզլի ծնուն ալթուն վէ
 կիւմիւշ փութ սիւրէթլէրինի ալտը, վէ
 պաշգալարընըն տախի եարտըմըյա խիւր-
 տէլէտիքտէն սօնրա փարչալարընը ֆու-
 գարէլէրէ թէվզի էթտի: Փէտէրի օլան
 շէյի տույտուղունտա հատտէն խարիճ էօ-
 քէլէնտի վէ ալլահլարընա օլան հագա-
 րէթի գըզընըն գանը իլէ սիլմէք իսթէտի
 վէ լաքին տահա իշքէնճէ վէրմէյէ պաշ-
 լամատան պէլքիթաթլլըղլա չէվիւրէպի-
 լըրիմ իւմիտիյլէ ծնու եանընա չաղըրտը,
 վէ էթտիյի թագսիրաթըր եիւզիւնէ վուր-
 տուգտան սօնրա, ֆագատ իրթիքեապ
 էթտիյի լգապահաթլար իշին աֆվ տի-
 լէսին, վէ եինէ էվվէլքի կիպի քէնտի
 սէվկիւլիւսիւ օլտուն, տէտի: Թէքլիֆի
 հիշ պիր վէճհ իլէ գապուլ օլունմատը-
 ղընտա սէօզիւնիւ էօրֆէ չէվիւրտի, լաքին
 Բրիստինէ հիշ գօրգմատը. իսթէտիյին
 կիպի եզէյէթ վէր եա փէտէրիմ, վէ լա-
 քին պիլէսին քի հիշ պիր թիւրլիւ պէ-
 նի ֆիքրիմտէն չէվիւրէմէզսին, վէ հիշ
 պիր թիւրլիւ եիւրէյիմտէն Բրիստոս է-

Ֆէնտիմէ օլան իթ իմատ ու իթիգատըմը
 չըգարամագարն: Պէնի եօղտանեարատան
 Ալլահըմ, էօրֆէթ տիյինէզիյէթլէրի չէք-
 մէյէտէ գուվլէթ վէրէպիլիր, տէմէսինտէ,
 փէտէրի գուտուրտու, վէ քէպին գամ-
 չըլարնլար տէյի, էմր էյլէտի: Ճէմի իշ-
 քէնճէ վագթինտէ հիշ պիր աղըր վէ չի-
 քայէթ նիշանէսի կէօսթէրմէտիյինտէ,
 սճըգսըզ փէտէրի տէմիր թարաղ իլէ
 պէտէնինի գաղըյըն տէյի էմր էթտի:
 Քրիստինէ պէհատըրանէ պու ազիմ իշ-
 քէնճէ արասընտա կէօզիւնիւ կէջէ գալ-
 տըրտըր վէ Ալլահըն եարտըմընը տիլէտի,
 սօնրա եէրէ տէօքիւլմիւշ թէնինին փար-
 չէլէրինի թօփլպըպ՝ ԱԼ սէնին հաղ
 էթտիյին էթ փարչէլէրի տիր, եէ, տէյի
 փէտէրինին էօնիւնէ աթտը: Փէտէրի՝
 փէտէր եէրինէ մէրհամէթսիզ զալիմէ
 թէպտիլ օլուպ անի սաաթտէ օրայա պիր
 տէմիր արապա կէթիլթտի, վէ չիլ չիպ-
 լագ Քրիստինէ գըզընը իւսթիւնէ եա-
 թըրըպ եաղ տէօքսիւքտէն սօնրա, արա-
 պանըն ալթընա աթէշ վէրտի քի զէվալը
 եավաշ եավաշ գավըուլուպ եօղ օլտուն.
 վէ լաքին Քրիստինէնին եարտըմճըսը Ալ-
 լահ օլտուգտան սօնրա զալիմ փէտէրինին
 հէր էթտիյի քեար էթմէզ իտի: Ճէմի
 իշքէնճէ վագթինտէ թաթլը նաղմէ իլէ
 Տավուտ փէյղամպէրին - զէպուրլէրինի օ-

գուտու վէ ամէշ քէնտիյէ զարար վեր-
մէյիպ սէյրճիլէրին չօղունու եագըպ թու-
թուշաուրտու: Փէտէրի կէօզիւլլէ կէօր-
տիյիւ միւճիգէթ իւզէրինէ նէ գատար
թէաճճիւպ տէ էթտիյտէ, եինէ գաու-
թինտէն տէօնմէյիպ իրթէսի կիւն էլպէթ
հագգընտան կէլիւրիմ նիյէթիլլէ պիր
գարանլը զընտանա ամթարրտը:

Քրիստինէ զընտանա կիրտիյի կիպի
Ալլահ թարաֆընտան իրաւլ պույրուլ-
մուշ մէլէք կէլտի, վէ օնու թէսէլլի էթ-
տիքտէն սօնրա ճէմի եարալարընը տիւ-
ղէլթտի վէ էվվէլլէրինտէն կիւզէլ էթտի:
Պապասը պու հիքմէթի տէ տույտուղուն-
տա տահա զիյատէ գուտուրտու վէ հէմէն
վագթ զայպ էթմէտէն պօղազընա պիր
տէյիրմէն թաշը պաղլայըն տա տէնիգէ ա-
թըն տէյի, էմր էյլէտի: Էմրի իճրա օլուն-
տու վէ լաքին քէնտի արզիւսինէ էրէմէ-
տի, զիրա հապստա կէօրիւնէն մէլէք կէ-
լիպ թաշը պօղազընտան չէօզտիւ վէ
Քրիստինէյի սաղ սէլիմ տէնիզ գըյը-
սընա չըգարտը: Զալիմ փէտէրի Ուրբա-
նոս պունու տա կէօրտիլիւնտէ պիւս-
պիւթիւն քէնտիյի շաշըրտը, վէ իրթէսի
կիւն պիր եէնի իճատ իշքէնճէ իլէ վիւ-
ճուտինի օրթատան գալարրըրըմ տէյե-
րէք, թէքըար զընտանա գօտուրթտու:
Վէ լաքին միւսթէհագգ օլտուղու Ալլա-

տէն պէրի հասրէթի չէքիւմիշ Մէսիհին
 անասր օլաճաղը խապէրինի վէրտի, վէ
 գրգընըն տօղտուղունտա գօյաճաղը իսմի
 տէ փիշինէն օնա սէօյլէտի: Յովակիմ
 տախի բույասը իշինտէ՝ օլան հիքմէթին
 միւթտէսինիալտը, վէ իքիսինին տէ գալպ-
 լէրինտէքի տույտուգլարը մէրուրիյէ-
 թի ինամն քեաղըտ իւղէրինտէ օղումա-
 տան իտէ, Փիքրինտէ տիւշիւնտիւշիւնտէ
 սահաէյի կէօրէպիլէր: Թէքրար պէ թէք-
 րար Ալլահա շիւքր սունտուլար վէ էվվէլ-
 քինտէն զիյատէ իպատէթլէրի իղտիյատ
 պուլտու վէ սաաթ պէ սաաթ Ալլահըն
 վաս էթտիյի էվլատը կէօղլէրիյլէ կէօր-
 մէյէ պէքլէր իտիլէր: Տօղուգ այ միւրու-
 րինտէն սօնրա էպէտիտէն սէշիւմիշ վէ
 նիչէ երլարտան պէրու հասրէթի չէքիւ-
 միշ Ալլահ էվլատըն վալիտէսի օլաճաղ
 դաթ վիւճուտէ կէլտի, վէ աթալարընըն
 միւրատը եէրինէ վարտը: Աննանըն կէօ-
 թէրտիյի մուհապպէթ հատտէն խարիճ
 տիր, վէ թաֆսիլէ կէլմէզ. գուճաղընտան
 պլըրմազ վէ ատը տիլինտէն տիւշմէզ
 իտի. կիճէսի վէ կիւնտիւզիւ օնուն ուղ-
 րունա, սաաթլարը վէ տագիգէլէրի օնա
 խըղմէթ էթմէ, պէսլէմէ վէ պիյիւ-
 տիւպ թէրպիլէ էթմէ իշին իտի. պու ա-
 զիզ էվլատընըն վազթըլլա նայլ օլաճաղը
 մէրթէպէ խաթըրնա կէլտիյինտէ նէ է-

տէճիյինի պիլմէզիտի: Ղայրէթի նէ գա-
տար չօղուտույսատա, զահմէթի օլ գա-
տար ազ օլտու, զիրա տէտիյինտէն վէ
էօյրէթտիյինտէն զիյատէ ազիզ զըզը
էտէր վէ պիլիւր իտի. մէլաիքեանէ փաք-
լըզը վէ սապիճէ կիւնասարզլըզը մէլէյին
ճէմի փիշին տէտիքլէրինէ պէշարէթ ի-
տիլէր. օլ խուսուտտէ, Աննա քէնտիսինի
ճէմի անալարտան մութլու չաղըրըտը:
Պու ազիզ գըզընըն եիւզիւ սույունա Ալ-
լահ թարաֆընտան նայլ օլտուգլարը
հիւրմէթլէր զայէթ չօղ տուր. էյէր եա-
լընըզ ազիզ Պիքիւրին զիյարէթէ կիթմէ-
սիյլէ Ջաքարիանըն վէ Էզիսարէթին խա-
նէսի սէմավի էյլէքլէր իլէ սօլու օլտու
իտէ, սօգուզ այ բահմինտէ թաշըյան վէ
իւշ սէնէ էվինտէ թէրպիյէ էտիպ պիւ-
յիւտէն Աննանըն վէ Յովակիմին էվի նէ
գատար լութֆլար իլէ մէմլու օլմուշ տուր
տէմէյէ հաճէթի եօգ տուր:

Աննանըն նայլ օլտուղու հիւրմէթ վէ
ալտըզը փիշքէշ եալընըզ քէնտի իշին
տէյիլ իտի, հաթթա ալմատան էվվէլ
Ալլահա սունմաղա ահա էթմիշ իտի, օլ
սէպէպտէն Մարիամ իւշ եաշընա վար-
տըզընտա պիլէսինճէ ալտը վէ էհլէ Յո-
վակիմ իլէ պերապէր ահալընը թէքմիլ
էթմէյէ կիթտի: Գուտսի շէրիֆին քիլի-
սէսինէ կիրտիյի պիրլէ ազիզ պիր թանէ-

ճիւղ սեւկիւղիւ գրգռնր ալտը վէ քահա-
 նաննն էլէյլէ Ալլահա սունտու: Աննա-
 ննն էթտիյի գուրպաննն պիւյիւքլիւյի-
 իւզէրինէ սէօյլէմէք զէյատէ տիր, վէ պիր
 թանէճիք գրգռնտան պրըլլպ եալննըզ
 գալմագ նէ գատար քէնտինէ աղըր օլ-
 մուշ տուր, հէր անա օլան տիւշիւնէ պի-
 լիր. վէ լաքին իքիսի տէ ճան ու կէօնիւ-
 տէն վէ իսթէյերէք ահալարըննր թէքմիլ
 էթտիլէր, զիրա Ալլահնն իրատէթինի
 թէքմիլ էթմէ պօրճլարը, էվլատլարըննր
 սէվմէ պօրճունտան զէյատէ օլմասընա
 փէք էյի գանմըշտըլար: Մարիամ, ա-
 նասընտան պրըլտը վէ տխէր քահանա-
 լարըն թէրպիյէօի ալթընտա Ալլահա
 խըզմէթ էտէն գրգլար արասընա կիրտի,
 վէ Աննա գուրպանննր սունտու գտանսօն-
 րա էհլի իլէ պէրապէր խանէսինէ տէօն-
 տիւ: Արասընտան չօգ կէշմէյիպ Յովա-
 կիմ տախի էօլտիւյիւնտէ եալննըզ պա-
 շընա տուլճա էօմը կէշիրտի: Պու ազիզէ
 տիւնեայէ կիրմէտէն տխէր տիւնեայէ կի-
 րէճէքլէրէ իպրէթ օլտուղու կիպի, պէօյ-
 լէ տէ էվլէնտիքտէն վէ տուլ գալտըգտան
 սօնրա էվլիլէրէ վէ տուլ գալմըշլարա
 Ֆազուլէթ էօրնէյի օլմուշ տուր: Պու
 թարիգ իւզըն խայլի զէման եաշատըգ-
 տան սօնրա տօգոսն եէտի եաշընտա էօ-
 լիւպ գուրպանընա պէտէլէն էճրինի ալ-

մաղ իշին եարատըճըսընըն եանընա կիթ-
միշ տիր:

Ս. ԳՈՒԳՈՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Սուրբ Ղուպոս Մեց շէհրինէ եագըն
Լորէնատա տիւնեայէ կէլտի. տաճա կէնճ
իքէն փետերի էօլտիւյիւնտէ ամուճաար
եանընա ալտը վէ թէրպիյէսինէ մուգա-
յեէտ օլտու: Եաշը քէմալինէ վարաը-
ղընտա Ս. Հիլարիոսուն դըզգարտաշընը
ալտը վէ եէտի սէնէ պիրլըքտէ եաշա-
տըգտան ոօնրա իքի թարաֆըն ըիզա-
սըյլա պիրպիրինտէն պըրլտըլար վէ տա-
հա զիյատէ քէմալիյէթ իւզըէ եաշայա
պիլմէ իշին մանաթըրըլարա չէքիլտիլէր:
Ղուպոս՝ օլ վագթըլարտա ատը չըզմըշ
Լէրինլէրին մանաթըրընա կիրտի վէ օ-
րանըն սըզը գանուենու իւզըէ էօմր կէշի-
րիր իտի: Օնտան ոօնրա Մակոն շէհրինէ
կէշտի վէ ճէմի վարիյէթինի ոաթըպ
ֆուգարէլէրէ տաղըթտը: Վամպանիա է-
յալէթինտէ Տրովա շէհրին եպիսկոպոսու
էօլմիւշ իւտիւ վէ եէրինէ տաճա պիր
մինասիպ քիշի պուլունմայօրուտու: Ղու-
պոսուն ալլագ կէօնիւլլիւյիւ, հապիմլիյի
վէ ախէր պիր ճան չօպանը օլաճագ քի-

մենեյէ յէ լազըմ կէլէն Փազուլէթլերի ա-
լէմէ պէյան օլտուղու վէճճլէ, օրանըն
էհալիսի իւմումէն օնու քէնտի շէհրլերի
իւզերինէ եպիսկոպոս սէշտիլէր. վէ Ղու-
պոս Ալլահըն իրատէսինէ գարշը կէլմէյիպ
քէնտի շան ու շէօհրէթի իշին օնուն
եարտըմըյլա էլինտէն կէլէն էյլէյի էտէ-
պիլմէք արզիւսիլէ պու աղըր խըզմէթի
ուհտէսինէ ալտը:

Իւմիտի պօշա չըգմատը. եպիսկոպոս
օլուպ խըզմէթինէ կէշտիյի կիւնտէն պէ-
րի քէնտիյէ թէսլիմ օլմուշ ճանլարըն
խայրը իշին հէր կիւն վազ վէրմէյէ, քրիս-
թիյան տինիմիզին մատտէլերինի էօյրէթ-
մէյէ վէ րուհանի էօմր մէսլէքինտէ էյի
վէ Փազուլանէ եաշամաղա ղայրէթ վէր-
մէյէ պաշլատը: Նասիհաթըյլա խայլի
ինատճը կիւնահքեարլարը թէվպէյէ կէ-
թիրտի, կէվէքլէրի մուհքէմլէտի վէ պիւ-
մէյէնլէրի թէրպիյէ էթտի: Վէ լաքին
սէօզիւնտէն ղիյատէ էթտիյի խայր ամէլ-
լէր սէօյլէտիյի իշին՝ ազ վազթ իշինտէ
չօգ կիւնահքեարլար շէվիւրտի: Աիճէնին
նըսֆընը տուատա կէշիրիր իտի, վէ պա-
զը գալան պիր գաշ սաաթը եումշագ
եաթագ իւզերինտէ կէշիրէճէք Դէրէ էյ-
րի պիւրիւ օտուն փարչալարը իւզերինէ
եաթար ույուրուտու: Հէր կիւն օրուճ
թուլթարըտը վէ պազէն կիւնտէ պիր

տէֆա նաֆագա ալըր ըտը, վէ պագէն տախի հիչ պիր շէյ եէմէտէն կէշիրիր իտի: Պէլինէ սարտըղը դըլլը գուշաղը ապլա պրագմագըտը, վէ գամչըյլա թէնինի տէօյիւպ գան ագըթմատան կիւն կէշիրմէզիտի: Էլինէ կէլէն ագչէյի ֆուգարէլէրէ, խաւթէլէրէ վէ մահպուսլարա վէրիր իտի, վէ էյլէք էթմէտէն զայրի շէյտէ հէվէսի եօղուտու վէ ծնտան տույտու զու շաղըղը զայրի շէյտէն տույամագըտը:

Օլ էմնալէրտէ Ինկիլթէրրատա Պեղա-գիոս նամինտէ պիր եէնի հերաթըզը պաշը թէօրէմիշ իտի. պու զալիմ քէնտի զալաթ մէզհէպինին ֆէնա թօխուսլարընը էօյլէ սաշմըշըտը քի, օրանըն եպիսկոպոսլարը հէր նէ գատար գարշը տա կէլտիլէրիսէտէ էօնիւնիւ ալամատըլար վէ լաղըմընա կէօրէ զալաթ սէօղլէրինի ըհտտ էտէմէտիլէր: Օլ պապտէ ֆրանչա եպիսկոպոսլարընա եազտըլար վէ ծնլարըն եարտըմընը տիլէտիլէր. պու ազիզլէր ա-րալարընտա սէօյլէշտիքտէն սօնրա իլմ վէ ֆագուլէթ պապինտէ նամտար Ղուպոս վէ Գերմանոս եպիսկոպոսլարը օրայա եօլլամայը միւնասիպ կէօրտիլէր: Սրբազան Փափա հազըէթլէրի տախի պուսլարըն սէշիլմէսինի տույտուղունտա զայէթ շաղ վէ թէսէլլի օլտու, վէ Ալլահըն եարտըմըյլա էտէճէքլէրի ֆիւթուհաթ

իւզերինէ հիշ պիր շիւսհէսի գալմատը: Պու իբի ազիզներ կէմիյէ կիրիւ պ կիտեր ի-
քէն եօլտա պիր պիւյիւք գասրըղա չըգար
վէ ճէմի եօլճուլարըն իւմիտի քէսիլտի,
թաիֆէլէր տախի էտէճէքլէրինի պիւ-
մէյիւ պ էօլիւմէ հաղըրլանըրըտըլար: Լա-
քին Ս. Ղուպոս քէնտիյի ալտըրմատան
հէփիսինի թէսէլլի էթտի վէ Ալլահ
սըղընմայա նասիհաթ վէրտի վէ սօնրա
եանընտա թաշըտըղը ազիզ միւպարէքլի
զէյթին եաղընտան պիր գաշ տամյա
տէնիզէ տէօքտիւյիւնտէ ֆուրթունա կէշ-
տի, տէնիզ իլիմանլանտը, վէ հեր քէս
թէքրար եէնի տօլմուշ կիպի ճան ալմա-
յա պաշլատը: Պու կիուհէ սաղ վէ սէլիմ
Ինկիլթէրրայա տախլ օլտուգլարընտա
չափուճագ հերաթըգը պաշընըն թալի-
մաթլարընը թէֆթիշ էթտիլէր, վէ զա-
լաթլարընը մէյտանա չըգարըպ ամմէյէ
պէյան էթտիլէր. վազ ու քէլամլարըյլա
ճէմի կէվշէմիշ քրիսթիանլարա մէթա-
նէթ վէրտիլէր, շէյլէ քի ալտանանլար
էթտիքլէրինէ փիւշման օլտուգտան սօն-
րա օ ֆըրգայա արգա տուրանլարտան չօ-
ղու Պեղագիտու պրագըպ քրիստոսուն
տինինէ ըիւճու էթտիլէր: Աէ լաքին
ինատ էտիւ պէյրի եօլտա գալմնլար պաշ-
գա թարղ պու ազիզներին հաղգլարըն-
տան կէլէմէյէճէքլէրինի էյի կէօրտիւք-

լերինտէ սիւահ գուվվէթիլէ օնլարը
թուլթարըդ տէյերէք գուշանտըլար, վէ
օլ վագթ պաշը պօզուզ կէզէն Սաքսոն-
լարըն եարտըմընը տիլէտիլէր: Պունլար
քիւլլիւ գուվվէթ իլէ ճէմի քրիսթիան-
լարը գըրըպ օրթատան նապէտիտ էթմէք
իսթէտիլէրսէտէ Ալլահ պրագմատը, վէ
ազիզ Ղուպոսուն նասիհատթըյլա ճէմի
ճէմիաթ սիլահլանըպ պինամուսլարըն
գարշըսընա չըգտը, վէ իւք սավաշտաԱլ-
լահ տիւշմանընը պօզուպ եօղ էթտիլէր:
Ըու ազիմ ֆիւթուհատթտան սօնրա պա-
լատէ զէքը օլունան իքի եպիսկոպոսլար
թէքըրար եէրլէրինէ տէօնտիլէր:

Ազիզ Ղուպոս քէնտի քիւրսիւսիւնէ
սաղ սէլիմ կէլտիյինտէ, ստէթի իւզրէ
թէքըրար ճիմիաթընա վազ վէրմէյէ վէ
Ալլահըն եօլունու էօյրէթմէյէ պաշտար.
վէ Ալլահ տախի ազիզին զահմէթինի պօ-
շա չըգարմայըպ կիւն պէ կիւն եէնի տէօ-
նէն կիւնահքեարըլար իլէ օնու սէվինտի-
րիր իտի: Աէ լաքին պու գատար թէսէլ-
լիսի արասընսուս ըէնճիտէսի էքսիք օլմա-
տը. ալէլիսուսուս էօմրիւնիւն սօն կիւնլէ-
րինտէ չօզ գօրգու չէքտի: Տինսիզ Հոն-
լարընփատիշահըզալիմ Ատտիղաս չօզաս-
քէր իլէ զաֆիլէն Ֆրանշայը պաստըղըն-
տա հէփիսինտէն զէյատէ Ս. Ղուպոսուն
շէհիրի Տրովա թէհլիքէտէյիտի: Պու

Ալլահտան գորգմազլար վարտրգլարը եւ-
րի գըլըճ վէ ասթէշ իլէ խարապ էտէր
չէօլէ չէվերիրիտիւէր, վէ Ղուպոսուն՝
պունլարա գարշը գոյաճագ գուվվէթի
եօղըւտու. օլ խուսուտուտէ Ալլահա իլթի-
ճա էթտի, վէ սըգը օրուճ վէ փէրհիզ
իլէ ճէմի ճէվիաթըյլա պիրլէքտէ ծնա
տուա էթտի վէ տիւշմանըն էլինտէն
գուրթուլմաղ իչին ծնուն եարտըմընը տի-
լէտի: Սօնրա եպիսկոպոս էովապընը պիր
թարաֆա պրագըպ ճէմի քահանալա-
ընը վէ շէհիրին էլէ կէլիլէրինի պիլէ-
սինճէ ալտը, վէ շէհրտէն տիշարը չըգըպ
փատիշահըն գարշըսընա վարտը. վաճիպ
օլան սէլամ ու թէմէննատէն սօնրա, պի-
փէրվա, Սէն քիմսին քի պու տույուլ-
մամըշ մերհամէթ սիզլիք իլէ տէվլէթլէրի
պասըպ շէհրլէրի եագայօրսուն վէ կիւ-
նահարզլարը գըլըճտան կէչիրիպ օլ գա-
տար էվլէրի եըգայօրսուն, տէտիյինտէ,
Ատտիղաս, Ալլահ գուլըւմու՝ Հանլար փա-
տիշահըյլմ տէյի ճէվապ վէրտի: Օլ գէ-
ման, Ղուպոս, էյէր Ալլահ գուլըւմու
խէն, սանա գարշը քիմ կէլէ պէլիւր, իչէ-
րի պույուր եւս Ալլահ գուլըւմու, վէ Ալ-
լահ նէ գատար միւսաստէ էթմիշ իսէ
վուր եըգ վէ գըր պիզի տէյիպ՝ շէհիրին
գափուլարընը աչտը: Ատտիղաս պու սէօզ-
լէրի իշլիթտիյինտէ ալթ իւսթ օլտու վէ

ազիզին հէր պիւր քելամը օգ կիպի զալի-
մին եիւրէյինի վուրտու, վէ գուրտ իքէն
հազիմ գուզույա տէօնիւպ շէհիրի պրագ-
տը կիթտի: Պու վագըանըն իւզէրինէ
շէհր էհալիսինին մուհապպէթի քէնտի
ազիզ եպիսկոպոսլարը իւզէրինէ իքի գաթ
օլտու, վէ հէր քէս ալաղընա կէլիպ միւ-
թէշէքքիւր օլտուրուտուլար: Պու վէսի-
լէյլէ սօն տէֆա ազիզ Ղուպուս Ալլահ
թարաֆընտան քէնտիյէ սիփարըշ օլմուշ
գոյունլարընը տին, իւմիտ վէ մուհապ-
պէթ ֆազուլլէթլէրինտէ եիւրէքլէնտիր-
տիքտէն սօնրա, պիւր էյի էօլիւմ իլէ շէք-
տիյի զահմէթլէրին էճըինի ալմաղ իշին
ճէննէթէ նայիլ օլտու:

ՅՈՒԼԻՍ 27

ՍՐԻՈՒՀԻ ԹԷՆՊԻՏԷ ՎԵ ԵՎԼԵՏԼԱՐԸ

Արբուհի Թէոգիտէ կէնճ եաշընտա
իւշ էվլատլարըյլա տուլ գալըպ' օրուճ
վէ տուա իլէ կիւնլէրինի կէշերիի իտի:
Պաշլըճա իշի էվլատլարընը Ալլահ Եօ-
լունտա թէրպիյէ էթմէք վէ օնուն ալա-
հանի թէմպիհլէրինի օնլարա էօյրէթմէք
իտի: Քրիսթիյան ազիզ տինիմիզին տիւշ-
մանլարը Թէոգիտէնին Փազուլլէթինի ի-
շիթտիքլէրինտէ գըզգանտըլար վէ ինթի-

գամարընը արմաղ իչին թուլութուպէվատ-
լարըյլա պերապեր իսթամպօլտան զալիմ
Դիսկղէտիանոսուն պուլունտուղու մա-
հալէ գատար կէօթիւրտիւէր: Ալլահըն
թէտպիրիյլէ տահա գրալըն հուգուրինէ
չըգմատան տին ուղըունա թուլութուլմուշ
Ալլահըն ազիզ ճարիյէսի Բօմալը Ս. Ա-
նաստասիա իլէ կէօրիւշտիւ վէ ծնտան
տին հազգընա վէ զալիմին իշքէնծէլէ-
րինի սապը իլէ չէքմէյէ չօղ շէյ էջրէնտի:

Գրալըն էօնիւնէ չըգտըղընտա թէո-
դիտէ էվատլարըյլա պերապեր սէրպէսթ
քրիսթիյան օլմասընը իգրար իթտի, վէ
թիւրլիւ սլլահանի քէլամլար իլէ փուլթ-
փէրէսթլէրին ալլահլարընըն սաթթէլի-
յինի իսպաթ էթտի: Գրալ սէօղ իլէ
հազգընտան կէլէմէյիպ էօլտիւրմէ իչին
հապսէ աթաճաղը վազթ Լէւկադիոս
իսմինտէ պիր պէյ ըէճա էթտի քի էօլ-
տիւրմէյին, վէ պանա իղն վէրին քի ա-
լայըմ պէնիմ օլսուն տէտի. վէ Դիսկղե-
տիանոս պէլքի պէջլէլիլէ Ֆիքրինտէն
տէօնէր վէ քրիսթիյանլըղը ինքեար էտէր
տէյերէք, ծնա թէսլիմ էյլէտի: Լէւկա-
դիոս թէոդիտէյի ալտը էվինէ կէօթիւր-
տիւ վէ թիւրլիւ իքրամ, իզգէթ վէ իւ-
թիֆաթլէրտէն սօնրա նիքեաճ իլէ քէն-
սինին օլմայա թէքլիֆ էյլէտի: Վէ լա-
քին Ալլահըն ճարիյէսի ալլա գայլ օլ-

մայրս էյեր միւրատուն մալումտա իսէ, սէնին օլտուն, վէ էյեր հիւսնիւմտէ իսէ, պիլէսին քի օնու եօզ էտէպիլիւսին, վէ լաքին Փիքրիմտէն չէվիրէմէզսին, մեր-հում էհլիմտէն սօնրա պաշգա զաթա, ալէլիուսուս փութփէրէսթէ մուհապ-պէթ պաղլամամըշմ վէ պաղլայամամ տէյի ճէվապ վէրտի:

Լեւկադիոս պէյ տիւշիւնտիւյիւ շէյին օլամայաճաղընը նէ գատար անլատրյաւ տա՝ եինէ իւմիտինի զաթ էթմէյիպ սէրթլէք կէօսթերմէտի, վէ հէր էլինտէն կէլէն թէլաթթուֆու հէր կիւն էտէր վէ թէքլիֆինտէն կէրի տուրմազըտը: Թէոդիտէ գէվալլընըն քեօրլուզունա ա-ճըտրգտան սօնրա պիր ազ ոապր իյլէ տէյերէք պիր թագրիպ էլինտէն գուր-թուլտու, վէ Լեւկադիոս տա օլ կիւն-լէրտէ փատիշահ իլէ պէրապէր կիտէճէք օլտուլու իչին կէօզ գափատը, վէ Թէո-տիտէ էվլատլարրյա պէրապէր Անաստա-սիանըն եանընա վարըպ՝ պիւթիւն կիւ-նիւնիւ օնուն իլէ կէչիւրիւր վէ Ալահըն խաթրը իչին տին ուղըունա չէքտիյի իշ-քէնճէլէրին հիքէպյէսինի օնտան իշի-տիր իտի: Վարիյէթինին նըսֆընտան զի-յատէսինի ոսթըպ ֆուգարէլէրէ վէ խասթէլէրէ վէ տին իչին հապտու պու-լունանլարա տաղըթտը:

Լեւկադիոս եօրունտան տէօնտիւյիւնտէ
ճէմի օլանը տույտու վէ ալտանտըղընա
էյի ալեհա՛ օլտու. օլ սէպէպտէն Թէո-
դիտէ իլէ պերապեր Անաստասիայր տա
հուղուրինէ չաղըրըպ Թաղերլէտիքտէն
սօնրա՝ աղիղ Անաստասիայա Թիւրլիւ իշ-
քէնճէլէր վերտի վէ պաշտան չըգարան
սէն սին տէյի էօլիւմ էօրՓ էթտի: Սօն-
րա Թէոդիտէյի Թէքրար եալընըզ եա-
նընա ալըպ չօգ խօշամէտհէլէր իլէ գալ-
պինի քէնտիյէ ճէլպ էթմէյէ չալըշար
վէ լաքին հէր ղայրէթի պօշա կիթտիյինի
կէօրտիւյիւնտէ էվլատլարըյա պերապեր
ապեր էլէյլէ գրալըն էմրի իւղըն Նիկի-
տիոս հաքիմէ էօլլատը:

Պու զալիմ ատէթի իւղըն գրալ էմ-
րինէ միւթի օլմայա վէ փութլարա գուր-
պան սունուպ տա էվլատլարըյա պերա-
պեր գուրթուլմայա նասիհաթ վերտիք-
տէն սօնրա, զալիմ իշքէնճէ ալաթլա-
րըյա պէլքի գօրգուտուր Ֆիքրինտէն
չէվլիրիւմ տէյի Թիւրլիւ տէմիր վէ չազ-
մազ Թաշընտան եափրլմըշ ալաթլար
էօնլէրինէ գօտու: Թէոդիտէնին հազ-
դընտան կէլէմէտիյինտէ պիւյիւք օլտու
Եւդիոսու քէնտիյէ չաղըրտը վէ լաքին
օ՝ սէօգիւնիւ տինլէմէտէն ալաթլար իւ-
ղերինէ Թիւքիւրտիւյիւնտէ հաքիմ ղապէ-
պէ կէլտի, Սէն տահա քիւչիւք օլուպ տա

պու թարգ ալլահլարա գարշը կէլմէն չօգ
 պիւյիւք շէյ տիր, տէտի, վէ լաքին սէնին
 վէ սանա պունլարը էջրէտէն անանըն տա
 հազգընտան կէլիպ ալլահլարըն ինթի-
 գամընը ալաճաղըմ, տէտի: Եւողիոս պու
 սէօզլէրին իւզէրինէ կիւլտիւ, ալլահ տէյի
 թափընըպ տուրտուգլարը սուրէթլէրին՝
 էլ եափըսը վէ շէյթանլար ալաթը օլմա-
 սընը կէօսթէրտիքտէն սօնրա՝ հազգ պիր
 Ալլահըն տօղըուլուղունու վէ քէնտիյէ
 թափանլարըն հիմայէթճիսի օլմասընը
 քիթապտան իսպաթ էթտի: Նիկետիոս
 օլ պիր իքի քիւչիւք գարտաշլարը տա
 թէճըրիպէ էթտի վէ ծնլարըտա տինլէրին-
 տէ գափի պուլտուղունտա, թէքըար
 թէողիտէնին եիւզիւնէ կիւլմէյէ պաշ-
 լատը, վէ էվլատլարընա գըյմամայա նա-
 սիհաթ վէրտի. պու տա խայր էթմէտի-
 յինտէ փաքիզէյի պիր Ֆէնա էհլի հէվա
 խօվարտայէ վէրտի քի նէֆսի մէյլինէ
 էրսին: Վէլաքին Ալլահ էֆէնտիմիզ քէն-
 տի ճարիյէսինի իմտատսըզ պրագմայըպ՝
 թէողիտէնին եանընա վարմազ իսթէ-
 տիյինտէ կէօրիւնմէզ ալլահանի գուվվէ-
 թիյլէ վուրտու վէ պուրնունտան վէ՝ ալ-
 զընտան սէլ կիպի գան ազըթտը:

Վէհհասլ ախէր թարգ հիշ պիր
 թիւրլիւ հազգլարընտան կէլէմէյէ ճէյինէ
 էյիտէն գանտըղընտա անասըյլա պէրա-

պէր իւշ էվլատընրտա թուլթուշմուշ
 ֆուրուշն իշինէ աթսընլար տէյի էմր էյ-
 լէտի: Էմրի իճրա օլտու վէ Ս. Թէոդիտէ
 վէ էվլատլարը եանընտա՝ վերտիյի ազիզ
 լութֆ իշին Ալլահըն մէտհինի օգուլարագ
 էֆէնտիմիզին 300 սէնէսինտէ աթէշ ի-
 շինտէ հալլ օլմուշ փաք բուհլէրինի եա-
 րատըճըլարընընէլինէ թէսլիմ էյլէտիլէր:

ՅՈՒԼԻՍ 28

Ս. ԴՈՄԻՆԻԿՈՍ

Նամտար Դոմինիկեան բուհպանլարըն
 պաշը վէ ուսթասը ազիզ Դոմինիկոս
 Սպանեատա տալգատէ վէ մալտար աթա-
 լարտան տիւնեայա կէլտի: Տահա տօղ-
 մատան բուլյասընտա վալիտէսինէ էօյլէ
 կէլտի քի բահմինտէ թաշըտըղը պիր
 քիւչիւք զաղար տըր, քի աղզընտա պիր
 մէշալա թուլթմուշ ճէմի տիւնեայա նուր
 վերէյօր, վէ ախէր պիր հանըմ տախի՝
 մասըմըն վաֆթիզ օլտուղու վազթ սննը
 իզգէրինտէ պիր կիւզէլ շէօլէտար վէ
 փարլագ երլարը կէօրմէսինի միւզարրէր
 էտէր: Շիւպհէսիզ պուշլար իլէ Ալլահ
 թէալա հազըէթլէրի վազթ իլէ օնուն
 էտէճէքլէրինի փիշինէն պէյան էյլէմիշ
 տիր: Դոմինիկոս թա քիւչիւք չաղընտան

Փագուլէթէ վէ իպատէթէ աշըրը զայրէթ
կէօթէրոտի. եէյիպ իչմէսինտէ փէք տիգ-
զաթլը, էտէպ իւ էքքեանտէ փէք թան-
գիմլի, վէ տիւնեա զէվզ ու սէֆաւրնտա
հիչ կէօնլիւ եօղուտու: Թէհլէքէլի գօ-
նուշմալարտան չէքիլիւրիտի, ֆուգարէ-
լերի սէվէր էլինտէն կէլէն էյլէյի էտէր
իտի. քիլիսէլէրտէ կէզէր տուտա վէ
բուհանի թէֆէքքիւրլէրտէ միւտավէ-
մէթ էտէր իտի: Հէր շէյտէն զիյատէ
իհթիմամը՝ վաֆթիզ լութֆույլա աւ-
տրղը փաքլըղը թամ սագլամաղլտը, վէ
պու արզիւսինէ եէթիշմէ իչին իւչ շէյէ
զայէթ տիգզաթ էտէր իտի. եանի՝ պօշ
տուրմաղ քոր, քէնտի ճինսինտէն օլմա-
յան քիշիլէր իլէ իւլֆէթ էթմէղ իտի
վէ պախուսուս իշ իւ իշքէթտէն սագքնրը
քոր: Աթալարը տախի ազիզ էվլատա-
լընըն արզիւսինէ գարշը կէլմէյիպ հէր
իսթէտիքլէրինի էտէր, վէ թութտուղու
Ալլահօղունտա էմին կիթսին տէյի իլիմ
վէ Փագուլէթ պապինտէ մէշհուր բուհ-
պանլարա եօլլար քորլար:

Լազըմ օլան իլմի պաշ ուսթալար էլի
ալթընտա էօյրէնտիքտէն սօնրա Ուրամա
եպիսկոպոսու Յակովբոս Ազէպէր՝ ծնուպիր
բուհպանլար եանընա գօտու, վէ օրատա
տախի կիճէ կիւնտիւղ թալիպ օլտուղու
իլմէրաէ իլէրիլէտիքտէն սօնրա, օթուղ

եաշնտա իբէն վազ վերմէյէ պաշատոր,
վէ իբի սէնէ արա վէ արամ վերմէտէն ի-
լերի կէօթիւրտիւ վէ խայլի ճան գազան-
տը: Օնտան սօնրա մէզքիւր եպիսկոպոս
իլէ ֆրանչայա կիթաի վէ Աղբիգեան հէ-
րէթըգըլարըն վէրտիյի զարարը կէօրտիւ-
յիւնտէ գալպի ալթ իւթ օլտու: Սաքին
օլտուղու էվին սահիպի տաիի պու
միւրտար մէզհէպ իլէթինէ կիրիֆթար
օլմուշ ուտու: Գոմինիկոս եավաշ եավաշ
թաթլըլըլա պաշատոր ծնուն իլէ միւճա-
տէլէ էթմէյէ վէ ալլահանի իլմ իւ քէլա-
մըյլա ալիլին ճան կէօզինիւ աշտը վէ
տօղրու եօլա չէվիւրտի, վէ պու բուհանի՝
զահմէթինին իւք թիւրվէնտէսինի թե-
շէքքիւրէն Ալլահա սունտու վէ հէր ան
իմտատընը ալէյհինէ տիլէտի: Իլհամի
րէպպանի իլէ պու զալաթ մէզհէպէ խըզ-
մէթ էտէնլէրի գուրթարմաղ իչին գալ-
պինտէ պիր արզիւ տույտու, վէ էմրինէ
գարշը կէլմէյիպ վաճիպ օլան հիւքմիւ Ալ-
լահըն վէքիլի Փափա հազրէթլէրինտէն
ալտըգտան սօնրա պիր գաշղայրէթլիքա-
հանալար իլէ պու չէթին իշէ էլ վուրտու:
Առաքեալար ուտուլի իւզրէ էլինէ պիր
տէյնէք ալըպ եալըն պյագ չէհիրտէն չէ-
հիրէ վէ քէօյտէն քէօյէ կէզեր Աղբիգ-
եանլարը արար պուլուրուտու վէ լիսան
վէ գալէմիլլէ ծնլար իլէ միւճատէլէ էտիպ

եանլըշըզլարընը էօնլերինէ գօր վէ տօղ-
րու տինի կէօսթէրիր իտի: Պուշլարըն
պաշլարը նէ գատար ազիզի մասխարէ է-
տէր, իւզէրինէ կիւլէրիտիլէրիսէտէ, ազիզ
հիշ ալընմայրպ հազգ Ալլահը վազ էտէր
իտի. վէ օնուէն ալի ու ինայէսիլէ էմնի-
յէթէ շայան միւլէլիֆլէրին սէօզիւնէ
կէօրէ՝ ազ վազթ զարֆինտէ եիւզ պին
ճանտան զիյատէ Ալլահա չէվիւրիշ տիր:

Ալլահ գուլունուն սէօզլերինի տահա
թէէսիրլի էթմէ իշին քիւլլիւ միւծիզէ-
լէր գուվլէթի ինայէ էյլէմիշ տիր: Ազ-
բիգեանլար քէնտի ֆէնա թալիմաթլա-
րընը գաթօլիքլէր իշինտէ եայրպ սիրա-
յէթ էթտիրմէ իշին պիր քիթապ ինշա
էտիպ պատիհէվա տաղըտրըրտըլար, պու
քիթապա գարշը պիր թանէ տախի
Դոմինիկոս եազտը վէ օնլարըն զալաթ վէ
քէնտի սէօզլերինին կերչէք օլմասընը ա-
լանիյէթէն տախի իսպաթ էթմէ իշին
պիր եէրէ օտուն երզտը վէ խայլի ճէ-
միաթ պաշընա թօփլատրգտան սօնրա
աթէշ վէրտի վէ իքի քիթապլարըտա ի-
շինէ աթտը: Ալբիգեանլարըն քիթապը
ալէվ արաւընտա չայր չայր եանտը, եօզ
օլտու, վէ Դոմինիկոսուն եազտըղը գա-
նատըլը գուշ կիպի հավայա գալգըպ խայ-
լի ուչտուգտան սօնրա զէտէլէնմէտէն
կէլտի պիր տիրէք իւզէրինէ-գօնտու: Պու

միւճիգէ ալէմին կէօգիւ էօնիւնտէ իբի
իւչ տէֆա թէքրարլանտըղընտա քրիս-
թիյանլար շաղ օլուպ Ալլահըն գուվլէ-
թինի մէտհ էթտիլէր, վէ Ալբիգեանլար
ութանրպ եէրէ պագարադ չէքիլտիլէր:
Վէ ախէր տէֆա տախի Ալբիգեանլար չօգ
ասքէր իլէ քրիսթիյանլարը գօրգութ-
տուգլարընտա նամտար Մօնֆօրթ պէյ
պին պէշ եիւզ քիշիլլէ պունլարըն դար-
շըսընա չըգտը, վէ Դոմինիկոս՝ տուա վէ
փէրհիզ իլէ շու էյլիյի ալը վէրտի քի զա-
լիմլէրին օրտուտու պու պիր ալուճ ասքէր
էօնիւնտէ պօզուլտու. եիրմի պինտէն զի-
յատէսի մէյտանը մուհարէպէտէ տիւշ-
տիւ վէ պագը գալանը գաչար իքէն չայա
տիւշիւպ պօղուլտուլար: Ազիզ Դոմինի-
կոսուն էլի իլէ Ալլահըն էթտիյի միւճի-
գէլէրին սայըսը եօգ տուր. ճինլիլէրի
գուրթարմըշ տըր, խասթէլէրէ շիֆա, վէ
էօլիւլէրէ էօմը հիպա էյլէմիշ տիր:

Ս. Դոմինիկոսուն ատը վէ իթիպարը
կիւն պէ կիւն քրիսթիյանլարըն ինտինտէ
իզտիյատ պուլտուգճա, տէօնէն հէրէ-
թըղըլարըն սայըսը տա եէվմիյէ արթար-
ըտը: Պունլարըն թէրպիյէսի իշին եալը-
նըզ քէնտիսի եէթիշէմէզիտի. օլ հալտէ
պիր եէնի բուհպանլար մանասթըրը թէէ-
սիս էթմէյէ արզու էյլէտի քի պաշըճա
պունլարըն իշի Ինճիլի շէրիֆի վազ էթ-

մէք, քրիսթիյանլարա պիլմէտիքլէրինի
 էգյրէթմէք վէ հէրէթըգըլարը տէօն-
 տիւրմէք օլտուն: Իւչիւնճիւ Իննովկէն-
 տիոս Փափա հազըթլէրի՝ ազիզին պու
 գարար ու թէքլիֆինէ իւք էվվէլ գարշը
 կէլտի, վէ լաքին պիր կէճէ ույուր իքէն
 ռույասընտա կէօրտիւ քի լաթէրան քի-
 լիսէսինին տուվարլարը սալլանըյօր վէ
 Ս. Դոմինիկոս ալթընտա տուրմուշ գուվ-
 վէթի օլտուգճա թուլթմաղա չալըշըյօր:
 Պու ռույանըն իւզէրինէ ղայրի գարշը
 կէլմէյիպ ազիզին իսթէտիյինէ իզն վէր-
 տի, վէ Ալլահ օնու քէնտի քիլիսէսինին
 պաշ տիրէքլէրինտէն պիրի «էչմէսինի
 փէք էյի թանըյըպ իգրար էյլէտի: Խա-
 լիֆի իւչիւնճիւ Ոսորիոս Փափա հազըթլ-
 լէրի գօտուղու մանասթըրըն իսթիհքեա-
 մընը վէրտի: Թա իւք կիւնիւնտէն վէ
 հալա պու կիւնէտէք պու մէշուր վէ
 Փազուլէթլի ռահիպլէրին քիլիսէի շէրիֆ
 հազգընա էթտիքլէրի էյլէք վէ Փայիտէ
 տիւ վէ գալէմ իլէ վաաֆ վէ թապիր օ-
 լունմազ շէյ տիր: Սապըգա կէօրիւնէն՝
 ճէմի տիւնեայը եազըպ թուլթուչտուրու-
 ճու աթէշին մանասը պսւնունլա չըգմըշ
 տըր տէսէք, եանըլմայըզ: Ջիրա պիր կէ-
 ճէ Ս. Դոմինիկոս եալընըզ պաշընա Ս.
 Պետրոսուն քիլիսէսինտէ Սրբութիւն
 էօնիւնտէ տուա էտէր իքէն՝ քրիստոս է-

Ֆէնտիմիդի Հաւատա պիր թախթ իւզէ-
րինտէ կէօրտիւ քի էլինտէ իւչ մըզըագ
վէ իւչ օգ թութմուշ տուրույօր, եանի
կիւնահըն զայէթ չօղալսըզը իչին աճլըզ
իլէ վէ էօլէթ իլէ տիւնեայը գազէպլէմէք
իսթէյօր: Էթրաֆընտա պուլունան ա-
զիզլէրտէն հիչ պիրիսի եանընա վարըպ
շիֆաաթճը օլմայա ճէուարէթ էթմէտի,
ֆագատ վալիտէսի ազիզ Պիքր Մէրեէմ
այաղընա տիւշտիւ, վէ գանը պէհասըյա
սաթըն ալըպ գուրթարտըզը ճանլարա
մէրհամէթ էյլէմէյէ ըէճա էթտի. վէ
սօնրա Ս. Ֆրանչիսկոս Ասիզիլէ Ս. Դո-
մինիկոսու ալըպ հուզուրինէ չըգարտը վէ
քէֆիլ օլտու քի իքիսի տէ զայրէթտէ
գուսուր էթմէզլէր, քէնտի թէվապիլէ-
րիլէ պերապէր կիւնահ իչինտէ պօղուլ-
մուշ տիւնեայը գուրթարմաղա: Քրիստոս
էֆէնտիմիզ ազիզ վալիտէսինին շէֆաա-
թը իչին էօքէսինտէն էնտի, հուզուրինէ
չըգարտըզը պու իքի քիշիլէրին գարար
ու ֆիքրլէրինի պէյէնտի, վէ նիյէթլէրի
իւզէրինէ գալի տուրմաղա նաոիհաթ
վէրտի: Ս. Դոմինիկոս պու ազիմ հիք-
մէթի կէօրտիւքտէն սօնրա չօգ թէսէլի
օլտու վէ պաշաարտըզը իշի իլէրի կէօթիւր-
մէ իչին տահա զէյատէ ճահա ու զայրէթի
արթտը:

2օգ սէնէ պու մինվալ իւզրէ Ալլահա

*

խրդմէթ էթտիքտէն սօնրա՝ էթտիքլէ-
 րինէ պէտէլէն իւծրէթինի ալմաղ իչին
 եէրտէն կէօյէ կիտէճէյի վագթ եագլաշ-
 տըղընտա՝ Ալլահ փէշին կիւնիւնիւ խա-
 պէր վէրտի. պիր կիւն տուա վագթընտա
 աշգ իլէ տիւնեանըն կէշիճի վէ ճէննէթին
 էպէտի օլմասը իւզէրինէ տիւշիւնիւր իքէն,
 Քրիստոս կէօրիւնիւպ՝ կէլ ա՝ ազիզ գու-
 լում, կէլ, պունտան պէօյլէ էպէտի ճէն-
 նէթիմին սէֆասընը սիւր, տէտի: Պու-
 միւթտէլի խապէրտէն սօնրա Դոմինիկոս
 խասթէլէնտի, վէ ճէմի էօմրիւ իւզէրինէ
 պիր իւմումի խոստովանանք օլուպ Սրբու-
 թիւն վէ վերջին օծում ալտըգտան սօնրա
 ճէմի թէվապիլէրինի տէօշէյի եանընա
 չաղըրտը, վէ քէնտի էօլմէսինին կէրշէք
 եագըն օլմասընը տույ էթտիքտէն սօնրա՝
 պիր պիրլէրիլէ մուհապպէթ իւզէրէ
 եաշամաղա, մանասթըր գանուընլարընը
 պիթթէքմիլ թուլթմաղա, պիւյիւքլէ-
 րինէ իթաաթ էթմէյէ, ֆուգարէլիք վէ
 փաքլըղլա էօմր սիւրմէյէ, հէր թուլթ-
 տուգլարը իշի Ալլահըն շան ու իհթի-
 շամընա սունմայա, վէ հէր թէհլէքէ-
 լէրինտէ օնա սըղընմայա, օնու սէվմէյէ
 վէ օնա խրդմէթ էթմէյէ նասիհաթ վէր-
 տիքտէն սօնրա պիլէսինճէ՝ ճան թէսլիմ
 էտէնլէրին տուասընը սէօյլէմէյէ եալվար-
 տը, վէ Եա՝ Ալլահըն մէլէքլէրի, կէլին,

ալըն վէ պու ճանը Ալլահըն հուզուրինէ
չըգարըն, եւրի կէլտիյինտէ՝ կէօզիւնիւ
գափատը, վէ ճանընը մէլէքլէր էլինէ
թէնլիմ էտիպ էպէտի ուէատէթ մէքեա-
նընտա տայըմ Ալլահը կէօրիւպ օնուն
իլէ շազ օլմազ իչին ուչուպ կէօյլէրէ
կիթտի: Պու ազիզին էօլիւմիւ Էֆէնտի-
միզին 1221 թարիխինտէ՝ էլլի պիր եա-
շընտա իքէն վուգու պուլմուշ տուր:

Քէնտիւնտէն ոօնրա տիւնեպյա պրազ-
տըղը թէաճճիւպ օլունաճագ էօմրիւնիւն
Ֆազուլէթ իպրէթլէրի՝ գօտուղու մանաս-
թըրտան տահա պինազիր վէ խայրը
տըրլար: Ալլահ մուհապէթի աթէշի իլէ
թուլթուշմուշ հէր էթտիյինի օնա սու-
նար, իզգէթ իւ շանընա գարըն օլան էն
քիւչիւք կիւնահլարը մէն էթմէք վէ իշ-
լէյէնլէրի քէնտիյէ տէօնտիւրմէք իսթէր
իտի: 2օզ կէճէլէրի ույումատան տուատա
վէ րուհանի թէֆէքքիւրլէրտէ սապահ
էտէր իտի. թէնինէ վէրտիյի էզիյէթ տիւ
իլէ թապիր օլունմազ շէյ տիր. վէ հէր
շէքտիյինի կիւնահլարլարըն թէվպէսի
իչին չէքէր վէ պիր քիւչիւք կիւնահ իլէ
Ալլահը ինճիթմէք իսթէյէնին եւրինէ
քէնտիսի պին տէֆա գանընը տէօքմէյէ
հազըր ըտը: Յիսուս քրիստոս էֆէնտի-
միզին խաթըր իչին քէնտիյի տիրի տիրի
օնա գուրպան սունմագ իսթէր իտի: Պիւ-

յիւրիւքսէ վէ իզգէթտէ կէօղիւ օլմա-
տըղը իչին իւչ տէֆա քէնտիյէ վէրիլէն
եպիսկոպոսլուզ մէրթէպէսինի գապուլ
էթմէտի. արզիւսիւ հէր քէսին ճանը սէ-
լամէթի իչին չալըշմագ վէ պիլմուգապէլէ
խօրլանմագ ըտը: Ախէրէ նէ գատարմագ-
լըմլըզ կէօթէրիւրիտիյսէ, քէնտիյէ գար-
շը օլ գատար զէյատէ սէրթ վէ քէսքին
իտի. իւսթ էսվապը ալթընտան գըլը
վէ սիվրի թէլլի գապա խարարլար կիյի-
նիր իտի. թախթէ իւզէրինտէ ճիւզի
վազթ եաթըպ եօրղուն թէնինէ րահաթ
վէրիր իտի: Աէճէտէ իւչ տէֆա գամշը-
լանըրըտը. իւքինի քէնտի կիւնահլարը, ի-
քինճիսինի պաշգալարընըն խաթալարը,
վէ իւչիւնճիւսիւսիւ քաւարան ճանլա-
րընըն խայրը իչիւն էտէր իտի: Եէտիյի իչ-
տիյի փէք ըիյազաթ իւզըէ իտի, վէ սան-
քի եէվմիյէ օրուճ վէ փէրհիզ սուրէ-
թինտէ պիր շէյ իտի. էթ աղզընա գօմագ
ըտը, սատագա իլէ եաշամատան զայէթ
խօշանըր ըտը վէ քէնտի օլանընը սաթար
ֆուգարէլէրէ տաղըտըր ըտը. տահա
քիւչիւք եաշընտա օղումայա կիտէր իքէն
քիթապընը վէ էսվապընը սաթըպ փա-
րասընը ֆուգարէյէ վէրմիշ տիր:

Ազեզ Պիքը Մէրէէմէ օլան իպատէթի
զայէթ չօղուտու, ծնա տուա էտիպ եար-
տըմընը տիլէմէտէն պիր իշէ էլ վուրմագ-

ըտը. ճէմի քրիսթիյանլար արասընտա
 ճնուն իպատէթինի եայրպ արթըրմաղ
 իչին վարդարան տուասընը իճատ էթտի,
 քի ազիզ վալիտէմիզէ փէք մագպուլ օլ-
 տու վէ Ալլահ էֆէնտիմիզ տախի պու
 տուա թալիմսթընտան խօշանտըղընը՝
 էթտիյի թիւրլիւ միճիւզէլէր իլէ իզհար
 էյլէտի: Ֆրանչատա Պիանգա նամինտէ
 իպատէթքեւար սուլթանըն էվլատը օլմա-
 տըղընտա Վարդարան սէզյէ, ազիզ Պիքը
 Մէրեէմէ իպատէթ էյլէ, տիլէյինգա-
 պուլ օլուր տէյի նասիհատ վէրտի: Հա-
 գիգաթ տէտիյի օլտու վէ վազթինտէ
 տիլէտիյի էվլատ տիւնեայէ կէլտի քի
 Ս. Լուդովիկոս փատիշահ իսմինտէ Քի-
 լիսէի շէրիֆին հագգընա օլ գատար էյ-
 լիքլէր էթմիշ տիր: Ախէր պունա քէզա-
 լիք օլան հիքմէթլէրին սայրսը զայէթ
 չօգ տուր, վէ արգըլէյէնլէր ազիզին միւ-
 Փասսալէն եազըլմըն էօմրիւ հիքեայէթ-
 լէրինտէ պուլապիլիւրլէր:

ՅՈՒԼԻՍ 29

Ս. ՏԻՏՈՍ ՊՕՂՈՍ

ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ ՇԱՅԻՐՏԻ

Պու ազիզին էօմրիւ հիքեայէսի իւզէ-
 րինէ միւլէլիֆլէր նէ գատար աղ եազ-
 մըշլար իսէ տէ, Պօղոս առաքեալ քէնտի

*
* *

մէքթուպլերինտէ օնու պիրատերիմ, էվ-
լատրմ, վէ րէֆիգիմ տէյի չաղըրմա-
սըյլա նէ գաւտար ֆաղուլէթլի քիշի օլ-
մասընը կէօսթէրի, վէ նէ իթիպարտու
թուլթտուղունու անլատրը:

Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերանըն վէ ախէր
չօգ րավիլէրին գըյաարնճա Ս. Տիտոս Կո-
րընթոս շէհրինտէ փուլթփէրէսթ աթա-
լարտան տօղտու. թա քիւչիւք չաղընտան
տիւնեայա վէ տիւնեաարղիւլէրինէ իքրա՛հ
կէօսթէրիպ եալընըգ պաշընա փաքլըղա
վէ էտէպ իւ էքքեան իւզըէ էօմր սիւրէր
իտի, վէ իլմ վէ լիսան թահսիլէնտէն
պաշգա շէյտէ հէվէսի եօղուտու: Պօղոս
առաքեալ Ինճիլի շէրիֆի վազ էթմէ ի-
չին Կորընթոսա կէլտիյինտէ իւք տինի
գապուլ էտիպ քէնտի շայիրտլէրինտէն
օլան Տիտոս օլտու. Պօղոս առաքեալ սէվ-
կիւլիւ վէ ագըլլը շայիրտինի վաֆթիգ
էթտի վէ օնուն հաղիմ թապիաթը վէ
իլմէ օլան հէվէսի վէ աշինալըղընա չօգ
մայիլ օլմուշ ուտու:

Տիտոս եալընըգ քրիսթիյան օլմաղա
գանաաթ էթմէյիպ խըզմէթինէ կիրտիյի
Քրիստոսուն տինինի չավ ու վազ էթմէ
հէվէսինի տէ կէօսթէրտի, վէ Պօղոս
առաքեալ պիլէսինճէ ալըպ հէր վարտըը
եէրէ կէօթիւրտիւ վէ հէր ան հէր վէճհ
իլէ օնուն թէրպիյէսինէ մուգայեէտ

իտի: Ազ. վագթ իշինաէ իզհար էյլէտիյի
 զայրէթ աճայիպ օլտուզու իշին օնու ե-
 պիսկոպոս էթտի վէ Աիրիտ ճէգերէսի իւ-
 զերինէ մէկմուր էյլէտի քի օրատան պաշ-
 զա եէրլէրէ տախի կիտէր Ինճիլի շէրիֆի
 վազ էտէր իտի: Ճէմի եօրճուլուզունտա
 վէ րէսալէթ խրզմէթինտէ Բրիստոսուն
 ուղլունա չէքաիյի թէհլէքէլէր վէ զահ-
 մէթէր օնտան զայրի քիմէ մալում աուր:
 Աիրիտ առաւրնտա տօղլու տինէ չէվլի-
 տիքլէրինին սայլսը եօգ աուր. հէր նէ
 զատար քէնաիսի տախի Բուհուլլահն
 լութֆուլլա մէմլու օլուպ էթտիյինի պի-
 լիրտիյէտէ, եինէ Պօղոս առաքեալա տա-
 նըշմատան պիր շէյէ էլ վուրմագլտը, վէ
 ազիզ ութթասընըն տախի օնուն իւզերինէ
 զայէթ մուհապպէթի վէ իթիպարը վար
 ըտը: Միւճիգէթ տախի իշլէմէսինէ հիշ
 շիւպհէ եօգ տուր. վէ պիր տէֆա տուա-
 սը պերէքեաթը իլէ փութփերէսթլէրին
 թափտըղը Անահիտ եանի էրթամիս փու-
 թուն սիւրէթինի եէրէ վուրուպ պին
 փարչէ էթտի, վէ պու ազիմ հիքմէթի
 կէօրէնլէրին էքսէրիսի տօղլու տինէ տէօ-
 նիւպ Բրիստոսու իգրար էթտիլէր. վէ
 պիր ախէր տէֆա Սեկունդոս շէհր այա-
 նընըն եափտըղընամտար փութիւտնէ էօ-
 նիւտէն կէշէր իքէն իւթիւնէ պէտ-
 տուա օղուտու վէ օլ անտէ միւքէլլէֆ

պինս եեր իլէ եէքսան օլտու : Պու միւ-
ճիզէլէրիլէ Ալլահէ Ֆէնտիմիլ չօգ փութ-
փէրէսթլէրին կէօզլէրինի աչըպ հազգ
տին նուրունու, ծնլարա վերտի :

Ազիզ Տիտուս օթուզ սէնէ միգտարի
թապիր օլունմաղ զայրէթ իլէ քէնտիյէ
թէսլիմ օլմուշ ճանլարըն խայրը իչին
րէսուլանէ չայըշարգտան սօնրա 94 եա-
շընտա փաք բուհինի խալըգընըն էլինէ
թէսլիմ էտիպ էպիտի էճրինի ալմայա
կէօյլէր ճէննէթինէ տախիլ օլտու :

ՅՈՒԼԻՍ 30

ՍՐԲՈՒՆԻ ՔԼԵՐԸ

Ս. Քլարա՝ քի լիսանի թիւրքիյէ բու-
շէն թէրճիմէ օլունուր, իսալիատա՝ Ոմ-
բրիա էյալէթինին Ասսիզի շէհրինտէ մալ-
տար վէ իպատէթքետար աթալարտան
տիւնեայէ կէլմիշ տիր : Իթալիան տիլին-
տէ իսմինին բուշէն չաղըրմասընա սէպէպ՝
վալիտէսի Օրթօլանանըն պիր խաչ էօ-
նիւնտէ տուրուպ պիքէտէր վէ սէլամէթ
վազ համլի իչին տուա էթմէսինտէ՝ ա-
փանսրզ Ալլահ թարաֆընտան շու տույ-
տուղու սէս տիր քի Գօրգմա, տիւնեայա
կէթիրէճիյին պիր նուր օլաճազ քի քէն-
տի շէօլէսի իլէ պիւթիւն տիւնեայը բու-

չէն էտէճէք տիր տէյերէք օնու թէսէլի էթմիշ տիր: Քլարա թա թաղէ չաղըն- տան տուայա միւգայեւտ իտի. աթալա- րընտան ալտրղը պախշիշէրի Փուգարէ- լերէ վէրիր իտի. տիւնեանըն թափընտը- ղը տէպտէպէտէն կէրի տուրուրուտու. սիւսիւ վէ եէնի իճատ էսվապտան հաղգ էթմէզիտի. օյունտան չէքիլիր իտի, վէ պաղէն աթալարընա իթաաթէն սըրմալը լիպասլեր իլէ տախի կէօրիւնմէք լաղըմ կէլիրտիյսէ, կիզլիճէ օնուն ալթընտան դըլլը խարար կիյինիր իտի: Եէմէսի վէ իչմէսի թէվպէյէ թալիպ պիր փէրհիգ- քեար գահիտէնին եէմէսինէ պէնզէր իտի. փուփլա եաթաղլարը պիր թարաֆա պրադըր գապա վէ փէք տէօշէք իւզէրին- տէ ույուրուտու. վէլ հապ օ չաղտա եա- շընը ալմըշ կիպի քեամիլանէ էօմր կէչիր- մէսի ղայէթ շաշաճադ շէյ իտի:

Էսրաֆինի իսմի իլէ աստ օլունմուշ Ս. Ֆրանչիսկոս տախի օլ էյեամտէ օրա- տայըտը: Ս. Քլարա սրգ սրգ օնուն իլէ կէօրիւշմէյէ կիտէր իտի: Աիւնլէրին պի- րինտէ բուհանի պու փէտէրինէ՝ թէրքի տիւնեա էտիպ պիքիրանէ էօմր սիւրմէ արգիւսինի պէյան ու իֆատէ էյլէտի. վէ Ս. Ֆրանչիսկոս ազիզէնին իւզէրինտէ Ալլահ վէրկիսի խայլի քէմալիյէթլէրտէն մատաա պիր ազիմ կիւնահսըզ մահճուպ-

լուգ, աճախպ Ալլահ մուհապպէթի վէ տիննեա զէվգ ու սէֆասընա մանասը վէ-
րիլմէզ զըտալլըզ կէօրտիյիւ իչին, թէճ-
րիպէ էթտի վէ սօնրա փէտէրինին էվինի
պրագըպ պիր մանասթըրա կիրմէյէ նա-
սիհաթ վէրտի: Ս. Քլարա ղայէթ շապ
օլտու վէ ալտըզը նասիհաթ իւզըէ փէ-
տէրինին էվինի պրագաը վէ Ծաղկազարդ
կինիւ Փօրցիօնդօլա տէնիլէն .քիւչիւք
քիլիսէյէ կիրտի վէ սաչընր քէսիպ ճէմի
իւզէրինտէ պուլունտան զէննէ տիւղէնյէ-
րինի աթտըզտան սօնրա պիր գապա էս-
վապ կիյինտի վէ պէլիննէ պիր իփ սարուր.
վէ հէնուզ ծնսէքիզ եաչընտա իքէնֆրան-
չիսկուտուն էլիյլէ Բենիդիկտեան րահի-
պէլէրին մանասթըրընա կիրտի:

Աթալարը Քլարանըն էթտիյինի տույ-
տուգլարընտա ղայէթ ալթ իւսթ օլտու-
լար վէ ագրապասընտան չօղու ծնլար իլէ
պիր օլուպ պուլունտուղու մանասթըրա
կիթտիլէր վէ գօր իլէ ալըպ էվէ կէթիր-
մէք իսթէր իտիլէր. վէ լաքին Քլարա հէր
տէտիքլէրիննէ գարշը գօտու, վէ պիր էլիյ-
լէ խորանա սարըլըպ վէ օլ պիրիյլէ սաչը-
նըն գրքփընթըլարընր թութուպ, Ես
ազիզ աթալարըմ պիլէսինիզ քի Յի-
սուստան պաշգա սէվկիւլիւմ եօգ տուր,
էօլիւրիւմ գալըրըմ վէ լաքին ծնա
խըզմէթ էթմէ գարարըմտան տէօնմէմ.

ակերի պէնի պարթմը տըր վէ եախօտ
 էթտիյիմ չօճուգլուգ տուր տէմէյին,
 զերա Ալլահտան զայրի պանա պու Ֆիքրի
 վէրէն եօգ տուր, տէտի: Պու մէրտանէ
 ճէվապ իւղէրինէ հէփիսի մաթ գալտըսը
 վէ զայրի էնսէսինտէն տիւշմէյիպ կէրի
 տէօնտիւլէր: Քլարա պու Ֆիւթուհաթը
 իչին Ալլահա շիւքը սունտու վէ միւտէմ
 նիյէթինտէ գավի գալմաղ իչին եարտը-
 մընը տիլէտի: Էվտէ Ագնէս իսմինտէ պիր
 քիւշիւք գըզ գարտաշը տահա վար ըտը.
 պու տա Քլարանըն էթտիյինի տույունճա,
 օնուն կիպի կիզլի գաշտը օնա կէլտի վէ
 քէնտինին տախի մանտաթըր իչինտէ
 գալմաղա արպիւսինի պէյան էյլէտի:
 Քլարա չօգ մուհապպէթ իլէ գըզ գար-
 տաշընը գապուլ էյլէտի վէ գարարընը
 թահսին էթտի. վէ լաքին աթալարը վէ
 ագրապասը իւսթէ կէլէպ դօր իլէ ալտը-
 լար վէ էվէ կէթիրտիլէր: Ագնէս կէճէ
 կիւնտիւզ տուտտա գուտուր էթմէյիպ
 թէքրար պիր թագրիպ իլէ գաշմաղ իչին
 Ալլահըն եարտըմընը տիլէր իտի. վէ ա-
 րասը չօգ կէշմէյիպ Փուրսաթ տիւշտիւ
 վէ թէքրար գըզգարտաշընըն եանընա
 վարուպ, Շազ օլ գըզգարտաշըմ, զերա
 Ալլահ եարտըմճըմըզ տըր տէյի չաղըրտը:
 Օնտան սօնրա աթալարը վէ ագրապասը
 հէր նէ քի էթտիլէր իսէ պիր տահա

օրատան չըգարմաղա գապիլի օլմատըղըն-
տա Ալլահա հէվալէ էտիպ կիթտիլէր:

Ս. Բլարա վէ աթալարը արասընտա
պու վագաալար զուհուր էտեր իքէն, Ս.
Ֆրանչիսկոս՝ Ս. Դամիանոսուն երգըգ
քիլիսէսինի մերէմմէթ էթտի վէ ճիվա-
րընտաքի տախի էվի սաթըն ալըպ իչինէ
քէնտի իքի իւք ըուհանի գըզարընը դո-
տու քի արասընտան չօգ կէչմէյիպ ախէր
չօգլարը տախի պունլարըն իպրէթի էն-
սէսինտէն կիտիպ պիլէլէրինճէ եաշամաղա
գարար վէրտիլէր վէ Ս. Ֆրանչիսկոսուն
Բլարայա թէրթիպ էթտիյի գանուն
իւզըէ կիւնլէրինի կէչիրիւր իտիլէր. վէ
պու պաշանղըճ իլէ ճէմի քրիսթիյան-
լար արասընտա աուր չըգմըշ Ս. Բլարա
րահիպէլէրինին մանասթըրը իճաստ օլուն-
մուշ տուր, քի օլ գատար պինլէրճէ ֆա-
ղուլէթլի քիշիլէր ֆիլիսէի շէրիֆէ վէր-
միշ տիր: Ս. Բլարա՝ Ս. Ֆրանչիսկոսուն
էմրի իւզըէ մանասթըրը իւզէրինէ նազըր
վէ պիւյիւք գօնուլտու, քի օթուգ իքի
սէնէ ալիմանէ իտարէ էթտի: Վալիտէսի
տախի էվտէ գալմըշ քիւչիւք գըզգար-
տաշը իլէ մանասթըրա կէլտի վէ գըզը
էմրի ալթընա կիրտի: Պու ազիզէ մանաս-
թըրըն ըահիպէլէրի իչին այրըճա պիր
սըգըր գանուն եազմըշ տըր. հէր ֆագու-
լէթ պապինտէ թէքմիլ իտի, վէ լաքին:

Փուգարէլիյէ օլան աշգը աշըրըյըտը-
 վազթին Փափա հաղըթլէրի մանաս-
 թըր իշին պիր ծիւզի կէլեր պաղլա-
 մազ իւթէտիյինտէ՝ քլարա գապուլ էթ-
 մէտի: Թէվապիլէրինէ պույուրտուզունու
 էվվէլէն քէնտի ֆիիլէն իճրա էտէրիտի.
 սիւրտիւյիւ էօմըթարիգինէ ինսան թէաճ-
 ծիւպ էտէպիլիր իտի, վէ լաքին պէնզէր
 օլմագ միւ հալ գապիլինտէն իտի. գուրու
 թօփրագ, վէ եախօտ չալը չըրփը իլէ տօլ-
 մուշ չուալ իւզէրինէ եաթար ույուրու-
 տու. սէնէտէ իքի տէֆա պիւյիւք օրուճ
 թութուպ ֆագատ գուրու էքմէք վէ
 սատէ սուտան պաշգա շէյ աղզընա գօմաղ
 ըտը. պունլարտան գաթի նագար հաֆ-
 թէտէ իւշ կիւն եէմէք եէմէգիտի, վէ
 եէտիյի կիւնլէրտէ էօյլէ պիր աղ եէր իտի
 քի կէօրէնլէր սաղ գալտըղընա շաշար
 ըտըլար: Եարը կէճէլէրի տուա էտէր
 իտի, վէ հէր շէյտէ իրատէթինի գըրըպ
 նէֆսինի եօղ էթմէ արգիւսիւ էօյլէ պիր
 չօղ ուտու քի Ս. Ֆրանչիսկոս գարարընը
 վէ էօլէիւսիւնիւ վէրմէյէ մէճպուր օլտու:
 Խասթէ եանընտա տուրուպ խըզմէթ էթ-
 մէտէն չօգ հազղ էտէրիտի: Ս. Հաղըր-
 դութիւնա օլան իպատէթի իֆրութ չօղ
 ուտու. սաաթլար իլէ էօնիւնտէ տիզ
 չէօքիւպ աշգ իլէ տուա էտէր իտի. հէր
 ճան վէ թէն իգթիզասընտա էֆէնտիսի

Քրիստոսուն ըէկինի սօրմատան պիր շէյ էթմէզ իտի, վէ պու պապտէ նէ կիունէ ազիմ լուծֆլարանայլ օլմասը պու նագլ էտէճէյիմիզ վագըատան աշիքեար կէօրինիւր:

Սարակինուլար Աստիգի շէհրինի մուհասերէյէ ալըպ իւզէրինէ հիւճմ էտէճէք իտիլէր: Ս. Քլարա պու թէհլէքէյի կէօրտիյիւնտէ Պիւրշանէյէյի եանի Սըրբուլթիւն Սըբոցու էլինէ ալըպ թէվապիւլէրիլէ պերապէր մանասթըր գափուսու էօնինէ կիթտի, վէ օրատա տիզ չէօքիւպ՝ Խոս ազիմ Ալլահ գանըն պէհասըլլա սաթըն ալընմըշ ճանլարը հայվանլար էլինէ վէրմէ, ճարիյէլէրինին նիյազընը ըտտ էթմէ, եարտըմա եէթիշ վէ հիմայէթին ալթընտա պիզի հըֆզ էյլէ, տէյի եիւքսէք սէս իլէ տուա էթտի. տուասը գապուլ օլունտու վէ Ալլահ թարաֆընտան աշիքեար պու սէս կէլտի քի Գօրգմայըն, հիմայէթիմ իւզէրինիզտէն էքսիք տէյիլ տիր: Աագըա պու սէսին խայալ օլմամասը օլան հիքմէթտէն պէյան տըր. զիրա տիւշմանլար գալէյի պասմըշ ալմըշ իքէն պիր կէօրիւնմէզ էլտէն վուրուլուպ գօրգաուլար, վէ պիրիպիրինի էօլտիւրէրէք գաշմաղա պաշլատըլար: Պու մինվալ իւզրէ միւճիզէթէն մանասթըրլա պերապէր շէհր տէ գուրթուլտու, վէ

Ս. Քլարայա միւթեշէքքիր օլտու: Ազի-
ղէնին պունա քեզալիք ախէր միւծիղէլէրի
ղայէթ չօգ տուր:

Ս. Քլարա պու թարզ էօմր կէշիրէրէք
ալթմըշ եաշընա վարմըշ ըտը, վէ լաքին
էիրմի սէքիզ սէնէ տայիմա խասթէ մի-
զաճ վէ եարը եաթազտա գալմըշ ըտը.
չէքտիյի խասթէլիքլէր նէ գաստար աղըր
վէ մուազգապ խտիլէրսէ տէ, ասլա քէն-
տիսի պիր շէքեայէթ էթմէտի, հաթթա
չօգ տէֆա-Քրիստոսուն չէքտիյի էգիյէթ-
լէրի աիւշիւնէն գաթ՝ քէնտի չէքտիլէրի
իւղէրինէ հիշ շէքեայէթ էտէ պիլըրմի,
տէյիպ՝ թէսէլի օլուրուտու: Պու գա-
տար զահմէթլէրաէն սօնրա էօլիւմիւնիւն
եաղըն օլմասընը տույտու վէ ճէմի խոր-
հուրդլարը իպատէթ իլէ ալտրգտան
սօնրա՝ թէվապիլէրինէ սօն տէֆա նասի-
հաթ վէրտի վէ սօնրա կիւլէր եիւզ իլէ
վաք րուհինի էֆէնտիմիղըն 1235 թարի-
խինտէ եարատըճըսընըն էլինէ թէսլիմ
էյլէտի: Ազիղէնին էօլիւմիւնաէն սօնրա
օլան չօգ միւծիւղէթլէր իշին տէօրտիւն-
ճիւ Ազէքսոնդրոս Փափա հաղըթլէրի
իքի սէնէ սօնրա Ս. Քլարայը սուրբլար
սըրասընա գօմուշ տուր:

Ս. ԻԳՆԵՏԻՈՍ ԼՅՅՈՒԸ

Մէջհուր Յիսուսեան եախօտ ճիգվիթ նամի իւէ պէլի ըհհիպլերին մանասթը-
րընը գոյան ազիզ Իգնատիոս Սպանիատա
Պիսգալէա էյալէթինտէ Լոյոլա գալէ-
սինտէ Էֆէնտիմիզին 1491 սէնէսինտէ
աալլատը աթալարտան տիւնէայէ կէլմիշ
տիր: Ազեզին տթալարը քէնտի շան ու
մերթէպէլերինէ տիւշէր թէրպիյէյի էվ-
լատլարընա վէրտիքտէն սօնրա տահա
թէքմիլ օլսուն տէյի նամտար Ֆերտի-
նանտոս փատիշահըն սարայընըն խըզմէ-
թինտէ պուլունտն էնտէրուն խատըմլա-
րընըն սըրասընա գօտուլար: Իգնատիոս
փէտերինին էվինտէ պիր քէամիլ քրիս-
թիանա միւթէալիգ թալիմաթլարը էօյ-
րէնմիշ իտի. օրատա հէր շէյտէն զէյա-
տէ ճէնկ ու ճիտալ իլմինէ մէշղուլ օլրւպ
թապիաթ վէրկիսի գահրէմանլըղըյլա
պիւյիւմէյէ հէվէս էթտի, վէ հաթթա
օլ սանաաթ իչինտէ չօղ իլէրիլէտիյի իչին
1521 սէնէսինտէ փատիշահ Ֆրանսըզ-
լարտան մուհասէրէ օլունմուշ Փամիլօնա
գալէսինին մուհաֆազասընը օնա իհալէ
էյլէտի: Իգնատիոս պիր ճէսուր վէ փիշ-
քին ճէնքճի կիպի հէր էլինտէն կէլէնի
էթտիյիսէտէ, թէտպիրի իլահէյլէ պիր

գումակարա չաթլայրպ գալէ տիվարընա
 զարար վերտիքտէն սօնրա փարչալարըյա
 Իգնատիոսուն սօլ տիգինի եարալատը վէ
 սաղ այաղընը եղտի, վէ եարը էօլիւ եէրէ
 տիւշիւրտիւ: Ֆրանսրզլար հիւճմ ետիպ
 գալէյի ալմալարընտա Իգնատիոսա չօգ
 ինսանիյէթ կէօսթէրտիլէր վէ պիր գաչ
 կիւն սօնրա թէճկիրէ իլէ քէնտի գալէսի
 Լոյրլայա եօլլատըլար: Օրատա եարալարը
 ազտը վէ հիւմնա օլ տէրէճէ շիտտէթ-
 լէնտի քի սօն էօլիւմ թէտարիքլէրինի
 կէօրտիւ վէ հէքիմլէր իւմիտլէրինի քէս-
 տիլէր: Վէ լաքին հազգ թէալա հազ-
 րէթլէրի քի գուլունու պաշգա տահա
 պիր միւհիմմ ճէնք իչին հազըրլամըշ
 ըտը, էօլիւմիւնիւ իսթէմէտի, վէ թա
 քիւշիւք չաղընտան պէրի մախսուսէն սէ-
 վիպ հէր թէհլէքէսինտէ շիֆաաթընը
 տիլէտիյի Պետրոս առաքեալ քէնտի
 եօրթուսունտան պիր կիւն էվվէլ ծնա
 կէօրիւնիւպ թէսէլլի էթտի վէ էլինի գօ-
 յուպ եարալարընըն աղըրընը գալտըր-
 տըգտան սօնրա զայպ օլտու:

Էկերչի պու միւճիւզէ իլէ Իգնատիոս
 էօլիւմ թէհլէքէսինտէն գուրթուլտու
 վէ լաքին զայիֆլըղը իչին տահա եա-
 թագտա գալմաղա մէճպուր օլտու, վէ
 տէֆիղամ օլուպ վաղթ կէչիրմէ իչին
 օգումսղա քիթապ իսթէտի. անճագ

Ալլահըն թէտպիրիյէ իսթէտիյի քի-
թապլար պուլունմայըպ օնլարըն եերինէ
իքի ըուհանի քիթապ վերտիլէր, քի
պիրի քրիստոս էֆէնտիմիգին, վէ օլ պիրի
ճէմի սուրբլարըն էօմրիւ հիքեայէսի իտի
Իւք էվվէլ էլինէ ալըպ կէօրտիւյիւնտէ
օգումագ իսթէմէտի վէ լաքին քեաղըտ-
լարընը չէվիրիպ շուրայա պուրայա պագ-
տըղընտա կէօղիւնէ քրիստոսուէն վէ ճէմի
թէվապիլէրինին չէքտիյի իլիշթի վէ իւ-
զէրինէ տիւշիւնմէյէ պաշլատը. սօնրա
իլէրիլէտիքճէ հէվէսի արթտը վէ կէօղ-
լէրի աշըլըպ քէնտիէօմրիւնիւն թարգըօն-
լարընքինտէն զայէթ մուխթէլիֆ օլտու-
ղունու կէօրտիւ. պատէհու եիւրէյի զալգ-
տը վէ աղլայարագ եաթագտան տիշարը
սըչրայըպ ազիզ Պիքը Մէրեէմին պատկերի
էօնիւնէ տիւշտիւ վէ օնտան սօնրա սա-
պըգաւ թտիքլէրինէ փիւշման օլուպ օղլու
ազիզ քրիստոսուէն վէ թէվապիլէրի սուրբ-
լարըն էօմրիւ ուսուլի իւզըէ եաշամաղա
սէօզ վէրտի վէ Ալլահ օղլունտան պու
նիյէթինին իճրասընա լազըմ կէլէն լութ-
ֆու ալը վէրմէյէ եալվարտը: Տահա
տուասը թէքմիլ օլմատան պուլունտուղու
օտա սարսըմաղա պաշլատը, վէ լաքին
իգնատիոս գօրգաճագ եէրէ՝ պունու ըէ-
ճասը գապուլ օլունմասընա պէշարէթ
թուլթտու: Զալիմ շէյթան թիւրլիւ իղ-

վաւերիյլէ թու թաճաղը հօմրիւն չէթին-
լիքլերինի կեօգիւ հօնիւնէ կէթիրտի. հալ-
պու քի Իգնատիոս հէր ան ապիզ Պիքր
Մէրեհէմէ սրղընրպ, Վալիտէմ օլտուղու-
նու իսպաթ էյլէ, տէյերէք, շէյթանըն հէր
իղվաւերինի եհնտի: Էվլատճա մուհապ-
պէթինէ վէ գալի իթիմատընա իվազէն
ազիզ Պիքր տախի պիր աէֆա էվլատը
Յիսուս իլէ օնա կէօրիւնիւպ թէսէլլի
էթտի վէ իւզերինտէն հիմայէթի էքսիք
օլմայաճաղընա օնու թէէմին էթտի: Պա-
տէհու ճէմի սըգլէթ վէրիճի իղվաւեր
տէֆ օլտու վէ Իգնատիոս գարար վեր-
տիյի իւզըէ եաշամատան ղայրի շէյէ տիւ-
շիւնմէզ իտի:

Պիր ազ էյի օլուպ եաթագտան գալգ-
տըղը կիպի Մօնֆէրաթօտաքի միւճի-
զաթքեար Պիքր Մէրեհէմիք քիլիսէսինէ
կիթտի, վէ օրատա ճէմի հօմրիւ իշինտէ
իրթիքեապ էթտիյի կիւնահլարը խիւս-
թիւվան օլտուգտան սօնրա պիւթիւն
կէճէ տուա էտէրէք օրատա գալտը, վէ
թէաճճիւպ օլունաճագ իպատէթ իլէ
Ս. Հաղորդութիւն ալտը: Օնտան սօնրա
աթընը մանաթըրա պաղըշլատը վէ սի-
լահլարըյլա պերապէրնիշանի իֆթիխար-
լերինի միհրապ իւզերինէ աստը վէ ֆիմա
պատ Ալլահտան ղայրի քիմնէյէ խըզմէթ
էթմէմէ նիյէթինի թագէլէտի: Արգա-

«ընտա քի սրբմալը լիպա» վէ սուգէնի
 գաֆթանլարը պիր ֆուգարէյէ պաղըշ-
 լայրպ օնլարըն եերինէ գապա զարիպ
 ուրուպասը կիյինտի վէ թէքրար պիր կէճէ
 տախի մէզքիւր միհրապ էօնիւնտէ կէշիր-
 տիքտէն սօնրա իտի թէպշիր եախօտ Աւե-
 տում կիւնիւ օրատան գալգտը Մանրէզա
 շէհրինէ վարտը վէ պիմարխանէլէրէ կի-
 րիպ պատիհէվա խասթէլէրէ պագար ըտը:
 Օրատաքի կէօսթէրտիյի մուհապպէթ
 վէ ֆագուլէթ իշին իթիպարը արթըպ
 ատը չավ օլմաղա պաշլատըղընր տույտու-
 ղունտա կիզլիճէ գաշտը վէ օրատան
 խայլի ուզագ պիր մաղարա իշինէ գա-
 փանըպ աճայիպ ըիյազաթ իւզըն էօմրիւ-
 նիւ կէշիրիր իտի: Աիւնտէ եէտի սաաթ
 տիզ իւսթիւնտէ տուա վէ թէֆէքքիւր
 էտէր իտի, պագար կիւնիւնտէն պաշգա
 ղայրի կիւնլէր սըգը օրուճ թուլթարտը,
 վէ հէր պաղար կիւնլէրի Սրբուլթիւն ա-
 լըրըտը: Հէր կիւնքի եէտիյի գուրու էքմէք
 վէ սատէ սուտան իպարէթ իտի, իւսթ
 գաֆթանը ալթընտան գըլը ուրուպա-
 ւար կիյինիր իտի վէ պէլինէ տէմիր գու-
 շագ սարմըշ ըտը, կիւնտէ իւշ տէֆա թէ-
 նինի գամշըլար վէ չօգ տէֆա տախի գան
 ագըտընճայատագ վուրուրուտու, գուրու
 թօփրագ իւզէրինտէ պիր գաշ սաաթ
 ուլուտուգտան սօնրա կէճէնին պագը

գալանի սաաթլարընը տուատա վէ թէ-
 ֆէքքիւրտէ սարֆ էտէր իտի: Պու գա-
 տարէղէյէթլէրտէն ազիզին թէնի զայիֆ-
 լանրպ եաիմա սուրէթէ տէօնտիւ. վէ
 չօգ տէֆա սապահլայն քիլիսէյէ սպա-
 սաւորութիւն էթմէ իշին կիթտիյինտէ
 եօլտա եարը էօլիւ պուլունմուշ տուր:
 Տօթլարընտան չօղու պու գատար քէն-
 տինէ գըյմա տէտիքլէրինտէ, Պրահըն
 շու ազ շէյի շէքէյիմ, քի Ալլահ պէնի
 պիւյիյիւնտէն գուրթարըպ ճանըմա խէ-
 լաս վերսին, տէր իտի. վէ պիր տէֆա
 շէյթան տախի պիր պիւյիւք քիմնէ գը-
 յաֆէթինտէ կէօրիւնիւպ՝ տահա չօգ
 վագթըն վար, լաքին պու թարգ եաշա-
 յաճագ օլուրտան չօղա վարմազ էօլիւր-
 սիւն, տէտիյինտէ, ազիզ՝ շու չօգ տէտի-
 յինին պիր կիւնիւնէ քէֆիլ օլուրմուսուն
 տէմէսիյլէ մէլունուն տուզաղընը օրթայա
 չըգարտը:

Ալլահըն ըուխտաթ վերմէսիյլէ՝ թէվ-
 պէքեար Իգնատիոս շէքտիյի զահմէթ-
 լէրտէն պաշգա պիր տէ աճայիպ կէօնիւլ
 իգտիրապընա կիրիֆթար օլտու. հեր
 էթտիյի իշ իւզէրինէ իշքիլէնիր վէ
 գուրթուլմանըն եօլունու պուլամաղ ըտը:
 Էնճամ պիր ախէր ազիզին տախի պու
 միսիլի վագըա պաշընա կէլտիյինտէ
 օրուճ իլէ գուրթուլմուշ տէյի օգուտու-

ղընտա, քէնտի տէ եէմէք եէմէմէյէ պաշ-
լատը. եէտի կիւն ոսնրա խոտովանա-
հայրը պու էթտիյինի տույտուղընտա
չափուճագ տտէթի իւզըէ եէմէյէ էմը
էթտի, վէ Իգնատիոս սէօզիւնէ միւթի
օլուպ եէտիյի իչին՝ օլ իղվատէն քէնտի
գուրթուլտուգտան մաստէ, սայիր թու-
թուլանլարը տա գուրթարտը: Պու թէվ-
պէքեարլըգ վագթինտէ պունա քէզա-
լիք էթտիյի տիւէր աճայիպ իշէրտէն
պաշգա, ըուհանի թալիմաթ թէամիյէ
օլունմուշ քիթապը ինչա էյլէտի, քի
Քիլիսէի շէրիֆէ չօգ շան օլուպ՝ օնունլա
քէնտի վէ ոսնրա թէվապիլէրի խայլի
ճանլար Ալլահա տէօնտիւրմիւշ տիրլէր
վէ հալա տէօնտիւրիւրլէր:

Կիւնաս իչինտէ կէօմիւլիւպ գալմըշ
ճանլարը գուրթարուպ եարատըճըլարընա
տէօնտիւրմէ իչին Ֆէլէսթըն թարաֆլա-
րընա կէշտի. վէ օրատա Քրիստոս էֆէն-
տիմիզին տիւնեա իւզէրինտէ եաշատըղը
վէ իշքէնճէ չէքտիյի եէրլէրէ ղէյարէթ
էթտիքտէն ոսնրա ֆիքը իւ գարարը իւզըէ
կիւնաս քէարլարա վագ վէրմէյէ պաշլատը,
վէ լաքին օրատա պուլունան եկեղեցա-
կանլար Իգնատիոսուն թութուղու եօլու
հազգ էթմէտիքլէրի իչին կէրի չէվիր-
տիլէր վէ ազիզ տախի պու ազիմ խրցմէ-
թին իլիմսիգ օլմայաճաղընա էյիտէն

զանտրդը իչին փարիս շէհրինէ տէօնտիւ վէ օթուզ իւշ եաշընտա իբէն քիւշիւք շօճուզլար որըսաւնա կիրիւ պմտրէսէյէ իլմի սարֆ էյրէնմէյէ կիտերիտի: Տէվէսի իւզրէ իլմի իլահիյէ գատար թէքմիլ էյրէնիւ պմթի իշ օյոււնտուգտան սօնրա թէքրար վաղ վերմէյէ պաշլատը, վէ ինշա էթտիյի թալիմաթ քիթապըյլա Ալլահա շօգ ճան տէօնտիւրտիւ: Աէ լաքին ազիզին պու շայրէթ ինի շօգլարը միւրաշիլէք վէ եախօտ եէնի տին իճատ էթմէ էֆքեարը գըյաւ էտերէք, հազգընա շօգ եազըշմալ շէյլէր սէյլէյիւ էթտիքտէն սօնրա եասագ, էթտիլէրիտէ տէ սօնրա նատիմօլու պ էթտիքլէրինէ աֆիլ տիլէմիշ տիրլէր: Քրիստոսուն խաթր ու մուհապպէթինի ինսան գօրգուտունտան զէյատէ թու թտուզու իչին պազէն տախի սիթէմիլի սէօզլէրտէն սօնրա տայագ եէմէք տէ պաշընա կէլմիշիտէ մուհապպէթյէ չէքմիշ տիր:

Ալւնահքեարլարը տէօնտիւրմէ արզիւսիւնէ քէնտի գուվվէթի եալընրզ քիֆայէթ էթմէտիյինի պիլտիյի իչին ախէր լէֆիդլէր տախի թօփլամաղա գարար վերտի, վէ ճիւզի վազթ միրուրինտէ իլմ վէ Փազուլէթ պապինտէ թէքմիլ եէտի քիշի պուլտու: Ատէթի իւզրէ պունլար իլէ բուհանի թէֆէքքիւր թալիմաթլա-

րընր էթտիքտէն սօնրա, Ալլահ խաթրը
 իչին զայս օլմուշ ճանլարը տէօնտիւրմէ
 ֆիքրինի պէյան էթտի վէ հէփիսինի
 տէ մէյլլի պուլտուզունտա Վերափո-
 խում կիւնիւ Փարիստէ ազիզ Պիքրին
 քիլիսէսի իչինտէ ճէմ օլտուլար վէ խոս-
 տովանանք օլուպ Սրբութիւն ալտրգտան
 սօնրա բէսմէն ահտ ու նէզը էթտիլէր
 ճէմի վարիյէթլէրինի պրագըպ Գուտսի
 շէրիֆէ կիթմէյէ վէ օրատա տինսիզ-
 լէրի տէօնտիւրմէ իչին չալլժմաղա. վէ
 պու գարարլարը պիր սէնէ զարֆընտա
 օլմատրղը հալտէ Փափա հապրէթլէրի-
 նին խաքի փայլնէ տիւշիւպ եալվար-
 տըլար քի քէնտիլէրինի խաթէտիյի կիպի
 գուլլանսըն վէ նէրէյէ Իթէրուէ եօլ-
 ւասըն: Օսմանլըլար վէ Վենետիքլիլէր
 մապէյնինտէ ճէնք զուհուր էտիպ իւք
 միւրատըլը իլէրի վարմատը. վէ Բօմպա
 տօղըու հարէքէթ էթտիլէր: Պիր մա-
 հալտէ այագտաշլարը Յակովբ Լայնէզ
 վէ Պետրոս Ֆապէր չայըր իւզէրինտէ եօր-
 ղունլուգ ալտրգլարը զէման Իգնատիոս
 եալընըզ պաշընա պիր քիլիսէյէ կիրտի
 վէ տուայա տուրտու. աշգ ու էշգընտան
 տալղըն վէ քէնտինտէն պիխապէր տու-
 րուր իքէն պիր փարլագ պուլլութ իչինտէ
 Փէտերուլահր կէօրտիւ քի էվլատը Յի-
 սուտա Իգնատիոսու վէ բէֆիզլէրինի հէ-

վալէ էտէյօրուտու. վէ Յիսուս տախի
փէտէրինէ բիայէթէն Իգնատիոսս ետգ-
լաշուպ մուհապպէթ նիշանէսի կէօթէր-
տիքտէն սօնրա, Գօրգմա, Բօմաստա իշին
րասթ կիտէճէք տիր տէյի, թէսէլլէ էթ-
տի: Պու լութֆուէն իւզէրինէ Իգնատիո-
սուէն վէ պաղտաշարընըն ուրուրու նէ
տէրէճէ պիւյիւք օլմուշ տուր թարիֆէ
հաճէթ տէյիլ:

Բօմայա տախլ օլտուղունտա եօլտաշ-
լարըլա պէրապէր Փափա հագրէթլէրի-
նին պաղընա տիւշտիւ վէ թիւրլիւ բիա-
յէթ վէ թէվազուտան սօնրա պիւս պիւ-
թիւն քէնտիյի վէ քէնտինինքիլէրինի
օնուէն հիմէթի վէ էմրի վէ թերթիպի
ալթընա պրագտը: Պաշգա շէյտէ արզիւ-
լէրի օլմամարընը պէյան էտիպ զայս օլ-
մուշ ճանլարը Ալլահա տէօնտիւրմէ իշին
նէրէյէ էմր էտէրսէ կիթմէյէ հագրը օլ-
մալարընը կէօթէրտի: Փափա հագրէթ-
լէրի չօգ մուհապպէթ իլէ գապուլ էյլէ-
յիպ քէնտի տախի Իգնատիոսս տէտիք-
լէրինի թէճրիպէ էթտիքտէն սօնրա՝ պիր
զաշընը տիշարը եւրլէրէ իրտալ էյլէտի,
վէ Իգնատիոս Բօմաստա գալըպ՝ էվվէլ
քիւշիւք չօճուգլարա, վէ սօնրա ետշընը
ալմըշարա տախի տին թալիմաթընը էջ-
րէթմէյէ պաշլատը: Հէր շէյտէն զէյասէ
օլ էանատէ պարիտ օլմուշ իպատէթ վէ

քեմալէյէթ նիշանէլէրինի թէքրար քրիս-
թիյանլար արատընա սօգմաղա չա-
պալարըտը: Ս. Խորհուրդլարա եագլաշ-
մա տաթի գալգմըշ կիպի իքէն Իգ-
նատիսս քէնտի վազ ու զայրէթի իլէ
թէքրար պու ազիմ Խորհուրդլար աշգընը
քրիսթիյանլարըն գալպինտէ թութուշ-
տուրտու: Պու գատար էմէյի պօշա կիթ-
մէսին վէ քէնտի տախի էօլաիւքսէն սօնրա
գօտուղու թէրթիպ գատիմ գալսըն տէյի
պիր մանասթըր գօմագ արզիւսինի վազ-
թին Փափա հազըթթլէրինէ պէյան էյլէ-
տի վէ ծուռն իզնիյլէ թէմէլինի գօմաղա
պաշլաուր վէ Յիսուսեանց բնկերու թին
թէսմիյէ էյլէտի քի իւք տէֆա Նֆէն-
տիմիյին 1540 սէնէսինտէ իւշիւնշիւ Պօ-
շս Փափա հազըթթլէրինտէն, սօնրա
տիւեր չօգ Փափալարտան վէ էնճամ
Տրիդէնտեան մէճլիսինտէն միւզարրէր օլ-
մուշ տուր: Պու մանասթըր բահիպլէ-
րինին պօրճու՝ հէր բահիպլէրին կիպի
ֆուգարէլէք, փաքլըգ վէ միւթիլէք ասար
օլտուգտան սօնրա՝ իւզէրինէ տախի մախ-
տուսէն չօճուգլարը թէրպիյէ էթմէ, վէ
րէսալէթ հազգընտա Փափա հազըթթլէ-
րինին իշարէթինէ միւթի օլմա պօրճու
իլավէ օլունմուշ տուր: Իգնատիսս քէնտի
իրատէթինէ պարշը՝ գօտուղու մանասթըր
իւզէրինէ նազըր ինթիսապ օլունտու վէ

էօլիւմիւնէ գասար պու աղբը խրզմէթ
իւսթիւնտէ գալար:

Արնաէն կիւնէ թէվապիլէրինին սայը~
"ը չօլալըրտը վէ Իգնատիոս լազըմ կէլէն
թէրպիլէրինի վէրաթբաէն սօնրա տի~
շարը եօլարըտը: Հէր շէյաէն զիյաաէ
քէնտիւիղաէն սազընըն վէ ապա նէֆ~
տինիղին իսթէյինէ մէյլ վէրմէյին, աւէյի
նաաթհաթ վէրիւր իտի: Ազ վազթ իշինաէ
պու մանաթըրըն աաը օլ աէրէճէ չըզաը
քի Փօրթուգալ փատիշահը իւշիւնճիւ
Յովհաննէս մախաուէն Բօմայա աաէմ
եօլայըպ Իգնատիոսա րէճա էթտի քի
քէնտի րահիպլէրինաէն եէտի քիշի կէօն~
աէրսին. Փազաա սահա միւնաաիպ վէ
մալուամաթլը քահանայարը ազ օլաուղու
իշին կիւճպէլա Սիմոն Բօարիկվէյի վէ
նամաար Ս. Փրոմէշիսկոս Բոսալէրի եօլայա
պիլաթ: Պուշլարըն օրատա էթտիյի էյ~
լէքլէր իշինփատիշահ պիւր պիւյիւք մէտ~
րէօէ եափըպ օնլարա պաղըշլամըշ տըր:
Իգնատիոսաէն րէֆիղլէրի տիւնեանըն
տէօրթ թարաֆընաա Ալլահըն շան ու
իհթիշամը իշին չալըշարգլարընաա, քէն~
տի Բօմատա պօշ տուրմազ ըտը. հէր կիւն
եէնի կէլէնլէրին թէրպիլէրինէ մուգայ~
եէա օլաուգաան մաատա՝ տիւնեաաա
կիւնահ իշինաէ պուլընան ճանլար էն~
սէսինաէն տիւշէր, արար, պուլըր վէ

Ալլահա տէօնտիւրիւր իւտիւ: Ֆուգարէ-
լիք սէպէպիլլէ թիւրլիւ կիւնահ թէհլի-
քէլէրինտէ պուլունան քիշիլէրէ պըր
մահալլ եափոր, վէ տիւնն տաւան չէքիլիպ
թէվպէսինի էտէնլէր իչին սրբուհի Աս-
տարինէնին մանասթըրընը գօտու: Պուն-
լարտան գաթի նազար տինսիզլէրին վէ
ալէլիսուսու եէհուաիլէրին տէօնմէսի իչին
չօգ զայրէթ էտէր իտի. վէ Ալլահ տախի
գուլունուն էմէյինէ պէտէլէն լու թ Ֆունու
իհասն էյլէյիպ պիր սէնէ իչինտէ եիրմի
եէհուտի վաֆթիյ գէտիպ տօղրու քրիս-
թիյան տինինէ տէօնտիւրմիւշ տիւր:

Նէմէհէթանտա լու թ էրին թիւրահաթ
վէ միւրտար տին թալիմաթը իճատ օլու-
նուպ իշթիհար պուլուղունտա իգնա-
տիոս աղլամայա պաշլատը, վէ սէֆիլէրին
հագգընա հաֆթատա պիր կիւն պատա-
րագ էթմէյէ քահանալարընա սրմարլարտը
վէ եանըմըշլարը տօղրու եօլա կիթիրմէ,
վէ տահա գալան քրիսթիյանլարը թէ-
սէլի էթմէ իչին իլմ վէ Ֆաղուլէթ պա-
պինտէ մէշհուր լահիպլէր եօլատը վէ
մախսուսէն քիլիսէի շէրիֆէ օլան զարար
վէ գուլմուն էօնիւնիւ ալմուղա թէմպիհ
էյլէտի: Լու թ էրին թէվապիլէրի տախի
իգնատիոսուն զայրէթինի վէ եօլատըգ-
լարը քիշիլէրին քէնտի ֆէնա թէր-
թիպլէրինէ վերտիքլէրի գարարը կէօրիւպ,

Եազըգ քի պու եէնի մանասթրուլարըն
 Թէօրէմէսիյլէ պիզիմ իշիմիզ չօգ իւերի
 վարմայածագ տէյի, ահուզար էտէրիտի-
 լէր: Իգնատիոսուն վէ քէնտի Թէվապի-
 լէրինին հազգընտ Թիւրլիւ իֆթիրալար
 աթրպ առլարընր պօզմագ վէ Ֆիքրլէրին-
 տէն կերի չէվիրմէք իսթէտիլէրիսէտէ,
 Ալլահ տահա զիյատէ եարտրմ էտիպ
 իւերի կէօթիւրմիւշ տիւր: Ազ վագթ
 իշինտէ տիւնեանըն հէր Թարաֆընտա
 եիւզտէն Թէճաուզ մէտրէսէլէր Թէէսիս
 վէ քիւշատ օլունտու, չօգ միլէթլէր վէ
 տէվլէթլէր պունլարըն վազը իլէ զալաթ
 տինլէրինի պրագրպ քրիսթիյան օլտու-
 լար, տահա սաղլըղընտա Թէվապիլէ-
 րինտէն պազըլարընըն տին ուղըռնա շէ-
 հիտ օլմասընր վէ պազըլարընըն տախի
 Ալլահըն քէրէմիյլէ միւճիզէլէր իշլէմէսինի
 տույտու. չօճուզլարըն տին խուսուսինտէ
 Թէրպիյէ օլմասըլա քիլիսէ իշինտէ
 Թէքրար խոստովանանք վէ Հաղորդութիւն
 խորհուրդլարընըն իպատէթի արթտը:

Ալլահըն պու ճէմի էթտիյի էյլէքլէր
 իւզէրինէ Իգնատիոս զայէթ սէվէնիթ Թէ-
 շէքքիւր օլուրուտու, վէ աղլընտան ծնուն
 իհթիշամը իշին տիր, հէր էթտիյիմիզ
 սէօզլէրինտէն զայրի շէյ իշիտիլմէզ իտի.
 չօգ տէֆա ահուզար էտէրէք. Խա ինտ-
 յէթքեսար Ալլահ քէօրլէրին կէօզիւնիւ

աչ քի սէնի թանրսընլար վէ սէվսինլէր
 տէմիշ տիր: Տիւնեատա Ալլահա խըզմէթ
 էթմէք աշգընտան՝ ճէննէթտէ օնու կէօ-
 րիւպ շաղօլմագ արդիւսիւ տահա զիյատէ
 իտի, օլ պապտէ չօգ տէֆա տախի մախ-
 տուսէն սուա էտիպ պու քէրէմի տիլէմիշ
 տիր: Գուլունուն տիլէյինէ Ալլահ տախի
 եօգ տէմէյիպ իւլէրինէ պիր խաֆիֆ
 հիւմմա եօլլատր, եանընտաքիլէր պիր
 քէտէրլի շէյ գըյաս էթմէյօրլարրտըյ-
 աս աա իգնատիոս Ալլահ թարաֆընտան
 էօլիւմիւնիւն եագըն օլմաւընը սույուպ
 սօն թէտարիք իչին սուրբ խորհուրդլարը
 ալար վէ սօնրա ճէմի թէվապիլէրինէ
 փէտէրանէ սօն նասիհաթընր վէրտիքաէն
 սօնրա ալթմըշ պէշ եաշընտա Յուլիս 31
 ինաէ Էֆէնտիմիլիւն 1556 սէնէսինտէ
 փաք բուհինի Ալլահըն էլինէ թէսլիմ
 էյլէտի:

ՕԳՈՍՏՈՍ 1

ԽԵԿԵՐԵՅԵՑԻ ԵԷՏԻ

ԱԶԻԶ ԳԱՐՏԱՇԼԱՐ

Եպիփան եանի ճէլիլ իւշան իւն-
 վանըյա մալում Անտիոքոս փատիշահ
 Գուտտի շէրիֆի քէնտի գապթը ալթընա
 ալարգտան սօնրա եէհուտիլէրաէն չօղու-

նու գալիմանէ եօրտիրաիւ վէ պագր գա-
լանր եօրֆէն վէ ճէպրէն աինլերինաէն
տէօնաիւ րմէյէ իւմիտ էտէր իաի: Վէ գաս-
թէն օնլարըն իքրահ էտիպ չէքինտիք-
լէրի թաամլարր Եէսինլէր տէյի էօնլէրինէ
գօսու. չօյու իշքէնճէլէրտէն գօրգ-
սուգլարը իշին գալիմին էմրինէ միւթի
օլաուլար վէ լաքին պաշգալարը տա ֆա-
սիսին եօրֆինիւ խօրըպրպ թէքլիֆինի
րէտու էթաիլէր: Պունլարըն իշինտէն
իաիլէր Եէտի Մակարայեցի գարտաշար
քի աին ուղրունա տգիպ Շամունէ իս-
մինտէ վալիտէլէրիյլէ պիրլէքտէ թու-
թուլուպ հիշ պիր թիւրլիւ փատիշահըն
տէտիքլէրինէ գայլ օլմաուրգլարը իշին
գալիմ վէ էգէյէթլի իշքէնճէլէրէ կիրիֆ-
թար օլաուլար:

Պու պէհաարըլարըն իլքի փատիշահ
հուգուրինէ վարարղընաա՝ պի փէրվա
պէջլէ սէջլէտի. նէ՞ իսթէրսին վէ նէ՞
արաշթրըրըն. աթալարըմրդտան ալար-
ղըմրղ տինաէն կէչմէտէն իսէ էօլմէյէ
տահա զէյատէ հագըրըգ: Զալիմ Անտիւ-
քուս պու սէրպէսթ սէօզլէրի պիր տէլի
գանլըտան իշիթաիյինտէ՝ գուաուրսու
վէ անի վահիտտէ պուլուրտու քի պիր
պիսիւք գաղան գըզալըրընլար, վէ հու-
զուրինտէն հիճապ էթմէյէն տէլի գան-
լընըն տիլինի քէսիպ պաշընըն տէրիսինի

սոյսունլար վէ էլլերինի վէ այագլարընը
 գարտաշլարընըն վէ անասընըն էօնիւնտէ
 քէստիքտէն սօնրա եավաշ եավաշ գաւ-
 րուրուպ էրիսին տէյի եսնմըշ գազան
 իչինէ աթսընլար: Անասը վէ գարտաշլարը
 պէլի, պու իւք իշքէնճէլի էօլիւմի կէօր-
 աիւլէր, անճագ գալիմին զաննը իւզըէ
 գօրգաճագ եէրէ տաճա զիյատէ եիւրէք
 ալլա՛ Մովսէս՝ փէյղամպէրին տէտիյի
 իւզըէ Ալլահ պիգի թէրք էթմէգ վէ
 քէնտի ճէյպէթլի ատալէթի իւզըէ ճագ-
 գըմըզը ճագգ էտէր տէյերէք, պիրիպի-
 րինի թէսէլլի էտէրիտիլէր: Իւքի պու
 կիւունէ էօլտիւքտէն սօնրա իքինճինին իւ-
 զերինէ ճիւճմ էթտիլէր, վէ փատիշահըն
 թէքըլիֆ էթտիյի եէմէքլէրի եէրմիսի՞ն
 տէյի սօրտուլար, վէ լաքին օ տու մերտանէ
 Եօգ տէյի ճէվապ վէրտիյինտէ, ծնուն տու
 գարտաշընըն կիպի՝ պաշընըն տէրիսինի
 չըգարտըլար, վէ տաճա իշքէնճէ վէր-
 տիքլէրի վագթ, աղիդ՝ գալիմէ տէօնիւպ
 Անարամաղլարըն պաշը, սէն էղիլէթ
 վէրմէյլէ էօմրիւմիւզիւ գուրպան էտէ-
 յօրտուն, անճագ մալիւմիւն օլտուն քի
 պին ունամուտու ուղրունա էօլտիւլիւմիւզ
 տարի քեանաթ սահիպ իւլ մութլագ
 ճէնսպըր գաարը ողէլ իթլագ աղիմ իւշ
 շան Ալլահըմըզ պիգի էպէտի էօմրէի
 իճեա էտէճէք տիր, տէտի: Զալիմ Ան-

տիսբոս պու սեօզէր իւզէրինէ հազիմլէ-
նէճէք եէրէ տահա գուտուրուու վէ
իքինճի գուրպան տախի իւքի կիպի զէպճ
օլունտու :

Եէրինէ իւշիւնճիւ գարտաշլարը կէլտի,
վէ օլ տախի փաաիշահըն էօրֆլէրինտէն
գօրգմայըպ ճէլլատլար աիլինի իսթէտիք-
լէրինտէ՝ տիշարը չըգարտը վէ էլլէրինի
տէ ուզաթարգտան սօնրա՝ Պու ազալարը
վէրէն Ալլահ տըր, լաքին շիմտի ծնուն
այն ու թէմպիհլէրի օղրունա զայպ էտէր-
սէմ տէ ումուրումտա տէյիլ տիր, զերա
ախրէթ տէ թէքրար վիրէճէյինէ իւմիտիմ
գաթի գափի տիր, տէտի: Փաաիշահ վէ
էթրաֆընտա պուլունանլար ազիզին լա-
գըրտըլարընա մաթ գալտըլար, վէ լաքին
էզճիւմլէ նահազգ էօլիւմ էմրի իճրա օ-
լունտու: Տէօրտիւնճիւսիւ տէ օլ պիր
գարտաշլարընտանաշաղա գալմայըպ կէօր-
տիւյիւ իշքէնճէլլէրի ըէտտ էթտի, վէ
փաաիշահըն թէքլէֆինի խօրլատըգտան
մաաառէ, չէքտիյի էզէյէթլէր արաարնտա,
Ալլահըն մէրհամէթինէ վէ էպէտի իհեա
օլաճաղըմըգա իթիմատէն՝ ինտան էլլէլէ
էօլմէք՝ եաշամագտան եէյ տիր, վէ լաքին
ա՝ զալիւմ ոէնին սէլամէթէ եէթիշմէ իւ-
միւտին եօգ տուր, տէյիպ, ճանընը թէս-
լիւմ էթտի: Սօնրա պէշինճիսի մէյտանա
կէլտիյինտէ օ տա էվլէլէրէր կիպի հիշ

գօրգու կէօսթէրմէյիպ, Աէն տէ պիգիմ կիպի էօլիւմէ միւպթէլա օլմուշ զայիֆ պիր զաթ սըն. էլինտէ օլան հիւքմիւն իլէ ինթէտիյինի էտէպիլըրսէն տէ, ումմա քի պիգի էօղ էտէպիլէսին. Ալլահ պիգի պրազմամըշ տըր, պունու էյի պիլ, պէքլէ պիրազ նասըլ սէնին վէ սէնին էվլատլըրընըն հազզընտան կէլէճէք տիր, սէն տէ կէօրիւրսիւն տէտիյսէ տէ՝ Անտիգրոս հիշ պիր թիւրլիւ մերհամէթէ կէլմէյիպ օնու տա էվվէլքիլէր կիպի էօլտիւրմէյէ էմր էյլէտի: Ալթընճըսը տախի օլ պիր գարտաշարը կիպի հէր էգիյէթէ թէհամիւլլ էթտի, վէ սօնրա, Ալտանմա, ա գալիմ, պիգիմ շիմտիքի չէքտիքլէրիմիղ՝ կիւնահ իլէ Ալլահը ինճիթտիյիմիզ իշին տիր, վէ լաքին սէն տէ սանմաքի էթտիքլէրինին գաղէպինի ալմայաճագսըն, տէյիպ պէհատըրանէ էօլտիւ:

Պու ալթըր էիյիտ գարտաշարըն հէր չէքտիքլէրինի սէվկիւլիւ անալարը Շամունէ կէօղիւ էօնիւնտէ կէօրիւրիւտիւ, վէ հէր պիրինէ պյոր պյոր տինլէրինտէ գալի գալմաղա էօյիլթ վէրիւր իտի: Հէր շէյսէն զիյատէ պու տիւնեանըն ֆանիլլիյինի վէ տարէթտէ պէտէլէն ալաճագլարը իւճրէթլէրին էպէտիլիյինի օնլարա գանտըրըրըր. վէ ապիգէնին պու քէլամլարը օղուլլարը գալպինտէ նէ կիուէն

Թէէսիր էթ միշ օլտուղու պալատէ գլքր
էթտիյիմիզ հիքեայէլէրտէն պէյան տըր
Իետինճի, սոն վէ էն քիւչիւք էվլատը
տաճա սաղ ըտը. Անտիգրասթաթլը սէօզ
իլէ պունու ավլամազ իչին եանընա չա-
ղըրտը վէ թիւրլիւ իւնսիյէթ նիշանէլէրի
կէօսթ էրտիքսէն սօնրա՝ Էյէր թափորղըն
տինի պրագըպ տա թէքլիֆ էթտիյիմ
թաամլարը եէր իսէն սէնի տէվլէթիմ
իչինտէ մալ վէ ըիւթպէ խուսուսինտէ
իլքլէրտէն պիրի էտէրիմ, տէյի եէմին էթ-
տի, վէ միւրատընա երէ պիլմէ իչին վալի-
տէսինէ տէ օղույլա սէօյլէշսին վէ տէ-
տիքլէրինի էթմէյէ գանտըրսըն տէյի
թէմպիճ էթտի: Շամունէ պու վէօիլէ
իլէ օղույլա թէքրտը կէօրիւշսիւ վէ
սէօյլէշսի, վէ լաքին Ալլահտան գօրգար,
օղունու կերչէք սէվէր վալիտէ կիպի. Ես
սէվկիւլիւ էվլատըմ, գըյմա պանա, խա-
թըրնա կէթիւր քի տօգուզ այ ըաճմիմտէ
սէնի թաշըմըշ ըմ. իւչ սէնէ միգտարը
սիւտ վէրմիշ վէ պու եաշա կէթիւրմիշիմ.
Ես իքի կէօզիւմիւն նուրի ազիզ օղլւմ,
կէօզլէրինի աչ, եէրէ կէօյէ պագ, ճէմի
իչինտէքի կէօրտիւյիւն մախլուգաթ իլէ
պէրապէր օնլարըն եօգտան եարատըճըսը
ալիմիւշշան Ալլահը իգրար էյլէ, պիզի
տէ վար էտէն օ տուր, ունութմա. տէ-
տիքլէրիմ սըտգէն ինանըրսան, ճէլլատըն

էօլիւմիւ ալաթ լարընտան գօրգմագորն,
 հաթթա պիր ան էվվէլ գարտաշարընըն
 սէատէթ ինէ նայլ օլմաղա սահիհէն ար-
 զու էտէրաին: Պուլա քի, ա ազիզիմ սէ-
 նի տէ օլ պիր պիրարտէրլէրին իլէ պէրա-
 պէր ճէննէթ տէ եանրմա ալայրմ, տէտի:
 Պու թարղ սէօզլէր իլէ Շամունէ էվլա-
 տընա նասիհաթ վէրիւր իքէն, օղլու՝ Ալ-
 լահըն վէրտիյի այն ուղըունա հէր շէյի
 շէքմէյէ հազըրլըզընը կէօթ էրմէ իշին,
 ճէլատա տէօնտիւ, էյ, նէյէ պէքլէյօր
 սուն, փատիշահըն էմրինի էթմէմ Մու-
 սէսին էլիյլէ Ալլահըն վէրտիյի նամուս-
 լարտան կէշմէմ, տէտիքտէն սօնրա, փա-
 տիշահա գարշը տա պու թարղ սէօյլէմէյէ
 պաշատը, էս սէն Փասիտ վէ եէհուտի-
 լէրին խասիմի վալիմ, ուսմա քի Ալլահըն
 էլինտէն գաշասըն. նէ գատար տա շիմտի
 կիւնահըմըզ իշին պիպի խըրփալայօրսա՝
 սօնուստա էլպէթ տէ պիզիմ իլէ պարըշա-
 ճագ տըր, ամմա սէն էթ տիքլէրինին ճէ-
 զասընը պուլաճագսըն էյի պիլ: Պունա
 քէզալլէք ախէր աճը աճը սէօզլէրի՝ փա-
 տիշահ պիր նէվճիւվան չօճուղուն ազըն-
 տան իշիթտիյինտէ զայէթլէ էօքէլէնտի
 վէ չափուճագ էօլտիւրսիւնլէր տէյի էմր
 էյլէտի:

Պու եէտի տտիտ ազիզ շէհիտլէրին
 վալիտէսի՝ ազիզ քիթապըն նագլինճէ

ճեմի օլանլարը կէօղիւ իլէ կէօրմիւշսէտէ,
 նէ թարղ քէնտիսի էօրիւպ էվլատլարըյլա
 գալուշմուշ տուր պիլմէյիլ. անճաղ ճեմի
 առհայր թէվարիլէրին զաննընճա քէն-
 տիսի տախի հէփիսինտէն սօնրա զալիմ
 Անտիգըստուն էմրիլէ գաթլ օլունմուշ
 տուր:

Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս 2

ՏՕՆ Թ.Ա.Գ.ՈՒՀԻՈՅՆ

ՀՐԵՇՏԱԿԱՑ

Իտալիտա Աստիգի շէհրինէ եազըն
 պիր մահալտէ Փօրցեռնգուլա նամը իլէ
 մալըմ քէօյտէ պիր քիւշիւք քիլիսէ
 վար տըր, վէ պու պըն իքիսինտէ թագ-
 տիս օլունուպ ալիլ Պիքը Մէրէէմին շա-
 նընա սունուլտուղը իշին չօգ ալայ օլու-
 նուր վէ քիլիսէնին աուր Մէրէէֆ Ֆէլայէէ
 իւնվանըյլա մէշուր տուր: Ս. Ֆրանչիս-
 կոս պու քիլիսէի մէրէմիլէթ էթտի վէ
 չօգ տէֆա օրայա չէքիլեր ազիլ Պիքըին
 խորանը էօնիւնտէ տուաւընը վէ թէֆէք-
 քիւրիւնիւ էտերիտի: Էֆէնտիմիլին 1223
 թարիխինտէ Ալլահ վէ եախօտ մէլէք
 թարաֆընտան գալպինտէ պիր աճայիպ
 իլհամ տուլուպ օլ կիւն գալգաթը թէքրար

քիլիսէնին իշինէ կիրտի. վէ Բրիստոս
 էֆէնտիմիզի ազիմ թախթը իւզէրինտէ
 օթուրմուշ կէօրտիւ: Սաղ թարաֆընսա
 ազիզ վալիտէսի Պիքը Մէրեէմ տախի
 պիր ախէր թախթ իւթիւնտէ օթուր-
 մուշուտու, վէ էթրաֆընտաքի պուլու-
 նան սէմավի մէլէքէրին սայրսը եօղ ու-
 տու: Ս. Փրանչիսկոս պու Տիքմէթէ հայ-
 րան օլուպ հիճապ վէ րիայէթլէ պագար
 իբէն, Տիլէ պէնտէն նէ տիլէրսէն տէյի,
 գուլաղընա պիր թաթլը սէտա կէլտի:
 Փրանչիսկոս քէնտիյի ունուտուպ՝ գար-
 տաշարընա էյլիք էթմէ իշին, կիւնահ-
 լարը իւզէրինէ փիւշման օլուպ խոստո-
 վանանք օլտուգտան սօնրա օլ քիլիսէյէ
 զիյարէթէ կէլէնլէրին խաթալարը հազ-
 գընա պիր լիւհապարնէրդուլիւն տիլէտի:
 Բրիստոս էֆէնտիմիզ գուլունուն տիլէ-
 յինի գապուլ էյլէտի, Փագատ իհսան
 էյլէտիյի քէրէմին իսթիգրարը իշին եէր
 իւզէրինտէ վէքիլի Փափա հազըլէթլէրինէ
 իրտալ էյլէտի, վէ օլ տախի թէքրար
 տույաուզընու թէֆթիշ էթտիքտէն
 սօնրա իսթիգրար էյլէտի, վէ ճէմի քրիս-
 թիյանլարա Բրիստոս էֆէնտիմիզին պու
 մախտուս իհսան էթտիյի քէրէմի տույ
 էթտի: Օնտան սօնրա կէլէն ազիզ Փա-
 փալար տախի պունա գարշը կէլմէտիքտէն
 մաւտա զիյատէ տախի իպատէթի քրիս-

Թիյանլար արաորնտա իշթիհար պուլուն տէյի, խոստովանանք օլուպ սրբութիւն ալան հէր քրիսթիյան Ս. Ֆրանչեսկոսուն հանկի քիլիսէսինէ կիտէր ատէթ օլուն մուշ իպատէթ թալիմաթընը էտէրսէ, սանքի Փօրցեունգուլա քիլիսէսինէ զիարէթ էթմիշ կիպի ծնա իհսան օլունան լեւիսար ներողութիւն քերէմինէ նայլ օլուրլար տէյի, ինամ էթմիշ տիրէր:

Քիլիսէի շէրիֆին տիւլմանլարը թիւրլիւ թիւրահաթ սեօզլը իլէ պու քրիստոս էֆէնտիմիլտէն իհսան օլունմուշ լեւիսար ներողութիւն քերէմինի, ինսանլարը ալտաթմազ իշին փափազլար պուլուշու մասալ տրը տէյի պօշա չըզարմազ իսթէտիլէրիսէ, կիւնտէն կիւնէ Ալլահըն եարտըմըլա իպատէթ քեարլարըն սայրուր արթտը, վէ հէր եէրտէ պու ատէթ կիրտի: Պիզիմ միլէթիմիզ արաորնտա չօգ իշթիհար պուլմուշ օլմասը իշին, մուխթասարէն նասըլ պաշլայըպ իլէրի կէլմէսինի պալատէ նազլ էթտիք:

Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս 3

Ս Ր Ի Ո Ւ Հ Ի Ա Փ Ր Ը

Ս. Ափրանըն տօղտուլու եէր պէլլի տէյիլ տիր. վէ լաքին թէվարիսճիլէրին նազլինճէ իքի շէհրլէրին պիրինտէն օլմա:

**

որնա շիւպհէ եօզ տուր. եանի Աւհապուրի վէ եախօտ Գրպրդ ատասրնտա տինսիգ աթալարտան տիննեայա կելմիշ տիր: Քէնտի տախի խայլի զէման Ալլահտան ուզազ տօղտուղու տին իշինտէ քեօր քեօրունա փութլարա թափար վէ շէհ-վանի էօմր կէշիրիբ իտի: Սպանեա էյա-լէթինտէ Գիսկղէտիննու գրալըն էմրիլլէ քրիսթիյանլարա գալըն զուլմ պաշա-տըղընտա Գիրոնդա շէհրին եպիսկոպոսու Ս. Նարկիսոս աարկաւագր Փելլէքս իլէ Ալլահհն պիր թէֆթիշ օլունմադ որրր իլէ Աւհապուրի շէհրինէ կելտի վէ թանր-տըղը օլմատըղը իշին ռասթ կելէ պիր էվէ էնտի: Աիրա տախի օլ խանէ իշինտէ միւթէմէքքին քէնտի մուրտար տանաւ-թընր իլէրի կէօթիւրիւրիւտիւ: Պու իքի միսաֆիրի կէօրտիւլինտէ էլպէթտէ պունլար աա քէնտի իշին օրայա կելմիշ տիրլէր աէյի կիյինտի գուշանտը վէ պիր ազամէթլի սօֆրա հազըրլատը. վէ լպքին պու իքի քիշինին սօֆրայա կելիպ եէմէյէ պաշամատան, եիւղէրինէ խաշ շըգար-մաորնը վէ սօնրա էօնլէրինէ պագարագ իպատէթ իլէ տուա էթմէլէրինի կէօր-տիւլինտէ շաշտը գալտը, վէ քիմ օլ-տուգլարընը սօրտու: Նարկիսոս քրիսթի-յանլարըն եպիսկոպոսուլուլմ վէ իշիմ վէ արգիւլմ զայպտու օլան ճանլարը Ալլա-

հա գազանմագ տըր տէյի, ճէվապ վէրտի : Ափրա պու սէօզիւ իշիթտիյինտէ եիւրէյի գալգտը, վէ եպիսկոպոսուն այաղընա տիւշիւպ, սիզին կիպի Փաղուլէթլի քիշիւլէրի խանէմտէ սագլամաղա լայրգ տէյիլ իմ, զիրա խայլի միւտտէթտէն պէրի կիւնասլար եէսիրի օլմաշում, տէտի : Սուրբ եպիսկոպոս զօրուլա այաղա գալարըրտըգտուն ոսնրա, Գօրգմա, վազ էտիպ թալիմաթընը էջրէթտիյիմ քրիստոս տախի կիւնասքեարլար խանէսինէ կիրիպ պիլէլէրինճէ թաամ էթմիշ տիր : հաթթա օնլարը շէյթան վէ կիւնաս եէսիրլէյինտէն խէլաո էթմէ իշին տիւնեայա կէլիպ խաշա վէ եօլիւմէ թէհամմիւլ էթմիշ տիր տէյի ճէվապ վէրիպ թէսէլլի էթտի, վէ Մարիամ Մագդաղենացիին հիքեայէսիյլէ՝ քէնտինէ տէ էպէտի սէլամէթ եօլունուն աշըգ օլմաւընը կէօսթէրտի :

Ալլահըն լաթֆու Ափրանըն գալպինի աշար վէ ճանընըն պուլունտուզու ֆէնա հալի կէօրտիւ : Ս. Նարկիստուն սէօզլէրինէ իթիմատէն քէնտինին տախի կիւնաս քիրինտէն եայգանըպ փալլանմաւընա հիշ շիւպհէսի օլմայըպ՝ Դիգնա, Եւպրոպիա վէ Եւնուփա պէսլէմէլէրինի քէնտիյէ չաղըրըպ տույտուգլարընը նագլ էթտիքտէն ոսնրա վաֆթիղ օլուպ քրիսթիան տինինի գապուլ էթմէյէ օլան ար-

զու վէ դարարընը պէյան էյլէտի: Պուս-
լար՝ սէն պիգիմ գատընըմըզըն, էյէր սե-
նին իլէ պերապէր կիւնաս իշլէմէյէ իրթի-
քեապ էթտիյսէք, շիմաի սէնին իլէ պե-
րապէր թէվպէսինի տէ էթմէյէ հազըրըզ
տէյի, ճէվապ վերտիլէր: Ափրա պու ալ-
տըղը ճէվապ իւզէրինէ շաղ օլուպ Ալա-
հըն էյլէյինէ վալիտէսինի տէ իլհազ
էթմէ իշին դալլաթը օնա կիթտի վէ հէր
շէյի եէրլէ եէրինճէ նազլ էթտի: Օլ
տախի գըզը կիպի քրիսթիյան օլմաղա
հազըրըզ կէօթէրտիյինտէ Ս. Նարկիսոս
հէփիսինէ տին մատտէլէրինի էջրէթմէյէ
պաշլաթը. սօն կիւնլէրինտէ սէքիզ կիւն
օրուճ վէ փէրհիզ սըմարլատըր վէ մախ-
սուսէն կէշմիշ էօմրլէրինին իւզէրինէ
փիւշման օլուպ պիր տախի Ալահը ին-
ճիթմէմէյէ լազըմ կէլէն նիյէթի թէք-
րարլաթտը, վէ էնճամ հէփիսինի տէ
վաֆթիզ էտիպ՝ Ալահ վէ ճէննէթ մէ-
րասիօրլարը էյլէտի: Տօգուզ այ միգտարի
օրատա ախէր չօգ. քիշիլէրի տախի տօղրու
տինէ տէօնտիւրտիւքտէն սօնրա Գիօնե-
սիսս իսմինտէ պիր զահիտ քիշիլի քա-
հանայ վէ եպիսկոպոս էթտի, վէ քէնտի
թէքրար Ապանեա տէվլէթինէ տէօնտիւ:

Ս. Նարկիսոստէն կիթմէսի նէ գատար
Ափրանըն կիւճիւնէ կէլտիյսէ տէ, եինէ
սապը իլէ չէքիպ էթտիյի նիյէթ իւզըն

փաքլըղլա եաշամաղա պաշլատր, կիւն կէ-
 չիրմէյիպ՝ էօմրիւնտէքի իշլէաիքլէրի կիւ-
 նաճլարր խաթրրնա կէթիւրի, իւպէրինէ
 աղլար վէ Ալլահտան աֆվ տիւր իտի:
 Զօղունուն զայպ օլմասընա սէպէպ օլտու-
 զու իշին, շիմսիտէ չօղունու Ալլահա գա-
 զանայրմ տէյի չալըշըր ըար: Ալլահ
 էֆէնտիմիյ տախի ճարիյէսինին զայրէ-
 թինի պօշա չըգարմայրպ օնուն իպրէթի
 վէ սէօղիւ իլէ չօգ կիւնաճքեարլարա՝
 քէնտի կիւնաճլարրնատն տէօնիւպ թէվ-
 պէ էթմէյէ լւթֆ վերմիշ տիր: Ափրա
 կէշմիշ կիւնաճլարընըն աֆվը իշին հէր
 էթաիյինի քեաֆի սայմայրպ՝ Ալլահն
 ուղլունա գանընը տախի սունմաղա հազըր
 ըար: Պու արղիւսիւ տախի դապուլ օլուն-
 տու. զիրա արաարնատն չօգ կէշմէյիպ
 քրիսթիյանլարը տինլէրինտէն տէօն-
 տիւրմէ իշին Գայոսնամինտէ պիր հաքիմ
 կէլտի: Աիւէր քրիսթիյանլարլա պերապէր
 Ափրա տախի թութուլուպ հաքիմին էօ-
 նիւնէ չըգարղընաա քիմ օլտուղու թա-
 նըլտըր վէ տօղտուղու տին իշինտէ գալըպ
 էվվէլքի կիպի եաշամաղա թէքլիֆ վէ
 էմր օլունտու: Լաքին աղիզէ հիշ պիր
 թիւրլէ. գոյլ օլմայրպ ալլահլարա գուր-
 պան սունմատան իսէ էօլմէյէ հազըր օլ-
 մասընը պէյան էյլէտի:

Հաքիմ ախէր թարղ թաթլը վէ էօրֆ-

լիւ «եօզէր իլէ տէ չէվիրէյիմ տէյի չաւըշտրգտան «օնրա գապիլսիզլիյինի կէօրտիյիւնտէ՝ ազիղէյի տիրի տիրի եազմաղա էմր էթտի: Ափրա աթէշ իչինէ կիրտիյինտէ Ալլահըն էթտիյի քէրէմէ թէշէքքիւր օլտու, վէ թէքրար կէշմիշ կիւնահարր իւզէրինէ ազլատրգտան «օնրա, Էա ազիզ գուրթարըճում իշթէ թէնիմ իլէ «էնի ինճէթտիյիմ իչին. կիւնահարր թէնիմի աթէշ իչինտէ «անա գուրպան սունարըմ, սէն թէմիզլէ վէքիրինտէն փաք էյլէ, տէյիպ րուհինի թէսլիմ էթտի:

ՕԳՈՍՏՈՍ 4

Ս. Ս Ո Փ Ի Ը

Վ Է Ի Ի Զ Գ Ը Զ Լ Ս Ի Ը

Սոփիա րումիտէն լիսանի թիւրքիյէ իլմ թէրճիմէ օլունուր: Պու ազիզէ Իստալիա ճանիպինտէ մալտար վէ իթիպարլը աթալարտան տիւնեայա կէլմիշ տիր: Թաքիւչիւք չաղընտան պէրի Ալլահ գօրգուսու իչինտէ թէրպիյէ օլմուշ, օնա մապուլ օլմտան ղայրի շէյ տիւչիւնմէղ իտի: Ալլահըն փիշքէշ էյլէտիյի գըզլարընը տախի էյի քրիթիյան վէ ճէննէթ էվլատարը էթմէյէ ղայրէթ էտէր իտի:

Պուսնաբերն իմի՛ Պիսթիս, ելլիս վէ
Ագապի իտի, եանի տին, իւմիտ վէ մու-
հապպէթ: Տին մատտէլէրի հազգընտա-
տահա էյի թէրպիյէ օլտունլար տէյի
պուսնաբերն իւչիւնիւ տէ պիլէսինճէ ալըպ
Բօմայա կիթտի. իւքի օն իւչ եաշընտա-
լար, իքինճիսի օն պիր եաշընտա, վէ էն
քիւչիւյիւ տօգուզ եաշընտա, վէ իւչիւ տէ
իպատէթէ վէ Ալլահըն թէմպիհէրինի
թութմայա ղայէթ մէյլի օլտուգլարը
իչին Սոփիա իֆրաթ շաղ օլտըրուտու:

Անտիգրոս նամինտէ պիր ճահիւ պիր
պագար կիւնիւ պուսնաբերն քիլիսէյէ կիթ-
տիքլէրինի կէօրիւպ մահճուպլուգլարընա
աշըգ օլտու, վէ պիրիսինի քէնտիյէ վէր-
սին տէյի անալարընա եալվարտը: Աէ
լաքին Սոփիա թէքլիֆինի գապուլ էթ-
մէտի, վէ հիչ գօրգմատան, Պիզ քրիս-
թիյանըյ, վէ ալթունտան, ճէվահիրտէն
զէյատէ պիքիրլէյի սէվէր սագլարըզ տէյի
ճէվապ վէրտի: Անտիգրոս՝ կէօրտիւյիւն-
տէ քի ըէճատը գապուլ օլունմատը, ին-
թիգամէն զալիս վէ փութփէրէսթ
Ագրիանտա գրալա կիտիպ օլանը խապեր
վէրտի. Պիլմէմնէ՞ սէվթտէն իւչ գըզըյլա
պիր գարը կէլմիշ, պիզիմ գարըլարըմըզը
փութլարա միւթի օլմայըն տէյի պաշտան
չըզարտըգտան սօնրա՝ Քրիստոս իմինտէ
քէնտի Ալլահլարընը թանըյըպ թափ-

մաղա նասիհատ թէտէյօր, տէտի: Գրալ տուցտու զունտա Ֆիլհալ ատամ եօլայրպ իւշ գըզգարտաշար իլէ անալարընը տա պերապէր հուզուրինէ կէթ իրթտի: Պունլար եօլտա կիտէր իքէն պիրիպիրինէ գուվլէթ վերիւրիտիւէր, վէ սարայա կիրտիքլէրինտէ եիւզլէրինէ խաշ չըգարալար վէ տիվանա չըգարլար: Գրալ իլք կէօրիւշտէ պունլարըն շիրինլիյինէ մայլօլտու, վէ հանկի շէ հիրտէն սինիզ տէյի սիւալ էթտի: Սոփիա քէնտիյի ալորըմատան տհէսթէ իլէ, Իտալիա ճանիպլէրինտէ տօղմուշ քրիսթիյանըզ, վէ աորմրզը պիլմէք իսթէրտէն պէնիմ՝ Սոփիա վէ գըզլարըմըն Պիսթիս, Ելպիս, Ագապի տիր, վէ մագպուլ գուրպանըմըզ Ալլահա սունմագ իշին Բօմայա կէլմիշիզ տէյի ճէվապ վէրտի:

Գրալ՝ թաթլըլըզա ավլարըմ զաննը իլէ պիր քիպարզատէ պէյ գըզլարընա թէսլիմ էթտի, վէ պիր հիւնէր իլէ Ֆիքրլէրինտէն պունլարը շէվիւմէյի սրմարլատը: Ալէ լաքին ազիզ իւշ գըզ գարտաշար օլ պիրինին ազուլու ուօզ վէ խօշամէտ հլէրինտէն զիյատէ անալարընըն նասիհատլարընա ինանըպ Քրիստոսուն իսթրը իշին եօլիւմէ հազըրլանըրըտըլար: Իւշ կիւնտէն սօնրա գրալ թէքրար հուզուրինէ չազըրըպ՝ թիւրլիւ վատլարտան

սօնրա մերամընը էտիպ փութլարա գուր-
պան սունմայը թէքլիֆ էթտի: Իւշ գըզ
գարտաշար անալարընտան էվվէլ ամթը-
լըպ՝ էյ գրալ, իշքէնձէ վէրմէտէն ազգը-
մըզպան ճէվապ ալամագսըն. էգիյէթ վէր-
մէյէ պաշա վէ օլ վազթ Ալլահըմըզըն
գուտրէթինի կէօրիւրսիւն, տէտիքլէրին-
տէ, պունլարըն սէրպէտթիլիյի վէ տիլլէ-
րինտէ գավլիլիյի իւղէրինէ գրալ մաթ
գալըպ՝ Գըզլարըն գաշ եաշընտա տրուար,
տէյի անալարընա սօրտու: Տույտուղուն-
տա՝ Պիստիսի եանընա չաղըտար վէ խայլի
էօրֆտէն սօնրա տէտիքլէրիմի միւձէրրէտ
էթմէլիսին տէտի, վէ լաքին Պիստիս
թէքրար ագիլ սէօզլէր իլէ հէր պիր տէ-
տիքլէրինէ ճէվապ վէրտի վէ փութլարընըն
սախթէլիյինի մէյտանա չըգարըպ ըէզիլ
էթտի: Պու սիթէմլի սէօզլէր իւզէրինէ
գրալ գուտուրուպ չըպուղլա տէօյմէյէ
էմր էթտի, վէ լաքին ազիզէ պիր աղըր
տույմասոր վէ եիւզլինիւն ըէնկի պիլէ ամթ-
մատր: Սօնրա սիվրի վէ քէսքին ալաթ-
լարլա վուրատուրտու, օնլար տա խայր էթ-
մէտիյինտէ՝ ամթէշ իչինէ ամթարըտը, վէ
ամթէշ սէօնտիւ, վէ ազիզէ Ալլահըն
քէրէմինէ շիւքր սունտուգտան սօնրա,
գրալա տէօնտիւ, Ալլահըմըզըն գուվվէ-
թինի կէօրտիւնմիւ, ա՛ գալիմ, սէն պու
ալաթլարընլա պիզիմ հազգըմըզտան կէ-

լէմէզսին, տէտի: Ադրիանոս էօքէսինտէն
 գուտուրտու վէ գրլըճ իլէ պաշընը քէսին
 տէյի ճէլատլարա էմր էթտի: Պիստիս
 պու էմրին իւղէրինէ շաղ օլուպ գըզգար-
 տաշլարընըն պօյնունա սարըլտը վէ սօն
 տէֆա մուհապպէթ նիշանը իլթիսամր
 վէրտիքտէն սօնրա, Գօրգմայըն ա սէվկիւ-
 լիւ գըզգարտաշլարըմ, պէն չէքտիքէ-
 րիմտէն պիր շէյ տույմասըմ սիլ տէ չօղա
 վարմաղ արգամտան կէլիր տէ պիրի-
 պիրիմիղ իլէ կէօրիւշիւրիւզ, ինշա
 ալլահ, տէյէրէք, եիւրէք վէ նասի-
 հաթ վէրիր իտի: Պունտան սօնրա
 ազիզէ ճէլատըն էօնիւնէ վարտը վէ ար-
 զիւսինէ նայլ օլտու, օլ պիր իքի գըզ
 դարտաշլարը տախիթիւրլիւ իշքէնճէլէրէ
 թէհհամիւլ էթտիքտէն սօնրա գաթլ
 օլունտուլար: Ֆազուլէթլի անալարը Սո-
 փիա կէօզիւ'էօնիւնտէ սէվտիյի գումրու-
 ւարըն ուչուպ ճէննէթէ կիթմէլէրինի
 կէօրիւպ շաղ օլտու, վէ սօնրա ուպ իլէ
 թէնլէրինի պիր մահալլէ թօփլայըպ կէօմ-
 տիւ, վէ քէնտի տախի օլ եէրտէն այրըլ-
 մայըպ օրատա օթուրուրուտու: Խայլի
 զէման՝ օրատա եալընըզ էօմր կէշիրտիք-
 տէն սօնրա մախսուսէն գըզլարընըն շէ-
 ֆաաթը իլէ տիլէտիյի քէրէմէ նայլ օլուպ
 էօլիւմ սաաթընը փէշինէն տույտու վէ
 հազըրլանտը, վէ սօնրա տուա էտէրէք

փաջ լուհինի ետրարծրսնն էլինե
թեպեմ էյլէտի: Էջտիւքտէն սօնրա
օրատա պուլունան ախէր զահիտէ տիշ
էհլիլէր անալարրնն թէնինիտէ գրգլա-
րննն եաննա կէօմտիւլէր, վէրափլէրին
գրյաարնա կէօրէ աղիգէլէրին թէնլէրի
հալա պու կիւնէտէք Բօմատա Ս. Պետրոս
վէ Ս. Սեղբեսարոս քիլիսէսինտէ սագլը
որըլար:

Օ Դ Ո Ս Տ Ո Ս 5

ՍՈՒՐԻՆՆԵՐՍԷՍ ՇՆՈՐՀԱԼԻ

Եթաֆէթլի իւնփանը իլէ թեմիյէ
օլունմուշ աղիզ Ներսէս՝ Ս. Գրիգոր Լու-
սաւորիշ պապամրզըն ոխիլէսինտէն իլէրի
կէլմիշ տիր: Պու աղիզ Հռոմկլայ իւզէ-
րինէ եպիսկոպոս օլտուղու իշին Վլայեցի
տախի թապիր օլունուր: Էֆէնտիմիզին
1100 թարիխինտէ խարբերդ ճանիպլէ-
րինտէ Ապիրատ նամինտէ պիր պէյզատէ
քիշիտէն տիւնեպլէ կէլրի, վէ գարտաշը
Գրիգորիս իլէ պիլլիքտէ Փապուլէթքեար
աթալարրնն խանէսինտէ խըսըմլարըԳրի-
գոր Վկայասէրին էլի ալթընտա ալլա-
հանի վէ տիւնեկի իլիմլէրի թահսիլ
էթաի:

Ներսէս եաշընը ալարդճու իլմի վէ ֆա-

զուէթի իգտիյաթ պուլուրուտու. հէր
 կէօրէնլէր ազիպին ֆիրասէթինէ շաշար
 վէ Ալլահըն իհասն էյլէտիյի լաթֆ իւ-
 զէրինէ մայլ օլուրուտուլար: Պիրատէրի
 Գրիգորիս կաթսզիկոսլուգ մէսնէտինէ
 ռէֆի օլուրուտուտա քիւշիւք գարատշը
 Ներսէսի տէ իլմի վէ ֆազուլէթի իշին
 քահանայ էթտի, վէ քիւրսիւսինի Հու-
 մրիկայա կէօթիւրտիւքտէն սօնրա եպիս-
 կոպոսլուգ փայէտինի տէ վէրտի: Ներսէս
 Ալլահըն լաթֆ Ֆույլա մէմլու օլուկ պիրա-
 տէրի Գրիգորիսին հէր խրպմէթինտէ պու-
 լունուրուտու. քէնտիլէրինէ թէսլիմ
 օլունմուշ քիլիսէ էվլատլարրնրն սէլա-
 մէթի իշին կէճէ վէ կիւնտիւգ սէօզ վէ
 եազըյլա չալըշըրըար: Հէր պիր քէլամը
 եազ կիպի իշիտէնլէրին գալպինէ կի-
 րիպ թէէսիրինի էտէր իտի. թիւրլիւ
 շէիրլէր վէ ալիմանէ վաիդ ու նատի-
 հաթլար թէէլիֆ էթմէյէ օլան գապիլիյ-
 եէթի ագլուան խարիճ իտի. իսթիլահը
 թաթլը, նապէք վէ գօլայ անլաշըլըր.
 թապիաթը հազիմ վէ մահճուպ, գօնուշ-
 մասը լաթիֆ, վէ կէօնիւլ ճէլպ էտիճի.
 հէփիսինէ սէվկիւլիւ վէ հէփիսինտէն
 Ալլահ մէլէյի կիպի իթիպարտա, էնճամ
 քիւշիւյիւն վէ պիւյիւյիւն պապասը ըտը:
 Փուգարէ վէ եախօտ իհթիյաճը օլան-
 լարա հէր շէյտէն զիյատէ պաղար գալը-

ըրբբար. երբեքի գրբբգ քիշէլէրի թէ-
սէլի էտէր վէ րէնծիտէ չէքմշլէրէ հու-
զուր վէրիւր իտի. կիւնաճքեարլարը թէվ-
պէյէ կէթիւրիծի, եանըմըշլարըն գըւա-
ղուզու, ճան իլէ խաթթէլէրին հէքիմի,
տիւ շմանլարընըն պիլէ էյլլքատարը ըտը:

Պու գատար իշի արատընտա քիլխէ
գանունլարը վէ թէօրէլէրի նիդամընտա տա
տիգգաթ էթմէտէն կէրի սուրմագ ըտը.
հաթթա պունու քէնաիյէ պիր մախտու
իշ էտինիպ կէծէ կիւնաիւպ չօգ զահմէթ
իլէ էպքի վազթտա աղիպ միլլէթ պաշը
պապալարըմըգտան գօնմուշ վէ սօնրա
միւրուրի գէման իլէ մուաթթալ օլմուշ
վէ եախօտ պօզուլմուշ սաէթլէրի թէֆ-
թիշ էթտի, նիգամ վէրտի, վէ օլմայան-
լարը իճաա էթտի, շէջլէքի հագգ իւզրէ
էրմէնի միլլէթիմիդին Ոսկեքերանը թէու-
միյէ օլունմուշ սուր: Աղիզին պու գատար
խայրլը իշլէրի իշին աար տինեանըն
տէօրթ թարաֆընա չալ օլտու, վէ Բօ-
մայա գատար վարար: Պունուն շան ու
իթիպարը զըմընտա Փափա հագրէթլէրի
պիրատէրի Գրիգորիս Աթթոյիկիսա աօա,
պիւրիւնծիւք վէ ախէր փիշքէշլէր եօլ-
լամըշարը: Աղիզին իսմի նէ գատար կիւն
պէ կիւն չալ օլուր իթիպարը արթարը-
տըլա, օլ գատար հագբմիլի, ալլապ
կէօնիւլլիւիւ վէ փաքլըղը տահա զէյատէ

աշխբեար կէօրինիւրիւտիւ . տուասընա մուգայեւտ, փերհիգքեար, վէ թէֆէք-քիւր իլէ միււտէմ իւնսիյէթի Ալահ իլէ իտի: Տիւնեա ղայլէսինտէն գաշըպ պիւս-պիւթիւն թէնհատէ Ալահա խըզմէթ էթմէք իսթէրիտիյսէ տէ, քէնտիյի թանըյանլար պու զիզըյմէթ իլլէմ վէ Ֆազուլէթ խաղինէսինի էլտէն չըգարմագ իսթէմէտիլէր:

Սաատէթլիւ Գրիգոր Կաթողիկոս եա-շընը ալըպ խըզմէթտէն շէքիլմէք իսթէ-տիյինտէ ճէմի եպիսկոպոսլարընը վէ վար-դապետլէրինի թօփէտիպ Ֆիքրինիպէյան էթտիքտէն սօնրա պիրատէրի Ներսէսի եէրինէ գօտու: Պու ազիզ՝ քէնտիյի պու ազիմ մէրթէպէյէ նալայըզ գըյաս էտէ-րէք՝ պէցլէ աղըր խըզմէթի իւզէրինէ ալմագ իսթէմէտիյսէտէ՝ սօնրա Ալահըն թէտպիրինէ միւթի օլուպ պաշ էյտի: Պու մինվալ իւզրէ Էֆէնտիմիզին 1165 սէնէսինտէ գարտաշընըն քիւրսիսինէ ճիւլու էտիպ քէնտի նալայըզլըզընը վէ տէրուհտէ էթտիյի պօրճուն պիւյիւքլիւ-յիւնիւ պիր աճաիպ քերլամէլի պէլաղաթ իլէ կէօսթէրտի: Պիրատէրի էօլտիւքտէն սօնրա հիւքմիւ թահթընտա օլան եպիս-կոպոսլարա, քահանալարա վէ րահիպլէրէ պիր իւմուլմի նամէ եազըպ մէրհուլմուն եէրինէ օթուրմասընը տույուրտուգտան

սօնրա՝ Ալլահըն վերտիյի լւթֆու սաղ-
լայըպ հէր քէս քէնտի պուլունաուզու
հալ վէ տէրէճէ իշինտէ աւորնա վէ շա-
նընա տիւշէր էօմը կէշիրմէյէ ղայրէթ
էթոին տէյի նասիհաթ էյլէտի: Բուժ
վէ էրմէնի միլլէթի տրասընաա օլան իխ-
թիլաֆը գալտըրմաղ իշին եպիսկոպոս
օլմատան էվվէլ վէ սօնրա նէ գատար
ույ պէլիզ էթմիշ տիր ինշա էթտիյի
քեաղըտարտան պէլլի տիր: Պուշլար-
տան գաթի նաղար տիւք տահա չօգ բու-
հանի քիթապլար վէ գոսիտէլէր եազ-
միշ տրը քի հալա պու կիսնէտէք միլլէ-
թիմիզ իշինտէ քահանալար վէ աշխար-
հականլար էլինտէն վէ ազգընտան տիւշ-
մէզլէր:

Պու գատար զահմէթլէրտէն ազիպին
վիճուտի ալլի օլտու վէ էօլմէտէն պիր
տախի Բիլէսէի շէրիֆին խայրը իշին մէճ-
լիս էթմէք իսթէտիյտէտէ գատէր գայլ
օլմայըպ էմէքատար գուլընուէն էճրինի
վէրմէ իշին Էֆէնտիմիզին 1175 սէնէ-
սինտէ եէթմիշ պէշ եաշնտա՝ սէաաթթ
մէքեանը կէյլէր ճէննէթինէ շաղըրտը:

Ս. Կ Ը Յ Ե Տ Ը Ն Ո Ս

Կայետանեան վէ եախօտ թէատինեան
 իսմի իլէ մէշուր բահիպլերին մանաւ
 թըրընը թէէսիս էտէն աղիզ Կայետանոս
 Էֆէնտիմիզին 1487 սէնէսինտէ Վիշէնցա
 շէհրինտէ օճագլատէ վէ Փազուլէթլի
 աթալարտան տիւնեայա կէլտի: Վաֆ-
 թիզ լութ Ֆուհա նայլ օլտուղու պիրլէ,
 վսղիտէսի նէվյատէ Կայետանոսը ազիզ
 Պիքը Մէրեէմէ սուհտու վէ քէնտի հի-
 մայէթի ալթընտա հըֆզ էտիպ կիւնահ
 լէքէսինտէն փաք վէ էմին սագլատըն
 տէյի, բէճա էյլէտի: Հազիգաթ Կայե-
 տանոսուն պիւթիւն էօմրիւ սիւլուքի վա-
 լիտէսինին բէճաուր գուպուլ օլմսորնա
 շահատէթլիք էտէր: Քիւշիւք եաշընտա
 պիլէ չօճուգլար արասընտա ատէթ օլմուշ
 ցյունլարտան գաշար ըտը. պաշըճա էյ-
 լէնճէսի վէ թէսէլլիսի սուա էթմէք,
 քիւշիւք խորանլար եափմագ, աթալա-
 րընըն սէօզիւնէ իթաաթ էթմէք վէ Ֆու-
 գարալարա սատագա վէրմէք իտի: Պու-
 կէշիրտիյի էօմր թարգընը կէօրէնլէր
 ալէսսէվիյէ օնու քիւշիւք սո-րք ատը իլէ
 չաղըրըրտըլար: Պիր ազ եաշընը ուլտը-
 ղընտա իլմէ թալիպ օլտու վէ լաքին իլիմ-
 տէն զիյատէ թիւրլիւ թէհլիքէլէր արա-

սընտա զիմէթի զամիրէսինի վէ գալպինի
 փաք սագլամաղա զայրէթ էտիր իտի :
 Պաղովա մէտրէսէսինտէ թէֆթիշ օլու-
 նուպ էյի չըգտըգտան սօնրա Բօմայա
 կիթտի . օրատա քահանայ օլտու վէ
 իքինճի Յուլիս Փափա հագըէթ լէրինտէն
 չօգ իթիպար պուլտու :

Միւշարիլէյհ Փափա հագըէթ լէրինին
 վէֆաթընտան սօնրա Կայետանտու հէր
 իթիպար ու մէսնէտտէն իսթիֆա էտիպ
 ճան իըզմէթինէ մէշղուլ օլմա իշին վա-
 թանընա ավտէթ էթտի վէ արգիւսի միւ-
 ճիպինճէ լէյլ իւ նիհար զայպ օլմուշ ճան-
 լարը Ալլահա տէօնտիւրմէյէ չալըշըրըտը :
 խաթթէլէրէ, ալէլ խուսուս վէպատան
 թութուլմուշարա իըզմէթ էթտի . պու
 իլլէթին քէնտի շէհրինտէ քէսիլիպ Աե-
 նետիկտէ պաշլատըղընտա օրպյա տա վա-
 րուպ խաթթէլէրէ եարտըմ էտէր իտի, վէ
 սաղլարը ալլահանի սէօզլէրիյլէ տօղրու
 եօլա շէվիրիրիտի . շէօյլէ քի հէր կէօրէն
 խորան էօնիւնտէ պիր սուրբ տուր, վէ
 Ամպիոն իւզէրինտէ պիր քէսքին վաիզ
 տիր տէյի ծնա առ գօմուշուտուլար . վէ
 մախուսէն Ալլահա պիր ճան զազանայըմ
 տէյի զայրէթ էտիպ չալըշտըղը իշին, ճան
 սվճըսը տէյի առ թապմիշլար ըտը :

Պիր ճիւզի վագթ միւրուրինտէն սօնրա
 թէքրար Բօմայա տէօնտիւ, վէ օրատա

պիր գաչ քէնտիյէ պէնպէր ղայրէթը քահանայար պուլուպ պիր կրօնք իՆթաս էթտի: Պու մանասթըր թապիլէրինին պաշընա իշի եկեղեցականլար արա-
 ունտա սիրայէթ էթմէշ իլիմսիլիյի գալտըրմագ վէ սշխարհականլարը էօյ-
 րէթմէք, քիլիսէ իշինտէ տտէթ օլմուշ թէօրէլէրի թէգայեիւտ իւզըէ թութ-
 մագ, քիլիսէլէր իշինտէ պարիտ օլմուշ իպատէթ թալիմսթլարընթէքրար ոօգ-
 մագ, եէնի իճատ օլմա թիւրահաթ քի-
 լիսէ թալիմսթլարընա գարշը գօմագ, խասթէլէրին վէ էօլիւմ տէօշէյինտէ
 եաթանլարըն ետնընտա պուլընմագ, վէլ հասլ էլլէրինտէն կէլտիյի գատար
 քրիսթիյան գարտաշլարընըն ճանը սէլ-
 մէթի իշին չալըշմագ ըտր: Պունլարտան գաթի հազար քէնտի թէվապիլէրինէ
 պիր սըգը ֆուգարէլէք պօրճու գօտու, եանի, պիր եիւզտէն էյին կէլերլէրի օլ-
 մստըգտան մտատա, եաշամսղ իշին տա-
 խի լազըմ կէլէն հաֆագայը տիլէնմէյիպ՝ Ալլահ պիրինին էլիյլէ էօլլայընճայատագ
 պէքլէմէլի իտիլէր:

Պու գատար կիւճ կէօրիւնիւր գանուշ-
 լարա նիուպէթէն ազ վագթ իշինտէ չօգ
 քիշլէր պու մանասթըրա կիրիպ քէնտի
 ըէյիսլէրինին թէրթիպի իւզըէ հարէքէթ
 էթտիլէր: Եէպանճը տէվլէթ ապքերի

Բօմայր պատարը իչին Կայետանոս Վենետիկէ դաշմաղա մէծպօւր օլտու, վէ օրատա թէքրար պուլաշըգ խաւթէլէրէ խըզմէթ էտէր իտի: Պիր աղ վագթ սօնրա Փափա հաղըթէթլէրինին էմրիլէ Նափօլիյէ՝ պիր եէնի մանաթըր տախի օրատա գօմայա կիթտի. վէ հէր քէսին սէօզիւնէ կէօրէ Նափօլի՝ Ալլահտան սօնրա Կայետանոսուն զայրէթիլէ հէրաթըզըլըգ թէհլըքէսինտէն խէլաս օլմուշ տուր: Նէմէտա թանտա թէօրէմիշ վէ ազմըշ Լութէրին թէվապիլէրինտէն օրայա գատար կէլիպ՝ ճէմիաթըն էլինէ քիթապլար տաղըտարազ վէ թիւրահաթ սէօզլէրիլէ ճէմիաթը եարը եօլտան չըգարմըշըտըլար. Կայետանոս քիթապլարընըն եանըշըգլարընը պուլուպ չըգարտը, վէ մէմպէրտէն՝ տօղըու տինիմիգէ օլան զիւլ իւզէրինէ աղայըպ չաղըրտը, վէ էնճամ մասլահաթը եէրինէ անլատըպ հէփիսինի օրատան նէֆի էթմէյէ Փէրման չըգարտը:

Պաշգասընտան զիյատէ քէնտի իւսթիւնէ սըգը վէ սէրթ իտի: Պէլինէ պաղլատըղը գըլըր գուշաղը աօլա չըգարմատը. հէր կիւն գամշըլանըրտը. հէր կիւն օրուճ վէ փէրհիզ թութար ըտը. ույգուսու աղ վէ ասմա չըպուղուլա տօլմուշ չուալ իւզէրինտէ, կէճէնին չօղու վագթընը տուատա սարֆ էտէր իտի. Ալլահ մէտ-

Հինտէն զայրի ազգընտան պաշգա շէյ
 իշխտիլմէզետի: Գարտաշ մուհապպէթի
 իշին շէքտիյի զահմէթլէր ազլա սըղմազ
 վէ հիսապա կէլմէզ շէյլէր իտի. պու գա-
 տար աշգ ու էշգընա պէտէլ Ալլահտան
 ալտըզը լութֆլար շաշաճագ շէյ տէյիլ
 տիր: Քրիստոս էֆէնտիմիզին մէվլուտու-
 նուն իւք ախշամը Մարիա Դաճճիօրէ
 թէսմիյէ օլունան քիլիսէտէ տուա վէ
 թէֆէքքիւրտէ տուրուր իքէն Քրիս-
 տոս էֆէնտիմիզ պիր քիւչիւք մասըմ
 սուրէթինտէ օնա կէօրիւնտիւ վէ ազիզ
 Պիքը Մէրեէմ եէմլիքտէն նէվզատէ օղ-
 լունու գուճաղընա ալըպ Կայետանոսուն
 գուճաղընա վէրտի: Պու ազիմ ինայէթ
 իւզէրինէ ազիզին օլ տէրէճէ եիւրէյի
 գալգաթը քի սէվինճինտէն պիր լազըրտը
 պիլէ սէյլէյէմէտի: Ախէր տէֆա տախի
 տուասընտա պունա քէզալիք հիքմէթլէր
 կէօրմիւշ վէ վազթըլա օլաճագլարը
 էվլէլէն սէյլէմիշ տիր. տուասը քէրէ-
 միյլէ շիֆա պուլմուշ խասթէլէրին սու-
 յըսը փէք չօգ տուր: Թէվապիլէրինին
 պէրիսի այագ մարազընա կիրիֆթար օլուպ
 հէքիմլէր մէվլարէթի իւզրէ այաղընը
 քէսմէք լազըմ կէլտի. Կայետանոս իւք
 ախշամը առէթի իւզրէ եանընա վարըպ
 զէյարէթ էթտիքտէն սօնրա պիր տահա
 եարասընը թէֆթիշ էթտի, վէ իւզէրինէ

խաչ չըզարտողոտան սօնրա պաղլատը վէ
Ս. Ֆրանչիսկոսուն շիֆաւթընը տիւն
տէյի խասթէյէ սըմարլատը վէ քէնտիսի
կիտիպ տուայա տուրտու: Էրթէսի կիւն
ճէրրահլար կէլիպ խասթէյի թէֆթիշ
էթտիքլէրինտէ եարասընը քիւլլէյէն
տիւզէլմիշ կէօրիւպ շաշտըլար: Թէքրար
պաշգա տէֆա Վէնետիկտէն Նափօլիյէ
կիթտիյի վազթ ափանսըզ պիր գայ գօփ-
տու, վէ կէմիյի թէհլէքէյէ պըրագտը,
շէօյլէ քի կէմիճիլէր պիւն իւմիտլէրինի
գաթ էտիպ տագիգէտէն տագիգէյէ էօ-
լիւմլէրինի պէքլէր իտիլէր. կայետանոս
պունլարա տուա սըմարլայըպ թէսէլլի
էթտիքտէն սօնրա պիր Գառն Ասրոն-ձոյ
ալտը, տէնիգէ աթտը վէ Ֆիլհալ բուզ-
կետը քէսիլիպ սիւտ իլիման օլտու:

Ազիզ կայետանոս տին վէ գարտաշ
մուհապպէթի հագգընա տահա չօգ շէ-
հիրլէրտէ չալըշտըզտան սօնրա էնճամ
Նափօլիտէ խասթէլէնիպ արգիւսինէ պի-
նայէն լազըմ կէլէն էպէտի Եօլճուլուզ
թէտարիքինի կէօրտիւ վէ թապիր օլուն-
մագ շազըլըա Էֆէնտիմիզին 1547 թա-
րիսինտէ փաք բուհինի եարատըճըսընըն
էլինէ թէսլիմ էյլէտի:

Ս. ՎԼԻՐԳԵՆԵՆՔ

Ասաքիրի միլէթիմիզին սերտարը ազիզ վարդան քի Ս. Սահակըն թօրնու վէ մամիկոնեան Համազասպըն օղլուլուտու. աթալար միրասը Փազուլէթինտէն պաշ-
դա ղայէթ շէճասթը տախի օլուպ Բում
զրալը քիւչիւք Թէոդոստան սերտարըդ
փայէտինէ ինթիխապ օլունտու, վէ Գը-
զըլպաշարտան տախի չօդ իթիպար պուլ-
մուշ ուտու: Միլէթիմիզ պաշընա կէլէն
սագամէթլէր իշին փատիշահըղըմը
զալըմըշըտըյաս տաՎարդան քէնտիագ-
լը, շէճասթըր վէ Փապուլէթիլէ օնլարըն
էքսիքլէյինի պիլտիրմէյիպ օնլարտան տա-
հա էյի էրմէնիթանա նիզամ վերիր
իտարէ էտէր իսի. լաքին փութփէրէսթ
տէվլէթի ալթընտա պուլունտուղու իշին
եէվմիյէ րէնճիտէլէր վէ ուզուպէթլէր
էքսիք օլամապ րտը:

Աճէմլէրին շահը Յազկերտ աթէշփէ-
րէսթ օլտուղու իշին ճէմի հիւքմիւ թահ-
թընտա օլան քրիսթիյանլարը տախի
ճէպրէն տէօնտիւրմէք իսթէտի, վէ պու
Փէքրինին իճրասը իշին սերադքերի Միհր-
նէրսէհ վէ միւնէճճիմլէր տախի Փիթ
վէրմէտէն կերի տուրմագըտըլար: Ասհըն
գօրգուսու եալընըդ Բում գրալընտան

ըտր, ոչ տուրէթ տէն իւք էվվէլ քիւլլիւ
 ապէր իլէ օնուն թօփրաղընը պաստը վէ
 արգիւսիւ միւծիպինճէ պարը էթտի:
 Ֆիւթուհաթ իլէ փաթտաթընա տէօն-
 տիլիւնտէ աշիքեարէ Աճէմ թօփրաղըն-
 տա պուլունան քրիսթիյանլար պիլա
 սէպէպ տինլէրինի ինքեար կէլիպ Գըզըլ-
 պաշարըն մէզճէպինէ տէօնէճէքլէր, վէ
 գարըն գօյանլար իշքէնճէ չէքիպ էօլիւմէ
 գաթլ ոլունաճապլար տէյի էմրու Ֆէր-
 ման պուլուրաու: Ֆիլ հազըգա քրիսթի-
 յանլարտան էքսէրիսի Ֆէրմանա միւթի
 օլմատըզլարընտա, էօլիւմէ, զէնճիրէ վէ
 սիւրկիւնէ թահամիլլէ էթտիլէր: Տէվ-
 լէթի ալթընտա օլան ախէր մէմլէքէթ-
 լէրէ պու էմրի եօլլամագ իսթէրիտիյսէտէ,
 տահա պիր սուհուլէթ օլմատըզը իշին
 պէքլէր իտի: Էրմէնի միլլէթինտէն Վա-
 ոսկ նամիլլէ պիր խպին վէ Ալլահտան
 գօրգմագ քիմէսնէ ամուճաուր Վաղինակը
 Ֆէսատ իլէ էօլտիւրթտիւքտէն սօնրա
 քէնտիսի օնուն եէրինէ Սիւնեաց էյա-
 լէթի իւզէրինէ պէյ նապ օլմուշ ուտու:
 քէնտիյէ միւթապըզ Վարազվանա նա-
 մինտէ պիր կիւէյի պուլուպ գըզընը օնա
 վէրմիշ իտի: վէ լաքին իքիսինին պէյնին-
 տէ իսթիլլալ զուհուր էթտիլինտէ գույ-
 նաթասընտան գօրգուպ հազընտան կէլ-
 մէ իշին Աճէմիսթանա կիթտի վէ շահը

վէ Միհրանեսի Վառապայ վէ միլէթի-
միգէ գարջը թահրիք էթտի, վէ մերա-
մընա էրէ պիլմէ իչին Գրգըլպաշ օլտուգ-
տան սօնրա միւնէճճիմլէյէ իրթիքեապ
էյլէտի: Յազկերտ էրմէնի միլէթի արա-
սընտա օլան իթթիֆագարպլըղը կէօր-
տիւյիւնտէ զայէթ սէվինտի վէ ֆիքրինէ
գօտուղունուն գօլայլըղլա պաշա չըգաճա-
ղընա շիւպհէսի գալմատը, անճագ տահա
ճէնք պիթմէմիշ օլտուղու իչին վագթը
ուլկիւն սայմագըտը: Միւնէճճիմլէր շահըն
միւշէվվէշլիյինի կէօրտիւքլէրինտէ, գուր-
տուղու ըէամին սուհուլէթ իւլըէ օլա-
պիլէճէյինի կէօթէրմէ իչին, էրմէնիս-
թանտա պուլունան ճէմի ապքերի պաշա-
րըյլա պերապէր ճէնկէ եօլա, վէ սօնրա
միւնէճճիմլէրին էլի իլէ գալան մէմլէքէթ
էհալիսինին տէօնէճէյինէ շիւպհէ էյլէմէ,
տէյի նասիհաթ էյլէտիլէր:

Միւնէճճիմլէրին պու միւլահագատը
Յազկերտէ փէք մագպուլ վէ խօշ կէօ-
րիւնտիւ, օլ սէպէպտէն տախի անի վա-
հիտտէ էրմէնիլէրէ, Կուրճիլէրէ, վէ
սայիր զըրի տէվլէթինտէ պուլունան սէ-
րապքերլէրէ ճիւնուտլարըյլա ճէնկուճի-
տալ եէրինէ կէլմէյէ ֆէրման չըգարտը:
Վէ գալպինին Փասիտլիյինի պիլտիրմէմէ
իչին Վառապ իլէ կիւէյիսինին արասընտա
օլանտան պի խապէր կիպի, ծնու Գրգըլ-

պաշ եերինէ մէմէքէթ պյանը էթտի վէ
Վարդանա ճէմի էրմէնիսթան ապերի
իւզերինէ սերտարլըգ փայէսի վերտի: Էր-
մէնի միլէթիմիզին պիւլիքլէրի պու էմր
իւզերինէ նէ դատար վէսվէսէ էտէրիտիյ-
սէլէր տէ, տահա աշքըտար պիր շէյ պիլմէ-
սիքլէրի իչին ատէթլէրի իւզրէ հազըր-
լանտըլար վէ քահանալար իլէ պերապեր
օրտու Եօլա չըգտը: Ապար շէհրինտէ շա-
հըն հաւզուրինէ չըգտըգլարընտա՝ Յազ-
կերտ զայէթ շաղ օլտու վէ սուրէթի
ղահիրտէ չօգ մուհապպէթ կէօսթէրտի:
Տիւշմանա գարշը ճէնք օլտուղու վագթ,
սթէշ էօնիւնէ տայիմա պունլարը սիւրէր
վէ հէր խուսուս իլէ Եօղ օլմալարընա շա-
լըշըր ըտը. պազէն տախի ճէնք Եէտի
սէնէ միդտարի սիւրտիյիւ իչին Ֆիքրինի
պէլի էթմէք իսթէմէյիպ Էպրիլէրի սի-
լայա Եօլայրպ օնլարըն Եէրինէ Եէնիլէրի
կէթիթտիրի իտի:

Պու վագթ իչինտէ քրիսթիյան օրտու-
տունու քէնտիյէ ճէլպ էթմէ իչին միւ-
զէվվերլէք իլէ հէր պիր նէֆերէ մախուս
մուհապպէթ նիշանէլէրի կէօսթէրիպ
թէքլէֆտիզէ օնլարլա կէօրիւշիւրիւտիւ.
վէ լըքին տահա Ֆիքրինի աշքըտար էտէ-
մէզ իտի. պազէն տին իւզերինէ մուպա-
հէսէ աչըլտըղընտա իքի տինտէն հան-
կիսի կերչէք օլտուղընա շիւպհէ կէօս-

Թէրիւր վէ իւղէրինէ միւճատէլէ էթմէք
 իսթէր իտի. ֆազատ արասը չօգ կէչ-
 մէյիպ քէնտի քէնտինէ տէօնէր միւնէճ-
 ճիմլիյի մէտհէտէր իտի: Աիւնլէրին պի-
 րինտէ Թէքրար պու մատտէ իւղէրինէ
 սէօգ օլտուղունտա Գարեգին իսմինտէ էր-
 մէնի պէյլէրինտէն պիրիսի շահըն պու
 Թարգ սէօգլէրինի եիւղիւնէ վուրտու վէ
 պիր ուպ իլէ քրիսթիյան տինինին կեր-
 չէքլիյինի վէ միւնէճճիմլէրին Թափաղը
 մէզհէպին սախթէլիյինի իսպաթ էթտի:
 Շահ պու Թէէմմիւլ էթմէտիյի ազարը
 իշիտինճէ հըրսլանտը վէ էօլսիւն տէյի
 էմր էթտիյսէ տէ՝ օրտուտան գօրգուպ
 իքի սէնէ զէնճիրէ վուրտու: Պու իւք
 Թէճրիպէ իսթէտիյի կիպի պաշա չըգմա-
 յըպ Յազկերտ զայէթ մահպուն օլտու,
 անճագ պունանիսպէթ քրիսթիյանլարըն
 գալսի շալ օլուպ գուվվէթ պուլտու:
 Ճիւղի վագթ սօնրա ուլս օրտու իշինտէ
 պուլունան ճէմի քրիսթիյան Թայիֆէ-
 լէրի Գրգըլպաշ օլուպ կիւնէչէ Թափա-
 ճագ տըրլար տէյի էմր էթմէսինտէ, հէ-
 վիսի պիր աղըպ Տինիմիզտէն տէօնմէտէն
 իսէ էօլմէյէ հաղըրըպ տէյի չաղըրտըգլա-
 րընտա, օրտու իշինտէ պիր իսթիլալ վու-
 հուր էթմէսին տէյի գօրգուպ էմրինի
 կերի ալտը: Տիւշմանընը ֆէթհէտիպ
 եէրինէ տէօնտիյիւնտէ՝ արթըգ պաշա

եիւզտէն գորգուսու գալմայրպ թէքրար
 էպի ֆերմանը եէնիլէթտի վէ էմրինէ
 իթաաթ էթմէյէնլէրին չօղունու թու-
 թուպ էգիյէթ վէրտի, էօլտիւրտի վէ
 մալլարընը զապթ էթտի: Էրմէնիլէր պու
 գատար էօրֆէ նիսպէթէն հիչ գօրգմա-
 յրպ Ալլահտան վէ տինտէն իսէ մալլա-
 րընտան վէ էօմրլէրինտէն վազ կէչմէյի
 իէյ ապարըսը: Պունլարտան գաթի նա-
 զար Գենչապուհ իմինտէ պիր թահսիլ-
 տար էօլլատը: պու զալիմ նէ գատար
 նահազգ վէրկիլէր իլէ գապահաթսըզ
 էրմէնիլէրի սըգըլթըրտըյա, օնլար հէր
 ճէրէմէյի վէ զարարը կէօղլէրինէ ալըպ
 հիչ պիր թիւրլի իրատէթինէ մէյլ վէր-
 մէտիլէր: Թէքրար շահ քէնտիսի պիր
 մէքթուպ եազըպ օնլարը գանտըրմայա
 չալըշտը, լաքին եպիսկոպոսլար վէ միլլէ-
 թին իլէրի կէլէնլէրի ճէվապընը վէրիպ
 տէտիյինին օլամայաճաղընը անլաթտը-
 լար: Շահ պու ճէվապը ալտըղընտա խըշ-
 մէ կէլտի վէ հէր հալ հազգլարընտան
 կէլմէք իսթէր իտի, օլ սէպէպտէն միւ-
 նէճճիմ պաշըլարընըն ֆիթ վէրմէսիյէ
 էրմէնիլէրին վէ Կուրճիլէրին պաշարընը
 հուզըրունա չաղըրտը:

Պունլար շահըն հուզըրինէ չըգտըզ-
 լարընտա իւք էվվէլ հէր շէյթանի թէք-
 լիֆլէրինէ գարշը գօտուլար, ալէլնու սուս

Վարդան պիր աճայիպ տիւկազւըղա
 օլ անէ գատար շահըն հագգընա էթտիք-
 լերի խըզմէթի կէօթէրտի վէ տահա զե-
 յատէ էթմէյէ հագըր օլմալարընա սէօզ
 վէրտի վէ լաքին եէր իւզէրինտէ տին
 հագգընտա տա ծնա միւթի օլմա իչին
 տօղըու քրիսթիյան տինլէրինտէն կէչիպ
 էյլէքտար Ալահլարընը ինճիթմէյէճէք-
 լերինէ անտ իչտի: Յագկերտ պու սէօլէր
 իւզէրինէ խօշնուտ օլմայըպ հէփիսինի տէ
 զընտանա աթտը վէ տահա ինտա էտիպ
 էմրինէ իթաաթ իթմէտիքլէրինտէ եէր-
 լերինի եուրտլարընը եօզ էթմէյէ էօրֆ
 վէրտի: Տինլէրինտէ զայիֆ օլան պէյլէր-
 տէն պիր գաչը սուրէթէն շահըն էմրինի
 իճրա էտիպ տէ գուրթուլմա լաֆըը աչ-
 տըլար. ախէրլերի իւք էվվէլ նէ գատար
 պօրճլարը իւզըէ պու շէյթան իղվասինէ
 գարըգօյուպ լէտտ էթտիլէրսէ տէ, սօն-
 րա եավաշ եավաշ Վարդանտան կիզլի
 պու ֆիքրէ մէյլ վէրմէյէ պաշլատըլար:
 Էնճամ Վարդանա տախի պու սըրըը աչ-
 տըգլարընտա օ հիչ պիր թիւրլիւ գայլ
 օլմատը, վէ լաքին եալվարմալարընտան
 վէ աղլամալարընտան ալտանըպ վիլայէթ-
 լերինէ վարսըգլարընտա թէքրար քրիս-
 թիյանճա եաշամաղ իչին Ինճիլի շէրիֆ
 իւզէրինէ եէմէն էթտիքտէն սօնրա, շա-
 հա խապէր վէրտիլէր վէ ծնունլա պերա-

պէր սուրէթէն աֆիթապա սէճտէ գըլ-
տըլար: Պուստան պէջլէ շահ շաղ օլուպ
պիլէլէրինճէ խայլն ապքերտէն մաատա
եէտի եիւզաէն թէճավուզ միւնէճճիմ
վէրիպ մէմլէքէթլէրինէ եօլատը: Տահա
վաթանլարնա եէթիշմէտէն իրթիքեապ
էթտիքլէրի ապէս իշ էվլէրի իշինտէ, վէ
քահանալար արաւընտա չավ օլմուշ ու-
տու. օլ խուսուստէ հէփիսի պիր ճան վէ
պիր թէն օլուպ գապուլ էթմէմէյէ գա-
րար վէրտիլէր, հաթթա ապքեր վէ միւ-
նէճճիմ իշինտէն զօր էտէն օլուրսա զօ-
րուլա գօվուպ եօլ էթմէյէ անտ ու ահա
իթտիլէր: Ֆիլվազը ահալարը իւզըէ Գը-
ղըլպաշարըն օրտուսու Ծաղկոտն էյալէ-
թինտէ Անգղ իսմինտէ գասապայա վիւ-
րուտ օլտուղունտա Ղեւնդ քահանայ
ճէմի էհալիսիլէ էօնլէրինէ չըգըպ օնլարըն
էթտիքլէրինի եիւզլէրինէ վուրտուգտան
սօնրա րէտտ էթտի:

Պու մէէմուլ օլունմատըգ սիթէմ իւ-
զերինէ միւնէճճիմլէրին պաշը զայէթ
ինֆաալ էթտի վէ Վասակ պանըն եիւ-
զիւնէ վուրաու. շահըն հուզուրինտէ
պիլտիլինի տէմէյիպ տէ պիզի պուրատա
ղամնողլամադ սանա պիր պիւյիւք թէօհ-
մէթ տիր, աէյիպ ճէմի թէվապիսիլէ
կէրի տէօնմէք իսթէտի. անճադ զալիմ
Վասակ շահըն կէօզիւնէ կիրիպ տէ պէլքի

մէմլէքէթ իւզէրինէ փատիշահնասպ օլու-
րում խիւլեասըյլա կիզլիճէ եալվարտը
վէ մասլահաթը քէնտիյէ իհալէ էթմէյի
տիլէտի: Սօնրա միլլէթ պաշլարը վէ քա-
հանալարըյլա սէջլէյիպ էթտիյիմիզ սու-
րէթա պիր շէյ տիր, տէօնիւպ Գըզըլպաշ
օլմամըզա ինանմայըն, Փագաու պիր ազ
սապը էտին սօնրա ուպ իլէ պու կէլէնլէրի
կերի եօլլարըզ տէյերէք ալտաթտը: Պու
Փէնտ իլէ ճէմիաթ պիր ազ թէպքին օլ-
տուղունտա էլ ալթընտան Գըզըլպաշլարը
տահա չօղալթտը, վէ էվլէրէ տաղըտըպ
իթիպար էթմէյէ պաշլատը: Պու օլան
շէյլէրի Վարդան կէօրտիյիինտէ ճէմի
ագրապասընը ճէմ էտիպ օնլարըն էօնիւն-
տէ էթտիյի գապահաթ իւզէրինէ աֆվ
տիլէտի վէ օնտան սօնրա վիլայէթիինին
սէֆիլլիյինի կէօրմէմէ իչին Բում փատի-
շահը թօփրաղընա չէքիլմէյէ գարար
վերտի: Վէ լաքին միլլէթ պաշլարընըն վէ
ալէլլուսուսու Վասակըն րէճասընա գարշը
գօյամայըպ միլլէթիինի գուրթարըպ տինի
ուղըռնա էօլմէ իչին եարը եօլտան կերի
տէօնտիւ: Միւնէճճիմլէրին վաղըյլա կիւն-
պէկիւն տէօնէնլէրին սայըսը արթըպ էյի
քրիսթիյան տտէթլէրի օրթատան գալգ-
տըղընտա՝ եպիսկոպոսլար վէ քահանալար
պիր օլուպ Վարդանա կէլտիլէր վէ օլան
շէյլէրին էօնիւնիւ ալմայա եալվարտըլար:

Օրատուս պուլունան միլէթ պաշարըրյաւ
 մէշվարէթ էտիպ մսիֆիճէ ապէր թօփ
 էթտիլէր վէ Վարդանըն սերտարլըղ աւ-
 թընտա կիտիպ ճէմի Աճէմ ապէրինի
 վուրուպ պողտուլար վէ պիւյիւքլէրիլէ
 պէրապէր Վասսիլը աա թուլթուպ զըն-
 տանա աթտըլար. ամմա պունուն թէքրար
 ինճիլ շէրիֆ իւզէրինէ՝ ծնտան էօյլէ
 սատըղ գալմասը հագգընտա եէմին էթ-
 տիյինտէ գօյ վէրտիլէր: Ալլահըն վէրտիյի
 ֆիլթու հաթ իւզէրինէ միւթ էշէքքիւրօւ-
 տուգտան սօնրա թէքրար մէշվարէթէ
 կիրտիլէր վէ էրմէնի թօփրաղընը միւնէճ-
 ճիմլէրին էլինտէն խալաո էթմէյէ գասէմ
 էթտիլէր. սօնրա ճէմի ապէրի իւշէ պէօ-
 լիւպ պիրինին իւզէրինէ Վարդան, օպի-
 ռիսինէ Ներշապուհ պույուրուր ուտու վէ
 իւշիւնճիւ պէօլիւյիւն էմրինի պիր ֆէնտ
 իլէ Վասսի քէնտիյէ ալտը, վէ սուրէթէն
 միլէթ ղայրէթի կէօսթէրէրէք սէօզ
 իլէ Գրզըլպաշարը գօվմայա թիւրլիւ եօլ-
 ար էօյրէտիր խտի: Սուրէթի հագգտան
 կէլէրէք իքի պէօլիւյիւ շուրայա պուրայա
 պըր պըր եօլլատը, վէ կիզլի Աճէմլէրէ
 խապէր վէրտի վէ պէօլիւքլէրին ղայիֆ-
 րըղընը կէօսթէրմէյիլէ ծնլարը գըրարդ-
 տան սօնրա տօղրու պուրայա կէլին, պէն
 սիզին իլէ պիր իմ, տէյի էիւրէք՝ վէրտի:
 Վարդան վարտըղը եէրտէ տիւշման չօգ-

լուղունտան գօրգմայրւ պլլահա սրղընտը վէ արսլան միսալի ծնլարըն իւզերինէ հիւ-
ճիւմ էտիպ ազ վագթ իչինտէ քիւլլիւ
ապքերլերինի պօզտու, վէ ճէմի էրմէնիս-
թանը թէմիզլէյիպ ախէր եարտըմընը
տիլլէյէն քրիսթիյան տէվլէթլէրէ տախի
կիթմէ իւզերինտէ իքէն, Վասսակըն՝ ահտ
ու փէյմանընա գարշը տիւշման իլէ սէօզ
պիր օլուպ թէքրար դամմազլամա ֆի-
քրինի տույտուլունտա միլլէթ պաշլարը-
նըն ըէճասընա պինպէն կերի տէօնտիւ:

Օրատա պիր ազ էյլէնիպ թէտարի-
քինի կէօրտիւքտէն սօնրա միւֆսիտին
էնսէսինտէն տիւշաիւ, վէ ապքերինի վու-
րուպ՝ ծնու գաշըրտը: Պունտան սօնրա
Բում գրալընտան Յազկերտէ գարշը եար-
տըմ տիլէտի վէ լաքին ծնուն վէրմէտի-
յինտէ վէ եախօտ վէրէմէտիյինտէ քէնտի
պաշլնա Յազկերտին ապքերինէ գարշը
չըգմայա հազըրլանտը: Ճէնկիմիզ հազգ
վէ տին ուղրունա տըր տէյերէք չօգ ա-
քէր թօփլատը, վէ տահա չօգ թօփլա-
յաճպղընը պիլլէրէք Ալլահտան գօրգմազ
Վասսակ Յազկերտին սերտարը Միհրնե-
սէհէ կիթտի վէ ծնուն արզիւսինէ պինա-
յէն պիր ուսլ իլէ միլլէթ պիւլլէթլէրի
արասընտա պիր իսթիլալ պրազըւպ ա-
քէրի պիրիպիրինտէն պրըմաղա վէ եա-
խօտ էքսիլթմէյէ թիւրլիւ տօլապլար

գուրտու. վե Ալլահըն գոյ վերմէսիլէ
 Ֆառիտին գաւթը պաշա չըդտը: Վարդան
 օլան շէյ իւզէրինէ նէ գասար ածըտըյ-
 աս տա եինէ Ալլահտան իւմիտինի գաթ
 էթմէյիպ միլէթ պէյլէրինէ պու գարա
 խապէրի վերտի վե Շիմտիտէն սօնրա տին
 ուղըունա գանընը տեօքիւպ Բիլիսէի շէ-
 րիֆէ շան օլմագ իսթէյէն վարըսա պիլէմ-
 ճէ կէլին տէյի, տալէթ էթտի: Ալթ-
 մըշ ալթը պին ճան թօփ օլտուղունտա
 օնլարլա տիւշմանըն գարշըսընա վարտը
 վե պիր պէօլիւյլէ օնլարըն չէթէճի աու-
 քէրլէրինի պօզտու: Օրտուսու իչինտէ
 միւնքիր Վասակ իլէ սրբրտաշար օլտու-
 ղունու պիլիբիտիյսէ տէ, հէր շէյի Ալլահ
 թէյլիմ էտիպ քէնտի պօրճու իւզըէ աս-
 քէրէ պիր կիւզէլ վե թէէսիրլի նութգ
 էթտիքտէն սօնրա վուրուլտու վե իւք
 համլէտէ տիւշմանըն ապքէրինի գըրըպ
 պօզտուգտան սօնրա պագը գալանընը
 գօվալար ըտը. լաքին շէյթան ալաթը,
 միլէթ երգըմը խային Վասակ Վարդանըն
 օրտուսունտաքի իքի Ֆիքիրլի օլանլարը
 թիւրլիւ վաուլար իլէ քէնտինէ ավայըպ
 ապքէր իչինէ գօրգու վե իշքիլ պրագտը,
 վե պու շէյթանի հիւնէր իլէ եկիթլէրին
 չօղու Վարդանըն եանընտան գաչտըլար:
 Լաքին Վարդան իրատէթինէ գարշը իր-
 թիքեապ էթտիյի միւնքիրլիք քիրինի

գանձը իլէ եայգամա իչին տէօյիւշտէն
կերի չէքիլմէյիպ թէքրար խայլի զէման
եանընտա սատրգ գալանլարլա պիրլէքտէ
սավաշտը, վէ էնճամ Գըզըլպաշարտան
մուհասէրէ օլտուզունտա արսլան միսալի
ճէնքլէշէրէք արզիւսինէ պինայէն վուրու-
լուպ տիւշտիւ: ՕԼ կիւն ազիզ Վարդան
իլէ պերապեր տին ուղըունա ճէնքլէշիպ
տիւշէնլէրին սայըսը պին օթուզ ալթը
քիշիտիր, վէ ազիզլէրին էօլիւմիւ Էֆէն-
տիմիզին 451, սէնէսինտէ վազը օլմուշ
տուր:

ՕԳՈՍՏՈՍ 8

ՍՈՒՐԻ ՀՌՈՎՈՍ

Ս. Հռոբոսուն աթալարը նէ գատար
քիւպար վէ զէնկին օճագտան ըսատալար
պիր էվլատլարը օլմատըղը իչին չօգ գա-
սավէթ էտէր իտիլէր: Պու կէօնէ պիր
գաշ սէնէ էօմր կէչիրտիքտէն սօնրա
ազիզ Պիքը Մէրեհմին շիֆաաթընա իւ-
թիճա էթտիլէր, վէ քէնտիլէրինէ պիր
խայրը միրասխօր Ալլահտան ալը վէրմէ
իչին եալվարըրտըլար: Բէճալարը մագ-
պուլ օլտու վէ Էֆէնտիմիզին 1284 թա-
րիխինտէ Ֆրանչա էյալէթինտէ Մօնիէլիէ
շէհրինտէ պիր էվլաա էտինիպ ատընը
Հռոբոս գօտուլար: Մասըմըն կէօքսիւ իւ-

զերինտէ պիր գրքմըղը խաչ կէօրիւպ հայ-
րան օլտուլար: Չարշամպա վէ ճուսմա իր-
թէսի սիւտ էմմէզիտի վէ աղլատորղը վազթ
աղզընա ազիզ Պիքիրին պիր սուրէթինի
գօմատան տինմէզ իտի: Աթալարընըն
վերտիյի էյի թէրպիյէ գուվվէթիյէ
վաֆթիգտէ ալտըղը կիւնահարզըղ լութ-
ֆուսու զայպ էթմէտի: Եիրմի եաշընտա
աթալարընտան մահրում գալարըղընտա
ճէմի վարիյէթլէրինին սահպիյի օլտու, վէ
լաքին քրիստոսա խըզմէթ էթմէ նիյէ-
թինտէ գավի գալըպ նագտ ագչաւընը
ֆուգարէլէրէ տաղըթտը, վէ թօփրագ-
լարըն կէլլերինի տախի բուհանի շէյլէրէ
գուլլանըր ըտը. էնճամ սաթամատորղը
թօփրագլարըն իրատէսինի ամուճասընա
իհալէ էյլէյիպ կիզլիճէ զարիպ էսվապը
կիյինտի վէ Բօմայա կիթմէ ֆիքրիյլէ եօ-
լա չըգտը: Եօլտա էքմէք տիլէնիր վէ պին
թիւրլիւ ըէնճիտէլէրէ թէ համմիւլ էտէ-
րէք կիտէր իտի. Թօպքանա սինօրունա
վարտըղընտա Ագվափէնտէնթէ շէհրին-
տէ եումրուճագ իլլէթի օլտուղունու
իշիթմէյիլէ օրայա կիտիպ խասթէլէրէ
խըզմէթ էթմէյէ վէ Ալլահըն խաթըրը
իչին գարտաշխարընըն ուղըրունա էօմրիւ-
նիւ տէ գօմաղա հէվէսլէնտի: Ալլահըն
իլհամընա գարշը կէլմէյիպ չափուճագ
շէհրէ վարտըր վէ պիմարխանէյէ կիրիպ

ազատան խարիճ մուհապոյէթ իլէ պուլա-
 շըզըլըարա խըզմէթ էտէր վէ ծնւարը
 թէսէլլի էտէր իտի: Ազիզին զայրէթի
 վէ տուասը պէրէքեաթըյլա խասթէլիք
 արամ վերտիյինտէ օրատան Չէզէնայա
 կէչտի վէ թէքրար պիմարխանէլէրտէ օլ
 վէպա իլլէթինտէն թութուլմուշլարա
 եարտըմ վէ խըզմէթ էտէր իտի: Սօնրա
 Բօմայա կիտիպ օրատա տա պու խըզմէ-
 թինտէն վազ կէլմէտի: Խոստովանահայրը
 գարտինալ՝ ազիզին կիւնահաբլըզընա
 հայրան օլուպ, սըմարլատը քի պու գա-
 զէպ Բօմա իւզէրինտէն գալգսըն տէյի
 Ալլահա տուա էյլէսին: Հուքոս ծնուն
 սէօզիւնէ իթաաթէն սըտդ իլէ Ալլահա
 եալվարտը վէ տէրազապ իլլէթին քէսիլ-
 մէսիյլէ իամի շէօհրէթ պուլտու: Բօմատա
 իւշ սէնէ միգտարի քիլիսէլէրտէ էօմրիւ-
 նիւ կէչիրտիքտէն սօնրա Իթալիանըն
 ախէր եէրլէրինէ տէ կէչտի վէ էնճամ
 Փիաչէնցա շէհրինէ տախլ օլուպ օրատա
 խայլի միւտտէթ եոււմրուճագըլըարա խըզ-
 մէթ էթտի:

Ալլահ էֆէնտիմիզ գուլունուն ապ-
 րընը թէճրիպէ էթմէ իչին ծնուն իւզէ-
 րինէ տէ պու խասթէլիյի եօլատը, ան-
 ճագ պաշգալարընտան աղըր օլտուղու
 իչին օլ պիր եաթանլարա աղըրլըզ օլմա-
 մա սէպէպիյլէ եալվարտը քի քէնախիսինի

պիր իզսից սօգադ քէօշէսինէ աթսընլար, րէճասը դապուլ օլունտույսա տա գօնշուլար դայլ օլմայըպ օրատան գօվտուլար, վէ աղից օլ գասար էթտիյի էյլէյէ դարշը քէմէք պուլմասը իլէ Գրիստոսա պէնդէտիյի իչին սէվլինէրէք գալգաթը վէ տէօշէյինի էլինէ ալըպ սիւրթիւնէ սիւրթիւնէ շէհրտէն տիշարը չըգաթը վէ պիր գօլիպա պուլուպ օրատա էօլմէ արզիւսիլէ իչինէ չէքիլտի: Վէ լաքին Ալաս էֆէնտիմից քէնտի շան ու շէօհրէթի իչին գուլունու տաշա սագլամագ իսթիյիպ հէր իգթիգասընը գայըրաթ: Օ պուլունտուղու գօլիպայա եագըն պիր պիւլիւք սարայ վար ըտը, էջլէն իւսթիւ եէմէք վագթընտա վաղարլարըն պիրիսի պիր փարչա էքմէք աղզընա ալըպ օրայա տօղըն գօշար, Հոգրոսա վէրիւր իտի, պուլան հիքմէթի խըղմէթքն արլտրտան չօղու կէօրիւպ շէհատէթլէք էթմիշտիլէր: Պուլտան գաթի նագար գօլիպասընըն եանընտա պիր կիւզէլ ըրմագ վար ըտը, աղից հէրարէթի արասընտա օնտան իչէր ֆէրահ պուլուրուտու:

Տիւզէլտիքտէն սօնրա թէքրար շէհրէ տէօնտիւ, վէ աղից խաչըն նիշանըյլա էվլէրտէ վէ խասթէխանէլէրտէ պուլուլան ճէմի եումրու ճագլըլարա շէֆա վէրտի, էհալիսի պուլ միւճիզաթ իւզէրինէ

չաշուպ թէչէքքիւրէն ըաղպէթ էթմէյէ պաշատըգլարընտա, աղիզ ուսուլ իլէ քէնտի գօլիպասընա չէքիլտի: Տէրունի գալպինտէ վաթանընա տէօնմէյէ պիր կիզլի իլհամ տույուպ միւթի օլտու, վէ թէքրար ֆրանչա էյալէթինէ կիրտի: Իխթիյար էթտիյի սըգը վէ փէրհիզքեար էօմր թարզընտան վէ չէքտիյի եօլ զահմէթինտէն թէնի հիլալա տէօնմիւշիտի: Օլ սէպէպտէն վազթըյլա քէնտի թօփօրազլարընտան պիրինէ տախլ օլտուղունտա քիմ օլտուղունու պիլմէյիպ չաշուտ տուր տէյէրէք թուլթուլար վէ տօլտուղու Մօնփէլիէ շէհրինէ եօլլատըլար: Շէհրին վալիսի Հռոքոսուն ամուճասըյար, վէ լաքին եէյէնի օլտուղունու թանըյամայըպ քիմսին վէ նէրտէն վէ նէ՞ իչին կէլէյօրսուն տէյի սօրտու: Հռոքոս պիլտիրմէք իսթէմէտիյինտէ տահա զէյատէ շիւպհէսի արթըպ հապսա գօտուրթտու: Պէշ սէնէ միգտարի հիշ շէքեայէթ էթմէտէն օրատա գալտը վէ Ալահըն խաթըրը իչին իզգէթտէն գաշմա նիյէթի իլէ հէր թիւրլիւ հապս զահմէթլէրինի մուհաղպէթլէ չէքտի:

Ալէլ հասըլ Ալահ թարաֆընտան էօլիւմիւնիւն կիւնիւնիւ պիլիպ խոստովանանք օլմա իչին պիր քահանայ իսթէտի. արզիւսի իւզըէ քահանայ իչէրի կէլտի-

յինտէ պիր աճայիպ սէմովի նուր կէօրիւ պ
 թէաճճիւպտէ գալտը. վէ ոօնրա կէօր-
 տիւյինիւ շէհր վալիսինէ իֆատէ էյլէ-
 տիյինտէ, օ ինանմայրպ քէնտի ատամ-
 լարընտան պիրիսի թասհիհ էթմէ իչին
 եօլլասը: Պու՝ զընտան գափուսունու
 աչըպ իչէրի կիրտիյինտէ մահպուսուն
 էթրաֆրնտա պիր միւնէվվէր շէօլէ կէօ-
 րիւպ հայրան օլտու: Հռոքոս պիր ճիւղի
 էվվէլ րուհինի Ալլահընըն էլինէ թէս-
 լիմ էթմիշ իտի վէ եանընտաքի պուլու-
 նան պիր քեաղըտ փարչասը քիմ օլտու-
 զսունու պէյան էյլէտի: Ալլի պու հիք-
 մէթի տույտուղընտա գալպինտէ հասլ
 օլան թիւրլիւ հասրէթլէրտէն քէնտիյի
 ալտըրտը, վէ ֆիլհալ Հռոքոսուն պիւյիւք
 անասընա մասլահաթը անլաթտը. վէ
 պիլէսինճէ կիտիպ, կէօքսիւնտէքի գըր-
 մըղը խաչ նիշանընտան քէնտի էօլմիւշ
 տէյի աղլատըղը թօրնու Հռոքոսու թա-
 նըրա: Նէ տէրէճէ սէվինիպ թէսէլլի
 տույտուղլարը թարիֆէ հաճէթ տէյիլ:
 Ալլահըն աղիզ գուլու Հռոքոսուն էօլիւ-
 միւ օթուզ տէօրթ եաշընտա վուգու օլ-
 մուշ տուր. սաղըղընտա կիպի էօլտիւք-
 տէն սօնրա տա եռմրուճադ խասթէլլիյինէ
 կիրիֆթար օլանլարըն մախսուսէն շէ-
 ֆաաթճըսը վէ եարտըմճըսը օլմասը ալէմ
 պէտիտ տիր:

Ս. ՆԵՐՍԷՍ ԼԵՄԻՐՈՆԵՅԻ

Ս. Ներսէս Կիլիկիա տա Լամբրոն գաւ-
 լէսին տէ Օշին վէ Շահանգուխտ իսմին տէ
 աթալարտան Էֆէնտիմիգին 1153 տէնէ-
 սին տէ տիւնեայա կէլմիշ տիր: Տահա
 տօղմատան աթալարը Ներսէսի Ալլահա
 սունմուշուտուլար. վէ լաքին տօղաուգ-
 տան ոսնրա մասըմըն շիրինլիյինէ վուրու-
 լուպ օնուն եէրինէ օլ պիր էվլատլարըն-
 տան պիրինի Ալլահա վէրմէք իսթէտիք-
 լէրին տէ Ներսէս խասթէլէնտի վէէօլիւմ
 թէհլէքէսին տէ իքէն աթալարը իրթի-
 քեապ էթտիքլէրի գապահաթը թանր-
 յըպ ահալարընը թէքրարլատըլար վէ
 Լամբրոն գաւլէսինէ եազըն Սկեւռ մա-
 նասթըրընտա ազիզ Պիքր Մէրեէմին սու-
 րէթի էօնիւն տէ սէվկիւլիւ օղուլարընը
 սունտուլար վէ ահալարընը կէրի ալմամա
 նիյէթինէ իսպաթէն օլ վազթին աուէ-
 թինէ մէպնի, տահա չօճուգ գունտագտա
 իքէն քահանալըգ տուասընը իւսթիւնէ
 օգուլթտուլար:

Ներսէսին եաշըլլա Ալլահըն լութֆու
 տախի իւզէրին տէ արթըպ՝ մէլէք կիպի
 սիւրտիւլիւ էօմը իչին հէփիսինէ մագպուլ
 օլուրուտու. պիր տէֆա փէտէրիյլէ Ըս-
 թամպօլա կիտիպ Կիռ Մանուէլ գրալըն

էօնիւնէ չըգտրղընտա, օլ տէրէճէ մագ-
պուլ օլտու քի գրալ չօգ տէֆա չօճու-
ղու գուճաղընա ալըպ էօփտիւքտէն սօնրա
եանընտա գալմպյա նասիհաթ վէրտի, վէ
լաքինՆերսէս՝ գրալըն վատ էթտիյի պիւ-
յիւքլիւքլէրի ըէտտ էտիպ, արղիւմ վէ
հասրէթիմ կէչմէզ վէ սօնու կէլմէզ
էպէտի պիւյիւքլիւքլէրէ աիր, տէյի ճէ-
վապ վէրտի: Օնտան սօնրա թէքրար
էվինէ տէօնտիւյիւնտէ Սկեւո մանաթը-
րընա կիրիպ Փազուլէթլիւ վէ զահիտ
Յովհաննէս նամ վարդապետին էլի ալ-
թընտա իպատէթ վէ իլիմ պապինտէ
թէրպիյէ օլուրուտու: Թա քիւչիւք չա-
ղընտան Փազուլէթէ օլան աշգը աճաիպ
շէյ իտի: Օն ալթը եաշընտա իքէն պա-
պասը Օշին էօլտիւ, վէ Լամբրոն գալէսինի
Հէթում օղլունա վէ քէնտի եափտըղը
Սկեւո քիլիսէսի մէէմուրիյէթինի վասի-
յէթ իլէ Ներսէս օղլունա պրագտը: Պու՝
քահանալըզ մէրթէպէսինէ քէնտինի նա-
լայըզ սայտըղը իշին կիզլիճէ գաշըպ
թէնհատէ էօմր կէչիրմէք արղիւլէր իտի:
Վալիտէսի Շահանգուխտ Ֆիքրինի անլա-
տըղընտա Գուտսի շէրիֆէ կիթմէ պէ-
հանաաըյլա Ներսէսի ալտը վէ պիր թագ-
րիպ ամուճասը Ներսէս Շնորհալիյէ կէօ-
թիւրիւպ՝ կիզլիճէ մաղլահաթը անլաթ-
տը: Պու ազիզ՝ Ներսէսի կէօրիւպ թէճ-

րիւպէ եթաիքաէն ոօնրա Ալլահըն լուծ-
 ֆույլա տօլու օլմաոնը փէք էյի տույտու,
 վէ օլ «էպէպտէն նասիհաթ վէրիպ քա-
 ճանայ եթտի վէ քէնտի առնը գօյուպ
 Սմբատ եէրինէՆերսէ» չաղըրտը: Օնտան
 ոօնրա պիր էյեամ քէնտի եանընտա
 տագլայըպ պատէհու պիր մանասթըրա
 եօլլատը քի օրատա Ստեփանոս իսմինտէ
 պիր ալիմ վարդապետին էլի ալթընտա
 կիւն պէ կիւն իլիմ վէ Փազուէթ թաճ-
 սիլինտէ տաճա զիյատէ իլէրիլէրիտի:

Մանասթըր րաճիպլէրի ազիզին իլմու
 Փազուէթինէ մաիլ օլուպ Ալլահըն վեր-
 տիյի լուծֆ խազինէսինի պէլաղաթըյլա
 պաշգալարընա տախի իլճագ էյլէմէ իչին
 վաթանընա կիտիպ վազ վէրմէյէ նասի-
 հաթ եթտիլէր: Ներսէ» օնլարըն սեօ-
 զիւնէ իթաաթէն քէնտի շէհրի Լամբրոնա
 կէլտի վէ թիւրլիւ զաճմէթլէրէ թէհամ-
 միւլ էտէրէք ճանլարըն սէլամէթի իչին
 չալըշըր ըտը: Շէհր էհալիսի Ներսէսի
 եպիսկոպոս եթմէք իսթէտիքլէրինտէ
 ազիղ՝ Սաղը չէօլինտէ տաղ արալա-
 րընտա պիր մանասթըրա չէքիլտի վէ կէճէ
 կիւնտիւզ տուայա, թէֆէքքիւրէ, բու-
 ճանի քիթապլար օգույուպ թէրճիմ
 եթմէյէ թալիպ օլուրուտու: Պազարտան
 պազարա պատարագ իչին քիլիսէյէ կէլիպ
 պագը գալան վագթընը իպտտէթ թալի-

մաթ ընտա կէշիրիւր իտի: Վէ լաքին օրա-
տա իշլէտիյի միւճիգէթ լէր իշին ատը չըգ-
տըղընտա տիւնեա քիպիրինտէն սագըն-
մաղ իշին օրատանտա գաշտը վէ Շնոր-
հալինին եանընա կիտիպ էօլտիւյիւ վա-
գըթ եանընտա պուլունտու: Եերինէ
պիրատերի Գրիգոր օթուրտուղունտա
Ներսէսին Փազուլէթինէ էվվէլինտէն փէք
էյի վուգուֆօլտուղու իշին Տարսոն իւղէ-
րինէ աղքեպիսկոպոս էթտի. վէ Սկեւու
մանասթըրը րահիպլէրինին րէճաւընա
պինայէն քէնտիլէրի իւղէրինէ պաշինթի-
խապ օլունտու. լաքին պիր սէնէ ոսնրա
կիզլիճէ տահա եիրմի տէօրթ եաշընտա
իքէն էպքի եերինէ չէքիլտի վէ օրատա
թիւրլիւ րուհանի քիթապլար վէ րա-
հիպլէր գանուշլարը թէէլիֆ էթտի:
Ճէմիաթ օրատա պրագմայըպ թէքրար
քիւրսիսինէ տէօնմէյէ եալլարտըգլարըն-
տա րէճալարընա գարշը կէլմէյիպ տէօն-
տիւյսէ տէ, ոսնրա թէքրար գաշտը, վէ
թէքրար տէօնտիւ: Ինճամ միլլէթի ուղ-
րունա իքինճի Պօղոս առաքեալ կիպի
չալըշտըգտան սօնրա գըրգ պէշ եաշընտա
իքէն էպէտի էճրինի ալմաղ իշին տիւ-
նեաւընը թէքք էտիպ սէատէթ մէքեանը
ճէննէթէ կիթտի:

Ս. ՄԻՒՌՈՒՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Միւճիգէթքեար Ս. Միւռն Արիտ
առաւորնտա Ռաւկիա շէհրինտէ քրիսթի-
յան աթալարտան տիւնեայա կէլիպ՝
Ալլահ գօրգուսու վէ ֆաղուլէթ պապին-
տէ էյի թէրպիյէ օլտուգտան սօնրա եաջ
պալիզ օլտուղունտա աթալարընըն էմրինէ
իթաաթէն տիւնեայէ կիրտի: Թապիաթը
հազիմ վէ սատագաթը, թօփրաղընըն
մահաուլլարընը ֆուգարալարա տաղըտը,
վէ հէր իգթիգալարընտա ծնլարա եար-
տըմէթմէյէ չալըշըր ըտը: Ալլահ էֆէն-
տիմիզ տախի ազիզ գուլունուն արզիւ-
սիւնէ կէօրէ վէրիպ թօփրագլարը իւզէ-
րինտէ ծնուն մախսուտիյէ պիր պէրէքեա-
թը կէօրիւնիւր իտի: Պիր տէֆա խըր-
սըզլար թարլասընա կիրիպ մահաուլունու
չալմագ իսթէտիքլէրինտէ, Միւռն քէն-
տի սահապըսը օլտուղունու պէլլի էթ-
մէտէն, թօփլատըգլարընը արգալարընա
գալտըտը, վէ ախէր տէֆա պիր շէյ լա-
զըմ օլտուղունտա կիզլի էթմէյէ հաճէթ
տէյիլ, աշիքեար կէլին, իսթէյին պէն
սիպէ վէրիւրիմ տէյի, նասիհաթ վէ սէօզ
վէրաի:

Գեկուս վէ Աաղերիանոսուն էյեամի
տէվլէթլէրինտէ քրիսթիյանլարա գարշը

զուլմէթ պաշտպարւոյ շօգլարն տախի տին ուղղունա շէհիտ օլմասընը իշիթաիյինտէ Միւռոնուն տախի գալպի պու հէվէս իլէ թուլթուշուպ մէյտանա չըդար, վէ լաքին Ալլահ էֆէնտիմիզ՝ շէհիալէք արզիւտի եֆրինէ, ծնու քահանայ էթտի: Միւռոն պու ազիմ մերթէպէյէ եէթիշտիյինտէ թարիֆ օլունմազ զայրէթ իլէ քէնտիյէ սրիարըզ օլմուշ գօյունլարըն սէլամէթինէ չալըջըր ըտը: Զուլմէթ վազթը կէչիպ էօլէն եպիսկոպոսլարըն եէրինէ սաիրէրի արանտըղընտա ճէմիաթըն իւմումի արզիւտի իւզըն Միւռոն եպիսկոպոս օլտու: Օնտան սօնրա տահա զեյատէ Ալլահ քէլամլարը թօխումունու հէր քէսին գալպինտէ սաչըպ ֆազուլէթ մէյվէլէրի հասլ էթտիրմէյէ չալըջըր ըտը: Պու ազիզ խայլէ քիլիսէլէր վէ քիւչիւք իպատէթ խանէլէր եափմըշ տըր:

Պունլարտան գաթի նազար միւճիզաթ իշլէմէ հագդընտա աաը սէօրթ թարաֆա չալ օլմուշ ուտու, շէյլէ քի տուա էտիպ էլ գօտուղու խաւթէլէր վէ քիւլթրիւմէր սաղալըր ըտըսըր: Պիր քէրրէ տուաաը պէրէքեաթըյլա Նիրիտ աաաւընը պօղուպ վէրան էաէն գօրգունճ էթտէրի եօղ էթտի, ախէր տէֆա տախի պիր քէպքին չայտան կէչէր իքէն՝ ազիզ կէչինճէյէտէք սուլուն ադընթըսը տուրտու:

Ս. ՄԻԼՈՒՆ պու մէնվալ իւզըն եիւզ
սէնէ գաւարեաշատըգտան սօնրա էօլիւպ
հաարէթինի չէքտիյի եարատըճըսընա
գավուշտու :

ՕԳՈՍՏՈՍ 11

Ս. ԼԱԵԻՐԵՆՏԻՈՍ

Պու ազիզին մէտհի հագգընա էպի
Պապալարըն, ալէլ խուտու Ս. Օգոս-
տինոսուն, Ս. Ամբրոսիոսուն վէ պիրինճի
Ղեւոնդիոս Փափա հագընէթլէրինին եազ-
տըգլարը միւքէլէֆ վէ բուհանի սէօղլէր-
տէն՝ քրիսթիյանլար արասընտա Լաւ-
րենտիոսուն նէ տերէճէ իթիպարտա օլ-
մասը աշէքեար կէօրիւնիւր: Պու ազիզ
Արակոնիա էյալէթինտէ Ուրումնա շէհ-
րինտէ քրիսթիյան աթալարտան տօղուպ,
օնլարըն էլի ալթընտա իպատէթ վէ տին
մատտէլէրի թալիմաթընտա էյի թէր-
պիյէ օլտու: Թա քիւչիւք չաղընտան
Ալլահ գօրգուսուլլա տօլու օլուպ Բրիս-
տոս էֆէնտիմիզէ գարշը պաշգաճա պիր
մուհապպէթ կէօթէրտի. տին մատտէ-
լէրինտէ գավի, վէ գալպի փաքլըղը իւզէ-
րինէ զայէթ տիգգաթլըյըտը: Թազէ
չաղընտա Բօմայա կէլիպ իպատէթէ օլան
մէյլինի իճրա էթմէյէ տահա զէյատէ
գօլայլըգ պուլտու: Քսեստոս Փափա հագ-

յրէթլէրի Լաւրենտիոսուն պու կիռնէ
Ֆազուլէթ սահիպի տէլի դանլը օլմասընը
կէօրտիւյիւնտէ Բօմա քիլիսէսի սար-
կաւազլարընտան պիրի իթաի, վէ նայլ
օլտուզըլ րուհանի լութ Ֆիւքմիւ իւզըէ
խրզմէթի մէզքիւր Փափա հազըէթլէրինէ
սպասաւորութիւն էթտիքտէն սօնրա,
պատարազ թագըմլարընը սաղլամազ, վէ
քիլիսէ իրատընտան թօփ օլան աղչայը
Ֆուգարէլէրէ թէվզի էթմէք իտի:

ՕԼ էյետմտէ քրիսթիյանլարա դարշը
պիր քէպքին զուլմէթ չըդըպ՝ Քսեստոս
Փափա հազըէթլէրի տախի էլէ տիւշտիւ
վէ հապսա գօնուլտու: Լաւրենտիոս՝ կէ-
րիտէն կէօրտիւյիւնտէ գօշտու վէ եանընա
վարըպ՝ Ա՛ ազիզ փէտէրիմ, էվլատընը
սլմատան նէրէյէ կիտէյօրսուն. ա՛ Ալլա-
հըն վէքիլի, սարկաւազսըզ նէ էտէճէք-
սին. ա՛ սէվկիւլիւ փէտէրիմ, պէլքի սէնի
ինճիթտիմ քի պէնի պէօյլէ պրազըյօր-
սուն. էյէր պիլմէյէրէք պիր թագսիրաթ
էթմիշսէմ տէ աֆվ էյլէ. Ֆազատ պէնի
տէ պիլէնճէ ալ, տէյէրէք եալվարըրըտը:
Փափա հազըէթլէրի պու սէօզլէրի իշիթ-
տիյինտէ շազլըզընտան եիւրէյի գալգ-
տը: Խայր օղլում, սէնի պրազմամըշըմ,
լաքին Քրիստոսուն տինի ուղրունա սէն
տահա չօզ շէյլէր չէքէճէքսին, հազըր
օլ. պէն եաշըմը ալմըշըմ, պիր խաֆիֆ

սափաշտան սօնրա կիտերիմ, լաքին ուն տահա կէնճ վէ եխիտ օլտուղուն իշին չօգ ճէնքլէշտիքտէն սօնրա զալիմ խա սիմիմիղին իւղէրինէ փիւթուհաթ էտէ ճէքսին: Գօրգմա, աղլամա, շիմտի կիթ սրմարլատըղըմ քիլիսէ խաղինէլէրինի սազլա, իւչ կիւնտէն սօնրա սէն տէ պանա գափուշուրսուն, ինչա ալլահ, տէյիպ Եօլլատը: Լաւրենտիոս պու միւթտէ իւղէրինէ մէսրուր վէ մէմնուն օլուպ կիթտի վէ քիլիսէ թազըմյարընը սազլայըպ թօփ օլան ազչայը մուզաիգա իշինտէ օլանլարա տաղըթտը, վէ Էվլէրտէ վէ մազարալարտա սազլը քրիսթիյանլարա զիյարէթ էտիպ տինլէրինտէ գափի գալմաղա նասիհաթ վէրտիքտէն սօնրա Փափա հազըթլէրինին էօլիւմ եէրինէ կէօթիւրիւմէսինի կէօրիւպ թէքլար էօնիւնէ չըգտը, վէ Եալվարտը քի վատընը ունութմասըն: Աղիզ Բսեստոս պու կիունէ գըլըճ ալթընտա էօմրիւնիւ պիթիրտիքտէն սօնրա Լաւրենտիոս թէնհայէ չէքիլիպ էօլիւմէ հազըրլանըր ըտը:

Իքիսի արատընտա՝ քիլէսէ խաղինէլէրի իւղէրինէ օլան սուհպէթի ճէլլատլարտան պազըսը իշիթմիշ օլուպ Գեկոս գրալա պունու անլաթտըգլարընտա օնուն էմլրիլլէ Լաւրենտիոս տա թութուլտու, վէ Իպպողիտոս իսմինտէ պիր պէքճիյէ թէս:

լիմ օլունուպ խաթ աքեարլար զընտանընա
աթըլտը: Ղուկիղղոս նամինտէ մահպուս-
լարըն պիրիսի խայլի գէման գարանը եէր
ալթընտա տուրտուզը իչին կէօզինին
նուրինի զայպ էթմիշ իտի. Լաւրենտիոս
պու ալիլի կէօրտիւյիւնտէ մէրհամէթէ
կէլիպ՝ էյէր վաֆթիղ օլուպ Քրիստոսա
ինանրոսան կէօզին աշըլըր տէյի սէօլ
վերտի: Ղուկիղղոս՝ Լաւրենտիոսուն սէօ-
զինէ միւթի օլուպ տէտիքլէրինին իճրա-
սընը էթտի վէ վատ օլունուն ճան վէ
թէն նուրի լութֆինէ նայլ օլտու: Զըն-
տան պէքճիսի Իպպողիտոսպու աղիմ հիք-
մէթի կէօրտիւյիւնտէ, Ալլահըն՝ գալպին-
տէքի ինամ էյլէտիյի մէրհամէթ լութ-
ֆունա գարշը կէլմէյիպ ճէմի թէվապի-
լէրիլէ քէնտիսի տէ վաֆթիղ օլտու:

Իրթէսի կիւնիւ գրալ Լաւրենտիոսու
հուզերինէ կէթիրմէյէ էմր էթտի: Ալլա-
հըն մէրտանէ գուլու պու խապէր իւզէ-
րինէ զայէթ շաղ օլուպ Իպպողիտոսա,
Հայտէ, պիրատէր, կիտէլիմ, Ալլահըն
պիղէ հազըրլատըղը զեզըյմէթ թաճը
ալլալմ, տէյիպ գրալըն էօնինէ չըգուր-
ղընտա՝ Նէրէլի սին, վէ քիլիսէ խազինէ-
լէրինի Նէրէյէ սազլատըն, տէյի սօրուլ-
տույուսա, Սպանեատա տօղմա քրիս-
թիյան օղլա՝ քրիսթիյանըմ, քիլիսէ
խազինէլէրինի տէ վազթ վէրիրունն սանա

կէօթերիւրիմ, տէյի ճէվապ վերտի: Գրալ պու ճէվապըն իւղէրինէ շուգ օլուպ գաչ-մաօրն տէյի Խպպողիտոսու պիլէսինճէ վերտի վէ խազինէլէրի կէթիրմէյէ եօլա-տը: Լաւրենտիոս տիշարը չըգտըղընտա ճէմի ֆուգարէլէրի թօփլայըպ, Իշլէ քիլիսէ խազինէլէրի աէտիյիմիզ պունլար տըր տէյի գրալըն հուզուրինէ չըգարար: Գրալ քէնտիյի մասխարայա ալըյօր տէյի զայէթ ալընըպ՝ շիտտէթլի իսքէնճէլէր վերէրէք Լաւրենտիոսու եօլտիւրմէ իչին ալլահլարը իւղէրինէ եէմին էթտի. վէ Վաղերիանոս իսմինտէ զալիմ շէհր այա-նընընաղըրըպ՝ փութլարա գուրպան սուն-մադ իսթէմէտիյինտէ աճը վէ քէպքին էղիյէթլէր արասընտա եօլտիւր տէյի, Լաւրենտիոսու օնա թէսլիմ էթտի:

Վաղերիանոս էղիյէթ վէրմէ հազգըն-տա գրալընտան զալիմ վէ հիւնէրլի օլուպ Լաւրենտիոսուն էսվապընը չըգարմայա էմը էթտի, վէ պուտագլը չըպուգլար իլէ տէյիլպ եարէ պէրէ էթտիքտէն սօնրա, էյէր տահա տէօնիլպ ալլահլարա գուր-պան սունմագսան պունլար իլէ հազգըն-տան կէլիրիմ տէյէրէք էօնիւնէ խայլի իշքէնճէ ալաթլարը տէօքտիւ: Լաւրեն-տիոս պիրէր պիրէր ալտը թէֆթիշ էթ-տի, վէ սօնրա պունլարըն հիշ պիրինտէն գօրգմամ, հաթթա գուրթարըճըմ Յի-

սուսուն խաթրը իջին տահա զեյատեսինի
 շէքմէյէ հազըրըմ, ալլահլարընա տախի
 գուրպան սունմամ, էյի պիլ տէյի ճէվապ
 վերտիյինտէ՝ Վաղերիանոս խըշմէ կէլտի,
 վէ ազեզի իփ իլէ ասըպ տէմիրտէն թա-
 րագ իլէ թէնինի գազըմայա վէ ուճու
 սիվըր մըսըր գամշըլար իլէ վուրտուգտան
 ոճնրա աթէշ իլէ եարալարընը տաղլամայա
 էմր իթտի: Էմրի իճրա օյտու վէ լաքին
 Լաւրենտիոս պու շիտտէթլի իշքէնճէտէն
 ճէսարէթինի ղայպ էթմէյիպ կէօզիւնիւ
 կէօյէ տօղըու գալտըրըր վէ Ալլահըն եար-
 տըմընը տիլէրիտի: Վաղերիանոս պու կէօր-
 տիւյիւ աճաիպ հիքմէթի պիւյիւճիւլիւք
 զարպըր զանն էտիպ, էյէր սէօզիւմիւ թու-
 թուպ ալլահլարա գուրպան սունմազսան,
 տահա պէթտէր էտէրիմ տէյի էօրֆ վէր-
 տիյինտէ, ազիզ՝ էտէճէյինի էյլէ կէրի
 պրագմա, Յիսուսուսուն խաթրը իջին հէր
 շէյէ հազըրըմ վէ վէրէճէյին իշքէնճէլէրին
 ոճնու վար տըր, տէտի: Զալիմ Վաղերիա-
 նոս պու ճէվապ իւզէրինէ տահա զեյատէ
 խըրսլանըպ իւչիւնճիւ տէֆա գուրշուն
 թօփուլ իլէ տէօյտիւրտիւ, վէ ազիզ՝ զա-
 լիմէրին վուրմասը թարզընտան վէ եա-
 րալարընըն աճըսընտան էօլիւմիւնիւ եա-
 դըն հիսս էտիպ, Ա՛ էֆէնտիմ Յիսուս
 ճանըմը գապուլ էյլէ տէյի չաղըրտըղըն-
 տա կէօյտէն պիւր սէտա կէլտի, վէ պուն-

տան տաճա զիյատէ պիր իշքէնճէ չէքիւ
տիւշմաննն իւզերինն թիւթուհաթ էտէ-
ճէքսին տէյիւ թէսէլի էյլէսի: Սէյր-
ճիլէրտէն չօղու պու սէսի իշիտիւ իւք-
տիւքլէրինտէ, զալիմ Աղլերիանոս, Ա
Բօմալըլար ինանմայրն, չէյթան ալա-
մէթի տիր, շիմտի կէօրիւրսինիւզ քիմին
տաճա զիյատէ գուվլէթի չօդ տուր տէ-
յիւ, թէքրար տէմիր չըպուգլարըլա տէօ-
յիււ թէնինի եարէ պէրէ էթմէյէ էմր
էյլէսի: Ճէլասալարտան պիրիսի աղիպին
եանընտա պիր մէլէք կէօրիւպ, քրիթի-
յանլարըն Ալասհր պիւյիւք տիւր, սէմա-
տէն մէլէյի էնմիշ գուլունուն թէնինի
սիլիւպ գանընը եպղայօր տէյի չաղըրարագ
վաթթիղ օլմայա գարար վէրտի: Ճէլատ-
լար վուրմաստան եօրուլտուլար վէ լաքին
Լաւրենտիոս չէքմէտէն եօրուլմամըշ բար:
Պունտան գաթի նազար գալպինտէքի
տույտուղու թէսէլի վէ շաղըզգ եիւ-
զինտէն փարլար բար. Աղլերիանոս
պունլարը կէօրտիւքճէ տաճա զիյատէ
գուտուրտու վէ տման տէյիւ սլաճլարա
գուրպան սունունճույատագ պիւթիւն կէ-
ճէ տէյմէյէ էօրֆ էթտի: Աղլերիանոս,
Ա՛ զալիմ, պիլէսին քի էօմրիւմտէ տաճա
պէօյլէ կիւզէլ կէճէ կէշիւմիշ օլմամ. էօր-
ֆիւնտէն հիշ գօրգմամ, ալաճ տէյի
թափընտըլըն եալանճը փութլարա գուր-

պան սունմամ տէյինճէ, աղզընա թաշըլա
 վուրուպ հապսա եօլլատը: Վաղերիանոս
 պիւթիւն կէճէ ույդուսունու զայպ էթտի
 վէ Լաւրենտիոսուն հազգընտան կէլմէ
 իշին պիր եէնի իճատ իշքէնճէլի ալաթ
 վէ էօլիւմ տիւշիւնիւր իւտիւ: Եէր աղա-
 րըպ կիւնէշ տօղմատան զալիմ այաղա
 դալգար վէ չափուճագ ըսգարա պիշի-
 մինտէ փարմագ տէմիրտէն պիր թէճկէրէ
 հազըրլատըպ քէօղ քէսիլմիշ քէօմիւր-
 լէրի ալթընա եայարգտան ոօնրա, աղիզի
 իւզէրինէ եաթըրըպ եալաշ եալաշ գա-
 վուրմաղա էմր էյլէտի: Էմրի իճրա օլմա-
 սընտա սէյրճիլէր պագամայըպ գաշտըլար,
 վէ լւքին օ՝ հիշ քէնտիյի ալաըրմատան
 կիւլտէն փուփլա եաթաղա կիրէր կիպի
 եաթտը, վէ կիւլէր եիւզ իլէ էօմրիւնիւ
 Ալլահա դուրպան սունտու: Եանընտա
 պուլունան քրիսթիյանլարըն չօղու աղի-
 զին էթրաֆընտա պիր միւնէվկէր ըշըզ
 կէօրիւպ եանմըշ էզալարընտան պիր խօշ
 գօգուլար չըդմասընաշահատէթլիք էտէր-
 լէր: Լաւրենտիոս տաշա ճանընը թէսլիմ
 էթմէտէն, պիր տաշա Վաղերիանոսա
 պագըպ, Ա, ա զալիմ ալ, գափուլմուշ
 թէնիմին փարչալարընը եէ տէ տօյ տէ-
 յինճէ, Վաղերիանոսուն նէ կէօնէ գու-
 տուրմուշ օլտուղու թարիֆէ հաճէթ
 տէյիլ տիր:

Ս. Լաւրենտիոս պօլ մինվալ իւզըէ տագիգէտէն տագիգէյէ երիյիպ, հալլ օլմասընտա տուրմազ Ալլահըն մերհամէթինի մէտհ ետեր վէ օնա՝ էթտիյի էյլլէքլէր իչին թէշէքքիւր օլլարուտու: Վէլ հասլ կէօզլէրինի կէօյէ տօզրու գալտրրույ թէքրար սօն տէֆա աշգ ու հասրէթ ամէլինի իճրա էթտիքտէն սօնրա շազ եիւրէյլէ փաք ռուհինի Էֆէնտիմիզին 288 սէնէսինտէ եարատըճըւընըն էլինէ թէսլլիմ էթտի: Պօլ ազիմ հիքմէթի կէօրէնլէրին չօզու տէօնիւպ քրիսթիյան օլտուլար:

Ս. ԱՆԻԿՏՈՍ ՎԼԷ ՓՈՏԻՆՈՍ

Իզնիմիտ շէհրինտէ քրիսթիյանլարըն պաշ տիւշմանը զալիմ Դիօկլէտիանոս դրալ ճէմի քրիսթիյան տինինի օրթատան գալտրըմաղ իչին ֆէրման չըգարուպ էմրինէ միւթի օլմայանլարը իշքէնճէլէր իլէ էօլտիւրմէք էօրֆ էթտիյինտէ Ս. Անիկտոս պէյ՝ զալիմին քէպրինէ շաշուպ էօնիւնէ չըգտը վէ քրիսթիյանըմ տէյերէք տին մատտէլէրի իւզէրինէ սէօյլէմէյէ պաշատը: Թիւրլիւ ազիլ սէօզլէր իլէ քրիսթիյանլարըն թափարղը եէրին կէօյիւն եարատըճըսը Ալլահտան պաշգա

ալլահ օլմամաւընը քիթապտան կէօս-
թերիպ գրալըն քէօրլիւյիւ իւզէրինէ
ազլատը: Ազիզին սէօզիւնիւ տիյնէյէն-
լէրին չօղու տէօնիւպ քրիսթիյան օլմա-
լարընտան Դիօկղէտիանոս զազէպէ կէլիպ
հէփիսինին վիւճուտինի օրթատուն գալ-
տըրմայա էմր էյլէտի: Վէ լաքին Ապլա-
դիկոս նամինտէ պիր գափուլունուն րէ-
ճաւընա մէպնի էմրի կերի գալտըզընտա,
եալընըզ Ս. Անիկտոսու օրթայա չէքիպ
չըպուլլա քէմիքլէրի աչըլընճայատագ
տէօյտիւլէր. վէ սօնրա պիր ազղըն արսլան
էօնիւնէ աթտըլար. Ալլահըն քէրէմիյլէ
գուտուրմուշ ճանաւար հազիմ գուզույա
տէօնտիւ, վէ Անիկտոսուն եանընա կէլիպ
սիւրիւնիւր իւտիւ:

Ճէլլատլար պու հիքմէթ իւզէրինէ իս-
քէնճէ վէրմէտէն կերի տուրաճագ եերէ
տահա զիատէ գուտուրտուլար վէ ազիզի
էվլէլքինտէն զէյատէ տէօյմէյէ պաշ-
լատըլար: Անիկտոս ճէմի իպքէնճէլէրի
արաւընտա Քրիստոսուն պիզիմ իչին
չէքտիյի էզէյէթլէր իւզէրինէ տիւշիւ-
նիւպ Ֆերահ պուլլուրուտու, վէ տուաւը
պերէքէաթըլա փուլթլարըն սիւրէթլէրի
երգըլլպ փարէ փարչէ օլտուղունտա
Անիկտոսու պիր արապա թէքէրլէյինէ
պաղլայըպ քէօզ քէսիւմիշ աթէշ իւ-
զէրինտէն կէչիրտիւլէր: Լաքին Ալլահըն

ինայէթի իլէ պրւնտան տա պիքէտէր
գուրթուլտուղունտա գայնար եալ գա-
զանը իչինէ աթարլար, օլ տախի քեար
էթմէտիյինտէ Գիոկղէտիանոս գուտուր-
տու, վէ էթրաֆտաքի սէյրճիլէր իչինտէն
Փոտինոս իսմինտէ պիրիսի խալզը եարըպ
Անիկտոսուն եանընա վարտը վէ օնուն
իլէ էօփիւշտիւքտէն սօնրա քէնտի տախի
գրալըն զալիմլէյի իւզէրինէ սէջլէմէյէ
պաշլատը: Գիոկղէտիանոս պրւնու տա
կէօրտիւյիւնտէ ղայրի էօքէսինտէն սապր
էտէմէյիպ թիւրլիւ իշքէնճէլէրտէն սօն-
րա գաթլ էթմէյէ էմր վէրտի: Ֆագատ
ճէլլատըն էլի գուրուտուղունտա պիր գա-
րանը պընտանա աթարլար:

Ազիզլէր իւշ սէնէ միգտարի հէր թիւր-
լիւ օրգընթըլարա թէհամիլէ էտէրէք
հապստա գալտըգտան սօնրա պիր քիւլ-
խան իչինէ աթըլտըլար, վէ օրատա տուա
էտիպ Ալլահա շիւքըր սունարագ էֆէն-
տիմիզին 305 թարիխինտէ փաք ըուհէ-
րինի եարատըճըլարընըն էլինէ թէսլիմ
էթտիլէր: Աւագթ իլէ ազիզլէրին թէնի
մէյտանա կէլտիյինտէ թօփլայըպ քէնտի
իսիմլէրինէ սունուլմուշ պիր քիլիսէ
իչինէ գօտուլար:

զիրա ըույսարնտա երթըզ էսվապը չօ-
ճուգ քիսիէթինտէ Գրիստոս էֆէն-
տիմիզի կէօրիւպ, սէպէպինի սօրտու-
ղունտա, Արիոս պէնի երթտը տէյի
ճէվապ ալըպ սագընտը, վէ քէնտիտէն
սօնրա կէլէնլէրէ տէ խաինին գասթընը
անլաթտը: Փասիտին հագգընա պու
թարզ ըույալար Ս. Անտոն ճգնաւոր
տախի կէօրիւպ փիշինէն խապէր վէրմիշ
տիր:

Ս. Պետրոս շէհիտ օլըպ օնուն քիւ-
սիսինէ Աքիւղաս ճիւլուն էթտիյինտէ
պու գալաշ վէ տիւպազ Արիոս թէքրար
նէտամէթ կէօթէրիպ քիլիսէյէ գապուլ
օլընտու, վէ օնուն էլիյլէ սարկաւագ վէ
քահանայ օլըպ փաթրիքլիք մէսնէտինէ
էրմէ էնսէսինտէն տիւշէր խտի: Աէ լաքին
խաթէտիյի օլմայըպ Աքիւղասըն եէրինէ
Աղէքսանդրոս կէչտիյինտէ պաշգա եիւզ-
տէն օնա օլան խուսուլմէթինի կէօթէրէ-
մէյիպ օնուն տօղըու տին թալիմաթը
իւզէրինէ վէրտիյի վազէրէ գարշը չըզ-
տը: Ազիզ Աղէքսանդրոս ալահանի քէ-
լամլարը արասընտա Գրիստոս էֆէնտի-
միզին ագլա սըղմազ Ալահլըղը իւզէրի-
նէ «էջլէտիյինտէ, Արիոս ութանմայըպ
քիւֆրպազ աղզընը աշտը վէ գալպինտէ-
քի թօփ էթտիյի զէհրի տիշարը վէրտի:
Գրիստոս էֆէնտիմիզին Ալահլըղընը ին-

քեար էտիպ. կերչէք Ալլահ տէյիլ տիր՝
մախլուգլար արասընտա ալա վէ պաշ պիր
զաթ տըր, վազթ օլմուշ. քի քէնտիսի
տէ եօղուտու վէ եօղտան վար օլտու.
Փէտէրինին վարլըղընտան օլմայրպ էպէտի
տէյիլ, իլլա վազթ իլէ օլմա տըր տէյէ-
րէք ուղլափառ աինիմիզին թէմէլինի
սէօքիւպ գալտորմագ խաթէր իտի: Պունա
տաիր ախէր տույուլմամըշ միւրտար սէօզ-
լէրիլլէ սաֆտէրուն աշխարհականլարտան
վէ քահանալարտան չօղունու քէնտի
շէյթանի տուլպաղը իչինէ տիւշիւրտիւ:

Ս. Աղեքսանդրոս Արիոսու թաթլը-
լըլլա վէ էօրֆ իլէ չէվիրմէ իչին՝նէ գա-
տար չալըշտըյսա տա հէր էմէյի պօշա
կիթաի. Ալլահտան գօրգմագ խաին՝
գուրտ միսալի ֆիլիսէի շէրիֆին կիւնահ-
ըզ գօյունլարը արասընա կիրիպ փարա-
լար ըտը վէ տիւլպաղըղըյլա աշխարհա-
կանլարտան վէ քահանալարտան մաատա
իքի տախի եպիսկոպոս քէնտի թարա-
ֆընա չէքտի. պունլարըն իչինտէն իզնի-
միտ եպիսկոպոսու Իսսեբիոսու քէնտի
ֆէնա վէ պէտամէլ Ֆըրգասընըն պայ-
րագտարը օլուպ ճէմի թէվապիլէրիլլէ
քէնտիյի օնա վէրմիշ իտի: Ինճամ Ս.
Աղեքսանդրոս պու ֆէնա իլէթին կիւն
պէ կիւն սիրայէթ էթմէսինի կէօրտիւ-
յիւնտէ քէնտի հիւքմիւ ալթընտա օլան

եիւզ եպիսկոպոսլար իլէ պիր մէճլիս
էտիպ Արիոսուն վէ թէվապիլէրինին
իւզէրինէ ափօրօզ օգուտու, վէ մէճլիսին
գարարընը պիր քեաղըա իլէ ճէմի քիլի-
սէլէրէ պէյան էյլէտի: Արիոս՝ գապահա-
թընը թանըյըպ ափվ աիլէյէճէք եէրէ
տահա գուտուրտու, վէ եօլա չըգըպ Ասիա
ճանիպլէրինէ կէլինճէյէտէք հէր եէրտէ
ազիլ Աղեքսանդրոսուն հազգընա իֆ-
թիրալար սէօյլէտիքտէն սօնրա քէնտի
Փըրգասընը չօղալթար, վէ Իգնիմիա ե-
պիսկոպոսու Եւսեբիոս տախի քէնտի րէ-
յինտէն օլան եպիսկոպոսլար իլէ մէճլիս
էտիպ Արիոսու փաքա չըգարտը վէ նա-
մազպուլ քիլիյի քիլիսէսինէ գապուլ
էյլէտի:

Ս. Աղեքսանդրոս պու օլան շէյլէրի
իշիթտիյինտէ իպատէթքեար վէ զահիտ
Կոստանդիանոս գըալա եալվարտը, վէ
քէնտի հիւքմիւ միւլիւքեանէսիլլէ պու
ղալաթ թալիմաթտան հասլ օլան իւ-
մումի կիւնահ աթէշլինի սէօնտիւրմէյի
օնա իհալէ էյլէտի: Գրալ՝ ալիմ վէ ազիլ
Գորտուվա եպիսկոպոսու Ովսիոսու օնա
եօլայըպ արալարընը պուլմաղա զայրէթ
էթտիյսէ տէ, չարէսի օլմայըպ կիւն
պէ կիւն աթէշ թուլթուլըրուտու: Պու
Արիոսուն մատտէսինտէն մատաա պիր
ղայրի մարաղ տախի մէզքիուր միւնքիր

Մեղիտիոս եպիսկոպոսուն պաշը պօզուզ կեպիպ ֆագատա ֆըրդատընը չօղալթմաղ իշին նէլայըզ քիշէլէրի տարկուազ, քահանայ վէ եպիսկոպոս էթմէսիյտի: Թէքրար Զատիկ եօրթուսու կիւնիւ հազզընա տա շարդ վէ ղարպ եպիսկոպոսլարը արասընտա տաիմա իթթիֆագսըզլըզ վար ըտը. պու սէպէպլէր իշին Սեղընսարոս Փափա հազըէթլէրինին ըէյի վէ եարտըմը իւզըէ՝ Կոստանդիանոս պիր ֆէրման եաւըպ ճէմի ուլու տէվլէթի ալթընտա օլան եպիսկոպոսլարը Իշնիք շէհրինէ կէլմէյէ տալլէթ էթտի:

Կոստանդիանոս՝ ազիզ տօսթու էրմէնիլէրին Տրդատիոս փատիշահիլէ պերապէր պիզիմ՝ ազիզ պապամըզ Գրիգոր Լուսաւորիչի տէ չաղըրտը. Տրդատ օլ էյեամաէ Գըզըլպաշլարըն զօրգուսունտան տէվլէթինի պօշ պրրագամազ ըտը, վէ Գրիգոր Լուսաւորիչ տախի մէճլիս իշինտէ իզզէթ վէ իթիպարտան սագընմագ իշին օղու Արիստակէսի եօլլատը: Ս. Արիստակէս իլէ պերապէր կիթտիլէր Մծքին հայրապետի Յակովբ, վէ Յովհաննէս եպիսկոպոս վէ եօլտա Գայսէրիյէ ուղըայըպ Ս. Ղեւոնդիէսի տէ պերապէր ալարդտան սօնրա Իշնիք շէհրինէ տօղըու վարտըլար: Պըւ տիրնէք էֆէնտիմիզին 325 թարիխինտէ պաշլատը վէ ճէմ օլան

Եպիսկոպոսլարն սայրս թամամ 318
 իտի: Մէճլիս պաշը Փափա հազրէթլէրի-
 նին վէքիլլէրի վիկտոր, վինկենտիոս վէ
 Ովսիոս ուտուլար. պունլարտան սօնրա
 Իսքէնտէրիէ հայրապետի Ս. Աղէքսան-
 դրոս քէնտի ազիմ սարկաւագը Աթանաս
 իլէ կէլիւր իտի, վէ պատէհու Անթաքես
 հայրապետի Եւստաթէոս վէ Գուտսի
 շէրիֆ հայրապետի Ս. Մակար: Ճէմի
 եպիսկոպոսլար թօփ օլտուղունտա Կոս-
 տանդիանոս գրալ տախի իշլէրինէ կէլիւ
 օնլարը օթուրթտուգտան սօնրա քէն-
 տիսի օթուրտու: Եւստաթէոս տիրնէք
 թարաֆընտան գրալըն ինայէթինէ թէ-
 շէքքիւր օլտու, վէ Կոստանդիանոս թէ-
 վագու իլէ հէր իշիթտիքլէրինի Ալահա
 վէրիպ մսպէյնլէրինտէ օլան իխթիլալը
 հալլ էտէրէք Քիլիսէի շէրիֆի թէքրար
 րահաթլանտըրմաղա րիճա էթաի: Օնտան
 սօնրա եպիսկոպոսլարտան պիր գաշը
 քէնտի արալարընտա օլան նիգա իւզէրինէ
 արզուհալ վերտիքլէրինտէ, գրալ օգու-
 մատան աթէշէ աթտը, Սիգ պունտա
 Ալահըն եերինէ օթուրմուշտունուզ, ա-
 րանըզտա օլան միւճատէլէրի չէօզմէք
 տէ սիգէ տիւշէր տէյիպ չէքիլտի:

Պունտան սօնրա մէճլիսին էմրիյլէ
 Արիստուն տավասը իւզէրինէ թէֆթիշ
 օլունմայա պաշլանտըղընտա օնուն թա-

րափընը թութան միւլհիտի ֆէյլէսօֆ-
լար իլէրի վարտըլար: Պունլարըն պազիսի
ազչա իլէ սաթըն ալընմըշ ըտը, պազըսը
Արիստուն հազգընա էտինտիքլէրի սոսթ-
լուղ իչին, վէ էքսէրիսի իլիմ թասլայըպ
թիւրլիւ ինձէ պուլուշլու պիւրհանլար
իլէ տին թալիմաթը հազգընտա ազիզ
եպիսկոպոսլարը սըզըյա սօգմագ իչին
օրայա թօի օլմուշլար ըտը: Ֆազուլէթլի
եպիսկոպոսլարտան չօղու պու սաթթէ
ալիմլէրին պիւրհանլարընա ճէվապ վէ-
րիպ տիլլէրինի թութտուլար. վէ լաքին
իչլէրինտէն պիրի՝ աղզընը տահա սօղ-
լուլուղա գարշը գօտուղունտա, իլիմաէ
աղ վէ լաքին ֆազուլէթտէ ղայէթ իլէ-
րիլէմիշ իսթիյար եպիսկոպոսլարտան
պիրի ծնու էծնիւնէ չաղըրըպ՝ Սէն սօղըու-
լուղա ինանմագմըսըն տէյի սօրտու. պու
միւլհիտինին տիլի գափանըպ՝ Պէլի, պէլի
ինանըրըմ տէյէրէք եպիսկոպոսուն տէ-
տիքլէրինի պիրէր պիրէր սէօյլէյինձէ,
էօյլէ իսէ կէլ վաֆթիդ օլուպ քրիսթի-
յան օլ, տէտի:

Արիստուն՝ պու կիունէ միւլհիտի ֆէյլէ-
սօֆլարտան իւմիտի գաթ օլընտուղուն-
տա քէնտի ըէյինտէ օլան եպիսկոպոսլար
եարտըմընը իսթէտի, վէ լաքին ծնլարըն
սէօզլէրի տէ պիր խայր էթմէտիյինտէ
ծնուն թիւրահաթ տին իգրարընը օգու-

յուպ իւզերինէ աֆօրօզ օգուտուլար: Գրալըն էմիյլէ Արիոս սիւրիւլտիւ, վէ ծնուն եազըլարընը եազմայրպ օգույանլարա էօլիւմ էօրֆ էթտի: Ս. Եպիսկոպոսլար Զատիկ Եօրթուսու միւճատէլէսինի տէ մարտ պընըն եիրմի պիրինճի կիւնիւնտէն սօնրա կէլէն պազարա պըրազտըլար, վէ Մելիտիոս Եպիսկոպոսու տա ալլ էտիպ՝ քահանայ էթտիքլէրինի Ս. Աղեքսանդրոսուն հիւքմիւ ալթընա պրազտըլար: Եպիսկոպոսլար տահա եերլէրինէ տէծնմէտէն գրալ պիր ազիմ ալայ իլէ եէնի եափմա շէհիրի Բաթամպօլտա ծնլարա պիր միւքէլէֆ զիաֆէթ վէրտի. վէ ծնլարըն ալգըշընը շէհիրի իւզերինէ տիլէտի:

Պու մինվալ իւզրէ տիրնէք թէքմիլ օլտուգտան սօնրա, ծնլարըն գարարընը Բօմա Փափա հաղըթլէրի միւգարրէր էյլէտի, վէ Ս. Արիստակէսին Էրմէնիթանա տէծնտիւյիւնտէ ազիզ փէտէրիմիզ Գրիգոր Լուսաւորիչ տախի ծնլարըն հէօճճէթ իւ գարարընը օգույուպ գապուլ վէ հազզ էթտի, վէ մախսուս իւզէրինէ պիր տուա եափտը:

Ս. ԵՒՍԵԲԻՈՍ ԳԵԼԵՆԵՅ

Ս. Եւսեբիոս Բօմա շէհրինտէ քրիս-
թիյան աթալարտան տօղուպ իլիմ վէ
Փագուլէթ թահսիլինտէ փէք էյի թէր-
պիյէ օլմուշ տուր: Արիոսեանլար թարաֆ-
տարը կոստանդ գրալ քրիսթիյանլարա
գարշը փութփէրէսթէր գրալարը մի-
սիլլի գուլմէթ էթաիյի իշին աղիզ Եւ-
սեբիոս քրիսթիյանլարա մէթանէթ վէ-
րիր վէ Արիոսուն թալիմաթընըն եալան-
ճըլըղընը կէօսթէրիր վէ սագընմաղա
նասիհաթ էտէրիտի: Կոստանդըն չա-
շուտլարը պունու թութութուպ հուզուրինէ
կէթիւրտիքլէրինտէ, գրալ չօգ թիւրլիւ
վատլար իլէ քէնտի թարաֆընա գազան-
մաղա չալըշար, վէ լաքին հէր ճահտը
պօշա չըգտըղընտա իքի տուար արասըն-
տա աղիզի հապս էթմէյէ էմր էյլէտի:
Եէրին տարլըղընտան զէվալլը նէ պաշընը
եօգարը գալարըրապիլիւր վէ նէ պիր եան-
տան օլ պիր եանա տէօնէ պիլիւր իտի.
կէճէ կիւնտիւզ այագ իւսթիւնտէ, հէր
կիւն եաշայաճագ գատար վէրտիքլէրի
նաֆագայը եէյիպ Ալլահըն մէրհամէ-
թինի մէտհ էտէր տուրուրուտու: Տիլին-
տէն վէ գալպինտէն դայրի ազատ եէրի
եօղուտու. օլ սուրէթտէն տիլի իլէ տուր-

մատան Ալահըն եարարմընը տիէր վէ չէքտիյի էգիյէթլէրի ծնա սունար բոր. գալպի իլէ տէ եարատըճըսըյլա պիր օլուպ ծնու կէօրմէտէն շայրի պիր շէյէ արզիւսիւ եօղ ուտու :

Պու սույուլմամը բէնի իճատ իշքէն ճէ թարզը ալթը այ միգտարի սիւրտիւ վէ ազիզ Եւսերիս Տիչ շիքէայէթ էթմէտէն սապր իլէ հէր շէյի չէքտի, եէտինճի այ Ալահ էֆէնտիմիզ գուլունուն էճրինի շանիմէթ իլէ կէօյտէ վէրմէ իչին պիր էյի էօլիւմ իլէ քէնտիյէ չաղըրտը: Գրիգոր վէ Ովրատիսս իսմինտէ իքի ֆազուլէթ սահիպի քահանալար պիր ուս իլէ ազիզին թէնինի ալըպ կէօմտիւլէր վէ մէզարը իւզէրինէ՝ Ալահըն գուլու Եւսերիս քահանայ պուրատա եաթար տէյի եաղարլար :

ՕԳՈՍՏՈՍ 15

Ե.Օ.Ի.Օ. ՊԻՔԻՐԻՆ

ՎԵՐԱԲՈՒՈՒՄՈՒ

Քիլիսէի շէրիֆ պու կիւնքի ազիւմ եօրթու իլէ թէվապիլէրինին էօնիւնէ իւչ մատտէ գօր, եանի Ալահ վալիտէսի ազիզ Պէքր Մէրէէմին թալիլի էօլիւմիւնիւ, սալթանաթ իլէ կէօյլէր ճէննէ-

Թինէ իրթիհալ օլմասընը, վէ սէատէթ տէվլէթինտէ թաճլանմասընը: Քրիստոս էֆէնտիմիզ կէօյէ չըգտըղընտա ազիզ վալիտէսինի տէ պէրապէր կէօթիւրէ պիլիրիտիյսէ տէ կէօթիւրմէտի. տիւնեա իւզէրինտէ քէնտի շայիրտլէրինէ թէ- սէլլի օլուպ իգթիզալարընտա նասիհաթ վէրմէք, վէ քէնտի մէլէքեանէ էօմրիւ թարզըյլա հէր կէօրէնէ իպրէթ օլմաղ իչին պիր գաչ սէնէ պուրատա պրազտը: Ազիզ պապալարըն զիւիմինճէ եիրմի իւչ սէնէ միգտարի ազիզ Պիքը Մերեէմ էվլատընըն էօլիւմինտէն սօնրա տիւ- նեատա եաշայրպ տուա իլէ, Ալլահըն սըրըլարը իւզէրինէ թէֆէքքիւր էտէրէք, վէ օթուզ իւչ սէնէ միւտտէթինտէ ա- զիզ օղլունուէն իշլէտիքլէրի միւճիզէթ- լէրի վէ տիւնեայը սէլամէթէ չըգարմաղ իչին չէքտիյի սիասէթլէրի վէ խաչ իւ- զէրինտէ էօլմէսինի ֆիքրինէ կէթիրէրէք էօմրիւնիւ կէշիրիր իտի:

Էօլմէտէն ազիզ օղլու Քրիստոսուն տիւնեայա կէթիրիպ չալ էթտիյի տինին իշթիհար պուլմասընը տույուպ զայէթ շաղ օլտու. կիւնահարզ գուզըստընու էօլտիւրէն եէհուտիլէրին վէ փութփէ- րէսթլէրին տէօնիւպ ծնու թանըմասընը կէօզիւ իլէ կէօրտիւյիւնտէ նէ գատար թէսէլլի օլտուզու թարիֆէ հաճէթ տէ-

յիլ: Պու թէսէլլիսի արաւընտա կիւն պէ
կիւն տախի սալթանաթ մէքեանը կէօյլէր
ճէննէթինէ եագլաշմասընը կէօրիւպ ա-
զիզ օղլու իլէ գափուշմա հասրէթի գալ-
պինի եագար ըտը. օլ սէպէպտէն պիր
ան էվվէլ օլ սէատէթլի տագիգէնին
կէմէսինէ պէքլէր իտի: Ալլահ էֆէնտի-
միզ պիր մէլէք եօլլայիլ հասրէթ շէք-
տիյի սաաթըն եագըն օլմասընը տույ
էթտի. վէ Մարիամ շազ օլուպ քրիս-
թիյանլարա պէյան էյլէտի: Պուընլարըն
եիւրէյի պու խապէր իւզէրինէնէ գատար
գալգտըյսա տա, ազիզ Պիքր Մէրեէմ
թէսէլլի էթտի վէ սէօզ վէրտի քի ծու-
լարը ունութմայրպ Ալլահ օղլունտան
ծնլար իչին հէր թիւրլիւ էյլէյի ալլ վէ-
րէճէք տիր:

Վագթը սաաթը կէլտիյինտէ հուզուր-
տա պուլլենտն քրիսթիյանլարտան մատ-
տա ճէմի ագրապասը վէ Թովմաա առա-
քեալտան պաշգա ըրտզ եէրլէրտէ րէ-
տուլէթ խըզմէթլէրինտէ մէշղուլ առա-
քեալլար տախի ազիզ Պիքիրին եանընա
թօի օլտուլար: Ս. Պապալարըն զիւ-
մինճէ ազիզ վալիտէմիզ պու ինայէթի
օղլու Յիսուստան մախուս տիլէմիշ տիր:
Կէօգիւնիւ սթըպ՝ հէփիտինի թամամ
էթրաֆընտա կէօրտիւյիւնտէ սօն տէֆա
ծնլարա նասիհաթ վէ զայրէթ վէրտի,

վէ հէր ան ծնւար իշին կէօյլէր ճէննէ-
 թինտէ շէֆաաթճը օլաճաղընա ինան-
 տըրտը: Պու կիունէ վէտա էթտիքտէն
 «ծնրա քրիստոս էֆէնտիմիզ սէմավի մէ-
 լէքլէրի իլէ օլտուզու մէքէանըն իշինէ
 էնիպ ազիզ վալիտէսինի ճէննէթ սալ-
 թանաթընա տավէթ էյլէտի: Մարիամ
 պու տավէթի սէվինէրէք գապուլ էթտի
 վէ սէօզիւն միւճիպինճէ օլտուն տէյիպ
 պիր աղըր վէ զահմէթ շէքմիտէն, ֆա-
 գատ Ալլահ օղլունուն մուհապպէթ ա-
 թէշի իլէ էրիյիպ ազիզ էօմրիւնիւ պի-
 թիրտի: Պազըլարըն գըյասընճա ազիզ
 Պիքը եէթմիշ իքի վէ սաիրլարըն զան-
 նընճա ալթմըշ իւշ եաշընտա իքէն Եփե-
 սոս եանի Այասօլուգ շէհրինտէ վէ չօգ-
 լարըն զիւիմինճէ Գուտսի շէրիֆտէ պու
 մութլու վազըա զուհուր էթմիշ տիր:
 Ճէմի օրատա պուլունանլարըն մահզուն-
 լուզու տիլ իլէ թապիր օլունմազ շէյ
 տիր. եալընըզ ազիզ Պիքիրին վէրտիյի
 հիմայէթ վէ շէֆաաթ սէօզլէրի իւզէ-
 րինէ իթիմատ էտէրէք պիր ճիւզի թէ-
 սէլլի օլուրուսուլար: Լաքին պունուն
 զըսաթը ճէննէթ էհալիսինին սուրուրու
 ղայէթ պիւյիւք իտի վէ ազիզ Պիքիրին
 օրպա կիրմէսինտէ օլան իզգէթ, թէլ-
 թիֆաթ վէ սալթանաթ իւզէրինէ կէօ-
 րէնլէրտէն պաշգա զաթ եազամազ:

Առաքեալը վէ քրիսթիյանլար ո՞ն տէֆա օնուն թէնինի էօփիւպ խօշալոյ եաղլար սիւրաիւքտէն սօնրա պիր մէզար իչինէ գօտուլար վէ իւչ կիւն եանընտա գալըպ գաիտէլի սէնալար օգուրուտուլար: Պունլար իլէ պիրլիքտէ սէմատէն կէլմէ մէլաիքէլէրին տախի նաղմէսի թաթլը իշիտիլմէսինէ օրատա օլանլար շահատէթլիք էտէրլէր: Իւչ կիւն միւրուրինտէն սօնրա թովմաս առաքեալ եէթիշտի, վէ պիր տախի էօլմէտէն Ալլահ վալիտէսինի կէօրիւպ ալգըշընը ալամա-տըղընա ածըտը, վէ ածըտընը պիր ճիւղի թէպքին էթմէ իչին արգիւսինէ պինայէն, պարի պիր տահա թէնինի կէօրսիւն տէյի մէզարը աշտըգլարընտա, իչինտէ պիր գաչ պէզզ սարղըլարընտան պաշգա շէյ պուլունմայըպ իւք էվվէլ թէաճճիւպտէ գալտըլար վէ սօնրա ճանընըն թէնի իլէ պիր օլուպ կէցլէր սալթանաթընա կիր-մէսինէ շիւպհէլէրի գալմայըպ զայէթլէ շազ օլտուլար:

Իշթէ Աերափոխուլմ մանասը պու տուր քի հիչ պիր քրիսթիյան կերչէքլիյինէ շիւպհէ էթմէզ. Ալլահըն էվլատը տօգուլ այ միգտարի օնուն փաք րահմինտէ սաքին օլտուգտան սօնրա, թէնի ֆանի եէր ալթընտա գալմասը գապիլմիյտի: Ալլահ էֆէնտիմիզ չօգ աղիզլէրին թէ-

նիւի պօզուլմատան սագլամը տըր, վէ
հալա պու կիւնէտէք կեօզիւմիւզ իւէ
պունլարը կեօրիւրիւզ, էօյլէ իսէ ազիզ-
լէրին ազիզի՝ Պիքը Մէրեհմին թէնի ծն-
լարտան աշաղըմը տըր: Պունլարտան գա-
թի նազար թա օլ գատար սէնէլէրտէն
պերի քրիսթիյանլարըն սահիհ ինանրպ
թութուղսւ շէյ շիւպհէ գալտըրամազ:

Թէքրար կէօյտէ հէր էվլիյատէն իւս-
թիւն օլուպ Ալլահ օղլունուն եանընտա
օթուրմասընա հիշ շիւպհէ օլունմազ.
օլ սէպէպտէն տախի ճէմիի էվլիալէր
սուլթանը տէյի ծնու չաղըրմամըլտա եա-
նըլմայըզ: Մարիամ եէր իւզէրինտէ Աւ-
լահ թէալա հաղըթլէրինտէն քէնտի
պիր թանէճիք օղլունուն անասը ինթի-
խապ օլունմասը իչին հէր սուրբլարը կէ-
չիրտի. մէսնէտինտէն պաշգաւ ալտըղը
լութֆ վէ պուլտուղու ինպէթ ագլա
սըղմազ շէյ իտի. օլ ճիհէթտէն կէօյտէ
տախի ծնլարտան իւսթիւն օլմասը պիր
աճախպ շէյ կեօրիւնմէզ: Ս. Բեռնար-
դոսուն կիւզէլ պուլուշու իւզըէ, էյէր
Ալլահըն՝ քէնտիյի սէվէնլէրէ հաղըրլա-
տըղընը գուլագ իշիթմէմիշ, կեօզ կեօր-
մէմիշ վէ ինսան ազլը թութմամըն ըսա,
ծնու տօղուրուպ զայրիլէրինտէն զիյատէ
սէվէնէ նէ՞ ազիմ էյլէքլէր հաղըրլամըն
տըր, քիմ ֆէհմ էտէպիլիր: Սողմոն

փատիշահ՝ վալիտէսինէ օլան ըիայէթինի
կէօսթէրմէ իչին սաղ թարափընտան պիր
թախթ իւզէրինէ օթուրթտու. Սողոմոն-
տան զեյաստէ վալիտէսինի սէվիպ ըիայէթ
էտէն կէօյլէր փատիշահը Յիսուս ազիզ
Մարիամա նէ՞ կիունէ իզգէթ էթմիշ տիր:
Ճէմի տինտար քրիսթիյանլար հէր սուրբ-
լարտան վէ մէլէքլէրտէն Մարիամը իւս-
թիւն թուրթուպ րազպէթ էթմէլէրինտէ
ալտանմազլար, զիրա Ս. Բեռնարդոսուն
ֆէհվասը միւճիպինճէ կիւնէչին ըշըղը
ֆէլաքի սէվապէթտէ օլան երլտըզլար-
տան վէ սէյեարէլէրտէն իւսթիւն օլմասը
կիպի ազիզ պիքիր Մէրեհէմին սալթա-
նըթը տա ճէմի ճէննէթ էհալիսի էվլիա-
լար սալթանաթընը կէչէր:

Սէվինէլիմ պիզ տախի վէ թէսէլլի
պուլալըմ, զիրա մէզքիուր սուրբուն սէօ-
զիւնճէ Մարիամ հէր սուրբլարտան իւս-
թիւն օլմասը սէպէպի իլէ, հէր սուրբտան
զեյաստէ տախի պիզէ շիֆաաթ էթմէյէ
պօրճլու տուր: Վէ թէքըար Ս. Բոնա-
վենդուրանըն ֆէհվասընճա Մարիամըն
կէօյէ չըգմասընըն պաշլըճա սէպէպի պի-
զիմ իչին Ալլահ էվլասը եանընտա շէ-
ֆաաթ վէ եարտըմ էթմէք տիր: Վէ
Ս. Անսելմոս տախի, Ա՛ Պիքիր Մէրեհէմ,
պիզ կիւնահը եարլար իչին շիֆաաթ էթ-
մէմէք գապիլմի, զիրա պու սէպէպ իչին

պիպտէն պարբերապ կեցէ կիթտին տէյի,
չաղբորբ: Ահլ հասլ Բիլիսէի շերիֆ
տախի, Սէլմա տանա, եւս սուլթան տէյե-
րէք ծնուն եարտըմընը տիլէմէսինտէ մէզ-
պուր սուրբլարըն տէտիքլէրինի միւղար-
րէր էտէր:

Օ Գ Ո Ս Յ Ո Ս 16

Ս. ՍՏԵՓԵՆՈՍ ՄԵՆՆԵՐԻՍ-
ԹԱՆ ՓԼՏԻՇԱՀԸ

Աղիզ քրիսթիյան տինիմիզի Մաճա-
րիսթանտա թարիֆ վէ թապիր օլունմաղ
ճահա ու զայրէթ իլէ վազ էտիպ եայ-
աղը իչին հագդ իւզըն պու ազիզ՝ Մա-
ճարիսթան ըէսուլի ատտ օլունուր: Աէյ-
ղա նամինտէ փէտէրի եէպանի Հանլարըն
պէյի օլուպ ծնլարըն իւզէրինէ հիւքմ
էտէր իտի. վէ խօրեատ թէվապիլէրինէ
գարըն նէ գատար սէրթլէք կէօթէրի
իտիյսէ տէ, քրիսթիյանլարը օլ գատար
տահա զիտտէ մուհապպէթ իլէ տէվլէ-
թինէ գապուլ էտիպ ծնլարա էյլէք էտէր
իտի: Ալլահ էֆէնտիմիզ տախի լութ-
ֆունու էսիրկէմէյիպ, զանիմէթ իլէ իւզէ-
րինէ՝ եօլատըղընտան քրիսթիյան տինի-
նին տօղրուլուղունու թանըյըպ հէր եէր-
տէ եայմաղա գարար վէրտի: Պու շէյ
իւզէրինէ պիր կիւն տիւշիւնիւպ տուրուր

իբէն լույսաւնտա Ալլահն պիր մէլէյի կէլիպ գուրտուզուն շէյի սէնտէն օլաճազ էվլատուն թէքմիլ պաշա չըգարաճազ տըր տէյի խապէր վէրտիքտէն սօնրա, իրթէսի կիւն Ալլահ թարաֆընտան սանա պիր քիշէ կէլէճէք տիր, իզգէթ էյլէ վէ իզրամ իլէ գապուլէթ տէյիպ, կէօրիւն մէզ օլտու: Օլ կիւն վէ օլ սաաթ էհլի նէ տախի Ս. Ստեփանոս Նախավկայ կէօրիւնիպ ախէր չօգ շէյլէր պէյան էթտիքտէն սօնրա օլաճազ էվլատունն աւտընր Ստեփանոս գօմայա էմր էթտի: Ֆիլ վազը իրթէսի կիւն Փրակա եպիսկոպոսու Ս. Ագալքերտոս օնա կիտիպ տին մատտէլէրինի էզյրէթտիքտէն սօնրա օնուն իլէ էհլինի տախի վաֆթիզ էթտի: Արաւը չօգ կէշմէյիպ մէլէյին վէրտիյի խապէր իւզրէ հասրէթինի չէքտիքլէրի էվլաւարը տիւնեայէ կէլտի վէ չօգ զինէթ իլէ մէզքիւր եպիսկոպոս վաֆթիզ էթտիքտէն սօնրա անաւրնըն արզիւսի միւճիպինճէ աւտընր Ստեփանոս գօսուլար:

Ս. Ստեփանոս պիւյիւյիպ փէտէրինին եէրինէ կէշտիյինտէ՝ ճէմի տէվլէթի իշինտէն փութփէրէսթլիյի գալտըրըպ քրիսթիյան տինինի ոօգմաղա գարար վէրտի, վէ գարարընըն իճրասը իշին ճէմի սինօրտաշը օլան պէյլէր իլէ մուսաթէհէ էթտի վէ զօրպալարընա եարտըմ էթմէմէ

իչին ահանամէ եափար: Ազիզէն ֆիքրի ճէմի թէվապիլէրինէ մալում օլտուղուն- տա իլէրի կէլիւր մաճար պէյլէրինտէն չօղու պիր օլուպ քէնտի շէրի իւզըէ ճիւլուս էթմիշ փատիշահլարրնա գարշը գըլըճ չէքաիլէր վէ փութփէրէտթիլի հիմայէ էթմէք իչին ճէնկէ պաշաւորլար: Ս. Ստեփանոս իւմիտինի Ալլահա գօյուպ ազ ասքէրի իլէ ընլարա գարշը չըգտը վէ օրտուլլարընը պօզտուգտան սօնրա աման տէտիրթաի: Պու ազիմ ֆիւթուհաթտան սօնրա ճէնքաէ ալարղը թարաճտան պիր պիւյիւք մանասթըր եափըպ Ս. Մարտինոս եպիսկոպոսուն իզզէթինէ սունտու:

Ս. Ստեփանոս ճէմի Ալլահըն էթտիյի քէրէմ ու ինայէթէ թէշէքքիւր օլտու վէ ֆիքրինէ գօտուղունու չափուճագ պաշա չըգարմաղ իչին քրիսթիյան տէվլէթլէրտէն քահանալար վէ բահիպլէր տավէթ էթաի վէ ճէմի թէվապիլէրինին տին մաատէսինտէ թէրպիլէրինի ընլարա իհալէ էյլէյիպ, քէնտի գարշը կէլէնլէրի գազէպլէր վէ էմրինէ միւթի օլուպ քրիսթիյան տինինի գապուլ էտէնլէրէ պաիշիշ վէրիւր վէ տէվլէթ մանսըպընտա իլէրիլէտիր իտի: Տէվլէթի ալթընտա օլան պաշ շէհըլէրտէ խայլէ քիլիսէլէր վէ մանասթըրլար պինա էթտի շէյլէ քի ազ վազթ իչինտէ ճէմի տէվլէթինի ըն

Եպիսկոպոսը զա թագսիմ էթտի, վէ
 իւկերէրինէ Փաղուէթ վէ իլիմտէ նամ-
 տար վէ մէմուհ քիշլէր մէմուր իյլէ-
 տի: Պու ճէմի էթտիքլէրի շէյլէրին
 խապերինի Փափա հաղըէթլէրինէ վէրմէ
 իշին Անաստասիոս եպիսկոպոսու Բօմայա
 Եօլլաուր, վէ էյի պուլտուղունտա էթ-
 տիքլէրինի միւգարրէր էյլէմէյէ եալ-
 վարուր: Պունտան գաթի նաղար միւշա-
 րիլէյ հափա հաղըէթլէրինէ՝ րէճա էյ-
 լէտի վէ քրիսթիյան տինին տահա զիյա-
 տէ տէվլէթինտէ մէթանէթ պուլմասը
 իշին փատիշահլըգ իւնվանընը ծնտան
 տիլէտի: Ալլահըն մէլէյի էլշինին Բօմայա
 տախլինտէն պիր կիւն էվվէլ Փափա
 հաղըէթլէրինէ կէօրիւնիւպ հէր շէյի
 խապեր վէրտիքտէն սօնրա պաշգասը
 իշին հաղըրլանմըշ թաճը ծնա Եօլլամաղա
 էմը էթտի: Մէլէյին էմրինէ պինայէն
 Անաստասիոսու չօգ մուհապպէթ իլէ
 գասպուլ էթտի վէ Ստեփանոս պէյին
 Գիլիսէի շէրիֆ հազգընա հէր էթտիք-
 լէրինի թահսին վէ միւգարրէր էյլէտիք-
 տէն սօնրա մէզքիւր ալթուն թաճ իլէ
 պիրտէ ալթուն խաշ Եօլլայրպ՝ Էկէրշե
 պէն Ալլահ թարաֆընտան թայեին օլմուշ
 չօպան ըմ, վէ լաքին Ստեփանոս սահիհ
 րէսուլ օլուպ եէպէնի վէ Եօղուն ատէմ-
 լէրի Գրիստոստէն պօյունտուրաղը ալթը-

նա կեթիւրտի, տէտի: Անաստասիոս Մա-
ճարիութանա ավտէթ էթտիյինտէ՝ չօդ
զինէթ իլէ թաճը Ս. Ստեփանոսուն պա-
շնա գօյուպ Մաճարլարըն իւք փատիշահը
օլտու: Օնտան ոճնրա Հինրիկոս գրալըն
գրգը կիզէլայը ալըպ օնուն իլէ պերա-
պեր ճէմիաթընա էյի իպրէթ վերմէյէ
շալըշըր ըւր:

Քրիսթիյան տինինի եայմայա օլան
ղայրէթի կիպի Ֆուգարէլէրէ մուհապ-
պէթի տէ զայէթ չօղ ուտու. զանիմէթլէ
սատագա վերտիյի վազթ չօդ տէֆա ար-
գաւրնապի գաֆթանընը վէ սարայընըն
թագըմլարընը պիլէ էսիրկէմէզ իտի. էլի
իլէ այագլարընը եայգար սիւէր իտի վէ
էքսէրիյա խասթէխանէլէրէ կիտէր օն-
լարա խըզմէթ էտէր իտի: Աէճէնին եա-
րընըն տուատա վէ թէֆէքքիւրտէ կէ-
շիրիր վէ ֆիքրիյլէ սէմավի տիւշիւնճէ-
լէրէ տալըպ նէրէտէ օլտուղընու ունու-
տուրուտու. կիւնտիւզիւն տէվլէթի օմուր-
լարընա մէշղուլ օլուր վէ պիր մապահաթ
իշին քէնտիյէ կէլէնլէրի միւրիւվլէթ իլէ
գապուլ էտիպ հէր ըճաւարընը տինլէր
իտի: Պու խըզմէթլէրինի Ալահըն թէմ-
պիհի վէ քէնտի պօրճու իւզրէ էտէպիւմ
իշին ավտան, օյունտան վէ ախէր պիյիւք-
լէրէ տաիւր էյլէնճէլէրտէն կէրի տուրու:
Թա քիւշիւք չաղընտան պերի ազիզ պիքը

Մէրեհմ վալիտէմիզէ մախսուս էվլատմա
 պիր մուհապպէթ պաղլայրպ՝ քէնտի
 սուլթանը վէ տէվլէթի հիմայէթճիսի
 չաղըրըր ըտը. Օնուն իզզէթինէ փաթ-
 թախթը Վայսէնպուրկ շէհրինտէ պիր
 պիւլիւք վէ միւքէլլէֆ քիլիսէ եափտը:
 Պունուն կիպի ախէր կիւզէլ քիլիսէլէր
 վէ մանասթըրլար սաիր շէհրլէրտէ, ա-
 լէլիսուսուս Բոմատա վէ Գուտսի շէրիֆտէ
 վէ Իսթամպուլտա եափտըրթմըշտըր: Պու
 գատար իպատէթինէ պէտէլէն ազիզ
 Պիքերին տախի իզհար էյլէտիյի հիմայէթ
 վէ սահապէթ նիշանէլէրի շաշլաճագ
 շէյ տիր: Կոնրադոս գրալ նահագգ եերէ
 քիւլիւ ապէր իլէ իւզէրինէ եիւրիւ-
 տիւլինտէ, ազիզ Ստեփանոս՝ վալիտէսի
 Պիքըր Մէրեհմին եարտըմընտան իւմիտինի
 գաթ էթմէյիպ ազ ապէրի իլէ գարշը-
 սընա չըգտը. իրթէսի կիւն վուրուշաճագ
 եերէ պիր տէ գրալըն ապէրլէրի չէքիւ-
 մէյէ պաշլատըրլար. վէ գրալըն էլ եա-
 զըսըյլա վէրտիյի էմը իւզըէ սուլհա եա-
 թըշմագ իսթէտիլէր: Գրալըն պու օլան
 շէյտէն հիշ խապէրի եօղըստույսա տա,
 ապէր պաշլարը Օնուն վէրտիյի էլ եա-
 զըսընը կէօսթէրիպ քէնտիլէրինի փաքա
 չըգարտըրլար. գրալ պու ազիմ վէ աճաիպ
 վագրայը տույուպ քէնտի էլ եաղըսը
 օլտուղունու տա ինքեար էտէմէտիյինտէ

տիւշմանքննն պիր պիւյիւք վէ ազլա սըղ-
մազ զաթըն հիմայէթի ալթընտա օլմա-
սընը անլայըպ պիր տահա ճէնք աշմայա
ճէսարէթ էտէմէտի: Պիր ախէր քէրըէ
սարայլըլարտան տէօրթ քիշի Ստեփա-
նոսուն էօմրիւնէ գասթ էտիպ պիրիսի
պիչագ էլինտէ օտասընա կիրտի. փատի-
շահ խասթէ եաթագտա եաթար իքէն
պիր շէյտէն խապէրի եօղուտոյսա տա
պիչաղըն եէրէ տիւշմէսինի տույուպ պըր-
տը, վէ նճ տիր պու տէյի սօրտուղունտա,
խաին թէվպէյէ կէլտի վէ փատիշահըն
խաքի փայինէ տիւշիւպ հէր շէյի պէյան
էթտի վէ աֆվ տիէտի: Ստեփանոս
պունտա տախի ազիզ հիմայէթճիսի Պի-
քիրին էլի օլմասընը թանըյըպ ֆասիտէ
աֆվ էթտի վէ օլպիրլէրինի հաքիմ
տիվանընա թէսլիմ էյլէտի:

Ալլահ էֆէնտիմիզ գուլունուն սա-
պրընը թէճրիպէ էթմէ իշին իւզէրինէ
աղըր խասթէլէք եօլլատը, վէ իւշ սէնէ
միգտարը հիշ պիր եիւզտէն շիֆա պուլ-
մայըպ աճըլար վէ տէրտլէր արասընտա
տարու ֆիղան իլէ էօմրիւնիւ կէշիրտի.
վէ լաքին ճէմի տէրտլէրինաէն աղըր սէվ-
տիյի իքի էվլատլարընը ղայպ էթմէսի
օլտու: Եմբրիկոս իսմինտէ պիր իւշիւնճիւ
օղունտան ղայրի տիւնեատա պաշգա սէվ-
կիւլիւսիւ գալմամըշ ըտը: Պունա օլան

մուհապպէթինի կէօթէրմէ իչին քէնտի
թէրպիյէ էթմէյէ պաշլատը, վէ վէրտիյի
տէրսէր քէնտի իճրաւընը էթտիյի ֆա-
ղուլէթլէրէ մութապըզ ըսը: Հէր շէյ-
տէն էվվէլ քրիսթիյան տիւնի տագլա-
յրպ տէվլէթի իչինտէ գուվվէթի օլտուզ-
ճա եայմաղա, եկեղեցականլարա ըիայէթ
էտիպ եարտըմ վէրմէյէ, թէվլապիլէրինի
«էվիպ էյլիք էթմէյէ, տուատա զայրէթլի
օլմայա, ֆուգարէլէրէ սատաղա վէրմէյէ,
շէրիաթ մատտէլէրինտէ խաթըր կէնիւլ
պագմայըպ տօղըու օլմայա էյիլթ վէրիւր
իտի: Եմերիկոս եաշընը ալըպ վէրտիյի
տէրսէ մութապըզ էօմր կէշէրտիյինի
կէօրտիլինտէ Ստեփանոս զայէթ շազ
օլտու, վէ հէր կիւն Ալլահտան տիլէյի
շույուտու քի, էօլմէտէն օլտւնուն քրիս-
թիյան տիւնի եայմատա էթտիյի զայ-
րէթին մէյվէսինի տէ կէօղիլլէ կէօրսին:
Լաքին Գատէրին թէտպիրի ախէր թարզ
օլըպ Ստեփանոսուն իւճրէթինի օլ պիր
տիւնեատա տահա զիյատէ չօղալթմա
իչին օլ «էվտիյի պիր թանէճիք էվլա-
տընը տա ալտը. ազիզին աճըսը վագաս
զիյատէ շէտիտ օլտու, անճագ սապըր վէ
Ալլահըն իրատէսինէ օլան թէվէքքիլիւ
տահա աշըրը պուլունտու:

Արասը չօզ կէչմէյիպ արզիւսիւ միւճի-
պինճէ քէնտիին տաիի կիւնլէրի եագ-

լաշար, վէ պու միւժտէլի խապերի Ալ-
լահ թարաֆընտան փէշին սուլուպ ախ-
րէթ եօլճուլուղունուն սօն թէսարիքլէ-
րինի պիր աճաիպ իպատէթ վէ աշդ իլէ
կէօրտիւ, ոճնրա եպիսկոպոսլարը վէ տէվ-
լէթ օմուրունտա պուլունան բիճալ քի-
պարլարը եանընա չաղըրըպ քրիսթիյան
տինինի տաիմա հիմայէթ էթմէյէ դայ-
րէթ վէ նասիհատ վէրտի: Օնտան ոճն-
րա կէօղիւնիւ Ալլահա վէ Պիքը Մէր-
եէմէ չէվիւրիպ, Ա՛ սէվկիւլիւ կէսլէր
սուլթանը Մարիամ, ճէմի տէվէթիմ
իչինտէ պուլունան եպիսկոպոսլարը, քա-
հանալարը, բիճալ քիպարլարը, հաքիմ-
լէրի, վէ շէհր էհալլէրինի սէնին հիմա-
յիթինէ սիփարըշ էտէրիմ, վէ հէր շէյ-
սէն զիատէ սէնին էլինէ ճանըմը թէսլիմ
էտէրիմ տէյիպ՝ կէօղլէրինի եուսուու, վէ
ճիւղի վազթ պու կիւունէ սէմավի միւ-
լահազալար իչինտէ գալտըգտան սօնրա
փաք բուհինի եարստըճըրընըն էլինէ
թէսլիմ էյլէտի:

Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս 17

Ս Ո Ւ Ր Ի Յ Ա Կ Ի Ն Թ Ո Ս

Պու ազեզ Լէհ մէմէքէթինտէ մալ-
տար վէ Ֆաղուլէթքեար աթալարտան
տիւնեայա կէլիպ ընլարըն էլի ալթընտա

Ալլահ գօրգուսու իչինտէ էյի թէրպիյէ
 օլտու: Իլիմ թահսիլ էթտիյի վագթ
 կիւնահսըզ գալպինին փաքլըղընա զարար
 վէրիր շէյլէրտէն չէքիլիպ, սաղ վէ փաք
 իլմէ միւտէմ թալիպ օլարագ ազ վագթ
 իչինտէ չօգ իլէրիլէտի: Ամուճասը Գրա-
 դօվ եպիսկոպոսու պունու տաիմա եա-
 նընտա էտինմէ իչին քիլիսէսի իւզէրինէ
 կանոնիկոս էթտի, վէ սօնրա քիլիսէ մաս-
 լահաթը իչին Բօմայա կիթտիյինտէ պի-
 լէսինճէ կէօթիւրաիւ: Օլ էյեամտէ նամ-
 տար Ս. Դոմինիկոս տախի օրատա պու-
 լունուպ քէնտի դօտուղը մանասթըրըն
 թէրթիպինէ ագլտան խարիճ ղայրէթ իլէ
 մեշղուլուտու: Յակինթոս մէզքիւր ազի-
 զին կէչիրտիյի էօմր թարզընը վէ իզհար
 էյլէտիյի թէրթիպլէր վէ թալիմաթլար
 ղայրէթինի տիգգաթ իլէ տիւշիւնիւպ
 թարթարգտան սօնրաօնուն թէվապիլէրի
 սըրասընա կիրմէյէ գալպինտէ պիր աշգ-
 հասլ օլտու: Պիր ճիւզի միւլահագատան
 սօնրա իւչ եօլտաշլարընը ալլպ Ս. Դոմի-
 նիկոսա կիթտի վէ քէնտիսինի գապուլ
 էթմէյէ եալվարտը: Բէճասը գապուլ
 օլունուպ մանասթըրա կիրտիյինտէ Ալլա-
 հա շիւքր սունտու վէ օնտան սօնրա պիւս-
 պիւթիւն քէնտի էմրի վէ իրատէթի
 իւզրէ եաշամայա գալի նիյէթ գօտու:
 Ս. Դոմինիկոս պսւ միւլաթէտի թէլմիզի

Թէճրիպէ էտիպ կէօնլիւնճէ պուլտուղու իչին քէնտի մանասթըրը գանունլարընը էջրէտիպ ֆիլին իճրասընը տախի կէօրտիւքտէն սօնրա ահա ու նէզըլինի գապուլ էյլէտի վէ Ինճիլի շէրիֆի տօղտուղու մէյլէքէթտէ վազ էթմէք իչին կէլտիյի եօլ արգատաշլարըյլա պերապեր վաթանընա եօլլատը:

Գրագօվա տախլ օլտուղընտա ուսթաուր Դոմինիկոտան ալտըղը տէրս վէ թէմպիհ իւզըէ վազ վէրմէյէ պաշատը. Ալլահ էֆէնտիմիզ տախի գուլընուն լիւտանընա գուվվէթ վէրիպ խայլի կիւնահ իչինտէ քիւհնէլէնմիշ ճանլարը Ալլահա տէօնտիւրտիւ վէ միւլհիտիլէրի տօղընտինէ չէվիրտի: Ազգինտէն հապ օլան էյլէքլէրին միւտէմ գալմասը իչին գատիմի արզիւտիւ իւզըէ քէնտիյէ ույկուն վէ ղայրէթքէշ ճանլար թօվլայըպ պիր Դոմինիկեան մանասթըրը աշտը վէ արգատաշլարընընը ըէճասընա պինայէն Յակինթոս նազըր նասպ օլունտու: Պու մէսնէտէ եէթ իշտիյինտէ էվվէլքինտէն զիւտէ ղայրէթինի արթըրըպ օլ պիրլէրինէ էյի իպըլէթ օլմաղ իչին հէր թիւրլիւրիյաղաթլարա տէվամ էտէր իտի: Մանասթըր գանունլարընտան պույրուլմուշ օրուճ կիւնլէրինտէն պաշգա հէր ճումա վէ եօրթունուն իլք կիւնլէրի ոտտէ սու

վէ էքմէքաէն զայրի շէյ աղզընա գօմազ
 ըսը. կէճէնին եարըսընա գատար քիլի-
 սէտէ Սրբութիւն էօնիւնտէ տուատա վէ
 թէֆէքքիւրտէ կէչիւրիւ իտի. թէնինէ
 եէր իւսթիւնտէ պիւր ճիւղի բահաթ վէր-
 տիքստէն սօնրա թէքրար բէտուլէթ իւրզ-
 մէթինէ թալիպ օլաւրուտու. հէր կիւն
 գամշըլանըր ըսը, խաւթէլէրէ զիարէթ
 էտէր վէ ծնլարըն բուհանի վէ ճիւմանի
 իգթիզաւընտա պուլսընուրուտու: Քրիս-
 տոս էֆէնաիմիզէ վէ վալիտէսի ազիզ
 Պիքիր Մէրեէմէ օլան աշգու իպատէթի
 ազլտան խարիճ շէյ իտի. պիւր իշէ էլ
 վուրմատան տաիմա ծնլարըն բէյինի սօ-
 րար վէ եարտըմընը տիլէր իտի. պու գա-
 տար բիայէթինէ իվազէն ազիզ Պիքր
 Մէրեէմ տախի Վերապիոխում կիւնիւ
 օնա կէօրիւնիւպ, Ասէվկիւլիւ օլլոււմ,
 էմին օլ քի հէր տիլէտիյինի ազիզ էվա-
 տըմ Յիսուստան ալաճագսըն, տէտի:
 Ֆիլ վազը ազիզ Պիքրին վատը միւճի-
 պինճէ հէր տիլէյինէ պէր միւրատ օլտու,
 վէ զայպ օլմուշ ճանլարըն խայր ու սէլա-
 մէթի իշին հէր նէ քի տիլէտիյսէ արգա-
 տաշարըյլա պէրապէր Ալահըն եարտը-
 մըյլա պաշա չըգարտը: Պու մինվալ
 իւզըն Գրագօվ շէհրինտէ տին գավիլէ-
 նիպ թէմէլ թուլթտուղունտա բէֆիզէ-
 րինտէն պազըլարընը՝ ըրագ եէրլէրտէ

վազ վերիպ զայս օլմուշ ճանլարը գա-
զանմադ իշին եօլլատը, վէ քէնտի տախի
եօլ զահմէթինտէն գօրգմայրպ չօզ շէ-
հիրլերի կէզտի, մանաւթըրլար եափտը
վէ պինլերձէ ճանլարը վազ ու նասիհա-
թըյլա տէօնտիւրտիւ:

Վէ պու գատար իշլերի գօլայլըղա
էտէպիլմէ իշին Ալլահ էֆէնտիմիզ գու-
լունա միւճիզաթ իշլէմէ գուվլէթի տախի
իհսան էյլէմիշ տիր, շէօյլէ քի աճաիպ
վէ չէթին մաուլահաթլարը սուհուլէթ
իւզըէ պիթիրտիյի իշին ամմէտէն Մէ-ճէ-
ղաֆէտըր իսմիլլէ չաղըրլըրտը: Թաթար-
լար՝ Մօսկօվտա խիօվիա շէհրինի պա-
սըպ հէր պուլտուզլարընը գըլըճ վէ
աթէշ իլէ եօղ էթտիքլէրինտէ Յակին-
թոս օլ շէհրտէ եէնի եափտըղը քիլիսէ
իշինտէ պատարագ էտէյօր ուտու: Պի-
թիրտիքտէն ոօնրա պատարագ բուպա-
սընը սօյունմատան Սրբութիւնու էլինէ
ալըպ արգատաշլարըյլա պէրապէր գաշ-
մագ իսթէր իքէն, հէր կիւն էօնիւնտէ
սուա էթտիյի ազ մերմէրտէն եափմա
ազիզ Պիքիր Մէրեէմին պիր իրի սուրէթի,
Օղլում Յակինթոս, նաօրլ պէնի տիւշ-
մանըն խըշմնապըրագըպ տա կիտիյօրսուն
տէյի, չաղըրտը: Յակինթոս պու սէսի
սուլտուղունտա աղլսմայա պաշլայըպ,
Չօզ աղըրսըն նաօրլ կէօթիւրէ պիլէյիմ

տէյի ճէվապ վէրինճէ, Պա՛գ պիր եօլ թէճ-
րիպէ էյլէ, կէօթիւրէպիլէսին տէյի օշ-
լում Յիսուս խաֆիլէնտիրիր տէտի: Պու
թէմպիհին իւզէրինէ Յակինթոս շաղ օ-
լուպ եանընա եազլաշար վէ պիր էլի իլէ
Սրբութիւնու վէ օլ պիրիյլէ օ սիւրէթի
թուլթուպ գապիուտան տիշարը չըգար վէ
տիւշմանը եարըպ սազ սէլիմ վէ քէտէր-
սիզ Գրադօվաուագ վարար: Թէքրար
պաշգա տէֆա պիր սուտան կէշմէք լա-
զըմ կէլտիյինտէ խըրգասընը չալըն իւզէ-
րինէ սէրիպ իւթիւնտէն եիւրիւյերէք
կէշմիշ տիր:

Ախէր պունա քէզալէք պին թիւրլիւ
միւճիզէթլէրտէն սօնրա Ալահ էֆէնտի-
միզ գուլընուլն իւճրէթինի կէյլէր ճէն-
նէթինտէ վէրմէք իսթէյիպ իւզէրինէ
պիր խաֆիֆ խաթթէլէք եօլլատը վէ քի-
լիսէ թէմպիհլէրի միւճիպինճէ թէքմիլ
հէր խորհուրդլարը ալարգտան սօնրա
էֆէնտիմիզին 1257 թարիխինտէ Վերա-
փոխում կիւնիւ ազիզ Պիքիրին ֆիւթու-
հաթ իլէ կէյէ կիրմէսինին զինէթինի
կէօրմէ իչին փաք ճանըյլա էպէտի վա-
թանընա իրթիպա էյլէտի:

Ս. ՍՏԵՓԵՆՈՍ ՈՒԼՆԵՑԻ

Պապի գին աթալարը Ղազարոս վէ
Մարիամ քրիսթիյան տինինաէ գազի օլ-
մալարը իչին զալիմ Լիկիանոսուն էլին-
տէն շէհիրտէն շէհիրէ գաչըպ էնճամ
Փոքը Հայք էյալէթինին Ասիսոն շէհրին-
տէ պիր աղ րահաթլըգ պուտուլար:
Էքիսի տէ տինտար վէ Փազուլէթքեար,
վէ լաքին պիր էվլասլարը օլմատըլը իչին
զայէթ մահզուն ուտուլար. օլ ծիհէթ-
տէն տուատա գուտըր էթմէյիպ հէր աէմ
Ալլահտան պու ինայէթի տիւէր իտիւէր:
Տուալարը գապուլ օլունուպ Ստեփանոս
տիւնեւայ կէլտիյինտէ Աոստանդին իս-
մինտէ պիր աղեղ քահանայ վաֆթիղ
էթտի վէ թա քիւչիւք չաղընտան ծնուն
թէրպիյէսինի իւզէրինէ ալըպ տին թալի-
մաթլարընը տէրս վէրիւր վէ իլիմ թահ-
սիլինտէ իլէրի կէօթիւրիւրիւտիւ: Շէցլէ
քի ծն պէշ եաշընա վարընճա քէնտի
իպրէթի վէ ալլահանի քէլամլարըյա
ախէրլէրէ վաղ վէրիւր իտի:

Միւշարիլէյհ Աոստանդին քահանայ
խասթէ օլուպ եաթաղա տիւշտիւյիւնտէ
Ստեփանոսու եանընա չաղըրըպ՝ Պագ
օղուլ, պէն էօլէճէյիմ. տինինտէ գազի
գալ, ախէրլէրէ տէ մէթանէթ վէր: Ալլահ

ճէմիաթընա զհարէթ էտինճէյէտէք սէն քրիսթիյան պօրճունու էտա էտիպ օնուն շան ու շէօհրէթի իչլին չարըշմայա նիյէթ Դօ. քրիսթիյանլար խասիմի Յուլիանու սուն թախթա ճիւլիւս էթմէյսիյլէ քրիսթիյանլարա գարշը պիւյիւք զուլմ օլաճագ տըր պիլմիշ օլ տէտի, վէ պու սէօզլէրտէն սօնրա էլինի պաշընա գօյուպ, Ալլահ պիլէնճէ օլսուն, ա՛ Ալլահըն գուլու, չօղա վարմայըպ սէն տէ պիր դաշ քիշի իլէ տաղլար իչինէ դաշաճագ սըն, վէ ճիւզի վագթ սօնրա զամգ իլէ տիւշմանըն էլինէ տիւշիւպ Քրիստոսուն իսմի իչին գանընրզը տէօքէճէքսինիզ, վէ լաքին Ալլահ գանընրզ հիւրմէթինէ՝ օրայա կէլիպ թէնինիզէ զհարէթ էտէնլէրէ շիֆա վէրէճէք սիր, տէյիպ ճանընր թէսլիմ էթտի:

Ֆիլ վագը արասը չօզ կէշմէյիպ միւնքիր Յուլիանու գրալ ճէմի քրիսթիյանլարը տէճնտիւրմէյէ վէ եախօտ էօլտիւրմէյէ Ֆէրման չըգարարղընտա, Ստեփանոս՝ օլմայա քի տինլէրինտէ զաիֆլար էօլիւմտէն գօրգուպ տա Սուկրուտէս հաքիմին սէօզիւնէ ույսունլար տէյի, փէտէրի իլէ ախէր տօսթլարընր պէրապէր ալըպ օթուլ իւշ քիշի տաղա տօղըու չէքիլիպ պիր մաղարա իչինտէ օթուրտու: Աիւնլէրին պիրինտէ արգաստաշլարընտան

պիրիսի սեպգէ թօփրամաղ իչին գըրա
 չըգտըղընտա պիր չօպաննա րաւթ կէլիպ
 քիմ օլտուղունու վէ նէ իչին օրատա
 պուլունմասընըն սեպէպինի սեյլէտի :
 Զօպան Ֆիւհալ շէհիրէ կիտիպ մաուլա-
 հաթը հաքիմէ անլաթտը վէ սօնրա հա-
 սասլար իլէ պերապէր կիտիպ եերլէրինի
 կէօթէրտի : Վէ լաքին ումտուղունա
 էրմէյիպ զաֆիլ էօլիւմլէ դագէպինի ալ-
 տըղընտա՝ հասասլար գօրգուպ ազիզլէրէ
 էլ աթամասըլար : Ս. Ստեփանոս էվվէլ
 կէշմիշիարգատաշընտան տուլտուղու իչին
 ձէմի էօլտաշլարընը պերապէր ալըպ ազիզ
 Պիքը Մերեհմին պատկերի էօնիւնտէ
 տուա իլէ ձէնկէ հազըրլանըրտը : Օլ
 սեպէպտէն հասասլարըն օրայա կէլմէսի
 քէնտիյէ պիր եէնի շէյ օլմայըպ, նէ իչին
 կէլմիշսինիզ վէ նէ իսթէրսինիզ տէյի
 սօրսու. ծնլար, սիզի կէօթիւրմէ իչին
 կէլմիշիզ, էօխսա պաշըմըզ կիտէր, տէյի
 ձէվապ վէրտիքլէրինտէ, Ստեփանոս՝ ար-
 գատաշլարընա եիւրէք վէ նասիհաթ
 վէրտի վէ սօնրա էօնլէրինէ տիւշիւպ
 Կանչի իսմինտէ պիր գալէ իչինտէ Սո-
 կրատէս հաքիմին հուզուրինէ չըգտըլար :
 Պու շէյթանըն ալաթը զալիմ ձէլլատ
 տաէթի իւզըն թիւրլիւ վատլար էտիպ
 հիչ պիրի գապուլ օլունմատըղընտա ա-
 զիզլէրի տէյիմէյէ էմը էյլէտի. պունուն-

լա առ պաշա չըգամատըղընտա տէմիր
 թարաղ իլէ թէնլերինի գաղըթտը, վէ
 իչլերինտէն պիրիսի էօլտիւյիւնտէ թէ-
 նինի քէլպլէր էօնիւնէ աթմաղա էմր
 էթտի: Վէ լաքին ազիզին թէնինէ եագ-
 լաշան հասաւլարըն էլլէրի գուրույուլ
 տիլլէրի թութուլտուղընտա, զագէպէ
 կէլիպէվլէլինտէն տահա զիտտէ իշքէնձէ
 վէրիպ զընտանա աթմայա թէմպիհ էթ-
 տի: Քրիստոս էֆէնտիմիզ զընտանա էնիւ
 գուլարընը թէսէլլէ էթտիքսէն սօնրա
 եարալարընը տա տիւզէլթի վէ քէնտի
 ազիզ իամի իչին գավի տուրմաղա նաոի-
 հաթ վէրտի:

Մահպուլարըն արասընտա Ստեփանո-
 սուն վալիտէսի Մարիամ իլէ եէտի աոխտ
 պիքիւր գըզլար տախի վարրտըլար: հաքիմ
 պուլարա իշքէնձէ վէրմէտէն հապսա
 աթմըշըտը: պուլարը եալընըզ էօնիւնէ
 չաղըրըպ կիւզէլլէքլէրինի մէտհ էտիպ
 վէ սէօզիւնէ ույարտա ալլահլարա գուր-
 պան սունարսալար հէր պիրինի պիւյիւ-
 տիւպ փայլէլէրէ երտիրմէյէ սէօզ վէրտի:
 Ստեփանոսուն վալիտէսի Մարիամ ագիլ
 սէօլէր իլէ զալիմին թէքլիֆինի բէտտ
 էթտիյինտէ հաքիմ էօքէլէնիպ խոյլի
 էզիյէթլէրտէն սօնրա պիրէր պիրէր պաշ-
 արընը քէսթիրտի: Օնտան սօնրա ձէմի
 օլան հիքմէթի պիւյիւճիւլլէք հիւքմիւնէ

վերիս՝ Թէքրար պագը գալանլարա փա-
տիշահըն էմրինէ միւթի օլմայա վեալլահ-
լարա գուրպան սունմայա Թէքլիֆ էթտի:

Ս. Ստեփանոս Թէքրար իլերի վարըս
հէփիսինին աղզընտան՝ պու Թէքլիֆինին
հիչ պիր Թիւրլիւ գապուլ օլունմայա-
ճաղընը պէյան էթտիյինտէ՝ Սոկրատէս
գուտուրտու վէ պիր քիւլեան իշինէ
աթըս եագմաղա էմր էյլէտի: Էմրի
իճրա օլտու վէ լաքին միւճիգէթէն
աթէշ՝ աղիզլէրին Թէնինէ պիր քէտէր
վէրմէտիյինտէ, ճէլլատլար մաթ գալըս
օլան հիքմէթի հաքիմէ տույուրտուլար:
Սոկրատէս ախէր պիր եօլ իլէ չէվերմէք-
տէն մէյուս օլուս անի վահիտտէ պաշա-
րընը քէսմէյէ էմր վէրտի: Աղիզլէր Ալլա-
հըն մէրհամէթինի մէտհ էտէրէք աթէշ-
տէն տիշարը չըգըս մագթալէյէ վարտը-
լար. օլ պիրլէրի պիրէր պիրէր սաթըր
ալթընտա տիւշտիւքլէրինտէ Ս. Ստե-
փանոս պիր Թարաֆա չէքիլիս տուայա
տուրմուշուտու. էնճամ հէփիսի պիթիս
սըրա քէնտիսինէ կէլտիյինտէ շազ եիւ-
րէյլէ վէ կիւլէր եիւլ իլէ իլերի վարըս
Ալլահըն էլինտէն քէնտի իշին հազըր-
լանմըլ Թաճը ալտը:

Պու սիճիլին իճրաղընը էտէն հասաա-
լարըն չօղունու ճին Թութտու, վէ չօղու-
նուն էլի գուրուտու. վէ Սոկրատէս տէֆի

ղամ իշին աիշարը կեզմէյէ կիտիր իբէն,
պաշընա պիր թաշ տիւշիւպ էօլտիւ: Պու
միւճիգէլէրի կէօրէնլէրտէն չօղսւ տօղըս
տինի թանըյըպ ազիզլէրին տիւշտիւյիւ
եէր իւզէրինտէ իրթիքեապ էթտիքլէրի
թագսիրաթ իւզէրինէ աֆվ տիլէտիքտէն
սօնրա, տերտլէրինտէն շիֆա պուլսուլար:
Ազիզ Ստեփանսուսն վէ արգատաշարընըն
էօլիւմիւ էֆէնտիմիզին 363 թարիխինտէ
վագը օլմուշ տուր, վէ Ս. Ստեփանսուսն
Ուննցի տէնիլմէսինն սէպէպի Ունի
շէհրինտէ քէնտի իսմինէ եսփըլան քի-
լիսէ տիր:

ՕԳՈՍՏՈՍ 19

Ս Ո Ւ Ր Բ Ե Ն Դ Ի Է Ս

ՍԷՐԱՍՔԷՐ ՎԷ ՕՐՏՈՒՍՈՒ

Վրիթիյան տինին խասիմի Դիսիզե-
տիանոս վէ Մաքսիմիանոս գրալլարըն
տէվլէթի էյեամինտէ շարգ ճանիպինին
միրմիրանը Անտիօքոսուսն էմրի ալթընտա
պու կիւն եօրթուսուսու թուլթուսղու-
մուզ ազիզ սէրասքէր Անդրէաս՝ քէնտի
ապքերիյլէ պերապեր Ասորիք էյալէթին-
տէ պուլունուրուտուս: Մէզքիւր գրալլա-
րըն Փիքրի հէր շէյտէն էվվէլ ապքերի
քէնտի մէյլէրինէ պրագմագ օլուպ
թիւրլիւ շէյթանի վատլար իլէ օնլարը

տինյէրինտէն տէօնտիւրմէյէ զայրէթ է-
տէրիտիլէր: Անդրէաս ու վազթին ատէ-
թի իւզըէ տահա վաֆթիզ օլմամըշըտըյ-
աս տալքրիսթիյան տինինտէ գաւի տուր-
մայա նիյէթ գօյուպ քէնտի էմրի ալ-
թընտա օլան սաիր ճէնքճիլէրէ տախի
գրալըն էմրինէ ույուպ փութլարա թափ-
մամաղա նասիհաթ վէրիւր իտի: Պունտան
գաթի նազար շէճաաթը վէ ճէնք իլմինտէ
պիլիճլիյի իչին ատը չօգ չըգմըշ ըտը.
վէ օլ գատար իյէրիլէմէսինին սէպէպի
տախի էթտիյի ֆիւթուհաթլար օլմուշ
տուր: Օլ կիւնյէրտէ քիւլլիւ աճէմ առ-
քէրի սինօրու կէչիպ գրալըն թօփրաղընը
պամմըշըտը: Անտիքաս պունլարա գարըշ
Անդրէաստան զիատէ մինասիպ պիր սէ-
րապէր պուլամայըպ պու մասլահաթը
օնա իհալէ էյլէտի վէ օնուն էիյիթլիք-
լէրինի վաֆիր սէնա էթտիքտէն սօնրա
ճէնք եէրինէ եօլլատը: Ս. Անդրէաս թա-
նըտըղըն էիյիթլէրտէն պէշ էիւզ տօգսան
աօգուզ ճէնքճի ալըպ տիւշմանըն գար-
շըտընա վարտը: Քէնտիազ ապէրի տիւշ-
մանըն ճէսիմ օրտուտունու կէօրտիյիւն-
տէ գօրգտու, վէ վուրուշմագ իսթէմէզ
իտի. վէ լաքին Անդրէաս օնլարա Ալլա-
հըն վէրէճէյի գուվվէթի վէ եարտըմը
էօնլէրինէ գօյուպ, տին մատտէլէրինի
էօյրէթտիքտէն սօնրա վուրուշտուլար,

վէ Ալլահըն մախսուս ինայէթ իյլէ տիւշ-
մանը պօզուկ գաշըրտըգտան սօնրա ընուն
իսմինի մէա՛հ էթմէյէ վէ ճէմի ֆիւթու-
հաթը ընա վէրմէյէ պաշլատըլար:

Անդրէասըն ատը պու ֆիւթուհաթ
իւզերինէ տահա զիատէ շէօհրէթ պոււ-
տու, վէ հէր կէշտիյի եերլէրտէ քէնտինէ
իքրամ էտերիտիլէր. լաքին քէնտիսի պու
շէյլէր իւզերինէ մազըուրլանաճադ եերէ,
տահա զիատէ ալլագլանըր վէ քէնտիյէ
վերիլէն շէրէֆլէրի Ալլահա թախսիս
էտէր իտի: Գըզգանճ քիշիլէրտէն չօղու
տահա Անդրէաս եօլտա իքէն՝ ընուն տինի
իւզերինէ օլան ֆէսֆէռլէրինի Անտիո-
քոսա խապէր վէրտիլէր, վէ պու պիր
թագրիպ իլէ տույտուղունու թասհիհ
էթմէ իշին ընու թալթիֆլէմէք սուրէ-
թ իյլէ գարշըսընա պիր գաշ եիւզ քիշի
եօլլատը. վէ պունլար թէհ: իյլէլէրինէ
ճէվապ Անդրէասըն աղզընտան Քրիստոս
վէ տին մատտէլէրի իշիթտիքլէրինտէ
մաթ գալտըլար վէ շիւպհէլէրի հալ
օլլակ մասլահաթը Անտիոքոսա անլա-
տաճադ եերէ Ալլահըն վէրտիյի լաթֆա
գարշը կէլմէյիպ քէնտիլէր տախի քրիս-
թիյան օլտուլար:

Շէհիրէ կէլիպ Անդրէաս՝ Անտիոքոսուն
գարշըսընա չըգտըղընտա Ալլահըն եար-
տըմըյլա ազ քիշիլէ էթտիյի չօդ շէյ-

լերի նազւ էթտի: Անտիոքոս քէնտիյի ալտորմատան փութլարըմըզն քէրէմի տիր պու, տէյի ճէվապ վէրտիյինտէ՝ Անդրէաս, խայր, էֆէնտիմ, փութ տէտիյինիզ, թաշտան վէ օտուռտան եափմա սիւրէթտիրլէր, օնլար պէօյլէ շէյ էտէմէզլէր. ճէմի ֆիւթուհաթըն սահիպի քրիսթիյանլարըն թափտըզը Ալլահ աըը, տէտի: Անտիոքոս հէր նէ գատար տին մասլահաթը իշին էօլէնլէրի էօնիւնէ գօտույա տա, Անդրէաս հիշ իւրքմէյիպ ֆիքրինտէն վէ սէօղիւնտէն տէօնմէտի: Անտիոքոս պու սէօզլէր իւզէրինէ տայանամայըպ, պազիլէրին զիւիմինճէ, Անդրէասը պիր գըզըզն տէմիր եաթազ իւզէրինէ եաթըրմայա վէ արգատաշլարընտան պազիլէրինի գազըզա վուրմայա էմր էթմիշ տիր. անճազ պիզիմ էպքի հիքեայէլէրիմիզ պու էզիյէթլէր իւզէրինէ պիր շէյ սէօյլէմէտէն, տէրլէր քի, Անտիոքոս՝ տարըլըպ Անդրէասը օրտուտույլա պէրապէր սիւրկիւնէ եօլլամըշ տըր: Ս. Անդրէաս պու էմր իւզէրինէ շազ օլտու վէ ապքէրինէ՝ Ալլահ խաթըրը իշին շէքտիքլէրի գուլմուռն ճէննէթտէ զանիմէթ իլէ իւճրէթի հազըր օլմասընը գանտըրտըգտան սօնրա քէնտիլէրինի կէօզէթմէ իշին գօնուլմուշ իքի պին ապքէր էօնիւնէ տիւշիւպ կիտէր իտի: Ալլահ գուլունուռն

կեօնիւնձէ պու տիւնեատա տա վերմէ իչին, պու իքի պին պէքճի աղբերին ճան կեօղիւնիւ աչար վէ աօղբու տինի թաւ նրթար. ալարգլարը էմր իւզրէ եօլաւ մահպուլարա ըէնճիտէ վերէճէք եէրէ, օլ տնէ գառար իրթիքեապ էթաիքլէրի կիւնահ իւզէրինէ փիւշման օլաուլար, վէ Ալլահտան ափվընը աիլէյիպ Անդրէաւըն օլ պիր աղբերլէրի սըրասընա կիրաիլէր:

Անտիպոս պունու տա առյաուպունտա գուտուրաու վէ նէ էտէճէյինի պիլմէյիպ ըիճալ քիպարբայա մէշվարէթ էթաիք տէն սօնրա Ասորիք թարաֆլարընըն վալիսի Սելեկիոս մասլահաթը անլաթար վէ թութաուզլարընը գըլըճտան կէչիր մէյէ էմր վէրաի: Անդրէաս օրաուսույլա պերապէր խայլի եէրլէր կէպտիքտէն սօնրա կիլիկիա էյալէթինտէ Տարսոն շէհրինէ ուղըպըպ Պետրոս նամինտէ շէհր եպիսկոպոսույուլա Հալէպ եպիսկոպոսու Նոնոսու օրատա պուլաու վէ ըէճասընա պինպէն օրաուսույլա պիրլէքաէ ծնարատան վաֆթիզ օլաու. Սելեկիոս ալարըր էմր իւզրէ Անդրէաւըն արգասընատան տիւշմիւշ իւտիւ վէ պիր գաշ տէֆա պիրի պիրլէրինէ ըասթ կէլիպ փուրուշմագ տալի գուհուր էթմիշ տիր. հէր նէ գառար Անդրէաս Ալլահըն եարարմըյլա տիւշմանըն խայլի աղբերինի պօզմուշու-

տույսառ տա էնճամ պիր տէրէ իշինէ գա-
 փանրպ գուրթուլմանն չարէսի չէթին
 օլտուղւնու կէօրտիւյինտէ ապքերինէ
 վազ վէրտի վէ տիւնեանն Ֆանիլիյինի
 կէօթէրիպ էյէր շիմտիյէտէք կէչիճի վէ
 Ալլահ տիւլմանը փատիշահար իշին գա-
 նըմըղը տէօքէյօր ուտույսագ, շիմտի կէչ-
 մէղ վէ սօնու կէլլէղ կէօյլէր փատիշահար
 Բրիստոսուն խաթրը վէ շանը իշին գանը-
 մըղը տէօքիւպ ճանըմըղը գազանալըմ
 տէյի, նատիհաթ վէրտի: Պունտան սօնրա
 տուայա տուրուպ Ալլահն քէրէմինի տի-
 լէտիքտէն սօնրա գուտուրմուշ տիւլմանն
 զըլըճը էօնիւնէ մէրտունէ վարարլար. վէ
 խայլի գըրըպ գըրըլըղտան սօնրա, էն-
 ճամ ազէղ Անգրէառ տտիի ուվաշ արա-
 սընտա տիւշիւպ ճաննը թէսլիմ էթտի:
 Պու ազիզին էօլիւմիւ Էֆէնտիմիզին 300
 թարիխինտէ վուզու պուլմուշ տուր, վէ
 պիլէսինճէ շէհիտ օլանլարըն սայըսը իքի
 պին սէքիզ եիւզ քիշի տիր:

Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս 20

ՍՈՒՐԻ ԲԵՌՆԱՐԴՈՍ

Ֆազուլէթ վէ վուզուֆիյէթ պապին-
 տէ նամտար վէ մէմուռ Ս. Բեռնարդոս
 Պուրկոյն էյալէթինին Փօնթէն գալէ-
 սինտէ ոջգատէ աթալարտան տիւնեայէ

կէլմիշ տիր. ալթը գարտաշը վէ պիր տէ
 գըզ գարտաշը վար ըտը: Տահա տիւ-
 նեայա կէլմէտէն վալիտէսի ըիւյաորնտա
 օմուզու գըրմըզը վէ պէտէնի պէյազ պիր
 քէլպճիք քի բահմիւնտէ տուրմուշ հավ-
 լայօր՝ կէօրիւպ՝ տիւշիւնիւ պիր բահպէ
 պէյանէթտի: Գօրգմա, օլաճագ էվլատըն,
 Ալլահըն իրատէթինճէ հարէքէթ էտիպ
 պիր մանասթըրա կիրէճէք տիր. վէ քի-
 լիսէի շէրիֆին իւզէրինէ օյանըզ տույա-
 բագ լիսանը իլէ խայլի քիշիլէրին եարա-
 լարընա շիֆա վերէճէք տիր, տէյիպ թէ-
 սէլլի էթտի: Օնտան սօնրա տօղտու-
 ղունտա էլինտէն կէլտիյի գատար օղլու-
 նուն թէրպիյէսինէ մուգայէտ օլտու վէ
 հէր շէյտէն էվվէլ Ալլահ գօրգուսունու
 թագէ եիւրէյի իշինտէ աիքմէյէ ճահտ
 էտէր իտի: Տահա քիւշիւք չաղընտա
 իքէն Ալլահա վէ աղիզ Պիքիր Մէրէէմէ
 օլան մուհասպպէթինի կէօրիւպ ղայէթ
 շազ օլտու. կիւնահտան գօրգուսու գա-
 տար պիր շէյտէն գօրգմազ ըտը: Փաք-
 լըզա օլան արզիւտիւ ղայէթ չօզ. տիւնեէ-
 վի շէյլէրէ կէշիճի կէօղիւյլէ պագըպ
 խօրլատըգտան պաշգա Ալլահը վէ Ալլահ
 իշին օլան շէյլէրի սէվէր վէ իթիպար
 էտէր իտի: Պիր կիւն քիւշիւքլիւնտէ
 պաշը աղըրըպ չօզ զահմէթ շէքտիյինի
 պիր գարը կէօրիւնճէ, եանընա կէլիպ

իթիգատի պաթընէ իւզըն պիր թագըմ տուալէր վէ նիշանլէր իլէ տիւզէթմէք իսթէտի. Բեռնարդոս պուռու կէօրտիւյիւ կիպի եաթագտան տիշարը սըչրատը վէ էթտիյի գապահաթը ծնուն եիւզիւնէ վուրտուգտան սօնրա, կիւնահ իշլէյէրէք սաղ գալմատան իսէ, կիւնահսըզ էօլմէյի եէյ սայտը: Ազիզին պու հարէքէթի Ալահ թէալա հազըէթլէրինէ մազպուլ օլմասընա ալամէթէն օլ տագիգէ հէր զահմէթտէն գուրթուլտու: Քրիստոս էֆէնտիմիզ պիր տէֆա տօղտուզու վագթ եէմլէք իչինտէ պուլունտուզու հալտէ կէճէլէյն ծնա կէօրիւնիւպ թէսէլլի էթտի վէ Բեռնարդոսուն տախի միւտտէթի էօմրիւնտէ Քրիստոսա իպրազ էթտիյի մուհապպէթին սէպէպի պու տուր:

Աագթընտան էվվէլ էհլի ֆազուլէթ վէ զահիտէ վալիտէսի էօլտիւյիւնտէ, Բեռնարդոս նազըրարզ գալըպ կիւզէլլէյի իչին չօգ իղվալէրէ միւպթէլա օլտույսա տա, եինէ Ալահըն քէրէմլյէ եիյիթլլէ գարշը գօտու. կիւնահա տավէթ էտէն ճիւհէլանըն էլինտէն պազըն գաչարագ վէ պազըն տախի գօրուլա գարշը գօյարագ գուրթուլմիւշ տուր: Ալլահտան գօրգմազ ֆահիշէնին պիրիսի պիր տէֆա ազիզին, օտասընտա սագլանըպ կիւնահա տավէթ էթտիյինտէ՝ Բեռնարդոս սէօ-

զիւնէ գուլագ առմատան խըբըլ էար,
 իըբըլ էար, տէյի չաղըրմայա պաշլատը.
 իշիտէնլէր եարտըմա կէլիպ տէտիյինի
 պուլմատըգլարընտա չաղըրմասընըն սէ-
 պէպինի սօրտուլար, վէ Բեռնարդոս՝ զօ-
 րուլա փաքլըգ պախշիշինի գափըպ տա
 պէնի էպէտի էօմրտէն էթմէք իսթէյէն
 խըրորգ վէ թիւրիւտիւ տէյիլմի տիր տէյի
 ճէվապ վէրտի. վէ պու զիգըրմէթ փաք-
 լըգ խաղինէսինի քէտէրսիգ սագլամաղ
 իշին տուսընտա միւտավէմէթ էտէր,
 թէհլէքէլէրտէն գաչար, հաստէլէրինի վէ
 ալէլ խուսուս կէօղլէրինի զապթ էտէր վէ
 հէր շէյտէն զիատէ պիքիլլէրին վալիտէսի
 ազիգ Մերեէմէ էվլատճա մուհապպէթ
 իլէ սըղընըր բար: Պիր տէֆա իրատէթինէ
 գարշը պիր եագըշմաղ շէյէ ուպուճա
 պագտըղը իշին օլ տէրէճէ նատիմ օլտու.
 քի գըշ արասընտա քէնտինի պիր հափ
 իշինէ աթըպ սանքի ճէմի էզալարը տօ-
 նունճայատագ իշինտէն չըգմատը. վէ
 Ալլահ էֆէնտիմիգ օլ սաաթտէն սօնրա
 պիր տահա գուլունուն իւզէրինէ փաքլըղա
 գարշը իղվալէր եօլլամատըյսա տա, էզ-
 ճիւմլէ Բեռնարդոս պունու սէպէպ ալա-
 րագ քիւլիյէն տիւնեատան չէքիլիպ
 թէհլէքէլէրտէն ըրագ մանասթըր իշին-
 տէ, Ալլահըն փիշքէշի փաքլըգ զէմպա-
 ղընը լէքէսիգ վէ սօլմաղ սագլամաղա

գարար վերտի: Գարտաշարը վե ագրա-
պատր ազեղեն ֆիքրինի շէվիրմէյէ չօգ
չալըշարար, վե լափին օ՝ Ալլահըն մու-
հապպէթիյլէ թուլթուշուպ սիւնեանըն
ֆանիլէյինին թարիֆինի պիր հիւանի էլ-
ֆազըլա կէօղէրինին էօնիւնէ գօտու-
ղունտա հէփիսինտէն էվվէլ ամուճաոր
վէ սօնրա տէօրթ գարտաշարըյլա պե-
րապէր ագրապալարընտան պազըլարը պի-
լէսինճէ կէլիպ Ախստերուսկանլարըն մա-
նաթըրընա կիրմէյէ գարար վերտիլէր:
Եօլտա կիտէրքէն պիւլիւք գարտաշը են
քիւչիւք գարտաշընը կէօրիւպ, խօշճա գալ,
պիղ հէր վարիյէթիմիզի տանա պրազըպ
տա Բեռնարդոս իլէ մանաթըրա կիրէ-
յօրուզ տէտիյինտէ, օլ տախի Ալլահըն
մուհապպէթիյլէ տօլուպ՝ էջլէ իսէ ճէն-
նէթի սիղէ ալմոգ վէ տիւնեայր պանա
վէրմէք իսթէյօրսունուզ. խայր, պու օլա-
մազ վէ հազգ տէյիլ տիր տէյիպ, քէն-
տիսի տէ պիր գաչ կիւնտէն սօնրա օնլա-
րըն արգասընտան կիթտի:

Բեռնարդոս մանաթըրա կիրիպ րա-
հիպէր գաֆթունընը կիյտիյինտէ, Ալլա-
հըն էթտիյի քէրէմէ շիւքիւր սունտու
վէ օնտան սօնրա քէմալիյէթ իւզըրէ էօմր
կէշիրմէյէ զայրէթ էթտի: Ազ վազթ
իշինտէ թահսիլ էթտիյի ֆազըլէթ
վէ քէմալիյէթ ամէլէրինի նագլ էթմէք

իսթէսէք ճէսիմ ճիւղէրէ միւհթաճ տըր.
 հէր քէս իլէ սէօզիւնտէ, թափուրունտա
 վէ հէր հարէքէթինտէ թէվազու իլէ
 կէօրիւշիւր իւտիւ. նէֆսինի գըրմազա
 օլան ճահտը ղայէթ չօգ, Ալլահ մուհապ-
 պէթի փէք աշըրը. տուասընտա տէվամ-
 լը, պունլարա պէտէլէն զահմէթիզ Ալ-
 լահտան նայլ օլուպ ալտըղը իլմ վէ վու-
 գուֆիյէթ թարիֆէ կէլմէզ իտի: Մա-
 նասթըր պաշը Ս. Ստեփանոս Բեռնար-
 դոսուն պու գատար Փազուլէթլերինէ
 մաիլ օլուպ Գլէրվօտա քէնտի պինա
 էթտիյի մանասթըր իւզէրինէ օնու մէ-
 մուր էթտի: Բեռնարդոս՝ եաշընըն քիւ-
 չիւքիւլինիւ, գուվվէթինին ազլըղընը,
 վէ տիւնեէվի մասլահաթլար իտարէսի
 պուպինտէ վուգուֆսուզլուղունու սէպէպ
 ալըպ պու թէքլիֆէ չօգ գարշը կէլտիյ-
 սէ տէ, ագըպէթ իթաաթ էտիպ պաշ
 էյտի: Ալլահըն եարտըմըյլահ հէր էնկէլ-
 լերի եէնիպ, պու խըզմէթինտէ տախի
 եիւզ աղարթտը. չօգ տէֆա ֆուգարէլէք
 սէպէպիյլէ էն իգթիզալը շէյլէրի էքսիւ-
 տիյինտէ, տուասը պերէքեաթըյլահ միւ-
 ճիզէթէն պուլտու, վէ թէվապիլէրինի
 տօյուրուպ կիյտիրտի: Պու ազիզին ատը
 օրատա չավ օլմասը իչին չօգ քիշիլէր
 մախսուս օնուն մանասթըրընա կիթմէյէ
 հէվէս էթտիլէր. փէտէրի տախի օրայա

կէլիպ օղլունուն էմրի ալթընտա Փազու-
լէթ վէ էպէտի էօմր եօլունու էօյրէնի
իտի: Ֆրանչա փատիշահներն գարտաշը
Հենրիկոս զեյարէթ իչին օրայա կէլտի-
յինտէ, տիւնեա Փանիլիյի իւզէրինէ
Բեռնարդոսուն վէրտիյի վազը իշտիպ
օնտան օնորա քէնտի տախի օնլարըն սը-
րասընա կիրիպ եաշամայա գարար վէրտի:
Պու ազիլ քէնտի տուասը պէրէքեա-
թըլա տիւնեատա եալընըզ գալմըշ կիւ-
նահ եէտիրի գըզգարտաշընը գուրթա-
րուպ Ալլահա չէվէրմիշ տիր:

Բեռնարդոս իւք էվվէլ թէվապիլէրի
իւզէրինէ պիրազ սերթլէք էտէրիտիյսէ
տէ պիր իլհամի իլահիյլէ նասիհաթ ալուպ
թաթլըլըլա էմր էթմէյէ պաշլատը, վէ
պու թագրիպ իլէ հէփիսինին գալպինի
քէնտիյէ ճէլպ էթտի: Վէ լաքին քէնտի
իւզէրինէ էթտիյի սերթլէյի ասլա պրագ-
մատը. հէր կիւն օրուճ վէ փէրհիզ թու-
թար ըտը. կէճէլէրի ույգուսուզ գալըր,
սաաթ սաաթ տուայա վէ թէֆէքքիւր-
լէրէ տալար ըտը. պունլարտանգաթի նա-
զար հէր կիւն գամշըլանը՝ իրթիքեապ
էթտիյի թագաիրաթլար իւզէրինէ թէ-
նինտէն գան ադըթտըրըրըտը: Պու գա-
տարգահմէթլէրտէն թապիաթ եօրուլուպ
գալպինտէ պիր ազ կէվէլէք տույտու-
լունտա, Բեռնարդոս, նէ իչին պուրայա

կելմիշսին տէյի, քէնտիյէ սօրար ըտր: Ազիզին տտը չըգըպ եայըտըղը սէպէպէ խայլի ուզադ եերլէրտէն քէնտիյի կէօրմէյէ կելմիշ տիրլէր. չօգ տէֆա տախի թէքլիֆ օլունան եպիսկոպոսլուգ փայէսինի ըէտտ էտիպ գապուլ էթմէտի: Քիլիսէի շէրիֆ իչինտէ իքի սէչիլմիշ փափա իւզէրինէ իսթիլալ չըգըպ չարէսի պուլունմատըղընտա մէծլիս եերինէ Բեռնարդոսու չաղըրըպ՝ Սէն սէօյլէ պունուն Տամնկիսի կէրչէք փափա տըր, տէյի սօրտուգլարընտա, ազիզ խայլի գէման տուայա տուրտու վէ սէմավի թէֆէքքիւրլէրէ տալտը, սօնրա այըլըպ, Եքիսինին իչինտէն պու տուր տօղըրունտ տէտիյինտէ Տէփիսի գանըպ օնուն տէտիյինի քիլիսէ պաշը թանըտըլար: Ազիզ Բեռնարդոս պունա քէզալիք ախէր չէթին մասլահաթլար իչինտէ չօգլարընըն շիւպհէլէրինի Տալլէթմիշ տիր:

Աագթըն Փափա Տաղըթլէրի՝ Բեռնարդոսու քրիսթիյան փատիշահլարա եօլայըպ տին խառիմլէրինէ գարշը Գուտսի շէրիֆտէ օնլարըն եարտըմընը տիլէտի վէ Ալլահ էֆէնտիմիզ տախի գուլունուն սէօզիւնէ գուլվէթ վէրիպ խայլի միւծիզէլէր իլէ պու մասլահաթըն քէնտիյէ մագպուլ օլմաընը կէօթէրտի: Աէլաքին սըրըր պիլինմէզ Ալլահըն թէրթի-

պիլյէ պու ճէնկին սօնու օլ գատար
խայրլը օլմատրղընտա՝ Բեռնարդոս նէ
կիւռնէ աճը սէօղլէրէ, սիթէմլէրէ վէ
զուլմէթէ թէհամիւլէ թէմիշ օլտուղու-
նու թարիֆ թէմէք միւհալ գապիլինտէն
տիր: Պու գատար ըէնծիտէլէր արաւընտա
աղիզ՝ շէճաաթընը դայպ էթմէյիպ, Աւ-
լահըն իւզէրինէ շիքեայէթ էթմէտէն
իսէ, պէնիմ իսթիւմէ օլմաբընը տահա
զիւտտէ իսթէրիմ, պէնիմ աուրմ պօզու-
լուրուսա զարարը եօգ, ֆադաթ Շէֆքէթ-
լիւմիւն ատընա զիւլ կէլմէսին, տէր իտի:
Ալլահ էֆէնտիմիզ գուլունուն պու ազիմ
սապրընա պէտէլէն էվվէլքինտէն տահա
զիւտտէ միւծիզաթ իշլէմէ գուվվէթի վէ-
րիպ թէքրար ատընը եէրինէ կէթիրմիշ
տիր: Աստանդիա շէհրինտէ պիր կիւնտէ
խայլի սէյրծիլէր էօնիւնտէ օն պիր քեօ-
րուն կէօղլիւնիւ աշմըշ տրը. օն չօլազ
քիշլիլէրէ վէ օն սէքիզ քիւթրիւմլէրէ
շիֆա վէրմիշ տիր: Աստանիա շէհրինտէ
իւշ կիւն իշինտէ եիւզ տիւթիզին տիլինի
վէ օն սաղըրլարըն գուլաղընը աշմըշ տրը:
Պուսլարտան գաթի նազար չօգ ճինլի-
լէրի շէյթանըն զարպընտան գուլթարապ
վազթըյալ օլաճագլարը փէշինէն սէօյլէ-
միշ տիր:

Չէքտիյի եօլ զահմէթլէրինտէն վէ
րիյազաթ իլէ կէշիրտիյի էօմր ուսուլին-

տէն զէվալլընըն թէնի գուրու քէմիյէ տէօմիւշիւտիւ, ախէր ճիւղի իլէթլէր-տէն մաստա պիր տէ միտէ զահմէթի թուլթուպ աղզընա պիր շէյ գօյամազ օլ-տու, քի ազ վագթ իշինտէ պյագլարը տա շիշտի վէ սանքի եարը էօլիւ կիպի գալտը: Աղիզ Բեռնարգոս պու ճէմի աղըրարը Ալլահըն խաթրը իշին սապր իլէ վէ կէօնիւլ խօշնուտլուղույլա շէքտի սօնրա սօն տէֆա աշգ ու էշգ իլէ աղիզ խորհուրդլարը ալըպ պիթիրիպ եանընտաքի ճէմ օլանլարա տէօնտիւ Պիր շէյէ եարամազ Ալլահըն գուրույում, շիմտի վագթը կէլտի, շու մէյվէսիզ աղաճը չըգարըպ փարէ փարչա էթմէլի, տէտի: Վէ պուսն-տան սօնրա էֆէնտիմիզին 1153 թարի-խինտէ կէօզիւնիւ գափայըպ կիւլէր եիւզ իլէ ալթմըշ տէօրթ եաշընտա ճանընը Ալլահա թէպիմ էյլէտի: Պու աղիզ քէնտի սաղլըղընտա եիւզ ալթմըշ մանաթրը պինա էթմիշ վէ խպլի տա կիւզէլ քիթապլար ինշա էթմիշ տիր:

ՕԳՈՍՏՈՍ 21

ՍԵՄՈՒԷԼ, ՄԵՐԳԱՐԷ

Եղիանա վէ Աննա իքի Փազուլէթ սահիպի զէվլ զէ զէվլէ պիր էվլատլարը օլմատըղը իշին զայէթ մահզըն ուտուլար,

վէ Աննա տուարնտա տէվամ էտիպ էն-
 ծամ Ալլահտան տիւտիյի էվատը ալոր
 վէ աորնը Սամուէլ գօտու: Մապմ
 սիւտտէն քէսիլտիյինտէ Աննա ահար
 իւզրէ էվատընը ալըպ Հեղի քահանայա-
 պետին էլիլէ էօմրիւ օլտուգճա Ալլահն
 խրղմէթինէ սունտու, վէ էվինէ տէօնտիւ:
 Ալլահ էֆէնտիմիզ սունուլան գուրպանըն
 քէնտիյէ մագպուլ օլմասընա նիշանէն
 Աննայա պաշգա էվատլար տախի վերիպ
 թէսէլլի էթմիշ տիր:

Սամուէլ Հեղինին եանընտա գալըպ
 օնուն էմրի իւզրէ Ալլահն խրղմէթինէ
 մէշղուլ ուտու, վէ ֆագուլէթ վէ ախէր
 էյիլէք պապինտէ իզհար էթտիյի քէմա-
 լիյէթ իշին հէր քէսին կէօզիւնէ կիրմիշ
 իտի, վէ Ալլահն օնուն պիլէսինճէ օլտու-
 ղու ալէմէ փէք էյի պէյան օլմուշ ուտու:
 Հեղի եաշընը ալմըշ ըտը վէ Ոփնի վէ
 Փէնեհհէն նամինտէ էվատլարընըն իրթի-
 քեապ էթտիքլէրի գապահաթլարը պօր-
 ծու իւզրէ սէրթլէք իլէ եիւզլէրինէ վու-
 ըուպ թէրպիյէ էթմէզ իտի: Պիր տէֆա
 Սամուէլ ույուր իքին գուլաղընա սէն
 կէտի, վէ Հեղի չաղըրըյօր գըյաս էտէ-
 րէք չափուճագ եաթաղընտան սըչըպըպ
 Լէպպի, էֆէնտիմ, տէյի օնուն եանընա
 վարտը. Հեղի՝ Պէն չաղըրմատըմ, կիթ
 օղուլ եինէ ույու, տէտիյինտէ, Սամուէլ

սէօղիւնէ իթաւթէն կիթտի թէքրար ույգույա տալսր: Պու վագրա իքի տէֆա էնսէ էնսէյէ զուհուր էթտիյինտէ, Հեղի անլատը քի Սամուէլի չաղըրան Ալլահ տըր, վէ օլ սէպէպտէն թէմպիհ էթտի քի, էյէր պիր տէֆա տահա պու սէս կէլիրսէ, Սէյլէ եւ Բէպպիմ քի գուլուն տիյնէսին, տէսին: Էմրի իւզըէ իթտիյինտէ՝ Ալլահ թէալա հազըէթլէրի Սամուէլին եանընա կէլտի վէ Հեղինին էվլատլարընըն քէօթիւլիյիւ իչին ծնուն էվինին րէտտ, օլունմասընը պէյան էյլէտի: Պու խպպալ կէչտիյինտէ՝ Սամուէլ կէօրտիւյիւնիւ Հեղիյէ տէմէյէ գօրգտու, վէ լաքին ծնուն գօր էթտիյինտէ հէր շէյի օրթալա չըգարտը, վէ վագթի կէլիպ հէր տէտիյի պիթթէքմիլ պաշա չըգտըղընտա, Սամուէլին ատը պիւյիւտիւ, վէ Ալլահըն սէվկիւլիւտիւ օլմասը ճէմիաթ իչինտէ չալ օլաու:

Ճէնք իչինտէ Հեղինին օղուլարը տիւշտիւյիւնտէ՝ պապալարը տույուպ աճըսընտան քէնտիսի տէ տալանամատը վէ էօլտիւ. վէ Սամուէլտէն պաշգա Ալլահըն հուզուրինէ կիրիպ չըգան գալմատը: Ահա սանտըղը տախի պու ճէնք արաւընտա տիւշման էլինէ էսիր տիւշմիւշ իւտիւ. վէ լաքին արալարընտա զուհուր էտէն գրըղըն իչին ծնու էէրինէ կէթիրտիքլէ-

րինտէ, Սամուէլ ալտը եէրինէ գօտու,
վէ ճէմիաթա Ալլահըն թէմպիճլէրինէ
միւթի օլտուգտան սօնրա տիւշմանտան
գօրգմամայանասիհաթ վէրիպ, օնուն իւ-
ղէրինէ կէլտիյինտէ տուասը պէրէ-
քեաթըյա գօվտու վէ Ալլահըն պու
ինայէթինէթէշէքքիւրէն գուրպանսուն-
տու վէ թաշ տիքտի: Պէնի Իսրայէլին
իշինտէ Մովսէս վէ Ահարոն կիպի օլուպ
եէրտէն եէրէ կէղէր օնլարըն տավասընը
քէսէր վէ իգթիզալարընը գայըրըր բտը:
Եաշընը ալըպ ղայրի իշէ կէլմէտիյինտէ
Յովէլ վէ Աբիա իսմինտէ իքի օղուլարընը
ճէմիաթ իւղէրինէ հաքիմ գօտու, վէ լա-
քին օնլարըն Փէնա հարէքէթի իշին ճէ-
միաթ շէքէպէթ էտիպ Սամուէլտէն օն-
լարըն եէրինէ պիր փատիշահ իսթէտիք-
լէրինտէ, Ալլահըն իրատէսինի սօրուպ
էմրինի ալտըգտան սօնրա փէտէրինին
ղայպ օլմուշ մէքքէպինի արամա իշին
չըգմըշ Սաւուղու ալտը օնլարըն իւղէրինէ
փատիշահ գօտու, վէ օնտան սօնրա քէն-
տինին ղայրի պիր շէյտէն ալագասը օլմա-
մասընը պէյան էյլէտի:

Սաւուղ իքի սէնէ միգտարի էյի փա-
տիշահլըգ էթտիքտէն սօնրա եավաշ եա-
վաշ Ալլահըն թէմպիճլէրինտէն չըգմա-
ղա պաշատը. իւք տէֆա Գաղգաղատա
Սամուէլէ պէքլէմէտէն գուրպան սուն-

մասը իշին էվլատտան էվլատա օլաճադ փատիշահը զայա էթտի. վէ իբինճի տէֆա Ալլահըն աշիքեար էմրի իւզրէ Ամաղէկի գըրմայըպ օնլարըն Ագազ իսմինտէ փանիշահընը սաղ սաղլաարգտան սօնրա գուրպան սունմա պէհանէօիյլէ կիւզէլ գօյունլարընը եաղմա էթմէսի իշին Սամուէլտէն փէք քէպքին թապիր իշիթտի. վէ օնուն եիւրէքտէն տէօնմէտիյինտէ Սամուէլ զայրի եիւզինիւ կէօրմէք իսթէմէտի: Սաւուդուն նամքեօրլուղու իշին Ալլահ էֆէնտիմիյ օնու գազէպլէտի վէ իւզերինէ ճին եօլլատր. օնտան սօնրա օնուն եերինէ Գաւիթ մարգարէյի փատիշահ էթմէյէ Սամուէլէ թէմպիհ էյլէտի: Ալլահըն պու էմրինի տէ իճրա էթտիքտէն սօնրա զայրի չօգ եաշամայըպ էօլտիւ վէ ճէմի իսրայէլ թաիֆէսի իւզերինէ աղլայըպ էվի Արիմաթէմտէ կէօմտիւ:

Ս. ԹՈՎՄԵՍ ԵՌԵՐԵԱ,

Ս. Թովմաս Գալիլէա շէհրինտէ սօղուպ պաղըգճըլըգ սանաաթընա թալիպ օլմուշ ուտու. վէ լաքին գուրթարըճըլըգ Յիսուս օնու չաղըրսըղընտա հէր շէյինի պրագաը վէ հէր թէհլիքէլէրի

կէօյիւնէ ալարազ ծնուն շաիրտլերի սը-
րասընա կիրաի: Պիր կիւն էֆէնտիմի
Քրիստոս էօլմիւշ Ղազարոսա էօմր վերմէ
իչին Եէհուաիօթանա կէչմէք իսթէտի-
յինտէ, շաիրտլերինտէն պազիլերի ծնուն
սէպէպինէ քէնտիլերիտէ պիր շէյ չէք-
մէսինլեր տէյի գօրգու կէօսթէրէրէք,
Էֆէնտիմ, Եէհուաիլէր տահա շիմտի
սէնի թաշլամազ իչին արայօրուտուլար.
սէն թէքրար ծնլարըն վիլայէթինէ մի
կիթմէք իսթէրսին տէտիլլերինտէ, Թուվ-
մաս ստիրլերինտէն Եիւրէքլի գօփուպ
Հայտէ պիղ տէ կիտէլիմ, ծնունլա պէրա-
պէր էօլլէլիմ տէմէսիլլէ, Տիշ պիր թիւր-
լիւ էօլլւմ թէհլէքէսինաէն պիլէ գօրգ-
մամասընը պէյան էյլէտի: Էկէրչի քէնտի
տէ օլ պիր առաքեալար կիպի գէյթինլէք
տաղընտա ուսթասընը տիւշմանլարընըն
էլինէ պրազըպ գաշտը, վէ լաքին օլ
պիրլերինին թօփ օլտուղընտա Թուվմաս
տալի կերի գալմասը:

Քրիստոս էֆէնտիմիզ տիրելաիյի կիւն
առաքեալարա կէօրիւնտիյիւնտէ Թուվ-
մաս օրատա տէյիլ իտի. սօնրա պունու
պաշգալարընտան իշիթտիյինտէ ինանմազ
իսթէմէյիպ՝ Մըխարըն տէլլիյինի այա-
ղընտա կէօրմէյսէմ, վէ փարմաղըմը իչինէ
սօգուպ էլլիմ իլէ պէօյրիւնիւ Եօշլամազ-
սամ ինանմամ, տէտի: Թուվմասըն պու

լազբըտըւարը իթիմատ էքսիքլիյի կէօս-
 թէրտիյի իչինն օլ պիր առաքեալլար տա
 չօդ կիւճէնտիւէր, վէ լաքին հէր քէսին
 գալպինի պիլէն Յիսուս սէքիզ կիւն սօն-
 րա պիր տաճա կէօրիւնտիւյիւնտէ, Սէլլամ
 ալէյքիւմ տէյէրէք, Թովմասա տօղրու
 տէօնիւպ՝ Փարմաղընը պուրայա կէթիր,
 էլիմէ պագ, էլինի ուզաթ պէօյրիւմէ գօ:
 Ինանմազլըզ էթմէ, իթիմատլը օլ, տէ-
 յիպ ծնուն գապահաթընը եիւզիւնէ
 վուրտու: Թովմաս թագսիրաթընը թա-
 նըյրպ էմրի իւզըէ էլի իլէ եարալարընը
 եօզլատըգտան սօնրա, Ես Բէպպիմ,
 Ալլահըմ տէյէրէք էթտիյի տին էքսիք-
 լիյինի թանըտը վէ ալանէն իրթիքեապ
 էթտիյի կիւնահը իգրար էտիպ ափվընը
 տիլէտի. վէ ծնտան էօյլէ հէր կէօրիւպ
 տույտուղընա ինանտըգտան սօնրա, ա-
 խէրլէրինէ տէ Քրիստոսու վազ էտէր իտի:
 Օլ պիր առաքեալլար իլէ պէրապէր
 Պէնտեկոստէ կիւնիւ Բուհուլլահը ալ-
 սըգտան սօնրա ճիւզի վազթ Եէհուտիս-
 թանտա գալըպ Ինճիլի շէրիֆի վազ էթ-
 տի, վէ սօնրա խայլի միւլհիւտիւլէր վէ
 տինսիզլէր թօփրաղընը կէգտիքտէն սօնրա
 Հինտիւթանա գատար կիթտի վէ ճէմի
 վարտըլը եէրլէրտէ իլէտիյի միւճիզէթ-
 լէրին, տէօնտիւրտիւյիւ ճանլարըն սայըսը
 եալընըզ Ալլահա պէյան տըր. վէ քէնտի

էօլիւմիւնտէն պէշ եիւզ սէնէ սօնրա տահա օրթայա չըգըպ կէօրիւնէն քիլի-
սէլէր վէ ախէր իպատէթ եէրլէրի Թով-
մասըն չէքտիյի էգիյէթլէրէ վէ տին
հադգընա իզհար էթտիյի ղայրէթէ շէ-
հատէթլէքէտէրլէր: Չինումաչին թարա-
ֆընա տախի վարըպ պու կէօնէ խայրը
շէյլէր չօգ էթմիշ տիր:

Մարսինկա փատիշահլըղընըն փաի-
թախթը Մէղիապոր շէհրինտէ պիր քի-
լիսէ եափտըղընտա պիր աճաիպ հիքմէթ
զուհուր էթտի: Տէնիզ գըյըսընա պիր
պղգըրը իրի աղաճ տիւշմիւշ իտի. փատի-
շահ սարայընը եափտըղընտա պունու
գուլլանմագ իսթէյիպ ալմայա առամլար
եօլլատը, վէ լաքին տէվէլէր գօշուպ քէն-
տիլէր տախի չօղալըպ թիւրլիւ հինէրլէր
իլէ պու աղաճը տիշարը չըգարմագ իս-
թէտիլէրիսէ տէ, հիչ պիր թիւրլիւ եէ-
րինտէն գըմրլտատամատըլար: Ս. Թով-
մաս Ալլահա իւմիտինի գօյուպ տէնիզ
քէնարընա տօղըու վարտը վէ աղաճա էմը
էթտի քի էյէր փատիշահ Ալլահըն շա-
նընա եափտըղը քիլիսէյէ գուլլանմաղա
իզն վէրիւսէ, եէրինտէն գըմրլտայըպ,
տիշարը չըգսըն: Փատիշահ գօյլ օլտու-
ղունտա խալգ տէնիզ գըյըսընա եըղըլտը,
վէ Ս. Թովմաս գուշաղընը չըգարըպ աղա-
ճըն պիր ֆիլիզինէ պաղլատը վէ չէքտիյի

կիպի գօլայլըղլա տիշարը չըգարտը: Սէյր-
ճիլէր թէաճճիւպտէ գալըպ թոփմասըն
Ալլահը կերչէք տիր տէյերէք, եափտըղը
քիլիսէյէ ազչա իլէ տախի չօդ եարտըմ
էթտիլէր վէ տօղըու տինէ տէօնտիւլէր:
Պաշգա տէֆա պիր եիւքսէք գայա իւս-
թիւնէ պիր թաշտան խաչ գօյուպ՝ Տէնիդ
կէլիպ պու գայայը վուրտուղու վազթ
Էլթօփատան ատէմլէր կէլիպ վէրտիյիմ
տէրս վէ գօտուղըւմ թէմէլ իւզըէ օնլար
տա վազ վէրէճէքլէր տիր տէյի օլ խաչ
իւզէրինէ եազմըշ տըր քի, չօղլարըն զիւի-
մինճէ հալա պու կիւնէտէք կէօրիւնիւր,
վէ տէտիյի իւզըէ տախի սու եէյիպ տէ-
նիդ գայայը տէօյմէյէ պաշլատըղը վազթ-
լարտա Ս. Քրտնչիսգոս Քսապէր օրայա
կիթմիշ տիր:

Փութ փափազլարը՝ Ս. Թոփմասըն վա-
զընա գարշը գօյամատըղլարընտա փատի-
շահըն եանընտա հազգընա ֆէնա սէօյ-
լէմէյէ պաշլատըլար: Պազէլարըն գրտաըն-
ճա փատիշահ պու զըզգանճ քիշիլէրին ըէ-
ճասընա իքրամէն ազիդ թոփմասը օդ իլէ
վուրուպ էօլտիւրմիւշ տիւր, վէ պազըլա-
րըն զաննրնճա զալիմ փափազլար քէն-
տիլէրի օնու էօլտիւրմիւշ տիւրլէր: Ս.
Թոփմաս հէր կիւն ազշամ իւսթիւ պիր
իզսիդ եէրէ կիտիպ տիքտիյի խաչ էօ-
նիւնտէ տուա էտէր իտի. զալիմլէր պու-

նու չաշուտլայրպ պիր կինն արգասորնտան տիւշտիւէր վէ Ս. Թովմաս ատէթի իւզերէ տուայա տալմըշ տուրուր իքէն պիրսի տփանսըգ փուտուտան չըգրպ իւղէրինէ վարտը վէ խըշտը իլէ վուրուպ եերէ եաթըրտըղընտա՝ օլ պիրէրի իւղէրինէ պաստըլար վէ պուտագլը տէյնէքլէր իլէ Թէփէլէտիքտէն սօնրա պյաղընտան չէքէրէք սիւրիւքլէտիլէր: Ֆրանչիսկոս Քասվէրին վագթընա գատար ազիգ Թովմասըն էօլտիւյիւ եերտէ գան կէօրիւնիւր իւտիւ: Մէղքիւր Ֆրանչիսկոս Հինտիսթանա վարտըղը կիպի Ս. Թովմասըն մէզարը իւղէրինէ կիտիպ սուա իլէ օնուն եարտըմընը տիլէտի, վէ Փիլ վագըր րէճաւը գուպուլ օլունուպ Ս. Թովմաս աշիքեար միւճիղէլէր իլէ քէնտինտէն սօնրա կէլէն իքինճի Հինտիսթան առաքեալընա եարտըմ էթմիշ տիր:

Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս 23

Ս Ո Ւ Ր Ի ԵՐԱՆՈՍ

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՍԻՐՄԵԱՅ

Պու պիղկին էօմիւ հիքեայէսի Բուժ Լաթին վէ Էրմէնիլէրին էպքիքիթապլարընտա պիրիպիրինէ փէք մութապըգ վէ լաքին մուլթասէրէննազլ օլունուր: Թաքիւչիւք չաղընտան Փազուլէթ վէ իպա-

տէթ պապինսէ կէօսթէրտիյի մուհապ-
պէթ իչին տահա եաշը քէմալի մէրթէ-
պէսինէ վարմատան ամմէնին իսթէմէ-
սիյլէ եպիսկոպոսլուգ փայէսինէ նայլ օլ-
տու: Դիոկղետիանոս գրալըն՝ քրիսթի-
յանլարա գարշը զուլմէթ ֆէրմանը չըգար-
տըղընտա ազիգ Երանոս պաշգալարը կիպի
գօրգուպ գաշմատը, իլլա էյի վէ սիւրիւ-
սիւնիւ սէվէր չօպան միսալի օնլար իլէ
պիրիլքտէ ֆրիստոսուն խաթրը իչին հէր
թիւրլիւ րէնճիտէլէրէ թէհամիւլ էթ-
տի: Զալիմ գրալըն հաքիմի Պրոքոս
Երանոսուն հագգընա իշիթ տիյինստէ հու-
զուրինէ չաղըրտը, վէ ալլահլարա գուր-
պան սունմայա թէքլիֆ էթտի. Երանոս
գարշը գօտուլունտա զընտանա աթտը
վէ չօգ կիւն օրատա իպէնճէ վերտիք-
տէն սօնրա թէքրար հուզուրինէ չա-
ղըրըպ՝ ֆէնտինէ գըյմա, թէքլիֆիմի
գապուլ էթ վէ ալլահլարա գուրպան սուն
եօխսա սօնուն ֆէնա օլուր տէյինճէ,
Երանոս՝ հաթթա ֆրիստոսուն խաթրը
իչին սիասէթ չէքիպ էօլէճէք օլուրսամ
սօնում փէքէյի օլուր, տէյի ճէվապ վերտի:
Պրոքոս պու ճէվապըն իւզէրինէ էօքէ-
լէնիպ տահա թիւրլիւ իպէնճէլէր վէր-
տիքտէն սօնրա չայ իչինէ աթըպ պօղ-
մայա էմր էյլէտի. վէ լաքին Երանոս՝ տին
ուղլոււնա գանընը տէօքմէ իչին օլան ար-

զիւսինի կէօթէրախիյնտէ իւք եվվէլ
գըլըճ իլէ պաշընը վուրտուլար վէ սօնրա
թէնինի Սափա չայընա աթարլար: Ազիզ
Երանոսուն էօլիւմիւ Էֆէնտիմիզին 303
թարիխնտէ վագը օլմուշ տօւր:

Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս 24

Դ Ա Ն Ի Է Լ Մ Ա Ր Գ Ե Ր Է

ԵՒ ԵՐԵՔ ՄԱՆԿՈՒՆՔ ԲԱԲԵԼՈՆԻ

Պանիէլ՝ Յուդայ սօյունտան օլտուզու
իչին թէն թարաֆընտան Բրիստոս Էֆէն-
տիմիզ իլէ իըսըմլըզը վար ըտը վէ արգա-
տաշլարը Անանիա, Ազարիա վէ Միսայէլ
կիպի քէնտի տէ փատիշահ սիլիլէսինտէն
էնմէ իտի: Պունլարըն տէօրտիւ տէ
տահա քիւչիւք եաշընտա իքէն Յուդայ
փատիշահը Յովակիմ իլէ էսիր տիւշիւպ
Եէհուտիսթանտան Պաղտատա կէօթիւր-
իւլտիւլէր: Յովակիմ փատիշահ գուր-
թուլուպ փաթթաթաթընա ափտէթ էթ-
ախիյնտէ պրագաղղը ըէհնէր արասընտա
Դանիէլ տախի պուլունտու վէ Նաբու-
քոդոնոսորուն էմրի իւզըէ փատիշահ մե-
տրէսէսինէ գօնուլուպ օնլարըն այն ու գա-
նունլարը իչինտէ թէրպիյէ օլուր վէ իլիմ
էօյրէնիր իտիլէր: Պու Յուդայ սօյունտան
տէօրթ ատիտ չօծուգլար, եանի Դանիէլ,
Անանիա, Ազարիա վէ Միսայէլ՝ փատիշահ

սօֆրասընտան եկմէք իւթէմէյիպ իւզեր-
 լէրինէ նազըր օլան Մազասագ պէյէ եալ-
 վարսըլար քի քէնտիլէրէ լէզեզ սուլ-
 թանի թաամլար եէրինէ սու վէ սէպզէ-
 վաթ վէրսին վէ օնլարը եէյէրէք օլպիր-
 լէրինտէն տաճա զհատէ շերին վէ տինճ
 կէօրիւնիւրիւտիւլէր : Ալլահ թէալս
 հազըէթլէրի տախի պու տէօրթ ազեզ
 գուլլարընա ազլ վէ ֆիրասէթ լւթֆու
 վէրիպ հէփիսինին էօնիւնտէ իթիպար
 պուլլըրուտուլար : Դանիէլին զիհնի իւ-
 չիւնտէն տաճա զիյատէ աշըրը օլուպ քէ-
 րէմի իլահիյէ վազթըլա օլաճագ շէյլէրի
 փիշինէն կէօրիւր խապէր վէրիւր իտի, վէ
 ազլ զէյրէքլէյի իչին ալիմլէրին ալիմի
 Սոլոմոնա թէշպիհ օլունուրուտու : Տա-
 ճա քիւչիւք իքէն ազիլանէ քէստիյի շէ-
 րիաթ վէ վէրտիյի սիճիլ իլէ կիւնասարզ
 վէ գապահաթսրզ եէրտէ էօլիւմէ հիւքմ
 օլունմուշ Շուշանըն էօմրիւնիւ գուրթա-
 րըպ՝ ութանմազ իթիպարըլարըն տիլինի
 թութտուգտան սօնրա՝ ուպուտիյէթ եէ-
 միշ ատալէթսիգ հաքիմլէրի եօլ էթ-
 տիյի իչին ճէմիաթ էօնիւնտէ զիյատէ
 նամ ալմըշ բար : Իւչ սէնէ միրուրինտէն
 սօնրա իլիմլէրինի թահսիլ էտիպ Նաբու-
 քոգոնստոր փատիշահըն հուպուրինէ չըգ-
 տըզլարընտա՝ օլ պիր եաշընը ալմըշ վէ
 վուգուֆիյէթ պապինտէ ազլ պէյրէք

Ֆէյլէսօֆլարտան վէ ալիմէրտէն պուտէօրթ չօճուգլար իւսթիւն պուլունուպ զայէթ իլէ Օնուն կէօզիւնէ կիրտիլէր. վէ Դանիէլէն իւզէրինէ պիր մախսուս մուհապպէթ պաղլայրպ շահգատէսի իսմինի վէրտի վէ Բաղտասար չաղըրտը, վէ Օնուն խաթրը իչին արգատաշլարընըն իսիմլէրի տէյիշիլիպ, Սեդրաք Միսաք վէ Աբեղնազով չաղըրտըլար:

Նաբուքոդոնոսոր փէտէրի էօլիւպ քէնտիսի Օնուն եէրինէ թախթա ճիւլուս էթտիյինտէն իքի սէնէ ոճնրա պիր հէյպէթլի տիւշ կէօրտիւ. թիւրլիւ հէյուլալարտան ետփմա պաշը ալթուս պիր իրի սուրէթ կէօրտիւ. վէ ուլգուսունտան գալգարընտա կէօրտիւյինիւ ունուտուպնէ օլաուզընու տէսինլէր վէ մանասընը վէրսինլէր տէյի ճէմի միւնէճճիմլէրի վէ ալիմլէրի եանընա չաղըրտը. վէ լաքին պունլար պիր շէյ ետէմէտիքլէրինտէ հէփիսինի տէ գըրմայա էմր վէրտի: Դանիէլ վէ արգատաշլարը տախի ալիմլէր սըրառնտա օլտուգլարը իչին, Օնլար տա թէհէլէքէ իչինտէ իսիլէր, օլ ճիհէթտէն Դանիէլ փատիշահըն հուլուրինէ վարտը վէ էմրինին իճրասընը ուզաթմայա եալվարըպ միւհլէթ տիլէտի: Օնտան ոճնրա արգատաշլարըյլա պէրապէր հազգ Ալլահըն էօնիւնտէ տուայա տուրուպ կէճէ րու-

յասընտա մասլահաթըն նէ վէ նասըլ օլ-
տուղունա վուգուֆ օլտու վէ իրթէսի
կիւն հէր շէյի եէրլի եէրինձէ փատիշահա
նագլ էտիպ տիւշիւնիւն մանասընը տախի
վէրտի: Նաբուքոդոնոսոր հէր շէյի օլտու-
ղու կիպի տույտուղունտա մաթ գալտը
վէ Դանիէլին Ալլահընը մէտհ էթ տիքտէն
սօնրա օնու ճէմի Պաղտատ ալիմէրի իւ-
ղէրինէ պաշ էթտի վէ մէմլէքէթ ումու-
րունու օնուն էլինէ թէսլիմ էթտի վէ
Դանիէլ փատիշահըն պիլմէսիյլէ արգա-
տաշարը Սեդրաք Միսաք վէ Աբեդնա-
գովու վիւայէթլէր իւղէրինէ մէմուր իյ-
լէաի: Պու աղիղլէրին տէօրտիւ տախի
փատիշահ էմրինէ միւթի օլուպ տէվլէթ
օմուրունու սատըգանէ իտարէ էթտիք-
տէն սօնրա թափտըգլարը Ալլահըն հու-
ղուրինաէ տախի գալպլէրի թէմիգ իտի
վէ իլմ իւ Ֆազուլէ թպապինտէ եէքթա
ըտըլար: Պէջլէ աղիմ մէրթէպէյէ եէ-
թիշտիքտէն սօնրա էլլէրինտէն կէլտիյի
գատար քէնտի միլլէթլէրինտէն օլան-
լարա եարտըմ էտէրիտիլէր, քի իւք փա-
տիշահըն օղլու Յովակիմ վէ պիր գաշ
սէնէ սօնրա Յուգանըն սօն փատիշահը
Սեդեկիա տախի եէսիր տիւշմէ իլէ պուն-
լարըն սայըսը զայէթ չօղալմըշտը, վէ
պու եէսիրլէրին արասընտա Եզեկիէլ մար-
գարէ վէ պաղըլարըն զաննընձա Մուրթ-

քէ տախի պուլունուրուտու: Երեմիա մարգարէնին Եէհուտիսթանտա փէյղամ պերլէք էթախի կիպի, Եղէկիէլ տախի Պաղտատ Թօփրաղընտա Դանիէլին սաղլըղընտա Նոյ վէ Յովք սալիհէրէ ծնու Թէշպիհ էտէրէք փէյղամպերլէք էտէր վէ իլմինի ալէմէ տուլուրուրուտու:

Նաբուքոդոնոսոր ագքէր գուվվէթիլլէ պուլուղու Փիւթուհաթլար իւզէրինէ գապարըպ վէ քէնտինտէն պիւյիւք ղայրի շէյ Եօգ գըյաւ էտէրէք Փուզուլանէ ալթունտան տէօքմէ սիւրէթինի Եափթըրտը վէ հէր քէս ծնա կէլիպ սէճտէ գըլսըն տէյի էմր էթաի, վէ էմրինէ իթաաթ էթմէյէնլէրի աթէշէ աթմաղա Էօրֆ վէրտի: Ճէմի շէհր էհալիսի մաղըուր փատիշահըն պինամուս էմրինի իճրա էթաիքլէրինտէ, Դանիէլ արգատաշարըյլա պէրապէր պու ալիմ կիւնահա իրթիքեապ էթմէտի: Գըզգանճ միւննէճճիմլէր՝ Դանիէլին հազգընտ պիր շէյ տէմէյէ գօրգուպ՝ օլ պիր իւշ արգատաշարընը փատիշահա ղամմաղլատըլար. վէ փատիշահ էօքէլէնիպ Փիլհալ հուզուրինէ կէթիրմէյէ էմր էթաի. վէ տուլտուղունուն կէրշէքլիյինի Թասհիհ էթաիքտէն սօնրա Էօրֆիւ իւզըէ Եանմըշ, Թութուշմուշ քիւլիտան իշինէ աթտըրտը վէ լաքին ծնլարըն միւճիդէթ իլէ Եանմայըպ օրատա

տուա էթմէլէրինի կէօրտիւյիւնտէ՝ ֆու-
րունուն եանընա վարտը, վէ պիւլէնտի
ավագ իլէ, եւ Ալլահըն սատրգ գուլարը
Սեդրաք, Միսաք վէ Աբեդնագով, գալսըն
տիշարը կէլին, Ալլահընըգ սիզի գուր-
թարտը տէյիպ ընլարըն էօնիւնտէ հագգ
թէալա հալըէթլէրինէ սէճտէ գըլտը վէ
օնտան ոօնրա ընլարըն թափտըլը Ալլահ
իւզէրինէ ֆէնա սէօյլէմէմէյէ թէմպիհ
էտիպ ընլարա տահաշան վէրմէ իշին տէվ-
լէթի ալթընտա օլան Եէհուտիլէր իւզէ-
րինէ մէէմուր էթտի: Դանիէլ տալսի
տուաը պէրէքեաթըլալ պու օլան շէյ-
լէրէ չօդ եարտըմ էթմիշ տիր:

Վէ լսքին պու աղիմ հէքմէթէ նիս-
պէթէն Նարուքոյ մնտոր տահա քիպրինի
պիր թարաֆա պրագմալ բար, վէ Ալ-
լահ՝ ճէսամէթլի վէ պէրէքեաթլը աղա-
ճըն ամմէյէ նաֆաղա վէրտիքտէն ոօնրա
քէօքիւնտէն քէսիլիպ աթըլմաընը տիւ-
շիւնտէ կէօթէրէրէք՝ քէնաինին տէ
օնուն էլինտէ պաշղալարընը գազէպլէմէ
իշին պիր միւնասիպ ալաթ օլմաըլա
ճէնքճիլէր իշինտէ պուլտուղու ֆիւթու-
հաթը անլատըլա տա, եինէ ազլը պա-
շընա կէլմէտի, վէ ֆօտուլուղու էլտէն
պրագմատը: Աէօրտիւյիւ տիւշին մանա-
սընը թէքըար միւնէճճիմլէրինէ ոօրտու
վէ ընլար թապիր էտէմէտիքլէրինտէ

Դանիէլ հիծապ էթմէտէն՝ ծնուն մաղ-
րուրուղու իշին Ալահըն տարրմասընը
պէյան էթտի, վէ փատիշահլարը էլինտէ
թութան Ալահը թանըյըպ իգրար է-
տինճէյէտէք ինսանլարտան գովալանըպ
օրմանլար արասընտա եէպան հայվա-
նաթլար իլէ սաքին օլմասընը փիշինէն
խապէր վէրաիքտէն սօնրա, Ալահըն մեր-
համէթինի տիլէ, սատաղա իլէ կիւնահ-
լարընա ափվլըգ պուլ տէյի ծնա նասիհաթ
վէրաիյսէ տէ, տէտիյի գապուլ օլունմա-
տը վէ Փիլվագը ինսանլարտան գովալանըպ
սրղըր կիպի օթլանմայա պաշտար. տէ-
րիսի գալընլանտը, սաշը վէ թըրնաղը ու-
ղանտը: Վէ ծնտան սօնրա Դանիէլին
«էօղիւ միւճիպինճէ, իւգէրինտէն եէտի
վազթ, եանի եէտի ոէնէ վէ եախօտ եէ-
տի այ կէշաիքտէն սօնրա թէքրար ազլը
պաշընա կէլտի վէ Ալահը թանըյըպ ալ-
գըշտար, վէ Ալահ տախի պիլմուգապէլէ
թախթընը թէքրար ծնա պաղըշտար:

Պաշգա տէֆա տախի Նաբուքոդոնո-
տորուն օղլու, եախօտ թօրնու Բաղտասար
ազշամ թատմը էտէրիքէն գափ զաֆիլ
պիր ատէմ փարմագլարը օրթայա չըգըպ
փատիշահըն սարայը տուարընա պիր շէյ
եազարըտը. միւնէճճիմէր մանասընը վէ-
րէմէտիքտէն մատտա օգուլամաւլըգլա-
րընտա Դանիէլի չաղըրարըլար վէ օ օգու-

տուգտան սօնրա մանասընր տա վերտի,
եանի Նաբուքոդոնոսորուն էվինտէն փա-
տիշահլըղըն գալգմասընըն վազթը կէ-
մէսինի: Աագըա ազիզին սէօզիւ միւծի-
պինճէ օլ կէճէ Բաղտասար փատիշահ
վուրուլտու վէ Դարեհ Մար՝ Գըզըլ պաշ-
լարըն փատիշահը Նիւրոսուն եարտըմըյլա
Գըլտանիլէրին փատիշահլըղընը զապթ
էթտի:

Դարեհ՝ ճէմի մէմալըքինտէ եիւզ եիրմի
վալի գօտուղընտա, օնլարըն իւզէրինէ
տէ եիւզ վէզիւր մէէմուր էթտի վէ օ իւզ-
լէրին պիրի տէ Դանիէլ իտի քի օլ
զէման նէ գատար եաշընը ալմըշտըյաս
տա, տահա սաղ ճէսուր վէ գուվվէթլի
իտի, վէ էտինտիյի Ֆիրասէթ վէ պիլկիճ-
լիք իչին օլ տէրէճէ Դարեհին կէօզիւնէ
կիրտի քի օնու ճիւմլէ ըիճալ քիպարըն
վէ ճէմի տէվլէթի իւզէրինէ նազըր նասպ
էյլէտի: Դանիէլին պու թարզ պիւյիւմէ-
սինէ օլ պիրլէրի գըզգանտըլար վէ պիր
թագըրիպ իլէ վիւճուտինի օրթատան
գալտըրմայա գասթ էթտիլէր. վէ պիր
իշէ կէլիւր սէպէպ պուլամատըգլարընտա
օնուն տինինի պէհանէ էտիպ՝ Օթուզ կիւն
իչինտէ Դարեհ փատիշահտան ղայրի ալ-
լահտան տիլէք տիլէյէն աըսլան գույու-
սունա աթըլաճագ տըր տէյի Ֆէրման չը-
գարտըլար: Դանիէլ պու Ֆէրմանտան

պիխապէր կիպի օլուպ ատէթի իւզրէ
Գուտսի շէրիֆէ տօղըու օլան փէնճիրէսինի
աշար վէ կիւն տէ իւչ սաաթ տիզ իւ-
թիւնտէ Ալլահընա տուա էտէր վէ շիւքը
սունարըտը: Տիւշմանլարը պունու կէօր-
տիւքլէրինտէ՝ Դանիէլ փատիշահ էմրինէ
գարշը կէլէյօր տէյէրէք, գուլույա աթ-
մաղա զօր էտէր իտիլէր. Դարեհ՝ Դանիէլի
սէվտիյի իչին գուրթարմագ իսթէտիյսէ
տէ ծնլարըն իպրամընա գարշը կէլէմէյիպ՝
Թափտըղըն Ալլահ սէնի գուրթարըն
տէյիպ գուլույա աթմաղա էմր էթտի,
վէ իւզէրինտէն պիր կէճէ կէչտիքտէն
սօնրա, սապահըյն գուլունուն եանընա
կէլիպ արալանլար արասընտա Դանիէլին
սաղ գալմասընը կէօրտիւյիւնտէ, շաղ
օլտու վէ ծնուն եէրինէ հազգընա ֆէնա
սէյլէյէնլէրի աթտըրտըքի հէմէն տիւ-
շէր տիւշմէղ արալանլար իւզէրլէրինէ
վարըպ փարէլէտիլէր:

Օլ էյեամլէրտէ Աճէմլէրին փատիշահը
Կիւրուս ճէմի շարգ վիլայէթլէրինի քէնտի
հիւքմիւ ալթընա ալտըղընտա գաշգըն
Եհհուտիլէրէ վաթանլարընա տէօնմէյէ
իզն վէրտի: Աէ լաքին Դանիէլ Պաղ-
տատտա օլան միլլէթտաշլարընա եար-
տըմ էթմէ իչին տէօնմէտի, վէ իքի փա-
տիշահըն տա փէք սէվկիւլիւսիւ իւտիւ:
Պաղտատ էհալիսինին Թափտըղը պաշ

Բէլ փութուն տիւրէթինի գըրար. վէ պիւլիւք էժտէրի էօլտիւրտիւ. ճէմիաթ պու սէպէպտէն պաշ գալտըրտըղընտա՝ Գարեհ մէծպուր օլուպ Դանիէլի գուտուրմուշ ճէմիաթըն էլինէ թէալիմ էթտի, վէ Դանիէլ իքինճի տէֆա արսւլանլար գույուսունա աթըլըպ ալթը կիւն իչինտէ գալտը, վէ Ամբակում մարգարէ հէր կիւն Ալլահ թէալանըն մէլէյի եարտըմըյլա Գուտտի շէրիֆտէն Պաղտատա եէմէք կէթիրիւրտի: Եէտինճի կիւն փատիշահ ծնու էօլմիւշ գըյաս էտիպ իւզէրինէ աղլամա իչին գույույա վարտըղընտա թէքըրար սաղ պուլուպ շաղ օլտու վէ Դանիէլին Ալլահընտան ղայրի ալլահ օլմամասընը իգըրար էտիպ գույուտան չըգարտըր վէ ծնուն եէրինէ տիւշմանլարընը աթտըքիանիտէ փարչա փարչա օլտուլար: Գանիէլին էօմրիւ հիքեայէտի իւզէրինէ պունտան ղայրի շէյ պիլմէյիլ: Քրիստոս էֆէնտիմիղին տիւնեայա կէլիպ թէն ալմասը իւզէրինէ վէ ախէր պունա քէզալէք սօն վազթլարտա օլաճագ շէյլէրի էվվէլ խապէր վէրտիքտէն սօնրա րափիլէրին ղաննընճա Աիւրոտուն փատիշահըղընըն իւչիւնճի սէնէսի Քրիստոս էֆէնտիմիղին տիւնեայա կէլմէսինտէն 534 սէնէ էվվէլ եիւզ եաշընտա վէֆաթ էթմիշ տիր: Ազիզին սատըգ արգատաշ-

լարը տախի Անանիա, Ազարիա վէ Միսա-
յէլ եաշարընը ալորդտան սօնրա Փազու-
լէթլէ մէմլու Ալլահա թէպտիլ օլմուշ
տուրլար: Պու տէօրթ ազեղլէր իշին
Ատտաղոս փատիշահըն էմրիյլէ գըլըճ իլէ
վուրուլուպ էօլմիւշ տիւրլէր, տէյէնլէր
տախի վար տըր:

Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս 25

ՍՈՒՐԻ ԼՈՒԴՈՎԻԿՈՍ

ՔՐԱՆՁԱ ՓԱՏԻՇԱՀԸ

Թաճտարլար վէ պէյլէր էօրնէյի ազեղ
Քրանշա փատիշահը տօգուզունճու Լու-
դովիկոս էֆէնտիմիզին 1215 թարիխին-
տէ Փուլասի շէհրինտէ տիւնեպէ կէլտի,
Փէտէրիսէքիզինճի Լուդովիկոս՝ վազթին-
տէն էվվէլ էօլտիւյինտէ իպատէթքեար
վէ Փազուլէթլի վալիտէսի Պիանգա՝ օղլու
տահա օն իքի եաշընտա իքէն Բէմն շէհ-
րինտէ օնու փատիշահ էթտիրտի վէ տէվ-
լէթ օմուրունու մուվազգաթէն իւզէ-
րինէ ալարդտան սօնրա օղլունուն թէր-
պիյէսինէ մուզայէտ օլտու: Ս. Լուդու-
վիկոս Փազուլէթ վէ իլիմ վէ տէվլէթ
իտարէսի հազդընտա թահսիլ էթտիյի
քէմալիյէթլէրի պաշլըճա տինտար վէ
ըրզ վէ Փազուլէթ ոահիպի վալիտէսին-
տէն էգյրէնմէսինի ինքեար էտէմէզ: Թա

քիւչիւք չաղընտա՝ Ալլահ գօրգուսու
 իշինտէ փերվէրտէ էտիպ՝ կիւնահըն չիր-
 քինլիյինի օնա կէօսթերմէ իշին, չօգ-
 տէֆա՝ Սէվկիւլիւ օղլում, կէօգիւմ էօ-
 նիւնտէ կիւնահարգ էօլմէնի պիր աղըր
 կիւնահ իլէ Ալլահը ինճիթմէնտէն տահա
 զիյատէ արգիւլէրիմ, տէր իտի: Աչլիտէ-
 սինին պու ագիլ «էօզլէրի Լուդովիկոսուն
 գալպինտէ էօյլէ պասմա օլտու քի, կիւ-
 նահա իրթիքեապ էթմէտէն իսէ էօլմիւ
 կէօգիւնէ ալըր ըտր, վէ պու քիւչիւք
 եաշընտան գօտուղու նիյէթտէ գապի
 տուրմասընա խոստովանահայրը շէհա-
 տէթլէք էտէր, վէ էօմրիւ օլտուգճա պիր
 աղըր կիւնահ իլէ Ալլահը ինճիթմէմիշ
 օլտուղունու թաստիգ էտէր: Գալպինտէ
 տուլտուղու Ալլահ գօրգուսունու պաշ-
 գալարընըն եիւրէյինտէ տախի հասլ էթ-
 մէք իսթէյիպ՝ պիր կիւն պիր ույուզա
 րասթ կէլտիյինտէ եանընտաքի սարայլը-
 լարըն պիրիսինէ տէօնտիւ, Ույուզ օլմաճ-
 մը, եօխսա պիր աղըր կիւնահ իշլէմէքմի
 իսթէրիտին տէյի սօրտու: Ույուզ օլմա-
 տան իսէ, եիւզ տէֆա կիւնահ իշլէրիտիմ
 տէյի ճէվապ ալտրղընտա՝ փատիշահ էօ-
 քէլէնտի, վէ ֆիլհագըզա Ալլահըն լուլթ-
 ֆու իշինտէ օլմամագ նէ տէմէք տիր
 պիլմէյօրտուն, իմտի պիլմիշ օլասըն քի
 տիւնեանըն հէր պէլալարընտան զիյատէ,

պիր աղբը կիւնահտան գորգմալը սըն,
տէտի:

Լուդովիկոս պալատէ թարիֆ էթտի-
յիմիզ իւզըէ կիւնահտան վէ հէր կիւ-
նահտէպէպինտէն կէրի տուրուպիպատէթ
վէ ֆազուլէթ թալիմաթլարընա թալիպ
իտի. պիր ածաիպ իպատէթ իլէ եէվմիյէ
իքի պատարագ կէօրիւր, վէ իւպլի գէման
տուայա վէ բուհանի թէֆէքքիւրլէրէ
մէշղուլ օլուրուտու. հիւքմիւ ալթընտա
օլանլարըն աղզընտան պիր ֆէնա լադըր-
տը չըգտըղընը տույտուլունտա, սապր
հտէմէյիպ թազիրտէն սօնրա օնու իւլահ
էթմէյէ չալըչըր բար: Քրիսթիյան սօ-
ղուպ վաֆթիզ լւթֆուհա նայլ օլմա-
սընը պաշընա գօտուղու թաճտան զէյա-
տէ թութարըտը: Տին մատտէլէրինտէ
իթիգատը գապի վէ հիչ շիւպհէսի պիլէ
եօղ ուտու. պիր տէֆա պիրիսի՝ էքմէք
սուրէթի ալթընտա Քրիստոս էֆէնտիմիզ
պիր չօճուգ քիսփէթինտէ պիրիսինէ
կէօրիւնմիւշ տէյի տէտիյինտէ, Քրիս-
տոս էֆէնտիմիզին Հաղորդութիւն իշին-
տէ մէվճուտ պուլունմաւընա գապի ինա-
նըրըմ, վէ իթիգատըմ էյլլէ գապի տիր
քի կէօղիւմ իլէ կէօրմէյէ հաճէթ եօգ
տուր, տէյի ճէվապ վէրտի: Ըթթամպօլ
գրալ՝ Քրիստոս էֆէնտիմիզին տիքէնտէն
թաճընը պունա փէշքէշ եօլլատըղընտա՝

Ճէմի քահանայարը վէ սարայլըլարըյլա
 պէրապէր պէշ միւ ըրագ գարշը կիթտի,
 վէ եալըն այագ, պաշը աշըգ պու ազիմ
 խազինէյի արգասընա ալըպ Ս. Անտոնտան
 ազիզ Պիքերին քիլիսէսինէ վէ օրատան
 տախի Ս. Նիկողայոսուն քիւչիւք քիլի-
 սէսինէ կէթիրիպ զինէթ իլէ գօտու:
 Քէնտի նէֆսի հագգընա մանասթըրուա-
 քի եաշայան րահիպլէրտէն զիյատէ սրգը
 պագար ըտը. հէր կիւն պէլինէ գըլը
 գուշագ սարարըտը, հէր ճումա կիւնիւ
 վէ պաշը եօրթու կիւնլէրի օրուճ վէ
 փէրհիզ թութար ըտը: Քիւչիւք եաշըն-
 տա իքէն ավա չօգ մէյլի վար ըտը, լաքին
 օնպէշ եաշընա վարտըղընտա տահա զի-
 յատէ տուայա վէ Ալլահ խըզմէթինէ
 վագթ պուլմաղ իչին օնտան տա ֆէրա-
 ղաթ կէլտի. ֆուգարէլէրէ էլինտէն կէլ-
 տիյի գատար սատագա էթտիքտէն ոօնրա,
 հէր ճումա իրթէսի պիր գաշընըն այա-
 ղընը տախի եայգար ըտը. կիւնտէ եիւզ
 եիրմի ֆուգարէ սարայընտա եէմէք եէր
 իտի, վէ իչինտէն իւչիւ հէր կիւն քէնտի
 ոօֆրասընտա օլմալըյըտը: Սարայլըլար-
 տան պիրիսի Նուգոմլիկոսուն պու ֆու-
 գարէլէրէ օլան մուհապպէթինի փատի-
 շահա եագըշմազ շէյ տէյի թագպիհ
 էթտիյինտէ ֆուգարէլէր սիֆաթը ալ-
 թընտա քրիստոսու կէօրիւր օնա րիայէթ

էտէրիմ, ֆուգարէլէրէ էթտիյինիզի պանա էթմիշ կիպի թութարըմ տէյէն քրիստոս տուր. ֆուգարէլէր սապր իլէ, վէ զէնկինլէր սասուգա վերմէ իլէ ճէննէ-
թէ կիրէճէք տիրլէր տէյիպ՝ տիլնի
թութուռ: Փէք չօգ խասթէխանէլէր,
ֆուգարէխանէլէր վէ իմարէթխանէլէր
եափտըրմըշ տըր. Ալլահըն շանու իզզէթի
իչէն պինա էթտիրտիյի քիլիսէլէրին վէ
մանասթըրլարըն սայըսը եօգ տուր:

Պունլարտան գաթի նազար տէվլէթի
օմուրունտատիգգաթլըօլուպ հերպապտէ
ճէմիաթընըն էյի վէ րահաթ օլմասընա
ֆիքր գօտու: Նահազգ շէրիաթ քէսէն-
լէրէ, հարամ էտիպ խամին եէյէնլէրէ,
պիհուտէ եէրէ անտ իչէնլէրէ, վէ Ալլա-
հըն ատընը պօշ եէրէ ալըպ քիւֆր է-
տէնլէրէ մախսուս ճէրիմէ վէ գազէպ գօ-
տու. հաֆթատա իքի կիւն իսթէյէն
կէլիը հալնի արզ էտէպիլիը իտի. էնճամ
պիր տէվլէթ իւզէրինտէն Ալլահըն ալգը-
շընը վէ պերէքեաթընը մէն էտէն ճէմի
պէտ ատէթլէրի վէ պէտ խույլարը օրթա-
տան նապէտիտ էթմէյէ զայրէթ էթտի:
Իւզէրինէ կէլէն տիւշմանլարընը ֆէթհ
էթտիքտէն սօնրա ճէմիաթընտան պաշ
գալտըրանլար տա օլտու իսէ սիլահը
գուվլէթիլէ օնլարը տա թութուռ. պու
գատար ֆիլթուհաթլար իւզէրինէ ասը

չըզբւոյ հէր քէս ծնտան իհիթիրազ էթ-
մէյէ պաշլատը:

Տին հազգընա օլան մուհապպէթինի
կէօսթէրմէ իշին տէֆաթ իլէ ազիզ եէր-
լէրի տիւշման էլինտէն գուրթարմաղ
իշին ճէնկէ չըգտը. իքիսի տէ արզիւսիւ
իւզըէ պաշա չըգմատըյսա տա՝ Լուգովի-
կոստուն ղայրէթի վէ շէճաաթը պէյան
օլտու վէ իւճրէթսիզ գալմատը: Ճէնկին
պաշլանղըճը քէնտիյէ փէք խայրլը օլտու,
վէ լաքին Ալլահըն թէֆթիշ օլունմազ
թէրթիպիյլէ սօնրա առքէրինին չօղու
խասթէլէնտի վէ չօղու տաղըլըպ Սարա-
կինոսլար էլինէ տիւշտիյիւնտէ քէնտի
տէ եէսիր թուլթուլտու: Պէօյլէ պիր
ֆէնա վէ աղըր սաաթտա Լուգովիկոս
Ալլահա օլան իթիգատընը ղայպ էթ-
մէյիպ մէրտանէ պաշլնա կէլէն գաղայը
շէքտի. վէ աղզընտան պիր աղըր լազըրտը
չըգարմատան սապը իլէ հէր շէյէ թէ-
համմիւլ էթտի, շէօյլէ քի քէնտի տիւշ-
մանլարը պիլէ թէաճճիւպ էտէրիտիլէր:
Փարիզտէ սարայընտա ատէթ էթտիյի
տուալարը վէ իպատէթ թալիմաթլարընը
էսիրլէյի վազթընտա պիթթէքմիլ իճրա
էտէրիտի: Աէլ հասլ աղըր աղըր շարթ-
լար իլէ գուրթուլտու, ծն սէնէ միւլթա-
րէքէտէն սօնրա ալարղը եէրլէրի կէրի
վէրմէյէ վէ սէքիզ տէֆա եիւզ պին

տուգաթէ հօտէմէյէ էլ եազըսը վերտի : Պու կիւունէ գուրթուլտուգտան սօնրա խայլի վազթ փաթթախթընա տէօնմէտէն Պէլէսթըն ճանիպլէրինտէ կէզիպ ազիզ եէրլէրէ զիարէթ էթտի . էլէ տիւշմիւշ էսիրլէրին չօղունու գուրթարտը, վէ ֆա- գիրլէրէ սատագա տաղըթտը . էնճամ վալիտէսինին փարիզտէ վէֆաթ էթմէ- սինի տուլտուղունտա չսփուճագ մէմա- լէրինէ տէօնտիւ :

Պիր գաշ սէնէ սօնրա քրիսթիյանլա- ընն էվվէլքինտէն զիյատէ մէշըրգտա ըէնճիտէ չէքտիքլէրինի տուլուպ ընլարր գուրթարմաղ իչին եէնի ճէնք աշմայա գարար վերտի . ճէնկին պաշլանղըճը նէ գատար էյի կիթտիյաէ տէ, եինէ արզիւ- սիւնէ կէօրէ սօնու կէլմէյիպ Ալլահըն իրատէսինէ թէսլիմ օլտու : Վարտըրը վիլայէթին զայէթ որճագլըղընտան, սու էքսիքլէյինտէն վէ հէվանըն ույկուն- տուղլուղունտան ապքէրի խասթէլէնիպ գրըրլմաղա պաշլատը . պիր օղլու տախի կէօզիւ էօնիւնտէ պու ֆէնա իլլէթտէն թուլթուլուպ էօլտիւ . էնճամ քէնտիսիտէ օ իլլէթէ կիրիֆթար օլտուղունտա ճէ- սարէթի զայպ էթմէյիպ հէր չէյտէն էվ- վէլ քէնտիյի տուլայա վերտի վէ աշգու էշգ իլէ ազիմ խորհուրդլարը ալտը : Օնտան սօնրա շահլատէսինէ կիւզէլ նա-

սիհաթլար վերադարձն սօնրա քրիստոսուն խաչընը էլինէ ալըպ էօփտիւ վէ սօնրա թէքրար տին, իւմիտ վէ մուհապպէթ ամէլինի էտիպ, Եւ Բէպպիմ խանէնէ կիրմէք տիր արզիւմ, վէ տարի հիւմայունունտա չէֆքէթլիւմէ սէճտէ գըլըպ իսմին մէահինի էթմէք տիր մէրամ տէյերէք Էֆէնտիմիզին 1270 թարիսինտէ փաք րուհինի եարասըճըսընըն էլինէ թէսլիմ էյլէտի:

ՍՈՒՐԻ ԵԴՐԻՆՈՍ

ՎԵ ԶԷՎՃԵՍԻ ԱՆԱՏՈՒՆ

Ս. Ադրիանոս քէնտի փութփերէսթ վէ էհլի Անատոլա քրիսթիյան ըտը, Էքիսի տէ Իզնիմիտլի օլըպ Մաքսիմիանոս գըալըն քրիսթիյանլարա գարշը էթտիյի զալիմլէքլէրի կէօղլէրիյլէ կէօրիւր իւտիւլէր: Խայլի քրիսթիյանլար տին ուղըունա թութութլըպ իշքէնճէ չէքտիքլէրինտէ Ադրիանոս տախի տէվլէթ խըզմէթինտէ օլտուղու իչին պունլարըն սապր իլէ չէքտիյինի կէօրիւր շաշար ըտը: Պիր կիւն եանլարընա վարըպնէ իչին չէքտիքլէրինի վէ ախրէթտէ նէյէ իւմիտլէրի օլտուղունու սօրուպ անլատըգտան սօնրա քէնտիսի տախի օնլարըն սըրասընա կէչտի,

վէ եհնի Անատոլա տույտուղունա սէվի-
նէրէք գալգաւր, զընտանա կիթտի վէ
զէվճիսին զինճիրինի էօփտիւ վէ Ալահ-
տան ալտըղը տին լութֆունա շիւքր
սունմայա վէ ծնուն օղրունա էօլիւմտէն
գօրգմայրպ էօմրիւնիւ Փիտա էթմէյէ
եալվարտը, վէ սօնրա էվինէ կիթտի:
Ադրիանոս հապստա գալըպ օլ պիր ազիզ
արգատաշլարըյլա պերապէր տուայա վէ
պիլմէտիյի տին մատտէլէրինի էօյրէնմէյէ
թալիպ օլուրուտու. էօլէճէյի կիւնիւն
եազըն օլմասընը տույտուղունտա վէր-
տիյի սէօզ իւզըէ եհնէն խապէր վերմէ
իչին զընտան պէքճիսինտէն իզն ալտը վէ
էվինէ կիթտի: Վէ լաքին Անատոլա աւ-
լընը պիլմէտիյիչին էօլիւմտէն գաչմըշ
գըյաս էտէրէք գափույու աչմատը վէ
աղըր աղըր սէօզլէր իլէ ծնուն տինինտէ
կէվէքլէյինի վէ էօլիւմտէն գօրգուտու-
նու եիւզիւնէ վուրուրուտու. Ադրիանոս
պու ճէմի նահազգ սիթէմլէրի սապը իլէ
չէքտիքտէն սօնրա կէլմէսինին սէպէպինի
անլաթտը վէ սօնրա ծնուն իլէ պերապէր
հապսա տէօնտիւ: Անատոլա պու խապէրի
տույտուղունտա զայէթ շազ օլտու վէ
եհտի կիւն միգտուրի հապստա գալըպ
Ալահըն խաթրը իչին թութուլմուշ
սաիր քրիսթիյանլարըն եարէլէրինի փաք-
լէր վէ զինճիրլէրինի էօփէր վէ ծնլարըն

տոււարնա քէնտի զէվճինի տէ սիփարըշ
էտէր իտի: Եւտի կիւն միւրուրինտէն
սօնրա ճէլատլար մահպուսլարը էօլտիւր-
մէ իշին տիշարը չըգարտըլար վէ գաթլ
եէրինէ վարմատան գրալըն էօնիւնտէն
կէշիրտիլէր: Պու զալիմ էօլտիւրմէտէն
թէքրար ազիզլէրէ իսքէնճէ վէրմէք իս-
թէտիյինտէ, օլ պիրլէրին թէնլէրի քէօ-
թէքտէն եարէ պէրէ օլտուլու իշին
Ագրիանոսու իլէրի կէթիրտիլէր: Գրալ՝
պու ազիզի քէնտի մէրամընա տէօնտիւ-
րիւպ ալլահլարընա գուրպան սուռտուրմա
իշին չօգ չալըշտը վէ չօգ վատլար էթտի.
լաքին հիշ պիրի գապուլ օլմատըլընտա
քէզքին տէօյտիւքտէն ոօնրա էօլիւմլէրինի
պաշգա կիւնէ պրագըպ թէքրար զընտանա
աթտըրտը: Անատուլա՝ ազիզ զէվճինին
պիլէսինճէ կիտիպ գանլարընը սիլէր վէ
թէսէլլի էտէր իտի. ախէր զահիտէ խա-
թունլար տախի Անատուլատան էօյրէնիպ
հապսա կիտէր վէ Բրիստոսուն գուլլա-
րընա խըզմէթ էտէր իտիլէր: Ճէլատլար
պոնլարըն սէվինճինի կէօրիւպ գրալա
խապէր վէրտիլէր, վէ օնուն էմրիյլէ օն-
տան էօյլէ հապսա գարը կիրմէսինճտէյի
եասագ չըգարտըլար, վէ լաքին Անատուլա
սապը էտէմէյիպ ոաչընը քէտտի վէ եր-
քէք ուրուպապը կիյինիպ թէքրար հապսա
վարըր վէ զէվճինէ խըզմէթ էտէր իտի:

Զալիմ Մաքսիմիանոս՝ ազիզներին շէք-
տիքէրինտէն էօլմէյէ եագըն օլտուգլա-
րընը տուլտուղունտան հապսա էօրս եօլ-
լատը վէ մահպուլարըն քէմիքէրինի
գըրմայա էմը էյլէտի: Անատուլ պու էմըի
իշիթտիյինտէ իւք էվվէլ իճրասընը
Ադրիանոս իւզէրինէ էթմէյէ եալվարտը,
վէ ճէլլատլար կէլիպ այաղընը վէ էլինի
իսթէտիքէրինտէ Անատուլ տախի եիւ-
րէք վէ նասիհաթ վէրտիքտէն սօնրա էլինի
վէ այաղընը ուղաթմայա եարտըմ էթտի:
Ազիզ Ադրիանոս պու շիտտէթլի իսքէնճէ
արասընտա ճանընը թէսլիմ էթտիյինտէ՝
գէվճէսի Անատուլ թապիր օլունմազ
էիյիթլէք իլէ սէյր էթտի վէ շէհիտ գէվ-
ճէսի օլտուղունտան էօթրիւ Ալլահա
շիւքըր սունսուգտան սօնրա օլ պիր ազիզ-
լէրին եանլարընտա պուլունուպ էօլիւմ-
տէն դօրգմամաղա նասիհաթ վէրտի, վէ
հէր պիրինին գանլարընը ալըպ իւսթիւնէ
սիւրէր իտի: Զալիմին էմըի իւզըն հէփիսի
էօլտիւքտէն սօնրա թէնլէրինի քրիսթի-
յանլար չալըպ ըիպէթ էթմէսինլէր տէյի
աթէշէ աթտըրտը, վէ լաքին կէօյ կիւր-
լէյիպ եէր սարսըլտըղընտա պէքճիլէր վէ
ճէլլատլար դաշտըլար վէ Անատուլ իլէ օլ
պիր ազիզ գասընլար քիւլիանըն եանընա
վարըպ ազիզներին թէնինի պուլտուլար:
Եւսեբիոս իսմինտէ պիր քրիսթիյան

քիչէ ազիզներին թէնինի ալըպ Ըսթամ-
պօլա կէօթիւրտիւ, վէ Ադրիանոսուն պիր
էլէ՝ խաթըր նիշան իշին Անատոլանըն
եանընտա գալտը: Պիր ճիւզի վազթ
իւզէրինտէն կէչտիքտէն սօնրա փութփէ-
րէսթ ըրճալ քիպարըն պիրիսի Անատոլայր
քէնտիյէ ալմագ իսթէտիյինտէ, ազիզէ
իւչ այ վազթ վէր քի տիւշիւնէյիմ տէ-
յիպ Ըսթամպօլա գաչտը վէ օրատա
քէնտի «էվկիւլիւսիւ ազիզ Ադրիանոսուն
մէզարը եանընտա տուա էթտիքտէն սօն-
րա պիր էյի էօլիւմ իլէ էօլիւպ ճէննէթ-
տէ ծնու կէօրմէյէ կիթտի: Ս. Ադրիանոս
վէ արգատաշլարընըն էօլիւմիւ Էֆէնտի-
միզըն 310 թարիխինտէ վուգու պուլ-
մուշ տուր:

Ս. ՍՈՒՔԻՆԱՆԻ

Պու ազիզէր Ալանլարըն տէվլէթի
սարայընտա պաշ ըրճալ քիպարլարտան
օլուպ՝ փատիշահլարընըն գըզը Սաթինիկի
Էրմէնիլէրին փատիշահր Արտաշէս ալտը-
ղընտա ծնունլա պէրապէր Ալանլարըն
տէվլէթինտէն Էրմէնիսթանա կէլիպ
փատիշահտան վէ սուլթանտան ղայէթ
իթիպար պուլտուլար: Ս. Թադէոս առա-
քեալըն շիրտլէրի ազիզ Ոսկեանք Ալա-

հըն ինճամբոյա սաքին օլտուգլարը գօրի-
պալարտան շէհիրէ կելիպ փատիշահ սա-
րայընտա Արտաշէսէ վէ Սաթինիկ սուլ-
թանա Ալլահըն քէլամընը սէօյլէտիքլէ-
րինտէ օնլար տիւնեա զայլէսինէ տիւ-
շիւպ ազիզլէրին սէօզլէրինէ գուլագ
աւմատըլարըսա տա, օլ պիր Ալանլարըն
տէվլէթի թարաֆընտան սուլթան իլէ
պիրլէքտէ կելէն ըիճալ քիպարլար իշի-
տիպ իման կէթիրտիլէր վէ Գրիստոսա
ինանտըգլարը իշին Ոսկեանլարըն էնսէ-
սինտէն տիւշիւպ տաղլար իշինտէ թէն-
հատէ էօմր կէշիրմէ իշին տիւնեատէն
շէքիւտիլէր, վէ տահա զեյստէ տին մատ-
տէլէրինտէ թէրպիյէ օլտուգլտան սօնրա
Եփրատ ըրմաղընըն էանընտա օնլարտան
վաֆթիզ օլտուլար, վէ ատլարընը տէյի-
շիպ եէնի ատլար գօտուլար, վէ քէնտի
պաշլարընըն ատը Սուքիա չաղըրտը, քի
քէնտի օն սէքիզ ատիտ թէվապիլէրիյլէ
պերապէր ուսթալարը Ոսկեանլարըն էլի
ալթընտա տահա պիլմէտիքլէրի իպատէթ
վէ ըիյազաթ խուսուսինտէ թէրպիյէ
օլուրուտուլար:

Պու ազիզլէր ուսթալարընոյա պիրլէքտէ
պապէն սարայա կիտիպ տին վէ Ալլահ
իւզէրինէ սէօյլէր իտիլէր. Սաթինիկ սուլ-
թան էհլինտէն վէ շահզատէլէրինտէն
գօրգար ըոր քի պուշլարըն սէպէպինէ

արալարընտա պիր իխթիլալ զուհուր
էթմէսին, պախուսուս պիլէսինճէ կէլէն-
լէրին քրիսթիյան օլմալարը եաւաշ եա-
վաշ սարայ իչինտէ եայրմըշըտը, օլ ու-
պէպտէն պունլարտան եիւզ չէվերտի վէ
ազիզլէր տախի պունու սէզտիքլէրինտէ
պիր տահա եանընա ուղըամատըլար:

Վըոյն վէ Վնոյն նամինտէ փատիշահըն
իքի քիւչիւք օղուլարը Սուքիասեանլարըն
սարայա կէլմէմէլէրինի կէօրիւպ սէպէ-
պինի վալիտէլէրինտէն տույտուգլարընտա
Արտաւազդ իսմինտէ պիւյիւք գարտաշ-
լարընա ֆիթ վէրտիլէր վէ քէյֆիյէթի
օնա տաանլաթ տըգտան սօնրա պիլէլէրին-
ճէ ապէր ալըպ ազիզլէրին եերինի պաստը-
լար, վէ թէքրար շէհրէ տէօնմէյէ իպրամ
էսէրիտիլէր: Թէքլիֆլէրի գապուլ օլուն-
մատըղընտա օնլարա նասիհաթ վէրիպ
ֆիքրլէրինի չէվերտինլէր տէյի ուսթա-
լարընա զօր էթտիլէր. լաքին օնլար իս-
թէտիքլէրինի էթսինլէր տէյի ուսթա-
լարը կէրի չէքիլտիքլէրինտէ՝ գըզըպ՝ զէ-
վալլը Ոսկեանլարը գըլըճտան կէչիւրտիլէր
վէ օլ պիրլէրի անալարընըն խըսըմը օլ-
տուղըն իչին գըյմայըպ՝ պրագտըլար:
Սուքիասեանլար ազիզ ուսթալարընըն
պու կիունէ շէհրա օլմալարընը իշէթտիք-
լէրինտէ թէնլէրինի ալտըլար վէ չօգ իք-
րամ իլէ կիւմտիւլէր. վէ օնտան սօնրա

սուլթանըն վէ շահգատելերինն էլինտէն
 րահաթ օլմայաճագլարընը անլայրպ օրա-
 տան պաշգաւ եերէ չէքիւտիւէր վէ ուս-
 թալարընըն մաղարասընա եագըն պիր
 մաղարա իչինտէ սաքին օլուր վէ օթ եէ-
 յերէք կիւնլերինի կէչերիր իտիւէր: Պիր
 էյեամ օրատա էյլէնտիքտէն սօնրա
 օրանըն օթուռնուն սէմիզլիյի իչին Սու-
 քիասըն թէքլիֆի իւզըէ Բագրեւանդ
 էյալէթինտէ պիր տաղա չէքիւտիւէր,
 քի սօնրա Սուքիասըն ատընտան ալըպ
 Սուկաւ, վէ Սուկաւէտ չաղըրլմը տըր,
 վէ օրատա խայլի սէնէլէր տուայա
 վէ րուհանի թէֆէքքիւրլէրէ մէշղուլ
 օլուպ օթ եէյերէք եաշարըտըլար: Իւսթ-
 լերինտէքի էսվապ փարէ փարչէ օլուպ
 տիւշտիւյինտէ՝ սաչլարը ուզանըպ րուպա
 եերինի թուլթար ըտը, շէօյլէ քի կէօրէն-
 լէր եէպան թէքլէրի գըյաս էտէրիտի-
 տիւէր: Էրմէնիւէրին փատիշահը Արտաշէն
 էօլիւպ եերինէ օղու Արտաւագդ ճիւ-
 լուս էթտիյինտէ Աճէմլէրին շահը Պերոզ
 իլէ պօզուշուպ ճէնկէ թուլթուլմագ իւ-
 թէր իտի, օլ պապտէ ազիզ Սուքիաս-
 եանլար մախսուս Ալլահա տուա էտիպ
 գան տէօքիւլմէտէն սուլճ միւթտէսինի
 տիւէր իտիւէր: Ազիզլէրին տուաոր մագ-
 պուլ օլտու վէ Պերոզ քիւլլի ապքեր իլէ
 Էրմէնիւէր իւզէրինէ եիւրիւրիքէն Բօմա

գրալընըն էօրֆիւնտէն գօրգուպ եէրինէ տէօնտիւ :

Պու ազիզլէրին իշինտէն Պաղղքտէս իսմինտէ պիրիսի ըույաւընտա կէօրտիւ քի Ալանլարըն փատիշահը սարայընտան պիր արսլան գօփուպ Օնլարա տօղրու կէլիր վէ Ճէնքլէշիր իտի . պու ըույասընը օլ պիր արգատաշլարը իշիթտիքլէրինտէ մանասընը պիլիպ Ալահըն էարտըմընը տիլէտիլէր : Ֆիլ վագը չօգ կիւն կէշմէյիպ Ալանլարըն փատիշահը վէֆաթ էտիպ եէրինէ օլլու Գատիանու կէշտիյինտէ ապքէրինէ եէնի նիզամ վէրմէ իշին սայըլարընը պիլմէք իսթէտի վէ տէֆթէրտէ պուլնլարըն տար պուլլունմատըղընտա փիշինէն ալտըլը խապէր իւզըէ ազիզլէրին պուլլունտուղու եէրէ ասքէր Եօլլայըպ թէքրար էվվէլքի տինլէրինէ վէ փայէլէրինէ տէօնմէյէ թէքլիֆ էթտի . վէ էմրինէ միւթի օլմատըգլարը հալտէ Էօլտիւրիւպ վիւճուտլէրինի գալտըրմայա պույուրտու : Աքէր պաշը չաշուտ էլէյլէ կէլտի ազիզլէրին եէրինի պուլտու , վէ փատիշահըն թէքլիֆինի գապուպ էթմէտիքլէրինի կէօրտիւյիւնտէ էօրֆ վէրմէյէ պաշատը : Լաքին պու տա խայր էթմէտիյինտէ եզիյէթ վէ իշքէնճէ վէրտի վէ սօնրա եինէ թիւրլիւ վատլար իլէ փատիշահըն իրա-

տէթինի էթաիրմէյէ զայրէթ էթտիւ
 էնճամ հիչ պիր թիւրլիւ հագգլարըն-
 տան կէլէմէտիյինտէ՝ արգելլէրի միւճի-
 պինճէ ճիւղի վագթ տուա էթմէյէ միւ-
 սաատէ վէրտիքտէն սօնրա էֆէնտիմիզին
 130 թարիխինտէ գըրգ տէօրթ սէնէ
 Սուկաւէտ տաղընտա օթուրտուգտան
 սօնրա, պիրէր պիրէր հէփիսինին պաշընը
 քէսթի:

ՕԳՈՍՏՈՍ 28

Ս. ՕԳՈՍՏԻՆՈՍ

Նամտար վէ մէմտուհ Բիլէոէ միւլլիմի
 ազիզ Օգոստինոս էֆէնտիմիզին 354 թա-
 րիխինտէ Աֆրիգատա Տագաստէս շէհ-
 րինտէ Պատրիկիոս նամինտէ փութփէ-
 րէսթ փէտէրտէն վէ Մոնիկա իամինտէ
 քրիսթիյան վալիտէտէն տիւնէայէ կէլ-
 տի: Թապիաթտան պիր աճաիպ ագլէ
 մալէք օլտուղու իչին հէր թիւրլիւ իլմիւ
 ֆիւնոււն պապինտէ չօդ իլէրիլէտի. փէ-
 տէրինին զայրէթիյլէ փութփէրէսթլէք
 իչինտէ թէրպիյէ օլտույսա տա, ֆազու-
 լէթ սահիպի անասը Մոնիկանըն ճահտը
 տախի, օնա քրիսթիյանլըք էյրէթմէյէ
 էքսիք օլմատը: Պիր կիւն միտէ խասթէ-
 լիյինէ կիրիֆթար օլուպ՝ էօլիւմ գօր-
 գուսույլա վաֆթիզ օլմագ արգելլէտի.

վէ լաքին թէհլեքէ կէշտիյնտէ պիր տահա իւզէրինէ պիլէ տիւշիւնմէտի, հաթթա իլիմ վէ պէլաղաթ թահսիլի իչին իգամէթ էթտիյի կարքեդոն շէհ-րինտէ Մանիքէլիէրին տուզաղընա թու-թուլտու: Էօմրիւնիւն իւք ոէնէլէրինի քէնտի թագրիրի իւզրէ, նէֆս արզիւ-սիւնէ վէրիպ՝ սէֆիհլեքտէ տույտուղու սէվտատան գուրթուլմանըն չարէսինի պուլամազ ըտը. վէ պուլնուլն սէպէպի, իշսիզլիք, օյուլն, փէտէրինին հաճաթսըզ-լըղը, եագըշմազ թէմաշա եէրլէրի, վէլ-հասըլ ֆէնա արգատաշլար օլտու, տէր: Էզճիւմլէ էհլի թագվա վալիտէսի իւմի-տինի գաթ էթմէտէն հէր ան նասիհաթ վէրիւր, վէ թագսիրաթլարընը կէօզիւ էօնիւնէ գօյարագ իսլահ էթմէյէ չալը-շըր ըտը:

Տօգուզ սէնէ միգտարի Օգոստինոս պու ֆէնա էօմր իչինտէ եաշատը, վէ տօգուզ սէնէ վալիտէսի Մոնիկա օղու-նուլն ճանը սէլամէթի իչին ահուզարըւա Ալլահա տուա էթմէքտէն կէրի գալմատը: Էնճամ Ալլահ ազիմիւշլան հագըէթլէրի ճարիյէսինին կէօզ եաշարընա մէրհամէթ էտիպ՝ Օգոստինոսուլն կէօզիւնիւ աշմայա պաշատը. մէճլուպ օլտուղու Մանիքէլի-լէրին մէզհէպինտէ պիր թէմէլ պուլմա-տըղը իչին սօուլմայա պաշատը, վէ Եպիկու-

րոսուն միւրտար թալիմաթը իւզրէ եա-
շամատան տախի պիր լէզզէթ ալմայրպ
շէհրտէն գաշմաղ իլէ սէֆիհլէք իլէթին-
տէն գուրթուլմաղա գարար վէրտի: Հէր
պիլտիյինի Կարքեդոնտա էջրէնտիք-
տէն սօնրա, պաշգալարընա տէրս վէրմէյէ
պաշլամըշ րտը. էզծիւմլէ գարարընտա
գալի գալըպ օրատան չըգտը վէ վալիտէ-
սինին իրատէթինէ գարշը Բօմայա կիթտի,
վէ անաուրընն տուասը եարտըմը եէթիշ-
մէյէյիտի, օրատա թուլթուլտուղու աղըր
խասթէլէքտէն էօլմիւշ իւտիւ: Ազլը, իլմի
վէ Ֆէսասաթը օրատա չալ օլտուղունտա
չօգ իթիպար պուլտու, վէ գրալըն ար-
զիւսիւ իւզրէ Միլան շէհրինէ կէլտի, վէ
օրատա տախի ազլը վէ տիլպազլըղը իշին
չօգ շէօհրէթ գազանտը: Ֆազուլէթ պա-
պինտէ թէքմիլ, վէ պէլաղաթ խուսու-
սինտէ մէշուր օլ շէհրին սէրփիսգուպու
Ս. Ամբրոսիոսուն զիյատէ նամը չըգմըշ
րտը. Օգոստինոս թէօհֆէ շէյլէր իշիթմէ
արզիւսիյէ սըգչա վարըպ պու ազիզին
քէլամլարընը տինլէր իտի. Ֆիքրի՝ էջ-
րէնմէք օլմայրպ անճազ վաիզին իսթի-
լահընա վէ տէյիշէրինին թարզընա պա-
գարազ հազգընա տուլտուղու Ֆէսասաթ
մէտհի սահիհմի տիր օնու պիլմէք իսթէր
իտի: Էզծիւմլէ պունտան պաշլայրպ եա-
վաշ եալաշ սէօզլէրինին տօղըրուղու

քէնտի պիլմէյերէք Ֆիքրինէ սիրայէթ
էթտի, վէ իսթէմէտիյի քրիսթիյան տի-
նին կերչէքլիյինի թանըօրպ Մանիքէլի-
լէրին սաթիթէ մեզհէպինտէն իքրահէթտի:
Վէ լաքին տահա քրիսթիյան օլմաղա
գարար վերէմէզ իտի. կէչմիշ էօմրիւնին
միւրտար խույլարը տահա եագասընը
պիւսպիլթիւն պրագմամըշ ըտը. Ս. Ամ-
բրոսիոսուն փաք էօմրիւ իւղէրինէ հայրան
օլըր տիւշիւնիւրտիւ, վէ քէնտինին ծնուն
կիպի օլմասընա միւմքին եօգ տուր, տե-
յերէք Ֆերեատ էտէր իտի: Օգոստինոս
պու հալտէ իքէն Մոնիկա օղլունուն ճանը
սէլամէթի իչին շէհիրտէն շէհիրէ կէզե-
րէք Միլանա եէթիշմիշ իտի. չափուճագ
Ս. Ամբրոսիոսուն հուգուրունա չըգրպ
օղլունուն հալինի իֆատէ էթտի, վէ կէօ-
զիւնտէն սէլ կիպի եաշ տէօքերէք շու
ղայպ օլմուշ ճանըն սէլամէթի իչին էլին-
տէն կէլէն զայրէթի էթմէյէ եալվարտը.
վէ րէճասընըն գապուլ օլմասընա աշի-
քեար նիշանլար կէօրմէսինտէ թէսէլլի
օլուպ եերինէ տէօնտիւ վէ տուասընտա
միւտաւէմէթ էտէր իտի:

Իսթիյար վէ Փագուլէթ պապինտէ
մէմուհ Սիմպղիկիանոս թէսատիւֆէն
պիր կիւն Օգոստինոսու միւշէվվէշ հալտէ
կէօրիւպ նամտար վէ էհլի ֆէսահէթ Վիկ-
տորինոսուն իսթիյարըգ վագթընտա

տէօնիւպ վաֆթիզ օլմասընը նազէ էթ-
տի, վէ Օգոստոսիոսուն հէմշէհրիսի Պո-
ղոտիանոս տախի իքի սարայ խատիմէ-
րինին Ս. Անտոնուն էօմրիւ հիքեայեսինի
օգումայլա թէրքի տիւնեա էտիպ չէօլտէ
եաշամալարընըն նազլինի էթտի: Պունա
քէզալէք ախէր նազլիյէլէր տախի իշիտիպ
եիւրէյի ալթ իւսթ օլտու: գալպինտէ
եաշայըշընը տէյիշիպ էյի օլմաղա արգիւ
կէլըր իտի, ֆիքրի տախի պունու ուզաթ-
մամայը իիթար էտէր իտի. վէ լաքին
ֆէնա խուլարը տահա գէնճիրպէնտ թու-
թուպ իճրասընը էթտիրմէզ իտիլէր.
տէօնմէ արգիւսիւ արթտըգճա՝ օնլար տա-
հա գէյատէ աղըր պասար ըտըլար, վէ
պէօյլէճէ նիզա գըզըշըրըտը. կէշմիշ էօմ-
րիւնիւ տիւշիւնտիւքճէ փաքըղըլա եա-
շամագ գապիլթիզ կէօրիւնիւր իւտիւ, օլ
պիր եանտան տա կէնճլէրին, իիթիյարլա-
րըն վէ պիքիրլէլին փաքըղըլա եաշայըպ
էօլմէլէրինի իշիթտիքճէ, քէնտի քէն-
տիյէ տարըլըր, Սէն տէ օնլար կիպի էտէ-
մէզմիսին տէյի չաղըրըրըտը: Պու հալտէ
էօքիւր էօքիւր աղապարագ պաղչէյէ կիրտի
վէ պիր ինճիր աղաճը ալթընտա տուրուպ
ֆիղան ու ֆէրեատ իլէ, Ես' Բէպպիմ, նէ՝
իշին եարըն, նէ՝ իշին պու կիւն, պու
սաաթ ֆէնա էօմրիւմիւ պրազըպ տա
սանա տէօնմէյէճէյիմ, տէյի չաղըրար:

✱

Պու ահուզարտան սօնրա իւթիւնէ պիր
 թաթը ույզու կելտի, վէ բույաւրնտա՝
 Գալգ ալ վէ օգու տէյի գուլաղընա պիր
 սէս կէլինճէ, ալէլաճէլէ գալգտը վէ եա-
 նրնտաքի սագլատըղը քիթապը աշըպ
 Պօղո՝ առաքեալըն Բօմալըլարա եազ-
 աըղը պու քէլամլարը պուլտու. “Ա էօ-
 լիւմէ միւպթէլա տտէմէր, պօղազընըզա
 Ալլահա թափար կիպի թափմայընըզ.
 Ֆէնա նէֆա արգուսի վէ տիւնեա զէվգու
 սէֆասը, նիղա վիւհէնկեամէ վէ պիրիպի-
 րինիղի սօգաճագ աճը սէօզէր արանըզ-
 տան ըրագ օլտուն, էյի հարէքէթինիղ
 իլէ Գրիստուտա պէնզէր օլունուպ, ծնուն
 ազելզ էօմրիւ էօրնէյի սիզէ գանուն օլտուն,
 հէր ան թէնինիղ՝ ճանընըզա միւթի օլ-
 տուն վէ ճան տախի տաիմա ծնու եէնմէ
 իչին զայրէթտէ գուտուր էթմէսին,, : Պու
 սէօզէր Օգոստինոսուն ալթ իւթ օլմուշ
 եիւրէյինի բահաթլանտըրտը, վէ ճան
 վէ թէն արասընտա զուհուր էտէն նիղա
 քէսիլիպ՝ քիւլլիէն Ալլահըն իրատէթինէ
 թէպլիմ օլտու : Պատէհու վալիտէսինէ
 վէ Ս. Ամբրոսիոսա կիտիպ գարարընը պէ-
 յան էթտի վէ վաֆթիղ օլմագ արգիւ-
 լէտի : Մէզքիուր սուրբ իւք էվվէլ տին
 մատտէլէրինի էօյրէթտիքտէն սօնրա
 Աւագ շաբաթ կիւնիւ պիր պիւյիւք ալայ-
 լա օթուղ իւշ եաշընտա իքէն ծնու վաֆ-

Թիզ էթտի: Վալիտէսինին, Ս. Ամբրո-
սիոսուն վէ ճէմի սէյրճիլէրին շաղըղը
տիլ իլէ Թարիֆ օլունմաղ շէյ տիր. վէ
պու աղիմ քերէմէ Թէշէքքիւրէն պաղի
րավիլէրին զիւիմինճէ Ս. Ամբրոսիոս վէ
Ռգոստինոս Զէշ Աստուած Գովաբանէ՛՛՛
Թէսպիհաթընը Թէքլիֆ էթմիշ տիրէր:

Պու Թարիզ իւզրէ Բիլիսէի շէրիֆին
էվլասարը սըրասընա կիրտիքտէն սօնրա՝
ճանընըն սէլամէթինտէն պաշգա շէյէ
տիւշիւնմէյիպ վիլայէթինէ տէօնմէյէ գա-
րար վէրտի: Ոստիպյա վարընճա աղիզ վա-
լիտէսի խասթէլէնտի վէ էօլտիւ, վէ քէ-
նտիսի՝ արզիւսի միւճի պինճէ Բօմա իւզէ-
րինտէն Աֆրիգայա տախլ օլուպպիր չիֆթ-
լիք իչինէ չէքիլտի վէ կէճէ կիւնտիւզ կէշ-
միշ էօմրիւ իչինտէ իրթիքեապ էյլէտիյի
կիւնաճլար իւզէրինէ փիւշման օլուպտուա
էտէրէք էօմրիւնիւ կէշիւրիւ Բիթապի մու-
ղատտէսին իլմինէ մէշղուլ օլուրուտու:
Իւշ սէնէ միւրուրինտէն սօնրա պիր բու-
հանի մասլահաթ իչին Հիպպոն շէհրինէ
էօլլանըլտը, վէ Վաղէրիոս եպիսկոպոս
աղիզին իլմու Փաղուլէթինէ մայլ օլուպ
քահանայ էթտի վէ քէնտի էօլիւմինտէն
սօնրա քիւրսիւսինէ օթուրմա դավլըյլա
եպիսկոպոս էտիպ եանընա ալտը վէ ծնուն
էէրինէ Օգոստինոս Ալլահըն քէլամընը
ճէմիաթա վազ էտէր իտի:

Եպիսկոպոսալուգ մէսնէտինէ նայլ օլ-
տուգտան սօնրա վաղերիոսուն էօրիւ-
միւնտէն էվվէլ վէ սօնրա ճանլարըն սէ-
լամէթի հազգընա վերտիյի վաղէրի վէ
ինշա էթտիյի ալեմանէ քիթապլարը պի-
րէր պիրէր իֆատէ էթմէք միւհալ գա-
պիլինտէն տիր: Վազթին ալեմլէրի պիլէ
Օգոստինոսուն թիւրլիւ մէվաիտլէր իւ-
ղէրինէ եազտըլը շէյլէրի օգոստուգճա
հայրան օլսւրուտուլար: Գաթօլիգ տի-
նինի գօրումա պապինտէ՝ օլ էսէրաէ
թէօրէմիշ հէրաթըգըլարա եազտըլը քի-
թապլարըն սայըսը եօգ տուր: Պունլարա
պինայէն ատը չալ օլտու վէ ուզազ մէմ-
լէքէթլէրտէն պիլէ ծնա մէքթուպ եա-
զար պիլմէտիքլէրի շէյլէր իւղէրինէ սիւ-
ալէր էտէրիաիլէր: Ս. Յերոնիմոս վէ Ս.
Պաւղինոս տախի քէնտի շիւպհէլէրինտէ
օնուն նասիհաթընրտիլէրիտիլէր: Փազատ
քէնտի կէօղիւնտէ քիւչիւք վէ ճահիւ
կէօրիւնիւպ՝ սաիրլէրին մէտհինի իշիթ-
տիյինտէ թէաճճիւպ էտէր իտի. ալշազ
կէօնիւլլէլիւ իշին իթիպարտան գաշար
րար. վէ պու Փաղուլէթ խուսուսինտէնէ
գատար իլէրիլէմիշ օլտուղունա վաֆթիգ
օլմատան էվվէլ իրթիքեապ էթտիյի կիւ-
նաշլարը եազըպ տիւնեայա տաղըթմասը
տէլալէթ էտէր: Ֆուգարէլէրի տախի չօգ
սէվիպ էլինէ կէլէն փարայը ծնլարա

Թեվդի էտէր իտի: Ազիզ վաճթիզ նու-
րունա նայլ օլտուգտան սօնրա պիր տտիսի
նէֆա կիւնահընա տիւշմէմիշ տիր. կիւ-
նահքեարլարը գօլայլըղլա տէօնտիւրմէ
իշին քէնտի պաշընա կէլէնլէրի նագլ
էտէր վէ Ալլահըն մերհամէթինէ սըղըն-
մայա նառիհաթ վէրիւր իտի. էթմէտէն
էվվէլ հէր էլ վուրտուղում իշ չէթին
կէօրիւնիւր իտիւ վէ լաքին էթտիքտէն
սօնրա հէր շէյ գօլայ վէ թաթլը կէլիւր
իտի տէյէրէք օնլարը գանտըրմայա չալը-
շըրըտը. կէչմիշ կիւնահքեար էօմրիւնիւն
քէֆարէթի իշին քէնտիյէ վէրտիյի էգի-
յէթլէրին հատար հիւապը եօգ տուր:
Չօգ քէրրէ տուա վագթընտա ֆիքրիյլէ
սէմավի տիւշիւնծէլէրէ գափըլըր վէ սօն-
րա պըլտըղընտա Եա Րէպպիմ փէք կէճ
թանրտըմ սէնի, ա՛ մէնէնտսիզ կիւզէլ-
լիք փէք կէճ սէվտիմ սէնի, եազըգ սէնի
սէվմէյէրէք կէչիրտիյիմ վագթա, տէյի
չաղըրըրտը: Էօլիւմիւնտէն տէօրթ սէնէ
էվվէլ գուվվէթտէն տիւշիւպ քիլիսէսի
իւզէրինէ ղայրիսինի գօտու վէ քէնտի
պիւսպիւթիւն տուայա, թէֆէքքիւրլէրէ
վէ սէմավի շէյլէրէ մէշղուլ օլտու: Օլ
կիւնլէրտէ զալիմ Աանտալար Հիպպոն
իւզէրինէ կէլիպ շէհիրի մուհասարէյէ
ալմըշ ըտըլար. ազիզ Օգոստինոս՝ զէ-
վալլը վէ ֆագըր շէհր էհալիսի իւզէրինէ

օլ տէրէճէ աճըտը քի, Ալլահա եալվարտը, ես տիւշմանը վէ եախօտ քէնտինի տիւնեատան ալմաղա: Պու տուտտան սօնրա պիր հիւմնա կելիպ եաթաղա տիւշտիւ վէ էօլիւմիւնիւն եազըն օլմաւրնը պիլիպ հէր թէտարիքինի կէօրտիւ, սօնրա եաթաղընըն եանընա Դաւիթ մարգարէնիննէտումէթ տուալարընը ասրպ ծնլարըն իւզէրինէ տիւշիւնիւր տուրուրուտու: Պու հալաւ օն իքի կիւն գալտըգտան սօնրա շազ եիւրէք վէ կիւլէր եիւզ իլէ Ալլահըն սատըգ գուլու վէ Քիլիսէի շէրիֆին նամտար միւալլիմի էֆէնտիմիւղին 430 սէնէսինտէ փաք բու հինի եարատրճարնըն էլինէ թէսլիմ էյլէտի: Ազեղին թէնինի չօգ ալայլա քիլիսէսի իչինէ կիւմտիւլէր, լաքին սօնրա օրատան Սարտենեայա կէթիրտիլէր վէ շիմտի Բազիւտա պուլունուր:

ՍՈՒՐԻ ՊԻՄԷՆ

Պաղուլէթ էօրնէյի Ս. Անտօնուսն վէ ախէր զահիտլէրին էնսէսինտէն կիտէն Պիմէն բումիտէն թիւրքիյէ 204 աճ թէրճիմէ օլունուր: Պու ազիզ քէնտի գարտաշլարըլա պէրապէր Սկիտէտէ Ս. Անտօնիոսուն տալընտա պիր մաղարա իչինտէ

զահիտճէ էօմր կէշիրիր իտի: Ճէմի գարտաշարր արասընտա քէնտի իլմի վէ ֆաղուլէթի պապինտէ քէմալի մէրթէպէ օլմասը իշին փէք չօգ իթ իպար պուլմուշուտու:

Տին խասիմի Սարակինտար ազիզլէրին պուլունտուզու մահալլէրի պաստրգլարինտա ազիզ Պիմէն գարտաշարրնը ալլալ Սկիտէտէն Տերենուգ տէնիլէն մահալլէ կիթտի վէ հիքեայէսինի եազանլարըն գր.յասընճա օրատա տախի ազիզ Պիմէն Ս. Արսենիստան սօնրա էօլմիւշ տիւր:

Պու ազիզին գարտաշարրնըն ասր Անուբ, Պամբոյ, Պայեսիտ տուրլար. պունլար տախի գարտաշարրնըն ուտուլի իւզրէ ֆաղուլէթ.քեար էօմր կէշիրաիքտէն սօնրա իթթիյար եաշարրնտա էօլիւպ հասրէթինի չէքաիքլէրի Ալլահու ազիմիւշան հազրէթլէրինէ գալուշմուշ տուրլար:

Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս 30

Ս. ԲՕԶԱ ԼԻՄԱԼԸ

Պու ազիզէ Ամէրիգատա Փէրու էյալէթինին Լիմա նամ փաթթաթթընտա տինեայէ կէլիպ վաֆթիզ օլտուգտան սօնրա ասր իզապէլլա գօնուլտու, վէ լաքին սօնրա եիւզիւնիւն կիւլէ պէնզէր

փարլամենտը իշխն Բօզա, Եանի Աիւ տէ-
նիլտի: Թա թապէ չաղընտան իպատէթէ
վէ Փողուլէթէ մէյլի օլուպ Աիէնալը
Ս. Աաթարինէնին էօմրիւ Հիքեայէսինի
օգուր վէ օնա պէնգէր օլմայա չալըջը
ըտր. օլ սէպէպտէն Ս. Դոմինիկոսուն
իւչիւնծիւ գանուըլարը ալթընա տախի
կիրմէյէ գարար վէրտի: Տահա պէշ Եա-
շընտա իքէն պիքիրլէյին գըյմէթինի պի-
լիպ քիւլլիէն քէնտիյի Ալահըն խըզմէ-
թինէ Փիտա էյլէտի, շէյլէ քի էօմրիւ
օլտուգճա աալա պիր խաֆիֆ կիւնահ իլէ
պիլէ Ալահը ինծիթմէմիշ տիր: Աիւնիւն
օն իւշ սաաթընը տուատա կէչիրտիքտէն
սօնրա պագը գալանընը տա իշտէ վէ պիր
ծիւզի տախի ույգուտա սարֆ էտէր իտի:
Ագըլ պալիզ օլունճա չօգ պէյգատէլէր
թալիպ օլտուլար, վէ լաքին Բօզա խայլի
միւստէթտէն պերի Քրիստոսու քէնտիյէ
սէչմէսինի սէյլէյիպ կէրի շէքիլտի վէ
աթալարը տախի պու մատտէ իւզէրինէ
ղայրի պիր շէյ սէյլէմէսինլէր տէյի կիզ-
լիծէ կիթտի պիքիրլէք վէ փաքլըզ ահ-
տընա նիշանէ սաշընը դըրփտր:

Պու ազիզէնին քէնտի սուչսուպ թէ-
նինէ վէրտիյի էզիյէթին էմալի Եօգ
տուր: Թա քիւչիւք Եաշընտան մէմլէքէ-
թինին կիւզէլ վէ թաթլը մէյվէյէրին-
տէն Քրիստոսուն խաթրը իշին կէրի տու-

բուրուտու. օրուճու վէ փերհիզի գուզվէ-
թինտէն փէք աշըրը շէյ իտի. սատէ սու
վէ գուրու էքմէքտէն պաշգա շէյ աղզընա
գօմագ իսթէմէզ իտի: Պազէն եէտի սէ-
քիզ կիւն Գրիստոսուն ազիզ թէնինտէն
պաշգա շէյ աղզընա գօմագ ըտը. եա-
թաղը պիր էյրի պիւյրիւ թախթէ փար-
չասը վէ իւզէրինէ պիր հարար սերմիշ
իտի. հէր կէճէ գամշըլանըր ըտը, էսվա-
պընըն ալթընտան պիր գըլ գաֆթան կի-
յինմիշ իտի. վէ Գրիստոսուն շէքտիյի
էզէյէթլէրի ազլընա կէթիրմէ իշին պիր
թիքէնտէն թաճ եափըպ պաշ էօրթիւ-
սիւ ալթընտա թաշըր ըտը, վէ պունա
քէզալէք ախէր տահա չօգ շէյլէր էթմէյէ
պաշլամըշ ըտը, լաքին խոստովանահայրը
իզն վէրմէտիյինտէ սէօզիւնէ միւթի օլուպ
կէրի պրագտը:

Տիւնեա զայլէսինտէն վէ շէմաթասըն-
տան խալի սուլասընա վէ թէֆէքքիւրինէ
մէշղուլ օլմաղ իշին աթալարընըն իզնիյ-
լէ պիր ազ ագչա թօփ էթտի վէ պաղչէ-
նին պիր ուճունտա պիր քիւշիւք եէր
եափըպ իշինէ շէքիւտի վէ օրատա պուլ-
սուղու բուհանի թէսէլլի վէ նայլ օլտու-
ղու սէմավի զիյարէթլէր տիւ իլէ թապիր
օլունուր շէյլէր տէյիլ տիր: Չօգ տէֆա
Սիէնալը Վաթարինէ, Պահապան հրեշ-
տալը, ազիզ Պիքը Մէրեհմ վէ Գրիստոս

էֆէնտիմիզ պիլէ ճարիյէսինէ զեյարէթ
էթմիշ տիրլէր: Պիր կիւն Ծաղկազարդ
եօրթուսունտա քիլիսէ իշինտէ ազիզ
Պիքր Մէրեէմին պատկերի էօնիւնտէ
տուա էտէրիքէն, գուլաղընա պէջլէ պիր
սէս կէլտի, Բօզա, սէն պէնիմ արուսէմ
օլաճագսըն: Պու սէսին իւզէրինէ հայրան
օլուպ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա վագթ իլէ
ազիզ Պիքրին վէրտիյի ճէվապը խաթրը-
նա կէթիրիպ, իշթէ էֆէնտիմին ճարի-
յէսի, սէօղլէն միւճիպինճէ օլսուն տէյի
ճէվապ էթտի: Աէ ազիզ Պիքր տախի,
Սէվկիւլիւ Բօզամ օղլումուն իհսան էյ-
լէտիյինէ էյի տիւշիւն, տէյիպ կէօրիւն-
մէզ օլսուլար:

Թէն խասթէլիյինտէ վէ ճան սըզլէ-
թինտէ իզհար էյլէտիյի ալազ կէօնիւլ-
լիւլիւք վէ սապը՝ զայէթ թէաճճիւպ էտէ-
ճէք շէյ իտի. Ալլահ էֆէնտիմիզին միւ-
սաատէսիյլէ օն պէշ սէնէ միգտարի շէյ-
թան իղվալէրինէ տիւշիւպ պազէն էջլէ
գօրգար ըտը քի գուլթուլմասը գապիւ-
սիզ կէօրիւնիւր իւտիւ վէ տուաւընտա
վէ թէֆէքքիւրիւնտէ պիր լէզզէթ ալ-
մասըղը իշին էօքիւր էօքիւր աղլար վէ
Ալլահ քէնտիսինի քիւլլիյէն պրագմը
գըյաս էտէր իտի, օյուսա ախէր սէվկիւ-
լիւլէրինէ գուլլանտըղը առէթի իւզըն
ճարիյէսինին տախի Փազուլէթինի ար-

Թրումադ իշին սապրընը թէճրիպէ էտէր իտի: Թէնճէ չէքտիյի քէյֆսիզլէքէր ազլտան խարիճ շէյ իտի. չօգ տէֆա իքի իւշ իլլէթ պիր եէրտէ էօյլէ ազիզէնին իւզէրինէ հիւճմ էտէրիտիլէր. վէ լաքին Բօզա օլ գաւտար աղըրլարը արասընտա հիշ պիր շէքեպյէթ էթմէտէն թէհամփիւլ իլէ չէքէր իտի: Պաշգալարընը տէրտէ տիւշմիւշ կէօրտիւյիւնտէ քրիստոսուն էօրնէյինի խաթըրլարընա կէթիրիպ սապր իլէ չէքմէյէ նասիհամթ վէրիւր վէ թէսէլլի էտէր իտի: Պիր կիւն ազըպլէթիմ նէ օլաճագ տէյի տիւշիւնիւպ շաշըրտըղընտա՝ քրիստոս էֆէնտիմիզ կէօրիւնիւպ՝ Գըղըմ, պիլէսին քի իսթէյէնլէրտէն պաշգաւընը ճէհէննէմէ եօլլամամ տէտիքտէն սօնրա, կիւնահտան դաշ, վէ առլա սէլամէթէ եէթիշմէն իւզէրինէ շիւպհէ էթմէ, տէտի:

Ալլահ էֆէնտիմիզին պու ազիզէյէ եէր իւզէրինտէ վէրտիյի սայըսըզ լութֆլարտան պիրիսի տէ քէնտի էօլիւմ կիւնիւնիւ պիլտիրմէսի տիր: Պաշգալարը նէ դատար ինանմագ իսթէմէյօրուտուլարըսա տա քէնտիսի հազըրլանտը. սօն տէֆա խոստովանանքընը օլուպ Սրբութիւն վէ վէրջին օծում ալտըգտան սօնրա ճիւղի վագթ տալտը, վէ սօնրա պըրտըղընտա եանընտաքի խոստովանահայ-

րբնա տէօնիւպ՝ օհ. նէ գատար կիւզէլ շէյլէր կէօրտիւմ. Ալլահըն թաթլըլըր վէ ճէննէթտէքի հազըրլանմը սէատէթ իւզէրինէ նէ գատար շէյլէր նազլ էտէպիլէր իտիմ. շիմտիտէն էօմրիմտէ հասրէթինի շէքտիյիմ քրիստոսա վարըրտա ճէննէթի տէվլէթինտէ բուպէրու եիւզիւնիւ կէօրիւրիւմ, տէտի: Օնտան սօնրա պաշընա գօտուգլարը եումշազ եասթըրը գալտըրսըն տէյի գարտաշընա եալվարաք, վէ իւշ տէֆա Յիսուստւմ Յիսուստւմ պիլէմճէ օլ տէյի չաղըրտըգտան սօնրա փաք ճանընը եարատըճըսընըն էլինէ թէսլիմ էթտի: Էօլիւմիւնտէն սօնրա չօգ միւճիգէթլէր իշլէտիյի իշին օնունճու կղէմէս փափա հազըրէթլէրի էֆէնտիմիզին 1671 թարիխինտէ Բօզայը էվլիալէր սրբասընա կէշիրտի:

ՕԳՈՍՏՈՍ 31

ՀԱՅՔԻԹԻ ՅԵՍՈԹ

Յեսու իսմի՝ եէհուտի տիլինտէն թիւրքիյէ Գաւրթալըճը թէրճիմէ օլունուր. վէ Յիսուս էֆէնտիմիզին իսմի շէրիֆիյլէ պիրտիր: Պու ազիգ իւք իպթա Մովսէս փէյղամպէրին թէլմիզի օլուպ օնունլա պէրապէր Ալլահըն վէ ճէմաաթըն հուզուրինէ

կիրէր չբար ըտը. վէ Մովսէս Ալահըն
էօնիւնտէ տուա էթտիյինտէ Յեսու օնա
խըզմէթ էտէր իտի, վէ օնուն գըրգ կիւն
գըրգ կէճէ օրուճ թութտուղունտա քէն-
տիսի տէ պէրապէր թութտու վէ Ալա-
հըն՝ տաղ իւզէրինտէ Մովսէս իլէ լազըր-
տը էթտիյինտէ, քէնտիսի տէ ուզազտան
սէսինի իշիթտի: Պու ազիզ պիպյնիհի
Քրիստոս էֆէնտիմիզ կիպի տիւնեա լէքէ-
սինտէն փաք վէ պիքըր իտի. վէ Քրիստո-
սուն տիւնեայա կէթիրտիյի տին իլէ
տինտարլարըն պաշը վէ գըլաղուզու օլ-
մասը կիպի, պու տախի իսրայէլ էվատ-
լարընըն սէլամէթի իշին Ալահըն օրտու-
սու իւզէրինէ սէրտար նասպ օլունմուշ
ուտու:

Ալահըն վատ էթտիյի թօփրաղը կէօր-
մէ իշին Մովսէստէն Եօլանըլան օն իքի
սիլիլէ պաշլարընըն պիրի տէ պու ազիզ
տիր. վէ օն քիշինին՝ ֆէնա խապէր կէ-
թիրտիյինտէ, Յեսու արգատաշը Քաղէբ
իլէ էյի հավատիս կէթիրտի, վէ ճէմիաթ
շէքեայէթ էտիպ եինէ Մըսըրա տէօնմէ
իշին պիր պաշ իսթէտիքլինտէ, պու
Քաղէբ իլէ կէօրտիւյիւնիւ թահգիգլէտի
վէ ճէմիաթը գանտըրմայա չալըշտը:
կէօրտիւյիւմիւզ եէր փէք ալա եէր տիր,
անճաք Ալահա գարշը պաշ գալտըրմայ-
ալըմ, օրայա վարըպ մալէք օլաճաղըմրգա

Տիչ շիւպհէնիզ օլմասըն, զիրա օլ եերին
էհալիսինի Ալլահ էիւզտէն պրագմը տըր.
Փագատ գօրգմայըն, իւմիտինիզի Ալլահ
գօյուն տէյերէք, ճէմիաթա եիւրէք վէ-
րիր իտիյսէլէր տէ՛ գապա խալզ օլ պիր
միւֆսիտլէրին սէօզիւնէ տահա զիյատէ
իթիմատ էտիպ պունլարը թաշա թութ-
մագ իսթէր իտիլէր, վէ լաքին Ալլահ
էֆէնտիմիզ միւճիզէթէն օլ պիրլէրինին
վիւճուտինի գալտըրտըլընտա գուլլարընը
սիանէթի ալթընա ալար վէ Մըսըրտան
չըգանլարըն իչինտէն վատ օլունան
եերէ կիրէն քիշիլէր անճագ պունլար
օլտուլար:

Մովսէս մարգարէ՛ էօլիւմիւ եագլաշ-
տըլընտա, ճէմիաթըն չօպանսըզ գօյուն
կիպի գալմասըն, իւզէրլէրինէ պիր քիշի
գօ տէյի, Ալլահա ըէճա էթտի, վէ օնու
էմրիլէ Յեսու ճէմիաթ իւզէրինէ պաշ
թայեին օլունտու, վէ Մովսէս օնու
Եղիազար քահանայապետին էօնիւնէ
չըգարըպ ճէմիաթա տախի Ալլահըն էմ-
րինի պիլտիրտիքտէն սօնրա էլինի, օնուն
պաշընա գօյունճա Ալլահըն լութֆուլլա
տօլտու վէ օնտան սօնրա ճէմիաթ օնուն
սէօզիւնէ միւթիւ օլտու: Պատէհու Ալլահ
քէնտիսի կէօրիւնիւպ, Գօրգմա, պէն սէ-
նին իլէ իմ, սանա գարըն կէլէն օլմայա-
ճագ տէյիպ էտէճէյի շէյլէրի փէշինէն

տուլուրտու . վէ Յեսու օլաճագ միւճիգէ-
լէրի ճէմիաթա խապէր վէրտի, վէ էրթէսի
կիւնիւ օրտուլու Յորդանան չայընա տօղ-
րու եիւրիւթտիւ . վէ Ալլահըն տապանա-
կընը կէօթիւրէն քահանալարըն այաղը
չայըն քէնարընա եագլաշտըղընտա չայ
գուրուտու վէ սուլար իքի թարաֆտա
տիվար կիպի ճէմիաթ կէշինճէյետէք
գալտըգ:տան սօնրա, եինէճէրեան էթմէյէ
պաշատը: Օն իքի սիւսիլէ պաշարը Յե-
սունուն թէմպիհի իւզըէ չայտան կէշէր
իքէն պիրէր թաշ ալտըլար, քի սօնրա
կէլէնէրէ խաթըր նիշան իշին Յեսու
Գաղգաղատա պիր եըղըն էտիպ գօտու:

Պիր տէֆա Յեսու Երիքօվուն գար-
շըսընտա տուրուր իքէն՝ տալ գըըճ պիր
իրի ատէմ կէօրտիւ վէ մէրտանէ եանընա
վարըպ՝ Պիգոնէն մի սին, եօխսա տիւշման
թարաֆընտանմըսըն տէյի սօրունճա
Ալլահ ապքէրինին պաշըյըմ տէյի ճէվապ
վէրիպ Միքայէլ հրեշտակապետ օլմասընը
պիւտիրտի: Յեսու պունու տուլտուղու
կիպի եիւզիւ գօյու տիւշիւպ սէճտէ գըլտը
վէ էմրինէ միւթի օլմասընը պիւտիրտի:
Օնտան սօնրա Ալլահ թարաֆընտան
տահա զիյատէ գուվվէթ պուլուպ եէտի
գալէլի Երիքով շէհրինի միւճիգէթ իլէ
վուրուպ ալտը, վէ էօնիւնէ չըգան տիւշ-
մանլարը պօգտուգտան սօնրա փատիշահ-

լարենը էսիր թուլթուու վէ շէհրլերինի
զապթ էթտի: Պու գատար ճէսիմ ֆիւ-
թուհաթլար իւզերինէ ատը չըգտը վէ
իսմինտէն միլէթլէր վէ փատիշահլար
թիթրէրիտիլէր: Գաբաւոնուէն էօնիւնտէ
ճէնք գըզըշըպ ազշամ օլմայա եագլաշ-
տըղընը կէօրտիւյիւնտէ, Ալլահըն տիւշ-
մանլարընը վուրուպ պօզմատան կիւնէշ
պաթմասըն տէյի էմր էթտի. ֆիլհագը-
գա էմրի միւճիպինճէ կիւնէշ եէրինտէ
տուրտու վէ Յեսու տիւշմանլարընը գը-
րըպ պօզտու:

Պու մինվալ իւզրէ Ալլահըն խասիմլէրի
տիւնեատան նապէտիտ օլտուգլարընտա
ալտըղը եէրլէրի իսրայէլին էվլատլարը
արասընտա թագսիմ վէ պէօյլէ վատ օլ-
մուշ թօփրագլարա օնլարը մալէք էթտի:
Յեսու եաշընը ալտըղընտա ճէմիաթը վէ
օնլարըն պաշլարընը եանընա չաղըրըպ
քէնտի էօյիւմիւնիւն եագըն օլմասընը
խապէր վէրտի վէ Ալլահըն օլ անէտէք
էթտիյի էյլէքլէրի վէ միւճիզէլէրի տի-
պաճէսիյլէ օնլարա անլաթտըգտան սօնրա
հէր ան օնուէն խըզմէթինտէ սատըգ գալ-
մայա նասիհաթ վէրտի վէ 115 եաշընտա
իքէն կէօզիւնիւ գափատը:

Ս. ԵՊԻՓՈՍ ՃԳՆԱՆՈՐ

Պու ազիզ Բուժիւթաննն փախթախթը
Աթինա շէհրինտէ սոյղատէ, մալտար վէ
Փազուլէթքէար աթալարտան տիւնեայա
կելիւ օնլարն էլի ալթընտա հէր պապ-
տէ էյի թէրպիյէ օլմուշ տուր: Եգիգիտա
թա թաղէ չաղընտան տիւնեէվի շէյլէր-
տէն իքրա՛հ կէօաթէրիւ ալլահանի խըզ-
մէթլէրէ մէշղուլ վէ հէր շէյտէն զէյա-
տէ Փուգարէլէրէ էյլլէք վէ սատաղա էթ-
մէյէ չալըշըր բար: Պիր կիւն սօգագտա
Փուգարէ չօճուղուն պիրինէ բասթ կելիւ
արգասընտաքի գաֆթանընը օնա պաղըշ-
լատը վէ Ալլահ էֆէնտիմիզ օլմընքէն-
տիյէ օլմուշ կիւլի գապուլ էտիւ իւ-
ճրէթսիզ պրագմատը: Աթալարընն էօլ-
տիւյինտէ ճէմի վարիյէթինի Փուգարէ-
լէրէ թէվզի էտիւ Փուգարէլէքլէ Ալլահ
խըզմէթ էթմէյէ գարաբ վերտի. վէ պու
իրատէթիյլէ սունտուղու ազիմ գուր-
պանա իվաղէն Հաղգ թաալաքէնտիսինէ
քիւլլի միւճիգէլէր իշլէմէ գուտրէթի
իհսան էյլէտի. պիր աէֆա ճինլինին
պիրիսի քիլիտէ իշլնտէ հայգըրտըղընտա
եանընտաքիլէր գօրղուլարընտան էօլիւ
կիւլի եէրէ տիւշտիւլէր. Եգիգիտա պի
փէրվա ճինլինին եանընտ վարտը վէ Ալ-

լահըն իսմիլէ ճնու օրոտտան գովառու գտան
սօնրա օլ պիր տիւշմիւշէրի այաղա գալ-
աըրաը: Պիր տխէր տէֆա զէհրլի եիլան
պիր զէվալլը աաամը բարմըշ վէ էօլաիւ-
րիւճիւ եարալար աչմըշ ըտը. Եգիգիտս
պիթթէսաատսիւֆ իւսթէ կէլաիլինտէ
եիլանը գովառու վէ անի վահիտաէ օլ
պիրինին եարաաընա շիֆա վերտի:

Պու գատար միւճիգէթլէրի իչին աաը
չալ օլտուղունաա՝ շէյթան իղվապընտան
ըրազ օլմա իչին վաթանընը պրազըպ պիր
իզսիզ եէրտէ եաշամայա դարար վերտի.
օլ ճիհէթտէն Ֆրանչայա կիթմէ արգիւ-
սիլլէ կէմիյէ պինտի վէ եօլաա կիտէրի-
քէն դափ զաֆիլ պիր շիտտէթլի գայ
չըզըպ կէմիյի պաթըրմայա եագըն ըտը.
օլ պիր եօլճուլարըն աղայըպ չաղըրը-
տըզլարընաա Եգիգիտս տէրունի եիւրէք-
տէն Ալլահըն մէրհամէթինէ կիւվէնիպ
էլլէրինի կէօյէ աօղըա գալտըրաը վէ
ճիւզի աուաաաան սօնրա տէնիլ սիւտ իլի-
ման օլտու: Սաղ սէլիմ Արլէս շէհրինէ
եէթիշաիլինտէ ազիլ Աեսարիտս եպիսկո-
պոսա կիտիպ ծնուն էլի ալթընաա քէմա-
լիյէթ թարիգինի էօյրէնմէ արզիւսինի
պէյան էյլէտի: Իքի սէնէ միգտարի օրա-
աա գալտըգաաան սօնրա՝ ծնաա տախի իշ-
լէտիլի միւճիգէթլէրի իչին պուլտուղու
իթիպարտան կիզլիճէ գաչըպ՝ չայ իւս-

Թիւնտէն պիր Թէնհատէ Էօմր կէչիւրէն
 ինթիյարըն Եանընա չըգաը վէ խայլի
 զէման մէլաիքեանէ Էօմր սիւրերէք պի-
 լէսինճէ Եաշատը: Տուատը պերէքեաթըյ-
 լա տիւզէթտէյի խաաթէլէրին վէ քիւ-
 Թրիւմլէրին վէրաիյի մէտհու իթիպարա
 տայանամայըպ օրտտան տախի պիր Թա-
 գրիպ իլէ դաշըպ պիր աերէ իչինտէ գայա
 ալթընտա պիր մաղարաճըդ իչինէ կիրտի
 վէ օրատա Էօմրիւ օլտուզճա գալմաղա
 դարար վէրտի: Եէրին գուրաղլըլը վէ
 գումլուզու իչին պիր ճիւզի աճըմթըրադ
 օթտան զայրը Եէյէճէք պաշգա շէյ պու-
 լունմատըղընտա, Ալլահ՝ գուլունու աճ
 պըրադմայըպ հեր կիւն պիր Եէպանի
 քէչի Եօլարըրը, վէ Եգիգիտա ծնուն
 սիւտիլէ Եաշար ըտը: Ալլահըն պու ինա-
 յէթինէ մուգապէլէ աղիլ նէ գատար
 ալչադ կէօնիւլլիլլէ թէշէքքիւր օլմուշ
 վէ քէմպլիյէթտէ զայրէթինի արթըր-
 մըշ տըր, տիլ իլէ Թարիֆ օլունմալ. կէ-
 չերաիյի Էօմր Թարլը ինտան Էօմրիւնէ
 պէնզէմէյիպ, սանըրսըն կէօյտէն Էնմէ պիր
 մէլէք օլ գարանը մաղարա իչինտէ տուա
 վէ Թէֆէքքիւր իլէ Ալլահըն մէտհինի
 Էտիպ սէնտարնը օգուրուտու:

Պիր դաշ սէնէ ոճնրա վաղթին Ֆրան-
 չա փատիշահը Էթպտիսիլլէ ալա չըգըպ
 Եգիգիտուուն սաքին օլտուզու տերէ իչինէ

վարտը: Զաղարլար ազիղի պէսէյէն քէ-
 չէյէ լոսթ կէլիպ մաղարանն զափու-
 տունա գատար գովալատըար վէ իչէրի
 կիրմէյէ ճէսարէթ էտէմէյիպ տիշարըտա
 հավլար տուրուրուտուլար: Իւք ալճըլար
 պունու կէօրտիւքլէրինտէ օրայա տօղըու
 վարտըլար վէ իչինտէն պիրի օգու աթ-
 տըղընտա հայվանն ենէրինէ Եգիգիտու
 վուրտու, քի քէնտիյի ալտըրմատան վէ
 պիր աղըր կէօսթէրմէտէն տուրմուշ պա-
 գար ըտը: Ալճըլար պու հէքմէթ իւզէ-
 րինէ հայրան գալըպ իքի գաթ օլսարագ
 իչէրի կիրտիլէր վէ կէօրտիւլէր քի քէն-
 տիտի պիլաֆուլթուր գան իչինտէ միւ-
 լէվվէս վէ քէչի այաղը եանընտա թիթ-
 րէյէրէք եաթայօրուտու: Փատիշահ պու
 խապէրի ալտըղընտա քէնտիտի տէ կիթ-
 տի կէօրտիւ վէ ազիզին եարասընը տիւ-
 ղէլթմէ իչին էլինտէն կէլէն զայրէթի
 էքսիք էթմէտի: Օնտան սօնրա թիւրլիւ
 փիշքէշէր վէրիպ տահանէ իսթէրտին քի
 էտէյիմ տէյի սօրտուղընտա, Եգիգիտու
 պուլընտուղու ենը իւզէրինէ պիր մա-
 նասթըր եափմաղա էմր օլընտուն տէյի
 տիլէտի, վէ փատիշահ սէօզ վէրիպ սօն-
 րա իճրասընը տաիի էթտի:

Մանասթըր պիթտիյի կիպի զահիա
 քիշիլէր օրայա կէլիպ Եգիգիտուէն էլի
 ալթընտա եաշամաղա գարար վէրտիլէր:

վէ ազիզ պունլար իլէ պիրլիքտէ նէ կիու-
 նէ թէվազու վէ աշդ իլէ Ալլահըն խըզմէ-
 թինէ թալիպ օլմուշ տուր թարիֆէ հա-
 ճէթ տէյիլ: Թէվապիլէրինէ պիր շէյ պու-
 յուրմատան էվվէլ քէնաիսի իճրասընը
 էսէր իսի, տուտսընատ, թէֆէքքիւ-
 րիւնտէ վէ ասէր օլ էօմր իշինտէ ասէթ
 օլունմուշ ըիյազաթ թալիմաթ լարընտա
 հէփիսինտէն էվվէլ քէնաիսի իսի: Միւ-
 ճիգէթ իշէմէ գուվվէթի տախի եէնիտէն
 իւզէրինէ կէլիպ ազիզին խովիւ շանընը վէ
 նուֆուզունու արթըրտը: Իշէտիյի ազիմ
 միւճիգէլէր արասընտա պիրի տէ փատի-
 շահը չէվիրմէսի տիր, քի ճէսիմ կիւնահ-
 լարը իւզէրինէ քահանայ էլիյլէ Ալլահ-
 տան աֆվըրդ ալըպ էօմրիւ սօնունատադ
 փաքըղլա եաշատը: Աէլ հաօլ ազիզ
 եգիգիտս պունա քէզալէք ասէր հէղար-
 կիուն միւճիգէլէր իլէ խայլի կիւնահ-
 քեարլար Ալլահա չէվիրտիքտէն վէ ծնուն
 շանու տալթանաթը իշին էօմրիւնիւ ֆիտա
 էթաիքտէն սօնրա սեպտեմբերին իլք
 կիւնիւ ալթընճը էսիրին ագըպէթինտէ
 չէքաիքլէրինէ պէտէլէն իւճրէթինի ալ-
 մաղ իշին հասրէթինի չէքաիյի եարա-
 արճըսընըն էլինէ փաք վէ ազիզ բուհինի
 թէսլիմ էյլէտի:

Ս. Մ. Ա. Մ. Ա. Ս

Պիւ ազիզին աթալարը Թէոդոտոս վէ
Ռուփինա Չանկրըր շէհրինաէն օլուպ
փութփերէսթլէրին իպրամի իւզրէ ծնլա-
րըն ալլահլարընա գուրպան սուճմատըգ-
լարընտա զինճիրէ վուրուլուպ գրալըն
էմրինէ գարշը տահա քրիսթիյան տինին-
տէ տուրմալարընտա՝ Աղէքսանդրոս Փոս-
տոս հաքիմին էծնիւնաէ ճէվապ վէրմէ իչին
Գայսէրիյէ Եօլանըլտըլար: Հաքիմ թէֆ-
թիշ Էտիպ տինլէրինաէն տէծնտիւրէ-
մէտիյինտէ հապսա աթարրտը վէ արաօը
չօդ կէչմէյիպ Թէոդոտոս զընտանտա Էօլ-
տիւ վէ ճիւզի սօնրա Էհլի Ռուփինա քի
համիլէ իտի, համլինի վազ Էթմէսինտէ
Էօլիւպ ղէվալլը մասըմ անասըզ պապա-
սըզ գալտը: Լաքին Ալլահ՝ մէրհումլարըն
Եէրինէ Ամիա Մատրոնա իոմինտէ պիր
տինտար գատընը Եօլայըպ՝ պիր մէլէյին
էմրի իւզրէ զընտանտան չօճուղու ալտը
վէ Էվինէ կէթիրիպ քրիսթիյան տինի-
միդին թալիմաթլարը իւզրէ ծնու թէր-
պիյէ Էթտիքաէն սօնրա մէտրէսէյէ
տախի Եօլար վէ օղումագ վէ Եագմագ
Էօյրէտիր իտի: Չօճուգ տահա քիւչիւք-
լիւյիւնտէ Ամիայա մամա, մամա Հաղըրտըզը
իչին, վաֆթիզ օլտուղու վադթտա ա-
տընը Մամաս գօտուլար:

Մամաս էջրէնտիյի թարիգ իւզըն
 քրիսթիյանճա եաշաարգտան սօնրա մէ-
 արէսէտէքի պուլունան փութփէրէսթ
 էվլատլարընը սա քրիսթիյան էթմէյէ
 չալըշըր ըար. վէ ազիզին պու էթսիյի
 շէյլէրի Փոստոսուն եէրինէ օթուրան
 Գեմսկրիտոս Հաքիմտույտուզունտա հու-
 զուրինէ չաղըրաը վէ Գրիսթիյան մըսըն
 տէյի սօրուպ՝ էվվէթ, քրիսթիյանըմ
 տէյի ճէվասպ ալարղընտա՝ Եգէա շէհրին
 Հաքիմինէ եօլլատը վէ օրատա տախի
 Գրիստոսու իգրար էթսիյինտէ Հաքիմ
 ղազէպէ կէլիպտէօյմէյէ վէ սօնրա աթէշ
 իլէ թէնինի տաղլամաղա էմր էթտի.
 Լաքին պունունլատա հագգընտան կէլէմէ-
 աիյինտէ պօղապընա աղըր գուրշուն պաղ-
 լայըպ տէնիզէ աթմաղա կէօթիւրիւր ի-
 քէն Ալլահընմէլէյի ճէլլատլարըն էլինտէն
 ծնու գուրթարըպ պիր եիւքսէք տաղ
 թէփէսինէ չըգարտը վէ Մամաս տահա
 ծն պիր եաշընտայըտը: Գրըգ կիւն օրատա
 դալարգտան սօնրա տուա իլէ Ալլահըն
 իրատէթինի սօրտու վէ ծնուն իլհամը
 քէրէմիյլէ պիր տաղը Ինճիլիշէրիֆ պու-
 լուպ ծնտան սօնրա Ալլահ ախէր պիր
 եօլ թէրթիպ էտինճէյէտէք օրատա
 դալմաղա գարար վէրտի վէ չօպան միսլի
 էլինէ պիր տէյէնէք ալլապ օրատա պու-
 լունան կէյիքլէրի կիւտէր, վէ ծնլարըն

սիւտիյլէ եաշար ըտը: Տուայա, թէՖէք-
քիւրէ, օրուճա վէ փէրհիզէ օլան զայրէ-
թի զայէթ չօղ ուտու. վէ էքսէրի օրայա
կէլէնլէրի ալըգոյուպ Ալլահ էօլունու
էօյրէտիր իտի: Եափաշ եափաշ իշէտիյի
չօգ հիքմէթլի շէյլէր իշէն տտը չըգտը-
ղընտա փութփէրէսթ չօպանլար կէօրիւպ
տույտուգլարընը շէհիր հաքիմինէ խապէր
վէրտիլէր վէ Մամաս օնուն էմրիյլէ թու-
թուլուպ Գայսէրիյէ հաքիմ հուգուրինէ
կէթիւրիլտի:

ԻԼք էվվէԼ սուրէթէն քիմ վէ նէ
տինտէն օլտուղունու պիլմէղ կիպի թիւր-
լիւ սիւալէր էթտի, վէ լաքին մէ-
մուլինէ գարշը օնուն սերպէսթ քրիսթի-
յան ըմ տէյիպ փութփէրէսթլէրին տախ-
թէ տինինի մասիսարէ էթմէսինի իշտիպ
իշքէնճէ վէրմէյէ էօրֆ էթտի: Ազիզ
Մամաս պիր գօրգու կէօսթէրմէյիպ էվ-
վէԼքի աէտիքլէրինի եինէ թէքրարլա-
տըղընտա թէնինի եարէ պէրէ էթտիք-
տէն սօնրա եարալարը իւզէրինէ սիքէ
տէօրիւպ գըլլը պէզ փարչալարըյա օ-
վալամայա էմր էյլէտի: Մամաս պու ճէմի
իգքէնճէլէրի արասընտա Ալլահըն մէր-
համէթինի մէտհու ոէնա էտիպ տայըմ
իւզէրինէ իմտատընը տիլէր իտի: Չալիմ
հաքիմ Մամասըն պու գատար էզիյէթ-
լէր արառընտա էօլմէմէսինի պիւյիւճիւ-

լիւյէ ազվ էտիպ գուվէթինի գըրմազա
շալըշըր ըար, վէ էտէմէտիյինտէ աթէշ
կիպի թութուշուր քէնտի քէնտինի եա-
գարրտը: ՕԼ սէպէպտէն իրթէտի կիւն:
ազղըն ճանաւարլար էօնիւնէ աթտըրար.
վէ լաքին պունլարըն պազըր Հապիմլիյէ
ապիզին եարալարընը տիշէրիյլէ եարպըպ
թէմիզէտիքլէրինտէ վէ պազըլարընըն
տախի օնուն իւզէրինէ կէլէճէք եէրէ
սէյրճիլէրին իւզէրինէ Հիւճմ էթտիքլէ-
րինտէ, Հաքիմ գուտուրտու, վէ թաշա
թութուն աէյի էմը էյլէտի: Ճէմի գու-
տուրմուշ վէ Ալլահտան գօրգմաղ սէյր-
ճիլէր եաղմուր կիպի թաշը ազիզին իւզէ-
րինէ եաղտըրարգլարընտա, Մամու թաշ
եըղընը ալթընտա պիքէտէր գալըպ Ալլահ
տուա էտէր իտի: Պու միւճիզէթ պէյան
օլտուղունտա Հաքիմին իշարէթիյլէ ա-
զիզին իւզէրինէ պիր ճէլլատ վարըպ խըշտ
իլէ պէօյրիւնիւ վուրտու վէ Ս. Մամա
կէօզլէրինի կէօյէ աօղուր գալարըրպ Հաու-
րէթինի չէքտիլի Ալլահը կէօրտիւ վէ
ճանընը օնուն էլինէ թէպիմ էյլէտի:

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 3

Ս. ԱՆԹՈՒՄՈՍ

Պազուլէթլի վէ մէմուհ Իզնիմիտ
եպիսկոպոստ Ս. Անթիմու թա քիւչիւք
եաշընտան Ալլահ խըզմէթինէ պիր աճաիպ

հէվէն կէօսթերիւ առւայա, իպատէթէ վէ ախէր էյի քրիսթիյանա միւթէալլիգ քէմալիյէթ թալիմաթլարընա թալիպ օլսուսուտու. վէ պու գատար Փազուլէթլէրինէ պինաէն հազգ իւզրէ քէնտի արզիւլէմէտիյոէ տէ քահանայըզ մերթէպէսինէ նայլ օլմուշ տուր:

Իգնիմիտ հայրապետի կիւրղրտուն վէֆաթընտան սօնրա ճէմիաթ պիր աղըզտան Անթիմոս քէնտի իւզէրլէրինէ եպիսկոպոս իսթէաիլէր վէ Ալլահ թէալա հազրէթլէրի տախի պիր աճաիպ հիքմէթ իլէ արզիւլէրինին հազգ օլմասընը միւզարրէր էյլէտի, զիրա պու խուսուտէ ճէմիաթ քիլիսէ իչինտէ տուա էտէրիքէն ափ սնսրգ պիր նուր տօղուպ՝ Անթիմոս եպիսկոպոս օլտուն տէյի կէօյաէն պիր սէն կէլաի, վէ էֆէնտիմիզին 293 թարիխնտէ Անթիմոս քիւրսիսինէ ճիւլուս էթտի: Պու կիունէ հիքմէթ իլէ Ալլահ ճէմիաթը իւզէրինէ չօպան օլտուղունտա, օնլարըն ճան վէ թէն իգթիզալարընը գայրմա պօրճունու էյի թանըյրպ կէճէ կիւնաիւզ օնլար իչին տուա էտէր վէ տին մատտէսինտէ դաիֆ վէ ճահիլ օլանլարը թէրպիլէ էտէր իտի: Քէնտի իպրէթիլլէ չօգ կիւնահքեարլարը շէվիւաիքտէն մատտէ, վազիլլէ հատարըզ տինսիլլէրէ հազգ տինի էյրէտիպ քրիսթիյան էթմիշ տիր:

Էֆէնտիմիլիոն 302 թարիխնաւ զալիմ
 Դիսկղէտիանոս գրալն էմրիյլէ քրիս-
 թիյանլարա դարը պիր պիւիւք զուլէթ
 չոգաղընոա, Իզնիմիա շէհրինաէն պաշ-
 ւայըպ աղիզ Անթիմոսուն էլի ալթընոա
 թէրպիյէ օլանլարոտան պինլէրճէ ճանլար
 տին ուղըռնա էօմրլէրինի ֆիտա էթտի-
 լէր. վէ Ս. Անթիմոս պու վէսիլէյլէ էվ-
 վէլքի առէթինաէն զէյառէ չալըչըպ
 պաղըսընը ալլահանի քէլամբոյա վէ պա-
 յըսընը եաղըյա տինլէրինաէ գավի գալ-
 մաղա եիւրէքլէնտիրիր խտի: Եազաղը
 քեաղըսլարտան պիրիսի փութփէրէսթ-
 լէրին էլինէ տիւշտիւյիւնաէ Փիճալ
 Դիսկղէտիանոսուն թաճաաղը Մաքսի-
 միանոս գրալա խապէր վէրտիլէր, վէ օ՝
 նէ գատար Անթիմոսուն՝ սէօղիլէ քրիս-
 թիյանլարա տինլէրինաէն տէօնմէմէյէ
 նասիհաթ վէրտիյինի պիլիւրիտիյսէ տէ,
 եաղըսընը աա կէօրտիւյիւնաէ տահա զի-
 յառէ գըզաղ, վէ եիրմի պիր աթլը եօլ-
 լայըպ պուլունտուղու Սեմանէ քէօյիւն-
 տէն հուզուրինէ կէթիրմէյէ էմր էթտի:
 Աթլըլար քէօյաէ Անթիմոսա լաաթ կէ-
 լիպ արաաղըլարընը ոօրտուգլարընաա,
 աղիզ իւք էվվէլ օնլարը էվինէ աավէթ
 էթտի վէ խպլի իքրամառն սօնրա, Արա-
 տըղընըգ պէն իմ, տէտի: Պունլար հի-
 ճապէն Սէն իսէն, սազլան, պուլամաաղգ

տէյի խապէր կէօթիւրիւրիւզ աէտիքլէ-
րինտէ, ազիզ օնլարըն եալան սէօյլէմէ-
սինէ գայլ օլմայըպ պիլէլէրինձէ եօլա
չըգար վէ կիտէրիքէն Ալլահ վէ տին
իւզէրինէ օ գատար կիւզէլ սէօյլէտի քի
հէփիսի տէ անի վահիտտէ քրիսթիյան
օլմագ արղիւլէտիլէր, վէ ազիզ էլինի
իւզէրլէրինէ գօյուպ խաչ չըգարադգատան
սօնրա վաֆթիզ էթտի վէ ալարգլարը
ազիմ լաթֆու էյի հրֆզ էթմէ իչին
էօյիլթ վէրէրէք շէհիւրէ տօղբու վարար:

Շէհրլէլէր Անթիմոսուն կէլաիյինի
կէօրտիւքլէրի կիպի Մաքսիմիանոսա խա-
պէր վէրտիլէր վէ ազիզ՝ օնուն էմրի իւզրէ
էօնիւնէ չըգարղընտա եիւզիւնէ խաչ չը-
գարար վէ էլլէրինի պաղլը կիպի իւսթ
իւսթէ գօյուպ Ալլահըն եարարմընը տի-
լէյէրէք տուրուրուտու: Գրալ՝ օնու գօր-
գութմազ իչին տիվանխանէտէ թիւրլիւ
իշքէնձէ ալսթլարը հազըրլամըշար վէ
իւք կէօրտիւյիւնտէ գուտուրմուշ ճանա-
վար կիպի հայգըրըպ Ալլահլարրմըզը խօր-
լայըպ պիւ խաչա կէրիլմիշ քիչինին էն-
սէսինտէն տիւշիւպ տէ օլ գատար սատրգ
թէվապիլէրիմի պաշտան չըգարան Ան-
թիմոս սէն միսին տէյի, սօրունձա,
էվվէթ, պէն իմ, տէյի ճէվապ վէրիպ՝
հազըրլատըզը ալսթլար իւզէրինէ կիւլ-
տիւ, վէ խաչ իւզէրինտէ էօլմիւշ տէտիյի

խաթ աքեաւորն ուզըունա էզէյէթ չէքիպ
էօմրիւնիւ ֆիտա էթմէ արզիւսիւնիւ պէ-
յան էյլէտի: Մաքսիմիանոս ազիզի ֆի-
քրինտէն չէվիրմէյէ շօգ զայրէթ էթտիյ-
սէ աէ միւմքիւնիւ օլմամաւորնա էյիտէն
գանբպ ալլահլարը հազգընա սէյլէտիյի
սիթէմլի սէօզէր իչին թաշ իլէ օմու-
զունու վաւրոտւրտու, վէ պունունլա տա
տիլինի թու.թամատըղընաա ինճիքլէրինէ
գըզլըն շիշէր սափլատը վէ լաքին Անթի-
մոս պունու տա պիր շէյ եէրինէ գօմայրպ
Ալլահա շիւքը սունտու վէ փութլարա
լանէթ օգուտու:

Մաքսիմիանոս պու մէմուլ էթմէ-
տիյի լազըրտըյը տա ալլահլարը հազ-
գընա ծնուն աղզընտան իշիթտիյինտէ
էօքէսինտէն աթէշ կիպի թու.թուշուպ
չանագ չէօմլէք խիւրտէսի օրթայա եայ-
տըրտը վէ սանրա ազիզի իւսթիւնէ եւ-
թըրրպ տիքէնլի վէ պուտագլը չըպուղ
իլէ տէյմէյէ էմր էյլէտի: Էմրի իճրա օլ-
տու, վէ լաքին պունանլա տա Անթիմո-
սուն գաւիլիլիյի եէնէմէտի: Օնտան
սանրա այաղընա պիր գըզըն պագըր փա-
պուճ կիյտիրիպ եիւրիւթաիւ, լաքին
ազիզ Անթիմոս հիչ պիր աղըր վէ աճը
կէօսթ էրմէտէն շաղ եիւրէյլէ թէքրտը
Ալլահա սէնալար օգուտուղունտա, Ան-
թիմոս, հիշ պիր շէյ տոնյմայօրմուսուն

տէյի սօրտու, վէ խայր, թափաղղմ
 հագգ Ալլահ պիւլէմէն օլտուգտան սօնրա
 պանա պիր շէյ էտէմէյին Եօղ տէյի ծէ-
 վապ ալաղղընտա, պիւլիւմէն տիւր տէյի
 հայդըրըպ պիր արապա թէքէրլէյինէ
 պաղլաթտը վէ տէօնտիւքմէ ալթընտան
 վէ իւսթիւնտէն աթէշ վէրմէյէ էմր
 էթտի: Էմրի եինէ իճրա օլտու վէ լաքին
 ազիպին տուաւր պէրէքեաթըյա աթէ-
 շին ալէվլէրի էթրաֆտաքիլէրի Եաղըպ
 ծէմի ծէլլատլարը Եէրէ չարփտը վէ արա-
 պա Եէրինտէն գըմըլտամաղ օլտու: Մաք-
 սիմիանտու պու հիքմէթ իւզէրինէ կէօղիւ-
 նիւ աչաճագ Եէրէ տահա զիտտէ գու-
 տուրուպ նէ իչին պըրաղըպ կէրի գաչայօր
 սունուղ տէյի ծէլլատլարա գըլլմ չէքտի,
 լաքին իշքէնմէ վաղթինտէ աճաիպ իւշ
 քիշի կէլիպ աթէշի սէյրճիլէրին իւզէրինէ
 աթտըգտան սօնրա Անթիմտու քէնտի
 հիմայէթլէրի ալթընա ալմա հիքեայէ-
 սինի օնլարտան իշիթ տիլինտէ, քիւլլէյէն
 օնտն տահիհ վէ թափաղղը Ալլահն կէր-
 չէք Ալլահ օլմաթնա ինանմաւրյտա տա
 եինէ ծէլլատլարըն ուօղիւնէ ույուպ թէ-
 քէրլէքտէն չէօղտիւ, վէ թաթլըլըլա
 իրատէթինի Եաիպ փութլարա գուրպան
 սունտուրմայա չալլշտը: Լաքին պու
 ճահտը տա պօշա չըգաղղընտա հապտա
 աթտըրըպ ալաղղըրընը թօմըուղա փուր-

տուրտու : Ալլահ էֆէնտիմիզ օրատա
տախի գուլունուն տուարնա պինայէն
գուվլէթինի կէօթերիւզ զէնծիրլէրինի
զըրտը վէ Անթիմոս մահպուլարա հազգ
տինի վազ վէրիւզ տին մատաէլէրինի էյ-
րէթ տիքտէն սօնրա վաֆթիլ էթտի :

Մաքսիմիանու պունու տա տույտու-
ղունտա սաղ գալտըգճա տահա պէտ-
թէր շէյլէր էթմէսին տէյի գըլըճ իլէ
պաշնըր քէամէյէ սիճիլ քէստի : Անթի-
մոս պու խապէր իւզէրինէ զայէթ շաղ
օլտու վէ խայլի զէման Ալլահըն կէօթէր-
տիյի քէրէմիւ ինայէթլէրէ շիքը սուն-
տուգտան սօնրա էֆէնտիմիզին 302 սէ-
նէսինտէ գաթլ օլունուպ սէստէթ մէ-
քէանը ճէննէթէ նայլ օլտու :

Տինտար քիշիլէր ազիզին էօլիւմիւնիւ
տույտուգլարընտա ախշամ սուլարընտա
գաթլ օլտուղու եէրէ կէլիւզ պիր թա-
զրիւզ իլէ թէնինի էլէ կէթիրտիլէր վէ
հէմէն օրատա պիր եէր գազըւզ կէօմսիւ-
լէր : Ազիզին մէզարը իւզէրինտէ չօգ տէ-
ֆա միւճիղէթլէր օլտուղու իշին ճէմիաթ
ինտինտէ զայէթ իթիպարտա տըր վէ
Յուստինիանոս գրալ տախի ծոուն իսմի
իզլէթինէ պիր միւքէլէֆ քիլիսէ ետփ-
տըրմըշ տըր :

Ս. ԲԱԲԵԼԵՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏ

Պու ազիւ փութփերէսթ գրաւարն
 տէվլէթի էյեամինտէ Անթաքեա շէհրի
 իւզերինէ փաթրիք գօնուլույ Ալլահն
 ազիզ թէմպիհէրի իւզրէ քէնտի ճէմիտ-
 թընը գայրըրըսը: Բօմալըլար՝ Աճէմ
 գարշը ճէնք աշըւ գրաւարը Նումերիանու
 Անթաքեայա ուղըսաղընտա փութլարա
 քէնտի խանէլէրինտէ գուրպան տուն-
 տուգտան սօնրա, քրիսթիյանլարն քի-
 լիսէսինէ տէ կիրմէք իսթէտի. զալիմին
 աէյիշի օնլարն Ալլահն տախի իզզէթ
 վէ իքրամ էթմէք խիյսէ տէ, լաքին
 տիլի Ֆիքրինէ մութապըզ օլմայըւ պու
 վէսիլէյլէ քրիսթիյանլարն քիլիսէսինի
 թէնճիս էթմէք վէ օնտան սօնրա քէնտի
 եալանճը ալլահլարնա տունմագ գաւթը-
 նա հիշ շիււյհէ եօղ ուտու: Բաբելլա
 գրաւըն հիլէքեար թէքլիֆինի տույտու-
 ղունտա սատըզ վէ գօրգմաղ չօպան կիպի
 սիւրիւսիւ պաշընա կէշիւ օլաճագ շէյի
 խապէր վերաի, վէ Ալլահն օնլար իլէ
 պերապէր օլմադընը տույ էտիւյ թէսէլլի
 էթտի: Օարաւա Նումերիանու էթպտա-
 նըյլա կէլաի վէ իշէրի կիրմէք իսթէ-
 տի. լաքին Բաբելլա գարշըրնա վարըւ
 օնուն փէշինէն՝ փութլարա գուրպան

սունմասընը վէ կանընտա րէհին սագլա-
տըղը փատիշահ օղլունու էօլտիւրմէսինի
եիւզինէ վուրարագ քրիսթիյանլարըն
փաք վէ հիւրմէթլի քիլիսէսինէ այագ
պասմասը գապիլիիզ շէյ օլտուղունու
կէօթէրիր իսի: Նումերիանսս զօր էտիպ
կիրմէք տախի իսթէրիտիյէ տէ՝ պիլմէմ
նէտէն Ֆիքրինի չէվերիպ Բաբելասըն
սէրպէսթլիյի իւզէրինէ շաշտը վէ ճէ-
միւթ տրասընտա տախի պիր իսթիլալ
զօլմասըն տէյի ուսլ իլէ տարղըն սա-
րպընս տէօնտիւ: Էրթէսի կիւն տիվանս
օթուրուպ ծնու հուզուրինէ կէթիրթտի,
վէ իւք կիւնքիւ էթտիյինի խաթրընս
պրագտըպտան սօնրա, Սէն հիշ գրալտան
հիճապ էթմէղմիսին, ա՛ սէֆիլ, նաօրւ
տիւն պէնի իշէրի պրագմամայա ճէսարէթ
էթտին. էօմրիւն էլիմտէ օլտուղունու
պիլմէղմիսին տէյինճէ, Բաբելաս: Թէվա-
ղը վէ հազիմլիլէ, է՛ֆէնտիմ, պէն պիր
պայաղը ատէմ իտիմ. Ալլահ պէնի զօ-
յունու իւզէրինէ չօպան թայէին էթտի.
գուրո կէլտիյինի կէօրիւպ տէ գօլմայա
իհմալ էթսէմ, միւսթէհազգ օլտուղում
գազէպի էլպէթ ծնտան ալըրմ տէյի,
ճէվապ վէրաի:

Նումերիանսս պու մէհմուլ էթմէտիյի
ճէվապը ալտըղընտա դայէթ գուտուրուպ
պէնի գուրտա պէնգէթտին, ալլահլարը-

մըզը պիր շէյ եերինէ գօմաւորն, էօյլէ իսէ շիմտի հատտինի պիլտիրիւ պիր աւտի պէօյլէ քիւֆր ազգընտան չըգարմամազ իչին սանա պիր քիւչիւք գազէւ պէրէ- յիմ տէ էթտիյինէ փիւշման օլ ալլահ- լարտան աֆվ տիլէ տէյիւ՝ Բիկտորինա պէյէ էմր էթտի քի Բաբեւլարն պօղա- զընա վէ այազընա զէնճիր վաւրու պ հապ- սա աթսըն: Մէգքիւռ պէյ էմրի իճրա- ոընտան մաստա իպրէթի ալէմ իչին տիշարը չըգարաւ վէ ազիզին իւշ շաիրա- լէրի պունու կէօրտիւքլէրինտէ իալգը եարբպ ազիզին պօղազընա տարլարլար վէ զէնճիրլէրինի էօփէրէք եանընտան պիր տահա պրըլմազ իսթ էմէզ իտիլէր:

Գրալ՝ Բաբեւլարն շաիրտլէրի օլտուզու- նու տույտուզընտա թէքրար հուզուրինէ չաղըրըպ օնլարա նէ էօյրէթտիյինի սօր- տու. վէ ազիզ՝ պէլքի սէն տէ էօյրէնմէք իսթ էյօրսուն տէյէրէք հէրպիր տին մաս- տէլէրինի տիպաճէսիլլէ սէօյլէտիքաէն սօնրա փութլարն եալանճը օլտուզընու իսպաթ էթտի վէ տէտիքլէրինին սահիհ- լիյինէ նիշանէն, իսթ էրսէն շաիրտլէրիմէ տէ սօր, օնլարտան տա պունլարը իշիտիլսին, տէյի ճէվապ վէրտի: Նու մերիանտս՝ խայ- լի սիթէմ վէ թազիր իլէ հուզուրինտէն տիշարը չըգարտըգտան սօնրա Բաբեւ- ոըն իւշ ատիտ շաիրտլէրինի իչէրի չա-

ղըրար, վէանալարը սաղ օլտուղունու տույ-
տուղունտա օրայա կէթիրթտի, վէ Պու
չօծուզլար սէնի՞ն մի, առլարը նէ՞ տիր
տէյի սօրտու. էվվէթ պէնիմ տիր. առ-
լարը Ուրբանու, Պախիդիանու վէ Եպու-
ղոնիու, վէ տին պապինտէ ուսթալարը
վէ ուսթամըզ՝ պիզիմ ազիզ Բարեւաս
Եպիսկոպոս տուր, տէյի ճէվապ վէրինճէ,
գրալ խըշմէ կէլտի, վէ շու ալտատըճը
Խիհրպապ իխթիյարա ուսթամըզ տէմէ
տէյի էմը էյլէտի, վէ լաքին օ Եինէ տէ-
տիյինի թէքրարլատըղընտա օղուլլարը-
նըն կէօղիւ էօնիւնտէ աղղընա վուրմայա
էմը էյլէտի վէ զէվալլը մասըմյար անա-
լարընըն նահազզ Եէրէ չէքտիյինի կէօր-
տիւքլէրինտէ, Ազալիմ, սուչաուզ անամը-
զա նէ՞ իչին վուրայօրսուէն, տէտիյի հազզ
արը. թէնիմիզի վէրէն օ տուր, լաքին
Ալլահըմըզըն թէմպիհլէրիյլէ ճանըմըզը
պէսլէյիպ թէրպիյէ Էտէն ուսթամըզ
Բարեւաս տրը, էյէր էօքէլէնիրսէն, թէք-
րար տէտիյիմիզի տէրիզ .քի ուսթամըզ
արը վէ Ալլահըն Եօլունու օ պիղէ Էջ-
րէթտի, տէյի պի փէրվա գրալըն էօնիւն-
տէ չաղըրարը: Նումերիանու ութանա-
ճազ Եէրէ ազիզ չօծուզլարը անալարը
էօնիւնտէ տէօյտիւրաիւ վէ սօնրա հէ-
փիսինի տիշարը չըգարըպ Բարեւասը չա-
ղըրար, վէ իշթէ սէնին ալտաթտըղըն

չօճուգլար սէօղիւմէ գուլադ տալայ ալ-
լահլարմըզա գուրպան սունաճաղար
տէտիյինտէ, Բաբելլա, Ինանմամ, Եա-
լան տըր, սէն օնլարը հիչ պիր Թիւրլի-
գօրդուտուպ չէվերէմէզսին, զերա Ալլահ
օնլար իլէ տիր, տէյի ճէվապ վերտի: Օն-
տան սօնրա տին իւղէրինէ Թէքրար միւ-
ճատէլէ վէ աիէր հիչ պիր Թարգ իլէ
Բաբելլաօրն տինինին դավիլիյինի կէվէ-
տէմէտիյինտէ օլ պիր իւչ դարտաշարը
էօնիւնէ չաղըրտը վէ Թէքրար ալլահ-
լարա գուրպան սունմայա Թէքլիֆ էլլէ-
տի. լաքին հէփիսի պիր ազըզտան դալի-
մին Թէքլիֆինի բէտա էթ տիքլէրինտէ
ուսթաւարըլլա պիր տար աղաճընա տարպ
իշքէնճէ վերտի վէ սօնրա հապտա աթար:

Սօն տէֆա այրը այրը Թէֆթիչ էտիպ
Փիքրլէրինտէ դավի պուլուղունտա
խայլի էզէյէթլէրտէն սօնրա դըլլճ իլէ
պաշարընը քէսմէյէ սիճիլ վերտի, վէ
ազիզ Բաբելլա քէնտի սէվիլիլի շաիրտ-
լէրիյլէ պերապէր Ալլահըն էթ տիյի պու-
քէրէմէ Թէշէքքիւր օլարադ Էֆէնտիմի-
զին 283 Թարիխինտէ իլք էվլէլ իւչ
գարտաշար վէ սօնրա Բաբելլա քէնտիսի
գաթլ օլունտուլար:

Ս. Օ. Ե. Ք. Ե. Ր. Ի. Ե.

Պու ազիզ քենտի կիպի սալի՛հ վե
 զահիտէ էհլի Եղիսաբէթ իլէ պերապէր
 Գուտտի շէրիֆէ Եագըն տաղլար արա-
 սընտա Յուդա սիլիլէսինին Եափաղը
 շէհրէրին պիրինտէ սաքին օլուրուտու:
 Հագգ թէալա գուլլարլընըն սապընը
 տէնէմէ իշին էվլաս վերմէտի. վէ լաքին
 թէճրիպէ օլունուպ կէօնլիւնճէ պուլտու-
 ղունտա հէր նէ գատար Եաշլարը կէշտի-
 յի ծիհէթլէ իւմիտլերի տէ քէսիլմիշ
 իտիյտէ տէ, քէնտի ալլահանի գուվվէթի-
 նի կէօթէրմէ իշին Գաբրիէլ հրեշտա-
 կապետի օնլարա Եօլլայըպ պիր էվլաս վատ
 էթտի: Ղուկաս աւետարանիշին նագլի
 իւզըէ Զաքարիանըն նէվպէթի կէլիպ տա-
 ճարտա քահանայըգ իրզմէթինի էտէր
 իքէն մէլէք կէօրիւնտիւ, վէ աէտիյինէ
 պիր ճիւզի շիւպհէ կէօթէրտիյի իշին վատ
 էթտիյի էվլատըն տօղունճայատագ տիլի
 թուլթուլուն, տէտի: Սօնրա էվլասը
 տիւնեայա կէլիպ աաընը նէ գօյալըմ
 աէյի սօրտուղլարընտա մուգգատաէմա
 մէլէյին Եղիսաբէթ էհլինէ տէտիյինի
 պիլմէյէրէք սէյլէյէմէտիյիշին թաիլթէ
 իւզէրինէ աաը Յովհաննէս տիր աէյի
 Եազար վէ սօնրա տիլինին պաղլարը չէօ-

զիւլիւպ Ալլահա իենալէր օգուժայա պաշլատար:

Զաքարիա, պու սէվիլիլիւ օղլու Յովհաննէսին ուղլունա, աօղտուգատն սօնրա տախի չօգ զահմէթլէր չէքտի: Հերովդէս՝ Գրիաաա էֆէնտիմիցի էօլաիւրմէ իչին հէր մահալէ տաէմլէր չոգարաղլնտա՝ Յովհաննէսին տախի քիմ օլմաոնը թառհիս էթմէ իչին աաղլար իչինէ արայը՝ ճըլար էօլլամըշ րար. օլ սէպէպաէն ալէլ աճէլէ չօճուղու գաչըրմաղ իչին էօլա տիւշտիւլէր վէ Ալլահըն քէրէմլիլէ տաղ ալթընաա պիր իղի պիլինմէզ մաղարա պուլլուպ անաար Եղիսաբէթ իլէ օրայա իքիսինի աէ սօգաու. թէհլէքէ կէշտի՝ յինաէ Եղիսաբէթ էվլնէ կէլտի վէ Յովհաննէս չէօլաէ չօպանլար իլէ էաշար րար:

Աղիզ Զաքարիանըն էօլիւմիւ նաար օլմուշ տուր էյի պիլինմէզ. րազիլէրին զաննընճա պու աղիզ՝ Հերովդէսին էլլնէ տիւշիւպ տաճար իչինաէ վէ էախօտ աիշարրտա ճնուն էմրիլլէ գաթլ օլունմուշ տուր: Պու կիունէ նէվղաաէ Գրիսաաաուն ուղլունա իսթիյարլըզ էաշընտա գանընր տէօքաիւքաէն սօնրա թէնինի պիր չուգուրա աթարլար, քի աօսթլարր օրատան գալարլըպ փէտէրլէրինին մէզարընա կէօմտիւլէր վէ սէյրճիլէրաէն չօղու աղիզին գանընտան քիւչիւք շիշլէր աօլտաւրուպ

սաղլաւարւար, քի էդքի վաղթ աա Կրիգոր
Լուսաւորիչին էյեամինաէ Էրմէնիթ աճա
տախի կէթիրիլիւ Ս. Պանդալէոն հէքի-
մին թէնիյլէ պէրապէր պիր քիլիսէ իշինէ
զօյուպ իղղէթ վէ իբրամ էտէր իտիլէր:

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 6

ՄՐԻՈՒՀԻ ԵՐՄՈՆԷ ԿՈՅՍ

Վրիսառսուն փաքիզէ արուսէօի վէ
ճարիյէօի Երմոնէ Ս. Փիլիպպոս առա-
քեալըն դրզը օլուպ ճէմի առաքեալար
էօլաիւքաէն սօնրա Եւաիքիա իսմինաէ
դըզդարաաշրլա պէրապէր տահա սաղ
ալըր աւլի իշիթաիյի Յովհաննէս աւե-
տարանիչին եանընտա եաշամա իշին Ֆի-
լիթին մէմէքէթինաէն Այասօլուզ
շէհրինէ կիթաի. վէ լաքին օնլար եօլտա
իքէն Ս. Յովհաննէս տախի աիւնեաւորըր
ախրէթէ թէպաիլ էթմիշ իաի. օլ ճի-
հէթաէն Երմոնէ զայէթ մահզաւն օլտու,
վէ սօնրա Ալահըն եարարմըլա Պօղոս
առաքեալըն շաիրաի Այասօլուզ շէհրին
եպիսկոպոսու իլիմ վէ Փաղալէթ տահի-
պի Պատրոնիոստան չօզ մահապպէթ
պուլուպ օնուէն էլի վէ էմրի ալթընտա
Ինճիլի շէրիֆին քէլամլարընը վաղ էտէր-
իտիլէր:

Երմոնէ հէքիմլէք իլմինաէ զայէթ իլէ-

րիւնմիշ օլտուղու իշին պատիճեվա խաւ-
 թէւերէ շիֆա վերրիտի, չօգ տեֆա իւ-
 միտտիգ խաւթէւերի քրիտտոս էֆէնտի-
 միգին իամի շէրիֆիյէ սաղալտրրար. վե
 պու վէսիւէյէ ճան իլէ տախի իլէթլի
 օլտնլարըն կէօգիւնիւ աշար վէ գալպլէ-
 րինտէ Ինճիլի շէրիֆին նուրունու սօզու-
 րուրուտու: Էֆէնտիմիյին 114 թարի-
 խինտէ Բօմա փաաիշահը Տրայիանուս Ա-
 ճէմէ գարշը ճէնկէ կիթտիյինտէ Ասիայա
 կէլիպ տին հազգընա չօգ գուլմ վերիր
 վէ ճէմի քրիսթիյանլարը շէվերիպ փութ-
 փերէսլթ էթմէք իսթէր իտի: Երմնէնին՝
 հէքիմլէք վէ քրիսթիյանլըգ պապինտէ
 ղայէթ նամը չըգմրշ օլմասը իշին հէփի-
 սինտէն էվվէլ օնու արայըպ պուլմաղա
 օն տէլի գանլը եօլլատը, քի խայլի եէր-
 լէրի պօշ եէրէ Բէզաիքտէն սօնրա Էնճամ
 Այասօլլըգա եապըն պիր քէջտէ Երմնէ
 իլէ պերապէր զըզգարտտաշը Խաիքիայը
 պուլտուլար: Իւք էվվէլ թանըմայըպ
 սօրտուգլարընտա, Երմնէ պիր շէյ
 տէմէտէն Էօնլէրինէ եէյէճէք գօտու վէ
 վաճիպի իւզըէ իքրամ Էտիպ ինսանիյէթ
 կէօսթէրտիքտէն սօնրա Արատըզընըգ
 պէն իմ տէյի, քէնտիյի պէյան էյլէտի:
 Պունլար մահճուպ օլլուպ էլ աթմագ իս-
 թէմէյօրուտուլարուս տա, Երմնէ պիր
 ան էվվէլ Էօլիւպ քրիտտոսա գափուլմա

արգաւսիյլէ թու թու շուպէօնէրինէ տիւշ-
տիւ վէ փատիշահն պուլունտուղու
մահալէ վարտր:

Տրայիանոս Երմոնէյի կէօրտիւյիւնտէ
հիւէպազըլլա՝ օնուն գալպինի քէնտիյէ
ճէլլ էթմէ իշին իլթիֆաթ իլէ սէօյլէ-
մէյէ վէ էմրինէ միւթի օլսպ Բրիստոսու
ինքեար էտէրսէ, օնու թիւրլիւ հանքմըգ
փայէլէրինէ եէթ իշթիրմէյէ սէօզ վէրտի.
վէ լաքին Բրիստոսուն ստարգ արուսէսի
փատիշահն հէր վատընը վէ թէքլիֆինի
րէտա էտիպ, Բրիսթիյանըմ, Բրիստոսա
թափարըմ վէ օնուն խաթրը իշին էօլմէյէ
հազըրըմ տէյի չաղըրըղընտա փատիշահ
էօքէլէնիպ եիւզիւնէ քէպքին սիլէ վուր-
մալա էմր էթաիյսէ աէ, եինէ Երմոնէ
սէօզիւնտէն աէօնմէյիպ շազ եիւրէյլէ
Ալլահն մուհապպէթինտէն պէնի քիմ
այըրապիլիւր տէյի չաղըրըր տուրուրուտու,
Բրիստոս էֆէնտիմիզ տախի Պետրոնիոս
եպիսկոպոսուն քիսփէթինտէ ազիլ ճա-
րիյէսինէ կէօրիւնիւպ օնուն մէրալիյինի
թահսինէաէրէք եիւրէք վէրաիքաէն սօն-
րա գուրթուլմաընըն վէ Տրայիանոսուն
աիւշմանլարը իւզէրինէ էաէճէյի ֆիւթու-
հաթըն խապէրինի վէրտի, վէ օնտան սօն-
րա փատիշահն եիւրէյի եումշայըպ Երմո-
նէնին սապրու իլմինէ շաշար վէ տույ-
տուղումտան զէյստէ ալիմ վէ քեամիլ

պուլտում տէյի ալանէն սէջլէր խաի:
Օլ սէպէպանէն աղիզէնին խաթրը իչին
ճէմի տէվլէթի ալթընտա պուլունան
քրիսթիյանլարա հէր թիւրլիլ րուխտաթ-
լարը վերաիբաէն սօնրա պիլէսինճէ Աճէ-
մէ գարշը կէօթիւրմէք իսթէր խաի քի,
պէլքի քէնտի ազլըյլա տիւշմանլարընը
գանաորըպ աման տէտիրթ սին: Վէլաքին
Երմինէ Ալլահ թարաֆընտան աույու-
ղու ֆիւթուհաթ խապէրինի օնա վէր-
տիյինտէ թիւրլիլ հէտիյէլէրտէն սօնրա
իզլէթ վէլէքրամ իլէ եէրինէ Եօլլասը.
վէ քրիսթիյանլըգ պու փատիշահըն էօմ-
րիւ սոյէսինտէ հէր եէրտէ իթիպար վէ
իշթիհար պուլտու:

Պիր գաչ սէնէ միւրուրինտէն սօնրա
Տրայիանու էօլիւպ օնուէն եէրինէ քրիս-
թիյանլարըն խասիմի Ագրիանու օթուր-
տուզունտա, Երմինէնին էթտիյի միւճի-
ղէլէր վէ շիֆալարը իշիտիպ հուպուրինէ
կէթիւրթտի, վէ վատու էօրֆ իլէ քրիս-
թիյան տինինտէն վէ ֆիքրինտէն տէօն-
տիւրէմէտիյինտէ ալլահլարընտ գարշը
վերտիյի ճէվապլար իչին աղիզէնին աղ-
զընա վուրտու. վէ սօնրա եինէ հազզըն-
տան կէլէմէտիյինտէ այազլարընտան գան
կէլինճէյէտէք զէվալլըյը ֆալազա ալ-
թընտա տէգյոիւրտի: Երմինէ պու ճէմի
իշքէնճէլէրի տարտընտա Ալլահըն ի-

մինի չաղըրըր վէ ծնուն եարարմինն արիւր
 իտի: Ադրիանոս թէքրար թէճրիպէ է-
 տիպ թէքլիֆի եինէ գապուլ օլունմա-
 արղընը կէօրիւնճէ գայնար եաղ գաղանը
 իչինէ ալիլէյի աթաղըստը վէ սաղ գալ-
 արղընստ ալէլքի տաճա գըզմամը տըր
 տէյի էլինի իչինէ սօղատուղու կիպի, պիւ-
 թիւն գօլու թութմաղ օլուպ գուրու-
 տու: Պաւ կէօրիւնիւր միւճիգէնին իւզէ-
 րինէ պիր աղ էօքէսի թէնքին օլուպ՝
 էլիմէ շիֆա ալըվէրիւտէն թափարղըն
 Ալաճա պէն տէ ինանըրըմ տէյի Երմո-
 նէյի աիշարը չըգարտը: վէ ալիգէնին
 տուաւը պէրէքեաթըլա աիլէտիյի շի-
 ֆայա նայլ օլտուգտան սօնրա՝ սէօղիւնիւ
 ինքեար էտիպ եինէ ծնու ալաճարընա
 գուրպան սունուպ թափմայա զօր էտէր
 իտի: Թէքլիֆի թէքրար գապուլ օլմա-
 արղընստ պիր թափա իչինէ գօյուպ գա-
 վուրմայա էմը էթաի վէ միւճիգէթէն
 ծնտան տա սաղ չըգարղընտա պիլիւճիւ
 տիւր տէյերէք գըլըճ իլէ պաշընը քէս-
 մէյէ Տիւքմ էթաի: Լաքին ճէլլատլարըն
 էլի գուրուպ սօնրա Երմոնէնին տուա-
 րըլա շիֆա պուլտուպլարընտա ծնլար
 տա Ալաճա ինանուրըմ վէ քրիսթիյան
 օլտուլար: Երմոնէ պու գատար միւճի-
 գէթէրտէն սօնրա զայրի եաշամագ իս-
 թէմէյիպ Ալաճա տուա էթաի վէ րէ-

ճասը միւճիպինճէ տիւնեայա վէ աօսթ-
լարընա վէտա էթտիքաէն ոօնրա արզիւ-
սինի չէքտիյի Գրիսատաու կեօյլէր ճէն-
նէթտինտէ կէօրմէյէ կիթտի:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 7

Ս. ՊՈՒՂԳԵՐԻԵ

Պաւ ազիզէ՝ Արկադիոս գրալըն գրգը-
տը. փէտէրի էօլիւպ քէնտիսի իւշ գրգ
գարտաշը վէ քիւչիւք թէսմիյէ օլուն-
մուշ Թէսդոս գարտաշըյլա էօյսիւզ գալ-
տըղընտա փէտէրինին եէրինէ ճիւլուս
էտէն մէգքիւր Թէսդոս գարտաշըյլա
պէրապէր տէվլէթ օմուրունու խաարէ
էտէր իտի: Հատտէն զիյատէ ազլէ մալիք
օլտուղու իչին հէր քէս օնտան զայէթ
խօշնտտ ուտու: Ճէմիտթընա պիր շէյ
էմը էթմէտէն էվվէլ սէն Փիիլէն իճրա
էյլէմէլիսին տէյի գարտաշընա նասիհատթ
վէրիր իտի. վէ իւզէրինտէ պիր թադսի-
րաթ սէգտիյինտէ ուսլիլէ իսլահ էթմէյէ
չալըշըր Ըար: Թէսդոս եանընտա պուլու-
նտն պիր գաչ պաշ րէճալարա էմնիյէթի
օլտուղու իչին հէր էօնիւնէ կէթիրտիք-
լէրինէ, թէթթիշ էթմէտէն իմգա գօրու-
տու. Պաւղգէրիս պիր գաչ տէֆա պու-
նուն իւզէրինէ սէօյլէտիյտէ տէ ֆաիտէ
էթմէտիյինտէ՝ օնուն էհլի Եւգոքսիանըն

Հագգընա քէնտի տախրէօինտէ Հապս
օլտուն տէյի պիր Ֆէրման եափըպ օլ պիր
քեաղըտլարլա պերապեր գարտաշընըն
էօնինէ գօտու: Թէոդոս տտէթի իւզլէ
թէճէսսիւս էտիպ պաղմատան ծնու տա
օլ պիրլէրիլէ պերապեր իմլալաոր. վէ
իշէ պիթիպ իչ օտասընա չէքիլիյինտէ
սուլթան կէլին տէյի խապեր եօլլասար.
վէ լաքին սուլթան էմրին իլէ եանընտա
Հապստա արը տէյի գըզ գարտաշընտան
տուլտուղունտա՝ ղայլթ էօքէլէնիպ մա-
նասընը սիւալ էթտի վէ Պուղգերիա
էլլիլէ իմլալատըղը Ֆէրմանը կէօսթերիպ
թէքրար օգումայարազ իմլալանան շէյ-
լէրտէն գուհուր էտէն րապըթասըզ շէյ-
լէրի ծնա իսպաթ էթտիքտէն սօնրա ծն-
տան էօլլէ պիր տախի պազըպ կէօզտէն
կէչիրմէտէն պիր քեաղըտա էլ գօմամաղա
եալվարոր: Ֆիլ վազը ծնտան սօնրա
Թէոդոս տէվլէթի մալլահաթը իչինտէ
գըզ գարտաշընըն հասիհաթը վէ րէճասը
միւճիպինճէ տիգղաթլը օլուպ հէր Ֆէր-
մանլարը օգումաղա վէ թէֆթիշ էթմէյէ
սէօզ վերտի:

Սէօղիւնտէ սասորգ գալըպ պիր գաշ
սէնէ հէր շէյ էյի կիթտի վէ Ալլահ
թէալլա Հաղըթլէրի տախի գրալըն հէր
իշինի րասթ կէթիրիր իտի. վէ լաքին
արասը չօգ կէշմէյիպ Թէոդոս հիլէպաղ

Քրիստոսի համարձակութեամբ զիստ Գալիլէոսի զաւրելոց Պաղղեւորիս զբողոքարարութեամբն ելինաւն զուրթումնալա եիւրթումնալա վէ Պաղղեւորիս զբողոքարարութեամբն Քրիստոսի սեղանիս պիւրէ խալիս զէմանաւն պէրի էտինտիս յարգիւ իւրէ սարայր պրագաւ վէ Ըթամպօլա եաղն պիւր զալէ իչինէ չէքիւլա բահաթ եիւրէյլէ Ալլահն խըզմէթինէ մէշղուլ օլուրուսու։ Հասրէթինի չէքաիլի Քրիստոսուն իզգէթինէ պիքիւլէյինի սունմուշ ուսու, վէ իւշ զբողոքարարաշարնը տա քէնտինէ ուշատուրալ զահիտանէ օրատա ծնար իլէ պէրապէր եաշար ըտը։ չէքաիլէրի վահաթ վէ սարայ իչինտէ տաթթ օլմուշ շան ու շէօհրէթաւն վէ հուգուրտէն մահրում գալմագ նէ գատար չէթին խալիս տէ Քրիստոսուն խաթըր իչին կեօղլէրինէ պիւլիւք պիւր շէյ կեօրիւնմէգ իտի։

Պաղղար պու կիւննէ եէր իւղէրինտէ ճէննէթ սէֆասընը սիւրաիլէրինտէ գարաաշը թէֆուս կիւնաւն կիւննէ քէթիլէ վարըրըտը։ Ալիւր պին թիւրլիւ պէտ խուլար վէ Ֆէնալըզար սարայ իչինէ սիրաթէթ էթմէսինտէն մատաւ, Ֆէնատըբար վէ Ալլահտան զօրգմագ եւտիքէսին հիւպաղըզըլա պիւր եէնի հէրաթըրըզ տաթի փէյտա օլմուշ ուսու, վէ իւք էվվէլ Քրիստոսիս վէ սօնրա ծնուն

Էլիյէ գրաւ վէ էհլի տախի պունուն
 տուզաղընա թութուլուպ հիմայէթլէրի
 ալթընա ալարգատան սօնրա քրիսթիյան
 տինինէ դարշը տախի զուլմ էթմէյէ
 պաշամըշ ըարբար: Զահիտէ Պուզգերիա
 պու միւսիպէթլի խապէրի առյառազընա
 տա տուրմատան Ալլահա տուա էաէր վէ
 դարտաշընըն ճան կէօղիւնիւ աշսըն աէյի
 բիճա էտէրիաի: Ազիզէնին տուասը պօշա
 կիթմէյիպ հազգ թէալա լաթֆունու
 թէոզոստան էսիրկէմէտի վէ կիթտիյի
 էյրի եօլտան չէվիւրաի: Օնտան սօնրա
 պիր տախի դօտուզունիյէթէ դարշը էթ-
 մէմէ իչին գըզ դարտաշընըն եանընտա
 պուլունմատընը լազըմ սայըպ՝ օնա եալ-
 վարսըր վէ սարայընա ալսը: Ազիզէնին
 արզիւսիւնէ դարշըյըարյաա տա, եինէ
 էլինաէն կէլէն էյլէյի Քիլիսէի շէրիֆին
 խայըր իչին էթմէ նիյէթիյլէ սարայա
 կէլաի վէ դարտաշընըն թազսիրաթլարընը
 խալահ էթտիքաէն սօնրա թէօրէմիշ հե-
 րաթըզըլըզ թօխումունու եօղ էթմէ
 իչին Քազկեզոն տիրնէյինի թօի էթմէյէ
 եարսըմ էթտի. շէջլէ քի օլ տիրնէք
 իչինտէ պուլունան ազիզ եպիսկոպոսըր
 Պուզգերիայը քրիսթիյան տինինին հի-
 մայէթիսի, հերաթըզըլըլը եօղ էտիճի,
 վէ իքինճի սրբու հի շէղինէ թապիր էտէր-
 իտիէր. վէ պիրինճի Ղէւնոզ Փափա հազ-

բեթլէրի տախի մախտուէն ազնիւէյէ Գիւլսէի շէրիֆին ֆիւթուհաթը իշին եթտիյի խըզմէթլէրտէն էօթիւրիւ թէշէքքիւր սունմուշ տուր:

Թէոդոս վէֆաթ էտիպ եերինէ Պուլգերիա ճիւլուս էթտիյինտէ՝ հերաթըզըլըլը քէօքիւնտէն գալարըլպ քրիսթիյան տինինին թէմէլէրինի տէվլէթի իշինտէ գալիլէմէ իշին ծնա եալվարարըլքի ֆագուլէթքետը Մարկիանոս իլէ թէշէվլիւճ էթոին. պու ազնիւ Ալահա էթտիյի ահա ու նէգրի իշին պու թէքլիֆի շարթսըզ գապուլ էտէմէտիյինտէն՝ քէնտի կիպի պիքիրանէ պիլէոինճէ եաշամաղա սէօզ վէրտիյինտէ Մարկիանոս իլէ թէէհհիւլ էթտի վէ ֆիլվազը էօմըլէրինին սօնունաաազ իքիսի տէ փաքըլլա եաշաարլար: Պու իքի ազնիւ գէվճ վէ գէվճէնին քրիսթիյան տինի հազգընա էթտիքլէրի էյլէքլէրի վէ տահա զիտտէ էթմէյէ էտինաիքլէրի զայրէթի տիլ իլէ թարիֆ էթմէք միւհալ գապիլինտէն տիր. հէր քէսին ազգընտան պաշգա շէյ իշտիլմիպ իտի, ֆագատ Ալահ ծնարըն էօմըլէրինի ուզաթսըն վէ ապէլէրի ալթընտա տին տահա զիտտէ գուվլէթ վէ իշթիհար պուլտուն տէյի խայր տուալէր օլունուր ուտու:

Սրբուհի Պուլգերիա պու մինվալ

իւզրէ էօմրիւնիւ սարժ էթաիւքաէն սօնրա
էօլիւմիւնիւն եագըն օլմասընը տուլուպ
շաղ օլտու. վէ օնտան սօնրա հէր պիր
տաղիդէ կէօզիւնէ սէնէլէր կէօրիւնիւր
իւտիւ. թա քիւչիւք չաղընտան պէրի
սէվիպ պիքիրլէյլէ թափաղը Յիսուսու
պիր ան էվլէլ կէօրմէ արգիւսիւ գալպի-
նի եագար թու թուշտուրուրուտու. պաշ-
գաւընըն տէմէսինէ պէքլէմէտէն խոստու-
վանահայրընը չաղըրաը վէ խոստովանանք
օլուպ Սրբութիւն ալարգտան սօնրա փաք
րուհինի Էֆէնաիմիզին 454 թարիխին-
տէ էլլի պէշ եաշընտա եարատըճրսընըն
էլինէ թէսլիմ էյլէտի: Պու ապիղէ էօ-
լիւմիւնտէն սօնրա տա ֆուգարէլէրի մահ-
րում պրագմամաղ իչին վասիյէթնամէ-
սիլէ հէր վարիյէթինի օնլարա պրաղար.
չօդ քիլիսէլէր, մանասթըրլար վէ խաու-
թէխանէլէր եափմըշ սըր. տարայ ալայը
վէ սալթանաթը արասընտա քէնաիսի
սայիմա առէթ էթաիյի չէքկին էօմր վէ
րիյազաթ իւզրէ եաշար ըսը. զէվզ ու
սէֆասը տուա վէ թէֆէքքիւր էթմէք
իսի. չօդ տէֆա պու արգիւսիւ իճրասը
իչին կիւնսիւզիւ քեաֆի սայմայարազ
կէճէ տախի գալգըպ խաշ էօնիւնտէ
Ալահահ գէպու ըլար օգուսուշ տուր: Ազիդ
Պիքը Մերեէմէ քիւչիւք եաշընտան պէրի
իզհար էթաիյի իսպատէթ վէ էվլատճա

Էմիլյէթի շայէթ աշըրըյըար: Մէզքիւր
հէրաթըզըւարըն պաշը Նեստոր Մարիամ
Քրիստոսուն վալիտէսի տիր, Ալլահ վա-
լիտէսի տէյիլ տիր տէյի քիւֆը էթտի-
յինտէ, Պուզգերիա ազիզ Պիքիրին իզզէ-
թինէ կէլէն զիւլլիւ տէֆ էթմէ իչին նէ
զատար սահպէլիզ էթմիշ օլտուղու թա-
րիֆէ հաճէթ տէյիլ: Եփեսոս շէհրինտէ
ճէմ օլան եպիսկոպոսլարըն տիրնէյի պու-
քիւֆրպազ վէ ֆատիաՆեստուրուն իզգէրինէ
աֆօրօզ օզուտուղունտա, Պուզգերիա
զալպինտէ տույտուղու մէսրուրիյէթի
վէ էտինտիյի իպատէթի ալանէն կէօս-
թէրմէ իչին պիր միւքէլէֆ քիլիսէ եա-
փըպ ազիզ Պիքը Մէրեէմին իզգէթինէ
տունուշ տուր:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 8

ՆՈՒՆԻ Ս. ԸՍՏՈՒԸ-
ՆՈՒՆԻ

Քիլիսէի շէրիֆ հագգ իւզքէ ազիզ
պիքը Մէրեէմին մէվլուտունուն եօրթու-
տունու պու կիւն ազիմ ալպլա թութ-
տուղունտա շաղ օլտուրյար տէյի ճէմի
տինտարլարանտի հաթ վէրիպ, Ես ազիզ
Պիքը սէնին մէվլուտուն տինեայա պա-
րըշմիւթ տէսինի վէրտի, ասալէթ կիւնէ-
շի Քրիստոս սէնտէն թէն ալտը տէյերէք

սէվինիր տուրուր. ֆիլհարգա շաղ օլա-
լըմ ա քրիսթիյան գարտաշար, զերա
կիւնէշտէն էվվէլ սապահ շէֆաղը Մա-
րիամ Նազարէթ շէհրինտէ տիւնեայէ
կէլտի:

Ազիզ Պիքիրին աթալարը Յովակիմ
վէ Աննա ֆաղուլէթ պապինտէ մէմուհ
վէ եէքթա՝ անճաղ պիր էվապարը օլ-
մատըղը իչին զայէթ մէյաւուտուլար.
վէ նէ գատար տուա իլէ Ալլահտան պու
քերէմի աիլերիտիլերսէ տէ խայլիսէնէլը
րէճալարը իշիտիլմէտիյինտէ գատերին
թէտպիրինէ պաշ էյիպ իպատէթ վէ
ֆաղուլէթ թալիմաթլարընտա միւլագէ-
մէթ էտերիտիլէր: Խաշարընը ալըպ քիւլ-
լիյէն իւմիտլերինի քէմթիքլերինտէ Ալ-
լահ էֆէնտիմիզ պիր մէլէք եօլլայըպ
նիշէ սէնէլերտէն պերի հատրէթի շէքիլ-
միշ Մէսիհին վալիտէսի օլաճաղ գրզըն
օնլարտան թէն ալաճաղ խապերինի վէր-
տի վէ տօղտուղունտա ատընը Մարիամ
զօյաւնուզ տէյի թէմպիհ էթտի: Էկէրչի
Քիթապի մուգատտէստէ պու նազլիյէյի
պուլմայըզ, լաքին քէնտի գըլաղուզու
օլաճաղ Յովհաննէսին մէվլետ խապէ-
րիյլէ ատընը տախի վէրմէ իչին կէօյլըր-
տէն աթալարընա պիր մէլէք եօլլատը-
յրտա, քէնտի վալիտէսի օլաճաղ պիքիրին
աթալարընա տախի պու ազլիմ քերէմի

էթմիշ օլմասընա իշթիպաճ եօգ տուր։
Յովակիմ վէ Աննա պու խապերին իւզէ-
րինէ զայէթ շաղ օլտուգտան սօնրա քէն-
աիլէրինէ օլան ալլահանի քէրէմու ինտ-
յէթ իշին մախտուէն թէշէքքիւր օլ-
տուլար։

Մէլէյին վատը իւզը վալթի կէլաի-
յինտէ Աննա սէվկիւ լիւ գըղընը տիւնեայէ
կէթիւրտի վէ աարնը Մարիամ Կօտուլար։
Ս. Յովհաննէս Ոսկերեւանըն զըյասընճա
պու խիմ տախի թէվէքէլլի գօնմամըշ
տըր. զերա Մարիամ եէհուտի լիսանինտէն
թիւլքիյէ հանըմ, նուրլու, տէնիզ եը-
տըղը թէրճիմէ օլունուր. օլ սէպէպտէն
օնտան զայրի պաշգա զաթէ պու թէս-
միյէլէր թախսիս օլմաղ։ Գրիստոս՝
Էֆէնտիմիզ օլտուզու կիպի Մարիամ
տախի Սուլթանըմըզ օլմալը. եէրին կէօ-
յիւն սահիպինէ թէն վէրէն միւսթագիլ
կէօյտէ հէր էվլիյատէն իւսթիւն վէ
եէրտէ հէր զաթտան ալա օլմալը. օլ
ճիհէթ տէն Գիլիսէի շէրիֆ տախի Սէն ա՝
մաթլու Պիքը, պիզիմ սուլթանըմըզ,
շէֆաաթ ճըմըզ վէ հիմայէթ ճիմիզին
տէյի չաղըրըր։ Ախէր սուրբլարտան տախի
զիաառէ միւնէվիէր օլմասընա շիւպհէ եօգ,
զերա ազիզ պապալարըն զիւսիմինճէ Մա-
րիամ ազիզ տինիմիզին սրըրընը աշմըշ
վէ ախէր պունա քէզալիք չօգ շէյլէր

առաքեալարա էջրէթմիշ տիր. վէ տէնիզ
երարզը տէնիլմէսի տախի փէք մինասիպ
կէլիւր, զիրա քէնտի էօրնէյի վէ եարաւ-
մըյլա էօնիւմիզէ տիւշիւպ ֆօրթուշալը
տիւնեա թէհլիքէլէրինտէն խէլաս էտէր
վէ էպէտի սէատէթ իլիմանը ճէննէթէ
կէօթիւրիւր: ՕԼ պապտէ փէք կիւզէԼ
սէյլէր Ս. Բեռնարգոս. «Էյէր իղվարուզ-
կեարլարը էսէրսէ, միհնէթ ու մէշագ-
գաթ գայալարընա վուրուլուրսան՝ երւ-
տըզա պագ, Մարիամը չաղըր: Էյէր
քիպրիյէթ տալղալարընտան չալգանը-
յօրսուն, մանսրպ հըրօր քէմիքլէրինի
էէյօր վէ գըզգանճըզ իլէթի եիւրէյինի
փարէլէյօրսա, եինէ երտըզա պագ, Մա-
րիամը չաղըր: Էյէր էօքէ, թամա վէ նէֆ-
արզիւսիւ ֆիքրինի ալթ իւթ էտիպ կէ-
մինի պաթըրմագ իսթէյօրլարսա, Մա-
րիամա իլթիճա էյլէ: Էյէր իրթիքեապ
էթտիյին կիւնահլարըն չօղըւղունտան
վէ ֆէնսլըղընտան գօրգուպ մէյուս օլըւ-
յօրսուն, զիմէթի գամիրէն կիւնահլա-
րընըն չիքքինլիյինտէն միւզլէրիպ օլմուշ-
ուսա, մահէր կիւնիւնիւ խաթըրընա կէ-
թիւրէէք իւմիտինի գաթ էտիպ մահ-
զունըւզ կիրտապընա կիրիֆթար օլմուշ-
ուսան, տիւշիւն քի Մարիամ վար տըր:
Թէհլիքէլէրինտէ, միհնէթլէրինտէ, վէ
հէր վէսվէսէլէրինտէ Մարիամըն եարտը-

մենք տիրէ։ Օնուն ազիզ իսմի աղզընտան
տիւշմէսին, եիւրէյինտէն չըգմաւորն, վէ
սիյանէթինէ շայէսթէ օլմաղ իչին իպրէ-
թի իւզըէ եաշամաղա ճահտ էյլէ։ Օնուն
արգասընտան կիտէրսէն, եանըմաղսն.
եալվարըրսան, իւմիտինի գաթ էթ մէզ-
սին. իւզէրինէ տիւշիւնիւրիւսէն, ալտան-
մաղսն։ Հիմայէթի ալթընա ալըրսա՝
տիւշմէզսին, զօրուրսա՝ զօրգմաղսն, գըւ-
աղուզլուզ էտէրսէ՝ տիւշմէզսին վէ եօ-
րուլմաղսն։ Օնուն հիմայէթիլէ սէա-
տէթ մէքեանը կէօյլէր ճէննէթինէ տախլ
վէ նայլ օլտուղունտա, թէճրիպէսիլլէ
կէօրիւրսին քի ազիզ Պիքիր Մէրեէմին
իսմի նէ գատար թաթլը վէ նէ գատար
գուտրէթլի տիր։

Ազիզ Բեռնարգոտուն հէր տէտիքլէրի
փէք հազգ տըր. քրիսթիյանլարըն ին-
տինտէ տախի Մարիամըն իսմի փէք իթի-
պարտա տըր. Յիսուս էֆէնտիմիզին իսմի
շէրիֆինտէն սօնրա Մարիամընքի կէլլը.
վէ Յիսուս իլէ Մարիամ՝ էվլատ վալիտէ-
սիլլէ պու տիւնեա իւզէրինտէ պիր օլմա
ատէթի իւզըէ էյլէ պիր սըզը տըր քի,
Յիսուս տէտիլին կիպի արգասընտան
Մարիամ տախի թապիաթըյլա կէլլը. օլ
ճիհէթտէն ճէմի տինտարլար հէր գէման
վէ ալէլ խուսուս էօլիւմ թէհլէքէսինտէ
Յիսուս Մարիամը աղըզլարընտան պրագ-

մայրապ հէր ան ծնւարն եարտըմընը տի-
ւերէր:

Ազիզ պիքիրին աթալարընըն սէվինճի
նէ գատար չօգ վէ հատտարգ օլմուշ
տուր՝ տէմէյէ հաճէթ աէյիլ. ծնուն
թերպիյէսի իչին տիւշիւնճէլէրի եօղ
ուտու. վէ վազթ իլէ տախի ծնուն Ալահ
վալիտէսի օլաճաղընը իաթըլարընա կէ-
թիրտիքլէրինտէ հազգընա մուհապպէթ-
տէն պաշգա՝ պիր նէվ ըիայէթ տախի
գալպլէրինտէ հասլ օլըւրուտու: Ս. Յով-
հաննէսին տօղմասը իչին աթալարը վէ
ազրապասը զայէթլէ շազ օլտույուսալար,
Մարիամըն տօղմասը իչին պիւթիւն տիւ-
նէա շազ օլմալը տէյիլմիյտի: Զօգ ազիզ
պապալարըն զիւլիմինճէ ազիզ Պիքր տիւն-
էպայ կէլմէտէն անա րահմինտէ իքէն ազլէ
վէ նութգա մալիք օլմուշ տուր. Ս. Յով-
հաննէս ազիզ Պիքրին զէյարէթէ կէլտի-
յինտէ՝ տահա տօղմատան չըրփընմա-
սլըլա ծնա ըիայէթ էտէրէք նութգ նի-
շանէլէրի վէրտիյսէ, ազիզ Մէրեհմին
անա րահմինտէ օլ հիմմէթէ նայլ օլ-
մասը շաշաճագ պիր շէյմի տիր: Վէ փէք
իթիմատ օլընաճագ շէյ տիր քի ազիզ
Պիքրին ազլը աչըլարըը կիպի քիւլլէյէն
քէնտիսինի Ալահա սունմուշ տուր, վէ
ծնտան զայրի քիմնէյի սէվմէմէյէ ահա
էթմիշ տիր: Օլ սէպէպտէն տախի քիլիսէի

շէրի՜ֆ պու կիւն ճէմի քրիսթիյանլարը
շաղ օլմայա տավէթ էտէր:

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 9

Ս. ՍԵՆՆԿ ՊԵՐԹԵՒ

Պու ազիզ Գրիգոր Լուսաւորիչ պա-
պա՛մբղն ալթընճը սոյունտան օլուպ
օնուն կիպի թիւրլիւ ֆազուլէթէր իլէ
միւզէյեէն վէ միլլէթ զայրէթիյլէ թու-
թուշմուշ օլտուզու իշին էրմէնի միլլէ-
թինին հայրապետի ինթիսապ օլունտու
վէ Սահակ Պարթեւ իւնվանըյլասէլէֆէ-
րինին քիւրսիւսինէ օթուրտու: Ապի-
տէսի Սանգուխտ էօլտիւյիւնտէ փետերի
պիւյիւք Ներսէս Պարթեւ՝ օնուն թէր-
պիյէսինէ մուգայեէտ օլտու վէ Սահակ
եաշըյլա՝ իլիմտէ, ֆազուլէթտէ, վէ ալէլ
խուսուս ըում, աճէմ, սուրեան լիսան-
լարընտան մաստէ փաք էրմէնիճէտէ
ղայէթ իլէրիլէյիպ սանքի միլլէթ իշին-
տէ եէքթա պուլունուրուտու: Փէտէ-
րի Ներսէս՝ հայրապետ օլտուզունտա
օնուն քեաթիպի իլիմ վէ ֆազուլէթ
պապինտէ նամտար Մաշտոց իլէ իւնուիյէթ
էտիպ, բուզի շէպ Բիթապի մուգգաստէսի
զըրաաթ էտէր վէ միլլէթի խայրընա չա-
լըշմազա զայրէթ կէօթէրիր իտի:

Պալիզ օլտուզունտա Լուսաւորիչին

սիւսիլէսի սէժսմէսին տէյի իրատէթինէ
գարշը տիւնեայա կիրտի, վէ պիր գըզ
էվլասընտան զայրի էրքէք օղու օլմա-
տրղը իչին զայէթ մէյուս օլուր ուտու:
Պիր տէֆա պու շէյ իւզէրինէ քիլիսէտէ
տիւշիւնիւր իքէն ույուզուտան գափըտը
վէ աճաիւ շէյլէր կէօրիւպ ույանտըղըն-
տա մանատընը պիլմէտիյի իչին գասա-
վէթտէ տուրուրուտու: Ալլահ թարա-
ֆընտան ափանսըզ պիր մէլէք կէլտի վէ
օնու թէսէլլի էյլէտիքտէն սօնրա, էվլա-
տըն օլմամաուր իւզէրինէ մահգըն օլմա,
զիրա պունտան սօնրա միլլէթին իչինտէն
Գրիգոր Լուսաւորիչին սցյունտան քահա-
նալըզ գալգմըշ տըր, վէ Արշակունի սիլ-
սիլէսինտէնպիր տախիփասիշահ օլմայա-
ճագ տըր, տէտի: Պունտան գաթինազար
վաղթիլէ միլլէթին պաշընա կէլէճէք ու-
գուպէթլէրի պիրէր պիրէր օնա պէյան
էթտիքտէն սօնրա կէօրիւնմէլ օլտու:

Ազիզ Սահակ պու բույատան սօնրա
քիւլլիյէն Ալլահըն իրատէթինէ թէսլիմ
օլտու վէ տիւնեա զայլլէրինի պէր թա-
րաֆ էտիպ օգումաղա, տուայա վէ ալլա-
հանի շէյլէր թէֆէքքիւր էթմէյէ քէն-
տիյի վէրտի: Էհլինտէն տախի օնու զայլ
օլմաուրյա պրըլըպ տիւնեա իչինտէ
շէօլտէ կիպի էօմր կէշիւրիւր իտի. վէ ճիւզի
սօնրա քահանայ տախի օլուպ ալթմըշ

գատար շտիրտի օլտու քի օնլար իլէ պե-
րապեր գէպուլէր օգույարագ Ալահըն
մերհամէթինի մէահ էտէրիտիլէր: Փէ-
տէրի Ներսէս հայրապետ էօլտիյիւնտէ
եւերինէ չօգլարը կէշտիյսէլէր աէ՝ միլէ-
թին իչինտէ զուհուր էթմիշ իսթիլալը
թէնքին էտէմէտիքլէրի իչին իքինճի
Խոսրով փատիշահըն էմրիլէ Սահակ էր-
մէնի միլէթի իւզէրինէ հայրապետ գո-
նուլտու, վէ սանըրսըն քի Ալահ թէա-
լա տախի օնուէն օթուրմաորլա պե-
րապեր միլէթէ տախի պիր բահաթլըգ
իհսան էթտի: Պիւյիւք վէ քիւչիւք, Խոս-
րով փատիշահ պիլէ Սահակ սօրմատան
պիր շէյ էթմէգ իտիլէր վէ ազիգ՝ Մովսէս
կիպի քէնտի միլէթինին պապասը ուս-
թաւը վէ հաքիմի օլուպ հէր կիուէնէ օն-
լարըն խայրը իչին չալըշըր վէ հագգ էօլա
իրշատ էտէր իտի: Րիճալ քիպարտան
պազիլէրինին Խոսրովա զարեղլէրի օլտու-
ղու իչին Փէսապէտարլըղ իլէ աճէմ շահը
Շապուհա օնու կէշտիլէր, վէ թիւրլիւ
իթթիրալարաւան սօնրա՝ Սանա սօրմատան
Խահահը օթուրթմուշ աուր, վէ մախ-
վիճէ բում գրալը իլէ իթթիֆագ էտիպ
սանա գարշը չըգաճագ տըր, տէյի եազ-
տըլար: Շապուհ պու խապէրի ալարղըն-
տա Խոսրովու սարայընա շաղըրտը. վէ
օնուէն կէլմէտիյինտէ իւզէրինէ քիւլլիւ

ապեր եօլայրպ թուրթուռ վէ Սահակը տախիազէթտի. վէ լաքին քէնտիսի էօլիւպ եերինէ գարտաշը Արտաշիր ճիւլուս էթտիյինտէ Սահակըն հագգընա օլան իֆթիրալարըն խիլաֆըղընը պիլախի իչին թէքրար քիւրուսինէ օթուրթուռ վէ ըճապընա պինայէն էրմէնի միլէթինէ չօգ էյլէքլէր էթտի վէ կիւվէյիսի մամի-կոնեան Համազասպը սէրասքեր մէմուր էյլէտի: Արտաշիր էօլիւպ եերինէ Աւամ կէչտիյինտէ օլ տախի միլէթէ իհսան վէ մուհապպէթ կէօսթէրտի, վէ ազիզ Սահակ ասուտէ վազթ պուլուպ քիլիսէ վէ մանասթըր եափմաղա վէ ճէնկուճի-տալ սէպէպիլէ պօզուլմուշարը մէրէմ-մէթ էթմէյէ չալըշըրըտը: Պու վէսիլէյլէ Հռիփսիմեանլարըն զայպ օլմուշ թէնլէ-րինի պուլուպ շաղ օլտու վէ իւզէրլէրինէ քէնտի միւհրիւնիւ պասարգտան սօնրա էվվէլքի եերէ կիւմտիւ:

Ազիզ վէ սատըգ տօսթու Մաշտոց եանի Մեսրոպ՝ Ներսէս էօլտիւքաէն սօնրա փատիշահ սարայընտա գալմըշ ըտը. սօն-րա պիր թագրիպ իլէ օրատան չէքիլիպ Սահակ հայրապետէ կէլտի վէ իքիսի կիրլէքտէ միլէթ իչինէ իլիմ սօզմաղ իչին այրը եազը լազլմ օլտուղաշնու թանըյրպ տուա իլէ Ալահա իլթիճա էթտիլէր վէ Մեսրոպ սուրբ հայրապետին

իզնիյլէ մէկմուլ եթաիյի եերլերտէ կէ-
զիպ մահաուս Ալլահըն քերէմ եթմէիյլէ
պուլու վէ աղլըլա էքսիբլէրինի թամ
էտիպ շաիրալէրինէ էյրէթմէ իչին Գի-
թապը մուգատտէսի թէրծիմէ եթմէյէ
պաշլատը: Ս. Սահակ Ալլահըն եթաիյի
ազիմ քերէմի տույտուղունտա շաղ օլ-
տու, վէ Վռամշապուհ փատիշահա վէ
ախէր միլէթին եպիսկոպոսլարընա խա-
պեր վերտի: Հեր տույան ռէվինճինտէն
հայրապետին եանընա կէլտիլէր վէ աղեղ
փատիշահ իլէ պիրլէքտէ քահանալար վէ
եպիսկոպոսլար Սուրբ քիթապը՝ Մեսրոպ
իլէ պերապեր թէրծիմէ էյլէ տէյի օնա
եալվարըրտըլար: Աղեղին մէշղուլէյէթի
նէ գատար չօղուտույտա տա, ռէճալարընա
եօգ տէմէյիպ ռէֆիգի Մեսրոպ իլէ Սուրբ
քիթապըն թէրծիմէսինի պերապեր իլէրի
կէօթիւրմէյէ պաշլատը. վէ աղ վազթ
իչինտէ ճէմի էրմէնիսթան աղեղին, վէ
շաիրալէրինին եթաիբլէրի թէրծիմի քի-
թապլարըլա տօլտու:

Էրմէնի փատիշահը աղեղ Վռամշա-
պուհ էօլտիյիւնտէ, միլէթ պաշլարը
օնուն սապրգա գարտաշը մահպուս խոս-
րովու դօմագ իսթէյիպ շէֆաաթճը օլ-
մաղ իչին Սահակ հայրապետի աճէմ
շահը Յազկերտէ էօլլատըլար վէաղեղին
հեր ռէճասը գապուլ օլունուպ հեր տի-

լէտիյինի տար: Սօնրա խոգրովուն տախի
էօլտիւյիւնսէ Յազկերտ ճէմի քրիսթի-
յանլարը քէնտի աճէմ տինինէ տէօն-
տիւրմէ գասթըլլա օղլու Շապուհու էր-
մէնիսթան իւզէրինէ փատիշահ էթտի.
վէ լաքին Ս. Սահակըն օյանըգ տուրմա-
սըլլա ծնուն շէյթանի թէրթիպի պաշա
չըզմաստը: Յազկերտ վէ օղլու Շապուհ
էօլիւպ իքինճի Վաւա շահ ճիւլուս էթ-
տիյինսէ էրմէնիսթան ալթիւսթ օլտու
վէ միլլէթ պաշլարը տաղըլտըզլարընտա
ազիզ Սահակ տախի քիլիսէսինէ պիր
քէտէր կէլմէսին տէյի լոււմ գըալընըն
թօփրաղընտա միւթէմէքքին էթմիշ ճէ-
միաթընա կիթտի վէ օրատա տախի քիլի-
սէի շէրիֆին վէ քէնտի միլլէթինին խայ-
րը իչին չալըշըրտը:

Արասընտան չօգ կէշմէյիպ Վաւա
թէքըար էրմէնիլէր իւզէրինէ արզիւլէ-
րինէ պինայէն Վաւաշապուհուն օղլու
Արտաշէրի փատիշահ գօտուղունտա ճէմի
վիլայէթ հուզուր պուլտու վէ հէր քէս
եէրինէ տէօնտիւ: Ս. Սահակ տախի
քիւրսիսինէ ափտէթ էտիպ էվվէլքինտէն
զիյատէ քէնտի սիւրիւսիւ իւզէրինէ չա-
լըշըր տը: Բէֆիգի Մեարոպլա պէրապէր
էրմէնի քիլիսէսինին իչինտէ պուլուն-
մայան տուալարը ախէր լիսանլարտան
թէրճիմէ էթտի. վէ սանքի միլլէթին
իքինճի Լուսաւորիչի օլտու:

Լաքին նեվճիւ վան Արտաշէր փատիշահ
 քէնտիյի սէֆիշլէյէ վերիւյ թիւրլիւ պէտ
 խուլլարըլլա միլլէթին երգըմընա սէպէպ
 օլտէյօրուտու . հէր նէ գատար Ս . Սահակ
 պօրծու իւզըէ փէտէրանէ պու սէֆիլէ
 նասիհաթ վերտիյսէ, առլա տէօնտիւրմէյէ
 գապիլ օլմատըղընտա աղլայարագ Ալլա-
 հըն եարաըմընը տիլէր իտի : Միլլէթ
 պաշլարը տախի փատիշահըն պու Ֆէնա
 հալինի կէօրիւպ սապը էտէմէտիլէր վէ
 իթթիֆագէն Ս . Սահակա կէլիւյ հէր
 շէյի եէրլի եէրինձէ անլաթարգատանօնրա
 Ֆիքըլէրինի աշարլար քի ծնուն հագգը-
 նա աճէմ շահընա կիտիպ սէջլէյէճէքլէր
 իտի . վէ քէնտիպինի տախի պիլէլէրինձէ
 կէլմէյէ տապէթ էթտիլէր : Ս . Սահակ
 պուսլարըն Ֆիքրի միլլէթ երգըմը օլմա-
 սընը կէօրիւպ ըէյլէրինաէն չէվլըմէյէ
 չօգ չալշար, վէ պիր թագըրիւպ իլէ չա-
 ըէսինի պուլմաղա սէօզ վերտի . վէ լաքին
 ծնլարըն ըսրար էթմէսինտէ Էլիմ իլէ գօ-
 յունսւմու գուրտա վէրէմէմ տէյիպ կէրի
 չէքիլտի : Օլ զէման միլլէթ պաշլարը՝
 Սուրմակ իսմինտէ պիր եարամաղ քահա-
 նայա ըիշվէթ եէտիրիւպ Արտաշէր փա-
 տիշահըն հագգընա եալան շահատէթ
 ալտըլար վէ պիլէլէրինձէ տախի կէօ-
 թիւրիւպ վռամ շահըն հուզուրինտէ
 հէր շէյի միւպալաղաօրըլլա նագլ էթտի-

էր վէ Ս. Սահակըն հագգընա տախի
թիւրիւ իֆթիրալար ույաուրաուլար:

Վաւամ պու շէքեայէթլէրի տույաու-
ղունտա իբիսինի տէ հուզուրունա չաղը-
տը վէ պիրէր պիրէր արաշթըրտըգտան
սօնրա նէ գատար քէնտի տինլէրի իւզըէ
Արտաշերին իւզէրինէ գօնուլան գապա-
հաթլարը պիմէալ սայտըյաա եինէ օնու
Խուժասթանա սիւրտիւ վէ Ս. Սահակը
տախի միլլէթ պաշլարըյա իթթիֆագ
էթմէտիյի իչին քիւրսիւսինտէն աղլ
էթաի վէ Գըզըլ պաշ մերզէպան եօլլատը
վէ Սուրմակ քահանայը տա Ս. Սահակըն
եէրինէ գօտու, վէ օ սաաթտէն էրմէնի
փատիշահլըղը գալարըրըպ միլլէթ աճէմ
հիւքմիւ ալթընա տիւշտիւ: Արասընտան
չօգ կէչմէտի Սուրմակ տա աղլ օլունտու
վէ օնուն եէրինէ արտ արտա պաշգալարը
գօնուլաուլար վէ էնճամ հիչ պիրինտէն
խօշնուտ օլմատըղլարընտա թէքըրար Ս.
Սահակը տիլէտիլէր. վէ լսքին շահ էվ-
վէլքի իթիպարըյա եօլլամայըպ Շմուէլ
նամինտէ պիր ֆասիտին հէօքմիւ ալ-
թընտ օնու գօտու, վէ օնուն տա էօլտիւ-
յիւնտէ միլլէթ պաշլարը օնա գարըը էթ-
տիքլէրի քէմլէք իչին աֆվ տիլէյէրէք
թէքըրար կաթողիկոսլուգ փայէսինի իւհ-
տէսինէ ալմաղա զօր էտէրիտիլէրսէ տէ
միւմքիւնիւ օլմատը վէ ազիզ Սահակ

սարկաւագլըզ վազթինտէ կէօրախլիւ
րույայը նագլ էտիպ միլէթի իւզէրինէ
աղլատը: Օնտան սօնրա խայլի զէման
տախի եաշայըպ վազլէրի վէ եազըար, յրա
միլէթ ուզըունա չօգ էյիլքլէր էթաիբ-
տէն սօնրա էֆէնտիմիզին 440 թարի-
խինտէ փաք ճանընը եարատըճըւընըն էլի-
նէ թէսլիմ էթաի: Երեմիա իսմինտէ
սաաըզլարընըն պիրի ազիզին թէնինի
Աշտիշատ շէհրինտէ կէօմաիւ վէ սօնրա
իւզէրինէ պիր միւքէլէֆ քիլիսէ եափըլըր:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 10

Ս. ՎԱՄԻՆՈՒՀԻ ԿՈՅՍ

Պու ազիզէ Դիսկըետիանոս վէ Մաք-
սիմիանոս գրալլարըն տէվլէթի էյեամին-
տէ Իզնիմիտ շէհրինտէ տիւնեայէ կէլիպ
թազէ չազընտան էօյսիւզ գալար, յա
տա եինէ մէյլի էյիյէ օլուպ Փազուլէթ
պապինտէ չօգ թէրազգի պուլըր ուտու:
Մէզքիուր գրալլարըն էմրի իւզըն շէհր
գաուըսը զալիմ Ազէքսանգրոս ճէմի
քրիսթիյանլարը փուլթլարա թափմաղա
տապլէթ էթաի վէ գարշը գոյանլարը զօր-
ուլա թուլթուպ հուզըլըինէ կէթիլմէյէ
ֆէրման չըգարտըզընտա արայըճը հա-
սալար քիլիսէ իչինտէ ազիզ վէ կիւ-
նահսըզ Վասիլուհիյի պուլուպ հէմէն

հաքիմին էօնիւնէ չըգարտըւար: Աղէք-
սանգրոս պունուս շերինլէյինի վէ մահ-
ճուպըւզունու կէօրիւնճէ շաշտը գպլար
վէ աօգուզ եաշընտա օլարագ թահսիլ
էթաիյի իլէմլէրի վէ քրիսթիյան տինի
իւզէրինէ օլան աշինալըզընը տիւշէնիւնճէ
քէնտիյի ալարտար վէ առ ու պախթընը
արաշթըրմայա պաշայըպ՝ կէլ ալլահլա-
րըմըզա սէճուէ էյլէ տէ էլիմտէն գուր-
թուլ, եօխտա իշքէնճէլէր արաորնտա
սէնի չիւրիւտիւրիւմ, տէտի:

Վասիլուհի իւզէրինէ պիր խաշ չըգար-
տըգտան սօնրա, ատըմ Վասիլուհի տիր
վէ տինիմ քրիսթիյան տըր. ճանրմլա
թէնիսի հազգ պիր Ալլահըն խըզմէթինէ
սունմուշում, հէր նէ էաէրսէն էթ, օն-
տան պըրըմամըն չարէսի եօզ տուը տէյի
ճէվապ վէրտի: Զալիմ հաքիմ պու ճէ-
վապըն իւզէրինէ ազիզէյի պաշ աշաղա
ասուրըպ թագէ թէնի մօն մօր վէ գանա
միւլէվվէն օլունճույա տագ տէջտիւրտիւ,
վէ լաքին Վասիլուհիյի ֆիքրինտէն տէօն-
տիւրէմէտի: Սօնրա աշաղա ալըպ օնու
շազ կէօրտիւյիւնտէ թէքրար խըշմա կէլ-
տի վէ ինճիքլէրինտէն իլի կէշերիպ եէնի-
տէն աստը վէ պաշը ալթընա քիւքիւրթ
իլէ գարըշըգ գիֆթ թիւթ սիւսիւ գօյուպ
պօղմագ իսթէրիտի, վէ լաքին պունունլա
տա Ալլահըն վէրտիյի գուզվէթի եէնէ-

մէտի: Օնտան սօնրա ւթէշէ ւթտը վէ ազղըն ճանաւարլար էօնիւնէ գօտու, լա-
քին եինէ ազիլէ քէտէրսիս վէ զէտէսիգ
գուրթուլտուղունտա՝ Ալլահըն պիւյիւք-
լիւյիւնիւ թանրաը վէ Վասիլուհիյի սա-
րայրնա կէթիրիւյ օնուն պաղընա տիւշ-
տիւ վէ աֆվ տիւլէյիւ քրիսթիյան օլմադ
արզուլէրիտի: Աղիգէ Ալլահըն քէրէմինէ
շիւքր սունտուգտան սօնրա օնու շէհր
եպիսկոպոսու Անթիմոսա կէօթիւրտիւ վէ
վաֆթիգ օլոււ պրիսթիյանձա էօլմէսինի
իշթտիքտէն սօնրա շէհրտէն պիր գաչ
միլ ըրադ մաղարա իշինէ չէքիլտի վէ
օրաստա ճիւզի վազթ տասա զահիտանէ
եալընրղ էօմր կէշիրաիքտէն սօնրա էճէ-
լէյլէ էօլիւպ հասրէթինի չէքտիյի կիւ-
յէկիսի Յիսուսա ճէննէթ տէվլէթինտէ
գալուշտու:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 11

ՍՐՕՋԵԼԻՆ ԿՈՅՍ

Պու աղիգէ փաւըմօ շէհրինտէ ոյ-
գատէ ւթալարտան տօղոււ պ սարայ իշին-
տէ մանասթըրտա կիպի թէրպիյէ օլմուշ
տուր: Հէր իշինի վէ տիւշիւնճէսինի ին-
ճիլի շէրիֆին թէմպիհիինէ ույտուրմայա
ալըշըրըտը. Ալլահա վէ ճէննէթ տհալիսի
սուրբլարա օլան իպատէթի վէ ըիպէթի

իշին մէլէյէ պէնգէր իտի: Տիւնեա իշին-
տէ, ալէլ խուսուս պիւյիւքէրին ինտին-
տէ աստէթ օլմուշ զէվզ ու սէֆայա, կի-
յինիւզ գուշանմայա մէյլ կէօթէրմէյիւզ
եիւրէյինին շաղըղընը վէ թէսէլլիտինի
ֆազատ տուատա վէ բուհանի թէֆէք-
քիւրէրտէ պուլուրուտու. չօգ տէֆա
իրատէթինէ գարշը թէմաշա վէ աիւեր
սէյր եէրլէրինտէ տէ պուլունմուշա, տա-
յըմ Ալահըն քերէմիյլէ դաւպինին վէ
թէնինին փաքլիյինէ պիր լէքէ կէթիրմէ-
միշ տիր: Եաշը՝ պալիզ օլուպ աթալա-
րընըն ֆիքրինի վէ թալիւզ օլանլարըն
դասթընը անլատըղընտա, պիքիրանէ
էօմր կէշիրմէյէ գարար վէրտի վէ պատէ-
հու ազիզ պիքր Մէրեէմին պատկերի
էօնիւնտէ տուա էտիւզ եարտըմընը տիլէ-
տիքտէն սօնրա քիմսէյէ ֆիքրինի աշմա-
տան կիզլի էվսէն տիշարը չըգտը վէ
Փալէրմօտան պիր գաշ միլ ուզազ պիր
տաղ պաշընա չըգըպ գայալար արատընտա
պիր մաղարա պուլտու վէ թաշ իւզէրինէ
քէնտինին քիմ վէ քիմին գըզը օլտու-
ղունու եազարըգտան սօնրա իշինէ կիրտի:

Խալիլ սէնէլէր օրատա քիմսէյի կէօր-
մէտէն եաշատը, վէ թիւրլիւ սրգընթը-
լարա, պախուսուս մէլըն շէյթանըն իզ-
վալէրինէ սապր էթտի. հէր շէյտէն
զիատէ աթալարընըն հասրէթի ազիզէյի

եազար թուլութեամբ ունեւորուող, վէ լա-
քին Ալլահըն խաթըր իշին հէր աշգ ու
արգիւսիւնիւ ծնա գուրպան սունտու:
Զօգ տէֆա թէֆէքքիւրլէրէ տալմասըն-
տա ազիզ Պիքըր վէ Յիսուս օղլու կէօրիւ-
նիւպ Բօզալիայը թէսէլլէ էթմիշ տիրլէր:
Պու կիուենէ նիչէ սէնէլէր օրատա գալ-
տըգտան սօնրա Ալլահ էֆէնտիմիզ ճա-
րիյէսինին սապըընը տահա զիատէ թէ-
ճրիպէ էթմէ իշին պիր մէլէք Էօլլայըպ
օրատան չըգմաղա վէ տիւէր պիր տաղ
թէֆէսինէ չըգըպ օթուրմայա էմր էթտի:
Պու եէնի իգամէթկեահը Փալէրմօյա
եազըն օլտուղըլ իշին փետէրինին էվի
կէօրիւնիւր իւտիւ, վէ էպքի աէրտլէրի
թէքըրար եէնիլէնիւր իտի: Օրատա տախի
պիր մաղարա պուլուպ իշինէ կիրտի, վէ
լաքին պու էվվէլքինտէն զիատէ տար
օլմասընտան մատտէ իշինէ սու տախի
տամլար ըտը. ինսանլարա կէօրիւնմէք
գօրգուսու Էօղ ուտու, զիրա օլտուղըլ
եէրտէ հայփանաթ իզի պիլէ պուլունմասը
գապիլսիզ իտի: Էզճիւմլէ սարայ իշինտէ
տօղմա պէյզատէ Բօզալիա օրատա իգա-
մէթ էթմէյէ գարար վէրտի վէ Էօմրիւ
սօնուենատազ գարարընտա գափի գալտը:
Մաղարանըն եանընտա պիթէն եէպանի
օթլար իլէ եաշարըտը, վէ եէր իւզէրինտէ
քէնտիյէ Էզիյէթ վէրիպ հէր թիւրլիւ

մէշադգագածը Ալլահըն խաթըրը իչին չէք-
մէտէն զայրի թէսէլլի պուլամազ ըտը:
ՕԼ քիւչիւք վէ տար մաղարա իչինտէ
նայլ օլտուզու ազիմ վէ զանի լուծֆլարը
քիմ նադլ էտէպիլըր. սապըգա կէօր-
տիւյիւ իւզըէ օրատա տախի ազիզ Պիքիրի
վէ Բրիստոս էֆէնտիմիզի քէնտի սալ-
թանաթըյա կէօրմէյէ նայլ օլտու. չօգ
տէֆա պիր մէլէք Ս. Հաղորդութիւնու
կէթրիպ ազիզէյի թէսէլլի էթմիշ տիր:

Պու մինվալ իւզըէ Ալլահըն ճարիյէսի
խայլի սէնէլէր օրատա եաշաուրգտան
սօնրա Ալլահ թարաֆընտան պիր մէլէք
կէլիպ էօլէճէյի կիւնիւ վէ ստաթը տույ
էթտի: Բօզալիանըն չէքտիյի զահմէթին
սօնու կէլտիյինաէ գալպի նէ կիւնէ մէս-
րուր օլմուշ տուր տէմէյէ հաճէթ տէյիլ.
օլ գատար սէնէլէրտէն պէրի հասրէթ-
լէրինի չէքտիյի Յիսուսու վէ ազիզ Պի-
քիրի եիւզ պէ եիւզ ճէննէթտէ էպէտի
կէօրմէք արզիւսիւ՝ տաղիզէլէրի սէնէլէր
կէօթէրիր իտի: Էնճամ վազթը կէլտի-
յինաէ ատէթի իւզըէ թէքըար տուաւընը
էթտի վէ սօնրա եէր իւզէրինէ եան կէ-
լիպ պաշընը սաղ էլլինէ տայատը վէ սօլ
էլլինտէխաչէլութիւն վէ վարգարան թու-
թարագ կէօքսիւնէ գօտու վէ սանքի ույ-
գույա տալար կիպի տիւնեատան ախրէթէ
կէօշ էթտի: Ալլահ թ եալա հազըէթ լէրի

ճարիյէսինին ֆազուլէթինի տիւնեպա պիւտիրմէ իչին, իւզէրինտէն պէշ տէհր կէշաիքտէն սօնրա ազիզէնին մէզարընը պէյան էթտի, վէ Փալէրմօ շէհրինտէն պիր ազիմ թապուր իլէ կէլիպ թէնինի ալտուար վէ շէհրէ կէօթիւրտիւէր, վէ օնուն շէֆաաթըյա թաուն իլէթի տախի քէսիտի քի կիւնտէ ալթմըշ եէթմիշ քիշի գըրայօրուտու. վէ հալա պու կիւնէտէք շէհրին էհալէսի հէր սըզընթըլարընտա օնա դօշարլար վէ պէրմիւրաւ կէրի տէօնէրլէր:

ՍԵՊՏԵՄԵՐ 12

Ս. ՍԵՒԵՐԻՆՆՈՍ ՍԵՐԵՍՏԵՑԻ

Ի իկանոս գրալըն էյեամի տէվլէթինտէ Նիւսիա պէյին սէրտարլըզ վազթինտէ օրտու իչինտէ նամտար վէ պէհատրըճէնքճիլէրին պիրի տէ ազիզ Սէւերիանոս ուտու: Սըվազ շէհրինտէ քրիսթիյանլարա դարշը զուլմէթ չըգտըզընտա պու ազիզ կիզլի վէ աշիքեար մահպուսլարա ալէլ խուսուս կիւնահաղզ գըրգ չօճուգլարա զեյարէթէ կիտէր վէ տինլէրինտէ գավի տուրմայա նասիհաթ վէրիր իտի: Մէղքիւր գըրգ չօճուգլարըն էօլիւմիւնտէն սօնրա քրիսթիյանլարըն չօղու կիզ-

լէնիր վէ պազըսը տախի շէհիրտէն գաչար
ըտը. Սեւերիանոսա տախի պէջլէ էթ-
մէյէ սօսթլարը ետլվարտըլարսա տա
ազիզ ինսան վէ էօլլեմ գօրգուսունու
պիր թարաֆա պրսազըպ հադգ տինի վազ
էտէր վէ փութփէրէսթլէրին ալլահլարը-
նըն սախթէլլիյինի կէօսթէրիր վէ ծն-
լարըն իւզէրինէ կիւլէր իտի: Պունլար-
սան գաթի նազար պաշընա կէլէճէյինի
էվվէլտէն պիլլիպ՝ քէնաի էօլտիւքտէն
սօնրա թէնինի ատէթի իւզըէ կէօմմէյէ
վաաիյէթ էտէր իտի:

Ախսիաս պէյին չաշուտլարը Սեւերիա-
նոսուն հէր պիր եափտըզը վէ սէջլէտիյի
շէյլէրի ծնա խապէր վէրտիլէր վէ էմրիլլէ
թութութուպ հուզուրինէ չըգարտըլար: Սեւ-
երիանոս սօրմայա պէքլէմէյիպ քէնտինին
քրիսթիյան օլմասընը, քրիսթիյանլարա
եարտըմ էթմէսինի վէ տինլէրինտէ գալլի
սուրմայա նաաիհատ վէրմէտինի իգրար
էթտիքտէն սօնրա եալընըզ քրիսթիյան-
լարըն թափտըզը Ալլահըն կէրչէքլէյինի
վէ փութփէրէսթլէրինքինին սախթէ-
լիյինի կէօսթէրիպ քէնտինին տախի
սէվտիյի Քրիստոսուն վէ իգրար էթտիյի
տինին ուզըունա գանընը տէօքմէյէ հա-
զըր օլմասընը պէյան էյլէտի: Ախսիաս
պու սէօլլէր իւզէրինէ ղայէթ ինֆաալ
էտիպ տէտիքլէրինի կէրի ալմաալ էմր

էթտի վէ լաքին միւմքինի օլմաուղընտա
չըպուղա տէօյտիւրիւպ հապտա աթտուր
Պիր գաչ կիւն սօնրա թէքրար հուզու-
րինէ չաղըրըպ ֆիքրինտէ գալի գալմա-
սընը կէօրտիւյիւնտէ պիր աղաճ իւզէրինէ
աուըպ թէնինի գազըմաղա էմը վէրտի
էմրի իճրա օլտու վէ պէշ կիւն հապտա
գալարգտան սօնրա եէնիտէն էօնիւնէ
չաղըրըպ էվվէլքի թէքլիֆէրինի էթտի,
վէ Սեւերիանու քրիստոսա օլան մուհապ-
պէթի իչին էօլմէյէ հազըր օլմասընը պէ-
յան էյլէտիյինտէ, քրիստոսուն իամիյլէ
սարայըմը թէնճիս էթտին տէյէրէք թաշ
իլէ ազիզին աղզընա վաւրաւրաւ, վէ
թէքրար տահա վէրէճէյի իշքէնճէլէր
իլէ գօրգութմագ իսթէյիպ էվվէլքի
թէքլիֆէրինի գապուլ էթմէյէ գօր
էթտի, վէ լաքին հիչ պիրիսի քեսար էթ-
մէտիյինտէ պիր աղաճ իւզէրինէ ասըպ
խըշտիլէ պէօյրիւնիւ վուրմաղա էմը էթտի:

Ալլահըն պէհատըր գուլու Սեւերիանու
ճէմի սիասէթլէրի արասընտա Ալլահըն
թաթլը իամինի աղզընտան պրագմայըպ
տայըմ էթտիյի էյլէքլէր իչին ծնա սէ-
նալէր օգուրտու: Պու սօն սիճիլի տույ-
տուղունտա զայէթ շազ օլտու վէ թէք-
րար գալպինտէ տին, իւմիս վէ մուհապ-
պէթ ամլէլէրինին իճրասընը էթտիքտէն
սօնրա կիւլէր եիւզ իլէ էօլիւմէ տօղրու

վարտը. վէ սիճիլ իւզրէ պէօյրիւ եարբ-
լլպ զան պօշանմասրնտա փաք բուհինի
եարատըճըսընըն էլինէ թէսլիմ էյլէտի:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 13

ՍՐԲՈՒՀԻ ԹԻՊԻՈՐԱ

Պէտպատխթըզ իլէ կիւնասա իրթի-
քեապ էթտիքտէն սօնրա նէ կիւնէ նէ-
տամէթինէ զպրէթլի օլմալըյըզ՝ սրբուհի
Թէոգորանըն էօմրիւ հիքեայեսիյլէ Քի-
լիսէի շէրիֆ պիզէ թարիգինի կէօսթէ-
րիր: Պու ազիզէ Ջենոն գրալըն կիւնլէ-
րինտէ Իպքէնտէրիյէ շէհրինտէ ասլզատէ
աթալարտան աօզուպ թէրպիյէ օլմուշ
տուր: Ագըլ պալիզ օլտուզընտա պիր
ֆազըլէթքեար վէ էյի սօյզատէ տէլի
զանլըյա էվլէնիպ մուհապպէթ իլէ եա-
շամը տըր: Էվլինէ պիր ախէր տէլի
զանլը տախի կէլիպ զէվճիլլէ տօսթ օլ-
տուզըլ իչին Թէոգորայա տա չօգ թէք-
լիֆսիյլէք կէօսթէրիր իտի: Իւք էվլէլ
ազիզէ՝ ֆարգընա վարմայըպ պու մուամէ-
լէսինէ զարչըլըզ մուհապպէթ վէ իւնսի-
յէթ նիշանէլէրի կէօսթէրիրտիյոս տէ,
սօնրա օլ ալէվսիզ կէօրիւնէն մուհապ-
պէթ աթէշինին ալթընտա ճան եազըճը
աշգ քէօզլէրինի աշիքեար կէօրսիյիւնտէ
կէրի շէքիւտի վէ պիլէսինճէ կէօրիւշմէք

պիլէ իսթէմէզ իտի: Պու տէլի գանլը՝
 Թէոդորանըն գալպինի ճէլպ էտիպ մէյ-
 լինէ ույտուրմաղ իշին էլինտէն կէլեր
 հէր թիւրլիւ շէյի էթտի. իքրամ, ինամ,
 հէտիյէ վէ թիւրլիւ վատար քեար էթ-
 մէտիյինտէ ծնու ալտաթմա իշին Տիւ-
 շինտիւքլէրին եալան տրը, Փիքրիմի տն-
 լամամըշսըն տէյերէք եինէ էվվէլքի
 առէթի իւզըն կէլիպ կէօրիւշմէք իսթէր-
 իտի: Թէոդորա պունլարա գափըլմայըպ
 հէր հէտիյէլէրինի կերի էթտիյինտէ
 սէֆիհ վէ նափաք տէլի գանլը պիր ճա-
 տը դարը պուլուպ ծնուն էլիյլէ ծնու ավ-
 լամագ իսթէտի: Պու շէյթան ալաթը
 աճուզէ խայլի փարա եէտիքտէն սօնրա
 պիր թագրիպ իլէ Թէոդորանըն գօնաղընա
 կիրիպ չըգմա եօլլարընը դուրտու վէ
 միւրտար սանաաթընտա մահիրէ օլտու-
 ղու իշին գօլայլըղլա Թէոդորանըն եանընա
 գատար եագլաշտը: Իւք էվվէլ սօֆուլուգ
 թապլայըպ բուհանի շէյլէրտէն պաշդա
 մատտէ իւզէրինէ սուհպէթ աշմազ ըոր,
 վէ կիտէ կիտէ պու տէլի գանլընըն տա
 տաընըվէրիպ ծնուն տա պու ագլա խըզ-
 մէթ էթմէսինի կէօթէրիպ հագգընա
 օլ գատար էյի սէյլէմէյէ պաշատը քի
 ծնուն թէքրար սարայա կիրիպ չըգմասընա
 վէ Թէոդորա իլէ գօնուշմասընա եօլ
 աշտը: Թէոդորանըն կէօզիւ քէօրլէնտի վէ

շէյթանըն գուրաուզու տուզաղը կէօրէ-
մէզ օլուպ իսթէմէյերէք թութուլաու
վէ գաշըպ իքրահ էթտիյի կիւնահ թո-
րունա սէֆիւնէ աիւշտիւ:

Տիւշտիյիւ անտէ կէօղիւ աշըլըպ պու-
լունաուզու կիրտապը կէօրտիւ վէ գօրգ-
աու. վէ նէտամէթտէն զայրի գուրթուլ-
մանըն չարէսի օլմամասընը պիլտիյի իշին
պիր օտա իշինէ գափանաը, կէօքսիւնիւ
տէօյերէք, վէ սաշընը եօլարագ ազիմ գա-
պահաթը իւզէրինէ աղլամայա վէ Ալլահ-
տան աֆվ տիլէմէյէ պաշլատը: Աիւնահը
ազլընա կէլտիքճէ սանքի քէնտիյի զայպ է-
տէրէօքիւրէօքիւր աղլարըար. կէճէ կիւն-
տիւզ ահուզարտան պաշգա շէյ իշտիլ-
մէզ իտի: Էհլի սէպէպինի պիլմէյիպ նէ
գատար թէսէլլի էթմէք իսթէրիտիյաէ
տէ գապիլի օլմայըպ հէմէն հէմէն իւմիտ
քէսիքլէյինէ եազըն ըտը: Աէ լաքին
գալպլէրի թանըր մէրհամէթքեար վէ
քէրէմքեար Ալլահ թէոգորանըն ֆէնա-
լըգտան զիատէ գափֆլըղա տիւշմիւշ օլ-
մասընը պիլիպ էտէճէյինի օնուն ֆիքրի-
նէ պրագտը: Իրթիքեապ էթտիյի կիւ-
նահ իւզէրինէ քահանայ էօնիւնտէ թէք-
րար աֆվ տիլէտիքաէն սօնրա սաշընը
գազըտը վէ էրքէք լուպտար կիյինիպ
շէհրտէն տիշարը չըգտը վէ օն սէքիզ
միլ իրագ պիր րահիպլէր մանասթըրընա

վարրպ կիւնասը իւզերինէ նէտամէթ էթմէ իչին քէնտիյի գապուլ էթմէյէ եալվարտը: Մանասթորը պաշ փափազը կիյինտիյի բուպայա պագարագ ծնու պիր տէլի գանլը եէրինէ գոյուպ մանասթորը գալունլարընըն սըգըլըղընը վէ հէր ատէմին չէքմէյէ իրատէթի վէ գուտրէթի օլմամասընը էօնիւնէ գօտուգտան սօնրաթէքրար Ֆիքը իւ նիյէթինտէ գապի տուրմասընը կէօրիւնձէ գապուլ էթտի վէ ատընը Թէոգորոս գօտու: Սէքիզ սէնէ միգտարի պու թէվպէքեար ճան օրատա գալտը. կէչիրտիյի էօմթարզը, հէր պույրուլան խըզմէթէրի սապը իլէ էթմէսի, տույտուղը սիթէմլէրի չէքմէսի, հէր կէօրիւպ իշիտէնլէրի թէսձձիւպտէպրագըրը ըտը: Ատէթ օլան օրուձ վէ փէրհիզ իլէ գանտաթ էթմէյիպ իւզերինէ հիւնի իրատէսիյլէ տահա զիատէ իլավէ էտէրիտի: Հաֆթատա պիր տէֆա թատամ էտէր իտի. հէր կիւն տիւշման կիպի թէնինի գամջըլար ըտը. կէճէնին եարըսընը տուատա կէչիրիւր իտի. ըահիպլէր նասըլ պու գատար ճէզալարա տայանըյօր տէյի շաշտըգլարընտա, Թէոգորոս կիւնասը տֆվը իչին տահա զիատէ չէքմէք լազըմ տըր, տէր իտի: Ճան խասիմի մէլըն չէթան ազիզէնին պու գատար ֆազուլէթլէրինէ զըզգանըպ իւզէ-

րինէ թիւրլիւ պէ թիւրլիւ իղվաւէր իլէ
հիւճմ էթտիյսէ տէ թէոդորոս Ալլահըն
քերէմիյլէ հէփիսինի տէ եէնտի:

Մանասթըր պաշ փափազը պիր կիւն
օթ կէթիրմէ իչին թէոդորոսու տէվէլէր
իլէ շէհիրէ եօլլատը՝ կէրի տէօնէր իքէն
կէճէ իւզէրինէ պասըպ եօլ իւսթիւնտէ
պուլունան պիր մանասթըր ախրըրնա
տէվէլէրինի եէրլէշտիրիպ քէնտիսի տէ
օրատա գալար: Ալէճէլէյն շէյթան մարի-
ֆէթիլլէ պիր Փահիշէ ախըրա կիրիպ
Թէոդորոսու կիւնահա տալէթ էթտի,
ազիզին գարշը կէլտիյինտէ մանասթըր
ուշագլարընտան պիրիսինի ալտասըպ գա-
նընա կիրտի: Պիր գաշ այ սօնրա Փահի-
շէնին գապահաթը տիշարըտան տա պէլլի
օլուպ թութուլտուղունտա՝ քէնտիյի վէ
արգաստաշընր փաքա չըքարմաղ իչին
գապահաթը Թէոդորոսուն իւզէրինէ
աթտը: Մանասթըր րահիպլէրի պու րուս-
վայլըղը տույտուղլարընտա խանէմիզի
պօզմուշ վէ ազիմ կիւնահա իրթիքեապ
էթմիշ տէյի Թէոդորոսուն պիւյիւքլէրինէ
խապէր վէրտիլէր: Թէոդորոս քէնտիսին
քիմ օլտուղունու պէյան էաէրէք իֆ-
թիրանըն մէալըղ շէյ օլտուղունու իւ-
պաթ էտէպիլիրիտիյսէ տէ, էվվէլքի իշ-
լէտիյի կիւնահըն քէֆարէթի իչին ուս
օլտու, վէ իւզէրինէ գօնուլան գազէպի

սապր իլէ չէքտի: Ճէմի լաճիպլէր էօ-
նիւնտէ միւզէվիլէր, Եալանձը տէյի ըզիլ
պէտնամ օլտուգտան սօնրա, քէնտինտէն
տիր տէյի իւզէրինէ աթըլան. չօճուղու
ալտը վէ մանասթըրտան ըրագ պիր իզսիզ
Եէրէ չէքիլիպ մաղարա իչինտէ օթուր-
տու: Քէչի սիւտիլլէ չօճուղու պէսլէր
վէ քէնտիօթ Եէյէրէք Եաշարըտը: Եէտի
սէնէ միգտարի օրատա զաճիտանէ Եաշա-
տըգտան սօնրա պաշ փափազ իւզէրինէ
աճըյըպ թէքըրար մանասթըրա չաղըրտը
վէ լաքին պաշգալարըյըլա կէօրիւշիւպ
սէյլէշմէյէ իզն վէրմէյիպ քէնտինին զը-
յաս օլունմուշ Եվլատըյըլա պըր պիր Եէրէ
գօտու: Թէսդորոս պու սօն ըզալէթի
տէ սապր իլէ չէքտի վէ քէնտի տայիրէ-
սինտէ տուայա, թէֆէքքիւրէ մէշղուլ
օլուպ Ալլահա շիւքը տունար ըտը:

Վէլ հասլ Ալլահ թէալա հազըէթ-
լէրի պու մէնէնտի Եօգ թէվպէքեարըզ
Էօրնէյինի տիւնԵայա պիլտիրմէքիսթէտի:
Պիր կիւն լաճիպլէրտէն պիրիսի Թէսդո-
րոսուն գափուսու Էօնիւնտէն կէչէր իքէն
պիր սէս իշիտիպ տուրտու, վէ օլան լա-
գըրտըյա գուլագ ասարղընտա չօճուղա
նասիհաթ վէրմէսինի իշէթտի քի արթըզ
քէնտինին Ալլահա կիտէճէյինի պէյան
Էտիպ պիլթիւն իւմիտինի օնա գօմաղա,
հէր սըզլէթինտէ օնա Վիւվէնմէյէ վէ օնու

անասը վէ պապասը եերինէ թութմաղա
 նաոհհաթ վերիւրիսի, վէ չօծուգ պունլարը
 տույունճա էօքիւր էօքիւր աղլամայա
 պաշլաոր: Բահիպ պու սէօզլէրի տույ-
 տուղու կիպի կիթտի պաշ փափազա ան-
 լաթտը քի օլ սաաթտա ազիզէնին էօլիւպ
 ճանընը մէլէքլէր կէօթիւրմէսիյիլէ ճէմի
 օնուն էօմրիւ հիքեայէսինի Ալլահըն պէ-
 յան էթմէսիյլէ կէօրմիւշ իւտիւ: Պու
 ճէմի կէօրտիւքլէրինի բահիպլէրինէ տա-
 խի պէյան էթաիյինաէ հէփիսի մաթ
 գալլպ խայլի գէման պիր շէյ սէշլէյէմէզ
 օլտուլար: Էնճամ այրլլպ աղիզէնին թէ-
 նինին եանընա վարտըլար վէ հէփիսի
 պիրսէն այաղընա տիւշիւպ հազգընա
 աէտիքլէրի սէօզլէր իչին աֆվ տիլէրի-
 տիլէր: Պու տույուլմամըշ վազըա շէհր
 իչինաէ ազ վազթ զարֆընտա չալ օլտու,
 վէ էհալիսի օրայա ճէմ օլտու. կէլէնլէր
 արասընտա թէոդորանըն էհլի տախի
 վարըսը քի ճէմի օլանլարը տույտուղուն-
 տա տալա սէվտիյի թէոդորատան այրըւ-
 մամաղ իչին մանաաթըրա կիրիպ օնուն
 օթուրտուղու օտա իչինաէ սաքին օլտու
 վէ էօմրիւնիւ տախի օնուն ֆուղուլէթլի
 ըիյազաթլարը իւզրէ կէչիրիպ էնճամ
 քէնտիսի տէ մութլու էօլիւմլէ եարասը-
 ճըսընըն եանընտա օնու կէօրմէյէ նայլ
 օլտու:

Ս. Վ. Լ. Ն Յ Լ Ս Լ Ը Օ Ս

ՓԼՏԻՇԸՆԶ Վ.Ի ՄԱՐՏԻՐՈՍ

Պու ազիզ Չէ՛հ մէմլէքէթինտէ մէմ-
լէքէթ տուգասը վէ էյի քրիսթիյա-
նա միւթէալլիզ ֆազուլէթլէր էօրնէյի
վրաթիւլասուտան տօղտու: Փէտէրի նէ
գատար էհլի թազվա վէ Ալլահտան
գօրգար պիր քիմէսնէ իտիյսէ, վալի-
տէսի Տրահօմիրա օլ գատար զհատէ
ֆէնա վէ քրիսթիյանլարա պաշ տիւշման
ըտր: Փէտէրի էօլիւմ տէօշէյինտէ իքէն
իւք էվլատըվէնցէսլասու պիւյիւք անա-
սը զահիտէ Լուտմիլլայա, վէ իքինճի էվ-
լատը Պօլէսլասու Տրահօմիրայա թէսլիմ
էյլէտի: Իքիսինին թապիյէթինէ կէօրէ
տախի վէրէճէքլէրի թէրպիյէյէ շիւպհէ
եօղուտու. վէնցէսլասու էյի վէ ֆազու-
լէթլի չըգտը, օնուն զըտտը պիրատէրի
Պօլէսլասու ֆէնա, խույլու վէ սէֆիհ օլ-
տու: Տրահօմիրա՝ մէմլէքէթ իտարե-
սինի էլինէ ալըպ զալիմանէ քրիսթիյան-
լարա գարշը խայընլըզլար էթմէյէ պաշ-
լատը. ճէմի քահանալարը սիւրկիւն էթտի,
քրիսթիյանլարըն հազգընը քէսիպ եօղ
էթտի, օնլարըն եէրինէ տինսիզ իմանսըզ
քիշիլէր կէթիրիպ շէհր վէ տին օմուրու-
նու օնլարըն էլինէ վէրտի: Շէհր էհալի-

էրի պու գատար զուլմէ տայանամայրպ
Տրահամիրայը աշաղա պարար վէ վէն-
ցէսլասու եէրինէ օթուրթտուրուպ էմ-
րինէ միւթիւ օլմայա սէօզ վէրտիլէր:
Տրահամիրա պու գատար ըհղալէթտէն
սօնրա սէսինի չէքիպ սուս օլաճագ եէրէ
պաշլըճա քրիսթիյանլարըն պաշ գալ-
ալըմասընա սէպէպ Լուտմիլայը թու-
թուպ ինթիգամընը ալմաղ իչին պիր
գաշ հայտուալարա փարա եէտիրտի վէ
ափանսրգ զէվալլըյը օտասընտա պասըպ
եաշմաղըյլա պօղուպ աթմայա էմր էթ-
տի: Պունունլատա հըրսը կէչմէյիպ օղլու
Վէնցէսլասուսուն տախի էօմրիւնէ գասթը
վար բար:

Վէնցէսլասու սէվլէթ օմուրունու էլինէ
ալարըր կիպի սիւրկիւնէրի իթլագ էթտի,
քրիսթիյանլարտան ճէպընէն ալընմըշ իմ-
թիյազ վէ պէրաթլարընը վէրտի, իպա-
տէթի վէ փաք եիւրէյիլէ Ալահա մագ-
պուլ վէ ինսանլարա խօշ կէօրիւնիւր իւ-
տիւ: Ազլէ տախի մալէք օլտուղու իչին
ճէմիաթ հագգընա չօգ խայրը շէյլէր
էթտի վէ հէր պիրինին ուղըունա էօմրիւ-
նիւ Փիտա էթմէյէ հագըր ըտը: Ֆազու-
լէթէ օլան աշգը տիլ իլէ թապիր օլուն-
մագ շէյ տիր. եէմէսինտէ իչմէսինտէ
ղայէթ ըիյազաթլը վէ սէօզիւնտէ, հա-
րէքէթինտէ փաք, թէմիզ վէ հէր շէյ-

տէն զհասէ Ալահըն խաթրը իշին պիր ճիւղն շէյ չէքմէյէ հէվէօլի: Քուզարէլէրէ, մահպուսլարա, տուլարա վէ էօյսիւղէրէ մահսուսէն մուհապպէթ պաղլայըպ ճէմի վարիյէթինի օնլարըն ուղրունա խարճ էտէր իտի: Չօդ տէֆա կէճէլէյն մահպուսլարա զհարէթէ վարըր սատաղա վէրիր իտի. Քուզարէլէրին հէր էքսիքլէրինի գայըրըր ըտը. տուլարըր վէ էօյսիւղէրի հիմայէթի ալթընա ալըպ օնլարա աթալըգ էտէր իտի: Կէճէ վազթ օմուզունա օտուն ալըպ Քուզարէլէրէ կէօթիւրմէսինի կէօրէն վար տըր. աիւնեա սէֆալարընտան ըրազ նէֆա թահրիքլէրինէ սաղըր, շէյթան իղվալէրինէ գարշը, տուա վէ տին գուվվէթիյլէ փիւրսիլահ օլմուշ գօրգուսուզ էօմր կէչիրիրիտի: Պիր տէֆա գըշըն գար իւսթիւնտէ եալըն պյազ կիթաիյինի խըզմէթքեարլարընտան պիրի կէօրտիւյիւնտէ, աճը վէ թաաճճիւպ կէօսթէրտի. Վէնցէսլասու Ալահ խըզմէթինաէ պուլունան հասուէլէր պիր շէյ չէքմէզ օլմասընը կէօսթէրմէ իշին պաստըղըմ եէրէ պաս տէյի էմր էթտի, վէ պասըպ տա պիր շէյ տույմաւըղընտա տէտիյինին կէրչէքլիյինէ իլգամ օլտու: Քահանալարա գարշը էթտիյի ըիայէթ վէ կէօսթէրտիյի մուհապպէթ ղայէթլէ աշըրըյըտը. հէր կիւն պիր

պատարագախրցմէթ էտեր իտի. վէ քա-
հանայ հազգընա ֆէնա սեյլէյէնէրէ
թահամիւլ էտէմէզ իտի: Ս. Հադսրդու-
թիւնա օլան աշգու մուհապպէթի տիւ
իլէ թապիր օլունմաղ շէյ իտի: Նշխարք
եափըլաճագ պուղտայը էլիյլէ էքէր պիւ-
յիւաիւր իտի. վէ պատարագա գուլանը-
լաճագ շարապը էլիյլէ եափարըտը:

Պօլէսլաս Վէնցէսլասուն պու ճէմի
էթտիքլէրինի սօֆուլուզ վէ միւրայիլէք
ալամէթինէ վէրիպ մախֆիճէ ճէմիաթը
օնա գարշը ազսրըտը վէ թարաֆընը
թութանլար իլէ պաշ գալտըրըպ քիւլլիւ
ապէր իլէ իւգէրինէ կէլտի: Վէնցէսլաս
գան տէօքմէտէն մասլահաթը պիթիրմէ
իչին գարշըսընա էլիլէր եօլպայըպ սուհ
օլմագ իսթէտի, վէ լաքին Պօլէսլաս
պունու գօրգագլըգտան նաշի թէքլիֆ
տիր գըյաս էտիպ խտիսարնտան կէրի
սուրմազըտը: Օլ գէման Վէնցէսլաս
ասարգ ապէրինին պաշընա կէչիպ գար-
շըսընա վարտը վէ իւք հիւճմտէ եօլ
էտէպիլիրիտիյէ տէ կիւնահարզարըն
գանընա գըյմայըպ իքիսի արասընտա
ճէնքլէշմէյէ վէ տիւշէն տիւշիւրէնէ էյի
վալլահ տէմէյէ թէքլիֆ էթտի: Թէքլի-
ֆի գապուլ օլունուպ իքիսի փիւրսիւհ
գարշըգարշըյա կէլտիքլէրինտէ Վէնցէս-
լաս եիւզիւնէ խաչ չըգարըպ վուրապի-

լերիքէն վուրմայրպ տուրտու, ու պիտի
մըզըսդ էլինտէ եւթըմինա կէթիւրէյիմ
տէյի չալըշըր իքէն Վէնցէսլասուուն եւ-
նընտան միւճիգէթէն իքի մէլէք իլէրի
կէլիպ էյլէն, տէյի չաղըրտըլար: Պու
ափանսըզ սէս երլտըրմ կիպի գուլաղը-
նը տէլիպ գալպինէ եէթիշտի վէ գալիմ
գորգուսունտան էօլիւ կիպի եերէ աէվ-
րիտի: Այըլըպ աղը պաշընա կէլտիյին-
տէ Վէնցէսլասուուն պաղընա գափանըպ
էյի վալաի տէտի վէ աֆվ տիլէտի: Աղիզ՝
օնու պաղա գալտըրըպ տօսթլուղունա
վէ մուհապպէթինէ նիշանէ էօփիւշտիւ
վէ օնտան սօնրա պիլէսինճէ մուհապպէթ
իլէ եաշամաղա նաուհիհաթ վէրտի:

Պու հէքմէթլի վազաատան սօնրա
թէրթիպ օլունան մէճլիտտէ պուլունմաղ
իչին Վօրմի շէհրինէ կիթտի: Գրալ վէ
տէվլէթ րէճալ քիպարը ճէմ օլմուշ
պէքլէյօրուտուլար վէ Վէնցէսլասու պա-
տարազ կէօրմէ իչին կէճիքմիշ կէլմէյօր-
ուտու: Պունուն կէճիքմէսինի ֆօտուլ-
լուգ ալամէթինէ վէրիպ կէլտիյինտէ հիշ
իզգէթ էթմէմէյէ գարար վէրաիլէր. վէ
լաքին աղիզ՝ պաղընը գափուտան իչէրի
պառտըղը կիպի գրալ՝ Վէնցէսլասուուն
եանընտա իքի մէլէք կէօրմէյիլէ թախ-
տընտան աշաղա էնիպ գարշըսընա վարտը
վէ խայլի իզգէթիւ իքրամ նիշանլէրինտէն

սօնրա պիլէսինճէ քէնտի իշին հազըրլա-
նան եերէ գատար կէթիտի. մէծիտէ
տուրանլար իւք էվվէլլ պու հիքմէթին
սէպէպինի պիլմէտիքլէրի իշին զայէթ շա-
շարտըյալար տա, սօնրա տույտուգլա-
րընտա նէ գատար ըիպէթ կէօթէրմիշ
տիրլէր տէմէյէ հաճէթ տէյիլ: Գրալ
Վէնցէսլասուուն հագգընա օլան ըիպէ-
թինի վէ հիւրմէթինի ալանէն կէօթէրմի
իշին օնա փատիշահլըգ իւնվանը իհսան
էյլէտի, վէ Ս. Վիտտուեն գօլունուեն պի-
րինի տէ օնա պէրկիւզար էթտի: Մէճլիս
պիթտիքտէն սօնրա ազիզ Վէնցէսլասու
փատիշահ պիր աղիմ խաղինէ պուլմուշ
կիպի սէվինէրէք մէղքիուր աղիզին գօ-
լունու ալար վէ փաթիթախթընա կէթիրիպ
իզգէթ իլէ պիր քիլիսէ իշինէ գօտու վէ
թէքրար էվվէլլքի ատէթի իւզընէ էօմր
կէշիւրի իտի:

Ազիզ փատիշահ ճէմիաթընտան նէ
գատար իթիպար վէ մուհապպէթ պու-
լուրուտույսա, օլ գատար անասընըն վէ
զարտաշընըն կէօզիւնէ Ֆազուլէթլէրի
վէ էյի ասը տիքէն օլմուշ ուտու. իքիսի
տէ պիրիպիրիյէ իթթիֆադ էտիպ աղի-
զին էօլիւմիւնէ գաաթ էթմէշիտիլէր:
Պօլէսլասուուն պիր չօճուղու օլտուղունտա
փաթիթիզ ալայընա Վէնցէսլասուու տալէթ
էթտիլէր. պու ազիլ օնլարըն Ֆիքրինէ

նէ գառար տկեահ ըտըյոս տա եինէ
 շիւղհէսի օլտուղունու պիտիրմէմէ իչին
 տավէթի գապուլ էթտի վէ թէքլիֆ-
 սիզճէ գարտաշներն խանէտինէ կիթտի:
 Սօֆրա ուզանսրղընտա քէնտիսի օլ պիր
 տավէթլիէրտէն այրըլպ քիլիսէյէ կիթ-
 տի. անասը Թրահամիրա պունու կէօր-
 տիւյիւնտէ գասթի իճրասը իչին ույկուն
 վազթ սայըպ Պօլէպլաստա խապէր վէրտի
 վէ Փուրաթը ղայպ էթմէտէն էօճիւնիւ
 ալմաղա զօր վէ աճէլէ էթտի: Պու Ալ-
 լահտան գօրգմաղ ճանավար եիւրէքլի
 գարտաշ հաղըրըղը իւզըէ սուչսուզ վէ
 կիւնահաղզ գարտաշներն արգասաղնտան
 քիլիսէյէ կէլիպ էվվէլէն փուսույա գօ-
 տուղու թիւրիւտիւլէրէ իշմար էթտի վէ
 ոճնրա ետիչէ էնսէսինտէն վարըպ գըրը-
 ճը սափլայընճա պիր Թարաֆտան օլ պիր
 Թարաֆա կէչիրտի: Ազիզին կէօքսիւնտէն
 Փըշգըրան գանլարտան քիլիսէ փէրտէ-
 լէրի պօյանմըշտըրըլար քի հալա պու կիւնէ
 տէք կէօրիւնիւր: Ալլահըն գուլու գար-
 տաշը էլինտէն վուրուլուպ տիւշտիւ, լա-
 քին հէփիտինտէն էվվէլ ուէպէպ օլան
 անասը զաղէպինի ալտը: Պու պիր տէֆա
 արապա իլէ պիր ուչուրում եէրտէն կէ-
 չէր իքէն աթլար իւրքիւպ գաշտըլար, վէ
 արապա թէքէր մէքէր կէլիպ ալթընտա
 պուլւնան կիրտապ իչինէ տիւշտիւ վէ

իշինտէքի պուլունանլարն հէփիսի սէֆիլանէ պողուլտուլար: Օլ պիր թիւրիւտիւէր ագլարնը զայս էտիպ սաչլարնը եօլարագ վէ քէմլքլէրինի կէմիրէրէք կէզէրտիլէր. հէփիսինտէն սօնրա Պօլէսլաօս տախի թիւրլիւ միւսիպէթլի իլլէթլէրէ կէրիֆթար օլուպ ումմատրղը զէման կիւնասլարը իշինտէ եօզ օլտու:

Ս. Վէնցէսլասօսուն շէֆաաթըյլա հագգթէալա չօգ միւճիղէթլէր իշլէմիշ տիր վէ հալա տախի պու կիւն տուա իլլ օնուն էարտըմընր տիլէյէնլէր իշլն Ալլահըն էանընտա շէֆաաթճը օլուր:

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Ի 15

Ս. ԵՒՓԻՄԷ ԿՈՅՍ

Փուլթիէրէսթ Գիսկղէտիանսս գրալըն տէվլէթի էյեամինտէ Գատը քէցլինտէ քրիսթիյան տթալարաան պու ազիզէ տիւնէայա կէլլիշ տիր: Մէզքիուր գրալըն էմրիլլէ Պրիսկոս նամինտէ պիր աաէմ շէհր իւզէրինէ այաննասպ օլունուպ ճէմի քրիսթիյանլարը տինլէրինտէն տէօնտիւրմէյէ թիւրլիւ թէրթիպլէր գուրարը: Շէհր էհալիսինտէն քէնտի ֆիքրինէ ուլիուն Ապէղղիանսս նամինտէ պիրինի պուլուպ օնուն էլիլլէ եէրլէրինի եուրտլարնը արաշթըրը վէ հուզըր իլլ

խրդմէթինի պաշա չըգարմաղա չալըշըր
 ըտը: Խիւրիւ իսթիշարէլէրտէն սօնրա
 պիր պէյաննամէ չըգարըպ Արէս ալլահ-
 լարընըն սէքիզ կիւն սօնրա եօրթուսու
 օլմասընը պիլտիրտիլէր վէ ալայ զինէթ
 իլէ գուրպան սունմաղ իչին ճէմի շէհր
 էհալիսինի փուլթսանէյէ տավէթ էտիպ
 կէլմէյէնլէրէ էօլիւմ էօրֆիւ վէրտիէր:
 Եագըն շէհրլէրտէն օրայա դաշան քրիս-
 թիյանլար իլէ պունլարըն սայըսը խայլի
 արթմըշ ըտը: Պու Փերման իւզէրինէ
 թէքրար զէվալլըլարըն էիւրէյինի գա-
 սավէթ պաստը վէ պիր թագրիպ իլէ
 շէհրտէն չըգապիլէն թէքրար գաշտը,
 վէ պագըսը կիզլէնիպ ֆօրթունանըն կէշ-
 մէսինէ պէքլէր իտի:

Ալայ վէ գուրպան վագթը կէշիպ պիր
 էվիչինտէ էլլի գատար քրիսթիյանլար
 սագլանմըշ տըր տէյի Պրիսկոսա խապէր
 վէրտիքլէրինտէ ծնուն էմրիյլէ էվի պա-
 սըպ հէփիսինի թուլթասուլար վէ հաքիմին
 հուզուրինէ չըգարաըլար: Եւփիմէ տախի
 թուլթուլանլարըն պիրի իտի: Հաքիմ իլք
 էվվէլ ատէթի իւզըն ալլահլարընըն պիւ-
 յիւքլիւյիւնիւ, գրալըն տէճնմէզ իրոտէ-
 թինի վէ միւթի օլուպ գուրպան սունմա-
 լարա էտէճէյի իքրամ ու ինամլարը պի-
 ըէր պիրէր սէզյէտիքտէն սօնրա քրիս-
 տոսու պըրագըպ փուլթլարա, սէճտէ գըլ-

մաղա էմր էյլէտի: Լաքին ազիզլէր կիւ-
լիւպ թէքլէֆինի հազգ սէօզլէր իլէ ըւտտ
էթտիքլէրինտէ գրզտը վէ ճէլատլարու
Տէօյտիւքտէն սօնրա հապսա աթըն տէյի
էմր էյլէտի: Էմրի իծրա օլտու վէ օն տօ-
գուզ կիւն միգտարի հապստա պիրիպիրի-
նի, պախուսուսու տահա քիւչիւք Եւփիմէյի
տինլէրինտէ վէ քրիստոսուն խաթրը իչին
գանլարընը տէօքմէ ֆիքրինտէ գազիտուր-
մայա նաոհհաթ վէրտիքտէն սօնրա եիր-
մինձի կիւն էլէրի արգալարընտան պաղը
վէ պօղազլարընտա աղըր գէնձիրլէր աւըլը
թէքրար Պրիսկոսուն հուզուրինէ չըգ-
տըլար: Պու գատար իսքէնձէլէրտէն սօն-
րա էլպէթտէ էթտիյինիզ ինտա իւզէրինէ
փիւշման օրուպ գրալ էմրինի գապուլ վէ
իծրա էտէրսինիզ տէյերէք պիւյիւքլէրի
պըրազըպ քիւչիւքլէրէ եազլաշտը վէ
կիւլէր եիւզ վէ թաթը սէօզ իլէ օնլարը
ալլամազ իաթէր իտի. Լաքին օնլարտան
տա մէմուլ էթմէտիյի հազգ սէօզլէրի
իշիտինձէ ղայէթլէ գուտուրտու վէ էվ-
վէլքինտէն ղիատէ էզիյէթ վէրմէյէ էմր
էյլէտի: Սօնրա հիչ պիր թիւրլիւ հազգ-
լարընտան կէլէմէյէձէյինէ գանտըղըն-
տա շէյթան ալաթը Ապեղղիանտուն
ֆիթ վէրմէսիյլէ Իղնիմիտ շէհրինէ գրա-
լըն էօնիւնտէ մուրաֆաա օլմայա եօլլատը.
վէ Լաքին քրիսթիյանլար եօլա չըգտը-

ղընտա Պրիսկոս՝ Եւփիմէնին տիւպերլի-
յինէ վուրուլուպ քէնտինէ գափմաղ իշին
ուսլ իլէ էնսէսինտէն վարտը վէ քիմնէ
տույմասան արգատաշարընտան այլըրպ
գաշմագ իսթէր իտի: Եւփիմէ Տիշ պիր
թիւրլիւ գայլ օլմայըպ չաղըրտըղընտա
հաստաւարա թութտուրուպ ճէմպրէն
սարայընա կէթիթթաթի, վէ աղիզ Եւփիմէ
քէնտիյի փաք վէ լէքէսիզ սագլամսղ
իշին Ալլահա տուա էտէր տուրուրուտու:

Պրիսկոս պու սէօզէրի իշիտիպ ութան-
տըղընտան նէֆս արգիւսիւնիւ տին զայ-
րէթինէ չէվիւրիպ օլ էիւզտէն աղիզէյի
ափլամաղա չալըշըր քար. Ալլատանլար
կիթաթիլէր կէլ էթաթիյիմ քէրէմի թանը
տա ալլահալարա գուրպան տուն վէ սուլ-
թանլար սըրտալընա կէշ տէյի խօշամէտ-
լէյլէ նասիհաթ վէրիւր իտի. վէ լպքին
Ալլահըն սատըգ ճարիյէսի հէր թէքլիֆ-
լէրինի ըէտոտ էթաթիյինտէ պիր եէնի իճաս
քէնքին վէ սիվրի թէքէրլէքլէր արատընա
եաթըրըպ, չափուճագ էօլսիւն տէ էլին-
տէն գուրթուլայըմ տէյի իւզէրինտէն
եուվալատը: Ինսանճա գապիլիզ գըյաս
օլունան շէյ Ալլահըն ինտինտէ գապիլի
օլուպ Եւփիմէ քէտէրսիզ գալտը վէ ճէմի
իպքէնճէլէրի արատընտա Տիշ պիր շէյ
տույմագ կիպի տուրուպ Ալլահը մէտհ
էտէր իտի: Զալիմ Պրիսկոս պու Տիք-

մէթ իւղերինէ գապահաթընը թանրյա-
 ճագ եէրէ տահազիատէ սէրթ լէնիւզ ծնու
 սաղ սաղ աթէշ իշինէ աթաըրտը վէ
 լաքին Եւփիմէնին կիրտլի կիւլի աթէշ
 իշինտէն սաղ սէլիմ չըգմասընը վէ ա-
 թէշէ աթանլարըն եօղ օլմասընը կէօր-
 տիւլիւնտէ քէնտիլի շաշըրըպ էտէճէյինի
 պիլմէտիլի իշին հապսա աթաըրտը: Պիր
 գաշ կիւն միւրուրինտէն սօնրա թէքրար
 էօնիւնէ չաղըրըպ էօրֆ ու վատըյլա րէ-
 յինտէն չէվիրէմէտիլինտէ պիր տուզագ
 գուրուպ պիլմէյէրէք օրատան կէշտիլին-
 տէ իշինէ տիւշիւպ եօղ օլտուն տէյի թէ-
 մաշա եէրինէ եօլլատը, վէ լաքին Ալլահըն
 քէրէմիլլէ տուզագ եէրինէ կէլտիլինտէ
 իքի մէլէքլէր ազիզէյի թուլթուպ իւղէ-
 րինտէն քէտէրսիզ կէշիրտիքլէրինտէ Եւ-
 փիմ թէշէքքիւրէն եէրէ գափանտը վէ
 քէրէմքեանի Խարատըճըրնա տուա էյ-
 լէտի, վէ գալլիմ Պրիսկոս գուտուրմուշ
 քէլպ կիւլի էօքէսինտէն քէնտի քէն-
 տինի եէր պապըրըրտը: Սօնրա պիր ճիւ-
 զի ազլը պաշընա կէլտիլինտէ թէքրտը
 եալլիմաղլանմաղա պաշտտը վէ եինէ
 թէքլիֆլէրի րէտո օլունտուզունտա մէն-
 կէնէյէ սըգըպ տէսթէրէ իլէ ազիզէնին
 թէնինի իքիյէ պէօլմէյէ վէ սօնրա թափա
 իշինտէ գափուրուպ եօղ էթմէյէ էմը
 էյլէտի, վէ լաքին Եւփիմէ իպէնճէ եէ-

րինէ վարարդընտամէնկէնէլէր թու թմաղ,
 տէսթէրէլէր քէսմէզ օլտու վէ աթէշ
 սէօնիւպ եօզ օլտու զունու կէօրտիւյիւնտէ
 ազղըն ճանավարլար էօնիւնէ աթարըր,
 վէ ծնլար տախի փարալայաճագ եէրէ ա-
 զիզէյէ օխշայարագ սիւրիւքլէնտիքլէրին-
 տէ, ճէլլատլար պէլքի գան գօգուսույլա
 ճանավարլարը թասրիք էտէրիզ տէյի
 ազիզէնին թէնինի գըլլէճ իլէ տէլէք տէ-
 լէք էթտիլէր: Պու թարիզ իւզրէ ազի-
 զէնին գանը քէսիլիւպ էօլիւմիւ եազըն օլ-
 մասընը կէօրտիւյիւնտէ օլանէ գատար Ալ-
 լաճըն էթտիյի քէրէմլէրէ շիւքր սունուպ
 ազիզ իսմինէ համա ու սէնալէր օգուսու,
 վէ սօնրա ճանավարլարտան պիրիսի իւզէ-
 րինէ սալլպ փէնչէսիյլէ ճան չէքիշտիյի
 վագթ վուրուպ էօլտիւրտիւ: Պու ազիզէ-
 նին էօլիւմիւ էֆէնտիմիզին 303 թարի-
 խինտէ վուզու օլմուշ տուր. վէ Ալլաճըն
 որբուհի Եւփիմէնին չէֆաաթըրլա էթ-
 տիյի միւճիզէթլէրին սայըրը եօզ տուր:
 Օլ պիր գըրգ տօգուզ արգատաշլարը
 տախի քէնտի կիպի Քրիստոսուն ուզ-
 րունա թիւրլիւ պէ թիւրլիւ իզքէնճէլէրէ
 սապը էթտիքտէն սօնրա Գատը քէօյիւն-
 տէ գան տէօքէրէք հասընթինի չէքտիք-
 լէրի Քրիստոսու կէօյլէր ճէննէթինտէ
 Ս. Եւփիմէ իլէ պիրլէքտէ կէօրմէյէ նայլ
 օլտուլար:

ՍՐԻՈՒՀԻ ՀԻՆՏԵՍԵՐՏԻՍ

Վիլիսի շերիֆին թէվարիկէրինտէ նամտար վէ մէմուռ հաղեղ Հիլաէկարտիս Սփօնհայմ պէյլէյինտէ սոյգատէ, մալտար վէ էհլի ֆաղուլէթ աթալարտան տօղրուպ ծնլարն էլի ալթընտա էյի թէրպիյէ օլմուշ տուր: Սէքիլ եաշնա վարտըղընտա Խուդգա իամինտէ պիր էհլի թաղվա Ս. Բենեգիկտոսուն գանուլարը միւճիպինճէ տաղ տէփէսինտէ պիր մանաթըր իշինտէ եաշայան րահիպէյէ թէսլիմ էթտիլէր վէ Ալլահըն խրդմէթինէ օլան աշըրնը օրատա իճրա էթսին տէյի սրմարլաթըլար: Եաշը նէ գատար քիւչիւք իտիյաէ տէ Ալլահը թանըմաղ արպիւսիւ օլ գատար պիւլիւք իտի, վէ հէր շէյտէն զիտտէ ծնու իւսթիւն թութար ըտը. շէյլէ քի ուսթտար պիլէ շաշար գալըր, օլ պապտէ օ միսիլլի խայր ամէլէր իշլէմէ զայրէթի նաթը վէ նէրէտէն հաալ օլույօր՝ սէպէպինի անլայամալ ըտը: Զէվգ ու սէֆասը տուա էթմէք, զէպուրլէր օղումաղ, զայրիլէրինէ եարտըմ էթմէք վէ մանաթըրն էն էանա իշլէրինէ գատար եափմաղ իտի. ճէմի մանաթըրտա պուլունան րահիպէլէրէ էյի Էօրնէք իտի վէ էօյրէնմէտէն հէր շէյի էօյրէնմիշ կի-

պի եերլի եերինճէ, վագթը վագթընճա էթտիյի իշին հէր քէս շաշար վէ Ալլահըն էլի իւզերինտէ օլտուզունու աշիքեար կէօրիւրիւտիւ, օլ սուրէթտէ մանասթըրըն պաշ անասը տախի վագթընտան էվվէլ մանասթըր էսվապընը կիյտիրիւր րահիպէլէր ահա ու նէզրինի էթտիրտի: Հիլտէկարաիսին եէր իւզերինտէ հէր ար-դիւսիւ թէքմիլ օլուպ պունտան պէյլէ էօհտէսինէ ալարղը պօրճլարըն իճրասը իշին սաի պէլիղ էտէր իտի:

Պալատէ վէքըր օլունան Եուզգանըն էօլիւմինտէն սօնրա մանասթըր րահիպէլէրի մէշվարէթ էտիպ Հիլտէկարաիսի մանասթըր իւզերինէ պիւյիւք թայեին էթտիլէր. ազիզէ պու թէքլիֆէ նէ գատար գարշը գօտույսա տա եինէ Ալլահըն իրատէսինէ թէսլիմ օլուպ պաշ էյտի վէ պու աղիմ խրզմէթի իւզերինէ ալարղընտա սէօղ իլէ ֆիիլէն քէնտի թէվապիլէրինէ էյի իպրէթ վէրիւր վէ քէմալլէթ թարիգինտէ իլէրի կիթմէյէ զայրէթ վէ նաոսհաթ էտէր իտի: Ալլահըն քէրէմլլէ տախի հէր էմէքլէրի պօշա կիթմէյիպ վագթինտէ մահաուլունու կէթիթիւր իտի: Բահիպէլէրին եէվմիէն սայըսը արթտըղընտան օթուլտուզլարը եէրքիւշիւք կէլիլիտի. օլ սուրէթտէ Ալլահ թարաֆընտան սէչէճէյի եէրի տիւշիւն-

տէ կէօրիւպ Ս. Բուփէրթսպէրկ տաղը
իւղէրինտէ պիր կիւզէլ մանասթըր պինա
էտիպ եիրմի գատար րահիպէլէր իլէ իչինէ
կիրտի վէ պիր գոչ սէնէ սօնրա պիր թանէ
տահա եափրպիչինէ եէնի րահիպէլէր գօ-
տու: Պու իքի մանասթըրըն պինասընտա
տա չօգ եիւզաէն զահմէթ չէքմիշտէ տէ,
եինէ քէնտիսի Ալլահըն քերէմիյլէ հէր
կիւճիւքլէրի եէնիպ արգիւսիւնիւ իլէրի
կէօթիւրաիւ:

Պաշնա կէլէն հէր սըզընթըլարընտա
իւմիտինի Ալլահա գօր վէ ֆազաթ օն-
տան եարաըմ աիլէրիտի: Սըգ սըգ չէք-
տիյի քէյֆիգիւքլէրի արասընտա հիչ
պիր շէքէայէթ էթմէյիպ ֆրիստուսուն
չէքաիքլէրի էգիյէթլէրի աիւշիւնէրէք
թէսէլլի օլուրուտու: պաշգալարը աղըր-
լարընը խաֆիֆլէթմէ իչին պիր շէյ սը-
մարլատըգլարընտա, օ՝ Յիսուս պէնի սէվ-
մէսէյիտի իւզէրիմէ պուշլարը տա եօլլա-
մազ ըտը տէյերէք շաղ օլուրուտու: Պիր
տէֆա օթուզ կիւն միգտարի աղըրլարըն
շէտտէթինտէն օվուն. օվուն կէլիւր խաի վէ
կէօրէնլէր իւմիտլէրինի քէսմիշ իքէն պիր
մէլէք կէօրիւնիւպ, Տահա էօլէճէք վազ-
թըն կէլմէմիշ աիր գօրգմա տէտիյի կիպի,
աղըրլարը տէֆ օլուպ՝ ազիղէ պյաղա
գալգտը վէ կէզմէյէ պաշլատը: Սէպէպինի
պիլմէյէնլէր շաշարըարլարուտա տա Հիլտէ-

կարտիս պիլտիյի իշին գալպինտէ Ալլահա
 շիւքը սունար վէ լիսանտէ մէտհիւ
 տուասընը էտէր իտի: Ալլահ էֆէնտիմիդ
 պու ճարլյէսինէ չօդ շէյլէր պէյան էթ-
 միշ տիր քի վազթընտա կէլմիշ չըզմիշ
 տըր. վէ ալլադ կէօնիւլլիւյիւ իշին մէզ-
 քիււր մէրհում սէվտիյի աւթասընա
 պիլէ տէմէմիշ տիր: Պիր տէֆա Ալլահ
 թարաֆընտան ճէմի կէօրիւպ տույտուզ-
 լարընը քեաղըտա ալմայա էմր օլտնտու
 վէ քէնտիսի մաղըուրլուզ հըրընտան
 գօրգտուղու իշին տույմամաղըղա վուր-
 տու վէ Ալլահըն սէօղիւնէ իթաաթ էթմէ-
 տիյի իշին պիր աղըր խաաթէլիյէ տիւշ-
 տիւ. սօնրա խոտտովանահայրընա ճուղտ-
 հաթը պիլտիրտիյինտէ հէր պիլիպ կէօր-
 տիւրլէրինի եաղմաղա մէճպուր օլտու:
 Եաղտըղը սուրէթլէր շուքայա պուրայա
 տաղըլըպ Փափա հաղըթլէրինին էլինէ
 գատար վարընճա հէր օգույան մէֆհու-
 մունա հայրան օլտու վէ միւմայիլէյհ
 հաղըթլէրի օնտան սօնրա հէր նէ քի
 Ալլահ թէալա պէյան էտէրտէ եաղըպ
 քէնտիսինէ պիլտիրմէյէ թէմպիհ էթտի:
 Պու գատար հէքմէթլի սըրըլարը տիւ-
 նէայա պէյան էթմէսի իշին ատը ղայէթ
 չավ օլտու վէ հէր թարաֆտան պիլիւբ-
 լէր քիւշիւքէր տախի, քէնտիյի աղլ
 սօրարըլար վէ տուասընը տիլէրիտիլէր:

Հալա պու կիւնէտէք Փափաւարբն, սէր-
 փիագուպարբն, փիագուպարբն, գրալա-
 րբն վէ փատիշահլարբն Օնտան նասիհատ
 իսթէյիպ ազլ սորմաղ իչին եալարզլարբ
 մէքթուպար սաղլը տուրույօր. վէ պուն-
 լարտան աշիքետ կէօրիւնիւր քի Ալա-
 էֆէնտիմիզ չօզ կիզի շէյլէրի վէ վաղթ
 իլէ օլաճագ ալամէթլէրի ճարիյէսինին
 Ֆիքրինէ վէ լիսաննա փիշինէն գօմուշ
 տուր: Օգումաղա վէ տէրին իլմէ թալիպ
 օլմամր ըտր, վէ լաքին ալիմլէրէ վէ
 օգումուշլարա ազլ էգյրէթմէսինի ինտան
 կէօրիւնձէ թէաճճիւպտէ գալըր: Ալա-
 հնէ էմրիյլէ Հիլաէկարտիս եօլճուլուդ
 տախի էթմիշ տիր: Եօլտա քահանալարա
 վէ աշխարհականլարա չօզ թիւրլիւ շէյլէր
 պէյան էթմիշ տիր, մանասթըսլար գիա-
 րէթինէ վարարղընտա լահիպէլէրէ մախ-
 տու գանուշլարը միւճիպինձէ էօմր կէ-
 չիւմէյէ զպրէթ վէրմիշ տիր:

Ազիզ Հիլաէկարտիս միւճիգէթ իշլէմ
 քերէմինէ տախի նայլ օլմուշ ուտու. չօզ
 քեօրլարբն կէօղիւնիւ աշտը, քիւթրիւմ-
 լէրի սաղալթաը, վէ տուտը պէրէքետ-
 թըյլա խասթէլէրէ շիֆա վէրտի: Ճան
 խսամի շէյթան չօզ թիւրլիւ իզվալէր
 իլէ ազիգէյի ալտաթմագ իսթէտիյէ տէ
 հէր ան ըգիլ օլուպ եանընտան գաշտը:
 Աէլ հասլ պու մինվալ իւզրէ եաշայրպ

սէքսէն իքի եաշնա վարնճա ղայրի պու
թէնինտէն գուրթուլուպ էպէտի ճէննէ-
թինէ քէնտինի ալմասը իչին Ալահա
եալվարար. վէ բէճասը գապուլ օլունուպ
կիւնինիւ, սասթընը սուլսուղունտա
հէր հազըրլըղընը կէօրտիւ վէ պիր խա-
ֆիֆ խասթէլէքաէն ոօնրա փաք բուհինի
եարատըճըսընըն էլինէ թէսլիմ էյլէտի:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 17

Ս. ԵՂԻՇԷ, ՄՈՎԱՍԷՍ

ՔԵՐԹՈՂ ՎԷ ԴԱԻԹ ԱՆՅԱՂԹ

Պու ազիզէր միլէթիմիզէն շանը Ս.
Սահակըն վէ Մեսրոպուն պաշ շաիրալէ-
րինտէն օլուպ օնլար իլէ պիրլէքաէ միլէթ
իչինտէ իլիմ սօղմաղա չօդ չալըշմը
տըրլար: Թաֆսիլլի հէքեայէլէրի եօդ
տուր, վէ հազգլարընա պիտիյիմիզ տէ
պունլար սըր: Աէօրիւնիւր քի Ս. Եղիշէ
վարդապետ էրմէնիլէր սէրաքէրի Ս. Վար-
դանըն քեաթիպի օլուպ կէօզիւ իլէ
կէօրտիւյիւ ճէնը վազաալարընը վէ ախէր
օլ էսէրտէ միլէթ պաշընտան կէչէնի
Դաւիթ Մամիկոնեանըն մաթլուպու իւզ-
րէ գալէմէ ալմըշ տըր: Ախէր թէքլիֆ-
լէրինտէն կէօրիւնիւր քի պու ազիզ փիս-
գուպլուզ մէսնէտինէ տախի բէֆի օլմուշ

տուր: Հէր եազտըզլարը թէհիրը, իս-
 թիլահը կիւզէլ վէ լաթիֆ, վասֆը պե-
 յան վէ աշքեար, տէյիշէրի աճաիպ խօշ
 վէ գալպի ճէլպ էտիճի: Էօմրիւ թարզը
 մէլէքլէրէ պէնզեր, տիւնեա իշին էօլիւ
 կիպի, ֆագաա Սլահ իշին եաշար ըտը.
 պու ազիզ խայլի վազթ տախի մանաս-
 թըր իշինէ չէքիլիպ զահիտանէ էօմր կէ-
 չիրմիշ տիր. արզիւսիւ՝ էօլիւնճէյէտէք
 օրատա գալմագ ըտըյսա տա պագէն տա-
 խի ճէմիւթըն խայրը իշին չէհիրէ կէլիպ
 վազլար վէրմիշ տիր. վէ սօնրա եինէ
 թէնհայա չէքիլիպ տուասընա վէ րու-
 հանի թէֆէքքիւրլէրինէ մուգայէա օլ-
 մուշ տուր: Լաքին չօպանլար կէօրիւպ
 եէրինի պէյան էթաիքլէրինտէ Ս. Եղիշէ
 օրատան տա գաշմայա մէճպուր օլտու վէ
 ախէր եէրտէ տազլար արաւընտա պիր
 մաղարա պուլուպ իշինէ չէքիլի վէ ա-
 տէթի իւզրէ մէլէքեանէ եաշայարագ
 կիւնլէրինի թէքմիլ էաիպ կէօլէր ճէննէ-
 թինէ թէպտիլ օլտու վէ սօնրա տու-
 յուլտուղընտա թէնինի գալարըտըլար
 վէ էօլտիլիւ վէ ծնտան էվվէլ սաքին
 օլտու զըլ եէրլէր իւզէրինէ քիլիսէ եափ-
 արլար:

Ինշա էթաիլի կիւզէլ գայիտէլէր իշին
 քերիւղ Շաիր իւնվանըյլա թէսմիյէ
 օլընմուշ Ս. Մովսէս Խորնի քէօյիւնտէ

աօղաուղը իչին ալէսսէվէյէ խորենացի
 իսմիյլէ պէլլի պիր, վէ Աթինա շէհրինէ
 իլմ թահսիլ էթմէ իչին Եօլանըն
 շաիրալէրին պիրի տիր քի աղ վաղթ
 զարփընտա չօդ շէյ թահսիլ Էտիպ Բօ-
 մայա, Ըսթամպօլա, Գիլիսթին ճանիպ-
 լէրինէ վէ Շամ թօփրաղլնա գատար
 Եօջուլուգ էթաիքտէն ոօնրա քիլլիլ
 իլմ իւ ֆիւնուն իլէ միւղէյէն օլուպ
 վաթանընա տէօնմիւշ տիւր: Միլլէթի
 ուղընա թիւրլիլ քիթապլար թէրճիմէ
 էթտի վէ իլմի նուրույա չօդ քէօրլէնմիշ
 գալպլէրի աչտր. քէմալէյէթէ վէ ֆա-
 վալէթէ օլան աշղը ալէմ պէյան օլ-
 աուղը իչին Նղնիկ վէֆաթ էթաիքտէն
 սօնրա Բագընէսնդ վէ Արշարունիք իւ-
 գէրինէ Եպիսկոպոս նապ օլունտու վէ
 ճէմիաթը ուղընա Էօմրիւնիւ գօյուպ
 վաղ ու Ետղըյա օնլարը էյի էթմէյէ
 չալըշըր ըար: Պաւ աղիզ՝ Թապմաս Ար-
 ծրունինին շէհատէթլէյի իւղքէ Եիւպ
 Եիրմի սէնէ գատար Ետշայրպ Էմէքլէրինին
 իվազընը Ալլահտան ալմաղ իչին էճէ-
 լէյլէ Էօլիւպ սէատէթ մէքէսնը ճէննէ-
 թէ նայլ օլմիշ տուր: Պաւ աղիլին տա-
 խի միլլէթ իչինտէ պրադտըղը թէէլիֆ-
 լէր չօդ իթիպարտա տրր:

Իլմ ու ֆիւնուն իչինտէ զայէթ իլէ-
 բիլէմիշ օլմասը իչին Անյուլ Եանի

Ղայրի մաղլուպ իւնւանըյլ անըւան
Դաւիթ՝ Մովսէս Խորենացիին եւյէնի
տիր։ Պու ազիզ տախի սօն թէրճիման-
լարտան օլըւպ միլլէթիմիզ իչինէ բումի-
տէն էրմէնիճէյէ խայլի քիթապլար չէ-
վերմիշ տիր. իքի լիսանա տա փէք էյի
վուգուֆիյէթի օլաուղը իչին բում տի-
լինտէ տախի չօգ քիթապլար թէէլիֆ
էթմիշ տիր վէ Բումլարտան չօղու քէնտի
միլլէթլէրինտէն տիր տէյի պահա էտէր-
լէր։ Քիթապլարընտան զայրի էօմիւ
Տիքեայէտի Տիչ պիր եիւզտէն պէլլի տէ-
յիլ իսէ տէ ուսթալարը վէ րէֆիզլէրի
ուսուլի իւզրէ եաշայըպ ծնլար իլէ ճէն-
նէթտէ պիր օլմաօը պի իշթիպահ տըր։

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 18

ՄՈՎՍԻՍ ԱՀԱՐՈՒՆ ՎԵ ԵՂԵԱՋԱՐ

Փէյլամպերլէրին սերվէրի, Ալլահըն
սէվկիւլիւսիւ վէ Փարաւանուն թօփուզը
Մովսէս Ամրամըն օղույուտու՝ պիւյիւք
գարտաշընըն աաը Ահարոն քի Ղեւտա-
ցիլէրին վէ քահանալարըն պաշըյըսը,
վէ իքիսինտէն պիւյիւք գըզ գարտաշա-
րընըն աաը Մարիամ ըտը, քի իւչիւ տէ
Ալլահ թարաֆընտան Մըրըտա տէրպէ-

տէր վէ տէտիրկին կէզէն պէնի Խորայիլէ
գուրթարմաղ իշին սէշիլմիշ խորէր:

Մըսրուլար Խորայիլ էվլատլարը իւզէ-
րինէ գըզգանը պ Օնլարը եօղ էթմէյէ չա-
լըշըր ըարլար, վէ վագթ իլէ Յովսէփին
տախի իամի փատիշահլարըն խաթրընտան
եաառ օլմուշ ուտու, վէ պունլարըն չօղալ-
մաաը իշին գօրգուպ միլէթէ ըէնճիտէ
վէրմէյէ պաշլատըլար վէ քէօքլէրինի
քէամէ իշին Օնտան ոօնրա պէնի Խորայիլ-
տէն տօղան էըքէք չօճուգլարը նիլի միւ-
պարէք չայընա աթմաղա էմր օլունտու:
Օլ էսէրտէ տախի Ամրամըն քիւչիւք
օղլու Մովսէս աիւնեայէ կէլտի. վէ
աթալարը մաաըմըն տիւպէրլիյինէ գըժ-
մայըպ իւչայ միգտարի կիզլի էվտէ սագ-
լատըլար, վէ ոօնրա գայրը սագլամայա
գօրգուպլարը իշին Յովքարէդ իամինտէ
անաաը սագլտան պիր սանտըզ եափըպ չօ-
ճուղը իշինէ գօտու վէ ուտուլ իլէ չայ
քէնարընա կէօթիւրիւպ աթտը վէ գըզ
գարտաշը Մարիամ ուգազտան սուրմուշ
պագար ըտը: Ալլահըն թէապիրիյլէ Փա-
րաւոնուն գըզը չայ քէնարընտա պուլու-
նուպ սանտըզը տիշարը ալար վէ կէօր-
տիւյիւնտէ քի զէվալը չօճուգ աղլայըպ
պըզլայօր աճըտը վէ պէնի Խորայիլ էվլատ-
լարընտան օլմասըն պիլտի վէ գուրթար-
մանըն չարէսինի ալար ըտը: Մարիամ

պունու կէօրտիւյիւնտէ եանընա վարտը,
վէ սուրէթէն պիլմէյլէք թասլայլուպ,
իսթէրսէն Եէհուտիլէրտէն պիր սիւս
անա չաղըրայրմ տա չօծուղու սէնին իշին
պէօյիւթտին, տէտի: Թէքլիֆի գապուլ
օլտուղունտա ալիւլ ածէլէ անապընը չա-
ղըրտը վէ Փարաւոնուն գըզը օնուն քիմ
օլտուղունու պիլմէյերէք Ալ շու չօծու-
ղու պէնիմ իշին պիւյիւթ տէ սօնրա իւճ-
րէթինի վէրիւրիւրիմ, տէյի թէմպիհ էթ-
տի: Անասը սէվինէրէք չօծուղու ալտը
պիւյիւթտիւ վէ վազթը կէլտիյինտէ
Փարաւոնուն գըզընա թէպիմ էթտի քի
ատընը Մովսէս գօտու, եանի Սուտան
չըզմա:

Մովսէս սարայ իշինտէ պիւյիւյիւպ
Մըսրըլըլարըն հէր իլմինի թահսիլ էթ-
տի վէ պուլուշ վէ սէօյլէյիշի էմսալիզ
իտի: Եաշը գըրգա վարընճա պիր թա-
գրիպ իլէ միլէթինի Մըսրըլըլարըն էլին-
տէն գուրթարմաղա տիւշիւնիւր իւտիւ,
վէ օնլարըն չէքտիյի՝ ազիզին եիւրէյինի
օլ տէրէճէ ալթ իւսթ էթմիշ իտի քի
պիր տէֆա Մըսրըլըլարտան պիրիսի Եէ-
հուտիլէրտէն պիրիսինէ նահազգ եէրէ
զուլմ էթտիյինի կէօրտիւյինտէ զիան-
քեարըր վուրուպ էօլտիւրտիւ վէ օրայա
կէօմտիւ: Իրթէտի կիւն Եէհուտիլէրտէն
իքի քիշի պիրիպիրիլէ թութուլուպ

դավղա էթտիքլէրինտէ Մովսէս իւսթէ
 կէտի վէ արալարընը պուլտուրմաղա չա-
 ւըշոր ըար. լաքին իչլէրինտէն պիրիսի
 Սէնի իւզէրիմիզէ քիմ շէրիաթճը գօտու,
 Եօխսա տին Մըսըրըյը Էօլտիւրտիյին
 կիպի պէնիտէ մի Էօլտիւրմէք իսթէյօր-
 սուն տէյի չըգըշ Էտինճէ, Մովսէս գօրգ-
 տու, կիզլի տէյի թուլթուսղու Էօլմին
 խապէրի Փարաւնուն գուլաղընա գատար
 վարմաւընը վէ քէնտինին արանմաւընը
 իչիթտիյինտէ գաչտը վէ Մագիւամ թօփ-
 րաղընա կիտիպ զարիպանէ օրատա սաքին
 օլտու վէ սօնրա Էմէյինէ պէտէլէն Հոս-
 գուէլին գըզլարընտան պիրինի ալըպ իքի
 էքքէք Էվատը օլտու. իւքին իսմինի
 Գեբուամ վէ իքինճինին Եղիազար գօտու,
 վէ գայնաթաւընըն տաւարընը կիւտէրէք
 կիւնլէրինի կէչիւրի իտի: Գըրգ սէնէ միգ-
 տարի պու խըզմէթի սատըգանէ Էթտիք-
 տէն սօնրա Մըսըր փատիշահը Էօլիւպ
 Փարաւն իսմիյլէ պիր պաշգաւընըն Եէ-
 րինէ ճիւլուս Էթմէսի տույուլտու, վէ
 լաքին պուշուն վազթինտէ պէնի Խօրա-
 յէլին րէնճիտէսի Էքսիլէճէք Եէրէ տահա
 զիտտէ արթորղը իչին Ալլահ թէալա
 հազըլէթլէրի օնլարըն րէճասընա ինայէթ
 էյլէյիպ սէվտիյի պապալարընըն խաթըր
 իչին գուրթարմագ իսթէտի վէ Մովսէս
 չօպանը ճէմիաթը իւզէրինէ թայէին Էթ-

տի: Պու ազիզին ազը գալպի Ալլահ իլէ
 պիր իտի. ճէմի ինսանլար արասընտու
 օնուն կիպի հազիմ վէ լաթիֆ քիշէ պու-
 լունմազ ըտը: Ալլահըն շանու սալթա-
 նաթը իշին օլսն դայրէթինին էօլչիւսիւ
 եօգ, գարուաշլարը հազգընա օլսն մու-
 հապպէթի պիմէնէնտ, օնլարըն ուզըու-
 նա էօմրիւնիւ գօմաղա ահտ էթմիշ իզգէթ
 ու իբրամտա կէօզիւ եօգ, տինինտէ գապի
 վէ պիւթիւն իւմիտի Ալլահտա իտի: Պու
 գատար ֆազուլէթէր իլէ տօնանմըշ
 Մովսէսի Ալլահ՝ պէօյիւրթլէն չալըլարը
 արասընտան չաղըրըպ ճէմիաթը իւզէրինէ
 գըլազուզ, վէ նաղըր գօտու: Էկէրչի
 քէնտիսի ալլազ կէօնիւլլիւյինէ իսպա-
 թէն սէսինին ինճէ վէ տիլինին աղըր օլ-
 մասընը սէպէպ կէթիրէրէք պու ազիմ վէ
 շէրէֆլի խըզմէթտէն չէքիլմէք իսթեր
 իտի. րէճասը գապուլ օլունմայըպ էվլէլքի
 խըզմէթինտէ միւգարէր օլտու վէ պիրա-
 տէրի Ահարսն քէնտիյէ Եարալմճը վէ-
 րիտի: Ալլազ կէօնիւլլիւլէրի եիւճէլէյէն
 Ալլահ, Մովսէսի պիւյիւք գարուաշընտան
 զիտտէ փայէյէ էրաիրտի: Մովսէս Ալլահ
 աղըր օլուպ տույտուզու խապէրլէրի Ահա-
 րոնա վէրիր իտի վէ օլ տախի Մովսէսին
 աղըր օլուպ օնտան ալտըգլարընը ճէմիա-
 թա տույուրուրուտու: Պու ազիզ ճէմիա-
 թը հազգընա չօգ զահմէթ չէքմիշ տիր.

վէ ծնւարնն նամքեօրնու գլարննր սապր ու
հազիմլիյէ չէքիպ հէր ան գւապահաթ-
լարննա աֆվ էթմիշ տիր:

Պիրատերի Ահարոն տախի Մովսէսին
հէր չէքտիքլէրինէ իլհագ ըտր. ծնու
տախի պիր տէֆա ճէմիաթ թաշա թուլթ-
մադ իսթէտի վէ քահանալըգ մանսրպրն-
տան տիւշիւրմէ իչին չօգ տօլապլար
գուրտու. վէ լաքին Ալլահ թիւրլիւ միւ-
ճիգէթլէր իլէ ծնու սագլատր, տիւշման-
լարննր խէճիլ էթտի վէ քահանալըգնր
հիմայէթի թահթընու ալտր: Պու իքի
պիրատերլէրին էլիյէ ազիմիւշշան Հագգ
թէալա չօգ ածաիպ միւճիգէլէր իշէմիշ
տիր. վէ հէր պիր միւճիգէլէրիյէ վագթ
իլէ տիւնեայա կէլէճէք Բրիտոսուն սըր-
լարննր փիշինէն պէյան էյլէմիշ տիր:
Մովսէս՝ էլինաէքի միւճիգէթքեար ա-
սասըյա նէ գատար հիքմէթլէր էթմիշ
օլտուղունու քիմ տիլ իլէ թապիր էտէ-
պիլիւր: Մովսէս պու գատար զահմէթլէրի
արասընտա Փագատ, Ալլահն վատ էթ-
տիյի եէրէ եագլաշըյօրում թէսէլլի-
սիյէ շաղ օլուրուտու, վէ լաքին պիր
քիւշիւք էքսիքլիյի իչին պու ինայէթտէն
մահրում օլտու: Ճէմիաթ ուս պուլմա-
տըղնտա առէթի իւզրէ թէշէքքիյէ վէ
Մովսէսին հագգընա քէօթիւ սէօյլէմէյէ
պաշլամըշ ըտր. Մովսէս պուշլարնն էլին-

տէն պէզար օլտուլու իշին պիր ճիւզի
հաղիմիլիյինի զայպ էթտի վէ տասարյա
գայայա վուրտուղանտա կիւլէր եիւզ վէ
իթիմատ իլէ պիր տէֆա վուրաճազ եերէ
չէհրէ էթտի վէ ճէմիաթ էօնիւնտէ՝ Պա-
գալըմ պունտան սաւ չըզարմը տէյերէք
իւչ տէֆա վուրտու: Ահարոնուն տախի
եիւրէյի ճէմիաթ իւզէրինէ գալպըշ ըտը,
վէ պորճու իւզրէ Մովսէսէ նասիհաթ
վէրիպ Ալլահըն թէմպիհլէրինի իթիմատ
վէ շալլըզլա էթտիրէճէք եերէ, օ տա
օնուն թագսիրաթընա աիւշտիւ, վէ Ալ-
լահ էֆէնտիմիզ պիզէ էօրնէ ք վէրմէ իշին
նէ գատար օնլարը սէվէրիտիյսէ վէ իշլէ-
տիքլէրի գապահաթ պիյիք պիր շէյ
տէյիլիտիյսէ տէ գաղէպսիզ պրըագմայրպ
իքիսինի տէ վատ օլունան թօփրազա եւ-
թիշտիրմէտի:

Յովը տաղընըն թէվէսինտէ Ահարոն
էօրտիյիւնտէ, օղլու Եղիազար օնուն եւ-
րինէ կէշիպ պէնի Խորայէլ իւզէրինէ քա-
հանայապետ օլտու վէ ֆաղուլէթի իլէ
Ալլահըն հուզուրինտէ մազպուլ պուլուն-
տու, վէ Յեսու իլէ պէրապէր Յորդանան
չայընը կէշիպ Ալլահըն ճէմիաթընը վատ
օլան եերէ եէթ իշթիրտի: Ալլահըն գու-
լու Մովսէս նաբաւ տաղընա չըզըպ ճէ-
միաթըն վարիս օլաճաղը եերի կէօզիյլէ
կէօրտիքտէն սօնրա՝ Ալլահըն էմիլիլէ

Մովսէս Թովրաղընտա Էօլտիւ վէ կէօմիւլտիւ, վէ մէզարընըն նէրէտէ օլտուղունու պիր քիմնէ պիլէմէտի: Պու ազիզին Էօլմիւ 120 եաշընտա իքէն վուգու պուլմուշ տուր, վէ Էօլմէտէն Էվվէլ Թանրընըն Էմրիլլէ ճէմիաթը իւզէրինէ սէրապէր Յեսուլու գօտու, քի ծնուն վադթընտա տախի Ալլահըն տիւշմանլարընտ գարշը Մովսէսին տուաոր պէրէքեաթըլա չօդ Ֆիւթու Հաթլար Էթմիշ տիր:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 19

Ս. ՈՍԿԵԱՆԻՔ ՎԵՆԱՆԵՅՔ

Պու պէշ տախի սօյգատէլէրի Բօմս գրալը՝ Էրմէնի վաաիշահը Սանատրուկա Էօլլամըշ քալը՝ պաշլարընըն աոր Գրիւտու, եանի Ալթուն տէնիլմէսի իշին Հէփիսի տէ ծնուն իսմիլլէ Էրմէնի տիլինտէ Ուլէանէ Թէրճիմէ օլունմուշտուրլար: Պունլար Էրմէնիսթան սընօրլարընտ տախլ օլտուգլարընտա Էօլտա Թադէոս առաքեալա ըաթ կէլիպ Հազիր տուրուշու վէ պայաղը գըլաֆէթի իւզէրինէ շաշարադ Սէն քիմսին տէյի սօրտուլար: Թադէոս՝ աորընը վէրտիքտէն սօնրա Ալլահ Թարաֆընտան ըհտուլ Թայեին օլմասընը պիլտիրտի, վէ աաէթի իւզէն ծնլարու

տախի Բրիստոսու վաղ էթտի վէ իՖա-
տէսիլէ պու եէնի տինին հագգ վէ տող-
րու օլմասընը ծնլարա գանտըրտը: Պու
սուհպէթէր արասընտա տաղ իշինտէն
պիր սիւրիւ կէյիք զօփուպ սըչրայարագ
կիտէրիտիլէր. պունու կէօրտիւքլէրինտէ,
էյէր տէտիյին կիպի Ալլահըն գուլու
իսէն շու կէյիքլէրէ էմր էյլէ քի տուր-
սունլար. գարնըմըգ աճ տըր, պու կէճէ
պիրինի եէյէլիմ, վէ սէօլէրինին կերչէք-
լէյինէ ինանալմ, տէտիլէր: Թագէտու
ծնլարըն արգիւսիւ միւճիպինճէ վաղ էթ-
տիյի Յիսուսուն իսմի շէրիֆիյլէ կէյիք-
լէրի չաղըրտը վէ ազըլլը զաթլար կիպի
էմրինէ միւթի օլուպ էօնիւնէ կէլտիքլէ-
րինտէ Իսթէտիյինիգի թուլուն վէ եէ-
յին տէտի ծնլարա: Վէ տահա գօլայլըղլա
իլզամ էթմէ իշին եէտիքտէն սօնրա քէ-
միքլէրինի սագլայըն տէյի սըմարլատը:
Պու պէշ եապանճը քիշիլէր օլ անէ գա-
տար կէօրտիւքլէրի շէյ իւզէրինէ հայրան
օլտուլար իսէ տէ, տահա թամամընա
պէքլէյիպ կէյիյի պօղաղլատըլար վէ քէ-
պապ էտիպ եէտիքտէն սօնրա քէմիքլէ-
րինի այրը պիր թարաֆա գօտուլար. լա-
քին իշլէրինտէն պիրիսի Թագէտու թէ-
ճրիպէ էթմէ իշին քէմիյին պիր թանէ-
սինի այրը եէրէ սագլամըշ ըտը: Իրթէսի
կիւն ազիզ առաքեալ քէմիքլէրի հուզու-

րինէ կէթիրաիրիւ իւթիւնէ տերիսինի
 կէշերաիքտէն սօնրա տուա էթաի վէ հայ-
 վան ճանլանրալ ագապարագ եիւրիւմէյէ
 պաշլատը. պունուն իլէ քէմլինին պիր
 փարչաւընը սաղլայանըն հիլէօի տախի
 օրթայա չըգարըլընտա հէփիսի պիր աղըզ-
 տան քրիսթիյանլարըն Ալահը կերչէք
 Ալահ տըր տէյի չաղըրմայա պաշլատը-
 լար, վէ թագէտս օնլարըն իթիգաւընը
 կէօրտիւյիւնտէ հէփիսինի տէ վաֆթիլ
 էթաի վէ իչէրինտէն Ոսկի թէսմլյէ
 օլանը տա քահանայ էթաի: Օնտան
 սօնրա պու աղիմ ինայէթէ նայլ օլտուգ-
 լարը իչին Ալահա շիւքը տունտուլար վէ
 էլչիլէք մասլահաթընը տախի պրագըպ
 աթլարընը սիլահլարընը սաթտըլար, վէ
 թագէտսուն էնսէսինտէն աիւշիւպ օնուն
 իլէ կէզէր վէ պիլմէտիքլէրի տին սըրը ու
 մատտէլէրինի էյրէնիր իտիլէր: Արասը
 չօզ կէչմէյիպ Սանտարուկ փատիշահըն
 էմրիլլէ թագէտս էօլաիւրիւլաիւյիւնտէ
 պու աղիլլէր թէնհայէ չէքիլիպ եփրաս
 ըրմաղընըն եանընտա պիր չիչէքլի եէրտէ
 գօլիպալար իչինէ կիրաիլէր: Օրատա
 սիւրաիւքլէրի էօմը թարգը ինտան էօմ-
 րիւլլէ ույմայըպ ճէննէթ էվլատը մէլէք-
 լէրինքինէ թէշպիհ օրունապիլիբ իտի:

Գըրգ իւչ սէնէ միգտարի պու թարիգ
 իւզըն զահիտանէ եաշատըգտան սօնրա,

իւհամբ իւհահայէ շէհրէ էնտիւէր վէ փա-
տիշահ սարայընա կիտիպ Արաաշէս փա-
տիշահա վէ Սաթինիկ սուլթանա Բրիս-
տոսու վազ էտէր վէ փութլարըն սախ-
թէլէյիտի կէօսթէրիւր իաիւէր: Փատիշահ
պու ազիզլէրին սէօղլէրինի ըէստ էթմէ-
տիյսէ տէ Շիմտի ճէնկուճիսալ մասլա-
հաթընա մէշպուլ օլմուշում, պէօյլէ
շէյլէրէ Փիքըր գօմայա վազթըմ եօգ,
պաշգա զէման կէլինիզ տէյէրէք եօլ
վէրտի: Լաքին պու ազիզլէր իւմիտլէրինի
քէսմէյիպ թէքըար սուլթան իլէ վէ
էթրաֆընտաքի պուլունան ըիճալ քի-
պարըլա պու շէյ իւզէրինէ սուհպէթ
աշտըլար, շէօյլէ քի իշիտէնլէր Ալահըն
լութֆունա գարշը կէլէմէյիպ ազիզլէրին
հէր տէտիքլէրինէ ինանաըլար, վէ Ս. Ոսկի
օլ կէճէ ըիճալ քիպարտան օն սէքիզ
քիշի դատար Եփրատ չայընըն եանընա
կէօթիւրիւպ վաֆթիզ էթտի վէ պաշ-
լարընըն տարընը Սուքիաս գօտու, քի ար-
գատաշլարըլա պէրապէր սարայը պրա-
դըպ ուսթալարընըն էօրնէյի իւզլէ թէն-
հայէ շէքիւտիւէր:

Ս. Ոսկեանք պաշգա տէֆա թէքըար
սարայա կէլտիքլէրինտէ սուլթանըն օ-
ղուլարը վէսվէսէյէ վարտըլար, օլմայա
քի օլ պիրլէրի կիպի անալարընը վէ եա-
լիստ սարայըլարտան պաշգաւընը շէվիր-

սինէր տէյի եիւզ վերմէտիւէր, չաթ թա
աղըր աղըր լազըրտըլար սէյլէտիքտէն
սօնրա գափուտան գօվտուլար: Պատէհու
օնլարըն թահրիքիյէ Սուքիաըն տախի
թէվապիւէրիյէ էնտէլէրինէ կիթմէսինէ
գըզըպ արամա իչին չըդտըլար. վէ չա-
շուտլարըն էլէյլէ Սուքիաը պուլտուզ-
լարընտա թէքրար սարոյա կէլմէյէ գօր
էաէրիտիւէր, վէ լաքին հիչ պիւր թիւրլիւ
գանտըրամտըրգլարընտա թահրիք էափծի
Ոսկեանլար կէօնիւլէրինի եափապիւրլէր
տէյի օնլարը տա օրայա չաղըրարլար. վէ
լաքին պուշլար՝ իսթէտիքլէրինի էթսին-
լէր պիզ գարըշմայըզ տէյի կէրի չէքիւ-
տիքլէրինտէ վալիտէլէրինին խաթըր իչին
Սուքիասեանլարա գըյմայըպ, Ոսկեանլա-
րըն արգաւընտան աթըլար եօլլատըլար,
վէ գօլիպալարընըն էօնիւնտէ ապիզլէրի
պիրէր պիրէր գըրտըլար: Գանլը ղատտար
շահգատէլէր կէրի կիթտիքտէն սօնրա
Սուքիասեանլար կէլտիլէր վէ ազիզ ուս-
թալարընըն թէնլէրինի թօփլայըպ կիւմ-
տիլէր վէ քէնտիլէր տախի շէհիւլէք
ինայէթինէ նայլ օլունճոյատադ օնլարըն
մաղարաւըր իչինտէ էօմըր կէչիրտիլէր:

Ս. Ե Ի Ս Տ Ե Ք Է Ո Ս

ԷՀԼԻ ԹԵՈՊԻՍՏԵՆ ՎԷ ԻՔԻ ՕՂՈՒԼԼԱՐԸ

Պիւ ազիզ փութփերէսթ աթալար-
տան տօղուպ ծնլարըն էլի ալթընտա
թերպիյէ օլտու վէ վաթթիզ օլմատան
ատը Պղակիզոս ուտու: Թապիաթ կէլի-
շէյլէ ճէնք իլմինէ մէյլ վերիպ պու իլմանէ
զայէթ աշինսլըզ քէսպ էթմէսի իշին
հէր քէսին ինաինտէ իթիպար պուլտու
վէ Բօմա դրալարը կէօզլանէ կիրիպ ճէմի
ապքեր իւզէրինէ սերտար ինթիխապօլուն-
տու: Փութփերէսթ լէր արասընտու ատէթ
օլան պէտ խույլարտան խալի վէ պու
պապտէ հիշ քիմնէ ծնուն իւզէրինէ քիր
պրադամսզ ըտը: Ապքերի խրզմէթինտէն
արա պուլտուղունտա ավա կիտեր էյլէնիր
խաի. պիր կիւն պիր իրի կէյիք դօվալար
իքէն, կէօրտիւ քի պու պիր դաշ տէֆա
էթրաթընտա հարմանլատըդտան սօնրա
տուրտու, վէ Պղակիզոս պու հարէքէթի
իւզէրինէ հայրան օլուպ պադար իքէն
պույնուզլարը իւզէրինտէ պիր միւնէվվէր
խաշ կէօրտիւ քի վազթ իլէ քրիսթիյան-
լարըն խասիմի Սօղոսա տէտիյի կիպի,
իւզէրինտէ Է՛Յ Պղակիզոս պէնի դօվա-

լամանն ասլը նէ, սէնին խաթըն իշին
էօլլամէ իրթիքեապ էտէն քրիստոս պէն
իմ վէ սէնի խէլաս էթմէք իսթերիմ,
տէյի եազըլըյոր, վէ պիւլէնտի ավազ
իլէ չաղըրըր ըտը: Պղակիգոս պու շէյլէրի
կէօրիւպ շիտաէթլի սէտայը տախի իշիթ-
տիյինաէ էյմ պէյմ օլտու վէ եէրէ գա-
փանըպ, Էֆէնտիմ, նէ իսթերսին քի
եափայըմ տէյինձէ թէքրար խաշտան՝
Շէհիրէ կիթ, պիր քրիսթիյան քահա-
նայ արա վէ էհլին վէ էվլատլարըն իլէ
վաֆթիղ օլտուգտան սօնրա եինէ պու-
րայա կէլ տէյի ծէվապ կէլտի: Պղակի-
գոս ալիւլ ածիլէ Ալլահըն էմրի իւղէ
շէհիրէ կիթտի վէ քահանայ պուլուպ
վաֆթիղ օլտուգտան սօնրա քէնտի ատը
Էւտաաքէոս, էհլինին Թէոպիստէ վէ էվ-
լատլարընըն Ագապիոս վէ Թէոպիստոս
դօնուլտու:

Օնտան սօնրա էվվէլքի հիքմէթլի
եէրէ տէօնիւպ Ալլահըն մէրհամէթինէ
ռէճուէ դըլտըգտան սօնրա, նէ էտէճէյիմ
տէյի սօրտու. վէ թէքրար խաշէլութիւն
կէօրիւնիւպ՝ ճնուն իթաաթընը թահսին
էթտի վէ սօնրա Շիմտի քրիսթիյան օլ-
տուն, էգիյէթլէր չէքմէյէ հազըր օլ,
պաշընա թիւրլիւ ուգուպէթլէր կէլէճէք
լաքին գօրգմա, գավի տուր, պէն սէնին
իլէ իմ վէ չէքտիքլէրինէ մուգապէլէ

ասլթանաթ թաճընր ալաճագորն տէաի:
 Եւստաքէոսուն գալպի իւր էվվէլպիր ազ
 ալթիւթ օլտույուսա տա, ոճնրա Ալա-
 հըն պիլէսինճէ օլմաորնը տիւշիւնիւպ
 քիւլլիյէն ծնուն իրասէթինէ թէսլիմ
 օլտու. վէ էհլի թէոպիստէ պունլարը
 տույտուլունտա իւմիտինի Ալահա գոյա-
 րագ ծնուն հէր թէրթիպինի գապուլ
 էթմէյէ հազըր օլտու: Պու հիքմէթլէր-
 տէն ոճնրա արասը չօգ կէշմէյիպ Ալահըն
 տէաիքլէրի պիրէր պիրէր պաշլարընա կէլ-
 մէյէ պաշլատը. իւզէրլէրինէ խասթիլք
 կէլիպ խայլի ազչա սարֆ էթտիլէր,
 պունտան գաթի նազար աւլը սէպէպի
 պիլինմէզ պէլալար գէնճիրլամի իւզէրլէ-
 րինէ կէլիպ ազ վագթ իշինտէ գէվալլը
 Եւստաքէոս օլ տէրէճէ Եօխսուլլուլա
 տիւշտիւ քի կիզլիճէ շէհրատէն դաշմայա
 վէ էվիլլէ պէրապէր Մըրըա կիտիպ
 պէլլիսիզճէ օրատա իգամէթ էթմէյէ
 դարար վէրտի: Պու ֆիքըր իլէ էհլինի վէ
 էվլատլարընը ալըպ պիր կէմիյէ կիրտի,
 վէ լաքին կէմինէն սահապը թէոպիստէ-
 նին շիրինլիյինէ վուրուլուպ ճէպրէն է-
 լինտէն ալտը վէ Եւստաքէոսուն րէճա ու
 ֆէրետարնա գուլագ ամայըպ կէօթիւր-
 տիւ. կէմի գալգտը վէ էհլի զալիմին
 էլինտէ գալտը. վէ լաքին եարտըմընը
 վտա էտէն Ալահ թէոպիստէյի եալընըզ

պրագմայրպ փաքլըղընա քիր կէթիրթ-
մէտի վէ օ միւրտար սէֆիհ մէյլէ իժրաւր
իչին ծնա իպրամ էթտիյինտէ զաֆիլ
էօլիւմ իլէ զազէպինի ալըպ Թէոպիտտէ
ուսլ իլէ օրատան սափուշտու։

Եւստաքէոս սաղ սէլիմ եւերինէ եւ-
թիշտի, վէ լաքին էհլինի գոյպ էթտիյի
իչին եիւրէյի չօգ զբըրղըտը. էգ ճիւմլէ
Սլահտան իւմիտինի քէսմէյիպ իքի էվ-
լատլարըյլա գարայա չըգտը վէ եայան
կիտէր իքէն պիր քէօփրիւսիւզ վէ գա-
յըգսըզ չայա բասթ կէլտի։ Խայլի զէ-
ման չարէսինի տիւշիւնտիւքտէն սօնրա
պիր կէշիտ պուլսւպ պիւյիւք օղլունու
օմգընա ալտը վէ գարշը գըժըյա կէշեր-
տի։ Իքինճի էվլատընը տա ալմաղ իչին
տէօնիւպ եարը եօլա կէլտիյինտէ, կէօր-
տիւ քի պիր արալան իւզերինէ սալմիշ
վէ սիւրիւքլէյէրէք օրման իչինէ կէօթիւ-
րիւյօր. գուրթարմայա գուսարէթի օլմա-
տըղընրնտան էնսէսինտէն տիւշմէտի վէ
եիւզիւնիւ օպիր թարաֆա չէվիւրիւպ պազ-
տըղընաա՝ նէ տէրսին կէօրտիւ քի պիր
գուրա իւզերինէ կէլմիշ վէ եազասընտան
թութմուշ եուվատընա սիւրիւքլէյօր։
Եւստաքէոս պունու տա կէօրտիւյինտէ
թիթրէմէյէ պաշատը, վէ ազ վազթ
իչինտէ պու գատար պաշընա կէլէն ու-
գուպէթլէրէ տայանամայրպ հէմէն հէմէն

Ալլահըն վատը իւզերինէ գալլինտէ
 չիւպհէ հապ օլույօրտու, էյէր քի պիր-
 տէն պիրէ պըրլըպ վատ էտէնին Ալլահ
 օլտուղունու վէ վատլէրինին վազթինտէ
 կէլիպ չըգաճաղընը Ֆիքրինէ կէթիրիպ
 թէսէլլի օլմայայըտը: Պուշտան սօնրա
 տիշարը չըգտը վէ ևաշամանըն չարէսինի
 պուլըպ պիր քէթ խիւտանըն խըզմէթինէ
 կիրտի վէ նազլ օլունմաղ զահմէթ իլէ
 պէշ օն սէնէ միգտարի էանընտա գալտը:

Պու վազաալար էնճամինտէ Ազրիսնուս
 գրալըն իւզերինէ տէվլէթ տիւշմանլարը
 եիւրիւտիւ վէ գարշըլարընա վարաճագ
 պիր պէհատըր պուլընմատըղընտա Պզա-
 կիդուս սէրաքէր խաթըրընա տիւշաիւ վէ
 հէր նէրտէ իսէ արայըպ պուլմաղ իչին
 ատամլար չըգարըլտը: Ալլահըն Փէհմ
 օլունմաղ թէրթիպի իրատէսիյլէ եէրի
 պէլլի օլտուղունտա ալայլէ ալըպ Ազրիս-
 նուս կէօթիւրտիւլէր վէ Պզակիդուս
 թէքրար օրտու իւզերինէ սէրաքէր նապ
 օլտու: Ապէրին պաշընա կէչիպ օնլարա
 եիւրէք վէրտիքտէն սօնրա տիւշմանլարա
 գարշը վարտը, վուրտու վէ խոյլի եէսիր
 թուլթուպ ֆիւթուհաթ իլէ Բօմայա ալ-
 տէթ էթտի: Եօլտա պիր կիւն գօնագ
 իչինտէ օթուրուր իքէն Ալլահըն մու-
 զատտէմինտէն թէրթիպ էթմէսիյլէ շէջ-
 լէ պիր թօհաֆ վազըա զուհուր էթտի

քի կերչէք օլմասա մասալ կէօրիւնիւր։
Նէֆէրլէր օթուրուպ պիրիպիրլէրինէ
պաշարընտան կէչէնլէրի նագլ էտէրէք
էյլէնիւր իտիլէր . իքի քիշի պիրիպիրլէ-
րինի թանըմայարագ վէ պիրիպիրլէրի իւ-
զէրինէ էօլմիւշ տէյի աղլայարագ էան
էանա կէլտիլէր վէ պիրիսի օլ պիրինէ
Մըսըրա կիտէր իքէն անասընըն գափը-
մասընը, գարտաշընըն ասլանա Եէմ օլմա-
սընը վէ Ֆադիր փէտէրինին չապալան-
մասընը նագլ էտէր իտի . օլ պիրի պու
Հիքնայէլէրի իշիթտիյինտէ թըպգըքէն-
տինին պաշնա կէչէնլէրի խաթըրնա կէ-
թիրիպ քէնտինինքրինի տէ նագլ էթ-
տիքտէն սօնրա ղայպ օլմիւշ գարտաշար
պիդ օլմայալըմ տէյի շիւպհէլէնտիլէր վէ
խալլի թէֆթիշ էթտիքտէն սօնրա շիւպ-
հէլէրի հալլ օլտուղունտա էօփիւշտիլէր
վէ պիրիպիրլէրինէ սարըլարագ աղլամայա
պաշատըլար։ Անալարը թէպիտէ տախի
օլ գօնաղըն խըզմէթինտէ պուլունուրու-
տու . պու վագըայը տույտուղունտա պա-
շնասան կէչէնլէր ագընտա կէլտի . պու
իքի ճէնքճի պիրատէրլէր ղայպլարըմ օլ-
մասըն տէյի Եանլարընա վարըպ արաշ-
թըրտըղընտա նիշանլարընտան օղուլ-
լարընը թանըտը վէ շաղըղընտան նէ
Եափաճաղընը պիլմէգ իտի։ Սօնրա պու
իքի էվատլարընը Եանընա ալըպ Եւս-

տաքէոս սերապքերին հուզուրինէ չըզտը
վէ կէշմիշի վէ շիմաիքի հալինի արզ էթ-
տիքտէն ոսնրա ծնլարը վաթանլարը Բո-
մայա կէօնտիւրմէյէ եարաըմ վէ տէսթուր
տիլէր իտի: Եւստաքէոսուն պու ուզուն
հիքեայէտէն եիւրէյի թիթրէմէյէ պաշ-
լատը վէ պիրէր պիրէր տինլէմէյէ պէքլէ-
մէյիպ քէնտինին քիմ օլտուզունու պիլ-
տիրտի վէ պօղաղլարընա տարըլպ էօփ-
տիւ: Հէփիսի պիրիպիրինի թանրաըլար
վէ Ալլահըն էյլէտիյի միւճիղէթէ իքրա-
մէն թէշէքքիւր օլտուլար, քի պէցլէ
ուճուլմազ պիր թարիգ իլէ թէքրար
հէփիտինի պիրիպիրինէ գափուշտուրտու:

Բօմայա տախլ օլտուղլարընտա քէոպ
էթտիյի ֆիւթու հաթ իշին Եւստաքէոսա
չօգ իքրամ էթտիլէր վէ ալայ զինէթ իլէ
օրտուտունու գապուլ էթտիլէր: Լաքին
գրալ պու ճէմի ֆիւթու հաթլարը վէրէն-
լէր ալլահլար տըր տէյէրէք պիր կիւն չօգ
տարաթ իլէ ծնլարա գուրպան ոունմայա
ֆէրման չըգարտը: Աիւնիւ կէլիպ գրալ
էմրի իւզրէ պիւլիւք վէ քիւշիւք, զէնկին
վէ ֆուգարա ալայ եէրինէ թօփ օլտու-
ղունտա Եւստաքէոս կէօրիւնմէտի. գրալ
սէպէպինի սօրտուղունտա՝ Օ քրիսթիյան
օլտուղու իշին փութլարա գուրպան ոուն-
մազ իսթէմէյօր տէյի ճէվապ վէրտիլէր:
Ագրիանոսուն էօքէսինտէն գաշլարը չա-

Թըլտը վէ երեզիւ սարարտը, վէ ֆիլ հալ հուզուրինէ չաղըրըպ ֆիքրինտէն չէվիր մէյէ չալըշտը: Լաքին հիչ պիր Թիւրիւ գապիլի օլմատըղընտա եհլի վէ օղուլա-
րըյա պէրապէր գուտուրմուշ ապլանլար էօնիւնէ աթտըրտը: Պունլարըն նէ գա-
տար գարնը աճ ըտըյա տա ազիզէրին եանլարընա պիլէ եազլաշմատըղլարըն-
տա, էօքէսինտէն հայգըրտը վէ էօքիւզ պիչիմինտէ եափմա պիր իշքէնճէ ալաթը պազըր գազան իշինէ գօյուպ տէօրաիւնի-
տէ եափաշ եազմայա էմը էթտի: Էմրի իճրա օլտու վէ իւշ կիւն իւշ կէճէ օրա-
տա սաղ գալըպ Ալլահըն էթտիյի քէ-
րէմէրէ աուա վէ սէնալէր օգույարագ ճանլարընը Թէպլիմ էթտիլէր: Պու ա-
զիզէրին էօլիւմիւ Էֆէնտիմիլին 120 Թարիխինտէ վազը օլմուշ տուր:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 21

Ս. ԿԵԹԵՐԻՆԷ

ՃԵՆՕՎԱԼԸ

Էֆէնտիմիլին 1447 Թարիխինտէ Ճէնօվա շէհրինտէ սօյլատէ օճագտան պու ազիզէ տիւնեայէ կէլաի. տահա սէ-
քիզ եաշընտա իքէնճ օնու կէօրէն՝ վազթ իլէ իզհար էտէճէյի քէմալէյէթէ աշինա օլուրուտու. ախէր ֆազուլէթլէրինտէն

պաշգոս քրիստոս էֆէնտիմիդին խաչելու-
 թիւնունա օլան աշգը իպատէթի զայէթ
 աշըրըրտը վէ օնուն խաթըրիչին միւտտէ-
 թի էօմրիւնսէ հէր պաշընա կէլէնէ թէ-
 համիլիւ էթմէյէ գափի նիյէթ գօտու :
 Զէվգու սէֆատան տատ ալմազ վէ թա-
 պիտթա հուզըր վէրէճէք շէյլէրտէն
 չէրիլէր իտի, թա օ թագէ չաղընտան
 պաշայըպ հիչ պիր գէննէ տիւզէնլէրինէ
 կէօզ աթմատը. փուփլս եաթագլարը
 վէ գուշ թիւյիւ եաոտըզլարը պիր թա-
 րաֆա պըրագըպ, սաման վէ եախօս օտուն
 փարչալարըյլա աօրմուշ գըլըֆլար գուլ-
 լանըրտը: Օն իւշ եաշընա պալիզ օլուն-
 ճա քիւլլիւէն թէրքի տիւնեա էտիպ պիր
 մանաթթըրա կիրմէյէ հէվէս էթտի վէ
 լաքին եաշընըն քիւշիւքլիւյիւնիւ սէպէպ
 թութարագ րէճաոր գապուլ օլունմատը:
 Օն ալթը եաշընա վարտըղընտա աթա-
 լարընըն իպրամընա գարշը կէլէմէյիպ
 Յուլիանոս Ատօրնօ նամինսէ գէնկին վէ
 օճագգատէ պիր տէլի գանլըյլա թէէհ-
 հիւլ էթտի: Յուլիանոս օճաղընըն վէ ա-
 տընըն զիւլլէնի մուճիպ օլուպ իլք կիւ-
 նիւնտէն ազիգէյէ պիր զըտալըզ կէօս-
 թէրտի վէ օլ տէրէճէ խօրեատլըզ վէ
 սէրթլիյէ կիտէր իտի քի, հէր իշտիպ
 կէօրէն կաթարինէնին հալինի աղլար
 աճըրըրտըր, լաքին քէնտիսի շազ եիւ-

րէքլէ հէր զուլմու չէքէր վէ ծնուն իսլահ
օրմասը իչին հէր էլինտէն կէլէնի էտէր
իտի: Յուլիանոս կիւնտէն կիւնէ տահա
պետթէր օլտու, օյունտա, ֆէնալըպտա,
իշուիշրէթտէ, վէ կիյինիպ գուշանըպ
թիւրլիւ գօգուլու եաղլար իլէ սիւսլէն-
մէտէ վագթը պպ էտէր տուրուր ուտու.
վէ կիւնահաղղ սուշսուղ էհլինէ տահա
զիատէ նէ կիւնէ էզիյէթ վէրէպիլիւրիմ
տէյի տիւշիւնիւր իւտիւ:

Զէվալլը Աթթարինէ պու հալ իչինտէ
էտէճէյինի պիլմէյիպ եիւրէք վէ բըղ
աճըսընտան, աղլամայա պաշլատը վէ հիշ
քիմնէյլէ կէօրիւշիւպ սէօյլէշմէք իսթէ-
մէյիպ պիր օտա իչինէ գափանտը վէ օրա-
տա չէօլտէ կիպի էօմը կէշիւրիւր իտի: Պու
թարիգ իւզրէ պէշ սէնէ եաշատըգտան
սօնրա աթալարը վէ խըսըմլարը պու չէ-
քիլմէզ ազապտան ծնու գուրթարըպ
թէսէլլի էթմէ իչին, ատէթ էթաիյի
տուսլարը պիր ազ քէսմէյէ վէ աիւր
էյի տտէմէր ուսուլի իւզրէ քէնտի տէ
տիշարը չըզըպ էյլէնմէյէ վէ ֆերահ
պուլմայա նասիհաթ վէրաիլէր: Աթթա-
րինէ աթալարընն սէօզիւնտէն կէշմէյիպ
տէտիքլէրի կիպի էթտի վէ Ալլահը ին-
ճիթմէտէն տիւնեանըն վէրէպիլէճէյի
սէֆալարըն թէճրիպէսիւնի ալտը, լաբին
հիշ պիրինտէ աատ պուլմայըպ թէքրար

մահզունըզ գալալինի պատար վէ եվվէլ-
քինտէն զեատէ մահզուն օլտու: Հիչ պիր
եիւզտէն խէլաօ օլմանըն չարէսինի պու-
լամատըզընտա Պիպիանա իսմինտէ բա-
հիպէ գըզ գարտաշընըն մանաթըրընա
վարտը վէ օնա եիւրէյինի աշտըզընտա
հալինի մանաթըր խոստովանահայրընա
իֆատէ էյլէմէյէ նատիհաթ ալտը:

Պիր գաշ կիւն սօնրա գըզգարտաշընըն
նատիհաթը իւզըն պու քահանայա խոս-
տովանաք օլմայա վարտըզընտա Ալլահ
էֆէնտիմիզ սէմափի նուրունի եօլլատը վէ
կէօզլէրինի աշըպ օլ անէ գատար էթ տիյի
փէտէրանի էյլլէքլէրի կէօսթ երտի վէ պի-
լէրէք վէ պիլմէյէրէք իրթիքեապ էյլլէ-
տիյի կիւնահլարը կէօզիւ էօնիւնէ գօտու:
Կաթարինէ պունլարը կէօրտիլյինտէ
շազլըզընտան վէ գօրգուսունտան քէն-
տիյի զայպ էտիպ եէրէ տիւշտիւ վէ այ-
ըլտըզընտա՝ Ալլահ էֆէնտիմ, սէնի ին-
ճիթտիմ, էմրինէ դարշը կիւնահ իշլէ-
տիմ, պունտան պէօյլէ պիր տահա տիւ-
նեա սէֆալարընը պիլմէք իսթ էմէմ, տէյի
չազըրըր ֆէրեատ էտէր իտի: Սօնրա
ազլը պաշընա կէլտիյինտէ պիր ընգհան-
րական խոստովանաքահ հազըրլանմաղ իլէ
էվլինէ կէլտի, վէ հէր կիւն հէր սաաթ
կէշմիշ կիւնլէրի ազլընա կէլտիյինտէ
աճըսընտան սանըրըտը քի օլ տազիգէ

էօլէճէք տիր. վէ սօնրա խաթալարը իւզէրինէ տիւշինիւր իքէն ըոյսարնտա աղըր խաչ ալթընտա գանլարա միւլէվվէ ոլմուշ Յիսուս կէօրիւնիւպ պու գանլարըմա պագ սէնին ուղըունա վէ կիւնա՜լարըն ափվը իչին տէօքմիւշիւմ տէյի պիր սէս տույտու: Կաթարինէ պըլտըղընտա կէօրտիւքլէրի շէյլէր իւզէրինէ տիւշինէրէք, Ա՛Տ. Էֆէնտիմ, պիլիւրիմ քի սէնի ինճիթտիմ վէ լաքին պունտան պէօյլէ պիր տա՜հա ինճիթմէմէյէ գավի նիյէթ գօմուշում, ափվ էյլէ եա Րէպպիմ, ափվ էյլէ, ճարիյէնէ տէյի աղլայարագ չաղըրըր բտը: Օնտան սօնրա գալպինտէ պիր թէսէլլի տույուպ թէտարիքի իւզըէ պիր էյի խոտովանանք ոլտու վէ Սրբութիւն ալտը, վէ օլ տագիգէտէն քէնտինի կէօյտէ սանրպ պաշգա տէֆալար տախի սրգճա պու աղիմ խորհուրդլարա եազլաշմայա նիյէթ գօտու:

Խոտովանա՜հայրընըն գօտուղու ապաշխարանք իլէ գանտաթ էթմէյիպնէֆսինի գըրմաղ իչին թիւրլիւ ըիյազաթլարա ել վուրտու, տուտարնտա միւլազիմ, կիյիպ իչմէսինտէ փէք տիգգաթլը, հաթթա հաֆթանըն չօգ կիւնլէրինի, կէչմիշ կիւնա՜լարընըն քէֆարէթի իչին ստտէ սու վէ գուրու էքմէք իլէ կէչիրիր իտի: Պիւժիւք օրուճ իչինտէ պագը կիւն Սրբու-

Թիւնտան պաշգպ աղզընա պիր շէյ Գօմա-
մըշ տըր: Պու կիռնէ օն տէօրթ սէնէ
սըգը էօմր կէչիրտիքտէն սօնրա Ալլահ
էֆէնտիմիզին Թարաֆընտան հէր խա-
թալարընըն պաղըշլանմասընըն խապէրի-
նի ալտը, պու միւթտէ իւզէրինէ նէ գա-
տար սէվինտիյսէ տէ եինէ սըգըլըղը ել-
տէն պրագ մատը. հաթթա եվվէլքիլէրին
իւզէրինէ տահա իլավէ էթտի. գարտաշ
մուհապպէթի հագգընտա Թագսիրաթլը
պուլունմամաղ իչին հէր էլինտէն կէլէնի
օնլարա էթտիքտէն սօնրա իհթիյաճը
օլանլարա սատագա վէրիր խաթէլէրէ
զէյարէթէ կիտէր պիմարխանէլէր իչինտէ
եարալըլարըն իըզմէթինի էտէր իտի:
խաթթէլէր իլէ կէօրիւշտիւյիւնտէ Թէն
եարալարընտան զիատէ ճան եարէլէրինի
տիւզէթմէյէ չալըշըպ՝ բուհանի սէօզլէր
իլէ Քրիստոսուն խաչ իւզէրինտէ պիզիմ
իչին չէքտիքլէրինի օնլարա նագլ էտէ-
րէք՝ Թէսէլլի էտէր վէ եիւրէք վէ սապր
վէրիր իտի:

Էհլէ Յուլիանոս օլ գատար սէֆիհ-
լիքտէն սօնրա աղըր խաթթէլէյլէ եա-
թաղա տիւշտիւյիւնտէ, Կաթարինէ կէճէ
կիւնտիւզ եանընտան պյրլմազ ըտը:
Աղըրսարը արթըպ հէքիմլէր Թարաֆըն-
տան տէրտինէ պիր տէրման պուլունմա-
տըղընտա իւմիտ քէսիքլիլինտէն գուտու-

րուր պաղըրըր ըտը: Կաթարինէ հազիմ-
 լէյլէ հէր խըզմէթինտէ պուլունաու վէ
 վազթ վազթ Ալլահըն մէրհամէթի իւ-
 զէրինէ սէյլէյէրէք թէսէլլէ էթմէք
 իսթէր իտի: Պունլարտան գաթի նազար
 ֆրիստոս էֆէնտիմիզին իպէնճէլէրինի
 նագլ էտիպ՝ օնու թէվպէյէ կէթիրմէյէ
 չալըշըրտը. լաքին հիչ պիր թիրլիւ օնուն
 թաշ քէսիլմիշ երւրէյինի եուժատամա-
 տըղընտա հաղգ իւզըէ ճանընըն զայպ
 օլաճաղընտան գօրգուպ, պիր օտա իչինէ
 կիրտի վէ եէրէ գափանըպ՝ Ալլահ, շու
 ղայպ օլմուշ ճանա մէրհամէթ էյլէ,
 օղլունուն գանը պէհասըյլա սաթըն ա-
 լընմիշ ճանը էպէտի շէյթան էսիրի էյ-
 լէմէ տէյի, ֆիղան ու ֆէրեատ էտէր
 իտի: Օ՝ իչէրիտէ պու թարզ տուա
 էտէրիքէն խասթէնին գալպինտէ պիր
 թէպտիլաթ կէօրիւնտիւ, լիսանը թէպ-
 տիլ օլտու, Ալլահ իլէ պարըշմագ իսթէ-
 տի: Ֆիլ հալ խոստովանահայր չաղըրըր
 վէ աճըյարագ ճէմի կէշմիշ էօմրիւ իւ-
 զէրինէ խոստովանանք օլտուգտան սօնրա
 ֆրիստոս էֆէնտիմիզին ազիզ թէնինի
 ալտը վէ թէվպէքեար երւրէյլէ էօլիւմէ
 հազըրլանտը: Պու աճսիպ թէպտիլաթ
 իւզէրինէ Կաթարինէնին նէ կիունէ շաղ
 վէ թէսէլլէ օլտուղու թարիֆէ հաճէթ
 տէյիլ տիր: Պու ազիզէ տուասը պէրէ-

քեաթընյա պունա քեզալիք ախեր չօգ միւծիգէթլէր իշէմիշ վէ ղայպ օլմուշ ճանլարը թէվպէյէ տէօնտիւրիւպ ճէննէթի գազանտըմըն տըր:

Է՛հլի Յուլիանոս էյի էօլիւմ իլէ էօլիւպ կաթարինէ տուլ գալտըղընտա ֆազուլէթէ վէ քէմալիյէթէ օլան ղայրէթինի տահա արթըրտը: Ուզուն էօմըիւ չիքեայէսինի օգույան՝ քրիսթիյանա միւթէալիգ թիւրլիւ քէմալիյէթլէրտէն պաշգա Ալլահ մուհապպէթի հագգընտա թէլէֆֆուլ էյլէտէյի սէօղլէրի վէ օնուն խաթրը իշին սապը վէ իրթիքեապ էթտիյի շէյլէրի իշիտիւրսէ շաշար գալըր, վէ գալպինի մուհապպէթ աթէշինտէն իպարէթ պիր ֆուրունա պէնգէտիր: Չօգ տէֆա պու ազիւմ աթէշին ալէվլի տիշարըտան տախի կէօրիւնիւր իւտիւ. էլի, եիւզիւ վէ կէօքսիւ օլ տէրէճէ գըզարըրը քի պիլմէյէն շիմտի եանար թուլթուլըր տէր իտի. պիր քէրրէ էլինի թաշ քէսիլմիշ պուլ իւզէրինէ գօտուլունտա էրիտի վէ գայնամաղա պաշլատը: Էքսէրի տախի պու տէրունի աթէշինտէն պօղլւմադ կէլիպ. Աման Ալլահ, ղայրի տայանամամ տէյի, չաղըրըրը ըար: Էօմրիւնիւն սօն սէնէլէրինտէ Ալլահ թէալահ հաղրէթլէրի ճարիյէսինէ պիր աղըր վէ մուազղուպ իտաթէլիք էօլատըր, տէրտինէ

տէրման պուլունմատրգճա կաթարինէ շաղ օլուր վէ պիր ազ տահա զհատէ Գրիս-տոսուն խաթրը իչին չէքմէք արզուէրի-տի: Պու գատար զահմէթլէրտէն սօնրա էօմրիւյլէ աղըրլարը տա քէսիլիւ էֆէն-տիմիզէն 1510 թարիխինտէ ալթմըշ իւշ եաշընտա չէքտիքլէրինէ պէտէլէն էճրինի ալմաղ իչին ճէննէթէ ուչտու: Էօլտիւյիւ վազթ չօգ ազիզ ճանլար՝ ազիզէնին պիր սէմափի նուր իչինն զարգ օլմուշ ճէննէթէ կիթմէսինի ուզագտան կէօրիււ պաշգա-լարընտ տա սէօյլէմիշ տիրլէր: Թէնի հալա պու կիւնէտէք չիւրիւմէմիշ հէնուզ էօլ-միւշ կիպի տուրուր վէ իպատէթ իլէ շիֆաաթընը տիլէյէնլէրէ եարտըմընը էտէր:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 22

Ս. ՆԻԳԻՒՆԵՍՈՍ ՎԼԻ ՄԵ- ԿԵՐԻՈՍ

Միւնքիր Յուլիանոս գրալըն տէվլէթի էյեամինտէ Ընթաքեա շէհրինտէ քիլիսէ պիւլիւքլէրինտէն սէչիւմիշ թիւրլիւ ֆա-զուէթլէր իլէ միւզէյեէն պու իքի ազիզ քահանալար տին ուղըռնտա էօմրլէրինի գօյոււլ ճէմի քէնտիլէրէ թէսլիմ օլմուշ ճանլարը էօլիւմտէն գօրգոււլ տինլէրին-տէն ինքեար կէլմէմէլէրի իչին սէօլ վէ

Ֆիլի իլէնաւիհաթ վէրիւր իտիւր: Ջալիմ
 Յուլիանոս տէվէթի իշինտէ կէզիպ րաւթ
 կէլաիյի քրիսթիյանլարը խայլի իպէն-
 ճէլէր իլէ էօլաիւրաիքտէն սօնրա Ան-
 թաքեա շէհրինէ եէթիշաի վէ գանա
 սուսամբշ ճանաւար կիպի, քրիսթիյան-
 լարա գարշը տիշինի գըճըրտատըրը վէ
 օնլարը թաշգիր էթմէք իշին Գալիլէալը
 թէսմիյէ էտէր իտի: Չաշուտլարը էլէյլէ
 Եւգինէստուն վէ Մակարիոսուն քրիս-
 թիյանլարըն պաշը վէ ութատըր օլմալա-
 րընը տույտուղունտա տիվան գուրուպ
 հուգուրինէ չաղըրտը. Բիմ սէնիզ վէ
 նէ մասլահաթ իւզէրինտէ փնիզ տէյի,
 սիւալ էթտի: Եւգինէոս գօրգուսուզ
 իլէրի վարտը, վէ վաճիպ օլան թէվազու-
 յու իճրա էթտիքտէն սօնրա, քրիսթիյան
 րզ, իշիմիզ՝ քրիստոսուն գօյունլարը սիւ-
 րիւսիւ իւզէրինէ չօպանլըզ էթմէք տիր
 տէյի, ճէվապ վէրտի: քրիստոսուն սիւ-
 րիւսիւ տէտիյին գօյունլար նէրէտէ տիր
 տէյի սօրտուղունտա՝ Եւգինէոս ճէմի
 տիւնեա իւզէրինտէ տիր տէյի, ճէվապ
 վէրտի. Յուլիանոս՝ էօյլէ իսէ, եա Պիզ
 քիմէպուրուրուզ տէյի սիւալ էթտի-
 յինտէ, Եւգինէոս՝ ագիլ սէօզլէր իլէ
 տիւնեա փատիշահլարըյլա փատիշահլար
 փատիշահընըն մապէյնինտէ օլան Փարգը
 անլաթտը վէ գանտըրմայա չալըշըր ըտը:

Յուլիանոսս պու ճէվապ իւզէրինէ էօքէ-
լէնիպ Ա՛ ագըսըզ պուտալա փատիշահ
տըր տէտիյին Քրիստոս տահա տիւնքի
ատէմլէրտէն պիրիսի տիր. Օգոստոս գրա-
լըն տէվէթի էյեամլէրինտէ տօղմա,
եէրի տատը պէլլի, վէ սէն ծնո՞ւ էպէտի
տիր տէյի պահա էտէրսին տէտի: Եւգի-
նէոս կիւզէլ սէօզլէր իլէ Քրիստոսուն
Ալլահլըղընը վէ ինսանլըղընը ծնա կէօս-
թէրտիյինտէ, օ՛ իսպաթլարընա ճէվապ
վէրէմէյիպ զէվզլէնէրէք տէտիքլէրի իւ-
զէրինէ կիւլէր վէ տայմա փութլարընը
իլէրի սիւրէր իտի: Եւգինէոս պունլարըն
հիչ օլաուղընու քիթապլարտան իսպաթ
էթտիյինտէ՝ Յուլիանոսս ութանմասըն-
տան տայանամայըպ ազեղի ճէլատլար
էլինէ վէրտի վէ պէշ եիւզ չըպուզ վուր-
մայա էմը էթտի: Ճէլատլար ազեղի պիր
տիրէյէ պաղատըլար վէ ինճէ չըպուղլա
տէօյտիւքլէրի վազթ՝ Գրալ էմրինէ միւ-
թի օլ, ալլահլարա գուրպան ոուն տա
գուրթուլ տէյի, էօյիւթ վէրիր իտիլէր.
վէ լաքին Ալլահըն սատըզ գուրու պիր
շէյ սէօյլէմէյիպ սապը իլէ չէքէր իտի:

Եւգինէոս պու իզքէնճէլէր արասընտա
իքէն, Յուլիանոս՝ Մակարիոսու քէնտիյէ
չաղըրըպ ծնուն Ֆիքրինի տէ անլամագ
իչին Շու չէքտիյի ազըսըզլըզ տէյիլմի,
սէն նէ տէրսին տէյի սօրտու. Մակարիոս

սէօգիւնէ հազգ ճէվապ վերտիքտէն սօն-
 րա պիր ազ սէրթիլլէ քէնտինին էվվէլ
 քրիսթիյան օլուպ տա շիմտի պէյլէ աղիզ
 տինինի ինքեար էտիպ զալիմ վէ զուլմ
 օլմասընր եիւզիւնէ վուրտու, վէ գապա-
 հաթլարընր թանրյըպ տա թափարղը
 շէյթանլար իճատը վէ էլ եափըսը եա-
 լանճը ալլահլարտան քրիսթիյանլարըն
 Ալլահընա թէքրար սէճտէ էթմէյէ տա-
 վէթ էթտի: Պու հազգ սէօզլէր Յուլիա-
 նոսուն գալպինի տահա զիատէ փէքլէշ-
 տիրտիլէր, վէ ղայրի պիր տահա սէյլէ-
 աիպ տէ ինճինմէմէ իչին ծնու տա օլ պի-
 րիսի կիպի պաղլայըպ տէյմէյէ էմր էթ-
 տի. վէ լաքին պուսուն իլէ հիչ պիր
 ֆիքրլէրինտէն տէօնմէք ալամէթի կէօր-
 մէտիյինտէ շէօզիւպ պաշ աշաղա աստըր-
 տը վէ գըզկըն տէմիրլէր իլէ պէտէնլէրինի
 տաղլայըպ իւզէրլէրինէ գէհըլի պէօճէքլէր
 վէ սօղըլճանլար սալը վէրտի. լաքին
 Ալլահըն քէրէմիլլէ աղիզլէրէ հիչ պիր
 քէտէր օլմատը: Կոստանդիանոս գրալըն
 կիւնիւնտէն գալմա Արտեմիս իսմինտէ
 պիր էհլի թազվա՝ աղիզլէրին իսքէնճէ-
 սինի կէօրտիւյիւնտէ զալիմ Յուլիանոսուն
 գարըսընա չըգտը վէ էթտիյի շէյին
 ապէս վէ գրալա տիւշմէզ օլմասընր կէօռ-
 թէրտի, վէ լաքին պու ճէսարէթինին
 գազէպինի քէնտիսի տէ ալտը:

Օնտան սօնրա Եւգինէսու վէ Մակա-
րիոսու զէնծիրէ վաւրու պիւթփէրէսթլէր
եաթաղը պիր մահալէ սիւրտիւ, վէ ազիզ-
լէր օրասաւ Քրիստոսու վազ էտիպ էհա-
լիսինտէն չօղունու քրիսթիյան էթտիլէր:
Օրայա եազըն պիր տաղ էթէյինտէ պիր
էժտէրի տախի տուալարր պէրէքեաթըյլա
եօղ էթտիլտէն սօնրա, քէնաիլէրի տէ
պազը գալան էօմրէրինի մէլաիք կիպի
օ տաղ իւսթիւնտէ կէշիրիպ՝ վազթի կէ-
տիյինտէ հասրէթինի չէքտիլէրի կէյլէր
ճէննէթինէ նայլ օլտուլար:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 23

Ս. Գ. Ե՛Ն ԵՍԻՈՍ Վ. ԿԵՅ

Վրիսթիյանլար խասիմի Գիսկղէտիա-
նոս գրալըն տէվլէթի էյեամինտէ Բօմա
շէհրինտէ Գենեսիոս իսմինտէ ասը չըզ-
մըշ պիր մուգալլիտ, ճանպագ վէ կէօղ
պայըճը փութփէրէսթ քիշի վար ըտը:
Քրիսթիյանլարա գարշը խուսումէթի
գրալըն տիւշմանլըղընտան ազ տէյիլ իտի.
եաշայըշընըն թարգը փէք սէրպէսթ, աչըզ
վէ սէֆիհ. գալպի Փէնա վէ տիլի մուր-
տար ըտը: Պու Փասիտ՝ գրալըն կէօղիւնէ
կիրմէ իշին, հէր ցյունու թագլիտինտէ
վէ կիւլտիւրէճէք սէօղէրինտէ քրիսթի-

յանլարն ազիմ վէ ազիզ խորհուրդա-
րնր օրթայա ալըր, ատէթլէրի, վէ թա-
լիմաթլարը իւզէրինէ եափմա սեօյլէր
սեօյլէրէրէք աշաղա վուրուր վէ մասխարա
էտէր իաի: Պիր կիւն տափի վաֆթիզ
խորհուրդու իւզէրինէ օյնամագ իսթէտի
վէ ուղ իլէ քրիսթիյանլարաւն պու
պապսէ ատէթ օլան թէօրէլէրի մէշգ
էտիպ քէնտի ազլընտան օլանլար պա-
շնա թօփլասը վէ ծնլար իլէ պէրապէր
պիր էյի մասխարալըզ էթմէյէ գարար
վէրտի:

Աիւնիւ սաաթը կէլտիյինտէ գրալ վէ
ճէմիաթ թէմաշա եէրինէ աօլտու վէ
վէրտէլէր աշըլըպօյուն պաշանտըղընտա՝
Գենեսիոս մասխարալըզա սուրէթա խաու-
թէլէք կէօսթէրիպ եաթաղա կիրտի վէ
օլ պիր արգասաշլարնր քէնտիյէ եար-
տըմ էթմէյէ չաղըրրպ էնճամ Աղըրլա-
նըյօրում, չարէ եօգ էօլէճէյիւէմ, պարի
քրիսթիյան էօլէյիմ, պէնի վաֆթիզ
էտին տէյի, սեօյլէտի: Արգասաշլարը
էյրէնտիքլէրի ուղ իւզրէ հէր ատէթի
իճրա էթտիլէր. վէ ֆիքրինի արաշթըր-
մաղ իչին եէնի վաֆթիզ օլանլարա ու-
տէթ օլան սիւալլէրի, աօղըու վէ լաքին
կիւլէրէք մասխարա էտէրէք էօյլէ պիր
թագլիտ էթտիլէր քի գրալ պիլէ կիւլ-
մէսինտէն պայըլըյօրումտու:

Լաքին օնլարն կիւմէսի Ալլահն իրա-
տէթինէ մանի օլամատը. ութանմազ
մուգալիտ պու ազիմ խորհուրդու մաս-
խարալըզ իշին ալտըղընտա Ալլահ եիւ-
րէյինի թէփրէթտի. աղղը կիւլէր վէ-
տիլի քիւֆը էտէր իքէն՝ ազլը եաթտը,
իթիմատը արթտը: Վէլհասլ Գենեսիոս
էվվէլքի Գենեսիոս գալմայըպ՝ Ալլահն
մէրհամէթինի թանըտը վէ տերունի եիւ-
րէքտէն վաֆթիզ օլմազ արպիւլէտի:
Արդատաշարը պու ազիմ թէպտիլթ-
տան խապէրլէրի օլմայարագ տահա էվ-
վէլքի տերպլէրի իւզլէ օյունու իլէրի կէօ-
թիւրտիւլէր. վէ վաֆթիզ ալայընը պի-
թիրտիքտէն սօնրա պիր պէյազ գաֆ-
թան տախի կիյտիրիպ գահգահա ալտը-
լար, վէ ճէմիաթ էօնիւնէ կէօթիւրիւպ
եազըշմազ սէօզլէր իլէ ըէզլէ պէտնամ
էթտիլէր:

Վէ լաքին Գենեսիոս եիւրէքտէն քրիս-
թիյան օլուպ օյուն պիթտիքտէն սօնրա
զրալըն հուզուրինէ վարտը վէ պաշընա
կէլէնի պիրէր պիրէր նազլ էթտիքտէն
սօնրա, Շիմտի քրիսթիյանըմ տէտի:
Օյունու պէն իճատ էթտիմ, քրիսթի-
յանլարըն պաշ խասիմի պէն իտիմ, հէր
քէս պիլէր. լաքին օյուն վազթինտէ
ֆիքրիմ տէյիշիլտի, կէօզիւմ էօնիւմտէ
կէօլէր աշըլտը վէ վաֆթիզ սույու պա-

շրմա տէօքիւլտիւյիւնստէ՝ պիր էլ տախի
 եօգարրտան կելիպ գալպիմին գափու-
 սունու վուրուրուտու. ծնտան գաթի՛նա-
 զար պիր մէլէք եանըմա կելիպ ճէմի օլ
 անէ գատար իշլէտիյիմ կիւնահլարը պիր
 քիթապ իչինէ եազլը կէօսթէրտի, վէ
 վաֆթիզտէն սօնրա սիլինիպ եօղ օլաճա-
 դընը անլաթտը. վէ ֆիլվազը օլ սաաթ-
 տէն արզիւսիւնիւ չէքտիյիմ վաֆթիզէ
 նայլ օլտուղումտա ճէմի մէզքիուր կիւ-
 նահլարըմըն տէֆթէրաէն ըհսիտ օլմա-
 սընը կէօրտիւմ, տէտի. վէ պունլարը պիր
 խահիշ իլէ նագլ էթտիքտէն սօնրա,
 վազըա օլ անէտէք փութփէրէսթ օլմա-
 սընը իգրար էթտի, վէ լաքին ծնտան
 սօնրա փութլարը ըհտտ էտիպ ֆագատ
 քրիսթիյանլարըն հազգ պիր Ալլահընա
 թափաճաղընա ալանէն սէօզ վէրտի, վէ
 գրալը տախի քէնտի ազլընա ուլտուրուպ
 փութփէրէսթլէքտէն քրիսթիյանլըղա
 չէվիրմէյէ չալըշըր ըտը:

Իւք էվվէլ գըալ վէ սէյրճիլէր էօյլէ
 սանտըլար քի տահա օյունու իլէրի կէօ-
 թիւրիյօր, օլ պապտէ կիւլէր տուրուր-
 ուտուլար, վէ լաքին եավաշ եավաշ
 ֆիքրի պէյան օլտուղումտա հէր քէս
 շաշտը, վէ գրալ էօքէսինտէն ազ գալտը
 քի հէմէն օրատա էլիյլէ Գենեսիոսու
 էօլտիւրիւյօրուտու: Լաքին պաշգալար

մապէյնէրինէ կիրիպ ազիպէ ելինտէն ալ-
սորար, վէ էմրի իւզրէ էսվապընը չըգա-
րըպ իւայլի աէջտիւքտէն սօնրա գարանը
զընտանս աթարըար: Դիսկզետիանսս՝
պու վազըա ազընա կէլաիքճէ քէնտի
քէնտինի եէր իտի վէ պիր չարէտինի
պուրւպ չէվիրմէ իչին մաւլահաթը
Պղաւտինսսա իհալէ էթտի վէ օլմատըզ
հալտէ վիւծուտինի գալտըրմայա սըմար-
լատը: Պու գալիմ քիշի երթէսի կիւն
Գենեսիոսու հուզուրինէ չաղըրըպ գրալըն
տարղընըզընը անլաթտը վէ տիւշիւնմէ-
տէն գապուլ էթտիյի տինի պըրազըպ
տա էվվէլքի կիպի փութլարա սէճտէ
զըլմայա վէ գրալըն կէօզիւնէ կիրմէյէ
նաաիհաթ վէրտի. անճագ պուշլարըն հիչ
պիրի ֆաիտէ էթմէտիյինտէ, գամչըլաթ-
տը, տէմիր թարագ իլէ թէնինի գազը-
տըգտան սօնրա, Ա՝ սէֆիլ կէլտէօն, գրալ
էմրինէ միւթի օլ տա էվվէլքի փայէնտէ
գալ՝ աէյինճէ, Գենեսիոս՝ Գրալ տէտի-
յին տէ էօլիւմէ միւպլթէլա պիր ատէ՛ր
տիր, ինամ ու իհսանը տալի քէնտին-
տէն զիատէ սիւրէմէզ, պէնիմ թափտը-
ղըմ Ալլահ գրալլարըն գրալը տըր վէ
էօլէճէյի եօզ, եէրի կէջիւ օ եարաթտը,
վէ հէր քեաինաթ օնուէն էմրինէ միւթի
տիր. օնուէն իսմինէ վաֆթիզ օլմուշում,
օնուէն օղրուէնա պու իսքէնճէլէրէ թէհամ-

միւլ էտերիմ, եւր կէօյ պիր եւրէ կէլսէ
 օնուն մուհապպէթինտէն պէնի պրորա-
 մազ, օլ սուրէթտէն՝ իսթէտիյին կիպի
 եղէլէթ վեր, պիր տէյիլ պին քերրէ
 պիլէ էօլտիւրէպիլսէն, ապա քրիսթի-
 յանլըդ իսմինի աղզըմտան վէ Ֆիքրիմտէն
 չըգարամազսն, տէյի ճէվապ վերտի:
 Պղաւտինտո զայրի պու լադըրտըլարը
 իչիթմէյէ տայանամայըպ գրաւա հեր շէյի
 անլաթտը վէ օնուն էմրիյլէ Էֆէնտիմի-
 զին 303 թարիսինտէ սաթուր իլէ ազի-
 զին քէլէսինի վուրուպ աշաղը ալտը: Պու
 մինվալ իւզըէ Ալլահըն պէհատըր գուլու
 Գենեօիտս էվվէլ նէ գտտար Գրիտուտա
 դարչը խուսումէթ կէօլթէրտիյսէ, օօնրա
 օնուն ճէսուր շաիրտլէրինտէն պիրի
 օլուպ էվվէլքի կիւնահլարընը գանը իլէ
 եայգատըր վէ ճէննէթ տէվլէթինէ հիսսէ-
 տար օլտու:

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 24

Ս. ԹԵԿՂԱ ԿՈՅՍ

Լչքի պապալարըն քիթապլարը իչին-
 տէ չօգ եւրտէ պու ազիզէնին ատը պու-
 լունուր. տին ուզըունա գանընը տէօքէն
 պիքիլէրին իչինտէ ազիզ Թեկզա իւքի
 տիր: Պու ալիլէ Լիկաւոնիանըն Իկոնիոն
 շէհրինտէ սոյզատէ վէ զէնկին աթալար-

տան տիւնեայա կելիւ փութ փերէսթլէք
այնը իւզերէ թերպիյէ օլտու: Տիւպեր-
լէք հազզընտա շէհր իշինտէ ազրանը
եօղ ուտու. օլ ճիհէթտէն տախի էն
զէնկին տելի գանլըլարըն պիրի օնա մու-
հապպէթ պաղլայըպ քէնտիյէ ալմադ
իսթէտի. անաօլընըն վէ պապալընըն ըիզա
վերտիյինտէ թեկղա տախի գայլ օլտու.
վէ լաքին տահա տիւիւն օլմատան օ
արատէ Ս. Պօղոս առաքեալ օրայա տախլ
օլուպ նամտար վէ իլիմ թահիլինտէ
եէթա Ոնեսիփորուն խանէսինտէ իզա-
մէթ էտիպ քրիստոս էֆէնտիմիզի վազ
էթմէյէ պաշլատը: թեկղա պիր եէնի
ղարիպ շէյլէր իշլիթմէ արզիւսիյլէ օրայա
վարըպ Առաքեալըն տէտիքլէրինի տիգ-
գաթ իլէ տինլէտի վէ ֆիքրինտէ թարթ-
տըզմա հազդ օլմալարընը պուլուպ քէն-
տի տէ քրիսթիյան օլմայա հէվէս էթտի,
վէ հէվէսի միւծիպինճէ տախի իճրաօընը
էտիպ վաֆթիզ օլտու: Պունտան գաթի
նազար պիքիլլէյլէ եաշայանլարըն ճէն-
նէթտէ նայլ օլաճաղլարը իհթիշալի
Առաքեալտան տույտուղունտա նէ գա-
տար տա օլ տէլիգանլըյա սէօղ վերմիշ
իտիյտէ, քէնտիյի Ալահա սունմայը տա-
հա զիտտէ մինասիպ կէօրիւպ պիքիրանէ
եաշամաղա գարար վէրտի:

Աթալարը՝ թեկղանըն տուրուշունտան

վէ ախէր հարեքեթլերինտէն իւզերինտէ
 օլան թէպտիլաթը սեզտիքլերինտէ՝ չա-
 դըրտըլար վէ թաասիհ էթտիքտէն սօն-
 րա ֆիքրինտէն չէվլըմէյէ չօգ չալըշ-
 տըլար. թաթլը տիլ վէ խայլի հէտիյէ-
 լեր իլէ կէօնլինիւ զափմաղա վէ քէն-
 տիլերէ ույտուրմագիսթէտիլէր վէ լաքին
 պունլար եարամատըղընտա աճը սէօզլէր
 սէօյլէմէյէ վէ գօրգու վէ էօրֆ կէօսթէր-
 մէյէ պաշլատըլար: Թեկղա նիյէթինտէ
 գափի գալըպ սէօզլինտէն տէօնմէտի,
 հաթթա աթալարընըն հէր սէօզլինէ
 ճէվապ վերիպ օնլարը տախի չէվլըմէյէ
 զայրէթ էտէր իտի: Պու թարիգ իւզըն
 հարեքեթ էթմէսի փէք կիւճլերինէ
 կէլտի, վէ էօքէլերինտէն քէնտիլերինի
 զայպ էտիպ ագըլտան մահրում ճանա-
 վարըն էթմէտիյինէ իրթիքեապ էթտի-
 լէր: Շէհր այանընա գըղլարընը գամագ-
 լայըպ իպրէթի ալէմ իչին, սէօզլինտէն
 վէ ֆիքրինտէն տէօնմէտիյինտէ աթէշ
 իչինէ աթըպ եագմայա թէքլիֆ էթտի-
 լէր: Հաքիմ պու շէքեայէթի աթալա-
 րընըն աղընտան տույտուղընտա՝ ֆիլ-
 հալ Թեկղայը հուզուրինէ չաղըրտը վէ
 Հագգընա իշիթտիքլերի կէրչէք մի տիր
 տէյի, թէֆթիշ էթտիքտէն սօնրա՝ ա-
 թալարընըն արգիւսիւ վէ թէքլիֆի միւ-
 ճիպինճէ պիր օտուըն եըղընը հաղըրլայըպ

աթէշ վերտի վէ ազիզէյի իշինէ աթմա-
ղա թէտարիք կէօրիւր իւտիւ. Թեկղա
աթալարընն էվինտէ չէքտիյի իպքէնճէ-
լէրտէն գօրգմայրպ տահա զիտտէ եիւրէք
ալարղը կիպի պու աթէշտէն տախի իւրք-
մէտի, հաթթա պէքլէմէտէն եիւզիւնէ,
պիր խաշ չըգարտը վէ կիւլէր եիւզ կէօս-
թերիպ իլհամի իլահիլէ քէնտի. քէնտիինի
աթէշ իշինէ աթտը. վէ լաքին Ալլահն
հէքմէթի կէօրիւնիւպ ազիզէ իշինէ տիւշ-
տիւյիւ կիպի բուզ կէտար կէլիպ ալէվի պիր
եանա կէօթիւրտիւ վէ Թեկղա աթէշ
քէմէրի ալթընտա օթուրուպ՝ Բաբելո-
նուն հէքմէթլի չօճուգլարը կիպի Ալլահ
տուա էտէր վէ օնուն մէտհինի օգուր
ուտու: Պու միւճիզէ իւզէրինէ սէյրճիլէր
հայրան օլուպ պաղար իքէն պիր քէպքին
եաղմուր կէլտի աթէշի պիւսպիւթիւն
սէօնտիւրտիւ վէ պազանլարը տարմատա-
ղըն էթտի:

Բօմա գրալը զալիմ՝ Ներոն օլ կիւնիւլը-
տէ Անթաքեա չէ հրինտէ իտի. պու ա-
ճախիպ վազըայը իշիթտիյինտէ Թեկղայը
կէօրմէք իաթէյիպ հուզուրինէ չաղըրթ-
տը, վէ թիւրլիւ շէյլէր թէրճիպէ էտիպ
րէյինտէն տէօնտիւրմէնին չարէսի օլմա-
տըղընա գանտըղընտա՝ եէպանի ազղըն
ճանաւլարլար էօնիւնէ աթմոյա էմր էթ-
տի: Ալազթի վէ կիւնիւ կէլիպ հէր քէս

«էյրի իչին ցյուն եերինէ թօփ օլտու-
 ղունտա՝ հայվանլարը գըզտըրըպ ազիգե-
 նին իւզէրինէ սալը վերտիլէր: Թեկլա
 օրթատա մերտանէ վէ ճէսուր տուրմուշ
 ուտու: Ճանավարլար իւք էվվէլ իւզե-
 րինէ եիւրիյիւշ էթտիլէր, վէ լաքին
 եանընա եագլաշտըգլարընտա՝ ազղընլըգ-
 լարընը ունուտուպ հազիմ գուզըյա
 տեօնտիւլէր վէ այաղընըն ալթընտա ցյ-
 նաշարագ սիւրիւքլէնիւր իտիլէր: Ներսն
 պու հիքմէթի պիւյիւճիւլիւք ալամէթինէ
 վերիպ ազէգէյի իքի գուտուրմուշ պուզա
 պույնուզլարընա սըգը սըգը պաղլաթտը
 վէ սօնրա իւյէնտերէյլէ վէ տիպլերինտէն
 աթէշ վերէրէք գըզտըրմայա էմը էթտի
 քի պիրիպիրլերիյլէ տալաշտըգլարընտա
 ծնու փարէ փարչէ էթսինլէր: Էմրի իճրա
 օլտու վէ նէ գատար տիւրթտիւլէր վէ
 տաղլատըլար իսէ տէ հայվանլար եերլէ-
 րինտէն պիլէ գըմըլտանմատըլար, շէջլէ
 քի զալիմին ըէսմիւլ խայալը պօշա չըգըպ
 ութանտըղընտան նէ էտէճէյինի շաշըր-
 տը: Սօնրա ազղընա պաշգա պիր շէյտախի
 կէթիւրիպ ծնու տա թէճրիպէ էթտի.
 օրպա եագըն պիր շէհիրտէ հայվանաթ
 վէ եիլան գույուտու վարըտը. էլպէթտէ
 օրատան գուրթուլամագ տէյերէք, Թեկ-
 ղայը իչինէ աթտըրտը վէ ազիգէ տահա
 տիւլմէտէն եիւզիւնէ պիր խաշ չըգարար

վէ Ալլահըն մախսուս հիքմէթիլէ օրատա
տախի քէտերսիզ գալտը:

Պու գատար հիքմէթլէր իւզերինէ
սէյրճիլէր շաշու գալտըլար, վէ իշլերին-
տէն Տրիփինա իսմինտէ պիր գատըն տա-
յանամայըպ Ա՛հ. Թեկղանըն թափաղը
Ալլահ եալանճը օլամագ. կերչէք Ալլահ
օ տուր վէ օնտան զայրիսինէ սէճտէ գը-
լըպ գուրպան սունմագ թէօհմէթ տիր
տէյիպ, քրիսթիյան օլմա ֆիքրինի պէյան
էթտի. քէզալքէ ակէր չօգ փուլթփէ-
րէսթլէր օնուն իպրէթի իւզրէ քրիս-
թիյան օլմագ իսթէմէլէրինտէ Ներոն
գօրգտու վէ փուլթփէրէսթլէյէ պիր զա-
րարկէլմէսին տէյի, Թեկղայը կիզլիճէ էօլ-
տիւրթտիւ, վէ եախօտ պազի հիքեայէ-
ճիլէրին զիւիմինճէ էօլտիւրմէյիպ գօյու
վէրմիշ տիր. վէ Թեկղա վաթանընու վար-
տըղընտա «էօզիւ վէ վազըյլա չօգլարընը
տօղըու տինէ տէօնտիւրիւպ էմէքլէրինէ
պէտէլ իւճրէթինի ալմաղ իշին աօզսան
եաշընտա էճէլիլէ էօլմիւշ վէ սէատէթ
մէքեանը ճէննէթէ վուսլ օլմուշ տուր:
Հէր նէ հալ իսէ, պու ազիպէ քրիստէ
իշինտէ քէնտի ճինտի պիքիրլէր արասընտա
իւք շէ հիտ սայըլըր: Պու անէտէք տէ-
տիքլէրիմիզի միւզարրէր էթմէք իշին քի-
լիսէի շէրիֆ էօլիւմ տէօշէյինտէ պու-
լունան իսսթէլէրէ տուա էթտիյինտէ,

Եւ քերիմ Ալաճ խալայրդըն թեկղայր
իւչ ատիտ իսքէնճէլէրտէն գուրթարտը-
ղըն կիպի պու ճան չէքիշէն գուլունու
տա գուրթար վէ ճէննէթինէ նայլ էյլէ
տէյի տուա էտէր: Պունլարտան գաթի
նազար Ս. ԳրիգորՆազդիանզացինին եազ-
տրղընա կէօրէ շարգ վիլայէթլէրինտէն
խայլի ատէմլէր ազիզէնին մէզարընա զիա-
րէթ իչին էօլտիւյիւ մահալէ վարմըշտը-
լար, վէ քէնտիսի տախի օնա իպատէթէն
մէզարընա զեյարէթ էտիպ օնուն շիֆաա-
թըյլա չօգ էյլէքլէր գապուլ էթմիշ տիր:

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Բ 25

Ս. ԹԱԹՈՒՆԼ ՎԷՆ ՎԱՐՈՍ

Պու իքի մէլէյէ պէնզէր ճանլար պիրի-
պիրիյլէ էօգ գարտաշ ըարլար վէ Ս. Սա-
հակըն շաիրալէրինտէն օլուպ իլիմ վէ
ֆազուլէթ պապինտէ էյի թէրպիյէ օլ-
մուշ ուտուլար, վէ հէր հալ քէնտի
էօմրլէրինի ուսթալարը Ս. Սահակըն վէ
Մեսրոպուն էօմրիւ սիւլաքինէ միւթա-
պըգ էթմէյէ զայրէթ էտէր իտիլէր:
Ազիզ ուսթալարը վէֆաթընտան սօնրա
Աճէմլէր զօրունտան միլլէթին իւսթիւնէ
կէլէն պէլալարը տէֆ էթմէյէ չալը-
շըրրարլար, վէ լաքին Ս. Վարդանեան-
լարըն էօլմէսիյլէ միլլէթ պաշլարընըն

**

պազըլարը տիւշման էլինէ տիւշմէսինտէ վէ պազըլարընըն գաշմասընտա պու ա- զիզէր տախի Ալլահըն վէ Քիլիսէի շէրի- Փին հազգընա օլան զիւլ ու բեզայէթի կէօզլէրիյլէ կէօրմէմէ իչին շէհրտէն գաշ- տըլար վէ Վէշապօյր եանի Էփտէր տէ- րէսի տէնիլէն եէրէ վարըպ պիր գօրգունճ մաղարա իչինտէիսքեանէթտիլէր: Տէօրթ եանլարընը զալիմ վէ գանա սուսամըշ ճանավարլար ալմըշ ըար, վէ լաքին ա- զիզէրին սուսսընը Ալլահ իշիտիպ եա- վաշ եավաշ օրատան օնլարը գօվտու: Պու հիքմէթ իւզէրինէ տահա զիատէ գանտըլար քի Ալլահ օրայը քէնտիլէր իչին հազըրլամըշ տըր վէ օլ ծիհէթտէն շիւքը սուսուպ քիւլլէյէն քէնտիլէրինի սոււպա վէ թէֆէքքիւրէ վէրտիլէր: Եէ- մէքլէրի օթլուղ ուտու, վէ օնուէն տախի գարարընը կէչիրմէզլէր իտի: Պու կիուէնէ իքիսի պիր եէրտէ էօմր կէչիրմէտէն օլ գատար հազզ էթտիլէր քի Ալլահըն էմ- րինէ գարշը օլմասըն տէյի իշքիլլէնմէյէ պաշլատըլար, վէ օնուէն խաթըր իչին պու ծիւզի թէսէլլիտէն տիւնեա եիւզիւնտէ մահրում օլմաղ իչինպիրիպիրինտէն այրը- մաղա գարար վէրտիլէր, վէ Վարոս՝ Թա- թուլտան ուզագ պիր մաղարա իչինէ շէքիլտի վէ հէր պիրի այրը պաշընա Ա- լահա խըզմէթ էթմէյէ պաշլատը:

Ալլահ տիւշմանը վէ ճան խասմի մէ-
լուն շէյթան ազիզների գորգուտուպ եւր-
ներինտէն գըմըլտաթմաղ իչին չօգ չա-
լըշոր: Ս. Անտոնա վէ ախէր հիքեպե-
ների պէլլի շահիտներէ կէթիրտիյի իղվա-
լեր իլէ եիւրէքլէրինի ալթիւսթ էթտի
վէ լաքին ազիզներին տուասը վէ Ալլահն
քերէմիյլէ հէր ան եէնիլիպ ըէզիլ օլտու:
Պու մինվալ իւզըէ պիրիպիրինին հալին-
տէն պի խապէր խալլի վազթ եաշատըլար
վէ պուլունտուզլարը մահալտէ ինսան
իզի պիլէ կէօրիւնմէզ իտի: Գազայէն
պիր կիւն ալծըլար օլ սէմթտէն կէչէր
իքէն Թաթուլուն եւրի պէլլի օլտու վէ
ազ վազթտա ֆազուլէթի չավ օլուպ հէր
եանտէն օրայա գօշտուլար վէ ազիզ
օնլարս հասիհաթ վէրտի վէ պիլէսինճէ
գալմազ իսթէյէնլէր իչին պիր մանաս-
թըր պինա էտիպ էլի ալթընտա օնլարը
Ալլահն թէմպիհլէրինտէ թէրպիյէ էտէր
իտի: Պու շայիրտլէրի արասընտա հէփ-
սինտէն քեամիլ Թուվմաս իսմինտէ պի-
րիտի վար ըտը, քի հազիմլէյի վէ ալլազ
կէօնիւլլիւյիւ իչին ատը չըգմըշ ըտը:
Ս. Թաթուլ մանասթըր մէէմուրիյէթինի
օնա իհալէ էյլէյիպ քէնտիսի թէքըրար
չէքիլմէք արզիւլէտի, վէ օլ պապտէ
ճէմի թէվապիլէրինի չաղըրըպ ֆիքրինի
աշտը վէ օնլարըն ըիզասըյլա օնու մանաս-

Թըր իւզերինէ նազըր գօյուպ քէնտիտի
 չէքիւտի. լաքին պորմատան էվվէլ Թով-
 մասա վերտիյի Թէէպիւրլէ նասիհաթլար
 փէք կիւզէլ տիր վէ պիւյիւք օլանլարա
 Թէվապիլէրինի չէվիրմէնին Եօլունու
 Էօյրէտիր: Թովմաս հէր նէ գատար պու
 ազիմ վէ չէթին խրզմէթտէն գօրգուպ
 կէրի չէքիւմէք իսթէտիյսէ տէ իթաաթէն
 պաշ էյիպ Էօհտէսինէ ալտը վէ մութլու
 Էօլիւմիւ կիւնիւնէտէք հիչ պիր շէյտէ
 գուսուր Էթմէտէն պօրծունու Էտա Էթտի:

Պունտան պէօյլէ Ս. Թաթուլ վար-
 տըլը Եէնի մաղարա իչինտէ Թէքրար
 էվվէլքի ատէթի իւզրէ Ալահ իլէ գօնուշ-
 մաղա պաշլատը վէ պու Թաթլը Էօմր
 իչինտէ խայլի գէման գալտըգտան սօնրա
 Էնճամ քէօհնէ Եաշնտա Էօլիւպ հաս-
 րէթինի չէքտիյի ճէննէթէ նայլ օլտու
 վէ Էօլմէսիմիւճիզէթլէ պէյանօլտուղուն-
 տա շաիրաւէրի իզգէթ վէ իքրամ իլէ
 Թէնինի գալտըրըպ մանասթըր իչինտէ
 կէօմտիւլէր:

Ազիզին պիրատէրի Ս. Վարու տախի
 Եալընըզ պաշընա պիր մաղարա իչինտէ
 զահիտանէ Եաշար ըտը. Եէմէյի Թազէ
 մէյվէ վէ օթլուղ ուտու. ինսան Եիւզիւ
 հիչ կէօրմէզիտէ տէ շօգ տէֆա Ալահըն
 ճէլալէթի իւզերինէ տիւշիւնէրէք ծնու
 կէօրմիւշ վէ ծնուն իլէ պիր օլմուշ կիպի

Թէսէլլի օլուրուտու : Ալլահ թէալա
հազըէթլերի սօն կիւնլէրինտէ պու ազի-
ղի տէ տիւնեայա պէյան էթմէք իսթէյիպ
քէնտի թէրթիպիլէ օրատան պիր գաչ
քիշի կէշերտի քի ազիզի պուլտուգլա-
րընտա չօգ սէվինտիլէր վէ էյլէնտիյի մա-
հալլ իւզէրինէ պիր մանասթըր եափըպ
խայլի գահիալէր թօփ օլտուլար : Վարսս
սոգ վագթ օնլարըն իւզէրինէ նազըրլըզ
էթտիքտէն սօնրա փիր եաշընտա էճէ-
լիլէ էօլիւպ կէօյլէր ճէննէթինէ նայլ
օլտու :

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Բ 26

Ս. ԼՈՒԴ. ՈՎԼԻԿՈՍ

ԹՈՒԼՈՒՋ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒ

Պու ազիզին փէտերի Նափօլի փատի-
շահը իքինճի Կարսլուս վէ վալիտէսի Մա-
ճար փատիշահը պէշինճի Ստեփանոսուն
դըզը Մարիամ ըտը : Լուգովիկոս նէ գա-
տար սարայ իշինտէ շահգատէլէր աաէթի
իւզըն սերպէսթլիլէ փերվէրտէ օլտույսա
տա թա քիւշիւք չաղընտան Փազուլէթէ
օլան մէյլիւ աշգը վագթ իլէ քէսպ էտէ-
ճէյի քէմալիլէթէ պէշարէթ իտի : Օյուն
սա, զէվգու սէֆատա, բագստա, ալտա

վէ ասէր պունա քէզալէք պիւիւքէր
արասընտա ատէթ օլմուշ էյլէնճէլէրէ
հէվէյլի տէյիլ իտի: Տահա եհտի
եաշընտա իքէն փաքըզ վէ պիքիւրէք
գըյմէթինի թանրյըպ լէքէսիզ վէ զե-
տէսիզ սագլամաղ իչին լազըմ կէլէն
տիգգաթլարը էթտի. սէօզիւնտէ վէ
մուամէլէսինտէ պիր աճաիպ քեամիլլէք
վէ պախուսուս ազիզ պիքը Մերեհմէ
էվլատճա պիր իթիգատ վէ սերպէսթլէք
իզհար էտէր իտի: Օթուրուպ գալգտըզը
օտա իչինէ քէնտի ազլը մէյլինտէ օլմա-
յանլարը ալէլ խուսուս քէնտի ճինսին-
տէն օլմայանլարը պրագմազ բուր: Հէր
ան կէօզիւ եէրտէ իտի վէ պունլարտոն
պիրինի կէօրաիւյիւնտէ ուսլ իլէ եիւզիւ-
նիւ չէվիւրիւր իտի: Տէյղէսի Ֆրանչա սուլ-
թանը պիր տէֆա մուհապպէթինէ նի-
շանէ ծնու էօփմէք իսթէտիյինտէ գայլ
օլմատը, վէ վալիտէսինէ պիլէ պըրագ-
մատը քի պու մուհապպէթ նիշանընը
պիր տէֆա էտէպիլին: Ոլ պապտէ Օղ-
լըմ անան տէյիլ միյիմ, նէ իչին պէն-
տէն պու գատար չէքիլէյօրտուն տէյի
շէքեայէթ էթտիյինտէ, Պէլի պիլիւրիմ
քի սնամըն, լաքին գարը օլտուզունու
տա պիլիւրիմ. վէ պիր դարըյա՝ Ալլահ
գուլունա մուհապպէթ նիշանը կէօսթէր-
մէք եագըշմազ, տէյի ճէվապ վէրտի:

Պու մէլէքեանէ փաթըղը իչին հէր քէս
չօգ իթիպար էտէր իտի վէ ալէսսէվիյէ
Ֆէլէ+ իսմիլյէ անըլըր ըտը:

Գատէրին թէտպիրիյէ քիւչիւք եա-
շընտա սապր Փազուլէթինտէ տախի
թէրպիյէ օլտու. փէտէրի ճէնկտէ եէսիր
տիւշիւպ Պարչէլոնայա կէօթիւրիւտիւ
վէ սուլճ իւզէրինէ սէջլէշմէյէ պաշաւ-
տըղընտա գուրթուլուպ տէվլէթինէ
տէօնտիւյտէ տէ էլլի տախտ ըիճալ քիպար
իլէ իւչ օղլունու տա ըէհին վէրմէյէ մէճ-
պուր օլտու: Պու շարթ իւզըէ Լուգալիկոս
տախի եէսիրլէր սըրասընա կիրտի վէ լա-
քին պուլունտուզու հալի իւզէրինէ տալա
գասապլէթ կէօթէրմէյիպ՝ Ալլահա խըզ-
մէթ էտէնլէր իչին պէլսար տահա
թաթլը կէլիւր տէյէրէք օլ պիրլէրինի
տէ թէսէլլի էտէր իտի: Ատէթ էթտիյի
իպատէթ թալիմաթլարընը ապա էլին-
տէն պրագմատը, հաթթա գապիլիյէթի
օլտուգճա տահա զիատէ էթմէյէ զայրէթ
էտէր իտի: Վագթը ըուխտաթը օլտուզու
իչին Ս. Ֆրանչիսկոս ըահիպլէրինին էլի
տլթընտա լազըմ կէլէն իլմէ թալիպ օլ-
տու. վէ մէգքիուր ըահիպլէր իլէ սըզչա
գօնուշուպ Ալլահա մագպուլ օլմանըն
էօլունու տահա զիատէ ժնլարտան էօյրէ-
նիր իտի: Շէհր իչինտէ իսթէտիյի եէրտէն
կէշմէյէ իզնի վարըտըյոս սա քէնտիսի

քիլիսէլերտէն վէ խասթէխանէլերտէն պաշգա եերէ կիթմէզ իտի: Քիլիսէ իշինտէ հէփիսինէ էյի իպրէթ օլուրուտու վէ խասթէխանէլերտէ քէյֆօիզլերին խրզմէթինի թութարագ Ֆէրահ պուլլուր ուտու: Օլ էյեամտէ քէնտիսի տէ պիր աղլըր խասթէլիյէ տիւշտիւ, վէ սաղալըր գալգարսամ Ս. Ֆրանչիսկոսուն մանասթըրընա կիրէրիմ տէյի նիյէթ գօտու. վագըա ահտը իւզըէ սաղալտըղընտա կիրմէք իսթէտիյսէ տէ մանասթըր պիւյիւքլերի պապասընըն խաթըրընը սայտըզլարը իշին գապուլ էթմէտիլեր:

Վագթըր կէլիպ եէսիրլիքտէն գուրթուլտուղընտա Արախօնիա փատիշահընըն հէմշերէսինի օնա վէրմէյէ վէ փէտէրի վէֆաթընտան սօնրա Նափօլիյէ փատիշահ օլմաղա թէքլիֆ էթտիլեր. վէ լաքին Լուգուվիկոս Ֆիքրինտէ գալի գալըպ տիւնեա թաճընըր էթտա էթտի վէ Ալլահ էյի խրզմէթ էտէ պիլմէ իշին ինսան իւնսիյէթինտէն քիւլլիյէն կերի չէքիլտի: Պիր ույկուն Փուրսաթ կէլտիյինտէ օլանէտէք տէյեմէտիյի արզիւսինի փէտէրինէ պէյան էյլէտի վէ խայլի ըէճատան սօնրա իզն ալըպ քահանայ օլմա էնսէսինէ տիւշէր իտի: Շէհր եպիսկոպոսու վէֆաթ էթտիյինտէ սէքիլընճի Բօնիփալիոս Փափա հազըէթլերի Ս. Լուգուվիկոսու

օնուն եւրինէ ինթիխապ էթտի. լաքին
Լուդովիկոս ահար իւղըէ Ս. Ֆրանչիսկո-
սուն մանասթըրնա կիրմէտէն պու ման-
սըպը իւղէրինէ ալմամաղա եալվարտը-
ղընտա, ըէճասը դապուլ օլունտու վէ
ազիզ՝ պիր Թարիֆ օլունմաղ շաղըղա
րահիպէր ահա ու նէզըրնի էթտիքտէն
«օնրա պու ազիմ մերթէպէյէ ճաիղ օլան
Փազուլէթի. քէսպ էթմէ իչին չալըջըրտը:

Աագթը կէլտիյինտէ մէզքիուր Փափա
հազըթէթլէրի, քէնտի էլիյլէ օնու եպիս-
կոպոս էթտի, վէ պու մէսնէտէ նայլ օլ-
տուղունտա Լուդովիկոս նէ կիուենէ էօմր
կէչիրտիյի Թարիֆէ հաճէթ տէյիլտիր:
Հիւքմիւ ալթընտա օլան քիլիսէլէրի վէ
մանասթըրլարը կէօրմէյէ կիթտի վէ հէր
վարտըղը եէրտէ գուսուրլարընը տիւզէ-
տիպ եէնի նիզամ վէրտի. խասթէլէրի
կէօրիւպ օնլարա խըզմէթ էթմէ արզիւսի
փէք չօղուտու. Փուգարանըն կէրչէք
պապասը օլուպ էլինէ կէլէն փարայը օն-
լար իչին «արֆ էտէր իտի. հէր կիւն
«օֆրասընտա օնլարտան պիր գաչ
քիչի պուլունաճաղ ըտը, այագլարընը
եայգար վէ չօգ տէֆա տախի էօփէր իտի.
պիր տէֆա քրիստոս էֆէնտիմիզի տախի
պիլմէյէրէք օնլարըն սուրէթի ալթընտա
սօֆրասընա գապուլ էթմիշ տիր: Աազու
քէլամըյա չօգ տինսիզլէրի տօղըու տինէ

տէճնտիւրտիւ. գալիլ իման օլանլարը տինլէրինտէ գալիլէտի վէ Ալլահն խըզմէթինտէ զայրէթլի օլմայա եիւրէք վէրտի: Եպիսկոպոսլուգ մէրթէպէսինտէ տուրարագ ծանլարըն հագգընա նէ գատար խայր էտէյօրուտույտա տա՝ մանասթըր իչինտէ քէնտի ծանընա պագմայը մուգատտէմ թուլթուպ չէքիլմէք իսթէր իտի: Պու պապտէ Փափա հագգընթլէրինտէն ըուխսաթ թահսիլ էթմէք իչին Բօմայա կիթտիյինտէ Պրիյնեօլա գալէսինտէ պիր աղըր խասթէլէյէ տիւշիւպ եաթաղա կիրմէյէ մէճպուր օլտու:

Ս. Լուգովիկոս Ալլահն պէյան էթմէսիլլէ էօլլեմիւնին եագըն օլմասընը անլայըպ ազիգ Պիքը Մէրեէմին կէօյէ չըգտըը կիւն խոտովանանք օլտու վէ գուրու թօփրագ իւզէրինտէ տիգ չէզբիւպ Հաղտըղուլթիւնու վէ սօնրա վէրջին օծումու ալտը վէ պագը գալան վագթընը ըուհանի տիւշինճէլէրտէ կէչերիբ իտի: Սըգ սըգ ազիգ Պիքը Մէրեէմէ մէլէյին վէրտիյի սէլամը վէրտիյինտէ, Նէ՝ իչին եալընըգ պու տուայը էտէյօրսուն աէյի եանընտաքի տուրանլար սիւալ էթտիլէր իսէ, Ալլահտան սօնրա իւմիտիմ հէր ան Մարիամտա սըրը, միւտտէթի էօմրիւմտէ պէնի պագըպ դայըրտըը կիպի էօլլեմ սաաթընտու տա թէրք էթմէլ աէյի ճէ-

վապ վերտի: Վէլ հասլ էլինտէքի թու-
տուղու խաչելութիւնու սրգը սրգը եօփ-
տիւքտէն սօնրա շազ եիւրէք վէ կիւէր
եիւզ իլէ ճաննը եարաարճըսընըն էլինէ
թէսլիմ էյլէտի:

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Բ 27

Ս. ԿԱԼԻՍՏՐԱՏՈՍ

ՎԵ ԳԸՐԳ ՏՕԳՈՒԶ ՇԵՀԻՏԼԷՐ

Պու ազիզ Գիօկլետիանոս գրաւըն
տէվլէթի էյեամինտէ նէֆէր եազըլըպ
Բօմայա կիթտի: Պուլունտուղու պէօլիւք
իչինտէ քէնտիտէն դայրի քրիսթիյան
եօլ ուտու, վէ աթալարընտան էջրէն-
տիյի թէրթիպ իւզըն հէր կիւն տուսընը
վէ ախէր տին թալիմաթլարընը փութ-
փէրէսթլէրտէն կիզլի էտէրէք եաշար
ըտը: Պիր կէճէ ատէթի իւզըն գալգըպ
տուա էթտիյինտէ եօլտաշլարընտան պա-
զըր սէզտի վէ պիրի օ պիրինէ նագլ
էտէրէք քրիսթիյան օլմաը պէյան օլտու,
վէ սերապէրէ խապէր վէրմէտէն կէլ
տէօնտէ պիզլիմ իլէ պիրլէքտէ Արամազդա
գուրպան սուն տէյի իպրամ էտէրիտիլէր:
Պու թէքլիֆ կալիստրատոսուն կիւճիւնէ
կէլտի, վէ օնլարը թաթլըլըլա ազարլա-
մա իչին, Շաշարըմ քի պէջլէ արգամ-
թան տիւլէյօրսունուլ, խըզմէթիմտէ էք-

սիլմէտիմ, ճէնկու ճիաալ վագթինտէ սիզին իլէ պիրլէքտէ գան տէօքտիւմ, գրալըմըն սէօգիւնաէն աուլ կէշմէտիմ, շիմտի տինիմին թէմպիհլէրի իճրասընտա սիզէ նէ զարար վէրիյօրում անլայամայօ-րում. հէր նէ հալ իսէ պունու պէոյլէ պիլմիշ օլասընըզ քի, պէն տինիմտէն տէօնմէմ, քիմէ իսթէրսէնիզ խապէր վէրինիզ քրիստոսու ինքեար էթմէմ վէ օնուն խաթըր իշին էօմրիւմիւ ֆիտա էթմէյէ հազըրըմ տէյի ճէվապ վէրտի:

Էրթէսի կիւն ֆասիտ քիշիէր սերաս-քէրէ խապէր վէրտիքլէրինտէ օնուն էմրիլէ կալիսարատոս տիվանա չըզտը. վէ հաքիմ հուզուրինտէ քրիստոսուն թէվապիլէրինտէն օլմասընը իգրար էթտիքտէն սօնրա, ճէնքճիլէր խըզմէթինտէ պիր գուսուր էթմէմէսինի իսպաթ էթտի, վէ լաքին պու ճիւմլէ քրիստոսուն գուլլարընտան օլտուպունու էինէ թէօհմէթ սայարաալար օնուն իսմի շէրիֆի իշին հէր իպքէնճէլէրէ վէ էօլիւմէ պիլէ հապըր օլմասընը կէօսթէրտի: Սէրասքէր պու սէօզլէր իւզէրինէ կիւճէնիպ տէօյմէյէ էմր էթտի, վէ գան սէլ կիպի կէօվտէսինտէն ազըպ եէրի սուլասարզընտա ալլահլարա սէճտէ գըլ աա գուրթուլ տէյի թէքրար թէքլիֆ օլտու, վէ լաքին պունա գարշըլըզ փութլարըն հիշ վէ սախթէ

օլմասընը վէ ֆագաստ քրիսթիյանլարըն
 թափաղը Ալլահըն կերչէքլէյինի վէ իւ-
 միտի իւզըն սէյրինի էտէն պէօլլէյիւ
 իչինտէն օնա թէվապիլէր հաղըրլանմա-
 սընը պիր աճաիպ տիլպազլըղլա կէօս-
 թէրտիյինտէ չանագ չէօմլէք խիւրտէ-
 վաթը իւզէրինէ եաթըրաը վէ աչըլմըշ
 էարալարընը թէքըրար քէստիրտի, վէ
 սօնրա արգա իւսթիւնէ տէօնտիրիւպ
 աղզընա խուհի գօտու վէ թուլում կիպի
 գարնը շիշինճէյէտէք սու աօլտսըրտու,
 վէ ալլահլարա գուրպան սուն եօխսա
 տահա զիատէսինի հաղըրլամըշմ տէյի
 էօրֆ վէրիր իտի: Կալիստրատուս պու իւ-
 քէնճէլէր արասընտա Ալլահըն եարտը-
 մըյալա սաղ գալըպ էօրֆլէրինի պիր շէյ
 եէրինէ գօմաղ ըար: հաթթա օլ էօլ-
 տիրիւրիւմ տէյի գօրգու վէրտիքճէ,
 ազիզ սէվինիր իտի վէ Ալլահըն պիլէ-
 սինճէ օլմասընա նիշանէն ուրքերի իչին-
 տէն քէնտիյէ չէքմէյէ սէօզ վէրիր իտի:
 Հաքիմ պու սէօզլէր իւզէրինէ խըշմա
 կէլիպ թօրպա իչինէ գօր տա տէնիզէ ա-
 թարսամ, նամըլ պէնիմքիլէրտէն տէօն-
 տիրէպիլըրսին տէյինճէ, Ալլահ պէնի
 օնտան տա գուրթարըր տէյի, ճէվապ
 վէրտի: Սէրապէր թէճրիպէսինի էթմէ
 իչին էմրի իւզըն պիր չոյալ իչինէ գօտու
 վէ պօղազընա գուրշուն պաղլայըպ գա-

րատան գրող միլ բրագ տէնիզ օրթա-
սընա աթարըսը վէ լաբին Կալիստրատոս՝
Յովնան մարգարէնին պաշնա կէլէնի
ազլնա կէթիրիպ Ալահա ըիճա էյլէտի
վէ պիր միւճիգէթ իլէ չուալ գարայս
վուրուպ երթըտըղնտա պիր Եօնուզ
պալըղը ազիզի արգասընա ալըպ գարայս
չըգարտը:

Քէնտիյի տէնիզէ աթմայա կէօթիւրէն
գրող տօգուզ նէֆէր ճէնքճիլէր կէօղէրի
Էօնիւնտէ պու ազիմ Տիքմէթի կէօրտիք-
լէրինտէ Ալահըն լւթֆուլա գալպլէրի
աշըլտը վէ հալէրինի կէօրիւպ աղլատը-
լար, վէ թէվպէ Էտէրէք Կալիստրատո-
սուն պաղընա գափանտըլար վէ Պիզ
տախի քրիսթիյանըզ վէ սէնին թափտը-
ղըն Ալահտան զայրի Ալահա թափմայըզ
տէյի պաղըրըրտըլար: Կալիստրատոս օն-
լարըն իւզէրինէ աուա էթտիքտէն սօնրա
գապուլ էթտի վէ վագթըն ըուխսաթ
վէրտիյի գատար տին մատաէլէրինի էզյ-
րէթտի: Լաքին սերաքէր պու օլան
Տիքմէթ իւզէրինէ գալպինի Էուճատա-
ճագ Եէրէ տահա սէրթլէնտիրիպ օնլարըն
հագգընտան կէլմէյէ Եէմին էթտի, վէ
օլան ալամէթի պիյիւճիւլէք գարպնա
ազվ էտիպ Պէն շիմտի չէօղէր կէօղիւ-
նիւզիւ աչարըմ տէյի Էօքէսինտէն հայ-
գըրըր ըտը: Օնտան սօնրա այրը այրը

հէփիսինի տէ տէօյտիւք տէն սօնրա ագբւ-
լարը պաշարընա կէլսին տէյի զընտանա
աթտը վէ ագեղէր օրատա կալիստրա-
տոստան՝ գապուլ վէ իգրար էթտիքլէրի
ագեղ տինին թալիմաթլարընտա տահա
էյի թէրպիյէ օլարագ ուսթալարընըն
էմրի իւզըէ էօլիւմէ հազըրլանըր ըտըլար :

Պիր գաշ կիւն միւրուրինտէն սօնրա
թէքրար տիվան գուրուպ մահպուսլարը
հուզըրինէ չազըրտը վէ ֆէքիւրլէրինի
թէֆթիշ էթտի, վէ լաքին հիշ պիր
թիւրլիւ տինլէրինտէն տէօնտիւրմէյի
միւմքին կէօրմէտիյինտէ պօղուլսունլար
տէյի պիր կէօլիչինէ աթտըրտը : Ս. Կա-
լիստրատոս պու վէսիլէյլէ, իշթէ ագեղ-
լէրիմ վաֆթիզ նիյէթիյլէ պու սույա
կիրինիզ գօրգմայըն Ալլահ պիզի գուր-
թարըր տէյի նասիհաթ վէրտիյինտէ, պօ-
ղազլարընա պաղլանան տէյիրմէն թաշ-
լարը՝ քէնտիլիյինտէն չէօգիւլիւպ կէօլիւն
տիպինէ էնտիլէր, վէ ագեղէր գարա-
տա եիւրիւր կիպի եիւրիւլիւպ գըյըյա
չըգտըլար : Պու հիքմէթին իւզէրինէ
եիւզ օթուզ պէշ գատար նէֆէր տախի
տէօնիւպ քրիստոսու իգրար էթտի : Սէ-
րապէր քէլպ կիպի գուտուրուպ քէնտինի
եէտիյինտէ՝ պիրիսի օրթայա չըգըպ
էֆէնտիմ պունլարը օրթատան գալտը-
րայըմ, եօխա տահա զիւտէ պիյիւծիւ

Կալիսարաւորաւուն առը վէ տինի աւքեր
իչինաէ իշթիհար պուլուր, տէտի, վէ
օնուն էմրիյլէ կէճէլէյն զընտանա վարըպ
հէփիսինի տէ գըրար: Պու էլլի ատիա
ազիզլէրին չէհիտանէ էօլիւմիւնտէն սօնրա
օլ պիրլէրի կիզլիճէ զընտանա կիրիպ
թէնլէրինի չալարլար վէ ախէր եէրէ
կէօթիւրիւպ ալայ իլէ կէօմտիւլէր:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 28

Ս. ՀՄԵՒՈՒՆ

ՔՐԻՍՏՈՍՈՒՆ ԽԸՍԸՄԸ

Ս. Հմաւոն վէ եախօտ Սիմէոն՝ Մարիամ
կղեովպատան աօղտու, վէ Ինճիլի չէրի-
ֆին չէհատէթ էթմէսի իւզըէ վալի-
տէսի Քրիստոս էֆէնտիմիզին էօլտիւյիւ
վազթ ազիզ Պիքիր իլէ պիրլէքաէ տուր-
մուշ սէյր էտէյօր ուտու: Հմաւոն աախի
Քրիստոսուն շաիրտլէրինտէն օլուպ օնուն
ալլահանի սէօզլէրինի իշթմիշ վէ իշլէ-
տիքլէրի միւճիգէթլէրի կէօզլէրիյլէ կէօր-
միւշտիւր: Առաքեալարտիւնեա եիւզինէ
տաղըլարգլարընտա Հմաւոն Գուտսի չէ-
րիֆտէ գալըպ օրանըն իւք եպիսկոպոսու
Յակոբոս իլէ էհալիսինի տէօնտիւրմէյէ
չալըշըրրար. վէ մէզքիուր Յակոբոս Եէ-
հալտիլէրտէն իսքէնճէ չէքիպ էօլտիւ-
յիւնտէ Հմաւոն օնուն եէրինէ ինթիխապ

օլունտու վէ մանսրպընտա գուտուր էթ-
 մէյիպ տէօնմիւշէրի տինլէրինտէ գալիլէր
 վէ տէօնմէմիշէրի ագիլ վազլէրիլէ
 տէօնտիւրմէյէ զայրէթ էտէր իտի: Պու
 ազիզ օլ խախն Եէհուտիլէրտէն տախի
 պազըլարընըն կէօզիւնիւ աչըպ սօղըու
 տինէ չէվիւրմիշ տիր: Բօմալըլարըն կէլիպ
 շէհիրի մուհասէրէյէ ալտըզլարընտա
 Շմաւոն Ալլահըն էմրիլէ տինտարըլը
 ալըպ Յորգանան չայընա եագըն պիր
 քիւշիւք շէհիրէ չէքիլտի: վէ ալքէր շէ-
 հիրի վուրուպ վէ պօզուպ եաղմա էթ-
 տիքտէն ոօնրա չէքիլտիլինտէ թէքրար
 քէնտիլէրինքիլէ օրայա տէօնտիւ վէ
 պօզըլմուշ եերլէրին եափըլմասընա չօգ
 եարտըմ էթտի: Շէհր իչինտէ կիւնտէն
 կիւնէ ատէմլէրին արթմասըլա տէօնիւպ
 քրիսթիյան օլանլարըն սայըսը տա չօ-
 ղալմայա պաշլատը, քի ազիզ կէօրիւպ
 Ալլահա սէնալէր օգուժատան հիչ տուր-
 մազ ըտը: Մէլուն շէյթան պունա գըզ-
 գանըպ էհալիսինին արասընտա Փրըգա
 պրագմաղ իչին թիւրլիւ եէնի մէզհէպ
 իճատ էտիճի Փատիտ քիշիլէր օրայա եօլ-
 լատըյսա տա, Շմաւոն ուշանըզ չօպան
 կիպի քէնտիլէ սիփարըշ օլմուշ սիւրիւ-
 սիւնիւ օ գուրտլարըն աղզընտան գուր-
 թարտը, վէ տին տիւշմանլարընը շէհր-
 տէն գաշմայա մէճպուր էթտի:

Տրայիանոս գրալն էյեամինտէ քրիս-
թիյանլարա գարշը պիր շիտտէթլի թարտ
ու զուլում ֆերմանը չըգտը . Գուտսի
չէրիֆտէ վէ ճիվարընտա պուլունան ճէմի
քրիսթիյանլարը թուլուպ հապսա գո-
տուլար: Պունլարըն արասընտա ըտը Ս.
Շմաւոն տախի. Իէհուտիլէր ենթիգամ-
լարընը ալաճագ վագթ պուլուպ ազիզին
վէրտիյի վաղարը վէ քրիսթիյանլարըն
պաշը օլմասընը Ատտիկոսա խապէր վէր-
տիլէր: Պու զալիմ շէհը վալիսի՝ Շմաւո-
նու հուզուրինէ չաղըրըպ՝ Հագգընա
տէտիքլէրի կերչէքմի տիր տէյի սօրտու.
վէ Շմաւոն՝ Պէլի, տէյի ճէվապ վէրինճէ,
փիր եաշընա իքրամէն սանա զահմէթ վէ
իսքէնճէ վէրմէք իսթէմէմ, Փագաթ
Քրիստոսու ինքեար էյլէ վէ գրալն իհ-
սան էյլէտիյի իզգէթլէրէ նայլ օլ տէտի:
Շմաւոն պու թէքլիֆ իւզէրինէ գօրգու-
տունտան վէ էօքէսինտէն թիթրէմէյէ
պաշայըպ Պէլի եաշըմը ալմըշըմ վէ եիւզ
եիրմի տէնէ տիր քի եաշայօրում, լտքին
օնա գըյմայըպ տա ճանըմը զայպ էթմէ-
նին ապընը անլայամայօրում, էօմրիւմ
օլտուգճա Քրիստոստան այրըլաճաղըմ
եօգ, վէ ալլահլարընա ումմա քի գուր-
պան ուունայըմ. հէփիսի՝ եալան տըր,
ինան, Քրիստոստան զայրի կերչէք Ալլահ
եօգ տուր, տէյի ճէվապ վէրտի: Պու

տէտիյի քէլամլարտան իշխտէնլէրին չօղունուն թէփրէնտիյինի Ատտիկոս կէօրտիւյիւնտէ իպրէթի ալէմ իշին ազիզի տէօյմէյէ էմր էյլէտի. էմրի իճրա օլտու վէ սէլ կիպի գան պիւթիւն թէնինտէն ագտըղը վագթ Շմաւոն պիր շէյ տույմագ կիպի Ալլահա տուա էտէր վէ օնուն եւարտըմընը տիլէր իտի: Երթէսի կիւն թէքրար իսքէնճէ վէրտիլէր, վէ Շմաւոն եինէ էվլէլքի շաղըղընը վէ ճէսարէթինի զայպ էթմէտի:

Ատտիկոս վէ ճէմի սէյրճիլէր պիր եիւզ եիրմի եաշընտա իխթիյարըն պու գատար իսքէնճէլէրէ տայանմասընը կէօրիւպ շաշա գալտըլար, վէ լաքին տինին գուվլէթինի կէօթէրմէ իշին չօճուգլարա վէ պիքիրլէրէ սապր վէ թագաթ վէրէն Ալլահ Շմաւոնա տախի փիր եաշընտա գուվլէթ վէրիպ քրիսթիյան տինինին տօղըուըղընու փութփէրէսթլէրէ իսպաթ էթտի: Օնտան սօնրա օլմայա քի ախէրլէրի տախի տէօնիւպ քրիսթիյան օլտունլար տէյի ազիզի խաշա կէրիպ էօլտիւրմէյէ էմր էթտի: Պու էմրին իւզէրինէ Շմաւոն նէ գատար մէմնուն ու մէսրուր օլմուշ տուր տէմէյէ հաճէթ տէյիլ: Տուաընը էթտիքտէն սօնրա քէնտիլիյինտէն սօյունտու, վէ հաղըրլանմը իսաշըն իւզէրինէ եաթըպ էլլէրինի վէ

այագլարենը մրխլաորնլար տէյի ուղաթ-
տը: Չէքտիյի աղըըլարտան սապրը տախի
ազ օլմայըպ պու ուսլ իլէ ուսթաօը
Քրիստոսա պէնզէր օլտուղու իչին սէվինիր
տուրուրուտու: Խաչ իւսթիւնտէ պիլէ
Քրիստոսու աղզնտան պրադմայըպ սէյը-
ճիլէրէ ճնուն վազընը վէրիր վէ ուսթաօը
կիպի քէնտիյի խաչա չըգարանլար իչին
տուա էտէր իտի: Պու մինվալ իւզըէ
Ս. Շմաւոն էօմրիւնիւ խաչ իւզէրինտէ
պիթիրտի վէ միւճիւզէթինի կէօրէնլէրին
չօղու տէօնիւպ քրիսթիյան օլտուլար:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 29

Ս. ԴԻՌՈՆԻՍԻՍ

Պրանչա բէտուլու Ս. Դիոնիսիոս Բու-
միսթանըն նամաւար Աթինա շէհրինտէ
տիւնեայա կէլտի: Թա քիւչիւք եաշըն-
տան իլմէ թալիպ օլուպ պէլաղաթ պա-
պինտէ, ալէլիուսուա իլմի հէյէթ թահ-
սիլինտէ չօգ իլէրիլէտի վէ շէհր ալիմլէ-
րի սըրասընա կէչիպ Արէսպադոս տի-
վանընտա օն իքի ատիտ պաշ շէրիւթ-
ճըլարըլա օթուրուրուտու: Գուրթարը-
ճըմըզ Յիսուսուն խաչա կէրիլմէսի վազ-
թընտա իւշ սաաթ միգտարի գարանլըզ
տիւնեայը պաստըղընտա Դիոնիսիոս պու
աղիմ վազընըն թապիւթա գարշը օլ-

մասընը էյի թանըյըպ, Ես քեախնաթըն
եարատըճըսը էզիյէթտէ տիր վէ եախօտ
տիւնեանըն սօնու կէլմիշ թապիաթ չէօ-
ղիւլիյօր տէյի չաղըրտը:

Պիր գաչ սէնէ սօնրա Պօղոս առաքեալ
Աթինա շէհրինէ վարըպ Քրիստոսու վազ
էթտիյինտէ տէտիքլէրինի թէֆթիշ է-
տիպ անլամաղ իչին մէզքիսւր շէրիաթ-
ճըլարըն պուլունտուղու Արէոպագոսա
տավէթ օլունտու, վէ Առաքեալ չօգ
հազզ էտէրէք տավէթլէրինի գա-
պուլ էթտի: Վազը ազըպէթինտէ էօ-
լիւլէրին տիրիլմէսի իւզէրինէ սէյլէտի-
յինտէ իշտէնլէրտէն չօղու պաշարընը
«ալլատըլար, պազըլարը կիւլտիւլէր վէ
պազըլարը տախի տէտիյինի հազգ պուլ-
տուլար. պունլարըն սըրասընտա Դիոնիւ-
սիոս տախի պուլունմագ իգպալինէ նախ
օլուպ Առաքեալը էվինէ կէօթիւրտիւ վէ
տին մատտէլէրինէ տահա զիստէ վու-
գուֆ օլուպ գանտըգտան սօնրա վաֆթիգ
օլմագ արզիւլէտի: Պօղոս, առաքեալ
Դիոնիսիոստան չօգ հազգ էթտի վէ ազ-
ղէյրէք քիշի պուլտուղու իչին տինէ չօգ
խայր էտէպիլէր տէյի սէվինիպ օնու էյի
թէրպիյէ էթտիքտէն սօնրա շէհր իւզէ-
րինէ եպիսկոպոս նասպ էթտի: Դիոնի-
սիոս պու աղըր եիւք ալթընա կիրտիյին-
տէ մախսուս Ալլահըն եարտըմընը իւզէ-

րինէ տիւտի վէ վազը վէ քէնտի Ֆաղու-
լէթլի իպըէթիյլէ չօգ փուլթփէրէսթլէրի
քրիսթիյան էթտի: Պիր կիւն քրիստոս
էֆէնտիմիզին գանըյլա միւլէվլէս օլմուշ
եերլէրի կէօրմէ իչին վէ վալիտէսի ազիզ
Պիքիր Մէրեէմին էլինի էօփիւպ ալգըշընը
ալմաղ իչին Գուտսի շէրիֆէ կիթտի. վէ
ասոր իւզըէ արզիւսիւնէ նայլ օլտու:

Պիր գաշ սէնէ միւրուրինտէն ոսնրա
քէնտի եերինէ պաշգա պիր եպիսկոպոս
նապ էտիպ Րօմայա կիթտի վէ վազթին
փափա հազըէթլէրի Վլէմէն օնուն կէլմէ-
սինաէն չօգ խօշանըպ Փիլ հալ տինսիզ-
լէրի տէօնտիւրմէ իչին Ֆրանչայա եօլլա-
տը: Դիսնիսիոս իթաաթէն պիլէսինճէ
պիր պաշգասընը տա ալըպ եօլա չըգտը,
վէ կիտէր իքէն տախի չօգ տինսիզլէրի
տէօնտիւրտիւ վէ պազը շէհրլէր իւզէրինէ
եպիսկոպոս գօտու: Փարիս շէհրինէ վուլ
օլտուզունտա իլմիւ վազըյլա չօգ միւլճի-
զէթլէր իշէտի, վէ Ինճիլի շէրիֆին մա-
նասընը վէրմէտէ էօյլէ պիր եօլ թուլթ-
տու քի ազ վազթ զարֆընտա էպրի
խոյլարընտա քէօհնէմիզ ճանլար սիւրիւ
սիւրիւ տէօնէր վէ սահիհ տինի գապուլ
վէ իքրար էթտիքտէն ոսնրա փուլթարը
երգար վէ օնլարըն եերինէ քրիստոսուն
թաալիւրինի գօրլար ըտը: Պունտան գա-
թի նազար ազիզ Պիքիր Մէրեէմէ վէ

ախէր ազիզներէ օլան իզգէթիւ իթի-
մատը օնլարըն իսմինէ պինա էթտիք-
լէրինտէն տէրքեար տըր:

Մէլուն շէյթան պու գատար ճանլարըն
գուրթուլմասընա գըզգանըպ Դիոնիսիոսա
գարշը պիր պիւյիւք ճէնք աշտը: Փութ-
փերէսթլէրին փափազլարընը էլինէ ալըպ
պու քիշի թէվապիլէրիյլէ պունտա գալ-
տըգճա պիզ Եօզ օլաճաղըզ տէյի շէհր
վալիսինէ շէքեայէթ էթտիլէր, վէ պու
ղալիմ տուտուղու կիպի ազիզի արգա-
տաշլարըյլա պերապէր թութուպ հու-
ղուրինէ կէթիրմէյէ Էմր էթտի: Իւք
էվվէլ թաթլըլըզս շէհր իշինտէ տին
հագգընա չըզարտըղը ինթիլալը Եիւզիւ-
նէ վուրուպ, իլէլ ոէն տէ տէօն տէ էթ-
տիքլէրինին պէլասընը պուլմա, տէտի:
Դիոնիսիոս պու ագըլըզ թէքլիֆ իւզէ-
րինէ շաշըպփութփերէսթլէյին հիշլէյինի
վէ քէնտինին վազ էթտիյի տինին կեր-
չէքլէյինի ագիլ աէօզլէր իլէ կէօսթէրտի,
վէ տինլէմէյիպ տէ Եինէ Էվվէլքի պէտ
տտէթլէրի իւղրէ Եալանճը ալլահլարա
գուրպան տունանլար իշին հագըրլանմըշ
ճէհէննէմ Էօրֆիւնիւ թէհրիրիտի: Հա-
րիմ պու լաֆըլար իւզէրինէ գուտու-
րուպ՝ հագգընտան կէլիրիմ զաննըյլա
տէօյմէյէ Էմր էթտի. լաքին պունուն
Փաիտէ էթմէտիյինտէ հէփիսինի տէ

Հապսա գօմաղա վէ երթէսի կիւն ազղըն ճանաւարլար էօնիւնէ աթմաղա պուլուրտու: Լաքին Դիոնիսիոսուն տուասը պէրէքեաթըյլա՝ Հայլանլար գուզույա տէօնտիւքլէրինտէ Հաքիմ խըշմա կէլիպ տէմիր թարագլար իլէ ազիզլէրին թէնլէրինի գազըմաղա էմր էյլէտի. Լաքին ածըյրպ սըզլայաճագ եէրէ օնլար տայիմա Քրիստոսու վազ էթաիքլէրինտէ, ալթլարընա քէօզ եայըպ իւզէրինէ եաթըրտը, վէ Ալլահ գուլարընը միւճիւլէթէն աթէշտէն տախի սագլատը, Հաթթա Դիոնիսիոսուն տուասը վասէթասըյլա պինլէրճէ ճանլարըն կէօզիւ աշըլըպ քրիսթիյան օլտուլար: Հաքիմ իպքէնճէ վէրմէտէն եօրուլուպ ճէմիաթ էօնիւնտէ տահա քիւշիւք տիւշմէմէ իշին Հէփիսինի աէ գաթլ էթմէյէ ֆէրման չըգարտըլընտա՝ Դիոնիսիոսուն վէ ճէմի արգատաշլարընըն սէվինճի ղայէթ չօզ օլտու վէ պիրիպիրլէրինէ պիր խայրլը խապէր կիպի պու միւթտէյի վէրիր վէ էօլիւմէ Հազըրլանըր բարլար:

Գաթլը իծրա օլտուգտան սօնրա Դիոնիսիոս սաղ կիպի պաղա գալըլըպ իքի էլիյլէ տահա օյնայան քէլլէսինի թուլթտու վէ սէյրճիլէրին կէօզիւ էօնիւնտէ եիւրիւմէյէ պաշլայըպ շիմսիքի պուլունտուլու եէրտէ վարտը տուրտու քի Փա-

ըստէն իքի միւ ըրագ պիր մահալ տըր վէ քէնտի իսմիյլէ պիր քիւչիւք շէհր եափըմը տըր: Ազիզին վազըյլա տինէ տէօնմիւշ պիր զաթ գարշաւնա չըգտըղընտա Դիոնիսիոս քէլէսինի օնա թէսլիմ էյլէտի քի զուլմ վագթը սիւրտիւք ճէ կիզլի սագլատը վէ սօնրա կէշտիյինտէ ազիմ ալայ իլէ թէնիյլէ պերապեր պաշընը տա կէօմտիւ: Պու նագլին սահիշլիյինէ օրատա պուլունան պինլերճէ սէյրճիլէր շահատ օլուպ փուլթփէրէսթլէրին չօլու տէօնիւպ քրիսթիյան օլտուլար: Պու ազիզին էօլիւմիւ էֆէնտիմիզին 117 թարիխինտէ վագը օլմուշ տուր:

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 30

Ս. ՅԵՐՈՆԻՄՈՍ

Պաննոնիատա Ստրիտոն նամիյլէ պիր գառապատա քիլիսէի շէրիֆին նամտար միւլալլիմի, քիթապի մուգատտէսին մէմ տուհ թէրճիմանը, էվվէլ վէ քէնտի վագթինտէ թէօրէյիպ պաշ գալտըրմըշ հերաթըգըլարըն խասիմի, վէ հագգ վէ պիր քրիսթիյան տինին հիմայէթճիսի ազիզ Յերոնիմոս տօլմուշ տուր: Բօմա շէհրինտէ իլմի պէլաղաթա մէշղուլ օլտուլ, վէ ախէր թալիպ օլտուղու լիսան վէ իլմ վուգուլֆիյէթլէրինի քէմալիյլէ քէսպի

իշին իլմու ֆիւնուն պապինսէ նամտար շէհրլէրէ եօլճուլուգ էտիպ ալիմ վէ պիլ-կիճ քիշիլէր իլէ միւլազաթ էթտի:

ՕԼ խուսուստէ էօյլէ պիր նամ վէրտի քի վազթինին ալիմլէրի, Փափա հազ-րէթլէրի պիլէ քիթապի գուտտասին մանասը պապինսէ ծնա սօրմատան պիր շէյ էթմէզ իտիլէր: Բուսիսթանտան Շամ էյալէթինէ կէշտի վէ աղիզ եերլէրէ զիա-րէթէ կիթտի. վէ օրատա միւթէմէքքին րահիպլէրի կէօրտիւյիւնստէ քէնտիյէ տախի թէրքի տիւնեա էտիպ օնլարըն ուսուլի իւզըէ էօմր կէշիրմէյէ հէվէ» կէլտի. վէ արղիւսիւ իճրասը իշին պիր թէնհա մահալլէ շէքիլիպ տէօրթ «էնէ միգտարի օրատա գալտը: Աիյինտիյի պիր հարար ըտը, գուրու թօփրագ իւզերինստէ եաթար վէ եաթթըգ եերինէ պաշը ալ-թընա պիր եասը եուճբու թաշ գօր ու-տու. փէրհիգտէն վէ օրուճտան, քէնտի իգըրընճա թէնի պիր գուրու գալըշա տէօնտիւ. պու գատար ըիյազաթընա նիսպէթէն Ալլահըն գօյ վէրմէսիյլէ, ֆէ-նա ֆիքրլէր վէ թիւրլիւ շէյթան իղվա-լէրի ազիզին իւզերինստէն էքսիք տէյիլ իտիլէր. Բօմատա թէմաշա եերինստէ վէ աիէր պունա քէզալիք թէհլէքէլի մա-հալլէրտէ վազթ իլէ կէօրիւպ ունուսթ-տուղու կիւնահա թէփրէտիճի նէսնէլէր

սանքի օլ կիւն օլմուշ կիպի կեօղիւ էօ-
նիւնէ կէլիւր իտիլէր. պուշարտան գա-
փրլըպ եէնիլմէմէ իչին ազիզ խաչելու-
թիւնուն այաղընա գափանըր վէ սէլ
կիպի կեօղիւնտէն ագան եաշ իլէ ծնուն
ազիզ եարալարընը ըսլատըր, հէր ճինս
թաամտան չէքինիր, թաշ իլէ կեօքսիւնի-
տէյէր վէ ըեճա վիւ տուա իլէ զայպ էթ-
տիյի եիւրէք ըահաթլըղընը Ալլահտան
տիլէր իտի:

Տուասը գապուլ օլունուպ տիլէտիյինի
ալտըղընտա Ալլահըն լութֆունու սագ-
լամաղ իչին ֆիքրինի պաշգա շէյլէրէ
տէծնտիւրիւր վէ հէր շէյտէն զիատէ պօշ
տուրմաստան գօրգար ըտը. պու պապտէ
շէյթանա վէսիլէ վէրմէմէ իչին քիթապը
գուտտասը օգուրուտու. վէ ծնու էյի
անլայապիլմէք իչին եէհուտի լիսանընա
թալիպ օլտու. վէ պու զահմէթ քէնտիյէ
չօղա օթուրտույտա տա, արգիւսինէ էր-
տիյի իչին չօղ խօշնուտ օլտու: Տէօրթ
սէնէ միւրուրինտէն սօնրա թէքրար
Գուտտի շէրիֆէ կիտիպ ազիզ եէրլէրէ
ղիարէթ էթտի վէ մէգքիուր լիսանտա
տահա զիատէ աշինալըգ քէսպ էթտի:
Լաքին խափմի շէյթան ազիզին էնու-
սինտէն տիւշմիւշ ծնու պաշլասըղը էօմր
թարիգինտէն չէվիւրմէյէ չապալար ըտը.
Սէնին իսթիլահըն՝ սէվիպ օգուտուղըն

Զիչերոնուն իսթիլահընա պէնզէմէտիյի
 իչին ալիմէր Էօնիւնտէ մագպուլ օլա-
 մազ. Եագման պիլէ սանա այրպ տըր տէ-
 յերէք, Ֆիքրինի ալթիւսթ Էտէր իտի:
 Վէ Ալլահ թէալա հազըթթլէրի տախի
 իգթիզասընտան զիատէ պու Զիչերոնուն
 քիթապլարընա վուրուլուպ օգուտուղու
 իչին օնու գազէպլէմէք իսթէտի: Պիր
 տէֆա հիւմմա իլլէթինէ կիրիֆթար
 օլուպ Եաթըր իքէն Ալլահըն տիվանը
 հուզուրինէ չըզմը կիպի քէնտիսինէ
 կէօրիւնտիւ քի՝ պիր աճաիպ սէս, Սէն նէ
 սին տէյի օնա սօրսըր բտը: Յերոնիմոս
 Քրիսթիյանըմ տէյի ճէվապ վերմէսինտէ
 ալլահանի հաքիմ, Խայր, Եալան սէյլէ-
 յօրսուն, սէն քրիսթիյան տէյիլին,
 Զիչերոնեան սըն, Էիւրէյինի օնա չօգ
 պաղլամըսըն տէյի թազեր Էթտիքտէն
 սօնրա պիր էյի գամշըլամայա Էմը Էթտի:
 Յերոնիմոսաղըրսընա տայանամայըպ՝ Աման
 Եա՝ Բէպպիմ պիր տահա Էթմէմ տէյի
 չաղըրտըղընտա քէօթէք քէսիլտի, վէ
 լաքին թէնինտէ գալան մօսմօր պերէլէր
 պէյան Էթտիլէր քի կէօրտիյիլ տիւշ
 թէվէքքէլլի տէյիլ իմիշ: Օլ անէ գա-
 տար պիր տինսիզ միւլէլլիֆին քիթապլա-
 րընա Էյլէ աշգ իլէ թալիպ օլարադ իր-
 թիքեապ Էթտիյի կիւնահը թանըրպ
 պիր տահա օնլարըն Էնսէսինէ տիւշմէյէ

գալի նիյէթ գօտու վէ ճէմի եանընտաքի
պուրլունան տիւնեէվի քիթապլարը աթըպ
փագատ քիթապի գուտաասըն գրասա-
թընա թալիպ օլտու քի սօնրա պիր հիս-
սէսինի լաթինճէյէ թէրճիմէ էթտի վէ
պիր հիսսէսինին իւզերինէ մանալար վէ
թէֆսիրլէր վէրաի:

Անթաքիա եպիսկոպոսու Պաւլինոս՝
աղիզի քահանայ էթտի վէ լաքին Յերո-
նիմոս պրըճա պիր քիլիսէյէ թախսիս օլ-
մատըղընտան՝ քէնտի թալիպ օլտուղու
աղիզ քիթապըն թէրճիմէսինի իլերի
կէօթիւրսիւ: Ս. Դամասոս փափա հազ-
րէթլէրինին վազթընտա պիր գաչ աոիտ
եպիսկոպոսլար իլէ Բօմայա կիթտի վէ
միւ հիմմ մասլահաթլար իւզերինէ նասպ
օլունտու. վէ մէզքիուր փափա հազըէթ-
լէրինին էմրիյէ սոյգատէ քիշիլէրտէն պիր
գաչընը թէրպիյէ էթմէյի իւզերինէ ալ-
աը: Փէրվէրտէլէրի արապընտա ըսը Ս.
Պաւլա վէ գըզը Պաւլինա, վէ տխէր տա-
խի չօգ էլէ կէլի քիշիլէր քի ծնլարը
հազգ Եօլունտա քրիսթիյանճա թէրպիյէ
էթմէսի քէնաիյէ չօղա օթուրսու. ալէլ-
խուսուս մէզքիուր փափանըն էօլիւմին-
տէն սօնրա աիւշմանլարընըն տիլի աչըլըպ
աղիզին իւթիւնէ թիւրլիւ իֆթիրալար
աթարըլար վէ լաքին Յերոնիմոս Ալլահին
Եարաըմըլա հէր տէաիքլէրինի ըէտտ

էտիպ փաքա չըգտը վէ սօնրա էլ վուր-
տուլու թէրճիմէտէն կէրի գալմամաղ
իչին իսթէյէն շաիրտլէրինի պիլէսինճէ
ալըպ Ֆիլիսթին ճանիպլէրինէ կիթտի:
Քիշիզատէ օճագ էվլասը Ս. Պաւլինա
տախի քէնտի մէյլինէ սւյկուն պիր գաշ
գատընլար իլէ վաթանընը թէրք էտիպ
Գուստի շէրիֆէ կիթտի, վէ Բեթղէհէմ
շէհրինտէ Քրիստոս էֆէնտիմիզին էվճի-
յէզի եանընտա պիր մանասթըր պինա
էտիպ պիլէսինճէ կէլէնլէր իլէ պերապէր
գահիտանէ էօմր կէչիրտի: Օլ էսնալէրտէ
չօզ թիւրլիւ հերաթիգիլէր պաշ գալտը-
րըպ Քրիստոսուն քիլիսէսինի պէօլիւք
պէօլիւք էթմէք իսթէր իտիլէր: Ս. Յե-
րոնիմոս պիւթիւն գուլվիլէթիյլէ պուն-
լարա գարշը գօտու, եալան մէզհէպլէրինի
րէտտ վէ րէզիլ էտիպ եազըսը վէ վազըս-
լա քրիսթիյան տինին սօզըուլուզընու.
կէօսթէրտի: Հէր նէ եիւզտէն տինէ
գարշը պիր տիւշման չըգարտըյսա՝ հէմէն
իւզէրինէ հիւճմ էտիպ եօղ էտէր իտի.
պու պապաէ գօրգու, էօրֆ, վէ էօլիւմ
պիլէ կէօզիւնէ կէօրիւնմէզ իտի. վէ պա-
ղէն քէնտիյէ եիւրէք վէրմէ իչին Սատըգ
քէօփէք՝ սահիպի իչին հավար, սէն Ալ-
լահըն իչին սոնսմու տուրուրսուն, հագգա
էօլէպիլէրիմ լաքին սէօյլէմէտէն տուրա-
մամ, տէր իտի: Ճէմի Փրըզա պաշլարը

ազիզին ատընտան թիթրեր վէ քրիսթի-
յանլար մէթանէթ պուլուրուտուլար. վէ
օնու կէօրիւպ թանըմա իչին ուզագ եէր-
լէրտէն Բեթլէհէմ շէհրինէ կէլիւր իտիլէր:

Էլ ինտինտէ նէ գատար իթիպարտա
ըտըյաւ, քէնտի կէօզիւ էօնիւնտէ հիչ
կիպի իտի, թիւրլիւ տայանըմազ ըիյա-
ղաթ թալիմաթլարըյաւ քէպ կթտիյի
ալլագ կէօնիւլիւլիւք զայէթ տէրէճէ-
սիգ պիր շէյ իտի: Մաղըուրլուգտան վէ
կէօնիւլ պիւյիւքլիւյիւնտէն գօրգտու-
ղունու քէնտիսի պիր քիթապընտա իգ-
րար էտէր. քիստոտուն՝ Պէնտէն էօյրէ-
նին պագըն նէ գատար հագիմ վէ ալ-
չագ կէօնիւլիւլիւմ տէմէսինի, քիւչիւք-
լիւքտէն էգպէր էթմիշ հէր թէհլիքէ
վագթընտա սէօյլէր իտի: Քիթապի մու-
գատանէսի թէրճիմէ էթմէսինտէ եալընըզ
քէնտի ագլընա կիւվէնմէյիպ հէր ան
սըտգ իլէ քիստոտուն եարտըմընը տիլէր
վէ ախէր քիչիլէրէ տախի ագլ սօրար ըտը:
Ալլահտան նայլ օլտուղու լւթֆլարը
զայպ էթմէմէ իչին էօքիւր էօքիւր աղլա-
յարագ Գաւթ ժարգարէ կիպի, Կա՛ քէ-
րիմ Ալլահ քիւչիւքլիւլիւմտէ իրթիքեապ
էթտիյիմ գապահաթլարըմը վէ ճահիլ-
լիքլէրիմի աֆվ էյլէ տէյի ֆէրեաւ էտէր
իտի: Պու կիունէ սըգը էօմը կէչիւրտիք-
տէն սօնրա եինէ ագըպէթի նէ օլաճա-

ղընը պիլմէյիպ մահէն կիւնիւնիւ խա-
թրընա կէթիրտիքճէ թիթրէր տուրուր
ուտուր ՕԼ գորգունճ կիւն ազլմա կէ-
տիյի վազթ պաշտան այաղա գատար
թիթրէմէյէ պաշարըմ, եէտիյիմ իշտի-
յիմ վէ իշէտիյիմ վազթ կէօցիւմ էօ-
նիւնտէն կիթմէզ. Ես էօլմիւշէր պաղա
գալգըն, շէրիաթա կէլին տէյի մէ-
լէյին չալտըղը պօրու, սանքի հէր ան
գուլաղմա էօթէյօր. ինսան մէտհինէ
գափըմամ, տիւնեանըն խաթրընը սայ-
մամ, Ալլահըն օլ գորգունճ շէրիաթըն-
տան պաշգա շէյտէն գօրգմամ, տէր իտի
ճէհէննէմ գօրգուտու տախի ազիզին եիւ-
րէյինի էօյլէ պիր թութմուշ ուտու քի
քէնտի աղը իգրարը իւզըէ ծնուն իշինտէ
շէքիլէճէք իսքէնճէլէրի տիւշիւնէրէք
եէր ալթընտա պիր տար մաղարա իշինէ
գափանտը վէ հապստա կիպի օրատա
խայլի վազթ գալըպ օրուճ վէ փէրհիզ
վէ տուա իլէ կիւնլէրինի կէշիրտի: Պու
ազիզ գօրգուլար տախի հէր ան ծնու ալ-
չազ կէծնիւլլէյիւ վէ հազիմլէյի իշինտէ
սազլամաղա չօգ եարտըմ էտիպ ճէննէթ
եօլունու աշտըլար:

Ս. Յերոնիմոս կիթտիքճէ եաշընը ալըր
վէ գուվլէթտէն տիւշէր իտի. շէքտիյի
զահմէթտէն վէ թէնինէ վէրտիյի էզի-
յէթտէն գուրու քէմիք քէսիլմիշ վէ

եաթաղա տիւշմիւշ իւտիւ. թագաթը
 օլմատըղընտան պիր եանտան օլ պիր եա-
 նա տէօնէմէյիպ գըմըլտանմատան տու-
 րուրուտույսա տա՝ եինէ քրիսթիյան տի-
 նինին կերչէքլէյինի կէօսթէրմէ իչին
 սէջլէմէք լազըմ կէլտիյինտէ եանընա
 եաղըճը ալըր վէ տէտիքլէրինի օնա եազ-
 տըրըր ըտը: Լաքին իւզէրինէ հիւմմա
 կէլիպ էօլիւմինիւն ղայրի եազըն օլմա-
 սընը տույտուղունտա ազիզ խորհուրդլարը
 իպատէթլէ ալարազ հազըրլանտը վէ օն-
 տան սօնրա էպէտի սէատէթ իւզէրինէ
 տիւշինէրէք գալպինտէ վէ լէհճէսինտէ
 հասլ օլան շազլըղը սագլայամաղ ըտը.
 եանընտա պուլունանլարա ալէլիտուուս
 պիլէսինճէ ըահիպլէր գանունու իւզըէ
 եաշայանլարա լէտէրանէ նասիհաթընը
 վէրտի վէ սօնրա ըշըդ կիպի սէօնիւպ
 ղահմէթ չէքմէտէն փաք ըուհինի եարա-
 տըճըսընըն էլինէ թէսլիմ էյլէտի: Ազի-
 ղին թէնինի չօգ ալայ իլէ քրիստոս է-
 ֆէնտիմիզին իչինտէ տօղտուղու եէմլէյին
 եանընա կէօմտիւլէր քի սօնրա վազթ
 իլէ եէմլէք իլէ պիրլէքտէ Բօմայա կէթի-
 ըրիտի, վէ հալա պու կիւնէտէք ազիզին
 պատարազ վազթինտէ գուլլանտըղը էօ-
 վապլար վէ ախէր ազիզ թագըրմլար օրա-
 տա սագլը տուրուրլար: Պու ազիզին շէ-
 ֆաաթըլա Ալլահ թէալա հազըէթլէրի

շօգ միւճիգէլէր իշէմիշ տիր վէ հալա
իշէր:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1

Ս. ԱՆՏՈՐՆ ՎԼԻ ԿՐՈՆՏԻՎԻԶՍ

Պու իբի ազիզէր Գայսէրի սէմթինտէ
պիր մանասթըր իշինտէ ռահիպանէ էօմր
կէշերիրտիլէր: Գրիգոր Լուսաւորիչ վէ-
տերմիզ օլ թարաֆլարա կէլիպ օնլարըն
եաշայըշնըն թարգընը կէօրտիւյինտէ
Փազուլէթլերինէ շապան օլուպ օնլարը
գապուլ էթտի. վէ պիր գաշ շաիրալէ-
րիյլէ պերապէր պիլէսինճէ էրմէնիսթանա
կէլմէյէ եալվարտը: Տարօն սէմթինէ
կէլտիյինտէ Ս. Կարապետին իսմի շէրի-
ֆինէ Իննակնեան թէսմիյէ օլունան մա-
նասթըրը եափտը վէ օրատա սաքին օլա-
ճագ ռահիպլերին թէրպիյէսի իշին Անտոն
վէ Կրոնիգէսի պրագտը: Պու ազիզլերին
ղայրէթիյլէ ազ վագթ իշինտէ մանասթըր
իլէրիլէտի վէ Ս. Կարապետին քիլիսէ-
սինին տտը շէօհրէթ պուլտու. ռահիպ-
լերին սայըսը կիւնտէն կիւնէ արթտը վէ
քէմալիյէթ պապիլնտէ նամլարը տիւնեա
ալէմէ չալ օլտու:

Պու գատար էյլիքլէր իւզէրինէ մաղ-
րուրանաճագ եէրէ, Ալլահըն հուզու-
րինաէ տահա զիտաէ ալշալըպ էթտիյի

ի հասնելար իչին շիւքը սունարըտըտար, վէ
 օնտան սօնրա տախի ազիզ լութֆունու
 իւզերլէրինտէն էքսիք էթմէսին տէյի
 եայվարըլարըտը: Քէնտիլէրի պիր շէյ
 էթմէտէն շաիրտլէրինէ պույուրմագ ըտը-
 լար. օրուճ, փերհիզ, ըիյազաթ, սոււա
 վէ թէֆէքքիւր խուսուսինտէ քէնտի
 հագգլարընա նէ գատար սըգըյըտըլարը-
 սա տա օլ պիրլէրինէ սէօզտէն զիատէ
 քէնտի իպրէթլէրինի կէօսթէրտիլէր.
 պազէն տախի մանասթըրտան չէքիլիպ
 եազըն օրմանլարտա զահիտանէ եաշար
 ըտըլար: Լուսաւորիչ փէտէրիմիզ Ղեւն-
 դիօսա եազտըզը թէշէքքիւրնամէսինտէ՝
 Պու ազիզլէր նատիր իւլ էմուլ ճէվհէր-
 լէրէ պէնզէր, տէմէսիլէ՝ օնլարըն հագ-
 գընա էտինտիյի խօշնուտլուղունու պէ-
 յան էտէր:

Պիր գաշ սէնէ սօնրա Լուսաւորիչ
 պապամըզ Տրդատ փատիշահ իլէ Բօմա-
 տան տէօնտիւյիւնտէ Իննակնեան մանաս-
 թըրընա ուղըյըպ փատիշահըն արզիւ-
 սինէ մէպնի պու իքի ազիզլէրի էօնիւնէ
 չըգարմագ իսթէտիյսէ տէ արանըպ պու-
 լունմաստըզլարընտա փատիշահնէ գատար
 մահզըն օլտույսա տա՝ Ալբիանոս նամ
 փիագուպուն վասէթասըլա պէշ կիւն
 արաշթըրտըդտան սօնրա՝ պիր սապահ
 չայըր իւզէրինտէն ղէպուրլէր սէսի իշիթ-

տիքլէրինտէ օրայա տօղըու վարըպ պու-
լուշտուլար վէ սօնրա Լուսաւորիչ փե-
տէրիմիգէ տախի խապէր կէօնտէրիլտի
քի, ազիմ ալայ իլէ իսթիգպալլէրինէ
կէլտի վէ խայլի խայր տուալէր օգու-
տուգտան սօնրա հէփսի պիրլիքտէ եինէ
Իննալինէան մանասթըրընա ավտէթ պու-
յուրտուլար:

Քիլիսէյէ կիրտիքլէրինտէ Տրգատ գար-
շըլարընա չըգտը վէ տիգ չէօքիւպ ալգըշ-
լարընը ալմագ իսթէր իտի, լաքին ազիգ-
լէր անիտէ այաղա գալարրորդտան սօնրա
Ալլահըն իամի շէրիֆի իչին էթտիյի խայր
ամէլլէրի մէտհ էտիպ տահա զիտտէսինէ
եիւրէք վէրիրիտիլէր: Փատիշահ պիլէլէ-
րինճէ օն պէշ կիւն գատար էյլէնտիքտէն
սօնրա փաթախթը Վաղարշապատ շէհ-
րինէ ավտէթ էթտի. վէ Ս. Գրիգոր օն
կիւն միգտարի տահա գալըպ բուհանի
մատտէլէր իւզէրինէ սուհպէթ էտէր
իտի: Ազիզլէր պու թարիգ իւզըն խայլի
զէման եաշայրպ էվլէլ Ս. Անտոն վէ իքի
այ սօնրա Ս. Կրօնիգէն վէֆաթ էտիպ
կէյլէր ճէննէթինէ ուշտուլար, վէ շաիրտ-
լէրի ազիզ ութալարընըն թէնինի ալըպ
ալայ վէ զինէթ իլէ քիլիսէ իչինտէ կէօմ-
տիւլէր:

ԵՆԵՆԻՆ ԵՌՆՔԵՆ

Հիբեայէճիւերին հիւքմինճէ Ս. Անա-
նիա Շամ շէհրինտէ տօղմուշ տուր. ֆա-
ղուլէթէ վէ քէմալէյէթէ օլան մէյլի իշին
թէրքի տիւնեա էտիպ Գուրթարըճըմը-
ղնն եէթմիշ իքի շաիրալէրինին սրրաւընա
կիրտի վէ ախէրլէրինտէն զեատէ զայրէթ-
լի օլտուղու իշին Ս. Պետրոստան Շամ
իւզէրիննէ եպիսկոպոս նասպ օլունտու:
Պու ազիզ թէն թարաֆընտան կիւզէլ
վէ կէօսթէրիշլի օլտուղու կիպի թապիա-
թըյա տախի թաթլը վէ հազիմ իտի.
հէր սէօզիւ վէ հարէքէթինտէ Բուհուլ-
լահլէ մէմլու օլմասը կէօրիւնիւր իւտիւ.

Պօղոս առաքեալ էլինտէ ֆէրման իլէ
ճէմի քրիսթիյանլարը սիւրիւպ եօղ էթմէ
իշին Շամ թարաֆընա վարտըղընտա
Քրիստոս էֆէնտիմիզ Անանիայա կէօրիւ-
նիւպ Պօղոսուն հագգընա կէշէնլէրին
մանասընը վերտիքտէն ոօնրա շէհրէ
կէլաիյինտէ կիտիպ ճան կէօղիւյլէ պէրա-
պէր թէն կէօղիւնիւ տէ աշմայա վէ պիլ-
մէտիյի շէյլէրի էջրէտիպ քէնտիյէ պիր
էյի վաիզ հազըրլամաղա էմը էյլէտի.
Քրիստոսուն էմրի միւճիպինճէ Անանիա
հէր շէյի էթտի վէ Պօղոս առաքեալ

տախի լազըմ կելտիյի եերտէ քէնտինին
 Անանիանըն էլէյէ տէօնիւպ քրիսթիյան
 օլմասընը ինքեար էթմէզ: Ս. Անանիա-
 նըն քիւրսիւսիւ Շամտարտըյսա տա
 վազթ վազթ պիր ազ րրագ եերլերէ տէ
 կիտիպ քրիսթիանլղը վազ ետեր իտի,
 քի պու սերպէսթլէյի իչին Եէհուաիլէր-
 տէն վէ փութփերէսթլէրտէն չօզ զահ-
 մէթ չէքտի: Պիր տէֆա Ելեւթերոպլիս
 ճանիպլէրինտէ կէզէր իքէն տինսիզէր
 էլինէ տիւշիւպ էլի այաղը պաղլը խոյին
 Լիկիանսուռն էօնիւնէ չըգարըլտը: Պու
 զալըմ իլք կէօրիւշտէ՝ ազիզին տուրու-
 շունտան վէ կէօսթերիշինտէն հիճուպ
 էտիպ թաթլըլղա տէօյլէմէյէ պաշլատը
 վէ ազլընը վէ եաշընը էօյերէք Կէլ ալ-
 լահլարըմըղա գուրպան սուռն տա էօմրիւն-
 տէն օլմա տէյի եալվարտը: Անանիա՝
 պինամուս հաքիմին թէքլիֆի իւզերինէ
 աճէպ կէօսթերիպ Սաղըր սուրէթլէրէ
 գուրպան սուռնամ, եերի վէ կէօյիւ եա-
 րատըճը Ալլահտան վէ պէնիմ իչին գա-
 նընը տէօքէն Քրիստոստան կէչմէմ տէյի,
 պիփերվա ճէվապ վերինճէ՝ հաքիմ զազէպէ
 կէլիպ տէօյմէյէ էմր էթտի քի իճրա օլուպ
 եինէ ազիզ Ֆիքրինտէ գալի պուլըն-
 տուղունտու ասրպ տէմիր թարագլար իէ
 թէնինի գազըթտը, վէ աթէշ իլէ եա-
 րալարընը տաղլէտի, վէ թէքրար էմրինէ

միւթիւ օլուպ ալլահլարա գուրպան սուն-
մայա թէքլիֆ էտէր իտի. լաքին Անանիա
եինէ ըտտ էթտիյինաէ շէհրաէն սի-
շարը չըգարըպ թաշա թութմաղա էմր
էյլէտի քի իճրա օլունուպ Ս. Անանիա
Էֆէնտիմիլին 70 ինճի սէնէսինաէ թա-
րիֆ օլունմաղ իսքէնճէլէր արասընտա
ազիզ ճանընը կէօյլիւ ուսթաորնըն էլինէ
թէսլիմ էթտի:

ՀՈԿՑԵՄԲԵՐ 3

Ս. ԿԻՊՐԻԱՆՈՍ

ՎԷ ՅՈՒՍՏԻՆԷ ԿՈՅՍ

Ս. Յուստինէ Անթաքեա շէհրինտէ
փութփէրէսթ աթալարտան տիւնեայա
կէլիպ ծնլարըն այնլարընտա փէք էյի
թէրպիյէ օլտու. լաքին ազլը զէյրէք վէ
ղայէթ ֆիրասէթլի օլմասըյա թա
քիւչիւք չաղընտան փութփէրէսթլիյին
եալանճըլըղընը թանըյըպ չօզ զահմէթ
չէքմէտէն Ալլահըն եարտըմըյա քրիւ-
թիյան օլտու. վէ քէնտի տէօնմէսիյէ
գանաաթ էթմէյիպ աթալարընըն տախի
արգասընտան տիւշտիւ քի թանըյըպ
գապուլ էթտիյի տօղըուլըլարը ծնլարա
սէօյլէյէրէք էնճամ արղիւսինէ նայլ օլ-
տու, վէ պատէհու քէմալիյէթէ օլան

*
* *

արգիւսինին իճրասը իչին թիւրլիւ ֆա-
ղուէթլէրէ էլ 'փուրտու, պախուսուս պի-
քիւրիք գըյմէթինի թանըյըպ, քիւլ-
լիյէն քէնտիյի քրիստոսա սունտու.

Օլ շէհր տէ Ագլագիոս նամինտէ պիր
տէլի գանլը սաքին օլուր ուտու. պու
Յուստինէնին շիրինլիյինէ շապան, օլուպ
քէնտիյէ ալմագ իսթէր իտի վէ միւ-
րատընա էրմէ իչին տօսթլարընտան
պիրինի արայա գօյուպ Յուստինէնին րի-
գասընը արգուլէր իտի: Յուստինէ՝ պու
թէքլիֆի սույտուղունտա իւզէրինէ չօգ
տիւշիւնմէյիպ քէնտինին պաշգասընա
սունուլմուշ օլմասընը պէյան էթտիքտէն
սօնրա, ախէր տէֆա պու նէսնէ իւզէրինէ
սէյլէմէմէյէ եալվարտը: Նէվճիւվան պու
ճէվապ իյէ գալպինտէ րահաթ պուլմայըպ
թէքրար թիւրլիւ ֆէննլէր իյէ էնսէսին-
տէն տիւշտիւ. մէքթուպ՝ մէքթուպ իւ-
զէրինէ եազար վէ պէրկիւզարլարըն արտը
արուսը կէլմէգ իտի. Յուստինէ՝ հէր եա-
զըլարընը վէ փէշքէշլէրինի կէրի տէօն-
տիւրիւպ թէքլիֆինին հիչ պիր վէճհլէ
գապուլ օլմայաճաղընը անլաթար: Ագ-
լագիոս էտէճէյինի պիլմէյիպ՝ ութանմա-
տան սօգազլար պաշընտա օնուէն իզինի
պէքլէր իտի. Յուստինէ պիր կիւն քիլի-
սէյէ կիթմէ իչին էվտէն չըգտըղընտա
սէֆիհ տէլի գանլը փուսուտան չըգըպ

իւզերինէ վարտը վէ թիւքիւղէյէ մուհապ-
պէթ նիշանէլէրի կէօսթէրէրէք եանընա
եանաշմագ իսթէր իտի, վէ լաքին Յուս-
տինէ Ալլահա սըղընրպ վէ ազիզ պիքը
Մէրէէմին եարտըմընը տիլէյիպ պրպգմա-
տը քի եանընա կէլսին, էլէյլէ տյաղըյլա
տէցիւշտիւ վէ եիւզիւնէ թիւքիւրտիւք-
տէն սօնրա կէչէնլէրին եարտըմընը տիլէր
իտի: Ալլահըն քերէմիյլէ պու ազիմ
թէհլիքէտէն քէտէրսիղ գուրթուլուպ
քիլիսէյէ վարտը վէ պու ֆիւթուհաթ
իւզերինէ շիւքը սունտու:

Ազլադիոս պուենուն իլէ տէ իւմիտինի
քէսմէյիպ հաթթա հայվանի նէֆա ա-
թէշի իլէ տահա զիատէ թութուշուպ
կիպրիանոս իսմինտէ պիր սիհրպազա
տիւշտիւ քի քէնտի ապլտան խարիճ սա-
նաթթըյլա Յուստինէնին կէօնլիւնիւ չէ-
վիրօին: Կիպրիանոս խայլի փարա ալարգ-
տան սօնրա սէօղ վէրտի վէ շէյթանը
շաղըրըպ եալվարտը քի Յուստինէյի գան-
տըրընճայատագ եազասընը պրպգմասըն:
Ալլահըն միւսաատէսիյլէ մէլւն շէյ-
թան՝ օնու ալտաթմա նէթիճէսիյլէ հէր
իզվալէրինի իճրա էթտի, լաքին Յուս-
տինէ հէր թէհլիքէ վազթընտա Ալլահըն
վէ ազիզ Պիքիւրին եարտըմընը տիլէյիպ
հիչ եէնիլմէտի: Ազլադիոս եիւրէյի գը-
րըզ Կիպրիանոս կիտիպ վէրտիյի սէօզիւն

իճրասընը էտէմէտիյինտէն շիքեայէթ
էթտի. վէ էվվէլքիլէրտէն տահա զհատէ
գուվվէթլի ճինլէր Եօլլայըպ պիր Եօլ օնու
ալտաթմանրն չարէսինի պուլմաղա Եալ-
վարտը: Արպրիանոս օնուն արգիւսիւ իւզըէ
հարէքէթ էտիպ թէքրար պիր խայր
կէօրմէտիյինտէ նէրէտէն հապ օլլայուր
տէյի ճինլէրէ ոօրտու. վէ պօւնլարտան
պիրիսի Պու շէյի Եափամատըղըմըզըն սէ-
պէպի Յուստինէնին քրիսթիյանլըղը տըր,
Եանընա վարտըղըմըզտա Եիւզիւնէ խաչ
չըգարտըղը իչին օնա գարշը պիր շէյ է-
տէմէյիզ տէտի: Արպրիանոս պուսու իշիթ-
տիյինտէ տիւշիւնմէյէ պաշլատը, վէ սօն-
րա Էօյլէ իսէ Յուստինէնին Ալլահը սիզ
հէփինիզտէն գուվվէթլի տիր. Էօյլէ իսէ
շիմտիյէ գատար պէն տիվանէ իմիշիմ
քի սիզին արգանըզտան կիթմիշիմ. խայր
պուստան պէօյլէ սիզին իլէ ալազամ Եօզ
տուր, պէնիմ Ալլահըմ տախի Յուստինէ-
նին Ալլահը տըր տէյի ճէվապ էտիպ օն-
լարա Եօլ վէրտիքտէն սօնրա՝ ֆիքրինի
վէ տիլինի չէվիրէն Ալլահ օլլապ չափու-
ճազ գօտուղու նիյէթին իճրասընը էթ-
մէյէ թալիպ օլտու:

Եւսեբիոս նամ պիր Փազուլէթքեար
քիմէսնէ իլէ զաթը վազթինտէն տօսթ-
լուզ փէյտա էթմիշ օլլապ ֆիքրինի օնա
աչտը վէ քրիսթիյանլարըն Ալլահը քէնտի

կիպի պիր ճինփերէսթ սիհրպազը գա-
պուլ էտէրմի տէյի սօրտու: Եւսեբիոս
քի մուսխարէն օլ շէյթանի սէնաա-
թընտուն ֆէրաղաթ էթտիրմէյէ զայէթ
չալըշմըշ ըտը, պու սէօղէրի տույտու-
ղունտա զայէթլէ սէվինտի, վէ Ալլահըն
մէրհամէթի իւզէրինէ խայլի սէջլէտիք-
տէն սօնրա կէրչէքտէն աֆվւրգ պուլա-
ճաղընա օնու գանտըրտը վէ Անթիմոս՝
շէհրին եպիսկոպոսունա կէօթիւրտիւ քի
տին թալիմսթլարընը էջրէնտին: Անթի-
մոս պու տտը չըգմըշ կիւնահքեարըն
տէօնմէսինտէն իֆրաթ շաղ օլուպ օնու
մուհապպէթ իլէ գապուլ էթտի վէ լա-
զըմ օլան մատտէլէրի էջրէթտիքտէն
սօնրա վաֆթիզ էթտի:

Յուստինէ՝ պու ազիմ թէպտիլաթը
կիպրիանտուն իւզէրինտէ կէօրտիւյիւն-
տէ Ալլահա շիւքըր սունտու վէ տայըմ
լութֆունու օնուն իւզէրինտէն էքսիք
էթմէսին տէյի տուա էթտի քի օլ տախի
ազլընը պաշընա թօփլայըպ վէ ճէմի վա-
րիյէթինի ֆուդարայա թէվզի էթտի վէ
օնլար իլէ պիրլիքտէ եաշամայա նիյէթ
գօյուպ պիր թէվպէքեար վէ իւրլէթ ա-
լաճազ էօմը կէչիրտի. վէ նայիլ օլտուղու
նիմէթէ թէշէքքիւր իչին պաշգալարընը
տախի գապուլ էթտիյի տինէ չէվիրմէյէ
ղայրէթ էթտի:

Փիւնիկէ վալիսի փութփէրէսթլէր
ինտինտէ նամտար Աիպրիանոսուն պաշնա
կէլէնլէրի տուլտուղունտա շաշտը գալտը
վէ հէր պիլտիյինի Դիսկղէտիանոս գրալա
իֆատէ էյլէտի վէ էմրիյլէ Աիպրիանոսա
վէ Յուստինէյէ քրիսթիյանլըգլարընը
պըրագմայա թէքլիֆ էյլէտի. լաքին
օնլար գուլագ ասմայըպ մէրտանէ ըէտտ
էթտիքլէրինտէ թիւրլիւ իսքէնճէլէր
վէրտիքտէն սօնրա հապսա աթմաղա էմր
էյլէտի. անճագ ումտուղունա գարշը
տինլէրինտէ գավի տուրուպ պաշգալարընը
տախի ավլամայա զայրէթ էթմէլէրինի
կէօրտիւյիւնտէ գայնար գայնար եաղ վէ
զիֆթ գազանը իչինէ աթտըրտը քի ա
զիզլէր պիքէտէր իչինտէ գալըպ Ալլահա
սէնալէր օգուրուտուլար. Աիպրիանոսուն
սապըգա շաիրտի միւնէճճիմլէրին պիրտի
աթէշին եագմամասընը սիհր գուվվէ
թինէ վէրիպ քէնտիսի տախի օնու էտէ
պիլիւրիմ տէյի օրթայա չըգտը, վէ թէք
լիֆի գապուլ օլունուպ խայլի կիւլէճէք
շէյրլէր էթտիքտէն սօնրա աթէշէ աթըւ
տըղը կիպի անի վահիտէ եանըպ քիւլ
քէսիլտի: Պու հիքմէթին խապէրիտէօրթ
եանա չափ օլտուղունտա վալի գօրգտու
վէ մահպուսլարը իզնիմիտէ գրալա եօլ
լատը: Դիսկղէտիանոս հագգլարընտա
տուլտուղու շէյլէր իչին գուտուրուպ զայ-

րի թէֆթիշ վէ թէֆէհհիււ էթմէտէն
 իքիսինին տէ պաշնը քէսթիրտի վէ ալ-
 թը կիւն միգտարի սահրատա պըրագտը
 քի գուշարա եէմ օլտունլար, վէ լաքին
 Ալլահըն մախսուս ինայէթիլէ հիչ պիր
 ճանավար եանլարընա եանաշմատըղընտա
 կէճէլէյն քրիսթիյանլար չալտըլար վէ
 կէմիլլէ Բօմայա եօլլատըլար, քի հա-
 լա պու կիւնէտէք օրատա իթիպարտա
 տըրլար:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 4

Ս. ՖՐԱՆՉԻՍԿՈՍ ԱՍՍԻՉԵՑԻ

Հատտէն զիատէ Ալլահ մուհապպէթի
 իչին պու ասիգ Էսրաֆինի իւնվանըյլա
 թէսմիյէ օլունուր. վալիտէսի սօն կիւն-
 լէրինտէ տէրտի զիհտէն չօգ եօրսէլէնիպ
 համլինի վաղ էտէմէտիյինտէ պիր զարիպ
 տիլէնճինին թէքլիֆի իւզըէ պիր ախօրա
 կիրիպ օրատա Ֆրանչիսկոսու տիւնեայա
 կէթիրտի քի տահա քիւշիւք եաշնտա
 իքէն հէր կէօրէն ագլինէ վէ Փազուլէթէ
 օլան աշգընա վուրուլմուշ ուտու: Եաշը
 քէմալինէ եէթիշտիյինտէ փէտէրի ախ-
 զուաթա մասլահաթընա ծնու գօտու.
 հապիմ վէ խօշմէշըէպ, փաքըղընա զիան
 վէրէճէք արգատաշլար իլէ իւլֆէթ էթ-
 մէզ իտի. Փուգարէլէրէ սատագասը զա-

յեթ չօգուտու, հաթթա հեր կելիւ պիր շէյ տիւէյէնի պօշ եօլլամամայա գալպին տէ ահտ էթտի: Պիր քերրէ իշի արասըն տա պիր ֆագըր կելիւ սատագա իսթէտի քի ազիզ ֆիքր գօմատան եօլ վերտի. լաքին ահտ ֆիքրինէ կելտիյինտէ հէմէն էնսէսինտէն գօշուպ իսթէտիյինտէն զեա տէ վերիւ շազ եիւրէյլէ կերի տէօնտիւ: Պիր ախէր տէֆա սօգագտա պիր ֆագըրա րասթ կելիւ եանընտա վերէճէք պիր շէյ պուլամատըզընտա էսվապընը չըգարտը օնա կիյտիրտի. վէ պիր պաշգա քերրէ աթ իլէ կիտէր իքէն պիր ույուգա րասթ կելիւ անի վահիտտէ աթտան էնիւ օնա սատագա վերտի, վէ օ տիւէն ճինին եարէլի պերէլի ելինի ալըպ էօփ տիւ, վէ սօնրա իրինի սիւղէր իքէն պիր տէ կէօգիւնտէն զայպ օլտու. ազիզ Ալլահն իլհամըյլա օ ույուղ սիֆաթընտա կէօրիւնէն ֆագըրըն մէլէք վէ եախօտ Յիսուս օլմապընը պիլիւ շազ օլտու: Պու վագըրատան սօնրա տիւնեա զայլէլէրինտէն քիւլլէյէն չէքիլմէյէ նիյէթ գօտու, վէ տուայա մէշղուլ օրուպնէ կիւնէ Ալլահա իըզմէթ էտէճէյինին եօլուհու օնտան տույմագ արզուլէյիպ՝ քրիստոս խաչ իւթիւնտէ ասըլը օնա կէօրիւնտիւ քի օլ տագիգէտէն սօնրա կէօրտիյիւ աթլա պիր տահա ֆիքրինտէն չըգմատը վէ հեր

ան խաթրընա կէտիյինտէ վէ եախօտ
ախէր պիր խաչ կէօղիւնէ իլիշտիյինտէ էօ-
քիւր էօքիւր աղլամայա պաշար ըտը:

Բէճասընա պինայէն Ալլահ թէալա
հաղրէթլէրի գուլունա թիւրլիւ վագաա-
յար իլէ իրատէթինի պէյան էթտի. պիր
կիւն Գուտտասը շէրիֆ վագթընտա՝ ին-
ճիլի շէրիֆտէն շու սէօղլէր օգուռտու.
Ալթուն վէ կիւմիշիւնիւլ օլմասըն, եօլ-
տա չանթանըզ, վէ իքի գաթ ըուպա
եանընըզտա պուլունմասըն, վէ պունա
քէզալիք ախէր նասիհաթլարը տույտու-
ղունտա պու ճէմի սէօղլէրի Ալլահ թա-
րաֆընտան քէնաիյէ սէյլէնիր կիպի
թութարազ օնտան սօնրա օլ թարզ էօմը
սիւրմէյէ գարար վէրտի: Աաղթ գայպ
էթմէտէն եանընտա գալմըշ փարալա-
րընը տա ֆուգարէլէրէ տաղըթտը, էս-
վապընը չըգարըպ գապա պիր հարուր
կիյինտի, վէ պէլէնէ պիր սիճիմ փարչա-
սը սարըպ օնտան սօնրա սուպքեալլար
ուտուլի իւզըն եաշամագ իսթէր իտի:
Պու եէնի գըյաֆէթիյլէ ճէմիաթ արա-
սընա տախի կիրիպ թարիֆ վէ թապիր
օլունմագ պիր աճաիպ դայրէթ իլէ թէվպէ
իւզէրինէ վազ վէրիր իտի, քի պու վէճհ
իլէ չօղլարընը Ալլահա գաղանտը՝ վէ
պաղըլարը տախի օնուէն էմրի ալթընա
կիրտիլէր:

Շաիրալէրինն սայրսը օն իբիյէ վարտը-
 զընտա քէնտի էօրնէյի իւզըն վազ վեր-
 մէ իչին եազըն եերլէրէ իրտաւ էյլէտի,
 վէ ազչա եերինէ քէնտիլէրինէ Դաւիթ
 մարգարէնին պուսէօղիւնիւ վէրտի. Աէօզ-
 լէրինի Ալահա չէվիւր վէ օ սէնի աճ
 պրագմազ: Աիւնտէն կիւնէ շաիրալէրի
 արթընճա, ագիլանէ պիր գանուէն եափըպ
 իւչիւնճիւ Իննովկենտիոս Փափա հազ-
 րէթլէրինէ թէֆթիչ իչին տունտու վէ
 հէր եազարզլարը միւզարրէր օլմասընտա
 Էֆէնտիմիզին 1209 թարիխինտէ մէզ-
 քիււր Փափանըն հուզուրինտէ, ճէմի
 րէֆիզլէրիյլէ պիրլիքտէ ատէթ օլան իւչ
 նէվի րահիպլէր ահտու նէզըրինի էթտի:
 Պու թարիզ իւզընէ գօտուզու մանասթը-
 րըն թէմէլի գավիյէնտի վէ ճէմի րահիպ-
 լէրին արզիւսիւ վէ ինթիխապը իւզըն
 քէնտիսի հէփիսինին իւզէրինէ միւպաշիւր
 նասպ օլունտու: Պու մանասթըր րահիպ-
 լէրի՝ իւզէրինտէն վազթ կէչէրէք պիրի-
 պիրլէրինտէն այրը գանուէնլար իլէ մա-
 նասթըրլար գուրմուշ տուրլար, լաքին
 շու կէրչէք տիր քի թա իլք կիւնիւնտէն
 հալա կիւնիւմիզէտէք քիլէսէի շէրիֆին
 շանու իզգէթի իչին հէփսինին էթտիք-
 լէրի փէք չօգ տուր վէ հէր եերտէ իթի-
 պար պուլմուշ տուրլար: Մանասթըրընըն
 իօթիգըրընը ալարգտան սօնրա թէվա

պիւերիյլէ պերապեր Աստղեյէ կէտի վէ
 փօրցիունգուլա տէնիլէն քիւչիւք քիլիսէ
 իչինտէ կէճէ կիւնտիւզ տուա էտէրէք
 վէ օրուճ թութարագ կէչիրիւր իտի, սա-
 տագա իլէ եաշար վէ թէվապիլերինի
 վագթ վագթ եագըն եէրլէրէ եօլայրպ
 նէտամէթ վէ թէվպէ իւզէրինէ վագ վէ-
 րէրէք ճէմի քրիսթիյանլարը Ալլահն
 թէմպիհլէրի իւզըն եիւրիւմէյէ տավէթ
 էտէր իտի: Եօգարըտա զէքր օլունան քի-
 լիսէ իլէ պիրլէքտէ ճիվարընտա պուլու-
 նան արագի Ս. Բեռնարդոսուն րահիպ-
 լերինին օլարագ Ս. Ֆրանչիսկոսա պա-
 ղըշատըլար վէ ազիզ պու հէտիյէ իւզէ-
 րինէ զայէթ շազ վէ թէսէլլի օլուպ
 մանասթըրընը օրատա եափար:

Հէր շէյտէն գիատէ զայրէթի՝ կիւն պէ
 կիւն սայըսը արթան րուհանի շաիրտլէ-
 րինի՝ Յիսուսուն պաղչէսի իչինտէ էյի
 իլլէմէ իչին Փագուլէթլի վէ սատըզ էթ-
 մէյէ իտի: Պիր շէյ պուլուրմատան քէն-
 տիսի էվվէլ իճրա էտէր իտի. լէզգէթլի
 թաամ էէմէզ իտի, վէ եէմէյէ մէճպուր
 օլտուլունտա սա իւզէրինէ քիւլ սաշար
 վէ եախօտ տաուր կիթսին տէյի սու զա-
 րըշարըրը ըտը: Քիլիսէ պիւյիւք օրու-
 ճունտան մատա աէնէտէ պիր զաշ տէ-
 Փա տախի իրատէթիլլէ սըզը օրուճ վէ
 փէրհիզ թութարըր: Աէճէլէրի եաթագ

եւերինէ գուրու թօփրագ իւզերինէ եան
կէլեր իտի. վէ եիւզ եաստըզը եւերինէ
եաստը եուճրու թաշ վէ եախօտ պու-
տագլը. քիւթիւք փարչասր գուլանըրըտը:
Կիտիյի պիր պայտղը ուզուն գաֆթան
ըտը. սանքի հէր կիւն գան ագըտընճայա-
տագ գամչըլանրըր ըտը, վէ պունունլա
տա գանաաթ էթմէյիպ նէֆսինի գըրմաղ
իչին թիւրլիւ շէյլէր իճատ էտէր իտի:
Ճէմի շէքտիյի աղըրլարը արասընտա կէչ-
միշ կիւնահլարըր իւզերինէ աֆվ վէ սօ-
նունտա տա մէլէքեանի փաքըզընըր թամ
սագլամաղ իչին Ալլահտան եարտըմ
տիլէր իտի: Ֆիլ վագը պիր կիւն մէլուն
շէյթան ատէթտէն զիատէ ֆէնա ֆիքը-
լէր իլէ օնա էզիյէթ վէրտիյինտէ ազիզ
ախէր թարզ էլինտէն գուրթուլամայըպ
քէնտի քէնտինի գար իչինէ կիւմուիւ,
վէ թէնի եարըր տօնմուշ տույմազ օլուն-
ճայատագ իչինտէն չըզմատը:

Ս. Քրանչիսկոսուն ալչագ կէօնիւլլիւ-
յիւ տէ օրուճա վէ փէրհիզէ օլան աշգու-
մուհապպէթինտէն աշաղա տէյիլ իտի.
էլ գազա պիրիտի օնու մէտհ էտէճէք
օլուրտույտա, Սօնունտ գատար աճէպա
պէօլէ գալապիլէճէքմիյիմ, հիչ քիմնէ
պիլմէզ, օլ սէպէպտէն մէտհ էթմէյին,
թէքըրար, Ինսան՝ Ալլահըն կէօղիւ էօ-
նիւնտէ նէ իսէ օ տուր, նէ պիւյիւր վէ

նէ քիւչիւլիւր, տէր իտի: Պիր կիւն թէ-
վէքքիւլլիւ ըաճիպլէրտէն պիրիտի, Սէն՝
տէնին իւզէրինէ նէ տիւշիւնիւրտիւն տէյի
սօրտու, վէ ազիզ՝ էյէր Ալլահ պանա
քէրէմ էտիպ կէօսթէրտիյի մէրհամէթի
պաշգա պիր կիւնահքեարա կէօսթէրմիշ
օլապըտը՝ պէնտէն զիատէ հէմ էյի վէ
հէմ միւթէշէքքիւր օլաճաղընա հիշ
շիւպհէմ եօզ տուր տէյի ճէվապ վէրտի.
վէ պու աղըզտան տէտիյինէ եիւրէյին-
տէ տէ ինանտըղը իշին՝ հիշ պիր թիւրլիւ
քահանալըզ ըիւթպէսինի իւզէրինէ ալ-
մատը. վէ քահանալարա զայէթ շօզ
իթիպար էտէր իտի: Պու պապտէ՝ Պիր
տէֆա, էյէր պիր եէրտէ վէ պիր սաաթ-
տա մէլէյէ վէ քահանայա ըաթթ կէլէյի-
տիմ իւք էվվէլ քահանանըն էլինի էօ-
փէր վէ սօնրա մէլէյէ օլան ըիպէթիմի
պէյան էտէր իտիմ, տէմիշ տիր: Ֆազըր-
լըղա տաթի զպըթթի զայէթ աճաիպ
տիր. վէ հէրնասիհաթը արասընտա թէ-
վապիլէրինէ տէ պու նասիհաթը վէրիր,
վէ քրիստոսա պէնզէր օլմայա չալըշըրրուր:
Պու թարիզ իւզըն ճէննէթ լէզզէթինի
տիւնեատա ալմաղա պաշլատըզտան սօն-
րա, զայրի կէօզիւնէ կէշիճի պիր շէյ պիւ-
յիւք կէօրիւնմէզ իտի: Չօզ տէֆա տուա
վազթինտէ Ալլահ մուհապպէթիյլէ
թութուշուպ քէնտի քէնտինտէն չըդար,

վէ պու՝ Ալլահը՝ վէ հեր շէյթ՝ Լաֆզարընը
 Թէքրար վէ Թէքրար էգպէր էթմիշ
 սէջլէր իտի: Գալպինտէքի կիզլէնմիշ
 աթէշի ալէվլէնտիրմէ իչին Ալլահ իսմինի
 վէրմէք վէ Եախստ օնուն իւզէրինէ սուհ-
 պէթ աչմագ, Եէթիշեր իտի: Գարտաշ-
 արընա օլան աշըր մուհապպէթի իչին,
 խաթթէլէրէ պագար, Փուգարայա Եար-
 տըմ Էտէր, տէրտ վէ մէշագգաթ իչինտէ
 պուլունանլարը Թէսէլլի Էտէր իտի: Տին-
 սիզլէրի տինէ չէվլիրմէք դայրէթիյլէ Շամ
 Թօփրաղընա կիթաի վէ վէրտիյի վազըն
 կէրչէքլիյինէ իսպաթէն Եանմըշ աթէշ
 իչինէ աթըրմայը իւզէրինէ ալտը:

Քրիստոս Էֆէնտիմիզին սիասէթլէրի
 իւզէրինէ մուհապպէթի վէ իպատէթի
 օլ տէրէճէ աշըրը ըտը .քի Ալլահ պիլէ
 Էճրինի վէրմէ իչին պու անէ գատար տու-
 յուլմամըշ միւճիզէ իշլէտի: Էօլիւմին-
 տէն իքի ոէնէ Էվվէլ ատէթի իւզրէ Մի-
 քայէլ Տրեշտակապետին իզզէթինէ սը-
 գը օրուճ Թութտուգտան սօնրա պիր
 տաղ իւսթիւնտէ խաշվերաց կիւնիւնտէ
 քէնաինտէն չըգտը վէ կէօյտէն պիր միւ-
 նէվվէր մէրէք Եանընա կէլտի, քի ալթը
 գանատը վարտը վէ գոնատըրը արու-
 սընտա խաշա կէրիլմիշ Գուրթարըճըմըզ
 Յիսուս ազիզ պէշ Եարալարըյլա տու-
 րուր ուտու: Ազիզ պու Տիքմէթէ մայլ

օլմուշ պագար իբէն պիրտէ կէօրտիւյիւ
 եարալարն թըպզըսը էլլէրի վէ այագ-
 լարը իզէրինէ թըպ օլունտու շէյլէ քի
 եարալարնտան պիրգաշ գան տամլալարը
 տախի կէլտի վէ էօմրիւ սօնունատագ
 զայպ օլմատան գալար. հաթթա նէ գա-
 տար քէնտիսի կիզէյիպ կէօթէրմէմէք
 իսթէրիտիյսէ տէ՛ սաղըրղընտա կիպի
 էօլտիւքտէն սօնրա տախի պէլլի կէօրիւ-
 նիւր իւտիւլէր: Աէրչէք եարալար եիւզ-
 տէն օլմայըպ՝ աճըսընը իչէրիտէն տախի
 տույարըտը. էզճիւմլէ պու պապտէ քրիս-
 տոսա պէնզէր օլտուղու իչին զայէթ շազ
 օլըրուտու:

Պու հիքմէթտէն իքի սէնէ սօնրա պիր
 աղըր խաթթէլլիյէ սիւշտիւ վէ էօլիւմիւ-
 նիւն եագըն օլմասընը պիլէրէք քիւշիւք
 Փօրցիւունգուլա քիլիսէսինէ կիթտի վէ
 օրատա ճէմի խորհուրդլարը ալտըգտան
 սօնրա փաք բուհինի եարատըճըսընըն է-
 լինէ թէսլիմ էթտի: Էօլմէտէն էվիլէ
 ճէմի բահիպլէրինի պիր եէրէ թօփ էտիպ
 սօն ալըըշընը վէրտի վէ ախէրնասիհաթ-
 լարը արատընտա, Ալլահըն գօրգուսու
 իչինտէ միւտամլէմէթ էթմէյէ զայրէթ
 վէրիպ պաշատըգլարը կիպի պիթիւրէն-
 լէրէ միւթըւ վէրտի վէ օնտան սօնրա
 վէտալէշիպ քրիստոսուն սիասէթլէրինի
 օգումայա էմր էթտի, վէ սօն տագիգէ-

սինտէ Դաւիթ մարգարէնին սէջլէտիյի
սէօզլէրի թէքրարլայրպ եանի Զըն-
տանտան գուրթար պէնի վէ էճրինի վէ-
րինճէյէտէք սալիհլէր պանա պէքլէյօր-
լար տէյէրէք, էֆէնտիմիզին 1226 թա-
րիսինտէ ճանընը թէսլիմ էթտի:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 5

Ս. ՀՈՒՓՍԻՄԷ

ՎԷ ԳԱՅԻԱՆԷ

Ալլահըն փաքիզէ ճարիյէսի Հուփսիմէ
Դիսկղէտիանոս գրալըն տէվլէթի էյէա-
միստէ Բօմա շէհրինտէ տին վէ Փազու-
լէթ սասիպի աթալարտան տիւնեայէ
կէլտի: Սիլսիլէսի գրալլարտան իլէրի
կէլմէ գըյաս օլունուր, շիրինլէք հազ-
գընտա պիմէնէնտ, Փազուլէթէ վէ թա-
քիւշիւք չաղընտան պէրի պիքիրլէյէ օլան
հէվէսի ղայէթ չօգ վէ Ալլահ վէրկիսի
պու լութֆլարը կիւն պէ կիւն տահա
զիատէ արթըրմաղ իշին էհլի թագվա
Գայիանէնին էլի ալթընտա թէրպիյէ
օլուրուտու: Եաշընը ալըպ տիւնեայը
թանըտըղընտա՝ օնուն հէր վէրէպիլէճէյի
զէվզու սէֆայա եիւզ չէվիրտի վէ Գա-
յիանէնին նասիհատը իւզրէ քէնտիյի
աղիզ Պիքիրին խըզմէթինէ վէրիպ ահ-

տու նեղը իւէ պիքերընիսնի ծնա սուն-
տու վէ Գրիստոսուն իւզէրինտէ էօլտիւ-
յիւ ազեզ խաչ փարչասընտան պօյնունա
ասըպ հէր Փազուլէթ թարիգինտէ մեր-
տանէ կիտէր վէ օլ պիր արգասաշարընա
էյի իպրէթ օլուր ուտու :

Փութփէրէսթլէրին ատէթի իւզըէ
Դիսկըտիանոս գրաւ իւք էհլինի պօշա-
յըպ սօյգատէ գըզլարընտան պիր թանէ-
սինի ալմագ իսթէտի վէ տէվլէթի իչին-
տէ պուլունան թասվիրճիլէրէ էմր վէ-
րիլտի քի հէր եէրի կէզսինլէր վէ փատի-
շահա լայըգ պիքըրէրին սուրէթինի ալըպ
քէնտիյէ եօլլասընլար: Պու էմր գուվվէ-
թիլլէ ճէպրէն Գայիանէնին մանասթը-
րընա տա կիրտիլէր վէ օրատա ճէմ օլմուշ
պիքերլէր արասընտա Հուփսիմէյի կէօ-
րիւպ ճէմալինէ շապան օլտուլար վէ Ֆիլ-
հալ թասվիրինի ալըպ փատիշահա սուն-
տուլար:

Դիսկըտիանոս պու մաթ օլունաճագ
թասվիրի կէօրտիւյիւնտէ սէվինճինտէն
քէնտիյի գայպ էտիպ վագթ կէչիրմէտէն
նիքեահա ալայընը էթմէ իչին կիւն վէ
սաաթ քէստի, վէ բէճալ քիպար թա-
գըմընա խապէր վէրիլտի քի փատիշահ
տիւյիւնիւնտէ ատէթ օլան փէշքէշլէր
իւէ օլ կիւնտէ վէ օլ սաաթտա տարի
հիւմայունտա պուլունսունլար:

Ալլահըն կիւնահարզ գումուրուարը, զա-
լիմ տիւշմանն քէնտիլէրէ, ալէլիսուսուս
գըզգարտաշարը փաքիզէ Հռիփսիմէյէ
գուրտուղու տուզաղը կէօրտիւքլէրինտէ
ղայէթ մահզուն օլտուլար, վէ լաքին իւ-
մումէն հէփիսի տուայա տուրուպ Բուհ-
ուլլահըն նուրունու վէ ազիպ Պիքը
Մերեէմին եարտըմընը տիլէտիլէր. վէ
օնտան սօնրա իթթիֆագէն սէօզ պիր
էտիպ կէճէլէյն գաշմաղա վէ ախէր տէվ-
լէթ թօփրաղընտա զարիպլէք իլէ կէշին-
մէյէ գարար վէրտիլէր. Ալլահ թէալա
հազըլէթլէրի տախի ճարիյէլէրինին ըյինէ
եարտըմ էտիպ կիզլիճէ հազըրտա պու-
լունան կէմիլէրէ կիրտիլէր վէ պիլէլէրին-
ճէ պիր գաշ տախի քահանայ ալըպ եէթ-
միշ քիշի գատար Գուստի շէրիֆէ գաշ-
տըլար: Սաղ սէլիմ գարայա չըզտըզլա-
րընտա հէր շէյտէն էվլէլ Բրիստոս
էֆէնտիմիզին տօղտուղու վէ էօլտիլիւ
միւպարէք եէրլէրէ զիարէթ էթմէյէ
գարար վէրտիլէր. վէ ահալարը իւզըէ
հէր եէրի կէզտիքտէն սօնրա Գեթսեմանի
պաղէսինտէ ազիզ Պիքիրին մէզարը իւ-
զէրինտէ Գայիանէ վէ Հռիփսիմ տուայա
տուրուպ օնուն քէրէմինի տիլէտիքլէրին-
տէ իլհամը իլահի իլէ Պուրատա տուր-
մայըպ էրմէնիսթանա կիտինիզ վէ օրատա
խայլի ընճիտէլէրէ թէհամմիւլ էթտիք-

տէն սօնրա գանընըդ իլէ օղլում Յիսուս-
սուն Ալլահըդընա շէհատէթլըքէտէճէք-
սինիզ տէյի գալպլէրինէ տույ օլտու: ۞

Պունտան սօնրա եիւրէք ալըպ եօլա
տիւշտիւլէր վէ Սըվապ շէհրինտէ իպա-
տէթլէրինի էթտիքտէն սօնրա տահա
իլերի վարտըլար, արգատաշլարընտան
պազըլարը Ալլահըն իլհամըյլա այրըլըպ
թէնհա եերլերէ պիրեր վէ եախօտ իքի-
շէր չէքիւտիլէր. վէ գալան օթուզ պէշ
քիշի Գայիանէ վէ Հոփսիմէ կէշտիքլէրի
թէհլըքէլի եերլէրտէ տուալարը վէ պի-
լէլէրինճէ պուլունան քահանալարըն է-
լիլէ խայլի միւճիւզէլէր իշէտիքտէն սօն-
րա էրմէնիսթան փաթթաթը Աաղարշա-
պատ շէհրինտէն տիշարը պաղլար իչինէ
տախլ օլուպ օրատա սաքին օլտուլար վէ
իչլէրինտէն պիրիսի պօնճուգճու օլտուղու
իչին օնուն սանաթըյլա հէփիսի տէ
կէշինիր իտիլէր: Աէլիպ կէշէնլէր պուն-
լարը կէօրտիւքլէրինտէ սէպէպինի պիլմէ-
տիքլէրի իչին շաշար գալըրըտըլար, վէ
լաքին չօղա վարմայըպ հէր շէյ օրթայա
չըգտը: Չիւնքի Գիոկղետիանսս գրալ
պունլարըն գաշտըգլարընը տույտուղուն-
տա ղայէթ խըշմա կէլիպ իւք էվվէլ մա-
նասթըրլարընը պաստը վէ օրատա գա-
լանլարը գըլըճտան կէշիրտի, սօնրա
Հոփսիմէյի պուլմաղ իչին շուրայա պու-

րայա ատէմէր չըգարըպ իւմիտի պօշա չըգտըղընտա տիշարըլարա տախի ատէմէր իրսալ էթտի վէ էնճամ Էրմէնիսթան սեմթէրինէ ֆիրար էթտիյինի տույտու շունտա Էրմէնիլէր փատիշահը Տրգատա մէքթուպ եազըպ մասլահաթը անլաթտը վէ էյեր քէնտիյէ տէ մագպուլ օլուրսա Հռիփսիմէյի եանընտա սագլա տէյի իզն վէրտի: Տրգատ պու խապէրի ալտըղընտա չափուճագ էթրաֆա արայըճըլար չըգարտը վէ չօղա վարմայըպ ծնլարըն շէհիրտէն տիշարը սաքին օլմասընը իշիթտիյինտէ ֆիրլէրինի անլամաղ իչին տավէթճիլէր եօլլատը: Ճէմի շէհր էհալիսի պու խապէրլէր իւզէրինէ այաղա դալլաը վէ Հռիփսիմէյի կէօրիւպ ծնուն հիւանինէ մայլ օլմաղ իչին քիւմէ քիւմէ պաղիսթանլարա վարըրըտըլար: Գայիանէ՝ պուլունտուգլարը թէհլէքէյի կէօրիւպ հէփիսինի պիր եէրէ ճէմ էթտի վէ Ալլահ գօրգուսու իւզէրինէ սեյլէմէյէ պաշլատը հէր շէյտէն զիատէ Հռիփսիմէյէ՝ պաշընտան կէչմիշլէրի անլատըպ թէքըար շէյթանըն պու իքինճի ճէնկինտէ տէ մէրտ օլմաղա նասիհաթ վէրտի: Պունլար՝ պուրուհանի սուհպէթլէր արասընտա տուրուր իքէն՝ փատիշահ թարաֆընտան եօլլանըմըշ ըէճալ քիպար Հռիփսիմէյէ ալթուն լիպաս կիյտիրիպ գօշուլար սա-

րայս կեօթիւրմէ իչին կելմիշ իտիւեր :
 Փատիշահ էմրինի օնւարա պէյան էթ-
 տիքլէրինտէ՝ հէփիսի պիր աղըզ գարշը
 գօտուլար վէ աուլա պիրիպիրինտէն այ-
 րումայըպ շէյթաննն տուզաղընա տիւշ-
 մէյէճէ քլէրինի պիր ալլահանի սէր-
 պէսթլէյլէ պէյան էթտիլէր, շէօյլէ քի
 Ալլահ թէալա հազրէթլէրի՝ ճարիյէլէ-
 րինին տուասը մագպուլ օլմասընա ա-
 լամէթէն էօնսիւրլէրէ գուլվէթ վէրիպ
 յէլզէլէ օլուր կիպի պուլունտուզլարը
 եէրի սարստը վէ ճէմի օրատա օլանլար
 զօրգուլարընաան գաչտըլար, վէ փատի-
 շահ թարաֆընտան կէլէնլէր տախի
 Հռիփսիմէյէ էլ աթմաստան ոարայա կի-
 տիպ մասլահաթը փատիշահա անլաթ-
 տըլար :

Տրդատըն պու հիքմէթ իւզէրինէ ագլը
 պաշընա կէլէճէք եէրէ տահա զիատէ
 խրսընտան վէ նէֆսինտէն քէնտիյի
 ալտըրտը վէ ճէպրէն թուլթուպ Հռիփ-
 սիմէյի կէթիրսինլէր տէյի էմր էթտի :
 Էմրի իճրա օլուպ Հռիփսիմէ փատիշահ
 սարայը իչինտէ պիր օտայա գափանըլ-
 տըղընտա՝ տիգ իւթիւնէ կէլիպ տուայա
 տուրտու վէ Ալլահըն քէրէմինի իւզէ-
 րինէ տիլէտի : Պիր ճիւզի սօնրա փատի-
 շահ կիյինմիշ գուշանմըշ իչէրի կիրիպ
 ֆէնա մէյլինի իճրա էթմէյէ տավէթ

Էթտիյինտէ Հռիփսիմէ եիւզիւնէ պիլէ
 պագմայրւոյ տուաւորնտան կերի տուրմատը.
 օլ զէման գուվվէթ ճիհէթիյլէ նամատար
 Տրդատ զագէպէ կէլիպ եանընա վարար
 վէ զօրաքի մերամընը իճրա էթմէյէ չա-
 ւըշըրտը, վէ լաքին ազիզ Հռիփսիմէ օ-
 նուելա եէտի սաաթ միգտարի մերտանէ
 ճէնքլէշիպ Ալլահըն եարտըմըյա ալթ
 էթտիյինտէ՝ Տրդատ միհման վէ հէլլագ
 տիշարը չըգտը վէ Գայիանէյի կէթիր-
 տիրիպ օնուէն էլիյլէ Հռիփսիմէնին կէօն-
 լիւնիւ եափմայա չաւըշտը. վէ լաքին
 Գայիանէ թէքրար Փուրսաթ պուլուպ՝
 պիքիրլէյինտէ գալի գալմայա վէ էօլիւմ-
 տէն գօրգմամայա նասիհհաթ վէրտիյինտէ
 ազիզէնին ազգընը թաշ իլէ վուրտուլար
 վէ փատիշահ թէքրար իշէրի կիրիպ եէ-
 նիտէն օնուէն իլէ կիւլէշիր իտի: Վէլհապ
 կէճէ եարըսը ըէզիլ պէսնում օլուպ
 օտատան տիշարը Խթըսըզընտա՝ Հռիփ-
 սիմէ Ալլահա վէրտիյի գուվվէթ իշին սէ-
 նալէր օգույարագ խալգը եարար վէ օլպիր
 արգատաշարընըն պուլունտուզու եէրէ
 վարըպ ազիզ պիքիր Մէրեհմին իշլէտիյի
 հիքմէթի նագլ էթտի: Պու խապէր իւ-
 զէրինէ հէփիսի տէ շաղ օլուպ օնուելա
 պիրլըքտէ թէշէքքիւրէն տուայա տուր-
 տուգլարը վագթ փատիշահ թարաֆըն-
 տան եօլանըշմը՝ ապէր իւթէ կէլտի

վէ ապիւղ Հռիփսիմէյի թուլթուպ իւք
էվվէլ տիլինի քէսթիլէր վէ սօնրա եէրէ
տէօրթ դազըզ դագըպ էսլապընը չըգար-
տըգտան սօնրա էլլէրինի վէ այազլարընը
կէրտիլէր վէ էթրաֆընա աթէշ եագըպ
չագմագ թաշը իլէ պէտէնինի փարչա
փարչա էթտիքտէն սօնրա եագտըլար,
վէ Փատիշահ էմրինէ գարշը կէլէնլէրին
հալի պէցլէ օլուր տէյի տէլլալ չաղըր-
տըլար: ՕԼ պիր արգատաշլարը պու զա-
լիմ ճէլլատլարըն կիւնահսըզ Հռիփսի-
մէյէ վէրտիքլէրի իպքէնճէտէն գօրգուպ
օնլարըն իրատէթինէ եաթաճագ եէրէ
սէվինտիքլէրինտէ, ապրէր տայանամայըպ
օնլարը տա գըլըճտան կէշիրտի վէ օԼ
կիւն էօլէնլէրին սայըսը օթուպ իքի քի-
շէյտի: Սօնրա ազիզ պիքիրլէրին օթուր-
տուգլարը եէրի արատըլար վէ պիր խաու-
թէ պուլուպ օնու տա օրատա էօլտիւր-
տիւլէր վէ հէփիսինին թէնինի տէ տի-
շարը սիւրիւքլէյիպ հայվանաթա եէմ
օլսուն տէյի պրագտըլար:

Էրթէսի կիւն փատիշահ այըլըպ թէք-
րար Հռիփսիմէնին իւզէրինէ տիւշիւնիւր
վէ պիր թագըրիպ օնու ամլամայա չալը-
շըր ըուր, լաքին էօլտիւյիւնիւ իշէթտի-
յինտէ թէքրար քէնտիյի գայպ էթտի
վէ սէպէպ օլան Գայիանէյէ տէ էզէյէթ
վէրէրէք վիւճուտինի օրթատան գալ-

տրբն տէյի էմր էթտի: Էմրի իճրա օլ-
տու վէ ազիզ Գայիանէյի տախի թիւրլիւ
էզեյէթլէր վերտիքսէն սօնրա Հոիփօմէ
կիպի էօլտիւրտիւէր: Ազիզ պիքերլէրին
թէնլէրի գըրտա պօզուլմատան գալարգ-
տան սօնրա Լուսուրիչ պապամըլ էլէյլէ
իւչ մէզար իչինէ ծնարը կիւմտիւ վէ
սօնրա քէնտի միւհիւրիյլէ միւհիւրլէտի:

Հ Ո Վ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 6

ԴՈՒԿԻՆՆՈՍ ՔԱՆԱՆԱՆ

Պու ազիզին աթալարը քրիսթիյան
ըար վէ օն իքի եաշնտա իքէն ծնարը
գայպ էտիպ էօյսիւզ գալար: Նէ գատար
տա եաշը քիւչիւք իւտիյսէ Ալլահ
մուհապպէթի պիւյիւք օլուպ ճէմի վա-
րիյէթինի Ֆազըր Ֆուգարայա թէվզի
էտիպ պիր մանասթըր իչինէ չէքիլտի:
Ազ վազթ զարֆընտա ղայրէթիյլէ տին
վէ քէմալիյէթ պապինտէ օլ տէրէճէ
իլէրիլէտի քի, օլ էսէրտէ պաշ գալարը-
մըշ թիւրլիւ հերաթըզըլարըն թիւրա-
հաթ սէօզլէրինէ եազը վէ քէլամ իլէ
գարըը գօրուտու: Պունտան գաթի նա-
զար էվիյաճէ էօմր կէչիրիր, աիւնեա
Փանիլքըլէրինտէն գաշար վէ կէճէ եա-
րըսընա գատար տուայա մուգայեկտ օ-
լուրուտու. կիւնտէ եալընըզ պիր տէֆա

թաամ էտէր, էթ վէ շարապ հիչ աղ-
 զընա գօմաղ ըտը. քէնտիյէ սէրթ վէ
 սըգըժտըյաա տա ախէրլէրէ թաթլը վէ
 միւլայըմ ըտը. Ալլահտան պաշգա շէյ իւ-
 վէրինէ նէ սէյլէր վէ նէ տինլէր իտի: Պիր
 ճիւզի վազթ սօնրա Անթաքեա շէհրինէ
 կիթմէք զուհուր էթտիյինտէ, շէհրին
 եպիսկոպոսու՝ Ղուկիանոսուն Փազուլէթ-
 լի վէ իլիմտար օլտուղունու պիլտիյի իչին
 ալըպ քահանայ էթտի: Օրատա պիր
 մետրէսէ աչըպ շաիրտլէրինէ պատիհէվա
 տին վէ իլմ էջրէտիր իտի. միւսթաղիլ
 թէսէլլէսի վէ էյլէնճէսի քրիսթիյանլարը
 թէրպիյէ էտիպ հազգ վէ պիր տինիմիզէ
 դարըջ սէյլէյէնլէրի ծնլարըն էլլիլլէ
 թութմաղ ըտը, վէ քէնտիսի տախի պու
 սէպէպ իչին չօգ աղիլ քիթապլար թէէ-
 լիֆ էթմիշ տիր: Սատագա իլէ եաշար, վէ
 արթանընը տախի ֆուգարէլէրէ վէրիր
 իտի. օլ սէպէպտէն քրիսթիյանլար ազիզի
 քէնտի փէտէրլէրի կիպի սէվէր վէ հիւր-
 մէթ էտէրիտիլէր: Ղուկիանոսուն պու ճէմի
 էթտիլլէրի Մաքսիմիանոս գրալըն գուլա-
 զընա եէթիշտիյինտէ թութուպ Իգնիք
 շէհրինէ կէթիլթտի: Նօլաա կիտէրիքէն
 տույտու քի քրիսթիյանլարտան գըրգ
 գատար առքէրէ եազըլմըշ տէլի գանլըլար
 էզիյէթ չէքմէտէն գօրգարազ տինլէրինի
 ինքեար կէլմիշ իտիլէր, պունլարըն եա-

նընա վարտը վէ գալլէրինէ էօյլէ պիր
թէէսիրլի սէօզլէր սէօյլէտի քի գըրգը
տա եէնիտէն քրիսթիյան օլուպ նէտա-
մէթլէրինէ նիշանէ ածըլը իսքէնծէլէր
արասընտաէօմըլէրինի թէքմիլ էթտիլէր
Պունա քէզալէք զուհուրաթլար Իզնիք
շէհրինտէ տախի չօգ օլմուշ տուր:

Գրալըն հուզըրինէ չըգտըղընտա,
Մաքսիմիանտո՝ ազիզին եիւզիւնէ պագ-
մատը, զիրա գուլաղընա էօյլէ սէս կէլմիշ
իտի քի Ղուկիանտո պիր պագըշ իլէ
փութփէրէսթլէրի քրիսթիյան տինինէ
սէօնտիւրիւյօր. վէ օլ սէպէպտէն քէն-
տինին վէ ծնուն արասընա պիր փէրաէ
առտըրըպ՝ արգասընտան, Սէն քիմ սի
վէ սանաաթըն նէ տիր տէյի ոօրտու:
Ս. Ղուկիանտո քրիսթիյանըմ տէյի ծէ-
վապ վէրտիյինտէ, զալիմ խըշմա կէլիպ
սէօզիւնիւ շէվիրինծէյէ գատար իսքէնծէ
վէրմէյէ էմր էյլէտի: Լաքին օլ հատարգ
իսքէնծէլէրէ նիսպէթէն Ալլահըն գուլու
հէր ան քրիսթիյանըմ, տէյի չաղըրտը-
ղընտա, էնճամ գրալ իւմիտինի գաթ
էտիպ ծնու եէրէ եաթըրմաղա վէ էղալի-
րինի փարէ փարչէ էտէրէք եէնիտէն շիտ-
տէթլի իշքէնծէլէր վէրմէյէ էմր էթտի:
Ճէլլատլար ալտըզլարը էմրտէն զիտէ
ինոաֆսըզլըղըլա ազիզի տէօյտիւլէր վէ
եէրէ սէրիպ էնքսէր վէ ճամ փարչէլէրի

իւզերինէ սիւրիւքէր իտիւէր. վէնիհայէթ
զըրգ կէճէ եէմէք վէրմէտէն օ հալտէ,
քէնտինտէն էօլսիւն տէյի պըրագտըլար.
լաքին արատա պիր՝ քէնտի եալանճը ալ-
լահլարընա սունտուգլարը եէմէքէրտէն
օնա տախի վէրիւր իտիւէր. ամմա ալահըն
շէճաաթը գուլու ալանէն էթտիքէրի
զալիմլիք իւզերինէ շիքեայէթ էտէր վէ
վագթի էվայիտէ եէտի Մակաբայեցի
գարնտաշլար կիպի՝ Վէրտիքէրի եէմէք-
էրտէն պիր լօգմա աղզընա գօմատան իսէ
պին տէֆա էօլիւմիւմիւ էվա սայարըմ
տէյի չալըրըր ըտը: Սօն կիւնիւ գրալ՝
ճէլլատլարընտան պիրիսինի, նէ էթտիյինի
պիլմէ իշին օնա էօլլամըշ ըտը. Ս. Ղու-
կիանոս պունու կէօրտիւյիւ կիպի, Նիթ
գրալընա խապէր վէր քրիսթիյանըմ, վէ
քրիսթիյան տախի էօլէճէյիմ տէտիքտէն
«օնրա ճանընը եարատըճըսընըն էլինէ
թէսլիմ էյլէտի:

Զալիմ գրալ պունու սուլտուղունտա
պօղազընա պիր աղըր թաշ պաղլայըպ
տէնիզէ տթտըրտըր, ֆագաա պիր գաշ
կիւն սօնրա միւճիզէթէն պիր եօնուզ
պաղըր ազիզին թէնինի գարայա աթտը
վէ քրիսթիյանլար թանըյըպ, ալտըլար
վէ իզզէթ իլէ կիւմտիւլէր:

Ս. ՍԵՐԳԻՍ Վ.Ե. ԲԵԳՈՍ

Պաշտօնի ազնիւներ Բոմալը վէ ոգեղատե
 օճագտան օլուպ Մաքսիմիանոսունն սա-
 րայրնտա Սարգիս իւք քեաթիպլէք վէ
 Բագոս իքինճի քեաթիպլէք խըզմէթինէ
 մէկմուր օլմուշուտուլար: Եքիսինին տա-
 խի մէշնէպի թաթը վէ ալէմէ ույար, վէ
 կէօնիւլ Եափրճըրտը, պունտան գաթի
 նազար քրիսթիյանն օլտուղլարը իչին
 Ֆազուլէթ պապինտէ նամանար վէ փա-
 տիշահ խըզմէթինտէ զայէթ տիղգաթը
 վէ սատըգ ըտըլար: Սարայլըլարտան չօ-
 դու պունլարըն էյիլէյինէ գըզգանըպ
 քրիսթիյանն տըրլար տէյի գրալա կէչ-
 տիլէր: Մաքսիմիանոս տէաիքլէրինի թաու-
 հիհ էթմէ իչին փուլթ փափաղլարընա
 պիր պիւյիւք գուրպան հաղըրլամադա
 թէմպիհ էթտի. էմրի իւզըն հէր շէյ
 թէքմիլ օլտուղունտա րէճալ. քիպարըլա
 պէպապէր Սարգիսի վէ Բագոսու տա
 պիլէսինճէ ալըպ ալլահլարընա գուրպան
 սուռմաղ իչին փուլթխանէյէ կիթտի.
 Լաքին Ալլահըն իքի սատըգ գուլլարը
 տտէթլէրի իւզըն պու տէֆա տախի պիր
 պէհանէ իլէ իչէրի կիրմէյիպ տիշարըտա
 հազգ սահիհ Ալլահա տուա էտէր վէ
 կէօզլէրի կէօրմէզ փուլթփէրէսթլէրի

տողըռւ եօլա չէվիրմէ իչին եալվարըր
ըտըլար:

Գրալ Թախթի իւզերինտէ օթու-
րուպ՝ գուրպան վագթի կէլտիյինտէ
էթրաֆընա պագար վէ պունլարը կէօր-
մէտիյինտէ ղայէթ հօվքէյէ չըգըպ պիւ-
լէնտ ալաղ իլէ շունլարը հուզուրիմէ
կէթիրին. եա ալլահլարըմըգա գուրպան
ուունարլար վէ եախօտ եօղ օլուպ կիտեր-
լէր տէյի չաղըրմաղա պաշլատը: Էմրի
իծրա օլուպ Սարգիս վէ Բագոս հուզու-
րինէ չըգարգլարընտա իւք էվվէլ փութ-
փերէսթլերին ատէթի իւզըէ Թաթլը
սէօզ վէ ղանի վատլար իլէ օնլարը գան-
տըրըպ ալլահլարընա գուրպան ոունտուր-
մայա չալըշտը. լաքին պունլարըն գարշը
գօյուպ հէր տէտիքլերինին եալան օլմա-
սընը կէօսթէրտիքլերինտէ ղայէթ գու-
տուրուպ իւսթլերինտէն՝ կիյտիրտիյի
գաֆթանլարը չըգարմաղա վէ քէրէմ
էտիպ վէրտիյի իֆթիխար նիշանլերինի
ալըպ օնլարըն եէրինէ խարարլար կիյտիր-
մէյէ վէ ըգալէթէն չէհր իչինտէ իպրէ-
թի ալէմ իչին կէղտիրիպ Թէքրար սա-
րայա կէթիրմէյէ էմր էյլէտի:

Օրատա Թէքրար ինատ էտերէք չէք-
տիքլերինիէօնլերինէգօտու. վէ չէքէճէք-
լերիլէ տահա զիատէ գօրգութմագ իս-
թէյիպ Թիւրլիւ էգիյէթլեր վասֆինի

էթտի. վէ Էյեր սէօզիւմէ ույուպ ալլահ-
լարըմըզա պու կիւն գուրպան սունարսա-
նըզ թէքրար եվվէլքինտէն զիատէ փա-
յէյէ եէթիշտիրիրիմ տէյի սէօզ վէրտի:
Անճազ Ալլահն գուլարը զալիմին հէր
թէքլէֆինի ըտտ էտիպ օնուն շանու
իզզէթի իշին հէր շէյի չէքմէյէ հազըր
օլտուգլարընը պիլտիրտիքլէրինտէ, գրալ՝
պէլքի պու թարզ հազգլարընտան կէ-
լերիմ տէյի, քրիսթիյանլարա գարշը
էթտիյի զալիմլէքլէրտէ ատը չըգմըշ
Անտիպոս հաքիմէ ազիզլէրի եօլլայըպ՝
ֆէրմանը իշինտէ Էյեր ֆիքըլէրինտէն
տէօնիւպ ալլահլարըմըզը թանըմազ իւ-
թէմէզ իսէլէր եզլէյէթ վէրիպ վիւճուտ-
լէրինի օրթատան գալտըրասըն տէյի էմր
էթտի:

Տահա եօլա չըգմատան քրիստոս է-
ֆէնտիմիզ կէճէ քէնտի գուլարընա կէօ-
րիւնիւպ օնլարը թէսէլլի էթտի վէ հէր
ան վէ հէր սաաթ քէնտինին օնլար իլէ
պերապէր օլաճաղընա սէօզ վէրիպ խասի-
մին աշտըղը ճէնքտէն գօրգմամաղա,
հաթթա մերտանէ էօլիւմէ գարշը վար-
մաղա եիւրէք վէրտի: Պունտան պէօյլէ
ազիզլէր պիրալլահանի շազլըղա զէնճիր-
լէրինի եիւքլէնիպ եօլա չըգտըլար, վէ
ալաճազլարը իւճրէթի տիւշիւնէրէք,
չէքտիքլէրի զահմէթ կէօզլէրինէ հիշ

պիր շէյ կէօրիւնմէզ իտի: Խալլի շէթին վէ զահմէթի եօլճուլուգտան սօնրա Անտիօքսուսն պուլունտուղու մահալէ եէթիշիպ հուզուրինէ չըգարըլարգլարընտա քիմ օլտուգլարընը թանըյըպ՝ խաչա կէրիլմիշ պիր քիմսէ արգաարնտան կիթմէլէրի իչին պու գատար վէ պու կիւռնէ ըեզալէթէ վէ ըէնծիտիյէ թէհամմիւլ էթմէլէրինէ շաշա գալտը, վէ տավալարընը կէօրմէյի պաշգա վագթա պրագույ, Շիմտիլիք զէնծիր իլէ հապսա աթըն տէյի էմր էյլէտի: Հապստա իքիսի տէ թէքրար Ալլահըն եարտըմընը տիլէտիլէր վէ ըույալարընտա Ալլահըն մէլէյի զընտանա էնիպ օնլարը թէսէլլի էթտի:

Անտիօքսս թէքրար հուզուրինէ չաղըրպզըրալըն ֆէրմանը միւծիպինծէ եվվէլէքի մապէյնիմիլտէ օլան մուհապպէթ խաթըրը իչին օլսուն կէլին շու սէվտատան վազ կէչին տէ թէքրար փայէնիզէ սիզի էրտիրէյիմ տէյի նասիհատ վէրիր իտի, վէ Բագոստան զիատէ Սարգիսէ ըիպյէթ էտէր իտի, զիրա օնուն էլիյլէ պուլունտուղա փօսթա եէթիշմիշ իտի: Լաքին ազիզլէր հիչ պիր թիւրլիւ գանմատըլարընտա՝ Անտիօքսս նէ գատար էօվքէլէնտիյսէ տէ եինէ եիւզէ վէրմէյիպ տօսթանէ օնլարը ճէլպ էթմէյէ չալըշըրուր վէ լաքին հէր ճահտու զայ-

րէթի պօշա չըգտըղընտա եինէ Սարգիսէ
գըսմայըպ Բագոսա էլ աթտը վէ օնա
էզէյէթ վէրէրէք պէլքի օլ պիրինի տէ
գազանըրըմ տէյի ազիզէ թիւրլիւ իշքէն-
ճէլէր վէրմէյէ պաշլատը: Խաֆիֆ իշքէն-
ճէլէր քեար էթմէտիյինտէ տաճա շիտ-
տէթլիսինի վէրտի վէ էնճամ եէրէ տէօրթ
գազըգ գագըպ օնլարըն իւզէրինէ էլէ-
րինի վէ այագլարընը կէրտի. վէ պու-
տագլը չըպուզլար իլէ գարնընա վուրու-
ռտու. շէօյլէ քի ազիզին թէնի փարէ
փարչէ օլտուգտան «օնրա՝ տայագ ալ-
թընտա ազիզ ճանընը եարատըճըսընըն
էլինէ թէսլիմ էթտի:

Ս. Սարգիս հապս իշինտէ արգատա-
շընըն շէհիալիք թաճընա նայլ օլմասընը
տուլուպ՝ Ալլահա եալվարտը քի քէնտի
տախի օլ ինայէթէ նայիլ օլտուն: Բէճաար
գապուլ օլունուպ՝ հաքիմին հուզուրինտէ
թէքըրար պէ թէքըրար թէֆթիշտէն «օնրա
հիշ պիր վէճհիլէ թէքլիֆլէրինէ գայլ օլ-
մատըղընտա՝ խայլի իղքէնճէլէրտէն «օնրա
գաթլ օլունտու քի քրիսթիյանլար մախ-
ֆիճէ թէնինի ալըպ տէֆն վէ «օնրա
իւզէրին պիր իպատէթխանէ պինա էյլէ-
տիլէր:

Ս. ՊԵՂԱԳԻՆ ԿՈՅՍ

Ս. Պեղագիա Տարսոն շէհրինտէ մալ-
տար վէ սոյգատէ փութփերէսթ աթա-
լարտան տիւնեայէ կէլտի: Տիպլէրլէյիլէ
պիմէնէնտ վէ քիւչիւք չաղընտա իզհար
էթտիյի հիւնէրիւ ազլէ չօզլարը մայլ
օլմուշուտուլար: Դիոկղէտիանոս դրալըն
չըգարտըղը թարտի զուլմ վազթինաէ
Ս. Աղենոն եպիսկոպոս գօրգմատան Ալի-
կիա թարաֆլարընտա ալլահանի սէօզլէ-
րիլէ չօզլարըն կէօզիւնիւ աչմըշ ըտը:
Գրալ թարաֆընտան թայեին օլմուշ
չաշուտլար պու ազիզի թութմաղ իչին
արգասընտան տիւշիւպ Տարսոն շէհրինտէ
պոլլունտուղունու տույտուգլարընտա շէ-
հրի գուշաթտըլար վէ լաքին Ս. Աղենոն
փիշինէն խապեր ալլապ օրատան գաչմըշ
ըտը: Իչէրի կիրտիքլէրինտէ թէվապիլէ-
րինտէն չօղունու թութուպ էօյտիւրտիւ-
լէր վէ պազըլարընը տա եւ հապսա գօ-
տուլար վէ եախօտ մալլարընը միրիյէ
վապթ էտիպ պաիտ մէմլէքէթլէրէ սիւր-
տիւլէր:

Պեղագիա փութփերէսթլէրին զալիմ-
լէքլէրին՝ վէ քրիսթիյանլարըն սապը իլէ
հէր շէյի չէքմէսինի կէօյտիւյիւնտէ գալ-
պինտէ Աղենոնու կէօրմէ արզիւսիւ տօղ-

տու, վէ օլ տիւշիւնճէյիլէ եաթաղա կիր-
տիյինտէ, ըույաւորնտա Ալլահն թեր-
թիպիլէ ծնու կէօրտիւ վէ նէրէտէ օլմա-
սընր տույտու: Իրթէսի կիւն սէվինճ իլէ
գալգըպ կիյինտի գուշանտը վէ խալայըգ
վէ խըզմէթքեարլարընտան պիր գաշընր
ալըպ լալ գատընընր կէօրմէ պէհա-
նասըյլա էվտէն տիշարը չըգտը: Շէհր
իշինտէ խայլը տօլաշըպ սօնրա տիշարը
չըգտըլընտա ուշագլարընր պրագտը վէ
քրիսթիյան ճարիյէլէրինտէն իքիսինի
ալըպ տիւշիւնտէ կէօրտիւյիւ մահալէ
վարտը վէ օրատա պիր աղաճ ալթընտա
Ս. Կլենոնու պուլտուղոնտա պյաղընա
գափանըպ պիր թագըրիպ վաֆթիգ օլմա
հէվէսինի իֆատէ էյլէտի: Աղիզ ծնու
իւք կէօրիւշիւնտէ չօգ ալթ իւսթ օլտու.
լաքին սօնրա սէպէպինի վէ Ֆիքրինին
գավիլէյինի թանըտըլընտա արզիւսիւ
իւզըն ծնու վաֆթիգ էտիպ Ալլահ պի-
լէնճէ օլտուն տէյի փէտէրանէ թէպարի-
քինի վէրտի: Պեղազիա ծնտան սօնրա
արգասընտան իշլէնմիշ գաֆթանըլը
չըգարըպ Ֆաղըրլարա տաղըթտը, քէն-
տիսի պիր գապա դարիպ էսվապը կիյինիպ
ճարիյէլէրիլէ պէրապէր պըրագտըլը
խըզմէթքեարլարը տա ալտը վէ լալ
գատընընըն էվինէ կիթտի: Լաքին օ՝ պիր
գաղայա ուղըսմայըմ տէյի եօլ վէրտի-

յինստէ տօղբու անասընըն էվինէ կիթտի վէ սօրտուղունտա հէր շէյի եէրլի եէրին՝ ճէ նագլ էթտի:

Պեղազիա քրիսթիյան օլմատան գրաւն սէվտիյի րէճալ քիպարլարըն օղլունուն պիրիյիլէ նամգէտլի իտի: Անասը հագգընտան կէլէմէտիյինտէ պէլքի նամգէտլիտի օնու Փիքըրինտէն չէվիրէպիլիւր տէյի օնա խապէր վէրտի, վէ լաքին օ՝ Պեղազիանըն քրիսթիյան օլմասընը տույտուղունտա չէվիրմէնին միւմքիւնիւ օլմայաճաղընա էյիտէն գանըպ իւմիա քէսիքլէիյիլէ քէնտի քէնտինի էօլտիւրտիւ: Օղլանըն փէտէրի Մաքսիմոս հաքիմ պու օլանը իշիթտիյինտէ ինթիգամ ալմաղ իչին Պեղազիայը թութմաղաւ տտէմ էօլլատըրընտա՝ օնտան էվվէլ, ճաննավարտան պէտթէր զալիմ անասը էլիլէ գըրընը թութուպ հաքիմին էլինէ վէրտի:

Մաքսիմոս՝ օղլունուն աճըսընտան տահա զիատէ գուտուրուպ Պեղազիայա՝ օլպիր քրիսթիյանլարա վէրաիյի էօրֆտէն զիատէ էօրֆ վէ գօրգու վէրիր իտի: Իւք կէօրիւշիւնտէ թաթլըլըլա տվլամադ նիյէթիլէ, Կէլ իչինտէ տօղմատըրըն վէ թանըմատըրըն քրիսթիյան տինինի պըրագ տա, ալլահլարըմըգա գուրպան տուն վէ պէն սէնի ազիմ փայէլէրէ եէթիշտիրէյիմ տէտի. լաքին գայլ օլմա-

աբղընսա՝ պուղա պիչիմինտե եափրմըշ
պիր պագըր գազան իչինե ազիգէյի գո-
տուրթտու վե ալթընտան աթէշ վերիպ
թարիֆ օլունմազ աղըրլը էօլիւմէ օնու
քիւլ օլունճայատագ եագտըրտը: քիւ-
լիւյլե պագըր գալան քէմիքլէրինի՝ քրիս-
թիյանլար ալմասընլար տէյի պիր տաղ
իւթիւնե աթտըրտըյտա տա միւճիգէ-
թէն պէյան օլուպ իւթիւնե պիր քիւ-
շիւք իպատեթիսանե եափտըլար:

Հ Ո Կ Ց Ե Մ Բ Ե Ր 9

Ս. ՂԱՄՊԻՆՈՍ

ՎԵ ՂԱՄՊԵՌԻՆԻ

Երկրէքլէրի փաք վե տինլէրինտե սա-
աբգ Ալահըն գուլարը Ղամպէոս վե
Ղամպէուհի գարտաշ վե գըզգարտաշը-
տըլար, վե վագթինտէն էվվէլ աթալարը
էօլտիւյիւ իչին էօքսիւզ գալըպ Ղամպէոս
քէնտինտէն քիւշիւք գըզգարտաշընըն
թէրպիյէսինե վե ալէլէսուսուս տին թալի-
մաթլարընտա էյի թէրպիյէ օլմասընտ
մուգայէէտ օլուրուտու: Վաթանլարը
իզնիք շէհրինտե վարիյէթ վե սօյգատէ-
լէք խուսուսունտա տախի տինտաշլարըն
տուն փէքաշաղազալմազ ըտըլար: Մաքսի-
միանոս գրալըն քրիսթիյանլարա գարշը

չըգարտըղը ֆերման մեզքիւր շէհրտէ տախի օգունուլտուղունտա քրիսթիյան-
լարտան չօղու տաղլարա տաղըլտըլար վէ
հէր քէս ճանաւարլար ինինէ սըղընըպ ա-
րայըծըլարըն էլինտէն գուրթուտու-
լար: Աիւնլէրին պիրինտէ օրատա թօփ
օլմուշ քրիսթիյանլար էքմէք թէտարիքի
իչին նէվճիւվան Ղամպէոսու շէհրէ եօլ-
լատըլար, վէ պու՝ ալայ կիւնիւնէ րասթ
կէլիպ՝ փութփէրէսթլէրին փութիսանէյէ
գօշմալարընը կէօրտիւյիւնտէ, օրատա էյ-
լէնտի վէ քէօրլիւքլէրի իւզէրինէ եիւրէյի
գալլգմըշ մահգուն վէ փէրուշան տու-
րուշ իլէ կիրիպ չըգանլարը սէյր էտէր
իտի: Ջապթիյէ թարաֆընտան գօնուլան
գօլլուգ ֆարգընա վարտըղընտա՝ նէ իչին
սէն տէ իչէրի կիրիպ ալլահլարա սէճտէ
դըլմայօրաուն, տէյի սօրտու, վէ Ղամպէոս
պու վէսիլէյլէ քրիսթիյան օլմասընը պէ-
յան էտիպ օնլարըն քէօրլիւյիւ իւզէրինէ
աճըմասընը աշէքէարսէյլէտիյինտէ թու-
թուլտու վէ հաքիմին էօնիւնէ կէօթիւ-
րիւլտիւ:

Մաքսիմոս հաքիմ Ղամպէոսուն կէնճ-
լիյինէ աճըմագ սիւրէթիյլէ օնու պաղլա-
յանլարա պիր չըգըշ էտիպ պաղ-
լարընը չէօգտիւ վէ խօշամէտիլէք իլէ
քէնտիյէ ճէլպ էթմէյէ չալըշըր ըտը:
Պունուն խայրը կէօրիւնմէտիյինտէ՝ տէյ-

տիւրտիւ վէ խայլե իսքէնճէլէր վերտի.
անճազ պուշլար տախի ֆախտէ էթմէյիպ՝
եարէլէրի տէ միւճիզէթէն տիւզէլտիյին.
տէ՝ եինէ թաթլըլըզա եիւզ չէվլիրիպ՝
էրթէսի կիւն պիլէսինճէ փութիւնէյէ
կէօթիւրմէյէ հազըրլանսար: Ֆիլհազըզա
վազթ կէլիպ իչէրիյէ կիրմէլէրինտէ
Ղամպէոս կիւլէր եիւզ իլէ ալլահ տէյի
թափաւըզլարը փութլարա՝ է՛յ թաշ վէ
օսուոն փարչալարը, սէջլէյին պազալմ,
եէր իչէրմի սինիզ, կիյինիւր գուշանրը
մըսընըզ, տէյի սօրտու: Հիչ պիր սէս
չըզմատըղընտա՝ հաքիմէ տէօնիւպ պուշ-
լար նսնըլ ալլահալըրլար, տիլթիզ վէ սաղըր
կիպի տուս տուրույօրլար տէյինճէ,
հաքիմ ութանմասընտան տէյէճէք պու-
լամասը, վէ Ղամպէոս թէքրար ագիլ
սէօլէր իլէ էվվէլէի տէտիքլէրինի միւ-
զարրէր էթտիքտէն սօնրա քրիստոսուն
իսմիլլէ փութլար տիւշսին երզըւսըն
տէմէսինտէ՝ տէր ազապ տիւշտիւլէր վէ
խուրտուխաշ օլտուլար:

Ղամպէոսուն գըզ գարտաշը պիրատէ-
րինին տին հազգընա էլէ յիւշմէսինի ի-
չիթտիյինտէ էմին եէրինի պըրազըպ
օնուն իլէ պէրապէր հասրէթինի չէքտիյի
Յիսուսա պիր կիւն էվվէլ գավուշմա իչին
օրայա կէլտի, վէ օ գալլապալըզ արասըն-
տա պօղազընա սարըլըպ՝ Աման սէնին իլէ

պերայէր Ալլահա խղճէթ էթտիք, թէք-
րար պիրլըքտէ էօլիւպ օնու կէօրմէյէ լա-
յըգ օլալըմ տէյի եալվարըր ըտը: Մաք-
սիմոս հաքիմ պու կէօրտիւյիւ հիքմէթ-
տէն վէ Ղամպէու հինին աղղընտան իշիթ-
տիյի սէօղլէրտէն քէնտիյի գայպ էտէր
կիպի օմուշ ուտու: օլ սէպէպտէն ալթը
կիւն գատար արա վէրիպ սօնրա Ղամպէ-
ու հիյի եալընըղ եանընա չաղըրտըր վէ
պիւյիւծիւ գարտաշընըն սէօղլէրինէ գա-
փըլմա տէյի նասիհաթ վէրտիյսէ սէ օն-
տան տա ըէզիլ պէտնամ օլմասընտա
օնու տախի տէօյտիւրտիւ, վէ սօնրա էօր-
ֆէն պիր գաղան սու գայնատըպ իքինիզի
տէ իչինէ աթարըմ տէմէսինտէ, օնլար
եիւղլէրինէ խաչ չըգարըպ քէնտիլէրին-
տէն իչինէ աթըլտըլար վէ Ալլահըն եար-
տըմըլա գըլլարընա պիլէ քէտէր օլմա-
տը: Պու հիքմէթ իւղլէրինէ սէյրծիլէրտէն
իքի եիւլ քիշի գատար քրիսթիյանլա-
րըն Ալլահը կերչէք Ալլահ տըր, պիղ տէ
օնա ինանըրըղ տէյի չաղըրմալարընտա՝
հաքիմ էօվքէսինտէն հէփիսինի տէ գը-
լըծտան կէչիրտի: Պուռտուն պէօյլէ Ղամ-
պէոսա զիատէ խըրսլանըպ կէօղլէրինի օյ-
տուրտու, վէ Ղամպէու հիյի սաշընտան
աշաղա ասըպ տէմիր թարագ իլէ եանլա-
րընը գաղըթտը: Պուռուռլա տա հագգ-
լարընտան կէլէմէտիյինտէ Ղամպէոսու

տէօրթ դազըզ իւզէրինէ սըգը "ըգը կեր-
տիրտի, վէ եանլարընա քէսքին վէ սիվրի
չէօմէք վէ ճամ խիւրտէվաթը գօյուպ
կէօնսինտէն տախի աղըր թաշար իլէ
պասար ըտը: Էնճամ եանմըշ քիւլխանա
տախի աթըպ օնտան տա Ալլահըն լութ-
ֆուլա սաղ սէլիմ չըզմալարընտա դայ-
րի իպէնճէլէրին խայրը օլմայաճաղընա
գանտը վէ գըլըճ իլէ պաշարընը վուր-
սուրտու:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 10

Ս. ՖՐԱՆՉԻՍԿԱՍ ՊՕՐՃԻԸ

Տիւնեա ալէմէ քէմալիյէթ էօրնէյի
Ս. Ֆրանչիսկոս Պօրճիա Էֆէնտիմիդին
1510 թարիխինտէ Սպանիանըն կանտիա
չէհրինտէ պէյզատէ օճադսան տօղմուշ
տուր: Թա քիւչիւք չաղընտան Փազու-
լէթէ մէյլի վար ըտը, շէյլէ քի տահա
օն եէտի եաշընտա իքէն պէշինճի կարո-
լոս Փատիշահըն սարայընա եօլանըլըպ
պին թիւրլիւ թէհլէքէլէր իչինտէ փաք-
լէյինէ քիւր կէթիւմէտի, հաթթա
ազիզ խորհուրդարա սըգչա եագլաշմա-
սըլա վէ ազիզ պիքը Մէրեհմէ օլան մու-
հապպէթիյէ քրիսթիյանա միւթէալլիզ

քեմալիյէթէր պապինտէ եւ վմիյէ իւերի
կիտեր իտի: Ալւազ կէօնիւլլիւյիւ, Ալւահ
վէ թապիաթ վերկիսի ախէր ֆազու-
լէթէրի իչին փատիշահն վէ սուլթանըն
զիյատէ կէօզիւնէ կիրաթ, վէ ծնլարըն
«էօզիւնտէն չըգամատըղը իչին թէրթիպ
վէ թէքլիֆէրի իւզըէ սարայ իչինտէ
պուլունան պիր էհլի թազվա վէ վարիյէ-
թի եերինտէ հանրմճըղլա թէզէվվիւճ
էթտիրտիէր:

Պու վէճհ իւզըէ քէնտիյէ սահիպ օ-
լուպ՝ քեմալիյէթ թարիգինտէ՝ թէրազգի
պուլմագ արզուսիյլէ հէր կիւն պիր ազի-
զին հիքեպէսինի օղուր ուտու քի, էօմ-
րիւ նիհայէթինէ տէք էլտէն հիչ պրազ-
մատը: Գալպ իսթիրահաթը ղայպընը
մուճիպ օլան օյունա հիչ հէվէսի էօզ
ուտու, սալթ էյլէնճէսի պիր ճիւզի վագթ
ալ վէ մուսիգի իտի, լաքին օլ զէման
տուսի ըուհանի շէյլէր իւզէրինէ տիւշիւ,
նիւր իտի:

Օլ էյեամտէ Ալւահըն թէտպիրիյլէ
սէվիպ թափընտըղը տիւպէր սուլթան
էօլտիւ վէ կէօմմէ զիյնէթիչին սազիզ
կրանատայա իրսալ օլընուպ՝ էօլիւ թա-
պութու աչըլտըղընտա հէր քէս մէք-
րուհ լէշ զօգուսունտան կերի շէքիլմէ-
սինտէ, ազիզ իչէրիսինտէն քէնտիյի օլ
տէրէճէ ալտըրտըքի, տէրագապ Ալւահըն

հուզուրինէ տիւշտիւ վէ ֆանի տիւնեա-
տէն չէքիլիւ պիր մանասթըրա կիրմէյէ
նիյէթ գօտու. լաքին ու զէման փատի-
շահըն ֆէրմանընա գարշը կէլէմէյիւ
պիր եիւճէ մէսնէտէ ըէֆի օլտուղունտա՝
էլինտէն կէլտիյի գատար ըիյազաթ
իւզրէ էօմր կէշերիր իտի. վէ հաֆ-
թատա պիր քէրրէ Սըբուլթիւն ալըր
բոր: Օ արալըգ փէտէրի էօլիւպ աղիզ՝
թախթէ գուուտ էթտիյսէ տէ իպատէթ
թարիգինտէ ատէթինի պօզմատը: Ա-
րատան չօգ կէլմէյիւ էհլի տախի եա-
թաղա տիւշտիւ վէ ֆրանչիսկոս Ալլահ
օնա սաղլըգ իհսան էթսին տէյի սըզը
տոււայա տուրուրուտու. լաքին պիր կիւն
թէքրար տուա էթտիյինտէ գալպինտէ
պու իլհամր տույտու. իսթէրմիսին քի էհ-
լին եաշաքն, փէք էյի արզիւն միւճիպինճէ
օլսուն, անճագ պիլմիշ օլսաքն քի պուն-
տան սանա խայր եօգ տուր: Պու սէսի
տույտուղունտա տէրին ույուգուտան կի-
պիպըլտը վէ էթտիյինի թանըյըպ, խայր,
էֆէնտիմ, սէնին իսթէտիյինտէն ղայրի
շէյ իսթէմէմ տէյերէք, աֆի տիլէտի:
Խասթէ աղըրլանըպ կէշինտիյինտէ աղիզ
մուգատտէմքի գօտուղու նիյէթի իճրա-
սընա ֆիքր գօտու:

Ալլահ հանկի մանասթըրա կիրէճէյինի
պիր զաթ եէտիյլէ օնա պէյան էտիպ՝

Ս. Իգնատիոսա մէքթուպ եազըպ իֆա-
տէի արզ էյլէտի վէ գապուլ օլունմա-
սընտա տէօրթ սէնէ գատար տահա թիւ-
լիւ միւհիմ տէվլէթ մասլահաթլարընը
սըրպյա գօմաղ իչին եէրինտէ գալմաղա
մէճպուր օլտույսա տա՝ սօնրա գրուլն
տախի ըիզասըյլա պէյլիյինի վէ հէր վարի-
յէթինի իւք օղլունա պըրագըպ մանաս-
թըր գաֆթանընը կիյինտի վէ Բօմայա
սօղըու եօլա չըգտը, վէ օրատա պիր գաչ
հաֆթա կէչիրտիքտէն սօնրա շէրա-
ֆէթմէպա փափա հազըէթլէրի թու
գարտինալ էթմէք իսթէյօր տէյի գուլա-
ղընա եէթիշտիյինտէ կիզլիճէ Խոփանիա-
յա գաչտը: Օրատա քահանայ օլտու վէ
պիր գաչ սէնէ տախի էյլէնիպ ըէսու-
լանէ վազ վէրմէյէ վէ պիլմէյէնլէրէ ճէն-
նէթ եօլունու էօյրէթմէյէ մէշլուլ օլ-
տուգտան սօնրա՝ Բօմայա ալտէթինտէ
մանասթըր իւզէրինէ ըէյիս նասպ օլտու:
Պու աղըր խըզմէթի տէր ուհտէ էտիպ՝
թապիլէրինի էյի թէրպիյէ էտէրէք ըրագ
եէրլէրէ ղայրէթքէշ ըէսուլար եօլպըպ՝
տինսիզլէրի չէվիւրի իտի: Մանասթըրա
գարշք զուլ՝ չըգտըղընտա Ալլահա իթի-
գատ էտիպ՝ Յիսուսեան ըահպլէրինէ
մուգավէմէթ իտէնլէր իւք հէրաթըգը-
լար, իքինճի ֆէնա էօմր կէչիրէնլէր վէ
իւչիւնճիւ թնլարըն խայրլը նէթիճէսինի

պիլմէյէնէր օլաճագ տըր, տէր իտի: —
Օլ էյեամտէ պիր միւհիմմ մասլահաթ
իչին Խոփանիայա կիտէրէք՝ կերի տէօնտիւ-
յիւնտէ աղըր խաւթալանըպ եարը էօլիւ
Բօմայա կէթիւրիլտի քի հէր շէյտէն էվ-
վէլ ճանընը գայրըրդտան ոօնրա ըու-
հանի տիւշիւնճէլէր իլէ Փազուլէթ. քեար
ըու հինի 1572 տէ եարատըճըսընըն էլինէ
թէսլիմ էյլէտի:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 11

Ս. ՏԵՐԸԳՈՍ

ՊՐՈԲՈՍ ՎԷ ԱՆԴՐՈՆԻԿՈՍ

Պու իւշ ազիզլէրին արաւընտա
Տարագոս հէփիսինտէն եաշը օլտուլու
իչին, էօմըլէրի հիքէյէսինտէ տախի պըր
պըր ատլարը անըլմայըպ հէփիսի պիր-
տէն Տարագոսեանլար տինիլիւրէր: Իւշիւ
տէ քիշիգատէ էվլատըյըտըլար վէ շէհր-
լէրի պիրիպիրինտէն պըրը ըտըյաա տա
կէօնիւլ վէ եիւրէք իլէ պիր օլուպ Դիսիկ-
ղետիանոս գըալըն քըիսթիյանլարա գար-
շը էթտիլի զուլմարա պէհատըրանէ տա-
յանտըլար: Պու սէպէպ իլէ շէհրլէրին-
տէն գաշմըշըտըյաալար տա, արայըճըլա-
րըն էլինէ տիւշիւպ Մաքսիմոս հաքիմին
հուզուրինէ չըգարըլտըլար, վէ թէֆթիշ-

տէն սօնրա քրիսթիյան օլմալարընը իգ-
րար վէ փութլարը ինքեար վէ իքրահ
էթմէլէրինի պիփերվա կէօսթէրտիլէ-
րինտէ հաքիմին էմրիլէ պիրիպիրինտէն
այրը հապսա աթըլտըլար:

Մաքսիմոս տիվան գուրուպ Տարագոսու
էօնիւնէ չաղըրտը վէ ֆիմսին վէ նէ մէգ-
հէպտէն սին տէյի սօրտու. Տարագոս՝ սէ-
նին եօղ էթմէյէ չապալատըղըն քրիս-
թիյանլարտանըմ՝ տէմէսինտէ, հաքիմիօ-
շամէտիլէր իլէ օնու քէնտիլէ ճէլպ էթ-
մէ իչին թիւրլիւ ֆէննլէր գուրտու, վէ
լաքին Տարագոս օնուն հիլէսինի թա-
նըյրպ եիւզիւնէ վուրտուղունտա հաքիմ
խըշմա կէլիպ տէօյմէյէ էմր էթտի, վէ
տէօյէնլէր՝ հաքիմին սէօզիւնիւ թութուպ
տա գուրթուլմայա նասիհաթ վերտիլէ-
րինտէ, Ալլահըն սատըգ գուլու, Ալթմըշ
ալթը սէնէտէն պէրի ֆրիստոսա խըզմէթ
էտէյօրում, շիմտի պու կէչիճի պիր գաչ
չըպուգ աղըրսընտան գօրգուպ տա օնու
ինքեար էթմէք զիւլլ շէյ տէյի՛լ մի տէ-
յիպ սէվտիյի վէ թափտըղը Յիսուսուն
ուղըունա էօլիւմէ պիլէ հազըր օլմասընը
պէյան էյլէտի: Հաքիմ պու կիուլնէ հազ-
գընտան կէլէմէյէճէյինի կէօրտիւյիւնտէ
էվվէլքինտէն տահա զիատէ տէօյտիւ-
րիւպ զինճիրպէնտ հապսա աթտըրտը:

Սօնրա Պրոքոսու հուզուրինէ չաղըրըպ

օնու սապրգա թարիֆ էթաիյիմիգ իւզրէ
թէֆթիշ էթաի վէ սէօզիւնտէ վէ տի-
նինտէ գաւի պուլմասընտա օնու տա
տէօյտիրտիւ վէ այագլարընըն սինիրլէրինի
քէստիքտէն սօնրա հապսա աթտրըսը:
Անգրոնիկոսու տա թէֆթիշ էտիպ՝ սէօ-
զիւնէ վէ թէքլիֆինէ գարշը կէլմէսինի
կէօրտիւյիւնտէ օլպիրլէրի կիպի օնա տա
էզիյէթ վէրիպ հապսա գօտուրթտու:

Պիր գաչ կիւն միւրուրինտէն սօնրա
թէքրար հապստան չըգարուպ պիր թա-
գրիպ իլէ օնլարը չէվիրմէյի թէճրիպէ
էթաիլէր, վէ լաքին պու տէֆա տա հէր
ճահտլարը էվվէլքի կիպի պօշա կիթաի-
յինտէ հաքիմին էմրիյլէ զէնճիրէ վուրուպ
հէփիսինի տէ Մըսիս շէհրինէ կէօթիւր-
տիւլէր վէփութլարը թափմայա գօր էտէր
իտիլէր: Լաքին աղիզլէրին հէր ճինս էզի-
յէթ է տայանըպ քրիստոսու աղլզլարըն-
տան պըրագմամալարընը կէօրտիւքլէրին-
տէ, հաքիմ իլք էվվէլ թաշ իլէ Տարա-
գոսուն աղզընը վուրուպ փարէ փարչէ
էթաի վէ իքի էլլէրինի եագտը, վէ սօնրա
պաշ աշաղա ասըպ ֆէնա վէ մէքրուհ գօ-
գուլար թիւթսիւթմէյէ էմր էթաի, վէ
լաքին Ալլահըն գուլու պու ճէմի իսքէն-
ճէլէրի մուհապպէթ իլէ չէքէր իտի:

Օնտան սօնրա Պրոքոսու օրթայա չէ-
քիպ տէօյտիւլէր, վէ պաշընը թիրաշ է-

տիպ իւթիւնէ դռզկըն քիւլ սաչտըլար վէ աղզընա քէօզ փարչալարը աթտըլար, վէ եինէ գանաաթ էթմէյիպ տիլինի տախի քէսմէք իսթէտիքլէրինտէ, օ՝ քէնտիլիյինտէն ուզաթտը: Պատէհու Անդրոնիկոսուն Ֆիքրինի սօրտուլար վէ թէքրար տինինտէ վէ սէօղիւնտէ գապի օլմասընը անլատըզլարընտա ծնու տա տայագ ալթընտա եարէ պերէ էթտիքաէն սօնրա իւղէրինէ թուղլը սու գօսուլար:

Պու գատար էզիյէթլէրտէն սօնրա Անարզաբա շէհրինէ սիւրսիւլէր վէօրատա տախի Ֆիքրլէրինտէն տէծնտիւրէմէտիքլէրինտէ Տարագոսուն թէնինի աթէշ քէսիլմիշ շիշէր իլէ տաղլատըլար, գուլաղընը քէսթիլէր վէ պաշընա աթէշ գօսուլար: Օնտան սօնրա Պրոբոսուն կէօղլէրինի ցտուլար, վէ զօրուլա աղզընը աշըպ գուրպանլարըն գանըյա գարըշըգ շարապ աօլտուրտուլար: Անդրոնիկոսուն եիւրէյինի աթէշ իլէ եագտըլար վէ պունուն տախի աղզընա ճէպրէն գուրպան էթի սօգտուլարընտա եիւղլէրինէ թիւլ քիւրտիւ վէ ծնլար տա էօֆքէյէ կէլիպ ազիզին տիլինի քէսթիլէր: Պունտան սօնրա վիւճուտլէրինի օրթատան գալտըրմաղ իշին իւղէրլէրինէ աղզըն այը վէ արսլան սալտըրտըլար վէ լաքին պունլար գուղույա տէծնիւպ եարալարընը եալա-

տըզլարընտա հաքիմ խըշմա չըգըպ իւ-
 չիւնիւնտէ պաշընը գըլըճ իլէ. քէսիպ թէն-
 լէրինի եաղմադ իսթէր իտի. լաքին միւ-
 ճիզէթէն եաղմուր կէլիպ աթէշ սէօնմէ-
 սինտէ տինտարլար ազիզլէրին թէնինի
 չալըպ պիր տաղ արասընտա կէօմտիւլէր:

Ս. Վ. ԱՐՈՍ

Պու ազիզ նէֆէր եազըլըպ Մարսի-
 միանտուն տէվլէթի էյեամինտէ Մըսըր-
 տա պուլընուրուտու: Գրալի մէզքիւրին
 էմրիյլէ զուլմ չըգըպ հապսլար տօլտու-
 դունտա ազիզ կէճէլէյն կիզլիճէ կիտէր
 անլարա զիարէթ էտէր վէ շէհիտ օլան-
 լարըն գանընը ալըպ կէօզիւնէ վէ կէօք-
 սիւնէ սիւրէր իտի. լաքին աշիքեար տինի-
 նի իգրար էթմէյէ ճէսարէթի երզ ուտու:

Հաքիմին ատամլարը էլինէ օթուզ սէ-
 նէտէն զիատէ չէօլտէ էօմր կէչիրմիշ ալ-
 թը ատիտ ազիզ քիշիլէր տիւշտիւլէր
 վէ Իպքէնտէրիյէյէ կէթիրիպ պիյիլքէ-
 րինէ քրիսթիյանլարըն ուսթալարընը
 թուրտուգ տէյի խապէր վէրտիլէր վէ
 ծնուն էմրիյլէ էլլէրի պազլարը պաղը
 զընտանա աթըպ էրթէսի կիւնիւ շէրիսթ-
 լարընը քէսմէ իչին մէյտանա կէթիրէ-

ճէք իտիւէր: Ազիզ Վարոս պու օլանլարը
 կէօրտիւյիւնտէ եիւրէյի գալգաը վէ կիզ-
 լիճէ հապսա կիրիպ գինճիրլէրինի չէօզ-
 տիւ, վէ պիր ալ եէմէք եէյիպ տէ գուվ-
 վէթ ալսընլար տէյի եալվարաը, վէ սօն-
 րա քէնտիին տախի քրիսթիյան օլմա-
 ոընը նազլ էտիպ, օնլարու րէճա էթտի
 քի եարըն սիզին շէհիտ օլուպ Ալահա
 գալուշմանըգտա պէնիմ իչին տախի շէ-
 ֆաաթ էտին քի: գուվվէթ վէրսին տէ
 պէն տախի սիզին կիպի օնուն ուղըունա
 գանըմը տէօքէպիլէյիմ: Ազիզ շահիտլէր
 պունու աույտուղլարընտա չօզ շազ օլուպ
 քէնտիլէրինտէն այրըլմամայա նասիհաթ
 վէրտիլէր: Տահա լագըրտը պղըզլարընտա
 իքէն ճէլատլար իւսթէ կէլէրէք Վարոսու
 մահպուսլար իլէ կէօրիւզ ապընը արաշ-
 թըրմալարընտա քրիսթիյան օլմասընը
 աույտուլար վէ սանքի եօլտաշ ղայրէթի
 կիւտէրէք, պու Փասիտ Փիքրի պըրագըպ
 իպքէնճէլէր ալթընա տիւշմէմէյէ նասի-
 հաթ վէրէրէք պիր թարուֆա տթտըլար:
 Օստան սօնրա ալթըսընը տա ալըպ հա-
 քիմին հուզուրինէ չըգարարլար վէ օ՝
 նէրէլիվէնէ տինտէն օլմալարընը թասհիհ
 էթտիքտէն սօնրա, իշիթտիյիմէ կէօրէ
 սիզ չէօլտէ էէտի քիշիյիտինիպ, պաշը-
 նըզ նէրէտէ տէյի սօրտու: Ազիզ շահիտ-
 լէր պաշըմըզ էօլտիւ վէ հասրէթինի չէք-

տիյի ճէննէթէ նայլ օլտու. պիզ տախի
 ծնուն կիպի քրիսթիյանըզ տէմէլէրինտէ
 պիր տէ ափանսըզ Վարոս խալգը եարդպ
 ազիզլէրին սըրասընա կիրտի, Իշթէ եէ-
 տինճիսի պէն իմ տէյի սէրպէտթլէքլէ
 չալըրտը: Հաքիմ ճէսարիթինէ շաշաճագ
 եերէ համագաթընա ազվէտիպ, Պուքիմ
 տիր տէյի սիւալ էթտի, ապէր իշինտէն
 պիր նէֆէր տիր, տէյի ճէվապ վէրտիքլէ-
 րինտէ, Հանկի պէօլիւքտէն օլմասընը
 թասհիհ էտիպ թիւրլիւ վատլար իլէ
 ծնու գազանմագ վէ փայէսինի պիւյլիթ-
 մէք իսթէր իտի: Լաքին ազիզ Վարոս
 Քրիստոսուն ուղըունա հէր էգէյէթի վէ
 էօլիւմէ հազըր օլմասընը պէյան էյլէտի-
 յինտէ. հաքիմ օլ պիր ալթը մահպուս-
 ւարըն էլէյլէ ծնուն ֆիքրինի չէվլըմէյի
 գուրտու, լաքին ծնլար Քրիստոսուն խա-
 թրը իշին հէր իպէնճէյէ իրթիքեապ
 էթմէյէ նասիհաթ վէրտիքլէրինտէ, հա-
 քիմ խալլի միւճատէլէլէրտէն ոսնրա վա-
 րոսա էգէյէթ վէրմէյէ պաշլատը. ինճէ
 չըպուզլար իլէ ճէմի թէնինտէն գան կէ-
 լինճիյէտէք տէօյտիւրտիւ, վէ ոսնրա ա-
 ղաճ իւզէրինէ ասըպ տէմիր թարազլար
 իլէ տէրիսինի գազըմալա էմր էթտի:
 Պու ճէմի էգէյէթլէր արաւընտա Վարոս
 տույմազ կիպի տուրտուղունտա՝ հաքիմ
 ղայէթ խըրսլանըպ էլպէթտէ ծնու եէնէ-

ճէյիմ տէյի ալլահլարընա եէմին էթտիյ-
 աէ տէ, ազիզէ հիչ պիր վէճհ իլէ զօր
 էտէմէյիպ էօվքէսինտէն էթտիյինի վէ
 տէտիյինի պիլմէզ իտի. ազզընտան պաշ-
 գա շէյ չըգմազ, Ֆազաթ Աման տէյիպ
 իմանա կէլինճէյէտէք վուրուն տէյի չա-
 ղըրըրաթ. վէ պիլմէզ իտի քի Աարոս չօգ-
 տան փաք բուհինի Ալլահա թէսլիմ էթ-
 միշ իտի: Ճէլլատլար Ֆարգընա վարըպ
 ալլահլարըն հէր տիւշմանը օնուն կիպի
 օլտուն տէյի օնա խապէր վէրտիքլէրինտէ,
 եանմըշ եիւրէյի պիր ճիւզի սօուտու, վէ
 լէշինի շէհրտէն տիշարը քէլպլէր էօնիւ-
 նէ աթըն տէյի էմր էթտի:

Էթթէսի կիւն տիվան գուրուպ օլ պիր
 հապսա աթըմըշ ալթըր գահիտլէրի հու-
 զուրինէ կէթիրտի, վէ օնլարա տա թիւր-
 լիւ պէ թիւրլիւ իպքէնճէլէր վէրիպ տին-
 լէրինտէն շէվիրէմէտիյինտէ ալթըսընըն
 տա պաշընը սաթըր իլէ վուրտուրտու. վէ
 քրիսթիյանլար կիզլէճէ ազիզլէրին թէ-
 նինի ալըպ կէօմտիւլէր:

Հ Ո Վ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 13

ԻՆԿԻԼԹԵՐՐԱ ՓԱՏԻՇԱՀ

Ս. ԵԴՈՒԱՐԴ

Պու ազիզ փատիշահ 1013 թարիխիյ-
 լէ Ինկիլթէրրատա տօղուպ՝ Տանիմարգա-

լըլար իշպու մեմէքէթի վապթ եթտիք-
 լէրի իշին Նորմանտիատա տայրսը եանըն-
 տա թերպիյէ օլտու: Վաղթին հիւքմիւ
 վէ սարայլար իշինտէ տտէթ օլմուշ պէտ
 խուլլարա գափըմատը, հաթթա էլինտէն
 կէլտիյի գատար ահպապտէն չէքիլեր, վէ
 օտաարնա գափանըպ տուաարնա վէ ախեր
 տին թալիմաթլարընա մէշղուլ օլուրու-
 տու: Պիր քիւշիւք շահգատէ իւզերինտէ
 պու գատար քէմալիյէթլերի կէօրէնլեր
 շաշար գալըր ըտըլար վէ ղայրի տէյէճէք
 պուլամայըպ մէլէք իւնվանըյլա օնու
 թէսմիյէ էտէր իտիլէր: Թա թաղէ չա-
 ղընտան օյունա մէյլ կէօսթէրմէյիպ էն
 պաշըրճա էյլէնճէսի տուա, թէֆէքքիւր
 վէ Գուտտասը շէրիֆտէ հազըր պուլուն-
 մադ ըտը: Փաքըղընա վէ պիքիրլէյինէ
 գարշը կէլէն քիւշիւք շէյի պիլէ չէքէ-
 մէղ իտի, ասլա աղղընտան պիր ֆէնա վէ
 եախօտ սաչմա սէօղ չըգարմատը, վէ էօ-
 նիւնտէ պէօյլէ շէյ սէօյլէյէնլերի տէ գա-
 պուլ էթմէղ իտի: Տէվլէթինտէն վաղ-
 թին հիւքմիւյլէ ըրադ օլմաարնը սապր
 իլէ չէքտի, վէ սարայլըլարտան պիր գաշը
 սիլահ իլէ տիւշմանը վաթանըմըզտան
 գօվալմ տէտիքլէրինտէ, Գան տէօքէ-
 րէք վէ նուֆուս թէլէֆ էտէրէք ելէ կէշ-
 միշ փատիշահըղըր իսթէմէմ տէյի ճէվապ
 վէրտի քի հազգ թէալա հազըրէթլերի

տախի գուլունուն կեօնլունէ կեօրէ վէ-
րիպ, պիր թարիգ իլէ տիւշմէնլերինի
օնուն թօփրաղընտան սիւրտիւ վէ մէմ-
լէքէթ իսթիրասաթ պուլուպ, թէքրար
քէնտի էօզ փատիշասընը իսթէմէսինտէ
Եդուարդ կիթտի վէ թախթընա ճիւլու
էթտի:

Փախթախթընա ափտէթ էթմէսինտէ
իւք իշն տէվլէթէ էվվէլքի ուսլ իւզրէ
նիզամ վերմէք օլտու. հազգ պիր Ալլա-
հըն իպատէթինի հէր եէրտէ թէքրար
գօտու, վէ ճիմիաթը արասընտա սիրասաթ
էթմիշ պէտ խուլարը եօզ էթմէյէ չա-
լըշտու: Քիլիսէլէրտէն ալընմըշ իմթիյա-
վաթլարը կերի տէօնտիւրտիւ վէ եէնի-
տէն մանասթըրլար պինա էտիպ իշինէ
սահիպ Փազուլէթ րահիպլէր գօտու: Պիր
տէվլէթին իշն րասթ կիթմէզ էյէր Ալլահ
գօրգուսու օլմագսա, վէ պունու տախի
ճէմիաթ գալպինտէ փէյտա էթմէք իշին
մանասթըրլար վէ Փազուլէթլի րահիպլէր
իսթէր, տէր իտի: Բէճալ քիպար վէ ճէ-
մի ուլու տէվլէթի էհալիսի արզուլէտի
քի պէջլէ պիր էյի փատիշահ ուզուն
վազթ իւզէրլէրինէ փատիշահլըգ էտէ-
պիլմէ իշին տիւնեայա կիրսին, լաքին ա-
զիզ էվվէլի պիքիւրլէյինի ահա իլէ Ալլա-
հա սունմուշ ուտու, վէ պունու պէլլի
էթմէմէ իշին օնլարըն արզիւսիւնէ գարշը

կէլմէյիպ Կատինն պէյին Էտիթա նամին-
տէ գրգըյլա թէգէվվիւճ էթտի, վէ լա-
քին հօմրիւ օլտուգճա պիլէսինճէ գարն-
տաշ սուրէթինտէ եաշայրպ պիքիրլէյինէ
քիր կէթիրմէտի:

Հէր խուսուստա քէնտի ճէմիաթընա
էյի իպրէթ վէրմէյէ չալըշըր ըտը, չօդ
տէֆա քէնտիյի ունուտուպ, էվլատընը
սէվէր փէտէր կիպի օնլարըն իւգէրինէ
տիւշիւնիւր իւտիւ. Փագըրլարա, էօյ-
սիւզլէրէ վէ տուլլարա կէօսթէրտիյի մու-
հապպէթ վէ էթտիյի էյլէք տիւ իլէ
թապիր օլունմաղ շէյ օլուպ՝ հազգ իւզրէ
պուշլար օնու փէտէրլէրի վէ հիմայէթ-
ճիլէրի ատտ էտէր իտիլէր: Տէվլէթի
օմուրլարընը զայէթ տիգգաթ իլէ իտարէ
էտէր, հէր իսթէյէնէ գափուսու աչըղ
ըտը. վէ հիշ քիմէյի թէսէլլի էտիպ
տիլէտիյինի վէրմէտէն եանընտան եօլա-
մազ ըտը: Պու միւ հիմմ մասլահաթըն-
տան պազը գալան վազըթը տուատա վէ
թէֆէքքիւրտէ կէշիրիր իտի: Տէվլէթ
խազինէսինի էլինտէն կէլսէ տէրունի էիւ-
րէքտէն ֆուզարա վէ միւհթաճլըգտա
պուլունանլար ուղըունա սարֆ էտէր իտի.
հէր կիւն Գուտտասը շէրիֆի կէօրմէյէ
մուգայեէտ իտի, վէ Գրիստոս էֆէնտի-
միզ գուլունու թէսէլլի էթմէ իշին պիր
կիւն պատարագ վազթընտա միւնէվլէր

վէ հէյպէթը շէքընյէ ծնա կէօրիւնտիւ :
կիւնլէրին պիրինտէ կիտէր իքէն պիր
իսթիսգալը Փագըրա ըսսթ կէլտի, քի
գուվվէթի օլմատըղընտա եիւրիւյէճէք
եէրէ սիւրիւքլէնէրէք քիլիսէյէ կիթմէք
արգուլէր իտի. փատիշահ կէօրիւպ տէրա-
գապ օմուզընտա ալտը վէ արգուսի միւ-
ճիպինճէ քիլիսէյէ կէօթիւրտիւ, վէ
Ալլահ թէալա գուլընուն կէօնլիւնէ կէօ-
րէ խասթէյէ տախի շիֆա վէրտի:

Պու ազիզ՝ Պիքիր Մէրէէմունն սօնրա
Ս. Յովհաննէս Աւետարանիչէ մախսուս
իպատէթի օլուպ՝ ծնուն իսմինէ սատագա
տիլէյէնլէրի տալա թէքք իտէմէզ իտի.
պիր կիւն Ս. Յովհաննէս քէնտիսի ինսան
գըյաֆէթիյլէ ծնտան սատագա տիլէտի-
յինտէ՝ եանընտա փարասը օլմայրպ, չը-
գարտը եիւզիւյիւնիւ վէրտի, վէ իքի իւչ
պտան Ս. Յովհաննէս Գուտսի շէրիֆտէ
պիր հաճիյէ եինէ կէօրիւնիւպ՝ ծնուն եէ-
տիյլէ օլ եիւզիւյիւ սահիպինէ տէօնտէր-
տի վէ էօմրիւնիւն սօնու կէլմէսինի տախի
օլ քիշինին վասէթատըյալա պիլտիրտի
քի, փատիշահ տիւնեալար գատար ուվի-
նէրէք՝ աղ վագթ զարֆընտա խասթէլէն-
տիլյինտէ թէտարիքեաթը լազըմէյի իճրա
էթտիքտէն սօնրա իրթասալը տարը պա-
գա իլլէտի:

ՆՓԵՍՈՍ ՏԻՐԱԼԵՅԻ

Նեստոր Ըսթամպոլ քիւրտիւտինէ օթուրտուղունտա՝ պիր զալաթ թալիմաթ իճատ էյլէյիպ ազիզ Պիքիր ԱլաՏ վալիտէսիտէյիլ ինսան անասը տըրտէյի. քիւֆր էտէր իտի: Քէնտիսի տիւպազըզընտան պաշգա սուրէթէն սօֆու օլուպ թաթը տիլէյլէ չօգ կիւնա հարզարը ալտատըրըտը. Յովհաննէս Ոսկեբերանըն շաիրտի Ս. Պրոկզ պունու կէօրտիւյիւնտէ չարէսինի պուլմաղա չալըջըր ըտը վէ օնտան գիատէ Իսքէնտէրէ հայրապետի Ս. Կիւրեղ օրթայա աթըլըպ ալահանի քէլամըսըր վէ ագիլանէ նասի հաթըսըրըյա պու քիւֆր պազ ֆասիտի եօլա կէթիրմէյէ զայրէթ էտէր իտի. լաքին հէր ճահտու զայրէթի հիշ պիր թէէսիր էթմէտիյինտէ մասրահաթըր Կեղեասինոս Փապա հազըթէթլէրինէ անլատըպ՝ քէնտիսի Մըսըր էյալէթինտէ եպիսկոպոսըսըր ճէմ էթտիքտէն ոճնրա օնլարըա ինսաճըր Նեստորուն էօյրէթտիյի թալիմաթլարը վէ Պիքիր Մէրեէմին հազգընտա վերտիյի վազլարը թէֆթիշ էթտի, վէ օնուն զալաթ թալիմաթընա գարը, օն իքի պաշ աֆօրօզ եազտը. լաքին Նեստոր պունունըա իլցամ

օլմայրպ ութանմատան գարշըլըղընը
եազար:

Քրիստոսուն քիլեսեսի իշինատե պու
շէյլէր իւզէրինէ կիւն պէ կիւն գաւղալար
վէ միւճատէլէլէր արթարլընտա քիւշիւք
թէոգոս գրալըն արզիւսիւ վէ մէգքիուր
Փափա հազրէթլէրինին գայլ օլմասըյա
Եփեսոս շէհրինատե պիր մէճլիսի իւմումի
գուրուլուպ իքի եիւզ գատար եպիսկոպոս
հէր մէմլէքէթտէն կէլէրէք օրայա պիրիք-
տիլէր, վէ Փափա հազրէթլէրինին թարա-
ֆընտան տախի ատէթ իւզրէ վէքիլէր
կէլիպ պաշտա օթուրուտուլար վէ ճէմի
մէճլիսին պաշը Ս. Կիւրեղ իտի: Հէր շէյի
եէրլի եէրինճէ թէֆթիշ էթտիքտէն
սօնրա հէփիսի իւմումէն Ս. Կիւրեղին
թութաուղու եօլու թահսին էթտիլէր
վէ Բօմա թալիմաթը վէ իգրարը իւզրէ
հէր շէյի սըրասընա գօտուգտան սօնրա
ազիզ Պիքը Մէրեւէմին Ալլահ վալիտէսի
օլմասընը միւգարրէր էթտիլէր վէ սօնրա
տէվլէթ մարիֆէթիյլէ պու զալաթ թա-
լիմաթը իճատէտէն ֆիթնէկիրՆեսաորու
պիր բրազ մահալէ նէֆի էթտիլէր:

Պու մէճլիսէ պիզիմ Էրմէնիսթան հայ-
րապետի Ս. Սահակ տախի տալէթ օլուն-
մուշ ուտու, վէ լաքին օլ էսէրլէրտէ
միլլէթ մասլահաթը իշին չօգ տէֆա
Գափուլյա կիտիպ կէլմէսինտէն պիզգաթ

արզիւսիւ միւծիպինճէ մէճլիսէ վարամա-
տը լվէ եազըսըյլա եպիսկոպոսարըն հէր
գարարընա գայլ օլմասընը պէյան էթտի.
վէ սօնրա օնլարըն ճէմի քէսթիքլէրի սի-
ծիլլէրի վէ գանունլարը ալտըղընտա, քէն-
տիսի տէ օնլարը պէյէնտի վէ քիւթիւյէ
կէշիրտի.

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 15

ՍՐԻՈՒՀԻ ԹԵՐԵՆՆԵՐ

Իշպու հիքմէթլի վէ էհլի սէվապ ազի-
ղէ էսքի Գասթիլիատա՝ Ալփոնզուս վէ
Պէաթրիքս նամիլլէ Փազիլէթքետար ա-
թալարտան 1515 թարիխինտէ տիւնեայա
կէլիպ, էյի թէրպիյէ օլտուղու վէճհ իլէ
թազէ չաղընտա պիլէ Բրիստոս էֆէնտի-
միլլէ պէնզէր օլմագ հէվէսիլլէ թութու-
շուրուտու: Սայ վէ զայրէթլէ էօմրի էվ-
լիյա քիթապլարընը օգույարագ՝ քիւ-
շիւք գարնտաշը Բոտէրիքէ տախի պազէն
եալընըզճա նագլ իտէր իտի: Պու թա-
րիգտէ իքիսի տէ միւտամլէմէթ իյլէյիպ՝
Փազիլէթ պապինտէ օլ գատար թէ-
րա էգի պուլտուլար քի՝ պարպարըշար
էյալէթինէ կիտիպ ազիզ տինիմիզին ուզ-
րունա գան տէօքմէք նիյէթիլլէ կիւն-
լէրին պիրինտէ մախֆիճէ էվտէն ֆիրար

էթտիլէր իսէ տէ՝ եօլտա աժուճալարը
 րասթլայրպ մէքեանլարընա աժտէթ էթ-
 տիրտի: Պսւ արզուլէրինտէն մահրում
 գալտըգլարընտա՝ չէօլտէ կիպի եաշամագ
 նէթիճէսիլէ՝ պաղչէլէրինտէ չատըրլար
 գուրուպ՝ տուա վէ թէֆէքքիւրտէ տէ-
 վամ իտէրլէր իտի. վէ այրըճա Ս. Թերե-
 ղիա ճէհէննէմ գաղէպլէրինին էպէ-
 տիլլի միւլահազասըյա՝ պաղէն էպէտի-
 լէ+, էպէտիլէ+, տէյի Փիղան իւ ֆէրեատ
 իտէր իտի: Օն իքի եաշընտա ազիզ վա-
 լիտէսինի ղայպ էտիպ՝ ազիզ պիքիր Մէ-
 րեէմին հուգուրինտէ սէյլ միսալի գանլը
 եաշլար տէօքէրէք, եա մէրհամէթլէր
 անասը, սէն քի կիւնահսըզլըղը հիմայէ
 էտէրսին, էօքսիւզ գալան ճարիյէնի քէ-
 րէմ էյլէ պի կիւնահ մասըմլարընըն արա-
 սընա ալ, տէտի: Ֆիլվագը պիր հիմայէթ-
 ճիյէ միւհթաճ ըտը. չիւնքի տիւնեէվի
 ճիւմհուրիյէթլէրտէն վէ թահրիք էտի-
 ճի հիքեայէլէր գըրաաթընտան՝ կէչիճի
 մուհապպէթէ վէ կիյինիպ գուշանմայա
 սէվտա պրագտը քի սօնրա ինշա էթտիյի
 քիթապլարտա քէնտիսի տախի պունու
 իքրար էտէր: Փէտէրի Փարգընա վարըպ՝
 գըզընը ալտը Ավիլատա Օգոստինեան
 րահիպէլէրին մանասթըրընա գօտու վէ
 պաշ անասը էհլի Փաղիլէթ պիր քիմէսնէ
 օլուպ Թերեզիանըն եիւրէյինի եինէ Ալ-

լահա ճէլպ էթաի: Պուրատա օն ուէքիզ
այ գալլպ ալըր խաթալըղա տիւշտիւ-
յիւնտէ՝ փետերի գըզընը էվէ ալարյաս
տա, պիր ճիւղի շիֆանապ օլուպ պիւյիւք
հէմշէրիսինին էվինէ զիարէթէ կիթմէք
արզուսիյլէ եօլէվան օլտուղու հալտէ՝
Պետրոս ամուճաօրնըն սարայընա տախի
վարարվէ օնտան տա կիւզէլ նասիհաթլար
իշիթաիքտէն ոօնրա փետերինին էվինէ
ալտէթինտէ՝ քիւլլիէն ճանը սէլամէթի
հագգընա մէշլուլ օլմագ իշին՝ պիր մա-
նասթըրա չէքիլմէյէ օնուռ բուխասթընը
տիլէտիվէ նէ գատար տախիարզուսի թէք-
միլ օլմասըյաս տա՝ պիր կիւն կիզլիճէ
կարմեւեան բահիպէլէրինէ կիթմէք գաս-
տըյա գաշտըղընտա՝ եօլտա խայլի իզվա-
լէրէ զալիպ օլարուգ՝ էնճամինտէ եէթի-
շիպ գապուլ օլուստու:

Մանասթըրա կիրտիյի վաղթ եիրմի
եաշընտայըսը, թէճրիպէ սէնէսինի պաշ-
լատը վէ թէքմիլ օլմասընտա աաէթ
օլան ահաու նէզըինի էթտի: Արասընտան
պիր ազ վազթ կէշտիքտէն ոօնրա թէք-
րար գալպինտէ իպատէթ ու աշգ նուրու
գարարար վէ Ալլահըն խըզմէթինտէն պիր
տաթ ալմագըրտը, վէ պու թէպաիլաթըն
սէպէպի քէնտիլէրինի տիւնեայա վէրմիշ
քիշիւէր իլէ կէօրիւշիւպ իւնսիյէթ էթ-
մէսի օլմուշ ուտու: Պիր կիւն քիլիսէյէ

առաւ էթմէյէ կիտէր իբէն բասթ կէլէ
կէօպլէրինի Էֆէնտիմիդ Յիսուսուն խա-
չընա չէվիրտի պագտը, վէ օնու պա-
չընտան այաղընատագ եարէլէր վէ տէրա-
լէր կիրաապը իչինտէ կէօրմէսինտէ քէն-
տի իչին օլ միսիլլի իպէնճէլէրէ կիրիֆ-
թար օլմասընա զայէթ ութանըպ ածըտը
վէ գալպինտէ էօյլէ պիր ածը հապըլօլտու
քի հէմէն չօղա վարմազ եիւրէյի եարը-
լաճագ սանըրըտը: Պու հալտէ հէր շէյի
ունուտուպ տիզ չէօքտիւ վէ քէնտի տէօ-
նէքլէյինի իգրար էտէրէք իւղէրինէ աղ-
լատը վէ քիւլլիւ իւմիտինի Ալլահա գօ-
յարագ, Եա Րէպպիմ, պունտան սօնրա
պիր տահա կիւնահա տիւշմէյէճէյիմէ, վէ
տաիմա սէնին խըզմէթինտէ աշգու մու-
հապպէթ իլէ միւտավէմէթ էտէճէյիմէ
քէրէմ ինպէթին իլէ պէնի էմին էթ-
մէտիքճէ շու եէրտէն գալգաճագ տէյի-
լիմ, տէտի: Աղիգէնին պու գըսա, վէ
լաքին գուվվէթլի տուասը Ալլահ թէալա
հազընէթլէրինէ մագպուլ օլուպ թերե-
զիանըն գալպի քիւլլէյէն թէպտիլ օլտու:

Պիր գաչ զէման միւրուրինտէն սօնրա
Ալլահ ճարիյէսինէ պէյան էյլէտի քի
քէնտինին իսլահ օլմասընա սէպէպ աղիզ
Պիքիրին վէ Ս. Յովսէփին չէֆտաթը վէ
հիմայէթի տիր: Օլ ճիհէթտէն քէնտի
տախի սըգչու կիւնահալարը աֆվը իչին

խաթաբեար քիշիւէր կիպի խարարլար
կիյինիպ գամշըյլա վէ ախէր ըիյազաթ
թէրթիպլէրիյլէ նէֆսինի գըրար, կէչմիշ
գապահաթլարը իւզէրինէ աղլար ըտը:
Ալլահ թէալա պիր կիւն ճարիյէսինէ ճէ-
հէննէմ իշինտէ պիր գօրգուճ մահալլ
կէօսթէրտի, վէ տէտի քի քէնտի տախի
օլ եէրէ կիտէճէյիտի, էյէր տիւնեէվի
քիշիւէր իլէ իւնտիյէթինի իլէրի կէօ-
թիւրէյիտի: Պու նութգլարը իշիթտի-
յինտէ սաչլարը տիքիլտի, վէ ճէմի վիւ-
ճուտի տիքէն տիքէն օլուպ թիթրէմէյէ
պաշլասար, վէ թէքրար Ալլահ սասուր-
գանէ խըզմէթ էթմէ նիյէթինի գավիլէ-
տի: Օնտան սօնրա ճէմի տէտիքլէրինտէ
միւտավէմէթ էտէ պիլմէ իշին քիլիսէի
շէրիֆին թէրթիպի իւզրէ գօնուլմուշ
կարմեղեան մանասթըրընըն էպքի գա-
նոււլարընըն եէնիլէմէյէ արզու էթտի, քի
պու արզիւսինին իլհամը Ալլահտան զանն
օլունուր: Ազիզէնին պու գարարընա չօգ-
լարը գարշը տախի գօյուպ մէն էթմէք
իսթէտիլէրիսէ տէ Ալլահըն | Եարտըմըյլա
պաշա չըգարտը վէ էօլմէտէն կէօզիւյլէ
օթուզ իքի մանասթըր Եավիւրմըշ կէօր-
տիւ քի օլ գանոււլար իւզրէ Եաշարտը-
լար:

Ալլահըն պու ազիզէյէ ինամ էյլէտիյի
լութֆլար ֆէհմ վէ թարիֆ օլունմաղ

շէյլեր տիր: Հէնիւզ օլմամըշ վագաաւարը
 էվվէլինտէն կէօրիւպ խապէր վէրիրիտի,
 ինսանըն գալպինտէն կէչէնի թանըր ըտը,
 տուա վագթինտէ էքսէրիյա քէնտին-
 տէն պիխապէր, սէմսվի թէֆէքքիւրլէր
 իլէ էյլէնիր իտի: Պիր տէֆա պու հալաւ
 տուրուր իքէն, Ա՛հ. նէ տէյիմ քի եա-
 լընըզ պիր Ալլահ վար տըր, պիր էօլիւմ
 վէ պիր ճան տէյի չաղըրմայա պաշլատը:
 Եանընտաքի տուրանլար պիր շէյ անլա-
 յամատըղընտան քէնտիսի այըլտըղընտա
 մանասընը վէրտի քի եալընըզ պիր Ալլահ
 վար տըր, ընու տա ինճիտէճէք օլուրսագ
 պաշգաուրնա սըղընամայըզ. եալընըզ պիր
 էօլիւմ վար տըր, էյէր էյի էօլմէզսէք,
 սօնրաղայրի չարէսի պուլունմազ. ֆագաթ
 պիր ճանըմըզ վար տըր, ընու տա գայյպ
 էտէրսէք, գուրթարաճագ պաշգա շէյ եօգ
 տուր, տէտի: Սանքի հէր կիւն Գուրթա-
 րըճըմըզ Յիսուս ազիզ վալիտէսի պիքըր
 Մէրէէմ, Ս. Յովսէփ, մէլէքլէր վէ ախէր
 ճէննէթ էհալիսի ազիզլէր ազիզէյէ կէօ-
 րիւնիւր իւտիւլէր. էօմրինիւն սօն վա-
 գիթլէրինտէ հէր ղէման Ս. Հաղորդու-
 թիւն իչինտէ Բրիստոս էֆէնտիմիզի
 մէվճուտ կէօրիւր իւտիւ. ազիզ Պիքըր չօգ
 տէֆա այըրճա կէօրիւնիւպ ընու թէսէլլի
 էթմիշ վէ եիւրէք վէրմիշ տիր. վէ քէն-
 տի իգըտըր իւզըն Ս. Յովսէփտէն հէր

տիւկտիյնի ալմըշ տըր: Պու գատար
հիքմէթէրէ նայլ օլտուգտան սօնրա
եինէ քէնտինտէն զիտէ տիւնեատէ
պիւյիք կիւնահքեար եօզ գըյաս էտէր
վէ աղէր իտի. վէ չօզ տէֆա էյէր Ալա-
հըն էլի պէնի թութմուշ օլմասայրտը
շիմտէյէտէք պին տէֆա ճէհէննէմ ա-
թէշէնէ տիւշմիւշ իւտիւմ, տէյէրէք ծնա
թէշէքքիւր օլուրուտու: Ինսան մէտհին-
տէն չէքինիր վէ գաշար ըսը, ծնուն զըտ-
տը հազգընա ֆէնա սէյլէնիլիպ զէմժ
վէ մասիարէ օլմաընա սէվինիր իտի:

Սըգլէթ վէ զահմէթ չէքմէտէ օլան
սապրը թարիֆ էթտիյիմիզ ալլազ կէօ-
նիւլլիւյինտէն աշաղա տէյիլ իտի. վիւ-
ճուտինտէ տույտուզու աղըրար տախիֆէք
ազ օլմամըշ տըր. քէնտի սէօզիւնճէ Սըր-
բութիւն ալտըղը վազթտան պաշգա հիշ
պիր վազթ սաղ վէ թէնտիւրիւմթ օլ-
մամըշ տըր. պու ազիմ վէ ազիզ խոր-
հուրդա օլան գալպինին աշգը թէնինին
աղըրարընրունութտուրուրտու: Իւզէրինէ
կէլէն խաթթէլէքլէրին սայրտը եօզ տուր.
պունլարտան գաթի նազար չէյթան իղ-
վալէրի հազգընտա չէքտիյի կէօնիւլ իզ-
տիրապը, վէ տօսթ տէյի թութտուգլա-
րընտան չէքտիյի զուլմէթ վէ զահմէթ
ազլտէն խարիճ չէյ իտիլէրսէ տէ, Ս.
Թեբեզիա աւլա սապրընը գոյպ էթմէտի,

հաթթա տահա զլատետինի չէքմէյէ ար-
զիւ կէօսթերիւ վազթ վազթ, Եւ ըէպ-
պիմ, եւ չէքէյիմ, եւ Էօլէյիմ տէյի,
չաղըրըր ըտը:

Միւթիւլիւյիւ վէ ֆուգարէլիյէ օլան
մուհապպէթի ազլա սըղմազ շէյ տիր,
լաքին հէր ֆազուլէթլէրինտէն զլատե
թաշգընը Ալլահա օլան մուհապպէթիյտի.
քէնտի նազլինճէ Ալլահըն մէլէյի ազի-
զէնին գալպինի պիր աթէշքէսիւմիշ խըշտ
իլէ վուրմուշ տուր: Պու մուհապպէթ
գուվլէթիլլէ շօգ թիւրլիւ կէօնիւ ազապ-
լարընա հաթթա Էօմրիւ հիքեպէսինտէ
կէօրտիւյիւմիւզ զահմէթլէրէ թէհամ-
միւլ էթմիշ տիր: Էօլիւմիւնիւն սէպէպի
տախի, աղիզէնին Էօմրիւ հիքեպէսինի
եազանլարըն թարիֆինճէ պու մուհապ-
պէթ հարարէթինտէն հաորլ օլմուշ
տուր: Էօլմէտէն սէքիզ սէնէ էվլէլ Էօ-
լէճէյի վազթի տույուպ օնա կէօրէ հա-
զըրլանըր ըտը, վէ սօն կիւնլէրինտէ խաս-
թէլիյի աղըրլանտըղընտա՝ եափտըղը մա-
նասթըրլարա խասպէր Էօլլատը քի քէնտի
իշին տուա էթսինլէր, վէ ֆիլիսէի շէրի-
ֆին իշինտէ առէթ օլմուշ Ս. խորհուրդ-
լարը սօն տէֆա պիր տահա խպատէթու
աշգիլէ ալտըգտուն սօնրա Էֆէնտիմիզին
1582 սէնէսինտէ ալթմըշ եաշընտա,
Ս. խաշը կէօքսիւնտէ թութարագ փաք

րուհինի Ալլահա թէպէմ էյլէտի: Պու
աղիզէնին իշէտիյի միւճիզէլէր շայէթ
չօգ տուր, վէ օլ գատար խասթէլէք վէ
աղըր խըզմէթէր արաորնտա թէէլիֆ
էթտիյի րուհանի քիթապլար, աղիզ պա-
պալարըն ֆէհվասընճա էթտիյի միւճիւ-
զէթէրին պաշը տըր:

Հ Ո Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 16

Ս. Գ Ռ Ի Ն Կ Ի Ա Ն Ո Ս

ԵԻԻԶՊԱՇԸ

Պու աղիզ Ղունկիանոս՝ Եհհուտիլէրին
արգիւսինէ մէպնի Պիղատոսուն թարա-
ֆընտան Էֆէնտիմիզին մէզարը եանընտա
պէքծիլէք էթմէյէ Եօլանըլան ապէր
իւզէրինէ Եիւզ պաշըյըտը. լաքին Էֆէն-
տիմիզ Քրիստոսուն տիրիլիպ գալգտըղըն-
տա օրատա պուլունան ապէր գաչար վէ
Եհհուտիլէրին պաշըարընա պու աճաիպ
վազըայը նազլ էթտի վէ պունլար՝ աու-
քէրին տիլինի թութմազ իշին փարա
գուվվէթիլէ ծնլարը ավլատըլար վէ ու-
րանլարա Պիզ օնտա տէյիլ իքէն կէլմիշ-
լէր չալմըշլար տէյի աղըզլարընա գօ-
տուլար: Պիղատոսա տախի չօգ փարա
Եհտիրտիլէր վէ օնու տա քէնտի թա-
րաֆլարընա գաղանտըլար, լաքին օլան

հիբմէթի կեօգիւյլէ կէօրէն ազիզ Ղուն-
 կիանոսու հիշ պիր թիւրիւ գանսորու-
 մատրլար, վերտիքլէրի ագչայր վէ վատ
 էթտիքլէրի պիւյիւքլիւքլէրի հէփիսինի տե-
 րէտտ էթտի վէ իքի ասիտ թէվապիլէ-
 ռիյլէ Գրիստոսա ինանտը վէ օնտան սօն-
 րա օնուն շաիրտլէրի սրոասընա կիրիպ
 վարտըը եէրտէ Գրիստոսու վազ էտէր
 իտի: Խաին վէ Փասիտ Եէհուտիլէր հէր
 հալ ազիզին հագգընտան կէլմէ իչին,
 իւզէրինէ պիւհթան էթտիլէր վէ փարա
 գուվվէթիյլէ գրալը գանսորըպ հագգը-
 նա Ֆէրման չըգարթտըլար քի Պիզէ
 գարշը ասի օլմուշ Ղունկիանոս եիւզ պա-
 շընըն քէլէսի ալընսըն տէյի էմր էթտի:
 Պու Ֆէրման Պիղատոսուն էլինէ կէլտի-
 յինտէ տէօրթ թարաֆա ատէմ չըգարտը
 վէ պունլար պիլմէյէրէք Ղունկիանոսուն
 եանընա վարըպ Գրալա գարշը ասի օլան
 եիւզ պաշը նէրէտէ պուլունուր տէյի սօր-
 տուգլարընտա ազիզ պէն սիզէ օնու կէօու-
 թէրիրիմ տէյէրէք ալար էվինէ կէօ-
 թիւրտիւ, վէ օրատա իւշ կիւն միգտարի
 եէտիրիպ իչիրտիքտէն սօնրա օլ պիր իքի
 եօլտաշլարընըն տախի կէլմէսինտէ՝ քէն-
 տինին Ղունկիանոս օլմասընը օնլարա պէ-
 յան էյլէտի վէ գրալ Ֆէրմանը իւզըէ
 էօլմէյի՝ վատ էթտիքլէրի Ֆէնա էօմրտէն
 զիատէ սայտը: Պունլար եէտիքլէրի թուզ

էքմէքտէն հիճապ էտիպ պիլ կէօրմէտէն
գաշ տա քէնտինի խալտա էյլէ տէյի նա-
սիհաթ վէրտիլէր իսէ տէ՝ ազիզ գապուլ
էթմէյիպ իպրամու նիյազը իւզրէ սէվ-
տիյի վէ իգրար էթտիյի քրիստոսուն
ուզրունա շէհրտ օլմայա նայլ օլտու: Պի-
ղատոս՝ ազիզ Ղունկիանոսուն քէլլէսինի
ալտրղընտա՝ վատ օլունան փարպը ալ
պիլմէ իշին՝ Եհհուտիլէրէ կէօսթէրտի վէ
սօնրա շէհրտէն տիշարը չէօփիւք իշինէ
աթտը, լաքին ազիզ՝ տիւշիւնտէ պիր
էհլի թագվա քիշիյէ կէօրիւնիւպ՝ պա-
շընըն պուլունտուզու եէրի օնա պէյան
վէ օրատան ալըպ սոզտուզու շէհր իշինտէ
իզգէթ իլէ կէօմէյէ թէմպիհ էթտի:

Հ Ո Կ Ց Ե Մ Բ Ե Ր 17

Ս. Գ Ղ Ո Ւ Մ Ե Ր Ո Ս

Պու ազիզ Անվերզա ճանիպլէրինէ եա-
շըն պիր շէհրտէ սօյզատէ քիշիլէր-
տէն տիւննայէ կէլիպ՝ սարայլարտա պիւ-
յիւտիւյսէ տէ Ալլահ մուհապպէթի վէ
օնուն ազիզ գօրգուսու եիւրէյինէ օլ
տէրէճէ տէրին քէօք սալմըշ ըտըսըր քի
պուլունտուզու չօգ թիւրլիւ վէ աղըր

Թէհլեքէլէրոտէ փաքլըզնը պիքէտէր
 Թամ սագլատը: Իւնտիյէթ էթմէսինտէ
 պիւսիւյլէ վէ քիւչիւքլէ պիր գարար վէ
 Թաթլըյըար. սեօղիւնտէ չօգ տիգգաթ-
 ւըյըար, շէջլէ քի աղզընտան հիչ պիր
 տէֆա եագըշըգսըզ վէ եախօտ աչըգ
 սեօղ չըգմատը, վէ չըգարան տախի օլ-
 տողունտա սապր էտէմէյիպ Թէրպիյէ-
 սինի վէրիր իտի: Պու գատար ֆագըւլէթլի
 հարէքէթլէրի իչին փատիշահ օնու չօգ
 սէվսի, վէ մուհապպէթինէ պիր իսպաթ
 օլմագ իւզէրէ աօլզատէ վէ կէօթէրիշլի
 հանըմլարընտան պիրինի օնա վէրտի:
 Պունուն իւզէրինտէ տօղսւշ վէրկիսի զա-
 տէլէք վէ Թապիաթ մահսուլս հիւսնիւ
 շիրինլէքտէն պաշգա շէյ եօղ ուտու, մէշ-
 րէպի սէրթ, Թիթիզ վէ ֆօտուլ ուտու:
 Ղումարոս պիր գաչ սէնէ Թարիֆ օլուն-
 մագ սապր իլէ պունուն զահմէթինի չէք-
 տիրտէն սօնրա էնճամ էվինի պարզընը
 օնա պրրագըպ ճէնկէ կիթմէյէ մէճպուր
 օլտու: Պու Թարիզ իւզըէ քիւլլիյէն ա-
 զատ օլուպ պու զալիմ գարընըն էթմէ-
 տիյի գալմատը, խըզմէթքեարլարընա վէ
 պէսլէմէլէրինէ հատտէն խարիճ րէնճի-
 տէլէր էթտի. պազըսընը հիչ պիր սէ-
 պէպսիզ էվսէն գօվտու, պազըսընը Թա-
 գաթը գալմայընճայատագ չալըտըրտը,
 չօղու էլինտէն գուրթուլմաղ իչին հէր

օլանընը պըրագըւյ գաչաը, լաքին էքսերի-
սի թութուլուպ աթ վէ էօքիւզ եէրինէ
չիֆթ սիւրմէ իչին արապայա գօշուլաու-
լար. հէփիսի իւմումէն զալիմին իւզէրինէ
չիքեայէթ էտէր իտիլէր, վէ շիմտիքի
հալլէրինի էվվէլէքիլէ թուպար էթմէլէ-
րինտէ էօքիւր էօքիւր աղլար ըտըսար:
Ճէնք պիթիւյ Ղումարոս էվինէ տէօնտիւ-
յիւնտէ հէր օլանը անլայըւ պօրճու իւզրէ
հէր էթաիյի շէյլէրինի զէվճէսինին եիւ-
զիւնէ վուրաու, վէ էլինտէն կէլտիյի գա-
տար զարար չէքէնլէրին զարարընր էօտէ-
տի վէ հէփիսինին կէօզիւնէ կիրտի:

Պունա քէզալէք ախէր վագաւալարաւ
քէնտի էլլ վէ հիւքմի ալթընտա օլան-
լարըն հէր իգթիզաընը փէտէրանէ գայ-
ըտը. պիր տէֆա քէնտի օրաւ տէյիլ
իքէն էհլի քէօյտէ քէօյլիւլէր իւզէրինէ
նազըրլըզ էտէյօրուտու. պու զէվալլըսար
էքին պիչմէտէն եօրուլուպ վէ կիւնէչին
շիտտէթինտէն եանըւյ թութուշուպ պիր
ճիւզի սու իշմէք իսթէր իտիլէր. լաքին
զալիմ վէ ինտաֆսըզ գարը պաշլարը ու-
ճունտա հաւաս կիպի տուրմուշ պրագ-
մազ ըտը, պիր տէ Ղումարոս իւսթէ կէլ-
տի վէ մասլահաթը անլայընճա թէքրար
օնուն թաշ եիւրէյինի եումշատաճագ
լագըրտըսար սէյլէտի վէ սօնրա տուարը
պէրէքեաթըյլա օրատան պիր սու չըգա-

ըրպ հեփիսիների գանաբրտը: Լաքին զալիմ
գարը տա գազէպինի ալտը վէ էթաիյինին
պէլաւընը պուլտու: Պիր ախէր աէֆա
եինէ քէջտէ իքէն սրճաղա տայանամայրպ
գըրտա տիւշտիւ գալտը. սօնրա էվէ կէօ-
թիւրիւպ եաթաղա գօմալարընտա էջլէ
պիր շիտտէթլի սուսուզլուգ իւզէրինէ
կէլտի քի հարարէթինաէն սուտագլարը
չաթլաար տիլի գուրուտու, վէ իչէրիսի
աթէշ կիպի եանար ըտը: Պիր թագրիպ
իլէ չարէսինի պուլուպ կէչիւմէ իչին
սուրմատան սու իչէր իտի վէ լաքին իչ-
տիքճէ հարարէթի տահա արթար ըտը,
շէջլէ քի էթաիքլէրինէ մուգապէլէ Ալ-
լահ թարաֆընտան պիր գազէպ օլմաւընը
թանըյրպ էհլի Ղումարոսա խապէր եօլ-
լատը վէ օնուէն տուաւը պէրէքեաթըյլա
տէրաինէ շիֆա պուլտու:

Ազիլ Ղումարոսուն՝ ինատճը վէ նագօ
գարըսընտան չէքտիյի ախէր պէլալար
տիլ իլէ թապիր օլմենմազ շէյ տիր, սա-
պըրյա վէ էյի իպրէթիլէ հէր ան օնու
եէնիպ իսլահ էթմէյէ չալըշըր ըտը, վէ
պու պապտէ տուաւընտա տախի հիշ գու-
սուր էթմէմիշ տիր: Պիր օտա իչինտէ
քիւչիւք իպատէթխանէ եափորըրպ էք-
սէրի տիւնեէվի իլէրինի պըրագըր վէ պիր
գաշ կիւն թէնհատա Ալլահ իլէ եաշամազ
իչին օրայա չէքիլըր իտի: Պու թարիգ

իւզրէ էօմբիւնիւ կէշիրաիքտէն սօնրա սօն
կիւնլէրինտէ պիր աղլը խասթէլէյէ տիւշ-
տիւ, վէ հիշ շէքեայէթ էթմէտէն հէր
աղլըլարընը սապր իլէ չէքտի վէ թապիր
օլունմաղ շաղլըլ իլէ Ս. Խսրհուրդլարը
ալարգտան սօնրա, փաքրուհինի եարա-
ալընընըն էլինէ թէպլիմ էտիպ եափ-
ալըլը քիւշիւք քիլիսէ իշինէ կիւմիւլտիւ:

Ս. ԴՈՒԿԵՍ ՆԻՆՏԵՐՆԵՒԶ

Գուրթարըծըմըլ քրիստոսուն տիւ-
նեա իւզէրինտէ էօյրէթտիյի միււալի-
մաթլարը, սիւրաիւյիւ էօմբիւ հէքեայէտի-
նի սօնրատան կէլէնլէրէ եազըյլա պըրազ-
մաղ իշին Ալլահ թէալա հազրէթլէրի
տէօրթ քիշի սէչմէսինտէ՝ պու աղիզէտէ
օնլարըն արասընտա իւշիւնծիւ եէրի վէր-
տի վէ օլ պիրլէրինէ կիպի պունա տախի
ազիմ վէ ազիլ Խնծիլնիւվիս իւնվանը
թախսիս օլունմուշ աուր: Հէքեայէծի-
լէրին զիւիմինծէ պու ազիլ Անթաքես
շէհրինտէ փուլթփէրէսթ աթալարտան
աօլմուշ աուր, վէ քիւշիւքլիւյիւնտէ
իլմէ թալիպ օլուպ աղլտան խարիճ պէ-
լաղաթ թահսիլ էթմիշ տիր. թապիր
չէքմէտէ, օտուս վէ թաշ իւզէրինէ տախի

սուրէթ զյուպ գաղղմատա զայէթ ուս-
թայրտը: Քրիսթիյան տինինի էջրէնիպ
գապուլ էթմէսինէ սէպէպ՝ ալէմին զան-
նընճա Պօղոս առաքեալ տըր, վէ օլ ուս-
րէթտէն Ս. Յերոնիմոս՝ ծնու Պօղոս առա-
քեալըն ըստ հանի էվլատը իւնվանըյլա
թէմիյէ էաէր, վէ Ղուկաս տախի ապա
ծնտան այրըմայրպ տինսիզլէրի աէօն-
տիւրմէ իչին պիլէսինճէ չալըշտը, վէ հէր
թէհլէքէլի եօլլարընտա վէ կիւճ իշլէրին-
տէ պիր սատըգ արգատաշ կիպի ծնու
պըրագմայրպ արգա օլտու:

Պաշլըճա քէնտի խըզմէթի Բումիս-
թանտա օլտուղս իչին, Բումլարա Էֆէն-
տիմիզին էօմրիւ հիքեայէսինի էյի ան-
լաթմա արգիւսիյլէ ըստ տիլընտէ պիր
Ինճիլ եաղըմասընը արգուլէտիյի հալաէ
պու աղըր իչի Ղուկասա իհալէ էյլէտի
քի ազիզ խաթըրընտան չըզմայրպ Փիլհալ
էլ վուրտու վէ Ալլահըն վալիտէսի պիքը
Մէրեէմ իլէ սըգչա թէքլիֆսիզ կէօրիւշ-
մէսի իչին քէնտի Ինճիլի իչինտէ ծնուն
իւզէրինէ չօգ շէյ եազմըշ տըր: Պունտան
մատա Բիւսուլլարըն ամալինին միւլէ-
լիֆի տախի քէնտուսի տիր: Պօղոս առա-
քեալ Գույսէրիտէ իքի սէնէ միգտարի
հապտա գալտըղընտա Ղուկաս ծնտան
այրըմայրպ էլինտէն կէլէն եարտըմը էթ-
տի, մուրաֆա օլմաղ իչին Բօմայա կիթ-

տիյինտէ օ տախի պիլէսինձէ կիթտի, վէ օրտա տախի իքի սէնէ մահպուսլուգտա օնու եսլընըզ պըրագմաաը, գուրթուլուպ ազաա օլմաւընտա՝ պիրլըքտէ Ինճիլի շէրիֆին վազը հասէպիյլէ օնուն հէր կիթտիյի վիւայէթլէրէ կիթտի:

Օլ գատար եօլլարտա նէ տիւրլիւ զահմէթլէր շէքաիյի թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր. լաքին քէնաիտի Ալլահ թարաֆընտան գուվլէթ ալլպ հէր տէրտէ վէ պէլայա տայանըր ըտը, Ալլահն մուհապպէթի՝ եօլիւմիւ պիլէ կէօղիւնէ կէօթէրմէզ իտի: Ս. Յերոնիմոսուն զաննընձա Ս. Ղուկաս սէքսէն տէօրթ եաշընատագ պու ըէսուլէթ խըզմէթինտէ միւտապէմէթ էթմիշ տիր. վէ ախէր ըիվայէթճիլէրին զիւիմինձէ էնձամ տինսիզլէրին էլինէ տիւշիւպ պիր զէյթին ազաճը իւղէրինէ աօրւմըշ արը քի օրատա թարիֆ օլունմագ տէրալէրէ թէհամմիւլ էտէրէք եավաշ եավաշ ճանընը թէսլիմ էթմիշ տիր: Պու ազիզին թէնի Կոստանդիանոսուն էմրի իւզըէ Ս. Անդրէաս Առաքեալն թէնիլէ պիրլըքտէ Ըսթամպուլա կէթիւրիւպ սօնրա Փավա շէհրինէ կէթիւրտիւլէր: Ազիզ Ղուկաս պու գատար զահմէթլէրի արաւընտա՝ քէնաի էլիլէ էֆէնաիմիզ Յիսուսուն վէ ազիզ վալիտէնի պիքը Մէրեէմին սուրէթլէրինի շէ-

քիպ տինտարլարա խաթըը նիշան իչին
պըրագմըշ տըր. պունլարտան պաշգա
տաիր պիր գաշթաավիրլերի տախի Բօմա-
տա սագլանըը քի ծնլարըն ուսթա իշի օլ-
մասընա հիշ քիմսէ շիւպհէ էթմէզ :

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 19

Ս. ԱՐՏԵՄԻՍ ՎԿԱՅ

Ս. Արտեմիս թագէ չաղընտա ապեր
եազըլըպ կոստանդիանոսուն օրտուսունտա
խըզմէթ էտէր իտի. գրալի մէգքիուրուն
Մաքսենտիոսա գարըը էթտիյի ճէնք
իչինտէ Արտեմիս տախի պուլունուպ հիք-
մէթլի միւնէվկէր խաչը հափատա կէօ-
զիւյլէ կէօրիւպ իմանա կէլտի: Օնտան
սօնրա քրիսթիյան իսմինէ տիւշէր Քա-
ղուէթլէր արասընտա վէ փատիշահ գա-
փուսունտա սատըզլըգ պապինտէն կիւն-
տէն կիւնէ իլէրիլէյիպ, գրալըն կէօզիւնէ
կիրտի, վէ ճէմի սարայ ըէճալ քիպարըն-
տան իթիպար պուլտու, շէջլէ քի ազ
վագթ զարֆինտէ ասլգատէլիք փայէսինէ
ըէֆի օլտու :

Մահուտ գրալըն մախտումի կոստանդըն
փատիշահլըղընտա Բօմա շէհրի իւզէրինէ
վալի նասպ օլունտու, վէ իխթիյարլըղըն-
տա Մըսըր էյալէթինտէ պուլունան ապեր

իւզերինն «երաւքերլեք մէկմուրիյէթի
 վերիւտի, վէ միւնքիւր Յուլիանոսուն գը-
 րալըղընատագ Արտեմիս պու խրզմէթտէ
 գալոր: Մէգքիւր գրաւ քիւլլիւ ապեր
 իլէ Աճէմ իւզերինն եիւրիւտիյիւնտէ
 Արտեմիս պէյէ տախի խապեր վերտի քի
 Անթաքիա շէհրինտէ քէնախի պէքլէսին,
 վէ Արտեմիս՝ գրալըն՝ քրիսթիյանլարա
 գարշը զուլմունու իշիթ տիյինտէն՝ չօգտան
 պերի ծնունլա կէօրիւշմէք իսթէր իտի.
 օլ «էպէպտէն Ֆիլհալ եօլա տիւշիւպ
 Անթաքիայա էնտի քի օլ կիւնլէրտէ
 գրալ իքի քրիսթիյան թութուպ տին-
 լէրինտէ գազի գալմալարը իշին էգէյէթ
 վերիւր իտի: Ագիզ՝ իշիթ տիյիննի կէօզիւյլէ
 կէօրտիւյիւնտէ եիւրէյի գալգտը վէ պի
 փէրվա զալիմին էթտիքլէրիննի եիւզիւնն
 վուրտուղունտա՝ Յուլիանոս՝ գուտու-
 րուպ քրիսթիյանլըգ իսմի իշին պիրտէն
 պիրէ ծնու խըրփալայամայըպ փութփէ-
 րէթլէրինն էլիյլէ տէվլէթ խրզմէթինտէ
 գապահաթ էթմիշ տիր տէյի իւզերինն
 պիւհթան աթտըրըպ հուզուրինն կէ-
 թիրթտի: Խայլի նահագգ վէ պի էսաս
 իֆթիրալարա հագգ վէրտիքտէն սօնրա՝
 էզճիւմլէ էյէր քրիսթիյան տինինի պը-
 րագըպ Ապրղոնա գուրպան սունարսան
 գապահաթընը աֆվ էտէր վէ էվվէլքի
 փայէնտէ ո՛նի սագլարըմ տէյինճէ Ար-

տեմիս կիւլմէյէ պաշլատը վէ պիրէր պի-
րէր զալիմին էթտիյի մերհամէթսիզլիք-
լէրի կէօզիւ էօնիւնէ գօտուգտան սօնրա
ինքեար էթտիյի քրիստոսու թէքրար
գապուլ էթմէյէ նասիհաթ վէրաի. լա-
քին պունլարըն խայրը օլմայըպ իսքէնճէ
ալաթլարը հազըրլանմասընտա Արտեմիս
քէնտիսինի ալտըրմատը, հաթթա պուն-
լարը կէօրիւպ սահա զիատէ եիւրէք ալ-
տը վէ քրիստոս օնա նէ գատար էյլլէք
էթտիյինի վէ օ՝ քրիստոսա գարշը իր-
թիքեապ էթտիյի նամքէօրլուգլարը կէօս-
թէրաի վէ լաքին հիշ պիրիսի ֆաիտէ
էթմէյիպ զալիմին եիւրէյինի սահա զիա-
տէ սէրթլէնտիրտիլէր: Թիւրլիւ իսքէն-
ճէլէրաէն սօնրա շէհիր է հալիսինի պյազա
գալտըրմամաղ իշին հապսա աթտըրտը
վէ օն պէշ կիւն միգտարի օրատա պըրագ-
տը, վէ պատէզան տիվան գուրուպ թէք-
րար թէքլիֆի գապուլ օլունմատըղընտա
պիր աղըր թաշ իշինէ գափաարպ էօլիւն
տէյի պըրագտը. լաքին հէր քէսին մէկ-
մուլինէ գարշը ազիզ սաղ չըգմասընտա
գըլլճ իլէ պաշը քէսիլսին տէյի սիճիլ
վէրաի, վէ Ալլահըն գուլու ազիզ Արտե-
միս հասրէթինի չէքտիյի ճէննէթ սէա-
տէթինէ նայլ օլտու:

Ս. ԽԱՐԻԹԻՆԵՆՎ

Այժմ ընձը տէ՛հրտէ՛ Արապիւթանըն
 Նենգրան շէ՛հրի իւզէրինէ՛ Խարեթաս իս-
 մինտէ է՛հլի ըրզ վէ քեամիլ պիր քիմէս-
 նէ մէէմուր օլսէնմուշ ուտու վէ օլ
 էյեամտէ Գոզնասս նամ եէ՛հուտինին պի-
 ռիսի Արապիւթան քիւրսիսինէ ճէպրէն
 գուուտ էտիպ՝ Խարեթասըն շէ՛հրինէ
 հիւճմ էթտի վէ ալտըգտան սօնրա խաշ
 նիշանընը գալտըրմայա նէ գատար էմր
 էթտիյսէ տէ ազիզ Խարեթաս քրիսթի-
 յանլարըն պու պապտէ բէյինի սօրուպ
 քրիստոսու պըրագմատան իսէ ճէմի
 քրիսթիյանլարըն օնուն ուղըունա էօլմէյէ
 հազըր օլմալարընը կէօսթէրտի: Զալիմ
 վէ պինամուս չիֆուտ օնլարըն կէօզինիւ
 գօրգութմաղ իչին ճէնք ալաթլարընը
 շէ՛հրէ տօղըու չէվլիրպ տիվարլարընը
 տէյտիւ, վէ պէյլէ հազգլարընտան կէ-
 լէմէտիյինտէ ճիվարընտա քէյլէրտէ օ-
 թուրան քրիսթիյանլարը թօփ էտիպ
 պազըսընը էօլտիւրտիւ վէ պազըսընը բէ-
 ճալ քիպարընա էսիր էթտի, վէ շէ՛հր
 ճիվարլարընը հիշ պիր թիւրլիւ հարպ եօ-
 լայլա զապթընա կէչիրէմէյէճէյինէ գան-
 տըղը իչին հիւէպազըղա էլ վուրտու,

Փագաթ շէհր գափուլարընը աչըն իչէրի
կիրէյիմ, հիչ պիր քիմնէյէ տին հագ-
գընտա րէնճիտէ վէրմէմ տէյի շէհր նա-
զիրինէ խապէր եօլլատը: Էհալիսի Փասի-
տին սէօղիւնէ գափըլըպ գափուլու աչ-
տըգլարը պիրլէ իչէրի սիւրսալ էթտիլէր
վէ խարեթաս իլէ պերապէր ճէմի պիւ-
յիւքլէրի թուլթուպ փատիշահըն հու-
զուրինէ կէթ իրտիլէր: Իրթէսի կիւն գըը-
տա աթէշ եագտըրըպ հէր թարաֆտան
խայլըճա ճէմիյէթ թօփլատըգտան սօնրա՝
խաչը ինքեար էթտիրմէ իչին իլք էվլէլ
427 քիշի քիւլիւնէ աթտըրտըյսա տա՝
օպիրլէրի գօրգու կէօսթէրէճէք եէրէ
մէզհէպտաշլարը կիպի Քրիստոսա գուր-
պան օլմայա խահիշ իպրազ էթտիքլէրինի
կէօրտիյիւ էսնատէ՝ գուտուրուպ խա-
թունլար արասընտան օն քիշի հուզիրինէ
չաղըրըպ սերպէսթճէ ճէվապ վէրտիք-
լէրի հալտէ գաթլէ հիւքմ օլունուպ՝
իֆրաթ սէվինճիլէ շահիտլիք թաճընա
նայլ օլտուլար:

Իրթէսի կիւն օլ պիր մահպուսլար իլէ
պերապէր խարեթասը հուզուրինէ չա-
ղըրտը, վէ օնուն ապընը պիւյիւտիւպ սիւ-
սիլէսինի էօյտիւքտէն սօնրա, կէլ շու
իւթիյար չաղընտա պու թիւրլիւ էօլիւմէ
իրթիքեապ էթմէ, սէնին էօմրիւն իլլէ օլ
պիրլէրինի տէ գուրթարմայա սէպէպ օլ,

տէյի նասիհաթ վերիբ իտի. լաքին խա-
րեթաս Ալլահն լուծ ֆու քերեմիյէ սո-
լուպ զալիմին հէր տէտիքլէրինէ պիրէր
ճէվապ վերտիքաէն սօնրա ազիզ տինի
ուղըունա խալգըյա էօլմէյէ հազըր օլ-
տուղըունու կէօսթէրտիյինտէ՝ Դոփնաս
ղայրի օնլարը տէօնտիւրմէյէ իւմիտինի
գաթ էտիպ, հէփիսինինտէ պաշընը սաթը
իլէ քէսթիւրտի վէ խարեթաս արզիւսի
միւճիպինճէ հէփիսինտէն էվվէլ թիղի
պիսամանէ տիւշիւպ՝ օլ պիր քրիսթիյան-
լար ազիզին գանընը ալըր իւսթլէրինէ
սիւրէր իտիլէր. ճիւզի բւագտա պիր գարը
տէօրթ եաշընտա մասըմըյա սուրուպ
օլան շէյլէրի կէօրիւր իւտիւ, վէ քէնտի-
սի քրիսթիյան օլտուղընտա հէմէն օն-
լարըն արասընա գաթըլարագ ազիզին գա-
նընտան ալըպ քէնտինին վէ օղլունուն
իւսթիւնէ սիւրէր իտի: Ճէլլատլար պու-
նու կէօրտիւքլէրինտէ տէրագապ թուծ-
տուլար վէ փատիշահն հուզուրինէ կէ-
թիւրտիլէր, օրատա տինինի իգըար էթ-
տիքտէն սօնրա՝ Եէհուտիլէր փատիշահը՝
Փարաւոն կիպի օլտուն տէմէսինտէ, Դոփ-
նաս զայէթ խըշմա կէլտի վէ չափուճագ
պիր չուգուր աշըպ իշինէ օտուն, եալ վէ
քիւքիւրթ գօտուգտան սօնրա տթէշ
վէրմէյէ վէ աճուգէյի իշինէ աթմայա էմր
էյլէտի: Ճէլլատլար անասընը թուծուպ

էլլերինի պաղլասորդլարը վագթ օղլու
 փատիշահնն եանընա վարդպ անասընը
 գուրթարմա սուրեթիլլէ՝ այաղընա գա-
 փանտը: Դոմնա սուլնու կեօրտիլինտէ
 էլինի ուղաթտը վէ չօծուղլու գուճաղընա
 ալըպ օնու օխշայարագ, Եանըմտա գալ-
 մազմը իսթէրսին, Եօխսա կիթմէք մի ար-
 զիւլէրսին տէյի սօրունճա, Խայր, Էֆէն-
 տիմ, վալիտէմ իլէ պերապէր էօլմէք իս-
 թէրիմ տէյի ճէվապ վէրտի: Փատիշահ
 չէհրէ էթտիլինտէ չօծուգ աղլամայա
 պաշլատը, վէ զօրուլա վալիտէսինին եա-
 նընա կիթմէք իսթէր իտի: Քրիստոս
 քիմ տիր թանըմըսըն աէյի, փատիշահ
 սօրսուղլունտա, Էվվէթ թանըրըմ, իս-
 թէրսէն կէլ սէնի տէ քիլիսէյէ կէօթիւ-
 րէյիմ աէ կէօսթէրէյիմ տէյի ճէվապ
 վէրտի: Պէնիմի սէվէրսին Եօխսա Քրիս-
 տոսու տէյի սօրունճա, շիւպհէսիզ, Քրիս-
 տոսու. վալիտէնի՞ մի զիտտէ սէվէրսին,
 Եօխսա պէնիմի սիւալընա, վալիտէմի
 տէյի ճէվապ վէրինճէ, Էցլէ իսէ նէ՞ իչին
 կէլիպ այաղըմա գափանտըն աէտիլինտէ՝
 Սէնի քրիսթիյան սանտըմ վէ վալիտէմի
 գուրթարտսըն տէյի եալվարաճաղըտըմ,
 տէտի: Պէն Եէհուտիլիմ. կէլ Եանըմտա
 գալ տա սանա ինճիր վէ պատէմ վէրէյիմ
 տէմէսինտէ, չօծուգ աղլար վէ վալիտէ-
 սինէ կիթմէք իսթէր իտի: Էնճում Եա-

նընտա թութամայրպ՝ Եէհուտի տինինտէ
ալ շունու թերպիյէ էթ տէյի բէճալըն
պիրինէ չոճուլու վերոի, լաքին չոճուգ
եօլտա կիտէր իքէն անասընըն աթէշ
իչինէ աթըլմասընը կէօրիւպ պիր թա-
գրիպ կէօթիւրէնին էլինտէն գաչտը վէ
աթէշ իչինէ աթըլլպ անասըլա պիր-
լիքտէ էօլտիւ: Օլ կիւնլէրտէ շէհրտէ վէ
շէհրտէն տիշարը քրիստոսուն ուղըունա
էօլէնլէրին սայրսը օն պին իքի եիւզ շէ-
հիտտէն թէճաուզ տուր: Պունտան
պէզլէ Դոմնաս բէճալ քիպարըն բէճա-
սընա մէպնի քրիսթիյանլարա գարշը
զուլմէթի նէ գատար կէվէթ տիյսէ տէ՝
Ալլահ թէալա նահագգ եէրէ օլ գատար
տէգքտիւյիւ գանլարըն ինթիգամընը ալ-
մաղ իչին պիր էհլի թագվա վէ տինտար՝
Արապիսթան փատիշահընա գուվլէթ վէ-
րիպ Դոմնասը թութաու վէ էլլիլէ զպլի-
մի էօլտիւրտիւքտէն սօնրա քրիսթիյան-
լարա սերպէսթլիք վէրտի:

ՀՈԿՑԵՄԲԵՐ 21

Ս. ՀԻԼԱՐԻՈՆ

Պու ազիզ Ս. Յերոնիմոսուն նագլի
միւճիպինճէ Գազա շէհրինտէ փութփէ-
րէսթ աթալարաան տօլտու վէ եաշընը

պիր ազ ալարդը կիպի իմ թահսիլ էթմէ
 իչին Իպքէնտէրիյէյէ Եօլլաարար, վէ Հի-
 ւարիւն օրատա քրիսթիյանլար իլէ տօսթ-
 լուգ փէյտա էտիպ պիլէլէրինճէ կէօրիւ-
 շիւրսիւ վէ ծնլարըն էլիլէ տախի աէօ-
 նիւպ քրիսթիյան օլտու: Օլ աճտէն
 սօնրա զայրի պիր տահա փութփէրէսթ-
 լէրին թէմաշա Եէրլէրինէ կիթմէտի, հէր
 փազթ քրիսթիյանլարըն մէճլիսինտէ
 պուլունուպ ծնլար իլէ իւլֆէթ էտէր իտի:
 Սիւրտիւլիւ Էօմրիւն թարղը վէ պու պապ-
 տէ իղհար էյլէտիյի քէմալիյէթ օլ տէ-
 րէճէ Գուրթարըճըմըզըն Էօմրիւնէ պէն-
 ղէր իտի քի զաթի քրիսթիյան տօլմուշ-
 ւարըն չօղու ծնուն Էօնիւնտէ կէօրիւնմէյէ
 ութանըր ըսրլար: Մըսըր չէօլլէրինտէ
 թէմէքքիւն Ս. Անտոնուսն Փաղու-
 լէթլի Էօմրիւ իւղէրինէ օլ Էսնալէրտէ
 զայէթ չօգ «էյլէնիր իտի, վէ Իլարիո-
 նուն գալպինտէ ծնու կէօրիւպ զահիտանէ
 Եաշամանըն ուսուլինի Էյրէնմէ իչին պիր
 աճաիպ արպիւ վէ հասրէթ հասլ օլտու:
 Օլ սուրէթտէն գալզար ծնա կիթտի վէ
 օ մէշհուր խօճանըն Եանընտախայլը վազթ
 թէրպիյէ օլտուգտան սօնրա՝ ծնուն իղնիյ-
 լէ Իպքէնտէրիյէյէ կէլտիյինտէ՝ աթալա-
 րընըն վէֆաթը խապէրինի ալարդը հալ-
 տէ՝ միրասընը ֆուգարայա թէվզի էտէ-
 ոէ ո աիր Եըրագ չէօլէ կիթտի վէ Եալընըզ

պաշընա օթուրտու: Պու եկպան եերտե
հեր տիւրլիւ ըիյազաթ իւզրէ եաշայարագ
կիւնահա մէյլի թէնինէ զալիւ օլտու:
Հէյթանըն ֆիթ վերմէսիլէ պիր կիւն
պիր գաշ թիւրիւտիւէր ազիզին մալա-
րասընը սոյմագ իսթէր իտիւէր, վէ պիր
շէյ պուլամասորգլարընտա, Էյէր սէնի
շիմաի խրոփալայաճագ օլսագ նէ՞ Էտէր-
սին, տէտիքլէրինաէ, Իլարինոն՝ մալը օլ-
մայան խրոփալտան զօրգմազ տէյի ճէվապ
վէրաի. Էգճիւմլէ սէնի Էօլաիւրէպիլիւրլէր
տէմլէրինաէ, Էինէ վազիֆէմ տէյիլ,
հեր կիւն Էօլմէյէ հազըրըմ, տէաի:

Եիրմի իքի սէնէ միգտարի Էվլիյաճէ
Էօմրինիւ շէօլտէ կէշիրտիքտէն սօնրա
Ալլահ գուլունու տիւնեայա պէլլի Էթմէք
իսթէտի: Պիր սոյզատէ գատըն ազիզին
Փազուլէթինի իշիտիպ շէօլէ վարսը, վէ
շէհիրէ կէլիպ տէ իքի ազըր խասթէ Էվ-
լատլարընը կէօրմէյէ եալվարտը: Հիւ-
րինոն գարար վէրէմէզ իտի, Լաքին Էնճամ
տէօքտիւյիւ կէօլ եաշլարընա տայանա-
մայըպ կէճէլէյին կէլիրիմ տէտի: Խաս-
թէլէրին եանընա վարտըղընտա Էլինի
գօտու վէ պիր ճիւզին տուատան սօնրա
իքիսի տէ եաթագտան սըչլայըպ գալգ-
տըլար: Ազ վազթ իշինտէ պու միւճիզէ
շէհիր իշինտէ եայըտը վէ հեր թիւրլիւ
խասթէլէր ազիզէ գօշուպ օնտան իմտատ

վէ շիֆա իսթէր իտիւէր, վէ ազիզ աստե-
թի իւզրէ տուա էթտիքտէն սօնրա հէ-
փիսինի տիւզէլթտի վէ պու հիքմէթլէրի
կէօրէն փու թփէրէսթլէրտէն չօղու տօղ-
րու տինէ տէօնտիւլէր: Լաքին ճէմիաթ
արասընտան էքսէրիսի ազիզին էօմրիւ
թարզը իւզրէ էօմր կէչիրմէք արզիւսիյլէ
չէօրէ վարտըլար: ազիզ պուշլարա գա-
նունլար եազար վէ հէփիսինէ այրը այրը
եէր վէրտի վէ փէաէրանէ ճիւմլէսինին
իզթիզասընը գայըրըլը բտը: Լաքին եա-
լընրզլըզընը շայպ էթտիյինէ շայէթ
մահզուշն օլուպ, տիւնեա գալապալըզլա-
րընտա էօմր կէչիրէրէք՝ իպատէթ աչգըն-
տա սօււմագտան գօրգտուլու հալտէ շա-
իրալէրինտէն պիր գաչընը ալըպ՝ ուսլ իլէ
Մըսըր թարաֆլարընա չէքիլտի: Իւչ
ռէնէտէն պէրի օլ էյալէթտէ եաղմուր
կէլմէսիյի իչին էհալիսի գըթլըզ եիւ-
զիւնտէն փէք չօգ սըգլէթ չէքէր իտի:
Հիլարիոնուն օրայա կէլմէսինի տույտուգ-
լարընտա թապուր պաղլայըպ հէր եան-
տէն քիւմէ քիւմէ ծնա կէլիւր վէ Ալլահա
տուա էյլէ քի եաղմուր եօլլասըն տէյի
եալվարըրը բտըլար: Ազիզ պու զէվալըլա-
րըն ըէճասընա եօգ տէյէմէյիպ տուայա
պաշլատը վէ Ալլահ թէալա անի վահիտ-
տէ մահսուլտար եաղմուրու զանիմէթ
իլէ ծնլարա եօլլատը: Օնտան գաթի նա-

ցար հէր ճանիպան շիֆա պուլմաղ իչին
 խասթելերինի կէթիրիր վէ Ալահա սե-
 նալէր օգույարագ կէրի տէօներ իալիւր:
 Պունտա տախի արատըղը րահաթըղը
 պուլմայը պաշգա եւրէ գաշմայա գարար
 վէրտի. վէ պու Ֆիքըր իլէ տէնիզ քէնա-
 րընտ էնիպ հաղըր կէմի պուլտու վէ պի-
 նիպ Սիկիլիա ատաորնա չըգուր վէ պիր
 օրման իչինէ կիրիպ օրատա սաքին օլուր-
 ուտու: Լաքին շէյթանըն պէյան էթմէ-
 սիյլէ օրատա տախի պէլլի օլուպ հէր
 թարաֆտան իւզէրինէ գօշար վէ խաս-
 թելլեքլերինէ իմաատ տիլերիտիւր. օլ
 սէպէպտէն Տալմաչիայա սօղու գաշար:
 Գարա վէ տէնիզ իւզէրինտէ պիր գօր-
 գունճ զէլլէլէ օլուպ տէնիզի օլ տէրէճէ
 գապարթար քի հէմէն հէմէն ազիզին
 սաքին օլտուղու շէհր սու ալթընա կիտէ-
 ճէյտի. պու թէհլէքէյի կէօրտիւքլերին-
 տէ շէհր էհալիսի իւմումէն ազիզէ վար-
 սըլար վէ այաղընա տիւշիւպ Ալահըն
 գազէպինի իւզէրլերինտէն ուզաղլանտըր-
 մայա եալվարըր ըսըլար. ազիզ գըրօթա
 էնիպ տէնիզ իւզէրինէ իւշ տէֆա խուշ
 նիշանը կլլէտի, վէ անի վահիտտէ տալ-
 ղալար կէրի չէքիլիպ շէհր գուրթուլտու.
 Փագաթ քէնտիսի պու հիքմէթտէն սօն-
 րա րահաթընը պօզաճաղընը անլայըպ
 օրատան Գըպըրզ ատաորնա կէշտի վէ

պիր ցուգ թաշ արասնա սըղընը պ օրա-
տա էօմրիւնիւն պագըսընը կէշիրտի: Քիւ-
չիւք չաղընտա ատէթ էթտիյի սըզը էօմր
թարզընը իխթիյար եաշընտա տախի
իծրա էթտի, վէ սէքսէն եաշընը թէքմիլ
էթտիքտէն սօնրա էծրիւնի եարատըծրս-
նըն էլինտէն ալմաղ իչին հասրէթինի
չէքտիյի ճէննէթէ նայլ օլտու: Էօլմէտէն
էվվէլ ճանըյլա լազըսըր էտիպ օլ շաշը-
լաճագ սէօզէրի սէօյլէտի, վէ գօրդու-
սունու տէֆ էտիպ եիւրէք վէրտի, եանի,
Էյ ճանըմ, նէ գօրգարսըն, եէթմիշ սէ-
նէտէն պերի Ալլահա իըզմէթ էտէյօր-
սուն, եինէ էօլիւմտէն գօրգման նէ օլա-
ճագ, սէնի կէօրէյիմ գօրգմա, հէմէն
վար տա օնունլա գաուշ տէյէրէք քէն-
տիյէ ճէսարէթ վէրիւր իտի:

Հ Ո Վ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 22

Ս. ԳԱՂՂՈՍ

Ս. Գաղղոս Իրլանտատա ֆաղուէթ
սահիպի աթալարտան 560 թարիխինտէ
տօղտու՝ թա քիւչիւք չաղընտան Ալլահըն
իըզմէթինտէ ղայրէթքէշ գուլ էթմէք
իչին օնու պիր մանասթըրա գօյտուլար:
Գաղղոսուն տախի արզիւ վէ մէյլի աթա-
լարընտան աշաղա օլմայըպ չօգ հազգ

էտէրէք Փազուլէթէ մէյլինտէն մաստա
 իլմ թահսիլի պապինտէ տախի զեյատէ
 միւսթաթիտ օլտուղու իչին ազ վազթ
 զարֆընտա չօգ իլէրիլէտի: Կողումբանտու,
 բուհպան պաշը՝ ազիզի չօգ սէվէր իտի,
 վէ սաիր շէհրլէրտէ թէ մանասթըրլար
 գուրուպ պիլմէյէնլէրէ Ալլահ եօրունու
 էօյրէթ մէ իչին ատամլար թօփլամա ար-
 զիւսիլէ տիյարը ղուրպէթէ չըգմասըն-
 տա Գաղլըսու պիլէսինճէ ալտըխնիլթէր-
 րայա վէ օրատան Ֆրանշայա կէշտի:
 Վազթին փատիշահը մուհապպէթ իլէ
 պունու գապուլ էտիպ պիր տաղ ուճուն-
 տա արզիւսինէ կէօրէ մանասթըր գուր-
 մայա իգն վէրտի: Կողումբանտու մանաս-
 թըրլա պերապեր պիր քիւչիւք քիլիսէ
 տախի ետփըպ սօնրա իչինտէ սպքին օլա-
 ճագլարըն հազգընա մէշհուր գանունլար
 եազտը վէ եաշամանըն նիզամընը գօտու:
 Գաղղոս հէփիսինտէն էվվէլ պու գանուն-
 լարա պաշ էյտի վէ էօմրիւ թարիվիլէ
 արգատաշլարընա էյի իպրէթ օլու բուտու:

Պիր գաչ սէնէ օրատա ազիզ ուսթա-
 սըլա պերապեր էվլիյաճէ եաշատըգտան
 «օնրա՝ քրիսթիյանլարա գարշը զուլմ
 չըգարըրդընտա օրայը պրագրպ գաշմայա
 մէճպուր օլտու: Ս. Կողումբանտու շաիրտ-
 լէրիլէ պերապեր Աւսթըրիա փատիշահը-
 նըն հիմայէթինէ սըղընտը վէ օնտան

սիանէթ պուլուպ իսթէտիյի եէրսէ մա-
նասթըր գուրմաղա իզն ալտը: Օլ ճիվար-
լարտա սաքին օլան փութփէրէսթլէրին
քէօրլուղունու կէօրիւպ ղայէթ աճըտը
վէ պիր թարիֆ օլունմազ ղայրէթ իլէ
թսլթուշուպ ծնլարա թաշ փարչասը վէ
չէօր չէօփտէն եափմա սուրէթլէրի թափ-
մատան իսէ, հազգ պիր Ալլահա սէճաէ
գըլմաղա նասիհաթ վէ վազ վէրտի, վէ
սէօզիւնէ տահա գուվվէթ վէրմէ իչին
ծնլարըն ալլահ տէյի թափտըղլարը շէյ-
լէրի փարէ փարչէ էթտի: Փութփէրէսթ-
լէր պու շէյ իւզէրինէ գուտուրուպ ծնուն
էօմրիւնէ գասթ էթմէլէրինտէ՝ Ս. Կո-
ղումբանոս՝ ծնու պիլէսինճէ ալլապ եօլա
շըգտըղընտա՝ Ախլլեմար իսմինտէ պիր
ազիզ քահանայ պուլուպ ծնտան հէր
շէյի թասհիհ էթտի վէ ծնուն նասիհաթ
վէրմէսիյլէ Ս. Արեւիւանըն իսմինէ սու-
նուլմուշ պիր քիւչիւք քիլիսէ իչինէ չէ-
քիլիպ շաիրտլէրիյլէ պերապէր օթուր-
տու: Մէզքիւր քիլիսէտէ փութ փափազ-
լարը սաքին օլտուղու իչին եէնիտէն կէօ-
յիւ վէ եէրի եարատան քրիսթիյանլարըն
Ալլահընա սունտու վէ խորան գօյուպ իւ-
զէրինտէ Ս. Կողումբանոս պատարագ
էթտի: Քիլիսէնին էթրաֆընտա քիւչիւք
օտալար եափտըրըպ քէնաիլէր իլէ պերա-
պէր եաշամագ իսթէյէնլէրէ վէրտի, վէ

պիր էյեամ հէր շէյ միւրատը իւզէ կի-
տիւ պրիւթիյանլարըն վէ շահիւթերին
սայըսը կիւնտէն կիւնէ արթտը. լաքին
արասընտան չօգ կէչմէյիւ օլ սէմթէրտէն
տախի գօվուլտուլունտա՝ Ս. Կողումբանսս
Նէմշէսթանա կիթմէյէ գարար վէրտի,
վէ նէ գատար պիլէսինճէ սէվկիւլլու շա-
իրտի Գաղղըսու տա ալմագ իսթէրիտիյ-
սէ տէ, օնու օլ կիւնէրտէ սըթմատան
թուլթուլմուշ օլմասը իչին օրատա պը-
րագմայա մէճպուր օլտու, վէ սօնրա տիւ-
ղէլտիյինտէ թէքրար թէքրար Ֆաղի-
լէթլի Վիլիմար քահանայըս իսթիշտէ
էտիւ օնուն բէյի իւզէ էվլէլքի ետրին-
տէն պիր ճիւղի բրագ չէօլէ չէքիլտի:
Լաքին օրայա ինսան այաղը պամամտըղը
իչին, հայվան վէ գօրգունճ ճանալարլար
եաթաղը օլմուշ ուտու. պունլարտան
գաթի նաղար մէքրուհ վէ մէլուն փէրի-
լէր տախի օրատա ինլէրինի գուրուպ հիչ
քիմնէյի իչէրի պըրագմազ բտըսը:
Գաղղըս պունլարտան գօրգմայըպ մէր-
տանէ իլէրի վարտը, վէ հէր մահալտէ
խաչ էթտիքտէն սօնրա մախուսէն Ալ-
լահըն վէ աղիզ Պիքը Մէրէէմին եար-
տըմընը տիլէտի վէ պու կիուսէ կէօրիւ-
նիւր վէ կէօրիւնմէզ ինսան տիւշմանլա-
րընը օրատան տէֆ էթտիքտէն սօնրա
րէֆիլլէրիլէ օրատա սաքին օլմայա պաշ-

լատր: Գաղաթ տաճառս պիր արսւան օրա-
տա կիպէնիպ վագթ վագթ Ալլահն
գուլլարնա չօգ գօրգու վերիւ իտի քի,
պիր կիւն պունու իւհամի իւհահիյէ կե-
րիւպ չափուք աղզնտաքի ալը պըրադ-
մայա վէ եաղընտաքի օրմանտան քէնտի-
լէրէ օտուն կէթիրմէյէ էմր էթտի. վէ
էմրինէ միւթիւ օլտուղունտա՝ հայվանըն
աղիմ էմէյինէ պէտէլ պիր փարչա եէյէ-
ճէք ինամ էտիպ օ սէմթլէրտէ տախի օն-
տան սօնրա էյլէնմէյէ իզն վէրտի, շու
շարթ իլէ քի հիչ քիմնէյէ ըէնճիտէ վէր-
մէսին: Պու հէքմէթտէն սօնրա պիր քի-
լիսէ իլէ օն էքի ատիտ քիւչիւք դօլիպա
եափտը վէ շաիրտլէրիյէ պէրապէր սաքին
օլուրուտու: Զվիչէրա էյալէթինտէ հալա
ատը չըգմը մէշուր Ս. Գաղղուս մանաու-
թըրըն պաշանկըճը պու մինվալ իւզըէ
օլմուշ տուր, վէ օլ իսմ իլէ պիր շէհր
տախի օրատա պինա օլմուշ տուր: Հէր
շէյ աղիզին արգիւսիւ իւզըէ պաշա չըգ-
տրգտան սօնրա Ս. Կողըմբանտուն մա-
նաթըր րահիպլէրի իչին եաղտըղը Գա-
նունլարը քէնտի գուրտուղս մանաթըր-
րա տա սօգտու. վէ քէնտիսի տախի քեա-
միլէն օնլարը թուլթարադ օլ պիրլէրինէ
էյի իպրէթ օլուրուտու: Սէքսէն եաշընա
գատար պու աղիզ օրատա՝ ագլա սըլմադ
պիր աճայիպ քէմալիյէթ վէ ըիյաղաթ

իւզրէ եաշատը, սօն կիւնէրինտէ եափալըջ քիլիսէտէ ըսհանի պիր նութգ էթտիքտէն սօնրա՝ ափսնսըզ իւզէրինէ պիր հիւմնս կէլտի, վէ գըրգ կիւն սօնրա օլ խասթէլէքտէն պաշ գուրթարամայըպ տարը պագայա իրթիհալ էյլէտի:

Ս. ՅԵԿԻՊԻՐՈՍ ԵՈՒՇԻՔԵԱՂ

Վրիստոսուն պիրատերի իւնվանըյա մալում օլան ազիզ Յակովբոսուն աթալարը Ինծիլի շէրիֆտէ զէքր օլունմուշ սալիհ վէ իպատէթքեար Կղէովպաս վէ Մարիամ ըորլար: Պու ազիզ՝ օլ պիր Պիւլիք իամիլլէ մարուֆ Յակովբոս առաքեալտան սէչիլմէ իշին Գիւշիւք իսմիլլէ ետտ օլունուր. վէ տնա վէ պապա թարաֆընտան Գրիստոսա խըսըմ օլմասընտան ճէմի առաքեալարըն ինտինտէ չօգ իթիպարտայըտը: Պու ազիզ՝ Էֆէնտիմիզլին եէթմիշ ատիտ շաիրտլէրինին պաշըյաը վէ Գսւտտի շէրիֆ իւզէրինէ տախի քէնտիսի իլք եպիսկոպոս օթուրմուշ, աթալարընտան գալմա սալիհ վէ սատըգ իամինի քէնտի ֆազուլէթիլլէ քէսպ էթմիշ տիր: Բավիլէրին նազլի իւզրէ, Ս. Յակովբոս աղղընա ըագը վէ

շարապ գօմամբը, ասլա էթ թաամընըն
տաաընը պիլէ ալմամբը, վէ պաշընա ուս-
թուրա սիւրմէմիշ տիր: Ախյնտիյի էս-
վապ փէք զապալթաը վէ քիլիսէ իչինտէ
տիզ իւսթիւնտէ ճէմիւթ իչին ուզուն
վազթ տուա էթմէտէն տիղինին տէրիսի
տէվէ տիղի կիպի նասըր պաղլամբը ըտը:

Վազթին եէհուտիլէրի Պօղոս առա-
քեալըն հազգընտան կէլէմէսիքլէրինտէ
ինթիգամլարընը ազիլ Յակովբոս առա-
քեալտան ալմագ իսթէտիլէր, վէ օլ
կիւնլէրտէ Գուտսի շէրիֆ վալիսի էօլիւպ՝
եէհուտիլէր իսթէտիքլէրինի էթմէյէ
րուխտաթ պուլտուզլարընտա՝ տահա եէ-
րինէ օլ պիրիսի կէլմէտէն ալիւլ ածիլէ
Յակովբոսու թութտուլար վէ Քրիստոս-
տուն իսմինէ զայրի սէօյլէմէմէյէ զօր էտէր
իսիլէր. պայաղը ճէմիւթ հէր նէ զատար
օնուն սէօղիւնէ քէնտի պէօյիւքլէրինին
սէօղիւնաէն զիատէ ինանըր ըտըյա,
եինէ պաշ օլանլար՝ Ալլահըն թէրթիպ
էթմէսիլլէ պունա տիգգաթ էթմէյիպ՝
ճէմիւթա վալ վէր տէ Քրիստոսու օն-
լարըն ազլընտան չըգար տէյի քիլիսէնին
գուլէսի իւզէրինէ կէօթ իւրտիլէր: Լաքին
Յակովբոս օնլարըն մէէմուլինէ գարշը
թէքրար ատէթի իւզըն Քրիստոսուն Ալ-
լահընընը իսպաթ էտիպ օնտան տիշարը
էօմը վէ խէլաս օլմամասընա ճէմիւթը

զանաբարդընտա, պէջիւքէր խըշմա կէ-
լիպ ազիզի եօգարըտան աշաղա աթարլար,
վէ ազիզ օլ հալտէ եինէ ճէվիաթ իշին
տուա էթաթինտէ իւզէրինէ թաշ աթ-
արլար, վէ օնունլա տա էօլմէտիթինտէ՝
խալզ իշինտէն պիրի կէզիր թօգմազըլա
ազիզին պաշընա վուրուպ եէրէ եա-
թըրար:

Հ Ո Վ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 24

ԵՕԹՆ ՄԵՆԿՈՒՆՆԻ ԻՓԵ- ՍՈՍԻ

Բօմա գրալը փութիւրէսթ Դեկոս
մէշըրգ ճանիպինտէ պուլընան պէլլի
պէնամ շէհիրլէրի կէզմէյէ չըգմապընտա
Եփեսոսա տաթի ուղըտար վէ նէ գատար
վազթ օրատա էյլէնաթիսէ եէտի րէճալ
քիպար չօճուզլարը փէտէրլէրիյէ պէ-
րապէր գրալըն եանընտան այրըմաղըտը-
լար: Ախէր ղինէթու ալայլար արաաընտա
գրալ՝ եալանճը ալահլարընա տաթի պիր
կիւն ալայ իլէ գուրպան սունմագ իսթէ-
ժիպ պիւիւք վէ քիւչիւք քեաֆֆէսինի
գուրպան եէրինէ տալէթ էթաթի, քի
իշէրինտէն զաթի օլանլար փութլարա
թափարլար վէ թափմոյանլար գրալըն
խըշմընա ուղըտարլար:

Նահապետ եւրէ շէհալէրին սիւսէթ շէքաթլէրին կէօրէրէք՝ պու եւտի աաիա նէվճիւվանլար քրիսթիյանլարը սէվմէյէ պաշլաարլար. ծնլարն տինի վէ Ալլահ-լարնա օլան սըտգը քէնտիլէրինէ զայէթ կիւզէլ վէ խօշ կէօրիւնիւր իւտիւ. օլ ճիհէթատէն աաիսի թէճէսսիւս էտիպ տի-նին թէմէլինի անլաարլար վէ կիզլիճէ վաֆթիդ օլուպ իամլէրինի թէպտիլ էթ-տիլէր: Փութփէրէսթլէր՝ կիւնլէրին պի-րինտէ թէքրար ալլահլարնա գուրպան սունտուգլարնաա՝ պունլար թէպտիլ գըյաֆէթ իլէ քիլիսէյէ գաշըպ Ալլահա շէքըր սունտուլար: Դեկոս գըալըն գուրաղընա պու խապէր եէթիշտիյինտէ՝ հարպիճէ հուգուրինէ չաղըրթաը վէ հէր վէճհ իւզըն ծնլարը թէճրիպէ էթտիքատէն սօնրա՝ ֆաիտէ էթմէտիյինի էյի կէօրաիւ վէ սարայ գաֆթանլարընը չըգարտըպ իւքէնճէ վէրմէտէն էվլէրինէ եօլլաար վէ քէնտի տախի պիր միւհիմմ աէվլէթ մաս-լահաթը իշին թաշըայա սէյահէթ էյլէտի:

Գըալըն հուգուրինտէն պու թէրթիպ իլէ գօվուլաուգլարընաա՝ ապիզ եւտի տէլի գանլըլար արալարընաա մէշվարէթ էթ-տիլէր, վէ փէտէրլէրինին թարաֆընտան տախի քէնտիլէրէ պիր զարար կէլմէսին տէյի թա ճան խաոիմի Դեկոս օրթատան տէֆ օլունճայատագ պիր մահալլատէ կիզ-

լէնմէյէ գարար վերսիւներ: Եանլարընտա
օլան ալթուն վէ կիւմիւշիւ ճէմ էտիպ
ֆաղլասընը ֆուգարայա տաղըթարըսը վէ
քէնտի իզթիզալարը իշին լազըմ օլանը
պիլէլէրինճէ ալըպ շէհիրտէն իբի միլ
միգատարի ուզագ պիր տաղ իւզէրինէ չըզ-
տըսը վէ օրատա պիր պիւյիւք մաղարա
պուլըպ իշինէ կիրտիլէր, վէ Ալլահ թէ-
ալայա՝ թէնլէրինտէն զիատէ ճանլարընը
սէլամէթէ չըգարմա իշին տուա էտէր
իտիլէր. վէ պաղէն էքմէք ալմսղ իշին
իշլէրինտէն պիրիսինի թէպտիլ շէհիրէ
եօլլար ըսըսը:

Կիւնլէրին պիրինտէ ատէթլէրի իւզըէ
էն քիւշիւյիւ եինէ շէհիրէ էնիպ տույ-
տու քի Գեկսս գրալ ափաէթ էտիպ
քրիսթիյանլարա էզիյէթ վէրմէյէ պաշ-
լամը վէ նապէտիտ օլան եէտի տէլի
գանլըլարը տա արաթտըրմագտա արը:
Պու հալլէրի կէլիպ նաղլ էթաիյինտէ՝ նէ
գատար ալթ իւսթ օլտուլարտա տա, ախ-
շամ թաամընը էքլ էտիպ Ալլահ սըփա-
րը օլարազ ույուգույա տալտըլար:

Գրալ իսպլի զէման ծնլարը արայըպ
պուլամատըղընտա՝ փէաէրլէրինի սըգըշ-
թըրմայա պաշլատը վէ պուսլար ծնուն
կէօղիւնտէն չըգմամագ իշին պիլաիքլէ-
րինի սէօյլէտիլէր. վէ օ՝ տույտուղա կիպի
ատամլար եօլլայըպ մաղտրալարը էօնիւնէ

տիվար չէքմէյէ վէ էջլէ իչինտէ ազիւ-
լէրի թէլէֆ էթմէյէ էմր էյլէտի: Պու
խրդմէթ իւզէրինէ նազըր օլանլար ըէճալ
քիւար ըւրլար, վէ կիզլիտէ քրիսթիյան
օլտուգլարը իչին՝ պու ազիւլ եէտի տէլի
գանլըլարըն էսամիսինի վէ քիմին էվլատ-
լարը վէ նէ իչին օրայա գափանմըշ օլ-
տուգլարընը պիր գուրշուն թախթէ իւ-
զէրինէ եազարգտան սօնրա տիվար իչինէ
էօրուլէր քի վազթի զէմանի իլէ օր-
թայա չըգարղընտա տիւնեայա պէյան
օլտուլար:

Արասընտան նիչէ սէնէլէր տէվը օլուպ
փութփէրէսթլէրին եօղ օլմասըլա քրիս-
թիյան փատիշահլարըն մէյտան պուլմա-
սընտա Ալլահ թէալա հազրէթլէրի պիր
սճաիպ հէքմէթ իլէ պու եէտի գուլլա-
րընը էճէլվէշ ույգուտան գալտըրըպ տիւ-
նեայա պէյան էթաի վէ եէնի քրիսթի-
յանլարը տինլէրինտէ գավիլէտի: Եփե-
սոս շէհրին պէջիւքլէրինտէն պիրիսի
պու ազիւլէրին սաքին օլտուլու տաղըն
եանընտա տավարլարը իչին պիր աղըլ
եափարըմագ իսթէտիյինտէ իշճիլէր եօլ-
լատը, վէ պուլնլար պինայա լազըմ օլան
թաշը թօփլամաղ իչին մաղարայա կիր-
մէտէն տիվարընը երգարլար վէ թաշա-
րընը թաշըրըարլար: Օլ կէճէ Ալլահ
գուլլարընը ույանտըրտը, վէ պուլնլար ա-

տէթլերի իւզըէ տուալարընը էթտիքսէն
 սօնրա շէհրսէն էքմէք կէթիրմէք իչին
 պիրիսինի եօլլատրլար: Պու՝ մաղարատան
 չըգտըզընտա՝ ազիմ թէպտիլաթը կէօրիւպ
 մաթ օլտու, վէ քէնտիյէ ինանումայա-
 րագ իլէրի վարըը ըտը: Շէհիրէ եազլաշ-
 տըզընա խաչ նիշանը կէօզիւնէ իլիշտի քի
 տիւշ կէօրիւյօրում գըյաւ էտէր իտի:
 Պէլ հասլ պիլմէտիյի էքմէքճիտէն էքմէք
 իսթէյիպ՝ փարասընրէօտէմէտէնիկազօփ-
 տու. էքմէքճի էպքի սիքքէյի թանրմայըպ՝
 խազինէ պուլմուշսուն տէյի ինատ էտէր
 իտի, վէ զէվալլը նէվճիւվան պօշ եէրէ՝
 տիւնտէն պու կիւնէ օլան Փարգըն վէ
 թէպտիլաթըն սէպէպինի պիլմէյէրէք՝
 Գեկուս գրալըն սիքքէսիտիր տէյի գանարը
 մաղա ճահտ էտէր իտի: Գալլաւ ազըպ՝
 ազիզին իւզէրինէ վէսվէսէյէ վարըըտըզըն-
 տա շէհիր այանը էօնիւնէ կէօթիւրտիւ-
 լէր վէ օրտա տախի թիւրլիւ միւճատէլէ-
 տէն սօնրա պիրիպիրինի անլայամաարգ-
 լարընտա՝ եպիսկոպոսուն հուզուրինէ չը-
 գարտըլար քի թէֆթիշ էթտի վէ տէ-
 տիքլէրինի վէզն էտիպ՝ ազլինէ եար քիշի
 կէօրիւնմէյօր տէտիյտէ տէ, օնուն կէթիր-
 տիյի իսպաթլարա գարշը գոյամայըպ
 իպրումը իւզըէ պիլէսինճէ կիտիպ ար-
 գատաշլարընը տախի կէօրմէյէ գարար
 վէրտի: Մաղարանըն գափուսունա եազ-

լաշարգլարընտա՝ Եպիսկոպոսուն կեօղենէ
Եօգարըտա զիքը Էթախիմիզ գսւըշուն
Թախթէ րասթ կէլտի վէ ալըպ օգուլուպ
մանասընը անլատը վէ սօնրա իչէրի կիրիպ
օպիրլէրինի տէ սաղ սէլիմ պուլտու:

Եպիսկոպոս ալիւլ ածիլէ պու ազիմ
միւճիղէնին հիքեսյէսինի Թէոդոս գրալա
Եազլպ խապէր վէրտի, վէ ծնուն պիւյիւք-
լէրիլէ պերապէր՝ չափուճազ Եօլա չըզըպ
օրայա կէլմէսինտէ ազիզ Եէտի տէլի գան-
լըլար գարշըսընա չըգալըլար, վէ Թէոդոս
ծնլարը կէօրաիւյիւ կիպի աթտան Էնիպ
պիրէր պիրէր պօղաղլարընա սարըլտը վէ
աղլայարազ Էօփտիւ: Փատիշահըն մաղա-
րայա կիրիպ ծնլարըն ուլուտուղու Եէրտէ
օթուլմասընտա ազիլլէր Թէքրար պաշ-
լարընտան կէչէն շէլլէրի նազլ Էթաիլլէր
վէ փատիշահըն հազգընա ուզուն Էօմր
վէ սէաաէթ, վէ քրիթիյան տինինին
տաիմա ինթիշար պուլմասընա խայր տուա-
լարընը Էթաիքաէն սօնրա հէփիսինին Էօ-
նիւնտէ Եպիսկոպոսուն ալզըշընը ալըպ
ճանլարընը Խարատըճըլարընըն էլինէ Թէս-
լիմ Էթաիլլէր:

Ս. ԱՆԳՐՈՆԻԿՈՍ

ՎԷ ԱՔԱՆԱՍԻԱ

Պու իբր զէվճ վէ զէվճէ Անթաքիա
 շէհրինտէ պիւյիւք Թէոդոս գրալըն տէվ-
 լէթի էյեամինտէ եաշար ըաղլար, աիւ-
 նեանըն վերէպիլէճէյի զէնկինլէքաէն
 զեաաէ եիւրէքլէրի Ալլաճ գորգուսաւ վէ
 մուհապպէթիյլէ աօլու օլտուզու իշին
 էվլէնտիքլէրի կիւնտէն ճէմի վարիյէթ-
 լէրինի վէ սէնէվի իրաալարընը իւշէ
 պէօլտիւլէր. իւք փայընը Փուգարայա,
 իքինճի փայընը քէնտիլէրինի Ալլաճն
 խըզմէթինէ սուսան ըահիպլէրէ վէրտիլէր
 վէ իւշիւնճիւ փայընը քէնտի հալ ու
 վազարլարընա միւնասիպ թարգըլա եա-
 շամաղ իշին սազլատըլար: Պու Փապի-
 լէթլէրինէ միւքեաֆաթէն Ալլաճ թե-
 ալա տախի իբր ատիա էվլտա փէշքէշ
 էտէրէք ծնլարը թէսէլլի էթաի, պիրիսի
 էրքէք վէ օ պիրիսի գըզ ըսը: Պու փէշ-
 քէշ իւգէրինէ զայէթ իլէ շաղ օլուպ ծն-
 լարը էյի թէրպիյէ էթմէյէ իքիսի տէ
 փէք չօզ զայրէթ էթաիլէր: Պու իգպալ
 իշինտէ օն իբր սէնէ եաշաարգտան սօնրա
 Ալլաճ ծնլարըն սապրընը թէճրիպէ էթմէ
 իշին գազալար Եօլլատը, պիր կիւն իշին-

տէ, ու մնաւորդարը զէման իբի էվլաուլա-
րընը տա գայպ էթտիլէր: Անդրոնիկոս
պու միւշքիլ սաաթտա մերտլէք կէօս-
թերէրէք Յսբուն տէտիյինի քէնտի տէ
գուլլանմայա պաշայըպ՝ Ալլահ վերտի,
Ալլահ ալտը, քէնտի իսմի շերիֆի մու-
պարէք օլտուն տէր վէ թէսէլլի օլուրու-
տու: Լաքին Աթանասիա տայանմայըպ
աղլար ըտը, վէ էվտէ սէվկիւլլէրինի
կէօրմէմէք իշին Ս. Յուլիանոսուն քիլի-
սէսինէ կիթտի վէ իբիսի կիւմիւլտիւքտէն
սօնրա տախի օրատա կէծէ եարըսընա գա-
տար տուրմուշ էօքիւր էօքիւր աղլար
ըտը: Պու մահզուն հալտէ տուրուր իբէն
Ս. Յուլիանոս օնա կէօրիւնիւպ, նէ իշին
կէօզ եաշըն իլէ պուրատա րահաթընը
պուլմուշ ճանլարը պիհուլուր էտէյօր-
տուն. պու գատար զէման աղլայըպ ածը-
մանըն նէ ֆախտէսի վարտըր. էյէր աղլա-
յըպ ածըմագ իսթէրսէն կիթ կիւնահլա-
րընըն իւզէրինէ աղլա, ածը, էվլաուլարըն
Ալլահըն եանընտա էպէտի սէատէթէ
նայլ օլմուշ տուրլար, տէյէրէք պիր էյի
թազիր վերտի: Պու սէմավի միւթտէ իւ-
զէրինէ Աթանասիանըն եիւրէյի աշլտը
վէ նէֆէսի կէնիշլէնտի, պիր նագլ օլուն-
մագ թէսէլլի գալպինէ էնիպ օնա տուրուր
վերիր իտի: Հէմէն էվէ գօշտու վէ պա-
շընա կէէնի Անդրոնիկոսա նագլ էթտիք-

տէն սօնրա՝ օնուն ըրդաւըլա պըրըպ
պիր մանասթըր իշինէ չէքիլմէ արզիւսիւ
նիւ պէյան էյլէտի: Անդրոնիկոս զէվճէ-
ոինին պու թէպտիլաթը վէ գարարը իւ-
վէրինէ չօգ սէվինտիյսէ տէ պիրտէն սէօզ
վէրմէյիպ՝ տահա էյի տիւշիւնմէ իշին
սէքիզ կիւն վաատ վէրտի, վէ սօնրա
օնուն պու հէվէս իւզէրինէ միւտավէմէթ
էթմէսինի կէօրտիւյիւնտէ չօգ խօշանա-
լապ դայլ օլտու, վէ քէնտի տախի զէվ-
ճէսի կիպի պիր մանասթըր իշինէ չէքիլ-
մէյի գուրտու:

Ան իքի սէնէ միւրուրինտէն սօնրա Ան-
դրոնիկոսուն եիւրէյինտէ Գուտսի շէրիֆէ
զէյարէթէ կիթմէ արզիւսիւ հաւլ օլտու
վէ ասլընը քէնտի տէ պիլմէզ իտի. ֆի-
քրինի Գանիէլ նամ բուհպան պաշնա
աչտը վէ օնուն իզնիյլէ եօլա տիւշտիւ:
Օլ զէման պու միսիլլի արզիւ Աթանա-
սիանըն գալպինտէ տախի հաւլ օլմուշ
ուտու վէ օ տախի եիւրէյինի պէօյիւյինէ
աչտըլընտա իղին ալտը, անճազ շու
շարթ իլէ քի եօլտա հէր թիւրլիւ թէհ-
լէքէտէն էմին օլմաղ իշին էրքէք բու-
պասը կիյինսին: Պու թարիզ իւզրէ զէվճ
վէ զէվճէ պիրիպիրինին ֆիքրինտէն խա-
պէրլէրի օլմայարազ եօլա չըգըպ կիտէր
իտիլէր: Պիր ազ եօլ ալտըգտան սօնրա
Աթանասիա ըրադտան պիր աղաճ ալթըն-

տա օթուրմուշ րահիպ կէօրտիւ, եաւաշ
 եաւաշ եանննա եազլաշմասա՝ սէվկիւ-
 լիւսիւ Անդրոնիկոս օլմասընը թանըաը
 վէ լաքին թանրմամազլըղա վուրուպ տի-
 շարրտան հիշ պիր շէյ պէլլի էթմէտի.
 լաքին Անդրոնիկոս օնուէն քիմ օլմասընըն
 Փարզընա վարամատը, վէ նէրէյէ տօլլու
 կիտէյօրուէն տէյի սօրտուղլունտա՝ Գուտսի
 շէրիֆէ՝ ազիզ եէրլէրի կէօրմէ իշին տէյի
 ճէվապ ալըպ շազ օլտու վէ արգաւաշ
 օլմաղա րիճա էթտի: Աթանասիա թէք-
 լիֆինի գապուլ էթտի վէ պէրապէր
 գուտսի շէրիֆէ գատար կիթտիլէր վէ
 կէրի տէօնտիլէր. լաքին Անդրոնիկոս
 արգատաշընըն Փալուլէթինէ էյլէ վու-
 րուլմուշ ուտու քի տայըմա օնու չէօլտէ
 էօմր սիւրէն ազիզլէրին պաշլարընտան
 պիրի տիր տէյի թութար ըտը, վէ գա-
 պիլէ օլա էօմրիւ օլտուգճա օնուշլա
 պէրապէր եաշամազ իսթէր իտի: Պու
 Ֆիքրինի օնա պէյան էթտիյինտէ՝ Աթա-
 նասիա գարշը կէլմէտի, Փազաթ պու
 պապտէ իլք էվվէլ Ս. Գանիէլտէն րուխ-
 տաթ ալմագ իսթէտի: Գուտսի շէրիֆտէն
 տէօնտիլքտէն սօնրա քէնտի իշին այրը
 պաշընա պիր գօլիպա սէչմիշ իտի վէ
 Ս. Գանիէլին իզնիյլէ Անդրոնիկոսու տա
 օրայա ալտը. վէ պու իշ իշինտէ Ալլահըն
 տախի պիր կիզլէ իլհամը օլմասը շիւպ-

հետիւ շէյ տէր: Օն իբի սէնէ միրուրին-
տէն սօնրա Աթանասիա աղըր խաթա-
լանըպ՝ Անդրոնիկոս Ս. Դանիէլի չաղըրտը
օ տա կէլիպ թէտարիքեաթը լազըմէյի
իծրա էթտիքտէն սօնրա՝ Աթանասիա ծնա
պիր քեաղըտ վերէրէք՝ ճանընը Ալլահա
թէսլիմ էյլէտի: Սօնրա մէքթուպ օգու-
նուլուպ հիքեայէ անլաշըտըղընաա հէր
քէս զայէթլէ սէվինտի: Անդրոնիկոս
տախի օլգօլիպա իշինտէ պիր ճիւզի վադթ
եաշայըպ՝ քէնտի զէվճէսինէ գափուշմայա
նայլ օլտու:

ՀՈԿՑԵՄԲԵՐ 26

Ս. ԵՒԳԵՆԻՍՍ
ՎԷՄԱԿԱՐԻՈՍ

Միւնքիր Յուլիանոս գրալըն տէվլէթի
էյեամինտէ Եւգինէոս վէ Մակարիոս ազիւ
քահանալար Անթաքիա քիլիսէսինին
շան ու շէօհրէթի իտիլէր վէ իլմ վէ ֆա-
զուլէթ խուսուսինտէ զայէթ մէմտուհ
վէ մէշուր օլմալարը իշին պիւյիւյիւն վէ
քիւչիւյիւն ինտինտէ զայէթ իթիպար
պուլմուշ ուտուլար:

Մէզքիուր գրալ Տարսոն շէհրինէ
էնտիյինտէ՝ զալիմ վէ գուտուրմուշ ճա-
նալար կիպի քրիսթիյանլարա գարշը

իշլէմէյէ պաշլատը վէ էմրինէ միւթիւ օլ-
մայանլարը եօղ էտիպ օրթատան գալ-
տըրմայա էօրֆ էտէր իտի: Քէնտի ֆըր-
գասընտան օլանլար մէզքիւր իքի ազիզ-
լէրիօնա զամղ էթտիքլէրինտէ՝ օնտա Յու-
լիանոս տիվան գուրուպ Ալլահըն գուլլա-
րընը հուզուրինէ կէթիթթտի, վէ Բիմ
սինիզ, վէ մասլահաթընըղ նէ տիր տէյի
սօրտու: Եւգինէոս սերպէսթճէ իլէրի վա-
րըպ, Գրիսթիյանըզ վէ Գրիստոսուն պը-
րագտըղը գօյուն իւզէրինէ չօպան թայէին
օլմուշուզ, վէ պունտան պաշգա իշիմիզ
վէ տիւշիւնճէմիզ եօղ տուր տէյինճէ
դրալ՝ Գրիստոսուն գօյունլարը նէրտէ
տիր տէյի սօրտու: Եւգինէոս թէքրար
ճէվապ վէրիպ՝ Տիւնեանըն հէր թարա-
ֆընտա Գրիստոսա թափան քրիսթիյան-
լար պուլունուր, տէտի: Յուլիանոս պու
հագգ ճէվապը համագաթ սայըպ՝ Այ
սլթանմազ շաշգըն, էյէր հէր եէրտէ
Գրիստոս հիւքմ էտէրսէ, էօյլէ իսէ պիզ
քիմին իւզէրինէ հիւքմ էտէրիզ տէյին-
ճէ՝ Եւգինէոս՝ Սէն փատիշահլըզ էտէր-
սին վէ պիզ Գրիստոսուն գօյունլարընը
կիւտէրիզ. պունտան գաթի նազար, փա-
տիշահլարա տախի փատիշահլըզը վէրէն
Գրիստոս տուր. սէն նէ գատար նամքէօր-
լուզ տախի էթմիշիսէն սանա տա տէվ-
լէթի վէրէն օ տուր, վէրտիյի կիպի եարըն

էլինտէն ալըպ պաշգասաւնա վերէպիլիւր,
 զիրաւենին փատիշահլըզըն կէշիճի, օնուն-
 քի էպէտի տիր, աէտի: Յուլիանոս՝ պու
 հազգ սէօզէրէ էօվքէլէնիպ, նէրտէն
 չըգարըյօրսուն քի օնուն փատիշահլըզ
 էպէտի տիր, քէնտիսի Օգոստոս գրալըն
 տէվլէթի կիւնէրինտէ տիւնեայա կէլմէ-
 միշ մի, տէյինճէ, Եւգինէոս՝ ազիլ սէօզ-
 լէր իլէ Քիթանպը գուտտաստան Քրիս-
 տոսուն էպէտի փատիշահլըզընը իսպաթ
 էթտի: Գրալ տախի փութփէրէսթ քի-
 թապլարընտան թափաղը ալահլարըն
 կերչէքլէյինի կէօսթէրմէք իսթէտիյսէ
 տէ Եւգինէոս օնլարը եալան չըգարմա-
 սընտա, զայրի սապը էտէմէյիպ սէօզիւ
 էօրֆէ չէվլերտի վէ ազեզի պիր տիրէք իւ-
 ղէրինէ սըգը սըգը պաղլայըպ՝ տէօյտիւր-
 տիւյսէ տէ՝ Փաիտէսի կէօրիւլմէտի: Պա-
 տէհու Մակարիոսու տա թէֆթիշ էթ-
 տի, վէ հիշ պիր վէճհլէ հազգընտան
 կէլմէյիպ՝ իքիսինի տէ զինճիրէ վուր-
 տուրսու վէ փութփէրէսթլէր եաթաղը
 պիր շէհիրէ սիւրկիւն էթտի քի՝ Ալլա-
 հըն ինայէթիլլէ պիւթիւն էհալիսինի
 տօղըու տինէ չէվլերտիքտէն սօնրա՝ պիր
 տաղա չէքիլիպ էօմրէրինի օրատա զահի-
 տանէ պիթիրտիլէր:

Ս. Ի ԳՆԱՆՍԻՈՍ

ԱՍՏՈՒԱԾԱԶԳԵԱՑ

Ս. Յովհաննէսին շահրտի Ս. Իգնա-
տիոս՝ էպրի բազիլէրին թախմինինձէ՝
Քրիստոս գուճաղընա ալըպ՝ Փիլ վազը
էյէր շու մագսըմ կիպի օլմագսանըղ՝ ճէն-
նէթէ կիրէմէզսինիզ աէյէրէք ալզըշլա-
տըղը չօճուզ աուր: Ֆագուլէթ վէ քէմա-
լիյէթ թահսիլինտէ միւթէպէր օլմասը
Անթաքեա շէհրինտէ՝ Պետրոս առաքեա-
լըն քիւրսիւսինէ ճիւլուս էթմէսինտէն
պէյան սըր: Գըրզ սէնէ միւտտէթ պիր
աճախպ զայրէթ իլէ քիլիսէսինի իտարէ
էթտի: Զուլմ վազթինտէ քէնտիյէ իհալէ
օլմուշ ճէմիաթընը աուլա թէրք էթմէտի,
կէճէ վէ կիւնտիւզ սասըզ վէ էյի չօպան
կիպի էօմրիւնիւ օնլարըն հազգընա գօ-
յուպ տին իչինտէ գապի գալմաղա նա-
սիհաթ վէրիւր իտի վէ վազ էթտիյի տի-
նին ուղըունա գանընը աէօքմէ արզիւսիւ-
նիւ պէյան էտէր իտի: Պունլարտան
գաթի նազար՝ հէր նասիհաթը արասըն-
տա եպիսկոպոսլարա միւթի օլուն օնլարա
լազըմ կէլէն ըիպէթի էտին. քահանա-
լարըն սէօզիւնտէն չըգմայըն, վէ հերե-
տիկոսլարտան գաչըն, զիրա ազղըն հայ-
վանա վէ գուտուզ քէլպէ պէնզէրլէր,

Փարգընա վարմատան ետրալուրլար, վէ
ետրալուրլ կիւծիւլէ շիֆա պուլուր, տէր
իտի:

Տրայիանոս գրալ տիւշմանլարը իւղէ-
րինէ ֆիւթուհաթ եթտիքտէն սօնրա
թարիֆ վէ թապիր օլունմադ պիր քիպր
իւլէ Անթաքեսա շէհրինէ կիրտի: Տէվլէթի
ալլահլարընըն պաշ տիւշմանը Իգնատիոս
տուր տէյի տույուպ հուզուրունա չաղըր-
տը վէ հագգընա տույուզլարըմ կեր-
չէքմի տիր տէյի սօրտու: Ազիզ պի փերվա
Պէլի, էֆէնտիմ, կերչէք տիր, պէնիմ
թափրպ վազ էթտիյիմ կեցիւ եերի վէ
ճէմի քեաինաթը խալզ էտէն պիր թա-
նէճիք Ալլահ արը. նէ գատար մութլու
վէ թալիհլի օլուրուտուն, էյէր սէն տա-
խի ճէմի տէվլէթին էհալիտիյլէ ծնա թա-
փայըտըն, տէյի ճէվապ վէրինճէ, գրալ
սէօղիւնիւ քէսիպ՝ շիմտի միւճաւէլէ
վազթի տէյիլ տիր, էյէր տէտիյիմ կիպի
ալլահլարա սէճաէ գըլարտան սէնի փութ
փափաղլարընըն պաշը վէ մի շերիք փա-
յէսինէ թէրֆի էտէրիմ եօխոս զալիմ
իպքէնճէլէր իչինտէ էօթիւրիւրիւմ, պի-
լէսին, տէտի: Ս. Իգնատիոս, հիչ գօրգ-
մատան, պէն Ալլահ ազիմիւշմանըն
քահանաարըմ, սէճաէմի ծնա էտէրիմ,
վէ գուրպանըմը հէր կիւն ծնա տունարըմ,
նէ գատար քէնտիմի մութլու սայարըտըմ

էյէրքէնտիմի տէ օնա սունա պիլէյիտիմ,
տէյի ճէվապ վէրտի: Տրայիանոս պու
ճէվապ իւզէրինէ խըշմա կէլիպ ազիզէ
խայլի իսքէնճէ վէրտիքտէն սօնրա էօլիւմէ
հիւքմ էթտի վէ զէնճիրէ վուրուլուպ՝
Բօմայա կէօթիւրիւլիւն տէ օրատա ճա-
նաւարլար էօնիւնէ աթըլըն տէյի սի-
ճիլ քէստի:

Ս. Իգնատիոս պու սիճիլ իւզէրինէ
ղայէթ շազ օլուպ եիւքսէք սէս իլէ, Խա-
րէպպիմ էթտիյին էյլէյէ միւթէշէք-
քիւրիւմ, Փազաթ, լութֆուն իւզէրիմ-
տէն էքսիք օլմասըն տա տիւնեա ալէմին
էօնիւնտէ՝ էօմրիւմիւ սէնին ուղըունա
Ֆիտա էտէրէք՝ սանա օլան մուհապպէ-
թիմի կէօթէրէյիմ տէյի չաղըրտը:
Օնտան սօնրա ճէլլատլար էօնիւնէ էլէ-
րինի պաղլամա իչին ուզաթտը, զէնճիր-
լէրի գօմատան էվվէլ ալտը էօփտիւ, վէ
քիլիսէսի հազգընա մուհապպէթ կէօզ
եաշլարը աէօքտիւքտէն սօնրա, հիմայէ-
թինէ սիփարըշ օլմուշ գօյունլարընա
թէքրար Ալլահ գօրզուուլ իչինտէ միւ-
տավէմէթ էթմէյէ նաոիհաթ վէրտի վէ
պասէհու օնլարտան պըրտը: Սարիււազ-
լարընտան իքիսի պիլէսինճէ Բօմայա գա-
տար կիթտիլէր. վէ եէրինէ եէթիշինճէ-
յէտէք տէնիզտէ վէ գարատա ճէլլատլար
էլինտէն չէքտիյի զահմէթլէր տիլ իլէ

թապիր օլունմազ շէյ տիր: Հէր վարարդը
 եէրէրտէ քրիսթիյանլար ազիզին գար-
 շըսընա չըգարըսըլար, վէ Ս. Իգնատիոս
 մուհապպէթ իլէ պունլարը գուճագլայդպ
 էօփիւշտիւքսէն ոօնրա շու թէհլէքէլի
 կէշիտի գօրգուսուզ վէ շազ եիւրէյլէ
 կէշիւրէյիմ տէյի օնլարա տուա սըմարա-
 րըտը: Իզմիրէ եէթիշտիյինտէ սէվկիւրիւ
 րէֆիգի Ս. Պողոկարպոս իլէ կէօրիւշտիւ
 վէ պու իքի ազիզլէր արասընտա՝ օ հալտէ
 նէ մուսահապէթ օլմուշ տուր եազմա-
 տան իսէ ֆիքը էթմէք տահա գօլայ սըր:
 Հէր կէշտիյի շէհրլէրաէ լիսանըլա ֆրիս-
 տոսուն ուզըունա էօլմէք իշին օլան ար-
 զիւսիւնիւ պէյան էթտիքսէն մաստա
 եազըյլա տախի ճէմի քրիսթիյանլարը
 տինլէրինտէ գալի տուրմայա վէ տուլա
 էօլիւմ գօրգուսուլլա ֆրիստոստան այրը-
 մամաղա նասիհաթ վէրիւր իտի: Եօլթա
 Եփեսոս տահալիսինտէն պիր գաշ քիշիյէ
 րաթ կէլտի, վէ օնլարըն քէնտինտէն
 էվվէլ Բօմայա կիտէճէքլէրինի տուլուպ
 էլլէրինէ պիր մէքթուպ վէրտի, վէ օ մէք-
 թուպտէ շայէտ քէնտի խէլասը իշին եօլ
 արամասընլար, վէ շէհիտ օլմասընը մէն
 էթմէսինլէր տէյի Բօմա քրիսթիյանլա-
 րընա ըիճա վէ պու վէսիլէ իլէ տախի պու
 պապտէ օլան աթէշի արզիւսիւնիւ օնլո-
 րա պէյան էտէր իտի:

Ասփիւր ճէֆալարա սապր էթաիբաէն
 սօնրա վէլ հապ Բօմայա եէթիշաի.
 քրիսթիյանլար քիւմէ քիւմէ աղլայարազ
 դարշըսրնա չըզար վէ ծնու սէլամլար բար-
 լար. վէ լաքին քէնաիսի ախէր ղէմանլար-
 տան զիատէ շազ վէ Փէրոհ օլուպ ծնլարը
 թէսէլլի էտէր վէ պիլէլէրինճէ եէրէ գա-
 փանըպ ճէմի քրիսթիյանլար իչին տուա
 էտէր վէ ծնլարըն ուղըունա քէնաիյի
 տիրի տիրի գուրպան սունար բար: Աւազ-
 թի վէ կիւնիւ կէլիպ ճանաւարլարա եէմ
 օլմալ իչին ծնլարըն էօնիւնէ կէօթիւ-
 րիւլաիւյիւնաէ, հէր ճինս աստէմլէր օրայա
 ճէմ օլմուշ ուտու. Ս. Իգնատիոս պու
 խաղըր կէօրաիւյիւնաէ ծնլարա տէօնիւպ
 պիւլէնաի տվազ իլէ՝ Գրիստոսու թէք-
 րար իզրար էթաի վէ շայրի դապահաթը
 օլմայըպ Փադաթ քրիսթիյան եպիսկո-
 պոսու օլմասը իչին օրայա կէթ իրիլմէսինի
 վէ սէվաիյի Գրիստոսուն ուղըունա գա-
 նընը տէօքմէյէ հապըր օլմասընը պէյան
 էյլէտի: Թէքրար սօնրա պիր ճիւզի
 տուայա տուրուպ՝ Ալլահա եալվարտը քի
 ախէր աղիզլէրէ կէօսթէրաիյի վիւճիզէթ
 կիպի՝ օրատա տա ճանաւարլարը մազլմ-
 լատըպ տա շէհիալէյինի մէն էթմէսին,
 վէ պու լազըրտը հէմէն տահա աղզընտա
 իքէն ճանաւարլարըն մրըրլտանմասընը վէ
 հայզըրմասընը իշիտիպ սօն տէֆա եիւք-

սէք սէս իլէ, Գրիստոսուն պուշտայրում,
 հայվանաթ տիշէ իլէ իպիւտիւլմէլէյիմ
 քի խասս եքմէք օլայրմ տէր տէմէզ ած
 վէ ազղըն արսլանլար աղիզին իւթիւնէ
 հիւճմէտիպ կէօզ աչքպ եռւմունճա փէն-
 չէլէրիյլէ փարէ փարչէ էթտիլէր վէ պիր
 իրի քէմիքտէն պաշգա ճէմի թէնինի եէ-
 տիլէր. օրատա պուլընան քրիսթիյան-
 լար պուռնլարր տա կիզլիճէ թօփլայրպ
 քէնտի քիւրսիւսիւ Անթաքիա շէհրինէ
 կէթիւրտիլէր վէ վազթին իգթիզաոր
 միւսաատէ էթտիյի հալ իւզրէ օրատա
 զինէթ իլէ կիւմտիւլէր:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 28

Ս. ՈՒՐՍՈՒՂ

ՎԷՆՍՐԳՆՏՆՇԼՆԵՐԸ

Իջֆէնտիմիզին 382 թարիխինտէ՝ Գրա-
 տիանոս գրալա գարշը՝ սերապէրի Մաք-
 սիմոս Ինկիլթէրրատա առի օլուպ՝ օրտու-
 սունուն իթթիֆագբոյա քէնտի պաշընա
 գրալ օլտու: Սօնրա Ֆրանչա գըյըլարընա
 կէչիպ խալլի եէր զապթ էթտի. էմրինէ
 մուխալիֆէթ էաէնլէրի սիւրտիւ, վէ ալ-
 տըղը գալէլէրի վէ շէհրլէրի ապքէրի արա-
 սընտա թագսիմ էթտի: Պու սէպէպտէն
 պիլէսինճէ կէլէնլէրտէն չօգլարը ֆրան-

չատա թէվաթթուն էթաիլէր իսէ տէ՝
 ահալիսինն փութփերէսթ գըզլարը իլէ
 թէգէվիւճ իթմէք իսթէմէյիպ՝ Ինկիլ-
 թէրրայա պու նէթիճէյլէ էլչի Եօլլա-
 տրլար. վէ արգուլէրինէ Եօգ տէնիլմէյիպ՝
 չօգ գըզլար Եօլա չըգարըտը վէ պունլա-
 րընիչինտէ Ս. Ուրսուլա տախի պուլունուր
 ուտու: Լաքին Եօլա չըգարըզլարը կիպի
 ափանսըզ պիր պօրա գօփտու, վէ իսթէր
 իսթէմէզ կէմիյի ալըպ Նեմէէսթան
 գըյըլարընա աթը վէրտի: Վարտըզլարը
 Եէր՝ Քէօն շէհրին գըյըսը տըր քի օրայա
 Գրատիանոս գրալըն ըէճասըյլա զալիմ
 վէ տինսիզ Հոնլար Մաքսիմոստան ինթի-
 գամ ալմազ իչին թօփլանմըչըտըլար:
 Պունլար կէմիյլէ տօլու պու շէքէարլարը
 կէօրտիւքլէրի կիպի հէմէն իւզէրլէրինէ
 վարրպ ճէպրէն տիշարը չըգարտըլար վէ
 հէփսի նէֆսլէրինի իճրա էթմէ սէվտա-
 սրնտայըտըլար: Քրիսթիյան վէ մերտանէ
 Եիւրէքլի Ուրսուլա պու ագիմ թէհլի-
 քէյի կէօրտիւյիւնտէ՝ արսըզ վէ բրարզլա-
 րըն մէյլինէ պաշ էյմէտէն իսէ զալիմանէ
 Էօլմէյէ՝ արգատաշլարընա նասիհաթ վէ
 ճէսարէթ վէրտի: Արգատաշլարը՝ Ուր-
 սուլանըն սէօզիւնէ գանտըլար, վէ ծնուն-
 լա պերապիր Էօլմէյէ հազըրլանտըլար:
 Ութանմազ վէ Ալլահտան գօրգմազ
 Հոնլար հէր նէ քի էթաիլէր իսէ պօշա

չըգտը, հիշ պիր թիւրիւ ազիզէլէրի՝ քէն-
տի մէյլէրինէ եաթըրամատըլար: Էնճամ
հազգլարընտան կէլէմէտիքէրինէ կիւ-
ճէնիպ ֆէնա նէֆս մուհապպէթինի խըր-
սա թէպտիլ էթտիլէր վէ գըլըճլարընը
չէքիպ ազիզէլէրի պիրէր պիրէր գըրտըլար,
իչլէրինտէն եալընըզ պիրիսի, գօրգու-
սունասան գաշմըշ վէ պիր եէրէ կիզլէն-
միշ իտի, վէ լաքին սօնրա էթտիյինէ
փիւշման օլուպ իրթէտի կիւն քէնտինի
պէլլի էթտի, վէ արգասաշլարընըն նայլ
օլտուլու շէհիտլէք թաճընը քէնտի տէ
ալար: Քէօլն էհալիսի ազիզէլէրին թէն-
լէրինի կիւմտիւլէր վէ սօնրա ծնլարըն
աաղը վէ զեքրի ճէմի քրիսթիյանլար մա-
պէյսինտէ պիւյիւք իթիպար պօւլտու,
վէ շիմտի տախի Ուրսուլէտնլար իտիլլէ
րահիպէլէր մանասթըրը վար աղը:

Հ Ո Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 29

Ս. ՆՈՒՆԵ, Վ.Լ. ՄԱՆԵ

Պու իքի փաքիզէ պիքըլէր Ս. Հռիփ-
սիմեանլարտան ըտըլար, վէ ծնլար Ալա-
հըն թէրթիպի իւզէրէ Քրիստոսուն ուզ-
րունա գան տէօքտիւքէրինտէ՝ պունլար
օլ ազիմ թաճա նայլ օլմայըպ ախէր
թարզ շէհիտլիլէ էօմրէրինի Ալահա
ֆիաա էթտիլէր. չիւնքի եօլտա օպիրէ-

րինտէն այրըլլալ թէնհատա էօմր կէշիրմէ
 իշին չէօլլէրէ չէքիւտիլէր: Մանէ՛ Ներգնկա
 ճանիպէրինէ կիտիպ Սեպուհ տաղընա
 չըգար, պիր մաղարա պուլտու, վէ պուշու
 Ալլահ քէնտի իշին հազըրլամըշ տըր
 դըյաս էտէրէք իշինէ չէքիւտի վէ կէճէ
 կիւնտիւլ պուլա էտէրէք վագթինի կէ-
 չիրիր իտի: Օթտան զայրի եէյէճէյի եօ-
 ղուտու, եազըն կիւնէշէ վէ գըշըն սօուղա
 տայանարագ օլան էսվապըյլա քէնտի տէ
 չիւրիւմիւշ կիպի իտի:

Խայլի սէնէլէր իւթիւնտէն կէշտիւր-
 տէն սօնրա Էրմէնիսթան շանը Գրիգոր
 Լուսաւորիչ պապամըզ Սեպուհ տաղընա
 չըգրալ քէնտի իշին պիր մաղարա արար
 րար: Արագտան Մանէնին օթուրտուղու
 մաղարայը կէօրտիւյիւնտէ օրայա տօղրու
 կիթմէյէ պաշլատը, լաքին տահա ուզագ-
 տա իքէն Մանէ՛ եա՛ ազիլ փէտէր, էս-
 վապըմ եօգ տուր, եանըմա կէլմէ, իւշ
 կիւն սապր էյլէ, վէ սօնրա պուլուր, տէյի
 չազըրմաընտա, Ս. Գրիգոր զայրի իլէրի
 վարմաուր: Իւշ կիւն միւրուրինտէն սօնրա
 օրայա վարաըլընտա ապիգէյի էօլմիւշ
 պուլուլալ իւզէրինէ աղլատը, վէ զէպուր-
 լար օգույարագ ալար օրայա կիւմտիւ վէ
 ծնուն մէզարը եանընտա քէնտիտի օթու-
 րուլ սէմափի թէֆէքքիւրլէրէ մէշղուլ
 օլուր ուտու:

Ս. Նունէ օրատան պուրատան գաչա-
րագ կուրծիւրին Մծիւթ շէհրինէ տախլ
օլմուշ ուտու. վէ օրատա պիր հագիր
պէսլէմէ սուրէթինէ կիրիպ պիր էվսէ
խրղմէթ էտէր վէ տուսարնա մուգայեէտ
օլուր ուտու: Ալլահ թէալա՝ ճարիյէսինէ
միւծիղէթ իշլէմէ լուծֆու տախի իհսան
էտիպ՝ քրիստոսուն իամիլլէ հէր թիւրլիւ
մէրիղէրէ շիֆա վէրիր իտի: Պու միւծի-
ղէլէրին խապերի կուրծիւր փատիշահը
Միհրանըն սարայընա գատար եէթիշտի.
վէ պունուն պիր խասթէ օլու վարըտը,
վէ վալիտէսի քիմէ քի կէսթէրաիյոէ
ասլա ֆաիտէ էթմէտի. Նունէյի չա-
ղըրթտը վէ էվատը իշին Ալլահտան շիֆա
ալը վէրսին տէյի եալվարտը: Նունէ սուլ-
թանըն րէճասընա եօգ տէմէյիպ չօճու-
ղուն իւղէրինէ խաչ չըգարտըգտան ոճն-
րա՝ նիչէ խասթէլէրէ շիֆա վէրէն քրիս-
տոս պու չօճուղու տա տիւղէլտիր տէմէ-
սիլլէ, խասթէսին պյաղա գալգմասը պիր
օլտու: Արասընտան չօգ կէչմէյիպ չօճու-
ղուն անասը տախի խասթէլէնտի, վէ մա-
հիր հէքիմ կիպի Նունէ սարայա կէլսին
տէյի խապիր եօլլանըտը: Ազիղէ հէր նէ
գատար իզղէթ իւ իքրամտան գաչտըղը
իշին կիթմէք իսթէմէյօր ուտույտա տա,
էինէ սուլթանըն րէճասընտան կէչէմէյիպ
իւղէրինէ ուռա էթտի վէ Յիսուսուն իս-

միյլէ շիֆա վերտի: Միհրան պու միւծի-
ղէլէրի տույտուղունտա թէաճճիւպտէ
գալըպ Նունէյի եանընա չաղըրտըր վէ չօգ
փէշքէշէր վերտիքտէն սօնրա պու հիք-
մէթլէրի նաւըլ էտէյօրտուն տէյի սօրտու .
Նունէ վերտիյի շէյլէրտէն հիշ պիրիսինի
գապուլ էթմէտի, վէ օլ վէսիլէ իլէ
Ալլահըն եօլունու ծնա նազլ էտիպ սա-
րայ իշինտէ վէ տիշարըտա տախի զիատէ
սէրպէսթլիյլէ Բուհուլլահըն վերտիյի
լուծֆա կէօրէ Բրիատտուն իւզէրինէ
սէօյլէր իտի:

Օլ կիւնլէրաէ պիր տէֆա Միհրան
ափա չըգմըշ ըտը, պիր տէ դաֆլէթէն
տէօրթ թարաֆընը էօյլէ պիր սիւման վէ
փուս գուշաթտը քի, ներէտէ օլտուղու-
նու վէ նէ էտէճէյինի պիլմէյ իտի. օլ-
մայա քի Տրդատըն պաշընա կէլէն քէն-
տիյէ տէ զուհուր էթսին տէյի գօրգտու,
վէ ճանու եիւրէքտէն Նունէնին թափ-
աղըր Ալլահըն եարտըմընը տիլէտի վէ օ
թէհլիքէտէնգուրթուլտուղունտաէվիլլէ
քրիթիյան օլմաղա վէ Նունէնին Ալլա-
հընը թափմայա ահա էթտի: Անի վա-
հիտտէ փուս տաղըլըպ, փատիշահ եօլու-
նու պուլունճա ահար իւզըէ սէօղիւնիւ
թուլթաու:

Աղիզ Նունէ Ալլահըն էթտիյի ճէմի
պու քէրէմլէրէ թէշէքքիւր օլուպ էլլիլէ

օլան հիքմէթէրի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչէ եազար վէ օնուն ըէյինի սիւալ էթտի: Ս. Գրիգոր պիր առամ եօլլայամասը, Փագաթ փութխանէլէրի երզըն վէ օնլարըն եէրինէ շիմաիլէք գուրթարըճըմըզըն ազիզ խաչընը գօյուն տէյի խապէր եօլլատը: Նունէ պու խապէրի ալաըզը կիպի Միհրան իլէ պէրապէր փութփէրէսթլէյի գալարըմայա պաշատը: Իւզէրինտէն պիր զաչ զէման կէշտիքտէն սօնրա Միհրանըն արպիւսիւ իւզըէ էրմէնիսթանտան քահանալար վէ եպիսկոպոսլար կէլիպ ճէմիաթը վաֆթիզ էտէր վէ քրիսթիյան տինինի էջրէտիր իտիլէր: Ս. Նունէ տախի եազըն եէրլէրտէ ըէսիլ կիպի կէզիպ Քրիստոսու վազ էթտիքտէն սօնրա թէքրար Մծխէթէ տէօնմէսինտէ խասթէլէնտի վէ արասընտան չօզ կէշմէյիպ հասէա օլաւհաճագ էօլիւմ իլէ հասրէթինի չէքտիյի կէօյլէր ճէննէթինէ նայլ օլտու:

Հ Ո Վ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 30

Ս. ԴԵՄԵՏՐԻՈՍ ՎԿԵՅ

Ալլահըն գուլու միւճիզաթքեար Դեմետրիոս Գրիկզէտիանոս վէ Մաքսիմիանոս զրալարըն տէվլէթի էյեամինտէ

Սէլանիքտէ իպատէթքեար աթալարտան տիւնեայա կէլմիշ տիր: Զուլմ չըզարբւտըղնտա պու աղիզ գաչըպ կիզլէնէճէք եերէ՝ ճէսարէթ իլէ ախէրլէրէ սախի գօրգմամայա վէ Ալլահըն լւթֆունա սըղընմաղա նասիհաթ վէրիւր իտի. վէ պու վէճհ իլէ չօգլարընը տախի իմանէ կէթիրմիշ տիր:

Պու թարիգ իւզըէ քէնտիյի մէյտանա պըրագտըգտան սօնրա էլպէթտէ պիր կիւն տիւշմանլարընըն էլինէ տիւշէճէք իտի. նասըլ քի էջլէ տէ վագը օլտու, վէ Մաքսիմիանոսուն էօնիւնէ կէօթիւրիւլտի: Փատիշահ թէմաշա եերինտէ, փէհլեվանլար կիւրէշինի սէյր էթմէյէ կէթմիշ իտի. վէ Դեմետրիոսու օրատա կէօրտիյիւնտէ չօգ սէվինտի վէ ծնու ավլատըղմտա օլ պիր քըլիւթիյանլար միւլթաղիլ պէնիմ օլուրլար խիւլեասըյա՝ պիլէսինճէ թաթլըլըլա սէջլէմէյէ պաշատը: Աղիզ հիչ քէնտինի ալտըրմատան հէր սիւաղա ճէվապ վէրտի. գրալ պունա՝ թէաճճիւպ չէքիպ՝ խըշմա կէլտիյսէ տէ օ արալըգ միւճատէլէտէն հազղ էթմէտիյի իչլին հապսա աթմաղա էմր էթտի:

Աղիզ Դեմետրիոս օրատա տուրուր իքէն պաղընըն ալթընա պիր աղրէպ կէլտի, վէ գույրուղու իլէ ծնու վուրմագ

խաթէր իտի. լաքին ազեղ իւզերինէ խաչ
 չըգարտըղնտա անհտէ կէպերիպ եօղ
 օլտու: Օնտան սօնրա Ալահըն մէլէյի
 կէօրիւնիւպ պաշընա պիր թաճ գօտու,
 վէ չօղա վարմայրպարզիւօի միւճիպինճէ
 քրիստոսուն իսմինէ գանընը տէօքէճէյի-
 նին միւժտէսինի վերտի: Մաքսիմիանոս
 պիր էյեամ քէնտիյի ցյունա վերիպ Գե-
 մետրիսուն իւզերինէ տիւշիւնմէզ իտի,
 վէ փէհլիւվանլար արասընտա՝ Լէոս իս-
 միյլէ նամտար պէհատըրըն գարշըսընա
 քիմ քի չըգապիլիւրսէ շու գատար խա-
 զինէլէր վերիրիմ տէյի վատ էթտի: Պու-
 նու տույուպ քրիսթիյանլարըն իշինտէն
 Նեստոր իսմինտէ պիր քիւշիւք չօճուգ՝
 ազեղին շայիրտի օլարագ Ալահըն իլհա-
 մրօլա Լէոսա գարշը չըգմագ արզուլէտի
 վէ պիր թագրիպ իլէ հապսա կիրիպ ուս-
 թատընա Ֆիքրինի աշար, վէ տուաորնը
 ալտըգատան սօնրա՝ քրիստոսուն իսմիյլէ
 օլ գօրգունճ տաղ փարչատընա պէնզէր
 փէհլիւվանը տէվիրէճէյինի վէ քէնտիին
 տէ սօնրա ծնուն իշին շէհիտ օլաճըղընը
 փիշինէն խապէր ալտը:

Վազթի սաաթը կէլիպ Նեստոր ցյուն
 եւերինէ վարտըղնտա բուպաորնը չըգա-
 րըպ մէյտանա վարտը: Փատիշահ Նեստու-
 բու կէօրմէսինտէ կիւլմէյէ պաշլատոր վէ
 եանընա չաղըրըպ օլ Ֆիքրտէն կերի

առերմայա նառիհաթ վերիւր խի. լաքին
 Նեստոր օնուն հէր ահաիքլերինի բէտա
 էտիպ՝ խասմիյէ թութուլմա արգիւսիւ-
 նիւ պէյան էթտիյինտէ պըրագաթ, վէ
 պիրիպիրլէրինէ եագլաշմատա Նեստոր
 Ալահտան գուվվէթ տիլէյիպ խասմինի
 դուճագլայըպ եէրէ վուրտու, վէ էօլ-
 տիւրտիւ: Պու մէհմուլ օլունմայաճադ
 վագըւյը փատիշահ կէօրտիւյիւնտէ խըր-
 ա չըգաթ, վէ քրիսթիանլըղընտան պաշ-
 գա Դեմետրիոսուն շաիրտի օլմաընը
 տույուպ անի վահիտտէ պաշընը քէսմէյէ
 էմր էյլէտի: Օնտան ոօնրա զընտանա
 խապէր եօլլայըպ՝ պու իքի եիյիթլէրին
 էօլիւմիւնէ սէն սէպէպ օլտուն տէյերէք
 էֆէնտիմիյին 300 թարիխինտէ օգ իլէ
 Դեմետրիոսու վուրաուրուպ էօլտիւրտիւ:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 31

Ս. ԿԱՐՈՂՈՍ ՊՈՐՈՄԷՈՍ

Պու ազիզ էֆէնտիմիյին 1538 թարի-
 խինտէ Միլան թարաֆլարընտա Արօնա
 գալէսի իշինտէ ոգլատէ աթալարտան
 տիւնեայա կէլտի: Տօղմատան էվվէլ մէզ-
 քիուր գալէ իւսթիւնէ պիր փարըլթըլը
 նուր էնիպ իքի սաաթ միգտարի սիւրտիւ:
 Կարողա թա քիւշիւք չաղընտան քիլիտէ

խրգմեթինէ քէնտիյի սունմայա մէյլէ-
յիտի. վէ քիլեհէտէ կէօրիւպ իշիթտի-
յինի եվէ կէլաիյինտէ քէնտի պաշնա
իծրա էթմէյէ չալըշըր Բաւր: Իլմէ մէշլու
օլտուղա վազթտա խօճատաշլարնա
Ֆազուլէթ վէ քէմալէյէթ խուսուսինտէ
էյի իպրէթ օլտու:

Նաշը քէմալէ մէրթէպէյէ վարարըն-
տա վազթին վափը տէօրտիւնճիւ Պիտ
Հաղբէթլէրի ծնու Բամայա չաղըրրպ գար-
տինալ ըիւթպէսինի վէրտիքտէն սօնրա
Միլան շէհրի իւղէրինէ պաշ փիս-
գուպ տախի նասպ էյլէտի: Ապրին գար-
տաշը Էօլմիւշ օլտուղա էճիլտէն ագրէ-
պտաը ալիգին արգիւսինէ գարշը կէլիք
իտիլէր, վէ սիլտիլէսինի սէճնտիւրմէմ
իշին ծնուն տիւնեայա կիլմէսինի իսթէր
իտիլէր: Աղեգ ծնլարն Տէր թիւրիւ
թահրիք վէ հիւնէրլէրինէ գարշը գոյուպ
փաթըլընը սագլամայա վէ ճէմի Էօմրիւ-
նիւ Ալլահըն խրգմեթինէ Ֆիտա էթմէյէ
գարար վերտի: Տրիգենտեան մէճլիսինտէ
պուլունուպ՝ օլ աղեգ ճէմիյէթին տին
թալիմաթը պապինտէ վերտիյի գանուն-
լարը վէ սիճիլէրի իւք Աարըլս քէնտի
քիլեհէսինէ սօգտու:

Քէնտի հիւքմիւ ալթընտա օլան էյա-
լէթին քիլեհէ պիւյիւքլէրինի թօփլայըպ
վազթ իլէ սիրաաթ էթմիշ պէտ ատէթ-

լերի տէֆ էթտի, վէ քրիսթիյանլարը
թերպիյէ էթմէ հազգընտա եէնի նի-
զամլար գուրտու: Ճէմի քիւլլիյէթլի
իրատընը Ալլահըն շանը վէ գարտաշլարը-
նըն իգթիզասը իչին սարֆ էտէր իտի:
Եափտըղը վէ մէրէմէթ էթտիյի քիլի-
սէլերին սայըսը եօզ տուր: Պինա էթտի-
յի հէր քիլիսէնին աննընա ազիզ Պիքրին
թասվիբինի գօտուրթտուրուր վէ ճէմիա-
թը՝ մէրհամէթլէր վալիտէսինէ իպա-
տէթ էթմէ իչին նաաիհաթ վէրիւր
իտի: Բահիպլէրէ վէ րահիպլէրէ չօգ
մանասթըր թէէսիս էթմիշ տիր, պուն-
լարտան գաթի նազար պիմարխանէլէր
վէ իմարէթխանէլէր գուրմուշ տուր.
Քիւշաո էյլէտիյի մէտրէսէլէրին սայըսը
ղայէթ չօգ տուր: Սարայը տայմա ֆա-
ղըրլար իչին աչըղ ըտը, զիյարէթէ կէ-
լէն զարիպլէր ծնուն եանընտա եէյիպ իչ-
տիքտէն սօնրա, հէտիյէ օլարագ քիթապ
եախօտ թէզպիհ ալըպ կիտէր իտիլէր:
Սատագա վէրմէ իչին իքի սատըզ խըզ-
մէթքեարը վար ըտը. պիրիսի սարայա
կէլէնլէրէ թէվզի էտէր վէ օլ պիրիսի
էվլէրէ կէօթիւրիւր տաղըտըր ըտը:

Քէնտիյէ սիփարըշ օլմուշ ճէմիաթըն
տիւնեէվի էյլէյի իչին կէօթէրտիյի
մուհապպէթտէն՝ ծնլարըն էպէտի սէա-
տէթի հազգընտա իզհար էյլէտիյի զայ-

րէթ ֆէհմ օլունապիլըր: Քէնտի գոյուն-
լարընա էյի իպրէթ հէփիսինտէն էվվէլ
քէնտիսի օլունուտու, ճէմիսթը արասըն-
տա փէյտա օլմուշ տին հազգընտա իթ-
թիֆազսըզըը օրթատան գալտըրմազ
իչին նէ գատար չալըշմըշ օլտուզս տիլ
իլէ թապիր օլունմազ շէյ տիր: Պազար
վէ ճումա կիւնիւ քիլիսէտէ վազ վէր-
տիքտէն մատա պազէն հաֆթա օրթա-
սը տաթի վէրիրտի. էվլէրէ կիտէր Ալահ
քէլամը սէյլէր վէ պիլմէյէնլէրի թէր-
պիյէ էտէր իտի: Խասթէլէրէ զէյարէթ
էտէր վէ էօլէնլէրին եանընտա պուլու-
նուր ուտու: Էթ քէսիմի պէհանապըյա
շէհը իչինէ կիրմիշ միւրտար ատէթլէրի
գալտըրմազ իչին չէքտիյի զահմէթ փէք
չօգ տուր:

Վէպա խասթէլէյի շէհիրտէ զուհուր
էթտիյինտէ պու ազիզին զայրէթի վէ
պիպզաթ իճրա էթտիյի խըզմէթլէր թա-
պիր օլունմազ շէյլէրտիր: Խասթէլէք
պաշլատըղընտա տօսթլարը կէլիպ շէհր-
տէն գաչսըն աէյի եալվարտըլար վէ լաքին
օ՝ ընլարըն սէօզիւնէ գարշը՝ պիր էյի չօ-
պան սիւրիւսի ուղըունա քէնտի էօմրիւ-
նիւ գօմալը տէյի ճէվապ վէրիպ՝ շէհրտէ
գալտըր: Թապուրլար սրմարլայրլպ՝ ճէ-
միսթըյա պէրապէր, Ալահըն էօվքէ-
սինի կէչիւմէ իչին տուայա չըգտըր. պօ-

դազընա նէտամէթէն պիր իփ պաղլամըշ,
 վէ պաղը չըպլազ հէփսինին էօնիւնէ
 տիւշմիւշ կիտէր վէ ճէմթաթը իւզէրինէ
 Ալլահըն իմտատընը աիլէր իտի: Գապիլի
 օլտա՝ պիրինին եէրինէ՝ պին տէֆա քէն-
 տիտի էօլիւր իւտիւ: Խաաթէլիք կէչտի-
 յինտէ թէքրար շիւքրանիյէթ իչին թա-
 պուրա չըգտը: Պու ճէմի կէօսթէրտիյի
 զայրէթ իչին քէնտիյի էօյէն օլտուզուն-
 տա՝ գօյունլարընըն հըֆզը իչին պիր էյի
 չօպան նէ էտէրսէ, պէն տէ օնտան զիա-
 տէ պիր շէյ էթմէմիշիմ տէյի, ճէվապ
 վէրիր իտի: Իշտէն պազը գալան վազ-
 թինի տուայա վէ թէֆէքքիւրէ սարֆ
 էտէր իտի: Սրբութիւն սրբոց գըրգ սաաթ
 միգտարի քիլիսէտէ գօնուլմաւընտա՝ ա-
 զիզ սանքի կէճէ կիւնտիւզ եանընտան
 պըրըմազ ըտը. հէր կիւն օրուճ վէ փէր-
 հիզ թութար ըտը, վէ էօմրիւնիւն «օն
 «էնէսի պազար վէ եօրթու կիւնլէրինտէն
 մաատէ ազզընա էքմէք վէ սուտան պաշ-
 գա շէյ գօմազ ըտը: Պէլինէ խարար փար-
 չաար սարմըշ ըտը, վէ փէք ինսաֆսըզճա
 թէնինի գամչըլար ըտը. գըշըն էն շիտ-
 տէթլի վազթինտէ պիլէ աթէշին եանը-
 նա կիթմէզ իտի. սւյուզուսու փէք ազ,
 վէ օ տախի ուչուգըլայա սւչուգըլայայրտը:
 Ուգուպէթ վէ տագամէթ զուհուր էթ-
 մէսինտէ, ճէսարէթի գայպ էթմէտէն

Հէր իւմիտինի Ալլահա գօրուտու, մազ-
լմլըղը, վէ ալազ կէօնիւլիւյիւ խուտու-
սինտէ ազրանը նօզ տուր:

Ազիզ քէյֆինի պօզուպ Ալլահ թարա-
ֆընտան էօլիւմիւնիւն եագըն օլմասընը
տույտուղունտա էօմրիւ իչինտէ իշէտիյի
կիւնահ իւզէրինէ խոստովանանք օլտուզ-
տան ոօնրա Միլանա տէօնտիւ, իքինճի
կիւնիւ պիր ազլտան խարիճ աշգու իպա-
տէթ իլէ ազիմ խորհուրդլարը ալտը, վէ
ոօնրա թէվպէքեարլար էօլիւմիւ իւզրէ
էօլմէք իսթէյիպ պաշննա քիւլ սաչտը
վէ խարարլար կիյինտիքաէն ոօնրա կէօզ-
լէրինի խաչելութիւնա չէվիրիպ տահա
զրրզ եէտի եաշնտա իքէն, ազիզ բու-
հինի եարատըճըսընըն էլինէ թէսլիմ
էթաի:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1

ՏՕՆ ԸՄՆՆԵԼՅՆ ՍՐԻՈՑ

Վիլիսի շերիֆ՝ ճէննէթ էհալիսինին
հիքեայէսինի՝ հէր կիւն պիրէր թանէ օն-
լարըն սիւրտիւյիւ էօմր թարղընա պէնզէր
օլմաղ իչին էօնիւմիւզէ գօրսա, պու կիւն
հէվիսինի պիր եէրտէ կէօզիւ էօնիւմիւզէ
կէթիւրիւր, վէ օլ ճիհէթաէն տախի պու
կիւնքի եօրթու՝ ճէօի էվլէալար եօրթու--

«... ատտ օլունուր: Գրիստոս էֆէնտիմիզ տահա տիւնեայա կելմէտէն Մարկոս Ագրիպպա Բօմատա պիր միւքէլէֆ վէ ալա փութխանէ եափըպատընը Պանկէն, եանի ճէմի ալլահլար խանէսի, գօմուշ ուտու: Բօմա՝ քրիսթիյանլար էլինէ կէչ-տիյինտէ պու իպատէթխանէ օլ պիր փութխանէլէր կիպի երգըմայըպ տէօր-տիւնճիւ Բօնիփակիրոս Փափա հազրէթ-լէրի օնու ազիզ պիքը Մերեէմին վէ ճէմի շէհիտլէրին իսմինէ թագտիս էթտի. վէ ճէմիաթ ինտինտէ օլ քիլիսէ իւզլէրինէ իպատէթ իլէ իթիպարը արթըրմաղ իչին օնլարըն ազիզ քէմիքլէրինի օրատա սազ-լար ըսը, շէյլէ քի ալէսսէվիյէ Շէհի-լէր էլիսէ տէյի ատը չըգմըշ ըտը: Սօնրա տէօրտիւնճիւ Ս. Գրիգոր Փափա պու-յուրտու քի ազիզ շէհիտլէրին եօրթու-սույլա ճէմի էվիյալարըն եօրթուսու տախի քրիսթիյանլար ինտինտէ թու-թուլսուն, վէ պու մինվալ իւզլէ եօր-թու քիլիսէ իչինտէ պաշամըշտըր վէ սէպէպի տախի պունլար օլմուշ տուր, եանի, շիւպհէ եօգ քի ճէննէթ իչինտէ շիմտի Գրիստոս իլէ փատիշահլըգ սիւրէն ազիզլէրին սայըսը ղայէթ չօգ տուր: Սա-տըգ բավիլէրին հիսապընճա Փազաթ Գրիստոսուն ուզըունա գան տէօքէրէք էօլէնլէրին սայըսը օն եէտի միլիօնտան

Թէճառւղ տուր: Օլ պիր Թէնհատէ Ալ-
լահա խրղմէթ էտէրէք էօլէն աղեղէրին
սայըրնը քիմ պուլա պիլիր: Աէ նիչէ
պինլէրճէ սալհհէր տահա վար քի Օնլա-
րըն ատը վէ իղի պէլլի օլմամըչ տըր, վէ
պիլմէյիզ: Մատամ քի տահա տիւնեա
իւզէրինտէյիզ պիզտէն էվվէլ էպէտի
ճէննէթ վաթանըմըզա տախլ օլան գար-
տաշարըմըզն եարտըմընա միւհթաճըզ,
վէ պու պապտէ Օնլարա իթիպար էթմէք
պօրճուսուղ տուր, իամլէրի մալուս օլան-
լարըն եօրթուսունու էտիպ՝ իամլէրինի
պիլմէտիքլէրիմիզի պիր Թարաֆապըրազ-
մամաղ իչին, հագգ իւզըէ պու կիւն քի-
լիսէի շէրիֆ ճէմի էվլէյալար եօրթու-
սունու Թութմաղա պույուրուր:

Թէքրար Ս. Բեռնարդոսուն գալլինճէ
Քիլիսէի շէրիֆ պու եօրթույու ատէթ
էթմէսիլէ՝ տիւնեա իչինտէ Թիւրլի
հալտէ Ալլահա մագպուլ օլան քիշիլէրին
էօրնէյինի պիրտէն էօնիւմիւզէ գօր, վէ
կէօթէրիր քի իչլէրինտէ հէր ճինս վէ
հէր պօյ քիշիլէր վար տըր, վէ պու կիւն
օնլարը մութլու վէ գութլու չաղըրտըղը-
մըզտա՝ օնլարըն իպրէթինէ ույարագ պիր
կիւն պիզ տէ օլ մութլուլուզա նայլ
օլալըմ: Պունլարտան գաթի նազար պու
աղեղէրին նայլ օլաուզու սէատէթի տիւ-
շիւնմէլիյիզ: Պունու գալլմ իլէ Թա-

րիժ էթմէք, եախօտ ֆիքր իւէ թու-
 թապիլմէք միւհալլ գապիլինտէն տիր:
 Ս. Օգոստինոսուն քելամը միւճիպինճէ,
 էպէտի սէատէթ զազանըլապիլըր, վէ
 լաքին լազըմընա կէօրէ գըյմէթի ֆէհմ
 օլունմազ. չիւնքի նէ կէօզ կէօրմիւշ
 տիւր, նէ գուլագ իշիթմիշ, վէ նէ տախի
 ինսան ֆիքրի՝ Ալլահը սէվէնլէրէ՝ ճնուն
 հազըրլատըղընը ֆէհմ էտէպիլըր, տէր:
 Ճէննէթ իշինտէ էն քիւշիւյին նայլ
 օլտուղու սէատէթ, տիւնեա իւսթիւնտէ
 պուլունուր սէատէթլէրի պիր եէրէ ճէմ
 էթսէն՝ եինէ հատտաըզ պիւյիւք տիւր,
 վէ պունուն սէօզիւ պիլէ օլմազ: Տիւնեա
 իւզէրինտէ՝ ալէսսէվիյէ զուլմ չէքմէյէն-
 լէր, ֆուգարէ օլմայանլար, խաթթէլէք
 կէօրմէյէնլէր, հագարաթ պուլմայանլար,
 մութլու սայըլըրլար, լաքին պունլարըն
 իշինտէն օլ ճէննէթ սէատէթինէ եէթի-
 շէնլէր նէ՞ գատար ազ տըր, հէմ պուրտա,
 հէմ օրատա րահաթ պուլմագ գապիլ մի:
 Պունտան գաթի նազար տիւնեանըն վէր-
 տիյի իգպալ վէ էյլէքնէ՞ գատար թէմէլ-
 սիզ տիր. կէօզ աշըպ եումունճա թալի-
 օ հին թէպտիլ օլուր. սէֆա եէրինէ ճէֆա
 գարշընաշըգար. լաքին էվլիյալարըն պուլ-
 տուղու իգպալ, քէսպ էթտիյի սէատէթ
 էպէտի տիր, նէ սօլաճաղը վար վէ նէ
 ղայպ օլաճաղը: Պու միսիլլի կիւզէլ վէ

հասեալ չէք ճէք իզպալա նստել եւթիշ-
 միշ տիրէր տէյի սօրարսան, Ալլահըն՝
 քիլիսէսի իշինտէ գօտուղու եօլլարը
 թուլթարագ տէյի ճէվապ վէրիւրիմ, եանի
 քիլիսէի շէրիֆին հէր տէտիլինէ իման
 կէթիւրէրէք, վաֆթիզ օլարագ, թէմ-
 պիհլէրինի թուլթարագ, էյի վէ խայր
 ամէլէր իճրասընտա պուլունարագ, պէլա
 վէ ճէֆա վագթիլինտէ սապր կէօլթէրէ-
 րէք: Հէփիսի տէ քրիստոսուն Ինճիլի շէ-
 րիֆ իշինտէ էօյրէթտիլի եօլտան կիթ-
 տիրէր. պու Փանի ճիհանտէ եօլճու վէ
 միսաֆիր կիպի տուրուպ օնուն խըզմէթի
 իշինտէ սատըզ վէ էմին տուրտուլար. հէր
 շէյտէն զիատէ ճանլարընը տէլամէթէ
 չըզարմաղա զայրէթ էթտիլէր, վէ էն
 քիւշիւք կիւնահտան գօրղտուլար: Էլ-
 գազա պիր կիւնահա իրթիքեապ տալի
 էթտիլէրսէ, չափուճագ թէօպէսինի
 էտիպ աֆվընը ալտըլար: Հագգ թէալա
 օնլարը թէճրիւպէ էթմէք իշին, իւզէր-
 լէրինէ քէֆսիզլէք, մուզսիգա, կէօնիւլ
 ազապը, վէ պին թիւրիւ խաչլար եօլլա-
 տը, լաքին հէփիսինի տէ սապր իլէ չէքիւպ
 վէլհապ հասրէթինի չէքտիքլէրի ճէն,
 նէթ սէատէթինէ նայլ օլտուլար:

Տէ իմտի տիւշիւն քի Ալլահ գուլլարը-
 նըն չէքտիլի ազ զահմէթէ պէտէլ նէ
 գատար պիւլիւք սէատէթ հագըրլամըշ

տըր. էն քիւշիւք էյլիյիննն պիլէ ի վա-
զընը զանիմէթ իլէ վէրիւր. պէօյլէ պիր
աղայա քիմ խըզմէթ իթմէզ. կէչիճի
շէյ իչինն ու զատար զահմէթ չէքէյօրսազ
կէչմէզ սէատէթի էլիմիզէ կէթիլէ պիլմէ
իչինն հիչ պիր շէյ չէքմէք իսթէմէյիզ մի:
Քիմնէ տէմէսին քի պէնիմ հալիմօնէ հիչ
պիրիսի սուրբ օլամազ. ճէննէթ իչիննտէ
հէր ճինս ատէմօնէն սուրբ վար, թաճտար
փատիշահտան՝ քէօյ իչիննտէ հագիր
քէօյլիւյէտէք ճէննէթ իչիննտէ պուլուր-
սուն. էօյլէյսէ սէն տէ իսթէսէն, սուրբ
օլա պիլիւրսին: Էյէր ճէննէթէ կիթմէյէ-
ճէք օլուրսան գապահաթ սէնին տիր,
Ալլահ՝ օնլարա վէրտիյի լութֆու սանա
տա վէրմիշ տիր. իճրաալընը էթմէզսէն,
պաշգասընա պէհանա գօյամազսըն. օնլար
տա սէնին կիպի կիւնահլը վէ զաիֆ թա-
պիաթա միւպթէլա օլմուշ ուտուլար, վէ
լաքին Ալլահն քէրէմիլլէ թէնէ, տիւ-
նեայա վէ շէյթանա գարշը ճէնք աչըպ
եէնտիլէր, վէ էօնլէրինէ չըգան հէր շէյի
վուրուպ կէչտիլէր վէ շիմտի ճէննէթտէ
սէֆաալընը սիւրէյօրլար:

Ա՛ ազիզիմ սէն տախի օնլար կիպի եա-
շա, օնլարըն շէֆաաթընը տիլէ. նէ գա-
տար տա ճէննէթտէյիսէլէր, եէր իւզէ-
րինտէքի գարտաշլարընը ունութմամըշ
արըլար, էյէր տահա տիւնեատա իքէն

Ալահատն տուալարբ պերեքեաթըյա
 օլ գատար էյլեքլէր ալը վերտիլէրսէ,
 շիմոի ծնուն ետնընտա օլարագ նէ գա-
 տար լուծֆլար պիգիմ իշին ալամազլար:
 Օնլարըն սէվտիյի կիպի սէն տէ Ալահը
 սէվ. ծնլարըն կիթտիյի եօլտան սէն տէ
 կիթ, կէնիշէ պըրագ տարա կիր քի պիր
 կիւն ծնլար կիպի սէն տէ պիրլէրտէ եա-
 րատըճընըն մէտհինի էտիպ իսմի շէրի-
 ֆինէ սէնալէր օգուչապիլէսին. ամին:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2

Ս. ՄԱՐՏԻՆՈՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Սուրբ Մարտինոս Մաճարիսթանտա
 փուլթփերէսթ աթալարտան տիւնեայո
 կէլտի: Օն եաշընտա կիզլիճէ քրիսթի-
 յանլարըն քիլիսէսինէ կիտէր վէ ծնլարըն
 իպոտէթ թալիմաթլարընա մաիլ օլուր
 վէ էյրէնիր իտի վէ պէյլէլիյլէ վաֆ-
 թիդ օլաճաղլարըն սըրասընա եազըլտը:
 Սօնրա պէյիւյիւպ նէֆէր օլտու. անճագ
 տաքերին իշինտէ արգատաշլարընա հիշ
 պէնգէմէզ վէ էյի իպրէթ օլմաղա ղաթ-
 րէթ էտէր իտի: Պիր կիւն եօլտա պիր
 տիլէնճիյէ ըսթ կէլիպ՝ ազիզ նէ վերէ-
 ճէյինի պիլմէտիյինտէն՝ քէրաքէսինի չը-
 գարըպ պախշ էրտի: Էօլտաշլարը պու-

նու շաշղընըղա ազվ իթաիւէր. լաքին Մարտինոս հէր հագարէթէ սապրէթտի. վէ կէճէ Բրիստոսու վէրտիյի քերաքէյլէ կիյինմիշ կէօրիւպ պու ազիմ սէօզլէրի, եանի՝ Մարտինոս տահա վաֆթիզ օլա ճազլարըն սրբաւորնտա իքէն պէնի պու քերաքէսիյլէ էօրթտիւ, տէյի էթրաֆընտա պուլունան մէլէքլէրէ սէօյլէտիյինի իշիթտի: Պու վագըանըն իւզերինէ ազիզ շազ օլուպ՝ քէնտիյի քիւլլիյէն իպատէթ թալիմաթլարընա վէրտի, վէ օն սէքիզ եաշընտա վաֆթիզ լութֆունա նայիլ օլուպ Ս. Հիւարիոնա կիթտի վէ օնուն էլի ալթընտա զահիտանէ եաշար ըտը: Պիրազ սօնրա ուսթասընըն իզնիյլէ վաթանընա ալտէթլէ վալիտէսինի վէ ախէրլէրի տօղըու տինէ չէվլիրտիյսէ՝ փէտէրինին ինատընը իպքէաթ էթմէք մուհալ զապիլինտէն օլտու: Ազիզ մէյուս օլմատը, ֆագաթ պու սէպէպ իշին հէրաթըզըլարտան գօվուլուպֆրանշայա կիթտի: Օրտա տաը չավ օլտու վէ պիրիսի վաֆթիզ օլմագսըզըն էօլիւպ Ս. Մարտինոսուն տուաորյլա եինէ տիրիտիյինտէ՝ թուը շէհրին էհալիտի միւթէվէֆֆա եպիսկոպոսուն եէրինէ օնու գօտուլար: Ազիզ իպթիտա ուհտէսինէ ալմագ իսթէմէտի. լաքին սօնրա էհալինին արզուսինէ գարշը գօյամատը: Հէր

վեճհ իւզրէ սատրգ չօպան կիպի գօյուն-
 ւարընը գայրըրը վէ օնլարըն սէլամէթինէ
 չալըշըր ըտը: Քիլիսէյէ կիրէքէն թի-
 թրէմէյէ պաշլար ըտը քի պիր կիւն սէ-
 պէպի սօրուլտուգտա՝ Հէյպէթլի հաքի-
 միմին հուզուրինէ չըգտըղըմտա նսարլ
 թիթրէմէյիմ տէյի ճէվապ վէրտի: Մար-
 տինսս փութփէրէսթլէրտէն գալմա
 փութիանէլէրինի գալտըրմաղա չօգ չա-
 պալատը, հէր լասթ կէլաիյի եերտէ
 էլէյլէ, այաղըյլա երգըպ եէր իլէ եէք-
 ասն էտէր իտի, պիր կիւն օնլարըն թափ-
 տըղլարը երլլը աղաճը վարըպ վուրմադ
 իսթէտի. լաքին օրաստա պուլունանլար՝
 աղաճը պիգ քէսէրիզ, Փագաթ սէն
 տիւշտիւյի թարաֆա տուր տէյի թէք-
 լիֆ էթտիլէր. ազիզ՝ օնլարըն թէքլի-
 ֆինի գապուլ էտիպ վէ ազաճ իւզէրինէ
 տէվըրիլպ եաթաճաղը վագթ՝ պիր խաչ
 չըգարտը վէ պաշընը տէ օնտիւրիւպ պիրինէ
 զարար վէրմէտէն ուսլ իլէ եէրէ տիւշտիւ:
 Ինսան խասմի մէլուն շէյթան ազլիլին պու
 գատար Փագուլէթլէրինէ գըզգանըպ օնու
 տէքէ տիւշիւրմէք իսթէտի. փատիշահ
 սուրէթինէ կիրիպ պիր ազիմ սալթա-
 նաթ իլէ Սէնի կէօրմէյէ կէլտիմ վէ
 Քրիստոս պէն իմ տէյերէք օտառընա
 կիրտի. Ս. Մարտինոս Քրիստոս պէյլէ
 կիլինմէզ, կէյէ չըգարըլը կիպի տէ տիւ-

Նեայա կէլէճէք տիր տէմէսիյլէ մէլունուն՝
պիր մուրտար գօգու պրրագարգտան սօն-
րա դայպ օլմասը պիր օլտու:

Ս. Մարտինոս պու թարիգ իւզըն սէք-
սէն պիր սէնէ եաշարգտան սօնրա պու
էօմր պաղընտան չէօզիւլիւպ ճէննէթէ
կիթմէյէ արպու էթտի, վէ իւզէրինէ պիր
հիւմմա խասթէլիյի կէլմէյլէ արզիւսիւ-
նիւն դապուլ օլմասընը անլատը վէ ճնա
կէօրէ հազըրլանմայա պաշլատը: Հէյթան
սօն սաաթլէրինտէ եինէ կէօրիւնիւպ ճու
ալտաթմագ իսթէտիյոէ տէ տուզաղը վէ
հիլէսի պէլլի օլուպ րէզիլ պէտնամ գօ-
վուլտու: Ազիզ՝ պու սօն ֆիւթուհաթ
իւզէրինէ տախի Ալլահընա շիւքը սուն-
տուգտան սօնրա, քէնտի թէվապիլէրինէ
փէտէրանի ալգըշընը վերտի, վէ էֆէն-
տիմիզին 402 սէնէսինտէ փաք բուհինի
եարատըճըսընըն էլինէ թէսլիմ էյլէտի:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր 3

Ս. ՍՏԵՓ ԸՆՈՍ

ԲՕՄԱ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ

Պու ազիզ Բօմատա տիւնեայա կէլիպ
Կուռնէլիոս վէ Ղուկիոս Փափալարըն պաշ
ուարկաւադը օլմուշ տուր: Պունլար շէ-
հտլիքտէն էվվէլ ճէմի քիլիսէ մալա-

րընը Ստեփաննոսուն էլինէ թէսլիմ էթ-
տիէր: Թախթա ծիւլիւս էթտիյինտէ՝
արամը զուլմէթ օլուպ՝ թէվապիլէրինի
վազ վէ եազըյլա թէսէլլի էտէր իտի:
Օլ վազթ եպիսկոպոսլար արասընտա
քիլիսէյէ թապի օլմայանլարտան վաֆ-
թիզ օլանլարը թէքրար վաֆթիզ էթ-
մէյէ պիր նիզա չըզմըչ ըտը. Ս. Ստե-
փանոս պու թալիմաթըն վէ թախմինին
ղալաթ օլմասընը իսպաթ էտիպ՝ էօթէ-
տէն պէրի կէլմէ ատէթի, եանի պիր
վաֆթիզ օլանը պիր տահա էթմէմէյի
միւզարրէր էյլէտի:

Պու նիզա թէգքին օլտուղունտա տի-
շարըտան քիլիսէյէ զարշը զուլմէթ պաշ-
լատը. վաղերիանոս մուգատտէմ սու-
րէթի զահիրտէ նէ գատար քէնտինի
քրիսթիյանլարըն հիմայէթծիսի կէօս-
թէրիրտէ տէ, սօնրա եիւզինտէն օ սու-
րէթի չըզարրպ քրիսթիյանլարա զուլմ
վէրմէյէ պաշլատը: Պու թէհլէքէտէ
ազիզ սէքիզ եիւզ քիշի պիրտէն վաֆ-
թիզ էթտի վէ վազըյլա հէր քէսէ ճէ-
տարէթ վէ մէթանէթ վէրիր իտի: Փուլ-
փէրէսթլէր իշինտէն տախի չօզլարը
քրիսթիյան օլմուշ տուրլար. պունլարըն
չէհր պաշլարը Նեմեօիոս նամինտէ պիր
սոյզատէ քիշի՝ անատան տօղմա քէօր
Ղուկիլա գըզըյլա վաֆթիզ օլմասընտա՝

գրգըն կեօզէրի աշըտը, վէ պու միւճի-
 զաթ իւզէրինէ խայլի քիշիւէր տախի
 տէօնտիւլէր: Ս. Ստեփանոս աստէթի
 իւզըէ եէր ալթընտա հէր կիւն գուտաւա-
 ոը շէրիֆ սունար վէ օրայա թօփ օլան
 ճէմիաթ ա վազ վէրիւր իտի, վէ արաւըն-
 տան չօգ կէշմէյիպ մէզքիուր Նեմեսիոսու
 տախի քիլիսէ իւզէրինէ Սարկաւազ էթ-
 տի: Լաքին Նեմեսիոսուն ատը պէլլի
 օլուպ՝ պու խապէր գրալըն գուլաղընա
 եէթիշտիյինտէ՝ ծնու ապքէր պաշարընա
 իհալէ էյլէտի: Պունու ազիզ տույտու-
 ղունտա հիշ քէնտիյի ալտըրմատը վէ
 կիւնլէրին պիրինտէ եօլտա կիտէր իքէն
 պիր փութխանէ էօնիւնտէ տուրուպ
 տուա էտէր իտի: Տէրունինտէ Մաքսիմոս
 սէրապքէր գուրպան սունմազտա օլարաք՝
 պիրաէն պիրէ ճինլէր ծնուն գարնընա
 կիրտիլէր վէ էզէյէթ վէրմէյէ պաշատը-
 լար: Պիրճիւզիվազթ միւրուրինաէն ոօնրա
 մատտէ անլաշըլլուպ ազիզ թութուլտույսէ
 տէ՝ Մաքսիմոս միւրտար ճինտէն թէքրար
 չարփըլլուպ կէպէրտի: Գրալըն հաւզուրինէ
 չըզըպ հէփ թէքլիֆլէրինի ռէտտ էթտի-
 յինտէ, էմր էթտի քի ազիզին գրգընը
 գափըպ պիր Փահիշէ էլինէ վէրսինլէր:
 Սօնրա էվինէ կիթտիլէր վէ Սերեպիոն
 վէքիլիսարճընտան աղաւընըն փարալա-
 րընը ալմազ իսթէտիլէրսէ տէ՝ չօգտան

պէրի ֆուգարայա թէվզի օլունմասընըն խապէրինի ալտըար: Ողիմպոս հաքիմ տէտիքլէրինէ ինանմայըպ՝ ազիզէ իպքէնճէ վերտիքաէն սօնրա Արէսին փութխանէ սինէ օնա գուրպան սունմայա կէօթիւր տիւլիւնտէ, Սերիպինոն տուաւը պէրէ քեաթըյլա փութլար պիրտէն փարէ փարչէ օլտու: վէ Ողիմպոս պու հիքմէթ իզգէրինէ ճէմի էվիյլէ տէօնիւպ քրիսթիյան օլտու: Սերեպինոն պուճէմի օլան Ալլահըն քէրէմինի աղասը Նեմեսիոսա, վէ օլ տախի Ս. Ստեփանոսա խապէր վերտի, քի կիզլիճէ Ողիմպոսուն էվինէ կէլիպ հէփիսինի տէ վաֆթիզ էթտի:

Պու վագրալարըն ճիւմլէօի փատիշահըն գուլաղընա եէթիշտիյինտէ Նեմեսիոսու գըզըյլա պէրապէր էօլտիւրմէյէ էմր էթտի, վէ իճրասը օլտուղունտա Ս. Ստեփանոս կէճէլէյն թէնլէրինի ալըպ կիւմտիւ: Օնտան սօնրա Սերեպինոն տա թէֆթիշ էտիպ տէօնտիւրմէնին չարէսի օլմատըղընա գանտըզլարընտա օնունուլա պէրապէր Ողիմպոսու վէ ախէր իքի քիշիյի տախի աթէշէ աթըպ եագտըլար: Ս. Ստեփանոս պունլարըն տա պագը գալմըշ քէմիքլէրինի կէճէլէյն չալըպ տէֆն էթտի:

Պիր գաշ կիւն միւրուրինտէն սօնրա Ս. Ստեփանոս տախի էլէ տիւշիւպ փա-

տիշահան հուզուրինե չըգարըւոր: Պու
գատար ճանլարը այարտըպ գայպ էտէն
Ստեփանոս սէն միսին, տէյի սորունճա,
Պէլի, էֆէնտիմ, պէն իմ տէյի ճէվապ
վէրտի, վէ աօլա տիւնեա իշլերի իշին
ճէմիաթա պիր շէյ սէօյլէմէտիյինի իս-
պաթ էթտիքտէն սօնրա, փատիշահար
փատիշահը քրիսթիյանլարըն թափտըը
Ալլահը վազ էթմէյէ օլան պօրճունու
պէյան էյլէտի: Գրալ ազիզին սէրպէսթ-
լիյինի չէքէմէյիպ՝ զօրուլա փութխանէյէ
կէօթիւրթտիւ. լաքին Ալլահըն ազիզ
զուլու տուպլտ փութլարըն եափ-
մա սուրէթլերինի խիւրտիւխաշ էթտի,
վէ հէր քէս գօրգուպ դաշմասընտա,
քէնտիսի օրատա եալընըզ գալըպ Ալլա-
հա շիւքր սունար ըտը: Օնտան սօնրա
Ս. Ղուկինասըն քիլիսէսինէ կիտիպ ճէմի
քրիսթիյանլարը օրայա թօփլատը վէ
պատարագա պաշայըպ քրիստոսուն ազիզ
թէնինի քէնտի ալտըգտան սօնրա օլ պիր
տինտարլարա տախի վէրտի: Օ զնտա պա-
տարագ էտէր իքէն փատիշահ փութ-
խանէտէ օլան շէյլերի տույուպ ազիզին
պուլունտուղու եէրէ ապէր եօլլատը վէ
սաթր իլէ քէլլէսինի վուրուպ քէնտիյէ
կէթիլմէյէ էմր էյլէտի: Ապէր քիլիսէյի
գուշաթմասընտա՝ ազիզ Ստեփանոս հիչ
գօրգմատը, վէ տահա պատարագ թէք-

միւ պիթմէտն նէֆէրէր գափույու գը-
րըպ իչէրի կիրտիլէր, վէ գըլըճըւա ազի-
զին պաշընր վուրուպ ալտըւար, վէ պէօյլէ
Գուրթարըճըսընըն գանըյլա պէրապէր
քէնտի գանընր գարըշտըրտըւար: Պու
ազիզին էօլիւմիւ էֆէնտիմիզին 257 սէ-
նէսինտէ վագը օլմուշ տուր, քէնտի էօլ-
մէտէն պիր կիւն էվվէլ վէ սօնրա տախի
քահանայարընտան վէ սարկաւագլարըն-
տան չօգլարը տա էօլիւպ ճէննէթտէ սնա
գավուշմուշ տուրլար:

Ն Ո Յ Ն Ո Ւ Ն Ի 4

Ս. ԱԿԻՓՍԻՄՈՍ ԱՊԻՍԿՈՊՈՍ,

ՅՈՎՍԷՓ ՔԱՀԱՆԱՅ ՎԷ ԱՅԻԹԱԼԱՍ ՍԱՐ-
ԿԱՒԱԳ

Պու իւշ աղիզ իխթիյարլար աճէմ
շահը Շապուհուն տէվլէթի էյեամինտէ
եաշայըպ՝ ծնուն քրիսթիյանլարա գարը
չըգարտըղը զուլմ սէպէպիյլէ շէհիա օլ-
մայա նայլ օլմուշ տուրլար: Ս. Ակեփսի-
մոս եպիսկոպոս օլարագ, նէ գատար եաշը
սէքսէնի կէշմիշ իտիյսէ տէ, եինէ գուվ-
վէթի եերինտէ վէ տինճ օլտուղու իչին
ֆուգարէլէրի գայըրըր վէ խասթէլէրէ
զեյարէթ էտէր իտի: Ս. Յովսէփ պիր
քէօյ իւզէրինէ պաշ փափազ թայեին

օլուպ՝ ճէմիաթ ինտինտէ չօդ իթիպար
պուլմուշ ուտու, վէ պունուն տախի եաշը
եթմիշի կէշմիշ իտի: Ս. Այիթալաս
տախի ալթմիշ եաշընը ալմըշըտըյաս տա՝
եինէ խըզմէթինին իճրասընտա տէլի
դանը կիպի չալըշըր ըտը:

Հապուհուն քրիսթիյանլարա դարշը
էթտիյի ղուլմ պէյան օլմասընտա քիլիսէ
պաշարը դաշըպ կիզլէնմէտիլէր, իլլա
հազգլարընա էօլիւմ իլամընը ալմըշ միւ-
նէճճիմլէրէ դարշը պի փերվա տինտար-
լարը գըզըլպաշարըն մէզհէպինտէն սա-
զըն աըրըր ըտըլար: Միւնէճճիմլէր տայա-
նամայըպ՝ փատիշահա դարշը ճէմիաթա
պազը շէյլէր էօյրէտիյօրլար տէյի օնլարը
կէշտիլէր: Շիքեպէթլէր հազգլարընա
կիւնտէն կիւնէ չօղալմասընտա հաքիմլէր
ասքէր չըզարտընը վէ թուլթտուգլարընը
հուզուրլէրինէ կէթիրմէյէ էմը էթտիլէր:
Հէփիսինտէն էվվէլ Ակիփսիմասըն նէրէ-
տէ օլմասընը արայըպ պուլտուլար, Ադրա-
բուսէթ միւնէճճիմին հուզուրլինէ չըզար-
տըլար: Պու՝ եավաշճա քրիսթիյանմը սըն
տէյի սօրտուղունտա, ազիզ եիւքսէք սէս
իլէ, Պէլի քրիսթիյանըմ, տէյի չազը-
րընճա, էօյլէ իսէ հազգընա սէօյլէնէնլէր
կէրչէք տիր, ալլահլարըմըզա դարշը կէլ-
մէյէ վազ վէրէն սէն սին տէտի: Էվվէթ,
պու պապտէ հէր իշիթտիքլէրին սահիհ

տիր, քրիսթ իյանլարըն Ալահընտան լայ-
 րը ալլահ եօզ տուր, տէյի ճէվապ վերտի:
 Միւնէճճիմ պու սէօզլէրի իշիթտիյինտէ,
 Աֆիթապա վէ աթէշէ շահին շահլար-
 տան պաշգա ճէմի աճէմ միլլէթի թա-
 փար սէն պուսլարը նաճըլ շէյ եերինէ
 գօմպօրսուն տէտի: Ազիզ թիւրլիւ իս-
 պաթլար իլէ Աճէմլէրին համազաթընը
 կէօթէրտիյինտէ՝ միւնէճճիմ պաշը խըշ-
 մա կէլիպ՝ Շունուն հազգրնտան կէլին
 տէյինճէ՝ էլինի վէ պաղընը գէնճիրէ
 վուրտուլար, վէ եիւզիւն գօյու եաթըրըպ
 օլ գատար տէօյտիւլէր քի ազիզին թէ-
 նինտէն ազան գան իլէ եէր գըրի գըրմըզը
 քէսիլտի: Սօնրա եինէ թէֆթիշ էտիպ
 ֆէքրինտէ գափի պուլտուլունտա գարսն-
 լըզ գընտանա աթմաղա էմր էթտի: Օլ
 կիւնլէրտէ, Ս. Յովսէփ իլէ Այիթալա
 սարկաւազ տախի արայըճըլարըն էլինէ
 տիւշիւպ Ահիփսիմօսըն պուլունտուղու
 շէհիրէ զալիմ վէ մէրհամէթսիզ միւ-
 նէճճիմ պաշընըն էօնիւնէ կէթիւրիլտիլէր:
 Պէշ կիւն սօնրա իւշիւնիւ պիրլէքտէ
 հուզուրինէ չաղըրըպ թէքրար թէֆթիշ
 էթտի, վէ թէքրար մէտհինի էթտիյի
 ալլահլարա պէտէլ՝ օնլարըն եարստըճը
 հազգ Ալահը վազ էթտիլէրինի իշիթ-
 տիյինտէ խայլի տէօյտիւքտէն սօնրա եէ-
 նիտէն հապսա գօտուրթտու վէ հիշ

քիմնէ տիշարըտան եեմէք վէ սու իշերի
կէօթիւրմէսին աէյի էմր էթտի: Իւչ
սէնէ միգտարի ազիզէր աճլըզա վէ սու-
սուզլուզա տայանարագ գուրու թօփրագ
իւզէրինտէ գալտըլար, վէ վագթ վագթ
ճէլլատլար կէլիպ թէքրար միւնէճճիմին
թէքլիֆինի էթտիքտէն սօնրա նէվպէթ
իլէ աէյէր վէ թիւրլիւ իպէնճէ վէրիր
իտիլէր: Լաքին Ալլահըն գուլլարը տայմա
շագ ըտըլար վէ Գուրթարըճըմըզըն խա-
թրը իշին տահա զիատէ շէյ չէքմէյէ
հագըր ըտըլար: Արասընտան պէյլէ իւչ
սէնէ կէշտիքտէն սօնրա օրատան չըգա-
րըպ պաշգա պիր եէրէ կէօթիւրտիւլէր
վէ օրատա տախի թէքրար թէֆթիշ
էթտիքտէն սօնրա Ալիփսիմուր տայագ
ալթընտա էօլտիւրտիւլէր: ՕԼ պիրլէրինի
տախի տէյտիւքտէն սօնրա թէքրար
եարը էօլմիւշ զընտանա աթտըլար: Պու
զալիմ միւնէճճիմ պաշը էօլիւպ պաշ-
գաւը եէրինէ կէշտիյինտէ օԼ տախի ա-
զիզլէրէ էվվէլքինտէն զիատէ իպէնճէ
վէրտի, վէ էնճամ ֆիքրլէրինտէն չէվիւր-
մէնին չարէսի օլմամասընը կէօրտիյիւն-
տէ՝ իքիսինի տէ թաշա թուլթուպ էօլ-
տիւրտիւ:

Ս. ԵՂԻՍԵՐԻ ԵԹ

ԹԻՒՐԻՆԿԷՆ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

Ս. Եղիսաբէթ Մաճար Թօփրաղընտա
 իբրնճի Անդրէաս փատիշահտան վէ պէյ-
 զատէ կէրթուտա սուլթանտան տիւ-
 նեայա կէլմիշ տիր: Էօմրիւ Տիբեայէսինի
 եազանլար հագէ իւզրէ պու ազիզէյի
 փաքլըզ պապինտէ՝ պիքիրլէրէ, մուհապ-
 պէթ վէ աղըրլըզ պապինտէ էվիլէրէ,
 սապր պապինտէ տուլարա, վէլ հասլ
 հէր ճինս ֆազուլէթ խուսուսինտէ հէր
 սոյ ատամլարա էօրնէք դօմուշտուրլար:
 Թա քիւչիւք չաղընտան Ալլահ գօրգուսու
 եիւրէյինտէ Թէմէլէշիպ եաշըյլա էյի-
 լիքտէ տախի պիւյիւտիւ: Էն զիտտէ
 հազզ էթտիյի սէֆա քիլիսէյէ կիտիպ
 տուա էթմէք իտի. մէլաիքճէ աթվարը,
 տուա վագթինտէ եիւզիւնտէ վէ կէօ-
 ղիւնտէ կէօրիւլէն իպատէթ աշղը, գալ-
 պինտէքի Թաշըտըղը մուհապպէթ ա-
 թէշինէ պէշարէթ իտիլէր: Քիլիսէ գա-
 փուսունտան իչէրի կիրտիյի կիպի պա-
 ջընտան ալթըն Թաճը աշաղը ալըր բար.
 պիր կիւն պիրիսի՝ պունու էյի էթմէյօր-
 սուն տէյի նասիհաթ վէրտիյինտէ՝
 Գապիլ մի քի պէնիմ իչին խաշ իւ-
 թիւնտէ կէրիլմիշ վէ պաշընա տիքէնի

Թաճ գոմուշ Ալահըն հուզուրինտե պեյլէ ճեվհեր Թաճ իլէ կեօրիւնէյիմ տէյի ճեվապ վերտի: Ազիզ պիքը Մէրեհմի, քէնտի վալիտէսի չաղըրըր բար. վէ ծնուն իսմինէ պիր շէյ տիլէյէնէ եօգ տէյէմէզ իտի: Աթալարընըն էմրինէ գարշը կէլմէք իսթէմէյերէք պէյզատէ Լուգուվիկոս իլէ էվլէնտի. լաքին պու հալ թէպտիլաթը օլ տնէ տէք սիւրտիւյիւ կիւնահարզ էօմրիւ տէյիշլթիրմէտի: Այիտիյի գէրնիշան լիպասլար ալթընտա պիր թէվպէքեարլար հարարը թաշըր բար. սահիպսիզ գալմըշլարա, խասթէլէրէ վէ եիւզիւնէ պագըլմամըշ ճանլարա վալիտէճէ մուհապպէթ կէօսթէրիր իտի: Քէնտի խարճըյլա սարայընտ եագըն պիր պիմարխանէ եափտըրըպ, խասթէլէրի, էօյսիւզլէրի վէ մուզայիգա իշինտէ պուլունան հէր ճինս ատէմլէրի իշինէ թօփլայըպ պէսլէր իտի: Պունլարտան մաստոն կիւնտէ տօգուզ եիւզ ֆուգարէ սագլար վէ մահճուպ տիլէնճիլէրին էվինէ կիզլի սատագա եօլլարըր: Պիզգաթ խասթէխանէլէրէ կիտիպ պուլաշըզ վէ իյրէնիլէճէք մարաղլըլարա պիլէ խըզմէթ էտէր էլլէրինի, պյագլարընը էօփէր վէ սուպր էթմէյէ նասիհաթ վէրիր իտի: Էլգազա սօգագտա պիր շէյ տիլէյէնլէրէ եանընտա վէրէճէյի օլմատըղընտա պա-

շինտան թիւլպէնտի չըգարըն օնլարա պաղըշար ըար: Տիւննճիւէրին երթըդ խըրգալարընը էլինէ ալըպ եամալամա- տան ութանմազ ըար, վէ պիր տէֆա գըթըզ վազթինտէ՝ զարուրէթ չէքէն- լէրէ վարիյէթինտէն խայլի շէյ թէլէֆ էտէրէք, փէք չօգ զախիրէ տաղըթար: Ազիզէնին պու պապտէ հէր ճինս ինսանս կէօթէրտիյի մուհապպէթ իչին իւմու- մէն ֆուգարէլէր վալիտէսի՝ թէսմիյէ օլունուր ուտու:

Լաքին սարայ իչինտէ ազիզէնին պու ֆազուլէթլի ամէլլէրինէ ֆէնա մանա վէրէնլէր տէ էքսիք օլմատը, օնուն ճէօ- մէրտլէյինի՝ միւսրիֆլիք ատտ էտէրէք դէվճինէ կէչտիլէր. լաքին գէվճի Լուգո- վիկոս գէվճէսինին եիւրէյինի օնլարտան էյի թանըյարագ, պախուտուս օ՛նէ գա- տար վէրտիքճէ խազինէսինին արթմատընը կէօրիւպ մուզիլլէրին սէօզլէրինէ գուլագ ասմատը, հաթթա էվվէլքինտէն զիտտէ տախի էթմէյէ օնա բուխսաթ վէրտի: Պու արալըզ Գուտտի շէրիֆի տինսիզլէր- տէն գուլթարմազ իչին Լուգովիկոս տա- խի ճէնկէ կիթտի: Ալլահըն թէտպիրիյլէ գէվճինին էօլմէսինի իշթիտիյի հալտէ Եզիսաբէթ՝ սէվիլիւլիւսինին իւզէրինէ զանլը եաշլար տէօքտիլսէ տէ եինէ Ալ- լահա տէօնիւպ շու տուայը էթտի. Ե՛

րեպպիմ, գուլունու սանա չաղըրտըն.
իրատէթին միւպարէք օլսուն. իրատէ-
թինէ գարշը՝ ճիւղի տուայլա օնու տի-
րիլթմէք միւմքին օլսա պիլէ, գապուլ
էթմէմ: Պունտան սօնրա մերհումուն
ճանը իչին տուալէր էթտիրտի վէ նէ
գատար տահա կէնճիտիյսէ աէ՝ տիւ-
նեայա կիրմէմէյէ նիյէթ գօտու վէ էօմ-
րիւնիւն նիհայէթինէ տէք փաքիզանէ
եաշատր:

Ալլահ թէալա ճարիյէսինին սապընը
էյիճէ թէճրիւպէ էթմէք իչին իւզերինէ
տույուլմամըչ պէլալար Եօլլատը: Զէվճի
սաղըրընտա հազգընա թէլէֆճի տիր
տէյի շէքեայէթ էտէնլէր ինթիգամլարընը
ալաճագ ֆուրսաթը պուլուպ՝ մերհումուն
գարուաշընը Եղիսաբէթին եերինէ օ-
թուրթտուլար, վէ օրանսըզ սատազա-
ւըյլա տէվլէթի սէֆիլ էթտի տէյերէք,
զէվալլընըն էլինաէն հէր շէյի ալտըզ-
տան սօնրա իքի գըլըյլա պիրլէքտէ
զալիմանէ սարայտան տիշարը գօվտուլար:
Եէնի հիւքմէ եէթիշէնին խըշմընա ուղ-
րամայալըմ տէյի՝ սատըզ գուլարընտան
պիրիսի պիլէ զէվալլը Եղիսաբէթէ եար-
տըմ էթմէյէ վէ եախօտ եէր վէրմէյէ
ճէսարէթ էտէմէտի: Քէնտի խարճըյլա
եափտըղը իմարէթխանէլէրտէ տախի եէր
հուլամայըպ հայվանլարըն ախօրունա սը-

զընտը վէ եէվմիյէ նաֆագաւորնը տիւնն-
մէյէ մէճպուր օլտու: Պու. հալտէ պիւն
Ս. Եղիսաբէթ քէնտիյի գայպ էթմէյիպ
իւմիտիւնի Ալլահա դօտու, վէ սալա շազ-
լըզընը վէ սապրընը էլտէն պըրադմատը.
Ալլահըն մուհապպէթի իչին ճիւզի պիր
շէյ չէքմէյէ նայլ օլտում տիւշիւնճէսի
եիւրէյիւնի ֆէրահլանտըրըրը ըտը, հաթ-
թա պիր քիլիսէյէ կիտիպ շիւքըլէր տուա-
սը տախի էթտիրտի: Պունտան պաշգա
չէքտիյի զուլմար տախի հիսապէ կէլմէզ:
Պիր գօճա գարը քի իքի կիւն էվմէլ օն-
տան օլ գատար էյլէք պուլմուշ ուտու,
սօգագտա կիտէր իքէն կէօրմէտէն օնա
եօլ վէրմէտիյի իչին իսայլի սիթէմլի սէօզ-
լէր իլէ օնու մառխարէ էթտիքտէն սօնրա
եիթիպ չամուր իչինէ տիւշիւրտիւ: Ալ-
լահըն ճարիյէսի պու զուլմու տա սապր
իլէ չէքիպ աղզընտան պիր լազըրտըր պիւն
չըզարմատը. չամուրտան չըզտըվէ էսվա-
պընը երգատըրգտան սօնրա Ալլահա իլ-
թիճա էտիպ եալվարտը քի տահա աղը-
րընը տա եօլլարուս օնուն իսթըրը իչին
չէքմէյէ հազըր տըր: Քրիստոս էֆէնտի-
միզ պու մէնէնտսիզ թէճրիպէլէր իչինտէ
Եղիսաբէթի եալընըզ պըրադմամաղ իչին
տուաւորնտա օնա կէօրիւնտիւ, վէ սապրը-
նը մէտհ էթտիքտէն սօնրա քէնտիւնի
էլինտէն պըրադմամայա սէօզ վէրտի:

Արասընտան խայլի զէման կէշիպ՝ փե-
տերի գրգընըն վազարընա տիւշէր հա-
լիլէ եաշայածադ գատար իրատ պաղլատը,
լաքին ագիգէ փարայը ալարղը կիպի եա-
րըսընը պիր պիմարխանէ եափմայա գուլ-
լանըպ քէնտիսի տէ օնուն իշինէ չեքիլտի
վէ խասթէլէրին խըզմէթինէ քէնտիյի
վէրտի: Եիրմի տէօրթ եաշընա վարընճա
Ալլահ էֆէնտիմիզ՝ էօլէճէք կիւնիւնիւ
ճարիյէսինէ պէյան էյլէտի. Եղիսաբէթ
պու խապէրիւզէրինէ զայէթլէ շազ օլտու,
վէ ճանընըն սէլամէթի իշին ճէմի բու-
հանի թէտարիքեաթընը կէօրիւպ՝ եա-
նընտա օլանլարա կիւզէլ նատիհաթլէր
վասիյէթ էտէրէք՝ կիւլ ճանընը ճէննէթ
պաղլէսինէ թէպտիլ էյլէտի:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր 6

Ս. ՄԱՂԱՔԻԱՍ

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Պու ագիգ ոգյգատէ վէ մալտար աթա-
լարտան իրլանտատա տօղուպ, թա քիւ-
շիւք չաղընտան, քէնտիյի տուայա, վէ
ինսանլարտան ուզադ թէնհատա էօմր
կէշիրմէյէ վէրմիշ տիր: Եաշընտան զիա-
տէ ազլը եէթիք օլտուղու իշին իլիմ պա-
պինտէ ճէմի այագտաշլարընը կէշտի. լա-

քին ֆագուլէթ վե իպատէթ թահսիլին-
տէ տախի հիչ քիմսէտէն կէրի դալմադ
լտը. եաշընը ալտըղը կիպի՝ Իրլանտա ար-
քեպիսկոպոսու զոռ քահանայ էթտի, վե
վազ վէրիպ ճէմիաթը էջրէթտիքտէն
սօնրա խասթէլէրէ տախի զիարէթ էթմէ
խըզմէթինի իւզէրինէ գօտու. Մաղաքիա
էմրինէ իթաաթէն ածաիպ ղայրէթ իլէ
իճրասընտա պուլունտու: Ազիզին պիր
գըզ գարտաշը վար ըտը. պու նէ գատար
պաշգա եիւզտէն էյիսիյսէ տէ պիրատէ-
րինին ղայրէթի իւզէրինէ կիւլէր, խա-
թէլէրէ պազըպ վէ էլէյլէ էօլիւլէրի
կէօմէսինի մասխարա էտէր իտի. լաքին
էօլաիւքտէն սօնրա ծնա կէօրիւնտիւ,
վէ քաւարաննա չէքտիքլէրինին սէպէ-
պինի պէյան էթտիպ տուասընը տի-
լէտի: Արասընտան պիր էյետամ կէչտիք-
տէն սօնրա Պանկօր թապիր օլունան մա-
հալտէ պիր մանասթըր եափտըրտը վէ
պիր դաշ զահիտ քիշիլէրլէ օրայա չէքի-
լիպ՝ ճանլար սէլամէթինէ չալըշըր ըտը:
Օ արալըգ Կօննօր քիլիսէսինին քիւրսիսի
պօշ գալտըլընտա՝ ամմէնին արզիւսիւ
իւզէրէ օրայա նասպ օլունտու: Պու ազիմ
վէ կիւճ խըզմէթի ուհտէսինէ ալտըղըն-
տա՝ Մաղաքիասըն՝ ճէմիաթը հագգընա
կէօսթէրտիյի մուհապպէթ տիլ իլէ թա-
պիր օլունմազ շէյ տիր: Պիր շէհիրտէն

օլ պիր շէհրէ կէչէր վէ քէնտի հիմայէ-
 սինէ սիփարըշ օլունմուշ գոյունլարըն իգ-
 թիզասընը գայըսարգտան սօնրա թէքրար
 սէվկիւլիւ մանասթըրընա տէօնէր իտի:
 Տինսիղէր շէհրի պասըպ քիւլ էթտիք-
 լէրինտէ ազիզ տախի թէվապիլէրիյլէ պէ-
 րապէր գաշտը, վէ պաշգա պիր մէմէքէթէ
 կիտիպ պիր մանասթըր էտինտի:

Պուրատա ճուզի վազթ րահաթ էօմր
 կէչիրտիքտէն սօնրա՝ կելտոս սերփիտդուպ
 վէֆաթ էթտիյինտէ Մաղաքիաս իր-
 լանտանըն էն պալա քիւրսիսինէ թէրֆի
 օլունտու. վէ քիշիգատէլէր թէրաֆըն-
 տան պու պապտէ նէ գատար իֆթիրա
 իշէթտիյտէ սապր էթտիյի իչին Ալլահ
 ազիզի հէր թէհլէքէտէն խելաս էյլէտի:

Պու եիւճէ մէսնէտտէ ճանլարըն սելա-
 մէթի իչին չալըշմաղա պաշտար, վէ Ալ-
 լահ տախի թիւրլիւ միւճիզէլէր իլէ գու-
 րունուն սէօզլէրինէ վէ իշլէրինէ գուվվէթ
 վէրիւր իտի: Վիւնահքեարլարը թէվպէյէ
 կէթիրմէ իչին թաթլըլըլա սէօյլէր վէ
 Ալլահըն հատարզ մէրհամէթինի օնլարըն
 կէօզիւ էօնիւնէ գօրուտու. իւմիտ քէ-
 սիքլիյինէ օնլարը տիւշիւրմէմէ իչին հէր
 թարզ միւլայըմլըղը գուլանըր ըտը. վէ
 լաքին թաթլը սէօզլէրի քեար վէ թէէ-
 սիր էթմէտիյինտէ՝ Ալլահըն շէրիաթընըն
 հագգըղընը վէ քէպքինլիյինի կէօսթէ-

րերէք օնլարրն եիւրէյիսի թէփրէթմէյէ
չալըշըր բար: Պիր գաչ կիւնահլարր իւ-
զերինէ թէվպէ էթմէք իսթէմէյէնլէրէ
Ալլահըն գօրգունճ զազէպինի իսաֆէ
էթտի՝ վէ տէտիքլէրի տախի իճրասըզ
գալմատը: Պիր սէֆիճ կիւնահ իչինտէ
եաշայան տէտի գանլըյը՝ կիւնահ արգա-
տաշընը եանընտան եօլլամայա գանտը-
րամատըզընտա՝ Սէն քի օլ ֆահիշէտէն
միւսթազիլ այրըլմագ իսթէմէյօրսուն,
իսթէմէյէրէք Ալլահ ճանընը թէնինտէն
այրըսըն, տէմէսիյլէ՝ սէֆիլին տիւշիւպ
էօլմէսիպիր օլտու: Աղիզ՝ քիլիսէսի մուս-
լահաթը իչին Բամայա կիթտի. տէօնէր
իքէն պիր աղըր խասթէլիյէ կիրիֆթար
օլուպ՝ արգիւսիւ միւճիպինճէ սօն տէֆա
ճէմի ազիզ խորհուրդլարը ալտը, վէ էթ-
րաֆընտա պուլունանլարըն միւրատընա
պինայէն՝ փէտէր ալգըշընը վէրտիքտէն
սօնրա՝ հիչ քիմսէ ֆարգընա վարմատան
կէօզլէրինի գափայըպ հասրէթինի չէք-
տիյի Ալլահընա փաք ճանընը թէպիմ
էյլէտի:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 7

Ս. ՍՏԵՆԻՍԼԵՒՈՍ ԳՕՈԹԳՆ

Ս. Ստանիսլաւս Էֆէնտիզին 1550
թարիխինտէ Լէհիսթանըն Բօսթգաւ

գալէսինտէ պէյգատէ աթալարտան տիւնեայա կէլտի: Տահա տողմատան վալիտէսի՝ իւզէրինտէ Յիսուսուն ազիզ իսմի շէրիֆինի եազըլմըշ կէօրիւպ վագթիլէ համյինին քէսպ էտէճէյի փաքըղա վուգուֆ օլտու: Ստանիսլաւոս օն իւշ սէնէ միգտարի փէտէրինին էվինտէ եաշատր վէ կէշիրտիյի էօմր թարղընը կէօրէնլէր ալէսսէվիյէ օնա մէլէք իսմինի վէրիւր իտիլէր, պախուսուս մէլիքեանէ փաքըղը իշին: Օն տէօրթ եաշընա կիրտիյինտէ՝ պիւլիւք գարտաշը Պօղոս իլէ Վիէննայա եօլլանըլտը, վէ Յիսուսեանըլարըն մէտրէսէսինէ կիրիպ իլմէ թալիպ օլուրուտու. լաքին ճէնք գարղաշալըղը սէպէպիյլէ մէտրէսէ գափանտըղընտա ազիզ պիր Փրօթէսթանթ էվինտէ օթուրմայա մէճպուր օլտու, վէ օրատա տախի ատէթ էթտիյի էօմր թարղընը հիշ թէպտիլ էթմէտի:

Կէճէ կիւնտիւզ տուաքնա վէ օգուժաքնա մուգայեէտ իտի. հէր կիւն իքի իւշ պատարագ կէօրիւր, վէ սրգը օրուճ վէ փերհիզտէն սօնրա՝ հէր հաֆթա Սրբութիւն ալըր ըտը: Էյլէնճէ վէ թէմաշա եէրլէրինէ կիթմէզ իտի, ագրանլարը ալէլիսուսուս գարտաշը Պօղոս նէ գատար օնուն Փիքրինի շէվիրմէյէ չալըշըր ըտըյսալար տա՝ օ պիլտիյի վէ ատէթ

էթտիյի իպատէթ Թալիմաթլարնտան շաշմագ րտը: Պու սէպէպտէն էօթիւրիւ տախի ազիզ՝ գարտաշնտան չօգ շէյ չէքմիշ տիր. չօգ քէրրէ սէօզ իւլէ ծնու քէնտիմէրամը իւզրէ սէյրէէրլէրինէ կէօթիւրէմէյէ գանտըրամատըղնտա աղըր վէ սիթէմլի լագըրտըլարտան սօնրա տէօյէր իտի, լաքին Ստանիսլաւոս հէր շէյի սապր իլէ չէքէր, վէ Թաթլըլըղա՝ գարտաշնմա մագպուլ օլմատան իսէ, Ալահըմա մագպուլ օլմայը տահա եէյ սայարըմ, տէր իտի:

Հուլթգու աշըլըպ ազլընա մալէք օլտուզու սաաթտան պէրի ազիզ պիքըր Մերեմէ էվլատմա պիր մուհապպէթ կէօթէրտի, վէ հէր կիւն ծնուն իզգէթինէ Թէգպիհ չէվիբիր վէ ատէթ օլմուշ տուալարը էտէր իտի. հիմայէթծիսի Ս. Վարվարայա տախի չօգ իպատէթի վարըտը. վէ պիր տէֆա ծնուն հիմայէթինէ սըղընանլար սօն տէֆաքիլիսէտէն ատէթ օլմուշ խորհուրդլարը ալմատան էօլմէղլէր տէյի օգուտուղու իչին ճէմի իւմիւտինի ծնա գօմուշ ուտու, վէ չօղա վարմայըպ Թէճրիպէսինի տախի քէնտի իւսթիւնտէ կէօրտիւ: Պիր աղըր խաթթէլլէյէ տիւշիւպ եաթաղա կիրտի, վէ Սրբութիւն ալմագ իսթէր իտի, լաքին էվ սահապը փրօթէսթանթ վէ գարտաշն տին հագ,

դընտա զաիֆ օլուպ պէցլէ շէյլէրէ ֆիքր
գօմատըը իչին՝ Ս. Վարվարայա եալ-
վարտը: Օլ կէճէ մէզքիուր ազիզէ իքի
մէլէյլէ օնա կէօրիւնտիւ, վէ պիրիսի եա-
թաղընըն եանընա եագլաշըպ էլէյլէ Սըր-
բութիւնու օնուէն աղզընա գօտու: Պուէն-
տան մատտա ազիզ Պիքր էվլատըյլա
կէլիպ օնու եաթաղընըն իւզէրինէ գօտու
վէ էօփմէյէ իզն վէրտի, վէ պու ազիմ
քէրէմտէն սօնրա, իշթէ շիմտի սաղալ-
տըն, պապ քի չափուճադ օղլում Յիսու-
սուն մանասթըրընա կիրէսին, տէյիպ
կէօրիւնմէզ օլտու:

Ստանիսլաւոս հատտէն զիտտէ շազ
օլուպ վէ թէսէլլի պուլուպ եէնի տօղ-
մուշ կիպի սաղ սէլիմ եաթագտան
գալգտը, վէ ազիզ Պիքրին վէրտիյի թէմ-
պիհի իճրա էթմէյէ սաի պէլիզ էտէրիտի:
Վիէննատա Յիսուսեանլարըն մանասթը-
րընա կիրմէք արգուլէտի, լաքին պաշ
փափազ փէտէրինտէն հագգ իւզըն գօրգ-
տուղու իչին՝ օ գայլ օլմատան ալամամ
տէյի ճէվապ վէրմէսինտէ Ալահա իլթի-
ճա էթտի վէ բուհանի փէտէրիյլէ իսթի-
շարէ էթտիքտէն սօնրա՝ կէճէլէյն էվտէն
գաշտը վէ պիր զարիպ բուպատը կիլինիպ
Տիլլինկէն շէհրինէ եէթիշտի, վէ օրատա
թէմէքքիւն էթմիշ էյալէթ մանասթըր-
լարը պաշը նամտար վէ բազպէթլիւ կա-

Նիսիոս քահանայ իլէ կէօրիւշմէք իսթէր իտի: Քարտաշը Պօղոս՝ ազիզին գաշտըղընը տուցունճա, լալասըլա պէրապէր էնսէսինէ տիւշտիւ վէ ուզազտան ծնու կէօրտիւյիւ կիպի՝ աթլարը շայրի իլէրի վարմատըլար: Պու հիքմէթին իւզէրինէ՝ Ստանիսլաւոսըն չաղըրլմասընը հազգթա-րաֆընտան պիլիպ, արթըզ արգասընա տիւշմէտէն կէրի տէօնտիւլէր:

Արզիւսիւ միւճիպինճէ մէզքիուր Վա-նիսիոս իլէ կէօրիւշտիւ վէ Փիքրինի պէյան էյլէտի, լաքին օլ տախի թիւրլիւ սէպէպ-լէր իշին գապուլ էտէմէմ տէյինճէ զայէթ զահմէթլէ եայան Բօմայա կիթմէյէ մէճ-պուր օլտու, վէ ծնտա տախի արզիւսինէ եէթիշէմէյէճէք օլուրսա՝ Հինտիսթանա գատար կիթմէյէ հազըր օլմասընը հէր վարտըղը եէրտէ աշիքեար սէօյլէր իտի: Շէհիրէ տախլ օլտուղու կիպի Յիսուս սեանլարըն պաշ փափազը Ս. Քրանչիսկոս Պօրճիանըն այաղընա տիւշտիւ եալվար-տը վէ նիհայէթ պուրատա արզիւսինէ էրտի: Մանասթըրա գապուլ օլունմասը-նըն խապէրի փէտէրինին գուլաղընա եէ-թիշտիյինտէ պիր աճը մէքթուպ եազտը, թիւրլիւ էօրֆլէրտէն սօնրա՝ էյէր չա-փուճազ օրատան չըզըպ իրատէթիյլէ էվինէ կէլմէզսէ տէմիրէ վէ թօմրուղա վուրտուրուրուլմ տէյի եազար րտը: Ազիզ

պու մէքթուպու ալտըղընտա փէտէրինն
քէօրլէյիւ իւզէրինէ աղլաւը վէ լաքին
Ֆիքրինտէ գափի գալըպ ասլա եէրինտէն
գըմըլտանմատը:

Քէնտինն իճրա էթտիյի Փազուլէթ
թալիմաթլարըյլտ դանաւթ էթմէյիպ
պաշգալարընն իւզէրինտէ պիր էյի շէյ
կէօրտիլինտէ օնու տա ալմազ իսթէր
իտի. Ֆիքրինն փաքլըղը մէլէք փաքլը-
ղընա պէնզէր իտի, ալլազ կէօնիւլլէյիւ,
րիյազաթա օլան արզիւսիւ, օրուճ վէ
փէրհիզէ օլան աշգ ու մուհապպէթի
ղայէթ չօղ ուտու. վէ էյէր իթաաճ էմ-
րիյլէ պունլարա պիր գարար վէրիլիպ
հուտուտ քէսիւմէյէյիտի հէմէն ազ կիւն
իչինտէ սաղըղընը պօզար եաթաղա
տիւշէր իտի: Վէ լաքին Ալլահ օլան
մուհապպէթի հէր շէյտէն թաշգըն ըտը:
պազէն տուատա քէնտինի գայպ էտէր
վէ Ալլահ իւզէրինէ սուհպէթ աշըլտը-
ղընտա քէնտիյի թուլթամայըպ էօքիւր
էօքիւր աղլար ըտը. վէ չօգ տէֆա գան
հարարէթինի սէօնտիւրմէ իչին գըշ է-
յեամինտէ պիլէ սօուզ սու եիւզիւնէ
սէրփմէյէ մէճպուր օլուրուտու: Ազիզ
Պիքիրի տախի զայէթ սէվէր վէ օնուն
մէտհի իւզէրինէ հէր նէքի օգուրուաքեա-
ղատա ալըրտը: Ալէսսէվիյէ վալիտէմ
իսմիլէ ազիզ Մէրեէմի թէսմիյէ էտէր

իտի. հէր կիւն սապահ վէ աղշամ ծնուն
վէ ազիզ օղտւ Յիսուսուն թասվիրէրի
հուզութիսն տիզ չէօքիւպ քէնտի իւզէ-
րինէ ալգըշարընը տիւէր իտի: Սէվկիւ-
լիւսիւ Յիսուս իլէ պիր ան էվվէլ պիրէշ-
մէք արզիւսիւ օլ կիւնէ իզտիյատ պուլ-
տու քի էօլիւպ ծնա գավուշմատան զայրի
պիր շէյէ հէվէսի եօղ ուտու:

Ս. Լաւրենտիոսուն եօրթուսու հազըր-
լըգլարընտա՝ պիր կիւն մութպագտա
խըզմէթ էտէր իքէն, պիրիտի Նէ տիւշիւ-
նիւյօրսուն տէյիսօրտու. Շու կէօրտիւյիւմ
աթէշիլէ ճէհէննէմ աթէշինի բուպար
էտէյօրում, վէ Ս. Լաւրենտիոսուն չէք-
տիյի իպքէնճէլէրի տիւշիւնիւյօրում տէյի
ճէվապ վէրտի: Օլ կիւն աղշամ իւսթիւ՝
իւզէրինէ պիր հիւմնա կէլտի: Բէճամ
գապուլ օլունտու տէյի սէվինէրէք եա-
թաղա կիրտի, էյէր պիր տահա գալգ-
մայաճադ տա օլւրսամ, Ալլահըն իրատէ-
թի օլտուն տէյէրէք իւզէրինէ խաչ չը-
գարսը: Հէքիմ պիր թէհլէքէ եօգ տէյի
հէր շէյի կէրի պըրագմադ իսթէյօրու-
տույսա տա՝ ազիզ՝ Ալլահ թարաֆընտան
հէր շէյի էյի անլայրպ՝ զայէթ աշգու
իպատէթ իլէ սօն թէտարիքեաթընը
կէօրտիւ վէ եանընտաքի պուլունանլար
ծնուն շազըրընը կէօրտիւքլէրինտէ՝ եիւ-
րէքլէրի գալգըպ աղլամայա պաշլատըլար:

Ազիզ խաչը վէ ազիզ Պիքրին թաափ-
րինի սրգ սրգ էօփէր իտի: Էթրաֆընաա
պուլունանլար՝ աճէպա գալպինի ալթ
իւսթ էտէն պիր շէյ վաւմը տըր տէյի
սօրտուգլարընտա, խայր հիչ պիր շէյ էօգ
Գալպիմ հազըր տըր, էա՛ ըէպպիմ, հազըր
տըր, սէն գապուլ էյլէ տէյի, ճէվապ
վէրտի:

Էօլմէտէն էվվէլ ազիզ Պիքր Մէրեէմ
ճէննէթ պիքրլէրի վէ ազիզ րուհլար իլէ
պէրապէր օտաարնա կէլիպ օնու սէատէթ
մէքեանը ճէննէթէ տափէթ էթտիլէր:

Պունուն իւզէրինէ ճէննէթ մուհապ-
պէթիլլէ գալպի թութուշտու. վէ չօգ
սիւրմէյիպ րուհինի թէսլիմ էյլէտի: Պու
ազիզ տահա օն սէքիզ եաշընը պիթիւ-
մէմիշ իտի. վէ մանաթըրա կիրէլի տա-
խի չօգ օլմամըշ րտը. վաֆթիզ լութ-
ֆույլա գապուլ էթտիյի փաքլըղը թամ
վէ լէքէսիզ մեզարա կէօթ իւրտիւ: Ալլահ
թէալա պու գուլունուն իտմինի թիւրլիւ
փիւճիղէլէր իլէ ղայէթ նամտար էթմիշ
տիր. վէ հալա պու կիւնէտէք օնա սըղը-
նըպ իմուտտընը տիլէյէնլէր ազիզին միւ-
ճիղէլէրինի կէօրիւրլէր:

Ս. ՄԻՐԱՅԻՆԻ, ԳԼՈՐԻՒՆԻ,

ՎԵ ԾԵՄԻ ԾԵՆՆԵԹ ՄԵԼԵՔԼԵՐԻ

Վրիլիսէի շէրիֆ իշխնտէ պու կիւնքի
 Եօրթունուն պաշանկըճը պէօյլէ օլմուշ
 տուր: Բուլիա էյալէթինտէ վաղթըյու
 Գարգանօ վէ շիմտի Մէլէք տաղը իսմիլլէ
 մալում պիր տաղ վար տըր. պու տաղըն
 ճիվարընտա պիր չօպան սիւրիւսիւնիւ
 օթլատըր իքէն՝ սըղըրլարըն պիրիսի սիւ-
 րիւտէն պյըրլըպ զայատան ցյուլմուշ
 պիր մաղարէյէ կիրտի, չօպան նէ դա-
 տար օրատան օնու չըգարմաղա չա-
 րըշտըյաա զահմէթի պօշա կիթտի, վէ
 էնճամ խըրսընտան սըղըրըն իւսթիւնէ
 օգ աթտըր, լաքին աթտըղը օգ աճաիպ
 խըզիլէ քէնտի իւսթիւնէ տէօնտիւ:
 Գօրգուսունտան շէհրին Եպիսկոպոսունա
 կիտիպ մատտէյի անլաթտըր, օ տա իւշ
 կիւն փէրհիզ սըմարլատըգտան սօնրա
 Ս. Միքայէլ օնա կէօրիւնիւպ օլ Եէրին
 քէնտի հիմայէսի թահթընտա օլտուղու-
 նու պիլտիրտի. վէ օրատա ճէմի ճէննէթ
 էհալիսի իզզէթինէ պիր իպատէթիւնէ
 Եափըլմա արզիւսիւնիւ պէյան էյլէտի:
 Եպիսկոպոս զայէթ շազ օլտու վէ ազիմ
 ալայ իլէ օրայա վարըպ պիր կիւզէլ Եէր

պուլաու քի քիլիսէ օլմա իչլին անճագ միհրապ էքսիք իտի. օնու տա եափըպ Ս. Միքայելին վէ տիէր ճէննէթ էհալիս աղիզ մէլէքլէրին իզզէթինէ սուռնաւ: Պու հիքմէթին խապերի տէօրթ թարաֆա եայըմասընտա հէր եանտան իպատէթքեար զիյարէթճիլէր գօշաուլար, վէ Ալլահ էֆէնտիմիզ տինտարլարըն տիլէյինէ մէպնի թիւրլիւ միւճիզլէր իշլէտի:

Ֆիլ վագը, հագգ տըր քի պու աղիզէ մախսուս իզզէթ վէ իքրամ օլընսուռն. սէմավի մէլէքլէր սիւրիւսիւնիւն պաշը վէ պէյի քէնտիսի տիր. տայմա Ալլահըն թախթի հուզուրինտէ տուրուր: Եարաւ տըտըղը կիպի եարատըճըսընըն էմրի ալթընա կիրտի, վէ աար չըգմըշ շէյթանլարըն պաշընա դարշը իւք քէնտիսի գըլըճը շէքտի. Ալլահըն իհթիշամը իչլին իզհար էյլէտիյի ալլագ կէօնիւլլիւլիւք, իթաաթ վէ զայրէթ օնու կէօյլէրտէ փաշէյէ իրտիւտիլէր: Էպրի վագթտա Եհհուտիլէրին սինօվասը իւզէրինէ նազըր օլտուղը կիպի, շիմտի տէ Ալլահ թարաւ Փրնտան Քրիստոսուռն քիլիսէսի իւզէրինէ հիմայէթճի մէհմուր օլընմուշ տուր:

Պունտան գաթի նազար Ս. Միքայել ճանըմըզը Ալլահըն տիվանը հուզուրինէ կէօթիւրմէյէ թայեին օլմուշ տուր. վէ

լաքին՝ օլ թէհլեքելլ սաաթտա օնտան
 եարտըմ ումա պիլմէյ իշին՝ լազըմ տըր
 քի ճան չէքիշէն քրիսթիյան տախի Աւ-
 լահըն լութֆու իշինտէ պուլունուպ՝
 ճանու կէօնիւլտէն թագաթը եէթիշտի-
 յի գատար խասմի չէյթանա գարշը
 ճէնքլէշին: Քիլիսէի շէրիֆ տախի պու
 պապտէ օնուն գուվվէթլի օլմասընը թա-
 նըրպ՝ եա ազիզ Միքայէլ պիլէմիզճէ օլ,
 ճէնք գըզտըղընտա եարտըմըզա եէ-
 թիշ քի, օլ գօրգունճ շէրիաթ վագթըն-
 տա զայպ օրմայալըմ, տէյի տուա էտէր:

Ալէսսէվիյէ թասվիրճիլէր Ս. Միքայէլի
 էլլինտէ պիր գալգան իլէ ըէսմ էտէրլէր,
 վէ գալգան իւզէրինտէ Ալահըմըզա պէն-
 զէր քիմ աիր, տէյի, եազըլը տըր: Ս.
 Գաբրիէլ տախի ֆիրիշթէլէրին իշինտէ
 ատամլարա չօզ տէֆա սէվինճլի միւթ-
 տէլէր կէթիրմիշ տիր, վէ ախէր մէլաի-
 քէտէն տախի պիրէր տանէ հէր քիշինին
 իւզէրինէ նասպ օլտուզու հիշ շիւպհէ
 գալտըրմազ: Մութլու օլ ճանլարա քի
 էյի էօմը կէշիրէրէք էօլիւմ սաաթինտէ
 փաք բուհլէրինի օնլարըն էլլինէ թէսլիմ
 էտէրլէր:

Ս. ԳՈՒՐԻԱՍ, ՍԵՄՐՈՆԸ

ՎԷ ԱՔԻԲԱՍ

Գիտիլեախանաս գրալըն տէվլէթի է-
յեամինտէ Ուռհա էյալէթինին Սարկի-
դամա քէօյիւնտէ Գուրիաս նամինտէ պիր
տինտար քիշի քէնտիյէ պէնգէր Ալլահտան
գորգար Սամոնաս իսմինտէ ախէր պիր
քիմէմնէ իլէ տօսթլուգ փէյտա էտիպ
Ֆազիլանէ եաշար, գարտաշարընր փութ-
փէրէսթլէրին ֆիթլէրինտէն սագընտը-
րըր ըտը: Եղեսիա վալիսի պունլարըն
էթտիյինի տույտուղունտա հասապար
եօլայըպ թութտուրտու վէ ախէր չօգ
քրիսթիյանլարլա պերապէր հապս իչինէ
աթտըրտը:

Գուրիաս վէ Սամոնաս խայլի զէման
զընտան զահմէթլէրինի սապր իլէ վէ
շաղըղլա չէքաիքտէն սօնրա հաքիմին
հուգուրինէ չըգտըլար իւք իպթաթաթ-
լըլըգ սուրէթիլէ գրալըն սըգը էմրինի
օնլարըն խաթրընա պըրտագարագ տինլէ-
րինտէն չէվիրմէյէ չալըշտը, լաքին խայրը
օլմայըպ իպէհնճէ վէ էօլիւմ էօրֆիւ վէր-
մէյլէ գօրգութմադ իսթէտի, վէ տիւ-
շիւնսիւնլէր տէյի թէքրար հապսա եօլ-
լատը: Սօնրա տիվան գուրուպ եէնիտէն
օնլարը հուգուրինէ չաղըրտը վէ թէք-

րարէն թիւրիւ վատլար էտէրէք փատի-
շահըն էմրի միւծիպինճէ գուրպան սուն-
մայա թէքլիֆ էթտի, վէ լաքին ազիզլէր
եինէ գապուլ էթմէմէլէրինտէ սաղ այ-
ազլարընա աղըր գուրշուն պաղլաթտը վէ
վէ օ հալտէ պէշ կիւն պէշ կէճէ զէվալ-
լըլարը պըրագտը վէ վազթ վազթ եան-
լարընա վարըպ Փատիշահ էմրինէ միւթի
օլնըրմուսունուզ տէյի սօրար ըտը: Պու
ուզ իլէ տախի հազգլարընտան կէլէմէ-
տիյինտէ էնճամ շէհիրտէն տիշարը պիր
եէրտէ ազիզլէրին պաշընը քէսմէյէ սիճիլ
վէրտի:

Պունտան սօնրա գրալ Աբիբասը ա-
րաթտը, վէ օնու քէյիլնտէ վէ էվինտէ
պուլամատըղընտա՝ անապընը վէ սաիր
ազրապասընը զէնճիրէ վուրուպ հապսա
աթտըլար: Ազիզ Աբիբաս սարկուազ
քէնտի սէպէպիլէ օնլարըն պաշընա
կէլէնի տույտուղունտա հիւսնի իրատէ-
թիյլէ հաքիմին վէքիլինէ վարըպ քիմ
օլտուղունու վէ նէ իշին կէլտիլինի պէյան
էյլէտի: Իշէրի կիրտիլինի կէօրէն օլտոն-
մու սօրուպ Եօզ տէյի ճէվապ ալմասընտա,
Էյլէ իսէ ուլ իլէ կէլտիլին եէրէ գաշ,
աթէշտէ եազըլմագ իւզէրէ հազգընա
ֆէրման չըգմըշ աըր, վալիտէնի վէ օլ
պիր խըսըմլարընը սօնրա պէն սալը վէրի-
րիմ տէյի վէքիլ՝ Աբիբասա նասիհաթ

վերախի: Վէ լաքին օ՝ թէքլիֆի դապու-
 էթմէյիպ՝ Եյէր սէն հաքիմին էօնիւնէ
 չըգարմազսան պէն քէնտիմտէն չըգարժմ
 տէմէսինտէ, պաղլաթսը վէ Վիսիասըն
 հուզուրինէ կէօթիւրաիւ: Օրատա թէք-
 րար պէ թէքրար թէֆթիշ օլուպ տինին-
 տէ գափի դալմասընտա տէօրթ ՚սաաթ
 միգտարի պիր էլինտէն ասըպ ոսիր չօգ
 իպէնճէլէր վէրաիքտէն սօնրա ազիզի սաղ
 սաղ աթէշ իշինէ աթըպ եագարըսը:
 Օրատա սէյրինի էտէն քրիսթիյանլարլա
 պէրապէր զընտանտան գուրթուլմուշ վա-
 լիտէսի վէ ագրապասը վարըսը քի սօնրա
 թէնինին պադը դալան փարչալարընը
 աըպ օպիրլէրինին մէզարընըն եսնընա
 կիւմսիւլէր:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր 10

Ս. ՄԻՆՆՍ ԵՂԻՊՏԵՅԻ

Ս. Մինաա Մըսըր էյալէթինտէ քրիս-
 թիյան աթալարտան տիւնեայա կէլիպ
 եաշը քէմալինէ եէթիշտիյինտէ Գիոկ-
 ղէտիանոս գրալըն ապէրի սըրասընա կիր-
 աի վէ քէօթասհեա շէհրինտէ օրտուսու-
 նու գուրմուշ պէօլիւք իշինտէ խըզմէթ
 էտէր խաի: Գըրալ էմրիյլէ քրիսթիյան-
 լարա գարշը զուլթ չըգարզընտա տին-

տարւարն չօղու գաշար վէ էքսերիսի տախի էլէ տիւշիւ պէօլւրիւտիւէր: Մինասն տախի գուլաղնա պու խապեր եւթիշտիյինտէ պիր թագրիպ իլէ օրատան գաշապ գըրլարա կիթտի, վէ պիր իգսիղ եէրտէ իսքեան էտիպ օթ եէյէրէք զահիտանէ էօմր կէշիրիր իտի: Իւշ սէնէ միւրուրինտէն սօնրա օլ պիր շէհալէրէ մութլու օգուլու պքէնտի տախի օնլարն սէատէթինէ հիսսէտար օլմա արգիւսիյլէ շէհիրէ էնտի վէ վազթին հաքիմի հուղուրինէ չըզրպ փութփէրէսթլէրին սախթէլէյինի, վէ քէնտինին քրիսթիյան վէ վազթ իլէ նէֆէրտէն օլմասընր տախի պէյան էյլէտի:

Տիվան գուրուլու պթէֆթիշ օլմասընտա թէքրար տէտիքլէրինի միւգարէր էթտի վէ հաքիմին թէքլէֆլէրինի թիւրլիւ ագիլ սէօզլէր իլէ խօրլատր: Պունուն իւզէրինէ նէ գատար ինճէ չըպուգլար իլէ աղիզին թէնինտէն գան կէլինճէյէտէք տէօյտիւլէր իսէ տէ ապլա ֆիքրինտէն շէվիրէմէտիլէր: Օնտան սօնրա պիր աղաճ իւզէրինէ ասրպ տէմիր թարաղլար իլէ էթինի գազըտըլար լաքին Ալլահըն շէճասթլը գուլու պունունլա տա կէզէմէտի: Պունտան պաշգա թիւրլիւ իսքէնճէլէր վէրիպ խայրը կէօրիւմէտիյինտէ պիր րէճալըն նասիհասթը միւ-

ճիպինճէ սաթր իլէ պաշնը քեսմէյէ
էյր էթտի: Գաթլ եերինէ վարըպ
թէշէքքիւրէն Ալլահ տուաւընը էթ-
տիքտէն ոօնրա կէօյլէր փատիշահընա իր-
թիֆա էյլէտի:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր 11

Ս. ԵՂՄՈՒՆԻ

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Պու ազիզ ինկիլթէրրատա իպատէթ-
քեսար աթալարտան տիւնեայա կէլիպ
օնլարըն էլի ալթընտա Ալլահ գօրգուսու
իշինտէ էյի թէրպիյէ օլուր ուտու: Զիա-
տէսիյէ Մաբիլա վալիտէսի օնու Փազու-
լէթ իշինտէ թէրպիյէ էտէր՝ մէլէքեանէ
փաքլըղըն գըյմէթինի գալպինտէ 'եեր-
լէշտիրիր իտի: Պունլարտան գաթի նա-
զար ճումա կիւնլէրի Ալլահ աշգընա
նէֆօինի գըրըպ ճիւզի պիր շէյ շէքմէյէ
ալըշտըրըր ըտը: Եաշը պալիզ օլտուղուն-
տա իլմ թահսիլ էթմէ իշին Փարիզէ
եօլլատը վէ վագթին ճիւհէլասընըն սէօ-
զիւնէ գափըլարագ մէշգ էթտիյի թալի-
մաթլար իճրասընտան կերի գալմամայա
նասիհաթ վէրիրիտի: Հէր զէման էսվապ
եօլլատըղը վագթ պօղլէ իշինէ պիր տէ
խարարտան կէօմլէք գօր վէ խաթըրնա

պըրազըր ըսը քի կիւնահ թիհլքելէ-
րինտէն սագընըպ ճէմի հասեղէրինի վէ
աղալարընը ըուհի հիւքմիւ ալթընտա
թութապիլմէ իչին վագթ վագթ օնու
տա գուլանսըն:

Աղիզ՝ վալիտէսինին հէր տէտիքէրինի
իճրա էլէտի, վէ օլ սէպէպտէն նաշի
Ալասհըն աճաիպ լութֆլարընա նալլ օլ-
տու: Պիր կիւն արգատաշլարըշլա պէրա-
պէր կէզէր իքէն մապէշնէրինտէ պիր աղ
աշըգ լագըրարլար էթմէյէ պաշլատըլար.
վէ Եգմուշղ ուպ իլէ օնլարտան այըըլպ
պիր թարաֆա չէքիլտի վէ ըուհանի քի-
թապընը չըգարըպ օգուրուտու: Պիր տէ
ափանսըլ պիր քիւչիւք կիւզէլ չօճուգ
սիֆաթը ալթընտա Քրիստոս օնա կէօ-
րիւնիւպ՝ Եգմուշղ, հէր կիւն մէտրէսէտէ
սէնին իլէ պէրապէր իմ, պէնի թանը-
մայօրմուսուն, աննըմա պազ, տէյինճէ
իթաաթէն աննընա պազտըղը կիպի Յի-
սուս Նազըլքէջի Ռաֆաէլ չէէէջ, իպարէսի
կէօղիւնէ ըաաթ կէլտի. լաքին կէօրիւնէն
չօճուգ օնուն եիւրէյինի շաղըղ իլէ
տօլտուրտուգտան սօնրա զայպ օլտու: Ո
տաղիգէտէն պէրի էօմրիւ օլտուգճա
զալլինտէ Գուրթարըքսընա պիր աղիմ
իպատէթ հաալ օլտու, վէ հէր սաաթ օլ
թաթը կէօրիւնիւշ կէօղիւ էօնիւնտէն
կիթմէզ իտի: Աղիզ պիքիր Մէրեհմին

Հիմայեթինէ քէնտիյի սիփարըշ էթմէ-
տէն կիւն կէշիրմէզ իտի. վալիտէսի վէ
սուլթանը իւնվանըյլա ընու չաղըրըր վէ
րիայէթ էտէր իտի. մէլէքեանէ փաքը-
ղընը սադլամազ իշին ընտան իմտատ աի-
լէր իտի. պիր տէֆա իքի եիւզիւք ալըպ
պիրինի ընուն փարմաղընա վէ օլ պիրինի
քէնտի փարմաղընա կէշիրտի, վէ պու
վէճՀ իլէ քիւլիւյէն աիւնեա մուհապ-
պէթինտէն այրըլըպ ընուն մուհապպէ-
թինէ պաղլանմասընը պէյան էյլէտի. էլ
գազա իւշ պաշ տիւշմանը եիւզիւնտէն
իւզերինէ պիր իղվա կէլիպ եիւրէյի ալթ
իւսթ օլմասընտա, աղիզ Մէրեէմին թաու-
վիրի իւզերինէ թագտըղը եիւզիւյէ պա-
գար, ահտընը խաթըրընա կէթիրիւր վէ
պէօյլէ շէյթանըն իղվալէրինտէն խէլա-
օլըր ուտու: Չօդ թիւրիւ թէհլէքէլէր
իշինտէ տախի պուլունուրօա տա՝ հէր
ան ընուն եարտըմը քէրէմլլէ գալպինին
փաքըլընա քիր կէթիրմէտի: Եղմունդ
պու թարիզ իւզըն էօմը կէշիրիւքէն վալի-
տէսինին աղըր խասթէլիյինի իշիտիպ
վաթանընա ավտէթ էթտի վէ ընուն
վէֆաթընտան սօնրա եինէ ֆարիզէ
տէճնէրէք իլմինէ պաշլատը: Վազթինտէ
թէֆթիշ օլունուպ հէփիսինտէն իւս-
թիւն վէ իլէրի պուլունմասընտա մէտրէսէ
իւզերինէ խօճա թայեին օլունտու: Պիր

գաչ սէնէ միւրուրինտէն սօնրա խօճալըզ մէկմուրիյէթինտէն չէքիլիւ պ քահանայ օլտու վէ Ինճիլի շէրիֆին վազընա, քիւլ լիյէն քէնտիյի սուլտու վէ տիլտէն զիյատէ եիւրէյլէ Ալլահըն քէլամընը սէօյլէտէյի իչին իշիտէնլէրին տախի գալպինտէ չօգ մէյվէ հասլ օլտու, վէ եաշայրչլարընըն թարղընտա աճաիպ թէպտիլաթ կէօրիւնտիւ: Պիր կիւն աչըգտա հատուսըզ վէ սայրսըզ ճէմիաթ էօնիւնտէ վազ վէրիւր իքէն կէօյ գափանտը վէ պուլուլթլար տէօրթ թարաֆը գուշատըպ պիր պօրա իլէ եաղմուր կէլէճէք գըյաս օլունուր ուտու: Ճէմիաթ՝ գօրգուսուլտան գաշմաղա պաշատըղընտա՝ ազիզ հավանըն պօղուլմատընա սէպէպ շէյթան օլտուղունու պիլիպ՝ գաշանլարա գաշմայըն տէյի թէմպիհ էթտի. վէ հավա իւզէրինէ պիր խաչ նիշանը էթտիքտէն սօնրա, եիւքսէք սէս իլէ, Ա՛մէլուն շէյթան Եարատանըն իսմիլլէ սանա էմր էտէրիմ, չափուճագ շուրատան տէֆ օլ տէյի, չաղըրտը: Անինտէ պուլլուլթլար գաթմէր գաթմէր օլուպ չէքիլտիլէր, իւսթլէրինէ կիւնէշ աչըլտը, վէ էթրաֆլարընտա օլան եէրլէրէ սէլ կիպի եաղմուր տէօքիլտիւ:

Պիր գաչ սէնէ սօնրա ազիզ Գանիթ էրպուրի շէհրի իւզէրինէ պաշիխագուպնասպ օլունտու վէճպու մէսնէտէ եէթ իշմէսին-

տէ՝ ըիյազաթ թալիմաթ լարընըն իճրա-
սընը էտէրէք ճէմի ճան սէլամէթի իւզէ-
րինէ թային օլանլարա էյի իպրէթ օլուր-
ուսու: Հիւքմիւ ալթընտա պուլունան
քիլիսէլէրէ պիզաթ զէյարէթ էտիպ
վազ վէրիւ, տուլարա, վէ էջիւլէրէ
զանիմէթիլ սատագա տազըտըր ըտը,
հաթթա ճէմի քէնտի իրատընը սէֆիլ-
լէրին վէ իհթիյաճը օլանլարըն ուղըունա
գօմուշ ուսու: Հագգ թէալա պըրագտը
քի գուլու թիւրլիւ տէրտիւ միհնէթտէ
տախի թէճրիւպէ օլսուն: Պօրճու իւզըէ
քիլիսէ հագգընը մուհաֆազա էտէրիտի.
պու սէպէպտէն փատիշահըն կէօզիւնտէն
չըգտըր վէ հէր թիւրլիւ զահմէթլէրէ վէ
զուլլարա ուղըատը: Ազիզ սապը իլէ
հէր շէյի շէքտի վէ աճըյըպ թէսէլլի
էթմէ իչին կէլէնլէրէ՝ Պաշըմա կէլէն պէ-
լալար, կէրչէք փէք ազըր տըր, լաքին
ասլընա պագարսագ պիր մուալիճէ տիր
քի Ալլահ ճանըմըն սէլամէթի իչին էօլ-
լամըշ տըր, տէր իտի: Պու գասար զահ-
մէթլէրտէն սօնրա, վէլ հասլ օրատա
ղայրի իսթէտիյի կիպի քիլիսէ մասլա-
հաթթարընը իտարէ էտէմէյէճէյինի կէօ-
րիւպ ֆըանչայա կիթտի:

Կէմիյէ կիրէճէյի կէճէ օնտան էվվէլ
օլ շէհրին քիւրսիւսիւնէ օթուրմուշ Ս.
Թովմաս օնա կէօրիւնիւպ թէսէլլի էթտի

Վէ քէնտի կիպի քիլիսէ հազգընա գա-
յըրադըը իչին Ալլահաան ալաճադը իւճ-
րէթլէրի ծնա կէօթէրտի: Ֆրանչայա
եէթիշտիյինտէ մանաթըր իչինէ կիրտի,
վէ լաքին արասը չօգ կէչմէյիւ խաթէ-
լէնտիյինտէ վէ թէպտիլի հաժա իչին
ախէր եէրէ վարադյա տա՝ տահա զիտտէ
աղըրլանտը, վէ քիլիսէ գանուշլարը իւզ-
րէ եօլիւմէ հաղըրլանտըգտան սօնրա՝
չազ եիւրէքլէ փաք բուհինի Ալլահըն է-
լինէ թէսլիմ էյլէտի:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 12

Ս. ՓԵՂԵՐՍՈՒՅԱՆ ՎԵՐԵՆԵՐԸ

Լէֆէնտիմիդին 1127 թարիխինտէ
Ֆրանչա տէվլէթինտէ՝ Ս. Փեղէքս փատի-
շահ սօյուշտան տիւնեայա կէլմիշ տիր:
Թա քիւշիւք եաշընտան Ֆուգարէլէր
հազգընա պիրաճաիւ մուհապպէթի վար-
րտը, տահա գուճադտա իքէն էն պիւ-
յիւք հազզ էթտիյի շէյ էլէյլէ Ֆուգա-
րէլէրէ փարա վէրմէք իտի: Եաշը պալիդ
օլունճա սօֆրաօրնտան ծնլարա եէմէք
եօլլարըտը. սօդադտա չօգ տէֆա ծնլարը
կէօրիւպ իւսթիւնտէ վէրէճէք փարասը
պուլունմատըղընտա արգասօրնտան գաֆ-
թանընը չըգարըպ պաղըշլամըշ տըր:

Տուտար վէ սատագար պերէքեաթըյլա
պիր տէֆա ասըլաճագ պիր ատամըն էօմ-
րիւնիւ գուրթարըպ՝ վագթիյլէ ծնուն
պիւսիւք սուրբ օլաճաղընը փէշին սէօյլէ-
միշ վէ սէօյլէտիյի կիպի չըգմըշ տըր:
Աէնճիլիյինի իլմ թահսիլինտէ վէ իպա-
տէթիւ ֆագուլէթ թալիմաթընտա սարֆ
էթտիքտէն սօնրա տիւնեատան չէքիլիպ
թէնհատէ Ալլահա խըզմէթ էթմէյէ գա-
րար վերտի. վէ փատիշահըգ թաճընա
օլան հագգընտան քիւլլիէն կերի օլմաղ
իշին փափազ օլտու վէ չէօլէ չէքիլտի:

Լաքին գատէր՝ քէնտի թէրթիպլինէ
ույմատը. չիւնքի Յովհաննէս Մաթա խ-
մինտէ պիր նամատար օգուճուշ քիշի Փա-
րիզտէն ծնա կէլիպ էլի ալթընտա թէր-
պիյէ օլմագ իսթէր իտի: Փեղեքս չօգ
մուհապպէթ իլէ միսաֆիրինի գապուլ
էթտի վէ իւզէրինտէ ֆագուլէթէ մէյլ
կէօրտիւյիւ իշին պիլէսինճէ իւշ սէնէ
միգտարի եաշատը: Պիր կիւն իքիտի պիր
պերրագ փունարըն եանընտա օթուրուպ
սէմավի շէյլէր իւզէրինէ սուհպէթ էթ-
տիքլէրինտէ եագընտաքի օրման իշինտէն
պիր կէյիք սըչրայըպ տիշարը կէլտի.
պույնուզալ իւզէրինտէ պիր գըրմըղըյա
վէ մավիյէ վուրուր խաչ տաըմըշ ըտը,
վէ եավաշ եավաշ օրալարտա կէզլինիր
իտի: Ս. Փեղեքս պունու կէօրտիւյիւնտէ

Թէաճծիւպտէ գալար, վէ նէ օլաճաղընը պիլմէտի: Իքիսի տէ սրողըւա տուայա տուրուպ՝ պունուն նէ օլտուղունու պէյան էթսին տէյի Ալլահա եալվարտըւար, վէ ղէճալարը իշիտիլիպ Ալլահ իքիսինին տէ եիւրէյինէ՝ զալիմլէր էլլենէ տիւշմիւշ էսիրլէրի գուրթարմաղա արգիւ պըրագա-սը քի, օնուն աթէշիլլէ սանքի եանար Թուլթուշուրուտուլար:

Պունտան սօնրա ղույալարընտա Ալլահ Թարաֆընտան պու պապտէ մախսու էմրլէր ալըպ՝ վազթին Փափա հազըէթ-լէրի իւշիւնծիւ Խննովկենտիտա Ֆիքրլէ-րինի աշտըւար. օ՛ իւք իպթա գայլ օլ-մասը, լաքին սօնրա իզն վէրտի: Իւք մանաթըր Մալթայա եազըն պիր եէր-տէ գուրտուլար, վէ սէպէպինի իշիտէն տինտարլար տախի պազըսը փարա իլէ վէ պազըսը տախի օնլարըն սըրասընա կիր-մէյլէ Ալլահըն պաշլատըղը իշի իլէրի կէօ-թիւրմէյէ եարտըմ էտէր իտիլէր: Մա-նասթըր պիթտիյի կիպի Ս. Յովհաննէս Բօմայա կիթտի վէ մանաթըրըն իտարէ-սինի Ս. Փեղեքսէ պըրագաթը քի սէօզիւ վէ ամէլլէյէ ճէմի ղահիպլէրինի պիր աղիմ քէմալլէյէթէ եէթիշտիրտի: Հէր շէյտէն զիատէ Բրիտոսուն գանը պէհասըլլա սաթըն ալընմըշ սէֆիլ էսիրլէրին պու-լունտուղու հալի նագլ էտէրէք եիւրէք-

լերինի ալէվլէնտիրաի, վէ ընլարըն սէլա-
մէթի հազգընա գալպլէրինտէ մուհապ-
պէթ հապլ էթտի: Բահիպ օլմայանլարա
տախի նասիհաթ վէրիր վէ էլլէրինտէն
կէլէն եարտըմը ճէօմէրտլէք իլէ էթմէյլէ
օնլարըն խէլաւընա հիսսէտար օլմայա
զայրէթ վէրիր իտի: Պու գատար հազըր-
լըգտան սօնրա էսիրլէրին պուլունտուղու
եէրլէրէ բահիպլէրինի եօլլատը վէ պուն-
լար էլլէրինէ կէչէնլէրի բէճա վէ ազչա
գուլվլէթիլէ գուրթարըպ վաթանլարընա
եօլլարըտըլար:

Ս. Փեղէքս գօտուղու մանասթըրըն
պու գատար իլէրի կիթմէսինի կէօզիյլէ
կէօրիւպ թէսէլլի օլուր վէ Ալլահա շիւքր
սունար ըտը՝ վէ Ալլահտան տախի պիլ-
մուգապէլէ թաթլը կէօրիւնիւշէր իլէ
իվազընը ալըր ըտը: Ազիզ Պիքիր Մէ-
րէէմին մէվլուաունտան պիր կիւն էվվէլ
ատէթի իւզրէ օլ պիրլէրինտէն պիրսաաթ
իլէրի տուայա հազըրլըգ կէօրմէ իչին
քիլիսէյէ կիրմէսինտէ կէօրտիւ քի ազիզ
Պիքիր իլէ խայլի ճէննէթ էհալիսի օրայա
թօփ օլմուշ Ալլահա սէնալէր օգույօրլար.
քէնտիսի տէ օնլար իլէ պէրապէր օգու-
մաղա պաշլատը: Մէլէքլէրտէն պիրիսի
եանընա կէլիպ՝ չօղա վարմազ ճէննէթտէ
պիզիմ իլէ սէն տէ պիր օլաճագ սըն տէյի
միւթտէ վէրմէսինտէ, ազիզ շազ օլտու

վէ ճէմի րահիպէրինի ճէմ էտիպ ալոր-
ղը խապերի ծնլարա պէյան էյլէտի, վէ
էտիր տիւշմիւշ ճանլարըն խէլաւընտա
գուսուր էթմէմէյէ զայրէթ վէնասիհաթ
վէրտիքաէն սօնրա կիւլէր եիւզ իլէ ազիզ
րուհինի եարասըճըսընըն էլինէ թէսլիմ
էյլէտի:

ՆՈՅՆԹԲԵՐ 13

Ս. ՀՈՄՈՐՈՆՆՈՍ

Պու ազիզ իթալիատա Գրէմօնա շէհ-
րինտէ տիւնեպէ կէլմիշ տիր: Աթալարը
տիւնեա զէնկինլէյինտէն զիատէ ֆազու-
լէթ քէսպ էթմէյէ թալիպ իտիլէր. վէ
պու սէվկիւլիւ էվլատլարընըն ստընը տա-
խի, Հոմոբոնոս քի էյի ստամ տէմէք
տիր՝ մախսուս գոյուպ՝ թաշըտըղը իսմէ
մութապըգ էյի վէ քէսմիլ օլմայա զայ-
րէթ էտէրիտիլէր: Ազիզ տախի ծնլարըն
իւմիտինի պօշա չըգարմայըպ եէվմէյէ
քէմալէյէթ թարիզինտէ իլէրի կիտէր
իտի: Եաշը պալիզ օլտուզընտա փէտէրի
օնու օտասընա կէօթիւրիւպ ախոուա-
թայա դօտու, վէ լաքին Հոմոբոնոս Ալահ
թարաֆընտան օլ սանաաթըն զայէթ
թէհլէքէլի օլմասընը ախլայըպ օլ գատար
իշինէ սօգուլմասը: Հէր սապահ տահա

իշէ պաշլամատան տուասընը էտէր վէ պատարադընը կէօրիւր իւտիւ. Հէր շէյ-տէն էվվէլ Ալլահըն ճէննէթինի արամալըյը. իշիմիզին բասթ կիտիպ պէրէքեաթլը օլմասր Ալլահտան տըր, տէր իտի: Ալլապ սաթտըղընտա եալան սօյլէմէտէն սագընըր ըտը. նահագգ վէ հարամ գազանճլարը գապուլ էթմէզ իտի. մալըն տէյէրինտէն զիատէ շէյ թալապ էթմէզ իտի. իշինէ ղայէթ միւգայեէտ իտի, վէ իսթէմէզ իտի քի քէնտի իհմալճըլըլը իլէ պաշգալարընա զարար օլտուն:

Աթալարընըն սէօզիւնտէն չըգմազ ըտը, վէ օնլարըն հէր հագգ սէօզէրինի Ալլահտան կէլմէ կիպի գապուլ էտիպ իճրասընը էտէր իտի. տիւնեայա կիրմէսինի իսթէտիքլէրինտէ՝ օնա տա գարշը գօմայըպ՝ պուլտուգլարընը գապուլ էթտի վէ պիլէսինճէ՝ քրիսթիյանա վաճիպ մուհապպէթ իլէ կէշինտի: Աթալարընըն էօլիւմիւնտէն սօնրա տախի տիզու աթա մասլահաթընը իլէրի կէօթիւրտիւ, վէ ճէմի էլինէ կէլէն ագչայը ֆուգարէլէրին խայրընա սարֆ էտէր իտի: Չօգ տէֆա մահճուպ ֆագըրըլարըն էվլինի արար վէ քէնտիսի էլէյլէ օնլարա սատագա վէրիբ իտի: Ջէվճէսի պու գատար ճէօմէրալիյինի շէքէմէյիպ՝ Պիր ազ տիւշիւնէրէք էյլէ, պէլքի սօնրա պիզէ տէ եէյէճէք

գալմազ տէմէսինտէ, ազիկ ծնւարը գայը-
 րան Ալլահ պիզի տէ աճ պրրագմազ տէյի
 ճէվապ վէրիր իտի: Պիր կիւն գըթըզ
 վագթինտէ էվինէ օլ գատար ֆուգարէ
 թօփ օլտու քի Հոմարսնու էվտէ օլան
 պիւթիւն եէմէյինի ծնւարա տաղըթտը
 վէ քէնտիսինէ պիր շէյ սագլամատը:
 Զէվճէսի աիշարրտան էվէ կէլիպ սօֆ-
 րայը գօմարնտա սօլապը աշտը վէ էվ-
 վէլքի կիպի տէլէ իշինտէ սօլու էքմէյի
 պուլտու, լաքին քէսիպ պէյազ պուլ-
 մարնտա՝ Պու նէ տիր, տէյի պէսլէմէյէ
 սօրտու, վէ կէշմիշէ տուլտուզունտա՝
 գէվճինին տէսիքլէրինէ գանտը: Հոմ-
 բոնու ֆուգարէլէր հագգընա պունա
 քէզալէք չօդ միւճիւզէթլէր իշլէմիշ տիր,
 վէ պու պապտէ նէ գատար ատը չալ օլ-
 մուշ ուտույսա տա քէնտիսի տայմա կիզ-
 լի սագլամաղա զայրէթ էտէր իտի: Հէր
 կիւն կէճէ եարըսը գալզար վէ ճիվարըն-
 տա պուլունան քիլիտէ իշինէ կիրիպ օրա-
 տա Ալլահըն մէտհինի օգույան բտհիպլէր
 իլէ պերապէր քէնտի տէ տուասընը էտէր
 իտի: Պիր կիւն առէթի իւզըն քիլիսէյէ
 կիրիպ պատարագ կէօրիւր իքէն Ալլահըն
 իզգէթինէ սէնալէր կէօյլէրտէ օգունսուն
 տէնիլտիքտէ, ազիկ օրատա փաք բուհինի
 ափանսըզ Ալլարն էլինէ թէսլիմ էթտի:
 Տիլ իւթ իւնտէ էօլիւ պուլտուզլարընտա

ճէմի տինտարլար ազիզի էվլէյա կիպի
թութուպ մէտհինի էթմէյէ պաշլատրլար:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր 14

Ս. ՊՂԱՏՈՆ

Պաշլատրլար Մաքսիմիանոս գրաւըն աէվ-
լէթի էյետամինտէ էնկիւրիւ շէհրինտէ
տինտար աթալարտան տիւնէայա կէլիպ
քիւչիւք եաշընտա օնլարը գայպ էթտի:
Տօղուշու Փազուլէթէ մէյլլի օլտուզու
իչին աթալարընտան գալմա վարիյէթինի
սաթար վէ քրիստոսուն խաթրը իչին
զահմէթ չէքէնլէրէ տաղըտըր ըտը: Զիւն-
քի հիչ քիմնէտէն իհթիրազ էթմէսիզ
քրիստոսու վազ էտէր իտի, օլ սէպէպտէն
քէնտինտէն էյլէք պուլանլարըն էլլէյէ
գամազլանրպ փուլթլարըն տիւշմանը տըր
տէյի շէհր վալէսի Ագրիպպինտոսուն հու-
զուրինէ չըգարըլտը: Տինի վէ նէրէլի օլ-
մասը թէթթիշ օլունուպ՝ տօղտուզու
տին իչինտէ գալի պուլունմասընտա օն
իքի քիշի նէվպէթ իլէ ազիզի աէջտիւ-
լէր վէ լաքին Ֆիքրինտէն չէվիրէմէտիլէր:

Պունտան սօնրա հաքիմին էմրիյլէ զըն-
տանտա աթտըլար, վէ վազթ վազթ տի-
շարը չըգարըպ թիւրլիւ թէքլիֆլէր իլէ
օնու ալլահլարըն իպտաէթինէ չէվիրմէյէ

չալըշըրըտըւար՝ հաքիմ քէնտի պիր թա-
նէճիք գըզընը պիլէ վերմէյէ սէօզ վէրտի.
լաքին Ալլահըն սատըզ գուլու զալիմին
հէր թէքլիֆինէ ագիլ սէօզէր իլէ զար-
շը կէլտիքտէն սօնրա թէքրար ազիզ տի-
նինի իգրար էթտի վէ Էօլմէյէ հազըր օլ-
մասընը պէյան էյլէտի: Հաքիմ Էօքէլէն-
տի վէ թիւրլի իպէհնճէլէր վէրտիքտէն
սօնրա զիֆթ եազը իլէ թուլթուշմուշ
աթէշ իշինտէ եազմազ իսթէտի, վէ
լաքին ազիզին տուասըլլա աթէշ սէօն-
տիւ վէ գըլընա պիլէ զարար կէլմէտի:
Ագրիպպինու կէօզիւնիւ աշըպ Ալլահըն
հիքմէթինի կէօրմէք շէօյլէ տուրսուն,
պունու պիւյիւճիւլիւք ատտ էտիպ եէնի
իպէհնճէ ալաթլարը իճատ էյլէտի. եէր
իւսթիւնտէ եաթըրսը վէ տէրիսինի գա-
զըտըզտան սօնրա սրգասընտան պօյուն-
ճա ուղուն պիրէր պիրէր գայըշլար տիշարը
սըյըրըր չըգարըր ըտը: Ազիզ, Պղատոն
պու ճիւմլէ իպէհնճէլէր վազթինտէ սապր
իլէ թահամիւլ, վէ կիւլէր եիւզ իլէ
Ալլահը մէտհ էթմէօինտէ զալիմ տահա
զիատէ խըշմա կէլիւր վէ իպէհնճէլէրի ար-
թըրըր ըտը: Պիր եիւքսէք եէրէ սատըր-
տը, սանքի պիւթիւն թէնինին տէրիսինի
սըյըրթտը վէ սօնրա աթէշ քէսիլմիշ
շիշլէր իլէ ազիզին եարալարընը տաղար
ըտը: Պունա քէզալիք հէր նէ իպէհնճէ

վերտիյսէ առաւ աղիզի Փիքրինտէն չէվի-
րէմէտի, վէ պէլքի զընտանտա էօլիւր
կիտէր մէէմուլիյլէ հապսա աթտրրտը վէ
օն կիւն եէմէք վէ սու վէրմէտի: Լաքին
օնուն պօղուլաճագ եէրտէ տահա իւսթէ
կէլմէսինի կէօրտիյիւնտէ էնճամ սաթր
իլէ պօյնունու վուրմայա էմր էյլէտի:
Ճէլատլար ալըպ գրրա չըգարմալարընտա
աղիպ պիր ճիւզի վատէ վէրսինլէր քի
տոււասընը պիթիրսին տէյի ըիճա էթտի.
վէ օլ անէ գատար Ալլահըն ճէմի հիմոյ-
էթինէ շիւքր սունտուգտան սօնրա պօյ-
նունու ուզտարպ՝ արզու էթտիյի շէհիտ-
լէր թաճընա նայլ օլտու:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր 15

Ս. ԼԵՈՊՈԼՏՈՍ

Պու աղիգ նամտար վէ մէշհուր Աւս-
թրիա օճաղընտան իլէրի կէլմէ պէյզատէ
տիր: Թա քիւչիւք չաղընտա Փազուլէթէ
օլան մէյլի պէլլի իտի. եաշտաշլարընըն
ցունճագլարընտան պրըլըր վէ Ալլահըն
հիքմէթլի սրըրլարը իւլէրինէ տիւշիւնիւր
իւտիւ. էտէպիւ երքեանըլա քէնտին-
տէն պիւյիւքլէրէ պիլէ իպրէթ օլուր ու-
տու վէ պու քիչիւքլիւքտէ իզհար էյլէ-
տիյի քեւամիլլէյի պիւյիւտիւյիւնտէ տախի

* * *

էլտէն պրրագմատը: Էօմրիւնիւն փաք-
լըղը վէ տին հազգընա օլան դայրէթի
իչին՝ հէփիսի տէ օնու էյէ իսմիլյէ չա-
ղըրըր բարլար:

Փէտէրի էօլտիւքտէն սօնրա օնուն եւ-
րինէ կէչտի վէ տէվլէթի օմուրունու փէ-
սէնտ օլունածադ թարղըլա իլէրի կէօ-
թիւրիւր իտիւ. ճէմիաթը էյի իտարէ
էտէ պիլմէ իչին Ալլահա իպատէթտէն
պաշգա եօլ եօգ տուր, վէ մութլու օլ-
մանըն թէմէլի օ տուր, տէր իտի: Օլ
խուսուստան տախի Ալլահըն վէ քիլիսէ-
նին թէմպիհլէրինի սագլամատա դայէթ
միւգայեէտ իտի. թէվապիլէրի հազգընա
կէօսթէրտիյի մուհապպէթ վէ իհսան
էյլէտիյի գօլայլըզլար տիլ իլէ թարիֆ
օլունմազ շէյ տիրլէր. հէր իսթէյէն օնուն
եանընա չըզըպ հալինի արգ էտէպիլէր
իտի. հէփիսինի սապը վէ մուհապպէթ
իլէ տինլէր վէ հազգ մաթլուպլարընրն
իծրասընը էտէր իտի:

Պու ազիզին զէվճէսի Ազնէս տէօր-
տիւնծիւ Հէնրիկոս գրալըն գըզըյուր, վէ
ֆիազուլէթ պապինտէ քէտինտէն աշաղա
գալմազ ըտը: Օնուն ըէյի վէ ըէճասըլլա
պիր միւքքէլէֆ քիլիսէ եափմաղա գա-
րար վէրտի, քի.քէնտինին տէվլէթ օմու-
րունտան տուա էթմէյէ վազթի օլմա-
տըղը իչին իչինտէ պուլունան զահիտ

քիչիւնք Նլլահա սէնալէր օգուսունլար.
 վէ լաքին եափըւաճագ քիլիսէ եէրի իւ-
 դէրինէ պիր ազ կիւճիւք փէյտա օլմուշ
 ուտու: Պիր կիւն զէվճէսիյլէ պերապէր
 փէնճիրէ էօնիւնաէ տուրուպ պու շէյ իւ-
 դէրինէ «էօյլէշտիքլէրինտէ զաֆիլ պիր
 ըիւզկեար չըգտը վէ զէվճէսինին պաշըն-
 տան թիւլպէնտի գափըպ կէօթիւրտիւ:
 Պիր գաշ կիւն սօնրա Լէոպոլտոս ափա
 չըգմաւրնտա պիր միւրվէր աղաճը իւզէ-
 րինտէ թիւլպէնտի պուլտու վէ թէմիզ,
 գուրու վէ ուսլ իյէ օրատա ասըլըպ գալ-
 մաւրնտա՝ Նլլահ օ եէրի քիլիսէ պի-
 նաոր իչին սէշմիշ տիր՝ տէյէրէք, էմր
 էթտի քի ֆիլ հալ օ թիւլպէնտին պու-
 լունաուզըւ եէր իւզէրինէ սէվիպ իպատէ-
 թինի էթտիյի ազիդ Պիքը Մէրէէմին
 իսմի շէրիֆինէ պիր կիւզէլ քիլիսէ եա-
 փըլըն վէ արզիւսիւ միւճիպինճէ թէք-
 միլ օլտուզընտա եանընա պիր միւքէլ-
 լէֆ մանասթըր տախի եափտըրըպ Աւգոս-
 տինեան րահիպլէրի էլինէ թէսլիմ էթ-
 տի, վէ օ մանասթըր սէպէպիյլէ շէհրին
 ատըր տախի պու կիւնէտէք Գլօսթէրնայ-
 պուրկ չաղըրլմըշ տըր: Վիէննատան օն
 իքի միլ ըրադ ախէր պիր կիւզէլ մահալլ-
 տէ սաիր պիր միւքէլլէֆ մանասթըր տա-
 խի պինա էթտիրիպ օնու տա Ս. Բեռ-
 նարդոսուն րահիպլէրի էլլէրինէ վէրմիշ

տիր: Պու կիռնէ խայրէթ եերլերի իշին սարֆ օլունան ագչէյի գայպ օլմուշ սայմաղ բար. հաթթա տայմա տիւշիւնիւր իւտիւ քի Ալլահըն խըղմէթինէ քէնտիւլէրինի վերմիշ բահիպլէր իշինտէ ճէմ օլուպ Ալլահա սէնա էթմէլէրինտէ՝ ճէմիաթը տահա էյի օլուր, տէվլէթի վէ խանէսի իւզերինէ սէմալի ալգըշար խազինէլէրի կէլիւր: Պու ճիհէթտէն էօթիւրիւ տախի քահանալարա չօգ իթիպար էտէր իտի. էլ գազա ծնւարքն իւզերինէ ճէմիաթ թարաֆընտան պիր զուլմ վէ եախօտ նահագգ սէօգ իշիտիլէճէք օլուրսայրտը, ծնու Ալլահըն շանընա տօգանըր կիպի թուլթուպ էտէնին վէ սէյլէյէնին թէրպիյէսինի տէրազապ իպրէթի ալէմ իշին ալանէն վէրիւր իտի:

Գըրգ սէնէ միւտտէթի ճէմիաթընը փէտէր կիպի իտարէ էթաի: Հէփիսի տէ ծնու սէվէր վէ ծնուն էօմրիւ ուզունլուզու իշին տուա էտէր իտիլէր: Պու թարիգ իւզրէ եաշաարդտան սօնրա Ալլահ իւզէրինէ պիր աղըր խաթթէլիք եօլլատը քի աճաիպ սապր իլէ չէքաի վէ չօգ տէֆա քիւշիւքլիւքառէ էգպէր էթտիյի քիթապի միւզատտէսին սիճիլլի սէօզլէրինի ազլընա կիթիւրէքք քէնտի քէնտինի թէսէլլի էտէր իտի: Պաթթէլլի աղըրլանըպ կիւնլէրինին եազլաշմաորըր կէօր-

տիցիւնսէ աշգ իլէ սուրբ խորհուրդաւոր
աւար վէ Եփէնտիմիզին 1136 սէնէսինսէ
ազիզ ըուհինի եարատըճըսընըն էլինէ
Թէպիմ էյլէտի:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր 16

Ս. ՄԱՏԹԻՈՍ

ԱԻԵՏԱՐԱՆԻ 2

Ս. Մատթէոս առաքեալ վէ աւետա-
րանիչ՝ Գալիլեանըն Կանա շէհրինսէ
տիւնեայա կէլտի: Ինճիլի շէրիֆին նազ-
լինճէ կիւմրիւքճիւ խաի, վէ օլ սէպէպ-
տէն տախի հէփիսինին կէօզիւնսէն չըզ-
մըշ վէ ատը սանը կիւնահքեար եէրինէ
գօնուլմուշ ուսու. չիւնքի եէհուտի միւ-
լէթի քէնտիլի հէր վէրկիտէն մուաֆ
գըյաս էտէրէք՝ գրալ խամինէ պիլէ պաճ
ալանը այնէ գարշը հարէքէթ էտէյօր
տէյի խօրլար վէ կիւնահքեար եէրինէ
գօր ըտըլար: Պիր կիւն Մատթէոս ատէ-
թի իւզըէ փիշթախթէ էօնիւնսէ օթու-
րուր իքէն շաիրալէրիլէ պէրապէր Քրիս-
տոս օրատան կէչտի վէ թաթը կէօզ իլէ
օնա պագըպ, Հայտէ արարմանն կէլ
տիլինճէ, Մատթէոս տէրունի լութֆ
ըշըղըյա նուրանըպ չափուճագ պաղա
գալգաթը վէ արտընտան կիտիպ Քրիստո-

սու՝ էվինտէ եէմէյէ տավէթ էթտի: Տա-
վէթլիլէր իշինտէ չօգ կիւմրիւք խըզմէ-
թինտէ պուլունանլար վէ ախէր ատը չըգ-
մըշ կիւնաՏքեարլար տախի վար ըտը, վէ
պուլնլարըն տա մէրամը օնուն տէտիքլէ-
րինի տույարագ տէօնիւպ արգասընտան
կիթմէք իտի: Քրիստոսուն պու թութ-
տուզու եօլտան Փարիսիլէր հազգ էթ-
մէյիպ մըրըլտանմայա պաշլատըլար վէ նէ
իշին սիզին ութանըզ կիւմրիւքծիւլէր
իլէ վէ կիւնաՏքեարլարըլա եէր իշէր
տէյի, շաիրտլէրինէ, շէքեայէթ էթտի-
լէր: Լաքին Քրիստոս օնլարտան էվվէլ՝
ճէվապընը հազըրլամըշ ըտը. Սալլարըն
հէտի՛մէ մի-հմաճը եօգ Գուր, խաթիլէր իշին
հէտի՛մ լալըմ Գըր, տէյէրէք անլաթմագ
իսթէտի, քի շէքեայէթլէրի հազգ տէ-
յիլ տիր, հէքիմին խասթէյէ կիթտիյի
կիպի, քէնտի տէ Փագաթ կիւնաՏքեար-
լարը տիւզէլթմէ իշին, տիւնեպա կէլմիշ
տիր:

Բուհուլլահ՝ առաքեալլար իւզէրինէ
էնտիյի կիւն քէնտի տախի պու ազիմ
լութֆա նայլ օլտու. տահա քէնտիյէ
նասիպ օլան մէմլէքէթէ կիթմէտէն եէնի
տէօնէնլէրին գալպինտէ հէր իշիթտիք-
լէրինի թապ էթմէ իշին Քրիստոսուն էօ-
լիւմիւ վէ իսքէնճէտի իւզէրինէ մուխթա-
սարէն քէնտի Ինճիլինի թէէլիֆ էթտի:

Ս. Մատթէոսուն գրամէթինէ Արապիս-
թան տիւշտիւ. փախթախթը Նատապար
շէհրինէ վարաւղընտա իբի մէշհուր վե
ուսթա պիւյիւծիւէր պուլտու: Ազիզ օն-
լարըն հիլէսինի թուլթտու վէ պիր տահա
օնլարըն տէքքլէրինէ ինանմամայա՝ ճե-
միաթա նասիհաթ վերտիքտէն սօնրա
Քրիստոսու չավ էտէր վէ օնուն իսմի շէ-
րիֆիյլէ օլ մուզեր քիշիւերին պիւյիւ-
սիւնիւ պօզար ըտր: Մէզքիուր թէլպիս-
լէր՝ իթիպարլարընը վէ գազանճլարընը
իթիրտիքլէրինի աշէքեար կէօրիւպ շէյ-
թան ֆէննի գուվլէթիյլէ զաիֆ քիշիւեր
եիւրէյինէ պիր աճաիպ գօրգու պրրագ-
տըլար, վէ ատէթլէրի իւզրէ էլ իլէ վէ
ազըզ իլէ թիւլլիւ հարէքէթլէր էթ-
տիքտէն սօնրա եագընտաքի օրմանլըգ
իշինտէն իբի աճէպ իւլ աճաիպ էթտէր
չըգարտըլար քի օնլարըն «էօզիւնճէ կե-
լիպ շէհրի զէհրլէյէճէք իտիլէր: Ս.
Մատթէոս ճէմիաթա եիւրէք վերիպ՝
հէփիսինին էօնիւնտէ ճանվարլարըն գար-
չըսընա չըգտը վէ պիր խաչ նիշանը էթ-
տիքտէն սօնրա չափուճագ կէլտիքլէրի
եերէ կիթմէյէ էմր էթտի:

Պունա քէզալիք ախէր միւծիզէլէր իլէ
փուլթփերէսթլէրին կէօզիւնիւ աչտը.
լաքին հէփիսինտէն զեատէ պիր էօլմիւշ
շահլատէ գըզըն տիրիլմէսի՝ ճէմի շէհր

էհալիսինն տէճնուպ քրիսթիյան օլմա-
 ւրնա սէպէպ օլմուշ տուր: Արապիսթան
 փատիշահներն պիւր գըզը վար ըսը քի
 պիւր շարէսից խառթելէյէ տիւշիւպ էօլ-
 միւշ իւտիւ: Մէզքիւր պիւյիւճիւլէրի
 սարայա չաղըրըպ էօլմիւշ գըզընը տի-
 րիլթմէյէ թէքլիֆ էթտի, ծնար հէր նէ
 քի էթտիլէր իսէ տէ՛ եարտըմլարընա
 չաղըրտըղլարը շէյթանլարըն գուվլէթի
 էյլէ պիւր ազիմ միւճիգէյի էթմէյէ քեա-
 ֆի տէյիլ իտիւ: Ս. Մատթէոս սարայա
 չաղըրըլը՝ ազիլ՝ ճէնազէնին եանընա
 վարըպ Քրիստոսուն իսմիլլէ չափուճագ
 տիրիլիւպ այաղա գալգմայա էմր էթտի:
 Պու ազիլ վէ ազիմ հիքմէթ իւզէ-
 րինէ փատիշահ ճէմի թէվապիլէրի վէ
 շէհր էհալիսիլլէ պէրապէր վաֆթիլ
 օլուպ քրիսթիյան տիննի գապուլ էթ-
 տի: Բալիլէրին թախմինինճէ պու ազիլ՝
 եիրմի իւշ տէնէ միգաարի վագ վէրէրէք
 չօդ մէմլէքէթլէրտէ կէզմիւշ վէ հէր
 տէճնաիրտիյիւ շէհրլէրտէ եպիսկոպոս
 նասպ էտիպ, քիլիս խըղմէթինի ծնարա
 իհալէ հտէր իտի: Մէրսում Արապիս-
 թան փատիշահներն Իֆիճինիա նամ գըզը
 Ալլահա պիքրիլլէյինի ահա իլէ սունմուշ
 օլարագ, միւմաիլէյհին խալիֆի ծնուն
 տիլպէրլլէյինէ վուրուլուպ քէնտիլի ալ-
 մագ արզուլէտի, լաքին ազիլէ գայլ օլ-

մատը: Փատիշահ Ս. Մատթէոսոս էմր
էթտի քի Իֆիճինիայը գանտըրտըն. Փա-
գաթ ազիզ պքսինի նատիհաթ իյլէտի-
յինտէ՝ խունքեար գուտտաար շէրիֆ
իշինտէ ազիզի վուրտուրտու: Սոնրա Իֆի-
ճինիայը մէյլլինէ չէվիրմէյէ նաֆիլէ չա-
պալայըպ՝ ծնու տա գաթլ էթտիրտի.
Փաղաթ քէնտի տախի գաղէպինի ալտը
վէ ոյուզ խաթթէլիյինէ տիւշիւպ՝ ստպը
էտէմէյէրէք քէնտի քէնտինի թէրիֆ
էթտի:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ի 17

Ս. ՓԻԼՍՊՈՍ ԸՌԱՔԱՆԱՆ

Քրիստոսուն ծն իքի շաիրտլերինին
պիրիտի տէ պու ազիզ իտի. վաթանը
Բէթսայիդա Ս. Անդրէասըն վէ Պետրո-
սուն հէմէհէրիտի վէ սատրգ ճանտան
տօսթու վէ Յիսուսուն տախի եանընտա
սէօզիւ կէշէր վէ իլէրի կէլէնլերին պիրի
իտի. Քրիստոս իլէ թէքլիֆտիլ օլմասընը
չէօլտէ եէմէք պուլունմատրղընտա՝ ճէ-
միաթը գայրարադ օլան ֆօտուլալար
իւզերինէ սէօյլէմէսինտէն, վէ Անդրէաս
իլէ պերապէր՝ Քրիստոսու կէօրմէյէ կէ-
լէնլերին արզիւտինի ծնա պէյան էթմէ-
սինտէն պէլլի տիր:

Բուհուլաս լութֆու իլէ առաքեալա-
րըն իւզէրինէ էնմէսինտէ փիլիպպոս սա-
խի օլ պիր առաքեալար կիպի վազ վէր-
մէյէ կիթտի: Պու ազիզին էթտիյի միւ-
ճիզէթլէրէ վէ քրիստոսուն խաթրը իչին
չէքտիյի զահմէթլէրէ վէ գազանորդը
ճանլարա հիչ շիւպհէ եօգ տուր, վէ լա-
քին նէրէտէ վէ նասրլ էօլտիւյինէ տաիր
աշէքեար պիր շէյ պիլմէյիզ: Իթիգատա
շայան ըափլէրին նագլինճէ պու ազիզ
Սկիւթիա թարաֆընա գատար կիթմիշ
տիր, վէ քրիստոսուն իսմի շանը իչին
թաշա թութուլուպ գուրթուլուգտան
սօնրա Տրայիանոս գրալըն տէվլէթի
էյեամինտէ պաշ աշաղա խաշ իւզէրինէ
ասրլըպ՝ ազիզ էօմրիւնիւ պիթիրմիշ տիր:
Մէզքիուր ըափլէրին զաննընճա էօլիւմիւ
տախի Հերապոլիս շէհրինտէ օլմուշ տուր,
քի Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերանըն կիւն-
լէրինէ գատար թէնի օրատա տուրուր
ուտու վէ իւթիւնտէն սէնէլէր կէչտիք-
տէն սօնրա ազիզ թէնինին պիր հիսսէ-
սինի Ըսթամպօլա վէ պիր հիսսէսինի Բօ-
մայա կէօթիւրմիւշ տիւրլէր:

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԵՆՈՐԻՉ

Տէվէթիմիզ նուրու վէ փետերի ազիզ Գրիգորուն աթալարը Անակ վէ Ոգոհեա ըտըլար. պունլար Աճեմ թօփրաղընտան սուրէթէն գաչգըն էրմէնիթանա կէլ տիքլէրինտէ Արտաղ էյալէթինտէ թադէոս առաքեալըն մէղարընա եազըն պիր մահալտէ Ոգոհեա համլէ օլուպ՝ էֆէն տիմիզին 257 թարիխինտէ փաթիթաթի Վաղարշապատ շէհրինտէ օղլունու տիւնեայա կէթիրտի:

Արտաւանըն փատիշահլըղընը գալտըրան Արտաշիր իլէ արալարընտա օլան «եօգպիրլէյի իւզըէ Անակ էրմէնիլէրին ալիճէնապ փատիշահը խոսրովու տէքք իլէ էօլտիւրմէսինտէ՝ մէրհումուն ինթիգամընը ալմաղ իչին խաին Անակ տա սիլսիլէսիլէ գըլըճտան կէչտի: Ֆազաթ Ալլահըն մախսուս թէրթիպիլէ իքի օղլըլարը գուրթուլուպ՝ Սուրէնի Աճեմիս թանա հալասընըն եանընա գաչըրտըլար վէ օլ պիրինի քի պիզէ նուր վէրէճէյիտի Սփի նամինտէ տինտար սիւտանազը Գայսէրիլէ կէօթիւրաիւ վէ օրատա վաֆթիզ օլուպ մէլէյին վէրտիյի խապէր իւզըէ աար Գրիգորիոս գօնուլտու քի լիւանի բումիտէ այըգ վէ ույանըգ տէմէք տիր:

Է՛հ թագավա՛ վէ զայեթլէ Ալլահտան
 գօրգար յիւսանաւորնն էլի ալթընտա
 թէրպիյէ օլուպ՝ եաշըյա իւմ՝ վէ իպա-
 տէթ թալիմաթընտա տախի պիւյիւտիւ,
 շէօյլէ քի քրիսթիյան տինիմիդին հէր
 յըրընա վուգուֆ օլմուշ ուտու: Եաշը
 պալիզ օլտուղսնտա Մարիամ իամիյէ
 ֆադուլէթ պապինտէ պիր նամտար գըզ
 իլէ թէգէվվիւճ էտիպ իւշ սէնէ սօնրա
 իքի էվսատը օլտու, վէ սէօզ պիրլէյիլէ
 պիրիպիրինտէն այրըլպ Մարիամ քիւ-
 չիւք օլտու Արիստակէս իլէ գարըլար մա-
 նտաթըրընա կիթտի վէ պիւյիւք օլտուլարը
 Վրթանէս սիւտանալարընն եանընտա
 գալըպ սօնրա տիւնէպյա կիրտի: Գրիգոր
 պու կիւննէ իշինի սըրպյա զօտուգտան
 սօնրա փէտէրի Անակըն խոսրովա էթտիյի
 խայընըլը տույուպ՝ Տրդատ փանիշահըն
 խըզմէթինէ կիրէրէք պիր ճիւզի օլ սիւ-
 սիլէյէ օլան զարարը էօտէմէ իշին էրմէ-
 նիսթանա կիթտի, վէ քիմ վէ նէրէտէն
 օլմասընը տէմէտէն Տրդատա խըզմէթ
 էտէր, վէ փէտէրինին վէրտիյի կէշիճի
 տիւնէա վէ թէն զարարընա մուգապէլէ
 Ալլահ օնուս իլէ պէրապէր ճէմի տէվէ-
 թինի փութփէրէսթլէք գարանըղընտան
 գուրթարսըն տէյի տուա էտէր իտի: Պիր
 էյետամ օնուս իլէ բում մէմէքէթլէրին-
 տէ գալտըգտան սօնրա՝ Տրդատ Դիսիլը-

տիանոս գրալտան թաճ ալլպ Երիզա
 քեցիւնէ կէլտիյինտէ՝ թէշէքքիւրէն
 Էրմէնիսթանըն հիմայէթ ճիսի վէ ալլահ-
 լարըն փիրի Արամազդըն գրզը Անահիտ
 փութուն պիւյիւք վէ միւքէլլէֆ հէյքէ-
 լինտէ գուրպան սունմագ իսթէտի: Թէք-
 միլ օլտուգտան սօնրա խիւնքետար չատը-
 րընա չէքիլտի վէ սուֆրայա օթուրաու.
 պաշ շարապտան գրզմաղա պաշլատը-
 ղընտա՝ Գրիգորա էմր էթտի քի եէշիլ
 տալլարտան իսթիֆան: Եափրպ Անահիտ
 ալլահըն միհրապընա փէշքէշ սունսուն:
 Ազիզ պու խրզմէթտէն չէքիլպ Բրիս-
 թիյանըմ վէ քրիսթիյանլարըն հազգ
 վէ պիր Ալլահընտան պաշգաւընա խրզ-
 մէթ էթմէմ տէմէսինտէ փասիշահ
 թէքթիր էթտի. Տիշարըտան կէլմէ պիր
 զարիպ քիշիսին, թափտըղըմ ալլահա
 թափմայըպ տա՝ հուզուրիմտէ պիլմէտի-
 յիմ վէ թանըմատըղըմ Ալլահ ատընը
 վէրմէն, չօգ ճէսարէթ տէյիլ մի տէտիք-
 տէն սօնրա օլ կիւն հապսա աթտըրտը:

Էրթէտի կիւն էօնիւնէ կէլտիյինտէ
 Տրգատ օլ գատար սէնէլէրտէն պէրի եա-
 նրմոա սատըգանէ հէր խրզմէթիմի էթ-
 տին. վէ օլ սէպէպտէն տախի պէն տէ
 սէնի պիւյիւթմէյի Փիքրիմէ գօմուշ ու-
 տում, նէ՞ իչին շիմտի պիր պօշ շէյ իչին
 էմրիմէ գարշը կէլլյօրսուն տէյինճէ՝

Գրիգորիոս, Ալահմըզ Թէմպիհ էտէր
քի հէր խըզմէթքեար աղասընա միւթի
օլտուն. սէն տախի կէօրտիւն նէ գատար
ճանու կէօնիւլտէն տանա խըզմէթ էթմի-
շիմ, լաքին Ալահա վաճիպ օլան իզզէթի
վէ իպատէթի պաշգասընա վերմէք եա-
գըշմազ, տէտի: Տրդատ պու ճէվապըն
իւզէրինէ էօվքէլէնիպ, զէնճիր, հապս
վէ էօլիւմ էօրֆիւ վերտիյինտէ, Գրիգոր
հիշ գօրգմասան Թէքրար ճէվապ վերիպ
Էյյլէ իսէ պէնի սէրան շէհիալէրին սրու-
սընա գօրտուն, տէյինճէ, փատիշահ գու-
տուրմալա պաշլատը, ալէլիսուսուս փութ-
լարը խօրլայըպ քէնտիյէ տախի հաղարէթ
էթմէսինէ տայանամայըպ իսքէնճէ վեր-
մէյէ էմր էթտի: Էլինի արտընտան պաղ-
լաթտը, վէ աղղընա քէլէփշէ գօտուգ-
տան սօնրա արգասընա Թուզ քէլլէլէրի
գօտուրթտու. կէօքսիւնիւ Թօմրուզա
գօր կիպի պիր ալաթլա սըգտըգտան
սօնրա՝ օյնաղլար արասընտան իփ կէշէրիպ
մուալլագտա ասը վերտի վէ զէվալլը
Գրիգորիոս օ հալտէ եէտի կիւն վէ եէտի
կէճէ գալտը:

Սօնրա էնտիրիպ հուզուրինէ կէթիրթ-
տիյինտէ, կէօրտիւնմի, ճանսըզ վէ հա-
սէսիզ տէտիքլէրին ալաշլար պաշընա
նէ կէթիրտիլէր. էյէր տահա ինսատ էտիպ
օնլարա սէճտէ էթմէզտէն, տահա պէտ-

Թէրինի հազըրլամը շար տըր տէյի Տրգատ
էօրֆ վէրինճէ, ազիզ ազիլ սէօլէր իլէ
ալլահ տէսիքլէրինին ետիմա օլմասընը
կէօսթէրտի, վէ քէնտինին տօղըու Ալ-
լահտան զայրիսինէ սէճտէ գըլմայաճա-
ղընը միւգարրէր էյլէտի: Տրգատ էվվէլ-
քինտէն զիատէ խըրոս չըգըպ սիր այա-
ղընտան պաշ աշաղա սասըրտը, վէ ալ-
թընտան նէճասէթ թիւթսիւսիւ վէր-
տիքտէն սօնրա օն քիշի նէվպէթ իլէ ա-
զիզի տէյէր իտիլէր, վէ պու հալտէ
տախի եէտի կիւն գալլպ օրատա պուլու-
նանլարա հագգ էօլու էյրէտիր, վէ Ալ-
լահըն էօլլատըղը իսքէնճէլէր իշին թէ-
շէքքիւր օլուր ուտու:

Թէքրար աշաղա էնտիրիպ խօշամէտհ
սէօլէրիլէ էմրինի էթմէյէ գանտըրա-
մատըղընտա այաղընը թօմրուղա վուրուպ
օլգատար սըգտըքի փարմագլարընըն ու-
ճունտան գան կէլմէյէ պաշլատը, վէ փա-
տիշահ էմրիմէ միւթիւ օլմըրմուսուն տէյի
սօրար ըսը. վէ լաքին թէքլիֆի եինէ
րէտտ օլընտուղընտա ուճու սիվըի
էնքսէրլէր կէթիրտիպ թապանընա վուր-
տու վէ էլլէրինտէն թութուպ էիւրիւ-
տիւր իւտիւ, վէ գան սէլ կիպի ագըպ
եէրի ըսլաթմասընտա, Տրգատ՝ Իշթէ
թափտըղըն Ալլահըն կէօրիւնմէզ մախ-
լուգլարը պուլնլար տէյի օնու մասիսարէ

էտեր իտի: Պու տէտիքլէրինէ տէ Լինէ
 Հագգ ճէվապ ալընճա ալընճա պուրնու-
 նա վուրտուրտու, վէ սօնրա եէրէ եա-
 թըրըպ պաշընը մէնկէնէյէ վուրտուգ-
 ասն սօնրա՝ պիր թօրպա իչինէ քիւլ
 տօլտուրուպ պաշընտան աշաղա աստը
 քի պէյնինի վուրուպ ագլընա զարար
 կէթիրսին: Պունունը տա Հագգընտան
 կէլէմէտիյինտէ թէքրար պաշ աշաղա
 ասըպ դարնընա սու տօլտուրտու, վէ ալ-
 րահլարա գուրպսն սունմայա զօր էտեր
 իտի: Լաքին Գրիգոր թէքրար օնուն ալ-
 րահ տէտիքլէրինէ գարշը «էյլէյիպ
 թափտըղը Ալահըն տօղուլուգունու վէ
 չէքտիքլէրինէ պէտէլ օնտան իւճրէթինի
 ալաճաղընը կէսթէրտիյինտէ տէմիր
 թարազլար իլէ եանլարընը գազըթտը,
 վէ սօնրա սիվրի տէմիր փարչալարը իւ-
 գէրինէ եաթըրտը վէ սաղ եէրի գալ-
 մայընճայատագ իւսթիւնտէ սիւրիւքլէ-
 տի. տիզլէրինի գըրմաղ իչին տախի եէնի
 ալէթլար իճատ էթտի վէ Լաքին հիչ պիր
 թիւրլիւ օնուն Հագգընտան կէլէմէտի-
 յինտէ գըզար վէ սապրը գուվլէթինէ
 շաշար ըտը:

Պու գատար իպքենճէտէն վէ հիքմէթ-
 տէն սօնրա ըէճալ քիպարըյլա մէշվարէթ
 էտիպ խօշամէտհ սէօղլէր իլէ օնու գա-
 զանմագ իսթէր իտի. մաւլահաթը օնլա-

րա իհալէ եթտիյինտէ իշլէրինտէն Տա-
ճատ իսմինտէ պիրի Գրիգորուն քիմ օլ-
մասընա Գայսէրիտէն խապէր ալաըղը իշին
գայնաթաար Արտաւազը կէթիրթտի վէ
օնուն հագգընա պիլտիյինի փատիշահըն
էօնիւնտէ «էօյլէթտի: Տրդատ, փէտէ-
րինի էօլտիւրէն խաին Անակըն օղլու օլ-
մասընը տույտուղունտո՝ էլինի վէ այա-
ղընը պաղլայըպ Արարատ էյալէթինէ
սիւրմէյէ վէ Արտաշատ գալէսինէ սօգուպ
տէրին գույուլյա՝ իշինտէ էօլսիւն տէյի
աթմաղա էմր էթտի: Օնտան «օնրա պու
տախի օ գույուլյա աթըլան ախէր գապա-
հաթըլըար կիպի հափասընըն ֆէնալըղըն-
տան, վէ զէհիրլի երլանլարտան փարէ
փարչէ օլուպ վիւճուտի գալգմըշ տըր
գըլասըլա՝ ղայրի իւզէրինէ «էօյլէնմէյիպ
ատը ունուտուլտու:

Լաքին Ալահ գուլունու քէնտի սիա-
նէթի թաահթընա ալըպ գույու իշինտէ
հիքմէթինի կէօսթէրտի. մէլէքլէր կէօյ-
տէն էնիպ ազիզի թէսէլլի էտէր իտիլէր,
վէ Ալահըն թէրթիպիյլէ պիր տուլ
գարը հէր կիւն գույունուն եանընա կի-
տիպ իշինէ պիր էքմէք աթար բոր, վէ
պու թարիգ իւզրէ օն պէշ սէնէ ազիզ
Գրիգոր օլ գօրգունճ գույու իշինտէ Ալ-
լահա սէնալէր օգույարագ եաշատը:

Տրդատ՝ Եկեղեաց էյալէթինտէ Գրի-

գորա օլ գատար իսքէնճէլէր վերտիքտէն
 սօնրա փտիթախթը Վաղարշապատ շէճ-
 րինէ կիտիպ Ֆերման չըգարտը վէ ճէմի
 ուլու տէվլէթի իչինտէ օլան պիւյիւքլէրէ
 վէ քիւչիւքլէրէ՝ փութլար իպատէթինտէ
 զայրէթլի օլմայա էմր էտիպ՝ օնլարա
 կէլէն քրիսթիյանլարըն հէր վէճհիլէ
 հազգլարընտան կէլմէյի ըամարլատըգտան
 սօնրա՝ քէնտի իպրէթիյլէ օնլարա տահա
 զիատէ եիւրէք վէ զայրէթ վէրմէ իչին,
 սէվտիյի վէ խրզմէթինտէ սատըգ Գրի-
 գորու պիլէ պու պապտէ էսիրկէմէյիպ՝
 փութլարա սաի օլտուզը իչին օնա էզի-
 յէթ վերտիքտէն սօնրա դանլը գույույա
 աթմաուրնը պէյան էյլէտի:

Իւզէրինտէն օն տէօրթ սէնէ կէչտիք-
 տէն սօնրա Ս. Հռիփսիմէ արգատաշա-
 րըյա պերապէր տին ուզըուհա Վաղար-
 շապատ շէհրի գուրպինտէ գանընը տէգը-
 տիւ, վէ տահա թէնլէրի գըրտա կէօմիւլ-
 մէմիշ տուրուր իքէն, Տրդատ ալթընճը
 կիւն տէֆի զամ իչին ավա կիթմէտինտէ
 էթտիքլէրի զուլլարա մուգապէլէ Ալլահ
 թարաֆընտան իւզէրինէ պիր աճաիպ
 գազէպ կէլտի: Ճինտէն չարփըլըպ արա-
 պատան քէնտինի աշաղա աթտը, վէ
 էթինի կէմիրմէյէ պաշատը, վէ ինտան
 գըյաֆէթինտէն տախի չըգըպ եէպանի
 խընզիրլէրէ տէօնտիւ վէ օնլար կիպի

ինսանլար արասընտան գաչըպ օրմանլար-
տա հայվանլար իլէ օթլանըր ըտը. հէր
նէ գատար շէհրէ կէթիրմէյէ չալըշար-
լարըտտ տա գլթի գուվվէթի իւզէրինէ
շէյթան զօրու տախի կէլտիյի իչին գա-
պիլտիյ օլտու. ըէճալ քիպարլարը արա-
սընտան տախի չօղու թիւրլիւ գազէպլէրէ
ուզըամըշ ըտըլար:

Ալլահ թէալա պիր հիքմէթ իլէ Տրգա-
տըն զըզ գարտաշը Խոսրովիդուխտա
պէյան էյլէտի քի Գրիգորու գույուտան
չըգարմազանըզ իւզէրինիզէ կէլէն պէ-
լատան գուլթուլամազանըլ. տույանլար
պու խապէրին իւզէրինէ նէ գատար կիւ-
լէր իտիսէլէր տէ թէքրար պէ թէքրար
Ալլահ թարաֆընտան հիքմէթին կէօ-
րիւնմէսինտէ՝ Օտայ իսմինտէ պիր ըէճալը
Արտաշատա Եօլլատըլար, վէ պու թաս-
հիհ հտիպ օնու սաղ պուլտուղունտա իփ
իլէ Եօգարը չէքտի, վէ իւսթիւնիւ պա-
շընը թէմիզլէյիպ Եէնի Էսվապլար կիյին-
տիրտիքտէն սօնրա՝ աշքրը շաղըղլա ալար
վէ պիլէսինճէ Վալարշապատ շէհրինէ
կէօթիւրտիւ:

Բէճալ քիպար վէ ճէմի Ալլահտան
գազէպլէրինի ալմըշ ճանլար շէհրտէն
տիշարը պէքլէր իտիլէր. Ս. Գրիգորուն
սաղ սէլիմ Օտայ իլէ պերապեր կէլտի-
յինի կէօրտիւքլէրինտէ, սէյիրտիպ այա-

ղընա տիւշտիւէր վէ եթտիքէրի քեմ-
 լիքէրէ աֆվ տիւէր իտիւէր. Տրդատ փա-
 տիշահ տախի օլ մէքրուհ տուրէթ իւէ
 կիտիպ ազիզին այաղընա գափանտը: Ս.
 Գրիգոր պունլարը պու հալտէ կէօրտիւ-
 յիւնտէ եիւրէյի գալգաը վէ տուա էտիպ
 սէֆիլ հալլէրինի ֆէհմ էտէպիլէճէք
 գատար ազըլլարընը պաշլարընա կէթիր-
 տի, վէ էավալլարընը կիյտիրմէյէ էմր
 էթտի: Տրդատ թէքրար օլ պիր ընճալ-
 լարըյլա ազիզին այաղընա տիւշիպ էթ-
 տիքէրինէ աֆվ տիլէտի, վէ Ս. Գրիգոր
 մուհապպէթ իլէ գուճագլայըպ գալորը-
 տըգտան սօնրա՝ Պէն տէ սիզին կիպի
 եարատըմըշ պիր զաիֆ զաթըմ, եերի,
 կէօյիւ վէ ճէմի մախլուգաթը եարատան
 Ալլահա սէճտէ գըլընըզ, անճագ օ սիզին
 տէրտինիզէ տէրման վէրէպիլիւր տէտիք-
 տէն սօնրա ֆրիտոտուուն ուղըունա գան-
 լարընը տէօքմիւշ ազիզէլէրին թէնլէրի
 նէրէտէ տիր տէյի սօրտու. օնլար իլէ պէ-
 րապէր էօլտիքէրի եերէ կիթտի վէ քէ-
 ֆին իշին վէրտիքէրի կիւզէլ վէ ինճէ
 լիպատլարը գապուլ էթմէյիպ օնլարին
 երթըգ էավալլարըյլա ալըպ հազըրլա-
 տըղը եերտէ կիւմտիւ, վէ քէնտիսի օլ
 կէճէ օրատա գալըպ ճէմի էրմէնիթանըն
 տէօնիւպ քրիսթիան օլմասը հազընա
 Ալլահա տուա էտէր իտի:

Էրթէսի կիւն փատիշահ իլէ պերապեր
 ճէմի միւթեպերանը միլեթ թէքրար
 ծնուն պուլունտուլու եերէ կելիպ էօնիւ-
 նէ տիզ շէօքտիւլէր վէ աղլայարազ օն-
 տան ափլ տիլէր վէ տերտլերինէ շիֆա
 վէրմէյէ նիյազ էտէր իտիլէր: Ս. Գրի-
 գոր աղղընը աչըպ ֆիթապի մուգատտէս-
 տէն օնլարա սէօյլէմէյէ պաշլատըր վէ էր-
 մէնիսթանըն տէօրթ թարաֆընտան իշի-
 տէնլէր օրայա դօշար կելլըր իտիլէր, վէ
 օ ալլահանի սէօզլերիյլէ հէփիսինին քէօր
 ղլմուշ ճան կէօզլերինի աչար վէ քրիս-
 թիյան տինիմիզէ վաճիպ օլան թալի-
 մաթլարը էօյրէտիր իտի: Ալթմըշ պէշ
 կիւն միգտարի պէօյլէ էթտի, վէ հէր
 կիւն օրուճ վէ փէրհիզ սըմարլատը, ալթ-
 մըշ ալթընճը կիւն՝ կէօրտիւյիւ բուպը
 օնլարա նագլ էտիպ հագգ պիր Ալլահա
 «էճտէ իշին իպատէթխանէլէր եափտըր վէ
 աղիզ խաշլարը տիքտիքտէն «օնրա ճէմի
 տերտիմէնտլերի իշինէ թօփլայըպ օնլար
 իլէ պերապեր Ալլահա տուա էթտիքտէն
 «օնրա հէփիսինէ տէ շիֆա ալլ վէրտի:
 Ճինլիլէր գուրթուլտու, Տրդատ ինսան
 դըյաֆէթինէ տէօնտիւ, քիւթրիւմլէր
 տիւզէլտի, վէ ախէր իլլէթլէրէ կիրիֆ-
 թար օլմուշար անատան տօղմա կիպի
 «աղ վէ կիւզէլ օլտուլար, վէ ալտըգլարը
 հիմայէթէ մուգապէլէ շաղ օլուպ Ալլահա

չիւքր սունարտըլար: Պունտան պէջլէ
 փութխանէլէրի երգըպ ծնլարն եէրինէ
 .քիլիսէլէր եափմաղա պաշլատըլար, վէ
 սօնրա Ս. Գրիգորու Գայսէրիյէ եօլպըլա՝
 Ս. Ղեւոնդէս սէրփիսգուպ՝ գալպի մէս-
 րուրիյէթ լէ մէմլու փատիշահնրէճասընա
 պինպէն ազիմ ալայլէ ճնու եպիսկոպոս
 նապ էթտի: Ս. Գրիգոր զինէթ իլէ
 կէրի տէճնաիւյինտէ արգիւսիւ միւճի-
 պինճէ Ս. Յովհաննէս Կարապետին վէ
 Ս. Աթանազինէսին թէնլէրինտէն պիրեր
 փարչա կէթիւրտի վէ հէր վարարըր եէր-
 լէրաէ միւճիղէլէր իլէր իտի: Տրդատ
 ազիզ Գրիգորուն կէրի տէճնաիւյինսիւ
 իլէթտիյինտէ սուլթանը Աշխէն վէ հէմ-
 շէրիսի Խոսրովիդուխտ իլէ Եփրատ րմա-
 ղընըն եանընտա գարշըսընա չըգտը. վէ
 մէքթուպինին ճէվապընը ալըպ Ալլահն
 էթտիյի էյիլիյէ շաղ օլտուգտան սօնրա
 օրատա քէնտինի վէ ճէմի էթ պաալարընը
 վաֆթիղ էթ մէյէ եալվարըրտը: Լաքին
 Ս. Գրիգոր պիրտէն պիրէ էթմէյիպ
 օթուղ կիւն օրուճ վէ փէրհիղ սըմար-
 լատը վէ թէքրար Ալլահն եօլունու ծն-
 լարա էօյրէթտիքտէն սօնրա ազիզ վաֆ-
 թիղ նուրույլա ճէմիսինի Ալլահ էվլատը
 վէ ճէննէթ միրաւիսօրու էյլէտի: Օնտան
 սօնրա .քիլիսէլէր եափտը, քահանալար
 վէ եպիսկոպոսլար դօտու, մանասթըրլար

պինա էտիպ Ալլահա խղճէթ հոգնէրին
 ապրոսնը չօղալթար: Իսթիյարլըգ վազ-
 թինտէ իքի էվատլարը Արիստակէս վէ
 Արթանէս տախի փատիշահն մաթլու-
 պու իւզէրէ եանընա կէլիպ օնա եարտըմ
 էտէր իտիլէր, ալէլիուուուս Արիստակէս
 քի սօն սէնէլէրինտէ օնուն եէրինտէ
 քիլիսէ իտարէսինի քէնտիսի կէօրիւր
 իւտիւ: Ս. Գրիգոր կէօգիւլէ ճէմի էր-
 մէնիսթանըն Ալլահա տէօնմէսինի կէօ-
 րիւպ թէսէլլի օլտուգտան սօնլա վազթ
 վազթ տաղլարա չէքիլիւր վէ օթ եէյերէք
 տուատա վէ թէֆէքքիւրտէ կիւնլէրինի
 կէչիլիլի իտի:

Պիւլիւք Նոստանդիանուուն տախի տէօ-
 նիւպ քրիսթիյան օլմասը տույուլմասըն-
 տա Տրդատ փատիշահ Ս. Գրիգոր իլէ
 Բօմայա կիթտի: Գրալ վէ վազթին Փափա
 հազըլէթլէրի Ս. Սեղբեստորոս չօգ մու-
 հապպէթ վէ իզլէթ իլէ պունլարը գա-
 պուլ էտիպ իքի մէմլէքէթին միւճիգէթ
 իլէ տէօնմէսինի պիլի պիլլէրինէ նազլ
 էտէրէք Ալլահա շիւքը տունար ըտըլար:
 Պու արալըգ տախի Ս. Սեղբեստորոս Ս.
 Գրիգորա Նաթուղիկոսլուգ վէրտի: Իզնիք
 շէհրին իւմումի մէճլիսինէ Ս. Գրիգոր
 տախի տապէթ օլունտու, վէ լաքին իզ-
 վէթտէն գաչըպ եէրինէ օլու Ս. Արիս-
 տակէսի եօլլատը, վէ օնլարըն գարարընը

կէթիրտիյինտէ դապուլ էտիպ իւզերինէ պիր գաչ շէյ տաճա իլավէ էթտի: Օնտան սօնրա քիւլլէյէն քէնտիյի Ալլահա վերէպիլմէ իչին թէրքի տիւնեա էտիպ Սեպուհ տաղընտա Մանէ պիքիրին մաղարաւր իչինէ չէքիլտի, վէ օրատա խայլըճա եաշատրգտան սօնրա քիմնէ կէօրմէտէն փաք վէ ազիզ ճանընր եարատրճըսընըն էլինէ թէպիմ էյլէտի քի, սօնրա չօպանլար թէնինի պուլուպ պիլմէյերէք օրատա կիւմտիւլէր, վէ արաւընտան նիչէ սէնէլէր կէչտիքտէն սօնրա Գառնիկ իսմինտէ պիր զահիտէյէ պէյան օլունուպ օրատան Թորդան քէօյիւնէ կէթիրիլտի վէ ախէր եէրլէրէ տէ տաղըլտը, վէ պաշը հալա Նափօլիտէ տիր:

ՆՈՅԵՄԵՐ 19

Ս. ՆԵՐՍԷՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏ

ՎԷ ԽԱԴ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Ս. Ներսէս Գրիգոր Լուսաւորիչին սոյունտան օլուպ տէտէսի Ս. Յուսիկին էլի ալթընտա փէք էյի թէրպիյէ օլտու, վէ տաճա քիւչիւք իքէն Գայսերի շէհրինին նամտար մէտրէսէլէրինէ իլմ թահսիլի իչին եօլլանըպ օնտան զիատէ րուհանի շէյլէրէ աշինալըգ վէ մուհապպէթ քէսպ

էթտի: Սոնրա ըսթամպօլա կիտիպ պիր
պէյղատէ խանէտէն գրգ ալտը վէ Ս. Սա-
հակը տիւնեայա կէթիրտի: Փառներսէհ
էօլտիւյիւնտէ մէմլէքէթ փիսգուպլարը,
Արշակ փատիշահ վէ Ճէմի միւթէպէրսնը
միլլէթ պէյնիստէ միւպաքերաթ օլուպ
Ս. Լուսաւորիչին քիւրսիւսինէ Ներսէսի
շայէսթէ կէօրաիւլէր: Ս. Ներսէս պու-
մէսնէտի իւզէրինէ ալմազ իսթէմէղ իտիյ-
սէ տէ՝ զօր էտիլտիյինտէ՝ գարշը կէլ-
մէմէ իչին, շու շարթ իլէ գայլ օլտու քի՝
պիւլիւք, քիւչիւք խաթըր պագմատան
գապահաթլարընը եիւզլէրինէ վուրաճագ:
Պու թէքլիֆինէ միլլէթ գայլ օլտուզուն-
աա Գայսէրիյէ կիթտի վէ եպիսկոպոս օլ-
տու, վէ Ալահ թէալա թիւրլիւ միւճի-
ղէթլէր իլէ օնուն քէնտիյէ մագպուլ
օլմասընը Ճէմիաթա պէյան էյլէտի:

Ավտէթինտէ հէր թարաֆտան գար-
շըսընա չըգար վէ մուսլարէք ալգըշընը
տիլէր իտիլէր: Էրմէնիսթան թօփրաղընա
այագ պասարղընտա Արշակ փատիշահ
տախի ըէճալ քիպարը վէ Ճէմի ապքէրիյլէ
գարշըսընա չըգըպ ալգըշընը տիլէտի, վէ
թապիր օլունմազ շաղլըղ իլէ ալըպ փաթ-
թախթընա կէթիրտի. վէ հէր կէօրէն
սանքի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի կէօրմիւշ
կիպի, օնա իզգէթ վէ ըիայէթ էտէր վէ
տէվէր իտիլէր:

Ֆիլ վագր քէնտինին սիւրախիլ է Էմր
Թարգը տախի ծնտան աշաղա գալմազ
ըտը: Ալլահ մուհապպէթիլէ գալպի
Թուլթուշմուշ, միլլէթինին ուզըունա
քիւլլէյէն քէնտիյի սունմուշ ուտու. պիւ-
ժիւքլէրի, քիւչիւքլէրի Թէրպիյէ էթմէյէ
պաշլատը, պիլմէյէնլէրէ էյրէտիր, եւ-
նըմըշլարը սուլըու. եօլա կէթիրիր, սէօ-
զիւնէ տիյնէմէյէնլէրի Թէքթիր էտէր,
վէ էյիլէրէ տահա էյի օլտունլար տէյի
եիւրէք վէրիր, վէ էյի իպրէթիլէ հէր
աւտիքլէրինի միւգարրէր էտէր իսի:

Արշակ փատիշահն ըրգասըյա եպիս-
կոպոսլարը վէ միլլէթին պաշլարընը Աշ-
տիշատ շէհրինէ Թօփլայըպ՝ պէհասուրդ
գանըլա սաթըն ալընմըշ ճանլարըն հըֆըզ
իշին միլլէթ վէ քիլիսէ հագգընա չօզ
խայըրըլ շէյլէր գօտու. ծնտան սօնրա պի-
մարխանէլէր վէ իմարէթխանէլէր եափըպ
իրատլարընը Թախսիա էթտի. վէ ճէմի
գարար վէրախի շէյլէրին իւզէրինէ քէն-
տի ոստըգ սարկուսագը խաղը նազըր գօ-
տու: Պունլարտան գաթի նազար քիլի-
սէլէր, մանասթըրլար, վէ մէտրէսէլէր
եափըպ իշինէ ֆազուլէթ վէ իլմ ճիհէ-
թիլէ նամտար քիշիլէր գօտու: Ֆուգա-
րէլէրտէն պիր գաշընը ալմատան սօֆրայա
օթուլմազ ըտը, մահճուպլարա կիզլիճէ
սատագա վէրիր. խասթէլէրէ զիարէթ

էտէր վէ եարալըլարն եարասընը պաղ-
լար ըտը: Քէնտի հիմայէթինէ սիփարըշ
օլմուշ սիւրիւսիւնին հագգընա կէճէ
կիւնտիւզ պիզգաթ չալըշտըգտան ոճնրա՝
տուասընտա պիլէ ունութմազ, վէ սէօզ
իլէ տէօնտիւրէմէսիքլէրինի տուասըգուվ-
վէթիլլէ իսլահ էթմէյէ չալըշըր ըտը:

ՕԼ վազիթլէրաէ Արշակըն վէ Վաղեն-
տիանոս գրալըն մապէյնինտէ պիր խու-
սումէթ զուհուր էտիպ՝ գրալ՝ եանընտա
րէհին ալըգօտուզու փատիշահըն պիրա-
տէրի Տրդատը էօլտիւրտիւ վէ քիւլլիւ
ապքեր իլէ Թէոդոս սէրասքերի իւզէրինէ
եօլլատը: Արշակ պունոս պիր չարէ պուլ-
տուն սէյի Ս. Ներսէսէ եալվարաը, քի
փատիշահըն րէճասընա րիայէթէն պի-
լէսինճէ պիւյիւքլէրտէն պիր գաչ քիշի
ալըպ Թէոդոսուն գարշըսընա չըգտըր վէ
ագիլ սէօզլէր իլէ վիլայէթէ գարար վէր-
մէմէյէ գանտըրտըգտան ոճնրա՝ պիլէ-
սինճէ տարի հիւմայունա գատար կիթտի
վէ Ալահըն վէրկիսի գանտըրըճը քէլամ-
լարըյլա գրալը սուլհա եաթըրտըր վէ
օլան պարըշա նիշանէ ճէմի պուլլունան
էրմէնի րէհինլէրինի կէրի կիթիրտի:

Լաքին Արշակ՝ արասընտան չօգ կէչ-
մէյիպքէնտիյէ օլան էյլէյի ունուտարագ
խայընլըզ վէ էտէպսիղլիք էթմէյէ պաշ-
լատըլընտա՝ Ս. Ներսէս՝ փատիշահըն վէ

օնուն իլէ իթթիֆադ էտէնլէրին իւզեր-
լէրինէ պէտ տուա էթտի. վէ շէհրտէն
րրադ եերէ շէքիլիպ փատիշահընըն իւզե-
րինէ աղլամայա պաշլատը: Բէճալ քիպար
տախի Արշակ իլէ պօզուշուպ Աճէմ շահը
Շապուհու օնա գարշը չըգարմայա չալը-
շըր ըտըլար: Արշակ պու տիւշիւնճէտէ
իքէն Վաղէս գրալ օնուն քէնտիյէ ասի-
յան էտիպ Աճէմլէր իլէ պիր օլմասընը
իշիթտիյինաէ՝ Թէոդոսուն մուայէթինէ
չօդ ապէր վէրիպ էրմէնիսթանը եազըպ
երգմայա եօլլատը: Պու վէճճ իլէ Արշակ
իքի գըլըճ արասընտա գալըպ թէքրար
ազիզէ իլթիճա էթտի, եպիսկոպոսլարը
վէ միլէթ պաշլարընը վատթա գոյարագ
չարէսինի պուլուպ թէքրար սուլճ էտեր-
սէ էթտիյի քէմլէրլէր իւզերինէ նէտա-
մէթ էթմէյէ սէօզ վէրիր իտի:

Ս. Ներսէս Ալեւճ վէ միլէթ խաթըրը
իշին ըէճալարընը գապուլ էտիպ, շէհրէ
կէլտի վէ իւք էվվէլ ըէճալ քիպարը
փատիշահ իլէ պարըշտըրտը. պատէհու
Թէոդոսուն գարշըլընա չըգըպ վիլայէթի
խարապ էթմէմէյէ ըիճա էթտի. վէ վեր-
կի վէ ըէհին վէրմէյէ իգրար էթտի:
Թէոդոս՝ եիւրէյինին էյիլիյի իշին ազիզին
ըէճասընը գապուլ էթտի, վէ սոււնտու-
ղու ըէհինլէրի ալըպ օնուն իլէ պէրապէր
թէքրար Ըսթամպօլա կիթտի: Վաղէս

գրաւ Արիոսեան օլուպ Ս. Ներսէսին խա-
լիս քրիսթիյան օլմաւրնը տույտուղուն-
տա՝ իբի սարկաւազը վէ պիր գաչ քա-
հանաւոր լա պերապէր սիւրկիւն էթտի.
Գըշ էյեամի ճիհէթիյէ հէվալար փէք
ֆէնայըտըլար վէ կէմիյէ կիտէր իբէն
պիր Փօրթունա չըգըպ թէքնէյի պիր
իզսիզ տապա վուրտու վէ փարալատը, վէ
իչինտէքիլէր տանտալ իլէ գարայա չըգըպ
գուրթուլտուլար: Օրատա աղաճ՝ քէնա-
րնտան զայրի եէյէճէք պիր շէյ օլմատը-
ղընտան Ալլահըն եարտըմըլա սէքիզ
տօգուզ այպաշգա շէյ աղըզլարընա գօմա-
տան եաշատըլար վէ թաթլը սու օլմատը-
ղըյչին Ալլահ ազիզին տուաւոր լա թաթլը
վէ պերրագ սու փունարը տախի վերտի:

Վաղէս էօլիւպ եերինէ էհլի ֆագու-
լէթ թէոգոս կէչտիյինտէ Ս. Ներսէսի
Ըթթամպօլա կէթիրթտի: Ազիզ քիւր-
սիւսիւնէ տէօնմէք իսթէմէսինտէ՝ Արշա-
կըն էօլմէսինի վէ ճէմի վաթանը Աճէմ-
լէրին էլինտէն վերան օլմաւրնը իշիտիպ՝
գրալտան եարտըմ տիլէտի վէ սօն տէֆա
րէհին գալմըշ Պապ շահգատէյի մերհու-
մուն եերինէ օթուրթմայա վէ Աճէմլէրի
գօվմայա րէճա էթտի. հէր շէյ արզիւսի
միւճիպինճէ իճրա օլտուղունտա Պապ իլէ
վէ գրալըն վերտիյի ապէր օրտուտուլա
էրմէնիսթանա տօղրու եօլա չըգտը. էր-

մէնի վէ դրաւ սպէրի պիր օլմարնտա
 Ս. Ներսէս օնլարըն իւզերինէ առաւ էտիպ
 ալգըշընը վէրտի վէ ճէնը պիթինճէյէ
 տէք տիր եիւքսէք տաղ իւզերինէ չըգըպ
 Ալլահա տառ էտէր իտի: Պու կիսունէ
 տին տիւշմանը աճէմէրի գըրըպ՝ վիլպէ-
 թի թէքըսը իւշիւնճիւ տէֆա գուրթար-
 տըգտան սօնրա փատիշահա վէ ըէճալ
 քիպարա նասիհաթ վէրիր վէ Ալլահըն
 թէմպիհէրինտէն տիշարը հարէքէթ
 էթմէմէյէ եալվարըրըտը: Վէ լըքին սէ-
 ֆիհ փատիշահ օնուն նասիհաթընա գու-
 լազ ասմազ ըտը. վէ ճէմիաթըն կէօ-
 զիւնսէն տախի չըգտը: Ս. Ներսէս՝ ըէ-
 ճասը գապուլ օլունմատըղընտա պօրճու
 իւզերէ թաղիր էթմէյէ պաշլատը: Նամ-
 քէօր վէ խայրաղ փատիշահ՝ ազիզին
 նասիհաթլարընտան իսլահ օլաճազ եերէ
 տահա քէօթիւ օլուպ էօմրիւնէ գասթ
 էթտի, վէ պիր կիւն սօֆրայա տալէթ
 էտիպ շարապըն իշինէ ղէհը գարըշտըրտը
 վէ իշիրտի: Ճիւզի վագթ կէչաիքտէն
 «օնրա ղէհը թէէսիր էթմէյէ պաշլատը,
 վէ ազիզ խաինին քէմլէյինի անլատըղըն-
 տա տարըլաճազ եերէ «օն տէֆա թաթ-
 լը «էօզլէր իլէ կիւնահլարը իւզերինէ աֆվ
 տիլէմէյէ նասիհաթ էթտի. լըքին «էօզ-
 լէրի ֆաիտէ էթմէտիյինտէ՝ Էօլմէք
 վագիֆէմ պիլէ տէյիլ, թա քիւշիւք չա-

յլմտան օնուն իչին չալըշըյօրում, հազդուղունա էօլէն էօլմէզ էպետի եաշար վէ լաքին ա՛ փատիշահ սանա եագբշմսզ ըտը պու թարզ հարէքէթ էթմէք, կիզլի՜ճէ խաինլըղլա զէհիր իչերիպ էօլտիւրմէնին աօլընէ իտի. փատիշահսըն, իսթէտիյին վագթ էօմրիւմ էլինտէ իտի, աշիքեար տախի էօլտիւրմէյէ էմր էտէպիլիւր իտին տէյիպ սօֆրատան գալլտը, վէ Ալլահ՝ էթտիյի քէմլիյէ պէտէլ օնա էյլիք վէրսին տէյի խայր տուա էթտի:

Պու սէօղլէրտէն սօնրա սարայընա չէքիլտիյինտէ ըէճալ քիպարլարտան վէ քահանալարտան տախի չօղու պիլէսինճէ կիտիպ փատգէհր իլէ օնու գուրթարմաղա չալըշըր ըտրլար. լաքին ազիզ՛նէրսէսին կէօզիւնէ կէչիճի էօմր պիր շէյ կէօրիւնմէյիպ՝ օլ պիր տիւնեա իւզէրինէ օնլարա նաաիհաթ վէրտի վէ էնճում վագթիյլէ կէօրտիւյիւ բույայը օնլարա նագլ էտիպ էրմէնիսթանըն խարապ օլաճաղընը, Արշակունի սօյունտան փատիշահլըղըն գալգաճաղընը, վէ տահա չօգ շէյլէր օնլարա փէշինէն անլթտը: Եւ վաշ եավաշ զէհր իչերիսինտէ ազըպ ճիյէրինի փարէ փարչէ էթտիյինտէ աղղընտան սէլ կիպի գան կէլիր իտի. ազիզ քէնտիյի ալտըրմատան սօն թէտարիքինի կէօրտիւ վէ էօլտիւրէնին իւ

զէրինէ եինէ տուա էթտիքտէն սօնրա
 փաք ըուհինի եարատըճըսընըն էլինէ
 թէսլիմ էյլէտի: Ազիզ խաղ նէ գաատար Ս.
 Ներսէստէն էվվէլ էօլմիւշիւտէ տէ իքի-
 սինին եօրթուսու պիր կիւնտէ թութու-
 լաւր. պու ազիզ տախի պիպնիհէն Ս.
 Ներսէս կիպի ալլազ կէօնիւլլիւ վէ Ալլահ
 մուհապպէթիյլէ թութուշմուշ պիր քի-
 շի իտի. Ս. Ներսէս Ըսթամպօլա կիթ-
 տիյի վազթ խաղ սարկաւազը եպիսկո-
 պոս էտիպ քէնտի եէրինէ վէքիլ նասպ
 էթմիշ իտի: Օնուն սիւրկիւնէ կիթմէ-
 սիյլէ խայլի զէման ազիզ խաղ եալընըզ
 գալըպ ուսթասընըն էօրնէյի իւզըր ճէ-
 միաթը իտարէ էտէր իտի: Արշակ փատի-
 շահ նահազգ եէրէ պիր տէֆա չօգ կիւ-
 նահսըզ ճանլար գըրտըղընտա, խաղ
 հուզըրինէ չըգըպ էթտիյի քէմլէքէրի
 եիւզիւնէ վուրտու, վէ օնուն էմրիյլէ
 էօրիւմէ հիւքմ օլտույսա տա խըսըմլա-
 րընըն եարտըմըյլա գուրթուլուպ՝ թէն-
 հատէ ազիզ էօմրիւնիւ պիթիւրտի:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր 20

Ս. Ռ. Ռ Մ Ը Ն Ռ Ս

Պու ազիզ Եահուտիսթան թարաֆըն-
 տան օլուպ Ալլահ վէրկիսիսէմավի լութֆ-
 լարը թա քիւշիւք չաղընտան էյիյէ գուլ-

լննաւըլը իշին սարկաւագըզ մերթէպէ-
սինէ տախի երմիշ իտի: Եֆէնտիմիզին 303
սէնէսինտէ Անթպքեա շէհրինէ կիթմէ-
սիյլէ օրատա չօղլարընըն տին ուղըունա
եհիթիթճէ շէհիտօլմասընըվէ պազըլարընըն
տախի գօրգուլարընտան տինլէրինի թէրք
էթտիքլէրինի կէօրիւսլ՝ պու մագուլէլէրի
էպէտի էօլիւմ թէհլէքէսինտէն գուր-
թարմագա գալպինէ պիր աճաիսլ զայրէթ
կէլտի:

Պիր տէֆա փութիսանէ էօնիւնէ կիտիսլ
տուրտու, վէ կիրիսլ չըգանլարը թագեր-
լէր իտի. շէհր հաքիմինտէն պիլէ շէքին-
մէյիսլ օնուն տախի էթտիքլէրինի եիւ-
ղիւնէ վուրունճա, պու էօվքէլէնտի, վէ
օրատա էլիյլէ պիր շամար վուրտուգտան
սօնրա թուլթուսլ էնսէսի սրրա կէթիր-
մէյէ էմր էթտի: Տիվան գուրուսլ հու-
զուրինէ կէթիրթտիյինտէ էյրի շէհրէ
իլէ գօրգունճ իպքէնճէ ալաթլարը էօ-
նիւնէ գօյարագ ազիզի ֆիքրինտէն չէ-
վիրմէյէ ումար բար. վերէճէյի իպքէն-
ճէլէրին պիր ճիւզիլէզզէթինի ալտըրմագ
իշին արգասընա վուրմայա էմր էյլէտի.
վուրանլար եօրուլտու՝ լաքին ազիզ Ռու-
մանուսիյէթինտէ գափի տուրտու: Սօնրա
աուրսլ թէնինի տէմիր թարագլար իլէ
գադրարլար, չէնէսինին էթինի սրյրար-
լար վէ քէմիքլէրինէ վարընճայատագ

սիվրի պիզէր ոսփլարըտըլար . փարէ փարչէ օլմուշ թէնինին եարալարընտան սէլ կիպի գան ազարըտըլտա տա՝ ազիզ տույմազ կիպի տուրուր, տուա էտէր վ: Ալլահա շիւքը սունար ըտը:

Հաքիմ հազգընտան կէլէմէտիյինէ գըզըպ տահա եէնի իճատլար արատըզընտա, Ռոմանոս՝ Ֆիքրիմին գավելլիյինի իսպաթ էթմէ իչին պօշա չալըշմա, իսքէնճէ վերէրէք պիր շէյ էտէճէյին եօգ. Ալլահ քէնտիյէ կիւվէնէնլէրի պըրագմազ, էյէր տէտիքլէրիմէ ինանմագսան քրիսթիյանլարտան պիր չօճուգ կէթիրթ ծնա սօր, վէ հազգը ծնտան էջրէն տէտի: Հաքիմին իզնիյէ հուզուրինէ կէթիրիլտի. Ռոմանոս, Սէյլէ օղուլ, տօղըու Ալլահամը եօխսա պունլարըն ալլահ տէտիքլէրի փութլարամը թափմալը տէյի սօրտուղունտա՝ չօճուգ Եէրի կէյիւ եարատան քրիսթիյանլարըն թափտըղը Ալլահա սէճտէ գըլմալը տէյի ճէվապ վէրտի: Հաքիմ գըզաք, վէ եիւզիւնէ վուրարագ քիմ պունու սանա էջրէթ տի տէյինճէ, Վալիտէմ, տէյի ճէվապ վէրտի: Վալիտէսինի կէթիրտիլէր վէ էօնիւնտէ չօճուղա էգէյէթ վէրիր իտիլէր, վէ խայլի յէման սապը էթտիքտէն սօնրա, գէվալլը մաուրմ՝ Պիր ալ սու տէյի չաղըրտըր, վէ վալիտէսի Սապը էթ օղլում, էպէտի սու փու-

նարընա չօղա վարմազ եւթիշէճէքսին
տէմէյէ գալմատը չօճուղուն պաշընը
քէսթիլէր, վէ վալիտէսի սէվինէրէք էվ-
լատընըն պաշընը վէ թէնինի գուճաղընա
ալըպ շէհիտ անասը օլտուժ տէյի սէվի-
նիր իտի:

Օնտան սօնրա Ռամանոսու թէքրար
թէֆթիշ էտիպ նիյէթինտէ գավի պուլ-
տուղունտա աթէշէ աթմաղա սիճիլ քէս-
թի. լաքին միւճիգէթիլէ աթէշ սէօն-
տիւյիւնտէ տիլինի քէսթիրտի, վէ ծնուն
տախի հիքմէթ իլէ տիւզէլմէսինտէ՝ պիր
կէճէ իփ իլէ պօղտու, վէ զահիտ քիշէլէր
թէնինի ալըպ կիզլէճէ կիւմաիւլէր:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Բ 21

ԸՆԾԵՅՈՒՄՆ ԿՈՒՍԻՆ

Քիլիսէի շէրիֆ պու կիւն Գուտսի
շէրիֆ քիլիսէսի իշինտէ աղեղ Պիքիրին
Ալլահա սունուլմասընըն եօրթ ուսունու
թուլթար: Պու իքի թիւրլիւ օլուր ուսու.
պիր՝ Մովսէսին էսքի այնի իւզըէ, Եանի
հէր վալիտէ՝ էրքէք էվլատընը գըրդ կիւն
սօնրա վէ գըզ էվլատընը սէքսէն կիւն սօն-
րա Ալլահըն քիլիսէսինէ կէթիրիպ սուն-
մալըլըտը. պու ատէթ էվլատլար հազ-
դընա սունմազ տէնիլիրիտիյսէ տէ վալի-

տէլէր հազգընտ տա թէ միզէնիպ փաք-
լէնմէք տէնիլիւր իտի. օլ պիրինի ահտ ու
նէզը իլէ իրատէթէն քէնտիլի Ալլահա
սունանլար էթմէլիլիտիլէր. վէ պու
մագուլէլէր իշին տախի Գուտսի շէ-
րիֆաէ վէ ճիվարընտա մախսուս խա-
նէլէր եափըլմըշ ըտը քի իսթէյէն էր-
քէք վէ գարը օլմուշ կիտէր վէ պիրիպի-
րինտէն այրը սպքին օլուր, աթալարընը
վէ եախօտ քէնտիլէրինին քէթթիլէրի
վազթ գատար Ալլահըն խըզմէթինէ մէշ-
ղուլ օլուրուտուլար. վէ պունլարըն պաշ-
լըճա իշէրի քիլիսէնին թագըմլարընը
տիւզմէք վէ եախօտ պունա քէզալմէք
ախէր խըզմէթլէր էթմէք իտի:

Ս. Պապալարտան պապըլարընըն թախ-
մինի շու տուր քի, ազեղ Պիքիրին աթա-
լարը Յովակիմ վէ Աննա էվլատսըզ գա-
լըպ մահճուպ օլուրուտուլար, վէ նէ գա-
տար եաշլարընը ալմըշըտըյալար տա
էյէր Ալլահ ըէճալարընը գապուլ էաիպ
պիր էվլատ վէրէճէք օլուրսա՝ ծնու քի-
լիսէ իշինաէ քէնտի խըզմէթինէ սունմա-
ղա ահտ էթմիշ իտիլէր: Ալլահ թէալա
ըէճալարընը գապուլ էթտի վէ տահա
մէնէնտի տիւնեայա կէլմէմիշ պիր կիւզէլ
փաք վէ քեամիլ զըզ էվլատ ծնլարա
փէշքէշ էյլէտի: Իւշ սէնէ միգտարի
եանլարընտա ծնու սագլատըլար. վէ ոճն-

րա նէ գատար օնտան մահրում օլմագ
ածր կէլիրիտիյսէ տէ՝ ահալարընը թէք-
միլ էթմէ իչին օնու Ալլահըն խրզմէ-
թինէ սունտուլար:

Լաքին աղիգ Պիքիրին քէնտի քէն-
տիյի Ալլահա սունմայա օլան աշգը աթա-
լարընընքինտէն աշաղա տէյիլ իտի.
օնլարըն ահալը իծրատընա քէնտիյի հա-
ղըր կէօթէրտիքտէն սօնրա՝ օլ չաղտա
ազլը եէթիք՝ քիմէ սունուլտուլունու
սունանլարտան զիատէ թանըտըղը իչին,
վազթ գայպ էթմէտէն պիր ան էվվէլ
գուրպանըն թէքմիլ օլմասընը արդիւլէր
իտի: Արգիւտինէ մալէք օլուպ՝ Մարիամ
գալպտէն նէշէթ էտէն պիր գաչ սէօզ
իլէ աթալարընա վէտա էթտիքտէն սօն-
րա քէնտի քէնտինէ պաշգասընըն եար-
տըմընա միւհթաճ օլմատան պիր ազիմ
վէ աղիգ մուհապպէթ իլէ տէրէճէտէն
տէրէճէյէ չըգըպ միհրապըն էօնիւնէ
վարտը, վէ թարիֆ օլունմաղ ըիայէթլի
թարգ վէ թէվապու իլէ քէնտիյի Ալլահա
սունտու, շէջլէ քի օնուն պու թարգ
հարէքէթինի կէօրէնլէրին եիւրէյի գալ-
գըպ էօքիւր էօքիւր աղլար բորլար:

Պունլարտան գաթի նաղար Մարիամըն
սունուլմասը պաշգալարըն սունուլմատը-
նա պէնդէմէղ իտի. պազըլարը՝ աթալարը
իսթէյօր տէյի քէնտիլէրի էթտիքլէրինի

պիլմէտէն սունուլուրուտուլար. պազըլարը
աթալարընտան ալըըմազ իսթէմէյիպ
աղլայարազ վէ սըզլայարազ օրատա գա-
լըրտըլար. վէ հիշ պիրիտի էթտիյինն
մանասընը պիլմէզ իտի, լաքին աղիզ Պի-
քիրին նութգու աչըզ օլտուղու իշին,
հիւսնի իրատէթիյլէ, քիւլլէյէն քէն-
տիսինի Ալլահըն խըզմէթինէ սունտու:
Զէմանի էվայիլտէ պաշգա առամլար տա,
թօփրազլարընըն մահսուլունտան վէ եա-
խօտ սէշմէ տավարլարընտան Ալլահ
գուրպան սունմուշ տուրլար, լաքին Մա-
րիամըն գուրպանը փաքլըզ, լութֆ, սե-
մավէ ինայէթ վէ ֆազուլէթ պապինտէ
հէփիսինի կէշիրտի: Նամուս իւզընէ թէմ-
պիհ օլան ատէթ պիթտիքտէն սօնրա
Մարիամ տախի քէնտիյի Ալլահըն խըզ-
մէթինէ սունմուշ ախէր պիքիրլէրին սը-
րասընա կիրտի, վէ Ս. Յովսէփ իլէ տիյինն
էտինճէյէտէք օրատա գալտը: Օլ միւու-
տէթ իշինտէ կէշիրտիյի էօմը թարզընը
թարիֆ էթմէտէն իսէ ֆիքըր էթմէք
պէլքի տահա գօլայ տըր. հէր իշի վէ
տիւշինճէսի ինսանտան իսէ մէլըր իշի
վէ տիւշինճէսինէ թէշպիհ օլունապիլըր
իտի: Ս. Յերանիմսուն թարիֆի իւզըն
աղիզ Պիքըր հէր արգասաշլարընտան իլէրի
կիթմէյէ զայրէթ էտէր իտի. ֆազուլէթ-
տէ ծնլարտան իւսթիւն օլտուղու կիպի

տուռատա տախի վէ Բիթապի միւզատու
տէսին սէօղլէրինին մանաւրնրանլամատա,
Ալլահ մուհապպէթի աթէշինտէ, փաք-
լըգտա վէ ճէմի ֆաղուլէթէ օլան աշգու
իպատէթինտէ օնլարտան իւսթիւնիւտիւ:
Ս. Ամբրոսիոս տախի աղիզ Պիքիրին էօմ-
րիւ թարղինի շաիրտլէրինէ էօրնէք կէ-
թիրիպ, Մարիամ եալընրզ թէն իլէ տէ-
յիլ, իլլա ճանը իլէ տախի փաք վէ պիքիր
իտի, գալպի թէ:միզ, ալլազ կէօնիւլլիւ,
սէօղլէնտէ տիգգաթլը, հէր քէսէ էյլէք
իսթէր, ֆօտուլլուգտան գաշար, կէօղիւ
փաք, վէ հէր հարէքէթլէրի րապուլթալը,
աիշարըքի աթվարը տէրունի փաքլըղնա
նիշանէ իտի, լաղըմընտան զիատէ ույու-
մազ, վէ թէնի ույուզույա տալտըղընտա
ճանը այրզ վէ ույանըգ տուրուր ուտու,
տէր: Պազի աղիզ պապալարըն թախմի-
նինճէ, աղիզ Մէրէէմ քիլիսէյէ կիրսիյի
կիպի էօմրիւ օլտուգճա պիքիր գալմաղա
տախի ահա էթմիշ տիր, վէ օնտան սօնրա
օնուն իպրէթի իւզըէ պիքր գալանլարա
քէնտի էօրնէք օլմուշ տուր: Թա աղլինէ
մալլէր օլտուղու տաղիգէտէն: պիր աճիպ
էօմր թարղիլլէ Ալլահա մագպուլ օլմաղա
շալըշմըշ տըր. վէ պու զայրէթինէ պէ-
տէլ տախի Ալլահտան զանիմէթ իլէ
լութֆլարա նայլ օլմասընա հիշ շիւպհէ
եօգ տուր: Բիլիսէի շէրիֆ տախի պունու

պիլերէք ծնու ճէննէթ տէ քէնտիյէ շի-
ֆաաթճը թութուպ ճէմի ապիզլէրին
սուլթանը իւնվանըյլա թէսմիյէ էտէր:
Օլ սուրէթտէն տախի պէշլէ պիր սէօզիւ
կէշէր շէֆաաթճըյա նէ գաստոր իզզէթ-
վէ իքրամ էթսէք չօզ սայրւմադ, հէր
էթտիյիմիզ եինէ պիզիմ խայրըմըզա
տէօնէր:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 22

ՍՐԱՐԱՆՆԵՐ

ԱՆՏԻՈՔԼԵՏ

Պու ապիզին տօղսուզու մահալլ Ան-
թաքեա շէհրինէ եազըն պիր գասապայ
ըտը, վէ Նումերիանսու գրալըն էմրիյլէ
քրիսթիյանլար թութուլտուզունտա Բա-
րաղամ տախի էլլ տիւշիւպ Անթաքեա
շէհրինտէ զընտանա քօնուլտու: Պիր
գաշ կիւն միւրուրինտէն սօնրա մէմլէքէ-
թին պիւլիւլի տիվան գուրուպ ազիզի
հուզուրինէ չաղըրտը, վէ ատըն նէ տիր
տէյի սօրտու: Բարաղամ տըր տէյինճէ
զէվզլէնմէյէ պաշլատը վէ քրիսթիյան-
լըզընը իսպաթ էտինճէ խըշմա կէլտի:
Պու պապտէ արալարընտա խայլի միւճա-
տէլէլէր օլուպ՝ օնուն Փիքրինի չէվիւրէ-
մէտիյինտէ իպէնճէ վէրտի, վէ ինճէ չը-

պուգլար իլէ տէօյտիւրիւ պղրալնն էմրինէ միւթի օլմաղա վէ ալլահլարա գուրպանն սունմաղա զօր էտէր իտի: Թէքլիֆի դապուլ օլունմատրղընտա եիւքսէք եէրտէն աստրըրպ տէմիր Թարագլա Թէնինի գաղլմաղա էմր էթտի, վէ վազթ վազթ Եարարմճըմ աըր տէտիյին Ալլահ եարաըմ էտէջօրմու տէյի սօրար ըար. Բարաղամ էվվէթ շիմտիյէ գատար եարարմ էթտի վէ շիմտէն սօնրա եինէ էտէճէք տիր տէմէսինտէ, Շու պունամըշ իխթիյարր շիմտիլէք զընտանա աթըն տէյի էմր էթտի:

Պիր գաշ կիւն սօնրա Թէքրար հույուրինէ չաղըրըպ Թէֆթիշ էթտի վէ տիւէր իսքէնճէլէրտէն մատտէ աղալար պիրի պիրինտէն չըգրնճայատազ իքի Թարաֆտան ազիզի չէքթիրտի. լաքին ազիզ Բարաղամ պունունլա տա կէվէմէյիպ հալընըզ կէօյիւ վէ եէրի եարատան քրիսթիյանլարըն Ալլահընա սէճտէ գըլարմ տէյի չաղըրըր ըար: Հաքիմ խըրուանըպ էլինի աչըն վէ իշինէ քիւնլիւք գօյուպ միհրապըն ալթընա Թուլթոււն վէ աթէշ վէրին, էյէր տայանամայըպ քիւնլիւյի աթէշ իւզէրինէ տէօքէրսէ, գուրպան սունմուշ կիպի օլըր, տէյինճէ, ազիզ հիշ չէքինմէտէն էլինի աթէշին իւթթիւնէ Թուլթոււ վէ աղա գըմըլ-

տաթմաար, չէջլէ քի սինիրլէրի չէքիլիպ
եաւաշ եաւաշ պիւզիւլմէյէ պաշլատը
վէ եանա եանա օրթաւորնտան տէլէք ա-
շըլտը. պու ազիմ իպքէնճէյէ սապը էտէ-
րէք ազիպ՝ ճանրնը եարատըճըսընըն էլինէ
թէսլիմ էյլէտի:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 23

Ս. ԳՐԻԳՈՐ

ԱԳՐԻԳԵՆՏԱՅԻ

Սիշիլիա ատաւորնտա Ագրիգենտ չէհ-
րինտէն ալթը միլ ուզագ գասապատա
քրիսթիյան աթալարտան 560 տա պու
ազիպ տիւնեպա կէլտի: Սէքիզ եաշնա
վարտըղնտա աթալարընըն րէճասընա
մէպնի իլմ վէ ֆազուլէթ թահսիլի իշին
Դամիանոս իսմինտէ պիր ազիմ վէ իպա-
սէթքեար քիշիյէ թէսլիմ օլունտու
վէ զայրէթքէշ օլտուզու իշին քի-
լիսէ խրզմէթինէ սունուլուպ կէճէ կիւն-
տիւզ կիւզէլ սէսիլլէ քիլիսէ իշինտէ
Ալահա զէպուրլէր վէ սէնալէր օգուրու-
տու: Քիլիսէ քիւթիյիւնտէ Ս. Բարսե-
ղին էօմրիւ հիքեպէսինի օգուլուպ ծնա
պէնզէր օլմաղա գալպինէ պիր հէվէս

կելտի վէ պու պապտէ զարիպլիք իլէ եօլա
 չըգըպ մէշըրգ մանասթըրլարընա զիյարէթ
 էթմէյէ գարար վէրաի: Օն սէքիզ եա-
 շընտա իքէն պու Ֆիքր իլէ քիլիսէտէ
 խայլի տուատան սօնրա կէճէլէյն օտա-
 սընա տէօնիւպ ուլուգույա տալմասընտա
 էնսէ էնսէյէ իքի տէֆա պիր աճաիպ սէս
 իշիթտի. վէ գալգըպ գուլագ վէրմէսին-
 տէ տույտու քի չաղըրան ուսթասը տէ-
 յիլ, իլա ԱլաՏըն մէլէյի կէլիլիշ՝ Գալգ,
 րէճան գապուլ օլունտու, եարըն սապահ
 վադթ գայպ էթմէտէն եօլա չըգ, տէյօ-
 րուտու: Ազիզ շաղ օլուպ հարպիճէ
 տէնիզ գըյըսընա էնտի վէ հաղըր
 կէմի պուլուպ պինտի վէ իւշ կիւն իշինտէ
 կարքեդոնա չըգտը: Օրատա տէօրթ կիւն
 սօնրա ալէմէ պէյան օլմասընտա շէհրին
 րուհանի թարիգաթընտան չօգ իթիպար
 պուլտու, վէ ԱլաՏըն թէրթիպիլէ Բօ-
 մատան կէլմէ Մարկոս նամինտէ պիր
 ազիզ զահիտէ րասթ կէլիպ օնունլա պէ-
 րապէր խայլի եէրլէր վէ մանասթըրլար
 կէզտիքտէն սօնրա Գոլտսի շէրիֆէ տախլ
 օլտու: Օրատա գալմաղա քէնտիսի գա-
 րար վէրտիյինտէ՝ Մարկոս օլ պիր արգա-
 տաշարըլա օնտան այրըլըր վէ Սիշի-
 լիայա եէթիշտիյինտէ՝ օղլումուգուլ զայպ
 էթտիք տէյի աղլայան աթալարընա՝ ա-
 զիզին նէրէտէ վէ նէ տէրէճէ ֆազու-

էթտէ օլմասընը խապեր վերիպ շաղ
էթտի:

Գ՛ուտսի շէրիֆ փաթրիքի Գրիգորուն
էյիլիյինէ վուրուլտու վէ սարկաւագ
էտիպ արգիւսինէ պինայէն մանասթըր-
լարա զիյարէթ էթմէյէ իգն վերտի: Իւք
էվվէլ Զէյթինլէք տաղընտա օլան մա-
նասթըրա կիտիպ պիր սէնէ միգտարի
օրատա էյլէնտի վէ սօնրա իչ չէօլլէրէ
վարըպ տէօրթ սէնէ դատար տա օրատա
պիր ալիմ վէ ազիզ զահիտին էլի ալ-
թընտա իլմ վէ Ֆազուլէթ թահսիլինտէ
թէրպիյէ օլտու: Օնտան Գուտսի շէրիֆէ
ուղըպըպ սօնրա Անթաքիայա կիթտի վէ
լաքին օրատա չափ օլուպ րահաթ պու-
լամատըղընտա պիր սէնէ սօնրա Ըսթամ-
պօլա կիթտի վէ Ս. Սարգիս մանաս-
թըրընտա օթուրտու: Ազ վագթ զար-
ֆընտա օրատա տա առը չըգմասընտա՝
շէհր փաթրիքի օնու թէճրիպէ էթմէք
խթէտի, վէ ումտուղընտան զիատէ
ալիմ, արիֆ վէ զէքի պուլունմասընտա
եանընա ալտը, վէ Գրիգոր Ալլահըն եար-
տըմըյա օ էսէրլէրտէ պաշ գալտըրմըշ
հերաթիգլէրին չօղունա ալլահանի իլ-
միյլէ գարշը գօտու:

Օ էսիրլէրտէ Ագրիգենսի շէհրին եպիս-
կոպոսու էօլիւպ եէրինէ օթուրաճագ
քիշե հագդընա ճէմիաթ իքի ֆըրգա

օլտու, վէ արալարընտա ուղլաշամատըգ-
լարընտա մասլահաթ Բօմայա դատար
եթիշտի: Վագթին Փափա հաղըթլէրի
արալարընը պուլմաղա նէ գատար չալըշ-
տըյտա տա չարէսի օլմատը վէ օլ սէպէպ-
տէն մէլուլ վէ մահլուն եաթաղա կիր-
միշ խտի. պիրտէ կէճէլէյն բույասընտա
Պեսարտ վէ Պօղոս առաքեալլար կէօրիւ-
նիւպ ծնու թէսէլլի էթտիքտէն սօնրա
Գրիգորու կէօթէրտիլէր, վէ ծնու արա
վէ պուլ, Ագրիգենտ իւզէրինէ եպիսկոպոս
էյլէ տէյիպ կէօրիւնմէզ օլտուլար: Ազիզ
խայլի եերլէրտէ արանըպ էնճամ պաղչէ
իչինտէ եէշէլլիքլէր արասընտա սագլան-
մըշ պուլտուգլարընտա իրասէթինէ գար-
շը ալտըլար վէ Փափանըն հուզուրինէ չը-
գարտըլար, քի կէօրտիւյիւ պիրլէ բու-
յասը ազլընա կէլիպ թանըտը, վէ ծնու
էօփտիւքտէն սօնրա եանընա օթուրմաղա
տավէթ էտէր վէ Ալահըն կէօթէրտի-
յինի պիրէր պիրէր նագլ էթմէք իսթէր
խտի: Լաքին Գրիգոր հէր շէյի էվլէլին-
տէն տույուպ այաղընա տիւշտիւ վէ հիշ
պիր թիւրլիւ պու ազիմ փայէյի գապուլ
էթմէք իսթէմէզ իտիյսէ տէ սօն սօնուն-
տա պաշ էյտի:

Քիւրսիւսինէ վարըպ օթուրտուղունտա
ճէմիաթը արասընա սիրաէթ էթմիշ պէտ
խուլլարը գալտըրմայա չօգ Ղայրէթ էթ-

տի. Ալլահ թէալա հաղըէթլէրի միւճի-
զէ իշէմէ գուվլէթի տախի օնա իհասն
էյլէտի, շէյլէ քի հէր վարաըը եերլէր-
տէ խաւթէլէրի էօնիւնէ գօրըտըլար վէ օ՝
աղիզ հաշըննիշանըյլա հէր ճինս իլլէթ-
լէրէ կիրիֆթար օլմուշարա շէֆա վէրի
իտի: Լաքին խաւմիմիզ շէյթան աղիզին
էլլէյլէ օլան օլ դատար էյլլէքլէրի չէքէ-
մէյիպ պիր գաշ ֆէսատքեար եէտիյլէ քի
օնուէ եէրինէ կէշմէ արղիւսինտէ իտիլէր,
իւզէրինէ թիւրլիւ պիւհթանլար աթար-
լար: Պիր ֆահիշէ վէ Ալլահտան գօրզմազ
դարըյա փարա եէտիրիպ օնուէ շէհասէ-
թիլլէ աղիզի կիւնահքեար պէյան էթ-
տիլէր վէ Բօմայա դատար անլաթարլար
վէ օրատա տավասը կէօրիւնիւնճէյէտէք
պիր սէնէ միգտարի մահպուս գալտը:
Սօնրա մէճլիս օլուպ քէնտիսի տավաճը-
լարը էօնիւնէ մուրաֆա օլմայա չաղըրը-
տըղընտա իֆթիրա էտէն կիւնահքեար
գարը ճինտէն չարփըլտը վէ սօնրա աղիզին
տուասը պէրէքեաթըյլա գուրթուլուպ
հէր շէյի եէրլի եէրինճէ պէյան էթտի-
յինտէ գապահաթըլլար թուրթուլտու վէ
Գրիգոր տահա ղիատէ իթիպար պուլա-
րազ քիւրսիւսինէ տէօնտիւ: Թէքրար
քիլիսէսի հազգընա չօդ չալըշըպ սօն
կիւնլէրինի թէնհատէ կէշիրմէ հէվէսիյ-
լէ պիր կիզլի եէրէ չէքիլտի վէ տուպայ

մէշղուլ օլարագ փաք լուհինի եարասը-
ճըսընըն էլինէ թէսլիմ էյլէտի:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր 24

Ս. Գ. Ր Ի Գ. Ո Ր

ՍՔԱՆԶԵԼԱԳՈՐԾ

Պու աղիզ Նիքսար շէհրինտէ փուլթ-
փէրէսթ վէ ոյզատէ աթալարտան աօղ-
տու: Թա քիւչիւք չաղընտան աիւնեա
յէվգու սէֆալարընա գարշը օլուպ ար-
գիւսիւ ֆադաթ թէնհայա չէքիլմէք վէ
իլմէ թալիպ օլմագըսը: Ագլըյլա աթա-
լարընըն թափտըղը եափմա ալահլարըն
սաթիլթէլիյինի թանըյըպ կերչէք Ալահըն
արգասընա տիւշտիւ վէ պուլմասընտա
վաֆթիզ օլուպ քիւլլէյէն քէնտիյի
օնուըն խըզմէթինէ ֆիտա էյլէտի: Իլմ
թահսիլի իչին նամտար Իսքէնտէրիյէ մէ-
տրէսէսինէ վարտըղընտա խօճատաշարը
արասընտա թաթըլ մէշըէպի վէ հէր
շէյտէն զեատէ փաքըլըա օլան արգիւսիյլէ
պիր թանէճէք օլտու, վէ զըզանըպ
ֆէնա իպրէթլէրիյլէ օնու քէնտիլէրինէ
ույտուրամատըղլարընտա փարա գուվվէ-
թիյլէ իւզէրինէ իֆթիրալար աթտըլար
վէ լաքին պաշըճա ըիւշվէթ եէյէն ֆա-

հիշէ Ալլահտան գազէպինի ալըպ սօնրա Գրիգորուն տուասըպիրէքեաթըյա շէֆա պուլմասընտա, կիւնահորզըլըյա իւք միւծիզէ իշէմէ նամը չըգար: Տիւնեէվի իլմ թահսիլինտէն սօնրա Պիրմէլիանոս հէմէհհիսիյլէ ալլահանի իլմ էօյրէնմէյէ թալիպ օլուպ պէշ սէնէ միւրուրինտէն սօնրա վիլայէթինէ տէօնտիւ, վէ նէ գատար տիւնեպա սօգմագ իսթէտիլէր իսէ տէ քէնտիսի գուլագ ասմայըպ շէքիւտի վէ եալընըպ Ալլահըն խըզմէթինէ քէնտիյի վէրտի. սօնրա տախի քահանայ վէ եպիսկոպոս օլտու: Օնտան սօնրա տուա իլէ ազիզ Պիքիրին վէ Յովհաննէս աւետարանիչն եարաըմընը տիլէյիպ շէհիրէ կիրտի, փութխանէլէրի երգտը վէ ալլահանի քէլամէրիյլէ չօգ փութփէրէսթէր վաֆթիյ էթտի: Պիր տէֆա իքի գարտաշ մասլէյնինտէ պիր քիւշիւք կէօլ հագգընա նիղա փէյտա օլուպ պիրիպիրինին էօմրիւնէ գասթ էթտիլէր, ազիզ ախէր թարզ օնլարը ուղաշտըրամատըղընտա տուա գուլվէթիյլէ կէօլիւ գուրուաուպ գավըայը մէն էթտի: Պիր քէրրէ իքի Եէհուտի ազիզի ալտատըպ սօնրա իւզէրինէ կիւլմէք իսթէտիլէր. կէչէճէյի եօլ իւսթիւնտէ պիրիսի սուրէթէն էօլիւ կիպի եաթըպ օլ պիրիսի պաշը ուճունտա տուրմուշ աղլար ըար. ազիլին օրայա կէլ-

տիյինի կէօրտիւյիւնտէ, եալվարըըմ հա-
լիմէ պագ, արգատաշըմ ափանսըյ տիւշ-
տիւ էօլէ գալար, կէօմէճէք քէֆինիմ
պիլէ եօգ, քէրաքէնին պիր փարչասրնը
իւզէրինէ պըրագ տէյի շաղըըըը ըար.
Գրիգոր ծնուն ըէճասընա պինայէն քէ-
րաքէսինի շըգարըպ եաթանըն իւզէրինէ
աթար, վէ եօլունա կիթտի: ՕԼ պիրիսի
կիւլէրէք արգատաշընըն եանընա վարտը,
վէ լաքին ճէվապ ալմատըղընտա՝ էօլմէ-
սինի անլայըպ շաշա գալար:

Ազիզին շայրէթիյլէ ճէմի շէհր էհա-
լիսի տէծնտիւյիւնտէ՝ փութփէրէսթլէրին
թահրէքիյլէ փասիշահ զուլմ շըգարաը
վէ ճէմի տինսարլար տաղըլտըգլարընտա
Գրիգոր տախի պիր չէօլէ չէքիլտի վէ
մէզպուրլար օգումայա թալիպ օլուրու-
տու: Շէհր վալիսի թարաֆընտան ծնու
թութմաղ իչին իւզէրինէ կէլէնլէր՝ կէօ-
րէմէզ օլտուգլարընտա Ալահըն հէքմէ-
թինի թանըյըպ իչլէրինտէն պաղըլարը
տօղըու տինի գապուլ էթտիլէր:

Ախէր տէֆա տուայա տուրուր իքէն
իւհամի իլահիյլէ զուլմին քէսիլէճէյինի
փիշինէն տույուպ շաիրտլէրինէ խապէր
վէրտի, վէ սօնրա պիլէլէրինճէ շէհրէ
տէծնիւպ Գրիստոսուն ուղըունա գանդա-
րընը տէօքէն շէհալլէրին թէնլէրինի
թօփլատը վէ ալայ իլէ կիւմտիւ: Պուն-

տան պէջլէ քիլիսէօի հազգընա ախէր
չօգ խայրլը շէյլէր էթտիքտէն սօնրա
ազիզ րուհինի եարատըծըսընըն էլինէ
թէպլիմ էաիպ իւճրէթինի ալմաղ իչին
հասրէթինի շէքտիյի էպէտի ճէննէթ
մէքեանընա նայլ օլտու:

Ս. ՅՈՒՆԵՆԷ ԿՈՅՍ

Ինչիք շէհրինտէ Ափրիկանոս նամինտէ
պիր քիշիգատէ եաշար ըտր. պունուն
Յուլիանէ իսմիյլէ պիր թանէճիք գըզը
վար ըսըքի պիմէնէնտ հիւսնիւ վէ ախէր
թապիաթ վերկիսի ֆազիւլէթլէրի իչին
ճէմի շէհր էհալիսինին քալպինի քէնտիյէ
ճէլպ էտէր իտի: Փէտէրի փութիէրէսթ
օլտուգտան մատա, քրիսթիյանլարըն տա
պաշ աիւշմանըյըտր: Էզճիւմլէ Յուլիանէ
պիր թագրիպ իլէ քրիսթիյան տինինէ
աշինա օլուպ օնուն թալիմաթլարընտա
թէրպիյէ օլտուգտան սօնրա կիզլիճէ
վաֆթիզ օլտու վէ պիքիրլիյին Ալահա
մագպուլ օլմաւընը անլայրպ քէնտիյի
քիւլլիյէն օնուն խըզմէթինէ սունտու:

Տէվլէթ խըզմէթինտէ պուլունան հա-
լինէ էյի պիր տէլի գանլը Յուլիանէնին
աթալարընա կիտիպ ֆիքրինի աշտը վէ

օնու ալմագ իսթէտի: Պունլար գըզլարը-
 նըն պաշընտան կէշէն շէյլէրտէն հիշ
 խապէրլէրի օլմայրպ օնա սիւալ էթմէտէն
 սէօզ վէրտիլէր: Նէվճիվան օնլարըն սէօ-
 զիւնէ նէ գատար ինանտը վէ սէվինտիյ-
 սէ տէ՝ Յուլիանէյէ կիտիպ պու խապէրի
 վէրտի վէ օնուն տախի ըրզասընը տիլէտի:
 Յուլիանէ Ալլահա էթտիյի ահտը պիր-
 տէն պիրէ պէյան էթմէք իսթէմէյիպ
 թիւրլիւ գաշամագ սէօզլէր իլէ ավուն-
 տուրտու, վէլհասլ նէ դատար օնուն
 փայէսի պիւյիւք իսէ տէ, քէնտինին հիշ
 պիր թիւրլիւ օնու պերմիւրատ էտէմէյէ-
 ճէյինի պէյան էյլէտի: Պիր կիւն կէլիպ
 թէքրար Յուլիանէյի օ ֆիքրտէ պուլ-
 տուղունտա պիր ազ սէրթճէ սէօյլէտի
 վէ եալվարտըքի աթալարը գայլ օլտուգ-
 տան սօնրա զայրի քէնտիսի տէ պաշ էյ-
 սին վէ պու մասլահաթը ուզաթմասըն:
 Յուլիանէ պիր մահճուպ աթվար իլէ Պու
 տէտիյին նասլ օլապիլիւր, պէն քրիսթի-
 յանըմ վէ սէն փութփէրէսթսին, հագգ
 պիր Ալլահըն ճարիյէսի շէյթան էսիրի
 օլմուշ ճան իլէ պիրլէք էտէմէզ տէյինճէ,
 նէվճիվան ալթ իւսթ օլտու վէ տէր
 ագապ տգիգէնին փէտէրի Ափրիկանոսա
 կիտիպ տույտուղունու նագլ էթտի, վէ
 սուրէթէն քէնտիյի ալտանմըշ կէօս-
 թէրիպ, էյէր սէօզիւնիւ թուլթուպ գը-

զընր վերմէզսէ գրաւա խապէր վերէճէյինի
 թէհտիտ էտեր իտի: Փէտէրինին աորլ
 մատտէտէն խապէրի օլմայրպ զայթ
 եիւրէյի գալգալը վէ . օնուն էօնիւնտէ
 գըզընր չաղըրրպ տէլիգանլընըն պիւյիւք-
 լիւյիւնիւ վէ հիւքմիւնիւ նազլ է՛թտիք-
 տէն սօնրա օնուն իրատէթինէ գարշը
 կէլմէմէյէ նատիհաթ վէրիւր իտի: Լաքին
 Յուլիսնէ ֆիքրինտէն տէօնմէյիպ՝ Պէն
 քրիսթիյանըմ, օ տախի քրիսթիյան օլ-
 մազսա իսթէմէմ տէր իտի: Թաթլըլըզլա
 օնուն հազգընտան կէլէմէյէճէյինի ան-
 լայրպ նուֆուպ, էօրֆ վէ իպէնճէ գօր-
 գուսուլլա օնու ավլամազ իսթէտի, էօ-
 նիւնտէ օնու գամշըլաթտը, սիլլէ վուր-
 տու, վէ սօնրա պիր ֆէնա զընտանա
 աթտը. վէ արատընտան պիր գաշ կիւն
 կէչտիքտէն սօնրա Նէյէ գարար վէրտին
 տէյի սօրտու, վէ էվվէլքի կիպի պուլ-
 տուզուլնտա գրալըն՝ ֆէրմանը վէ էմրի
 իւզըն շէհր պիւյիւյինէ խապէր վէրտի վէ
 պու թարրիգ իւզըն քէնտիյէ աշիգ օլան
 նէվճիվանըն էլինէ կէչտի: Պաւ իւլք էվ-
 վէլ պին թիւրլիւ վատլար իլէ օնու գա-
 զանմայա չալըշտը, քրիսթիյանլըզընըն
 նէ զարարը վարըմըշ, իսթէտիյին կիպի
 եինէ իճրատընը էտէպիլիւրսին. էյէր էօմ-
 րիւմտէն գօրգմայայտըմ պէն տէ իսթէ-
 յէրէք քրիսթիյան օլու րուտուլմ տէյին-

ձէ, Յուլիանէ՝ Սէն կէջիճի հոմրիւնտէն
 գորգարսան, էպէտի հոմրիւմտէն պէն
 նիճէ գորգւայրմ. ուեղիւնէ միւթի օլուր-
 տամ սօնու եօգ էպէտի էյլէքլէրի գայպ
 էտէրիմ տէյի, տաճա զիւտէ թիթրէմէլի
 տէյիլմիյիմ. խայր Փիքրիմի չէվիրմէմ,
 ուեղիւմտէն տէօնմէմ, քրիսթիյանըմ, վէ
 քրիսթիյան օլմայան իլէ էվլէնմէմ տէ-
 յերէք մէրտանէ ճէվապ վէրտիյինտէ,
 նէվճիվան էօվքէսինտէն աթէշէ տէօ-
 նիւպ ազիզէյէ իպէնճէլէր վէրմէյէ պաշ-
 լաոր: Աէ զալիմանէ ազիզէյի խիւրաիւ
 խաշ էթտիքտէն սօնրա հապսա աթտոր:
 Ալլահըն ճարիյէսի հէր շէյի սապր իլէ
 չէքտի վէ սալա րէյինտէն տէօնմէտի.
 Ալլահտան Փազաթ տիլէյի օյուտու քի
 քէնտիյէ գուվվէթ վէրսին քի իամի շէ-
 րիֆի իշին տաճա զիւտէ չէքմէյէ թէ-
 համիւլ էսէպիլսին:

Ալլահըն պրրագմասըյլա պիր տէֆա
 շէյթան մէլէք քիսֆէթինէ կիրիպ հապս-
 տա օնա կէօրիւնտիւ, վէ թէսէլլի էթ-
 տիքտէն սօնրա՝ Ալլահ թարաֆընտան
 տանա կէլմիշ իմ, վէ խապէր վէրիր իմ
 քի շիմտիյէ դատար օնա կէօսթէրտիյին
 սատագաթտան հազզ էթմիշ տիր, վէ
 շիմտէն սօնրա օլ տէլի գանլընըն կէօն-
 լիւնիւ տէ խօշ էտէրսէն կիւճիւնէ կէլ-
 մէզ, տէյի պէյան էթտի: Յուլիանէ

պաշտան պաղազ գատար թիթրէմէյէ պաշ-
 ւատը, վէ տուա իլէ Ալլահա իլթիճաէտիպ
 իրատէսինի տիլէմէտէ իքէն օ կէօրիւնէ-
 նին շէյթան օլմասընը անլատը վէ թա-
 գաթը եէթիշտիքճէ ծնա գարըը գօտու վէ
 Քրիստոսու պըրագըպ փուլթփէրէսթէեար
 օլմատան իսէ պին տէֆա էօլմէմի եէյ սա-
 յարըմ տէյի թէքըրըլլարագ. ծնու եա-
 նընտան գօլտու: Կիթտիյի պիլլէ կէյ-
 տէն կէրչէք Ալլահըն մէլէյի էնիպ եարա-
 լարընա շիֆա վէրտի վէ տահա չէքէճէյի
 իպքէնճէլէրի խաթըրընա պըրագըպ եիւրէք
 վէրտի: Հապստան եինէ տիվանա չըգա-
 ըրըլտըընտա հաքիմ եարալարընը տիւ-
 ղէմիշ կէօրիւպ շաշտը, վէ հագըընտան
 կէլմէ իչին ախէր իպքէնճէլէր թէրթիպ
 էթտի: Եէր իւզէրինէ աթէշ եագըպ
 աղիղէյի քէօզ իւզէրինէ եաթըրտը, վէ
 լաքին ծնուն տուաը պէրէքեաթըյլա
 աթէշ սէծնմէսինտէ, պիր գայնար սու
 գազանը իչինէ աթտըրտը, օրատա տա
 սաղ վէ քէտէրսիզ գալլպ Ալլահա սէ-
 նալէր օգու մասընտա տահա ծն սէքիզ եա-
 շընտա իքէն պաշընը քէսմէյէ էմը էթտի:
 Իճրա օլուպ աղիղէ կէյլէր ճէննէթինէ
 նայլ օլտու, վէ լաքին քէնտիսի էթտիյի
 քէմլէքլէրէ մուգապլէլէ պիր տէֆա տէ-
 նիզ իւզէրինտէ կիտէր իքէն ֆուրթու-
 նայա թուլթուլուպ կէմիսի փարալանտը,

վէ պիր գըյըյա տիւշտիւյիւնտէ քէնտի
կիպի զալիմ ճանապարհար էլինէ տիւշտիւ
վէ ծնլարտան փարէ փարչէ օլտու :

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Բ 26

Ս. ԿՂԵՄԷՍ ԲՕՄԱԼ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ

Ս. Պետրոս Բօմատա վազ էթտիյի
վաղթ՝ Գոմետիանոս գրալըն խըսըմլըղըն-
տան կղեմէն օնա կէլիպ պիր ազ սէօյլէշ-
տիքտէն սօնրա փուլթփէրէսթլէրին քէօր-
լիւքլէրինի թանըտըղընտա՝ քրիսթիյան
օլտու վէ իպատէթ վէ Փաղուլէթ պա-
պինտէ օլ գատար իլէրիլէտի քի՝ փուլթ-
փէրէսթլէրի տէօնտիւրմէ իչին Պօղոս
առաքեալա եարտըմ էտէր իտի : Իզհար
էթտիյի ղայրէթի, վէ Փաղուլէթլի էօմ-
րի իչին Ղինոս վէ կղիտոս փափալարտան
սօնրա՝ իւչիւնճիւ քէնտիսի օլտու : Պու
ազիմ մանսըպա եէթիշմէիյլէ՝ քիլիսէի
շէրիֆէ չօդ խայրլը շէյլէր էթտի, շէ-
հիրի եէտիյէ պէօլիւպ հէր պիրինէ այրը
այրը պիրէր քեաթիպ գօտու քի քրիս-
տոսուն ուղըունա էօմրլէրինի Փիտա էտէն
շէհիտլէրին էթտիքլէրինի, Փաղուլէթ-
լէրինի, էօմրլէրինին վէ էօլիւմլէրինին
թարղընը սօնրատան կէլէճէքլէր իչին պիր

էլի թէֆթիշ էտիպ քիթապա գայտ
էթսինէր:

Հէր կիւն վազ վերմէյէ օլան զայրէթի
իդտիյատ պուլուր ուտու. աղիզին սէօզիւ-
նիւ տինլէյէնլէրին չօղու տէօնմէտէն կի-
տէմէզ իտիլէր, շէօյլէ քի Դամեախանսս
գրալըն գըզ գարտաշք Ֆլափիա պիր տէֆա
իշիթմէտէ քրիսթիյան օլտու վէ էօմրիւ
օլտու գճա պիքիրլէյինի Ալլահա սունմայա
ահտունէզը էթտի: Պու աղիզ պիր միւ-
ճիգէ իլէ Սիսինիտո նամ սօֆու շէհր պա-
շընր տախի քրիսթիյան Լթմիշ տիր:
Մէզքիւր քիշի պիր տէֆա կիզլիճէ քրիս-
թիյանլարըն ճէմ օլտուղու մահալէ կի-
րիպ գարըսընր օրատա արամազ իշին վէ
քրիսթիյանլարըն իպատէթ պապինտէ
նէ եափաղզլարընր կէօրմէ իշին կիզլէն-
տի. լաքին Ալլահ՝ ճան իլէ քէօր օլան քի-
շինին թէն կէօզլէրինի քէօր վէ կէօրմէզ
էթտի, շէօյլէ քի իմտատ տիլէր վէ էլ
վերիպ տըշսըր չըգարմայա եալվարըր
լուր: Ս. Կղեմէ՝ Ֆիլհալ եանընա վարաը
վէ պիր գըստա սէօզտէն սօնրա կէօզլէրինի
աշքպ քրիսթիյան տինին սըրըլարընր օնա
պէյան էթտի վէ գայլ օլուպ գապուլ
էթմէսինտէ վաֆթիզ լութֆուհու իհ-
սան էյլէտի: Տրայանսս գրալ աղիզին
էթտիքլէրինի տույտուղունտա եալաշ
եալաշ ճէմի փութփէրէսթլէր տէօնէ-

ճէքլէր տէյի գօրգտուղունտանն օնու պիր
 եէպանի ատայա սիւրտիւ վէ ազիզ օնտու
 տախի պիր իքի պինտէն թէճաուզ սիւր-
 կիւն քրիսթիյանլար իլէ, մատէն գազ-
 մաղա, թաշ քէսմէյէ վէ ախէր աղըր
 խըզմէթլէր էթմէյէ էմր օլունտու :

Կերչի իւք էվվէլ պու խըզմէթլէր՝ ա-
 լըշմաորընտանն չօդ աղըր կէլեր իտի,
 լաքին սօնրա ուսթաւը քրիստոտունն չէք-
 տիքլէրինի տիւշիւներէք հէր շէյ խաֆիֆ
 կէօրիւնիւր իւտիւ : Օլ պիր արգատաշ-
 լարընը տախի չօդ տէֆա ֆէնա հալտէ
 կէօրիւպ ալահանի սէօղլէրիյէ թէսէլլի
 էտեր իտի. վէ իւզէրլէրինէ նազըր օլան-
 լարընն եիւրէյինի քէնտիլէրէ ճէլպ էթմէ
 իչին Ալլահ թէալա գուլունունն էլիյէ
 պիր աճաիպ միւճիղէ իշլէտի : Սիւրկիւն
 օլտուգլարըր ատա իչինտէ սու չօդ օլմա-
 տըղը հալտէ՝ հէփիսինտէն զիատէ քէն-
 տիլէր սըզընթը չէքէր իտիլէր, օլ սէ-
 պէպտէն ազիզ տուայա տուրուպ Ալլահ-
 տան տիլէտի քի քէնտի ճէմիաթընը
 սուսուզ էօլաիւրմէսին. տուաւը պիթտիք-
 տէն սօնրա պագաւը քի գարշըսընտաքի
 գայա իւզէրինտէ պիր դուզու տուրմուշ
 սանքի պաղը իլէ սույունն տամարընը
 կէօսթէրիւր իտի : Ս. Կղէմէս պունու կէօր-
 տիւյիւ պիրլէ գազմայը ալաւ վէ իւք վու-
 թուշտա պիրտէն թաթլը վէ պէրրազ սու

Փրշգրըրպ ճէմի քրիսթիյանլարտան պաշ-
գա օլ պիր իգթիզասը օլանլար տա գու-
լանըր ըտըլար: Պու հիքմէթ իւզէրինէ
եէքիւն ճէզիրէ էհալիսի սօղըու տինի
թանըտը: Փութ փափազլարը օլան ալա-
մէթի գրալա անլաթտըզլարընտա՝ ասէմ
եօլանըրլպ ճէմի քրիսթիյանլարը, ալէլ-
խուսուս ծնլարըն պաշը Ս. Կղէմէսի չէ-
վիրմէյէ չալըշըրլար ըտը. լաքին չարէսի
օլմատըղընտա էնճամ քրիսթիյանլար
թէնինի ալըպ թափմասընլտը տէյի ազի-
ղի պիր կէմիյէ գօտուրթտուլար վէ աշը-
ղա չըգտըգտան սօնրա պօղազընա պիր
աղըր տէմիր պաղլայըպ տէնիզին տիպինէ
աթտըլար: Տինիզ գըյըրընտա ճէմ օլ-
մուշ քրիսթիյանլար խայլի գէման ծնուն
հագգընա տուա էթտիքտէն սօնրա պի-
րիպիրինտէն այրըմագ իսթէրիտիէր,
լաքին իչլէրինտէն պազըլարը, պիր աղ
տուա էտէլիմ, պէլքի Ալլահ՝ ազիզին
թէնինի գարայա եօլար տա ալըրըզ տէյի
օնլարը էյլէնտիրիր իքէն, տէնիզին սուլու
եապաշ եապաշ չէքիլմէյէ պաշատը շէյ-
լէ քի իսթէյէն ծնուն սուլա տիւշտիւլիւ
եէրէ գատար վարըպ պիր ազիմ միւճի-
զէթ կէօրտիւլէր, եանի տէնիզ օրթա-
սընտա մարմօր թաշտան եափմա պիր
կիւզէլ քիւչիւք քիլիսէ վէ Ս. Կղէմէս
այրը պիր իչլէնմիշ թաշ իչլինտէ եաթար

ըստ: Պուհիքմէթին իւզէրինէ շաղ օլուպ
նէ գատար օնուն ազիզ թէնինի էվէ
կէօթիւրմէք իսթէտիլէր իսէ տէ, գապի-
լի օլմատը: Խայլի սէնէլէր օրատա էջլէ
ճէմիաթտան իթիպար պուլտուգտան
սօնրա էնճամ Ալլահըն պէյան էթմէսիլէ
օրատան գալտըրտըլար վէ Բօմայա կէօ-
թիւրտիլէր:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Բ 27

Ս. ՄԵՌԿԻՒՌԻՈՍ

Բօմա գրալը Գեկոս տիւշմանլարընա
գարշը ճէնք աչըպ սափաշտըղընտա պու
ազիզ տախի օնուն օրտուսունտայրտը:
Գրալըն մէմուլի իւզրէ ճէնք չափուճագ
պիթմէյիպ պաղէն տիւշմանը պօզուպ վէ
չօգ տէֆա տախի օնտան պօզուլտուղուն-
տա՝ իշի իլէրի վարմազ վէ ագըպէթի
տախի պէլլի տէյիլ իտի: Մեռկիւռիոսա
պիր տէֆա պիր միւնէվլէր քիշի կէօ-
րինիւպ՝ Մէռկիւռիոս գօրգմա, սանա
եարտըմ էթմէյէ իրսալ օլունմուշում,
սլ շո գըլըճը վէ տիւշմանը վուր, լաքին
ֆիլթուհաթտան սօնրա Ալլահըն ու-
նութմա տէյիպ կէօրինմէզ օլտու: Ազիզ
օնուն Ալլահ մէլէյի օլտուղունու պիլմէ-
յիպ օրտու իշինտէ էմր էտէն պէյիլքլէր-

տէն պիրինի զանն էտէրէք գրլըծը էլինէ
ալաը վէ տիւշման իշինէ սիւրալ էթտի.
օնլարըն սերապէրիյէ ախեր պիւյիւքէ-
րինի վաւալ կէրի տէօնտիւ, վէ գրալ-
տան սերտարլըգ փայէտինէ նայլ օլտու:
Սօնրա Գեկոս իլէ պերապէր եօլա չըգաը
վէ կիտէր իքէն՝ գրալ պիր մահալտէ ալ-
լահլարըն էթաիքէրի իհասնա թէշէք-
քիւրէն գուրպան սունմաղ իշին փութ-
խանէյէ կիթտի. ագիզ պիր թագրիպ իլէ
օրատան սիվիշտիյինտէ, եանընտա պու-
լունանլար օնուն էթաիյինի վէ քրիսթի-
յան օլմասընը գրալա առյուրտուլար:
Լաքին Մեռկիւռիոս օլ կիւնլէրտէ թէք-
րար էվվէլքի կէօրտիյիւ մէլէյի կէօրիւպ
Ալլահըն ուղըունա չէքէճէքլէրինի տույ-
մուշ վէ հազըրլանմըշ րտը:

Գեկոս օնուն հագգընա օլան շէքեայէ-
թէ իլք էվվէլ ինանմազ իսթէմէյօրու-
տու. սօնրա թէֆթիշ էտիպ քրիսթիյան
վէ սէօզիւնտէ վէ Փիքրինտէ գալի պուլ-
մասընտա թէհաճճիւպ էթտի, վէ թաթլը
սէօզլէր իլէ օնու զանտըրամատըղընտա
փայէլէրինի ալըպ զընտանա աթտըրտը:
Պիր գաշ կիւն սօնրա հուզուրինէ չաղը-
րըպ թէքրար օնու իոքեաթ էթմէյէ չա-
լըշտը, վէ լաքին հէր թէքլիֆի րէտա
օլունուպալլահ սէյի թափտըղըլաթլարա
գարշը օնուն սէօզլէրինի տույունճա իու-

քենճէ վերմէյէ պաշլատը. տէօրթ գա-
զըղա պաղլայըպ հավայա գալտըրտը, վէ
սէօղիւ եէրինէ վարմատըղընտա թէնինի
տէլիք տէլիք էտիպ ալթընտան աթէշ
վերտի, վէ եինէ իսթէտիյինի էթտիրէ-
մէտիյինտէ էօլիւմ հիյէթինտէ զընտանա
աթտըրտը: Պիր գաշ կիւն սօնրա իւմի-
տինէ գարշը տահա ծնուն սաղ օլտու-
ղունու տույունճա թէքրար էօնինէ կէ-
թիրթտի, վէ սէնի քիմ տիւզէլթտի տէյի
սօրտու. Եէրի կէցիւ եարատան Ալա-
հըմըն մէլէյի կէլիպ եարալարըմա շիֆա
վերտի տէյինճէ, գրալ կիւմէյէ պաշլատը
վէ օլան հիքմէթի պիւյիւճիւլիւյէ ազվ
էտիպ թէքրար եէնի իսքենճէլէր հազըր-
լատը: Լսքին հիշ պիր վէճհիլէ չէվիրէ-
մէտիյինտէ ըէճալ քիպարըյալ մէշվա-
րէթ էտիպ իպրէթի ալէմ իչին ապէր
էօնիւնտէ սաթուր իլէ պաշը քէսիլին
տէյի սիճիլ քէստի:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր 28

Ս. 2Է2ԻԼԻՍ ԿՈՅՍ

Պաւրթարըճըմըզըն սէվկիւլիւ արու-
սէսի 2էչիլիա թա քիւչիւք չաղընտան
քրիսթիյանլըղ թալիմաթլարընտա թէր-
պիյէ օլուպ՝ Քրիստոսա քէնտիյի սունտու

վէ առա ծնուն մուհապպէթինտէն այ-
րըմամաղ իչին պիքիրլըք ահաիյլէ ծնու-
քէնտիյէ կիւվէյի սէչտի: Հէր ան պիլէ-
սինճէ պիր Ինճիլի շէրիֆ կեզտիրիպ հէր
կիւն պիրէր պապ օգուր վէ Քրիստոսա
պէնզէր օլմաղա չալըշըր ըտը: Քէնտիսի
պու Փիքիրտէ իքէն աթալարը ծնու Վաղե-
րիանոս իսմինտէ պիր նամաւար վէ զէնկին
տէլի գանլըյա վէրմէյէ սէօզ վէրտիլէր, վէ
օնլարըն իրատէթինէ գարշը կէլմէմէ իչին
ազիզէ պաշ էյտի: Տիւյիւն կիւնիւ կէլ-
տի, վէ հէփիսի շաղըզ իչինտէ իքէնեա-
լընըզ օնա տէրտ, միհնէթ վէ սանքի էօ-
լիւմ կիւնիւ իտի. էզճիւմէ իւմիտինի
Ալլահա գօյուպ ատէթի իւզըէ իչտէն
գապա բուպասընը կիյինտիքտէն սօնրա
սըրմալը լիպապլարընը իւզէրինէ ալտը վէ
ալթուն բրզազլարընը թադընտը, վէ իւչ
կիւն էվվէլ օրուճ վէ փէրհիզ թուլթա-
րազ Ալլահըն եարտըմընը տիլէտի:

Պու թարիգ իւզըէ տիւյիւն շէնլէյի
պիթիպ ագշամ օլտուղունտա Վաղերիա-
նոս զէվճէսինին օտասընա կիրտի. Չէչի-
լիւ Ալլահտան գուվվէթ ալըպ պիր աճաիպ
ճէսարէթ վէ հազիմլէյլէ, Վաղերիա-
նոս պիլէսին քի պէն քէնտիսի պիր մէլէք
հիմայէթի ալթընա գօմուշում, պիքիր-
լէյիմէ օ սիյանէթ էտէճէք, օլ սէպէպ-
տէն էյէր Ալլահը կիւճէնտիրմէք իսթէ-

մէզսէն գըլըմա աօգանմա տէյինճէ զէվճի
ալթիւսթ օլտու. վէ լաքին ազիզէ իւսթ է
կէթիւրիպ՝ Քրիսթիյանըմ վէ պիքիւրլէյիմի
Ալլահա սունմուշում, սէօզիւմտէ սատրգ
տուրմազսում ծնու ինճիտիւրիմ տէմէսին.
տէ, պիր ազ եիւրէյի րահաթլանտը վէ
եանընա պիլէ վարմայա ճէսարէթ էթմէ-
տէն, էյէր շու հիմայէթճիմ տէտիյին
մէլէյի պիր եօլ կէօրէյիտիմ պէն տէ սէ-
նին կիպի քրիսթիյան օլուրուտում տէ-
յինճէ, 2էչիլիա Վաֆթիզ օլուպ Ալլահ
իլէ պարըշմատան ծնու կէօրէմէզսին տէյի
ճէվապ վէրտի:

Վաղերիանոս պու մէլէյի կէօրմէ ար-
զիւսիյլէ թուլթուշուպ վաֆթիզ օլմազա
սէօզ վէրտի, վէ 2էչիլիանըն պէյան էթ-
մէսիյլէ զուլմ սէպէպիյլէ կիզլէնմիշ օլան
Փափա հազրէթլէրինի պուլուպ ծնտան
տին թալիմաթլարընը էյրէնտի վէ վաֆ-
թիզ օլտու, վէ սօնրա էվինէ տէօնիւպ
զէվճէսինին օտասընա կիրտիյինտէ ծնու
տոււտա պուլտու քի եանընտա արզու-
լէտիյի մէլէք տախի տուրմուշ ծնա սի-
յանէթ էտէր իտի: Վաղերիանոս պու
հիքմէթի կէօրտիւյիւնտէ սէվինճինտէն
նէ տէյէճէյինի պիլմէզ իտի: Էպքի չէքիլ-
միշ սուրէթլէրէ պազարազ մէլէյին էլին-
տէ զէմպուգտան վէ կիւլտէն եափմա իքի
իսթիֆան վարտըր քի պիրինի 2էչիլիայա

վէ ու պիրինի Վաղերիանոսա սունար վէ
պու պիր պերկիւզարա թէշէքքիւրէն
իքիտի տէ եէրէ դափանըպ քէնտիլէրինի
սունտուլար: Օլարատա Վաղերիանոսուն
պիրատէրի Տիբերիա օնլար կէօրմէյէ
կէլտի վէ հէր օլանը տույուպ վաֆթիգ
օլտուղունտա՝ օլ հիքմէթլի մէլէյի քէն-
տի տախի կէօրտիւ:

Պու իքի գարնտաշլարըն քրիսթիյան
օլմասը տէօրթ եանա չով օլուպ թու-
թուլտուլար վէ Փիքրլէրինտէ գավի գալ-
տըզլարընտա գաթլէ էմր օլունտու: Սօն-
լա Չէչիլիայը թութատուլար, վէ իքի
շէհիտլէրին խազինէսինի օնտան իսթէր
իտիլէր, լաքին օ՝ տաթըպ ֆուգարէլէրէ
տաղըթտըմ տէյի ճէվապ վէրմէսինտէ
վալի էօվքէսինտէն հայգըրարագ Անիտէ
թութուն վէ ալլահլարըն խանէսինէ կէօ-
թիւրիւն էյէր էմրիմ իւզրէ օնլարա
գուրպան սունարտա գապահաթը աֆվ
օլունուլուր, տէյիպ շէքիլտի: Հասասլար
ֆիլհալ Չէչիլիանըն իւզէրինէ տիւշիւպ
օնու պաղատըլար վէ սիւրիւքլէյէրէք
փութխանէյէ կէօթիւրիւրտիւլէր. լաքին
էօլտա կիտէր իքէն ազիզէ օլ տէրէճէ
թէէսիրլի քէլամլար սէօյլէրիտի քի ճէմի
հասասլար օնուն սէօզիւնէ ույուպ քրիս-
թիյան օլտուլար: Հաքիմ պունու տույ-
տուղունտա էվվէլքինտէն զիտտէ խըշմա

կելիպ ազիզէյի էվինէ կիթիրթտի վէ
 հասմամբ եագորրուպ եավաշճա էօլսիւն
 տէյի իշինէ աթար. պիր կիւն վէ պիր
 կէճէ օրատա գալտը, վէ աթէշին տէրէ-
 ճէսի կիթտիքճէ արթար, լաքին ազիզէյի
 հիշ պիր քէտէր վէրմէտի: Վէլ հասլ
 ախէր թարզ հագգընտան կէլէմէյէճէյի-
 նէ էյիտէն գանրպ օնուն տա պաշընր
 քէսմէյէ էմր էթտի. ճէլլատ իւշ տէֆա
 սաթրըր եալտըրտատըպ պաշընր վուրտու
 լաքին իւշ տէֆա տա քէսէմէտի. Չէշի-
 լիա եէրէ տիւշտիւ վէ ճէլլատ՝ գօրգու-
 տունտան գաշըպ կիթտի: Ազիզէ օլ հալտէ
 իւշ կիւն տահա եաշատը, վէ օրատա
 քէնտիյի կէօրմէյէ կէլէնլէրէ չօգ խայրլը
 սէօղլէր սէօյլէյիպ ճէննէթ եօրունու աշ-
 տը, վէ եալվարտը քի քէնտի օթուր-
 տուղու եէր իւսթիւնէ պիր քիլիսէ եա-
 փըլըն:

Ն Ո Յ Ե Մ Ի Ե Ր 29

Ս. ՏՐԴԱՏ, ԱՇԽԻՆՆ ՍՈՒՆ-

ԹԱՆ ՎԷ ԽՈՍՐՈՎԻԴՈՒԽՏ

Էրմէնիսթան փատիշահը Տրդատ
 Խոսրովուն օղլայուտու, տօղուշտան իրի
 եարը, արգալը, գուվէթլի, կիւզէլ վէ
 գահրէմանլար ինտինտէ նատիր իւլ էմ-

ասլ: Մուղեր վէ միւֆսիտ Անակ փետե-
 րինի հիլէ իլէ էօլտիւրտիւյիւնտէ շահ-
 զատէ Տրդատ իլէ հէմէրիսի խոսրովի-
 դուխտ գըրղընտան գուրթուլտու, Ար-
 տաւագդ իամինտէ ընճալ քիպարըն պիրի
 Տրդատը Գայսէրիյէ գաշըրտը, վէ Օտայ
 նամինտէ ախէր պիր սօյզատէ քիշի խոս-
 րովիդուխտու Անի գալէսինէ կէօթիւրիւպ
 սագլատը: Տրդատ սօնրա Բօմայա կէօ-
 թիւրիւլտիւ վէ օրտու իշինէ կիրտի:
 Ղայէթ գուլվէթլի օլուպ պիր տէֆա
 ազըն ճանավարլար իլէ կիւրէշ թուլթուպ
 գուտուրմուշ պուղալարըն պույնուղա-
 րընը պիր սիւքմէ իլէ գօփարտը, վէ
 ախէր քէրրէ տօլու տիզկին կիտէր աթ
 արապատընը էլիյլէ թուլթուպ կէրի չէ-
 վիրտի: Պունլարտան պաշգա պիր տիւշ-
 ման փատիշահիլէ կիւրէշիպ եէնտիլինտէ
 Դիոկղէտիանտտան պունա մուգապէլէ
 էրմէնիսթան իւզէրինէ փատիշահ թա-
 յէին օլունտու վէ դրալ ապքէրիլէ զաթի
 թօփրազընա կէլտի, տիւշմանլարընը վու-
 րուպ օրատան գօփտու վէ քէնտի փետե-
 րինին թախթընա օթուրտու: Օնտան
 Ալան փատիշահընը գըզը Աշիէնի ալտը,
 վէ գըզգարտաշը խոսրովիդուխտու տա
 սարայա չազըրըպ չօգ իթիպարա եէթիշ-
 տիրտի, քի սալա տիւնէայա կիրմէյիպ
 էօմըիւ օլտուգճա պիքիրանէ եաշատը:

Աէ Լաքին քերլամելի փատիշահ թախ-
թէ ճիւղուս էթմէսինի ալլահլարըն ինա-
յէթինտէն ֆէհմ էտէրէք իւք սէնէլէրի
քրիսթիյանլարա գարշը զուլմ չըգարտը
վէ էմէքտար վէ սատըգ պէնտէսի Գրի-
գորա պիլմէյերէք չօգ իպքէնճէլէր վէրտի,
վէ էնճամ էօլսիւն տէյի օնու պիր գանլը
գույույա աթտըրտը, վէ էլինտէն կէլսիյի
գատար քրիսթիյանլըղը Եօղ էթմէյէ
չալըշըր ըտը: Արասընտան օն տէօրթ
սէնէ գատար սօնրա՝ Բօմատան գաչ-
զըն Հռիփսիմեանլար կէլիպ Տրդատշն
էմրիյէ էօլտիւլէր վէ փատիշահ իւչ կիւն
սօնրա ալա կիթտիյինտէ Ալլահ թարա-
ֆընտան զազէպէ ուղըայըպ ինսան շէք-
լինի գայպ էթտի, վէ ճանաւարլար իչինէ
գաթըլըպ օրմանլարտա օնլար իլէ կէզէր
վէ օթլանըր ըտը: Ալլահ թէալլ գէվալը
վաթանըմըղը փութլար զօրունտան գուր-
թարմագ իսթէյիպ էթտիյի քէմիլքլէրէ
պէտէլ պէլասընը պուլմուշ փատիշա-
հըն դըղ գարտաշը Խոսրովիդուխտա՝ օն
տէօրթ սէնէ էվիլէլ գույույա աթըլմըշ
Գրիգորուն սաղ օլմասընը պէյան էթտի,
վէ օնու չաղըրըպ սէօզիւնիւ թութմագ-
սանըղ գազէպլէրտէն գուրթ ուլմագսընըղ
տէյերէք՝ էնճամինտէ Ս. Գրիգոր չըգա-
րըտը վէ Ալլահ օնուն էլիյի ճէմի ճին-
տէն չարփըլմըշ ճանլարա շիֆա վէրտի

վէ պիւթիւն վիւայեթի չէթան էսիր-
լէյինտէն գուրթարւոյ քէնտի իպատե-
թինէ տէճնտիւրտիւ :

Պու թարիգ իւզլէ Տրդատ շիֆա պու-
լուպ վաֆթիզ օլտուգտան սօնրա Ս.
Գրիգոր լուսաւորիչին սեօզիւնէ իթաա-
թէն Ս. Հռիփսիմեանլարըն իսմինէ եա-
փրլան քիլիսէնին թաշլարըն թաշլտը, վէ
պիրլէքաէ ճէմի փութիւնէլէրի երգըպ՝
Ալլահըն իսմի շէրիֆինէ իպատեթիւսնէ-
լէր եափտը, վէ ֆազիլէթ ամէլլէրինտէ
քէնտի էօրնէյիլէ ճիւմլէ ըէճալ քի-
պարա վէ շէհր էհալիսինէ էյի իպրէթ
օլուրուտու : Ս. Գրիգոր քէնտի եէրինէ
օլլու Արիստակէսի գօյուպ Սեպուհ տա-
ղնա չէքիլտիյինտէ, Ս. Տրդատ տախի
ժնտան այրըլամայրոյ խայլի զէման օրատա
օնունլա զահիտանէ էօմր կէշերիբ իտի :

Աճէմ շահը Շապուհ քրիսթիյան
տինինին օրատա իշթիհար պուլմասընա
գըզգանրոյ ագչա գուվլէթիլէ միլլէթ-
տէն տէօրթ քիշի գազանտը քի պիր
տուզաղա Տրդատը էօլաիւրիւպ թէքրար
փութփէրէսթլէրի օրթայա չըգարմագ
իսթէր իտիլէր : Պունլար իլէ ախէր իթ-
թիֆագ էտէն չօգ օլուպ պիր կիւն ավ-
տա օգ իլէ ազիզի եարալատըլար վէ ար-
զիւլէրի միւճիպինճէ եարաղնտան էօլ-
մէաիյինտէ մասլէյնճիսինին էլիլլէ զէհր

իչերիպ միլէթին իբրնճի միւնէվլերինի պու աղլայաճագ թարիգ իւզըէ օրթատան գալտըրտըլար: Աշխէն սուլթան վէ փաքիզէ Խոսրովիգուխտ օնտան սօնրա պիր էյետամ տաճա սարայտան վէ տիւնետան թէնհայա չէքիլիպ Ալլահըն թէմպիհի իւզըէ եաշայըպ էճէլէրիյէ էօլտիւլէր վէ ճէննէթէ նայլ օլտուլար:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Բ 30

Ս. ԱՆԴՐԷԱՍ ԱՌԱՔԵԱԼ,

Պու ազիզ Ս. Պետրոսուն գարտաշըյտը, Գալիլեա էյալէթինտէն Բեթսայիգա շէհրինտէ տիւնեայա կէլիպ Յովհաննէս Մկրտիչին շաիրտի օլտու. վէ Յորդանան ըրմաղընըն եանընտա պիր պաշգա խօճատաշը իլէ տուրուր իբէն, Քրիստոս օրայա կէլտիյինտէ ուսթալարը Յովհաննէս՝ իշթէ Ալլահըն գուզուսու տէյերէք Յիսուսու պէյան էթտիյինտէ Անդրէաս օլ պիր արգատաշըյլա Քրիստոսուն արգասընտան կիթտի վէ էրթէտի կիւն գարնտաշը Սիմոն տա օնա կէթիրտի:

Էֆէնտիմիզին սէօզիւ իւզըէ ճէմի աւաքետլար Բուհուլլահը գապուլ էտիպ Ինճիլի շէրիֆի վազ էթմէ իչին տիւննետըն տէօրթ թարաֆընա տաղըլմա-

լարենտա՝ Անդրեասըն գումէթինէ եւպան
 միլէթէր տիւշտիւ, քի ինտէրինտէ
 թարիֆ օլունմազ պիր զայրէթ իլէ չա-
 լընպ վազը վէ միւճիւզէլէրիլէ պինլէրճէ
 ճան Ալլահա գաղանտը: Սօնրա Փաթրաս
 շէհրինէ կէլտիլինտէ՝ էհալիսինին չօղու
 ազիզին քէլամլարընը գապուլ էթտի
 իսէ տէ՝ շէհր վալիսի օնա գարշը գօտու:
 Ազիզ մէրտանէ պունուն գարշըսընա չըգ-
 տը, վէ պիր աճաիպ ճէսարէթ իլէ, էյէր
 իսթէրսէն քի շէհր էհալիսի սէնի վալի
 վէ հաքիմ թանըսըն, նէ՞ իչին մանի օլուր-
 տուն քի ճէմի ինսանլարըն հաքիմի տօղու
 Ալլահը տա թանըսըն, տէյինճէ, հաքիմ՝
 Սուս օլ սէնին Ալլահըն իւզէրինէ սէօհ-
 պէթ էթմէ, Եէհուտիլէրտէն պիր խաչ
 իւզէրինէ կէրիլէն զաթնասըլ Ալլահ օլա-
 պիլի, տէյի ճէվապ վէրտիլինտէ՝ Ան-
 դրեաս ազգընը աչտը վէ ազիզ տինիմիզին
 սըրըլարընըն մանասընը վէրէրէք օնա
 կէօսթէրտի քի Քրիստոսուն խաչ իւզէ-
 րինտէ էօլմէսի զօրուլա տէյիլ իտի, իլլա
 պիզէ օլան մուհապպէթինի իզհար էթմէ
 իչին: Շէհր վալիսի սէօզիւնիւ քէսթի
 վէ եա փութլարա գուրպան սունմայա վէ
 եախօտ քէսքին իպէնճէ չէքմէյէ հա-
 զըր օլ տէյի խապէր վէրտի, լաքին ազիզ՝
 Պէն հէր կիւն հէմէգատըր հագգ պիր
 Ալլահա գուրպան սունարըմ, տէտի: Հա-

քիմ էովքէլէնիպ աղիզի պիր դարանլը զընտան իչինէ աթտըրտը, ճէմիաթ ծնու փէտէրի կիպի սէվտիյի իչին զընտանա գօշտու վէ գուրթարմագ իսթէր իտի, վէ լաքին Անդրէաս եալվարտը վէ պըրագմատը քի չօգտան պէրի հասրէթինի չէքտիյի շէհիտլէք թաճընա մանի օլտունլար: Էրթէսի կիւն հուգուրինէ չաղըրըպ թիւրլիւ փայէլէր վատ էթտիյի հալտէ՝ Սէնին կէչիճի փայէլէրինտէ կէօղիւմ եօգ վէ էպէտի օլմայան իոքէնճէլէրինտէն հիչ գօրգմամ, ամմա սէն էպէտի վէ սօնու կէլմէզ գազէպլէրտէն գօրգ, եալանճը ալլահլարընը պըրագ տէտի:

Հաքիմ պու ալլահանի սէօզլէր իւզէրինէ իալահ օլտաճագ եէրէ զիատէ գուտուրուպ ծնու գամչըլաթտըգտան ոօնրա, Ուսթանա պէնզէր օլ տէյէրէք՝ իտաչ իւզէրինէ կէրիպ էօլտիւրմէյէ սիճիլ քէստի: Անդրէաս պու խապէրին իւզէրինէ նէ գատար շաղ օլուրտույսա՝ ճէմիաթ օլ գատար զիատէ գատավէթլէնիպ՝ ծնու պըրագմագ իսթէմէզ իտի. օլ սէպէպտէն թէքրար եալվարմաղա մէճպուր օլտու: Ուղադտա իւզէրինտէ էօլէճէյի խաչը տիրիլմիշ կէօրտիւյիւնտէ, Ա՛ ազիզ սէվկիւլիւմ իտաչ, նէ գատար սէնի արատըմ, վէ էնճամ արզիւմէ նայլ օլտում, տիւնեատան՝ գուրթար պէնի վէ ազիզ ուու

Թամըն եանընա կեթիւր, տէյերէք
 եազլաշտը վէ էօփտիւքտէն սօնրա հա-
 սասլարըն մէրամընճա պաղլանտը: Խաչ
 տիքիլիպ եօզարը դալլտըղընտա ազիզ
 միմպեր իւզէրինտէն կիպի օրատա Թօփ
 օլմուշ ճէմիաթա Ալլահ քէլամընը սէօյէր,
 տինտարլարա մէթանէթ վէրիր, վէ տին-
 սիզէրէ Ալլահ Թանըմպա նասիհաթ
 ետէր իտի: Էքի կիւն օ հալտէ ասըլը
 դալտը, ճէմիաթ Թէքրար օնու դուր-
 Թարմադ իսթէտիյինտէ պըրագմատը, վէ
 լաքին իւշիւնճիւ կիւն միւսթագիլ օնու
 աշաղա ալմայա գարար վէրտիքլէրինտէ՝
 Ս. Անդրէաս կէօզլէրինի կէօյէ տօղըու
 դալտըրպ, Ա՛ սէվկիւլէ Յիսուսում, շու
 արզիւսինի չէքտիյիմ խաչ իւզէրինտէն
 պըրագմա քի աշաղա ալսընլար, իլլա քէ-
 րէմին իլէ պէնի սանա չաղըր քի պուրա-
 տա Թանըյըպ սէվալիյիմտէն զիատէ ճէն-
 նէթինտէ սէնի Թանըյայըմ վէ սէվէյիմ.
 ա Թաթլը Յիսուս ճանըմը ալ, արզիւմ
 սէնի կէօրմէտէ տիր, տէմէյէ դալմայըպ
 կէօյտէն պիր նուր էնտի, վէ պիր ազ
 սօնրա բուհինի Թէսլիմ էյլէտի: Տիխտար
 Աոստանդիանոս գրալըն տէվլէթի էյեա-
 մինտէ ազիզին Թէնի Ըլթամպօլա կէթի-
 բիլտի, վէ խայլի սէնէլէր օրատա դալ-
 տըգտան սօնրա Բօմայա Թէպտիլ օլտու
 քի հալա պու կիւնէտէք Պետրոս առա-
 քեալըն քիլիսէսինտէ տուրուր:

Ս. ԱՐԻՍՏԱՆԿԻՍ, ՎՐԹԱՆԵՍ,

ՅՈՒՍԻԿ, ԳՐԻԳՈՐԻՍ ՎԷ ԴԱՆԻԷԼ

Արիստակէս վէ Վրթանէս Ս. Գրիգոր
 Լուսաւորիչ պապամբղըն, Յուսիկ վէ Գրի-
 գորիս Ս. Վրթանէսին էվլատըրտըլար.
 Դանիէլ տախի Ս. Գրիգորուն շաիրտի
 օլտուղու իչին օ տա ճան էվլատլարը
 սրբասընա կիրէր, պունլարըն պէշի տէ
 Ալասըն լութֆուլա աօլու օլուպ ազիզ
 տինիմիզ վէ միլէթիմիզ հագգընա չօգ
 չալըշմըշ տըրլար: Ս. Արիստակէս մա-
 նաթըրտա պիւիւիւպ ագլը պաշընա
 կէլինճէ Նիկամաքոս նամինտէ պիր Փա-
 գուլէթլի րահիպէ շաիրալէք էտիպ ծնտան
 հագգ եօլունու էջրէնտի վէ եաշը քէ-
 մալէ եէթիշտիյինտէ ծնուն իգնիյլէ պիր
 չէօլէ չէքիլտի վէ ազ վագթ զարֆըն-
 տա նայլ օլտուղու լութֆ նուրուլա
 զայէթ փարլատը: Պունտան մաատա
 քէնտի մէշրէպի վէ մէյլինէ ուլիուն շա-
 իրտլէր պուլուպ Ալասըն թէմալիհէլէրինի
 ծիլարա էջրէտիր իտի: Պիւիւք գար-
 տաշը Վրթանէս իւզէրինէ նազըր օլան-
 լարըն էլի ալթընտա իլմ վէ իպատէթ
 թահսիլինտէ էյի թէրպիյէ օլուպ եաշը
 քէմալէ եէթիշտիյինտէ տիւնեայա կիր-
 տի, վէ Գրիգորիս վէ Յուսիկ իամինտէ

իբի էքիզ էվլասը օլտու սօնրա ճէմիաթըն
 իպրամընա տայանամայըպ քահանալըզ
 փայէսինի տէ ալըր վէ էվլատլարըյլա պէ-
 րապէր ախէր քէնտիյէ կէլէնլէրէ Ալլա-
 հըն եօլունու սէօզ իլէ վէ իպրէթ իլէ
 էջրէտիր իտի: Ս. Գրիգոր մէմլէքէթի-
 միզի խիւաափերէսթլէյէ տէօնտիւրտիւք-
 տէն սօնրա Սեպուհ տաղընա չէքիլտի-
 յինտէ՝ Ս. Տրդատ օնուն իբի օղունուն
 սաղ օլմասընը տույուպ կէթիրթտի վէ
 պիլէսինճէ ալըպ ազիզին տաղ իչինտէ
 սաքին օլտուզու մաղարայա կիթտի վէ
 քէնտի եէրինէ պարի Արիստակէս օղու-
 նու Էրմէնիսթան իւզէրինէ նապ էյ-
 լէմէ իչին եալվարտը: Ս. Գրիգոր Փազու-
 լէթքեար փատիշահըն ըէճասընա մէպնի
 շէհիրէ էնտի վէ պուլունան եպիսկոպոս-
 լար իլէ մէշվարէթ էթտիքտէն սօնրա
 օղու Արիստակէսի քէնտի եէրինէ օ-
 թուրթտու վէ վազթ վազթ գօլիպասըն-
 տան շէհիրէ տէօնիւպ օնունլա պէրապէր
 քիլիսէ հազգընա լաղըմ օլան շէյլէրի
 գայըրըր ըտը:

Լուսաւորիչ Պապամըզ Իզնիք մէճլի-
 սինէ տալէթ օլունտուղունտա քէնտի
 եէրինէ օնու եօլատը: Ս. Արիստակէս
 մէճլիստէն քիւրսիւսիւնէ տէօնտիւյին-
 տէ քիւլլէյէն քէնտիյի քիլիսէսինին
 խայրընա չալըշմայա վէրտի. վէ խաթըր

կէօնիւլ պագմայրպ քէնտիյէ թէսլիմ
օլմուշ ճանլարա ճէննէթ եօլունու կէօս
թէրիւր իտի: Արքեղայոս նամինտէ պիւ
յիւքլէրտէն պիրի միւսթէհագգ օլտու
ղու թագիր իչին ազիզէ ինֆիալ էտիպ
օնուն էօմրիւնէ գասթ էթտի, վէ պիր
կիւն Ս. Արիստակէս Ծովքէյալէթ ինտէն
կէչէրիքէն միւֆսիտ Արքեղայոս փուսու
տան չըգրպ իւզէրինէ հիւճիւմ էթտի
վէ գըլլէճ իլէ ազիզի վուրուպ էօլտիւրտիւ:

Պու աղլանաճագ վէճհ իւզրէ ազիզ
վէֆաթ էթտիքտէն սօնրա մէշվարէթ
էտիպ Տրգատ փատիշահըն արզիւսիւ
իւզրէ մերհումուն պիւյիւք գարտաշը Ս.
Արթանէսի օնուն քիւրսիւսինէ օթուրթ
տուլար. վէ պու տախի փէտէրինտէն վէ
պիրատէրինտէն աշաղա գալմատը: Քիւլ
լիւյէն տիւնեա մէշղուլիյէթլէրինտէն չէ
քիլիպ քէնտիսինի Ալլահըն խըզմէթինէ
վէրտի: Իւք սէնէսի Տրգատ փատիշահըն
րէճատընա եօգ տէմէյիպ օղլու Գրիգորիսի
Աղուանլար իւզէրինէ կաթողիկոս գօտու,
վէ պու ազիզ տախի աթալարընըն էօր
նէյի իւզրէ րէսուլանէ չալըշըրըտը: Շէհր
պիւյիւքլէրի օնուն սերպէսթլիյլէ քէնտի
էքսիքլէքլէրի իւզէրինէ սէօյլէմէսինի չէ
քէմէյէրէք վիւճուտինի պիր թագրիպ
օրթատան գալարըմագ իսթէրիտիլէրսէ
տէ՝ Տրգատտան գօրգտուգլարը իչին սէս

չըգարամաղըտըլար. լաբին ծնուն էօլիւմ
խապերի կէտիյի կիպի ազիզին իւզերինէ
գուտուրմուշ ճանալար կիպի հիւճիւմ
էթտիւէր վէ աթ գուլուլունա պաղլայրպ
գալա վէ չալը արալարընտա սիւրիւքէյէ-
րէք էօլտիւրտիւէր:

Ս. Վրթանէն՝ ազիզ օղլունուն պու
կիունէ էօլմէսինի վէ օլ կիւնլէրտէ Տըդատ
փատիշահըն տախի զէհրլէնմէսինի տու-
յուպ չօգ մահգուն օլտու վէ գալպի գըրըդ
նամքէօր միլլէթի իւզերինէ աղլար տու-
րուր ուտու. քէնտիսինին տախի փիշինէ
տիւշէնլէր փէք չօղլտու. լաբին Ալլահ
պըրազմատը վէ միլլէթին խայրընա ծնու
հըֆզ էթտի: Խքի սէնէ միգտարի միլլէթ
փատիշահարզ վէ տիւշմանլար եաթաղը
օլտուգտան սօնրա միլլէթ պիւյիւքլէրի-
նին արզիւսինէ պինպլէն Աոտանդ գրալա
արզուհալ եաղըպ սնուն ապերի գուվ-
վէթիյլէ Տըգասըն օղլու խոտրովու էրմէ-
նիւթան իւզերինէ փատիշահ գօտուրթ-
տու, վէ սօգուլ սէնէ սօնրա օ տախի
էօլտիյիւնտէ ծնուն օղլու Տիրանը պիլէ-
սինձէ աղըպ Գրալըն նէզտինէ կիթտի վէ
օրատա փատիշահ նաուպ էթտիւրիպ պիլէ-
սինձէ կէթիւրտի: Պունտան պէօյլէ նիչէ
սէնէլէր տահա եաշայրպ միլլէթին խայ-
րընա չօգ էյի նիզամլար գօտուգտան
սօնրա էձէլիյլէ էօլիւպ քէնտիւնտէն կվ-

վէլ ճէննէթէ նայլ օլտն թաալլիւգէ-
րինի պուլմայա կիթաի:

Քիւչիւք օղլու Յուսիկ տիւնեայա կիր-
միշ իտի վէ Պապ վէ Աթանագինէս իս-
մինտէ իքի օղլալարը օլտուգտան սօնրա
տիւնեատան չէքիլմիշ իտի: Փէտէրի էօլ-
տիւքտէ ճէմի ճէմիաթ իւմումէն օնու
աթալարընըն քիւրտիսինէ օթուրթտու-
լար, լաքին մէգքիուր իքի էվլասալարը վէ
գայնաթաար Տիրան տօղլու էօլտան սափ-
մըշ եալանձը ալլաճլար արգասընա տիւշ-
միւշ իւտիւլէր, վէ ազիգ օնլարը իսլաճ
էթմէյէ նէ գասար չալըշըրըտըյա տա
ֆաիտէ էթմէզ իտի: Միւնքիր Յուլիանոս
գրալ Աճէմէ գարշը ճէնկէ կիթաիյի վազթ
ուրէթինի էրմէնիլէր փատիշաճը Տիրա-
նա էօլլայըպ օնու քիլիսէլէր իչինէ գօ-
մաղա վէ ըիւյէթ էտիպ թափմաղա էմր
էթաի: Տիրան գօրգուպ սարայընըն քի-
լիսէսի իչինէ սօգտու. Ս. Յուսիկ ալիւլ
աճէլէ քիլիսէյէ վարտը վէ պու էօլտուգ
շէյի էթմէսին աէյի փատիշաճա եալ-
վարտը. լաքին ըէճաար գապուլ օլուն-
մատըղընտա՝ փատիշաճըն էլինտէն սու-
րէթի չէքտի ալար, եէրէ վուրտու
վէ այաղըյլա պասարագ փարէ փարշէ
էթաի: Տիրան զայէթ էօվքէլէնտի վէ
էվլէլքի եէտիյի թազիւրլէրին ինթիգա-
մընը ալմալ իչին գըրպաճ իլէ ազիզի էօ-

լինճէյէտէք տէօտիւրտիւ, վէ սօնրա
շաիրտլէրի ազիղին թէնինի ալլա փէտէրի
Ս. Վրթանէսին մէզարը եանընա կիւմ
տիւլէր:

Օնտան սօնրա Ս. Լուսաւորիչին քիւր-
սիւսինէ ծնուն շաիրտի ինթիյար Դանիէլ
ինթիսապ օլունտու: Պու Տիրանը կէօ-
րիւպ՝ ազիղ Յուսիկի նահագգ եէրէ էօլ-
տիւրտիւյիւ իչին թազերլէյէրէքնէտամէ-
թէ կիթիրմէյէ չալլամասընտա օ էվվէ
քինտէն զիատէ խրշմա կէլիպ ծնու տա
պօղտուրտու. վէ լաքին ազիղ ինթիյարըն
պէտտուլասընա ուղրայրպ չօղա վարմատան
քէնտիսի տէ Աճէմ շահընըն էլինէ տիւշ-
տիւ վէ իքի կէօզիւնիւ գայպ էթտիքտէն
սօնրա Արշակ օղունուն կիզլի էմրիլէ
պօղուլուպ թէլէֆ օլտու:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2

Ս. ՊԻՊԻԵՆԸ

Պու ազիզէ տէօրտիւնճիւ ասիրտէ Բօ-
մա շէհրինտէ եաշար ըտը, վէ ճէմի տին-
տարլարըն ինտինտէ մէնէնտսիղ կիւզէլ-
լիյի վէ ալէլիսուսուս փաքլըղա օլան տիգ-
գաթը իչին շէօհրէթ պուլմուշ ուտու:
Փէտէրի Ֆլավիանտա ուղուրտուզ Յուլիա-
նոսուն տէվլէթի էյեամինտէ Քրիստո-

սուն խաթրը իշին ճէմի մանսրպընը դայպ
 էտիպ մէնֆիյէ կէօնտերիլտի, վէ օրատա
 շէհիտճէ վէֆաթ էթտի. վալիտէսի
 Տաֆրօզա օլ սէպէպ իշին՝ էվի իշինտէ
 հապս օլտու վէ ածլըգտան էօլսիւն տէյի
 պէքճիլէր թայեին օլտու: Անալարըյլա
 պէրապէր Պիպինիա վէ Տէմէթրիա գըզ-
 դարտաշը տա պու զուլմու չէքմէլլի-
 տիլէր. լաքին արասընտան խայլի կիւնլէր
 կէշտիքտէն սօնրա վալիտէսի վէ գըզլարը՝
 էվվէլքինտէն տահա զիատէ տիրի, սաղ
 վէ շազ վէ տիլպէր կէօրիւնտիւքլէրինտէ
 զալիմին էմրիյլէ Տաֆրօզայը գըզլարըն-
 տան այըրըպ շէհրտէն տիշարը չըգարտը-
 լար վէ տինինի ինքեար էթմէմէսինտէ
 սաթր իլէ վուրուպ պաշընը քէսթիլէր:
 Պիպիանանըն վէ Տէմէթրիանըն էլինտէն
 ճէմի վարիյէթլէրինի ալտըլար վէփութլա-
 րա թափարսանըզ Եինէ վէրիրիզ տէյի ա-
 վունսուրուրուտուլար: Պիր գաչ այ միւ-
 րուրինտէն սօնրա շէհր վալիսի իքի գըզ-
 դարտաշլարը հուգուրինէ չաղըրըպ ծնլա-
 րըն պօշ Եերէ չէքտիքլէրինէ աճը կէօս-
 թէրտիքտէն սօնրա, Սէօզիւմիւ թուլթուպ
 ալլահլարա թափմազսանըզ իսքէնճէ վէ-
 րիւրիմ, վէ էօլտիւրիւնճէյէտէք էլիմտէն
 գուրթուլաճաղընըզ Եօգ տուր տէյի գօր-
 գու վէրտի: Լաքին Ալլահըն ճարիյէլէրի
 հիչ թէփրէնմէտիլէր: Պիպիանա մէր-

տանէ իւրի վարդապետ, Հայրապետ պիւնսն քի պիւ կերէք Ալահա թափարը, վէ դուրթարը՝ Եւրոպայ Ալահին խաթըր իշին եօլմէյի կեօղիւմիւլէ ալմըշը, տէաի:

Տէմէթրիա դըզ դարտաշը տաիս պու- նա քեզալէք աիւեր ագիւ վէ կիւզէլ ճէ- վապէր վէրաիքտէն ոօնրա ափանսըզ եւրէ տիւշաիւ վէ միւպարէք տինինի իգրար էտէրէք ճանընը թէսլիմ էթտի: Հայրապետ էմրիլէ ագիւ Պիպիանայը պիւր ֆահիշէ դարդա թէսլիմ էթտիւր: Արսըզ վէ պիւնտմուս գարր էլինտէն կէ- լէն շէյթանի մարիֆէթինի իճրա էթտի. մախտուս աշըզ սէօղէր սէօյլէր, ֆէնա թիւղքիւլէր չաղըրը, կիւնաճա մէլլէն- տիրէճի հարէքէթլէր էտէր, վէ պու նէֆս կիւնաճընտան հաւլ օյան սէֆայը աշըրը տէրէճէ մէտհ էտէրէք աղլընճա օնու գանաորըսըմ տէյի տուրուր ուտու. լաքին հէփիսի պիհուսէ օլտու. աղիզէ պունլարը կէօրէրէք էվմէլքինտէն զիւտէ դալպինտէ իքրահ փէյտա օլուրուտու: Աղլը վէ Ֆիքրի Ալահտա իտի, վէ հէր ան օնա տուա էտէրէք իւղէրինէ էար- աշմընը տիւր իտի: Ֆահիշէ պու եօլ իլէ օնուս Ֆիքրինին մէթանէթինի եէնէ- մէտիլինտէ գալիմիլէ էլ վուրուպ օնու տէօյէրէք իսթէտիլինի էթտիւրմէք ու- մարրաթ. լաքին պունլարըն հիշ պիրիսի

Փախտէ էթմէտի, վէ Պիպիանափաքլիյինի
գայայ էթմէտէն իսէ տին ուղղունա էօլ-
մէսինի պին տէֆա կէօզիւնէ ումըշ ըսը:

Ալէ հասլ էտէպօիզ գալը հէր շէյ-
թանի զահմէթի պօշա կիթտիյինի կէօր-
տիւյիւնտէ հաքիմէ թէքրար օնու թէս-
լիմ էթտի վէ էօլիւմ սիճիլինի քէսսին
տէյի եալվարտը: Ջալիմին էմրի իւզրէ
տէրադապ ազիզէնին ըուպասընը սօյաու-
լար վէ պիր տիրէք իւզէրինէ պաղլայրպ
օլ գաստար տէօյտիւլէր քի ազիզ կէօզ-
լէրինի կէօյէ տօղըու գալորըրպ Ալահա
շիւքր սուհարագ տայագ տլթընտա փաք
ճանընը եարատըճըսընըն էլինէ թէսլիմ
էթտի: Թէնի քէլպլէրէ եէմ օլմաղ իշին
իքի կիւն տիշարըտա գալտը վէ օնլարըն
եանաշմատըղընտա պիր զահիտ քիշի
կիզլիճէ ալըպ անասընըն մէզարընըն եա-
նընա կիւմտիւ:

ԴԵՅ ԿՏԵՄԲԵՐ 3

Ս. ՅԱԿՈՎԻԿ

Պու ազիզ Աճէմիթան թօփրաղընտա
իպատէթքեար աթալարտան տիւնեայա
կէլտի: Ազլի իշին Յաղկերտ շահըն չօզ
կէօզիւնտէ իտի. վէ օլ սէպէպտէն
օնու չէվիրմէյէ հէր էլինտէն կէլէնի

կերի պրրագմազ իճրա էտէր իտի: Կէօս-
թէրտիյի մուհապպէթէ վէ վատէ-
րինէ տայանամայրպէ Էնճամ տուզաղա
տիւշտիւ, վէ եալանճը ալլահլարա գուր-
պան սունտու: Էհլի թագվա վալիտէսի
վէ Ալլահտան գօրգար զէվճէսի օնուն
պու եօլսուզ հարէքէթինի տույտուզլա-
րնտա իֆրաթ աճրտըլար, վէ աղլայարագ
Ալլահտան տիլէտիլէր քի սէֆիլին ճան
կէօզիւնիւ աչալն վէ իրթիքեապ էթտիյի
ազիմ վէ ճէսիմ կիւնահա նէտամէթ
լութֆու վէրսին: Եիւզ պէ եիւզ օնու կէօ-
րէմէտիքլէրի իշին պիր մէքթուպ եազըպ
էթտիյի կիւնահալն պիւյիւքլիւյիւնիւ կէօ-
զիւ էօնիւնէ գօտուլար վէ քէօրլիւյիւ
իւզէրինէ աղլայարագ եէրի կէօյիւ եարա-
տան Ալլահլն կէօզիւնտէն չըզըպ տա
կէչիճի վէ էճէլէ միւպթէլա փատիշահա
մագպուլ օլմաղ իշին էթտիյի ռէզալէթի
պէյան էյլէտիլէր. վէ մէքթուպին սօնուն-
տա՝ 2իւնքի սէն Ալլահլնա սատրգ օլմա-
յըպ էթտիյին անտա գարշը հարէքէթտէ
պուլունտուն, պիզ տաիի պունտան պէօյ-
լէ սէնի թանրմայրպ, վէ իսմինի պիլէ
իշիթմէքիսթէմէյիզ տէյիպ պիթիրտիլէր
Յակովկի պու մէքթուպի օգուտու-
ղունտա՝ կէօզլէրի տօլտու, վէ քէնտի
քէնտինէ պէօյլէ սէօյլէր իտի. Էյէր վա-
լիտէմ վէ զէվճէմ պէնի ռէտա էտիպ

պիր տահա թանձրմագ իսթէմէյօրլարսա,
ինճիթտիյիմ Ալլահ նէ էտէճէք. կէչիճի
փատիշահնն տօսթլուղու նէյէ՞ եարար,
էյէր Ալլահ տիւշմանըմ օլուրսա: Պու
միւլահաղատան գալպինտէ էյլէ պիր աճը
վէ փիւշմանըդ հասլ օլտու քի կիւնահա
տիւշտիւյիւ սասթա լանէթ օգուր ուտու,
էնճամ իքի տիգ իւսթիւնէ կէլիպ ողլա-
յարագ Ալլահտան աֆվ տիլէտի: Հէր
րասթ կէլտիյի քիշիլէրէ տասի եանը-
տըղնը իգրար էտէր վէ օնտան «օնրա
քրիսթիյանճա եաշայըդ էօլմէյէ օլան
նիյէթինի կիզլի սագլամագ սէյլէր իտի:
Յազկերտ օնուն ֆիքրինին տէօնմէսինի
տույտուղունտա հուզուրինէ չաղըրտը,
վէ ապը վաճըմը տըր տէյի թասհիհ էթ-
տի. Յակովկի սէրպէսթլիլէ՝ էվվէթ,
էֆէնտիմ հէր իշիթտիյին սահիհ տիր,
փուլթարընա սէճտէ էթմէմ իլէ տօղըու
Ալլահըմը ինճիթտիմ, էթտիյիմէ փիւշ-
մանըմ. քրիսթիյանըմ վէ սէվտիյիմ Ալ-
լահնն խաթըր իչին քրիսթիյան էօլմէք
իսթէրիմ տէյինճէ՝ Յազկերտ եինէ եիւղ-
տէն մուհապպէթ թապլայըպ գարարըն-
տան տէօնմէմէյէ նասիհատ վէրտի, եօխ-
սա ալլահլարըն խըշմընա ուղըարսըն
տէտի: Ազիզ՝ էթտիյիմ կիւնահ քիւրինի
սիլմէ իչին իճատ իտէպիլէճէյին ճէմի իս-
քէնճէլէր ազ տըր տէմէյէ գալմատը,

պիրտէ զալիմ Յազկերտին էմրիլէ ազի-
 զին տգալարընը քէսմէյէ պաշլատըլար:
 Սաղ էլինտէն պաշլայրպ իւք էվիէլ պիր
 փարմաղընը վէ «օնրա էնսէ էնսէյէ օլ
 պիր փարմաղլարընը քէսթիլէր. ճնտան
 «օնրա էլլէրինի վէ «օնրա գօլլարընը
 վէ այագլարընը փարէ փարչէ էթտիլէր.
 վէ աճըսը տաճա զիտտէ դալպինէ թէէ-
 սիր էթսին տէյի պիրտէն պիրէ քէս-
 մէյիպ էյլէնէ էյլէնէ քէսէր իտիլէր: Պու
 ճէմի իսքէնճէլէր արասընտա ազկզին աղ-
 զընտան պաշգամ շէյ չըգմաոր, Փագաթ
 կիւնաճ իշլէտիմ, Ալլահըմը ինճիթտիմ,
 ճնա պէտէլ չէքտիլըլէրիմ տաճա ազ տըր
 տէյերէք Ալլահտան աֆվ վէ իմտաու
 տիլէր իտի: Աէլ հասլ պիւթիւն վիւ-
 ճուտու պիր քիւթիւք կիպի գալտը, վէ
 լաքին տաճա պաշը իւսթիւնտէ վէ
 տիլի աղզընտա սաղ օլտուզընտան
 Բրիսթիյանըմ վէ քրիսթիյան էօլմէք
 իսթէրիմ տէյի չաղըրըրտը: Յազկերտ
 ազիզին ճէսարէթի վէ եիւրէյինին գալի-
 լէյի իւզէրինէ նէ գատար թաաճճիւպ
 էթտիլիսէ տէ, կէրչէք Ալլահըն լութ-
 Փու դուվվէթի օլտուզընու թանըմայրպ
 ինտար իչին միւսթէհազգ օլտուզըն գա-
 զէպի ալըն տէյերէք պաշընը քէսթիր-
 տի, վէ օրատա պուլունանլարըն չօղու
 Բրիստուու իզըրար էթտիլէր:

Ս. Վ. ԼՈՎ. Վ. ԼՈՎ. ԿՈՅՍ

Ճէմի քրիսթոյանլար ինտինտէ իթի-
պարլը վէ նամտար ազեզէ Իշնիք շէհրին-
տէ փութփերէսթ աթալարտան տողտու :
Փէտերի Տիւնիւ վէ զէքեալէթի սէպէ-
պինէ օնու զայէթ սէվէր իտի. եաշնը
ալտրղընտա օնուն իշին մախսուս պիր եէր
հազըրլայըպ էյի ուսթալար տախի թէր-
թիպ էթաի քի իլմ վէ ալահլարըն
իպատէթի իշինտէ օնու էյի թէրպիյէ
էթսինլէր :

Վառվառէ թէգայեիւտ իւզրէ ֆէլա-
քիւլ էֆլաքըն, աֆիթապու մահի-
թապըն, երլարզլարըն վէ սէյարլէրին
էլ գատիմ չարգ կիպի տէօնմէսինէ պա-
գար, վէ տէօրթ ֆապլարըն նիզամ իլէ
տէվը օլմալարընը թէֆթիշ էտէր, վէ
հէր շէյտէն զիատէ ճէմի քեաինաթըն
թէրթիպինի տիւշիւնէրէք պուլտու չը-
գարտը քի պունլարըն միւսթագիլ պիր
ուահիպի օլմալը, քի եէքիւնիւնիւ եօզ-
տան վար էթմէսիյէ կէրշէք Ալլահ իւն-
վանընա շայէսթէ օլտուն, վէ պու տիւ-
շիւնճէլէր իլէ Ալլահա տախի տուա էթտի
վէ ֆիքրինէ նուր վէրմէյէ եալվարտը :
Պու թարզ սըտգ իլէ քէնտիյէ իլթիճա

էտէնէրի գայրնան ԱլաՏ ճարիյէտինէ տախի սահապէթլէք էթտի, վէ պիր թագրիպ իլէ եօլ աչըպ փէտէրինտէն կիզլի ծնու վաֆթիլ շուրունա էրտիրտի:

Ո արալըգտա հալինէ ուշկուն պիր տէլի գանլը փէտէրինէ կէլիպ աղիզէյի իսթէտի, օ ըաղի օլտու, լաքին Աաուվառէ պու թէքլիֆի տույտուղունտա չօգ կիւծլիւք կէօսթէրտի, վէ փէտէրի զօրլամայըպ սէօղիւքէստի վէ պաշգա վազթա պըրագտը. պախուսուս ծնուն իշինքի պիր ուզուն եօլա հազըրլըք կէօրիւր իւտիւ: Պու սէպէպտէն աղիզէ փէտէրինէ եալվարուր քի քէնտի տայիրէսինտէ պիր համամ եափտըրսըն վէ ֆէքրի՝ քէնտի իլէ պէրապէր կիզլիքրիսթիյան օլանլար իլէ օրայա չէքիլիպ տուայամէշղուլ օլմաղըտը: Տէճասըրէտտ օլունմայըպ իքի փէնճիրէլի պիր համամ եափտըրլտը, լաքին ալիզէ՝ փէտէրի պիլմէյէրէք Ս. Երրորդութիւնուն իզղէթինէ պիր տահա աշթըրտը: Փէտէրի օտանըն տէօրթ թարաֆընա թափաղըլը ալաՏլարըն սուրէթինի տտըրտը, վէ Աաուվառէ գարշը գօյամատըղընտան սուս օլտու, Ֆագաթ կիզլիճէ փէտէրինին քէօրլիւյի իւզէրինէ աճըրըտը, վէ կէօղիւնիւ չէվիրիպ տիվար իւսթիւնտէ ծնլարը կէօրաիւյիւնտէ կիւլէրէք սիզէ թափանլար տա միւսթէհագգ տըր քի

սիզին կիպի թաշ վէ օտուէն քէսիւինէր
տէր իտի: Պիր թաշ տիրէյին իւզէրինէ
թըրնաղըյլա խաչ նիշանը չըզըպ, ծնա
թափար վէ ծնուն էօնիւնտէ տուասընը
էաէր իտի, վէ պու փարմաղըյլա եափ-
տըղը խաչ թաշ իւզէրինտէ պաարը
գալըպ ազիզէնին էօլիւմիւնտէն սօնրա
տախի խայլի խաւթէլէրէ շիֆա վէրմիշ
տիր: Փէտէրի էօլճուլուզունտան տէօն-
տիւյիւնտէ գըզընըն Ֆիքրինի անլամազ
խթէտի, վէ լաքին օ փիշինէն տուա
վէ Ալլահ. մուհապէթի գուվլէթիյլէ
սիլահլանըպ պիր մահճուպ սէրպէսթ-
լէյլէ հիչ պիր թիւրլիւ տիւնեայա
կիրէճէյիմ էօգ, պէն քրիսթիյանըմ,
քէնտիմէ Յիսուսու կիւվէյի սէչմիշիմ
տէմէսինտէ փէտէրի էօվքէլէնիպ՝ Եա
չափըզ եէնի տինինի ինքեար էտէր
վէ թէքլիֆիմի գապուլ էտէրսին, վէ
եախօտ էզիյէթլի վէ աճը էօլիւմ
իլէ վիւճուտինի էօղ էտէրիմ, տէյի
պաղըրտը: Լաքին ազիզէնին ճէուարէ-
թի արթորղընտա փէտէրի՝ խըրսըն-
տան տիլինի ըսըրտը վէ տիշլէրինի գը-
ճըրտատարազ գըլըճը շէքտի, վէ Վառ-
վառէ փէտէրինին կիւնահընա սէպէպ
օլմամաղ իչին գաշտըղը հալտէ՝ շէհիր-
տէն տիշարըյա գատար արգասընտան
գօվալատը: Ազիզ պիր գայա իւսթիւնէ

եւթիշիկ դայրը գաշաճագ եօլ պուլս-
մատրղընտա գայա իքիյէ պէօլինտիւ վէ
ազիզէյէ եօլ աշտը, փէտէրի պու միւճի-
զէթտէ գօրգուպ կերի չէքիլէճէք եերէ՝
չէքեարընրէլտէն վէ կէօղտէն գայպ էթ միշ
զաղար կիպի ոօլույա ոօլույա կէօղինտէն
աթէշ փիւպիւրէրէք գըզընըն իզի էնսէ-
սինտէն տիւշտիւ: Աառվառէ տաղ ալ-
թընտա պիր մաղարա իչինէ սագլանմըշ
ըտը, վէ էյէր իքի չօպան ծնուն օրատա
օլտուղընու տէմէյէյիտիլէր՝ փէտէրի
ծնու մինպաատ պուլսմազըտը: Պու խըր-
իլէ իչէրի կիրիպ ծնու տիզ իւթիւնտէ
տուատա պուլտու, գուտուրմուշ վաշագ
կիպի սուչտուզ գըզը իւթիւնէ սալտը,
եերէ եաթըրըպ խայլի տէփէլէտիքտէն
սօնրա սաչընտան թուլթուպ տիշարը սիւ-
րիւքլէտի վէ պիր քէօյլիւ էվինէ աթտը
քի սօնրա հասաւլար իլէ շէհրէ կէ-
թիրթսին: Զէվալլը Աառվառէ եարը
էօլիւ պու հալտէ էվէ կէլտիքտէն սօնրա
Մարտիանոս հաքիմէ թէսլիմ օլունտու:

Հաքիմ խօշամէտհտէն սօնրա իզքէնճէ
վէրիպ զընտանա աթտըրտը: Էրթէսի
կիւն եէնիտէն հուզուրինէ չաղըրըպ ծնու
քիւլլիյէն սաղ պուլտուղընտա՝ օլան
միւճիզէթի քէնտի ալլահլարընըն գուվ-
վէթինտէն թանըյըպ, Պագ քի ալլահլար
սէնի սէվիյօրլար վէ սէն ծնլարա գարըջ

ինստ էտէյօրսուն տէյինճէ ազիզէ սապր
էտէմէյիպ, խայր, խայր, թաշտան վէ
օտունտան եափմա ալլահլարընըզ պէօյլէ
պիր հիքմէթի էտէմէզլէր, պու կէօրուիւ-
յիւն միւճիզէթ եերի կէօյիւ եարատան
Ալլահըն հիքմէթի տիր քի պէն տէ օնա
սէճտէ գըլարըմ վէ օնուն խաթրը իչին
պու էզիյէթլէրի չէքէրէք էօլմէյէ հա-
զըրլանըրըմ, տէյի ճէվապ վէրտի: Հաքիմ
ղայէթ խըրսլանրպ սլթանմատան ազի-
զէնին կէզքսիւնիւ քէսթիրտի: Վառվա-
ռէնին չէքտիյի աղըր զայէթ պիւյիւք
իւտիւ վէ լաքին Բրիստոսուն խաթրը
իչին էզիյէթ չէքմէյէ օլան արզուսի օն-
տան տահա զիատէ պիւյիւք օլտուղուն-
տան, հիչ պիր աղըր վէ սըզը ալամէթի
կէօսթէրմէտէն կէօզլէրինի կէօյէ գալ-
տըրտը, Եա րէպպիմ ճանըմը սէնին էլինէ
թէսլիմ էտէրիմ, սէնին իլէ հեր շէյէ
գատըրըմ վէ սէնսիզ հիչ պիր շէյ էտէ-
մէմ, տէյի տուա էթտի: Մարտիանոսուն
խըրսը տահա կէշմէյիպ շիլչիպլազ գամ-
չըլպարազ սօգազլարտա կէզտիրմէյէ էմր
էթտի. ազիզէ Ալլահա եալվարտը քի
քէնտինի օ հալտէ պրագմասըն. տահա
տուսըր պիթմէտէն ափանսըզ պիր նուր
էնիպ ազիզէնին տէօրթ էթրաֆընը սար-
տը, շէօյլէ քի օրատա պուլունսլարտան
հիչ պիրի օնու կէօրէմէզ օլտու:

Փէտէրի գրգընըն հէր չէքտիյի իւքէն-
 ճէլէրի խօշանարագ սէյր էտէր իտի, վէ
 ճէլլատար եօրուլուպ պիր ազ տինլէն-
 տիրէրինտէ օ վարուպ եիրէք վէրիր իտի:
 Մարտիանոս էնճամ պաշը քէսիլսին տէյի
 սիճիլ քէստիյինտէ՝ քէնտիսի օնա վարուպ
 եալվարտը քի ճէլլատըն եէրինէ՝ գրգընըն
 պաշընը քէնտիսի քէստին, հաքիմ գալլ
 օլտուլունտա, սէվլինէրէք գրգընը շէհր-
 տէն պիր ազ ըրագ տաղ իւզէրինէ կէօ-
 թիւրթաիւ վէ օրատա քէնտի էլիյէ
 գրգընըն պաշընը սաթուր իլէ վաւուպ
 ալար: Ազիզ վառվառէ էօլիւմ եէրինէ
 վարտընտա Ալլահա շիւքը սունտու,
 սաթըր պօղազընա էնէր էնմէզ պուլութ-
 լար արատընտան պիր կիւզէլ սէս կէլիպ
 օնու սէատէթ մէքեանը ճէննէթ է տավէթ
 էտէր իտի: Փէտէրի պու թարիգ իւզրէ
 գրգընըն կիւնահարդ գանընա կիրիպ շաղ
 եիրէք իլէ շէհիրէ տէօնէր իքէն ափան-
 սըզ պիր գալ չըգտը, կէջ գարտարը վէ
 շիմէք չաղմայա պաշատը, պիր տէ պիր
 երտըրըմ տիշիւպ օնու եէրէ չարիտը,
 վէ սանքի գրգը՝ չէքտիյի իւքէնճէլէրէ
 մուգապէլէ շէհատէթ թաճընը ալմագ
 իչին ճէննէթէ ուչտուղու ստաթ՝ քէն-
 տիսի տէ սէֆիլանէ պօղուլուպ շէյթան-
 լարտան էպէտի գաղէպինի ալմագ իչին
 ճէհէննէմ աթէշինէ տիւշաիւ:

Ս Ս Ե Բ Ե Բ Ե Յ

Գայսերի սինօրունաա Յովհաննէս վէ Սովիա իամինտէ էյի աթալարտան պու աղիղ տիւնեայա կէլիպ օնլարն պիր իշ իշին զաւրպէթէ կիթմէլէրինտէ տահա պէշ եաշընտա իբէն Հերմէս նաւինտէ ամուճաւընա թէպիմ օլունտու: Եաշընր ալարղընտա պիր մանաւթըրա կիրիպ օն սէնէ միգտարի օրատա պիր աճաիպ զայրէթ իլէ Ալահա խըղմէթ էթտի: Սօնրա պիւյիւքլէրինին իզնիլէ Գոլտտի շէրիֆէ աղիղ եէրլէրի վէ մանաւթըրլարը կէօրմէ իշին կիթտի վէ հէփիսինտէն զիտտէ Ս. Եւթիմիոսուն մանաւթըրընա կիրիպ հէր քէսէ էյի իպրէթ վէրիր իտի: Պիր գաշ սէնէ սօնրա Իպքէնտէրիյէյէ վարաը վէ օրայա եագըն պիր մաղարա իշինէ չէքիլտի վէ իլհամի բէպպանիլլէ օրատա տա գալմայըպ ախէր պիր մահալէ կիթտի վէ շաիրալէր թօփլայըպ Ալահըն եօլունու էօյրէտիր իտի:

Ալահ թէալա էյլէքատար ճանլարըն էլիլլէ օնա ագչա եօլայըպ պիր ուլու մանաւթըր եափաը, քի աղ վաղթ իշինտէ եիւզ էլլի քիշիտէն զիտտէ բահիպ սաքին օլուր ուտու: Պու պիթէր պիթմէզ պիրիպիր յարղաւընա տլթը թանէ տահա

եռփմայա մեծպուր օլտու, վէ կիւն պէ
կիւն շախտութիւնն սայլաւ չօղալը վէ
եէր էքսիլիւր իտի: Ալլահն գուվէթի,
վէ տուաւ պէրէքեաթը յալէտիյի չօգ
միւճիգէթը իշին հէր եէրաւ տար չալ
օլտու:

Հարգ վիլայէթներինտէ Անաստասիոս
գրալ քրիսթիյանլարա զուլ՝ էթտիյի
իշին Գուտտի շէրիֆ փաթրիքի՝ Ս. Սաբա
Ըսթամպուլա կիտիւ գրալ իւլ պու շէյ
իւզէրինէ սէյլէշսին տէյի ըրճա էթտի:
Ալթմըշ սէքիզ եաշնտա իքէն ազիզ
եօլա տիւշտիւ վէ Ըսթամպուլա եթիշիւ
գրալըն օտաւընա կիրտիյինտէ՝ Անաստա-
սիոս պիր աճաիւպ նուր կէօրտիւ քի ծնուն
էօնիւնտէն կէլիւր իտի. պու հիքմէթ իւ-
զէրինէ մաթ գալըպ եէրինտէն գալգաթ
վէ գարշըւընա չըգըպ հէր թիւրիւ ըիւ-
յէթի կէօսթէրտիքտէն սօնրա հէր իս-
թէտիյինի էթմէյէ սէօզ վէրտի: Շէհր
իշինտէ գըթըզ վէ իսսթէլէքտէն մաա-
տէ պիր աղըր վէրկի ճէմիւթը քիւլ էթ-
միշ իտի, զէվալըլարըն իւզէրինէ աճըր
վէ ծնլարըն հալինի գրալա արզ էտիւպ
վէրկիլէրի գալաթըմայա թէքլիֆ էթտի.
գրալ նէ գատար գալլ օլտույսա տա իս-
զինէտարը միրիյէ զարար օլուր տէյի
գրալըն էմրինի իճրա էթմէք իսթէմէզ
իտի: Ս. Սաբա՝ Ալլահ թարաֆընտան

էօրֆ էթտի, գուլագ սունմատըղընտա ճէ-
միաթ այաղա գալգտը էվինի պաստը, վէ
աթէշէ վէրտի: Գրալ պու զուհուրաթը
կէօրաիւյիւնտէ այրլար վէ պիր գալէմ
իլէ ճէմի գօնուլմուշ վէրկիլէրտէն ճէ-
միաթը մուաֆ էթտի: Ճէմի շէհր էհա-
լիսի Ս. Սաբայա պիր աճաիւ պուհապ-
պէթ պաղլաար, վէ Ալլահ կիպի ծնու
թափար ըտը. լաքին քէնաիսի պու գա-
տար իթիպարը շէքէմէյիպ կիզլիճէ շէհր-
տէն գաշտը: Սէքսէն աօգուզ եաշընտա
իքէն թէքրար Գուտաի շէրիֆ փաթրի-
քինին ըէճասընա եօգ տէյէմէյիպ իքինճի
տէֆա Ըսթամպուլա կիթտի վէ քրիթի-
յանլարա գուլմ էաէնլէրէ գարշը գրալ-
տան եարտըմ տիլէտի: Վազթին գրալը
Յուսսինիանուս ծնուն Ասիթանէյէ եէ-
թիշմէսինի տույտուղունտա հազգընա
չօգ շէյ իշիթտիյի իշին կէօրմէք արգու-
լէր իտի. ապիզ շէհրին փաթրիքիլէ
պերապէր գրալըն օտասընա կիրմէսինտէ՝
Յուսսինիանուս ծնուն պաշընտա պիր միւ-
նէվլէր թաճ կէօրիւպ գարշընա չըգտը
վէ հէր իսթէտիյինի էթմէյէ սէօզ վէր-
տի: Վէ սօնրա թախթընա օթուրուպ
ծնուն արզիւսի միւճիպինճէ պիր էմր նամէ
եաղարղընտա սաաթ իւշ վուրտու, վէ
Ս. Սաբա ատէթինտէն վազ կէշմէյիպ
պիր եանա շէքիլտի վէ քիթապընը չը-

գարըպ տուարնը Էտէր իաի: Օրատա պուլունանլարտան պիրիսի՝ գրալ հուզու-
րինտէ պու էթտիյին եագըշմազ տէյի
եիւզիւնէ վուրտուզունտա, օ՝ պիր թէ-
վէքքիւլլիւ սերպէսթլիլէ, Նէ վարըմըշ,
գրալ քէնտի իշինէ պագայօր, պէն տէ
քէնտի իշիմէ պագայօրում տէյի ճէվապ
վէրաի:

Պու թարիդ իւզըէ հէր շէյէ նիլամ
վէրաիքունն ոօնրա տէրագապ Գոնտի
շէրիֆէ տէօնտիւ վէ օրատան տա քէնտի
սէվիլիլիւսիւ մանասթըրա չէքիլիպ ա-
տէթ էթտիյի փէրհիզ, օրում վէ տիսէր
րիյազսթլար թալիմասթընա քէնտիյի
վէրաի, վէ տօլսան իքի եաշընա գատար
պու կիւնէ եաշատըգտան ոօնրա իւճրէ-
թինի ալմազ իշին էպէտի ճէննէթէ
թէպալիլի մէքեան էյլէտի:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 6

Ս. ՊՕՂՈՍ ՃԳՆԵՒՈՐ

Պու աղիզ՝ Էֆէնտիմիզին 230 թարի-
խինտէ Թէրայիդ թարաֆընտա տիւ-
նեայա կէլիպ օն տէօրթ եաշընտա իքէն
աթալարընը գայպ էթտի: Օլ էյեամտէ
Դեկտի վէ Վաղերիանոս գրալլարըն էմ-
րիլլէ զուլմ չըգտը: Աղիզին հէնիւզ ճէ-

սարէթի օլմատըղը իչին պի՞ր քէօյէ չէ-
քիլիւ պէվլէ գըզ գարտաշնննն եանննտա
օթուրտու: Ապրին փութփերէսթ էնիշ-
թէսի ագչա թամարնտան գափըլըպ
օնու թէսլիմ էտէրէք հաքիմին վատը
միւճիպինճէ մալննա միրասխօր գօնմագ
խթէր իտի: Ազիզ օ խայինին գասթընը
տնլասըղը կիպի պիր իզսիզ տէրէ իչինէ
գաչար վէ ֆիքրի զուլմ կէչինճէյէտէք
օրատա էյլէնմէք իտի: Օրատա էմին մա-
հալլ արատըղը վագթ պիր գայա իւզէ-
րինէ չըգտը վէ կէզէր իքէն պիր տէրին
կիրտապա րասթ կէլիպ իչինէ կիրտի վէ
եափաշ եիւրիւյէրէք ուճուճու պուլասու
վէ պիր տիւզ օվայա չըգտը: Ներին մէվ-
դիի կիւզէլ իտի. տէօրթ թարաֆ խուր-
մա աղաճըյա գափանմըշ վէ պիր սօուզ
վէ պերրագ սու օթլար արատընտան ագար
ըտը: Պու եերէ պէյէնիպ՝ էօմրիւ օլտուգ-
ճա օրատա Ալլահա խըզմէթ էթմէյէ
գարար վերտի: Տուա էտէրէք վէ Ալլահա
սէնալէր օգույարագ սէմավի շէյլէր իւ-
զերինէ թէֆէքքիւր էտէր իտի: Իւք
իպթա խուրմա եէյէրէք եաշար ըտը, վէ
ղըշ կէլիպ պունլար գուրուտուղունտա
Ալլահ թէալա պիր դարղա էլիյլէ եարըմ
էքմէք եօլլայըպ սագլար ըտը:

Եիւզ օն եաշննտա իքէն՝ Ս. Անտոն
օնա զիյարէթէ կէլտի. զերա ֆիքրինէ կէլ-

միշտ իտի քի անէպա օ իդսիգ եերլէրտե
 քէնտի կիպի եալընըգ կէչինէն պիր զպ-
 րիսի տաճա վարմը ուր: Պիրաե բոյա-
 սընտա կէօրտիւ քի եալընըգ տէյիւ իմիշ
 վէ քէնտինտէն տաճա էյիսի վարըմըշ:
 Տօգտան եալընտա իքէն ալորղը եմր
 իւզըէ ծնու արայըպ պուլմաղա եօլա չըգ-
 ուր, վէ պիր գուրտա ըտսթ կէլտի քի
 քէնտինտէն գաչըպ պիր մաղարա իչինէ
 կիզէնմիշ իտի. արգասընա աիւշտիւ վէ
 իչէրի կիրիպ արար իքէն ուզագտան պիր
 ըչըգ կէօրտիւ, վէ սէվինճ իլէ անէլէ
 կիտէր իքէն պաղընը պիր թաշա վուրուպ
 փաթըլտը չըգարտը: Ս. Պօղոս ըրագտան
 պու անտիպ շէյի կէօրտիւյիւնտէ տէլէյի
 գափատը վէ արգասընտան սէյրինի էտե-
 յօր ուտու: Ս. Անտոն սօլույա սօլույա
 գափուշտէն եանընա վարտը վէ թէքրա-
 րէն վուրարագ աչտըրտը: Աէօրիւշտիւ-
 լէրի կիպի հիչ սօրմատան պիրիպիրլէրինին
 տտրարընը վէրտիլէր վէ մուհապպէթ իլէ
 սարըլըպ Ալլահա շիւքը սունարըտըլար:
 Միւսահէպէ արասընտա իքէն գարղա
 կէլտի վէ օլ կիւն եարըմ էքմէք եե-
 րինէպիր պիւթիւն սօմուն կէթիրտի:
 Ս. Պօղոս պու հիքմէթի կէօրտիւյիւնտէ՝
 Ալթմըշ սէնէտէն պէրի շու գուշճուղա-
 ղըն էլէյլէ Ալլահ հէր կիւն եարըմ էքմէք
 եօլլայօր ուտու, պու կիւն սէն միւսաֆիր

կէլտին տէյի պիւթիւն եքմէք եօլլատր
տէտիքտէն սօնրա՝ օնուէն քէրէմի ինայէ-
թինէ շիւքր սունուպ սօֆրայա օթուր-
տուլար վէ գալգարգլարրնտա թէքրար
սուայա տուրուպ կէճէյի եարր էթտի-
լէր: Սապահ օլտուղունտա՝ Ս. Պօղոս՝
Ս. Անտոնա տէօնիւպ՝ թէնիմ թիւրապ
օլմաղա եագրն օլտուղու իչին Ալլահ սէ-
նի՝ պէնի կէօմէսին տէյի պուրայա եօլլա-
մըշ տըր տէյինճէ Ս. Անտոն աղլամայա
պաշլատր վէ եարվարտր քի էօլիւնճէյէ-
տէք եանընտա գալսըն վէ ախրէթէ տախի
պիլէսինճէ կիթսին: Լաքին Ս. Պօղոս՝
շաիրալէրինին խայրր իչին Ալլահ իսթէր
քի սէն պիր աղ տահա տիւնետտա գա-
լսըն տէտի վէ էօլաիւյիւ վագթ եանընտա
պուլունուպ տահա դիատէ մահպուն օլ-
մասըն տէյի՝ կիթ Ս. Աթանասըն սանա
պաղըշլատըղը քէրաքէյի կէթիր տէ թէ-
նիմի օնա սար տէյի եօլլատր:

Ս. Անտոն ալիւլ աճէլէ քէրաքէյի
ալըպ կէթիրմէ իչին քէնտի մաղարա-
սընա գօշտու, վէ շաիրալէրի Պու գատար
վագթ նէրէտէ գալսըն տէյի սօրտուգ-
լարրնտա, Վաջ պանա, եագըգ րահպլէք
ատրմա, օլուլլար, տէյիպ քէրաքէյի ալ-
տը վէ եօլա չըգտը: Լաքին եէրինէ վար-
մատան եօլտա պու աղիզին ճանընր
կէօրաիւ, քի պիր կիւզէլ հուր իչինտէ

ճէննէթէ ուշայօրուտու։ Խայլի վաղթ
 սէյր էթաիբոէն ոսնրա աղլամայա պաշ-
 լաար վէ Ա՛ սէվկիւլիւ փէտէրիմ, նի՛չին
 պէնի պըրագրպ սա կիտէյօրսուն, կէճ
 պուլտում վէ չափուք գայպ էթտիմաէ-
 յերէք արգաւորնտան ֆէրեաա էտէր իտի։
 Աճըսը թէպին օլուպ քէնաիյի պուլտու-
 զունաա եօլունու իլէրի կէօթիւրտիւ վէ
 մաղարայա կիրմէսինտէ ծնու իքի տիզ
 իւզերինտէ աուայա սուրուր պուլտու։
 Իլք իպթա տահա պէլքի սաղ տըր տէ-
 յերէք քէնտիյի թէսէլլի էթտի, ֆա-
 գաթ եանրնա եագլաշըպ կերչէք էօլմիւշ
 պուլտուղունտա, եինէ աղլայարագ՝ կէ-
 թիւաիյի քերաքէյէ ծնուն ազիպ թէնինի
 սարաը, վէ նասըլ կիւմէյիմ տէյի տիւ-
 շինիւր իքէն իքի քիւշիւք արսլան կէլտի
 վէ ալիզին ալաղընա տիւշիւպ ծնուն էօլ-
 մէսի իշլին աղլատըգտան ոսնրա փէնչէլէ-
 ըիլլէ եերի գազարըսը վէ Ս. Անտոն իւ-
 թիւնէ մէզպուրլէր օգույարագ՝ օրայա
 տէֆն էթտի։ Քէնտի իշլին եալընըզ ծնուն
 դաֆթմանընը ալըգօտու վէ անճագ պիւ-
 յիւք կիւնլէրտէ կիլինիւր իտի։

Ս Ե Մ Բ Ի Ռ Ս Ի Ռ Ս

Պալ աղիզ Գիւլիսէի շէրիֆին նամտար միւսալիմի վէ հիմայէթճիսի, սոյզատէ աթալարտան աօղմուշ տուր: Քիւչիւք եաշնատ ալիւ տէֆա ազգը աչըզ ույուր իքէն, վազթ իլէ պալ միտալի թաթլը քէլամլար սէյլէյէճէյինէ նիշանէ՝ եէնի տօղմա արը սիւրիւսիւ կէլիպ վըզըլտա- յարագ ազգընա վէ եիւզիւնէ զօնտուլար վէ սօնրա հիշ պիւր քէտէր վէրմէտէն կէլաիքլէրի կիպի գալգտըլար կիթաիլէր: Քիւչիւքլիւլիւնաէ պիւր տէֆա Բօմատա կէզէր իքէն կէօրաիւ քի կէշէն տէօնէն՝ եպիսկոպոսլարըն էլինի էօփէր իտի. քէնաի տէ էվէ կէլաիյինաէ՝ էլիմի էօ- վիւն պէն տէ վազթ իլէ եպիսկոպոս օլաճաղըմ տէյի ադրանլարընա ճիլվէ էտէր իտի: Ղայէթ Փիրատէթլի օլտուզու իչին ազ վազթ զարֆընտա չօգ իլմ թահսիլ էթաի, վէ հաքիմ նաուպ օլու- նուպ Միլանա եօլլանլար վէ օրատա կէօթէրաիյի ազլ վէ տիրայէթ սէպէ- պինէ օլ գատար ճան գազանաւ քի հէր քէս սէօզիւնէ միւթի օլուր վէ փէտէր կիպի ծնու սէվէր իտի:

Շէհրին արիոսեան եպիսկոպոսու էօլ- տիյիւնտէ, հէմ ծնլար վէ հէմ գաթօլիք-

էր պիտէր եպիսկոպոս սէշմէք իսթէյերէք
նիպա չըգար. լաքին Ամբրոսիոս իշլէրինէ կի-
րիպ էլֆապը գուզվէթիլէ իքի թարաֆը
տա եռւմշաթար: Օլանտէ ճէմաաթ արա-
սընտան չօծուզուն պիրի Ամբրոսիոս եպիս-
կոպոս տուր, տէյի չաղըրմայա պաշլատը-
ղընտա, պու վագըրանըն Ալլահըն իլհամը
օլտուղունու հէր քէս անլատը. չիւնքի
ազիզ տահա վաֆթիզ պիլէ օլմամըշ
բար: Պու սէպէպտէն իւմումէն օնու սէշ-
տիլէր իսէ տէ՝ ազիզ իլք իպթա գարը
կէլտի, լաքին սօնրա Ալլահըն իրատէ-
թի օլտուղունու կէօրիւպ գայլ օլտու:

Պու կիւնէ քիւրսիսինէ օթուրուպ՝
քէնտիյի զայէթլէ օրուճա փերհիգէ վէ
ախէր ըիյազաթ թալիմաթ լարընա վէր-
տի: Պիր տէֆա պիրիսի պէօյլէ էտերսէն
չօղա վարմապ էօլիւրսիւն տէսիյինտէ,
Եէյիպ իշմէտէն չօղու էօլմիւշ տիւր,
լաքին ազ եէմէտէն պիրիսի էօլմիւշ
տիւր տէյի տահա իշիտիլմէմիւշ շէյ տիր
տէյի ճէվապ վէրտի: Ֆուգարայա օլան
սատագասը տախի փէք շաշաճագ շէյ իտի:
Հէր վէրտիյի վազ իշինտէ պիքիրիլիյին
գըսմէթի իւղէրինէ տէ սէօյլէր իտի, վէ
ազիզին սէօպիւնիւ տինլէյիպ օնուն էլին-
տէն րահիպէլէր թիւլպէնտի ալանլար
չօգ տուր. լաքին կիւնահլարընտան իք-
րահ էտիպ Ալլահա տէօնէյլէրին հատուր

հիսապը եօզ տուր: Ազից սեօյլետիյի վէ
եաղտրղը շէյլերին քեաֆֆէսինի Ալլահ
թարաֆընտան էօյրէնիր իտի. օլ ճիհէթ-
տէն տախի քէնտի թաավլիրի եանընտա
պիր կիւէրճին րէամ էտէրլէր քի Բուհ-
ուլլահա տէլալէթ էտէր: Պիր տէֆա
դաթօլիգ խասիմի զաթըն պիրի ազիզին
վազընը տիյնէր իքէն օնուն եանընտա
Ալլահըն մէլէյինի կէօրիււ պօղըու տինէ
տէօնտիւ:

Քիլիսէի շէրիֆին հուգուգունու մու-
հաֆազա էթմէտէ տախի թաճտարլար-
տան պիլէ հիճապ էթմէմիշ տիր: Արիա-
նտալար հէր զէման օնուն ալէյհինտէ օրուպ
պիր թագրիւ պիլէ օրթատան տէֆ էթ-
մէյէ շալըշըր ըտրլար: Յուստինէ գրալի-
շանըն էյեամինտէ օլ ֆըրգա տահա
զիատէ մէյտան պուլոււ օնա հէր թիւր-
լիւ րէնճիտէ վէ զուլմ վէրմէք իսթէր
իտիլէր, լաքին Ալլահըն գուլու գօրգմա-
տան օնլարըն հէր ֆէննլէրինէ գարշը
գօտու: Վաղէնտիանոս գրալ Միլանտա
օնլարա պիր քիլիսէ եափմազա ֆէրման
վէրտի. վէ ֆէրմանը կէթ իրէն էյէր դարշը
գօրսան գաթլ օլուրտուն տէյի օնա էօրֆ
վէրտի: Ամբրոսիոս օնուն գըլըճընտան
գօրգմայըւ պրագմատը քի եափօն, հաթթա
գրալըն էթտիյինի եիւզիւնէ վուրոււպ՝ Սանմա
քի գրալ օլման իլէ

Ալլահըն մասլահաթընա գարըշմայա սէ-
լահիյէթին օլտուն. սարայլար սէնին տիր,
քիլիսէլէր քահանալարըն տըր. հիւքմիւն
շէհր տիվարլարը վէ գալէլէրի իւզէրինէ
կէչէր, լսքին Ալլահըն խանէլէրինէ գա-
րըշմաղսըն տէյերէք օնու թէքտիր էթ-
տի: Գրալ պու թաղիրէ տայանտըյուս տա
Յուտոինէ օնու սիւրկիւն էթ մէք իսթէտի,
լսքին ույտուրամատը:

Պիր պաշգա տէֆա հէրաթիգլէր Ալ-
լահտան գօրգմաղ պիր գաթթալ քի-
շէյէ փարա եէտիրտիլէր վէ օնու էօլ-
տիւրսիւն տէյի էվինէ եօլատըլար. զալիմ
գըլըճը չէքիպ պէյրինէ սափլայաճաղը
վազթ գօլու գըմըլտայամաղ օլուպ աղի-
ղին այաղընա տիւշտիւ վէ գապահա-
թընա աֆվ տիլէտի: Ամբրտիոս օնուն
գօլունա վէ էլինէ շիֆա վէրտիքտէն սօն-
րա այաղա գալտըրտըր վէ խայլի նասի-
հաթտան սօնրա եօլ վէրտի:

Լսքին պու ազիզին ետաիտըղը մերտանէ
իշլէրին իչինտէ էն թէաճծիւպ օլունա-
ճաղը պու օլմուշ տուր: Պիր գաչ միւֆ-
սիա քիշլէրին ֆիթ վէրմէսիլէ թէոգոս
գրալ Սէլանիքտէ քէնտի սէրազքէրինի
էօլտիւրտիւքլէրի իչին օրատա պուլը-
նան շէհրլիլէրին չօղընու նահագ-
կէրէ գըրտըրմըշտըր: Պու պիր կիւն ճէմի
սարայլըլարըյուս պէրապէր քիլիսէյէ կէլ-

տիյինտէ՝ ազեզ քիլիսէ ըուպաորըլա
գարըորնա չըգոր, վէ չէհրէսի ասըզ վէ
րէնկի ամբըզ պիր էորֆլիւ նուֆուզ իլէ՝
Իրթիքեապ էթաիյին գապահամբըն իւ-
զէրինէ նէտամէթ էթմէղսէն իչէրի պը-
րադմամ տէյի պէյան էյլէտի: Գրալ՝ պու
մէեմուլ էթմէտիյի հարէքէթի կէօրտիւ-
յիւնտէ շաշոր գալոր: Գաւիթ մարգարէ
տէ կիւնաս իշլէմիշ տիր տէյինճէ, էյէր
կիւնաս իշլէմէտէ օնա պէնզէտին իսէ
թէվպէսինի էթմէտէտէ Գաւիթէպէնզէր
օլ տէյի ճէվապ վէրիպ սէքիզ կիւն էթ-
տիյի կիւնաս իւզէրինէ թէվպէ էտիպաֆվ
ալորգատան էվվէլ իչէրի պըրադմատը:

Պու թարիզ իւզրէ նիչէ սէնէլէր եա-
շատըգտան սօնրա էնճամ էօլիւմիւնիւն
եազըն օլմասընը տույուպ հազըրլանտը,
վէխաթ էլէնիպ եաթաղաթիւշտիւյիւնտէ
շտիրտէրի՝ Ալահա տուա էյլէ քի քիլիսէ
իզգէթի իչին պիր ազ տահա եաշայաըն
տէյի եալվարտըզլարընտա՝ ազեզ Շիմտիյէ
գատար տիւնեա իւթիւնտէ էօյլէ եաշա-
տըմ քի էթտիյիմ շէյլէր իչին ութան-
մամ՝ էօլիւմտէն տախի հիչ գօրգուլմ եօզ
զիրա վարըպ պուլաճաղըմ սահիպ էյի վէ
մէրհամէթքեար սըր տէյի ճէվապ վէրտի:
Օնտան սօնրա էլլէրինիխաչ պիչիմի կէօք-
սիւնէ գօյուպ Էֆէնտիմիզին 397 սէնէ-
սինտէ Զատիկ կիւնիւ տահա կիւնէշ

տօղմատան ազիզ լուհինի եարաաըճըւը-
նըն էլինէ թէպիմ էյլէտի:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 8

Ս. ԲԱՐԹՈՒՂԱՄԷՈՍ

ԱՌԱՔԵԱԼ

Պու ազիզ տախի օլ պիր բէսուլար
կիպի Բուհուլահը ալարգտան սօնրա
սահիհիյի վազ էթմէ իչին տիւնեանըն
տէօրթ թարաֆընա կիթտի. իւք էվվէլ
Հինտիսթանա վարուպ օրանըն եէպանի
ատամլարընտան գօրգմատան Խնճիլի շէ-
րիֆի վազ էտէր իտի: Նապլի փուլթփէ-
րէսթլէրի տօղըու տինէ տէօնտիւրտիւ վէ
եէր եէր քիլիսէ եափուպ իւզէրլէրինէ
նազըր գօտուլգտան սօնրա քէնտիսի էր-
մէնիսթանա կէլտի: Փաթիթալթա կիր-
տիյի կիպի պաշ փուլթսանէլէրինէ վարու
վէքէօրլէր իլէ տօլու կէօրտիւյիւնտէշաշ-
տը: Պու ալիլլէր ալէսուէվիէ օրայա թօփ
օլուր փուլթտան շիֆա պուլմայա պէքլէր
իտիլէր վէ իչլէրինտէն չօղը տախի պու-
լըրուտու. նաարլ սօնրա ազիզլն էմրինէ
իթաաթէն մէլուլն շէյթան քէնտիսի իպ-
րար էթտի, պիւյիւճիւլիւք իլէ պու սէ-
ֆիլլէրի քէօր, սապըր վէ տիլիզ էտէր
իտի. վէ սօնրա ծնլարըն շիֆա պուլմա

իչին փութխանէյէ կելմէլէրինտէ էվմէլ-
քի կիպի ճիւմէլինի սաղալտըր բար. վէ
պունու կէօրէնլէր կերչէք միւճիղէ եէ-
րինէ գօյուպ տաճա զիտտէ փութլարըն
իպատէթինէ զայրէթլի օլտըր ուտուլար:
Լաքին աղիզ փութխանէ իչինէ պոստըղը
անտէ; մէլուն շէյթան էպսէմ օլտու.
պունուն սիւքիւթլիւյիւ էրմէնիլէրէ աճա-
իպ պիր շէյ կելիպ սէպէպինի պաշգա պիր
փութա սօրտուլար, վէ սէպէպի աղիզտէն
նէշէթ էթտիյինի, վէ ծնուն օրայա կել-
տիյինտէ քէնտինին տէ սուս օլաճաղընը
տույուպ մաթ գալտըլար: Փութ փախաղ-
լարը՝ Ս. Բարթուղիմէոսու կէօրմէք խ-
թէտիքլէրինտէ, շէյթան՝ ծնուն վասփընը
էթտիքտէն սօնրա, կիւնտիւղ եիւզ տէ-
ֆա, վէ եիւզ տէֆա կէճէ տիզ չէօքիւպ
տուա էտէր, տէտի: Պու խապէրի ալըպ
արամայա պաշլատըլար վէ էօյլէ պիր
եէրտէ պուլտուլար քի ճինտէն չարփըլ-
մըշ քիմսէյի ճինին զարպընտան գուր-
թարըյօր ուտու: Մէմէքէթին փատի-
շաճը մէզքիուր ճինլինին աղիզին էլիյլէ
չիֆա պուլմասընը տույտուղունտա՝ եալ-
վարտը քի կելիպ ճինտէն չարփըլմըշ
քէնտի գըզընը տա տիւզէլթսին: Բար-
թուղիմէոս անի վաճիտտէ կիթտի վէ
պիր ճիւզի տուա էթտիքտէն սօնրա՝
Գրիստատուն իսմիյլէ պէն սոնա էմր էտէ-

րիմ օլ ճանտան չըգ տէյիպ, իճրասը օլ-
տուղունտա փատիշահ իլէ պերայէր
ճէմի շէհր էհալիսի շաղ օլտու: Պունս
իվազէն փարա վերիլտիյինտէ ազիզ՝ Փարա
թօփլամաղ իչին պուրայա կէլմէմիշիմ,
պօրճում վէ ճահտըմ զայպ օլմուշ ճան-
լարա տօղըու տինի վազ էտերէք ծնլարը
Ալլահըն ճէննէթինէ կէթիւրմէք տիր
տէյի ճէվապ վէրտի: Սօնրա փատիշահը-
լա փուլթաանէյէ կէլտիյինտէ, Յիսուս
Քրիստոսուն իսմինէ՝ փուլթա պույուրտու
քի քիմ օլտուղունու պէյան էյլէսին.
շէյթան իշիթտիյի իսմէ տայանամայըպ
իւք էվվէլ գուտուրտու, ինլէտի վէ խայլի
փաթըրտը էթտիքտէն սօնրա իրատէ-
թինէ գարշը՝ Շէյթանլարտան պիրի իմ,
շիմտիյէ գատար իսթէտիյիմ կիպի փա-
տիշահը վէ ճէմի ճէմիաթը տլտաթմը-
շտըմ, լաքին Բարթողիմէոսուն վաղ
էթտիյի Ալլահտան զայրի ալլահ եօզ
տուր տէյի ալէմին էօնիւնտէ աշիքեար
իգրար էթտի: Փատիշահ պու հիքմէ-
թի տէ կէօզիւլէ կէօրիւպ վէ շէյթանըն
լազըրտըլարընը գուլաղըյլա իշիթտիք-
տէն սօնրա հագգ տինի թանըաը վէ ճէմի
սիլիլէսիլէ քրիսթիյան օլտու:

Փուլթ փափազլարը պու հիքմէթի կէօ-
րիւպ իրատլարընը գայպ էթտիքլէրի իշին
ղայէթ էօվքէլէնտիլէր վէ ինթիգամ

ալմաղա գաթ իթմիշ իտիլէր. լաքին
 փատիշահըն էլէյլէ պիր շէյ էտէմէյէճէք-
 լէրինէ էյիտէն գանըպ օնու՛ն գարտաշընա
 կիթտիլէր վէ հէր շէյի եերինճէ անլա-
 աբպ՝ էյէր ալլահլարըն խէլասը իշին օնու
 թէլէֆ էթմէզսէն՝ տէվլէթ սիւրէմէյէ-
 ճէքսին տէյէրէք օնու գըզտըրուրլար:
 Օ՝ փու թլարըն ղայրէթիյլէ թութուշուպ՝
 վազընը իշիթմէ պէհանսարլա ազիզի
 հուզուրինէ չաղըրտը, վէ տէրսգապ տէօ-
 նիւպ ալլահլարա գուրպան սունմազսան
 էզիյէթ ալթընտա էօլտիւրիւրիւմ տէյի
 էօրֆ վէրտի: Ս. Բարթուղիմէոս ճէվապ
 վէրմէյէ պաշխարդընտա՝ փատիշահ հապր
 էտէմէյիպ տէրիսինի պաշընտան պաղընա-
 սազ սըյուրլպ չըգարմայա վէ էօյլէ եա-
 վաշ եավաշ էօլտիւրմէյէ էմր էթտի:

Հիւքմիւ իճրա օլտու վէ ազիզ պու
 թարիֆ օլունմազ աղըրլար արասընտա
 Ալլահա շիւքր սունարազ՝ օրատա պու-
 լունան ճէմիաթա օնու վազ էթմէտէն
 կէրի տուրմասը վէ պու սէպէպտէն ղայէթ
 խըշմա կէլէպ գաթլինէ սիճիլ քէստի:

ԱՌԻՑՈՒ ՊԻՓԻՐԻՆ ԵՆԵՐԵՏ ՅՂՈՒԹԻՒՆՈՒ

Ազեղ Պիքիրին աթալարը Յովակիմ վէ Աննա եերմի սէնէ գատար էվաասըղ եաշայըպ ֆագաթ ճէատլերինտէն գալմա ֆազըւլէթ էյլէքէրկյլէ թէսէլլի օլուր ուտուլար: Էյքի վագթտա էվատը օլմա մագ պիր պիւյիւք զեւլ սայըլըրտը վէ հէր քէս պունու Ալլահըն պիր գագէպի ատա էտէրէք զայէթ մահղուն օլըրուտու. օլ սուրէթտէն իքիսինին տէ եիւրէյի նէ գատար եարալըյարէյսատա եինէ Ալլահըն իրատէթինէ թէսլիմ օլուպ ալէմին էօնիւնտէ պու բէզալէթի սապր իլէ չէքէր իտիլէր: Լաքին Ալլահ թէալա հազըէթլէրի թա էպէտիտէն էվատը Խոանըն վալիտէսինին աթալարը օլմագա օնլարը սէչմիշ իտի վէ պու միւթտէյի պիր մէլէք էլիլէ օնլարա վէրտիքտէն սօնրա Ս. Աննա համիլէ օլտու:

Ֆիլ վագը չօգ սէպէպլէր իչին ազիզ Պիքիրին ճանը համիլէ օլտուղու վագթ կիւնահ լէքէտինտէն ազատ օլմուշ տուր. իւք սէպէպի շու քի քէնտիտի Ալլահըն էվատընըն վալիտէսի օլմայա սէչիլմիշ իտի, վէ ախէր հիչ պիր սէպէպ օլմասա

եալներդ պու սէպէպ իշին հէր կիւնահ
լէքէսինաէն մուաֆ օլմալըտը: Պու
պապաէ Ս. Անսելմոս ազիզ Պիքիրին էօյ-
լէ պիր թէքմիլ փաքլըլա նայլ օլմասը
ճաիզ իտի քի Ալլահտան ոսնրա օնտան
քիմնէ իւսթիւն օլմասըն տէր: Էյէր
պիր լահլա պիլէ օլ կիւնահ լէքէսի իշինէ
տիւշիւպ ոսնրա թէմիզլէնմիշ օլսայըտը
օնուն փաքլըլը տա Ս. Յովհաննէսին վէ
Երեմիա փէյլամպերին փաքլըլընտան իւս-
թիւն օլմազըտը: Ս. Բոնավէնաուրա տա-
խի Աղիւ Պիքիրին լէքէսիզ համիլէ օլ-
մասը փէք վաճիպ վէ մինասիպ իտի,
օնուն պիր տագիգէ պիլէ կիւնահա միւպ-
թէլա օլմամասը շէյթանըն իւղերինէ պիր
պիւշիւք ֆիւթուհաթ ըտը, տէր: Ալա-
զըա, էյէր պիր տէմ պիլէ կիւնահ օնուն
գալպինտէ եէր պուլմուշ օլսայըտը օլ
տէմտէ շէյթանըն էսիրի օլմուշ օլաճա-
ղըտը. հիշ գապիլմի քի Ալլահըն էվլստը
տօգուզ այ միգտարի՝ վագթիլլէ օնուն
շէյթան մէքեանը օլմուշ ըահմինտէ
սաքին օլմուշ օլսուն: Ս. Օգոստինոս՝
Ազիզ Պիքիրին հագգընա կիւնահ իւ-
ղերինէ սէօհպէթ օլտուղունտա լագըրտը
պիլէ էթմէք իսթէմէմ, տէմիշ տիր:
Պունլարտան գաթի նազար Ալլահ թէա-
լա ազիզ Մերեէմի հէր մախլուգաթ տան
ղեատէ սէվէր իտի, վէ սէվտիյինէ նիշանէ

օնու հպեախաէն տիւնեայա կէլեճէք եվ-
 լատը իչին վալիտէ սէշմէսի խտի, օլ սէ-
 պէպաէն տիւշիւնմէք պիլէ համապաթ
 տըք քի Ալլահ ախէրլէրէ իհասն էթտիյի
 քէրէմի պունա տահա զիտտէ վէրմէմիշ
 օլտուն. էյէր մէլէքլէրի վէ իլք տթալարը-
 միզը կիւնահօրզ ետրաթ աըշտա, մէլէքլէր
 տուլթանընը կիւնահ լէքէօիյլէ ետրատա-
 պիլլըմիյիտի. Հիշ քիմնէ չաղըըմնտան
 հուզըրիմէ չըգմասըն տէյի Արտաշէն
 փատիշահ Փէրման չըգարմըշ բար, լաքին
 սէվաէյի գէվճէսի վէ տուլթանը Եսթեթ
 տէօնիւպ՝ Պու թէմպիհ սէնին իչին տէյիլ
 տիր, սէն ազատըն վէ իսթէտիյին վազթ
 կէլէպիլլըրսին տէտի: Էյէր Արտաշէն էհ-
 լինի՝ գօտուզու թէմպիհտէն ազատ էտէ-
 պիլլէյօրուտույտա՝ Յիսուս սէվաիյի վալի-
 տէտինի ալէմին միրաւ Էյլէտիյի իլք
 կիւնահ լէքէօինտէն մուաֆ էտէմէզ մի-
 յիտի: Պու տնէ դատար տէտիքլէրիմիզ-
 տէն աշիքեար կէօրիւնիւր քի նիչին Գի-
 լէսէի շէրիֆ պունտան օն ալթըր սէնէ
 մուգատաէմ ինանըլաճագ տին մատտէ-
 լէրի սըրասընա պու սըրըր տախի կէչիտի:
 Օլ սէպէպաէն ազիզ Պիքիւրին կէրչէք
 էվատը օլանլար օնուն լայըդ օլտուլու
 ապիմ քէրէմի տիւշիւնէրէք շաղ օլտուն-
 լար, վէ իպատէթիտէ տահա զիտտէ
 աշղա կէլլինլէր: Շիւպհէ եօգ քի էյէր

ազիզ Պիքիրին պու պապտէ լէքէսիզ վէ
կիւնահարզ համիլէ օլմասընա իպատէթ-
քեար օլուրսան, ծնուն վալիտէճէ քէրէ-
միլլէ սէն տէ վաֆթիզտէն սօնրա իշլէ-
տիլին կիւնահարա գարշը ծնտան գուվ-
վէթ պուլուպ իւշ տիւշմանլարընա գարշը
գօրսուն վէ ծնլարը եէնէրէք էպէտի
ճէննէթ տէ ծնու կէօրիւպ շազ օլմոյա
նայլ օլուրսուն:

Դ Ե Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 10

Ս. ՄԻՆԸՍ, ԵՐՄՈԳԻՆԷՍ

ՎԷ ԳՐԱՌՍ

Ս). Մինաս նէ գատար Աթինա շէհ-
րինտէ տօղլուպ իլմիրումիտէ թէրպիյէ օլ-
մուշուտույտ տա՝ Իսքէնաէրիյէյէ միւ-
պաշէր նաոոյ օլունմուշ ուտու: Մէզքիւր
շէհրտէ պիր իթթիֆազսրզլըզ զուհուր
էթ մէսիլլէ՝ Մաքսիմիանոս գրալ էհլիզէ-
քեա Մինասը օրայա եօլլտար քի սուլճ
էթ սին. վէ ազիզ կիտիպ հէր շէյի նի-
զամլատը վէ պէտէլէն մէզպուր մանսըպո
թէրֆի օլունտու:

Մինաս՝ հիշ քիմսէյէ քէնաինին նէ օլ-
տուղունու տույուրմաղ ըար. պիր սէնէ գա-
տար շէհր էլի ալթընտա գալըպ խասթէ-

լէրէ զեյարեթ ետէր վէ քրիստոսուն իս-
միյլէ շեֆա վերիւր, կիզլի վէ աշեքեար
պուլաուլու եերլէրտէ փութլարը գրար
վէ երգար ըար, շէյլէ քի չօղա վարմայրպ
օնուն քրիսթիյան օլմասը օրթ այա չըգտը:

Մաքսիմիանոս պունլարը իշիտիպ՝ պիր
թագրիպ իլէ չարէսինի պուլմազ իշին ըե-
ճալ քիպար արասրնտա աթինալը ալիմ,
արիֆ, ատիլ վէ մէրհամէթքեար Երմու-
գինէսի սէշիպ օնա եօլլատը: Պու եօլա
չըգրպ իլք կէճէ ույուգույատալմասրնտա
րույասրնտա իւչ միւնէվվէր քիշի կէօր-
տիւ քի, Վար կէրչէք փատիշահ թա-
նը տա՝ նայլ օլաուլուն ըիւթպէ գուվ-
վէթիյլէ ախէրլէրինի տէ օնա տէօնտիւր
տէյի, պիր ոէ՝ իշիթտի: Այըլըպ պու
խայալ իւպէրինէ աիւշիւնտիւյինտէ՝ օլան
հիքմէթի աիւնեէվի փատիշահ հագգը-
նա տըր զանն էտէրէք ալիւլ աճէլէ վա-
րաճաղը եէրէ եէթիշմէք իսթէր իտի:
Իսքէնտէրիյէյէ կիրաիյինտէ՝ Մինաս
օնուն կէլմէսինին սէպէպինի պիլմէզ կիպի
կէճէլէյն եանրնա վարար վէ նէ մէմու-
րիյէթ իլէ կէլտին տէյի սօրսուզունտա՝
Երմուգինէ՝ եարըն կէօրիւշիւրիւզ տէյի-
րէք եօլ վէրտի: Իրթէսի կիւն ազիզի
հուզուրինէ չաղըրըպ Ալլահլարը ըէտտ
էտիպ տէ քրիսթիյան օլաուլուն թահգիգ
մի տիր տէյի սօրտու: Մինաս պէլի էյլէ

տիր. Ալլահըման զայրի կերչէք ալլահ
 եօզաուր տէյիպ սաաթ իքիտէն եէտիյէ
 գատար էօյլէ պիր էլֆապ իլէ սէօյլէտի
 քի ճէմի օրատա թօփ օլան ճէմիաթ Մի-
 նասըն սէօզլէրի հագգ տըր, պիզ սախի
 քրիսթիյան օլուրուզ տէյի չաղըրմայա
 պաշլատըլար: Հաքիմ՝ խալգ Մինասըն
 թարաֆընա տէօնմէսինի կէօրտիւյիւնտէ
 տիվանը գալտըրտը վէ էրթէսի կիւն եա-
 լընըզ չաղըրըպ թիւրլիւ վատըր իլէ ծու-
 գանտըրմագ իսթէտի. լաքին նաֆի-
 լէ օլտուզընտա՝ իսքէնճէ վէրմէյէ էմր
 էթտի: Թապանընը քէստիրտի, կէօզլէ-
 րինի յատու, վէ տիլինի քէօքիւնտէն չէ-
 քիպ չըգարտըգտան սօնրա պագը գալան
 թէնի՝ եարըն հայվանըլար էօնիւնէ աթըլ-
 սըն տա՝ վիւճուտուշուշն հիչ պիր փար-
 չասը պուլընմասըն տէյի հիւքմ էթտի:

Պու հալտէ՝ ղէվալլը Մինաս զընտան
 իչինտէ տուրուր իքէն պիր աճաիպ նուր
 իլէ Քրիստոս օրայա էնտի վէ գայպ էթտիյի
 ազալարը թէքրար էվվէլքինտէն տահա
 էյի եէրինէ գօյուպ՝ Գօրգմա տաիմա պէն
 պիլէնճէյիմ, սանա իսքէնճէ վէրէն Խը-
 մագինէս տէ էթտիյինէ նատիմ օլտու,
 վէ սէնին իլէ պէրապէր պէնիմ խաթրըմա
 գան տէօքէճէք տիր տէյերէք ծու թէ-
 սէլլի էթտի: Հաքիմ աճըսընտան կէճէ
 ույուլամատը. տօսթու Մինասա էթտիյի

չէյլէր ագլընա կէտիյինաւ էօքիւր էօ-
քիւր աղլարբար. ծնուն սաղ օլտուղուն-
տան խապէրի օլմայըպ՝ պարի մուհապ-
պէթինէ պէշարէթէն պիր փայէսինէ
տիւշէր ալայ իլէ կիւմէյիմ աէյի իրթէսի
կիւն հապստան թէնինի պիր պիւյիւք
եէրէ կէթիրմէյէ էմր էթաի: Լաքին
հապսա կիրիպ ծնու պիր պազըմայ նուր
իշինաւ սաղ վէ սէլիմ պուլաուզլարընտա
շաշըպ քալարլար: Ս. Մինաս՝ թէմաշա
եէրինաւ թօփ օլմուշ ճէմիաթ էօնիւնէ
չըգարըլընտա էվլէլաէն զիւտաւ շիրին կէօ-
րիւնաիւ, վէ Երմոզինէսէ եագլաշըպ պիւ-
մէյերէք էթաիյի զալիմլիքլէրի եիւզիւնէ
վալաուզաան սօնրա տիլինի վէ կէօզլէ-
րինի կէօթէրաի քի քէնտիւնին եօղ էթ-
աիյինաւն տաշա ալաուր վէրիւմիշ իաի:
Պատէհու ծնու թէսէլլի էթաի վէ Երմու-
գինէս վաֆթիյ օլուպ պիրլիքաւ փութ-
լարը գըրմայա պաշլաուրլար: Մինասին
քեաթիպի Գրաբուս տախի ծնուն էմրի
ալթըրնտա ճանլարլըն աէօնմէսինէ սէօլ
իլէ վէ եագլըլա չալըշըր ըուր:

Մաքսիմիանոս զրալ պու սէրէնճամ-
լէրի տույտուղընտա էօլքէսինաւն պի-
լէսինճէ օն պին ապէր ալլպ Մըսրուս
կիթաի. իքիսինի աէ թութաուրուպ հու-
ղուրինէ կէթիրաի. վէ էյէր աէօնիւպ
թէվլպէ էթմէղսէնիյ՝ աճը էօլիւմ իլէ

էօլաիւրմէյէ էօրֆ էտէր իտի: Երմոգինէս
ճէվապ վերմէյէ հաղըրլանրը իքէն՝ Ս.
Մինասըն եանընտա կէօրիւնէն մէլէքլէր
թէքրար կէօրիւլաիւյիւնտէ՝ գուզվէթ
ալըպ պիփէրվա գրալըն էօնիւնէ վարտը
վէ ճէմի պաշընտան կէչէնի նազլ էտիպ
ինանմոպան ճէմիաթա ոօր, իսթէր ճա-
նսվար էօնիւնէ աթ, իսթէր գրլըճ իլէ
վէ ախէր թարղ էօլիւմ իլէ էօլաիւր,
հիչ պիրիսի վազիֆէմ տէյիլ, տէտի:
Գրալ աթէշ քէօիլիպ էլէյլէ գրլըճր ազի-
զնն գարնընա սափլատը, էլէրիւնի, գօլլա-
րընը վէ այազլարընը քէսթիրտի վէ ծու-
քէսիլմիշ ազալարըյլա եազըն չայ իչինէ
աթմաղա էմը էթտի: Ս. Մինասը գընտան
իչինտէ այաղընտան պիր աղըր թաշ
պաղլատըպ աօտըրտը: Գրալ պու մինվալ
իւզըն ծնլարըն հազգընտան կէլտիմ տէյի
տուրուր իքէն կէճէլէյն Ալլահըն մէլէք-
լէրի էնիպ Երմոգինէսի սաղ սաղ չայտան
չըգարտըլար վէ Ս. Մինասը տա գուր-
թարտըլար:

Մաքսիմիանոս աիվան գուրուպ քրիս-
թիյան շէհը էհալիսինին շէրիաթընը կէ-
օրմէտէ իքէն՝ պու ազիզլէր Երմոգինէս իլէ
ծնուէն էօնիւնէ չըգըպ Ալլահըն հիքմէ-
թինի նազլ էթտիլէր, վէ պօշ եէրէ
էյիյէթ վերմէտէն կէրի տուր տէյի ծնու
գանտըրմաղա չալըշըր ըտըլար: Հէփիսին-

տէն գիատէ Ս. Գրաբոս սերպէսթլըքլէ
 իլէրի վարըպ՝ Ե՛յ զալիմ փատիշահ, արու-
 լան կիպի էվվէլ իւզէրիմիզէ մըրըտայըպ
 տա շիմաի թիւքի կիպի սուս տուրմանըն
 սէպէպլո՞նէ. կէօրտիւնմիւքի իսթէտիյին
 պօշ վէ էմրին իլէրի վարմազ. շիմաի սէն
 աճը տա պիզ կիւլէլիմ, տէմէսինտէ, գրալ
 գըզըպ գըլըճընը չէքտի վէ էլլիյէ օնուն
 պաշընը վուրուպ տիւշիւրտիւ: Օնտան
 սօնրա Ս. Երմոգինէսին վէ Ս. Մինասըն
 տախի պաշլարընը քէսթիւրիպ պիր տէմիր
 թապուլթա գափաթտըգտան սօնրա տէ-
 նիզ իչինէ աթսը: Ս. Մինասըն թապու-
 թու Ըսթամպօլ գըյըսընա Էազլաշըպ՝
 միւճիզէթ իլէ կէօրիւնէն պիր աճաիպ
 նուր տիրէքլէրիյլէ պէլլի օլտու վէ չէհը-
 լիլէր թէնինի ալըպ ալայ իլէ տէնիզ քէ-
 նարընտա պիր Եէրէ կիւմուիւլէր:

ԴԵՎՏԵՐՈՆԻ 11

Ս. ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ

ԻԶՄԻՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ

Միւճիզէթքեար Ս. Նիկողայոս Իզմիրէ
 Էազըն պիր գասապատա Փազուլէթլի
 աթալարտան սօղտու. վէ պու ազիզ
 տախի տուա մէյվէսի օլմուշ տուր: Տահա
 գունտագտա իքէն չարշամպա վէ ճումա

կիւնէրի կիւնէշ պաթմատան սիւտ էմմէյ
 իտի վէ պիւյիւյիւ պ եաշընը ալընճա տախի
 պու տտէթինի սագլայըպ մէզքիւր կիւն-
 լէրաէ հէր վագթ կիւնէշ պաթտըգտան
 սօնրա էքմէյինի եէր իտի: Գալպինէ իզ-
 սիրապ վէրիճի թէհլիքէլէրտէն կէրի
 տուրուր ըիյազաթ թալիմաթլարըյլա
 նէֆսինի գըրար ըտը: Պու կիուսնէ էօմր
 սիւրէրէք իւք չաղընտա տտէթ օլան կիւ-
 նաշլար թէհլիքէսինտէն գուրթուլուպ
 վաֆթիզ նուրունու թամ վէ փաք սագ-
 լաուր: Հալինէ քեաֆի իլմ թահսիլին-
 տէն սօնրա քահանայ օլտու: Աթալարը
 էօլտիւքտէն սօնրա քէնտիյէ տիւշէն մի-
 րաւընը Փագըրլարա էօլէշթիրտի: Պիր
 փէտէր՝ պաշընա կէլէն սագամէթլէր հա-
 ռէպիյլէ եաշայա պիլմէ իչին իւշ գըզ
 էվսալարընըն ըրզընա գըյայօր տէյի
 իշիթտիյինտէ՝ կիզլիճէ իւշիւ իչին տէ
 փէյ տէր փէյ օտաւընա փարա պըրազտը,
 շէյլէ.քի շէյթանըն թահրիքինէ ույմուշ
 փէտէր այրլար, պուլտուղու ագճէ եար-
 տըմըյլա էվսալարընըն իւշիւնիւ տէ եէր-
 լէշտիրտի. վէ պէյլէ տիւնեատա ըրզլա-
 րընը վէ տիւրէթտէ ճանլարընը գուրթար-
 աը: Գոււտսի շէրիֆի կէօրմէյէ վէ պագը
 գալան էօմրիւնիւ օրալարտա կէչիւրմէյէ
 արզիւ էտէր իտի. պու Ֆիքը իլէ կէմիյէ
 պինիպ կիթտիյինտէ չօղա վարմայըպ պիւ

Փորթանա չըգաճալընք փէշինէն խապէր վէրտի: Կէմիճի իւզէրինէ կիւլաիւ, լաքին արասընտան չօզ կէշմէյիպ պօրա գօփա տուղունտա ալիդին հազզը օլտուղունտ գանտը: Ս. Նիկողայոս տուայա պաշլար պաշլամազ բուզկեար քէսիլաի, տէնիզ իլիման օլտու վէ հէր թէհլիքէ կէշիպ ալթ իւսթ օլմուշ եիւրէքլէր Փէրահ պուլտու: Պաշգա վազթլարտա պունտ քէզալթք տիւեր միւճիգէլէր իշլէտիյի իշին տէնիզ իւզէրինտէ եօքճուլուզ էտէնլէր իւմումէն օնու քէնտի հիմայէթ ճիլէրի իւնվանըյլա չազըրըպ բիայէթ էտերլէր: Սաղ սէլիմ եէրինէ վիւսլ օլուպ ազիզ եէրլէրէ զիարէթ էթաիքաէն ոօնրա արգիւտի միւճիպինճէ օրատա էյլէնմէք իւթէրտի. լաքին Ալլահ թարաֆընտան գալպինին տիւրթմէսիյլէ խապէր ալըպ թէքրար մէմլէքէթինէ տէօնտիւ: Օլ էյեամտէ Իգմիւր շէհրի իշին պիրիսինի եպիսկոպոս սէշիպ օթուրթմայա մէշվարէթ օլունույօրուտու: Ալլահ թէալա պունլարըն պիրինէ բույասընտա Իրթէսի կիւն Նիկողայոս իսմինտէ քիլիսէ գափուտունտան իւք իշէրի կիրէնի սէշինիզ տէյի պէյան էյլէտի: Ազիզ՝ հիշ խապէրի օլմայարազ էրքէնտէն քիլիսէյէ կիրտի, վէ գափու ետնընտա քէնտի իշին պէքլէյէն եպիպկոպոսու պուլտու, քի իսմինի սիւալ

էտիպ անլատըզընտա էլինսէն թութաու վէ ճէմ օլմուշ եպիսկոպոսլարըն էօնիւնէ կէօթիւրիւպ թագտիմ էթտի: Պուշլար Ալլահըն իրատէթինի օնա պէյան էթտիւլէր վէ ազիզ՝ ըէճալարընա գարշը կէլմէյիպ կէօզ եաշը տէօքէրէք պու ազիմ մերթէպէյի գապուլ էթտի:

Պու կիւնէ ագլընտան կէշիրմէտիյի ըիւթպէյէ թէրֆի օլաուգտան սօնրա՝ էվիլէլքի ըիյազաթլարընր տահա սըգըլաւորըրտը. կիւնտէ պիր տէֆա թաամ էտէր իտի վէ էթ թաամընը հիշ պիր քէրրէ ազզընա գօմազըսը. ճիւզի վազթ կէճէլէրի գուրու թօփրապ իւյէրինէ եաթաւրապ եօրզըն թապիաթընա բահաթ վէրիր իտի: Հէր կիւն պատարազ էտէր վէ ոանքի կէօզ եաշը տէօքմէտէն պիթիրէմէյ իտի. խաթ էլէրէ զիտրէթ էտէր վէ ճէմի էլինէ կէլէն փարպը ֆազըրլարա տաղըսըր ըտը: Ազիզըն պու գաատըր զայրէթինէ նիսպէթէն տահա աչըզ փութխանէլէր վար ըտը վէ օլ կիւնլէրտէ գրալ թարաֆընտան միւպաշիրլէր կէլիպ եինէ փութ վէրէտթլիյի իլէրի կէօթիւրմէյէ չալըշրըրըսը: Պու չէթին վէ թէհլէքէլի վազթտա ազիզ գօրգմայըպ հէր եէրէ կիտէր վազ վէրիր քրիթթիյանլարըն գալլինի Ալլահ մուհապպէթիյլէ թուլթուշաուրուր ուտու: Մէզքիուր միւպա-

չերէրին գուլաղնա պու օլան շէյլէր
 եթիշարիյինաէ՝ օնու թուլուպ շէհրտէն
 սիւրտիւլէր վէ հապուէ գօտուլուր. ազիզ՝
 օրատա չօզ զահմէթ չէքտի. լաքին պիւ-
 յիւք կոտտանդիանոսուն էմրիյլէ իթլա-
 ղնը ալլպ կէլմէսինտէ փուլարըն իա-
 նէլէրինի երգար վէ օնլարըն եէրինէ
 քիլիսէլէր եափրպ ազիզ խաչը էլէյլէ
 աիքէր իտի: Եւստաքիոս նամինտէ պիր
 թամաքեար քիշի Իգմիր շէհրինէ եազըն
 պիր եէրտէ իւչ զէնկին քիշիլէրի՝ նա-
 հազգ եէրէ օնլարըն մալընը զապթ էթ-
 մէ իշին՝ հիւքմ էթմիշ իտի: Ս. Նիկո-
 ղայոս պունու իշիթտիյի կիպի ալիւ
 ածէլէ եօլա տիւշտիւ վէ տահա ուզագ-
 տան կէօրտիւ քի պու իւչ գէվալլըլարը
 սիւրիւքլէյերէք գաթլ եէրինէ կէօթիւր-
 իւյօրուաուլար. պիւլէնտ ալազ իլէ չա-
 ղսրտը, վէ ոօնրա միւճիգէթէն ճէլատ-
 լարըն գօլլարընը թուլուպ գըլըճլարընը
 էլլէրինտէն ալար, վէ զալիմլէրին էլլինտէն
 օնլարը գուրթարտը:

Գրալ պիր տէֆա պաշ րէճալտան պի-
 րիսինին սէօպիւնէ գափրլլպ ապքէրի
 իշինտէն իւչ իլէրի կէլըր պին պաշըլարը
 էօլտիւրմէյէ նահազգ եէրէ էմր էթմիշ
 իտի: Պունլար էթտիյի միւճիգէթլէրի
 իշտիպ էօլէճէքլէրի կիւնիւն իւք կէճէսի
 օնա իլթիճա էթտիլէր: Ս. Նիկոլայոս օլ

կէճէ ըսյաւրնատա գրաւա կէօրիւնիւպ
էթաիյի նահազգ շէյ իչին թաղիր
էթաի: Իրթէսի կիւն ֆիլհալ մահպու-
լարը գուրթարաւար վէ ծնլարտան ափվ
տիլէյերէք խանէլէրինէ եօլլատըար: Պիր
կէմի թայիֆէսի ֆուրթունայա թութու-
լուպ փարալանմայա եազըն իքէն ծնուն
շէֆաաթընը տիլէտիլէր, վէ պիրտէ ըու-
յատա կիպի կէօղէրիլէ ծնու կէօրաիւլէր
քի տիւմէնին պաշնա կէչմիշ կէմիլէ-
րինի թէհլէքէսիգ իլիմանա տօղըու կէօ-
թիւրիւր իւտիւ: Պունլար՝ էթաիյի քէ-
րէմէ մուգապէլէ միւթէշէքքիր օլտուգ-
լարընտա՝ Ալլահա շիւքը սունուն էվլաու-
լարըմ, պէն տէ պիր սէֆիլ կիւնահքեա-
րըմ տէտիքտէն սօնրա՝ պաշլարընա կէլէն
ուգուպէթին սէպէպի կիւնահլարը տըր
տէյիպ Ալլահտան ափվ տիլէմէյէ նասի-
հաթ վէրաի: Պունլարտան գաթի նազար
աղիզին թասվիլէրի եանընտա իւշ չօ-
ծուգ շէքէրլէր քի զալիմանէ էօլտիւ-
րիւտիւքտէն սօրա ծնուն տուաար քէրէ-
միլէ թէքրար ճան ալլպ տիրիլմէլէրինէ
տէլալէթ էտէր:

Ս. Նիկողայոս նէ գասար տա տիւնես
իւլէրինտէ ճէննէթտէ կիպի էօմր կէչի-
րիրիտիյսէ, էգճիւմլէ գօրգուտան խա-
լէ օլմայըպ պու աղըրլըգտան քէնտիյի
գուրթարմաղա ըէճա էտէր իտի. Ալլահ

Թէալա ծնա երւբէք վերմէ իշին, Նիկո-
ղայոս գօրգմա, էմէյինէ մուգապէլէ դա-
նիմէթ իլէ էճրինի ալաճագարն տէյի
պիլաիրաի: Օնտան սօնբա էօլէճէյի կիւ-
նիւ վէ սաաթընը տախի պէյան էաիպ
կէօրիւնմէզ օլաու: Պու միւժտէ իւզէ-
րինէ ազիզ զայէթ շազ օլաու վէ Թարիֆ
օլունմազ աշգ իլէ սօն տէֆա ազիզ
խորհուրդլարը ալար վէ ճիւզի խաֆիֆ
քէյֆօիյլիքտէն սօնրա փաք բուհինի
եարտարճըսընն էլինէ Թէպիմ էյլէտի:

ԴԵՎՅԵՄԲԵՐ 12

Ս. ՊՕԳՆԳՆԵՒՈՐ

Պու ազիզ՝ Ս. Անտոնուս մէշհուր
շաիրայէրինտէն պիրի իաի: Իւք իպթա
քէզյաւ սաքին օլուպ զերաաթա քէնտի-
սիճի վերմիշ իաի, վէ պիր էյի ճանըն
իթիպարընա տիւշեր էյիլիքէր վէ ֆա-
զուլէթէր իշինտէթէրպիյէ օլմուշուաու:
Լաքին զէվճէսի ահա էթ տիյի սաարգլըլա
գարշը հարէքէթլիտէ պուլունտուզու
իշին եիւրէյի գըրըմըշըաը: Պիր կիւնգըր-
տան էվինէ տէօնիւպ օնու պաշգա եարան
իլէ պիրլիքտէ պուլաուզունտա կիւճինէ
կէլաի վէ վերտիյի Թազեր վէ նասիհաթ

եարամայ օլտուղունու կէօրտիւ վէ թէրքի տիւնեա էտիւ Ս. Անտոնուն չէօլիւնէ կիթտիւ Օնուն գօլիւպաւնա վարու գափուտունու չալարղընտա, Ս. Անտոն քիմ սին վէ նէ իսթէրսին տէյի սօրտու, Եւ փէտէր, իսմիմ Պօղ տուր, քէջլիւյիւմ վէ էլին ալթընտա րահիւ օլմայա կէլմիշիմ, եալվարըրմ պէնի իչէրի ալ տէյինճէ, Ս. Անտոն՝ Սէնին եաշըն կէչմիշ, պունտան պէօլէ րահիւ օլմամազըն տէյերէք՝ եիւղիւնէ գափույու գափատր վէ իւշ տէօրթ կիւն տիշարը չըգմատր: Պօղ օրատան այաղընը պիլէ գըմըլտաթմատր, վէ տէօրտիւնճիւ կիւն Ս. Անտոն չըգըպ ծու օրատա կէօրտիւյիւնտէ, Պու նամըլ շէյ, տահա կիթմէտին մի. սանա տէտիմ քի պուրատա օթուրամազըն. այ իսթիյար, նիշին պէնի եօրարըն, ճանաւարլարտան տա գօրգմատըն տէտի: Պօղ պիլտիյինտէն վէ տէտիյինտէն վաղ կէլմէյիպ՝ Եւ ազիւ փէտէրիմ, ումմա քի պուրատան կիտէյիմ. գափունուն էօնիւնտէ էօլիւրիւմ, լաքին եէրիմտէն գըմըլտամամ տէյինճէ՝ Ս. Անտոն՝ սըգըյա կիրիպ՝ Նէ էտէյիմ ալմազսամ պէլքի աճըղընտան էօլիւր սօնրա պաշըմա պիր պէլա չըգար վէ Ալլահըն էօնիւնտէ ճէվապ վէրմէլիյիմ, պէօն տիւր վէ օրուճ վէ փէրհիւ թութմաղա ալըշմամըշ տըր.

պաշնա պիր գազա կէլսէ պոնա սայրլըր տէյէրէք ծնուն սապրընը թէճրիպէ էթմէ իչին՝ Գալգ գարտաշ իչէրի կէլ տէյէրէք ալտը օտաճըղընա կեօթիւրտիւ: Պունտան սօնրա պիր ազ խաւրմա եափրաղը ըսլաթտը վէ սէն տէ պէնիմ կիպի սլ տօղա տէյի էօնիւնէ աթտը, վէ տօգուզընճու սաաթա դատար ծնու չալըշարտըգտան սօնրա էօրտիւյիւնէ պագըպ՝ տարրլաւա. Ա՛Տ, Ֆէնա էօրմիւշիւն Տէր շէյի պէրպատ էթտին, պէջլէ օլմազ, սէօք տէ եէնիտէն էօր տէյի էմը էթտի: Պօղըն ումուրունտա պիլէ օլմատը, ճանը ողղըմատան վէ եիւզիւնիւ պուրուշտուրմատան ալտը սէօքտիւ վէ պէշ կիւնտէն պէրի աճ իքէն եէնիտէն էօրտիւ: Ս. Անտոն իսթիյարըն պու սապրընը կէօրտիւյիւնտէ չօզ շաղ օլտու:

Ագշամ իւսթիւ, Պապաճըղըմ, իսթէրտէն պիր ազ եէմէք եէյէլիմ տէտիյինտէ, Պօղ՝ նասրլ իսթէրտէն էջլէ էտէլիմ տէյի ճէվապ վէրտի: Տէօրթ պէքսիմատ ըսլաթտը իւչիւնիւ իսթիյարըն վէ պիրինի քէնտի էօնիւնէ գօտու: Ս. Անտոն քէնտի փայընը պիթիւրտիյի կիպի չէքիւտի. Պօղ՝ եալաշ եալաշ եէր իտի. լաքին ծնուն կէրի չէքիւտիյինի կէօրտիւյիւնտէ քէնտի տէ պիր թանէ եէյիպ պրագտը: Ս. Անտոն Ե՛մ տէյի զօր

էթախյինտէ, Սէն եերսէն, պէն տէ եէ-
րիմ, տէյի ճէվապ վէրտի: Ս. Անտոն՝
Պէնիմ իշին էլ վէրիւր, պէն չօգտան պէրի
րահիպլիք էտէյօրում տէյինճէ, Պօղ՝
Պանս տա էլ վէրիւր, զիւրա պէն տէ րա-
հիպ օլաճաղըմ տէյի ճէվապ վէրտի:
Ս. Անտոն՝ պու գատար թէճրիպէլէրտէն
սօնրա՝ իշլթէ գարտաշ րահիպլիք նէ տիւր
կէօրտիւն, էյէր էտէպիլիւրսէն եանըմտա
գալ, եօխոս գալգ կիթ տէյինճէ. Պօղ՝
էյէր պուչտան տահա զիւտէ իսթէր վէ
էմր էտէրսէն օնու տա էթմէյէ հազըրըմ
տէյի ճէվապ վէրտիյինտէ՝ Ս. Անտոն
քէնտի գօլիպասընտան տէօրթ միլ րադ
պիր մահալտէ օնուն իշին պիր գօլիպա
եափրպ իշինէ գօտու:

Պու թարիգ իւզըէ Պօղ օրատա պիր
տէնէ կէշիրտիքտէն սօնրա տուասը քէ-
րէմիյլէ խաթթէլէրէ շեֆա վէրմէ լութ-
ֆունա նայլ օլտու. ճինտէն չարփըմըշ
պիր քիմսէյի տիւզէլթսին տէյի Ս. Ան-
տոնա կէթիրտիքլէրինտէ՝ պու պէնիմ
իշիմ տէյիլ տիր, Ալլահ՝ պու քէրէմի
Պօղ իխթիյարա վէրմիշ տիր տէյիպ օնա
եօլլատը: Պօղ ճինլիյի կէօրտիւլիւնտէ
իւզէրինէ տուա էտիպ քրիստոսուն իսմիյլէ
տիւզէլթտի. պու ազիզ պունա քէզալիք
ախէր տահա չօշ միւճիզէլէր իշլէմիշ տիր:
Վէլհասլ պիր աճաիպ Ալլահ մագպուլ

Թարղ իլէ պուլունտուղու հալ իշինտէ
էօմր սիւրտիւքտէն սօնրա փիր եաշնտա
էճէլէյլէ էօլտիւ:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 13

Ս. ԵՒՍՏՈՒՆՏԻՈՍԵԱՆՎ.

Պիօկղէտիանոս գրալ էրմէնիսթան
Թարաֆընտա տահա սէրպէսթ ֆրիստու
սու իգրար էտէնլէր պուլունույօր տէյի
տույտուղունտա Լիւսիա հաքիմի օլ
սէմթլէրէ եօլլատը: Տէվլէթ խըզմէթի
իշինտէ Եւստուատիոս նամինտէ պիր սօյ-
զատէ քրիսթիյան տախի վար ըտը: Պու՝
քրիսթիյանլարըն չէքտիյինի կէօրիւպ նէ
գատար աճրըրտըյա՝ տահա էօլիւմտէն
գօրգտուղու իշին քէնտիյի պէյան էտէ-
մէզ իտի: Պիր կիւն քէմէրինի խըզմէթ-
քէարընա վերիպ քիլիսէյէ եօլլատը, վէ
միհրապ իւսթիւնէ գօտուրթտու: Աւք-
սենտիանոս նամինտէ մէշհուր աղիզ քա-
հանայ օնու կէօրիւպ ալմասընտա՝ Եւս-
տուատիոս օնու Ալլահ Թարաֆընտան պիր
նիշան կիպի գապուլ էտիպ մերտանէ
մէյտանա չըգտը, վէ էվինտէ զիւս-
ֆէթ էտիպ պիւյիւքլէրի չաղըրտը, պուն-
լարըն արասընտա տօսթու Եւգինէոս
տախի վար ըտը: Իրթէսի կիւն Լիւսիա՝

ճէմի մահպուս ոլմուշարը հուլուրինէ
չաղըրտըղընտա՝ Եւստուատիոս հեփիսին-
տէն իլէրի վարտը վէ քրիսթիյանլըղընը
իգրար էթտիքտէն ոճնրա ոլ պիրլէրինին
հագգընա շէֆաաթճըլըզ էթտի:

Լիւսիոս պիր ոյզատէ քիշիտէն պու
միսիլիլի սէօղլէրի իշիթտիյինտէ՝ չօզ ճանը
ըգըլտը վէ հիչ պիր թիւրլիւ սէօզ
իլէ ալլայամատըղընտա փայէսինտէն ալլ
էտիպ իսքէնճէլէր վէրմէյէ պաշլատը:
Ազիզ ճէմի իսքէնճէլէրի արասընտա
Քրիսթիյանըմ, տէր իտի: Հաքիմ գըզըպ
եարալարը իւզէրինէ սիրքէ տէօքտիւ վէ
կիւվէրչիլէյլէ օվարլար ըտը. լաքին պու
էզիյէթի տէ սապը իլէ չէքիպ Քրիսթի-
յանըմ տէմէսինտէ՝ Եւզինէոս իսմիլլէ
ասքէր իշինտէն պիրիսի տէօնիւպ քրիս-
թիյան ոլտու վէ գօրգմատան Լիւսիասըն
էօնիւնէ վարըպ փուլթլարըինքեարիթտի:
Հաքիմ ուլթանտըղընտան էօնիւնէ պա-
գարագ՝ իքիսինի տէ ղէնճիրէ վուրուպ
հապսա աթտըրտը:

Էրթէսի կիւն Եւստուատիոսու չըգարըպ
պիլէսինճէ Նիկոպոլիտէ կէօթիւրիւրքէն
Մարգարիոս իսմինտէ պիր տինտար քիշի
օնուն պու հալտէ եիւրիւտիւյիւնիւ կէօ-
րիւպ եիւրէյի գալգտը վէ քէնտի տէ օնուն
թաճընա լայըզ վէ հիսսէտար ոլմաղ իշին
այալ վէ էվլատընա խօշճա գալըն տէյիպ

օնուն արգասը սըրա կիթտի վէ Բրիթի-
յանըմ տէյերէք օնուն պոյնունա սարը-
տը: Լիւսիա պունու տա իշիթտիյինտէ
տահա զիտտէ գըզար վէ տիվան գուրուպ
հէփիսինի էօնիւնէ չաղըտը, վէ մահ-
պուսլարըն արգատաշը Ս. Աւքսենտիոս
քահանայիլէ իւքիպթա սէյլէշմէյէ պաշ-
լատը Լաքին ավլայամատըղընտա՝ սիճիլինի
քէսթի վէ սաթուր իլէ գաթլ էթտի:

Օնտան սօնրա Մարգարիտու իլէրի
չաղըրւպ թէֆթիշ էթտի վէ օնու տախի
տինինտէ գավի պուլուղընտա թօ-
փուգլարընը տէլտի վէ սինիրէրի արա-
սընտան սիճիմ կէշիրիպ հավայա աստը
վէ սօնրա ալթընտան աթէշ վէրիպ շիշ
իլէ թէնինի տաղլար ըտը: Մարգարիտ
հիշ շէքէայէթ էթմէտէն պու ճէմի իւ-
քէնճէլէրէ սապր էթտի, վէ Ալլահըն իսմի
շէրիֆինի մէտհ էտէրէք ճանընը թէսլիմ
էյլէտի: Պատէհու Իւգինէսուս մէյտա-
նա կէթիրտիլէր. հաքիմ պունունլա տա
սէյլէշմէյէ պաշլատը. Փագաթ իւմիտի
պօշա չըգտըղընտա տիլինի քէսթիրտի,
վէ էլլէրինի պիւքէ պիւքէ գօփարտըգտան
սօնրա պուտագլը չըպուգլար իլէ օլ տէ-
րէճէ տէյտիւ քի պու աղիզ տախի օլ
իպէնճէ ալթընտա վէֆաթ էթտի: Օն-
տան սօնրա օվատա ճէմ օլմուշ գրալ
աւքէրինի կէօրմէ իշին կիտիպ հէր պիւ

նէֆէրին եկիթլիյինի սէյր էաէր իբէն
Ովրեստէս նամինտէ պիր պոյլու պօսլու
կիւզէլ վէ մրգրագ օյունունտա նամտար
ճէնքճի կէօզիւնէ իլիշթի վէ օնտան չօգ
խօշլանրպ եանրնա չաղըրտը վէ մրգրա-
ղըյլա նիշան ալմաղա էմր էթտի վէ
Ովրեստէս մրգրաղը ֆրըլտորպ նիշան-
կեաճա վուրտու: Լաքին աթ իլէ հար-
մանլայրպ մրգրաղը աշաղա եօգարը սալ-
լամասը վագթինտէ էսվապը ալթընտա
կէօքսիւնտէն ասըլը պիր ալթուն խաչ
կէօրիւնտիւ: Լիւսիաս՝ ֆիլհալ հուզու-
րինէ չաղըրըպ սէն տէմի շու իբրաճ էթ-
տիյիմ մէզհէպտէն սին տէյի ոօրտու:
Էվվէթ տէյի ճէվապ ալտըղընտա ոօյտուր-
տու վէ խաչ եէրինէ պօղաղընա զէնճիր
վուրուպ հապսա եօլլատը, վէ քէնտիսի
եօլունու իլէրի կէօթիւրէրէքնիկպոլիսէ
տախլ օլտու: Լաքին օրատա շէհր էհա-
լիսի քրիսթիյան օլմասընտան՝ գօրգուպ
սիճիլինի քէսէմէտի, վէ Սըվազ պյանը
Ագրիկոլպոսա օնլարըն հագգընա պիր
ֆէրման եազըպ՝ զէնճիրպէնտ օնա եօլ-
լատը վէ հագգլարընտան կէլմէյի օնա
իհալէ էյլէտի:

Ագրիկոլպոսա՝ իքինճի կիւնիւ տիվան
գուրտու վէ թիւրլիւ միւճատէլէլէրտէն
սօնրա՝ Ովրեստէսին էօլիւմիլէ Եւստուա-
տիոսու գօրգուլթմա իշին պիր տէմիր

եաթագ զըզտըրտը վէ օնու իւզերինէ
եաթըրըպ ալթընաան տախի աթէշ վէ-
րէրէք ազիզի էօլտիւրտիւ՝ վէ Եւստուա-
տիսուս զընտանա աթտը: Իրթէսի սա-
պահ թէքրտը հաքիմին էօնիւնէ չաղըր-
տը վէ էթտիյի թէքլիֆլէրի գապուլ
էթմէտիյինտէ թուլթուշմուշ ֆուրուն
իչինէ աթըրըպ օրատա սուա էտէրէք
վէ Ալլահըն՝ օլ անէտէք էթտիյի քէ-
րէմլէրէ շիւքը սուլնարագ փաք բուհինի
եարասըծըրնըն էլինէ թէսլիմ էյլէտի:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 14

Ս. Թ. Ի. Ի. Ր. Ս. Ո. Ս.

Պու ազիզ Պուրսա շէհրինէ եազըն
պիր գասապատա փուլթփէրէսթ աթա-
լարտան տիւնեայա կէլիպ կիզլիճէ քրիս-
թիյան օլմուշ տուր: Աեւկիսս նամինտէ
պիր ազիզ քրիսթիյան փուլթփէրէսթ
հաքիմին էօնիւնէ վարըպ օնուն նահագգ
եէրէ էթտիյի քէմլէքլէրի վէ զիւլմլէրի
եիւզիւնէ վուրտուղու իչին գաթլ օլմա-
սընտա ախէր քրիսթիյանլար վէ պախու-
սուս թիւրտուս եիւրէք ալըպ մէյտանա
չըգտը: Իքի կիւն սօնրա հաքիմ շէհր
գափուսուստան չըգար իքէն թիւրտուս
գարշըսընա վարտը վէ սէլամլատըգտան

«Օնրա՛ քրիսթիյանլարա վերտիյի զուլմու
 եիւզիւնէ վուրտու: Ազիզ Թիւրսոս պու
 մինվալ իւզըէ դօրգմատան փուլթլարըն
 սասթեղիյինի իսպաթ էթտիյինտէ հա-
 քիմ՝ վար տիւշիւն տէ սօնրա եինէ կէօ-
 րիւշիւրիւզ տէյի զընտանա եօլլամագ
 իսթէտի: Լաքին ազիզ՝ չօգտան պերի
 տիւշիւնմիւշ վէ սէօյլէտիքլէրիմին կեր-
 չէքլիյինէ դանմըշըմ տէյինճէ, հաքիմ
 զայրի սապր ետէմէյիպ եուսրուզ վէ
 թէփմէ վէ դուրշուն թօփուզ իլէ թէնի
 խիւրտէխաշ օլունճայատագ տէօյմէյէ էմը
 էթտի: Ս. Թիւրսոս իսքէնճէ ալթընտա՛
 Վերտիյին իսքէնճէլէր ճանըմա պիր
 զարար վերմէզ, ամմա սէն էթտիյինէ
 պէտէլ էպէտ ալ ապատ պէլանը պու-
 լաճագսըն տէյի չաղըրտըղընտա՛ հաքիմ
 զէյատէտիյլէ էօվքէլէնիպ էլինին վէ
 այաղընըն փարմագլարընըն քէմիքլէրի
 չաթլայընճայատագ ինճէ սիճիմ իլէ
 պաղլայըպ պիւքտիւ. լաքին Ալահըն
 դուլու պունու տա պիր շէյ եէրինէ
 գօմատը: Սօնրա ազիզին կէօզիւնիւն
 դափագլարընը քէստիլէր, վէ դայնար
 դայնար գուրշուն արգասընտան տէօք-
 մէք իսթէտիքլէրինտէ տուասը պերէ-
 քեաթըյլա դայնար գուրշուն՝ տէօքէն-
 լէրին իւսթիւնէ տիւշիւպ օնլարը եագտը,
 վէ պու միւճիգէթի կէօրէնլէրին չօղու

քրիստիանյաւորն Ալահը կերչէք տիր
տէյի չաղըրմալարընտա՝ հաքիմ պիւ-
յիւծիւլիւք ալամէթինէ վերիպ թէքրար
օնու տէօնտիւրմէյէ չալըշըր ըտը: Եւերինէ
կէլէն եէնի հաքիմ ազիզ Թիւրսոսա
տահա զիատէ իսքէնձէլէր վերտի, վէ
սօնրա պիր չուալ իշինէ գօյուպ տէնիզէ
աթտը, լաքին միւծիգէթ իլէ օրատան տա
սաղ չըգմասընտա վէլ հասըլ ախէր
թիւրլիւ հագգընտան կէլէմէտիյի հալտէ
ազիզի օրթասընտան տէսթէրէ իլէ իքիյէ
պէօլաիւ:

ԴԵՎՏԵՐՈՒԲԵՐ 15

Ս. ՅԵԿՈՒՐ ՄԻՐՈՒՆԵՑ

ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՎԷ ՄԱՐՈՒԳԷ ԾԳՆԱՒՈՐ

Ազիմ վէ արիֆ իւնվանըյլա մարուֆ
Ս. Յակոբ Ս. Գրիգոր պապամըզըն հա-
լասընըն օղլույուտու: Քիւչիւք եաշընտա
գըզ գարնտաշըյլա Աճէմիսթանա կիթտի.
վէ լաքին եաշընը ալտըղընտա տիւնեա-
նըն թէհլիքէլէրինի թանըյուպ կիզլիճէ
գաշտը վէ Մծբին շէհրինէ եագըն պիր
մահալլտէ զահիտանէ էօմը կէշիրմէյէ
գարար վերտի: Հէր շէյտէն էվլէլ սըտգ
իլէ օլան տուանըն Ալահա մագպուպ օլ-
մասընը պիլիպ քիւլլիւյէն քէնտիսինի

Թէ՛Քէքքիւրէ վէ տուայա վէրտի. նա՛Փա-
գասը օվատա պիթէր չայրը չիմէնլէք իտի.
վէ ետթտըղը գուրու թօփրագ վէ կի-
յինտիյի գապա գրլլը չուլ փարչասը՝
տը: Ալլահ թաալա գուլունուն պու
րիյալաթլարրնա պագըպ ծնուն եօլունու
րասթ կէթիրտի վէ աղ վագթ զարժնտա
օլաճագ շէյլէրի ծնա պէյան էթտի վէ
իամի շէրիֆիյլէ միւճիգէլէր իշլէմէյէ
լութֆ վէրտի: Եէր իւզէրինտէ ագրանը
վէ ըէֆիգի ագիզ Մարուգէ զահիտտէն
ղայրի քէնտիյէ սէվկիւլիւ եօղ ուտու.
ծնուն իլէ պերապէր օրայա եագըն եէր-
լէրտէ պուլունան ճանլարըն խայրընա չա-
լըշըր ըտը: Մաքսիմիանոս գրալըն չը-
գարտըղը զուլժ վագթինտէ Ս. Յակոբ
տախի չօգ զահմէթ վէ գօրգու չէքմիշ
տիր: Պիր տէ՛Փա չայտան կէչէճէք օլլապ
կէչիտինի պուլամատըղընտա գաֆթանը-
նը սու իւթիւնէ սէրտի վէ գայրգ կիպի
իւզէրինէ պինիպ օլ պիր գը՝յը՝ա կէչտի:

Իշլէտիյի հիքմէթլէր իշին ճէմիաթ
ինտինտէ չօգ իթիպար պուլտու: Օլ
կիւնլէրտէ Մծբին շէհրին եպիսկոպո-
սու էօլմիւշ իւտիւ վէ եէրինէ քիմի
օթ ուրտաճագլարընը պիլմէտիքլէրի իշին
ճէմիաթ իքի Փըրգա օլմիւշ ուտու:
Ս. Մարուգէյէ կիտիպ սօրտուլար վէ ծնուն
ըէյիլլէ մասլահաթը եպիսկոպոսլար մէճ-

լիսինն իհալէ էտիպ՝ միւճիգէթէն Ս. Յակովբ ինթիխապ օլունտու: Պիր աէֆու Ս. Յակովբ պիր միւհիմմ մասլահաթլա շէհրտէն տիշարը կիտէր իքէն պիր գաշ չափգընլար օնտան փարա ալմաղ իշին իշլէրինտէն պիրինի եալան եէրէ էօլիւ կիպի եէրէ եաթըրտըլար վէ կիւմմ իշին օնտան փարա տիլէր իտիլէր. լաքին ազիգ օնուն թէն սաղլըղընտան զիատէ ճանընա տիւշինիւպ կէշէր իքէն էլինի դօտու վէ իւզէրինէ տուա էթտի: Սօնրա օրատան պրըլարընտա՝ չափգընլար արգատաշլարընա Գալգ՝ Ս. Յակովբ կիթտի աէյի չաղըրըրտըլար. լաքին օնու կէրշէքտէն էօլմիւշ պուլտուգլարընտա ազիգին արգատընտան դօշտուլար վէ գապահաթլարընա աֆվ տիլէյիպ թէքրար օնուն տուասը պէրէքեաթըլա եարամաղ օղլան տիրիլտի:

Ճէմի օնուն իլէ կէօրիւշիւպ իւլֆէթ էտէնլէրին շահատէթի իւզըէ պու ազիգին եանընտա տաիմա Ալլահըն պիր մէլէյի պէրապէր կէզէր վէ օնա եարտըմճը օլուր ուտու: Պու գատար հիքմէթլէրի իշիտէնլէր հէր իգթիզալարընպա Ս. Յակովբա կէլիր օնտան ազլ վէ նասիհաթ իսթէր իտիլէր, ալէլիսուսու ճէմի խաւթէլէր վէ վէպա իլլէթինէ կիրիֆթար օլանլար: Ս. Յակովբ Մծբին շէհրինտէ

էթ տիյի խայր ամէլէրէ գանաւթ էթ-
մէյիպ ճիվարընտա պուլունան շէհրլերտէ
վէ քէօյլերտէ տախի կէզիպ վազ վէրիւր
խոխ: Պու գատար զահմէթլերտէն սօնրա
էօլիւմիւնին եազըն օլմասընը կէօրիւպ
եանընտա պուլունանլարա խապէր վէրտի,
վէ պիր պողար կիւնիւ օնլարը եանընտ
չաղըրուր վէ Ալլահ մուհապպէթի իչինտէ
միւտավէմէթ էթմէյէ վէ օնուն խաթըրը
իչին էօլիւմէ գատար հաղըր օլմայա նա-
սիհաթ վէրտիքտէն սօնրա կիւլէր եիւզ
իլէ փաք բուհինի եարատըճըսընըն էլինէ
թէսլիմ էյլէտի: Պէօյլէ տէ Ս. Մարուգէ
տիւրլիւ Փազիլէթլէր տահիպի օլարազ
չօդ սէնէլէր եաշատըր վէ էճէլիյլէ էօլտիւ:

Դ Ե Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 16

Ս. ՍՊԻՐԻԴԻՈՆ

Փէյզամպերլիք վէ միւճիգէթքեարլըզ
պապինտէ մէշուր Ս. Սպիրիդիոն Գըպըրըզ
ստասընտա տօղտու: Թա քիւչիւք չա-
ղընտան չօպանլըզ էտէր իտի. վէ տիւնեա
ինտինտէ հազիր սայըլմըշ պու խըզմէթ
իչինտէ խայլի սէնէլէր միւտավէմէթ
էտիպ կիւնահաըզ էօմր կէչիւրիւր իտի:
Տիլի աչըզ վէ սերպէսթ չօճուգլար իլէ
աօսթլուգ էթմէզ իտի. նիզա գատար

գօրգտուղու հիշ պիր շէյ եօղուտու։ օլ սուրէթտէն իքի քիշի արաւընտա պիր գաղվա գօփտուղունտա մապէյնլէրինի պուլուր պարըշտըսըր ըտը։ Աթալարընըն իրատէթինէ գարշը գօմամագ իշին տիւնեայա կիրտի վէ իքի էվլատը օլտուգտան սօնրա թարաֆէյնին ըիգասըյլա պյըրտըր վէ գէվճէսի էօլտիւյիւնտէ պիր տահա տիւնեայա կիրմէտի։ Ջուլմ վագթինտէ ազիզի տէ թութտուլար խայլի իշքէնճէլէր վէրիպ կէօզլէրինի օյտուլար վէ մատէն իշլէմէյէ կէօնտէրտիլէր։

Կոստանդիանոս թախթէ ճիւլուս էթտիյինտէ՝ Սպիրիդիոն գուրթուլուպ քէնտի սիւրիւսիւ եանընա կէլտի։ Ալլահ թէալա գուլունուն ասընը տիւնեայա չավ էթմէ իշին օնուն էլիյլէ միւճիգէթլէր իշլէմէյէ պաշլատը։ Պիր կէճէ ազըլա պիր գաշ խըրսըգ կիրէրէք գօյունլարտան շայըպ կէօթիւրմէք իսթէր իտիլէր։ Լաքին պիր տէ իշէրի կիտէր կիթմէզ եէրլէրինտէն գըմըլտայամագ օլտուլար։ Իրթէսի սասպահ ազիզ օնլարը պու սէֆիլ հալտէ կէօրտիւյիւնտէ թէքթիւր էթտի վէ պիր տահա պէօյլէ եագըրմագ շէյ էթմէմէյէ նասիհաթ վէրտիքտէն սօնրա իւզէրլէրինէ տուա էտիպ տիւզէլթի վէ ճիլվէ սուրէթիյլէ պու կէճէ սիւրիւմիւն եանընտա էյի պէքճիլէք էթ-

տինիզ տէյերէք պիր գուզու տա պախշիշ վերիպ եօլլատը: Պիր ախեր քերրէ պազիրկեանըն պիրսի պիր սիւրիւ քէշի սաթըն ալըպ կեօթիւրիւր իքէն պիր թանէ տէ չալըպ, իչինէ գաթտը, լաքին չալտըղը հայվան կիթմէք իսթէմէյիպ տաիմա սիւրիւտէն տիշարը գաչտըղընտա թուլթուպ գօլթուղու ալթընա ալտը, լաքին եինէ չապալանըպ մէլէտիյինտէ՝ ազիզ իսթէ կէլտի՝ Պիրատէր քէշի պիլիր քի սաթըլմամըշ տըր, ծնուն իչին սէնին իլէ կիթմէք իսթէմէյօր ծնուն տա փարասընը վէր պագ օ վագթ նասըլ կիտէր տէտի: Ֆիլ հագիգա փարասընը սայտըղը կիպի քէշի տէ օլ պիրլէրինէ գաթըլըպ եիւրիւմէյէ պաշլատը Պու վէ պունա քէզալէք ախեր միւճիզէթ լէր շէհր իչինտէ չափ օլտուղունտա՝ Տըիմիթուն շէհրին իւզէրինէ եպիսկոպոս նասպ էթտիլէր:

Տիւնեա ալիմլէրինտէն սըրըրնը սագլայըպ քիւշիւքլէրէ պէյան էտէն Ալլահ հագիր գուլու չօպանըն գալպինի օլ տէրէճէ իլմ իլէ տօլտուրտու քի վագթին էն մէշհուր վէ էն ալիմի ծնու պիլտիյինի պիլմէյիպ շաշար ըտը: Հէր եէրտէ վագլ վէրիր վէ Ալլահըն էն կիզլի սըրըլարընը ճէմիաթա պէյան էտէր իտի: Խաթէլէրէ զիարէթ էտէր, Ալլահըն

Ճէննէթինի սէօղտէն զհատէ Փիիլէն օն-
 ւարա էօյրէտիր իսի: Հէր շէյտէն զհատէ
 կիւնահըբեարլարն գալլինի՝ Ալլահն
 մէրհամէթինի անտըրարագ թէվպէյէ
 թահրիք էտէր իսի: Պիր տէֆա քիլիսէ
 գափուսունտան կէչէր իքէն գուճաղընտա
 էօլիւ էվլատըյլա տուրմուշ պիր գարը
 օնու կէօրտիւ վէ այաղընա գափանրպ
 էօլմիւշ օղլունա ճան վէրմէյէ եալվա-
 րըր ըտը: Միւճիգէթքեար Սպիրիդիոն՝
 պու զէվալլը վալիտէնին կէօղ եաշընա
 տայանամայրպ Ալլահա տուա էթտի վէ
 օնուն իսմիյլէ մասըմընը տիրիլթտի:
 Անաք պունու կէօրտիւյիւնտէ սէվին-
 ճինտէն եիւրէյի չաթլատըր վէ օղլունուն
 եէրինէ քէնտիսի էօլտիւ: Էթրաֆտա
 պուլունանլար ազիգէ ըէճա էթտիլէր քի
 զէվալլը չօճուղը կէօյիւզ պըրագմասըն
 վէ անասընա տա Ալլահտան էօմրալը վէր-
 սին: Օլ զէման ազիզ թէքըրար տուայա
 տուրտու վէ Ալլահն իսմիյլէ օնու տա
 տիրիլթտի: Պիր պաշգա տէֆաարգատա-
 շըյլա պիր միւհիմմ մասլահաթ իչին կիտեր
 իքէն ճօշգուն չայա ըասթ կէլիպ կէչէ-
 մէզ օլտու: Սպիրիդիոն իւմիտինի Ալլահ
 գօյուպ սույուն իւզէրինէ պիր խաշ չը-
 գարտըր վէ միւճիգէթլէ օլ պիր գըյըյա
 կէչտի:

Իզնիք մէճլիսինտէ ճէմ օլան փիսգուպ-

լար արաւորնտա պու աղիզ տախի պու-
լունուր ուտու: Քրքա թաիֆէսինտէն
պիր գաչը տահա քրիսթիյան փիսգուպ-
լարա գանմայըպ թէլպիս վէ հազըր ճե-
վապ սաչմա սէօզէր իլէ ընլարը պի-
հուզուր էտէր իտիլէր: Օլ գատար ա-
լիմ, արիֆ վէ իլմի իլահի պապինտէ
մէմուհ քիշէլէր պունլարա գարչը գո-
տուլար, լաքին հէր ճէվապլարնա ճէվապ
ալըպ ընլարըն աղզընը գափայամաւորդլա-
րընտա՝ Ս. Սպիրիդիոն այաղա գալգըպ՝
Քրիստոսուն իսմիլէ էմր էտէրիմ պանա
պագ, սէօզիւմիւ տինլէ. Նէրի վէ կէջիւ
եարատան Ալահտան զայրի Ալահ եօգ
տուր. հէր կէօրիւնէն՝ վէ կէօրիւնմէյէն
շէյլէրի օ եօգտան վար էթմիշ տիր. Ալ-
լահն պիր թանէճէք էվլատը վար տըր
վէ օ տախի պիզի գուրթարմըշ տըր. վէ
պէյլէ հիչ միւճատէլէյէ կիրմէքսիզին՝
տին գավախտինի պիրէր պիրէր սէյլէ-
տիքսէն սօնրա՝ Տէ իմտի, նէ տէրսին,
տօղըուսունու տէտիմմի տէմէտիմմի. տա-
հա տէյէճէք պիր շէյին վաճմը տէյի
ընլարըն պիրինէ սիւալ էթտի: Պիր լահ-
ղա էվվէլ արգամը եէրէ վէրմէմ տէյի
պէպիւրլէնէն միւթէքէլլիմ սուս օլտու
վէ տիլի թուլթուլմուշ կիպի խայլի գէման
գալտըգտան սօնրա, էվվէթ հէր տէտիք-
լէրինէ ինանըրմ տէյի ճէվապ վէրինճէ,

ազիզ՝ Էյէր ինանըրտան պիլէմճէ քիլի-
սէյէ կէլ վէ վաֆթիզ նուրունու ալ
տէտի: Օրատաքի փիսգուպլարտան պու-
ղըսը պունուն սէօղիւնիւ մասխարալըզ
եէրինէ ալըպ ինանմազըտըլար, վէ լաքին
օ տէօնիւպ՝ Պիրատէրլէրիմ շիմտիյէ
գատար տավայը պէն գազանըյօրուտում,
լաքին Ալլահըն՝ շու իխթիյալըն աղղըյլա
սէօյլէտիյի թէէսիրլի վէ հագգ սէօղէրէ
ղայրի գարշը գօյամամ, տավամը զայպ
էթտիմ, պէն տէ քրիսթիյանըմ տէմէ-
սինտէ, հէփիսի շազ օլուպ Ալլահը մէտհ
էթտիլէր:

Աոստանդ գրալ պիր տէֆա խասթէ-
լէնիպ տիւղէլթմէ իչին ազիզ օնուն սէրա-
յընա տավէթ օլունտու. վէ օրայա վարըպ
տուաւը պերէքեաթըյլա խասթէյէ շիֆա
վէրմէսինտէ գրալ թարաֆընտան թէ-
շէքքիւրէն չօգ փէշքէշ վէրիլտի, լաքին
Ալլահըն գուլու գապուլ էթմէմէսինտէ,
Աոստանդ՝ Հիչ տէյիլ իսէ պիր ազ շէյ
ալմայա եայվարտը: Ս. Սպիրիդիոն փա-
տիշահը կիւճէնտիրմէմէ իչին ալտը վէ
օնուն ճանընա խօյրլը խայլի նասիհաթ-
լար վէրտիքտէն ոօնրա տիշարը չըգտըղը
կիպի հէր ալտըղընը ֆագըրլարա տաղըթ-
տը վէ կէտիյի կիպի փարասըզ վէ փուլ-
զուզ քիւրսիւսինէ ավտէթ էտիպ թէք-
րար քէնտի հիմայէթինէ սիփարըշ օլմուշ

ճանալարն խայրնա չալըշըր ըսը: Պիր տէֆա գուրագլըզ օլուպ էնսէսինտէն գըթլըզ վէ խասթէլէք զուհուր էթտի- յինտէ ազիզ Ալլահտան եաղմուր տիլէ- յերէք ճէմիաթ իւզէրինտէն պու չէքիւ- մէզ գաղէպի տէֆ էթտի: Աէլ հասըլ նիչէ տէնէլէր պիր թարիֆ օլմազ ղայրէթ իլէ Ալլահա խըզմէթ էթտիքտէն սօնրա էճէլիյէ էօլիւպ հասրէթինի չէքտիյի Գրիոտոսա գաուշտու:

Դ Ե Կ Տ Ե Մ Բ Ե Բ 17

ՍՐԻՈՒՀԻ ՎՐԻՍՏՈՍԻԱՆՆԱ

Վարա տէնիզին օլ պիր թարաֆընտա կուրծիսթանտա պու ազիզէ պէսլէմէլէք էտէրէք կէչինիր իտի: Աստանգիանոս զրալըն տէվլէթի էյեամինտէ միւճիզէթ- լէր գուվլէթիյլէ օլ տէմթին ճէմիաթընը քրիսթիյանլըզա տէօնտիւրտիւ: Էրմէ- նիսթանըն իչ թարաֆընտա սաքին օլան տինսիզլէր պազէն սինօրլարընտա պու- լունան քրիսթիյանլարըն թօփրաղընը պասար վէ էլլէրինէ կէլէնի գափար կիտէր իտիլէր. պիր տէֆա Գրիսթիյանա տախի սաիր տինտարլար իլէ ծնլարըն էլինէ էսիր տիւշիւպ սաթըլտը վէ պիր զալիմ, վէ սէրթ աղանըն էլինէ կէչտի:

*

Արաւոնտան պիր էյեամ կէշտիքտէն
 սօնրա Բագգուրիս փատիշահն շահզա-
 տեսի քէյֆինի պօզտու վէ օրաննն ատէ-
 թի իւզըէ խասթէյի էվտէն էվէ կէզտիրի
 վէ իլաճ տիլէրիտիլէր: Քրիստիյանանն
 պուլունտուղու էվէ տէ կիրտիլէր վէ
 Աճէպա տերտիմէնտ շահզատէյէ շիֆա
 վերէճէք քիմնէ եօգմու տէյի արաշթըրը
 ըտըլար: Էվ էհալէսի ւաֆվ տիլէյիպ
 քիմնէ եօգ տուր տէմէսինտէ՝ Քրիստիանա
 Ալլահ թարափընտան գալպինտէ պիր
 իլհամ տույուպ խասթէ չօճուղու գուճա-
 ղընա ալտը վէ թէվպէ իշին իւզէրինտէ
 թաշըտըղը գապա գաֆթան իւզէրինէ
 եաթըրտըղթան սօնրա սըտգ իլէ Ալլահ
 տուա էտիպ եարտըմընը տիլէտի: Տահա
 տուասը պիթմէտէն Ալլահն հիքմէթի
 աշիքեար կէօրիւնտիւ: Խասթէ շահզատ
 սաղալտը վէ քէնտիլէյինտէն պաղա
 գալգըպ սարայընա կիթտի: Պու միւճի-
 ղաթըն խապէրի շէհր իշինտէ չալ օլտու
 վէ քրիսթիյան տինի իշթիհար պուլտու:
 Մէղքիուր շահզատէնին վալիտէսի պիր
 աղըր խասթէլէյէ տիւշիւպ իշ աղըրսըն-
 տան չօգ զահմէթ չէքէր իտի: Քրիստիա-
 նայը պուլուպ կէթիրմէ իշին ատէմլէր
 եօլլատը վէ եալվարըր ըտը քի, էվլատը
 կիպի քէնտինէ տախի շիֆա վէրսին: Ալ-
 լահն ճարիյէսի էլինտէն կէլէն թագա-

Թըյլա չալըշըպ պու տավէթի գապուլ
էթմէտիյինտէ՝ խասթէ սուլթանն օնու
այաղընա կիթտի վէ աղըրլարընտան գուր-
թարմաղա ըէճա էտէր իտի: Ազիզէ նէ
գատար իւզէրինէ մէրհամէթ էթտիյտէ
տէ պու տիլէյին պէնիմ էլիմտէ տէյիլ
տիր, Ալլահա տուա էտիպ օնտան տիլէ-
մէլիյիզ տէյինճէ, սուլթան՝ Աման սէն
Ալլահընա տուա էյլէ վէ պէնիմ իչին
շիֆա ալը վէր, օնտան ղայրի կէրչէք վէ
գատըր Ալլահ եօգ տուր տէյի ըէճա էթ-
մէտէն տուրմազ ըտը: Արթըգ տայանա-
մայըպ տուայա տուրտու վէ խասթէյի սա-
ղալթտը. վէ օնա նասիհաթ վէրտի քի
վաֆթիզ օլտուն: Փատիշահ վէ սուլթան
իքիսիտէ ալլահլարըն իպատէթինտէն կէրի
տուրմայա հազըր ըտըլար, լաքին տահա
քէօր քէօրունա փութլարա էսիր օլմուշ
շէհր էհալիսի պիր իթթիլալ շըգարմասըն
տէյի գօրգուպ՝ Ալլահ ախէր թարզ օն-
լարըն գալպինի չէվիրինճէյէտէք տահա
փութփէրէսթլիքտէ գալտըլար:

Մէղքիուր փատիշահ պիր կիւն ալա
կիթտի վէ օրմանլըգ արաւընտան կիտէր
իքէն պիր տէ ափանսըզ փուս տէօրթ
թարաֆը պաստը: Հէր քէս եօլունու
ղայպ էտիպ եէպանի ճանավարլարա եէմ
օլմա գօրգուսույլա պիրիպիրինտէն այրը-
տը, վէ քէնտինին սէլամէթինէ պագար

րաւ: Փատիշահն հալի հէփիսինտէն
 պէտթէր իտի. տօղրու եօլա չըգայրմ
 տէր իքէն տահա շաշըրաւ: Պու թէհ-
 լէքէտէն գուրթուլմաղ իչին ճէմի տէվ-
 լէթի ալահլարընը պիրէր պիրէր եար-
 տըմա չաղըրաւ վէ լաքին հէր ըէճաւը
 պօշա չըգընճա՝ պիր տէ Բրիստիանանըն
 Ալահընը չաղըրայրմ աէյի ագլընա կէլ-
 տի, վէ ծնուն իմաատընը տիլէյիպ՝ էյէր
 արղիւսինէ պէր միւրատ օլըւր օ թէհլի-
 քէտէն խէլա օլըւրսա՝էվի վէ սարայրօլա
 աէօնիւպ հազգ պիր Ալահա թափմաղա
 ահա էթտի: Սէօղիւ պիթէր պիթմէղ
 կէօք աշըլտը վէ պէօյլէլիլէ գուրթու-
 լուպ սէրայա վարտըղընտա հէր օլանը
 նաղլ էթտի վէ վատը միւճիպինճէ հա-
 ըէքէթ էյլէտի: Պատէհու ճէմի էթպաս-
 օրնա տախի օլան հիքմէթլէրի չալ էտիպ
 եիւրէքլէրինի թէփրէթտի վէ եավաշ
 եավաշ օնլար տախի փութփէրէթլիք-
 տէն ֆէրաղաթ էթտիլէր: Ալահ թէալա
 հազըէթլէրի պու կիւնէ պիր Փաղուլէթլի
 պէսլէմէ էլիլէ պիւթիւն տէվլէթի տէօն-
 տիւրիւպ քրիսթիյան էյլէտի, վէ լաքին
 ազիգ Բրիստիանանըն օնտան սօնրա նէ
 գատար տահա եաշամաւը վէ նաւըլ էօլ-
 մէսի իւզէրինէ րավիլէր պիր շէյ եազմազ-
 լար, ամմա Ալահըն լութֆու իչինտէ
 եաշատըղը կիպի էօլիւպ տէ ճէննէթէ
 նայլ օլմասընա հիչ շիւպհէ եօգ տուր:

Ս. ԹԻՆՈՊՈՍՊՈՍ ՎԼԻ ԹԻՆՈՎՆԵՍ

Դիսկղետիանոս գրաւ թախթէ ճիւ-
շուս էթտիքտէն պիր սէնէ սօնրա Իղնիք
թարաֆլարընա կէլիպ եէթմիշ թանէ
փութ եափտը վէ ալէմի՝ օնլարա թափ-
սընլար տէյի տալէթ էթտի: Թէոպոմպոս
եպիսկոպոս քէօյտէն շէհիրէ կէլիր իքէն
պունու տույտու վէ սապր էտէմէյիպ
գրալըն հուզուրունա չըգտը վէ փութլա-
րըն ոախթէլիյինի իսպաթ էտիպ՝ օնուն
շաշգընճա հարէքէթինի վէ միւլահազա-
սընը եիւզիւնէ վուրտու: Դիսկղետիանոս՝
օնուն սէրպէսթլիյինէ շաշպ՝ թաթլը
սէօլէր իլէավլամայա չալըշաւ, լաքին հէր
թէքլիֆի ըէտտ օլունմասընտա պիր ֆու-
րուն գըզտըրըպ իչինէ աթտը: Ագիզ՝ Ալ-
լահա սէնալէր օգույարագ իչինտէ օթուր-
տուլունտա՝ պու պիւյիւճիւ տիւր տէյէ-
րէք չըգարտը հապսա աթտըրտը, վէ
աճէպա աթէշի տէ պիւյիւլէմիշմի պիլմէք
խթէյիպ՝ իչինէ պիր սաղ քէլպ աթտը
վէ լաքին հայվան տիւշէր տիւշմէշ եանըպ
քիւլ քէսիլտի:

Եիրմի իքի կիւն աճ գալտըգտան սօնրա
թէքրար գրալըն հուզուրինէ կէթիրտի-

ւէր վէ էլպէթտէ ագլը պաշնա կէմիշ
 տիրդիւիւմիւլէ ալլահարա գուրպան սու-
 նարմըն տէյի սորար ըտըար. լաքին
 ազիզին՝ թէքրար րէտտ էթտիյինտէ,
 գրալ՝ էօլքէլինիպ իքի կէօզիւնիւ օյ-
 տուրտու վէ էօյլէ զնտանա աթտըրտը,
 Փագաթ Ալլահ թէալա իքիսինի տէ եինէ
 տիւզէլթտի: Պու հիքմէթ իւզէրինէ
 գրալն թէաճճիւպիւ արթըպ թէոզ-
 նաա իսմինտէ պիր մահիր պիւյիւճիւ չա-
 ղըրտը վէ ազիզին հագգընտան կէլիւ իտէ
 ծնա խայլի ալթուէն վէ կիւմիւշ վատ
 էթտի: Թէոմիւնաա սանաաթընա կիւզէնիպ
 էյէր հագգընտան կէլէմէզսէմ պէն տէ
 քրիւթիյան օլուրում լաքին եէնէճէյիմէ
 շիւպհէն օլմաոըն տէյիպ էօնիւնէ պիր
 տանա կէթիւթտի վէ գուլաղընա պիր
 շէյ Փըւլատըղը անտէ տանա իքիյէ պէօ-
 լիւնտիւ վէ թարթտըգլարընտա իքիփար-
 շանըն տա թարթրօր պիր պուլունտու:
 Գրալ ծնուն սանաաթընտան չօգ խօշանըպ
 Թէոպոմպու իլէ չաթըշմայա էմր էթտի:
 Թէոմիւնա՝ ապիզի կէօրտիւյիւնտէ՝ իքի շէյ
 իլէ սանաաթըմը սէնին իւզէրինտէ թէճ-
 րիպէ էտէրիմ, էյէր իքիսի տէ՝ ինանտը-
 ղըն Ալլահըն գուվէթիլէ թէէսիրտիզ
 դալըրուս՝ պէն տէ տէօնէր ծնա թափարըմ,
 տէյիպ պիւյիւյլէ պիր զէհիրլի թաամ
 հաղըրլայըպ ծնա սունտու, ազիզ՝ թաամը

ալըս իւսթիւնէ խաչ չըգարտըգտան
 «օնրաէքլ էթտի, վէէօլմէտիյինտէ Թէո-
 վնա» Հագըգաթ սէնին Ալլահըն պիւյիւք
 տիւր տէյի, չաղըրտը: Սօնրա պիր իչգի
 հաղըրլատը վէ էվվէլքինտէն զիտտէ
 ֆէնա շէյթանլարըն իսմինի չաղըր-
 արագ իչիրտի, լաքին օ տա զարար
 վէրմէտիյինտէ, Պէլի Ալլահըն հէմ
 պիւյիւք վէ հէմ կերչէք տիր տէյէ-
 լէք ազիզին պյաղընա տիւշտիւ վէ քէն-
 տինի տէ քրիսթիյանլարըն «ըրասընա
 գապուլ էթմէյէ եալվարտը: Գրալ պու
 Վագըայը տույտուղունտա զայէթլէ քէն-
 տինի ալտըրտը վէ ախէր թարգ հագգ-
 լարընտան կէլէմէտիյինտէ Ս. Թէոպոմ-
 պոսուն պաշընը քէսթիրտի վէ Թէոփնասը
 պիրտէրին գույույա աթտըրըս իւսթիւնէ
 թօիրագ տօլտուրտու վէ պէօյլէ ազիզին
 շէհրտիյինէ սէպէս օլտու:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 19

Ս. ԴԱԻԻԹ ՓԼԵՅԳԼԱՄՊԼԵՐ

Ալլահ փէտէրի իւնվանըյա մարուք
 Դաւիթ՝ Բէթղէհէմ շէհրինտէ Յուդա
 սօյունտան Յեսսէտէն տօղտու: Ալլահըն
 կէօնլիւնծէ պիր ճան օլարագ փատիշահ-
 լըղա շայէսթէ օլտու, վագթիյլէ օլաճագ

շէյլերի փռչինէն սէօյլէմէսի իչին նամտար
 փէյղամպէրլէր սըրասընա կէչտի, վէ մէ-
 լէքլէր կիպի զէպուրլէր օգու մասը իչին
 տիւնեատա շէօհրէթ պուլտու: Գարտաշ-
 լարը արասընտա նէ գատար քիւչիւք
 իտիյէ տէ՝ Փագուլէթիյլէ Ալլահըն հու-
 զուրինտէ պիւյիւք կէօրիւնիւպ հագիր չօ-
 պան խըզմէթինտէն Իսրայէլ իւզէրինէ
 փատիշահ նասպ օլունտու: Էյէր, քիւ-
 շիւքլիւյինտէ ազըն պըրլարը վէ արս-
 լանլարը երըթըպ աթտըյսա վէ տահա
 փատիշահ օլմատան Ալլահըն իսմի շէրի-
 Ֆիյլէ Փուզուլի Գողիաթը սափանըյլա
 վուրուպ տէվլըրտիյսէ, էլպէթտէ փատի-
 շահ օլտուգտան սօնրա տահա պիւյիւք
 իշլէր իշլէմիշ վէ Փագուլէթիյլէ Ալլահա
 մագպուլ օլմուշ օլաճաղընա հիշ շիւպհէ
 եօգ: Էթտիյի ճէնքլէրի, էտինտիյի սալ-
 թանաթը վէ շանը պապինտէ Յուդա
 փատիշահլարը իչինտէ օնա էմսալ եօգ
 տուր. լաքին պունլարտան զիատէ Ալլահա
 մագպուլ Փագուլէթլէրիյլէ տահա պիւ-
 յիւք օլմուշ տուր: Չէքտիյի զուլմլարա
 սապը էթտի. ատալէթ իւզըն տէվլէթինի
 իտարէ էթտի: Ալլահա վաճիպ օլան իպա-
 տէթի արթըրմաղ իչին եափտըղը շէյլէր
 փէք չօգ տուր. պիր միւքէլլէֆ սէճտէ-
 կեահ պինա էթմէյի Փիքրինէ գօտու վէ
 լազըմ օլան ըէսմիյլէ խարճընը էվլատը

Սողոմոնա թէպիմ էյլէտի. աշգու իպա-
տէթ իլէ Ալահըն Ահա սանտրղընըն
էօնիւնտէ օյնատը վէ զէվճէսինտէն զէհը-
լէնմէսինի հիչ եէրինէ գօյուպ ինսանտան
զիատէ Ալահտան հիճապ էթմէ պօր-
ճունու տիւնեայա էօյրէթտի:

Պու գատար ֆազուլէթլէր իլէ միւզէ-
յէէն պիր ճան՝ Ալահ թէալանըն պիր
ճիւզի էլի իւզէրինտէն գալգտըղը կիպի
զինա կիւնահընա տիւշտիւ վէ մէյլինէ պէր
միւրատ օլմաղ իչին նահազգ եէրէ ատէմ
էօլտիւրմէյէ իրթիքեապ էթտի. պէլի
պու կիւնահըն փէք պիւյիւք իւտիւ, լաքին
Ալահըն մէրհամէթինէ օլան իթիգատը
տահա պիւյիւք օլուպ ծնուն եարտըմըյլա
գալգտը, վէ կիւնահընա մուգապէլէ էթ-
տիյի թէվպէ իլէ տիւնեա ալէմէ էյի
իպրէթ օլտու:

Պու թարիգ իւզրէ գըրգ սէնէ փատի-
շահըգ էթտիքտէն սօնրաֆիթապի միւ-
գատտէսին նագլինճէ եաշընը ալմըշ
էճէլիլէ էօլիւպ Գոնտսի շէրիֆտէ կիւ-
միւլմիւշ տիւր:

Դ Ե Վ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 20

Ս. ԱՐԲԷՆՑԻ ԲԵՆԵԴԻԿՏ

Պու իքի ազիզէր Ղեւոնդեանլարըն
շաիրտէրինտէն իտիլէր, վէ Նիւշապուհ

շէհրինտէ օնլարա հապստա խըզմէթ
 էտէրիտիլէր: Կիզ լիճէ Ս. Ղեւոնդէան-
 լարը էօրաիւրմէ իչին շէհրաէն տիշարը
 կէօթիւրտիւքլէրինտէ՝ պուշլար գալէտէ
 գալարլար: Մէզքիուր աղիզլէրին շէհիտ
 օլմասընտա՝ քէնտիլէրինէ իսթէտիքլէրի
 եէրէ կիթսինլէր տէյի տէսթուր օլուն-
 տու, լաքին պու աղիզլէր ուսթալարընըն
 էօլտիւլինիւ պիլմէզ կիպի օնլարտան
 ալլըլարգլարընտան շէքեայէթ էթտիք-
 լէրինտէ՝ շահըն էմրիյէ թէֆթիշ օլուն-
 տուլար վէ տինլէրինտէ գափի պուլուն-
 տուգլարընտախալլիիւքէնճէլէրէ թէհամ-
 միւլ էթտիքտէն սօնրա գուլագլարը քէ-
 սիլտիվէ Սուրիա թարաֆլարընա սիւրիւլ-
 տիւլէր: Օրատա աինտարլարտան չօգ-
 րաղպէթ պուլուպատլարը չափ օլմասընտա
 հէրթարաֆտան օնլարը կէօրմէյէ կէլիւրվէ
 պիլէլէրինճէ փարա տախի կէթիւրի իտի-
 լէր: Աղիզլէր քէնտի շէքտիքլէրինի պիր
 շէյ եէրինէ գօմայրպ տահա հապստա
 օլան միլէթ պիւլիւքլէրինին սէֆիլ հա-
 լինի նազլ էտէր վէ օնլար իչին սատագա
 թօփլայրպ սէնէտէ պիր օլ ուզուն վէ
 զահմէթլի էօլճուլուղու էտէրէք կէօ-
 թիւրիւր վէրիւր վէ օնլարը թէսէլլի էտէր
 իտիլէր: Օն սէնէ սօնրա աղիզ Աբրահամ
 օ սէմթլէրին սըճաղընա տայանամայրպ
 էօլլինճէ խորէն էալընըզ գալտը, վէ իքի

սէնէ սօնրա թէքրար թօփլատըղը ագչայը
մահպուլարա կէօթիւրտիւյիւնտէ ծնւա-
րըն բէճասընա տայանամայրա՝ տինտար-
լարըն քէֆիլ օլմասըյլա էրմէնիսթանա
կիթտի վէ ծնւարըն աօսթլարընա վէ խը-
սըմլարընա սաղլըգ խապէրլէրինի վէրէրէք
տուա սըմարլար վէ Ալլահը պարըշտըրըպ
թէքրար սէվկիւլիւլէրինի կէօրմէ իւմի-
տիյլէ թէսէլլի էտէր իտի:

Լաքին օրատա պուլտուղու իթիպարա
տայանամայրապ շէքիլտի վէ թէնհատա
ֆազիլանէ էօմր սիւրէր իտի: Աէշիւրտիյի
էօմր թարզըյլա ինսանտան զիատէ մէլէյէ
թէշպիհ օլունուր ուտու. օլ սէպէպտէն
տախի, ծնուն սագաթլըղընա պագմայրապ
եպիսկոպոս ինթիխապ էթտիլէր: Պու
եէնի մէսնէտէ էրտիքտէն սօնրա տախի
էվվէլքի կիպի ալլագ կէօնիւլլիւ օլուպ
միլլէթի խայրընա չօգ էյի շէյլէր թէօ-
րէթտի. վէ թա քիւշիւք չաղընտան
պաշլաստըղը կիպի էօյլէ տէ թա էօմրիւ-
նիւն սօն կիւնիւնէ տէկին միւտուվէմէթ
էտիպ փիր եաշընտա ախրէթէ կէօչտիւ:

Ս. ԵԳԳԷ ՀԱՅՐԱԳԵՏ

Պու ազիզ Եգեսիա շէհրինտէ Էրմէնի
 փատիշահը Աբգարըն պաշընա Թաճ
 եափար ըտը: Թադէոս առաքեալ օլ
 շէհրէ կելիպ փատիշահը վաֆթիզ
 էթտիյինտէ Ադդէ տախի վաֆթիզ օ-
 լուպ օնա շաիրալիք էթտի վէ սօնրա օն-
 տան եպիսկոպոս օլարագ կերէք Էրմէ-
 նիլէր վէ կերէք Սուրիալլար իւզէրինէ
 նաոպ օլունտու: Ֆիլ վագը ուսթասը
 Թադէոս կիպի քէնտիսի տէ պիր աճաիպ
 զպրէթ իլէ չալըշըր ըտը. Աբգարըն սաղ-
 լըղընտա ազիզին ըէսալէթի փէք էյի
 միւյէսսէր օլըր ուտու, լաքին օնուն
 Անանուն էվլատը վէ եէյէնի Սանատուկ
 Ալահը պրրագտըղլարընտա ազիզ քէնտի
 տինտար սիւրիւսիւյլէ պերապէր չօդ ըէն-
 ծիտէ չէքտի: Միւթէվէֆա փատիշահ
 Էֆէնտիմիզին տէսթիմալ իւզէրինէ չըգ-
 մըլ սուրէթինի Ուռահ շէհրին գափու-
 սու իւզէրինէ գօմուշ ուտու. Անանուն
 օնու գալտըրպ եէրինէ փութ սուրէթի
 գօմագ իսթէր իտի, վէ պունու Ալահըն
 մախսուս պէյան էթմեսիյլէ Ադդէ տույ-
 տուղունտա կէճէէյն պիր գաշ քիշէյլէ
 օրայա կէլտի. վէ ազիզ տէսթիմալըն
 էօնիւնէ գանտիլ աոտըգտան սօնրա

Թուղլա իլէ էօրտիւ վէ տիվար իլէ եէք-
 փարէ էտիպ սըվատը, վէ պէօյլէ զալիմին
 էֆքեարը մէն օլուպ վագթ իլէ Թէքրար
 քրիսթիյանլըգ սէրպէսթլիք պուլտու-
 զունտա Բրիստոսուն ազիզ սուրէթի
 Թամամ պուլունտու վէ Եդեսիա շէհրին-
 տէքի ազիզ Պիքիրին քիլիսէսի իշինէ
 գօնուլտու :

Զալիմ վէ փութփէրէսթ փատիշահ
 պիր էյեամ սօնրա Փէտէրիմէ եափտըղըն
 կիպի պէնիմ պաշըմա տա ալթուն սըրմալը
 պիր գավուգ եափ տէյի խապէր Եօլլատը.
 Լաքին աղիզ՝ Ալլահը Թափմայան պաշա՝
 էլլէրիմ գավուգ եափմազ տէյի ճէվապ
 վերտիյինտէ, փատիշահ էօվքէլէնտի վէ
 սիլահտարլարընտան պիրինի Եօլլայըպ՝
 քիլիսէ իշինտէ քիւրսիւսիւ իւսթիւնտէ
 օթուրմուշ վազ վէրիր իքէն՝ այագլարընը
 քէստիրիպ քէնտինէ կէթիրթաի, վէ
 Ս. Ադգէ աղըրսընա տայանամայըպ օրա-
 տա ճանընը Թէսլիմ էթտի: Լաքին
 րավիլէրին նագլինճէ զալիմ փատիշահ
 տա էթտիյինէ գարշըլըգ ճէզասընը պուլ-
 տու, զիրա եափտըրտըղը սարայը սէյր
 էտէր իքէն Եօգարըտան պիր Թաշ տիրէք
 այաղընա տիւշիւպ օնու էօլտիւրտիւ:

Ս Բ Բ ՈՒ Հ Ի Լ ՈՒ Չ Ի Ը

Վարիսթիյան տիսիմիզին շանը՝ պիքիր-
 լէր գահրէմանը ազիզ Լուչիա Սիրահուսա
 շէհրինտէ սոյզատէ աթալարտան տիւ-
 նեայա կէլմիշ տիր: Թա քիւչիւք չաղըն-
 տան պիքիրլիյէ չօգ արզիւսիւ վար ըտր,
 պու ծիհէթաէն հիւսնի իրատէթիյէ
 քէնտիյի Ալլահա ֆիտա էյլէտի: Փէտէրի
 էօլտիւյիւնտէ վալիտէսի իսթէտի քի պիր
 զէնկին փութ փէրէսթ տէլի գանլըյլա
 գըզը էվլէնսին: Ազիզէ պու թէքլիֆ իւ-
 զէրինէ պիրտէն էօգ տէյէրէք վալիտէ-
 սինին կէօնլիւնիւ գըրմամազ իչին մաս-
 լահաթը սիւրիւքլէտի վէ օ արալըգտա
 սրտգըլա Ալլահա տուաէտիպ պիր ածաիպ
 վէ մէէմուլ օլտնմազ թարզ իլէ էլինտէն
 դուրթուլտու: Վալիտէսի տէօրթ սէնէ-
 տէն պէրի խասթէ իտի վէ շիֆա պուլ-
 մայա չարէ կէօրիւնմէզ իտի: Լուչիա
 Ս. Ագաթանըն իշլէտիյի միւծիգէլէրի
 տիւշիւնէրէք վալիտէսինէ տէ՝ օլ ազի-
 զէնին մէզարընա կիթմէյէ թէքլիֆ էթ-
 տի. վէ օրատա խայլի զէման վալիտէսի-
 նին սաղըրզը իչին տուա էթտիքտէն
 սօնրա ույգույա տալտը: Օլ զէման Ս.
 Ագաթա էթրաֆընտա մէլէք սիւրիւլէ-
 րիլէ օնա կէօրիւնիւպ՝ գըզգարտաշըմ,

պէնտէն նէ իսթերօին. իշթէ վալիտէն սաղալմըշ տըր. պիլէսին քի պիքիրլէյին իլէ ճէննէթտէ սանա մագպուլ պիր մէք-քեան հաղըրլամըշսըն տըր տէյիպ կէօ-րիւնմէզ օլտու :

Ս. Լուչիա պու սէօղլէրի իշիթտիքտէն սօնրա ույանտը վէ նիչէ սէնէլէրտէն պերի խասթէլէնմիշ վալիտէսինի պիթ թէքմիլ սաղալմըշ կէօրտիյիւնտէ սէվինճինտէն պօյնուենա սարըտըր, վէ Ալլահա շիւքր տունտուգտան սօնրա վալիտէսինէ տէօ-նիւպ պէյլէ սէյլէտի. Ա' սէվկիւլիւ վա-լիտէմ եալվարըրմ պունտան պէյլէ պիր տահա տիւննէվի կիւվէյի իւղէրինէ պանա սէօհպէթ էթմէ. խայլի միւտ-տէթտէն պերի պէն քէնտիմի սէմավի կիւվէյիմէ վերմիշիմ, թէքրար եալվարը-րմ ճէհէզ հազգընա ֆիքրինէ գօտու-ղունու շիմտէն պունա վերէսին: Ալալի-տէսի Փարգընա վարտը քի փարայը էլինէ վերսէ, ալտըղը կիպի հէփիսինի տէ ֆու-գարայա տաղըտաճագ. Խայր, օ օլմազ. պէն էօլիւնճէյէտէք սապը էյլէ. օլ զէ-ման էլինէ տիւշէնի իսթէտիյին կիպի խարճ էյլէ, տէյինճէ, Լուչիա թէվաղու իլէ Փէք էյի ամմա էօլտիւքտէն սօնրա Փազըրլարա վերիլէն փարա՝ սաղլըգտա վերիլէն կիպի նէ Ալլահա մագպուլ օլա պիլիւր վէ նէ վերէնէ օլ գատար Փաիտէսի

օլուր. սատագա տէտիյիմիզ տախի պիայ-
նիհի ըջըզա պէնդէր, էօնտէն թու թար-
սան ըջըզ վէրիւր, Եօլ աչար. արգատան
թու թարսան հիչ քեար էթմէզ, տէյի
ճէվապ վերտի: Աալետեսի գըզընըն պու
ագիլ լագըրտըլարընա ճէվապ պուլամայրպ
էվէ կէլտիյինտէ էլլնէ քիւլլէյէթլն
ագճէ իլէ, Փազլա էշեալարտան վերտի,
վէ ազիզէ ալաըզը կիպի հէփիսինի տէ
Փագըրլարա թէվզի էթտի:

Պու ճէմի օլան վագըալար քէնտինի
իսթէյէն սօյզատէ տէլի գանլը գուլաղընա
էէթիշտիյինտէ մուհապպէթինի խըրսա
թէպտիլ էտիպ՝ հաքիմէ՝ օնուն էվլէնմէք
իսթէմէմէսինի վէ տէվլէթ ալլահլարընը
խօրլամասընը խապէր վէրտի: Հաքիմ
տույտուղու կիպի օնու հուզուրինէ չա-
ղըրտըպ՝ տէվլէթ ալլահլարընա գուրպան
սունմայա վէ վատ օլունան տիւյիննիւ
գապուլ էթմէյէ նասիհաթ վէրտի. Աու-
չիա՝ խայր, տէտիքլէրինին իքիսինի տէ
գապուլ էտէմէմ, տէյի ճէվապ վէրինճէ՝
հաքիմ՝ իպքէնճէյէ էլ վուրտուղումուզ
կիպի պու սէօզլէր տէ պիթէր, տէտի: Ազի-
զէ խայր խայր, Ալլահըն գուլարընա պու
թարզ լագըրտըլար էքսիք օլմազ, Բուհ-
ուլլահ տայրմ աղզըմըզտան ճէվապըմըզ
էքսիք էթմէզ, տէտի: Էօյլէ իսէ սէնտէ
Բուհուլլահ վաըմը տըր, տէյի սօրտու:

Լուչիա Եհարէյի փաք եաշայան քիմնէ
 Բուհուլահըն մէքեանը ալըր տէյի ճէվապ
 վերտի: Հաքիմ Շիմաի սէնի պապուլսա-
 նէյէ Եօլլայըմ, վէ պէօպիւրլէնտիյին պի-
 քիրլէյին պօղուլտուղունտա փաքլըղըն
 տա դալմազ տէտի: Ազիզէ պու իրատէ-
 թիմէ գարշը օլտուգտան սօնրա կիւնահ
 օլմալ, փաքլըղըմահ հիչ զարար վերմէզ.
 էլիմի թուլթուպ տլլահլարընա զօր իլէ
 քիւնլիւք վերտիրիրսէն, օնտան նէ քեար
 էաէրտին. Ալլահ՝ ինսանըն տիշարըքի
 հասսէլէրինին զօրաքի հարէքէթինէ
 պաղմազ, գալպին մէյլինէ կէօրէ էճրինի
 վերիւր, տէտիյի կիպի էտէպսիզ հաքիմ
 էօվքէլինիպ՝ չափուճազ ազիզէյի թու-
 թուպ պապուլսանէյէ կէօթիւրմէյէ էմր
 էթտի:

Ազիզէ քիւլլիւ իւմիտինի Ալլահա գօ-
 յուպ հաքիմ տիվանընտան մէյտանա
 չըգաւր վէ Ալլահըն գուվվէթիյլէ օրատան
 գըմըլտամազ օլտու. իրի իրի իփլէր պաղ-
 լայըպ էօնիւնտէն սըղըրլար գօշտուլար
 լաքին հէր էթտիքլէրի նաֆիլէ օլտու,
 Լուչիա պիր գըմըլտանմազ դայա կիպի
 տուրտու: Հաքիմ պու հիքմէթի պիւյիւ-
 ճիւլիւք զօրունա ազվ էտիպ ազիզէնին
 թէնինէ զիֆթ Եաղը սիւրտիւրիւպ էթ-
 րաֆընա աթէշ Եաղտըրտը, լաքին Ալլա-
 հըն ճարիյէսի օրատա տա սաղ դալըպ

Ալլահա տուա էթմէսինտէ, զալիմ զայրի
տայանամայրպ պօղազընը գըլըճ իլէ տէլ-
մէյէ էմր էթտի: Եարա աչըլըպ գան
ֆըշգըրմասընտա ազիզէ գուվլէթտէն
քէսիլիպ եէրէ տիւշտիւ վէ Էֆէնտիմիզին
303 սէնէսինտէ ֆիւթուհաթ իլէ էօմ-
րիւնիւ պիթիլիպ հասրէթ չէքտիլի
կէջլիւ կիւէյիսի իլէ կէօրիւշմէյէ ճէն-
նէթտէ նաիլ օլտու: Էօլմէսինտէն էվվէլ
չօգ փութփէրէսթլէրի վաղըյլա տէօն-
տիւրտիւ վէ քէնտի գանրայլա զուլմի
տախի քէսիլէճէք խապէրինի օնլարա վէ-
րէրէք թէսէլլի իթտի: Պու ազիզէ
պէլքի իսմինին նուր մանասը օլտուղու
հառէպիլլէ էօթէտէն պէրի կէօզլէր խաս-
թէլիյինէ հիմայէթճի թանըմըշ տըր:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 23

Ս. ԹԱԳՒԷՈՍ ՎԷՍԵՆ ԳՈՒԽՏ ԿՈՅՍ

Ս. Թէոդոս Էֆէնտիմիզին եէթմիշ
իբի շաիրտլէրինտէն պիրի իտի, վէ օ կէջէ
չըգտըգտան սօնրա Ս. Թուլմաս՝ Գրիստո-
սուն Աբգարա վէրտիլի սէօզիւ խաթրընա
կէթիլիպ՝ Պետրոս առաքեալըն իգնիլլէ
գարտաշը Թագէոսու Աբգար փատիշահա
էօլլատը: Ս. Թագէոս՝ հազգ պիր տինի

վազ էտերէք եղեսիա շէհրինէ գատար
 եէթիշտի, վէ Բագրատունի նամինտէ
 պիր եէհուտի ըէճալըն էվինէ գօնուպ
 թիւրլիւ մարազլըլարա շիֆա վէրէրէք
 Քրիստոսու վազ էտեր իտի, շէյլէ քի
 օլան հիքմէթլէր սագլը գալմայըպ փա-
 տիշահըն գուլաղընա գատար եէթիշտի:
 Աբգար քէնտիյէ օլան վատը ֆիքրինէ
 կէթիրէրէք ազիմ ալայլէ ծնու սարայընա
 տավէթ էթտի, վէ ծնուն եիւզիւնտէ պիր
 սէմավի նուր կէօրիւպ պյաղընա գափան-
 տը. Ս. Թադէոս ծնու թուլթուպ գալտըր-
 տըգտան սօնրա նիչէ սէնէլէրտէն պերի
 չէքտիյի տերտէ շիֆա վէրտի վէ ճէմի
 խանէսինի Ալլահըն լուլթֆու քէրէմիյլէ
 տօլտուրտու: Շէհր իշինտէ հէր կիւն
 սէրպէսթճէ վազ էտիպ փուլթփէրէսթ-
 լէրի տօղրու տինէ տէօնտիւրիւր իւտիւ:

Քրիսթիյանլըգ պու կիոունէ եայըտը-
 ղընտա՝ իւք էվլէլ պիր միւքէլէֆ քի-
 լիսէ եափրպ սապըգա Աբգարա պերկիւ-
 զար եօլանըլմըշ օլան Քրիստոսուն տէս-
 թիմալ իւզէրինէ չէքիլմիշ սուրէթինի
 իշինէ գօտու: Օնտան սօնրա Ադգէի
 եպիսկոպոս սէչիպ՝ Աբգարըն թէվիյէթ
 նամէսիյլէ տահա իշէրի ծնուն լէյէնի
 Սանատրուկա կիթտի: Պու մէլէք տախի
 ծնուն վազընա գափըլըպ տէօնտիւ, լաքին
 փատիշահլըղա կէօզ տիքտիյի իշին եիւ-

րէքտէն տէյիլ իտի. զերա փութփերէսթ
րէճալ քիպարլար իւզէրլէրինէ քրիս-
թիյան փատիշահ գապուլ էթմէյէ-
ճէքլէրինի էյիտէն պիլիւր իտի, վէ պու
ճիհէթտէն ազիզի տախի եանընտա չօդ
սագլամայրպ եօլ վէրտի:

Ս. Թագէոս Զաքարիա իսմինտէ շա-
իրտլէրինտէն պիւրիսինի օրատա պըրագ-
տըգտան սօնրա՝ Գայսէրիյէ գատար կիթ-
տի. վէ օրատա քիլիսէ եափըպ տէօն-
տիւրտիւյիւ քրիսթիյանլար իւզէրինէ
Թէոփիլոս նամինտէ պիւր քիշէյի եպիս-
կոպոս նասպ էթտի: Օ արալըգտա ազիզ
Աբգար փատիշահըն էօլիւմիւ զուհուր
էթտի, վէ Սանատրուկ Էրմէնիսթան իւ-
զէրինէ փատիշահ օլուպ թէքրար փութ-
փերէսթլէք մէյտան ալտը: Ս. Թագէոս
պու խապեր իւզէրինէ թէքրար կերի
տէօնտիւյիւնտէ, եօլտա՝ Րօմատան Սանա-
տրուկա թէպրիք իշին կէլէն պէշ քիշէյի
րասթ կէլտի. պունլարը տէօնտիւրտիւ
քի սօնրա Ոսկեանք իսմիյլէ շահիտ օլ-
տուլար: Արտազ էյալէթինէ կէլիպ տին-
տարլարա մէթանէթ վէրտի. Սանատրուկ
օնուն հեր էթտիյինի պիլիւրտիյսէ տէօլան
միւճիզէթլէր վէ միլէթ պաշլարընտան
վէ ապէր իշինտէն չօղու տէօնիւպ քրիս-
թիյան օլմադընը պիլտիյի իշին սէս չը-
գարամազ սուս տուրուր ուտուլ:

Փատիշահըն գրգը Սանդուխտ պու օլան
 Տիքմէթլէրի տուլտու վէ գալպի Ս. Թա-
 դէոսու կէօրմէ արգիւսիյլէ թութուշուպ
 կէճէլէյն օնա կիթաի, վաֆթիզ օլտու:
 Փատիշահ իշիթաիյինտէ զայէթ իլէ էօվ-
 քէլէնտի վէ պուլտուգլարը քրիսթիյան-
 լարը գըլըճտան կէչիրմէյէ էմր էթաի:
 Էմրի իճրա օլուպ Սանդուխտ գըգըյլա
 պերապեր չօղու տա հապս օլունտուղուն-
 տա՝ Ս. Թադէոսա էլ աթամաորլար,
 հաթթա օ՝ Սլահատան գուվլէթ պուլուպ՝
 հապս գափուսունա վարտը վէ միւճիզէթ
 իլէ գափույու աջըպ իլէրի կիրաի, վէ ճէմի
 մահպուլարա, ալէլտուտու փատիշահ
 գրգը Սանդուխտա թէսէլլի վէ եիւրէք
 վերտի: Քէնտի օրատա իքէն քրիստոս
 կէօրինիւպ գուլունուն հեր տէտիքլէրինի
 միւգարրէր էյլէտի վէ ճէմի մահպուլա-
 րըն գալպինի ալահանի լըթֆույլա տօլ-
 տուրտու: Զընտան պէքճիլէրի պու օլան
 Տիքմէթլէրի կէօրտիւքլէրինտէ գապս-
 հաթլարը իւզէրինէ աֆվ տիլէտիլէր վէ
 վաֆթիզ օլուպ օնլարըն սըրաւընա կիր-
 տիլէր:

Էրթէսի կիւն փատիշահ՝ գրգը Սան-
 դուխտուն իւզէրինէ իսթիշարէ էտէր
 իտի, սէվտիյի իշին էօլտիւրմէք իսթէմէզ
 իտի, վէ քրիսթիյան տախի պըրագմապ
 իշինէ կէլմէտիյի իշին հապստան չըգա-

րըպ հուզուրինէ կէթիրմէյէ վէ թաղէո-
սու տախի արայրպ պուլմայա էմր էթտի:
Լաքին փատիշահըն էմրինի իճրա էթմէ
իշին կիտէն քիշի հապս գափուսունու
աչըգ, վէ իշինտէ թաղէոսու վէ ճէմի
մահպուսլարըն իւսթիւնտէ պիր սէմավի
նուր կէօրտիւյիւնտէ՝ տէօնտիւ պիլէսինճէ
կէթիրտիյի քիշիլէր իլէ քրիսթիյան օլ-
տու, փատիշահ պուլմու տույտուղունտա
տահա զիտտէ գուտուրուպ իքի եիւզ
քիշի գատար գըրտըրտը: Սանդուխտ կէ-
ճէլէյն էմին խըզմէթ քեարլարը էլլիլէ
էվլինտէն չամաշըր կէթիրտիպ ընլարը
կիյտիրտի վէ իւզէրլէրինէ մուհապպէթ
իլէ կէօզ եաշը տէօքէրէք սարայընա եա-
գըն պիր եէրտէ կիւմտիւրտիւ: Օ՛տան
սօնրա Ս. թաղէոսու պուլուպ քրիստո-
սուն ուղըունա քէնտինին տախի գանընը
տէօքմէ արգիւսինիւ պէյան էտէր վէ
Ալլահա՝ պու պապտէ շէֆաաթճը օլտուն
տէյի եալվարըր ըտը: Ս. թաղէոս՝ ազի-
գէյի թէսէլլի էթտի վէ օլ պիր քրիս-
թիյանլարա տախի մէթանէթ վէրիպ
եէմէյէ տավէթ էթտի վէ սօնրա տուա
վազթիւնտէ քրիստոսու կէօրիւպ ըէճա-
սընըն գապուլ օլմասընը վէ հէփսի պիր-
լէքտէ էօլէճէքլէրինի ընլարա խապէր
վէրտի: Իրթէսի կիւն ճէմի մահպուսլարը
հուզուրի տիվանէ կէօթիւրտիւքլէրինտէ՝

Սանդուխտ տախի պունլարըն իշինտէյիտի,
լաքին օլ պիրլէրի կիպի պաղլը տէյիլ
իտի: Սանատրուկ գըզընը պրըճա եա-
նընա չաղըրըպ մուհապպէթ կէօսթէրտի,
լաքին տինինտէ գավի պուլտուղունտա
փէտէր եիւրէյինի պրըագըպ վէ փատիշահ
օլմասընը ունուտուպ օնու տէօյմէյէ վէ
հապսա ւթմայա էմր էթտի: Հալ պու-
քի կէճէլէյն հապս գափուսու աչըլըպ
Ս. Թագէոսուն պուլունտուղու մահալէ
կիթմէսինտէ՝ հէր նէ գատար րէճալ քի-
պար թագըմընտան տէօնէնլէր օլմուշուսա
տա, փատիշահ տահա ալչագ Փիքրինտէն
վազ կէչմէյիպ ապէր եօլլատը վէ գըզընը
գըլըճ իլէ էօլտիւրմէյէ էմր էթտի, լաքին
ճէլլատ՝ գըլըճը օնա վուրուրում տէր
իքէն՝ հասաա պաշըյա վուրմասընտա՝
հէփիսի գուտուրուպ աղիզէնին իւսթիւնէ
հիւճմ էթտիլէր վէ պիրիսի գըլըճ իլէ
կէօքսիւնիւ վուրուպ եէրէ եւթըրըր:
Աղիզ Սանդուխտ պու կիւնէ զալիմ փէ-
տէրինին էմրիյլէ Յիսուսա մագպուլ
գուրպան սունուլտուգտան սօնրա թէ-
նինին իւզէրինէ պիր աճաիպ նուր տօղտու
վէ ճէմի կէօրէնլէր հայրան օլուպ դալըր
իքէն իւշիւնճիւ կիւն Ս. Թագէոս կէլիպ
օնլարը վաթթիզ էթտի. վէ Ս. Սան-
դուխտուն թէնինի ալըպ կիւմիւ:

Ս. Թագէոս տախի թուլթուլըպ զալիմ

սիսեթէր չէքտիքտէն սօնրա՝ Սանա-
արուկ օնու իքի աճ արսլան էօնիւնէ աթ-
տրտը. օնլարըն պիր զարար վէրմէտիյն-
տէ, աթէշ իչինէ աթտը, լաքին օնտան
տա Ալլահըն քէրէմիյլէ քէտէրսիզ գուր-
թուլտուզունտա սաթըր իլէ պաշընը
փուրտուրտու:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 24

Ս Բ Բ Ո Ւ Հ Ի Օ Թ Ի Լ Ի Ե

Պու ազիզէ՝ Ալսառիս պէյի Ուզտարի-
գոսուն գըզգարտաշըյտը, անատան քէօր
տօղտուղու իչին զալիմ փէտէրի կիզլիճէ
ալըպ էօլտիւրմէյէ գարար վէրմիշ իտի.
վէ լաքին վալիտէսի պունուն Ֆարգընա
վարտըզընտա կիզլիճէ մաղմը սատըգ
սիւտ անալարընտան պիրինէ վէրտի վէ
տասհա վաֆթիզ օլմատան Բէկէնապուրկ
թարաֆլարընա գաշըրտը: Ալթը սէնէ
միգտարի սիւտանասը վալիտէ մագամըն-
տա չօճուղը գայըրտը վէ վաֆթիզ էթ-
տիրիպ կէօրմէզ կէօզէրինէ Ալլահտան
նուր ալը վէրմէ իչին վաֆթիզլէյիճի ե-
պիսկոպոսա եալվարտը: Հէր շէյ իսթէ-
տիյի կիպի օլտուզունտա՝ ալտը վէ փէ-
տէրինին էվինէ կէօթիւրտիւ:

Վալիտէսի գըզընը սաղալմըշ կէօր-

տիւյիւնտէ նէ գատար սէվինտիյսէ տէ,
 փէտերի եիւզիւնիւ պիլէ կէօրմէք իսթէ-
 մէյիպ էվինտէն տիշարը էթտի. օլ սէ-
 պէպտէն վալիտէսի ծնու բահիպէլէր մա-
 նասթըրընա թէրպիյէ օլմաղ իշին եօլ-
 լատը: Օթիլիա օլ բահիպէլէրին էօմրիւ
 թարգընտան օլ գատար հազզ էթտի
 քի, վալիտէսինին իզնիյլէ էնճամ քէն-
 տիսի տէ ծնլարըն սըրասընա կիրտի. վէ
 լաքին մանասթըր չօգ ֆագըր օլտուղս
 իշին փէտերինէ եալվարտը քի պիր ազ
 իրատ պաղլասըն. օ՛ իլք աղըզա իսթէմէ-
 տիյսէ տէ սօնրա գըղընըն տուասը գուվ-
 վէթիյլէ գալպի թէփրէնիպ էանընա չա-
 ղըրտը վէ օլ անէ գատար էթտիյի մու-
 հապպէթ էքսիքլիյի իշին աֆվ տիլէ-
 տիքտէն սօնրա քէնտիյէ տիւշէր մալընըն
 հիսսէսինի վէրտի վէ իսթէտիյի կիպի
 Ալլահըն շանը իշին գուլլսնմայա էմր
 էթտի: Սօնրա թէքրար ծնուն տուասընը
 տիլէտի, վէ պիր էյի էօլիւմ իլէ Ալլահ
 ճանըմը ալսըն տէյի ըիճա էյլէ տէյերէք
 թէնպիհ էթտի: Ֆիլ վագը արզիւսի միւ-
 ճիպինճէ չօղա վարմայըպ թէվպէքէար-
 լըղլա էօլտիւ վէ գըղընա կէօրիւնիւպ
 քաւարանտա սաահա չօգ ճէզա չէքէճէ-
 յինի խապէր վէրտի վէ ծնուն տուասընը
 տիլէտի: Փէտերի թէքրարէն կէօրիւնիւպ
 ծնուն տուասը պէրէքէթիյլէ գուրթուլ-

տուղունուն խապերինի վերինճէյէ գատար
Ս. Օթիլիւս ծնուն ճանր իշին տուա էթ-
մէտէն վազ կէլմէտի:

Օնտան սօնրա աղիղէ պիր ուլու մա-
նասթըր պինա էտիպ իշինէ եիւզ օթուղ
րահիպէ գօտու վէ քէնտի մանասթըրըն
պաշ վալիտէսի սրֆասթըլա ծնլարր
խտարէ էտէր իտի: Սիւրտիւլիւ էօմր ուսլի
փէք սըգըլտը, աղզընա էթ վէ պալոզ
թաամը գօմազ ըտը, եէտիլի եէմէք օթ-
լուգտան, ածը աղաճ կէզքլէրինտէն վէ
արփա էքմէյինտէն իպարէթ իտի: Գուրու
էէր իւսթիւնէ պիր այը թուլումու սէրիպ
ծնուն իւզէրինտէ ուլուրուտու: Եիւզ
եասթըղը եէրինէ էյրի պիւյրիւ թաշ
փարչասը գօր վէ եօրղան եէրինէ էպի
վէ փարէ փարչէ օլմուշ խրըգասընը գուլ-
լանըր ըտը: Պու կիունէ Ալլահա խըզմէթ
էտէր իքէն պիր գըսա խասթէլիքտէն
սօնրա էճէլ վազթուրզ պասըպ իւճրէ-
թինի ալմաղ իշին կէզլէր ճէննէթինէ
կիթտի: Պու աղիղէ կէօզ իլլէթինէ շէ-
ֆասթճը թանըլըր. վէ հազգ թէալա
ճարիյէսինին շէֆասթըլա սաղլըղընտա
կիպի էօլտիւքտէն սօնրա տա չօգ միւճի-
ղէլէր իշէմիշ տիր վէ հալա իշլէր:

ՎՐԻՍՏՈՍ ԼԵՖԼԵՆՏԻՄԻՕՒՆ ՄԼԿԱՆՈՒՏՈՒ

Փետերուլլահըն պիր թանէճիք էվլա-
տը Յիսուս Քրիստոս ճէմի ճիհաննա ճան
վերիպփաքլէմէ իչին Բուհուլլահըն գուվ-
վէթիյլէ համիլէ օլուպ՝ տօգուզ պ սօնրա
ազիզ Պիքիր Մէրեէմտէն տիւնեայա կէլ-
տի: Բօմա գրալը Աւգոստոս ճէմի տէվ-
լէթի տիւշմանլարընր գըրարագ պիւթիւն
տիւնեայա սուլհ վէ բահաթլըզ վէրմիշ
իտի. օլ վէճհ իլէ տախի մէզքիւր գրալ
տէվլէթինին գուվվէթինի անլամագ իս-
թէյիպ հիւքմիւ ալթընտփ օլան նուֆու-
սուն սայըսընը ալմաղա էմր էթտի. վէ
պու արգիւսինիւ գօլայլըլա պաշա չըգար-
մաղ իչին հէր շէհրին էհալիսի իսմինի
վէ տօղտուղու մահալի խապէր վէրսին
տէյի մախուսէն Ֆէրման չըգարտը: Օլ
գէման ազիզ Պիքիր Մէրեէմ իլէ Ս. Յով-
սէփ քիւչիւք նազարէթ շէհրինտէ օթու-
րուրուտուլար. իքիսի տէ Դաւիթ փէյ-
ղամպէրտէն էնմէ օլտու գլարընտան պուն-
լար տա Եօլա չըգըպ օնունմուգատտէմ սա-
քին օլտուղու Բեթլէհէմէ Եթիշտիլէր:
Տէօրթ թարաֆտան իսմլէրինի գայտ էթ-
տիրմէք իչին օրայա կէլէնլէրիլէ շէհր տօլ-
մուշ ուտու, վէ Ս. Յովսէփ՝ սէվկիւլիւսիւ

Մարիամն պիր մահալլ պուլամասը. վէ կէճէ տախի իւթէ կէտիյինտէն զայրի օրտա գալմայըպ ծնու պիլէսինճէ ալար վէ շէհրտէն տիշարը զարիպլէր վէ հայ-վանաթ եաթաղը պիր մաղարա պուլուպ իշինէ կիրտի:

Շիւպհէսիզ ազիւ Պիքիր՝ էվլատընն տինեւայա կէլէճէք սաաթընը պիլէր իտի, օլ սէպէպտէն տախի Ս. Յովսէփ իլէ տուայա տուրուպ ագլա սըղմաղ Ալլահըն սըրըրիւզէրինէ տիւշինիւրվէ թէշէքքիւր օլուրուտուլար: Պիր տէ եարը կէճէ հիչ աղըը տույմատան, աալա պիքիրլէյինէ խալէլ կէթիւմէտէն տինեանըն գուրթաւ րըճընընը տինեւայա կէթիւրտի; վէ իքիսի պիր ծնու կէօրտիւքլէրի կիպի թէվազուլլա հուզուրուշտա եէրէ գափանըպ սէճտէ զըլտըլար: Սօնրա եանլարընտա պուլու-նան պիր պէզզ փարչասընը գունտագ եափըպ սարտըլար վէ հայվանլար եէմ լէյինէ եաթըրտըլար: Օրատաքի հայ-վանլար աղըզլարըլլա իւֆլէյէրէք մաւրմ Ալլահը ըսըտըր ըտըլար: Կէջտէն ֆիրիշ-թէլէր էնտիլէր վէ տէօրթ եանընտա ուչարագ ըիայէթ էտէր իտիլէր:

Մարիամ վէ Յովսէփ թարիֆ էթտի-յիմիզ վէճհ իւզրէ մասում Ալլահըն հուզուրուշտա սէճտէ էտիպ տուրուր իքէն ֆէտէրուլլահ՝ խալլի սէնէլէրտէն պէրի

Հասրէթինի չէքտիքլերի Դասնըն տիւ-
 նեայա կէլմէսինի պիր մէլէք էլիյլէ եէ-
 հուաիլէրէ վէ պիր միւնէվվէր երլարզ
 տէլալէթիյլէ փուլթփէրէսթլէրէ թէպշեր
 էտէր: Պիր գաշ չօպան օլ կէճէ սիւրիւ-
 լերի եանընտա պէքճիլլէք էտէր իտիլէր
 վէ կէճէ եարըսը ափանսըզ պունլարա
 պիր մէլէք կէօրիւնիւպ՝ Գօրգմայըն տիւ-
 նեա ալէմէ օլաճագ ազիմ թէսէլլինին
 միւթտէսինի վերմէյէ կէլմիշիմ, տիւնեա-
 նըն գուրթարըճըսը Քրիստոս էֆէնտիմիզ
 Դաւիթ մարգարէնին չէհրինտէ տօղտու
 վէ տէտիյիմէ նիշան վարընըզ վէ եէմլէք
 իշինտէ գունտաղա սարըմըշ պիր մա-
 սում պուլլըսուռնուզ, տէտիյի կիպի պիր
 տէ քիւմէ քիւմէ մէլէքլէր եիւքսէք սէս
 իլէ կէցլէրտէ Ալահըն իսմի շերիֆինէ
 Համաու սէնալէր օգունսուն վէ եէր իւ-
 զերինտէ գալպի փաք քիշիլէր սուլհ պուլ-
 սունլար տէյի չաղըրմայա պաշլատըլար:
 Ազիզ չօպանլար՝ մէլէքլէրին օգունտուղու
 պու թաթլը իլահիյի տինլէյիպ՝ օնլարըն
 թէքրար կէցի կիթմէլէրինի կէօրտիւք-
 լէրինտէ՝ Բեթլէհէմէ տօղտու եօլա չըզ-
 տըլար վէ օրոտա պիր ախօր իշինտէ գուն-
 տաղա սարըմըշ մասըմը պուլտուլար:
 Սէճտէ գըլտըգտան սօնրա պիլլէրինճէ
 կէթիրտիքլէրի չօպան արմաղանլարընը
 տա չօգ ըիայէթ իլէ օնա սունտուլար, վէ

եինե տիւրիւներինե ավտեթ եթտիլէր։ Պուրատաւնճիլ շէրիֆին նազլի պիթէր։ Լաքին իշպու ազիմ որորըն մանասը իւզէրինե պիրիսի թէէլիֆ եթմէք իսթէսե ծիլտ ծիլտ քիթապլար եազմայա միւհթաճ տըր։ Հէր շէյտէն զիատե տիւշիւնիւէճէք շէյ շու տուր քի։ Ալլահն պիր թանէճէք էվլատը ֆազըրլըզլա գարա գըշ վազթինտե կէճե եարըսը տիւնեայա կէլմէք իսթէտի։ Շիւպհէ եօգ քի պիր միւքէլէֆ սարայ իշինտե տիւնեանըն վերե պիլէճէյի րահաթլըզ վէ պօլլուգ արասընտա տօղարագ տիւնեայը գուրթարա պիլըր իտի։ Վէ Լաքին իսթէմէտի։ Ս. Բեռնարդոս պու մատտե հագգընա պէյլէ սէյլէր։ Սանըրսըն քի գըշըն վէ եազըն սահիպի, կիւնտիւզըն վէ կէճէնին խալիգի Ալլահ էլգազա գըշըն վէ գարանլըգտա տօղմուշ օլտուն։

Հէր շէյտէն էվիլէ հագգըմըզա օլան հատտըզ մուհապպէթինի աշիքեար էյլէյիպ պիզիմ տախի գալպիմիգտե քէնտիյէ տօղըու մուհապպէթ աթէշինի թուլթուշտուրմազ իշին էֆէնտիմիզ Ալլահ պու հալէ կէլտի։ Էյէր պիր մէշնուր փաթթաթտա պօլլուգ վէ հուզուր արասընտա տիւնեայա կէլմիշ օլտայտը հագգըմըզա էտինտիյի մուհապպէթի եինե կէօսթէրի իտի։ Լաքին գըշ վազթինտե ֆազըր-

լըգ իշինտէ տօղմասըյլա իզհար էյլէտիյի մուհապպէթ իլէ թէշպիհ օլունամազ քոր: Ինսան ինտինտէ խօր սայրւմըշ վէճհ իւզրէ տիւնեայա կէլմէսիյլէ պիզէ ճէննէթ եօլունու կէօսթ էրտի, վէ վազթ իլէ լիսանէն պիզէ վէրէճէյի տէրտի, շիմտի ֆիիլէն էօյրէթտի:

Ազշա, իզզէթ վէ զէվգու սէֆա թա-
մաար չօղունուն խարապընա սէպէպ տէ-
յիլմի: Քրիստոս էֆէնտիմիզ պու ճէմի միւրտար վէ ճանրմըզա զարարլը խոյ-
լարըն էօնիւնիւ ալմազ իշին քիւլլիյէն ծնլարա մուղայիր պիր եօլ թուլթտու: Հէփիմիզին պօրճու ծնուն սէօզլէրինի տինլէմէք վէ էօմրիւմիւզին թարզընը ծնուն էօմրիւ թարզընա վէ տէրսինէ ույ-
տուրմագ տըր: Հէր եօրթուլար արասըն-
տա էն էպքիսի վէ էն մէշուրու պու տուր, վէ լէսուլլարըն վազթինտէն պէրի պիզէ գատար եէթիշմիշ: Միւֆսիտ վէ միւզիւր փուլթփէրէսթլէր Քրիստոսուն տօղուպ թէն ալտըղը եէրի վէ իշին-
տէ զօնտուղու եէմլիյի՝ քրիսթիյանլար թափմասընլար տէյի, գափայըպ իւզէրինէ պիր փուլթիսանէ եափտըլար ըսա տա՝ վազթ իլէ պու պօզուլուպ եէրինէ պիր կիւզէլ քիլիսէ պինա օլտու, վէ եանընա ախէր չօգ մանաթըրլար տախի եափը-
տը: Իւզէրինտէն չօգ սէնէլէր տէվը օլ-

տուգտան սօնրա Յիսուսուն իչինտէ եւթ-
տըղը ազիզ եէմլիյի Բօմայա կէօթիւրիւպ
ազիզ Պիքիւրին իսմինէ պինա օլունմուշ
ուլու քիլիսէ իչինէ գօտուլար, վէ հալա
օրատա տուրուր:

Ս. ՍՏԵՓԵՆՈՍ ԴԵՒԵՎԿԵՅ

Տինի Թամ, Բուհուլլահ իլէ տօլու,
լութֆ վէ գուվլէթ պապինտէ միւթէ-
պէր Ստեփանոս՝ Գուրթարըճըր ուղրու-
նա էօմրինիւ Ֆիտա էտիպ իւք գանընը
տէօքտիւյիւ իչին Շէհիտէր պաշը Թա-
պիր օլունուր: Տօղաուղու մահալ վէ
աթալարընըն իսմի մալում տէյիլ տիր,
լաքին եէհուտի օլմաոքնա շիւպհէ եօգ-
տուր. եաշընը ալտըղընտա նամտար նա-
մուս ուաթասը Գամաղիելին շաիրտի օլ-
տու վէ փաք եաշայըշըյա վէ վուգու-
ֆիյէթ իչին մուգատտէմ եէհուտիէր
ինտինտէ նէ գատար իթիպար պուլմուշ-
ուտույսա տա՝ Բուհուլլահ կէլթիքտէն
սօնրա հայրան օլաճագ տին զայրէթիլէ
վէ իզհար էյլէտիյի գալպփաքըլըյա մէշ-
հուր վէ մէմտուհ օլտու: Ետի ոարկաւագ-
լարըն պաշը օլուպ՝ Փուգարէլէրէ սատա-
գա թէվզի էթմէ խըզմէթ ինտէն պաշգա

աւաքեալսրա տախի եարտըմ էտէր
 իտի: Իւք խրզմէթի իճրասընտա զայէթ
 տիգգաթլը վէ ասիլ օլմասը իշին իւզէ-
 րինէ հիշ պիր շէքեայէթ իշիտիլմէմիշ
 տիր: Մովսէսին այնլարընա Ստեփանո-
 սուն զայէթ աշինա օլմասընը եէհուտիլէր
 էյի պիլըր իտիլէրիսէ տէ, օնուն սեր-
 պէսթլէլէ Բրիստոսու վազ էթմէսինի
 շէքէմէյիպարալարընտա իթթիֆազ էթ-
 տիլէր հիյլէլի սիւալէր վէ թիւրլիւ միւ-
 ճատէլէլէր իլէ օնու տիւշիւրմէյէ չալըշըր
 ըտըլար: Պսւնա գանաաթ էթմէյիպ խէ-
 զալէ վէ շէրիւ քիշիլէրէ ազճէ եէտիրտի-
 լէր վէ օնլարըն ազգըյլա, Ստեփանոս՝
 Մովսէսէ վէ Ալահա գարշը քիւֆըր էթ-
 տի տէյի, ճէմիաթ արասընտա սէյլէր վէ
 իխթիլալ չըգարմազ իսթէր իտիլէր: Ֆիւ-
 հագիգա գուրտուգլարը թէրթիպ միւ-
 ճիպինճէ խազալէ արասընտան պիր գաշը
 ազիզին իւզէրինէ հիւճմէտիպ թութաու-
 լար վէ սիւրիւքլէյերէք օնուն շէրիաթընը
 քէսմէ իշին մախտուսիյէ ճէմ օլմուշ
 տիվան էօնիւնէ կէօթիւրտիլէր: Շէք-
 վաճըլար՝ ազիզին գապահաթընը սէյլէ-
 տիքտէն սօնրա եալան շահատլար տա
 օնլարըն տէտիքլէրինի միւգարրէր էթտի-
 լէր: Հէր քէս կէօզլէրինի տիքմիշ օնուն
 եիւզիւնէ պագար վէ աճէպարէնկի աթար
 վէ եիւրէք չըրփընթըսըյլա իւզէրինտէ

պիր թէպտիլաթ կէօրէպիլը միյիզ տէյի տիգգաթ էտէր իտիլէր. լաքին իւմիալէրինէ զարշը լէհճէսի պիր մէլէք սիմասը կիպի ծնլարա կէօրիւնիւր իւտիւ:

Էզճիւմլէ մէճլիս ֆիքրինէ գօտուղու քէմլիքտէն կէրի տուրմատը վէ քեահինէր պաշը Պու իշիթտիյիմիզ շէյլէր սահիհմի տիր տէյի սիւալ էթտիյինտէ՝ Ս. Ստեփանոս աղղընը աշըպ պիր աճաիպ էլֆազ իլէ քրիստոսուսն իւղէրինէ սէօյլէտի վէ Մովսէս մարգարէյի տախի ծնուն հազգքնա տէմինտէն եազաւղը իշին փէք չօգ մէսհ էթտի: Վէլ հասլ ծնլարն խաինլղընը եիւղլէրինէ վուրուպ՝ Սիզ ա սերթ եիւրէքլի վէ գուլագլարը սաղըր խաինլար, սիզ փէտէրլէրինիզ կիպի հէր զէման Բուհուլահա գարշը տուրուրսունուզ, տէյէրէք թազիւր էթմէսինտէ, օրատա թօփ օլանլար պու աղարա տայանամայըպ էօվքէլէրինտէն քէնտիլէրինի եէրլէր վէ ալանէն ըէղլլ օլմալարը իշին տիշլէրինի գըճըրտատըր ըտըլար. լաքին ազիզ ծնլարն էօվքէսինի պիր շէյ եէրինէ գօմայըպ կէօղլէրինի կէյէ տօղըու գալտըրտը վէ Ալահտան իմտատ տիլէտի:

Օլ տագիգէ Ալահն էվլատը Յիսուս քրիստոս աշիքեար ծնա կէօրիւնիւպ թէսէլլի էթտի վէ զանիմէթ իլէ ալահանի լութֆա նայլ օլուպ շու հուղուրտաքի

ճէնք ի չինտէն փիւթուհաթ իլէ չըգաճա-
ղնա սէօզ վերտի: Ս. Ստեփանոս պու
ազիմ զիյարէթ իւզէրինէ զայէթ շազ
օլուպ պիւլէնա ավազ իլէ, Իշթէ կէօյլէր
աչըմըշ՝ ատէմ օղլունու Փէտէրուլահըն
սաղ թարաֆընտա օթուրմուշ կէօրիւ-
յօրում տէյի չաղըրընճա, տէօրթ թա-
րաֆտան գօրգունճ սէս իլէ պաղըրմայա
պաշլատըլար վէ իշիթմէմէ իշին գուլագ-
լարընը գափատըլար: Այնլարը միւճիպին-
ճէ գապահաթլընըն իւզէրինէ իւք թաշը
աթանլար եալան շահատլար օլաճաղը-
տըլար, պունլար գօլայլըղլա վէ զահմէթ-
սիգ թաշլարը ֆըրլատա պիւմէ իշին րու-
պալարընը չըգարըպ Սաւուղ իսմինտէ
պիր տէլի գանլըյա սագլամաղա վերմիշ
իտիլէր քի սօնրա ատընը տէյիշտիրիպ
Պօղոս գօտու վէ Գիլիսէի շէրիֆին իւք
տիրէքլէրինտէն պիրի օլաու: Ս. Ստե-
փանոս իւք իպթա կէօզլէրինի կէօյէ շէ-
վիրիպ, Ես րէպպիմ Յիսուս, ճանըմը գա-
պուլ էյլէ տէյէրէք օնուն եարտըմընը
տիլէտի. վէ սօնրա տիղ շէօքիւպ ուս-
թասը կիպի Ես Ալլահ շունլարըն էթ-
տիյինի կիւնահ սայմա տէյի եիւքսէք
սէս իլէ չաղըրտըգտան սօնրա թաշ եը-
ղընը ալթընտա ազիզ րուհինի թէսլիմ
էթտի:

Ալլահտան գօրգար քիշիլէր ազիզին

Թէնինի ալըպ կիւմտիւէր, վէ պաղելէրին զեւիմինձէ պունլարըն պաշը՝ մէրհումուն նամտար ուսթասը Գամաղիէլ իտի քի օնուն Թէնինի ալըպ Գուտսի շէրիֆտէն եէտի միւլ ըրագ միւլքիւ իչինտէ կէօմ միւլ տիւր:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 27

Ս. ՅՈՎՀԵՆՆԷՍ ԱՒԵՏԵ- ՐԱՆԻՉ

Պաւրթարըճըմբզըն սէվկիւլիւ շաիրտի վէ ինճիլինի եազան՝ Զեբեգիանըն օղլու՝ Ս. Յովհաննէս Գալիլեանըն Բեթսայիդա շէհրինտէ տօղմուշ տուր: Պու աղիզ Յակովբոս պիրատերի վէ փէտերիլլէ պէրապէր պիր տէֆա Գեննեսարէթ գըյըւրնտա աղ էօրէր իքէն՝ Քրիստոս օնու չաղըրտը վէ Յովհաննէս իհմալ էթմէտէն հէր շէյի պըրագտը, պապասընա պիլէ պագմատան սնիտէ զարտաշըյլա պէրապէրէնսէսինտէն կիթտի՝ Քրիստոսուն օնա օլան այրըճա մուհապէթիին սէպէպի պիքիրանէ փաքըղը օլմուշ տուր: Պունս պէտէլէն Յովհաննէս տէ օնու չօգ սէվէր իտի վէ Գողգոթա տաղընտա միւսիպէթիլի իպէնձէլէր քեառէսինի իչմէյէ պաշլատըղընտա՝ օնուն վալիտէսի Մարիամըն եա-

նընտա օ տուրմուշ պագար ըտը: Պու-
 սէպէպտէն օ պիր ըհսուլարտան հիշ
 պիրի օնուն կիպի էվլատ իւնվանըյլա
 Ալլահ վալիտէսինէ թէսլիմ օլունմատը:
 Ֆիլ վագը պունտան տահա զիատէ մու-
 հապպէթինի կէօսթէրմէ իշին նէ էտէ-
 պիլիր իտի: Եէր իւսթիւնտէ էտինէ պի-
 լէճէյի էն զի գըյմէթ վէ մէնէնտի պու-
 լունմազ վալիտէսինի օնա սըմարլատը,
 վէ օնտան պաշգասընա ինանամատը. վէ
 լաքին օնու տախի վալիտէսինէ թէսլիմ
 էթմէյլէ քէնտիյէ գարաաշ սէշտի, վէ
 քէնտի վալիտէսինի օնա տա վալիտէ
 էթտի: Լաքին սէվկիւլիւ ուսթասը վէ
 գուրթարըճըսընըն խաշ իւպէրինտէ ըհ-
 զալէթիլէ էօլմէսինի կէօրտիւյիւնտէ՝
 Յովհաննէսին գալպինտէ նէ գատար եա-
 ըէլէր աշըլմըշ տըր: Քրիստոս էֆէնտի-
 միզ խաշ իւսթիւնտէ ազիզ ճանընը
 թէսլիմ էթտիքտէն սօնրա՝ Յովհաննէս
 էլիլէ օնուն ազիզ թէնինի աշաղը ալտը
 վէ կիւմտիւքտէն սօնրա Ալլահ վալիտէ-
 սիլէ էվէ տէօնտիւ վէ աղիմ հասրէթ
 իլէ օնուն գըյամէթինէ պէքլէտիքտէն
 սօնրա իհեա օլուպշաիրտլէրինէ կէօրիւն-
 մէսինտէ քէնտիսի տէ օնլարըն թէսէլ-
 լիսինէ հիսսէտար օլտու: Սօնրա ազիզ
 պիքիր Մէրեհմ վէ օլ պիր ըհֆիգլէրիլէ
 Քրիստոսուն կէօյէ չըգմասընը կէօրիւպ

տօգուզ կիւն հազըրլըզ կէօրտիւքտէն սօնրա օնլար իլէ պէրապէր Բուհուլլահը գապուլ էթտի: Արաւընտան չօգ կէչմէտի վէ օլ պիրլէրինտէն էվվէլ Պետրոս առաքեալ իլէ պէրապէր Քրիստոսուն իսմի շէրիֆի իչին րէնճիտէ չէքտի: Իքիսի պէրապէր Գուտսի շէրիֆին իպատէթ-խանէսինի կէզտիքլէրինտէ գափու եանընտա պիր քիւթրիւմէ րասթ կէլիպ, Քրիստոսուն իսմիլլէ օնա շիֆա վերտիլէր, վէ սօնրա վազլարը իչին հապսա գօնուլտուլար:

Տըշարը չըգարըլըպ վազ վերմէյի եառագ էտէնլէրէ՝ Տօլրուսունու սիզ սէյլէյին Ալլահ գայլ օլըւրմու քի օնտան զիատէ սիզին սէօզիւնիւզիւ թուլթալըմ. պիզ կէօրիւպ իշէթտիլիմիզտէն զայրի շէյ սէյլէյէմէյիլ, տէաիլէր:

Պունտան պէյլէ պիր էյեամ տահա օլպիր րէսուլլար իլէ եէհուտիլէրի տէօնտիւրմէ իչին Գուտսի շէրիֆտէ չալըշտըգտան սօնրա՝ քէնտի քիւչիւք Ասիա թարաֆընա կիթտի: Քրիսթիյանլար խասիմի Դոմետիանոս թախթէ ճիւլու էթտիլինտէ Յովհաննէսին իշէտիքլէրինի տուլուպ օնու Բօմայա կէթիրմէյէ էմիր էթտի. վէ օրայա վարաղը կիպի փուլթլարա գուրպան սուն տէյի թէքլիֆ էթտիլէր, վէ լաքին ազիզ պու շէյթանի

Թէքլիֆի ընտաւ էտիպ սէրպէսթճէ հագգ պիր տինի իգրար էթտիյինտէ գրալըն էմրիյէ ազիզի պուտագլը չըպուղլա տէօյ-տիւլէր վէ սօնրա գայնար գայնար եաղ գազանը իչինէ աթտըլար. վէ լաքին Ալլահըն սէվկիւլիւ շաիրտի խայլի զէման քէտէրսիզ իչինտէ գալըպ օրատա ճէմ օլմուշ ճէմիաթա վազ վէրիր իտի: Զալիմ գրալ՝ օլան ըէզալէթ իչին նէ էտէ-ճէյինի պիլմէյիպ գազանտան չըգարթտը, վէ պիր գաշ քրիսթիյանլար իլէ պէրապէր Պաթմուս ատասընա սիւրտիւ. Ս. Յովհանէսին եաշը տօգսանը կէչմիշ իտիյտէ տէ պու նահագգ սիւրկիւնիւ մուհապպէթ իլէ գապուլ էթտի:

Եօգարըտա զէքր էթտիյիմիզ ատայա տախլ օլտուղընտա Ալլահ թարաֆընտան չօգ աճաիպ շէյլէր կէօրտիւ վէ հէփիսինի տէ էլիյէ Ալլահըն էմրինէ իթաաթէն եազտը, քի շիմտի քիթապի մուգատտէսին պիր հիսսէսի տիր: Մէզքիւր գրալըն էօլիւմիւնտէն սօնրա իթլաղը չըգըպ օլ պիր քրիսթիյանլար իլէ Եփեսոս շէհրինէ կէլտի վէ էօլիւնճէյէտէք օրատա գալար: Ճէմի ըէսուլլարտան զիատէ եաշատը վէ եաշը եիւզիւ կէչմիշ օլմասընտան մաատա չէքտիյի գահմէթլէր սէպէպիյլէ գուվվէթտէն տիւշմիւշ օլմասը իչին ախէրլէր գալարըրը քիլիսէյէ

կէօթիւրիւր իւտիւլէր: Տայրմ՝ Սէվիւլիւ
էվլատլորմ, պիրիպիրինիզի սէվին, տէյի
նասիհաթ վերմէսինտէն պիր տէֆա պի-
րիսի օսանըպ՝ Նէ՛ իչին հէր զէման պու
լազըրսըլարը սէյլէրսին տէյի սիւալ
էթտիյինտէ՛ ալիզ. Օնունիչին սէյլէրիմ
քի քրիստոսուն թէմպիհի տիր, էլ վէրիր
քի պիրիսի օնու իճրա էթսին, տէտի:
Պու ազիզ պիր տէլի գանլըյը՝ ֆազիլէթ
թահասիլինտէ թէրպիյէ էթմէյչին պիր
տօսթունա թէսլիմ էթմիշ իտի. լաքին
սօնրա գաչըպ թիւրիւտիւլէր պաշը օլ-
մասընը տույտուղունտա՝ հէր թէհլէքէյի
կէօզիւնէ ալըպ՝ օնուն փուսույա կիր-
տիյի տէրէյէ կիթտի: Պախթը իշլէյիպ
օնու պուլտուղունտա՝ պօյնունա սարըլոր
վէ եօլուզ սէնաաթընտան չէվիրմէյէ
նասիհաթ վէրտի վէ պու վէճհ իլէ օնուն
ճանընը սէլամէթէ չըգարտը: Վէլհասլ
պու թարիգ իւզըէ խայլի զէման տահա
եաշատըգտան սօնրա էֆէնտիմիզին 104
թարիխինտէ Եփեսոստա եճէլիլէ եօլտիւ:
Ս. Յովհաննէս պալատէ զիքը օլունան
քիթապլարտան մաատա իւշ մէթուպ
տախի եազմըշ տըր:

Ս Ե Ղ Ե Ի Ն Ի Կ Ո Յ Ս

Պառ ազիզէ Սփանեատա զէնկին վէ
 փութփերէսթ աթալարտան տիւնեայա
 կէլտի, թա քիւչիւք չաղընտան Ալլահըն
 թերթիպիլէ՝ քրիսթիյան տինինէ գալ-
 պինտէ էօյլէ պիր մէյլ տույտու քի ա-
 թալարը նէ գատար զօր տախի էտէր
 իտիլէր իսէ տէ՝ հիչ պիր թիւրլիւ ընու
 փութլարա գուրպան ուռնմայա գանտը-
 րամատըլար: Տահա օն ալթը եաշընտա
 իքէն՝ փէտերինին էվինտէ քրիսթիյան
 տինինի իսթէտիյի կիպի էօյրէնէմէտիյի
 իչին պիր գաչ արգատաշ իլէ կիզլիճէ
 վաթանընը պըրագտը վէ Ֆրանչատա
 Վիւննա շէհրինէ էմինէն եէթիշիպ ար-
 զիւսիւ միւճիպինճէ վաֆթիզ օլտու: Աւ-
 րեղիանոս գրալ քրիսթիյանլարըն օրատա
 չօղալմատընը իշթտիյինտէ ընլարը արա-
 մայա չըգտը վէ տինլերինի ինքեար էթ-
 մէյէնլէրէ էօլիւմ էօրֆ էթտի: Աղաւնի
 արգատաշլարըյլա հէփիսինտէն էվվէլ
 թութութլուպ գրալըն հուզուրինէ կէօ-
 թիւրիւլտիւյիւնտէ, Սէն, քիմ ոին վէ նէ՞
 իչին պառ շէհրէ կէլմիշսին տէյի՝ օնա
 ոօրտու: Ազեզէ՝ քրիսթիյանըմ, շիմտիտէն
 պիլմիշ օլտաըն քի նէ վատըն վէ նէ տախի
 էօրֆ էթտիյին էօլիւմ Գուրթարըմտան

պէնի այբրա պիլիւր տէյինձէ, զալիմ էօվ-
քէսինտէն տիշէրինի գըճըրտաթաթ վէ
օնու գօրգութմա իչին կէօզիւ էօնիւնտէ
արգատաշարընը տէօյմէյէ վէ պաշարընը
քէսմէյէ էմը էթտի: Սօնրա ազեզէյէ
տէօնիւպ՝ էյէր սէօզիւմէ իթաաթէն ալ-
լահլարա գուրպան սունարսան պիր թա-
նէճիք օլլուժու սանա վէրմէյէ սէօզ վէ-
րիրիմ, տէտի. վէ լաքին Աղաւնի էվվէլքի
վէճճ իւզըէ մերտանէ իլէրի վարտը՝ Պէն
սէօզիւմիւ վէ գալպինի Ալլահ կիւվէյիմէ
չօգտան պէրի վէրմիշիմ, իզգէթ, իքրամ,
իսքէնձէ վէ էօլլում պէնի օնտան այբրա-
մազլար, աամա սէն եւ գրալ, էյէր ագ-
լընը պաշընա թօփլալըպ տա կիւնահընա
թէվպէ էտէրէք կէրչէք Ալլահա սէճտէ
գըլմազան էպէտի իսքէնձէլէրէ տիւշէ-
ձէքսին, տէտի:

Չալիմ Աւրեղիանոս՝ հէր շէյտէն զիա-
տէ պիքիրլէյին քրիսթիյանլարա մագ-
պուլ օլմասընը վէ օնու զայպ էթտիքլէրի
գատար պաշգա հիշ պիր շէյ իւզէրինէ
աճըմազ օլտուգլարընը էյի պիլէրէք՝
Աղաւնիյի թուլթուպ պապուլխանէյէ
կէօթիւրմէյէ էմը էթտի: Սէֆիհ տէլի
գանլընըն պիրի օնուն օտասընա կիրմէյէ
ճէսարէթ էթտի. վէ լաքին Աղաւնի օնու
կէօրտիւյիւնտէ՝ քիւլլիւ իւմիտինի Ալլա-
հա գօյուպ վէ օ թէհլէքէլի սաաթտա

օնուն եարտըմընը տիւէյիպ՝ պիր հէյ-
պէթլի թափը իլէ, Եւ շէյթան ալաթը
օլմուշ մէքրուհ ճան, եանըմա կելմէ
սահիպիմին մէլէյի պուրատա տըր. պանա
եարտըմ էթմէյէ հաղըր տըր, էյեր գը-
լըմա տօգանաճագ օլըրսան պէլանը պու-
լուրսուն տէյինճէ, տէլի գանլը սարսըլտը
վէ պագըպ տէօրթ թարաֆընտա պիր
ազիմ նուր զըյասը կէօրտիւ վէ եանընա
վարմայա ճէսարէթ էտէմէյիպ ալիւ
աճէլէ տիշարր գաչտը, վէ եիւքսէք սէս
իլէ միւսթագիլ Աղաւնինին թափտըղը
Ալլահ կերչէք օլմալը աէյի չաղըրտըգտան
սօնրա պաշընա կէլէնի նագլ էթտի վէ
պիր տահա այաղընը օ օտա իչինէ պաս-
մատը: Զալիմ գրալ պու հիքմէթի տույ-
տուղունտա պուտագլը չըպուղ իլէ թէնի
փարէ փարչէ օլունճայատագ ազիզէյի
տէօյտիւրտիւ վէ տէմիր թարաղ իլէ կէօթ-
սիւնիւ գաղըտըգտան սօնրա ալէվ իչինէ
աթտը. վէ լաքին ափանսըղ եաղմուր
եաղըպ աթէշի սէօնտիւրտիւյիւնտէ ազի-
զէնին պաշընը գըլըճ իլէ քէստիրտի:

Մէզքիուր զալիմին էմրիյլէ իպրէթի
ալէմ իչին ազիզէնին թէնի պիր գաչ կիւն
օրթատա գալտը, վէ լաքին օնուն շիֆաա-
թըյլա պիր պէյին կէօղիւ աչըլմասընտա
ազիմ ալայ իլէ կիւմտիւրտիւ: Հագգ
թէալա ճարիյէսինին շիֆաաթըյլա վա-

Փիր միւճիգէլէր իշէմիշ տիր վէ հաւա իշէր: Էւրոփանըն չօգ. Թարաֆլարընտա պու ազիգէնին իսմինէ քիլիսէլէր վէ մաւնասթըրլար ետփըմըշ տըր:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 29

Ս. ԻՆԳՈՍ ՎԼԵ ԳՈՄՆԵ ԿՈՅՍ

Տիւլէր վէ մէլէքսիմա ազիգ Դոմնա սոյգատէ օճագտան օլուպ սարայ իշինտէ փերվէրտէ օլմուշ վէ Մաքսիմիանոս գրաւտան սախթէ ալլահլարըն պաշ խըզմէթ-ճիլէրի սըրասընա կէչիթիլմիշ իտի: Լաքին Ալլահըն նուրի ծնուն գալպինտէ տօղուպ Թափաղըր ալլահլարըն եալան օլմասընը Թանըր վէ գալպի կերչէք Ալլահըն մուհապպէթիյլէ Թու. Թուշըր ուտու: Պիր Թագրիպ իլէ Պօղոս առաքեալըն քիթապընը էլինէ կէչիթիպ օգուտու վէ տօղրուլըղու Թանըրտըղընտա ծնու պուլմայա Թալիպ օլտու: Պիր կէճէ կիզլիճէ շէհր պիւյիւքլէրինաէն պիրինին իլմ վէ քրիւթիյան տինի Թալիմաթընտա Թէրպիյէ օլմուշ պիքիր գըզընը քէնտիյէ չաղըրլպ Փիքրինի աչտը, վէ շիւպհէլէրինի հալլէթտիյինտէ ծնտան սօնրա քրիսթիյան օլմա զայրէթինէ տիւշտիւ: Քէնտի կիպի

էյիյէ մէյլլի վէ գալպի փաք Ինդոս նա-
մինտէ խատիմլէրինտէն պիրինի ալըպ կէ-
ճէլէյն շէհր եպիսկոպոսու Ս. Կիւրղոսա
կիթտի, վէ ծնտան հագգ եօլունու թա-
նըտըգտան սօնրա տին թալիմաթը իչին-
տէ թէրպիյէ օլտու վէ վազթի կէլ-
տիյինտէ իքիսի տէ վաֆթիգ օլուպ Բուհ-
ուլլահը գապուլ էթտիլէր:

Օլ կիւնլէրտէ բուհանի փէտէրի Ս.
Կիւրղոս էօլտիւյիւնտէ պու ազիզլէր էօյ-
սիւզ կիպի գալըպ նէ գտտար աճըտըլար
բոա տա՝ Ալլահըն տայըմ քէնտիլէրիյլէ
պէրապէր օլմասընա գանըպ թէսէլլի օլ-
տուլար. վէ ծնտանտէրս ալտըգլարը էօմր
թարզընտան կէրի տուրմագ ըտըլար. սա-
րայտան ալտըգլարընը տազըտըր վէ քէն-
տիլէր ճիւզի պիր շէյ իլէ կէչինիւր իտիլէր:
Մէլուն շէյթան պու ազիզլէրին իւզէրի-
նէ գըզգանըպ սարայ քէթիւտաւընըն
գուլաղընա օնլարընէթտիքլէրինի էթիշ-
տիրտի, վէ պիր գաչ Ֆասիտ քիշիլէրին
ֆիթլէմէսիյլէ օտալարընը աչըպ իչինտէ
պիր գաչ բուհանի քիթապ վէ խաչտան
գայըր շէյ պուլմատըղընտա օնլարըն նէ
ֆիքիրտէ վէ նէ ֆիիլտէ օլմալարընը ան-
լայըպ՝ տէօյտիւ վէ իսքէնճէ վէրտիքտէն
սօնրա գարանը հապսա աթտըրտը: Ս.
Դոմնա տահա հէնուզ օն տէօրթ եաշընը
տօլտուրմուշ ուտու վէ պու իսքէնճէյի նէ

գատար Ալահըն ուղղունա մուհապպէթ
 իւն չէքերիյսէ տէ՛ զաիֆ թապիաթը
 տայանամայրպ խասթէլէնտի: Լաքին
 զաիֆլէրէ գուվվէթ վէրէն Ալահ մէ-
 լէյինի եօլլայրպ ծնլարը թէսէլլի էթտի
 վէ Դոմնայա շիֆավէրտիքտէն սօնրա կէօ-
 րիւնմէզ օլտու: Պիր գաչ կիւն սօնրա
 քէթիւտա ծնլարը կէօրմէ իչին հապսա
 կէլտի վէ իւմիտինէ գարշը սաղ րահաթ
 վէ էյի հալտէ պուլտուղունտա շաշտը,
 վէ գրալտան իզինսիզ հապսա գօտուղու
 իչին գօրգուպ թէքրար ազատ էթտի:
 Օնլար եինէ ասէթլէրի իւզրէ ազ շէյ
 իւն գանաաթ էտիպ հէր էլլէրինէ կէլէնի
 ֆուգարայա տաղըտըր ըտըլար: Պու թա-
 րիգ իւզրէ օրատա խայլի գէման էօմր
 կէչիրտիքտէն սօնրա՝ փուլթիէրէսթլէր
 էլլինտէն գուլթուլմաղ իչին Դոմնա՝
 ազլը քէնտիյէ եար տէյիլ կիպի թիւրլիւ
 համազաթ շէյլէր էտիպ էնճամ Ալահըն
 թէրթիպիյլէ՝ սարայ քէթիւտասը օլ
 պիւրլէրին ըէյ վէ ըէճասընա պինայէն
 ծնու շէհր եպիսկոպոսու Ս. Անթիմոս
 թէսլիմ էյլէտի վէ պիլէսինճէ խըզմէթ-
 քեարը Ինդոսու տաթի վէրտիքտէն սօնրա
 ծնլարը պազմող իչին լաղըմ կէլէն ազ-
 ճէյի տէ ճէօմէրտճէ վէրտի: Ս. Անթիմոս
 մասլահաթըն իչ եիւզիւնիւ նէ գատար
 պիլիւրիտիյսէ տէ պիլմէմէզ լիք թասլայրպ

ազիմ սէվինճ իլէ իքիսինի տէ գապուլ
էթտի, Դոմնայը րահիպէլէր վէ Ինդոսու
րահիպլէր մանասթըրընա գօտու:

Մաքսիմիանոս տիւշմանլարընա գարշը
էթտիյի ճէնքտէն Փիւթուհաթ իլէ
տէօնտիւյիւնտէ օլան էյլէյի ալլահլարընըն
քէրէմինտէն թանըյըպ օնլարա գուրպան
ուունմագ իսթէտի, վէ պու վէսիլէ իլէ
չօգ քրիսթիյանլարը աճը աճը իսքէնճէ-
լէր իլէ էօլտիւրտիւ: Սօնրա Ինդոս վէ
Դոմնա ագլընա տիւշիւպ արաթտը, վէ
Դոմնանըն պաշընա կէլէն գազայը տույ-
տուղունտա Ինդոսուսարայընա կէթիթ-
տիրիպ թէքրար էվվէլքի խըզմէթի իւ-
զէրինէ գօտու. լաքին Ինդոս՝ եիւզտէն
նէ օլտուղունու պէյան էթմէյիպ կիզլիճէ
օտասը իչինտէ եէրի կէօյիւ եարատան
Ալլահ թափմասընտա պիր գաչ Փասիտ
քիշիլէր գրալա օնու կէչտիլէր, վէ օնուն
էմրիյլէ թութուպ էլլէրինի արգասընտան
պաղլատըլար, պօղազընա հալգա թագըպ
հապսա սիւրիւքլէտիլէր վէ այաղընը
թօմրուղա վուրուպ սըգտըլար: Սօնրա
Դոմնանըն արգասընտան տիւշիւպ օնու
թէքրար արաթմաղա պաշատը, վէ լա-
քին ազիզէ՝ մանասթըր պիյիւյիւնիւն
էմրիյլէ թէպտիլ էրքէք բուպասը կիյի-
նիպ գաչտըղընտա մանասթըր իչինտէն
էլինէ տիւշէն րահիպէլէրէ րէնճիտէ վէր-

տի: Սօնրա Ինգուս իլէ ոսկեր չօգ քրիս-
թիյանլարը տախի էօլտիւրիւպ տույա
աթտը, վէ Գոմնա արգատաշլարընըն շէ-
հիտլէթ թաճընա նայլ օլմալարընը տույ-
տուղունտա ծնլարա հասէտ շէքիպ քէն-
տի սագլանտըղը եէրտէն չըգտը վէ շէ-
հիրէ կէլիպ միւճիգէթ իլէ տէնիգ գը-
յըսընա տիւշէն թէնլէրի պուլուր կիւ-
մէր իտի: Լաքին էթտիյի պիր կիւն պէ-
յան օլուպ թուլթուլտուղունտա քէնտի-
սի տէ արգիւսինէ պինայէն քրիստոսուն
ուղըունա գանընը տէգքէրէք հասրէթ
շէքտիյի շէհիտլէր թաճընա նայլ օլտու:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 30

Ս. Ի Ր Ը Ի Ը Փ Ը Ռ.

Ղաեկու գրալըն տէվլէթի էյեամինտէ
իզմիրէ եագըն պիր քէցյտէ Իրուափառ
չօպանլըգ էտէր իտի. քրիսթիյանլարա
օլան զուլ՝ վազթինտէ պիւյիւքլէրին
պիրի տաղլարա գաշտը վէ արայըճըլար
արգաորնա տիւշիւպ պուլամատըղարըն-
տա գաշանը կէօրտիննմի տէյի Իրաւա-
փառա սիւալ էթտիլէր: Օ՝ արամալարը-
նըն սէպէպինի պիւլէրէք եէրինի սէցլէ-
մէտի. իսթէրսէնիպ պէնի ալըն ծնուն
եէրինէ կէօթիւրիւն տէյի մէյտսնա

չըգտը: Իւզերինէ կէլէնլէր նէ՞ էտէճէք-
լէրինի շաշըրտըգլարընտա՝ Իրաւափառ
նէ՞ իչին ծնու արայօրսունուզ տէյի սօր-
տու. Քրիսթիյան տըր, ալլահլարա գուր-
պան սունմագ իսթէմէյօր, էյէր տահա
ինատ էտէճէք օլուրսա գրալըն էմրիյլէ
էօլիւմէ միւսթէհագգ օլաճագ տըր տէյի
ճէվապ վէրինճէ, ազիզ՝ Քրիսթիյան օլ-
մասընըն նէ՞ զարարը վարըմըշ, օ տա
սիղին կիպի պիր ատամ տէյիլմի, պըրս-
գըն, արգասընտան տիւշմէյին տէյի եալ-
վարտը. լաքին ծնլար ծնու թութմագ
իսթէտիքլէրինաէ էօնլէրինէ տիւշտիւ
վէ Իզմիր շէհրինաէ հաքիմին էօնիւնէ
չըգտը: Հաքիմ ծնուն արատըգլարը քի-
շէյի սագլամասընը տույտուղունտա էօվ-
քէլէնտի վէ քէնտինին քիմ վէ նէ մէզ-
հէպտէն օլմասընը թէֆթիշ էթտիքտէն
սօնրա իպքէնճէ վէրմէյէ պաշլատը: Եէրէ
եաթըրըպ պիր սաաթ միգտարի գարնընա
վուրտու, վէ սօնրա եինէ հաքիմին թէք-
լիֆինէ գայլ օլմասըղընտա տէմիր թա-
րագ իլէ քէմիյինէ վարընճայատագ թէ-
նինի գաղըթտը: Իրաւափառ պու էզի-
յէթլէր արասընտա տույմագ կիպի Ալ-
լահա տուա էտէր վէ ծնուն եարտըմընը
տիլէր իտի: Օնտան սօնրա եէր իւսթիւնէ
տէմիր թարագլար տիղիպ ազիզի իւ-
ղէրինէ եաթըրտըլար վէ թէնինի օլ տէ-

րէճէ չէք տիւր քի ազալարը պիտի պիրինս-
տէն այրը լըպ խիւրտէխաշ օլտուտը. վէ
Ալլահն գուլու քէնտիյէ օլան ինայէթ
իչին շիւքը սունարագ ազիյ րուհինի
եարատը ճըսընըն էլինէ թէսլիմ էթտի
վէ օրայա եազըն պիր մահալտէ կիւ-
միւլտիւ:

Ս. ԵՐԳ. ԵՐ ՓԵՏԻՇ. Ե.

Տիւնեա փատիշահլարը իչինտէն իւք
Քրիստոսա ինանան պու ազիզ օլմուշ
տուր. պօյլու պօսլու, ազիլ, ալիմ վէ
հազիմ պիր քիմնէ իտի: Տէվլէթինին
իքինճի սէնէսի եէրին կէօյիւն փատիշահ
վէ գուրթարը ճըսը Յիսուս Քրիստոս տիւ-
նեայա կէլտի, վէ եաշընը ալըպ վազ
վէրմէյէ պաշլատըղընտա Աբգար տախի
օնուն միւճիզէլէրինի իշիտիպ օնա ինան-
մայա գարար վէրտի. վէ սէպէպի տախի
պէօյլէ օլմուշ տուր:

Աբգար տէվլէթի օմուրու իչին Պաղես-
տինտէ Բօմա այանը Մառինոսա րէճա-
լընտան իքի քիշի իրսալ էյլէտի: Պուն-
լար իշլէրինի պիթիւրիպ եէրլէրինէ տէօնէր
իքէն Քրիստոսու վէ օնուն իշլէտիքլէրինի
կէօրմէ իչին Գուտսի շէրիֆէ կիթտիւր:

վէ քէնտիւէր հայրան օլտուգտան սօնրա
հէր կէօրտիւքլէրինի կէլիպ Աբգարա
հազլ էթտիւէր: Ագիլ փատիշահ պու
աճաիպ հիքմէթլէրի տուլտուղունտա
գալպի Ալլահ թարաֆընտան նուրլանըպ
տէրագապ ծնա ինանտը, վէ Ալլահտան
պաշգա ծնուն էթտիյինի քիմնէ էտէմէզ
տէյէրէք գալպինտէ սէճտէ գըլմայա
պաշլատը:

Ետտի սէնէ մուգատտէմ աճէմ թաի-
ֆասընա գարշը էթտիյի ճէնք վագթըն-
տան պէրի ուլուզլուգ կիպի թէնինտէ
պիր իլլէթ փէյտա օլմուշ ուտու. հէր
նէ քի էթտիյսէ շիֆա պուլմանըն չա-
րէսի օլմատը. պու ճիհէթտէն պիր մէք-
թուպ իլէ քրիստոսա հալինի արղ էյ-
լէտի, վէ կէլիպ քէնտիւնի տիւղէլթմէյէ
րիճա էթտի. վէ մէքթուպին սուրէթի
պու տուր. “Արշամըն օղլու Աբգար փատի-
շահ Գուտսի շէրիֆտէ պէյան օլան գուր-
թարըճը վէ էյլէքտուր Յիսուսա սէլամ
վէ տուալէր. Իլաճսըզ վէ էճզասըզ էթ-
տիյին հէքիմլէք վէ վէրտիյին շիֆալար
մալու մում տուր. իշէթտիյիմէ կէօրէամա-
լարըն կէօզիւնիւ աչայօրսուն, թօփալ-
լարը Եիւրիւտիւյօրսուն, ուլուզլարը տիւ-
ղէլտիյօրսուն, վէ էօլիւլէրի պիլէ տիրիլ-
տիյօրսուն: Պունլարը իշէթտիյիմտէ
ֆիքրիմէ գօտում քի սէն եւ՝ կէօյտէն

էնմէ Ալլահ վե եախօտ օնուն էվլաորսն
 քի պունլարը էտէյօրսուն. օլ ճիհէթտէն
 իշպու թահրիրիմ իլէ ըիճա էտէրիմ,
 քէրէմ էտիպ պուրայա կէլէսին վէ պէնիմ
 տախի իլլէթիմէ շիֆա վէրէսին: Պունտան
 գաթի նազար տույտում քի եէհունաիլէր
 սէնտէն շիքեայէթ էտէյօր վէ սըգընթը
 վէրմէք իսթէյօրլարըմըշ, պէնիմ պիր
 քիւչիւք շէհրիրիմ վար, իքիմիպէ տէ եէ-
 թիշիր: Պու մէքթ սւպու էլչիլէրին էլինէ
 վերտիքտէն մաատա թէմպիհ էթտի քի
 էլ գազա կէլմէք իսթէմէզսէ օնուն թա-
 վիրինի կէթիրսինլէր. վէ պու սէպէպտէն
 պիլէլէրինճէ Զովհաննէս նամինտէ պիր
 թաովիրճի տախի եօլլատը, քի օնուն
 թաովիրինի ալսըն: Էլչիլէր Գուտսի շէ-
 ըրիֆէ վարարգլարընտա՝ Գրիստոսուն
 սիասէթ վազթը եազլաշմըշ ըտը, օլ
 սուրէթտէն տախի Աբգարըն տալէթինի
 գապուլ էտէմէտիյսէ տէ թովմաս առա-
 քեալըն էլիլէ քէնտի թարաֆընտան
 ճէվապընը վէրտի վէ սուրէթի տախի պու
 նէվտիր: «Պէնի կէօրմէտէն ինանանլարա
 մութլու, քիթապ պէնիմ հազգըմա
 պէջլէ սէջլէր. կէօրէնլէր ինանմայա-
 ճազլար վէ կէօրմէյէնլէր ինանըպ եա-
 շայաճազտըլար: Գալտը քի օրայա
 սանա կէլէյիմ տէյի եազայօրսուն, վէ
 լաքին պուրայա նէ իշին եօլլանմըշըսամ

իճրասընը էթմէլիյիմ. իշիմի պիթիրիպ պէնի եօլայանա տէճնէրսէմ, շաիրտլէրիմաէն պիրիւի օրայա եօլարըմ քի տէրտինէ տէրման վէրսին, սանա վէ էլին ալթընտա օլան թէվապիլէրինէ էօմր իհսան էյլէսին,,:

Էլչիլէր Աբգար փատիշահըն արգելսիւ վէ էմրի միւճիպինճէ Գուրթարըճըմըզն թասվիրինի ալմաղա չալըշտըլար, վէ լաքին հէր նէ էթտիլէր իսէ ծնա պէնզէտէմէտիքլէրինտէ՝ Քրիստոս աճըտը, վէ պիր թէմիզ պէզ փարչաար ալըպ եիւզիւ իւսթիւնէ գօտու վէ 'ալլահանի լէհճէսի իւզէրինէ թըպ օլունմաորնտա մէքթուպ իլէ պերապէր ծնու տա Աբգարա եօլատը:

Աբգար պունլարը ալտըղընտա տէրունի գալպինտէն Քրիստոսուն հէր եազտըզլարընա իթիմատ էթտի, վէ հէր տէտիքլէրի պիրէր պիրէր թէքմիլ օլուպ թաադէոս առաքեալըն Էրմէնիսթանա կէլմէսինտէ հասրէթ չէքտիյի շիֆայը պուլտու վէ տէրտինտէն գուրթուլտու: Լաքին Աբգար քէնտի տէճումէսիլէ գանաաթ էթմէյիպ տէվլէթի ալթընտա օլանլարտան մաատա օլմայանլարը տախի տէճտիւրմէյէ չալըշըր վէ եազըյլա Բօմա գրալը Տիբերիոսա պիլէ օլան հիքմէթի պէյան էտէր վէ եալվարըր ըտը քի քրիսթիյան օլմագ իսթէյէնլէրէ մանի օլմա-

սըն: Պունտան մատա ախէր տօսթ
 փատիշահլարա տախի եազսը վէ հէփի-
 սինէ՝ քրիստոսու զապուլ էտիպ ծնուն
 տինի թալիմաթը իւզրէ եաշամայա նա-
 սիհաթ վէրտի: Պու կիունէ՝ քրիստո-
 սուն իհթիշամը իշին հէր էլինտէն կէլէն
 ղայրէթի էթտիքտէն սօնրա տահա եազ-
 տըզլարը մէքթուպլարըն ճէվապընը ալ-
 մատան էճէլէյլէ էօլտիւ վէ աիւնեա
 փատիշահլըզը եէրինէ կէցտէ էպէտի
 փատիշահլըզ սիւրմէյէ նայլ օլտու:

Ֆ Ի Հ Ր Ի Ս Թ

- Արգար. 894:
 Արդմենհ. 70:
 Արիբաս. 687:
 Արրահամ. 853:
 Ազնէս կոյս. 46:
 Ադդէ. 856:
 Ադրիանոս. 332:
 Աթանազիւնէս. 90:
 Աթանասիա. 624:
 Ակիփսիմոս. 664:
 Ահարոն. 445:
 Աղաւնի կոյս. 885:
 Ամբրոսիոս. 803:
 Ամենայն սուրբք. 650:
 Այիթալաս. 664:
 Այցելութիւն. 4:
 Անանիա. 523:
 Անարատ յղութիւն. 812:
 Անդրէաս առաք. 773:
 Անդրէաս սէրապէր. 290:
 Անդրոնիկոս. 568:
 Անդրոնիկոս. 624:
 Անթիմոս. 369:
 Անիկտոս. 252:
 Աննա. 138:
 Անտոն. 520:
 Անտոն անապատական. 520:
 Աշխէն. 769:

Արեստակէս. 777:

Արտեմիս. 599:

Ափրա. 199:

Բաբելլաս հայր. 376:

Բաբելլաս վէ շայիրուէրի. 14:

Բազարատ. 73:

Բազոս. 552:

Բարաղամ. 744:

Բարթուղիմէոս առաք. 808:

Բեռնարդոս. 295:

Բոնավենդուրա. 17:

Գաբրիէլ. 684:

Գայիանէ. 540:

Գաղղոս. 64:

Գենեսիոս. 476:

Գուրիաս. 687:

Գրարոս. 815:

Գրիգոր լուս. 714:

Գրիգոր Ակրակ. 746:

Գրիգոր Աբանչէլ. 751:

Գրիգորիս. 777:

Դամիանոս. 1:

Դանիէլ. 777:

Դանիէլ մարգ. 315:

Դաւիթ անյաղթ. 442:

Դաւիթ մարգարէ. 851:

Դեմետրիոս. 642:

Դիոնիսիոս. 506:

Դովինիկոս. 155:

Դոմնա կոյս. 888:

Եգիգիոս. 361:

Եդուարդ Ինկ. փատիշ. 575:

Եդմունդ արք. 691:

Եղիազար. 445:

Եղիաբէթ Թիւրինկէն սուլթ. 668:

Եղիաբէթ Փօրթ. սուլթ. 38:

Եղիշէ. 442:
Երանոս. 313:
Երմոգինէս. 815:
Երմոնէ. 383:
Եւգինէոս. 472:
Եւգինէոս. 628:
Եւլղիոս. 117:
Եւպրաքսիա. 110:
Եւսեբիոս քահ. 263:
Եւստաքէոս. 457:
Եւստաւատիոսեանք. 830:
Եւփիմէ. 431:
Եփեսոս տիրնէյի. 580:
Եօթն մանկունք Եփ. 618.

Զաքարիա. 381:

Ընծայումն. 739:

Թադէոս. 862:

Թաթուլ. 487:

Թեկղա. 481:

Թեքեզիա. 582:

Թէոդորէ. 150:

Թէոդորա. 417:

Թէոպիստէ. 457:

Թէոպոմպոս. 849:

Թէոֆիլաս. 849:

Թիւրոս. 834:

Թովմաս առաք. 308:

Թովմաս Գանթ. եպիս. 54:

Իգնատիոս աստուածազգեաց. 631:

Իգնատիոս Լոյոլա. 176:

Ինդոս. 888:

Իրաւափառ. 892:

Լաւրենտիոս. 244:

Լէպոլտոս. 705:

Լուգովիկոս Փրսնչա փառի. 325:

Լուսավորչիկոս եպիս. 491:

Լուչիա. 868:

Խաչ. 782:

Խարիթեանք. 602:

Խոսրովիդուխա. 769:

Խորէն. 853:

Ժնունդ Ս. Աստուածածնի. 394.

Ծնունդ Քրիստոսի. 871:

Կաթարինէ Ճէնովալը 464:

Կալիստորադոս 497:

Կայետանոս 214:

Կարոյոս Պորովէոս 645:

Կիպրիանոս 525:

Կիրակոս 85:

Կղեմէս Բօմա Հայր. 759:

Կլոդիլտէ Քրանչա սուլթ. 25:

Կոզմաս 1:

Կոտոլեվա 32:

Կրօնիդէս 520:

Հենրիկոս Բօմա գրալը 121:

Հիլարիոն 606:

Հիլտէկարտիս 437:

Հիպերիքեանք 10:

Հովնաթանոս 700:

Հռիփսիմէ 540:

Հռորոս 232:

Ղամպէոս 560:

Ղամպէոսհի 560:

Ղեւոնդեանք 102:

Ղուկաս աւետարանիչ 596:

Ղուկիանոս քահանայ 548:

Ղումարոս 592:

Ղունկիանոս երեզ պաշլ 590:

Ղուպոս եպիս. 144:

Մակաբայեցի եկեղի գարտաշար 190:

Մակարիոս 628:

Մակտրիոս 472:
 Մամաս 366:
 Մաղաքիաս եպ. 673:
 Մանէ 638:
 Մատթէոս աւետարանիչ 709:
 Մարգարիտա 96:
 Մարուգէ 836:
 Մարտինոս եպիս. 656:
 Մեռկիւռիոս 763:
 Մինաս 815:
 Մինաս եգիպտացի 689:
 Միւռոն եպիս. 243:
 Միքայէլ Տրեշ. 684:
 Մովսէս մարգ. 445:
 Մովսէս Քերթող 442:
 Յակինթոս 279:
 Յակովբոս 616:
 Յակովբ Մծբնայ Հայրապետ 836:
 Յակովիկ 785:
 Յեսու 356:
 Յերոնիմոս 511:
 Յուդիտա 85:
 Յովակիմ 138:
 Յովհաննէս Աւետարանիչ 880:
 Յովսէփ քահանայ 664:
 Յուլիանէ 764:
 Յուսիկ 777:
 Յուստինէ 525:
 Ներսէս Լամբրոնացի 238:
 Ներսէս Մեծն 728:
 Ներսէս Շնորհալի 209:
 Նիկիա տիրնէյի 255:
 Նիկողայոս Իզմիր Հայրապ. 820:
 Նունէ 638:
 Ճմաւոն Քրիստոսոսուն խըսըմը 502:
 Ոսկեանք 452:

- Աւստւա 636:
 Զէչիւի 765:
 Պանտալէոն 125:
 Պեղագիւ 557:
 Պիմէն 350:
 Պիպիանա 782:
 Պղատոն 703:
 Պրորոս 568:
 Պուղգերիւ 388:
 Պօղ 826:
 Պօղոս Ճգնաւոր 798:
 Ռոմանոս 736:
 Սաբա 795:
 Սահակ Պարթեւ 400:
 Սամոնաս 687:
 Սամուէլ մարգ. 304:
 Սանդուխտ 862:
 Սարգիս 552:
 Սեւերիանոս Սեբաստացի 414:
 Սիմփորոս 79:
 Սուքիասանք 336:
 Սոփիա 204:
 Սպիրիդիոն 839:
 Ստանիսլաւոս Գօսթգա 676:
 Ստեփանոս Մաճարիս. փատ. 271:
 Ստեփանոս Նախափկայ 876:
 Ստեփանոս Ուլնեցի 284:
 Ստեփանոս Բօմա հայր. 659:
 Վասիլուհի 408:
 Վարդանանք 220:
 Վարոս 487:
 Վարոս 572:
 Վառվառէ 790:
 Վէնցէսլաւոս փատիշ. 424:
 Վերափոխում 264:
 Վինչնցիոս Պաւլացի 60:

Վրթանէս 777:

Տարագոս 568:

Տիտոս 165:

Տրդատ 769:

Րօզա Լիմայր 351:

Րօզալիա 410:

Փէլիքս Վալուայր 696:

Փիլիպպոս առաք. 713:

Փոտինոս 252:

Քառասուն եւ հինգ վկայք 65:

Քլարոս 168:

Քրիստիանա 845:

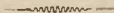
Քրիստինէ 131:

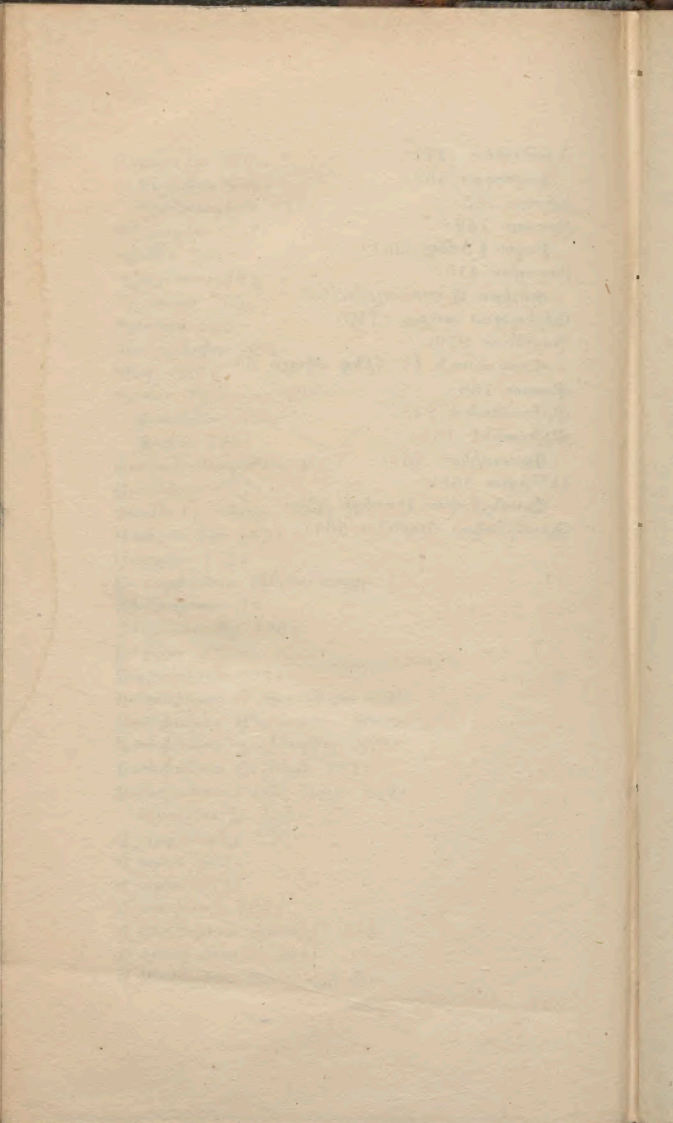
Սգոստինոս 431:

Օթիլիա 868:

Փրանչիսկոս Աստիգի 531:

Փրանչիսկոս Պօրճիա 564:

ՍԱՀԻՓԷ

ՍԱԹԸՐ

ՍԷՀՎ

ԻՍԼԱՀ

47	15	գալընաճագ	գըլընաճագ
106	29	թէաճճիւպպէ	թէաճճիւպտէ
128	23	տայտուղընտա	տուլտուղընտա
226	9	սէօղլէր	սէօղլէր
262	6	միւճատէլէսինի	միւճատէլէսինի տէ
		տէ	պիթիրիպ՝ եօրթուլու
292	18	թէհ իյէլէրինէ	թէհնիյէլէրինէ
347	7	թէքլիֆ	թէէլիֆ
470	10	ղայպ	ղայպ
621	23	աղըլ	աղըլ
640	2	} Մծիւթ	Մծիւթա
642	17		

